ԱԵ
Հ0
ԱՐՄ

ՌՈՒՍ-ՀԱՅԵՐԵՆ

ՆՈՐ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՊԵՏՀՐԱՏ

AE
20
Арм.

ՌՈՒՍ-ՀԱՅԵՐԵՆ
ՆՈՐ
ԲԱՌԱՐԱՆ

ՄՈՏ 80·000 ԲԱՌ ՈՒ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆ:
ՌՈՒՍԵՐԵՆԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՄԲ ՈՒ
ՈՏԱՐԱԶԳԻ ԴԱՐՁՎԱԾՆԵՐԻ ԲԱՌՏԵՏՐՈՎ:

Կազմեցին
ԱՎԴԱԼԲԵԳՅԱՆ Թ.Գ., ՍՈՏՆԻԿՅԱՆ Պ.Ղ.,
ՏԵՐ-ՄԻՆԱՍՅԱՆ Ե.Ս., ՓՈԹԵՅԱՆ Վ.Ա.Գ.

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՏՈՐ

Ա — Հ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТ ЖИВЫХ ВОСТОКОВЕДОВ
№ 138890.

НОВЫЙ
РУССКО-АРМЯНСКИЙ
СЛОВАРЬ

Составили
АВДАЛБЕГЯН Т., СОТНИКЯН П.,
ТЕР-МИНАСЯН Е., ПОТЭЯН В.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 1933

վերահսկչական սրբագրություն կատարել են «Բառարանը» կազմողների:
Սրբագրել է Ա. Տեր-Մկրտչյանը:
Լինոտիպով շարել և երեքը կապել է Ռ. Եգմալյանը:
Գլավլիտ № 7906 (բ). Հրատ. № 2349.
Պատվեր № 2799. Տիրաժ 20·000.

ՊԵՏՀՐԱՏԻ ՏՊԱՐԱՆ, ԳԵՐԵՎԱՆ:

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

I.

Ռուս–հայերեն բառարանի պահանջն անչափ չափազանց եր մեզանում, վո–քանհետև հրապարակի վրա վաղուց ի վեր չկար ռուս–հայերեն բառարան ընդ–հանրապես ու համապատասխան մի ժամանակակից հրատարակություն մաս–նավորապես: Ցեղած նախկին բառարաններն էլ ընթերցող ու պարապող հա–սարակության այլևս չէին բավարարում յերկու հիմնական պատճառով:

Նախ՝ փոխվել եր ռուսերենի բառապաշարը: Հնանալով գործածությա–նից դուրս եյին ընկել մի չարք բառեր ու ասույթյուններ, և հանրային–քաղա–քական կյանքի ու գիտության զարգացման հետևանքով ավելացել եյին բազմա–թիվ նորանոր տերմիններ ու արտահայտություններ: Ցերկրորդ. ռուսերենից շատ ու շատ ավելի փոխվել, կարելի յե ասել, հեղափոխվել եր հատկապես հայերենի բառապաշարը: Պետական հիմնարկներից վտարված լեզու լինելուց հայերենը դարձել եր պետական լեզու, վորը պարտադրաբար գործ է ածվում Հայաստանի Ս. Խ. Հանրապետության պետական ապարատում ու հիմնարկ–ներում, բանակում, դպրոցներում ու գիտական բարձրագույն հաստատու–թյուններում և այլն: Այստեղ արդեն անհնարին եր պահանջված բառից ու արտահայտությունից խուսափել, մեջ տալ ու անցնել: Կյանքը հրամայաբար պահանջում եր գտնել ու գործածել նորանոր, հայերենում մինչև այժմ չե–ղած, բառեր, տերմիններ, արտահայտություններ ու ասույթյուններ: Այս ճա–նապարհով հազարավոր ու հազարավոր բառեր եյին ավելացել հայերենի հին բառապաշարի վրա, վորոնք պետք է դրանցվեյին և բառարանագրական մշակ–ման յենթարկվեյին:

Մինչև հիմա մեզանում այս վերջին ուղղությամբ բավական աշխատանք կատարված է, բայց շատ բան էլ դեռ մնում է անելու: Հրատարակված են բազմաթիվ հայ–ռուսերեն մասնագիտական բառարանները, սակայն դեռ ևս կան նույնիսկ ամբողջ կոմիսարիատներ, վորոնք մինչև որս էլ չունեն իրենց մասնագիտական բառարանները: Այս բավական է համոզելու համար, թե մեր մասնագիտական բառարանագրության նույնիսկ սևագիր աշխատանքը դեռ ա–վարտված չէ: Այն էլ կա, վոր, յերկաթուղային բառարանից զատ, մնացած բոլոր մասնագիտական բառարանները ռուս–հայերեն են միայն և դեռ չուռ չեն տրված հայ–ռուսերենի, իսկ այս պարագան յուր հերթին մի նոր խոչըն–դոտ եր ռուս–հայերեն ընդհանուր բառարան կազմելու ասպարեզում:

Կար մի ուրիշ էական հանգամանք էլ, վոր անհնարին եր անտեսել կյան–քի նոր պայմաններում: Առաջվա ռուս–հայերեն ընդհանուր բառարանները բավարարություն տալիս եյին այն ժամանակվա ռուսերենը կարդալու և հաս–կանալու, բայց վոչ թե գիտական ճշտությամբ թարգմանելու և արտահայ–տելու պահանջմունքներին: Նրանք շատ անգամ բառի թարգմանության վո–խարեն տալիս եյին բացատրություններ, տեղեկություններ կամ թե մոտա–վոր զուգահեռ ու հասկացողություն տվյալ բառի մասին: Իսկ հիմա վոր հա–

յերենը դարձել եր հիմնարկի ու պարապմունքի, դեկուցման ու հրահանգման, պաշտոնական դրութեան ու գործնական կարդադրութեան լեզու, այլևս չեք կարելի առաջվա պես բացատրութիւններով, վերապատումներով ու չրջասութիւններով բավարարվել: Այժմ արդեն հարկավոր եր ռուսերեն ամեն մի բառի, տերմինի, արտահայտութեան ու ասութեան դիմաց տալ հայերեն վորոշակի բառ, տերմին, արտահայտութիւն ու ասութիւն: Ուրիշ խոսքով՝ հիմա անհրաժեշտ եր հրաժարվել բացատրական թեքումից ու հարել տերմինարանական թեքմանը: Այս հանդամանքը խիստ դժվարին եր դարձնում ներկա աշխատանքը մեր լեզվի զարդացման արդի աստիճանի ժամանակ:

Ցերե ամբողջ վերոդրյալի վրա ավելացնենք այն կարևորագույն կետն էլ, վոր վոչ միայն աշխարհաբար հայերենն ընդհանրապես, այլև արևմտահայ ու արևելահայ դրական լեզուներն անգամ մինչև որս չունեն իրենց առանձին, մասնակի բառարանները, վորոնք կարող էլին դյուրացնել բառադրանադրական անհրաժեշտ աստղածի հայթայթումը, ապա լիովին ակնհայտ կդառնան այն մեծ խոչընդոտները, վոր կային ժամանակակից պահանջներին համապատասխանող ռուս–հայերեն ընդհանուր բառարան կազմելու ճանապարհին:

II.

Անկասկած, չատ ցանկալի յեր, վոր մի անգամից ձեռնարկվեր ռուս–հայերեն հենց ընդարձակ բառարան կազմելը, բայց վորովհետև սրա իրագործման համար չատ ավելի յերկարատև ժամանակ եր պետք, իսկ ընթերցող ու պարապող հասարակութիւնն ամեն որ ու ամեն ժամ ռուս–հայերեն բառարանի խիստ մեծ կարիք եր զդում և անընդհատ պահանջ անում, Հ. Ս. Ա. Հ. Պետհրատի վարչութիւնն անհետաձգելի համարելով ռուս–հայերեն բառարանի հրատարակութիւնը՝ մեզ հանձնարարեց առայժմ այս ծավալով «Ռուս–հայերեն նոր բառարան» կազմելը՝ լիակատարի հրատարակութիւնը թողնելով մոտիկ ապագային:

Մեր այս «Ռուս–հայերեն նոր բառարանի» համար իբրև տիպար ծառայել և բառարանների այն նշանավոր սերիան, վոր լույս և ընծայում «Советская Энциклопедия» պետական հրատարակչութիւնն «Иностранные Словари» միանական վերնագրի տակ О. Ю. Шмидт-ի ընդհանուր խմբագրութեամբ: Ցեղնելով այն տեսակետից, վոր հիշյալ սերիայի բառարանների ռուսերեն բառապաշարը ռուսերենի ամենաթարմ ու բազմակողմանիորեն վերաքննված և հավանութիւն գտած բառապաշարն է, վորը հմուտ լեզվաբետների ու մի չարք վերահրատարակութիւնների միջոցով հարմարեցրած և ամենալայն մասսաների պահանջմունքներին՝ մենք «Ռուս–հայերեն նոր բառարանի» ռուսերեն բառապաշարը կազմել ենք՝ քաղելով այս սերիայի նորագույն հրատարակութիւններից և դլխավոր աղբյուր ընդունելով հատկապես А. Ф. Несслер-ի ու А. Ю. Пише-ի ռուս–դերմաներեն և С. К. Боянус-ի ու В. К. Мюллер-ի ռուս–անդլիերեն բառարանների առաջին ու յերկրորդ հրատարակութիւնները: Բայց, իհարկե, սրանց տված ռուսերենի բառապաշարն անհրաժեշտութեան դեպքում մենք մերթ ընդ մերթ փոփոխել ենք և լրացրել այլ աղբյուրներից քաղած բառերով, տերմիններով, արտահայտութիւններով ու ասութիւններով էլ:

Բառարանի քննությիը նկատի ունենալով՝ մենք հրաժարվել ենք բառերը, այս դեպքում ռուսերեն բառերը, կրճատ գրելու սիստեմից, երբ տվյալ բառը առավ մեկ անգամ գրվում է լրիվ՝ բառահիմքը դատելով, իսկ մնացած դեպքերում ավելացվում են միմիայն վերջավորությունները՝ մեծ բառաթուներ կազմելով: Վորովհետև հիշյալ սիստեմը դժվարացնում է պահանջված բառը գտնելն ու բառարանի արագ գործածությունն ընդհանրապես, ուստի մենք հետևել ենք բոլոր բառերը լրիվ գրելու սիստեմին, վորը հնարավորություն է տալիս մեծ բառաթուներ կազմելուց խուսափելու: Սրա հետևանքով մեր կազմած բառաթուների մեջ մնացել են տվյալ բառի բարդ արտահայտություններն ու նրանով հորինված վոճերը միայն:

Ռուսերեն տվյալ բառը նորից չկրկնելու համար փոխարենը գործ է ածված գծիկ (—)· յերկու գծիկը (——) ցույց է տալիս, վոր կրկնվում է տվյալ յերկու բառը:

Ռուսերեն բոլոր բառերը արված են շեշտով· մի բառի վրա դրված յերկու շեշտը ցույց է տալիս, վոր բառն ունի յերկու ընդունված շեշտադրում: Ё-ի վրայի շեշտը յենթադրվում է:

Ռուսերեն բառերի մոտ դրված լատինական նումերացիան ցույց է տալիս, վոր տվյալ բառերը համանուն, տարբեր բառեր են:

Ռուսերեն բառի սեռը հատկապես նշված է միմիայն այն դեպքում, յերբ բառը վերջանում է ь-ով, կամ անեզական է և կամ թե չէ՝ պատկանում է ընդհանուր սեռին:

Ռուսերեն բայերի, դոյականների, ածականների ու դերանունների մոտ դրված են կանոնավորից չեղվող ձևերը միայն: Շեղվող բայերի մոտ նշանակված են ներկա ժամանակի կամ թե ապառնու յեզակի թվի առաջին ու յերկրորդ դեմքերը և հոգնակի թվի յերրորդ դեմքը: Անհրաժեշտ դեպքում նշված են հրամայականի ու անցյալի ձևերն էլ: Դոյականների սեռական հոլովն ու այլ հոլովական ձևերը տրված են բացառապես չեղման դեպքում:

Ռուսերեն յուրաքանչյուր բառի դիմաց դրված են նրա հիմնական, հաճախ մի քանի, յերբեմն և ավելի առումները: Տարբեր առումները նշանակված են արաբական թվանշաններով զատ-զատ: Բառի մասնակի նշանակություններն (այլ բառերի հետ) տրված են որինակներով:

Գալով հայերենին՝ պետք է ասենք հետևյալը:

Մենք առաջնորդվել ենք այն սկզբունքով, վոր բառարանը պետք է նպաստի վոչ միայն ռուսր լեզվին հմտանալուն, այլև հենց մայրենի գրական լեզուն ավելի ու ավելի յուրացնելուն և սրան, իբրև մշակույթի հզոր գործոնի, տիրապետելուն: Այս նպատակադրումով ջանացել ենք, վոր «Ռուս-հայերեն նոր բառարանի» հայերենը լինի մաքուր ու միակերտ գրական լեզու: Սրա համար էլ մենք ըստ ամենայնի խուսափել ենք լեզվական այլատարր խճողումից, գրաբառաճև ասույթյուններից ու բացատրություններից և զուտ տեղական գավառաբանություններից, մի պարագա, վոր մինչև այժմ ընդհանրապես անտեսված է յեղել ռուս-հայերեն ընդհանուր բառարան կազմողների կողմից:

Խուսափելով նկարագրական-բացատրական յեղանակից ու հետևելով ռուսերեն բառի դիմաց հայերեն համապատասխան վորոշակի բառ կամ տերմին դնելու կանոնին՝ մենք ոգտագործել ենք ձևաբի տակ յեղած հին, նոր ու նո-

բազուկն զլխավոր աղբյուրները՝ դիմելով նաև ժողովրդական կենդանի լեզվի հաճախ չգրանցված բառամթերքին, իսկ այս բոլոր աղբյուրների անբավարար լինելու դեպքում կազմել ենք համապատասխան հայերեն նոր բառեր — սրանց թիվը հազարների չի հասնում — դեկավարվելով իմաստի ճշտության և բառի սեղմության ու բարեհնչունության նկատառումներով:

Միևնույն իմաստն արտահայտելու համար բերված են հայերեն մի չարք հոմանիշները, որ բառարանից ոգտվողներին ընտրության անելու լայն հնարավորություն և տալիս:

Առանձին կարևորություն տալով ռուսերեն վոճերի ու դարձվածքների թարգմանության՝ մենք ըստ կարելույն աշխատել ենք նրանց դիմացը դնել հայերեն վոճեր ու դարձվածքներ. բացառիկ դեպքերում ռուսերեն վոճը թարգմանվել է բառացի, յեթե այսպիսի թարգմանությունն արտահայտելով վոճի եյական իմաստը՝ փաստորեն չի հակասել հայերենի վոգուն:

Քաղաքացիություն ստացած յեվրոպական բառերը հայերենում պահել ենք ընդհանրապես: Սրանց զուգահեռ հաճախ դրել ենք հայերեն բառեր եվ խիստ ընտրությամբ:

Ընթերցողներին ու պարապողներին լրացուցիչ հարմարություններ տրամադրելու դիտումով՝ բառարանին վերջից կցել ենք

1. ռուսերենի համառոտ քերականություն և

2. տոտարադրի արտահայտությունների ու դարձվածքների բառտեսը:

Բառարանը լույս է տեսնում յերկու հատորով: Առաջին հատորն ընդգրկում է А — Н տառերը, յերկրորդ հատորը՝ О — Я տառերը:

III.

«Ռուս–հայերեն նոր բառարանը» կազմելիս իբրև հիմնական աղբյուրներ ծառայել են հետևյալ հրատարակությունները:

1. *Несслер А. Ф. и Пише А. Ю.* «Русско - немецкий словарь» изд. I и II, Москва, 1931 и 1932 г. г.
2. *Боянус С. К. и Мюллер В. К.* «Русско - английский словарь» изд. I и II, Москва, 1931 и 1932 г. г.
3. *Даль В.* «Толковый словарь живого великорусского языка», изд. III и IV, под ред. проф. И. А. Бодуэна де Куртенэ, С. Петербург, 1912—1914.
4. *Чудинов А. Н.* «Справочный словарь орфографический, этимологический и толковый русского литературного языка», С. Петербург, 1901.
5. *Хомутов Я. С.* «Новый справочный орфографический словарь» под ред. В. И. Гречанинова, Москва, 1927.

---

6. Դաղբաշյան Հ. «Լիակատար բառարան ռուսերենից հայերեն», Թիֆլիս, 1903.
7. Ցերեցփոխյան Գ. «Բառարան ի ռուսաց լեզուէ ի հայ». Բ. տպագր., Թիֆլիս, 1876.
8. «Ռուս–հայերեն իրավաբանական առձեռն բառարան», հրատ. «Հայփետհրատ», Թիֆլիս, 1919.
9. «Ռուս–հայերեն իրավաբանական բառարան», Ցերևան, 1924.
10. Արծրունի Վ. «Ռուս-լատին-հայ բժշկագիտական բառարան», Ցերևան, 1924.
11. Աբեղյան Մ. «Ռուս–հայերեն ռազմական բառարան», Ցերևան, 1925.
12. «Ռուս–հայերեն բառարան յերկաթուղային տերմիններից», Թիֆլիս, 1925.
13. Տեր–Հովակիմյան Մ. «Համառոտ ռուս-հայերեն բառարան առևտրա-հաշվապահական տերմիններից», Ցերևան, 1927.

14· «Ռուս–հայերեն բառարան չինարարական կառուցվածքների», Երևան, 1928·
15· Փոքիյան Վ· «Ռուս–հայերեն աշխատանքային բառարան», Երևան, 1931·

16· Դպղբաշյան Հ· «Վիակատար բառարան հայերենից–ռուսերեն», Թիֆլիս, 1911·
17· Ցազուրյան Կ· «Հայերեն–ռուսերեն բառարան», Թիֆլիս, 1891·
18· «Հայ–ռուսերեն բառարան յերկաթուղային տերմիններով», Թիֆլիս, 1925·

19· «Նոր բառգիրք հայկազյան լեզվի», Ա· և Բ· հատոր, Վենետիկ, 1836—37·
20· «Առձեռն բառարան հայկազնյան լեզուի» Բ· տպագր·, Վենետիկ, 1865·
21· Գաբամաճյան Ս· «Նոր բառագիրք հայերեն լեզուի», Կ· Պոլիս, 1910·
22· Ամատունի Ս·վ· «Հայոց բառ ու բան», Վաղարշապատ, 1912·
23· Աճառյան Հ· «Հայերեն դավառական բառարան», Թիֆլիս, 1913·
24· Աճառյան Հ· «Հայերեն արմատական բառարան» Ա — Զ հատոր, Երևան, 1926—32 թ· թ·

25· Կոյլավ Ա· վ· «Բառագիրք գերմաներեն–հայերեն», Վիեննա, 1889·
26· Լուսինյան Գ· «Նոր բառգիրք ֆրանսահայ», Բ· տպագր·, Կ· Պոլիս, 1909—10·
27· *Павловский И. Я.* «Русско - немецкий словарь», изд. III, Рига, 1900.
28· *Макаров Н. П.* «Полный русско - французский словарь» изд. X, СПБ, 1904.
29. Heyse J. Chr. Aug. «Fremdwörterbuch», 18. Original - Ausgabe, Hannover und Leipzig, 1903.
30· *Павленков Ф.* «Энциклопедический словарь», изд. V, Петербург, 1913.
31· «Новейший Энциклопедический Словарь» под. ред. редакц. коллегии «Вестника Знания», Ленинград, 1926—1927.
32· «Малая Советская Энциклопедия», Москва, 1928—1931.

ԿԱԶՄՈՂՆԵՐ

1933 թ· ապրիլի 26-ին,
Երևան:

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ա. արական սեռ.
ած. ածական անո.ն.
անց. անցյալ ժամանակ.
աշխգր. աշխարհագրական բառ.
առասպ. առասպելաբանական բառ.
առևտր. առևտրական բառ.
առած. առած.
աստիճ., աստ. աստիճան.
աստղ. աստղաբաշխական բառ.
արվ. արվեստային բառ.
բաղդատ. բաղդատական.
բնխս. բնախոսական բառ.
բնստ. բանաստեղծական բառ.
բուժ. բուժաղիտական բառ.
բուս. բուսաբանական բառ.
գերադր. գերադրական.
գյուղտնտ. գյուղատնտեսական բառ.
գոյ. գոյական անուն.
գործ. գործիական հոլով.
գռեհկ. գռեհկաբանական բառ.
գրկն. գրականական բառ.
դից. դիցաբանական բառ.
էլեկտր. էլեկտրականություն.
ընդ. ընդհանուր սեռ.
թղթ. թղթախաղ.
ժող. ժողովրդական բառ.
թատր. թատրոնական բառ.
իրվ., իրավ. իրավաբանական բառ.
խոհ. խոհարարական բառ.
խոսակց. խոսակցական բառ.
ծով. ծովային բառ.
կատակ. կատակարանական բառ.
կենդ. կենդանաբանական բառ.
կենս. կենսաբանական բառ.
կզմխ. կազմախոսական բառ.
կոչ. կոչական հոլով.
կրճ. կրճատած.
կրոն. կրոնական բառ.
հանք. հանքաբանական բառ.
հանքգրծ. հանքագործական բառ.
հայհոյ., հայհ. հայհոյական բառ.
հայց. հայցական հոլով.
հեթգ. հեթանական բառ.
հմմտ. համեմատիր.
հնաբ. հնաբանական բառ.
հնագիտ. հնագիտական բառ.
հոգն. հոգնակի թիվ.
հրետ. հրետագիտական բառ.
հրմ., հրամ. հրամայական.
ճարտ. ճարտարապետական բառ.
մաթ. մաթեմատիկական բառ.
մակբ. մակբայ.
մնծգ. մանածագործական բառ.
մտերմ., մտրմ. մտերմական.
յեկեղ. յեկեղեցական բառ.
յերաժշտ. յերաժշտական բառ.
յերկաթուղ. յերկաթուղային բառ.
յերկրբ. յերկրաբանական բառ.
յերկրչափ. յերկրաչափական բառ.
նախատ. նախատական բառ.
ներգ. ներգոյական հոլով.
շին. շինարարական բառ.
ոդգն. ոդագնացական բառ.
չ. չեզոք սեռ.
պետկրավոր. պետկերավոր.
պատմ. պատմական բառ.
ռադ. ռադիոյի բառ.
ռազմ. ռազմական բառ.
սեռ. սեռական հոլով.
վորս. վորսորդական բառ.
վիրաբժ. վիրաբուժական բառ.
տոդչփ. տոդաչափական բառ.
տեխն. տեխնիկական բառ.
տնտ. տնտեսագիտական բառ.
տպգր. տպագրական բառ.
տր. տրական հոլով.
տրամ. տրամաբանական բառ.
փաղաքշ. փաղաքշական բառ.
փիլ. փիլիսոփայական բառ.
փխբ. փոխաբերական.
քաղ. քաղաքական բառ.
քեր. քերականական բառ.
քիմ. քիմիական բառ.
ֆիզ. ֆիզիկական բառ:

ՌՈՒՍԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ

А Б В Г Д Е Ж З И Й К Л М Н О П

Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ы Ь Э Ю Я.

А

А, а *Ա, ա*:

а *իսկ, այլ, բայց*· а он *իսկ նա*· не он, а ты *ոչ թե նա, այլ դու*· он уехал, а мой брат за ним *նա գնաց, իսկ իմ եղբայրը նրա հետևից*· а то *թե չե, յեթե ոչ*· бегите, а то вы опоздаете *վազեցեք, թե չե (ապա թե ոչ) կուշանաք*:

аа! *ա՛, հը՛ (հանդիմանություն, հեգնանք, սպառնալիք արտահայտող բացականչություն)*:

абажу́р *լուսամփոփ*:

аба́ка *աբակոս, հաշվետախտակ*· *ճարտ*· *այսն վերնախարիսխ*:

абба́т *աբբա, աբբահայր, վանահայր (կաթոլիկական վանքի)*:

аббати́са *աբբայուհի, մայրապետ (կաթոլիկական վանքի), վանամայր*:

абба́тство *աբբայություն*:

абдика́ция *հրաժարում*:

абдомина́льный *աբդոմինալ, վորովայնային, վորովայնային, փորի*:

абду́ктор *կզմխս*· *դնդերք, ղատիչ (մկան)*:

аберра́ция *ֆիզ*· *խոտորում, չեղում (ճառագայթի)*· *պտկր*· *խոտորում, չեղում*:

аберрацио́нный *խոտորման, չեղման*:

а́бза́ц *պարբերություն, տողադրություն*· делать абзац *նոր տող սկսել, նոր պարբերություն սկսել*:

абиоге́незис *աբիոգենեզիս, նախածննդում*:

абисси́нец (—нца) *հաբեշ, յեթովպացի*:

абисси́нка *հաբեշուհի, յեթովպուհի*:

абисси́нский (—ая, —ое) *հաբեշական, յեթովպական*:

Абисси́ния *Հաբեշաստան, Եթովպիա*:

абитурие́нт *ընդունավարտ, ընդհատավարտ*:

аблакти́ровать (— рую, — руешь, — руют) 1· *մոր ծծից կտրել*· 2· *բուս*· *աղնվացնել՝ պատվաստման հատուկ յեղանակով*:

аблактиро́вка 1· *մոր ծծից կտրելը, ապատիեցում, ծծից կտրելը*· 2· *աղնվացում*:

а́блаут *բեր*· *ձայնավորի փոփոխություն, ածանցում, ձայնաչրջում*:

аболициони́зм *աբոլիցիոնիզմ, ստրկամարտություն (ստրկության դեմ կռվող ուղղություն Հյուսիսային Ամերիկայում)*:

аболициони́ст *աբոլիցիոնիստ, ստրկամարտիկ*:

аболициони́стка *աբոլիցիոնիստուհի, ստրկամարտկուհի*:

абонеме́нт *աբոնեմենտ, բաժանորդագրում; բաժանորդություն, կանխավարձում*:

абонеме́нтный *աբոնեմենտի, բաժանորդագրական, բաժանորդական, կանխավարձական*· абонеме́нтный билет *աբոնեմենտի տոմս*:

абоне́нт *աբոնենտ, բաժանորդ*· спи́сок абоне́нтов *բաժանորդների ցուցակ, բաժանորդացուցակ*:

абоне́нтка *աբոնենտուհի, բաժանորդուհի*:

абони́ровать (— рую, — руешь, — руют) *բաժանորդագրել, կանխավարձել*:

абони́роваться (—руюсь, —руешься, —руются) *բաժանորդագրվել, կանխավարձվել*:

аборда́ж *աբորդաժ, նավաճանկում, նավաբախում*· брать на абордаж *նավը ճանկել, նավաճանկել*:

аборда́жный *նավաճանկման, նավաբաղխման, աբորդաժի*:

абориге́н *բնիկ, նախնական բնակիչ, անդրածին, անդրարնակ*:

або́рт *վիժում*· (արհեստական) *վիժեցում*· сделать аборт *վիժեցում առաջ բերել, վիժեցում կատարել*:

аборти́вный *վիժական, վիժեցուցիչ*:

абразио́нный 1· *քայքայման, վողողման*· 2· *քերման, արտաքերման*:

абра́зия 1· *յերկրբ*· *քայքայում, վողողում (ծովափի)*· 2· *բուժ*· *քե-*

բում, արտաքերում (սուր դղալիկով)։

абракада'бра *աբռակադաբռա, կախարդական բառ, բանդագուշանք։*

Абра'м *Աբրահամ։*

абревиату'ра *կարճագրություն, կըրճատում, հապավում։*

абрико'с *ծիրան։*

абрико'сный *ծիրանի։*

абрико'совый *ծիրանի։* — ое дерево *ծիրանի ծառ։* — овые консервы *ծիրանի պահածո։*

абрикоти'н *աբրիկոտին, ծիրանողի։*

а'брис *ուրվագիծ։* — гор *լեռների ուրվագիծ։*

абсе'нт *աբսենա, ոչինդրողի, ոչինդրի ողի։*

абсентеи'зм *աբսենտեիզմ, բացակայություն, տարակայություն։*

абсентеи'ст *աբսենտեիստ, բացակա, տարակաց։*

абси'да տես **апсида.**

абсолю't *աբսոլուտ, բացարձակ, անսահմանափակ։*

абсолюти'зм ֆաղ. *աբսոլուտիզմ, միահեծանություն, անսահմանափակ իշխանություն։*

абсолю'тно *բացարձակապես, բացարձակաբար, բացարձակորեն.* это абсолютно невозможно *այդ բացարձակապես անկարելի է։*

абсолю'тность *ի.* *անսահմանափակություն, բացարձակություն։*

абсолю'тный *բացարձակ, անպայման.* ֆաղ. *անսահմանափակ, միահեծան.* — ое невежество *բացարձակ տգիտություն.* — ое повиновение *բացարձակ հնազանդություն.* — ое большинство *բացարձակ մեծամասնություն.* — ое право *բացարձակ իրավունք, անպայման իրավունք։*

абсорби'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ներծծել, կլանել։*

абсо'рбция *ներծծում, կլանում, ներծծելը, կլանելը։*

абстраги'ровать (— рую, — руешь, — руют) *աբստրակցիայի յենթարկել, վերացարկել։*

абстраги'роваться (— руюсь, — руешься, — руются) *աբստրակցիայի յենթարկվել, վերանալ։*

абстра'ктно *վերացականորեն։*

абстра'ктность *ի.* *վերացականություն։*

абстра'ктный *վերացական, աբստրակտ։*

абстра'кция *աբստրակցիա, վերացում, վերացություն։*

абсу'рд *անհեթեթ բան, աբսուրդ.* доводить до абсурда *անհեթեթության հասցնել, աբսուրդի հանդեցնել։*

абсу'рдность *ի.* *անհեթեթություն։*

абсу'рдный *անհեթեթ* — ое предприятие *անհեթեթ ձեռնարկություն, անիրագործելի ձեռնարկություն։*

абсце'сс *աբսցես, թարախապալար, թարախակույտ։*

абсци'сса *մաթ.* *աբսցիսա, հատոն։*

абу'ли'я *բուժ.* *աբուլիա, անկամություն, կամազրկություն (հիվանդություն)։*

абха'зец (— зца) *աբխազ։*

Абха'зия *աշխգր.* *Աբխազիա։*

абха'зский (— ая, — ое) *աբխազական։*

авали'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մուրհակ յերաշխավորել, մուրհակ յերաշխագրել։*

ава'л (ь) *ա.* *մուրհակի յերաշխավորություն։*

аванга'рд *ավանգարդ, առաջապահ.* в авангарде революции *հեղափոխության ավանգարդում։*

аванга'рдный *ավանգարդի, առաջապահական, առաջապահ։*

аванза'л (а) *նախադահլիճ։*

аванпо'ст *ավանպոստ, առաջապոստ, նախապահակետ։*

аванпо'стный *ավանպոստի, ավանպոստային, առաջապոստի, նախապահակետի.* аванпо'стная служба *ավանպոստային ծառայություն, նախապահակետային ծառայություն։*

ава'нс *կանխավարձ, կանխույթ, ավանս.* делать авансы *ավանսներ անել։*

ава'нсовый *կանխավարձի, կանխույթի, ավանսի, կանխավարձային, կանխութային, ավանսային։*

аванси'ровать (— рую, — руешь, — руют) *կանխավարձ տալ, կանխավարձ հատկացնել, կանխութել, ավանս տալ։*

ава'нсом *կանխավարձով, ավանսով, առաջուց։*

авансце'на *նախաբեմ*:
аванта'ж *առավելություն, ոդուտ*:
аванта'жный *հարդի, ոդտավետ*:
авантю'ра *արկածախնդրություն, բախտախնդրություն*. пускаться в авантюры *արկածախնդրություններ հեռուից ընկնել, արկածների հետևից ընկնել*:
авантюри'ст *արկածախնդիր, բախտախնդիր*:
авантюри'стка *արկածախնդրուհի, բախտախնդրուհի*:
авантю'рный *արկածախնդրական, բախտախնդրական*. авантюрный роман *արկածախնդրական վեպ, արկածավեպ*. авантюрная попытка переворота *հեղաշրջման արկածախնդրական փորձ, հեղաշրջման արկածափորձ*:
ава'ри'я *ավարիա, վթարանք, նավավթար, բեռնավթար*. տեխն. *վնասվածք*. потерпеть аварию *վթարանք կրել, ավարիայի ենթարկվել*:
А'вгиевы конюшни *Ավգյան ախոռներ*:
авгу'р *ավգուր, հավահարցուկ, հավահմա*:
А'вгуст *Ավգուստ, Ոգոստոս* (անուն):
а'вгуст *ոգոստոս* (ամիս):
августе'йший (— ая, — ее) *ոգոստափառ*:
а'виа = տես **авиационный**.
авиазавод *սավառնակների գործարան, ոդանավագործարան, ավիագործարան*:
авиама'тка, авиано'сец (— сца) *ոդանավակիր, սավառնակիր*:
авиамото'р *ոդանավաշարժիչ, սավառնակաշարժիչ*:
авиа'тика *ոդաչվագիտություն, ոդանավություն, ավիատիկա, ոդաղնացություն*:
авиа'тор *սավառնորդ, ոդանավորդ, ոդաչու*:
авиа'торский (— ая, — ое) *սավառնորդական, ոդանավորդական, ոդաչվական*. авиаторский шлем *սավառնորդական սաղավարտ*:
авиа'торша *սավառնուհի, ոդանավորդուհի*:
Авиатре'ст (гос. трест авиационной промышленности) *Ավիատրեստ* (*ավիացիոն արդյունաբերության պետական տրեստ*):
Авиахи'м (общ. друзей авиационной и химической обороны и промышленности) *Ավիաքիմ* (*ավիացիոն և քիմիական պաշտպանության և արդյունաբերության բարեկամների ընկերություն*):
авиацио'нный *ոդաչվական, ոդաղնացական*. — ая школа *ոդաչվական դպրոց*. — ое дело *ոդաչվական գործ*. — ый парк *ոդաչվական պարկ, ոդաչվական վորմած*:
авиа'ция *ավիացիա, ոդաչվություն, ոդաղնացություն*:
ави'з տես **адвиз**.
ави'зо *ավիզո, տեղեկանամ*:
авиэ'тка *սավառնակիկ, փոքր սավառնակ*:
аво'сь *գուցե, թերևս*. на авось *յա բախտ*:
авра'л *ծով*. *ավրալ* (*բոլոր ճեռքերը տախտակամածի վրա*). *ընդհանուր աշխատանք, համուռ, հավար*:
авро'ра *արշալույս*:
австрали'ец (— ийца) *ավստրալիացի*:
австрали'йка *ավստրալուհի*:
австрали'йский (— ая, — ое) *ավստրալիական*:
Австра'лия *Ավստրալիա*:
австри'ец (— ийца) *ավստրիացի*:
австри'йка *ավստրուհի*:
австри'йский (— ая, — ое) *ավստրիական*:
А'встрия *Ավստրիա*:
австрия'к տես **австриец**.
австрия'чка տես **австрийка**.
авто' տես **автомобиль**.
а'вто = տես **автомобильный**.
автоба'за տես **автомобильная база**.
автобатаре'я *ավտոմարտկոց*:
автобио'гра'ф *ինքնակենսագիր*:
автобиогра'фия *ինքնակենսագրություն*:
автобиографи'ческий (— ая, — ое) *ինքնակենսագրական*:
авто'бус *ավտոբուս, հանրամոբիլ, հանրակառք*:
авто'бусный *ավտոբուսի, հանրամոբիլի, հանրակառքի*:
автогара'ж *ավտոպարաժ, ավտոհանդրվան*:
автоге'нный, автоге'новый *ավտոգեն, ինքնավ*. автогенная сварка *ավտոգեն զոդում, կռում*. *ինքնավ զոդվածք, ինքնավ յեռվածք*:
автогра'ф *ինքնագիր, ավտոգրաֆ*:

автогра'фия *ինքնագրություն, ավտոգրաֆիա:*
автодида'кт *ինքնուս:*
автозаво'д *ավտոգործարան, ավտոմոբիլի գործարան:*
автокефа'льность ի. կրոն. *ինքնագլխություն:*
автокефа'льный կրոն. *ինքնագլուխ.* автокефальная церковь *ինքնագլուխ եկեղեցի:*
автокла'в *ավտոկլավ:*
автокопи'ст *ավտոկոպիստ:*
автокра'т *ինքնակալ:*
автокра'тия *ինքնակալություն:*
автократи'ческий (— ая, — ое) *ինքնակալական:*
автома'т *ավտոմատ, ինքնաշարժ մեքենա, յուրաշարժ մեքենա.* пулк. *մարդ մեքենա:*
автомати'чески *ավտոմատիկ, ինքնաշարժորեն, յուրաշարժորեն:*
автомати'ческий (— ая, — ое) *ավտոմատիկ, ինքնաշարժական, յուրաշարժական.* — револьвер *ավտոմատիկատրճանակ, ինքնաշարժական ատրճանակ.* — ружье *ավտոմատիկ հրացան, ինքնաշարժական հրացան:*
автомобили'зм *ավտոմոբիլիզմ:*
автомобили'ст *ավտոմոբիլիստ, ավտոսիստ, ավտոմոբիլ քշող:*
автомоби'ль ա. *ավտոմոբիլ.* грузовой автомобиль *բեռնակիր ավտոմոբիլ, բեռնատար ավտոմոբիլ.* управлять автомобилем *ավտոմոբիլ ղեկավարել, ավտոմոբիլ քշել:*
автомоби'льный *ավտոմոբիլային, ավտոմոբիլի.* автомобильное сообщение *ավտոմոբիլային հաղորդակցություն.* автомобильная база *ավտոմոբիլային բազա:*
автономи'ст *ավտոնոմիստ, ինքնորդինության կողմնակից:*
автоно'мия *ավտոնոմիա, ինքնորդինություն:*
автоно'мный *ավտոնոմ, ինքնորդին:*
автопортре'т *ինքնանկար, ինքնադիմանկար:*
автопси'я բուժ. *դիահերձում:*
а'втор *հեղինակ.* — резолюции *բանաձևի հեղինակ:*
авторизо'ванный *հեղինակի հավանություն ստացած, հեղինակազրկված.* — перевод *հեղինակազրկված թարգմանություն, հեղինակի հավանություն ստացած թարգմանություն:*
авторизова'ть (— зую, — зуешь, — зуют) *հեղինակազրկել, իրավազրկել (հեղինակի կողմից):*
авторите'т *հեղինակություն, հեղինակավորություն.* пулк. *հեղինակավոր մարդ.* пользоваться авторитетом *հեղինակություն վայելել.* он авторитет в этой области *այդ բնադավառում նա հեղինակություն է:*
авторите'тно *հեղինակավոր կերպով:*
авторите'тность ի. *հեղինակավորություն:*
авторите'тный *հեղինակավոր:*
а'вторский (— ая — ое) *հեղինակի.* авторский гонорар *հեղինակի հոնորար.* авторское право *հեղինակի իրավունք.* нарушение авторского права *հեղինակի իրավունքի խախտում:*
а'торство *հեղինակություն, հեղինակ լինելը:*
автоти'пия *ավտոտիպիա, ինքնատպագրություն:*
ага'! *ահա՛:*
ага'ва բուս. *ագավե, պերճածաղիկ, հալվե:*
ага'т *ագատ:*
ага'товый *ագատե:*
Ага'фья *Ագաթե, Ագափի:*
а'ге'нт *ագենտ, դործակալ:*
а'ге'нтство *դործակալություն:*
агенту'ра *ագենտուրա, դործակալություն:*
агенту'рный *դործակալական:*
агит = см. агитационный.
агита'тор *ագիտատոր:*
агитацио'нный *ագիտացիոն, ագիտացիական.* агитационный пункт *ագիտացիոն կետ, ագիտացիական կետ.* агитационная пьеса *ագիտացիոն պիես, ագիտացիական պիես:*
агита'ция *ագիտացիա.* предвыборная агитация *նախընտրական ագիտացիա:*
агити'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ագիտացիա անել:*
аги'тка *ագիտացիոն դրվածք, ագիտացիոն պիես:*
агитпро'п (агитационно-пропагандистский отдел центрального или местного комитета ВКП (б)) *ագիտպրոպ (Հ. Կ. (բ.) Կ. կենտրոնական կամ տեղական կոմիտեի ագիտացիոն – պրոպագանդիստական բաժին):*

агломера'т *ագլոմերատ, չեղջաքար:*
аглутина'ция *ագլուտինացիա. արտաքուստ միացնելը, սոսնձով կպցնելը, սոսնձում:*
а'гнец (— нца) *գառ.* кроткий, как агнец *գառի նման հեզ:*
агонизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հոգեվարքի մեջ գտնվել:*
аго'ния *հոգեվարք, մահվան տագնապ:*
агра'рий *հողատեր, կալվածատեր, կալվածատիրության կողմնակից:*
агра'рник 1. *ագրար-հեղափոխական.* 2. *հողային աշխատող:*
агра'рный *ագրարային, հողային.* —вопрос *հողային հարց, ագրարային հարց.* — ое законодательство *հողային օրենսդրություն.* — кризис *ագրարային ճգնաժամ, հողային ճգնաժամ.* —ая политика *ագրարային քաղաքականություն, հողային քաղաքականություն:*
агрега'т *ագրեգատ, միացք.* кристаллический агрегат *բյուրեղային ագրեգատ.* машинный агрегат *մեքենական ագրեգատ.* агрегатное состояние *ագրեգատ վիճակ:*
агресси'вность *ի. ագրեսիվություն, հարձակողականություն:*
агресси'вный *ագրեսիվ, հարձակողական.* — национализм *հարձակողական նացիոնալիզմ, ագրեսիվ նացիոնալիզմ:*
агре'ссия *ագրեսիա, հարձակում:*
агрикульту'ра *հողագործություն, հողամշակություն, ագրիկուլտուրա:*
агроба'за (агрономическая база) *գյուղատնտեսական բազա, ագրոբազա:*
агроно'м *հողագետ, գյուղատնտես, ագրոնոմ:*
агрономи'ческий (— ая, — ое) *հողագիտական, գյուղատնտեսական, ագրոնոմիական:*
агроно'мия *հողագիտություն, գյուղատնտեսություն, ագրոնոմիա:*
ад *դժոխք.* благими намерениями ад вымощен *դժոխքը սալահատակած է բարի մտադրություններով.* муки ада *դժոխային տանջանքներ:*
адама'нт *ադամանդ, ալմաս:*
адама'нтовый *ադամանդե:*
ада'мова голова 1. *մեռած գլուխ կամ դանդ.* 2. *բուս. ադամարույա (զանազան բույսերի անուն):*
ада'мова фига *ժանտաթզենի:*
ада'мово яблоко (кадык) *ադամախնձոր, խռչակ:*
адапта'ция *հարմարեցում:*
адвербиа'льный *մակբայական:*
адви'з *առևտր. ծանուցագիր:*
адвока'т *փաստաբան, դատապաշտպան.* стать адвокатом *դատապաշտպան դառնալ, փաստաբան դառնալ:*
адвокату'ра *դատապաշտպանություն, դատապաշտպանների կաճառ.* заниматься адвокатурой *դատապաշտպանությամբ զբաղվել, փաստաբանությամբ զբաղվել:*
адеква'тно *համապատասխանաբար, հավասարորեն:*
адеква'тность *ի. համապատասխանություն, հավասարություն:*
адеква'тный *համապատասխան, հավասար:*
аде'пт *ադեպտ, դիտակ վորևե գիտության կամ արվեստի:*
административный *վարչական, ադմինիստրատիվ:*
администра'тор *վարիչ, վարչագետ, ադմինիստրատոր:*
администра'ция *վարչություն, ադմինիստրացիա.* — местная *տեղական վարչություն, տեղական ադմինիստրացիա:*
администрии'рование *վարչարարություն:*
администрии'ровать (—рую, —руешь, — руют) *վարչարարություն անել, վարչարարել:*
адмира'л *ծովակալ:*
адмиралте'йский (— ая, — ое) *ծովային վարչության, ծովակալական:*
адмиралте'йство *ծովային վարչություն, ծովակալություն, ծովակալարան, ծովակալնարան:*
а'дов *դժոխքի, դժոխային:*
адони'ческий стих *ադոնիկ վոտանավոր (դակտիլից և սպոնդեյից կազմված վոտանավոր.* — ◡ ◡ — ◡ *կամ* — ◡ ◡ — — —*):*
адопта'ция *վորդեգրություն, վորդեգրում:*
адопти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *վորդեգրել:*
а'дрес (hпд. — сы և — са) 1. *ադրես, հասցե.* 2. *հարդագիր, ուղերձ, ծոն.* по адресу *հասցեյով, հասցեին.* условный адрес *պայմանական հասցե.* обратиться не по адресу *սխալ*

հասցեով դիմել, ճիշտ հասցեով չդիմել:

адреса'т *հասցեատեր:*

адреса'тка *հասցեատիրուհի:*

а'дрес - календарь *հասցեմատյան, հասցեցուցակ.* — ая книга *հասցեդիրք.* адресное бюро *հասցեբյուրո.* адресный стол *հասցեսեղան, հասցեսուն:*

адресова'ть (— сую, — суешь, — суют) *հասցնագրել.* — речь к к.-л. *խոսքն ուղղել մեկին, մեկին ճառ ուղղել:*

адресова'ться к к.-л. (— суюсь, — суешься, — суются) *հասցեագրվել, դիմել մեկին:*

Адриати'ческое море *Ադրիական ծով:*

а'дски *դժոխայնորեն, անտանելի:* адски устать *անտանելի հոգնել:*

а'дский (— ая, — ое) *դժոխային, պտկր.* *անտանելի.* — шум *դժոխային աղմուկ.* — ая скука *դժոխային ձանձրույթ.* адская машина *դժոխային մեքենա, դժոխամեքենա.* адский камень (ляпис) *դժոխաքար:*

адъю'нкт *ադյունկտ, ակադեմիկոսի ողնական:*

адъюта'нт *ադյուտանտ, համհարզ, հրամանակատար սպա:*

адъюта'нтский (— ая, — ое) *ադյուտանտի, համհարզի, ադյուտանտական:*

адъюльте'р *ամուսնական անհավատարմություն, անառակություն, չնություն:*

а'жио *վրադիր վաղ, ժժիո:*

ажиота'ж *ժժիոտաժ, բորսախաղ, խաբեբայություն:*

ажита'ция *հուզմունք, հուզարկում:*

ажу'рный *ծակոտկեն, ցանցկեն, թափանցիկ:*

аз *այբ (սլավոն.):*

азы' *տարրեր, սկզբնական դիտելիքներ.* не знать ни аза' *վոչինչ չիմանալ.* он аза' в глаза не знает *նա բան չի հասկանում. նրա վրտում այբի կտոր չկա:*

Аз = = азербайджанский *Ադրբեջանի:*

аза'лея, аза'лия *բուս. լեռնավարդ, ազալիա:*

аза'рт *ազարտ, մոլեգնություն, վտանգավորություն.* войти в азарт *մոլեգնել, տաքանալ, կրակ կտրել:*

аза'ртно *մոլեգնորեն, տաքացած, կրակ կտրած:*

аза'ртный *մոլեգին, տաքացած, վտանգավոր.* азартная игра *մոլեգին խաղ, մոլեխաղ, բախտախաղ:*

азбе'ст տես **асбест.**

а'збука *այբբեն, այբուբեն.* — глухонемых *խուլ և համրերի այբուբեն:*

а'збучный *այբբենական, այբուբենական.* а'збучная и'стина *այբբենական ճշմարտություն, տարրական ճշմարտություն:*

Азербайджа'н *Ադրբեջան.* азербайджанский *Ադրբեջանի.* — ая ССР *Ադրբեջանի Ս. Խ. Հ.:*

азиа'т *ասիացի:*

азиа'тка *ասիուհի:*

азиа'тский (— ая, — ое) *ասիական:*

азиа'тщина *ասիականություն:*

азиму'т *ազիմուտ:*

азимута'льный *ազիմուտային:*

А'зия *Ասիա.* Малая Азия *Փոքր Ասիա:*

Азнефть (Азербайджанское Центральное Нефтяное Управление) *Ազնեֆտ (Ադրբեջանի կենտրոնական նավթային վարչություն):*

Азо'вское море *Ազովի ծով:*

Азо'рские острова *Ազորյան կղզիներ:*

азо'т *բորակածին, ազոտ:*

азо'тистый *բորակածնային, ազոտային.* азотистая кислота *բորակասուն թթու:*

азо'тный *բորակածնային, ազոտային.* азотная кислота *բորակաթթու.* азотнокислая соль *նիտրատ, բորակուտ:*

а'ист *արագիլ:*

аисти'ха *արագիլուհի, մարբ արագիլ:*

ай! *ա՛յ, վա՛յ:*

айва' *սերկևիլ.* — японская *ճապոնական սերկևիլ:*

айво'вый *սերկևիլի:*

а'й - да'! *հայդե՛, հայդա՛, չո՛ւտ.* — парень! *ա՛յ քեզ տղա, ի՞նչ եմ ասել, ա՛յ քեզ յերիտասարդ:*

ай - люли'! *վայ լե, նայ-նայ:*

а'йсберг *սառցալեռ:*

акаде'мик *ակադեմիկոս.* избрать академиком *ակադեմիկոս ընտրել:*

акаде'мия *ակադեմիա, ճեմարան.* — наук *գիտությունների ակադեմիա, գիտությունների ճեմարան.* — художеств *գեղարվեստների ճեմարան, գեղարվեստների ակադեմիա.* — генштаба *զլխավոր շտաբի*

ակադեմիա, գլխավոր չտաբի ճեմարան. — медицинская *բժշկական ճեմարան, բժշկական ակադեմիա*:

академи'ческий (— ая, — ое) *ակադեմիական, ճեմարանական*:

ака'нт *ականթ, բուս. արջամազիլ*:

а'кание *այասել, այոգել (անշեշտ o-ն արտասանել a-ի նման, ինչպես մասկվացիները)*:

ака'фист կրոն. *ակաթիստ (վոտքի կանգնած լսելի որհնեբդուխյուն)*:

ака'ция *ակացիա*:

аквамари'н *բյուրեղ, ծովաքյուրեղ*:

акварели'ст *ջրանկարիչ*:

акваре'ль ի. *ջրանկարչուխյուն, ջրաներկ.* писать акварелью *նկարել ջրաներկերով*:

акваре'льный *ջրանկարչական.* акварельная живопись *ջրանկարչուխյուն*:

аква'риум *ակվարիում*:

аквати'нта *ակվատինտա*:

акведу'к *ակվեդուկ, ջրանցույց (կամուրջ), ադուգա*:

Аки'м *Հովակիմ, Հովակ*:

акклиматиза'ция *ակլիմատիզացիա, կլիմային վարժվելը, ողընտելուխյուն*:

акклиматизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *կլիմային վարժեցնել, կլիմայավարժել, ողընտելացնել*:

акклиматизи'роваться (— руюсь, — руешься, — руются) *կլիմային վարժվել, կլիմայավարժվել, ողընտելանալ, ողընտելացվել*:

аккомода'ция *հարմարեցում, հարմարում*:

аккомпанеме'нт *նվագակցուխյուն*:

аккомпаниа'тор *նվագակից*:

аккомпаниа'торша *նվագակցուհի*:

аккомпани'ровать (— рую, — руешь, — руют) *նվագակցել*:

акко'рд 1. *ակկորդ, ներդաշնակուխյուն.* 2. տնտ. *համաձայնուխյուն, դաշնուրդ*:

акко'рдная плата *ակկորդավարձ, դաշնուրդավարձ*:

акко'рдная работа *ակկորդային աշխատանք, դաշնուրդային աշխատանք*:

аккредити'в առևտ. *ակկրեդիտիվ, վարկագիր, վարկաթուղթ.* բաղ. *հավատարմագիր*:

аккредити'рованный, аккредито'ванный *հավատարմագրով լիազորված, վարկագրած*:

аккредити'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հավատարմագրով լիազորել, վարկագրել*:

аккреди'товать (— тую, — туешь, — туют) տես **аккредити'ровать.**

аккумули'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հավաքել, կուտակել*:

аккумуля'тор *ուժահավաք, ակկումուլատոր, կուտակիչ*:

аккумуля'ция *հավաքում, կուտակում*:

аккура'тно *ճշտապահորեն*:

аккура'тность ի. *ճշտապահուխյուն*:

аккура'тный *ճշտապահ*:

акони'т բուս. *ակոնիտոն, ընձախոտ*:

акр *ակր* (= 0,4047 *հեկտար կամ* 4·047 *քառակուսի մետր* = 900 *քառ. սաժեն*):

акроамати'ческий (— ая, — ое) *լսողական, ունկնդրական, դասախոսական, ակրոամատիկ*:

акроба'т *լարախաղաց*:

акроба'тка *լարախաղուհի*:

акробати'ческий (— ая, — ое) *լարախաղացական*:

акро'поль ա. *ակրոպոլիս, միջնաբերդ*:

акро'сти'х *ակրոստիխ, ծայրոտն (վոտանավոր, վորի առաջին, յերբեմն նաև վերջին տառերը անուն կամ բառ են կազմում)*:

акроцефали'я *սրագլխուխյուն*:

аксельба'нт *ակսելբանտ, ուսկապ*:

аксессуа'р *աքսեսուար, յերկրորդական սարք, պատկանելուխյուն*:

аксио'ма *ակսիոմա, ապացույց չպահանջող ճշմարտուխյուն*:

акт 1. *գործողուխյուն, ակտ.* 2. *արձանագրուխյուն, վավերագիր, փաստաթուղթ.* 3. թատր. *արարվածք, արար, գործողուխյուն.* акт о личной свободе *անձնական ազատուխյան ակտ* (habeas corpus). школьный акт *դպրոցական հանդես.* обвинительный акт *մեղադրական ակտ, ամբաստանագիր.* акт об отречении *հրաժարման վավերագիր, հրաժարագիր.* запродажный акт *նախավաճառման ակտ, կանխավաճառագիր*:

актёр *դերասան*:

актёрский (— ая, — ое) *դերասանական*։
актёрство *դերասանություն*։
актёрствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *դերասանություն անել*։
акти'в առևտր. *ակտիվ, պահանջք* (*հաշվեկշռի դրական մասը*). ֆող. *ակտիվ, դործունյա* (*մասը*)։
активиза'ция *ակտիվացում, ակտիվացնելը*։
активи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ակտիվացնել*։
активи'ст *ակտիվիստ, դործունյա, դործուն*։
активи'стка *ակտիվիստուհի, դործունյա կին, դործուն կին*։
акти'вно *ակտիվորեն*։
акти'вность ի. *ակտիվություն, դործունություն*։
акти'вный *ակտիվ, դործուն, աղդու*. — ый член общества *հասարակության ակտիվ անդամ, հասարակության դործուն անդամ*. активное избирательное право *ակտիվ ընտրական իրավունք*։
акти'ния կեն. *ակտինիա, ծովային անեմոն*։
актиноме'тр *ճառագայթաչափ, ակտինոմետր*։
а'ктовый 1. *ակտի, տարեհանդեսի*. 2. *վավերադրի, փաստաթղթի*. а'ктовый зал *հանդիսարան*։
актри'са *դերասանուհի*։
актуа'льно *այժմեական կերպով, հրատապ կերպով*։
актуа'льность ի. *այժմեականություն, հրատապություն*։
актуа'льный *այժմեական, ակտուալ, հրատապ*. актуальные условия *այժմեական պայմաններ, ակտուալ պայմաններ*։
актуа'рий *դատարանի դրագիր, ակտուար* (*արձանագրություն կազմող և վավերագրերը պահող*)։
аку'ла *շանաձուկ*։
аку'стика *ակուստիկա, ձայնաբանություն, լսարանություն, հնչականություն*։
акусти'ческий (— ая, — ое) *ակուստիկ, լսարանական, ձայնաբանական, հնչական*։
акушёр *մանկաբույժ*։
акуше'рка *մանկաբարձուհի*։
акуше'рский (— ая, — ое) *մանկաբարձական*։
акуше'рство *մանկաբարձություն*։
акце'нт *ակցենտ, շեշտ, շեշտադրություն, առոդանություն*. он говорит с акцентом *նա ակցենտով է խոսում*։
акцентуа'ция, акцентирова'ние *շեշտադրում*։
акцентирова'ть (— рую, — руешь, — руют) *շեշտադրել*։
акце'пт *մուրհակի ընդունումն, հոժարադիր, ակցեպտ*։
акцепта'нт *մուրհակն ընդունող, հոժարադրող*։
акцепта'ция *հոժարադրում*։
акцептова'ть (— тую, — туешь, — туют) *ընդունել* (*մուրհակը*), *հոժարադրել*։
акциде'нтный *ակցիդենտային*. акцидентный шрифт տպգր. *ակցիդենտային տառեր*։
акциде'нция տպգր. *ակցիդենցիա, ակցիդենտային աշխատանք, նուրբ չարվածք, մանր տպագրական դործ*։
акци'з *ակցիզ, բաժ*. подлежащий акцизу *ակցիզի ենթակա, բաժի ենթակա*։
акци'зный *ակցիզային, բաժի, բաժային*. взимать акцизный сбор *ակցիզային տուրք դանձել, բաժ վերցնել*։
акционе'р *ակցիոներ, բաժնետեր*. акционерное общество *ակցիոներական ընկերություն, բաժնետիրական ընկերություն*։
а'кция *ակցիա, բաժնետոմս*. именная акция *անվանական ակցիա, անվանական բաժնետոմս*. акция на пред'явителя *ներկայացնողին պատկանող բաժնետոմս, ներկայչական բաժնետոմս*. привилегированная акция *արտոնյալ բաժնետոմս*. акции поднимаются в цене *բաժնետոմսերի դները բարձրանում են*. акции падают в цене *բաժնետոմսերի դներն ընկնում են*։
апа'дья *ալադյա, բլիթ*։
аларми'ст *հուշարար, տագնապարար*։
аларми'стка *հուշարարուհի, տագնապարարուհի*։
алба'нец (— нца) *ալբանացի*։
Алба'ния *Ալբանիա*։
алба'нка *ալբանուհի*։
алба'нский (— ая, — ое) *ալբանական*։
а'лгебра *հանրահաշիվ*։

алгебраи'ческий (— ая, — ое) *հանրահաշվական*. алгебраическая величина *հանրահաշվական մեծություն*:
алгори'фм *մար*. *թվաբանական 4 գործողությունները*. *նաև թվաբանական ձեռնարկ*:
алдеги'д *քիմ*. *ալդեհիդ*:
алеба'рда *կրկնատեղ դեղարդ*:
алеба'рдщик *դեղարդավոր*:
алеба'стр *ալաբաստր*, *ամիտակ կուճ*, *լսնակուճ*:
алеба'стровый *ալաբաստրե*, *լսնահյե*:
Алекса'ндр *Ալեքսանդր*. Александр Македонский *Ալեքսանդր Մակեդոնացի*:
александри'йский (— ая, — ое) *ալեքսանդրիական*. александрийский стих *ալեքսանդրիական վոտանավորի չափ*. александрийский лист *ածալի տերև*:
Алексе'й *Ալեքսեյ*:
але'мбик (дистиллятор) *զուիչ*, *թորանոթ*:
Алёна *Ալյոնա*:
а'ленький (— ая, — ое) *ալ կարմրիկ*:
але'ть *ալանալ*, *կարմրել*:
Алеу'тские острова *Ալեուտյան կղզիներ*:
Алжи'р *Ալժիր*:
алжи'рский (— ая, — ое) *Ալժիրի*:
а'ли *տես* **или.**
а'либи *չ*. *այլուրեքություն*. доказать свое алиби *ապացուցել իր այլուրեքությունը*. доказательство алиби *այլուրեքության ապացուցություն*: *այլուրեքության ապացույց*:
алида'да *ալհիդադա*, *չարժաքանոն* (*անկյունաչափական գործիքների չարժական քանոն*):
ализари'н *ալիզարին*, *ալաժար*. ализариновые чернила *ալիզարինի թանաք*, *ալաժարի թանաք*:
алиме'нты *ա*. *ապրուստադրամ*, *ապրուստ*, *ալիմենտ*. имеющий право на алименты *ապրուստադրամի իրավունք ունեցող*. обязанный платить алименты *ապրուստադրամ վճարելու պարտավոր* (*մարդ*), *ապրուստապարտ*. выдавать алименты *ապրուստադրամ վճարել*, *ալիմենտ տալ*. обязательная выплата алиментов *ապրուստադրամների պարտադիր վճարում*:
алка'ли *ալկալի*:
алкалиме'тр *ալկալիմետր*, *ալկալաչափ*:
алкалиме'трия *ալկալիմետրիա*, *ալկալիաչափություն*:
алкало'ид *ալկալոիդ*:
алка'ние *ծարավում*, *տենչում*, *փափագ*:
алка'ть (— каю, — каешь, — ют *նաև* алчу, — чешь, — чут) *ծարավել*, *տենչալ*, *փափագել*:
алкоголи'зм *ալկոհոլականություն*:
алкого'лик *ալկոհոլամոլ*, *գինեմոլ*:
алкоголи'ческий (— ая, — ое) *ալկոհոլական*:
алко'го'ль *ա*. *ալկոհոլ*, *գինու վոգի*, *սպիրտ*:
алкого'льный *ալկոհոլային*:
Алкора'н *տես* **коран.**
алла'х *ալլահ*:
аллегори'чески *այլաբանորեն*. высказываться аллегори'чески *այլաբանորեն արտահայտվել*. изображать аллегорически *այլաբանորեն պատկերել*, *այլաբանորեն նկարագրել*:
аллегори'ческий (— ая, — ое) *այլաբանական*:
аллего'рия *այլաբանություն*:
алле'гри *ալլեգրի*, *վիճակախաղ* (*չահումների անհապաղ վճարումով*):
алле'я *ծառուղի*. — украшенная вьющимися растениями *պատատաբույսերով զարդարված ծառուղի*:
аллига'тор *ալլիգատոր*, *կայման*, *ամերիկյան կոկորդիլոս*:
аллилу'йя *ալելույա*:
аллитера'ция *ալլիտերացիա*, *նույն և նմանահնչյուն տառերի և վանկերի կրկնություն*:
алло' *հալլո՛*:
алло'д *ալլոդ*, *ժառանգական սեփական կալվածք*:
аллодиа'льный *ալլոդիալ*, *ավատից սեփական կալվածքի*:
алло'нж *ալլոնժ*. *քիմ*. *թորանոթի կոթ*:
аллопа'т *այլաբուժ*:
аллопати'чески *այլաբուժորեն*:
аллопати'ческий (— ая, — ое) *այլաբուժական*:
аллопа'тия *այլաբուժություն*:
аллотропи'ческий (— ая, — ое) *բազմաձև*, *ալլոտրոպիկ*, *բազմաձևության*:
аллювиа'льный *վողողատի*, *տղմային*, *տղմաշերտային*:

аллю'вий *վողողաա, ողմաշերա, տըղմահող:*
аллю'р *քայլվածք, քելք.* — бешеный *կատաղի քելք:*
алма'з *ալմաս, ադամանդ.* — для резки стекла *ապակի կտրելու ալմաս.* подобный алмазу *ալմասանման, ադամանդակերպ:*
алма'зный *ալմասի, ադամանդի:*
ало'э *բուս. հալվե:*
Алта'й *Ալթայ:*
алта'йский (— ая, — ое) *Ալթայի, Ալթայան:*
алта'рный *սեղանի, բեմի:*
алта'рь *ա. սեղան, բեմ, զոհասեղան:*
алте'йный *տուղտի.* алтейный корень *բուս. տուղտաարմատ.* алтейные капли *բուժ. տուղտակաթիլներ:*
алты'н *յերեք կոպեկ:*
алты'нник *յերեք կոպեկանոց:*
алфа'ви'т *այբուբեն:*
алфави'тный *այբբենական.* — указатель *այբբենական ցանկ.* в алфавитном порядке *այբբենական կարգով:*
алхи'мик *ալքիմիկոս:*
алхими'ческий (— ая, — ое) *ալքիմիական:*
алхи'мия *ալքիմիա:*
а'лчность *ի. ագահություն, ընչաքաղցություն:*
а'лчный *ագահ, ընչաքաղց.* — человек *ագահ մարդ, ընչաքաղց մարդ:*
а'лый *կարմիր, վառ կարմիր, ալ:*
алыча' *ալուչա, չլոր:*
аль *տես* **или.**
альбатро'с *մրրկահավ:*
альбини'зм *սպիտակամորթություն և սպիտակահերություն* (*անբնական*)*:*
альбино'с *ալբինոս, լնամորթ, սպիտակ մարդ:*
Альбио'н *Ալբիոն:*
альбо'м *ալբոմ, հուշամատյան.* написать в альбом *ալբոմում գրել, հուշամատյանում գրել:* — для марок *փոստանիշերի ալբոմ, մարկաների ալբոմ.* — для зарисовок *ուրվագծերի ալբոմ:*
альбо'мный *ալբոմի, ալբոմային:*
альбуми'н *ալբումին, սպիտակուց, սպիտ:*
альвео'ла *ալվեոլա, խոռոչ:*
альвеоля'рный *խոռոչային:*
альдегид *ֆիմ. ալդեհիդ:*
алько'в *ալկով, անկողնախորշ, մահճախորշ.* альковный роман *անկողնախորշային վեպ:*
альмана'х *ալմանախ, տարեգիրք, գրական ժողովածու:*
альпака' 1. *ալպակա* (*ընտիր բուրդ ունեցող կենդանի լամայատեսակ*)*.* 2. *գործվածք ալպակայի բրդից:*
альпа'ри *ալ–պարի, հավասար* (*վալյուտայի, արժեթղթերի և մուրհակների չուկայական և անվանական գների հավասարությունը*)*:*
альпи'йский (— ая, — ое) *ալպիական, ալպյան.* альпийский житель *ալպյան բնակիչ:*
альпини'зм *ալպինիզմ, լեռնային սպորտ* (*նաև գիտական նպատակներով*)*:*
альпини'ст *ալպինիստ, ալպյան ճանապարհորդ:*
альпини'стка *ալպինիստուհի:*
А'льпы (*սեռ.* Альп) *Ալպեր, Ալպյան լեռներ:*
альт *ալտ, ալտ ձայն:*
альтернати'ва *յերկընտրանք, ալտերնատիվ:*
альтернати'вный *յերկընտրական, յերկընտրանքի:*
альтиме'трия *բարձրաչափություն:*
альти'ст *ալտերդուս:*
альтруи'зм *ալտրուիզմ, այլասիրություն:*
альтруи'ст *այլասեր, ալտրուիստ:*
альтруисти'ческий (— ая, — ое) *այլասիրական, ալտրուիստական:*
а'льфа *ալֆա, այբ.* альфа и омега *այբ և քե, սկիզբն ու վերջը:*
альфо'нс *ալֆոնս* (*սիրուհու հաշվին ապրող*)*:*
алюми'ниевый *ալյումինե:*
алюми'ний *ալյումին.* листовой алюминий *թերթավոր ալյումին:*
аля'пова'то *կոպիտ կերպով, բիրտ կերպով, անճոռնիաբար:*
аля'пова'тость *ի. կոպտություն, բրտություն, անճոռնություն:*
аля'пова'тый *կոպիտ, բիրտ, անճոռնի:*
амазо'нка 1. *ամազոնուհի, ռազմիկ կին, հեծելուհի.* 2. *ամազոնուհու զգեստ:*
Амазо'нка *Ամազոն գետ:*
амальга'ма *ամալգամա, սնդկապղանձ:*
амальгами'рова'ние *ամալգամելը, սնդկաղանձում:*

амальгами'рова'ть (— рую, — руешь, — руют) *ամալգամել, սնդկազանդել, խառնել, սերտորեն միացնել:*
амара'нт *անթառամ ծաղիկ:*
а'мба, а'мбо *կրկին թիվ (վիճակախաղի), կրկնաթիվ:*
амба'рго տես **эмбарго.**
амба'р *ամբար, չոեմարան:*
амба'рный *ամբարի, չոեմարանի:*
амби'ция *պատվախնդրություն, պատվամոլություն, փառամոլություն:*
амбицио'зный *պատվախնդիր, փառամոլ, պատվամոլ:*
а'мбра *յամպար (անուշահոտ նյութ):*
амбразу'ра 1. *պատուհանի խոռոչ.* 2. ռազմ. *հրանոտ, թնդանոթանցք (պատի մեջ), վորմածակ:*
амбре' *անուշահոտություն:*
амбро'зия *ամբրոս, անուշահամ կերակուր (աստվածների):*
амбулато'рия *բուժարան, ամբուլատորիա:*
амбулато'рный *բուժարանային, ամբուլատորային.* амбулаторная помощь *բուժարանային ոգնություն, ամբուլատորական ոգնություն.* амбулаторный больной *ներքինիկ հիվանդ:*
а'мбус տեխն. *սալի կոճղ, տալակոճղ, դնդանի կոճղ:*
амво'н *ամբիոն, բարձրություն (սեղանի առաջ յեկեղեցում):*
амёба կեն. *ամեոբա:*
амебои'дный *ամեոբոիդ, ամեոբակերպ:*
амелиора'ция *ամելիորացիա, բարելավում:*
Аме'рика *Ամերիկա.* Северная Америка *Հյուսիսային Ամերիկա.* Южная Америка *Հարավային Ամերիկա:*
америка'нец (— нца) *ամերիկացի:*
американи'зм *ամերիկանիզմ:*
америка'нка 1. *ամերիկուհի.* 2. տրպգր. *փոքրիկ տրագատիպ մեքենա:*
америка'нский (— ая, — ое) *ամերիկական, ամերիկյան:*
амети'ст *ամեխիստ, մեղեխիկ:*
амети'стовый *ամեխիստե, մեղեխիկի:*
ами'д քիմ. *ամիդ:*
ами'л քիմ. *ամիլ, ոսլային:*
ами'ны քիմ. *ամիններ:*
ами'нь *ամեն, ճշմարիտ:*
аммиа'к *ամմոնիակ, անուշադր, ավշակ:*
аммиа'чный *ամմոնիակի, անուշադրի, ավշակի:*
аммониа'к տես **аммиак.**
аммо'ний քիմ. *ամմոնիում:*
аммони'т հանք. *ամմոնիտ, ամմոնյեղջյուր (բրածո):*
амнези'я բուժ. *ամնեզիա, հիշողության կորուստ, հիշողությունը կորցնելը:*
амнисти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ներել, ներում չնորհել, թողություն չնորհել:*
амни'стия *ներում, թողություն, ամնիստիա, անհիշություն:*
Амо (Автомобильный завод в Москве) *Ամո (ավտոմոբիլի գործարան Մոսկվայում):*
амора'льность ի. *անբարոյություն:*
амортизацио'нный *մարման, վիջուցման, ամորտիզացիական:*
амортиза'ция *մարում, վիջուցում, ամորտիզացիա:*
амортизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մարել, վիջեցնել:*
амо'рфность ի. *անձևություն, անկերպարանություն:*
амо'рфный *անձև, անկերպարան:*
а'мпер ֆիզ. *ամպեր:*
амперме'тр *ամպերմետր, ամպերաչափ, հոսանքաչափ, հոսաչափ:*
ампи'р *ամպիր:*
амплиту'да *ամպլիտուդ, լայնք.* амплитуда колебаний маятника *ճոճանակի ճոճման թափ, չափ:*
амплифика'ция *ընդլայնում, ընդարձակում, հոռոմաբանություն:*
ампло'а' չ. *ամպլուա.* 1. *գործ, զբաղմունք.* 2. թատր. *հատուկ դեր, հատկադեր:*
а'мпула *ամպուլա:*
ампутацио'нный *անդամահատության, անդամատության:*
ампута'ция *անդամահատություն, անդամատություն:*
ампути'ровать (— рую, — руешь, — руют) *անդամահատել, անդամատել:*
Амстерда'м *Ամստերդամ:*
амстерда'мский (— ая, — ое) *Ամստերդամի.* Амстердамский Интернационал տես Международное Объединение Профсоюзов.
амуле'т *համայիլ, թալիսման, հմայական պահպանակ, բժժանք:*

амуни'ция *հանդերձանք, ռազմամթերք, պինդորական պիտույք:*
Аму'р 1. *Ամուր, սիրտ աստված.* 2. *Ամուր (գետ):*
аму'рничать *սիրահարությամբ դրաղվել, սիրաբանել, սիրի-բիրի անել:*
аму'рный *սիրային:*
аму'ры *ա. սիրահարություններ, սիրահարական գործեր:*
амфи'бия *ամֆիբիա, յերկակենցաղ կենդանի.* — самолет *ամֆիբիա-ինքնաթիռ, ջրոդանալ:*
амфибра'хий *ամֆիբրաքի, միջաչեշտ, քողաղատ (վոտանավոր ◡ — ◡):*
амфибрахи'ческий (— ая, ое) *ամֆիբրաքիական, միջաչեշտի, քողաղատի:*
амфитеа'тр *ամֆիթատրոն.* быть расположенным амфитеатром *ամֆիթատրոնի ձևով դասավորված լինել:*
амфитрио'н *հյուրասեր մարդ:*
а'мфо'ра *սափոր, յերկու ընկանի կավե կճուճ, վերև և ներքևը նեղ:*
ан *բայց, սակայն:*
анабапти'зм *կրկնակնունքների աղանդ, անաբապտիզմ:*
анабапти'ст *կրկնակնունք, անաբապտիստ:*
анабаптисти'ческий (— ая, — ое) *կրկնակնունքային, անաբապտիստական:*
анабио'з *անաբիոզ, վերապրում, վերակենդանացում:*
анагра'мма *անագրամմա, դրաչրջություն (որինակ՝ նամակ-մական, մարդ-դրամ):*
анакреонти'ческий (— ая, — ое) *անակրեոնյան, քնարերգական, ուրախ:*
ана'лиз *անալիզ, վերլուծում, վերլուծություն, տարրալուծում.* не поддающийся анализу *վերլուծության չենթարկվող, անալիզի չենթարկվող.* высший анализ *բարձրագույն անալիզ, բարձրագույն վերլուծություն.* низший анализ *ստորին անալիզ, ստորին վերլուծություն.* качественный анализ *ֆիմ. վորակական անալիզ, վորակական վերլուծություն.* количественный анализ *ֆիմ. քանակական անալիզ, քանակական վերլուծություն:*
анализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *վերլուծել, տարրալուծել:*
анали'тика *անալիտիկա, վերլուծություն, տարրալուծում:*
анали'тик *անալիտիկ, վերլուծող, տարրալուծող:*
аналити'ческий (— ая, — ое) *վերլուծական, տարրալուծական, անալիտիկական.* — ие весы *վերլուծական կշեռք, անալիտիկական կշեռք.* — ое суждение *վերլուծական դատողություն, անալիտիկական դատողություն:*
аналоги'чный *անալոգիական, համանման.* — случай *համանման դեպք, անալոգիական դեպք:*
анало'гия *անալոգիա, համանմանություն.* по-аналогии *ըստ համանմանության, ըստ անալոգիայի:*
анало'й տես **налой.**
анамне'з բուժ. *տեղեկություններ հիվանդի մասին:*
анана'с *անանաս:*
анана'сный *անանասի:*
ана'пе'ст *անապեստ, վերջատանջ (◡ ◡ —):*
анапести'ческий (— ая, — ое) *անապեստական, անապեստի, վերջատանջի:*
анархи'зм *անարխիզմ, անիշխանակատություն:*
анархи'ст *անարխիստ, անիշխանական:*
анархи'стка *անարխիստուհի:*
анархи'ческий (— ая, — ое) *անարխիական:*
ана'рхия *անարխիա, անիշխանություն:*
Анаста'сия *Անաստասիա:*
Анато'лий *Անատոլ:*
анатолийский (— ая, — ое) *Անատոլիայի, անատոլիական:*
ана'то'м *անատոմ, կազմախոս:*
анатоми'рование *դիահատում:*
анатоми'ровать (— рую, — руешь, — руют) *դիահատել:*
анатоми'ческий (— ая, — ое) *դիահատական, անատոմիական.* — театр *անատոմիական դահլիճ, դիահատման սրահ:*
анато'мия *անատոմիա, կազմախոսություն:*
анатоци'зм *տոկոսների տոկոսները դանձելը, անատոցիզմ, բարդ տոկոսներ դանձելը:*
ана'фема *յեկեղեցական նղովք, անաթեմա.* анафемски устать *չան նման*

հոգնել· анафомская жизнь չան կյանք։
ана'фора *անաֆորա, հարակրկնություն*։
анафори'ческий (— ая, — ое) *անաֆորական, հարակրկնական*։
анахоре'т *միայնակյաց, անապատական*։
анахрони'зм *անախրոնիզմ, ապաժամություն (ժամանակին հակառակ բան, ժամանակին չհամապատասխանող բան)*։
ангажеме'нт *հրավիրում, վարձում*։
ангажи'рова'ть (— рую, — руешь, — руют) *հրավիրել, վարձել*· ангажировать на танцы *հրավիրել պարելու*։
А'нгальт *Անհալա*։
анга'р *հանդար, ոդանավակայան*։
а'нгел *հրեշտակ*· день ангела *անվանակոչության տոն*։
ангелоподо'бный *հրեշտականմման*։
ангело'чек (— чка) *հրեշտակիկ*։
а'нгельский (— ая, — ое) *հրեշտակային*։
ангидри'д *անհիդրիդ*։
ангидри'т *անհիդրիտ* ($CaSO_4$)։
анги'на բուժ· *անգինա, կոկորդի բորբոքում, կոկորդացավ*։
ангиоло'гия *անոթաբանություն, անոթների ուսմունք*։
англизи'рова'ть (— рую, — руешь, — руют) *անգլիականացնել*։
а'нглийский (— ая — ое) *անգլիական*· английский замо'к *անգլիական փակ, անգլիական կողպեք*· — ключ *անգլիական բանալի*· английская болезнь բուժ· *ռախիտ (Rhachitis), անգլիական հիվանդություն*· английская соль *անգլիական աղ*· английская колония *անգլիական գաղութ*։
англика'нский (— ая, — ое) կրոն· *անգլիկանական, անգլիկան*· англиканская церковь *անգլիկան եկեղեցի*։
англици'зм *անգլիաբանություն*։
англича'нин (հոգն· — чане) *անգլիացի*։
англича'нка *անգլուհի*։
А'нглия *Անգլիա*։
англома'н *անգլիամոլ*։
англома'ния *անգլիամոլություն*։
англо - ру'сский (— ая, — ое) *անգլո – ռուսական*։
англо - са'кс *անգլո – սաքս*։
англо - саксо'нский (— ая, — ое) *անգլո – սաքսոնական*։
англофо'б *անգլիատյաց*։
англофо'бия *անգլիատեցություն*։
Анго'ра *Անգորա*։
анго'рский (— ая, — ое) *անգորական*· анго'рская коза' *անգորյան այծ*· анго'рская ко'шка *անգորյան կատու*։
Андре'й *Անդրեաս*։
андрогини'зм կեն· *մարդակնություն, անդրոգինիզմ*։
аневри'зм *անեվրիզմ, արյունատար անոթի հիվանդագին ընդլայնում*։
аневри'ческий (— ая, — ое) *անեվրիական*։
анекдо'т *անեկդոտ*· — грубый *կոպիտ անեկդոտ*։
анекдоти'ческий (— ая, — ое) *անեկդոտիկ, անեկդոտական*։
анекдоти'чный *անեկդոտային*։
анеми'ческий (— ая, — ое) *սակավարյունության*։
анеми'чный *սակավարյուն*։
ане'ми'я *սակավարյունություն, արյան պակասություն*։
анемогра'ф *հողմագիր*։
анемоме'тр *հողմաչափ*։
анемо'на բուս· *պուտ, ծաղիկոտրուկ, կուժկոտրուկ*։
анеро'и'д *աներոիդ (գրիչ – ծանրաչափ)*։
анестези'ровать (— рую, — руешь, — руют) *անզգայացնել*։
анесте'зи'я *անզգայացում*։
анили'н *անիլին*։
анили'новый *անիլինի*· анили'новые кра'ски *անիլինի ներկեր*։
анимали'зм *կենդանական բնություն, կենդանու կենսագործունեություն, անիմալիզմ*։
анима'льный *կենդանական, կենդանու, անիմալ*։
аними'зм *անիմիզմ, վոգեկանություն, վոգեպաշտություն*։
анимисти'ческий *անիմիստական, վոգեպաշտական, վոգեկան*։
ани'с *անիսոն*։
ани'совка 1· *անիսոնի ոդի*· 2· *անիսոնի խմոր*։
ани'совый *անիսոնի*։
а'нкер *խարիսխ, պահանդ*· а'нкерные часы' *խարսխավոր ժամացույց*։
анке'та *անկետա, հարցմունք*։

анке'тная карточка հարցացուցակ։
анке'тный лист հարցաթերթ։
анкило'з բուժ. անկիլոզ, դասուքյուն, հոդակարծրացում։
анна'лы ա. տարեգրություններ։
аннекси'ровать (— рую, — руешь, — руют) կցել, միացնել, առկցել։
анне'ксия միացում, կցում, առկցում, աննեկսիա. без аннексии и контрибуции առանց աննեկսիայի և կոնտրիբուցիայի, առանց կցման և ռազմատուգանքի. прекраще'ние аннексии աննեկսիայի դադարեցում, աննեկսիայի վերացում. сторонник аннексии աննեկսիայի կողմնակից, կցման կողմնակից։
аннекти'ровать (— рую, — руешь, — руют) տես **аннекси'ровать.**
аннота'ция ծանոթագրություն, ծանոթագրելը, դիտողություններ նշանակելը, նշագրում, նշագրելը։
анноти'ровать (— рую, — руешь, — руют) ծանոթագրել, նշագրել։
аннули'рование վոչնչացում, ջնջում, վոչնչացնելը, ջնջելը։
аннули'ровать (— рую, — руешь, — руют) վոչնչացնել, ջնջել։
аннуля'ция վոչնչացում, ջնջում, վոչընչացնելը, ջնջելը։
аннюите'т, аннуите'т աննուիտետ, տարեվճար, տարեկան վճար։
ано'д ֆիզ. դրական էլեկտրոդ, անոդ։
анома'лия անկանոնություն, զարտուղություն, անոմալիա, կանոնի հակառակություն. — умственная մտավոր անկանոնություն, մտավոր անոմալիա։
анома'льный անկանոն, զարտուղի, կանոնի հակառակ։
анони'м անանուն։
анони'мно անանուն կերպով։
анони'мность ի. անանունություն։
анони'мный անանուն, անհայտ։
ано'нс ազդ, հայտարարություն։
анонси'ровать (— рую, — руешь, — руют) ազդարարել, հայտարարել։
анорма'льность ի. անորմալություն, անբնականություն։
анорма'льный անորմալ, անբնական։
анса'мбль ա. անսամբլ, ներդաշնակություն (խաղի), համախաղ։
анта'бка, антапка վոկոզ (հրացանի)։
антагони'зм հակամարտություն, անտագոնիզմ։
антагони'ст հակառակորդ, հակամարտիկ։
антагонисти'ческий (— ая, — ое) հակամարտ։
антагонисти'чный հակամարտական։
антагони'чность ի. հակամարտականություն։
анта'нта անտանտա, միություն. — большая մեծ անտանտա. — малая փոքր անտանտ։
Анта'ктика աշխգր. Անտարկտիկա (վեցերորդ աշխարհամասը), Հարավաբևեռամաս։
антаркти'ческий (— ая, — ое) անտարկտիկական, հարավաբևեռային։
анте'нна անտեննա. կենս. բուկուկ, բեղիկ, չոշափուկ. ռադ. ճառագայթիչ, ալեհավաք ողալար։
антецеде'нт նախընթաց դեպք, նախապարագա։
анти... հակա...
антигигиени'чный հակաառողջարանական։
анти'к անտիկ, դասական-դեղարվեստական իր, հնություն։
антиква'рий 1. հնախույզ, հնահավաք, անտիկվար. 2. հնագրավաճառ։
антиква'рный անտիկվարային, հնագրավաճառային. антиква'рная торго'вля հնագրավաճառային առևտուր, անտիկվարային առևտուր. — ый магазин հնագրավաճառային խանութ, անտիկվարային խանութ։
антиква'рство հնագրավաճառություն, հնավաճառություն։
антиконституцио'нный հակասահմանադրական։
антикри'тика հակաքննադատություն։
антиле'нинский (— ая, — ое) հակալենինյան։
Антилива'н Անտիլիբանան։
антило'па քարայծ, այծեղջերու։
Анти'льские острова Անտիլյան կղզիներ։
антимилитари'зм հակամիլիտարիզմ, հակառազմայնություն։
антимилитари'стский (— ая, — ое) հակամիլիտարիստական, հակառազմային։
антимо'ний քիմ. ծարրաքար, ծարիր։
антинау'чный հակագիտական։
антинациона'льный հակազգային։
антиноми'чный ընդհակոբեն, ընդհակ, անտինոմիական։

антино'мия ընդհակորինութիւն, ընդհակութիւն, անտինոմիա:
антиобще'ственный հակահասարակական, հակահանրային:
антипарти'йный հակակուսակցական:
антипати'чный հակակրելի:
антипа'тия հակակրութիւն· почувствовать антипатию հակակրութիւն զգալ:
антипири'н քուժ· անտիպիրին:
анти'по'д հակոտնյա:
антирелигио'зный հակակրոնական:
антисанита'рный հակասանիտարական, հակասողջապահական:
антисеми'т հակահրէական:
антисемити'зм հակահրէականութիւն:
антисемити'ческий (— ая, — ое) հակահրէական:
антисеми'тский (— ая, — ое) տես антисемитический.
антисе'птика հականեխում, հականեխութիւն:
антисепти'ческий (— ая, — ое) հականեխիչ, հականեխական:
антисове'тский (— ая, — ое) հակախորհրդային:
антисоциа'льный հակասոցիալական:
антистрофа' հակաստրոֆա, անտիստրոֆա, հակատուն (վոտանավորի):
антите'за հակաթեզիս, անտիթեզիս, հակադրութիւ:
антитети'ческий (— ая, — ое) հակաթեզական, անտիթետիկ, հակադրութային:
антитокси'н հակաթույն:
антифо'н կրոն· փոխ, փոխասացութիւն, փոխերգութիւն:
анти'христ հակաքրիստոս, նեռ:
антихудо'жественный հակագեղարվեստական:
антицикло'н հակացիկլոն, անտիցիկլոն:
анти'чный անտիկ, հնադարյան· античная древность անտիկ հնութիւն, դասական հնութեան շրջան:
антологи'ческий (— ая, — ое) անտոլոգիայի, ծաղկաքաղային, բանաստեղծութիւնների ժողովածուի:
антоло'гия անտոլոգիա, ծաղկաքաղ, բանաստեղծութիւնների ժողովածու:
анто'нов огонь տես гангрена.
антра'кт անտրակտ, ընդմիջում:
антраце'н անթրացեն:
антраце'новый անթրացենի:
антраци'т անթրացիտ, լավ տեսակի քարածուխ:
антраша' անտրաշա, վոստոստում, թռիչք դեպի վեր (պարելիս):
антреко'т անտրեկոտ (մսի կտոր կողքի հետը):
антрепренёр թատր· անտրեպրենյոր, ձեռնարկու:
антрепри'за անտրեպրիզա, թատրոնական ձեռնարկութիւն:
антресо'ль ի· անտրեսոլ, կիսահարկ:
антропо'ло'г մարդաբան:
антропологи'ческий (— ая, — ое) մարդաբանական:
антрополо'гия մարդաբանութիւն:
антропометри'ческий (— ая, — ое) մարդաչափական:
антропоме'трия մարդաչափութիւն:
антропоморфи'зм մարդանմանութիւն, մարդակերպութիւն:
антропоморфи'ческий (— ая, — ое) մարդանմանութեան, մարդակերպութեան, մարդակերպական:
антропомо'рфный մարդանման, մարդակերպ:
антропофа'г մարդակեր:
антропофа'гия մարդակերութիւն:
анфила'да անֆիլադ, սենեկաշարք:
анфила'дный ռազմ· անֆիլադային, տողահար· анфиладный огонь անֆիլադային կրակ, տողահար կրակ· обстреливать анфиладным огнем երկայնքով դնդակոծել, տողահարել:
анфили'ровать (— рую, — руешь, — руют) երկայնքով հրետակոծել, տողահարել:
анчо'ус անչոուս (ձուկ):
а'ншлаг անշլագ, աղդ, հայտարարութիւն (պատին փակցրած), վոմմաղդ· с аншлагом թատր· աղդով, հայտարարութեամբ (բոլոր տոմսերը վաճառված լինելու մասին):
аню'тины гла'зки հնդատերև մանուշակ:
ао'рист քեր· աորիստ (անսահման անցյալ, անորոշ անցյալ, անորոշ կատարյալ, պատմողական յեղանակ):
ао'рта կզմխս· աորտա, մայր շնչերակ:
ао'ртный աորտային, շնչերակային:
апартаме'нт սենյակ, չքաւսենյակ, չքեղ բնակարան:

апати'чный *անտարբեր, անզգա.* — характер *անտարբեր բնավորութիւն, անզգա բնավորութիւն:*

апа'тия *ապատիա, անտարբերութիւն, անզգայութիւն:*

апа'ш *ստահակ, արիկա:*

апелли'ровать (— рую, — руешь, — руют) 1. *բողոքել, վերադատութեան դանգատ տալ, վճռափոխութեան դանգատ տալ.* 2. *դիմել, ատդիմել.* — против решения суда *դատարանի վճռի դեմ բողոքել, դատարանի վճռի դեմ վերադատութեան դանգատ տալ:*

апелляцио'нный *բողոքի, վերադատութեան, վճռափոխութեան.* апелляцио'нная жа'лоба *վերադատութեան դանգատ, վճռափոխական դանգատ:*

апелля'ция *վերադատութեան դանգատ, վճռափոխութեան դանգատ, ատդիմում:*

апе'ль ա. *ռազմ. կոչ, կանչ, հավաքակոչ:*

апельси'н *նարինջ:*

апельси'нный *նարնջի.* — ое дерево *նարնջենի:*

апельси'новый *նարնջի:*

апендици'т *ապենդիցիտ, կույր աղիքի բորբոքում:*

Апенни'ны հ. *Ապեննինյան լեռներ:*

аперце'пция *ապերցեպցիա, գիտակցական ըմբռնում:*

аплана'т տեսք. *ապլանատ, ապաշեղակ:*

апликату'ра յերաժշտ. *մատնադրութիւն:*

аплоди'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ծափահարել:*

аплодисме'нты ա. *ծափահարութիւն:*

апло'мб *ապլոմբ, անձնավստահութիւն, անձնապատանութիւն:*

апоге'й աստղ. *հեռավորութիւնը յերկրից.* պոկր. *դագաթնակէտ, ամենաբարձր աստիճան.* — славы *փառքի դագաթնակէտ.* — благополучия *բարօրութեան դագաթնակէտ:*

апока'липсис *հայտնութիւն (Հովհաննու):*

апокалипти'ческий (— ая, — ое) *հայտնութեան:*

апо'кри'ф *ապոկրիֆ, պարականոն գիրք (աստվածաշնչի), անվավեր գիրք:*

апокрифи'ческий (— ая, — ое) *ապոկրիֆային, անվավերական:*

аполити'ческий (— ая, — ое) *ապաքաղաքական:*

аполити'чность հ. *ապաքաղաքականութիւն (անտարբերութիւն դեպի քաղաքական հարցերը):*

аполити'чный *ապաքաղաքական (դեպի քաղաքականութիւնն անտարբեր):*

аполло'н *ապոլլոն (թիթեռ):*

Аполло'н դից. *Ապոլլոն.* — Бельведерский *Բելվեդերի Ապոլլոն:*

апо'ло'г *ապոլոգ, առակ, խրատական այլաբանութիւն:*

апологе'т *ջատագով:*

апологети'ческий (— ая, — ое) *ջատագովական:*

аполо'гия *ջատագովութիւն:*

апопле'ксия *կաթվածահարութիւն:*

апопле'ктик *կաթվածահար, կաթվածի տրամադիր:*

апоплекти'ческий (— ая, — ое) *կաթվածական, կաթվածային.* — удар *կաթվածահարութիւն:*

апо'рт I *ապորտ (խնձորի տեսակ):*

апо'рт! II *վորսնի'ր, փնտրի'ր:*

апостерио'рный *ապոստերիորիական, փորձի վրա հիմնված, հետփորձական.* — суждение *ապոստերիորիական դատողութիւն, հետփորձական դատողութիւն:*

апо'стол *առաքյալ.* Деяния апостолов *Գործք Առաքելոց:*

апостоли'ческий, апо'стольский (— ая, — ое) *առաքելական:*

апо'стольник *քող (կույսերի և դքուհիների քուղրերի):*

апо'стольский (— ая, — ое) տես **апостолический.**

апо'стро'ф *ապոստրոֆ, հապավման նշան, մակաբեռ (').*

апофе'ма մաթ. *ապոթեմա, հարթադիծ:*

апофео'з *ապոթեոզ, աստվածացում, աստվածարում, փառաբանութիւն:*

аппара'т *ապարատ, գործիք, մեքենա, սարք.* чистка аппарата *ապարատի դտում.* — телефонный *տելեֆոնի ապարատ, հեռախոսի ապարատ.* — летательный թռչ. *թռչելու ապարատ, ռավառնակ.* — заготовительный *մթերման ապարատ.* — государственный *պետական ապարատ.* — административный *վար-*

չհրան ապարատ, ադմինիստրատիվ ապարատ. — для тушения пожара *հրդեհաշեջ ապարատ.* — минный *ականի ապարատ.* — речевой *խոսելոջ ապարատ, խոսազործարան.* — фотографический *լուսանկարչական ապարատ.* у аппарата N. N. *ապարատի մոտ այս-ինչն է, իսում է* N. N.-ը:

аппети́т *ախորժակ.* аппетит приходит во время еды *առած ախորժակը գալիս է ուտելու հետ. մարդու ախորժակն աստամի տակին է:*

аппети́тный *ախորժելի:*

аппрети́ровать (— рую, — руешь, — руют) *հարդարել, վողորկել, մշակել:*

аппрету́ра *հարդարում, վողորկում, մշակում, ներքակերտում:*

аппрету́рная машина *հարդարամեքենա, ներքակերտիչ մեքենա:*

апре́ль м. *ապրիլ:*

апре́льский (— ая, — ое) *ապրիլի, ապրիլյան:*

а-прио́ри, априо́рный *ապրիորի, փորձից անէթ, կանխական, նախփորձական, մինչփորձական:*

апроба́ция *հավանություն:*

апроби́ровать (— рую, — руешь, — руют) *հավանություն տալ:*

апро́ши мн. *մատույցներ, մերձուղիները, մերձենալու խրամներ:*

апси́да ф. *ապսիդա, կիսաշրջանաձև մաս, կիսաբոլորակ խորշ:*

апте́ка *դեղատուն:*

апте́карский (— ая, — ое) *դեղարանական.* — магазин *դեղարանական խանութ, դեղարան:*

апте́карь м. *դեղագործ, դեղավաճառ:*

апте́чка *դեղանոց, դեղարկղ.* — дорожная *ճանապարհորդական դեղարկղիկ:*

апте́чный *դեղատնային, դեղարանական:*

ар *ար* (= 100 *քառակուսի մետր կամ* 0,01 *հեկտար*):

ара́б *արաբ:*

ара́бка *արաբուհի:*

арабе́ска *արաբեսկա* (*արաբական նախշեր, քանդակներ և այլն*), *արաբանախշ:*

ара́бский (— ая, — ое) *արաբական.* — ая камедь տես **аравийская камедь.**

Ара́бское море *Արաբական ծով:*

арави́йский (— ая, — ое) *արաբական:*

арави́йская камедь *դումմիարաբիկում, արաբախեժ.* — ое море տես **Арабское море.**

аравитя́нин (*հոգ.* — тяне) տես **араб.**

аравитя́нка տես **арабка.**

Ара́вия *Արաբիա:*

ара́к *արաղ* (*Թուրք.*):

Ара́льское море *Արալյան ծով:*

Ара (Американская ассоциация помощи) *ԱՈՊ* (*Ամերիկյան ողնության ընկերություն*):

араме́йский (— ая, — ое) *արամական.* — язык *արամական լեզու, արամերեն:*

аранжи́рова́ть (— рую, — руешь, — руют) *սարքել, հարդարել, կազմել:*

аранжиро́вка *սարքում, հարդարում, մշակում:*

ара́п *նեգր, մավր:*

ара́пка *նեգրուհի, մավրուհի.* играть на арапа *առանց փողի խաղալ:*

ара́пник *վորսի մտրակ, վորսամըտրակ:*

араука́рия рез. *արաուկարիա, Թեփատերև յեղևնի:*

арба́ *սայլ, արաբա:*

арбале́т *աղեղ:*

арбале́тчик *աղեղնաձիգ:*

арби́тр *իրավարար, միջնորդ դատավոր:*

арбитра́ж *իրավարարություն:*

арбитра́жный *իրավարարության, իրավարարական:*

арбу́з *ձմերուկ:*

арбу́зный *ձմերուկի:*

аргама́к *արգամակ* (*Թուրքմենական հեծնելու ձի*):

Аргенти́на *Արգենտինա:*

аргенти́нец (— нца) *արգենտինացի:*

аргенти́нский (— ая, — ое) *արգենտինական:*

арго́ *ծածկաբանություն, արգո, դողչեղու:*

арго́н fiм. *արգոն:*

аргона́вт *արգոնավորդ.* поход аргонавтов *արգոնավորդների արշավանքը:*

аргуме́нт *արգումենտ, փաստարկ.* приводить аргументы *փաստարկներ բերել, արգումենտները բերել.*

в качестве аргумента *իբրև փաստարկ, վկայելս արգումենտ*:

аргумента́ция *արգումենտացիա, պատճառաբանություն, փաստարկում*:

аргументи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *փաստարկել, պատճառաբանել*:

Арде́нны թ. *Արդեններ*:

аре́ка, арековый орех *արեկա, արեկընկույզ*:

аре́на *արենա, մրցարան, հրապարակ, ասպարեզ*. — деятельности *գործունեության ասպարեզ*:

аре́нда *վարձակալություն*. брать в аренду *վարձակալել, վարձակալությամբ վերցնել*. сдавать в аренду *վարձակալության տալ*. брать слишком высокую аренду *չատ մեծ վարձավճար վերցնել*:

аренда́тор *վարձակալ*:

аренда́торский (— ая, — ое) *վարձակալական, վարձակալի*:

аре́ндный *վարձակալական*. — ая плата *կալուխավարձ, վարձավճար*. — договор *վարձակալական պայմանագիր*:

арендо́ванный *վարձակալված*:

арендова́ть (— дую, — дуешь, — дуют) *վարձակալել*:

ардом (арестный дом) *կալանատուն*:

арео́ме́тр *արեոմետր, անոսրաչափ, հեղուկաչափ*. — бензиновый *բենզինի արեոմետր, բենզինի անոսրաչափ, բենզինի հեղուկաչափ*:

ареопа́г *արեոպագ, դատաստանական ատյան*:

а́ре́ст *կալանք, ձերբակալություն*. незаконный арест *ապօրինի կալանք, ապօրինի ձերբակալություն*. домашний арест *տնային կալանք, տնային ձերբակալություն*. быть под арестом *կալանքի տակ լինել, ձերբակալված լինել*. налагать арест на имущество *գույքի վրա կալանք դնել*. приказ об аресте *կալանքի հրաման, հրաման կալանքի մասին*:

аресто́нт *կալանավոր*:

аресто́нтка *կալանավորուհի, կալանուհի*:

аресто́нтский (— ая, — ое) *կալանավորական*:

а́ре́стный *կալանքի*:

арестова́ть (— тую, — туешь, — туют), **аресто́вывать** *կալանավորել, ձերբակալել*:

ариа́нин (hnqն. — иане) *արիոսական*:

ариа́нство *արիոսականություն*:

ариерга́рд *վերջապահ*:

ариерга́рдный *վերջապահական*. — бой *վերջապահական մարտ*:

арийский (— ая, — ое) *արիական*:

ари́йцы *արիացիներ*:

аристокра́т *արիստոկրատ, բարձր աղնվական, աղնվապետ*:

аристократи́ческий (— ая, — ое) *արիստոկրատական, աղնվապետական*. — образ жизни *արիստոկրատական կենցաղավարություն*:

аристокра́тия *արիստոկրատիա, աղնվապետություն*. — денежная *դրամական արիստոկրատիա, պլուտոկրատիա*:

аристокра́тка *արիստոկրատուհի, աղնվապետուհի*:

Аристо́тель ա. *Արիստոտել*:

Аристофа́н *Արիստոֆան*:

арифме́тика *թվաբանություն*:

арифмети́ческий (— ая, — ое) *թվաբանական*. — ая задача *թվաբանական խնդիր*. — ая прогрессия *թվաբանական պրոգրեսիա, թվաբանական առաջատություն*. — ое среднее *թվաբանական միջին*:

арифмоме́тр *հաշվեմեքենա, թվաչափ*:

а́рия *արիա, յերգ*:

а́рка *կամար*:

арка́да *արկադա, կամարակապ սրահ*:

Арка́дия *Արկադիա*:

арка́н *ողղապարան, ողղթոկ (ձի կամ մարդ բռնելու համար)*. ловить арканом *պարանակալել, ողղթոկով բռնել*:

арка́нить *պարանով բռնել, պարանակալել*:

арка́ты *լանջապանակ, ճոշան*:

аркти́ческий (— ая, — ое) *արկտիկական, հյուսիսաբևեռային, բևեռային*:

арлеки́н *խեղկատակ, ծաղրածու, հարլեկին*:

арлекина́да *խեղկատակություն, ծաղրածություն, հարլեկինադա*:

армату́ра *արմատուրա, ամրանակներ, դինամոդիստ, դինամոպարզեր, ամբան*. — электрическая *էլեկտրական արմատուրա*:

арме'ец (— ейца) *բանակային (զինվոր)*:
арме'йский (— ая, — ое) *բանակային*:
арме'йщина *զինվորականություն*:
Арме'ния *Հայաստան*:
арми'ровать (— рую, — руешь, — руют) *զինել, սպառազինել, զինավառել (բերդ, ամրոց և այլն)*:
а'рмия *բանակ, զորաբանակ*. — Спасения *Փրկության բանակ*. — регулярная *կանոնավոր բանակ*. — Красная *Կարմիր բանակ*. отправить армию в бой *բանակը մարտի ուղարկել, բանակը ճակատամարտի հանել*:
армя'к *արմյակ, գյուղացու վերնազգեստ*:
армяни'н (հպկ. — мяне, — мян) *հայ*:
армя'нка *հայուհի*:
армя'нский (— ая, — ое) *հայկական*. — язык *հայոց լեզու, հայերեն*:
а'рника բուս. *արնիկա, փոնչուկ (լեռնային բույս)*:
арома'т *անուշ հոտ, բուրմունք, բույր*:
арома'тный *հոտավետ, անուշահոտ, բուրավետ*:
аромати'ческий (— ая, — ое) տես **ароматный.**
аррога'нтный *հանդուգն, ժպիրհ, լիրբ*:
арсена'л *զինանոց, զինապահեստ, զինարան*:
арт. տես **артиллерийский.**
арта'читься *համառել, կամակորություն անել*:
арта'чливый *համառ, կամակոր*:
артезиа'нский колодец *արտեզյան ջրհոր*:
арте'ль ի. *արտել, ընկերակցություն*:
арте'льный *արտելային, արտելի, ընկերակցական*:
арте'льщик *արտելորդ, արտելի անդամ, ծախսատար, դանձապահ*:
Артеми'да դից. *Արտեմիս*:
артериа'льный *զարկերակային*:
артериосклеро'з *զարկերակի կարծրացում*:
арте'рия *զարկերակ*:
артикули'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հոդել, հոդավորել, պարզ արտասանել*:
артикуля'ция *արտիկուլյացիա, հոդում, հոդավորում, պարզ արտասանում, պարզ արտասանելը*:
артилле'рия *հրետանի, հրետաղոր, հրետագիտություն*. — крепостная *բերդի հրետանի*. — легкая *թեթև հրետանի*. — тяжелая *ծանր հրետանի*:
артиллери'йский (— ая, — ое) *հրետանական, հրետանային, հրետանու*. — склад *հրետանային պահեստ, հրետապահեստ*. — бой *հրետանային մարտ, հրետամարտ*. — огонь *հրետանային կրակ*. — обоз *հրետանային դումակ, հրետադումակ*. — парк *հրետանային պարկ, հրետապարկ*. — ое сражение *հրետանային մարտ, հրետամարտ*. — ая прислуга ռազմ. *հրետանու սպասարկուներ*. тяжелый артиллерийский огонь *ծանր հրետակրակ, հրետանային ծանր կրակ*:
артиллери'ст *հրետավոր*. — ездовой *հեծյալ հրետավոր*:
арти'ст *արտիստ, դերասան, գեղարվեստագետ*. оперный артист *օպերային արտիստ*:
артисти'ческий (— ая, — ое) *արտիստական, գեղարվեստական*:
арти'стка *արտիստուհի, դերասանուհի, գեղագիտուհի*:
артисти'чность ի. *արտիստականություն, գեղարվեստականություն*:
артишо'к *արտիչոկ, կանկառ, արտճուկ*:
артри'т բուժ. *հոդացավ, հոդերի բորբոքում, հոդախտ*:
артри'тик *հոդացավով հիվանդ, հոդախտավոր*:
а'рфа *տավիղ*. играть на арфе *տավիղ նվագել*:
арфи'ст *տավղահար*:
арфи'стка *տավղահարուհի*:
архаи'зм *արխաիզմ, հնաբանություն, հնամտություն*:
архаи'ческий (— ая, — ое) *արխաիկ, հնաբանական, հնամիտ*:
арха'нгел *հրեշտակապետ*:
арха'нгельский (— ая, — ое) *հրեշտակապետական, հրեշտակապետի*:
Арха'нгельская губерния *Արխանգելսկի նահանգ*:
арха'ровец (— вца) *խուզարկու վոստիկան, փուչ մարդ*:
архе'иский (— ая, — ое) **архе'иский период** երկիր. *արխաիկում, սկզբնադարյան չրջան*. — ая группа *սկզբնադարյան խումբ*:

археографи'ческий (— ая, — ое) *հնագրական*:
археогра'фия *հնագրություն*:
архео'ло'г *հնագետ*:
археологи'ческий (— ая, — ое) *հնադիտական*:
археоло'гия *հնադիտություն*:
архи ... *բարդություններում* *մեջ արք...դեր...*
архи'в *արխիվ, հնադարան, դիվան.* — Государственный *Պետական արխիվ, Պետական դիվան*:
архива'рий *արխիվարիուս, հնադարանապետ, դիվանապահ*:
архива'риус, архиви'ст *տես* **архиварий.**
архи'вный *արխիվային, հնադարանային*:
архидиа'кон *ավագ սարկավագ*:
архиепи'скоп *արքեպիսկոպոս*:
архиепи'скопский (— ая, — ое) *արքեպիսկոպոսական*:
архиере'й *հովվապետ, եպիսկոպոս*:
архиере'йский (— ая, — ое) *հովվապետական, եպիսկոպոսական*:
архимандри'т *վանահայր, վարդապետ*:
Архиме'д *Արքիմեդ.* — **ов винт** *արքիմեդյան պտուտակ, ջրպտուտակ*:
архипа'стырский (— ая, — ое) *հովվապետական*:
архипа'стырь *ա. հովվապետ*:
архипела'г *արխիպելագ, կղզեխումբ*:
архиплу'т *արխիկայսեր, գերտերիկա*:
архитекто'ника *արխիտեկտոնիկա, ճարտարապետություն. հանիգրծ. լեռնակազմություն, հանքաղաստավորություն*:
архитектони'ческий (— ая, — ое) *արխիտեկտոնիկական, ճարտարապետական, լեռնակազմության, հանքաղաստավորության*:
архите'ктор *ճարտարապետ*:
архитекту'ра *ճարտարապետություն*:
архитекту'рный *ճարտարապետական*:
архитра'в *ևարտ. սյունագերան, քովթար, մարդակ*:
а'рхонт *պատմ. արքոնտ, պետ (հին Աթենքում)*:
арча'к *թամբաղեղ, թամբի փայտակմախք*:
арши'н *արշին*:
арши'нник *արշինով առևտուր անող, չարչի, խաբեբա*:
ары'к *առու, վտռռզման ջրանցք*:
арьерга'рд *տես* **ариергард.**
асбе'ст *ասբեստ, անկեղ քար, անկիզաքար, կտավաքար*:
асбе'стный *ասբեստի, կտավաքարի*:
асбе'стовый *տես* **асбестный.**
асе'птика *ասեպտիկա, ապականեխանք*:
асепти'ческий (— ая, — ое) *ասեպտիկական, ապականեխական*:
асе'ссор *ասեսոր, ոգնական, ատոռակից*:
асимме'трия *անհամաչափություն, անչափակցություն*:
асимметри'ческий (— ая, — ое) *անչափակից, անհամաչափ, անհամաչափական*:
асимпто'та *մար. ասիմպտոտ, անհանդիպադիծ*:
аске'т *ճգնավոր*:
аскети'зм *ճգնավորություն*:
аскети'ческий (— ая, — ое) *ճգնավորական, ճգնական*:
аспе'кт *ասպեկտ, հարադիրք. 1. մոլորակների և համաստեղությունների հարաբերական դիրքը. 2. իրի դրությունը կամ ձևը վորոշ տեսակետից*:
а'спид 1. *պտկր. ոճ, իժ. 2. հանիգ. թերթաքար, չերտաքար*:
а'спидный *թերթաքարի, չերտաքարի.* — **ая доска** *քարետախտակ*:
аспира'нт *ասպիրանտ. 1. պաշտոնի թեկնածու. 2. դիտական-հետազոտ. ինստիտուտի աշխատակից*:
аспира'нтка *ասպիրանտուհի*:
аспиранту'ра *ասպիրանտուրա, ասպիրանտություն*:
аспира'та *բեր. հազագային հնչյուններ*:
аспира'тор *ասպիրատոր, գազահան (գործիք)*:
аспира'торная трубка *գազահան խողովակ*:
аспири'н *ասպիրին*:
ассениза'тор *աղրահան, աղրատար*:
ассенизацио'нный *աղրահանական, աղրահանության.* — **обоз** *աղրատար դումակ, աղրադումակ*:
ассениза'ция *աղրահանություն*:
ассертори'ческий (—ая, —ое) *տրամ. պնդման, հավաստելու.* — **ое суждение** *պնդում, պնդողական դատողություն, հավաստական դատողություն*:
ассигнацио'нный *թղթադրամի, հատկադրական*:

ассигна'ция *թղթադրամ, ասսիգնացիա, հատկադիր*:
ассигнова'ние *հատկացում, հատկադրում, նշանակում*:
ассигнова'ть (— ную, — луешь, — нуют) *հատկացնել, հատկադրել, նշանակել*:
ассигно'вка *ասսիգնանք, հատկացադիր*:
ассимили'ровать (— рую, — руешь, — руют) *նմանեցնել, համակերպել, ճուլել*:
ассимили'роваться (— руюсь, — руешься, — руются) *նմանվել, համակերպվել, ճուլվել*:
ассимиля'ция *ասսիմիլացիա, նմանեցում, ճուլում*. способный к ассимиля'ции *ասսիմիլացիայի ընդունակ, ճուլման ընդունակ*:
ассири'ец (— ийца) *ասորեստանցի*:
ассири'йский (— ая, — ое) *ասորեստանյան, ասորեստանական*:
ассири'янка *ասսիրուհի*:
Асси'рия *Ասորեստան*:
ассисте'нт *ասիստենտ, ոգնական, ընթերակա*:
ассисте'нтка *ասիստենտուհի, ոգնականուհի, ընթերակայուհի*:
ассисти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ոգնել, ընթերակայել*:
ассона'нс *թերակատար նմանաձայնություն, մերձահնչյունություն, մերձաձայնություն*:
ассортиме'нт *ասորտիմենտ, նմուշանք, ապրանքների տեսակները*:
ассоциа'ция *ասոցիացիա, ընկերություն, միություն*. — идей *գաղափարների ասոցիացիա, գաղափարների կապակցություն, գաղափարների զուգորդություն*:
ассоции'ровать (— рую, — руешь, — руют) *կապակցել, զուգորդել, միացնել*:
ассоции'роваться (— руюсь, — руешься, — руются) *միանալ, կապակցվել, զուգորդվել*:
АССР տես Азербайджанская ССР.
астерои'ды *աստերոիդներ, փոքր մոլորակներ*:
астигмати'зм *աստիգմատիզմ*:
астигмати'ческий (— ая, — ое) *աստիգմատիկ*:
а'стма *ասթմա, ընչաքղելություն, ծանրաշնչություն, կարճաշնչություն*:
астмати'ческий (— ая, — ое) *ծանրաշնչության, ընչաքղելության*:
а'стра *աստղածաղիկ*:
астра'льный *աստեղային*:
астрага'л *աստրագալ (բույս)*:
астраха'нский (— ая, — ое) *Աստրախանի*:
А'страхань ի. *Աստրախան, Հաշտարխան*:
астро'ло'г *աստղագետ, աստղաբան, աստղագուշակ*:
астрологи'ческий (— ая, — ое) *աստղագիտական, աստղաբանական, աստղագուշակական*:
астроло'гия *աստղագիտություն, աստղաբանություն, աստղագուշակություն*:
астроля'бия *աստրոլյաբիա (հողաչափական գործիք)*:
астро'но'м *աստղաբաշխ*:
астрономи'ческий (— ая, — ое) *աստղաբաշխական*:
астроно'мия *աստղաբաշխություն*:
астрофи'зика *աստրոֆիզիկա*:
асфа'льт *ասֆալտ, դեանաճյութ, մայթաճյութ*:
асфальти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ասֆալտել, մայթաճյութել*:
асфа'льтовый *ասֆալտի, ասֆալտե, մայթաճյութե*:
ась? գռեհկ. *հը՞, ինչպե՞ս, ի՞նչ*:
атави'зм *ատավիզմ, հետասերում, նախնասերում*:
ата'ка *գրոհ, հարձակում*. — воздушная *ոդային հարձակում, ոդային գրոհ*. — газовая *գազային հարձակում, գազային գրոհ*. — кавалерийская *հեծելազորի հարձակում, հեծելագրոհ*. — в рассыпном строю *ցրիվ շարքով գրոհ, ցրիվ շարքով հարձակում*. отразить атаку *գրոհը վանել*:
атакова'ть (— кую, — куешь, — куют) **атаковывать** *գրոհել, հարձակվել*. — с фланга *կողքից հարձակվել, կողքից գրոհ տալ*:
атама'н *ատաման, հետման, խմբապետ*. — разбойников *ավազակների պետ, ավազակապետ*:
атама'нский (— ая, — ое) *ատամանի, ատամանական, խմբապետական*:
атеи'зм *անաստվածություն, աթեիզմ, ատուածամերժություն*:
атеи'ст *անաստված, աթեիստ*:

атеи'стка *անաստվածուհի, աթեիստուհի*:
атеисти'ческий (— ая, —ое) *անաստվածական, աթեիստական, աստվածամերժական*:
ателье' *չ. արվեստանոց (դեղարվեստագետի)*:
Атланти'да *Ատլանտիդա*:
Атланти'ческий океан *Ատլանտյան ովկիանոս*:
атла'с I *ատլաս (կտորեղեն)*:
атла'сный *ատլասի, ատլասե*:
атла'систый *ատլասային*:
а'тлас II *ատլաս, քարտեզագիրք, քարտեզագիրք*:
атле'т *մարզիչ*:
атле'тика *մարմնամարտություն, մրցամրցություն*:
атлети'ческий (— ая, — ое) *մարզական, մարմնամարտական*:
атмосфе'ра *մթնոլորտ*:
атмосфери'ческий (— ая, — ое) *մթնոլորտային. — ие влияния մթնոլորտային ազդեցություններ*:
атмосфе'рный *տես* **атмосферический.** — ое давление *մթնոլորտային ճնշում*. — ое электричество *մթնոլորտային էլեկտրականություն*. — ые осадки *մթնոլորտային տեղումներ*:
ато'лл *ատոլլ (կորալլյան մանր կղզիներ)*:
а'том *ատոմ; հյուլե*:
атоми'зм *ատոմիզմ*:
атомисти'ческий (— ая, — ое) *ատոմիստական. — ая теория ատոմիստական թեորիա*:
а'томность *ի. հյուլեականություն, ատոմականություն*:
а'томный *ատոմական, հյուլեական. — вес ատոմական քաշ, ատոմաքաշ, ատոմակշիռ. — ая теория ատոմական թեորիա*:
ато'ния *թուլություն, ուժասպառություն*:
атони'ческий (— ая, — ое) *թուլության, ուժասպառության*:
атракцио'н *ատրակցիոն*:
атрибу'т *ատրիբուտ, հատկանիշ. — власти իշխանության ատրիբուտ, իշխանության հատկանիշ*:
атрибути'вный *հատկանշական, հատկանշային*:
атрофи'ро'ванный *ծյուրված, ուժասպառված, չլսված, քայքայված, ապաճած*:
атрофи'ровать (—рую, —руешь, —руют) *ծյուրել, ուժասպառել, չլսել, քայքայել, ապաճեցնել*:
атрофи'роваться (—руюсь, —руешься, —руются) *ծյուրվել, ուժասպառվել, չլսվել, քայքայվել, ապաճել*:
атро'фи'я *ատրոֆիա, ծյուրում, քայքայում, ապաճում*:
атташе' *կցորդ, դիվանագիտական կցորդ, ռազմական կցորդ, ռազմակցորդ*:
аттеста'т *վկայագիր, վկայական*:
аттеста'ция, аттестова'ние *վկայություն, վկայում. дать дурную аттестацию վատ վկայություն տալ, վատ կարծիք տալ (մեկի մասին)*:
аттестова'ть (— тую, — туешь, — туют) *վկայել, վկայագրել, վկայատրել*:
Атти'ла *Ատտիլա*:
аттици'зм *ատտիկիզմ, ատտիկականություն, խոսքի նրբություն*:
атти'ческий (— ая, — ое) *ատտիկյան, նուրբ, որամիտ*:
аттракцио'н *տես* **атракцион.**
ату'! *վորս. քը՛ս – քը՛ս*:
аудие'нция *ունկնդրություն*:
аудито'рия *լսարան*:
ау'канье *ճայնոտ, ճայն տալը*:
ау'кать, ау'кнуть *ճայնել, ճայն տալ. как ау'кнется, так и откликнется ինչ ճայն հանես, նրա արձագանգն էլ կլսես. ինչ վոր ցանես, այն էլ կհնձես*:
аукцио'н *աճուրդ. принудительный аукцион հարկադրական աճուրդ*:
аукциони'ст *աճրդավաճառ*:
аукцио'нный *աճրդային, աճուրդի. — ый зал աճուրդի դահլիճ, աճրդասրահ*:
аукцио'нщик *տես* **аукционист.**
ау'л *առվել, լեռնաբնակների գյուղ*:
аутодафе' *ավտոդաֆե (հավատի դործ), հրաշատուություն, հերետիկոսին խարույկի հանելը*:
ауто *տես* **авто.**
Афана'сий *Աթանաս*:
афга'нец (— нца) *ավղանացի*:
Афганиста'н *Ավղանստան*:
афга'нка *ավղանուհի*:
афга'нский (— ая, — ое) *ավղանական*:
афе'ра *աֆերա, շահադիտական դործ, շահախարդախություն*:

афери'ст *աֆերիստ, շահախնդրախ (մարդ)*:
афери'стка *աֆերիստուհի, շահախնդրուհի, շահախնդրախուհի*:
Афи'на Палла'да *Աթենաս Պալլաս*:
афи'нский (— ая, — ое) *աթենական*:
Афи'ны ի· *Աթենք*:
афи'нянин *աթենացի*:
афи'нянка *աթենուհի*:
афи'ша, афи'шка *աֆիշ, հայտարարություն, ազդահայտ*:
афиши'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հայտարարել, պատին փակցնել, ազդահայտել*:
афори'зм *աֆորիզմ, իմաստալից խոսք*:
афористи'ческий (— ая, — ое) *աֆորիստական*:
А'фрика *Աֆրիկա*:
африка'нец (— нца) *աֆրիկացի*:
африка'нка *աֆրիկուհի*:
африка'нский (— ая, — ое) *աֆրիկական*:
афро'нт *ծանր վիրավորանք, թշնամանք, ճախողանք, խիստ հակահարված*:
а'фты ի· ртж· *կաթնախտ (երեխաների բերանի հիվանդություն)*:
аффе'кт *աֆֆեկտ, հուզ, զրդիռ*:
аффекта'ция *աֆֆեկտացիա, կեղծ հուզմունք, չինծու չարժմունք, անբնական չարժմունք*:
аффекти'ро'ванный *արհեստակյալ, կերպարանված, բնաղբոսիկ*:
аффините'т *աֆֆինիտետ, ազգակցություն, նմանություն*:
ах! *ա՛խ, հեյ-վա՛խ*:
а'ханье *ախ քաշելը, ախ անելը*:
а'хать *ախ քաշել·* պտկր· *զարմանալ*:
а'хнуть տես **ахать.** ахнуть не успел *ախ անելու ժամանակ չունեցավ*:
Ахи'лл *Աքիլլես*· Ахиллесова пята *Աքիլլեսյան գարշապար, Աքիլլեսյան կրունկ*· — о сухожилие *Աքիլլեսյան ջիլ, Աքիլլեսյան ձգտան*:
ахине'я *անմտություն, հիմար խոսք, անհեթեթ բան, բանդագուշանք*:
а'ховый *անհուսալի, անհաստատ, փխրուն, յեղկելի*· — ое положение *անհույս վիճակ, խղճալի դրություն*:
ахромати'зм *ախրոմատիզմ, անգունություն*:
ахромати'ческий (— ая, — ое) *անգույն, ախրոմատիկական*:
ахтерше'вень ш· ծով· *նավախելի վողնացուռուկ*:
ахти'! *ա՛խ, վո՛հ*· не ахти какой *առանձին բան չէ, մի բան չէ, մի գատ չէ*:
ацетиле'н *ացետիլեն*:
ацетиле'новый *ացետիլենի, ացետիլենային*:
ацетиме'тр *քացախաչափ, ացետիմետր*:
аэродина'мика *աերոդինամիկա, ողագործություն, ողուժաբանություն*:
аэродинами'ческий (— ая, — ое) *աերոդինամիկական, ողագործական, ողուժաբանական*:
аэродро'м *աերոդրոմ, ողանավարան*:
аэроли'т *ողաքար*:
аэроло'г *ողաբան*:
аэрологи'ческий (— ая, — ое) *ողաբանական, ողաբանության*:
аэроло'гия *ողաբանություն*:
аэроме'тр *ողաչափ*:
аэрометри'ческий (— ая, — ое) *ողաչափական*:
аэроме'трия *ողաչափություն*:
аэрона'вт *ողանավորդ, ողագնաց*:
аэрона'втика *ողանավորդություն, ողաչվություն, ողագնացություն*:
аэронавти'ческий (— ая, — ое) *ողանավորդական, ողանավական*:
аэропла'н *սավառնակ, աերոպլան*· лететь на аэроплане *սավառնակով թռչել, աերոպլանով թռչել*· спуститься на аэроплане *սավառնակով ցած իջնել, աերոպլանով գետին իջնել*:
аэроса'ни ի· *աերոսահնակ, ողասահնակ*:
аэроста'т *ողապարիկ, աերոստատ*· — привязной *ամրացրած ողապարիկ, կապած աերոստատ*· — жесткий *կոշտ ողապարիկ, կոշտ աերոստատ*· — змейковый *ոձաձև ողապարիկ*· клапан аэростата *աերոստատի կափարիչ, ողապարիկի կափարիչ*:
аэроста'тика *աերոստատիկա, ողակացություն (դալերի հավատարակչության գիտություն)*:
аэрошко'ла *աերոպլրոց, ողաչվական դպրոց, սավառնորդների դպրոց*:

Б, б Բ, բ:
б տես **бы.**
ба! պա՜հ:
ба́ба 1· կին, կնիկ, կինարմատ. 2· վախկոտ մարդ, կնամարդի, կանանցպարո. 3· տատ. 4· տուիան, թակ, վարսանդ, ցցահար. 5· ձևավոր հաց. **бой - баба** տղամարդկնիկ, յետ եկած կնիկ:
ба́ба - яга́ կախարդուհի, կախարդպառաւ, խնոցի հեծնող:
бабби́т սպիտակ մետաղ, բաբբիտ:
бабёнка, бабёночка ջահել կին (վաղաչ.):
Бабёф Բաբեֆ. учение Бабефа Բաբեֆի ուսմունքը:
ба́бий (—бья, —бье) կանացի. **ба́бье ле́то** տաք, պարզ աշուն, նախաշուն. —ье ца́рство կանանց թագավորութիւն, լաչակի իշխանութիւն:
баби́т տես **баббит.**
ба́бка 1· տատ. 2· վեզ. 3· շին· գեբան, այուն, կոճղ. — сверлильного станка տեխն· գայլիկոնի հաստոցի կոճղ, ծակիչ մեքենայի սայլակ. новивальная бабка տատմեր:
ба́бник կնասեր, կնամոլ:
ба́бочка Թիթեռնիկ, Թիթեռ:
бабуи́н կենդ· բաբուէն, պավիան, (կապիկ):
ба́бушка տատ, տատիկ. это бабушка еще на двое сказала չատ կասկածելի յե այդ. вот тебе, бабушка, и Юрьев день! ա՛յ քեզ ոյին:
бабьё գռեհկ· կնանիք, կնկտիք:
бава́рец (— рца) բավարացի:
бава́рка բավարուհի:
Бава́рия Բավարիա:
бава́рский (— ая, — ое) բավարական:
Бавари́да Բավիիս:
бага́ж բագաժ, ուղեբեռ. сдача багажа բագաժի հանձնում, ուղեբեռն հանձնելը. прием багажа բագաժի ընդունում, ուղեբեռն ընդունելը. — ручной ձեռքի բագաժ, ձեռնածանրոց. сдавать багаж բագաժ հանձնել, ուղեբեռն հանձնել:
бага́жный բագաժի. — ый вагон բագաժի վագոն. — ая квитанция բագաժի անդորրագիր, ուղեբեռի անդորրագիր. — ая тележка բագաժի սայլակ:
баге́т զարդաճող, չքաճող, չրջանակաճող. ճարտ. ճող:
бако́р կարմիճող, կռաճող. — пожарный հրդեհաչիջնական կարմիճող:
ба́грение կարմիլ ձկնորսութիւն:
ба́грить, багрить рыбу կարմիլ ձուկ վորսալ:
багри́ть ծիրանեգոյն ներկել:
багрове́ть ծիրանեգոյն դառնալ, շառագունել (նաև հնգմունքից):
багро́вый ծիրանեգոյն, բոսորագոյն, ծիրանի:
багряни́ца ծիրանի (արքայական վերարկու):
багрянокра́сный ծիրանեգոյն կարմիր, մուգ կարմիր:
багряноро́дный ծիրանածին, արքայազն:
багря́ный ծիրանեգոյն, մուգ կարմիր:
багу́льник բոտ· սպիտակ խնկենի:
бада́н բոտ· քարբենկ, քարկոտրուկ:
баде́йка կավե սման:
Ба́ден Բադէն:
ба́денец (— нца) բադենցի:
ба́денский (— ая, — ое) բադենի:
бадья́ բադյա, կոնք, դուլլ, կովկիթ:
бадья́н աստղաձև անիսոն, բադիան:
ба́за 1· տես **базис.** 2· պահեստ, դեպո. иметь ч.-л. своей ба́зой վորևէ բան իրեն բազա ունենալ. операционная база ռազմագիտական բազա, գործառնական բազա. социальная база սոցիալական բազա:
база́льт բազալտ, սևակուճ:
база́льтовый բազալտի:
база́р չուկա, բազար. — благотворительный բարեգործական բազար:
база́рный չուկայի, բազարի. — ый день չուկայի օր, բազարի օր:

Базе'дова болезнь *Բազեդովի հիվանդություն (աչքերի հիվանդության դուրս ցցվելը)։*
бази'лика *բազիլիկ, այունազարդ սրահ, այունասրահ, այունազարդ յեկեղեցի։*
бази'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հիմնել, խարսխել։*
бази'роваться (— руюсь, — руешься, — руются) *հիմնվել, հենվել, խարսխվել։*
ба'зис *բազա, բազիս, խարխիս, հիմք, պատվանդան։*
ба'зовый *բազայի, բազային, հիմքի, խարսխի, պատվանդանի։*
ба'иньки *նանիկ, օրոր։*
ба'й-бай *նանի՛կ, օրո՛ր, դար-դա՛ր։*
байба'к *կենդ. արջամուկ. պտկր. ծուլ, թմրած, դանդալոչ։*
байда'ра, байда'рка *բայդարա (նավ)։*
Байда'рские ворота *Բայդարի դարպաս։*
ба'йка *բայկա (կտորեղեն)։*
Байка'л *Բայկալ։*
ба'йковый *բայկայի. — ое одеяло բայկայի վերմակ։*
байра'м *բայրամ (մահմեդական տոն)։*
Ба'йрон *Բայրոն։*
байрони'зм *բայրոնիզմ։*
бак *բաք, դուռ, ջրարկղ. ծով. դավաթ, քերեզան, բաք (ընդհանուր կերակրաման). — запасный պահեստի բաք, պահեստի ջրարկղ, պահեստի դուռ. — для масла յուղի արկղ, յուղաման. главный бак գլխավոր բաք. добавочный бак ողգի. ժամանակ բաք. бак подающий (бензин) самотёком ողգի. ինքնահոս կերակուր (բենզին) մատակարարող բաք. пробка от бака բաքի պտուտակ, բաքի խցան։*
бакала'вр *բակալավր (գիտական աստիճան ունեցող)։*
бакала'врство *բակալավրություն։*
бакале'йный *նպարավաճառական. — товар նպարավաճառական ապրանք։*
бакале'йщик *նպարավաճառ։*
бакале'я *նպարեղեն (չոր մրգեր, ճուկ, ձկնկիթ, պանիր և այլն)։*
бакау'товое дерево *բակաուտի ծառ (ֆրանսական ամուր փայտ)։*
ба'кбо'рт *նավի ձախ կողմը, բակբորտ։*
ба'кен *ծով. ձողանշան, խութանշան։*
бакенба'рды *իգ. ба'ки ա. բակենբարդներ, ծնոտի կիսամորուք, այտամորուք։*
баки'нец (— нца) *բաղվեցի։*
баки'нский (— ая, — ое) *Բաղվի։*
баккара' *բակկարա (թղթախաղ)։*
бакла'га *ջրաման։*
баклажа'н *բուս. բադրիջան, սև պորինձան։*
бакла'жка *տես* **баклага.**
бакла'н *կենդ. ջրագռավ։*
баклу'ши бить, баклу'шничать *պարապ-սարապ մանդալ, ծուլությունանել, թրև գալ։*
бактериа'льный *բակտերային, մանրէային։*
бактерио'ло'г *բակտերիոլոգ, մանրէաբան։*
бактериологи'ческий (— ая, — ое) *բակտերիոլոգիական, մանրէաբանական։*
бактериоло'гия *բակտերիոլոգիա, մանրէաբանություն։*
бакте'рия *բակտերիա, մանրէ։*
Баку' *Բագու։*
ба'кхий *տղչփ. ավարտեղ (◡ — —)։*
бакши'ш *բախշիշ, փեշքեշ, ընծա, նվեր։*
ба'кштаг 1. *պարան, չղթա. 2. քամի։*
бакште'йн *բաքշտայն (պանրի տեսակ)։*
бал *պարահանդես, պարերեկույթ. — маскированный դիմահարդանդես. — маскарад բաք-մասկարադ։*
балабо'лка *բոժոժ, չխկչխկան, մանրզարդարանք։*
балага'н *բալաղան, ձեռնածուի սրահ, տոնավաճառի կրպակ, խեղկատականոց։*
балага'нить *խեղկատակել։*
балага'нный *բալագանի, բալագանային, խեղկատականոցի, խեղկատականոցային։*
балага'нщик 1. *բալագանի տեր. 2. բալագանի խեղկատակ։*
балагу'р *չատախոս, զվարճախոս, չաղակրատ։*
балагу'рить *կատակել, զվարճախոսել, չաղակրատել։*
балагу'рство *զվարճախոսություն, ծաղրածուություն։*
балала'ечник 1. *բալալայկայածուծ. 2. բալալայկա նվագող։*
балала'йка *բալալայկա (նվագարան)։*
баламу'тить (— чу, — тишь, — тят) *պղտորել (ջուրը), հուզել, վրդովել։*

баламутить к.-л. *ինչ-որ բան պղտորել, վրդովել, անհանդոստացնել*:

бала'нс 1· *բալանս, հաշվեկշիռ*. 2· *հավասարակշռություն*. сводить баланс *բալանս կազմել, հաշվեկշիռն հավասարակշռել*. пассивный баланс *պասսիվ բալանս, պասսիվ հաշվեկշիռ*. предварительный баланс *նախնական բալանս, նախնական հաշվեկշիռ*:

балансі'р *հավասարակշռության ձող, ճոճան, սեմաֆորի լծակ*:

балансі'рный *ճոճանի, ճոճանային, հավասարակշռության ձողի*. — плане́р пդգй· *ճոճանային պլաններ*:

балансі'рова'ть (— рую, — руешь, — руют) *կշռաճոճել, հավասարակշռել, հաշվեկշռել, հավասարակշռությունը պահպանել*:

бала'нсовый *բալանսի, հաշվեկշռի*:

бала'с հաlf· *բալաստուբին, չիկաքար*:

балахо'н *բալախոն (զեղչական ամբարչին վերնազգեստ)*:

балбе'с *տխմար, թանձրամիտ, դմրո, ավարա*:

балбе'сничать *անզգույշ մանր գալ, տխմարություններ անել*:

ба'лда' տե՛խն· *թակ, տոփան, հանքամուրճ, ուռն*· պակր· *կոպիտ, անտաշ մարդ*:

балдахи'н *ամպհովանի, բալդախին*. покрывать балдахином *ամպհովանիով ծածկել, բալդախինի տակ առնել*:

Балеа'рские острова աշխգր· *Բալեարյան կղզիներ*:

балери'на *բալերինա, պարուհի*:

бале'т *բալետ*:

балетме'йстер *բալետմայստեր*:

бале'тный *բալետի, բալետային*. — танец *բալետային պար, բալետապար*:

бале'тчик *բալետում պարող տղամարդ, բալետապարող*:

бале'тчица *բալետում պարող կին, բալետապարուհի*:

балетома'н *բալետամոլ*:

балетома'ния *բալետամոլություն*:

бали'ста *բալիստա (քարաձիգ մեքենա)*:

ба'лка 1· *գերան, հեծան*. — окованная *երկաթապատ գերան, երկաթած հեծան*. — поперечная *լայնական հեծան, լենքի հեծան*. — двутавровая *երկտավրյան հեծան (երկու Т-ի ձևով հեծան)*. — неразрезная *բազմահենարան հեծան, ամբողջական հեծան*· 2· балка *ձորակ, կիրճ, հեղեղատ*· лесная балка *անտառակիրճ, անտառաձորակ*:

балка'нец (— нца) *բալկանացի*:

балканиза'ция *բալկանացում, բալկանացնելը*:

балканизи'ровать (— рую, — руешь. — руют) *բալկանացնել*:

балка'нский (— ая, — ое) *բալկանյան*· Балка'нский полуостров *Բալկանյան թերակղզի*:

Балка'ны հ· *Բալկաններ*:

балко'н *պատդամ, բալկոն*:

балл 1· *քննչի գնդակ, քննչագնդակ*· 2· *հատկանիշության թվանշան*· 3· *ուժգտիճան (քամու, երկրաշարժի)*:

балла'да *բալլադա, պարերգ*:

балла'дный *բալլադային, պարերգի*:

балла'ст *բեռ, բալլաստ, խճավազ*· *յերկաթուղ*· *վերնալիր (ճանապարհի վերին մասը, վորի վրա դրվում են շպալներն ու ռելսերը)*· պակր· *ավելորդ բեռ, ծանրություն*:

балласти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ծանրաբեռնել (նավը), խճել (խճուղին)*:

балластиро'вка *խճում*· *յերկաթուղ*· *ճանապարհի հարդարումը, ուղեհարդարում*:

баллла'стный *բալլաստի, խճավազի, վերնալրի*:

балли'ста տե՛ս **баллиста.**

балли'стика *ձգաբանություն, բալլիստիկա*:

баллисти'ческий (— ая, — ое) *ձգաբանական*:

балло'н *դունդ, փամփուշտ, բալլոն (գազի)*· оболочка баллона *բալլոնի կեղև, բալլոնի պատյան, գնդի պատյան*· объем баллона *բալլոնի ծավալ, գնդի ծավալ*:

баллоне'т *բալլոնետ, ոդապարկ*· газовый баллонет (дирижабля) *գազապարկ, գազախցիկ, գազաբալլոնետ*:

баллоти'рование *քվեարկում, քվեարկելը*:

баллоти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *քվեարկել*:

баллоти'роваться (— руюсь, — руешься, — руются) *քվեարկվել*:

баллоти'ровка տե՛ս **баллоти'рование.**

балова́ть (балую, —уешь, —уют) 1· *չարությունն անել, խաղ անել·* 2· *յերես տալ, փայփայել:*

балова́ться (балуюсь, балуешься, —уются) տես **баловать.**

ба́ловень (—вня) *փայփայված, դժված, յերես առած·* — судьбы *բախտից փայփայված, բախտ յերես տված:*

балова́нный *փայփայված, դժված, յերես առած:*

баловни́к 1· *յերես տվող, փայփայող տղամարդ·* 2· *յերես առած, փայփայված տղա:*

баловни́ца 1· *յերես տվող, փայփայող կին·* 2· *յերես առած, փայփայված աղջիկ:*

баловство́ *չարություն, ստահակություն, անկարգություն:*

ба́лочный *գերանի, հեծանի:*

балти́ец (— йца) *բալտ, բալտացի:*

балти́йский (— ая, — ое) *բալտիկ, բալտյան·* Балти́йское море *Բալտիկ ծով:*

Ба́лтика *Բալտիկա, Բալտիկում:*

балы́к *բալըղ, ապխտած թառափի մեջքի կտոր:*

бальза́м *բալասան:*

бальзами́н *բալզամին, հինածաղիկ:*

бальзами́рова́ние *զմռսում, զմռսելը,*

бальзами́рова́ть (— мирую, — миру́ешь, — мируют) *զմռսել:*

бальзамиро́вка տես **бальзамирование.**

бальзамиро́вщик *զմռսիչ:*

бальзами́ческий (— ая, — ое) *անուշահոտ, բալասանային:*

бальнео́лог *Ջերմուկաբուժ:*

бальнеологи́ческий (— ая, — ое) *Ջերմուկաբուժական:*

бальнеоло́гия *Ջերմուկաբանություն, Ջերմուկախոսություն:*

бальнеотерапи́я *Ջերմուկաբուժություն:*

ба́льник *Թվանշանամատյան, Հաստ Ջաղմուխյան մատյան:*

ба́льный *պարահանդեսի:*

балюстра́да *վանդակապատ, ճաղաշարք, բազրիք:*

баля́сина *ճաղ, մահաջառ:*

баля́сник 1· *բազրիքավանդակ·* 2· *վանդակապատ չինող:*

баля́сничать *կատակել, դվարճախոսել:*

баля́сы ի· *կատակներ, դվարճախոսություններ·* точить балясы *չաղակրատել, դվարճախոսել:*

бамбу́к *բամբուկ, հնդկեղեգ:*

бамбу́ковый *բամբուկի, հնդկեղեգի·* — овое положение պոկր· *անհարմար վիճակ, անախորժ դրություն, ծանր դրություն:*

бан *կուսակալ, փոխարքա, բան:*

бана́льность ի· *անհամություն, ափեղցիեղություն, տափակաբանություն, փծունություն:*

бана́льный *անհամ, փծուն, ափեղցիեղ, սովորական, տափակ·* делать банальным *անհամացնել, սովորական դարձնել:*

бана́н բոտ· *բանան:*

бана́новый *բանանի:*

Бана́т աշխգր· *Բանատ:*

ба́нда *հրոսակ, յելուզակախումբ, ավազակախումբ·* распущенная банда *սանձարձակ հրոսակախումբ, կապը կտրած ավազակախումբ:*

банда́ж *բանդաժ, կալանդ, աղեկապ, բուժակապ:*

бандажи́ст *բանդաժիստ, կալանդադործ:*

бандажи́стка *բանդաժիստուհի, կալանդադործուհի:*

банда́жный *բանդաժի, կալանդի:*

бандеро́ль ի· *խաչկապ, բանդերոլ, փաթեթ·* посылать (под) бандеролью *ուղարկել բանդերոլով, ուղարկել փաթեթով:*

бандеро́льное отправление *խաչկապով առաքում, բանդերոլով առաքում:*

банди́т *բանդիտ, ավազակ, յելուզակ:*

бандити́зм *բանդիտիզմ, յելուզակություն, ավազակություն:*

банди́тский (— ая, — ое) *բանդիտական, յելուզակային, ավազակային:*

банду́ра *բանդուրա (նվագարան):*

бандури́ст *բանդուրիստ:*

банк 1· *բանկ, դրամատուն·* 2· *խաղաբանկ (թղթախաղ)·* положить деньги в банк *փողը բանկ դնել·* — государственный *պետական բանկ·* — учетный *դեղչման բանկ, դիսկոնտոբանկ·* — кредитный *վարկային բանկ·* — коммерческий, торговый *առևտրական բանկ:*

ба́нка 1· *բանկա, պուլիկ (դլանաձև անոթ)·* 2· ծավ· *թիավարի նստարան, ավազակություն, խրոտա·* — Лейденская физ· *Լեյդենի բանկա·* су-

хие банки բուժ. արյունաքաշ սրուվիկներ:
банкабро'ш ճախարակամեքենա, պատառող մեքենա, բանկաբրոշ:
банке'т բանկետ, հանդիսավոր ճաշկերույթ. разг. հրեատաթոմբ, հրետանային թմբատափ, հողաթումբ. устраивать банкет բանկետ կազմակերպել, բանկետ սարքել:
банке'тный բանկետային, բանկետի:
банки'р բանկիր, սեղանավոր:
банки'рский (— ая, — ое) բանկիրի, սեղանավորի, բանկային. — дом բանկային տուն, բանկ:
банкно'та բանկնոտ, բանկոտմա:
ба'нковский: банковский служащий բանկի ծառայող, բանկային ծառայող. — капитал բանկային կապիտալ. — учетный процент բանկային զեղչատոկոս:
ба'нковый բանկի, բանկային:
банкомёт խաղաբանկ բռնող:
банкро'т սնանկ, սնանկացած, կոտր ընկած մարդ. объявлять банкротом սնանկ հայտարարել, սնանկացած հայտարարել:
банкро'титься (— чусь, — тишься, — тятся) սնանկանալ, կոտր ընկնել:
банкро'тство սնանկություն:
ба'нник, ба'нница մաքրիչ, փարոիչ, փարատիչ, փարոտոց:
ба'нный բաղանիքի. пристать как банный лист տվի նման կպչել, տըլրուկի նման կպչել:
ба'ночка փոքրիկ բանկա, պուլիկ:
бант հանդուցավոր փողպատ, ժապավեն:
ба'нтик փոքր ժապավեն, փոքրիկ հանդուցավոր փողպատ:
ба'ня բաղանիք. — кровавая արյունոտ բաղանիք, արյան բաղանիք. — паровая չոգեբաղանիք. задам ему баню յես նրա աղունը կաղամ, յես նրան խիստ հհանդիմանեմ:
ба'нщик բաղնիապան:
ба'нщица բաղնիապանուհի:
баоба'б բուս. բաոբաբ:
бапти'зм բապտիզմ, մկրտականություն:
бапти'ст բապտիստ, մկրտական:
бапти'стка բապտիստուհի, մկրտականուհի:
баптисте'рий մկրտարան:
бапти'стский (— ая, — ое) բապտիստական:
бар ռեստորան, նախասճաշարան:
бараба'н թմբուկ. տպգր. թմբկադլան. бить в барабан թմբկահարել, թմբուկ զարկել. — центробежный կենտրոնախույս թմբուկ:
бараба'ненье թմբկահարում:
бараба'нить թմբկահարել, թմբուկ զարկել:
бараба'нный թմբուկի, թմբկադլանի. — ая перепонка թմբկաթաղանթ:
бараба'нщик թմբկահար:
бара'к բարաք, տաղավար, հեղակ:
бара'н վոչխար:
бара'ний (— ья, — ье) վոչխարի. согнуть в бараний рог վախեցնել, նեղը լծել. баранья шуба վոչխարի մուշտակ, վոչխարենի. — шапка վոչխարենու փափախ, վոչխարի մորթուց գլխարկ:
бара'нина վոչխարի միս:
бара'нка բարանկա, ողարլիթ:
бара'ночник ողարլիթ թխող:
баранта' վոչխարի հոտ:
бара'нчик վոչխարիկ:
барахло' հնոտի (հահ-կարասի, չորեղեն, իրեր):
барахо'льщик հնոտիավաճառ, մանրավաճառ:
бара'хты: сбухты - бара'хты զուր տեղը, հիմարաբար, առանց այլևայլության:
бара'хтанье թրպրտալը, ճեռք ու վոտքով կռվելը:
бара'хтаться թրպրտալ, ճեռք ու վոտքով կռվել:
бара'чный բարակի, բարակային, տաղավարի, հեղակի:
бара'шек (— шка) 1. գառ, գառնուկ, ամլիկ. 2. մորակտցար (բեկաս):
бара'шки պտկր. 1. փրփրալիքներ. 2. փոքրիկ ամպեր:
бара'шковый воротник գառան մորթուց ոձիք:
барбари'зм ոտարարանություն:
барбари'с ծորենի, կծոխուր, ղրիչկ:
барбари'совый ծորենու, կծոխուրի, ղրիչկի:
Барбаро'сса Բարբարոսա, Կարմրամորուս:
барви'нок բուս. կուսածաղիկ, հարկանաչ:
барго'ут ծով. բարգոուտ, կողագրան, կողակապ:
бард յերգիչ, գուսան, բարդ:
ба'рда' տկուցք, դիրտ:

баре'ж *բարեժ (դործվածք)*։
баре'жевый *բարեժի*։
барелье'ф *բարելյեֆ, խորաքանդակ, ցածրաքանդակ*։
барелье'фный *խորաքանդակի, ցածրաքանդակի*։
ба'ржа *բեռնանավ, բեռնակիր նավ, լաստանավ, բարժ, չոդենավով քաշվող փոքր նավակ*։
ба'рий fիմ. *բարիոն, բարիում*. —хлористый *աղաթթվային բարիտ*։
барика'да տես **баррика'да.**
ба'рин (հոգն. ба'ры և ба'ре) *տեր, պարոն, աղնվական*. *իրեն կոչական՝ աղա, տեր*. жить барином *աղայնաման ապրել, ճոխ կյանք վարել, աղավարի ապրել*։
бари'т *ծանրահող, ծանրահողի օքսիդ, բարիտ*։
барито'н *բարիտոն*։
барицентри'ческий (—ая, —ое) *ծանրության կենտրոնի, ծանրակենտրոնային, ծանրակենտրոնական*։
ба'рич *աղնվականի վորդի*։
ба'рка *բարկա, բեռնանավակ*։
баркаро'ла *բարկարոլա, յերգ (վենետիկցի գոնդոլավարների)*։
барка'с *բարկաս (մեծ թիակավոր բեռնակիր նավ), փոքրիկ գետային չոգենավ*։
барогра'ф *ինքնագիր ծանրաչափ, ծանրագիր*։
баро'кко *բարոկկո (վոճ գեղարվեստի մեջ)*։
баро'ме'тр *ծանրաչափ*։
барометри'ческий (— ая, — ое) *ծանրաչափի, ծանրաչափային*։
баро'н *բարոն (աղնվական տիտղոս)*։
бароне'сса *բարոնուհի*։
баро'нский (— ая, — ое) *բարոնի*։
баро'нство *բարոնություն*։
ба'рочка *փոքրիկ բեռնանավակ*։
ба'рочник *բեռնանավակի տեր, բեռնանավակ դեկավարող*։
ба'рочный *բեռնանավակի*։
баро'чный *բարոկկո վոճի*։
баррика'да *բարրիկադ, մարտապատնեշ*. строить баррикады на улице *փողոցում բարրիկադներ չինել, փողոցում մարտապատնեշներ կառուցել*։
баррика'дный *բարրիկադային, մարտապատնեշային*։
барс *վոլակ*։
ба'рсовый *վոլագի*։
ба'рский (— ая, — ое) *տիրական, աղայական*. — ая спесь *աղայական անպարծություն, աղայական ամբարտավանություն*. жить по-барски *ճոխ ապրել, աղայավարի ապրել*։
ба'рственный *տիրական, աղայական*։
ба'рство *աղնվականություն, տիրականություն, աղայություն*։
ба'рствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *աղնվականի նման ապրել, ճոխ կյանք վարել*։
барсу'к *գորշուկ, իշղար*։
барсу'чий (— чья, — чье) *գորշուկի, իշղարի*։
ба'рхат *թավիշ*։
ба'рхатец (— тца) *բուս. թավշածաղիկ*։
ба'рхати'стый *թավշային, թավշի նման*։
ба'рхатка *թավշե ժապավեն*։
ба'рхатный *թավշյա*։
барчёнок (հոգն. барча'та) **барчу'к** *աղնվականի դեռատի վորդի*։
ба'рщина *կոռ*։
ба'рыня *տիրուհի, տանտիկին, խանում*. она сама себе барыня *նա ինքն իր տիրուհին է, նա ինքն է իր խանումը*։
бары'ш *շահ, ոգուտ*. получить барыш *շահ ստանալ, ոգուտ ստանալ, խեր տեսնել*. не до барыша, была бы слава хороша *բանը շահը չէ, բանը լավ անունն է*։
бары'шник *շահադետ (շահադիտական նպատակով գնող)*. *թատր. տոմսակները առնող – վաճառող*։
бары'шничание *շահադիտություն անելը*։
бары'шничать *շահադիտություն անել, գնել (թանգ վաճառելու համար)*։
бары'шничество *շահադիտություն, փերեզակություն*։
ба'рышня *օրիորդ, աղնվականուհի*։
барье'р *բարյեր, ցանկ, արգելադիծ, փակոց*. вызывать к барьеру *մենամարտության կանչել, մենամարտի հրավիրել*. брать барьер *ցանկի վրայից թռչել, արգելապիծը թռչելով անցնել, փակոցն անցնել*։
бас 1. *բաս (յերգիչ), թավերգակ*. 2. *բաս (ձայն), թավ*. 3. *բաս (դործիք, լուծակ), թավ լուծակ*.

петь басом *բաս յերգել, թավ յերգել*:
баси́стый *բասային, բասավոր, թավային*:
ба́сенка *առակիկ*:
баси́ть (— шу, — сишь, — сят) *բաս ձայնով յերգել կամ խոսել, բամբ ձայնով յերգել կամ խոսել, թավերգել կամ թավ խոսել*:
баска́к *թաթարական հարկահան*:
ба́ски ա. *բասկեր* (*ժողովուրդ*):
ба́сский (— ая, — ое) *բասկական*:
басма́ 1. *կնիք մոնղոլական խանի նկարով*. 2. *տաճկական դաճած կտորեղեն*:
басма́ч *բասմաչ* (*ավազակ թուրքեստանում*):
баснопи́сец (— сца) *առակագիր*:
басносло́вно *առասպելական կերպով, չափազանցորեն*:
басносло́вность ի. *առասպելականություն, անհավատալիություն*:
басносло́вный *առասպելական, անհավատալի*:
ба́сня *առակ, առասպել, հեքիաթ*. рассказывать басни *առակներ պատմել, հեքիաթներ պատմել*. соловья баснями не кормят *առակներով փոր չի կշտանա*:
ба́совый *բասային, թավային*:
басо́н *ժապավեն, տրեզ*:
басо́нный *ժապավենի, տրեզի*:
басо́нщик *ժապավենագործ, տրեզագործ*:
бассе́йн 1. *ջրամբար*. 2. *ավազան* (*դեպի*), *ջրաբաշխ*. — для плавания *լողարան, լողավազան*. 3. каменоугольный бассейн *քարածխի ավազան, քարածխի շրջան*:
ба́ста! *բավական է, հերիք է*:
баста́рд *խառնածին, ապօրինի զավակ, բիձ*:
Басти́лия *Բաստիլ*:
бастио́н *բաստիոն, բուրգ* (*ամրոցի*):
бастио́нный *բաստիոնական, բուրգի*. — ая система *բաստիոնական սիստեմ, բրգասիստեմ*:
бастова́ть (— стую, — стуешь, — стуют) *գործադուլ անել, ածխահանները գործադուլ են անում*:
бастр *վառոդակ չաքար կամ չաքարավազ*:
басурма́н (*հոգի*. — ма́не) *անօրեն, այլակրոն, վոչ քրիստոնյա, առավելապես մահմեդական*:
басурма́нка *անօրեն կին, մահմեդականուհի*:
басурма́нец (— нца) տես **басурман.**
басурма́нский (— ая, — ое) *այլակրոնական, մահմեդական*:
басурма́нство *այլակրոնություն, մահմեդականություն*:
басурма́нщина տես **басурманство.**
батали́ст *մարտանկարիչ, ռազմանկարիչ*:
бата́лия *մարտ, ճակատամարտ*:
бата́льный *մարտի, ճակատամարտի, ռազմի*. — ая живопись *ռազմանկարչություն, մարտանկարչություն*:
батальо́н *դումարտակ*:
батальо́нный *դումարտակի, դումարտակային*:
батаре́йный *մարտկոցի, մարտկոցային*. — ые орудия *մարտկոցային հրանոթներ, մարտկոցային հրանոթներ*:
батаре́я *մարտկոց*. — запасная *պահեստի մարտկոց*. — мортирная *հրաանդակային մարտկոց*. — плавучая *լողացող մարտկոց*. — прикрытая *քողարկված մարտկոց*. — электрическая *էլեկտրական մարտկոց, էլեկտրամարտկոց*. — гальваническая *գալվանական մարտկոց*. — сухих элементов *չոր տարրերի մարտկոց, չորատարը մարտկոց*:
ба́тенька *մտերմ. պատվելիս, սիրելիս, հերըս*:
бати́ст *բաթիստ* (*կտորեղեն*):
бати́стовый *բաթիստի*:
бато́г *բեր, հասած վայր*:
батра́к *բատրակ, մշակ*:
батра́чка *բատրակուհի, մշակուհի*:
батра́ческий (— ая, — ое), **батра́цкий** (— ая, — ое) *բատրակի, բատրակային, մշակի, մշակային*:
батра́чить *բատրակություն անել, մշակություն անել*:
ба́тька, ба́тя 1. *հայր, ծնող*. 2. *տեր, տեր*:
Баты́й *Բաաի* (*թաթարական խանի անուն*):
баты́рщик *տզզր. մուր քսող, դեղնավարպետ*:
ба́тюшка *հայրիկ. պտկր. տեր-հայր*:
бау́л *արկղ* (*ճանապարհորդական*):

бах! *հրե՛խկ, թրա՛խկ*:
ба'харь ա. 1. *չատախոս, դվարճաբան, հանաքչի*. 2. *կախարդ, դրբաց, համյող*:
бахва'л *պարծենկոտ, պոռոտախոս, մեծաբան*:
бахва'литься *պարծենալ, մեծաբանել*:
бахва'льство *պարծենկոտություն, պոռոտախոսություն, մեծաբանություն*:
ба'хнуть, ба'хать *խփել, ծեծել, թակել, բաղխել, վորոտալ (ձայնի մասին), հրխկացնել, հրխկալ (հարվածի մասին)*:
бахрома' *ծոպավոր ժապավեն, ծոպեր*. украшать бахромой *ժապավենով զարդարել, ծոպազարդել*:
бахро'мчатый *ծոպավոր, կարտոշած*:
Ба'хус *հաքոս*:
бац! *թրա՛խկ, ճըՙմփ, չըՙմփ*:
ба'цать, ба'цнуть *թրխկացնել, հրըխկացնել, չըմփացնել*:
баци'лла *բացիլ, ցուպիկաձև միկրոբ, ցպիկ*:
ба'цнуть տես **ба'цать.**
ба'шенка *փոքր աշտարակ, աշտարակիկ*:
ба'шенный *աշտարակի, աշտարակային*:
башибузу'к *բաշիբոզուկ*:
башка' *դլուխ*. գռեհկ. *քյալա, կոնդ*. — умная *խելոք դլուխ*. — глупая *հիմարի մեկը*. — пустая *դատարկ դլուխ*. ударить по башке *դլխին խփել, մեկի դլխին տալ*:
башки'рец (— рца) *բաշկիր*:
башки'рка *բաշկիրուհի*:
башки'рский (— ая, — ое) *բաշկիրական*. Б - ая сов. соц. республика *Բաշկիրիայի խորհ. սոց. Հանրապետություն*:
башлы'к *բաշլոզ, դլխանոց*:
башма'к 1. *մաշիկ, սանդալ, չմուշկ, քոշ*. «Союз башмака» «*Քոշի միություն*» (*Գերմ. հեղափոխ. միություն XVI դ.*). муж под башмаком *կնոջ ձեռքին խաղալիք տղամարդ, կնոջ ձեռին խեղճ, լաչակի դերի*. быть под башмаком *խաղալիք լինել, դերի լինել*. 2. տեխն. *ծայրակալ, ծայրապանակ*. свайный башмак *ցցաքարձ, ծայրապանակ, ծայրկալ*:
башма'чник *մաշակար, մաշկակար*:
башма'чничать *մաշիկ կարել, քոշ կարել, մաշակարություն անել*:
башмачо'к (— чка) *փոքրիկ մաշիկ, փոքրիկ քոշ*:
ба'шня *աշտարակ*. — городская *քաղաքային աշտարակ*. — сторожевая *պահապանական աշտարակ*. — водонапорная *ջրմուղ աշտարակ, ջրաշտարակ*:
Башреспу'блика տես **Башкирская сов. соц. республика.**
башта'н *բոստան, սեխաստան*:
ба'ю - ба'юшки - баю' *որոր եմ ասում, նանիկ եմ ասում, դար-դար եմ ասում*:
баю'канье *որոր ասելը, նանիկ ասելը, դար-դար ասելը*:
баю'кать *որոր ասել, նանիկ ասելով քնացնել*:
баяде'ра, баяде'рка *բայադերա (հընդիկ պարերգչուհի)*:
бая'н *հապնեբդու, դուսան, ռապսոդ*:
ба'ять (баю, баешь, бают) *ասել, խոսել, պատմել*:
бде'ние 1. *հսկում, արթնություն*. 2. պտկր. *խնամք, հոգացողություն*:
бде'ть (бдишь, бдят) 1. *արթուն մնալ, հսկել*. 2. պտկր. *խնամել, հոգալ*:
бди'тельность ի. *արթնություն, հոգացողություն, հսկողություն, աչալրջություն զգոնություն*:
бди'тельный *արթուն, աչալուրջ, հըսկուն, խնամատար, զգոն*:
бебе' *պուճուրիկ, փոքրիկ յերեխա*:
бег I *վազ, փախուստ, վազք*. — взапуски *մրցավազք, առաջկտրուկի վազք*:
бег II տես **бей, бек.**
бега' *վազարշավ, ձիարշավ*. быть в бегах. պտկր. *փախած լինել, փախուստի մեջ լինել, փախստական լինել*. на бегу *վազելիս*:
бе'ганье *վազելը, փախչելը*:
бе'гать *վազել, փախչել, փախուստ տալ*. — взапуски *մրցավազել, առաջկտրուկի վազել*. — от людей *մարդկանցից խուսյ տալ, մարդկանցից փախչել*. — за кем - либо *մեկի հետևից վազել*:
бегемо'т *գետաձի*:
бегле'ц *փախստական*:
бе'гло *սահուն, վարժ, թռուցիկ կերպով*. — говорить *սահուն խոսել, վարժ խոսել*:

бе'глость ի· *սահունություն, վարժություն*:

бе'глый 1· *սահուն, արագ, վարժ, թռուցիկ*· 2· *փախստական, փախած*· — ое чтение *սահուն ընթերցում, վարժ կարդալը*· — ый огонь *ռազմ*· *շատ կրակ, արագ կրակ*:

бегля'нка *փախստական կին, փախըստականուհի, փախստուհի*:

бегово'й *վազի, վազելու, սրարշավ*· — ые дрожки *մրցարշավի կառք*:

бего'м *վազով, վազելով*· — марш! *վազով, մարշ*:

бего'ния *բուս*· *բեգոնիա*:

беготня' *վազվզոց*· у меня много беготни *ես վազվզելու շատ բան ունեմ*:

бе'гство *փախուստ*· — паническое *խուճապային փախուստ*· обращать в бегство *փախուստի մատնել, փախցնել*· — позорное *խայտառակ փախուստ*· пускаться в бегство *փախուստ տալ, փախուստի ճանապարհը բռնել*:

бегу'н 1· *վազան, վազկան*· 2· *նժույգ*:

беда' *դժբախտություն, փորձանք, աղետ*· беда, коль пироги начнет печи сапожник *դժբախտություն է, յերբ կոշկակարն սկսում է գաթա թխելով զբաղվել*· беда беду родит *փորձանքը փորձանք է բերում*· семь бед один ответ *ջուրն ընկնողը անձրևից չի վախենա*· это еще не беда *այդ դեռ աղետ չե, այդ դեռ վոչինչ*· лиха' беда' нача'ть *միայն սկիզբն է դժվար*· пришла беда, отворяй ворота *դժբախտություն դրժբախտության հետևից, փորձանք փորձանքի հետևից, փորձանքը վոր յեկավ, ել տուտ չի լինի*· в том то и беда *դժբախտությունն ել հենց այդ է*· беда ему с сыном *տղան նրա գլխին փորձանք է*:

бе'дненький (— ая, — ое) *տես* **бе'дный**.

Бе'декер *Բեդեկեր*:

бедне'ть *աղքատանալ*:

бе'дность ի· *աղքատություն, չքավորություն*:

беднота' *չքավորություն, աղքատ մարդիկ, չքավորները, աղքատանի*· сельская беднота' *դյուղական չքավորություն, դյուղի չքավորները*:

бе'дный *չքավոր, աղքատ, խեղճ, խղճուկ*:

бедня'га *աղքատ, խեղճ, վողորմելի մարդ*:

бедня'жка, бедня'жечка *տես* **бедняга**.

бедня'к 1· *աղքատ, չքավոր*· 2· *խեղճ, վողորմելի*:

бедня'цкий (— ая, — ое) *չքավորական, չքավորների*:

бедо'вый *վտանգավոր, հանդուգն*· — человек *վտանգավոր մարդ, հանդուգն մարդ, փորձանք մարդ*· — ребенок *ժիր յերեխա, ճարպար յերեխա, կայտառ յերեխա, ցեցուկրակ յերեխա*:

бедоку'рить *փորձանք բերել, դժբախտության մեջ ղցել*:

бе'дренный *ազդրի*· — ая кость *ազդրոսկր*:

бедро' *դիստ, ազդր*· *յերկրաչափ որոնք, թև*:

бе'дствие *աղետ, դժբախտություն, թշվառություն*· неожиданное бедствие *անակնկալ աղետ, անսպասելի դժբախտություն*· — для всей страны *աղետ ամբողջ յերկրի համար*· — от наводнения *վողողման աղետ, դժբախտություն հեղեղումից*:

бе'дственный *աղետալի, թշվառ, դժբախտ*· — ое положение *աղետալի վիճակ, թշվառ դրություն*:

бе'дствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *կարոտության մեջ լինել, թշվառության մեջ լինել*:

бедуи'н *բեդվին*:

бедуи'нка *բեդվինուհի*:

беж *բեժ* (*բնական դույնով դործվածք*):

бе'жевый *բեժի, բեժից*:

бежа'вший (— ая, — ее) **бежавший из страны** *յերկրից փախած, վտարանդի*· — из тюрьмы *բանտից փախած*:

бежа'ть (— гу, — жишь, — гут. հրմ· беги) 1· *վազել, փախչել*· 2· *փախուստ տալ, աղատվել*· — рысью *վարգավազել, ընդոստ ընթանալ*· — вскачь *արշավավազել, քառատրակ ընթանալ*· — с военной службы *զինվորական ծառայությունից փախչել*· вода бежит *ջուրն հոսում է*· дни бегут *որերն անցնում են, որերը գլորվում են*:

бе'женец (— нца) *փախստական*:

бе'женка *փախստականուհի, փախըստուհի*:

без *առանց*, *ած.* без ведома *առանց դիտության.* без оговорки *առանց վերապահության, առանց առարկության.* без-толку *անմիտ, անիմաստ.* без-удержу *անսանձ, անձարձակ.* быть без ума от к.-л. *խելքը կորցնել մեկի համար, մեկի համար խելքը դնալ.* без-устали *անդադրում, անխոնջ.* без права передачи *առանց հանձնելու իրավունքի.* без того' *առանց այն, առանց դրան.* без внимания *առանց ուշադրության առնելու, ուշադրության չառնելով:*

без... **бес...** սկսվող ածականները հայերենում շատ հաճախ արտահայտվում են ան... ապ... դժ... տժ... տ... չ... բացասական մասնիկներով, որինակ՝ **беспомощный** անոգնական, **бессильный** անզոր և այլն:

безала'берность *ի.* *չխելքություն, անկարգություն, անհամություն:*

безала'берный *չխելք, անկարգ, անհամ:*

безалкого'льный *անալկոհոլ:*

безапелляцио'нно *անբողոքարկելի կերպով, կատեդորիկ կերպով:*

безапелляцио'нный *անբողոքարկելի, անխախտ, անդրդվելի:*

безбандеро'льный *անմաքս, մաքսից ազատ:*

безбе'дно *անկարոտ կերպով, անկարոտաբար:*

безбе'дность *ի.* *անկարոտություն, բարգություն:*

безбелко'вый *անսպիտակուց, սպիտակին չպարունակող:*

безбиле'тный *անտոմս, անտոմսակ.* —пассажир *անտոմսակ ճանապարհորդ, անտոմս ունեցող:*

безбо'жие *անաստվածություն, անխղճություն:*

безбо'жник *անաստված մարդ, աթեիստ:*

безбо'жничать *անաստվածություն անել, անխղճորեն վարվել:*

безбо'жнический (—ая, —ое) *անաստվածական, աթեիստական:*

безбо'жничество *աստվածամերժություն, աթեիզմ:*

безбо'жно *անաստվածաբար, անխղճաբար, անխղճորեն:*

безбо'жный *անաստված, անխիղճ.* — ая цена *անխիղճ դին, անաստված դին:*

безбо'жье տես **безбожие.**

безболе'зненно *անցավազնորեն, անհիվանդագին:*

безболе'зненность *ի.* *անցավազնություն, անհիվանդագնություն:*

безболе'зненный *անցավազին, անհիվանդագին:*

безборо'дый *անմորուս:*

безбоя'зненность *ի.* *աներկյուղություն, անվհերություն, անվախություն:*

безбоя'зненный *անվախ, աներկյուղ, անվհեր:*

безбра'чие *ամուրիություն, կուսակրոնություն.* обет безбрачия *ամուրիության ուխտ, կուսակրոնության ուխտ.* сторонник безбрачия *ամուրիության կողմնակից, կուսակրոնության կողմնակից:*

безбра'чный *ամուրի, կուսակրոն:*

безбре'жие տես **безбрежность.**

безбре'жность *ի.* *անեղություն, անսահմանություն, անծայրածիրություն:*

безбре'жный *անեղ, անսահման, անծայրածիր:*

безбро'вый *անհոնք, ցանցառհոն:*

безбу'рный *անմխոր, անփոթարիկ:*

без ве'дома *առանց դիտության.* без моего ведома *առանց իմ դիտության.* без его ведома *առանց նրա դիտության:*

безве'рие *անհավատություն:*

безве'стно *անհայտաբար, անհայտրեն, անհետ:*

безве'стность *ի.* *անհայտություն, անհետություն.* жить в безве'стности *անհայտության մեջ ապրել, անճանաչ ապրել:*

безве'стный *անհայտ, անհետ:*

безве'treный *անհոգմ, խաղաղ:*

безве'трие *անհոգմություն, խաղաղություն (եղանակի):*

безви'нно *անմեղաբեն, անմեղաբար:*

безви'нный *անմեղ:*

безвку'сие *անճաշակություն:*

безвку'сица *անհամ բան, անճաշակ իր, անհամություն:*

безвку'сность *ի.* *անհամություն, անհամ լինելը:*

безвку'сный *անճաշակ, անհամ:*

безвла'жный *անխոնավ:*

безвла'стие անիշխանութիւն, անղորութիւն:
безвла'стный անղոր, իշխանութենից զուրկ:
безво'дица, безво'дность ի· անջրութիւն, չրաստակաւութիւն:
безво'дный անջուր, անջրդի, սակաւջուր:
безво'дье տես **безводица.**
безвозвра'тность ի· անդառնալիութիւն, անվերադարձութիւն:
безвозвра'тный անդառնալի, անվերադարձ:
безвозду'шный անող, ողաղուրկ· —ое пространство անող տարածութիւն:
безвозме'здно ձրիաբար, առանց վարձի:
безвозме'здность ի· ձրիութիւն, անվարձութիւն:
безвозме'здный ձրի, անվարձ:
безволо'сый անմազ, ճաղատ:
безво'лие կամազրկութիւն, անկամք լինելը:
безво'льный անկամք, կամազուրկ, անկամ:
безвре'дность ի· անվնասակարութիւն, անվնասութիւն:
безвре'дный անվնասակար, անվնաս:
безвре'менник բուս· չնդեղ, ձիւնածաղիկ:
безвре'менно անժամանակ, ապաժամ կերպով, ապաժամորեն:
безвре'менность ի· անժամանակութիւն:
безвре'менный անժամանակ, ապաժամ:
безвре'менье 1· ձախորդ ժամանակ· 2· վատ յղանակ:
безвы'годность ի· **безвы'годность предприятия** ձեռնարկութեան անշահաւետութիւն, ձեռնարկութեան անշահաւետութիւն:
безвы'годный անշահաւետ, անշահաւետ:
безвы'ездно անմեկին կերպով, մշտապես, անհետաց:
безвы'ездный անմեկին, մշտական (բնակվող), անհետաց:
безвы'ходно 1· անմեկին, անել կերպով· 2· պտկր· անելանելի, հուսահատական:
безвы'ходность ի· 1· մշտակայութիւն, անմեկինութիւն· 2· անելանելութիւն, անհնարինութիւն:
безвы'ходный 1· անմեկին, մշտական· 2· անելանելի, անհնարին· в безвыходном положении անելանելի դրութեան մէջ:
безгла'вый անգլուխ:
безгла'зый անաչք:
безгла'сный անձայն, լուռ:
безголо'вый գլխատուրկ, անխելք, հիմար:
безголо'сый ձայն չունեցող, ապաձայն:
безгра'мотно անգրագիտաբար, անգրագիտութեն, անգրագետ կերպով· вы безграмотно пишете դուք անգրագետ կերպով եք գրում, դուք շատ վատ եք գրում:
безгра'мотность ի· անգրագիտութիւն:
безгра'мотный անգրագետ· պտկր· տգետ, սխալներով լի:
безграни'чность ի· անսահմանութիւն:
безграни'чный անսահման:
безгре'шность ի· անմեղութիւն, մեղքից ազատ լինելը, մեղազրկութիւն:
безгре'шный անմեղ, մեղքից ազատ, մեղազուրկ:
безда'нно տես **беспо'шлинно.**
безда'нный մաքսից ազատ, տուրքերից ազատ:
безда'рность ի· անշնորհքութիւն, ապաշնորհութիւն, անընդունակութիւն:
безда'рный ապաշնորհ, անընդունակ, անտաղանդ, ապիկար:
безде'йственный անգործուն, անգործունյա, անաղդեցիկ:
безде'йствие անգործութիւն, կանգառում (ձեռնարկութեան), դադարում:
безде'йствовать (—ствую, —ствуешь, — ствуют) անգործ մնալ, կանգ առնել, դադարել:
безде'лица, безделу'шка չնչին, աննշան բան, իր:
безделу'шки ի· չնչին զարդեր, մանրամունր իրեր, դիպի-ալիպի բաներ:
безде'лье պարապութիւն, անգործութիւն:
безде'льник անբան տղամարդ, գործ չանող, անպիտան մարդ:
безде'льница գործ չանող, անբան կին, անպիտան կին:
безде'льничание դատարկապորութիւն:

безде'льничать *գաստարկապորտություն անել, պարապ-սարսապ ման գալ, թրև գալ:*

безде'льнический (— ая, — ое) *գաստարկապորտական, սրիկայական:*

безде'нежие *անփողություն, փողի պակասություն, դրամական նեղություն:*

безде'нежность ի· տես **безденежие.**

безде'нежный *անփող, փողապակաս, առանց փողի, փողազուրկ.* — ый вексель 1· *անփող մուրհակ* 2· *կեղծ մուրհակ, չինծու մուրհակ:*

безде'тность ի· *անզավակություն, ամլություն, չբերություն:*

безде'тный *անզավակ, ամուլ, չբեր:*

бездефици'тный *անդեֆիցիտ, առանց դեֆիցիտի, առանց պակսորդի, անպակսորդ:*

безде'ятельность ի· *անգործունեություն, պարապություն:*

безде'ятельный *անգործ, պարապ:*

бе'здна *անդունդ, անհատակ խորություն.* պտկր· *անթիվ, անհամար բազմություն.* — забот *հազար ու մի հոգս, անթիվ հոգսեր:*

бездо'ждье *չերաչտություն, անանձրևություն, չորայնություն:*

бездоказа'тельность ի· *անապացուցելիություն:*

бездоказа'тельный *անապացույց, անապացուցելի:*

бездо'льный *անբախտ, դժբախտ, թշվառ, խեղճուկրակ:*

бездо'лить տես **обездолить.**

бездо'лье *անբախտություն, դժբախտություն, թշվառություն, խեղճուկրակություն:*

бездо'мник *անտուն, անպատսպարան:*

бездо'мный *անտուն, անպատսպարան.* — ые дети *անպատսպարան յերեխաներ, անպատսպան յերեխաներ.* — ые скитальцы *անտուն թափառաշրջիկներ, անտուն թափառականներ:*

бездо'нность ի· *անհատակություն, անտակություն:*

бездо'нный *անհատակ, անտակ:*

бездоро'жье *անճանապարհություն, ճանապարհի բացակայություն, անանցանելիություն.* по такому бездорожью мы туда и вовек не доедем *այսպիսի անանցանելի ճանապարհներով մենք հավիտյան տեղ չենք հասնի:*

бездоро'жный *անճանապարհ, անանցանելի:*

бездохо'дность ի· *անյեկամտաբերություն, անհասութաբերություն:*

бездохо'дный *անյեկամտաբեր, անհասույթ, անհասութաբեր:*

безду'шие, безду'шничество *անհոգություն.* պտկր· *անողորմություն, անխղճություն:*

безду'шность ի· տես **бездушие.**

безду'шный *անհոգի, անխիղճ, անսիրտ, անողորմ, մեռած:*

бездыхмный *անծուխ:*

бездыха'нность ի· *անչնչություն, անկենդանություն:*

бездыха'нный *անշունչ, անկենդան:*

безе' *բեզե (թխվածք):*

безжа'лостность ի· *անգթություն, անողորմություն:*

безжа'лостный *անգութ, անողորմ:*

безжи'зненность ի· *անկենդանություն:*

безжи'зненный *անկենդան:*

беззабо'тливость ի· *անհոգատարություն, անվրդովություն, անհոգություն:*

беззабо'тливый *անհոգատար, անվրդով, անհոգ:*

беззабо'тность ի· տես **беззаботливость.**

беззабо'тный տես **беззаботливый.**

беззаве'тный *անսահման, անձնվեր, սահման չճանաչող, համարձակ, անվերապահ.* — ая преданность *անսահման հավատարմություն, անսահման անձնվիրություն:*

беззако'ние *անօրենություն, ապօրինություն, օրինազանցություն, կամայականություն:*

беззако'нник *օրինազանց, ապօրինի գործող տղամարդ:*

беззако'нница *օրինազանց, ապօրինի գործող կին:*

беззако'нничать *օրինազանցություն անել, ապօրինություն անել, օրինազանցել:*

беззако'нность ի· տես **беззаконие.**

беззако'нный *օրինազանց, ապօրինի, անիրավ:*

беззапре'тный *չարգելված, թույլատրված:*

беззаро'дышный *անսաղմ:*

беззасте'нчивость ի· *անամօթխածու-թյուն, չքաշվողություն, անպատկառություն, անամօթություն:*

беззасте'нчивый *անամօթխած, չքաշվող, անպատկառ, անամօթ.* — человек *չքաշվող մարդ, անամօթխած մարդ, անպատկառ մարդ, անամօթ մարդ.* — ая ложь *անպատկառ սուտ, անամօթ սուտ:*

беззасту'пный տես **беззащи'тный.**

беззате'йливый *պարզ, անսեթևեթ:*

беззате'йник *պարզ մարդ, անսեթևեթ մարդ:*

беззащи'тность ի· *անպաշտպանություն:*

беззащи'тный *անպաշտպան:*

беззвёздный *անաստղ, աստղազուրկ:*

беззву'чность ի· *անհնչյունություն, անձայնություն:*

беззву'чный *անհնչյուն, անձայն:*

безземе'лье *անհողություն, հողազրկություն:*

безземе'льный *անհող, հողազուրկ.* — крестьянин *անհող կամ հողազուրկ գյուղացի:*

беззло'бный *անչար, անվնասակար, բարի, բարեմիտ:*

беззу'бый *անատամ.* պտկр. *անզոր:*

безла'пый *անթաթ:*

безлепестко'вый, безлепе'стный բոտ. *անթևերթ, անձագկաթևերթ, առանց ձագկաթևերթի:*

безле'сный *անանտառ, անտառազուրկ:*

безле'сье *անտառազրկություն, անտառի պակասություն, անանտառություն:*

безли'кий (— ая, — ое) *անդեմք, դիմազուրկ:*

безли'ственный, безли'стный *անտերև, անտզարթ, տզարթազուրկ, տերևազուրկ:*

безли'стый տես **безлиственный.**

безли'чность ի· *անդիմագրություն, դիմագրկություն, անինքնուրույնություն:*

безли'чный *անանձն, անդեմ.* պտկр. *դիմազուրկ, անինքնուրույն.* — человек *դիմազուրկ մարդ, անդեմք մարդ:*

безлоша'дник *անձի գյուղացի, ձիազուրկ գյուղացի:*

безлоша'дный *անձի, ձիազուրկ:*

безлу'нный *անլուսին:*

безлю'дность ի· *մարդկանց պակասություն, ամայություն, մարդազրկություն, անմարդաբնակություն:*

безлю'дье տես **безлюдность.**

безлю'дный *անմարդաբնակ, ամայի:*

безма'ла *մոտավորապես, գրեթե, քիչ պակաս:*

безме'здно *ձրիաբար, անվարձ կերպով:*

безме'здный *ձրի, անվճար:*

безме'н *ընդմեն, ձեռքի կշեռք, ձեռնակշեռք:*

безме'рность ի· *անչափելիություն, անչափություն, չափազանցություն:*

безме'рный *անչափելի, անչափ, չափազանց:*

безме'стный *անտեղ, անպատշաճ, տեղազուրկ:*

безмо'лвность ի· *անխոսություն, անհաճախացություն, բթամտություն:*

безмо'лвный *անխոս, անհաճախացող, բթամիտ:*

безмо'лвие *լռություն, խաղաղություն, մնջություն:*

безмо'лвный *լուռ, անչուն, մունջ.* — ое обещание *լուռ խոստում, անձայն խոստում:*

безмо'лствовать (—ствую, —ствуешь, — ствуют) *լռել, անմռունչ մնալ, մունջ մնալ, պապանձվել:*

безмяте'жность ի· *անխռովություն, անդորրություն, անվրդովություն:*

безмяте'жный *անխռով, անվրդով, անդորր:*

безнадёжность ի· *անհուսալիություն:*

безнадёжный *անհուսալի, հուսահատական.* — ая болезнь *անհուսալի հիվանդություն:*

безнака'занно *անպատիժ կերպով, անպատժորեն:*

безнака'занность ի· *անպատժություն, անպատժելիություն:*

безнака'занный *անպատիժ:*

безнали'чный: безнали'чный расчет *անկանխիկ վճարում, անկրամ հաշվարկ, անփող հաշվարկ:*

безнасле'дие *անժառանգություն:*

безнасле'дный *անժառանգ:*

безнача'лие *իշխանության բացակայություն, անիշխանություն:*

безнача'льный *անսկիզբն, հավիտենական:*

безнедои'мочный *անապառք, ապառք չունեցող, անապառիկ:*

безно'гий (— ая, — ое) *անվոտ:*

безно'сый անքիթ:
безнравственно անբարոյական կերպով, անբարոյաբար:
безнра'вственность ի. անբարոյականություն:
безнра'вственный անբարոյական. — образ жизни կյանքի անբարոյական ընդհանուր. — человек անբարոյական մարդ:
безо տես без.
безоби'дность ի. անվնասակարություն:
безоби'дный անվնասակար, չվիրավորող, անչար:
безо'блачность ի. անամպամածություն, անամպություն, պարզություն, պայծառություն:
безо'блачный անամպ, պարզ, պայծառ. — ое счастье պայծառ երջանկություն:
безобма'нный անխաբեական, անխաբ, ճշմարիտ:
безобра'зие 1. այլանդակություն. 2. անկարգություն. 3. անվայելություն, խայտառակություն. что за безобразие! ի՜նչ այլանդակություն է, ի՜նչ անկարգություն է, ի՜նչ խայտառակություն է:
безобра'зник անկարգ, ստահակ, ապերասան, կոպիտ մարդ:
безобра'зить (— жу, — зишь, — зят) այլանդակել:
безобра'зничать իրեն անվայելուչ պահել, անկարգ բան անել:
безобра'зность ի. տես безобразие.
безо'бразность ի. անձևություն:
безобра'зный այլանդակ, տգեղ, անվայել, խայտառակ:
безобро'чный անբահրա, բահրա չվճարող:
безогово'рочно անվերապահորեն, անվերապահ կերպով, անառարկելիորեն:
безогово'рочный անվերապահ, անպայման, անառարկելի:
безопа'сливость ի. անզգուշավորություն:
безопа'сливо անզգուշավոր կերպով, անզգուշաբար:
безопа'сливый անզգույշ, խիզախ:
безопа'сность ի. անվտանգություն, ապահովություն. комитет общественной безопасности հասարակական անվտանգության կոմիտե, հասարակական ապահովության կոմիտե:
безопа'сный անվտանգ, ապահով. — ые спички անվտանգ լուցկիներ:
безору'жность ի. անզենություն, անպաշտպանություն:
безору'жный անզեն, անպաշտպան:
безоснова'тельность ի. անհիմնություն:
безоснова'тельный անհիմն, վոչ հիմնավոր:
безостано'вочно անընդհատաբար, անդադար կերպով:
безостано'вочность ի. անընդհատություն, անդադարություն:
безостано'вочный անընդհատ, անդադար, անկանգ. — ый перелёт անընդհատ թռիչք:
безо'стый անքիստ, անծուռ, քիստ չունեցող:
безотве'тность ի. անպատասխանություն, հեղ բնավորություն:
безотве'тный անպատասխան, ամոթխած, լուռ:
безотве'тственно անպատասխանատու կերպով. поступать безответственно անպատասխանատու կերպով վարվել:
безотве'тственность ի. անպատասխանատվություն:
безотве'тственный անպատասխանատու:
безотгово'рочный առանց առարկության, անառարկ:
безотка'зный անմերժ:
безотлага'тельно անհապաղ կերպով, անհետաձգելիորեն, առանց հետաձգելու:
безотлага'тельность ի. անհետաձգելիություն, անհապաղություն:
безотлага'тельный անհետաձգելի, անհապաղ:
безотло'жно տես безотлагательно.
безотло'жность ի. տես безотлагательность.
безотло'жный տես безотлагательный.
безотлу'чно անմեկին կերպով, անրաժան կերպով, առանց հեռանալու. он безотлу'чно находился при больной նա անմեկին դտնվում էր հիվանդի մոտ, նա անբաժան կերպով հիվանդի մոտ էր:
безотлу'чность ի. անմեկնություն, անբաժանություն:

безотлу'чный անմեկին, անբաժան:
безотме'нный անխախտ, անփոխելի:
безотноси'тельность ի· անհարաբերականություն, անկախություն:
безотноси'тельный անկախ, առանց հարաբերության:
безотра'дность ի· անմխիթարություն, անուրախություն:
безотра'дный անմխիթար, անմխիթարական, անուրախ:
безотчётно 1· անհաշվետու կերպով· 2· անպատասխանատու կերպով, մեքենայաբար, անգիտակից կերպով:
безотчётность ի· 1· անհաշվետվություն· 2· անպատասխանատվություն:
безотчётный 1· անհաշվետու· 2· անպատասխանատու, առանց մտածելու, ակամա· — страх անբացատրելի յերկյուղ· предоставлять кому-либо в безотчётное распоряжение հանձնել մեկի անհաշվետու տնօրինությանը, անհաշվետու կերպով մեկի տրամադրության տակ դնել:
безоши'бочно անսխալական կերպով, անսխալ կերպով:
безоши'бочность ի· անսխալականություն, անսխալություն:
безоши'бочный անսխալական, անսխալ:
безрабо'тица գործազրկություն:
безрабо'тный գործազուրկ· պտկր· հայի կարոտ· попечительство о безработных գործազուրկների հոգաբարձություն· пособие безработным նպաստ գործազուրկներին:
безра'достно տրտմորեն, անուրախ կերպով:
безра'достный անուրախ, տխուր, տրտում:
безразбо'рчивость ի· անխտրականություն, անընտրողություն, անտարբերություն ընտրության մեջ:
безразбо'рчивый անխտրական, անընտրող:
безразде'льно անբաժանորեն, անբաժանելիորեն:
безразде'льный անբաժանելի, անբաժան, ամբողջական:
безразли'чие անտարբերություն:
безразли'чно անտարբեր կերպով· мне безразлично ինձ համար մեկ է· относиться безразлично անտարբեր կերպով վերաբերվել:
безразли'чный անտարբեր:
безрассу'дничать անխոհեմություն անել, խելառություն անել:
безрассу'дно անխոհեմաբար, անխոհունաբար, խելառորեն:
безрассу'дность ի· անխոհեմություն, անխոհունություն, խելառություն:
безрассу'дный անխոհեմ, անխոհուն, խելառ:
безрассу'дство տես **безрассу'дность.**
безрассу'дствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) տես **безрассу'дничать.**
безрезульта'тно ապարդյունաբար, անհետևանք կերպով:
безрезульта'тность ի· ապարդյունություն, անհետևանքություն:
безрезульта'тный ապարդյուն, անհետևանք:
безрессо'рный անռեսսոր, անղսպան:
безро'гий (— ая, — ое) անեղջյուր, անպոզ:
безро'дный անոք, անազգական, մենակ մարդ:
безро'потно անտրտունջ կերպով:
безро'потность ի· անտրտնջություն, հնազանդություն:
безро'потный անտրտունջ, հեզ:
безрука'вка անթևք (զգեստ):
безру'кий (— ая, — ое) անձեռք, ձեռք չունեցող, կռնատ:
безры'бный ձկնազուրկ, ձկնատվակաս, անձուկ:
безры'бье անձկնություն, ձկնատվակասություն, ձկնազրկություն· на безрыбьи и рак рыба ձուկ չեղած տեղը խնչախառն էլ ձուկ է· առած՝ անճարն է կերել բանջարը:
бе'з-толку անխմաստ, անխորհուրդ, անմիտ, անհեթեթ:
безубы'точно անվնաս կերպով, առանց վնասի:
безубы'точность ի· անվնասաբերություն:
безубы'точный անվնաս, անվնասաբեր:
безуго'льный անանկյուն:
безу'гольный անածուխ:
безуда'рный ֆեր· անշեշտ:
безу'де'ржно անխաիան, անարգել կերպով, անզուսպ կերպով, անսանձ կերպով, ապերասան:
безу'де'ржность ի· անսանձություն, ապերասանություն, անարգելություն:

безу'де'ржный *ապերասան, ամաանձ, անզուսպ:*
безу'держу *ամանձարձակ, անզուսպ:*
безукори'зненно *անբասիր կերպով, անպարսավ կերպով, անթերի կերպով:*
безукори'зненность ի· *անբասիրություն, անպարսավություն, անթերություն:*
безукори'зненный *անբասիր, անպարսավ, անթերի.* — ая честность *անբասիր ազնվություն.* — ое поведение *անբասիր վարք, անպարսավելի վարվեցողություն:*
безу'меть *ցնորվել, խելագարվել, խենթանալ, գժվել:*
безу'мец (— мца) *խելացնոր, խելագար, խենթ, գիժ:*
безу'мие *խելագարություն, խենթություն, գժություն.* доводить до безумия *խելքը կորցնելու չափ սրել, գժվածի պես սրել:*
безу'мный *խելագար, խենթ, գիժ.* он как безумный *նա խելագարի պես է, նա գժվածի նման է.* — ые деньги *սարսափելի շատ փող.* — ые цены *սարսափելի գներ, չափազանց թանգ գներ:*
безу'мо'пчно *անլռելիորեն, անդադրում, առանց լռելու:*
безу'мо'пчный *անլուռ, անդադար:*
безу'мство տես **безу'мие.**
безу'мствовать (—ствую, —ствуешь, — ствуют) *կատաղել, անմիտ կերպով վարվել, մոլեգնել:*
безупре'чно *անբասիր կերպով, անպարսավ կերպով:*
безупре'чность ի· *անբասիրություն, անպարսավություն:*
безупре'чный *անբասիր, անպարսավ:*
безуро'нный *անկորուստ:*
безуря'дица *անկարգություն, խառնակություն:*
безусло'вно *անպայմանորեն:*
безусло'вность ի· *անպայմանականություն, անպայմանություն:*
безусло'вный *անպայման, կատեգորիկ.* — ое требование *անպայման պահանջ, կատեգորիկ պահանջ.* — ое доказательство *անպայման ապացույց:*
безуспе'шно *անհաջող կերպով, ապարդյուն:*
безуспе'шность ի· *անհաջողություն, ապարդյունություն:*
безуспе'шный *անհաջող, ապարդյուն.* — ое начинание *ապարդյուն ձեռնարկում, անհաջող ձեռնարկում:*
безу'стали, безуста'нный *անխոնջ, անդուլ, անդադար:*
безу'сый *անբեխ, անընչացք:*
безуте'шно *անմխիթար կերպով, առանց սփոփանքի:*
безуте'шность ի· *անմխիթարություն, անսփոփություն, անսփոփելիություն:*
безуте'шный *անմխիթար, անսփոփ, անմխիթարելի, անսփոփելի:*
безу'хий (— ая, — ое) *անականջ:*
безуча'стие *անկարեկցություն:*
безуча'стно *անկարեկից կերպով, անտարբերորեն, անկարեկցաբար:*
безуча'стность ի· տես **безуча'стие.**
безуча'стный *անկարեկից, անտարբեր.* — взгляд *անտարբեր հայացք, անկարեկից հայացք:*
безъязы'чный *անլեզու:*
безызве'стно *անհայտորեն, անհայտ կերպով.* мне не безызвестно *ինձ անհայտ չէ, ինձ անծանոթ չէ:*
безызве'стность ի· *անհայտություն, անծանոթություն:*
безызве'стный *անհայտ, անծանոթ:*
безыме'нность ի· *անանունություն:*
безыме'нный *անանուն.* — палец *անանուն մատ, մատնեմատ:*
безынтере'сный *անհետաքրքրական, հետաքրքրականությունից զուրկ:*
безыску'сственность ի· *անարվեստություն, բնականություն:*
безыску'сственный *անարվեստ, բնական, պարզ:*
безысхо'дность ի· *անելանելիություն, անսահմանություն, անվերջություն:*
безысхо'дный *անսահման, անվերջ, անելանելի.* պոկր· *անմխիթար, անսփոփ.* — ое горе *անսահման վիշտ, անսփոփ վիշտ:*
бей, бег, бек (*տաճկական*) *բեգ, բեկ, բեյ (տիտղոս):*
бек տես **бей.**
бе'йдевинд *ծով.* *բեյդևինդ.* приводить в крутой бейдевинд *նավել բոլորովին քամու դեմ:*
бека'р *յերաժշտ.* *բեկար, ձայնադարձի նշան:*
бека'с *կտցար, հասարակ ճահճակլուցար:*

бекаси'нник *մանրադնդակ, կատորակ*:
бекаси'ный *կտցարի, կտցարային*· бекаси'ная охота *կտցարորս, կտցարների վորս*:
беке'ша *բևեզ, վերնաշղեսա (տղամարդու)*:
Бе'кон *Բևկոն*:
бе'ко'н *բևկոն, խողի պահածո միս*:
бе'ко'нный *բևկոնի*:
бекре'нь ա· տես **набекре'нь.**
белемни'ты ա· *բևեմնիտներ, նետաքարեր, սատանի մատներ*:
белена' բուս· *բանգ, դիժ խոտ, խելառ խոտ*· белены объ́ есться *ցնորվել, խելքը կորցնել, դժվել*:
беле'ние *սպիտակացում, ծեփում*:
белёный *սպիտակացրած, ծեփած, բռած*:
бе'ленький (— ая, — ое) *սպիտակիկ*:
беле'сова'тость իւ· *սպիտակավուներություն*:
беле'сова'тый *սպիտակավուն*:
беле'ть *սպիտակել, ալևորել*:
беле'ться *սպիտակին տալ, սպիտակ յևրևալ*:
бе'ли իւ· բուժ· *սպիտակաթորոնք (կանանց)*:
бели'берда' *հիմար բան, անմիտ բան*· нести белиберду' *հիմար բաներ ասել, անմիտ բաներ դուրս տալ*:
белизна' *սպիտակություն, ճերմակություն*:
бели'ла չ· *սպիտակ ներկ, սպիտակադեղ, սպիտակ ներկ*· — свинцо'вые *կապարի ներկ*· — ци'нковые *ցինկի ներկ*:
бели'льня *սպիտակարան, լվացանոց, Թաւիչարան*:
бели'льщик 1· *ներկարարծ*· 2· *սպիտակացնող, Թաւիչ*:
бели'ть *սպիտակացնել, սպիտակ դեղ քսել, ծեփել, բռել*:
бели'ться *ներկվել, յերեսին սպիտակադեղ քսել*:
бели'ца տես **послу'шница.**
бе'личий (— чья, — чье) *սկյուռի*· — мех *սկյուռենի, սկյուռի մորթի*:
бе'лка *սկյուռ*:
белкови'на *սպիտ, սպիտակուց, ալբումին*:
белладо'нна բուս· *արջախաղող, չնախաղող, մահամորմ (մահացու կամ մոլի մորմ)*:
беллетри'ст *բելլետրիստ, վիպասան*:
беллетри'стика *բելլետրիստիկա, վիպասանություն, վիպագրություն*:
беллетристи'ческий (— ая, — ое) *բելլետրիստիկական, վիպասանական, վիպագրական*:
белоборо'дый *սպիտակամորուք*:
белобры'сый *խարտյաշ, խիտ չեկ հոնքեր և թարթիչներ ունեցող մարդ, չեկո*:
белобрю'хий (— ая, — ое) *սպիտակափոր*:
белова'тый *սպիտակավուն*:
белови'к *սպիտակադիր, մաքրադիր*:
белово'й *սպիտակադրած, մաքրադրած, մաքրադիր*:
беловоло'сый *սպիտահեր, սպիտակամազ*:
белогварде'ец (— ейца) *սպիտակ դվարդիական*:
белогварде'йский (— ая, — ое) *սպիտակ գվարդիական, սպիտակ դվարդիականների*:
белогварде'йщина *սպիտակ դվարդիականություն*:
белогла'зый *սպիտակ աչքերով, ճերմակաչյա*:
белоголо'вый *սպիտակագլուխ, սպիտակամազ*:
белогри'вый *սպիտակաբաշ*:
белозу'бый *սպիտակատամ*:
бело'к (— лка) 1· *աչքի սպիտակուց (Թաղանթ)*· 2· *ձվի սպիտակուց*· 3· fիմ· *սպիտակուց, ալբումին*· содержащий белок *սպիտակուց ղարունակող*· взбить белок *սպիտակուց հարել*:
белокали'льный *չիկացած, ատրաչեկ*:
белока'менный *սպիտակաքար, սպիտակերամ, սպիտակահիաւ*· белока'менная Москва *սպիտակահիաւ Մոսկվա*:
белокопы'тник բուս· *տերևախոյր, հաղարուկա (հաղի դեղ)*:
белокро'вие *սպիտակարյունություն, սպիտակախտություն*:
белокры'лый *սպիտակաթև*:
белоку'дрый *սպիտակազանդուր*:
белоку'рость իւ· *չեկություն, խարտյաշություն*:
белоку'рый *չեկ, խարտյաշ*:
белоли'цый *սպիտակադեմ*:
белору'кий (— ая, — ое) *սպիտակաձեռն*:
белору'сс *բելառուս (սպիտակ ռուս)*:

белору'сска *բելառուսուհի (սպիտակ ռուսուհի)*:
Белору'ссия *Բելառուսիա (Սպիտակ Ռուսաստան)*:
белору'сский (— ая, — ое) *բելառուսական (սպիտակ ռուսական)*. — ая ССР *Բելառուսական Խ. Ս. Հ.*
белору'чка լին. *փափկասուն, դերձակուհի, դերձավաճառ*:
белоры'бица *սպիտակաճուկ, սպիտակ սաղմոն*:
белосне'жный *ձյունափայլ, ձյունի նման սպիտակ*:
белоте'плый *սպիտակամարմնին, սպիտակամորթ*:
белоту'рка գյուղ. *առնաուտկա, սպիտակ ցորեն*:
белоу'сый *սպիտակաբեխ*:
белошве'йка *սպիտակեղեն կարող*:
белошве'йная мастерская *սպիտակեղեն կարելու արհեստանոց*:
бело-эмигра'нт *սպիտակ եմիգրանտ, սպիտակ վտարանդի*:
белу'га *թառափ (ձուկ)*. реветь белу'гой *մռնչել, թառափաձայն դոչել, մռնչալ*:
Белуджиста'н *Բելուջիստան*:
белу'жий (— жья, — жье) *թառափի*:
белу'жина *թառափի միս, թառափի կտոր*:
белу'ха *ծովախոզ, դելֆին*:
бе'лый *սպիտակ, ճերմակ*. — гриб *բուս. ուտելի - քնջուհի*. — свет պտկր. *լայն աշխարհ, արար աշխարհ*. — ая горячка *արբեցողության խելագարություն, խելացնորություն, դառնոցություն*. — ое духовенство *աշխարհիկ հոգևորականություն, ամուսնացած հոգևորականություն*. — ое мясо *սպիտակ միս (հավի, վոչխարի, հորթի)*. — ые стихи *անհանդ բանաստեղծություն*. среди белого дня *որը ցերեկով*:
бельведе'р *բելվեդեր, դիտեան, դիտատեղակ*. Аполлон Бельведерский *Բելվեդերի Ապոլլոն, Բելվեդերյան Ապոլլոն*:
бельги'ец (— ийца) *բելգիացի*:
бельги'йка *բելգուհի*:
бельги'йский (— ая, — ое) *բելգիական*:
Бе'льгия *Բելգիա*:
бельё *սպիտակեղեն*. — постельное *անկողնի սպիտակեղեն*. — столо́вое *սեղանի սպիտակեղեն, սեղանատան սպիտակեղեն, ճաշի սպիտակեղեն*. — носильное (հագնելու) *սպիտակեղեն, ճերմակեղեն*:
бельево'й *սպիտակեղենի*:
бе'льма գռեհկ. (հոդն. бельмо'—ից) *աչքի հատեր*:
бельме'с *տխմար, բան չհասկացող, անհասկացող*. ни бельмеса' не смыслить *վոչինչ չհասկանալ*:
бельмо' *աչքի հատ*. быть бельмом на глазу պտկր. *աչքի փուշ լինել*:
Бельт *Բելտ*. — Большой, — Малый *Մեծ Բելտ, Փոքր Բելտ*:
бельэта'ж *բելետաժ, դեղահարկ (չինուհյան դվխավոր, ընտիր հարկ), թատրոնի առաջին պատշգամ, բալկոն*:
беля'к կենդ. *լեռնային նապաստակ*:
беля'на *լաստանավ (տափակահատակ փայտակիր նավ վոլգայի վրա)*:
беля'нка, беля'ночка *սպիտակադեմ կին, չհկ կին*:
бемо'ль ա. յերաժշտ. *բեմոլ, կիսավար, ձայնի իջեցման նշան*:
бе'мский (— ая, — ое) *բոհեմական*:
бенга'льский (— ая, — ое) *բենգալական*:
бенедикти'н *բենեդիկտին (վոդելից խմիչք)*:
бенедикти'нец (— нца) *բենեդիկտյան վանական*:
бенедикти'нка *բենեդիկտյան կույս*:
бенефи'с *բենեֆիս (հանդիսավոր ներկայացում հոգուտ դերասանի)*:
бенефи'сный *բենեֆիսային, բենեֆիսի*:
бенефициа'нт *բենեֆիցիանտ*:
бенефициа'нтка *բենեֆիցիանտուհի*:
бенефи'ция *բենեֆիցիա, վանական անշարժ կալվածք*:
бензи'н *բենզին*:
бензи'новый *բենզինի*:
бензиноме'р *բենզինաչափ, բենզինացույց*:
бензо'й *բենզոյ, հնդրկախեժ, կընդրուկ*:
бензо'йный *բենզոյի, հնդրկախեժի, հնդրուկի*:
бензо'л *բենզոլ*:
бензо'ловый *բենզոլի*:
бенуа'р *բենուար, դեղորթյակ (սրատեսերին հավասար)*:
беоти'ец (— ийца) *բեոտիացի*:
беоти'йка *բեոտուհի*:

беоти'йский (— ая, —ое) *բեոտիական*։
Бео'тия *Բեոտիա*։
Бербе'рия *Բերբերիա*։
бергамо'т *բերգամոտ*։
бергамо'тное эфирное масло *բերգամոտի յեթերական յուղ*։
берда'нка *բերդան, բերդանի հրացան*։
бёрдо մնձգ· *ջուլհակի ղաղդյահի սանր, ջուլհակի հաստոցասանր*։
бердыш *տապար, մարտահացին*։
бе'рег (հոգն· берега', берегов) *ափ, յեղր*· — моря *ծովափ, ծովեղր*· — реки *գետափ, գետեղր*։
берегово'й *ափի, յեղրի*։
береги'сь! *ղգո՛ւյշ*· տես **беречься.**
береди'ть (— жу, — дишь, — дят) *վորփրել (վերքը), դիպչելով ցավեցնել*։
бережёный *պահպանված, խնամված*· береженого и бог бережет *պահպանվածին աստված էլ է պահում*։
бережли'во *խնայողաբար*։
бережли'вость ի· *խնայողություն*։
бережли'вый *խնայող*։
бе'режно *զգուշաբար*։
бе'режность ի· *զգուշություն, զգուշավորություն, զգաստություն, չքեղահաչեցություն*։
бе'режный *զգույշ, չքեղահայաց*։
берёза *կեչի, ցարասի*։
берёзка *մատղաշ կեչի, մատղաշ ցարասի*։
бере'зник *կեչու անտառ*։
березня'к *մատղաշ կեչու անտառ, կեչուտ*։
берёзовик բուս· *կեչու թմոլուկ, սունկ*։
берёзовый *կեչու*· — ая каша *լավ քոթակ (կեչու ճիպոտներով), ղալաղղոց*։
бере'йтор *բերեյտոր, ձիավար, ձիավարժ, ձիավարժության ուսուցիչ*։
бере'менеть *հղիանալ, բեղմնավորվել*։
бере'менная *հղի կին*· быть беременной *հղի լինել*· մտերմ· *յերեխով լինել, յերկուհոգիս լինել*։
бере'менность ի· *հղիություն*։
берескле'т բուս· *իլենի, խուրենի*· — европейский բուս· *գերմանական տոսալա, յեվրոպական խուրենի*։
бе'рест *կնձնի, թեղի*։
берестня'к *կնձնենու անտառ, թեղուտ*։
берёста *կեչու կեղևի վերնաշերտը*։
бере'т *բերետ, ղդակ*։
бере'чь (— регу, — жёшь, — гут. հրմ· — реги. шіg. — рёг, — регла). 1· *պահել, պահպանել, խնամել*· 2· *խնայել*· беречь его самолюбие *խնայել նրա ինքնասիրությունը*· — свои силы *իր ուժերը խնայել, իր ուժերը պահպանել*· копейка рубль бережет *խնայված կոպեկներից ռուբլի յե կազմվում*։
бере'чься (— регусь, — жешься, — гутся) *ղգուշ լինել, ղգուշանալ*։
береги'сь! *ղգո՛ւյշ*։
береги'тесь воров! *ղգո՛ւյշ գողերից*։
бе'ри - бе'ри բուժ· *բերի-բերի, քնեծուխյուն, քնելու հիվանդություն, քնախտ*։
бери'лл *բյուրեղ (քար)*։
бери'ллий քիմ· *բերիլլիոն (տարր)*։
Бери'нгов проли'в *Բերինգյան նեղուց*։
Бери'нгово море *Բերինգյան ծով*։
бе'рковец (— вца) *բերկովեց (10 փութ)*։
бе'ркут *քարարծիվ, արքայարծիվ*։
Берли'н *Բեռլին*։
берли'нец (— нца) *բեռլինցի*· коренной берлинец *բնիկ բեռլինցի*։
берли'нка *բեռլինուհի*։
берли'нский (— ая, — ое) *Բեռլինի, բեռլինյան*· — ая лазурь *բեռլինյան կապույտ ներկ, բեռլինյան կապտանկերկ, բեռլինյան լաջվարդ*։
берло'га *վորջ, բուն*· — медвежья *արջի վորջ, արջի բուն, բայոց*։
бе'рма ռազմ· *բերմ, առափ, պատոց*։
бернарди'нский (— ая, — ое) *բերնարդյան*։
Берн *Բեռն*։
бе'рнский (— ая, — ое) *Բեռնի, բեռնյան*· — ие Альпы *Բեռնյան Ալպեր*։
бернштейниа'нец (— нца) *բերնշտայնական*։
бернштейниа'нство *բերնշտայնականություն*։
берсалье'р *բերսալյեր (իտալական հրացանաձիգ)*։
берсе'ркер դից· *բերսերկեր, արջկնավոր, կատաղի կռվող*։
берсёз յերաժշտ· *որորոցի յերգ*։
бертоле'това соль *բերտոլետյան աղ*։
бе'рцо *վոլոդ, վոլոդոսկր*։
берцо'вый *վոլոդի*։

бес դև, չար ոգի, հարաձև, սատանա· какой в тебя бес вселился? ի՞նչ դև է մտել քո մեջ, ի՞նչ սատանա չե մտել քո մեջ· мелким бе'сом рассыпаться չողոքորթել, քծնել, հաճոյանալ:

бесе'да զրույց, խոսակցություն:

бесе'дка հովնոց, տաղավար· — украшенная вьющимися растениями պատատարուկներով զարդարված տաղավար:

бесе'довать (— дую, — дуешь, — дуют) զրույց անել, զրուցել:

бесёнок (— нка, hпqй· бесеня'та, бесенят) դևիկ, փոքր դև:

беси'ть (— шу, — сишь, — сят) կատաղեցնել, զայրացնել, սաստիկ դրդռել:

беси'ться (— шусь, — сишься, — сятся) կատաղել, սաստիկ զայրանալ, մոլեգնել, դիվոտել:

бескла'ссовый անդասակարգ:

бескозы'рный անկողիր, առանց հաղթաթղթի, անհաղթաթուղթ:

бесконе'чно անվերջ, անսահման:

бесконе'чность ի· անվերջություն, անհունություն, անսահմանություն, անչափություն:

бесконе'чный անչափ, անսահման, անհուն, անվերջ· — ое пространство անվերջ տարածություն, անսահման տարածություն· — винт տեխն· անվերջ պտուտակ· — но малый անվերջ փոքր· исчисление бесконечно малых величин անվերջ փոքր մեծությունների հաշվում:

бесконтро'льно անկոնտրոլ կերպով, առանց վերահսկողության, անվերահսկողաբար:

бесконтро'льный անկոնտրոլ, առանց վերահսկողության:

беско'рмица կերի պակասություն, կերապակասություն, կերազրկություն:

бескоры'стие, бескоры'стность ի· անշահախնդրություն, անշահասիրություն:

бескоры'стный անշահախնդիր, անշահասեր:

беско'стный անոսկր:

бескро'вие, бескро'вность ի· անարյունություն, արյան պակասություն, սակավարյունություն:

бескро'вный I անարյուն, սակավարյուն:

бескро'вный II անպատասպարան, անտուն, անհարկ:

бескручи'нный անդարդ, անտրտում:

бескры'лый անթև:

беснова'ние դիվահարություն, դիվոտում, այսահարություն, կատաղություն, մոլեգնություն:

беснова'тый դիվահար, դիվոտ, այսահար, կատաղի, մոլեգին:

беснова'ться (— нуюсь, — нуешься, — нуются) կատաղել, դիվոտել, մոլեգնել, սաստիկ զայրանալ:

бесо'вский (— ая, — ое) դիվային, դիվական:

бесо'вство, бесо'вщи'на դիվահարություն, դիվոտություն, այսահարություն, կատաղի վարմունք, մոլեգին վարմունք:

беспа'лубный անտախտակամած:

беспа'лый անմատ:

беспа'мятность ի· մոռացկոտություն:

беспа'мятный մոռացկոտ, ուշադնաց, ուշաթափ· в беспамятном состоянии ուշադնաց վիճակի մեջ, ուշաթափ վիճակի մեջ:

беспа'мятство անդգայություն, ուշադնացություն, նվաղում, ուշաթափություն· впасть в беспамятство ուշադնաց վիճակի մեջ ընկնել, անդգա դրության մեջ ընկնել:

беспардо'нный անխնա, անողորմ, խստասիրտ· պտկր· անզուսպ, հանդուգն:

беспарти'йность ի· անկուսակցականություն:

беспарти'йный անկուսակցական:

беспа'спо'ртный անանցագիր, անցագիր չունեցող:

беспате'нтный անպատենտ, անարտոնագիր:

бесперебо'йность ի· անխափանություն:

бесперебо'йный անխափան:

бесперево'дный 1· անսպառելի, անվերջ· 2· անվոխադրելի, անվոխանցելի:

бесперемё'нно անվոփոխ կերպով, անվոփոխաբար:

бесперемё'нный անվոփոխ, մշտական, հաստատուն:

беспереса'дочный անտեղափոխ, առանց վագոնը վոխելու· — ое сообщение անտեղափոխ հաղորդակցություն, առանց վագոնը վոխելու հաղորդակ-

ցուրյուն, ուղիղ հաղորդակցուրյուն:

бе'сперечь *անրնդհատ, մշտապես:*

беспёрый *անխեռուր:*

беспеча'льный *անհոգս, անհոգ, անդարդ, անցավ:*

беспе'чность ի· *անհոգուրյուն:*

беспе'чный *անհոգ, առանց հոգսերի, անխուրյ, անդարդ, թեթևամիտ.* — ое существование *անհոգ կյանք, անհոգս գոյուրյուն:*

бесписьме'нность ի· I *դիր չունենալը, դիր չդնեանալը, դրագրկուրյուն, անդրագիտուրյուն:*

беспи'сьменность ի· II *առանց անցագրի լինելը, անանցագրուրյուն:*

беспла'тно *անվճար, ձրիարար:*

беспла'тность ի· *անվճարուրյուն, ձրիուրյուն:*

беспла'тный *անվճար, ձրի, անվարձ.* — билет *ձրի տոմս, անվճար տոմս.* — ая школа *անվճար դպրոց, ձրի դպրոց.* — ое обучение *ձրի ուսուցում.* — ое приложение *ձրի հավելված, անվճար հավելված.* — ая квартира *ձրի բնակարան, անվճար բնակարան:*

бесплеме'нный *անցեղ:*

беспло'дие *անպտղարերուրյուն, անպտղուրյուն, անբերրիուրյուն, չբերուրյուն:*

беспло'дно *անպտուղ կերպով, ապարդյուն կերպով:*

беспло'дность ի· տես **бесплодие.**

беспло'дный *անպտուղ, անբերրի, չբեր, ապարդյուն, իղուր:*

беспло'тность ի· *անմարմնուրյուն:*

беспло'тный *անմարմին:*

бесповоро'тно *անդարձ կերպով, անդառնալիորեն, անչրջելիորեն:*

бесповоро'тность ի· *անդարձուրյուն, անդառնալիուրյուն, անչրջելիուրյուն:*

бесповоро'тный *անդարձ, անդառնալի, անչրջելի:*

бесподо'бно *աննմանաբար, անորինակ, անզուգական կերպով, անզուգականորեն:*

бесподо'бность ի· *աննմանուրյուն, անորինակուրյուն, անզուգականուրյուն:*

бесподо'бный *աննման, անորինակ, անզուգական:*

беспозвоно'чный *անվողնաշար, անվողնաշարավոր.* — ое животное *անվողնաշարավոր կենդանի, անվողնաշար կենդանի:*

беспоко'ить *անհանդստացնել, խռովել, հուզել, վրդովել:*

беспоко'иться *անհանդստանալ, մտատանջվել.* не беспокойтесь! *անհանդիստ մի՛ լինեք, մի՛ անհանդստանաք:*

беспоко'йно *անհանդիստ կերպով:*

беспоко'йный *անհանդիստ.* — ребенок *անհանդիստ յերեխա.* — взгляд *անհանդիստ հայացք:*

беспоко'йство *անհանդստուրյուն, հուզմունք.* причинять беспокойство *անհանդստուրյուն պատճառել, անհանդստացնել:*

бесполе'зность ի· *անոգտակարուրյուն, ապարդյունուրյուն:*

бесполе'зно *անոգուտ կերպով, ապարդյուն կերպով.* — разговаривать *անոգուտ և խոսելը, դատ և խոսելը:*

бесполе'зный *անոգուտակար, անոգուտ, ապարդյուն:*

бесполо'сный *անհող, հող չունեցող, անհողաբաժին:*

беспо'лый I *անսեռ:*

беспо'лый II *անհատակ:*

беспоме'стный *անկարվածք, անհող, կարվածազուրկ:*

беспо'мощно *անոգնական կերպով, անճարակորեն:*

беспо'мощность ի· *անոգնականուրյուն, անճարակուրյուն:*

беспо'мощный *անոգնական, անճարակ.* он совсем беспомощный *նա բոլորովին անճարակ է, նա միանգամայն անոգնական է:*

беспопо'вец (— вца) *անտերտեր (աղանդավոր), անտերտերական:*

беспопо'вщина *անտերտերների աղանդ, անտերտերականուրյուն:*

беспоро'чность ի· *անթծուրյուն, անարատուրյուն:*

беспоро'чный *անբիծ, անարատ.* — ое зачатие *անսերմն հղուրյուն, անարատ հղուրյուն.* — ая служба *անբիծ ծառայուրյուն:*

беспоро'чно *անբիծ կերպով, անարատուրյամբ, անթծորեն:*

беспоря'док (— дка) *անկարգուրյուն, խառնակուրյուն.* производить беспорядок *անկարգուրյուն առաջ բերել, խառնակուրյուն առաջացնել:*

беспоря'дки ա· պտկր· խռովութիւն-ներ, անկարգութիւններ:
беспоря'дочность ի· անկարգ լինելը, անկարգութիւն, խառնաչփոթութիւն:
беспоря'дочный անկարգ, անկանոն, խառնիխուռն, խառնաչփոթ:
беспо'чвенность ի· անհիմնութիւն, անդիանութիւն, անհողութիւն, վոտքի տակին հող չունենալը:
беспо'чвенный անհիմն, անդեհին, անհող· — ое обвинение անհիմն մեղադրանք:
беспо'шлинно անմաքս, առանց մաքսի:
беспо'шлинность ի· անմաքսութիւն, մաքսից ազատ լինելը:
беспо'шлинный անմաքս, մաքսից ազատ:
беспоща'дно անխնայաբար, անողորմելիաբար, անգթորէն, դաժանաբար:
беспоща'дность ի· անխնայութիւն, անողորմելիութիւն, անգթութիւն, դաժանութիւն:
беспоща'дный անխնա, անողորմելի, անգութ, դաժան· — критик դաժան քննադատ, անողորմելի քննադատ, չխնայող քննադատ:
беспра'вие իրավազրկութիւն, ապիրաւութիւն:
беспра'вный իրավազուրկ:
беспреде'льно անսահմանորէն, անչափ կերպով, անհունաբար:
беспреде'льность ի· անսահմանութիւն, անչափութիւն, անհունութիւն:
беспреде'льный անսահման, անչափ, անհուն:
беспредме'тно անառարկայորէն, վերացականաբար:
беспредме'тность ի· անառարկայութիւն, վերացականութիւն:
беспредме'тный անառարկա, վերացական:
беспрекосло'вно առանց առարկութեան, առանց հակաճառելու, անառարկաբար, անառարկելիորէն:
беспрекосло'вность ի· անառարկելիութիւն, անպայմանութիւն:
беспрекосло'вный անառարկելի, անպայման· — ое повиновение անպայման հնազանդութիւն, բացարձակ հնազանդութիւն, անխոս հնազանդութիւն:
беспрепя'тственно անարգել կերպով, անարգելորէն· — заниматься անարգել կերպով զբաղվել, անարգելորէն զրաղվել:
беспрепя'тственный անարգել, անխոչընդոտ:
беспреры'вно անընդհատաբար, առանց ընդմիջումի· — в течение трех недель երեք չաբաթ անընդհատ, առանց ընդմիջումի երեք չաբաթ չարունակ:
беспреры'вность ի· անընդհատութիւն:
беспреры'вный անընդհատ, անդադար:
беспреста'нно տես беспрерывно.
беспреста'нность ի· տես беспреры'вность.
беспреста'нный տես беспрерывный.
беспри'быльный անշահավետ, անշահութիւր, անշահութաբեր:
бесприда'нница անոժիտ աղջիկ:
беспризо'рность ի· անխնամութիւն, անապաստանութիւն· борьба с беспризорностью պայքար անապաստանութեան դէմ:
беспризо'рный անխնամ, անապաստան· — ребёнок անապաստան յերեխա, անխնամ յերեխա:
бесприме'рно անօրինակ կերպով, առանրինակարար:
бесприме'рность ի· անօրինակութիւն, անզուգականութիւն· — его поведения նրա վարմունքի անօրինակութիւնը, նրա անօրինակ վարմունքը:
бесприме'рный անօրինակ, անզուգական:
беспри'ме'сный անխառն, դուտ:
беспринци'пно անսկզբունք կերպով, անսկզբունքորէն:
беспринци'пность ի· անսկզբունքութիւն, սկզբունքազրկութիւն:
беспринци'пный անսկզբունք, յերեսուն:
беспристра'стие անաչառութիւն, անկողմնակալութիւն:
беспристра'стно անաչառորէն, անկողմնակալ կերպով:
беспристра'стность ի· տես беспристра'стие.
беспристра'стный անաչառ, անկողմնակալ:
беспричи'нность ի· առանց պատճառի

լինելը, պատճառազրկություն, անպատճառականություն:

беспричи'нный առանց պատճառի, անհիմն, պատճառազուրկ. — ое оскорбление անհիմն վիրավորանք, պատճառազուրկ վիրավորանք:

бесприю'тность ի. անպատսպարություն, անօթևանություն:

бесприю'тный անպատսպարան, անօթևան, անպատսպար:

беспробу'дный անզարթնում, անզարթ, խորը. — сон խոր քուն. պտկր. հավիտենական քուն, մահ. спать беспробудным сном խոր քնով քնել, խոր քուն մանել:

беспро'волочный անթել. — телеграф անթել հեռագիր:

беспрое'ктный առանց նախագծի, աննախագիծ:

беспро'игрышный անկորուստ, չտարվող, առանց վնուչ տոմսի:

беспросве'тный մութ, խավար, անթափանց. պտկր. անհույս. — ая тьма անթափանց խավար:

беспросы'пу առանց զարթնելու, առանց սթափվելու. пить беспросыпу հարբել առանց սթափվելու, անդադար խմել:

беспроце'нтный անտոկոս:

беспу'тица անճանապարհություն, ուղեղրկություն, կանոնավոր ճանապարհների բացակայություն:

беспу'тник անառակ տղամարդ, ցոփ տղամարդ:

беспу'тница անառակ կին, ցոփ կին:

беспу'тно անառակությամբ, անառակորեն, ցոփաբար:

беспу'тный անառակ, ցոփ, վնուչ. вести беспутный образ жизни ցոփ կյանք վարել, անառակ կյանք վարել, վնուչ կյանք վարել:

беспу'тство անառակություն, ցոփություն, վչություն:

беспу'тничать տես **беспу'тствовать.**

беспу'тствовать (—ствую, —ствуешь, — ствуют) անառակ կյանք վարել, ցոփ կյանք վարել, վնուչ կյանք վարել:

бессара'бец (— бца) բեսսարաբցի:

Бессара'бия Բեսսարաբիա:

бессара'бский (— ая, — ое) բեսսարաբիական:

бессвя'зно անկապորեն, անհարիր կերպով, անկապակցորեն:

бессвя'зность ի. անկապություն, անկապակցություն, անհարրություն:

бессвя'зный անկապ, անհարիր, անկապակից:

бессеме'йный անընտանիք, չամուսնացած, ընտանեզուրկ:

бессеме'нный անսերմ, սերմ չբերող, սերմազուրկ:

бессеме'рование բեսսեմերացում:

Бессеме'рова сталь Բեսսեմերյան պողպատ:

бессемя'нка անկորիզ տանձ:

бессемя'нный սերմ չունեցող, սերմացու չունեցող, սերմազուրկ:

бессерде'чие անսրտություն, քարասրտություն, խստասրտություն:

бессерде'чно անսիրտ, անսրտորեն, քարասիրտ կերպով, խստասրտաբար:

бессерде'чность ի. տես **бессердечие.**

бессерде'чный անսիրտ, քարասիրտ, խստասիրտ:

бесси'петь թուլանալ, ուժասպառնալ, անզորանալ:

бесси'лие անզորություն, թուլություն, անկարություն, անուժություն. половое бессилие սեռական անկարություն, սեռական անզորություն:

бесси'льный անզոր, թույլ, անուժ:

бессисте'мно անսիստեմ կերպով, առանց սիստեմի:

бессисте'мность ի. անսիստեմություն:

бессисте'мный անսիստեմ:

бессла'вие անփառունակություն, խայտառակություն, արատավորում:

бессла'вить (— влю, — вишь, — вят) արատավորել, անունը կտրել, վատաղրկել:

бессла'вно անփառունակ կերպով:

бессла'вность ի. տես **бессла'вие.**

бессла'вный անփառունակ, անպատիվ, արատավորված:

бессле'дность ի. անհետություն:

бессле'дно անհետ կերպով, անհետաքար:

бессле'дный անհետ:

бесслёзный անարցունք:

бесслове'сность ի. անխոսություն, լռություն, անբանություն, անբարբառություն:

бесслове'сный անխոս, անմռունչ, լուռ, անբարբառ:

бессме'нно անհերթափոխ։
бессме'нность ի. անհերթափոխություն։
бессме'нный անհերթափոխ, մշտական. — ая стража անհերթափոխ պահպանություն, մշտական պահպանորդներ։
бессме'ртие անմահություն։
бессме'ртность ի. տես **бессме'ртие.**
бессме'ртный անմահ. պտկր. անմոռաց. — ая слава անմահ փառք. — ое существо անմահ էյակ։
бессмы'сленно անմտորեն, անխմաստ կերպով։
бессмы'сленность ի. անխմաստություն, անմտություն։
бессмы'сленный անխմաստ, անմիտ, անխորհուրդ. — ая улыбка անխմաստ ժպիտ, անմիտ ժպիտ։
бессмы'слица անհեթեթություն, անխմաստ բան։
бессне'жие անձյունություն, ձյունի պակասություն, ձյունազրկություն։
бессне'жность ի. տես **бессне'жие.**
бессне'жный անձյուն, ձյունազուրկ։
бессо'вестно անխղճորեն, անխղճաբար։
бессо'вестность ի. անխղճություն, անխղճմտանքություն։
бессо'вестный անխիղճ, անխղճմտանք. — поступок անխիղճ վարմունք, անխղճմտանք վարմունք։
бессодержа'тельно անբովանդակ կերպով։
бессодержа'тельность ի. անբովանդակություն։
бессодержа'тельный անբովանդակ, դատարկ. его речь бессодержательна նրա ճառն անբովանդակ է։
бессозна'тельно անգիտակցաբար, անգիտակցորեն։
бессозна'тельность ի. անգիտակցություն։
бессозна'тельный անգիտակից, ակամա։
бессо'нница անքնություն, քնատություն, քնազրկություն. во время бессонницы անքնության ժամանակ, գիշերը չքնած ժամանակ։
бессо'нно անքուն կերպով։
бессо'нный անքուն, քնազուրկ։
бессосло'вный անդաստյարին, անդաս։
бесспо'рно անվիճելիորեն, անժխտելիորեն։
бесспо'рность ի. անվիճելիություն, անժխտելիություն։
бесспо'рный անվիճելի, անժխտելի։
бессре'бреник անարծաթասեր տղամարդ։
бессре'бреница անարծաթասեր կին։
бессро'чный անժամկետ. — ое удостоверение личности անժամկետ անձնագիր, մշտական անձնագիր։
бесстра'стие անկրքություն, անաարբերություն, պաղարյունություն։
бесстра'стно անկիրք կերպով, անկրքորեն, անտարբեր կերպով, անտարբերաբար, պաղարյունաբար։
бесстра'стность ի. տես **бесстрастие.**
бесстра'стный անկիրք, անտարբեր, պաղարյուն։
бесстра'шие աներկյուղություն, անվեհերություն։
бесстра'шно անահ կերպով, աներկյուղաբար, անվեհեր կերպով։
бесстра'шный անահ, աներկյուղ, անվեհեր. — человек անվեհեր մարդ, աներկյուղ մարդ, անահ մարդ։
бесстру'нный անլար, անաղի։
бессты'дник անամոթ տղամարդ։
бессты'дница անամոթ կին։
бессты'дно անամոթաբար. вестл себя бесстыдно անամոթ վարմունք ունենալ, անամոթաբար վարվել։
бессты'дный անամոթ։
бессты'дство անամոթություն. у него хватило бесстыдства նա այնքան անամոթ դտնվեց։
бессты'жий (— ая, — ее) տես **бесстыдный.**
бессчётный անհաշիվ, անհամար, անթիվ։
беста'ктно անտակտորեն։
беста'ктность ի. անտակտություն։
беста'ктный անտակտ։
бестала'нный անբախտ, ապերջանիկ, դժբախտ, վատաբախտ։
бестала'нтный անտաղանդ, անշնորհք։
бестеле'сность ի. անմարմնականություն, անմարմնություն։
бестеле'сный անմարմին, անմարմնական։
бестиа'рий դաղանամարտիկ։
бе'стия հայհոյ. դաղան, անասուն. продувная бестия պտկր. խորամանկ մարդ, Չակամուտ մարդ։
бестолко'во անմտորեն, բթամտությամբ, հիմարաբար. он все делает

бестолково նա ամեն ինչ խառնում-վնթոր է անում, նա ամեն ինչ անմիտ կերպով է անում:
бестолко'вость ի· անհասկացողություն, անմտություն, բթամտություն:
бестолко'вщина անհեթեթություն, անմտություն, անիմաստություն, խառնաշփոթություն:
бестолко'вый անմիտ, հիմար, բթամիտ, անհասկացող:
бе'столочь ի· տես бестолковщина.
бестре'петность ի· անվհերություն, աներկյուղություն, անվախություն:
бестре'петный անվեհեր, աներկյուղ, անվախ:
бесфами'льный անազգանուն, անընտանիք, անտոհմ:
бесфо'рменно անձևորեն, անկերպարանորեն, անկերպորեն:
бесфо'рменность ի· անձևություն, անկերպարանություն, անկերպություն:
бесфо'рменный անձև, անկերպարան, անկերպ:
бесхара'ктерно վոխոխամտաբար, անհաստատակամորեն:
бесхара'ктерность ի· վոխոխամտություն, թուլլ բնավորություն, անհաստատակամություն:
бесхара'ктерный անհաստատակամ, վոխոխամիտ, աննկարագիր, թուլլ բնավորության տեր:
бесхво'стый անպոչ, պոչազուրկ:
бесхи'тростно անխարդախորեն, առանց խորամանկության, աննենգաբար, պարզամտորեն:
бесхи'тростность ի· անխարդախություն, անկեղծություն, աննենգություն, պարզամտություն:
бесхи'тростный անխարդախ, անկեղծ, պարզամիտ:
бесхле'бица, бесхлебье 1· հացապրություն, անհացություն, հացապահաստություն. 2· անբերություն, վատ բերք:
бесхле'бный անհաց, հացազուրկ, հացազուրկ:
бесхле'бье տես бесхлебица.
бесхло'потный անդվաստվանք, անհոգս:
бесхозя'йный անտեր· — об имуществе անտեր գույք· — ая земля անտեր հող:
бесхозя'йственно անտնտեսաբար, անտնտարար կերպով:
бесхозя'йственность ի· անտնտեսություն, անտնտարարություն:
бесхозя'йственный անտնտես, անչափաբեր, անտնտարար:
бесхребе'тный անվոզնաշար, վոզնաշարից զուրկ, մեղկ, անարի, պղերդ:
бесца'рствие անթագավորություն, թագավորազրկություն:
бесцве'тно անգույն կերպով:
бесцве'тность ի· անգունություն:
бесцве'тный անգույն:
бесце'льно աննպատակ կերպով, աննպատակորեն:
бесце'льность ի· աննպատակություն:
бесце'льный աննպատակ· — протест աննպատակ բողոք· — ое действие աննպատակ գործողություն:
бесце'нно անգին, մեծագին կերպով:
бесце'нный անգին, մեծագին:
бесце'нок չնչին գին· продать за бесценок վաճառել չնչին գնով:
бесцеремо'нно առանց քաշվելու, անպատկառորեն:
бесцеремо'нность ի· անպատկառություն, համարձակություն:
бесцеремо'нный անպատկառ, չքաշվող, համարձակ:
бесчелове'чие անմարդավարություն, անգթություն, վայրագություն, անողորմություն:
бесчелове'чно անգթորեն, վայրագաբար, անողորմաբար:
бесчелове'чность ի· տես бесчеловечие.
бесчелове'чный անգութ, վայրագ, անողորմ:
бесче'стие անպատվություն, խայտառակություն:
бесче'стить (— щу, — стишь, —стят) անպատվել, խայտառակել, անարդել:
бесче'стно անպատվաբար, խայտառակորեն:
бесче'стность ի· անպատվություն, խայտառակություն:
бесче'стный անպատիվ, անպատվիվ, խայտառակ:
бесчешу'йный անթեվ, թեփազուրկ:
бесчи'нник անկարգ մարդ:
бесчи'нно անկարգ կերպով, անկարգորեն:
бесчи'нный անկարգ, հոռի:

бесчи'нство *անկարգութիւն, անվայել վարմունք:*
бесчи'нствовать (— вую, — вуешь, — вуют) *անկարգութիւն անել, խայտառակ բաներ անել:*
бесчи'сленность ի· *անհամարութիւն, անթիւութիւն:*
бесчи'сленный *անթիւ, անհամար:* — ое количество раз *անթիւ անգամ, անհամար անգամ:*
бесчу'вственно *անզգայօրէն, անկարեկցաբար, քարասրտօրէն:*
бесчу'вственность ի· *անզգայութիւն, անկարեկցութիւն, քարասրտութիւն:*
бесчу'вственный *անզգա, անկարեկից, քարասիրտ:*
бесчу'вствие 1· տես **бесчувственность.** 2· *ուշաթափութիւն, նվաղում:*
бесшаба'шность ի· *թեթեւամտութիւն, անհոգութիւն, անդուլութիւն, մոլեգնութիւն:*
бесшаба'шный *թեթեւամիտ, անհոգ, անդուլ, մոլի, կուվան:*
бесшёрстный, безшёрстый *անմազ, անբուրդ:*
бесшу'мно *անաղմուկ կերպով:*
бесшу'мность ի· *անաղմուկութիւն:*
бесшу'мный *անաղմուկ:*
бе'тель ա· рвш· *թմբուլ, պղպեղաբոյս:*
бето'н *բետոն:*
бетони'ровать (— рую, — руешь, — руют) *բետոնել:*
бето'нный *բետոնի:*
бето'нщик *բետոնագործ:*
бечева' *պարան, թոկ, նավաքարշ (պարան), բուքսիրի պարան.* тянуть бечево'й *նավը պարանով ձգել, քաշել:*
бечёвка *առասան, բարակ պարան, բարակ թոկ, չպադաս:*
бече'вник *նավաքարշութեան ուղի, նավաքարշութեան ճանապարհ:*
бешаме'ль: соус бешамель *բեշամել-սոուս (կերակուր):*
бе'шенство *կատաղութիւն, խելագարութիւն, մոլեգնութիւն.* приходить в бешенство *կատաղել, մոլեգնել·* собачье бешенство *շան կատաղութիւն:*
бе'шеный *կատաղած, խելացնոր, մոլեգին.* — ветер *կատաղի քամի.* — ая скорость *կատաղի արագութիւն, սաստիկ արագութիւն.* — ая вишня *չնախաղող, մահացու մորմ.* — ые деньги պտկր· *չափազանց շատ փող·* платить бешеную цену *չափազանց թանդ գին վճարել:*
бешме'т *բեշմետ (թաթարական կարճ կիսաբաճկոնակ):*
библе'йский (— ая, — ое) *բիբլիական, աստվածաշնչի:*
библиогра'ф *մատենագետ, գրախոս, մատենախոս:*
библиографи'ческий (— ая, — ое) *մատենագիտական, գրախոսական, մատենախոսական:*
библиогра'фия *մատենագիտութիւն, գրախոսութիւն, մատենախոսութիւն:*
библиома'н *գրքամոլ, մատենամոլ:*
библиома'ния *գրքամոլութիւն, մատենամոլութիւն:*
библиоте'ка *գրադարան, մատենադարան:*
библиоте'карь ա· *գրադարանապետ, մատենադարանապետ:*
библиотекове'дение *գրադարանագիտութիւն, մատենադարանագիտութիւն:*
библиоте'чный *գրադարանային, գրադարանի, մատենադարանային, մատենադարանի.* — почерк *գրադարանային ձեռագիր.* — съезд *գրադարանային համագումար:*
библиофи'л *գրասէր, գրքասէր, մատենասէր:*
Би'блия *Աստվածաշունչ:*
бива'к, бивуа'к *բիվակ, բացօթեայ, բացօթեայ.* стоять на бива'ке *բացօթեայ նստել, բացօթեայ գիշերել·* расположиться биваком *բանակ դնել, ճամբար սարքել:*
би'вень (— вня) *ժանիք, բերանից դուրս պրծած ատամ:*
бивуа'чный *բիվակային, բացօթեայ, բացօթեայ.* — ачная верёвка *բացօթեայ թոկ.* — ачная сеть *բիվակացանց, բացօթեայ ցանց:*
бига'мия *կրկնութիւն:*
бидо'н *բիդոն, ատաման, սափոր, կուժ.* — для молока *կաթի բիդոն, կաթի կուժ.* — для керосина *նավթի բիդոն, նավթի աման:*
бие'ние *բաբախում, խփում, տրոփում.* бие'ние сердца *սրտի բաբախում, սրտի տրոփում:*
бизо'н *բիզոն, վայրի ցուլ:*

бикарбона'т *բիկարբոնատ*։

биквадра'тный *յերկքառակուսի*, *չորրորդ աստիճանի*։

бикфо'рдов шнур *բիկֆորդյան քուղ*։

биле'т (*յերկաթուղու*) *տոմս*, *մուտքի տոմս*, *տոմս*. — беспересадочный *անտեղփոխ տոմս*. банковый билет *բանկնոտ*, *բանկատոմս*, *բանկտոմս*. входной билет *մուտքի տոմս*. почётный билет *պատվավոր տոմս*, *պատվատոմս*. пригласительный билет *հրավիրատոմս*. сезонный билет *սեզոնային տոմս*. партийный билет *կուսակցական տոմս*. — ная касса *տոմսարկղ*, *տոմսարկղ* (*դրամարկղ տոմս վաճառելու համար*). купить билеты заблаговременно *նախօրոք տոմսեր գնել*։

били'нза *կրկնոսպաձև ապակի*, *կըրկնոսպ*։

биллио'н *բիլլիոն*։

билль ա. *բիլլ*, *օրինագիծ*. билль прошел *բիլլն անցավ*, *օրինագիծն ընդունվեց*։

бильбоке' *բիլբոկե* (*խաղալիք*)։

бильеду' *սիրո տոմսակ*, *սիրո նամակիկ*, *սիրատոմս*։

бильа'рд *բիլյարդ*, *ճատրակ*։

билья'рдный *բիլյարդի*։

билья'рдная *բիլյարդարան*, *բիլյարդասենյակ*։

биметалли'зм *բիմետալլիզմ*, *յերկմետաղություն*։

биметалли'ческий (— ая, — ое) *բիմետալլական*, *յերկմետաղական*։

бино'кль ա. *բինոկլ*, *յերկդիտակ*, *յերկփող դիտակ*. полевой бинокль *դաշտային յերկդիտակ*. ночной морской бинокль *գիշերային ծովադիտակ*, *գիշերային ծովերկդիտակ*։

бино'м *բինոմ*, *յերկանդամ մեծություն*, *յերկանդամ*։

бинт *յերիզ*. — нагру'дный *կրծքի ժապավեն*, *կրծքի յերիզ*, *կրծերիզ*, *լանջաժապավեն*։

бинтова'ние *վիրակապում*, *յերիզակապում*, *յերիզապնդում*։

бинтова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — у'ют) *յերիզապնդել*, *յերիզով կապել*, *յերիզակապել*։

биоге'незис *բիոգենեզիս*, *կենսածնունդ*, *կենսասերում*։

биогенети'ческий (— ая, — ое) *բիոգենետիկական*, *կենսածնական*, *կենսասերումնային*։

био'граф *կենսագիր*։

биографи'ческий (— ая, — ое) *կենսագրական*։

биогра'фия *կենսագրություն*։

биодина'мика *բիոդինամիկա*, *կենսադինամիկա*, *կենսուժականություն*։

биодинами'ческий (— ая, — ое) *բիոդինամիկական*, *կենսադինամիկական*, *կենսուժական*։

био'ло'г *կենսաբան*, *բիոլոգ*։

биологи'ческий (— ая, — ое) *կենսաբանական*, *բիոլոգիական*։

биоло'гия *կենսաբանություն*, *բիոլոգիա*։

биомагнети'зм *կենսամագնիսականություն*, *բիոմագնիսականություն*։

биомагнети'ческий (— ая, — ое) *կենսամագնիսական*, *բիոմագնիսական*։

биома'нт *կենսագուշակ*։

биома'нтия *բիոմանտիա*, *կենսագուշակություն* (*գուշակություն կյանքի տևողության մասին*)։

биоме'трия *բիոմետրիա*, *կենսաչափություն*։

биомехани'зм *բիոմեխանիզմ*։

биоско'п *բիոսկոպ*, *կենսադիտակ*։

биоста'тика *բիոստատիկա*, *կենսակայունություն*, *կենսավիճակաբանություն*։

биохи'мия *բիոքիմիա*, *կենսաքիմիա*։

биохими'ческий (— ая, — ое) *բիոքիմիական*, *կենսաքիմիական*։

бипла'н ռզմ. *բիպլան*, *յերկպլան*։

би'ржа *բորսա*. — товарная *ապրանքային բորսա*, *ապրանքաբորսա*. — фондовая *ֆոնդային բորսա*. — хлебная *հացահատիկի բորսա*, *հացաբորսա*. — чёрная *սև բորսա*. — извозчичья *կառապանների բորսա*, *կառաբորսա* (*կառքերի կանգնելու տեղը*). — труда *աշխատանքի բորսա*։

биржеви'к *բորսայորդ*, *բորսային սպեկուլյանտ*, *բորսային չարաշահ*։

биржево'й *բորսայի*, *բորսային*. — ая игра *բորսային խաղ*, *բորսախաղ*։

би'рка *հաշվեփայտ*։

бирюза' *փիրուզ*։

бирюзо'вый *փիրուզի*. — цвет *ծովագույն*, *կապուտակ*։

бирю'к *գայլ*. պտկր. *մռայլ մարդ*, *ինքնամփոփ մարդ*, *խոժ մարդ*։

бирю'лька 1. *ճոպիկ*. 2. *սրինդ, սկու-*. игра в бирюльки *չոփախազ, ճոպիկներով խաղ անելը, դատարկ բանով զբաղվելը*:

бис! թատ. *բի՛ս, կրկնե՛լ, կրկի՛ն*. петь на бис տես **бисировать**.

би'сер *ուլունք, մարգարիտ*. метать бисер перед свиньями *մարգարիտը դնել խոզերի առաջ*:

би'серина *ուլունքի հատիկ, ուլունքահատիկ*:

би'серный *ուլունքանման, ուլունքից չինած*:

биси'ровать (— рую, — руешь, — руют) թատ. *կրկնել*:

Биска'йский залив *Բիսկայան ծոց*:

бискви'т *բիսկվիտ*:

бискви'тный *բիսկվիտի*:

Би'смарк *Բիսմարկ*:

биссектри'са *բիսեկտրիսա, կիսորդ, յերկահատ*:

би'тва *ճակատամարտ*:

би'тенг, бите'ньги *խարսխապերան (խարսխի պաբանը կապելու համար)*:

битко'м *լիքը, լեցուն*. битком набитый *լիքը լցված, լեփ-լեցուն*:

бито'к հզվ. **битки'** 1. խոհ. *բիտկի, ծեծուկ, մսածեծուկ*. 2. *ծեծան (խաղերի մեջ)*:

бить (бью, бьёшь, бьют; հրմ. бей) *խփել, զարկել, հարվածել, ծեծել, ջարդել, սպանել, մորթել*. — баклуши տես **баклуши бить, баклушничать**. быть ему битым գոհկ. *նրա կաշին քոր է գալիս*. бить в ладоши *ծափ զարկել, ծափ տալ*. бить повестку ռազմ. *ազդանվագ զարկել*. бить отбой *ավարտ զարկել*. бить ключом *աղբյուրի նման խփել*. бить тревогу *տագնապ զարկել*. бить по карману *գրպանին խփել, վնաս տալ*. бить челом *յերկրպագել, խնդրել, խոնարհաբար խնդրել, խոնարհաբար վողջունել*. бить в голову (*արյան, գինու մասին*) *գլուխն ընկնել, գլուխը խփել*. бить кнутом *մտրակել, մտրակով խփել, մտրակահարել*. бить в барабан *թմբուկ զարկել, թմբկահարել*. бить посуду *ամանեղենը ջարդուռել, ամաններ ջարդել*. бить противника его же оружием *հարվածել հակառակորդին նրա իսկ զենքով*. бить скотину *տավար մորթել, անասուն մորթել*:

битьё *խփելը, զարկելը, զարկում*:

би'ться (бьюсь, бьёшься, бьются; հրմ. бе'йся) *կոտրվել, զարկվել, ջարդվել, չարչարվել, մարտնչել, մենամարտել, քացի տալ, (սրտի մասին) խփել, բաբախել*. биться об заклад *գրազ գալ*. биться из-за куска хлеба *մի կտոր հացի համար չարչարվել*. биться над к.-л, ч.-л. *մի բանի վրա չարչարվել, մեկի վրա չարչարվել*. биться на поединке *մենամարտել*:

би'тый *խփված, ծեծված*. (կենդանիների մասին) *մորթված*. (ամաներեի մասին) *ջարդուված*. битый час *մի ամբողջ ժամ*. битая дорога *բանած ճանապարհ*. битые сливки *հարած սերուցք*:

битю'г *բիտյուգ (ձի)*:

бифиля'рный *յերկթել*:

бифурка'ция *յերկճյուղություն, բիֆուրկացիա*:

бифште'кс խոհ. *բիֆշտեքս*:

би'цепс *բիցեպս, յերկգլուխ մկան, յերկգլխանի (մկան)*:

бич *մտրակ, խարազան*:

бичева' տես **бечева**.

бичева'ние *մտրակում, ճաղկում, խարազանում*:

бичева'ть (— чу'ю, — чу'ешь, — чу'ют) *մտրակել, ճաղկել, խարազանել*:

бичёвка տես **бечевка**.

бишь գոհկ. *հա՛, իբը, են իբը*. О чем, бишь, я говорил *հա՛, ինչի մասին եյի ասում*:

благи'м ма'том տես **благой**.

бла'го 1. *բարիք, բարորություն, յերանություն*. общее благо *ընդհանուր բարիք, ընդհանուր բարորություն*. благо тому, кто *յերանի նրան, ով*. признать за благо *բարվոք համարել, հարմար համարել, լավ համարել, պատշաճ համարել*. земные блага *յերկրավոր բարիքներ*. 2. *լավ վոր, քանի վոր, միանգամ վոր*. пользуйтесь случаем, благо вы здесь *ոգտվեցեք դեպքից, քանի վոր դուք այստեղ եք*:

благове'рный *ուղղահավատ, ուղղափառ*. հեգն. *կատակ. ամուսին*:

благове'рная *ուղղահավատ, ուղղափառ (կին)*. հեգն. *կատակ. ամուսին (կնոջ մասին)*:

бла'говест *ղանգահարություն (յեկեղեցու)*:
бла'говестить I (— щу, — стишь, — стят) *ղանգերը տալ, ղանգահարել (յեկեղեցի հրավիրել)*:
благовести'ть II (— щу', — сти'шь, — стя't) *ուրախ լուր հայտնել, ավետիք տալ, ավետել*:
Благове'щение *Ավետում*:
благови'дность ի· *վայելչատեսություն, պատշաճավորություն, բարեհասություն*:
благови'дный *բարեհաս, վայելուչ, պատշաճ*:
благоволе'ние *բարյացակամություն, բարեհաճություն, բարեհաճում*:
благоволи'ть 1· *հաճել, բարեհաճել*· благоволите это сделать *հաճեցեք անել այս բանը*· 2· *բարեհաճ լինել մեկին, բարյացակամ լինել*:
благово'ние *անուշահոտություն, անուշ բուրմունք, բուրմունք*· наполнять благовонием *անուշահոտությամբ լցնել, բուրմունքով լցնել*:
благово'нность ի· տես **благозвоние.**
благово'нный *անուշահոտ, անուշաբույր, բուրավետ*:
благовоспи'танно *բարեկրթորեն, բարեկիրթ կերպով*· он ведет себя благовоспитанно *նա իրեն բարեկիրթ կերպով է պահում*:
благовоспи'танность ի· *բարեկրթություն*:
благовоспи'танный *բարեկիրթ*:
благовре'мение *բարեպատեհություն*:
благоглу'пость ի· *բարեհիմարություն, (բարեմտությամբ ասված հիմարություն, լուրջ համոզմունքով ասված հիմարություն)*:
благогове'йно *յերկյուղածությամբ, ակնածությամբ*:
благогове'йный *յերկյուղած, յերկնածություն*:
благогове'ние *յերկյուղածություն, ակնածություն*· внушать благоговение *յերկյուղածություն ազդել, ակնածություն ազդել*:
благогове'ть *պաշտել, պատվել, յերկրպագել, ակնածել*:
благодаре'ние *գոհություն, շնորհակալություն*:
благодари'ть *գոհության հայտնել, շնորհակալության հայտնել*:
благода'рность ի· *գոհություն, շնորհակալություն, յերախտագիտություն*· заслуживающий благодарности *շնորհակալության արժանի, յերախտագիտության արժանի*:
благода'рный *շնորհակալ, յերախտագետ, շնորհապարտ*· я вам очень благодарен *յես շատ շնորհակալ եմ ձեզնից*:
благода'рственный *գոհաբանական*· — молебен *գոհաբանական մաղթանք*:
благодаря' *շնորհիվ*· — ей *նրա շնորհիվ*· — тому, что *շնորհիվ այն հանգամանքի, վոր*· *այն բանի շնորհիվ, վոր*:
благода'тный *բարեբեր, շնորհալի*:
благода'ть ի· *շնորհ, յերջանկություն, որհնություն, լիություն, առատություն*:
благоде'яние *բարեբախտություն, բարորություն, բարեկեցություն*:
благоде'янственный *բարեբախտ, բարոր, բարեկեցիկ, բարեբաստիկ*:
благоде'нствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *յերջանիկ ապրել, բարոր ապրել, բարեբախտ կյանք վարել*:
благоде'тель ա· *բարերար*:
благоде'тельница *բարերարուհի*:
благоде'тельно *բարերար կերպով*:
благоде'тельный *բարերար*:
благоде'тельствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *բարերարել, բարերարություն անել, լավություն անել*:
благодея'ние *բարերարություն, լավություն*:
благоду'шествовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *ցնծալ, հրճվել*:
благоду'шие *բարեսրտություն, հեզություն, բարեհոգություն*:
благоду'шно *բարեսրտությամբ, հեզությամբ, հեզաբար, բարեհոգաբար*:
благоду'шный *բարեսիրտ, պիրտ, հեզ, բարեհոգի*:
благожела'тель ա· *բարյացակամ*:
благожела'тельница *բարյացակամուհի*:
благожела'тельно *բարյացակամորեն, բարյացակամ կերպով*:
благожела'тельность ի· *բարյացակամություն*:
благожела'тельный *բարյացակամ*:

благозву'чие *բարեհնչունութիւն, քաղցրահնչունութիւն, ախորժալսւթիւն:*

благозву'чно *բարեհնչիւն կերպով, ախորժալսւր կերպով:*

благозву'чность ի· *բարեհնչունութիւն, քաղցրահնչունութիւն:*

благозву'чный *բարեհնչիւն, ախորժալսւր:*

благо'й *բարի, լաւ·* գոեհկ· *կամակոր, քմահաճ, չար, դայրացկոտ·* — совет *բարի խորհուրդ·* — ое намерение *լաւ դիտաւորութիւն·* кричать благи'м матом *բոլոր ուժով կանչել, մոլեգնաբար գոռալ:*

благоде'пие *բարեվայելչութիւն, վեհութիւն, շուք, բարեզարդութիւն, հոյակապութիւն:*

благоде'пно *շքեղաբար, վեհորեն, բարեզարդ կերպով:*

благоде'пный *շքեղ, բարեշուք, փարթամ, բարեզարդ, հոյակապ, բարեվայելուչ:*

благомы'слие տես **благонамерение.**

благомы'слящий (— ая, — ее) *բարեմիտ, վողջամիտ, ուղղամիտ:*

благонадёжность ի· *բարեհուսութիւն·* свидетельство о благонадёжности *բարեհուսութեան վկայական:*

благонадёжный *բարեհոյս, վստահելի:*

благонаме'рение *բարեմտութիւն, ուղղամտութիւն:*

благонаме'ренность ի· տես **благонамерение.**

благонаме'ренный *բարեմիտ, ուղղամիտ, վողջամիտ:*

благонра'вие *բարեբարոյութիւն:*

благонра'вный *բարեբարո:*

благообра'зие *բարեեսութիւն, վայելչատեսութիւն, բարեկերպութիւն:*

благообра'зно *բարեեսութեամբ, բարեկերպորեն:*

благообра'зный *վայելչատես, դեղեցիկ, բարեկերպ·* — вид *դեղեցիկ տեսք, բարեկերպ տեսք:*

благополу'чие *բարօրութիւն, բարեկեցութիւն, բարեբախտութիւն, բարեհաջողութիւն:*

благополу'чно *բարեհաջող կերպով·* все обстоит благополучно *ամեն ինչ բարեհաջող է·* все кончилось благополучно *ամեն ինչ բարեհաջող կերպով վերջացավ:*

благополу'чный *բարեբախտ, բարեհաջող:*

благоприли'чие տես **приличие.**

благоприобрета'ть *ինքնաստանալ, սեփական աշխատանքով ձեռք բերել:*

благоприобре'тение *ինքնաստացում, սեփական աշխատանքով ձեռք բերածը:*

благоприобре'тенный *ստացական, ստացիկ, ինքնաստաց, ձեռքբերովի:*

благопристо'йно *պարկեշտորեն, բարեվայելչաբար:*

благопристо'йность ի· *բարեվայելչութիւն, պարկեշտութիւն:*

благопристо'йный *բարեվայելուչ, պարկեշտ:*

благоприя'тно *բարեպատեհաբար, բարեհաջող կերպով, նպաստավոր կերպով:*

благоприя'тность ի· *բարեպատեհութիւն, բարենպաստութիւն, բարեհաջողութիւն:*

благоприя'тный *բարեպատեհ, բարենպաստ, բարեհաջող, բարեհաճ·* — ветер *բարենպաստ քամի, նպաստավոր քամի·* — момент *բարենպաստ մոմենտ, նպաստավոր րոպե,* одинаково благоприятные для всех условия *բոլորի համար միատեսակ նպաստավոր պայմաններ·* о нем самые благоприятные отзывы *նրա մասին ամենաբարենպաստ կարծիքներ կան, նրա մասին ամենանպաստավոր վկայութիւններ կան:*

благоприя'тствование *առավելութիւն տալը, նպաստում·* գաղ· право наибольшего благоприятствования *ամենամեծ առավելութեան իրաւունք:*

благоприя'тствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *նպաստել, առավելութիւն տալ·* все ему благоприятствует *ամեն բան նպաստում է նրան·* наиболее благоприятствуемый *ամենից ավելի առավելութիւն ստացած:*

благоразу'мие *խոհեմութիւն, զգոնութիւն, վողջամտութիւն·* в пределах благоразумия *խոհեմութեան սահմաններում:*

благоразу'мный *խոհեմ, վողջամիտ:*

благоразу'мно *խոհեմաբար, վողջամտորեն:*

благорасположе'ние *բարեհաճ տրամադրություն, բարեհաճություն:*
благорасполо'жённый *բարեհաճ տրամադրված, բարեհաճ:*
благорассмотре'ние *բարեքննարկում, բարեհայեցողություն:*
благорастворённость ի· *բարեխառնություն (ոդի):*
благорастворённый *բարեխառն:*
благорастворя'ть *բարեխառնել:*
благоро'дие *բարեծնողություն, մեծապատվություն:*
благоро'дно *ազնվաբար:*
благоро'дный *ազնվական, ազնվականների, ազնիվ.* — ые металлы *ազնիվ մետաղներ, թանգագին մետաղներ:*
благоро'дство *ազնվականություն, ազնվություն:*
благоскло'нно *բարեհաճ կերպով, բարեհաճորեն.* относиться благосклонно *բարեհաճորեն վերաբերվել, բարեհաճ կերպով վերաբերվել:*
благоскло'нность ի· *բարեհաճություն.* стремиться снискать благосклонность *ձգտել բարեհաճություն ձեռք բերել:*
благоскло'нный *բարեհաճ.* — читатель *բարեհաճ ընթերցող:*
благослове'ние *օրհնություն:*
благослове'нный *օրհնված:*
благословля'ть, благослови'ть (— влю', — ви'шь, — вя'т) *օրհնել.* — на брак *ամուսնության համար օրհնել, իր օրհնությունը տալ ամուսնության համար:*
благосостоя'ние *բարօրություն, բարեկեցություն.* подрывать благосостояние *բարօրությունը խախտել:*
бла'гостный *բարեպաշտ, վաղորմած.* пункт. *օրհնառատ:*
благосты'ня *վաղորմություն:*
благотворе'ние *բարեգործություն:*
благотвори'тель ա· *բարեգործ:*
благотвори'тельница *բարեգործուհի:*
благотвори'тельность ի· տես **благотворение.**
благотвори'тельный *բարեգործական.* — ые учреждения *բարեգործական հիմնարկներ:*
благотвори'ть *բարեգործել, բարեգործություն անել:*
благотво'рно *բարեբար կերպով.* это действует благотворно *այդ բանը բարեբար կերպով և նպաստավոր է:*
благотво'рность ի· *բարերար ներգործություն:*
благотво'рный *բարերար:*
благоуго'дный տես **угодный.**
благоусмотре'ние *բարեհայեցողություն.* предоставляю на ваше благоусмотрение *թողնում եմ ձեր բարեհայեցողությանը:*
благоуспе'шность ի· *բարեհաջողություն:*
благоустро'йство *բարեկարգություն.* общество благоустройства *բարեկարգման ընկերություն, բարեկարգման ընկերություն:*
благоустро'енный *բարեկարգ:*
благоуха'ние *անուշահոտություն, բուրմունք:*
благоуха'нный *անուշահոտ, անուշաբույր, հոտավետ, բուրավետ:*
благоуха'ть *բուրել, անուշ հոտ արձակել, բուրմունք արձակել:*
благоче'стие *բարեպաշտություն:*
благочести'во *բարեպաշտ կերպով, բարեպաշտությամբ, բարեպաշտորեն:*
благочести'вый *բարեպաշտ:*
благочи'ние 1· *բարեկարգություն, պարզեչտություն.* 2· յեկեզ· *գործակալություն:*
благочи'нный 1· *բարեկարգիչ, գործակալ.* 2· (իբրև ածական) *պարկեշտ, բարեպատշաճ:*
блаже'нно *յերանելի, յերջանկարար:*
блаже'нный 1· *յերանելի, յերջանիկ.* 2· *ապուշ, աստծու հիմար.* — ой памяти *յերջանկահիշատակ, յերանելի, լուսահոգի:*
блаже'нство *յերանություն.* на верху блаженства *յերանության գագաթնակետին, բարձրագույն յերանության մեջ:*
блаже'нствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *յերանության մեջ գտնվել:*
блажи'ть 1· *գռվել, դրվատել.* 2· *կամակորություն անել, ատահակություն անել:*
блажли'вость ի· *կամակորություն, քմահաճություն, չարություն:*
блажли'вый *կամակոր, քմահաճ, անդուստ, չար:*
блажно'й տես **блажли'вый.**
блажь ի· *կամակորություն, քմահաճություն, խելառություն:*
бла'нжевый *բաց դեղին:*

бланк *բլանկ, թերթակ.* — донесения *զեկույցի բլանկ, զեկուցաթերթակ.* — для заказа *պատվերի բլանկ. պատվիրաթերթակ.* заполнять бланк *բլանկը լցնել:*

бланке́т *բլանկետ.* см. **бланк.**

бланки́зм *բլանկիզմ:*

бла́нковый *բլանկի, բլանկային, թերթակային.* — ая надпись *բլանկ-փոխանցութիւն, բլանկ-մակադրութիւն, թերթակային մակագիր:*

бланманже́ *բլանմանժե (թխվածք):*

блауга́з *կապտաղազ:*

бланши́ровать (— рую, — руешь, — руют) *խաշել (պտուղները):*

бланширо́вщик *խաշիչ (պտուղների):*

блева́ть (— блюю́, — блюёшь, — блюю́т) *փսխել:*

блево́та *փսխում:*

блево́тина *փսխածը, փսխվածք:*

бле́дненький (— ая, — ое) *մի քիչ դունատ, սիրթնած, դալկավուն:*

бледне́ть *դունատվել, սիրթնել, դալկանալ:*

бледнёхонек *բոլորովին դունատ, դալուկ:*

бледнова́тый *մի քիչ դունատ, սիրթնած, դալկավուն:*

бледноли́цый 1. *դունատ դեմքով, դալկադեմ.* 2. *սպիտակամորթ:*

бле́дность ի. *դունատութիւն, սիրթնածութիւն, դալկութիւն:*

бле́дно *դունատ կերպով, դալկորէն:*

бле́дный *դունատ, գունաթափ.* — ая немочь *սպիտակախտութիւն, սպիտակարյունութիւն:*

блёклость ի. *թառամածութիւն, թարշամութիւն, խամրածութիւն, թոշնածութիւն:*

блёклый *թարշամած, թոշնած, խամրած, թառամած.* — ые цветы *թարշամած ծաղիկներ, թոշնած ծաղիկներ, թառամած ծաղիկներ.* — ые цвета *խամրած գոյներ, աղօտ գոյներ, գեղնած գոյներ, խունացած գոյներ:*

блёкнуть *թոշնիլ, թառամել, խամրիլ:*

бле́нда շիմ., հանքգրծ. *բլենդա (յատկութիւն):*

блености́я, бленоре́я բուժ. *դում, լորձունահոսութիւն, լորձածորանք:*

блеск *փայլ, ցոլք.* придавать блеск *փայլ տալ, ցոլք տալ:*

блесна́ *խայծ, կեր:*

блесну́ть տես **блесте́ть.** у меня блеснула мысль *մի միտք հղաց գլխումս, միտք ծագեց գլխումս:*

блесте́ть (— щу́, — сти́шь. — стя́т; հրմ. — сти) *փայլել, հղալ, պլպղալ.* не все то золото, что блестит *ամեն փայլող բան ոսկի չէ:*

блёстка *վահանակ:*

блестя́ще *փայլուն կերպով, պայծառ կերպով:*

блестя́щий (— ая, — ее) *փայլուն, պայծառ.* — ее общество *փայլուն հասարակութիւն.* — не перспективы *փայլուն հեռանկարներ:*

блёф *բլեֆ, խաբեութիւն, չարլատանութիւն:*

блефари́т բուժ. *աչքերի կոպերի բորբոքում, կոպաբորբոքում:*

бле́я́ние *մայուն, մըկըկոց:*

бле́я́ть (блею, блеешь, блеят և блеют) *մայել, մկկալ:*

ближа́йший (— ая, — ее) *ամենամերձաւոր, ամենամօտիկ.* в один из ближайших дней *ամենամօտիկ օրերից մէկում:*

бли́же տես **бли́зкий, близко** *աւելի մօտիկ:*

бли́жний 1. *մօտիկ, մօտակա.* 2. *մերձաւոր, մտերիմ, յեղբայրակից.* ближневосточный *Մերձաւոր Արեւելքի, մերձաւոր արեւելյան, մերձարեւելյան:*

бли́жняя պտկր. *ընկերուհի, քոյրակից:*

близ *մօտ, մօտիկ.* — берега *ափին մօտ, ափին մօտիկ:*

близёхонько *բոլորովին մօտիկ:*

бли́зиться (— жусь, — зишься, — зятся) *մօտենալ, մերձենալ:*

бли́зкий (— ая, — ое) *մօտ, մօտիկ, մօտակա, մերձակա, մերձաւոր.* — ое знакомство *մօտիկ ծանօթութիւն.* его бли́зкие *նրա մօտիկները, նրա մօտիկ ազգականները, նրա մերձաւորները:*

бли́зко *մօտ, մօտիկ, մօտիկից.* — его сердцу *նրա սրտին մօտիկ:*

близлежа́щий (— ая, — ее) *մօտակա, մերձակա:*

близне́ц *երկվորյակ:*

Близнецы́ աստղ. *Երկվորյակներ (համաստեղութիւն):*

близору́кость ի. *կարճատեսութիւն:*

близору́кий (— ая, — ое) *կարճատես:*

бли'зость ի· **близь** ի· *մոտիկութիւն, մերձաւորութիւն, մտերմութիւն:*

блик *փայլուն կէտ, շողում, պսպղում:*

бликова'ть (— ку'ю, — у'ешь, — у'ют) *փայլեցնել, շողացնել, պսպղացնել:*

блин *բլին (թխլածք)·* первый блин комом *առաջին հացը կուտ է պնում, առաջին փորձն անհաջող է անցնում:*

блинд, бли'ндзейль, блиндпа'рус *ծով· բլինդաստաղաստ:*

блинда'ж *ռազմ· բլինդաժ, ջերտափակ, յերկաթափակ·* блиндированный *զրահապատ:*

блино'к (— нка'), **бли'нчик** *փոքր բլին:*

бли'нчатый *բլինանման:*

блиста'ние *փայլում, շողում, պըսպղում:*

блиста'тельно *փայլուն կերպով, պայծառորէն, փառահեղ կերպով:*

блиста'тельность ի· *փայլունութիւն, պայծառութիւն, փառահեղութիւն:*

блиста'тельный *փայլուն, փառահեղ, պայծառ:*

блиста'ть (հմմտ· блестеть) *փայլել, շողալ, պսպղալ:*

блок *ճախարակ, ծիծեռնիկ, ճոիկ·* сводобный блок *շարժուն ճախարակ·* натяжной блок *լարաձիգ ճախարակ:*

блока'да *բլոկադա, համապաշարում, շրջափակում, շրջափակ պաշարում, ողակում·* — экономическая *տնտեսական բլոկադա, տնտեսական համապաշարում, տնտեսական ողակում:*

блокга'уз *բլոկհաուզ, կոճղամուր, փայտամրոց:*

блокирова'ние տես **блокада.**

бликирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *համապաշարել, շրջափակել, ուղեկապել, շրջափակ պաշարել, ողակել:*

блокиро'вка տես **блокада.**

блокиро'вочная система *յերկաթուղ· բլոկսիստեմ, շրջափակման սիստեմ, ուղեկապման, պաշարման սիստեմ:*

блокно'т *բլոկնոտ, նշատետր:*

бло'нда *բլոնդ, մետաքսե ժանյակ:*

блонди'н *շեկ տղամարդ, խարտեաշ տղամարդ:*

блонди'нка *շեկ կին, խարտեաշ կին:*

бло'ндовый *բլոնդի, մետաքսե ժանյակի:*

блоха' *լու:*

блоши'ный *լուի:*

бло'шка *փոքրիկ լու, լուիկ·* игра в бло'шки *լուախաղ, լուիկախաղ:*

блуд *պոռնկութիւն, անառակութիւն:*

блуди'ть (— жу', — ди'шь, — дя't) *թափառել, պոռնկութիւն անել, չնալ:*

блудли'вость ի· *քմահաճութիւն, չարութիւն, անառակութիւն:*

блудли'вый *քմահաճ, խաբեբա, չարաճճի, անառակ·* блудлив, как кошка, труслив, как заяц առած· *կատուի նման անառակ, նապաստակի նման վախկոտ, չնացող՝ չան պես, վախկոտ՝ նապաստակի պես:*

блу'дник *չնացող, պոռնիկ, անառակ տղամարդ:*

блу'дница *չնացող, պոռնիկ, անառակ կին:*

блу'дный *անառակ, չնացող·* — сын *անառակ վորդի:*

блужда'ние *թափառում, դեղերում, մոլորում, յերևրում:*

блужда'ть *թափառել, մոլորվել, յերևրալ, դեղեռել:*

блужда'ющий (— ая, — ее) *յերևրուն, ծփուն, մոլար·* — огонь *մոլար բոց, շրջուն կայծ, շրջմոլիկ հուր·* — ая почка *յերևրուն յերիկամունք, ծփուն յերիկամունք:*

блу'за *բլուզ:*

блу'зник *բլուզավոր մարդ·* պտկր բանվոր:

блу'зница *բլուզ կարող կին:*

блю'дечко *բաժակակալ, բաժակապնակ:*

блю'до 1. *սկուտեղ, սկավառակ·* 2. *կերակուր, կերակրատեսակ·* за рыбой последовало мясное блюдо *ձկանն հետևեց մսով կերակուրը·* обед в три блюда *հաչ յերեք տեսակից:*

блюдоли'з *պնակալեզ, պատառաբուծ, հացկատակ:*

блюдоли'зничанье *պնակալեզութիւն, պատառաբուծութիւն, հացկատակութիւն:*

блюдоли'зничество տես **блюдолизничанье.**

блюдоли'зничать *հացկատակել, պատառաբուծել, պնակալեզութիւն անել:*

блю'дце տես **блю'дечко.**

блюсти' (блюду', блюдёшь, блюду't; hրմ· — ди'; անց· блюл. hոգն· блюли') *պահել, պահպանել, պաշտպանել:*

блюсти'тель ш. *վերակացու, պահպանող, հսկող մարդ.* — закона *օրինքը պահպանելու վրա հսկող, օրենքի պահապան.* — порядка *կարգի պահապան:*

блюсти'тельность ի. *հսկողություն, վերակացություն, աչալրջություն:*

блюсти'тельный *հսկող, հսկողական, աչալուրջ:*

бля'ха *վահանակ, մետաղե թիթեղիկ:*

бля'шка *փոքրիկ վահանակ:*

бо'а' 1. *բոա. կենդ. հսկայական ոճ.* 2. *վղամորթի (կանանց):*

боб *բակլա.* остаться на бобах *ձեռնունայն մնալ, ոգուտ չտեսնել:*

бобёр (— бра') *(մորթի) կղբենի, կուղբի մորթի.* — камчатский *կամչատկայի կղբենի:*

боби'на 1. *կոճ, լիսեռնիկ.* 2. *բակլայի հատիկ, բակլայի պատիճ:*

бобови'дный *բակլայանման:*

бобови'к *բակլայի ցողուն:*

бобо'вина *բակլայաղղի բույս:*

бобо'вник *թզուկ նշենի, բակլայի թուփ:*

бобо'вый *բակլայի.* — ые растения *բակլայաբույսեր, լոբազգիները, վոլոռնաբույսեր:*

бобр *կուղբ, ջրուն:*

бобро'вый *կուղբի, կղբենու:*

бобы'ль ш. *անտուն-անտեր, անընտանիք մարդ, ընչազուրկ.* жить бобылём *մեն-մենակ ապրել, առանց ընտանիքի ապրել:*

бог կր. боже! *աստված.* бог знает *աստված գիտե.* с богом *աստուծով, մնաք բարև.* дай бог *աստված տա.* ради бога *աստծու սիրուն, ի սեր աստծու.* сохрани бог 1. *աստված պաշտի, աստված չանի.* 2. *աստված պահի.* (я, он, она) давай бог ноги *(ես, նա) թռա (թռավ), վորքան վոտքերումս ուժ կար.* как бог на душу положит *ինչպես վոր քեֆը տա, ինչ վոր խելքին փչի.* слава богу *փառք աստծու:*

богаде'лка *փոքրիկ աղքատանոց, անկելանոց:*

богаде'льня *աղքատանոց, անկելանոց:*

богате'й *հարուստ մարդ, ունևոր մարդ:*

богате'ть *հարստանալ:*

богати'ть (— щу', — ти'шь, — тя'т) *հարստացնել, ուռճացնել:*

бога'тство *հարստություն:*

бога'тый *հարուստ, առատ.* — ый урожай *առատ բերք.* — ая растительность *հարուստ բուսականություն.* он очень богатый *նա չատ հարուստ է.* страшно богатый *սատիկ հարուստ, խիստ հարուստ.* чем богат, тем и рад *ինչ վոր ունեմ, նրանով էլ գոհ եմ պատվելու:*

богаты'рь ш. *հսկա, հերոս, դյուցազն:*

богаты'рски *հսկայաբար, հերոսաբար, դյուցազնորեն.* он богатырски сложен *նա հսկայի կազմվածք ունի:*

богаты'рский (— ая, — ое) *հսկայական, հերոսական, դյուցազնական:*

богаты'рство *հսկայություն, հերոսություն, դյուցազնություն:*

бога'ч *հարուստ, մեծատուն:*

бога'че (богатый) *ավելի հարուստ:*

богачи'ха, бога'чка *հարուստ կին, մեծատուն կին:*

богдыха'н *բոգդիխան (չին. կայսր):*

боге'ма *բոհեմ, թափառաշրջիկներ, որ դատող որ ուտող մարդիկ:*

боге'мец (— мца) *բոհեմացի:*

боге'мка *բոհեմուհի:*

боге'мский (— ая, — ое) *բոհեմական:*

Боге'мия *Բոհեմիա:*

боги'ня *աստվածուհի:*

богобо'рец (— рца) *աստվածամարտ (կրոն. պաշտպ):*

богобоя'зненно *աստվածավախ կերպով, յերկյուղածությամբ:*

богобоя'зненность ի. *աստվածավախություն, յերկյուղածություն:*

богобоя'зненный *աստվածավախ, յերկյուղած:*

боговдохнове'нный *աստվածաշունչ, աստծուց ներշնչված:*

богови'дец (— дца) *աստվածատես:*

богои'збранный *աստվածընտիր:*

богоиска'тель *աստվածախույզ, աստվածախնդիր:*

богома'з *սրբապատկեր նկարող, սրբանկարիչ:*

богома'терь ի. *աստվածամայր:*

богоме'рзкий (— ая, — ое) *պիղծ, աստվածատյաց:*

богоме'рзко *պղծորեն, պղծությամբ:*

богомо'лец (— льца) *ուխտավոր, ուխտագնաց, աղոթարար ողջմարդ:*

богомо'лка *ուխտավոր կին, ուխտագնացուհի:*

богомо'лье *աղոթք, ուխտագնացություն.* отправляться на богомолье *ուխտ գնալ:*

богомо'льно *աղոթասիրությամբ, բարեպաշտաբար:*
богомо'льный *աղոթասեր, բարեպաշտ:*
богоно'сец (— сца) *աստվածակիր, աստվածաղդյայ:*
богоотсту'пник *աստվածուրաց տղամարդ:*
богоотсту'пница *աստվածուրաց կին:*
богоотсту'пничество *աստվածուրացություն:*
богоотсту'пный *աստվածուրաց, անկրոն:*
богоподо'бный *աստվածանման:*
богопозна'ние *աստվածդիտություն:*
богопочита'ние *աստվածպաշտություն:*
богопросла'вленный *աստվածորհնյալ, աստվածախառ:*
богопроти'вный *աստվածահակառակ, անօրեն:*
богоро'дица *աստվածածին:*
богосло'в *աստվածաբան:*
богосло'вие *աստվածաբանություն:*
богосло'вский (— ая, — ое) *աստվածաբանական.* — факультет *աստվածաբանական ֆակուլտետ (արտաքսահմանյան համալսարաններում):*
богослуже'бный *աստվածպաշտության, աստվածպաշտական, ժամասացության, ժամերգության.* — ые книги *աստվածպաշտության գրքեր, ժամասացության գրքեր, ժամերգության գրքեր:*
богослуже'ние *աստվածպաշտություն, ժամասացություն, ժամերգություն.* совершать богослужение *աստվածպաշտության կարգ կատարել, ժամ ասել:*
богоспаса'емый *աստծու փրկած, աստծու պահպանած, աստվածապահ:*
боготворе'ние *աստվածացում:*
боготвори'ть *աստվածացնել:*
богоуго'дник *աստվածահաճո, աստվածասեր տղամարդ:*
богоуго'дница *աստվածահաճո, աստվածասեր կին:*
богоуго'дный *աստվածահաճո.* — ое заведение *աստվածահաճո հիմնարկություն, աղքատախնամ հիմնարկություն, աղքատանոց, անկելանոց:*
богохрани'мый *աստվածապահ, աստծու պահած:*
богоху'льник *աստվածահայհոյիչ, սրբապիղծ:*
богоху'льничать *աստծուն հայհոյել, սրբապղծել:*
богоху'льствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) տես **богохульничать.**
богоху'льный *աստծուն հայհոյող, սրբապղծական, սրբապիղծ:*
богоху'льство *աստվածհայհոյություն, սրբապղծություն:*
богочелове'к *աստվածամարդ:*
Богоявле'ние *Աստվածահայտնություն, Աստվածհայտնություն:*
бо'гхед *բողհեդ (ընաիր քարածուխ):*
бода'ние *պոզահարություն, պոզահարում, հարու տալը, խեթիկում:*
бода'ть *պոզահարել, խեթկել, հարու տալ:*
бода'ться տես **бодать.**
бодли'вость *ի. խեթկանություն, դժություն:*
бодли'вый *խեթկան, պոզահարող, դիժ, զարկան.* бодли'вой коро'ве бог рог не даёт *առած. հարու տվող կովին աստված յեղջյուր չի տալիս, աստված սարը տեսնում է՝ ձինը դնում:*
бодмере'я *բոդմերեյա, փոխատվություն նավի կամ նավաբեռի դրավադրության համար:*
бодну'ть տես **бодать.**
бодри'ть *քաջալերել, խրախուսել:*
бодри'ться *քաջալերվել, խրախուսվել:*
бо'дро *աչալրջորեն, արթնաբար, ժրաբար, կայտառորեն:*
бо'дрость *ի. արթնություն, ժրություն, կայտառություն, աչալրջություն:*
бо'дрствование *արթուն կենալը, հըսկելը, հսկում, աչալրջություն:*
бо'дрствовать (— ствую, — ствуешь, — уют) *արթուն մնալ, հսկել, չքնել.* — всю ночь *ամբողջ գիշերն արթուն մնալ, ամբողջ գիշերն հսկել, ամբողջ գիշերը չքնել:*
бо'дрый *արթուն, արթ, կայտառ, աչալուրջ:*
бодрю'ш *բողբոջուշ (աերոստատների պատյանի կոտրեղեն):*
бодя'га 1. *դեսի սպունդ, դեստասպունդ.* 2. *խաղալիք.* 3. *կատակ:*
бодя'жничать *կատակել, ծաղրածություն անել:*
боеви'к 1. *մարտիկ, քաջամարտիկ.* ադմ. *մարտադաշտակ.* 2. «*սեղոնի մեխը*», *հաղթողդ, հաղթանկար.* боевик сезона *սեղոնի հաղթողդ:*

боево'й մարտական, խիելու, զարկավոր, հարվածող· — аэроплан մարտական սավառնակ, մարտական ոդանավ, մարտասավառնակ· — вес орудия թնդանոթի մարտական քաշը· — молот, молоток հարվածամուրճ, կռիչ, կռիամուրճ, կռվակռան: — газ ռազմ. մարտագազ. — корабль մարտանավ, մարտական ռազմանավ· — ая палица մարտական լախտ, մարտաբիր, մարտալախտ· — ой порядок մարտական կարգ, մարտակարգ· — ая флотилия или эскадрилья մարտական նավատորմիկ կամ նավախմբակ, մարտատորմիղ· — ое крещение մարտական մկրտություն, հրամկրտություն· в боевой готовности մարտի պատրաստ, մարտական պատրաստությամբ· — ые припасы ռազմամթերք, մարտապաշար· подвоз боевых припасов ռազմամթերքների առկրում, ռազմամթերքների մերձակրում· расход боевых припасов ռազմամթերքների ծախսում, ռազմամթերքների յելք· эшелон боевых припасов ռազմամթերքների չարան· — ые часы զարկավոր ժամացույց, զանգավոր ժամացույց:

боеспосо'бность ի· մարտունակություն:

боеспосо'бный մարտունակ:

бое'ц (— ойца') մարտիկ, ախոյան, ռազմիկ:

божба' յերդում:

бо'же мой! աստված իմ, տեր աստված:

бо'женька աստվածիկ:

бо'жески, по-бо'жески խղճմտանքով:

бо'жеский (— ая, — ое) աստվածային, աստծու:

боже'ственно աստվածային կերպով, աստվածայնորեն, հրաշալիորեն, սքանչելիորեն:

боже'ственность ի· աստվածայնություն, հրաշալիություն, սքանչելիություն:

боже'ственный աստվածային, հրաշալի, սքանչելի:

божество' աստվածություն:

бо'жий (— жия, — жие և — жья, — жье) աստվածային, աստծու· суд божий աստվածային դատաստան. божий человек սուրբ մարդ, աստծու մարդ· милостью божией աստծու վողորմությամբ, աստծու չնորհիվ· с божьей помощью աստծու ոգնությամբ, աստծով:

божи'ться յերդվել:

божни'ца պատկերադարակ, սրբապատկերների պահարան:

божо'к (— жка') փոքրիկ կուռք, աստծու պատկեր:

бо'жья коро'вка կենդ· զատիկ:

бой մարտ, կռիվ, զարկ, ջարդելը, կոտրատում, ջարդոց, ջարդում. — барабанный թմբկահարություն. — в конном строю մարտ հեծյալ շարքերով. — за населенный пункт մարտ բնակավայրի համար· — воздушный ոդամարտ, ոդային մարտ. встречный бой - դիմամարտ, դիմամարտություն, հանդիպամարտ. выдержать бой մարտին դիմանալ. бой быков ցլակռիվ, ցլամարտ. — часов ժամացույցի զարկ· кулачный бой կռվամարտ, բռնցքակռիվ. приготовиться к бою կռվի պատրաստվել, մարտի պատրաստվել. пушк· бой-баба աշխույժ կին, արի կին, տղամարդ-կնիկ. без боя առանց կռվի, առանց մարտի· взять с боя կռվով ձեռք բերել, զոռով ձեռք բերել:

бо'йкий (— ая, — ое) ժիր, արի, խիզախ, արագաշարժ, ճարպիկ· — ая улица աղմկալից փողոց, բանուկ փողոց, բազմամբոխ փողոց:

бо'йко ժրությամբ, ճարպկությամբ, աշխուժորեն:

бо'йкость ի· ժրություն, ճարպիկություն, աշխուժություն:

бойко'т բոյկոտ (կապերի լիակատար խզում):

бойкоти'ровать (— рую, — руешь, — руют) բոյկոտել, բոյկոտի յենթարկել (բոլոր հարաբերությունները խզել):

бойни'ца հրանիստ:

бо'йня 1· սպանդանոց· 2· ջարդ, կոտորած:

бойска'ут բոյսկաուտ:

бойче'е (տես **бойкий**) ավելի ժիր, ավելի ճարպիկ, ավելի արագաշարժ:

бок (հոգն· бока', — ов) կող, կողք· с боку կողքից· бок-о-бок կողք-կողքի· с боку на' бок մի կողքից մյուսի վրա· по' боку մի կողմ, հե-

ռու. взять кого-либо за бока *մեկի ոձիքը բռնել, մեկին նեղը լծել, մեկին ստիպել.* намять бока *կողերը տրորել, կողերը ջարդել.* схватиться за бока от смеха *ծիծաղից փորը բռնել:*

бока́л *գավաթ, բաժակ:*

бока́льчик *գավաթիկ, բաժակիկ:*

боково́й *կողքի, կողմնակաև, կողմնակի.* — вид *կողքի տեսարան, կողմնակաև տեսարան.* — радиатор *ռադի.* *կողքի ռադիատոր.* испытывать боковую качку *ծով.* *կողաճոճ ղրալ, կողային տատանում ղրալ.* идти на боковую *պառկել, քնելու գնալ:*

бо́ком *կողմնակի, մի կողմով:*

бокс I *բոքս, կռիվամարտ, բռնցակռիվ:*

бокс II *բոքս (կաշի):*

боксёр *բոքսյոր, բոքսամարտիկ, բռնցավոր ըմբիշ, կռիվամարտիկ, բռնցամարտիկ:*

боксёрское движение *բոքսյորական շարժում (Ջինատանում):*

бокси́рова́ние *կռիվամարտություն, բռնցամարտություն:*

бокси́ро́вать (— си́ру́ю, — си́ру́ешь, — си́ру́ют) *կռիվամարտել, բռնցամարտել, բոքսամարտել:*

болва́н 1. *կուռք.* 2. *կոճղ, կաղապար.* 3. *խրտվիլակ.* 4. *պտկր.* *հիմարի գլուխ, անուսյ մարդ.* совершеннейший болван *ամենակատարյալ հիմարի գլուխ:*

болва́неть *տես* **дуреть.**

болва́нить 1. *տաշել, հարթել, կոպտել.* 2. *հիմարացնել, խարել:*

болва́нка *ձող (յերկաթի կամ պողպատի), գլդոն, կոճղ (փայտի):*

бо́лверк *պատվար, պատնեշ:*

болга́рин (*հգվ.* болгаре, болгар) *բուլղարացի:*

болга́рка *բուլղարուհի:*

болга́рский (— ая, — ое) *բուլղարական:*

Болга́рия *Բուլղարիա:*

болево́й *ցավի:*

бо́лее *ավելի.* более или менее *շատ թե քիչ, ավելի կամ պակաս.* не более, не менее *վոչ ավելի, վոչ պակաս.* тем более *առավել ևս, մանավանդ.* тем более его следует избегать *առավել ևս պետք է խուսափել նրանից.* более и более *ավելի ու ավելի:*

боле́зненно *հիվանդագին կերպով, ցավագնորեն:*

боле́зненность *ի.* 1. *հիվանդոտություն, ցավագարություն.* 2. *ցավագնություն:*

боле́зненный 1. *հիվանդագին.* 2. *ցավագին:*

болезнетво́рный *հիվանդարար, հիվանդատեղծ, հիվանդաբեր:*

боле́знь *ի.* *հիվանդություն, ախտ.* по болезни *հիվանդության պատճառով.* — морская *ծովային հիվանդություն, ծովախտ.* — заразная *վարակիչ հիվանդություն, ճարակախտ.* — душевная *հոգեկան հիվանդություն:*

боле́ро 1. *բոլերո (սպանական պար).* 2. *կանացի կարճ բլուզ:*

боле́ть *հիվանդ լինել, հիվանդանալ, ցավել.* պտկր. *հոգս քաշել.* он весь болеет *նա շարունակ հիվանդանում է, նա շարունակ հիվանդ է.* у меня болит голова *գլուխս ցավում է.* у него болит горло *նրա կոկորդը ցավում է.* у меня болят глаза *աչքերս ցավում են:*

болеутоля́ющий *ցավն ամոքող, ցավը մեղմացնող, ամոքիչ, ցավամոք:*

боло́нка *բոլոնյան շնիկ:*

Боло́нья *Բոլոնիա:*

боло́тина *ճահճուտ, ճկուտ:*

боло́тистый *ճահճոտ, ճահճային.* — ая местность *ճահճոտ տեղ, ճահճային վայր:*

боло́тный *ճահճի, ճահճային:*

боло́то *ճահիճ, մոր.* было бы болото, а че́рти найдутся *ճահիճը վոր լինի, գորտերն իրենք-իրենց կգան.* всякий кулик свое болото хвалит *ամեն կոպար իր ճահիճը կգովի, պառավն իր թոռնին թռչուն չի ասի:*

боло́тце *փոքր ճահճուտ, մորուտ:*

болт *բոլտ, գնդերիճ, հեղույս.* — с головкой и гайкой *գլխիկով և պտուտակամայրով հեղույս.* — шарнирный *հոդակապային հեղույս.* — фланцевый *ֆլանեցի (մետաղի հարթ ողակ) բոլտ, ֆլանեցի հեղույս:*

болта́ть 1. *չաղակրատել, զրուցել, չատախոսել, դուրս տալ.* 2. *թափահարել, չարժել.* — ногами *վոտքերը թափահարել, վոտները չարժել:*

болта́ться 1. *քարշ ղալ, թրև ղալ.*

2· թափահարվել, լկկլկալ, ճոճվել:

болтли'вость ի· չատախոսություն, չաղակրատություն:

болтли'вый չատախոս, չաղակրատ. — язык չատախոս լեզու, զսվլակ լեզու:

болтовня' դատարկախոսություն, չաղակրատանք, չատախոսություն:

болторе'зный стано'к հեղուլյահատ հաստոց, բոլտահատ դաղդյահ:

болту'н չատախոս տղամարդ, չաղակրատ տղամարդ, անզսպանապահ մարդ:

болту'нья չատախոս կին, չաղակրատ կին, անզսպանապահ կին:

болту'шка 1· plիդ· տես **болтунья.** 2· հարիչ, հեղուկ հարելու դործիք:

боль ի· ցավ· — в животе փորացավ· головная боль գլխացավ· боль в горле կոկորդացավ, բկացավ· зубная боль ատամնացավ· боль под ложечкой ստամոքսացավ· причинять боль ցավ պատճառել, ցավեցնել:

больни'ца հիվանդանոց:

больни'чный հիվանդանոցի, հիվանդանոցային:

бо'льно 1· ցավագին· 2· ոտտիկ, ուժգին· мне больно за чего յես ցավում եմ նրա համար· вам будет больно ձեզ ցավ կպատճառե· мне больно ցավում է, ինձ ցավ է պատճառում· больно шибко гнали, да не догнали խիստ արագ էյինք քչում, բայց չհասանք:

больно'й հիվանդ, ցավոտ· — вопрос ցավոտ հարց· — амбулаторный բուժարանային հիվանդ, յերթևեկ հիվանդ, ամբուլատորային հիվանդ· — легочный թոքերի հիվանդություն ունեցող, թոքախտավոր· — желудком ստամոքսի հիվանդություն ունեցող· — проказой բորոտ· — почками յերիկամունքների հիվանդություն ունեցող, յերիկամախտավոր· — психический հոդեկան հիվանդ· — сердцем սրտի հիվանդ· — туберкулезный պալարախտով հիվանդ, պալարախտավոր· — чумой ժանտախտով հիվանդ, ժանտախտավոր· — холерой խոլերայով հիվանդ· — хронический խրոնիկական հիվանդ:

больша'к 1· ավազ, տնավազ· 2· մեծ վորդի· 3· մեծ ճանապարհ:

бо'льше ավելի մեծ, ավելի շատ, այլևս· мы его больше не видели մենք նրան այլևս չտեսանք· я больше не работаю յես այլևս չեմ աշխատում· спасибо, больше не хочу շնորհակալ եմ, այլևս չեմ ուզում· не больше чем վոչ ավելի քան· чем нас больше, тем веселее վորքան ավելի շատ ենք մենք, այնքան ավելի ուրախ ե:

большеви'зм բայլշևիզմ:

большеви'к բայլշևիկ:

большеви'стский (— ая, — ое) բայլշևիկյան:

большеви'чка բայլշևիկուհի:

большеголо'вый մեծագլուխ:

бо'льший (— ая, — ее) ավելի մեծ, մեծագույն· са'мое бо'льшее ամենաշատը, ամենամեծը· большая часть дня որվա մեծ մասը· большей частью, по большей части մեծ մասամբ:

большинство' մեծամասնություն· — голосов ձայների մեծամասնություն· решение большинством մեծամասնությամբ վճիռ, մեծամասնության սիստեմով վճիռ· быть избранным значительным большинством ընտրվել նշանակալից մեծամասնությամբ:

большо'й մեծ· — палец բութ, բթամատ· — праздник մեծ տոն· — ая разница մեծ տարբերություն· — ое наследство մեծ ժառանգություն· — чин մեծ աստիճան, բարձր աստիճան· — человек մեծ մարդ, նշանավոր մարդ, խոշոր մարդ· придавать большое значение մեծ նշանակություն տալ· большая дорога մեծ ճանապարհ· большая буква մեծ տառ, մեծատառ· большая собака դամբռ· большое горе մեծ վիշտ, մեծ դարդ:

большу'щий (— ая, — ее) չափազանց մեծ, մեծագույն· к большущему его восторгу ի մեծագույն հրճվանս նրա, ի մեծագույն հիացմունս նրա:

боля'чка թեփ, կեղև· պտկր· վերք, խոց, ցավ:

бо'мба ռումբ· — дымовая ծխառումբ· — ручная ձեռնառումբ· — разрывная պայթուցիկ ռումբ, ճայթող ռումբ:

бомбази'н բոմբազին (կտորեղեն)։
бомбарди'р ռմբարկու։
бомбардирова'ние, бомбардиро'вка ռմբակոծություն, ռմբակոծում, ռմբարկում։
бомбарди'рова'ть (— рую, — руешь, — руют) ռմբակոծել, ռմբարկել։
бомбово'з ռազմ. ռմբատար (ոգնավ)։
бомбомёт ռմբանետ, ռմբացիր (դործիք)։
бомбомета'ние ռմբանետություն, ռմբանետում. — сериями (սալվակով) ռմբաշարերի նետում։
бомо'нд հասարակության բարձր շրջան։
бо'на բոն, նիշ, վարկանիշ։
бонбонье'рка բոնբոնյերկա, կանֆետատուփ։
бонвива'н կյանք վայելող մարդ, ճոխակյաց մարդ, փարթամակյաց մարդ։
бонда'рить տակառագործություն անել, տակառագործել։
бонда'рный տակառագործի, տակառագործական։
бонда'рня տակառագործանոց։
бо'нда'рь ա. տակառագործ։
бонда'рное ремесло տակառագործական արհեստ։
бо'нза բոնզա (չին-ճապոն. քուրմ)։
боните'т լավություն, ազնվություն։
бонифика'ция բոնիֆիկացիա, պայմանավորում, հատուցում։
бонмо' սուր խոսք, սրամիտ կատակ, սրախոսություն։
бо'нна բոննա, դայակ։
бонто'нный բարեկիրթ, ներքաղկիրթ։
бор I լեղևնիների անտառ, լեղևնուտ, փշատերև անտառ։
бор II քիմ. բոր։
бора'т բորատ։
борда'к անտառականոց, պոռնկանոց։
бордеро' բորդերո, համառոտանք, քաղվածք (փաստաթղթերից, հաշվից), քաղվածագիր։
бордо' 1. բորդո (գինի)։ 2. բորդոյի դույն, կարմիր, մուդ կարմիր։
бордю'р հաչիա, լեզր, շրջեզր, լեզրատարդ. տպգր. զարդաշրջանակ։
боре'й բորեաս, հյուսիսային քամի։
боре'ц (— рца') մարտիկ, մաքառող, ըմբիշ։
боржо'м Բորժոմի հանքային ջուր, բորժոմ։
борза'я բարակ (շուն), քերծե։
борзопи'сец (— сца) արագագիր, չափազանց շատ դրող, նախատ. դըրչակ, մրոտող։
бо'рзый արագագնաց, ճեպընթաց։
бо'рмашина բորմաշինա (ատամնաբուժական), փորիչ (մեքենա), չաղափ։
бормота'ние մրմնջոց, քրթմնջյուն, մռմռոց, վնթվնթոց։
бормота'ть (— чу', — чешь, — чут, հրմ. — чи') մրմնջալ, քրթմնջալ, մռմռալ, վնթվնթալ. неясно бормотать անհասկանալի կերպով վնթվնթալ, մռմռալ։
бормотли'вый քրթմնջացող, մռմռան, վնթվնթան, մրմնջան։
бормоту'н քրթմնջացող, մռմռան, վնթվնթան, մրմնջան տղամարդ։
бормоту'нья քրթմնջացող, մռմռան, վնթվնթան, մրմնջան կին։
бо'рный բորի, բորային. — кислота բորաթթու։
бо'ров 1. կենդ. վարազ, կինճ. 2. չեզոքի ծիանելույդ։
борови'к ուտելի թնջուկ, սունկ։
борови'нка բորովինկա (խնձոր)։
борово'й անտառի, անտառային, լեռնուտի։
борово'к (— вка') փոքր վարազ, վարազիկ։
борода' մորուք։
борода'вка գորտնուկ, կոծիծ, լեռնդ։
борода'вчатый գորտնուկավոր, կոծիծավոր, լեռնդավոր։
борода'тый, борода'стый երկարամորուք, մորվեղ։
борода'ч մեծամորուք, մորվեղ։
боро'дка 1. փոքրիկ մորուք, կարճ մորուք, մորուքիկ. 2. բանալիքի մորուք, բլթակ։
бородо'к (— дка') տեխն. ծակահար (դործիք)։
борозда' ակոս։
бороздить (— жу', — зди'шь, — здя'т) ակոսել։
бороздни'к ակոսաքաշ (դութան)։
боро'здчатый ակոսաշատ, ակոսավոր։
борона' տափան, ցաքան, փոցխ։
борони'ть տափանել, ցաքանել, փոցխել։
бороньба' տափանում, ցաքանում, փոցխում։

боро'ться (— рю'сь, — решься, — рются) *կռվել, պայքարել, ըմբըշամարտել, կոխ բռնել, մաքառել, վոգորվել*· бороться за истину *պայքարել ճշմարտության համար*· бороться с искушением *մաքառել փորձության դեմ*:

борт 1· *յեղր, ափ, բոլորք (զգեստի)*· 2· *նավի կողք, նավեզր, նավաշուրթ*· остаться за бортом *դուրս մնալ, զրկվել*· выбросить за борт (*նավից*) *դուրս նետել, դուրս չլըրտել*:

бортово'й *նավեզրի, նավաշուրթի*:

бо'ртник *մեղրահավաք, մեղվաբույծ*:

бо'ртничать *մեղր հավաքել (անտառում)*:

бо'ртничество *մեղվաբուծություն, մեղրահավաքություն*:

борщ *բորշ (կերակուր)*:

борьба' *կռիվ, պայքար, մաքառում, վոգորում, ըմբշամարտ*· — за существование *գոյության կռիվ, գոյամարտ*· — за свободу *կռիվ ազատության համար, ազատամարտ*· — за заработную плату *կռիվ աշխատավարձի համար, պայքար աշխատավարձի համար*· — классов *դասակարգերի կռիվ, դասակարգերի պայքար*· классовая борьба *դասակարգային կռիվ, դասակարգային պայքար*· французская борьба *Ֆրանսական ըմբշամարտ*:

босико'м *վոտաբոբիկ, բոկոտն*· ходить босиком *վոտաբոբիկ ման գալ, բոկոտն ման գալ*:

боске'т *պուրակ, ծաղկաթփուտ, զբոսարան պարտեզ*:

босни'йский (— ая, — ое) *բոսնիական*:

Бо'сния *Բոսնիա*:

босня'к *բոսնիացի*:

босня'чка *բոսնուհի*:

босо'й *բոբիկ, բոկոտն*· на босую ногу *մերկ վոտքին*:

босоно'гий (— ая, — ое) *վոտաբոբիկ, բոկոտն*:

босоно'жка 1· *բոբիկ, բոկիկ (մարդ, կին)*· 2· *բոկուհի (պարուհի)*:

босота' *բոբիկություն, բոկոտնություն, բոկություն*:

босто'н *բոստոն, վոստոն (թղթախաղ)*:

Босфо'р *Բոսֆոր*:

бося'к *բոսյակ, քրչոտ, բոկոտն, բոբիկ մարդ, ընչազուրկ, լումպենպրոլետար*:

бот 1· *նավակ, մակույկ*· 2· տես **боты**.

ботанизи'рка *բուսահավաքության մաղ, բուսահավաքման խաբրակ*:

ботанизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *զբաղվել բուսահավաքությամբ, բուսահավաքել*:

бота'ник *բուսաբան*:

бота'ника *բուսաբանություն*:

ботани'ческий (— ая, — ое) *բուսաբանական*:

ботва' *վըռչ (արմատապտուղ բույսերի տերևներ և յողուններ)*· свекольная ботва *ճակնդեղի վըռչ (տերևներ և յողուններ)*:

ботви'нья *վոչապուր, սառն բանջարապուր*:

бо'тик 1· *փոքրիկ նավակ, մակույկ, նավակիկ*· 2· *յերկայնաճիտք կրկնակոշիկ*:

боти'нка, боти'нок (— нка) *կոշիկ, կարճակոշիկ*:

Ботни'ческий залив *Բոտնյան ծոց*:

ботфо'рт *բոտֆորտ, յերկարաճիտք (կոշիկ հեծյալի կամ հրետաձգի)*:

бо'ты ա· *կոպտակոշիկներ, թաղնկոշիկներ, կրկնակոշիկներ*:

бо'цман *բոցման*· ծավ· *ավագ նավատի, ավագ նավազ*:

бо'цманский (— ая, — ое) *բոցմանի, բոցմանական, ավագ նավազի*:

боча'г *ջրափոս*:

боча'р *տակառագործ*:

боча'рничать *տակառագործություն անել, տակառադործել*:

боча'рный *տակառագործի, տակառադործական*:

бочёнок (— нка) *տակառիկ*· разливать по бочёнкам *փոքր տակառների մեջ լցնել, տակառիկների մեջ լցնել*· початый бочёнок вина *վինու բաց տրած տակառ*:

бо'чечный *տակառի*:

бо'чка *տակառ*:

бочко'м *մի կողքը դեպի դուրսը, կողքրհան, կողակի*:

боязли'во *վախվխելով*:

боязли'вость ի· *վախկոտություն, յերկչոտություն*:

боязли'вый *վախկոտ, յերկչոտ, վախկուռ*:

бо'язный տես **страшный**.

боя'знь ի· *ահ, վախ, յերկյուղ*:

боя'рин (հոգն. — я'ре, — яр) *բոյար (խոշոր աղնվական)*:
боя'рский (— ая, — ое) *բոյարական*:
боя'рич *բոյարի որդի, բոյարորդի*:
боя'рство *բոյարություն*:
боя'рыня *բոյարուհի, բոյարի կին*:
боя'рышник բուս. *մլենի, յոպտակի*:
боя'рышня *բոյարի աղջիկ, բոյարադուստր*:
боя'ться (бою'сь, бои'шься, боя'тся; հրմ. бо'йся, бо'йтесь) *վախենալ, յերկյուղ կրել*. вам нечего бояться *դուք վախենալու բան չունեք*:
бра (պատի) *աչտանակ, յուսակալ, ջահակալ*:
брабансо'на *բրաբանսոն (բելգիական մշրսելյոզ, ժողովրդական յերդ)*:
брави'рование *հռիսորտանք, հռիսորտում, խրոխտանք, արհամարհանք*:
брави'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հռիսորտալ, խրոխտալ, արհամարհել, իրեն հանդուգն պահել*. — опасностью *վտանգն արհամարհել*:
бра'во! *կեցցե՛, բրավո՛*:
брави'ссимо! *շատ ապրի՛, բրավի՛սիմո*:
бра'вость ի. *քաջություն, անվեհերություն, արիություն, կորով, աղնվություն*:
браву'рный *քաջության, անվեհերության, արիական, կորովի*:
бра'вый *քաջ, արի, կորովի, անվեհեր*. — как солдат *զինվորի նման քաջ, զինվորի նման անվեհեր*:
бра'га *բռագա, քաղցու, տանու գարեջուր (թուրք)*:
брадобре'й *սափրիչ*:
бра'жник 1. *կերուխում սիրող մարդ, չվայտ մարդ, խրախճանաոեր, քեֆասեր*. 2. *թիթեռնիկ*:
бра'жничание *քեֆ, կերուխում, խրախճանք*:
бра'жничать *քեֆ անել, կերուխում անել*:
бразды' ի. *սանձ, յերասանակ, յերասան*. выпускать бразды правления *կառավարման սանձերը թող թողնել*:
брази'лец (— льца) *բրազիլացի*:
брази'льянка *բրազիլուհի*:
брази'льский (— ая, — ое) *բրազիլական*:
Брази'лия *Բրազիլիա*:
Бра'йтова боле'знь *բրայտախտ (յերիկամունքների հիվանդություն)*:
брак I *ամուսնություն*. — морганатический *մորգանատիկ ամուսնություն*. — незаконный *ապօրինի ամուսնություն*. — гражданский *քաղաքացիական ամուսնություն*. — неравный *անհավասար ամուսնություն*. — по любви *սիրո վրա հիմնված ամուսնություն*. — неудачный *անհաջող ամուսնություն*. — смешанный *խառն ամուսնություն*. — по расчету *հաշվով ամուսնություն*. рождённый вне брака *ամուսնությունից դուրս ծնված, արտամուսնական ծնունդ*. рождённый в браке *ամուսնությունից ծնված, ամուսնածին*:
брак II տեխն. *խոտան, խոտանք, անպետք իր, անպիտան, խեչերանք*:
бракёр *վորակալեհ, վորակիչ, խոտանիչ*:
бракова'ние, брако'вка *խոտանում, անպիտում*:
брако'ванный *խոտանած, անպիտած*:
бракова'ть (— ку'ю, — ку'ешь, — ку'ют) *խոտանել, անպիտել*:
брако'вочный *խոտանման, խոտանային, անպիտման*:
брако'вщи'к *խոտանիչ, անպիտորդ*:
браконье'р *բրակոնյեր, վորսդող, ոտարի երե վորսացող*:
браконье'рство *վորսդողություն, բրակոնյերություն*. заниматься браконьерством *վորսդողությամբ զբաղվել, բրակոնյերություն անել*:
браконье'рствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *բրակոնյերություն անել, վորսդողություն անել*:
бракоразво'дный *ամուսնալուծական, ապահարզանի*:
бракосочета'ние *ամուսնություն, պսակ, պսակադրություն*:
брама'н, брами'н *բրահման*:
брамани'зм *բրահմանականություն*:
брама'нство տես **браманизм**.
бра'мсель ш. *բռամսառագաստ*:
брамсте'ньга *բռամսաձող*:
бра'ная скатерть *դամաստյան սփռոց, դամաստե կտորից սփռոց*:
бранд *հրդեհ*:
брандахлы'ст 1. *չլուռատ կերակուր, չլապուր, չվպուր*. 2. *ավարա*:

брандва'хта 1· *հրշեջ պահակ*· 2· *հրսկիչ նավ*:
бра'ндер *հրդեհաձիգ նավ*:
брандмайо'р *հրշեջավազ*:
брандма'уер *հրդեհօրմ, հրդեհապատնէշ*:
брандме'йстер *հրշեջապետ, զեկավար*:
брандспо'йт *ջրհան մեքենա*:
брани'ть *նախատել, կշտամբել, հայհոյել*:
брани'ться *միմյանց նախատել, միմյանց կշտամբել, միմյանց հայհոյել*· *առած*· милые бранятся — только тешатся *սիրելիները իրար ջան են*:
бра'нный 1· *նախատական, հայհոյական*· 2· *ռազմական, մարտական, ռազմի, մարտի*· бранная речь *նախատական խոսք, հայհոյական խոսք*· бра'нное поле *ռազմադաշտ, պատերազմի դաշտ, մարտադաշտ*:
бранчи'вость *ի*·, **бранчли'вость** *ի*· *կռվարարություն, ամբարշտություն, կռվանություն*:
бранчи'вый, бранчли'вый *կռվարար, ամբարիշտ, կռվան*:
бра'ный *դամաստե, դամաստի*:
брань *ի*· 1· *լուտանք, հայհոյանք, վիրավորական խոսքեր*· 2· *ռազմ, կռիվ, պատերազմ, մարտ*:
брасс *ծով*· *բռաս (պարան, չվան)*:
брасле'т, брасле'тка *ապարանջան*:
брасова'ть (— су'ю, — су'ешь. — су'ют) *ծով*· *բռասել (պարանը ձգել)*:
брат (*հոգն*· —ья, — ьев) *եղբայր*· единородный брат *արյունակից եղբայր, համահայր եղբայր*· — единоутробный *համամայր եղբայր, արգանդակից եղբայր*· молочный брат *կաթնեղբայր*· наш брат *մեզ պես մեկը*· ваш брат *ձեզ պես մեկը*· свой брат *մեզնից (ձեզնից, նրանցից) մեկը, մեզ պես (ձեզ պես, նրանց պես) մեկը*:
брата'ние *եղբայրացում*:
бра'тья *եղբայրներ*:
брата'ться *եղբայրանալ*:
бра'тец (— тца), **брати'шка** *սիրելի եղբայր, եղբայրիկ*:
бра'тия *կրոնական միաբանություն, եղբայրություն*· монашествующая братия *մենակյաց եղբայրություն, վանական եղբայրություն*· нищая братия *աղքատ եղբայրություն, աղքատ եղբայրներ*· пишущая бра'тия *դրչողիկ եղբայրներ, համարտակ դրողներ, համարտակագիրներ*:
бра'тний, бра'тнин *եղբոր, եղբորը պատկանող*:
братолюби'вый *եղբայրասեր*:
братолю'бие *եղբայրասիրություն*:
братоуби'йство *եղբայրասպանություն*:
братоуби'йственный *եղբայրասպանական*:
братоуби'йца *եղբայրասպան*:
бра'тски *եղբայրաբար, եղբայրորեն*:
бра'тский (— ая, — ое) *եղբայրական*:
бра'тство *եղբայրություն, եղբայրականություն, ընկերություն*:
брать (беру', берёшь, беру't; *հրմ*· бери') *վերցնել, առնել, վեր առնել*· — взаймы *փոխ վերցնել, փոխ առնել*· — товары *ապրանք վերցնել, ապրանք առնել*· — на свое попечение *իր խնամքի տակ առնել*· — на себя *իր վրա վերցնել, հանձն առնել*· — в свои руки управление государством *պետության ղեկն իր ձեռքն առնել*· — назад сказанное *ասածդ հետ առնել*. — лишнее с к.-л. *մեկից ավելորդ վերցնել*· — за горло *կոկորդից բռնել*· — в плен *գերի վերցնել*· — в наём *վարձով վերցնել, վարձել*· — пример с к.-л. *մեկից որինակ վերցնել, մեկից որինակ առնել*· — реванш *վրեժ առնել*· — в жены *կին առնել*· — верх *գերազանցել, հաղթել*· — на буксир *բուքսիրի վերցնել*· он в рот ничего спиртного не берет *նա բերանը վոդեվից խմիչք չի առնում*:
бра'ться (беру'сь, берёшься, беру'тся; *հրմ*· бери'сь) *վերցվել, առնվել, մի բան հանձն առնել, իր վրա վերցնել, ստանձնել*· откуда могут браться эти слухи *վո՞րտեղից կարող են դուրս գալ այդ լուրերը*· — за что-либо *մի բանի ձեռնարկել, աշխատանք սկսել*· — исполнить что-либо *մի բան հանձն առնել կատարելու*:
бра'унинг *բրաունինգ (ատրճանակ)*:
брахицефа'л *կարճագլուխ, կլորագլուխ*:
брахицефа'лия *կարճագլխություն, կլորագլխություն*:

бра'чный *ամուսնական, հարսանեկան.* — ое свидетельство *ամուսնության վկայական, ամուսնագիր.* — ые узы *ամուսնական կապեր:*

бра'чущиеся *ամուսնացողներ:*

бра'шпиль - бимс *ծով.* *առագաստաձիգ (ճախարակ), ծիծեռնակալ:*

бреве' *բրեվե (պապական համառոտ գրություն):*

бреве'нчатый *դերանակապ, դերաններից չինված:*

бревно' (հոգն. брёвна, — вен) *գերան:*

брег տես **берег.**

бред *զառանցում, զառանցանք, ցնորք.* впасть в бред *զառանցանքի մեջ ընկնել.* быть в бреду *զառանցանքի մեջ լինել, զառանցել,* бред сумасшедшего *խելագարի զառանցանք:*

бре'де'нь (— дня; հոգն. бредни', — ей) *ուռկան, ցանց:*

бре'дить (— жу, — дишь, — дят) *զառանցել, բանդագուշել, յերագել:*

бре'дни ի. *ցնորք, ցնդաբանություն, զառանցանք:*

бредово'й *զառանցանքի, զառանցական, բանդագուշական.* — ые видения *զառանցատեսիլքներ, ցնորական տեսիլքներ:*

бре'згать *զզվել, խորշել.* պտկր. *արհամարհել:*

брезгли'во *զզվանքով, զարշանքով:*

брезгли'вость ի. *զզվանք, զարշանք, զզվողություն, զարշողություն:*

брезгли'вый *զզվող, խորշող, զարշող:*

бре'зговать (— гую, — гуешь, — гуют) տես **бре'згать.**

брезе'нт *բրեզենտ, բեռնաճածկ:*

брезе'нтовый: брезентовое пальто *բրեզենտե վերարկու:*

бре'зжить (— жу, — жишь, — жат) *աղոտ լույս արձակել, լուսանալ, այգանալ, առավոտանալ, նշուլել:*

бре'зжиться (— жусь, — жишься, — жатся) տես **брезжить.**

брейд - вы'мпел *բրայտվիմպել, մեծ դրոշակ:*

бреква'тер *ծով.* *բրեկվատեր, ալեհատ, ալեպատնեշ (ալիքներն հետ մղող պատնեշ):*

бре'кчия հանք. *խառնակուճ, դեղին սպիտակախայտ սև կուճ, չեղջյուր:*

брело'к (— лка') *բրելոկ:*

бремсбе'рг հանք. *բրեմսբերգ, արգելակասարք (բեռը թեք մակարդակով իջեցնելու համար):*

бре'мя (— мени) *բեռ, ծանրություն.* — разрешение от бремени *ծննդաբերություն, ծննդկանին աղատելը, ծննդկանի աղատվելը.* разрешиться от бремени (кем) *յերեխա ծնել, յերեխա բերել, աղատվել:*

бре'нность ի. *անցողականություն, ունայնություն:*

бре'нный *անցողական, ունայն.* все земное бренно *աշխարհի բոլոր բաները անցողական են, ամեն աշխարհային ունայն է:*

бренча'ние *ղրնգացնելը, ծլնգացնելը, ղրնգոց, ծլնգոց:*

бренча'ть (— чу', — чи'шь, — ча'т; հրմ. — нчи') *ղրնգացնել, ծլնգացնել, ղրնգալ, ծլնգալ:*

Бре'славль ա. աշխգր. *Բրեսլավլ:*

Брест աշխգր. *Բրեստ:*

брести' (бреду', — дёшь, — ду'т; հրմ. — ди'. անց. брёл, брела') *քարշ գալ, դանդաղ գնալ:*

Брест - Лито'вск *Բրեստ – Լիտովսկ.* — ский мир *Բրեստ – Լիտովսկի հաշտություն:*

бретёр *կռվասեր, կռվախույզ:*

брето'нец (— нца) *բրետոնցի:*

брето'нка *բրետոնուհի:*

брето'нский (— ая, — ое) *բրետոնական:*

бреха'ть (— шу', — шешь, — шут; հրմ. — ши') 1. *վայրահայել, մեծմեծ խոսել, մեծաբանել, դուրս տալ.* 2. *հայհոյել:*

брехли'вая собака *հայհոյան շուն:*

брехня' *վայրահայհոյություն, դատարկաբանություն, չաղվաղփանք:*

бреху'н (— а'), **брехуне'ц** (— нца') *վայրահայ մարդ, դատարկախոս մարդ, մեծ–մեծ խոսող մարդ:*

брешь ի. *ճեղքվածք, պատռվածք, խոռ, խոռատ.* пробивать брешь *ճեղքվածք բաց անել, պատռվածք առաջացնել:*

бриг *բրիգ (յերկկայմանի առագաստանավ, ռազմ. և վաճառականական):*

брига'да *բրիգադ.* — ударная *հարվածային բրիգադ:*

бригади'р *բրիգադիը, բրիգադապետ:*

бригади'рство *բրիգադիրություն:*

брига'дный *բրիգադի, բրիգադային:*

бриганти'на *բրիգանտին, փոքր բրիգ:*

бриз ծով· *թեթև հողմ, թեթև քամի*:
бриза'нтный *փչառող, ջարդուփշուր անող*:
брике'т *բրիկետ, մամլած ածուխ, ածխաշաղույս*:
брилья'нт *ադամանդ, չողակն*:
брилья'нтовый *ադամանդի, չողակնի*:
брио'ния բոտ· *լոչտակ*:
брио'шь *բրիոշ (թխվածք)*:
Бристо'ль *Բրիստոլ*:
бристо'льская бумага *բրիստոլյան թուղթ*:
брита'нец (— нца) *բրիտանացի, բրիտ*:
брита'нка *բրիտանուհի, բրիտուհի*:
брита'нский (— ая, —ое) *բրիտանական*· — ий металл *բրիտանական մետաղ*:
Брита'ния *Բրիտանիա*:
бри'тва *ածելի*· острый как бритва *ածելու նման սուր*· безопасная бритва *անվտանգ ածելի*:
бри'твенный *ածելու*· — ремень *ածելի սրելու կաշի, կաշեսրոց*:
бри'тый *ածելված, սափրված*:
бри'ть (бре'ю, бре'ешь, бре'ют; հրմ· брей) *ածելել, սափրել*:
бри'ться (бре'юсь, — ешься, — еются; հրմ· бре'йся) *ածելվել, սափրվել*:
бритьё *ածելում, սափրում*:
бри'чка *բրիչկա, կիսակառք*:
бро'вка *ծմբի ափ, փոսի սեպ յեզր, ափ*:
бровь ի· *հոնք*· хмурить брови *հոնքերը կիտել*· насупить брови *հոնքերը կիտել*· навысшие брови *կախ ընկած հոնքեր*· бровью не повёл *հոնքն եւ չշարժեց*· не в бровь, а в глаз *չեշտակի խփել, նպատակին հարվածել*:
брод *հուն, ծանծաղուտ*· идти в брод *ծանծաղուտով անցնել, ծանծաղուտը մտնել*· не спросясь броду, не суйся в воду առած· *առանց ծանծաղուտն իմանալու ջուրը մի՛ մտնի*:
броди'ло *թթխմոր, խաշ, խմորիչ նյութ*:
броди'льный *յեփի, խաշի, խմորման*:
броди'льщик 1· *հումը ցույց տվող, ծանծաղուտի ուղեցույց*· 2· *խմորիչ*:
броди'ть (брожу', бро'дишь, — одят) 1· *թափառել, դես ու դեն ման գալ*· 2· ֆիմ· (և պտկր·) *յեփ գալ, թթվել, խմորվել*:
бродя' *թափառելով*:
бродя'га *թափառական, չրջմոլիկ, թափառաշրջիկ*:
бродя'жество *թափառաշրջիկություն, չրջմոլիկություն, թափառականություն*:
бродя'жить, бродя'жничать *չարունակ թափառել, չրջմոլիկություն անել, թափառաշրջիկել*:
бродя'жничество տես **бродяжество.**
бродя'чий (— ая, — ее) *թափառաշրջիկ, չրջմոլիկ, թափառական*· — образ жизни *կյանքի թափառաշրջիկ յեղանակ, թափառաշրջիկ կյանք, թափառական կյանք*· — ая собака *թափառաշրջիկ շուն, անտեր շուն*:
броже'ние *խմորում, յեռում, յեփ գալը*· պտկր· *հուզմունք*:
Бро'кен աշխգր· *Բրոկեն*:
брокко'ли *բրոկկոլի (կաղամբ)*:
бром *բրոմ*:
бро'мистый *բրոմավոր, բրոմային*: — истое серебро *բրոմարծաթ, բրոմավոր արծաթ*:
бро'мовый *բրոմի, բրոմային*:
бромосере'бряный *բրոմարծաթի, բրոմարծաթային*:
броме'лиевые բոտ· *բրոմելյան բույսեր (ներկայացուցիչը՝ անանաս)*:
бронеба'шня *զրահաշտարակ, զրահապատ աշտարակ*:
броневи'к *զրահապատ ավտոմոբիլ, զրահակիր*:
бронева'я площа'дка бронепо'езда *զրահագնացքի մարտավազոն, զրահագնացքի մարտական հրապարակ*:
бронево'й *զրահապատ, զրահավոր*:
бронено'сец (— сца) *զրահանավ, զրահակիր, զրահապատ նավ*· կենդ· *զրահամորթ, զրահավոր կենդանի (գոտևոր կենդանի)*:
бронено'сный *զրահապատ, զրահավոր*· — крейсер *զրահապատ հածանավ*:
бронепо'езд *զրահապատ գնացք, զրահագնացք*:
бронеси'лы *զրահուժերը, զրահավոր ուժերը*:
бро'нза *բրոնզ, անագապղինձ*· колоко'льная бро'нза *զանգակի մետաղ*:
бронзирова'ние *անագապղնձում, անագապղնձելը*:
бронзирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *անագապղնձել*:

бронзовщи'к *անագապղնձիչ*։
бро'нзовый *բրոնզե, անագապղնձե*։
бронирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *զրահապատել, զրահավորել, զրահել, անձևոնմխելի դարձնել*։
брониро'ванный *զրահապատ, զրահված, զրահած*. — кулак *զրահապատ բունդք*։
бронтоза'вр *բրոնտոզավր*։
бро'нхи ի. *բրոնխխաններ, ընչափողի խոզովակներ, ցնցուղներ*։
бронхиа'льный *բրոնխխաններէ, ընչափողի ցնցուղներէ*։
бронхи'т *բրոնխիտ, ընչափողի ցնցղաապ*։
бро'ня *զրահ, զրահատեակ*. обшивка броней *զրահ, զրահապատում, զրահավորում*։
броса'ние *նետում, ձգում*։
броса'ть, бро'сить (бро'шу, бро'сишь, бро'сят; hրմ. брось) 1. *նետել, ձգել, դնել*. 2. *թողնել, ձեռք վերցնել, հրաժարվել*. — оружие *զէնքերը նետել, զէնքերը վայր դնել*. — обвинение *մեղադրանք չարտել, մեղադրել*. — упрёки *կշտամբանք ուղղել, կշտամբել*. броса'ет з жар *տաքութիւն է դալիս վրան*. он бросил музыку *նա թողեց յերաժշտութիւնը*. ну, бросим это *երէ, թողնենք այդ, ձեռք վերցնենք դրանից*. он бросил службу *նա թողեց ծառայութիւնը, նա ձեռք վերցրեց ծառայութիւնից*։
бро'ситься (бро'шусь, — сишься. — сятся). **броса'ться** *նետվել, վրա բնկնել, հարձակվել*. броситься кому-либо на шею *մեկի վզովն բնկնել, մեկի վիզը փաթաթվել*. бросаться в глаза *աչքի բնկնել, աչքի զարնվել*. бросаться в объятия *դիրկ բնկնել, դիրկ նետվել*։
бро'ский (— ая, — ое) *հեռու նետող, հեռաձիգ*։
бро'совый *զէն դնելու, չնչին, աննչան*. — ая работа *զէն դնելու աշխատանք, չնչին աշխատանք, աննչան աշխատանք*։
бро'шка, **брошь** ի. *բրոշկա, բրոշ (կրծազարդ)*։
брошю'ра *բրոշյուր, փոքրիկ դրքույկ, տետր*։
брошю'рный *բրոշյուրի, բրոշյուրային*։
брошюрова'ние *բրոշյուրավորում, տետրավորում, տետրում*։
брошюрова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *բրոշյուրել, տետրել*։
брошюро'вка տես **брошюрование.**
брошюро'вщик *տետրիչ, բրոշյուրիչ*։
брульо'н *սևագրութիւն տետր, սևատետր, ամէնօրեայ հաշվետետր*։
брунко'ль ա. քաս. *դունավոր կաղամբ (կարմիր կաղամբ, կապույտ կաղամբ)*։
брус (hոqli. бру'сья, — сьев) *չորսու, չորեքկուսած գերան*։
бруско'вый *չորսուի ձեռվ, չորսուաձև, չորեքկուսի*. — овое железо *չորեքկուսի յերկաթաձող, քառանկյունի յերկաթաձող, քառակող յերկաթաձող*։
бру'сья (hոqli.) *մարմնամարզական ձողեր, մարզաձողեր*։
брусни'ка *հապալաս*։
брусни'чник *հապալասի թփուտ*։
брусни'чный *հապալասի*։
брусо'вка տեխն. *ձեռքի խարտոց, ձեռնախարտոց*։
брусово'й *չորեքկուսի, քառանկյունի տաշած, քառատաշ*։
брусо'к (— ска') 1. *քառանկյունի ձող*. 2. *հեսան, սրոց*։
брусо'чек (— чка) 1. *փոքր ձողիկ*. 2. *փոքր սրոց, հեսանիկ*։
бру'ствер *պատվար, պատնեշ*։
бру'тто *բրուտտո, անդուտ*. брутто-вес *բրուտտո քաշ, անդուտ քաշ*. брутто-прибыль *բրուտտո շահույթ, անդուտ շահույթ*։
брыже'йка *միջրնդերք, ապեկայ, ապիրների բռնող վորովայնաթաղանթի ծալքեր*։
брыжжи' (— е'й) *զարդարուն փողակապ (կանացի), ժաբոտկեն*։
бры'зганье *սրսկում, շաղ տալը*։
бры'зги (— ов) *անձրևակաթիլներ, ցողակաթիլներ, ջրակաթիլներ*։
бры'зга'лка *սրսկիչ, ցայտուցիչ, ցայտիչ, ցողիչ*։
бры'згать (— гаю, — гаешь, — гают և — зжу, — зжешь, — зжут) *ցայտեցնել, ջուր շաղ տալ, սրսկել*։
бры'згаться (— гаюсь, — гаешься, — гаются և — зжусь, — зжешься, — зжутся) *սրսկվել, իրար վրա ջուր ցայտեցնել*։
бры'згнуть տես **бры'згать.**

брызгу'н *ցայտեցնող, ջուր շաղ տվող, սրսկող*:
брыка'ние *աքացելը, քացի տալը*:
брыка'ть *աքացել, քացի տալ*:
брыка'ться տես **брыкать.**
брыкли'вость ի· *աքացելու սովորություն, քացկոտություն*:
брыкли'вый *աքացող, քացկոտ*:
брыку'н *աքացող, քացի տվող (վորձ կենդանի)*:
брыку'нья *աքացող, քացի տվող (եգ կենդանի)*:
бры'нза *վոչխարի պանիր*:
брысь! *փի՛չա, կորի՛ր*:
брюзга' *քրթմնջացող մարդ, մռթմռտան մարդ, վնթփնթան մարդ*:
брюзгли'вость ի· *մռթմռթանություն, տրտնջողություն, վնթփնթանություն*:
брюзгли'вый *մռթմռթան, քրթմնջացող, վնթփնթան*:
брюзжа'нье *վնթփնթոց, մռթմռթոց, քրթմնջյուն*:
брюзжа'ть (— зжу', — зжи'шь, — зжа'т; հրմ· — зжи') *վնթփնթալ, մռթմռթալ, տրտնջալ, քրթմնջել*:
брю'ква *շաղգամ, դոնդեղ*:
брю'квенный *շաղգամի, դոնդեղի*:
брю'ки (հոգն· սեռ· — юк) *շալվար, տաբատ, անդրավարտիք*:
брюковыпрями'тель ա· *շալվարուղղիչ, տապատուղղիչ*:
брюме'р *բրյումեր (ամսի անուն)*:
брюне'т *թուխ տղամարդ*:
брюне'тка *թխահեր կին*:
брю'ссепец (— льца) *բրյուսսելցի*:
Брю'ссель ա· *Բրյուսսել*:
брю'ссельский (— ая, — ое) *Բրյուսսելի, բրյուսսելյան*:
брюха'н *հաստափոր մարդ, լայնափոր մարդ, ցնփոր մարդ*:
брюха'стый *հաստափոր, լայնափոր, ցնփոր*:
брюха'тая գռհհկ· *հղի*:
брю'хо *փոր*· на брюхе *փորի վրա*:
брюши'на *վորովայնամաշկ*· воспаление брюшины *վորովայնամաշկի բորբոքում*:
брюши'нный *վորովայնամաշկի*:
брюшко' *փորիկ, փոքրիկ փոր*:
брюшно'й *փորի, վորովայնի*· — ой тиф *վորովայնի տիֆ, վորովայնատիֆ*:
бряк! *բո՛մբ, թր՛ակ, չրա՛կ*:
бря'канье *դրմբացնելը, չրխկացնելը, ղողանջյուն*:
бря'кать, бря'кнуть *չրխկացնել, ղրնգացնել, ղողանջել, պտկր*· *չրպպացնել, բերնից անտեղի խոսք թռցնել*:
бря'кнуться *թրխկալով վայր ընկնել, չրխկալով վայր ընկնել*:
бряца'нье *չաչուն, չառաչուն*:
бряца'ть *չաչել, չառաչել, ղրընդացնել*· бряца'ть оружием *զենքով սպառնալ, զենքը ղրընդացնել*:
БССР = Белорусская ССР.
бу'бен (— бна) հոգն· **бу'бны** (— бен) *դափ, դահիրա, ղավալ*:
бубе'не'ц (— нца'), **бубе'нчик** *բժժ*:
бубе'нщик *դափ ածող, դահիրա ածող, ղավալ ածող*:
бу'блик *պաքսիմատ (կլոր)*:
бу'бна, бубно'вка բդբ· *աղյուսատուղթ, քարփինջ*:
бу'бны տես **бубна.**
бубно'вый *աղյուսատղթի, քարփինջի*:
бубо'н *դեղձուտուցք*:
бубо'нный *դեղձուտուցքի*· — ая чума *դեղձուտուցքի ժանտախտ*:
буга'й կենդ· *բուղա, ցուլ, ջրցուլ*:
бу'гель ա· տեխն· *յերկաթե ողղակալ*:
буго'р (— гра') *բլուր, բլրակ, թումբ*:
бугоро'к (— рка') *բլրակ, թմբիկ*:
буго'рча'тка բուժ· *տուբերկուլոզ, բարակացավ, պալարախտ*:
буго'рча'тый 1· *բլրանման, թմբանման*· 2· *տուբերկուլոզի, բարակացավի, պալարախտի*:
бугри'стый *բլրաշատ, թմբաշատ*:
бугрова'тый տես **бугристый.**
бу'гшприт ծով· *ցռկակալմ, քթակալմ*:
Будапе'шт աշխգր· *Բուդապեշտ*:
Бу'дда *Բուդդա*:
будди'зм *բուդդայականություն*:
будди'йский (— ая, — ое) *բուդդայական*:
будди'ст *բուդդիստ*:
будди'стка *բուդդիստուհի*:
бу'де *յեթե վոր*:
бу'день (— дня; հոգն· бу'дни, — ей) *լի որ, լուր որ, աշխատանքի որ*:
бу'дет *բավական է, հերիք է, թողեք, բավ է*· — с меня *այս ինձ բավական է, այսքանն էլ ինձ հերիք է*· будет с вас этого? *այս բավակա՞ն է ձեզ*·

ему за это будет! դրա համար նա իրենը կստանա:

буди́льник զարթուցիչ:

буди́льный զարթեցնելու:

буди́ровать (— рую, — руешь, — руют) խոժոռել, դժկամակել, քիթը կախել:

буди́ть (— жу́, — дишь, — дят) արթնացնել, զարթնեցնել:

бу́дка տնակ, տնիկ, պահատնակ, բուդկա. — машиниста յերկաթուղ. մեքենավարի բուդկա:

бу́дни ա. տես **будень**.

бу́дничность ի. ամենօրեայություն, սովորականություն, առօրեայություն:

бу́дничный ամենօրյա, լի որվա, սովորական, առօրյա:

будора́жить անհանգստացնել, հուզել, խռովել:

бу́дочка տես **будка**.

бу́дочник վոստկական պահակ:

бу́дто, бу́дто бы իբր թե, իբրև թե. будто вы этого не знали իբր թե դուք այդ չգիտեյիք. у вас такой вид, будто вы не поняли դուք այնպիսի տեսք ունեք, իբր թե չեք հասկացել:

бу́ду տես **быть**.

будуа́р բուդուար, կնոջ գեղասենյակ:

бу́дущий (— ая, — ее) ապագա, հետագա, յեկող, գալիք. — ее время ֆերական. ապառնի ժամանակ. в будущую пятницу յեկող ուրբաթ, գալ ուրբաթ. в будущем году յեկող տարի, գալ տարի:

бу́дущность ի. ապագա:

будь: будь что будет ինչ ուզում է՝ լինի. не будь вас, он бы утонул դուք չլինեյիք՝ նա կխեղդվեր. будь то ... լինի այս ... ուզում է լինի ... յեթե լինի ...:

буёк (— йка́) ծով. բոյե, խարսխաձույց լողան, խարսխանշան, խճանշան. лотовый буёк խորությունը չափելու բոյե:

бу́ер ծով. բոյեր (նավակ խարսխանշան, խճանշան դնելու համար). սպորտ. առագաստանահնակ:

буера́к կիրճ, ծերպ, հեղեղատ:

бужени́на խոզի միս:

буза́ 1. բուզա (խմիչք). 2. պտկր. վողբ, քրքմնջյուն, դանդատանք. 3. ծովային աղ:

бузи́ло տես **бузотёр**.

бузина́ թանթրվենի, շամբուկ, քրքիկենի:

бузи́нный թանթրվենու, շամբուկի, քրքիկենու:

бузи́ть (— жу́, — зи́шь, — зя́т) դժգոհել, թոնթորալ, քրքմնջալ:

бузотёр գռեհկ. դժգոհող, քրքմնջացող, թոնթորացող, թոնթորան:

буй բոյե, խարսխանիշ լողան, ճողաննշան:

бу́йвол (hոqն. — лы և — ла́) գոմեշ:

буйволёнок (— нка) (hոqն. буйволя́та, — ят) գոմշաձագ:

бу́йволица քած, գոմշակով:

бу́йволовый գոմեշի:

бу́йно կատաղաբար, մոլեգնաբար, վայրագությամբ:

бу́йность ի. կատաղություն, մոլեգնություն, անզսպություն, վայրագություն. — ое помешательство խելագարություն, կատաղություն:

бу́йный կատաղի, մոլեգին, վայրագ, անզուսպ. — ый больной անզուսպ հիվանդ, կատաղի հիվանդ. — ый ветер կատաղի քամի, փոթորկալից քամի:

бу́йство կռվանություն, կատաղություն, անզսպություն, աղմուկ, սկանդալ:

бу́йствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) անկարգություն անել, մոլեգնել:

бук փեկոն, հաճարի. красный бук կարմիր փեկոն, կարմիր հաճարի:

бу́ка 1. խստաբարո, մարդատյաց. 2. հրեշ, ճիվաղ, բոբո:

бука́шка միջատ, բզեզ:

бу́ква տառ, գիր. печатные буквы տպագիր տառեր, տպատառեր. прописная буква մեծատառ, գլխատառ. строчная буква փոքրատառ. буква закона օրենքի տառը:

буква́льно տառացիորեն:

буква́льность ի. տառացիություն:

буква́льный տառացի. в буквальном смысле տառացի իմաստով:

буква́рный այբբենարանի:

буква́рь ա. այբբենարան:

бу́квенный տառի, գրի:

буквое́д տառակեր, բծախնդիր, տառամոլ:

буквое́дство տառակերություն, բծախնդրություն, տառամոլություն:

букволите'йщик *տառ ձուլող, տառաձուլիչ*:
буквопеча'тающий аппарат *տառատպիչ դործիք*:
буке'т *ծաղկեփունջ*:
буке'тец (— тца), **буке'тик** *ծաղկեփնջիկ*:
букини'ст *հնադրամաճառ, րուկինիստ*:
бу'кля *խոպոպիկ, դանդուր*:
бу'кмекер *դրամընկալ* (*ձիարշավի*):
бу'ковый *բեկոնի, հաճարենու*:
буко'лика *հովվերդ, հովվերդական բանաստեղծություն*:
буколи'ческий (— ая, — ое) *հովվերդական*:
букс *рus.* *տոսախ, բուքս*:
бу'кса *յերկաթուղ.* *ողակ, մեքենայի դլանաձև խողովակ*:
букси'р *բուքսիր, նավաքարշ, քարշակ.* взять на буксир *բուքսիրի վերցնել, բուքսիրել, քարշակել.* на буксире *բուքսիրի վերցրած, քարշակի վերցրած*:
букси'рный *բուքսիրի, քարշակի, քարշակային.* — ый канат *բուքսիրի պարան, քարշակապարան*:
буксирова'ние *բուքսիրում, բուքսիրի վերցնելը, քարշակում*:
буксирова'ть (— иру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *բուքսիրել, քարշակել*:
буксова'ть (— су'ю, — су'ешь, — су'ют) *տեղատուայ տալ*:
бу'ксовое дерево տես **букс.**
булава' *լախտ, դուրզ, մահակ, դավազան.* гетманская булава *հեթմանական դավազան, հեթմանական դուրզ*:
була'вка *գնդասեղ, քորոց.* английская булавка *անգլիական քորոց.* деньги на булавки *քորոցադրամ* (*չնչին դումար*). грудная булавка *կրծքի քորոց, կրծաքորոց.* булавка для галстука *փողկապի քորոց.* подушечка для булавок *քորոցաբարձ*:
була'вочка *գնդասեղիկ, քորոցիկ*:
була'вочный *գնդասեղի, քորոցի.* — очные уколы *գնդասեղի ծակոցներ, ասեղի ծակոցներ*:
була'вчатый *խայտաբղետ, բծավոր, խատուտիկ*:
була'ный *աղոտ, գունատ, լաց գույնով*:
була'т *պողպատ, դամասկյան պողպատ*:
була'тный *պողպատե*:
бу'лка *բուլկի, սպիտակ նուրբ հաց, բլիթ*:
бу'лла *կոնդակ* (*Հռոմի պապի*), *բուլլա*:
бу'лочка *փոքրիկ բուլկի, փոքրիկ բլիթ*:
бу'лочная *հացադործարան, բուլկիարան, բլիթադործատուն*:
бу'лочник *բուլկեդործ, բլիթադործ*:
бу'лочница *բուլկեդործուհի, բլիթադործուհի*:
бу'лочный *բուլկու, հացի, բլիթի*:
булты'х! *չրը՛մ!*:
булты'хание *չրըմփալը* (*ջրի*):
булты'ха'ть *թափահարել, խառնել, ջրի մեջ չրըմփացնել*:
булты'ха'ться *ջրի մեջ ընկնել, չրըմփալ*:
булты'хну'ть տես **бултыхать.**
булты'хну'ться տես **бултыхаться.**
булы'га *գետաքար*:
булы'жник *կոպճի, խճաքար*:
булы'жный *գետաքարի, կոպճի, խճաքարի.* — ая мостовая *կոպճով խճած փողոց, կոպճասալարկ*:
бульва'р *բուլվար, պրոսպեկտ*:
бульва'рный *բուլվարի, բուլվարային, փողոցային.* бульва'рный роман *բուլվարային վեպ, փողոցային վեպ*:
бульдо'г *բուլդոգ, դամփռ շուն*:
бу'льканье *կլկլալը, կլկլոցը*:
бу'лькать *կլկլալ*:
бульо'н *մսաջուր, բուլյոն*:
бульо'нный *բուլյոնի, մսաջրի*:
бум! *բո՛ւմ, չրը՛խկ, թրը՛խկ*:
бум = տես **бумажный.**
бума'га 1. *թուղթ.* 2. *դրություն, վավերաթուղթ.* — ва'тманская *վատմանյան թուղթ.* — верже' *վերժե թուղթ.* — восковая *մոմաթուղթ.* — голландская *հոլլանդական թուղթ.* — для обоев *պաստառաթուղթ.* — для рисования *նկարչական թուղթ, նկարչաթուղթ.* — из древесной массы *փայտանդվածից պատրաստած թուղթ.* — китайская *չինական թուղթ, ճենաթուղթ.* — копировальная *պատճենահանման թուղթ, պատճենաթուղթ.* — для перевода տես копировальная бумага. — меловая

կավճաթուղթ (դեղարվեստ. տպագրությունների համար). — нотная նոտաների թուղթ, ձայնանշանների թուղթ. — папиросная պապիրոսի թուղթ, գլանակաթուղթ. — пергаментная մալաղաթի թուղթ. — промасленная յուղած թուղթ. — промокательная ծծողական թուղթ, ծծան, ծծաթուղթ. ролевая бумага վոլորաթուղթ. — стеклянная ապակեթուղթ. — писчая գրելու թուղթ. — почтовая նամակաթուղթ, փոստաթուղթ. — печатная տպագրական թուղթ. — обёрточная փաթեթոցաթուղթ. — лакмусовая լակմուսի թուղթ, ծաղալոսի թուղթ, մամռաթուղթ. — линованная տողած թուղթ. — официальная պաշտոնական գրություն. — срочная շտապուղթ գրություն, շտապ գրություն. — государственная պետական վաստաթուղթ. — ценная արժեթուղթ. — хлопчатая բամբակ:

бумагомара'тель ա. թուղթ մրոտող, գրելամոլ, գրելացավով բռնված:

бумагопрода'вец (— вца) թղթավաճառ:

бумагопряди'льня բամբակամանածան:

бумаготорго'вец (— вца) թղթավաճառ:

бумагохрани'лище արխիվ, դիվան:

бума'жечка փոքրիկ գրություն, տոմսակ:

бума'жка 1. թղթիկ. 2. թղթադրամ:

бума'жник թղթապանակ (ծոցի):

бума'жный 1. թղթի. 2. բամբակի. — ая пряжа բամբակի մանվածք. — ая ткань բամբակի գործվածք. — ые деньги թղթադրամ:

бумазе'я բոմբազին, բամազա:

бумазе'йный բոմբազենի, բամազայի:

бумера'нг բումերանգ (ավստրալիական նետելու զենք փայտից):

Бунд Բունդ (հրեական բանվորական կուսակցություն):

бунди'ст բունդիստ:

бу'нзеновская горе'лка բունզենի այրոց, բունզենի պատրուդակալ:

бу'нкер բունկեր, ածխանոց (չողենավերում):

бунт 1. բունտ, ապստամբություն, խռովություն, խազմ. 2. կապոց, հակ:

бунта'рь ա. տես **бунтовщик.**

бунта'рский (— ая, — ое) խռովարարական, խաղմարարական:

бунта'рство խռովարարություն, խազմարարություն:

бунтова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — ту'ют) 1. դրդռել, ապստամբեցնել, ընդվզեցնել. 2. ապստամբել, ընդվզել:

бунтова'ться (— ту'юсь, — ту'ешься, — ту'ются) ապստամբվել, ընդվզել:

бунтовско'й խռովահույզ, միտք պղտորող:

бунтовщи'к ապստամբ, խռովարար, խաղմարար (տղամարդ):

бунтовщи'ца ապստամբուհի, խռովարարուհի, խաղմարարուհի:

бунчу'к բունչուկ (պատվանշան, ռազմանշան, գավազան):

бур I. տեխն. գլխիր, գայլիկոն, հորատ, գետնափոր գայլիկոն, չաղափ. — алмазный ալմասի գայլիկոն, ալմասի հորատ:

бур II. բուր (ժողովուրդ), բոեր:

бура' բորաքս, փոսկեբորակ. неочищенная натуральная бура բնական բորաքս, չզտված բորաքս:

бура'в բուրղու, գլխիր, գայլիկոն:

бура'вить (— влю, — вишь, — вят) գայլիկոնել, հորատել, գլխրել:

буравле'ние գայլիկոնում, հորատում, գլխրում, գլխրատում:

бура'вчик գլխրակ:

бура'вчатый գայլիկոնանման, գլխրաձև:

бура'к 1. բուս. բաղուկ, ճակնդեղ, կարմիրտակ, տակ. 2. կեչու կեղևման:

бура'н բորան, թխիլ-բորան, ձյունախառն փոթորիկ, ձյունահողմ:

бура'чник բուս. վարնդախոտ:

бурачо'к բուս. քարխոտ:

бурбо'н 1. բուրբոն. 2. դռեհիկ մարդ, կոպիտ մարդ:

бургоми'стр քաղաքագլուխ:

бурго'нские ви'на բուրգունդական գինիներ:

бургу'ндец (— дца) բուրգունդացի:

бургу'ндка բուրգունդուհի:

Бургу'ндия Բուրգունդիա:

бургу'ндский (— ая, — ое) բուրգունդական, բուրգունդյան. — ое вино բուրգունդական գինի, բուրգունդյան գինի:

бурда' *խառնախմիչք, անհամ խմիչք, խառնուչք:*
бурдю'к *տիկ, տկճոր:*
буреве'стник *մրրկահավ:*
бурело'м 1· *վոթորկալից քամի, մրրկահոդմ.* 2· *հոդմակոթծան ծառեր, հոդմակոթծան անտառ:*
буре'ние *գայլիկոնում, հորատում, պեղում:*
буре'ть *չագանակագույն դառնալ, թխանալ:*
буржуа' *բուրժուա:*
буржуа'зи'я *բուրժուազիա:*
буржуа'зность *ի· բուրժուականութիյուն:*
буржуа'зный *բուրժուական.* — ая партия *բուրժուական կուսակցութիյուն.* мелко-буржуазный *մանրբուրժուական:*
буржу'й *բուրժույ, ֆիլիստեր.* տես նաև **буржуа.**
буржу'йка 1· *բուրժուհի, ֆիլիստերուհի.* 2· *բուրժույկա (ձեռքի վառարան թխվածք եփելու համար):*
бури'льный *ծակելու, հորատելու, պեղման:*
бури'льщик *հորատիչ, պեղող, բուրղուղ, պեղիչ:*
бури'ть *գայլիկոնել, հորատել, պեղել:*
бу'рка 1· *տառատոկ, յափնջի, այծենակաճ.* 2· *մուդ կարմիր ձի, մգակարմիր ձի:*
бу'ркалы (hոգն· бу'ркалы և бу'ркала, бу'ркал) *գռեհկ· խոշոր աչքեր, դուրս ցցված աչքեր.* что ты на меня бу'ркалы пялишь? *ի՞նչ ես աչքերդ վրաս չռել:*
бу'ркать, бу'ркнуть *փնթփնթալ, մոթմոթալ:*
бурла'к *բուրլակ, նավաքարշ բանվոր:*
бурла'цкий (— ая, — ое) *բուրլակային:*
бурла'чество *բուրլակութիյուն:*
бурла'чить *բուրլակութիյուն անել:*
бурли'вость *ի· վոթորկոտութիյուն, մրրկոտութիյուն:*
бурли'вый *վոթորկալից, մրրկալից:*
бурли'ть *ալեկոծվել, աղմկել, վոթորկել, չաչել, մռնչել:*
бурми'стр *բուրմիստր, կալված-քի կառավարիչ, կալվածքի վերակացու:*
бурми'тское зерно տես **жемчуг.**
бу'рно *մոլեգին, բուռն·* после бурно проведенной молодости *մոլեգին յերիտասարդութիյունից հետո, բուռն յերիտասարդական կյանք անցկացնելուց հետո:*
бу'рность *ի· մոլեղնութիյուն, կատաղութիյուն, սաստկութիյուն, աղմկալիութիյուն, խիստ ալեկոծութիյուն:*
бурну'с *բուռնուս (յերկար վերնազգեստ կանացի):*
бу'рный *վոթորկալից, կատաղի, բուռն, մրրկածուփ:*
бурово'й *գայլիկոնելու, ծակելու, հորատելու, հորատման.* — ой мастер *հորատիչ վարպետ.* — ая скважина *հորատման անցք, հորատման ծակ.* — ая муть *հորատման մանրունք, հորատման չաշախ:*
бу'рса' *հոգևոր դիշերօթիկ դպրոց, սեմինարիա:*
бурса'к *սեմինարիստ, հոգևոր դպրոցական:*
бу'рский (— ая, — ое) *բուրական, բոերական:*
буру' (— а') *ծովափնյա խիստ ալեկոծութիյուն, ափակոծութիյուն;*
бурунду'к (— а') *կենդ· չերտավոր սկյուռ, չերտասկյուռ:*
бурча'ние *կարկաչում, խլթխլթալը, պճպճալը:*
бурча'ть (— чу', — чи'шь, — ча'т) *խլթխլթալ, գրդռալ, պճպճալ:*
бурш *բուրշ (ուսանողական միութիյան անդամ Գերմանիայում):*
бу'рый *մուդ չագանակագույն, մուդ դարչնագույն, թուխ.* — уголь *մուդ չագանակագույն ածուխ, թուխ քարածուխ:*
бурья'н *մոլախոտ:*
бу'ря *վոթորիկ, մրրիկ.* буря и натиск *վոթորիկ և դրոհ.* буря в стакане воды *վոթորիկ մի բաժակ ջրի մեջ.* снежная буря *բուք ու բորան, թիխիխ:*
буря'т *բուրյատ:*
буря'тка *բուրյատուհի:*
буря'тский (— ая, — ое) *բուրյատական:*
бу'сина, бу'синка *ուլունքահատիկ:*
бусо'ль *ի· կողմնացույց, բուսոլ:*
бусурма'н տես **басурман.**
бу'сы *ի· ուլունքներ:*
бут *վորմաքար, խամքար:*
бута'фо'р *թատրոնի հանդերձապահ:*
бутафо'рия *բուտաֆորիա, ռեքվիզիտ (թատրոնական իրեր, զգեստներ, կահ-կարասի):*

бута'фо'рская (— ой) *թատրոնական իրերի սենյակ:*
бута'фо'рский (— ая, — ое) *բուտաֆորի, բուտաֆորական, կեղծ, չինծու:*
бутербро'д *բուտերբրոդ, կարագահաց (հաց կարագով, խավիարով, յերշիկով և այլն)· — с икрой խավիարով կարագահաց, ձկնկիթով բուտերբրոդ:*
бутири'новая кислота *բուտիրինաթթու:*
бути'ть (— чу', — ти'шь, — тя'т) *քարել, խամքարով լցնել, քար ու ավազով լցնել (շաղախելով):*
бу'товый *խամքարի, վորմաքարի:*
буто'н *կոկոն:*
бутонье'рка *բուտոնյեր, վինջակալ, վինջկալ:*
буту'з *կարճլիկ-հաստլիկ, թշեզ:*
буты'лка *չիշ:*
буты'лочка *փոքր չիշ, չշիկ:*
буты'лочный *չշի, չշային:*
буты'ль ի· *մեծ չիշ:*
буф յերաժշտ· *բուֆ, ծաղրական բան, կատակերգական բան:*
бу'фер (հոգն· — фера', — ров) *բուֆեր, թափարդել· — ое государство բուֆերային պետություն:*
буфе'т *բուֆետ, սպասանոց, խորտկասեղան, սպասապահարան:*
буфе'тный *բուֆետի, սպասանոցի, խորտկասեղանի, սպասապահարանի:*
буфе'тчик *բուֆետապան, սպասակալ:*
буфе'тчица *բուֆետապանուհի, սպասակալուհի:*
буфо'н *ծաղրածու, խեղկատակ, մխմոս:*
буфона'да *ծաղրածություն, խեղկատակություն, մխմոսություն, ծաղրաշարժ ներկայացում:*
буфо'нить *խեղկատակել, մխմոսություն անել, ծաղրածություն անել:*
бу'фы *ծալքեր, փոթեր:*
бух! *թրա՛խկ, դրը՛մփ, չը՛մփ:*
Буха'ра *Բուխարա:*
буха'рец (— рца) *բուխարացի:*
буха'рка *բուխարուհի:*
буха'рский (— ая, — ое) *բուխարական:*
бу'хать, бу'хнуть 1· *աղմուկով մղել, աղմուկով դցել, աղմուկով դիպչել· 2· ճակատին տալ, տրաքացնել:*
бу'хаться, бу'хнуться *չրխկալով վայր ընկնել, դրըմփալ:*
бухга'лтер (հոգն· — ры և — ра') *հաշվապահ, տոմարակալ:*
бухгалте'рия *հաշվապահություն, տոմարակալություն·* двойная бухгалтерия *կրկնակի հաշվապահություն, կրկնակի տոմարակալություն:*
бухга'лтерский (— ая, — ое) *հաշվապահական, տոմարակալական:*
бу'хнуть I *ուռչել, տուղել, ընդլայնվել, լայնանալ· պտկր· չրխկացնել, առանց մտածելու ասել:*
бу'хнуть II տես **бухать.**
бу'хнуться տես **бухаться.**
бу'хта *ծոցիկ, խորշ· — морская ծովածոցիկ, ծովախորշ:*
бу'хточка տես **бухта.**
бу'хты - бара'хты *ուր տեղը, հիմարաբար, առանց այլևայլության:*
буцефа'л *բուկեֆալ (Ալեքսանդր Մակեդոնացու նժույգի անունը):*
бу'ча *աղմուկ, ժխոր, խռովություն:*
бу'чать (— чу', — чи'шь, — ча'т) *բառաչել, լալ, վոռնալ, տղղալ:*
бу'чение *խամքարում, խամքարելը:*
бу'чить *վայգը մոխրաջրել, մաքրել, սպիտակացնել:*
бушева'ние *կատաղելը, մոլեգնելը, փրփրելը, աղմկելը, ալեկոծում:*
бушева'ть (— шу'ю, — шу'ешь, — шу'ют) *կատաղել, փրփրել, մոլեգնել· ալիքների համար նաև բարձրանալ, դիզանալ, ալեկոծվել, աղմկել:*
бу'шель *բուշել (հացահատիկի չափ):*
бушме'ны *բուշմեններ (ժողովուրդ):*
буя'н 1· *աղմկարար մարդ, կռվարար մարդ, խելառ մարդ· 2· բեռնափոխման վայր (նավերի)· — пеньковый կանեփի չոփմարան:*
буя'нить *աղմկել, անկարգություն անել:*
бы, б *սրանով կազմվում են ստորադասական և պայմանական յեղանակները· он бы написал, если бы мог նա կդրեր, յեթե կարողանար· я так сделал бы, если бы был на вашем месте յես այդպես կանեյի, յեթե ձեր տեղը լինեյի· без какого бы то ни было труда առանց վորևե աշխատանքի· где бы вы ни были ուրել վոր լինեյիք դուք· кто бы это мог быть? այդ ո՞վ կարող եր լինել· чего бы это ни стоило ինչ ել այդ արժենար· что бы ни случилось*

ինչ եւ վոր պատահելու լինի, ինչ եւ վոր պատահի:

быва'ло *պատահում եր, լինում եր, յերբեմն.* как ни в чем не быва'ло *կարծես վոչինչ յեղած չլիներ, կարծես վոչինչ չի յեղել, կարծես վոչինչ չեր պատահել.* он, бывало, навещал меня *նա յերբեմն այցելում եր ինձ. պատահում եր, վոր նա այցելում եր ինձ.* встанет, бывало, и пойдет *մեկ ել տեսար՝ վեր եր կենում և գնում եր.* бывало, и он радовался *լինում եր, վոր նա յել եր ուրախանում, յերբեմն նա յել եր ուրախանում:*

быва'лый 1. *յեղած, պատահած.* 2. *փորձված.* бывалый человек *փորձված, ընկած-յեղած մարդ:*

быва'ть 1. *պատահել, լինել.* 2. *այցելել.* я часто бываю в театре *յես հաճախ եմ լինում թատրոնում, յես հաճախ եմ թատրոն գնում.* этому не бывать *այդ լինելու բան չէ.* вы редко бываете *դուք հազվադեպ եք լինում.* бывают и такие случаи *այդպիսի դեպքեր ել են պատահում.* заседания бывают по средам *նիստերը լինում են չորեքշաբթի որերը:*

бы'вший (— ая, — ее) *առաջվա յեղած, նախկին.* бывший заведующий *նախկին վարիչ.* один из моих бывших друзей *իմ նախկին բարեկամներից մեկը:*

бык 1. *կենդ. յեզ, ցուլ.* бой быков *ցլամարտություն.* племенной бык *ազնվացեղ յեզ.* тибетский бык *յակ (տիբեթի յեզ).* одногорбый бык *միաապատ յեզ, հնդկացուլ, ցերու.* здоров, как бык *յեզի նման առողջ.* 2. *շին. կամրջաձյուն, կամրջի հաստատուն.* деревянный бык *փայտե կամրջաձյուն:*

была' не была' *ինչ ուզում է՝ լինի, չեղավ-չեղավ:*

были'на *բիլինա, ժողովրդական վիպական դյուցազներգություն, ժողովրդական պրուլյ, պրուցավիպ:*

были'нка, были'ночка *խոտ, քոլ:*

бы'ло *համարյա, գրեթե, քիչ եր մնում.* он чуть было не упал *նա քիչ եր մնում՝ վեր ընկներ.* я чуть было не сказал *յես քիչ եր մնում՝ ասեյի.* вы было поехали *քիչ մնաց գնայիք, այն է՝ գնում եյիք.* он сказал было *նա համարյա ասում եր, նա գրեթե ուզում եր ասել, քիչ եր մնում՝ ասեր, նա ասելու վրա յեր:*

было'й *վաղեմի, առաջվա, նախկին:*

быль *f. իրական պատմություն, պատմական պրուլյ:*

быльё *խոտեղեն, քոլեղեն.* было, да быльём поросло *անցած-գնացած բաներ, հին բաներ:*

быстрина' *ահանգ, ջրի արագ հոսանք:*

бы'стро *արագությամբ, արագորեն:*

быстрогла'зый *սուր աչքեր ունեցող, սրատես:*

быстроно'гий (— ая, — ое) *արագոտն:*

быстротеку'щий (— ая, — ее) *արագահոս, սրընթաց.* պտկր. *արագ անհետացող:*

быстрота' *արագություն.* — ветра *հողմի արագություն, քամու արագություն.* с быстротой молнии *կայծակի արագությամբ:*

быстрохо'дный *արագընթաց, սրընթաց, արագագնաց.* — пароход *սրընթաց շոգենավ, արագընթաց շոգենավ, արագագնաց շոգենավ:*

бы'стрый *արագ, սրընթաց, շուտափույթ.* — ая река *արագահոս գետ, սրընթաց գետ.* — ое течение *սրընթաց հոսանք:*

быт *կենցաղ, կյանք.* домашний быт *ընտանեկան կենցաղ, տնային կենցաղ.* сельский быт *գյուղական կենցաղ.* в нашем быту *մեր կյանքում:*

бытие' *կեցություն, գոյություն, լինելություն.* Кни'га Бытия' *Գիրք Ծննդոց:*

бы'тность *f. լինելը, ապրելը.* в мою бытность в N *իմ (այս լինչ տեղն) յեղած ժամանակ:*

бытово'й *կենցաղային, կյանքից վերցրած:*

бытописа'ние *կենցաղագրություն, պատմագրություն:*

бытописа'тель *m. կենցաղագիր, պատմագիր:*

быть (я есмь, ты еси, он есть, мы есмы, вы есте, они суть *գործածական են միայն* есть *և ավելի հիչ* суть; *անցյալ* был, были; *ապառնի* буду, будешь, будут; *հրմ.* будь, будьте) *լինել.* быть учителем *ուսուցիչ լինել.* быть примером для кого-либо *մեկին օրինակ ծառայել,*

մեկին որինակ լինել· быть знакомым *ծանոթ լինել*· быть известным *հայտնի լինել*· быть в тягость кому-либо *մեկի համար բեռ լինել*· быть в отсутствии *բացակայության մեջ լինել, բացակա լինել*· быть обязанным *պարտավոր լինել*· быть в курсе дела *գործին ծանոթ լինել*· *տեղյակ լինել, իրազեկ լինել*· быть в состоянии *ի վիճակի լինել, կարողանալ*· быть независимым *անկախ լինել*· быть в голосе *ձայնը տեղը լինել*· быть дождю *անձրև պիտի գա, անպատճառ պիտի անձրև գա, կանձրևի*· быть по сему *այսպես լինի, թող լինի ըստ այսմ, յեղիցի ըստ այսմ*· так и быть *թող այդպես լինի*· может быть это так *գուցե այդ այդպես է, կարելի յե՝ այդ այդպես է*· чтобы этого больше не было *տես, վոր այդ բանն այլևս չլինի*· как быть? *ի՞նչպես անենք*:

бытьё տես **бытие.**

быча'чий (— чачья, — чачье) *յեղան, ցուլի*:

бы'чий (— чья, — чье) տես **бычачий.**

бычо'к (— чка') *յեղնակ, ցլիկ, արջառ*:

бэ'ко'н տես **бекон.**

бюва'р *բյուվար, ծծողական թղթապանակ*:

бюдже'т *բյուջե, յելևմտացուցակ*· проект государственного бюджета *պետական բյուջեի նախագիծ*· бюджет рабочего *բանվորի բյուջե*:

бюдже'тный *բյուջեի, յելևմտացուցակի, բյուջեական*:

бюллете'нь ա· 1· *բյուլլետեն, տեղեկաթերթ*· 2· *քվեաթերթ*:

бю'ргер *բյուրգեր, քաղաքացի*:

бюре'тка *բյուրետկա, չափանոթ, չափասրվակ (հեղուկի ծավալը ճշդրիտ վորոշելու գործիք)*:

бюро' *բյուրո, գրասենյակ, գրասեղան*· справочное бюро *տեղեկատու բյուրո*· бюро юридической помощи *իրավաբանական ոգնության բյուրո*· бюро коллектива *կոլեկտիվ բյուրո*· бюро по обслуживанию иностранцев *ոտարերկրացիներին սպասարկող բյուրո, ոտարերկրացիների սպասարկման բյուրո*· похоронное бюро *թաղման բյուրո*:

бюрокра'т *բյուրոկրատ*:

бюрократи'зм *բյուրոկրատիզմ, բյուրոկրատություն*:

бюрократи'ческий (— ая, — ое) *բյուրոկրատական*· бюрократи'ческое госуда'рство տես **полицейское государство.**

бюрокра'тия *բյուրոկրատիա (պաշտոնյաների իշխանություն)*:

бюст 1· *կիսաքանդակ, կիսանդրի* 2· *կուրծք (կանացի)*:

бю'стга'лтер *կրծքակալ, կրծկալ*:

бю'стовый *կիսաքանդակի, կիսանդրու*:

бязь ի· *կտավ, բյազ, ամիրքան*:

В

В, в վ, վ:

в, во («куда» և «где» հարցերով) *դեպի, մեջ*· в Е́вропе *Եվրոպայում*· в армии *բանակում, զորաբանակում*· в коричневых ботинках *շագանակագույն կոշիկներով*· войти в комнату *սենյակը մտնել*· пойти в театр *թատրոն գնալ*· в го'род (куда?) *քաղաք, դեպի քաղաք*· в городе (где?) *քաղաքում*· в А'нглию *Անգլիա, դեպի Անգլիա*· в Берли'н *Բեռլին, դեպի Բեռլին*:

Вход в театр

Ցույց է տալիս ժամանակ, պատասխանելով «когда»? «как долго»? հարցերին·— в Вели'кую францу'зскую револю'цию *Ֆրանսական մեծ հեղափոխության ժամանակ*· в этом году *այս տարի, այս թվականին*· в э'тот день *այս որը, այդ որը*· в э'ту по'ру *այդ ժամանակ*· в три часа' *ժամը յերեքին*· во всю ночь *ամբողջ գիշերը*:

Ցույց է տալիս չափ, հաշ կամ գին·— о'корок в во'семь кило *ութ կիլոանոց այդր (խողի ապխտած)*· ко'мната длино'ю в четы'ре ме'тра *չորս մետր յերկայնություն ունեցող սենյակ*:

Հատուկ դեպքեր։— в день *որա-ջան*. в неде'лю *չարաթական*. в год *տարեկան*. в дождь *անձրևին*. в бу'рю *փոթորկին*. вы'брать в нача'льники *առաջնորդ ընտրել, պետ ընտրել*. брать в свиде'тели *վկա դնել*. приглаша'ть в го'сти *հյուր կանչել*. игра'ть в ка'рты (футбол) *թուղթ խաղալ (ֆուտբոլ խաղալ)*. смотре'ть в окно' *լուսամուտից նայել*. бро'сить в окно' (бро'сить из окна') *լուսամուտից դուրս նետել, լուսամուտից նետել*. бро'сить в окно (дрова) *լուսամուտից ներս գցել, լուսամուտով գցել*. сло'во в сло'во *բառ առ բառ, բառացի*. в честь кого-либо *մեկի պատվին*. в знак дру'жбы *ի նշան բարեկամության*. в па'мять на'шей дру'жбы *ի հիշատակ մեր բարեկամության*. в откры'том мо'ре *բաց ծովում*. быть в пра'ве *իրավունք ունենալ*. в нача'ле *սկզբում*. в конце' *վերջում*. во главе' *գլխավորության*, *դուխ ունենալով*. в виду этого *նկատի ունենալով այդ*. в десяти' киломе'трах от го'рода *քաղաքից տաս կիլոմետր հեռավորության վրա, տասը կիլոմետր հեռու*. он был в пальто', в перча'тках *նա վերարկուով էր, ձեռնոցներով*. он был в шля'пе *նա գլխարկով էր, նա գլխարկ էր դրած*. он был в очка'х *նա ակնոցով էր, նա ակնոց էր դրել*. это не в мои'х пра'вилах *այդ իմ սկզբունքը չէ, չես այդպիսի սովորության չունենա*. во пе'рвых, во вторы'х и т. д. *առաջին, երկրորդ և այլն, նախ, երկրորդ և այլն*. обвини'ть в чем-ли'бо *վորևե բանի համար մեղադրել, վորևե բանի մեջ մեղադրել*. убеди'ть в чем-ли'бо *համոզել վորևե բանում*. улича'ть в чем-ли'бо *վորևե բանի մեջ բռնել, վորևե բան հաստատել վրան*. отве'т в чем-ли'бо *հաչվետվություն վորևե բանի վերաբերյալ*. нужда, недоста'ток в чем-ли'бо *վորևե բանի կարիք, վորևե բանի պակասություն*. в ка'честве уполномо'ченного *իբրև լիազոր*. в э'том ме'сте (на этом месте) *այս տեղում, այդ տեղը*. он весь в отца' или в мать *նա տեղով հայրն և կամ մայրը, նա ամբողջապես նման և հորը կամ մորը, նա իսկը հայրն է կամ մայրն է*. в понедельник *երկուշաբթի որը*. в январе *հունվարին*. в ты'сяча девятьсо'т два'дцать девя'том году' 1929 *թվին*. в том числе и он *այդ թվում նաև նա, նա էլ նրանց հետ*։

Ваа'дт աշխգր. *Վաադտ*։

Ваа'л *Բահաղ*։

ва-банк! բգր. *վա-բանկ, ամբողջ բանկը*. играть ва-банк *վա-բանկ խաղալ, ամբողջ ունեցածը խաղալ, ամեն ինչ ռիսկի յենթարկել*։

ва'бик վարս. *հրապուրափող (գործիք՝ հրապուրելու համար)*։

ва'би'ло *հրապուրանչան (իր կամ կենդանի)*։

ваби'льщик *բաղե վարժեցնող, բաղեվարժիչ, թռչուն վարժեցնող, թռչնամարդ*։

ва'бить (— блю, — бишь, — бят) *հրապուրել, գրավել*։

вава'кание *ճաճոց, վավոց, ճռվողյուն (թռչունի)*։

Вавило'н *Բաբելոն*։

Вавило'ния *Բաբելոնիա, Բաբելաստան*։

вавило'нский (— ая, — ое) *բաբելոնական, բաբելոնյան*. — ая башня *Բաբելոնյան աչտարակ*. — ое столпотворе'ние *Բաբելոնի աչտարակաշինության*։

вавило'нянин (հոգմ. — яне) *բաբելոնացի, բաբելացի*։

вавило'нянка *բաբելոնուհի*։

вавило'ны ա. *վոլորապարզեր, ծուռ ու մուռը տողերով վատ գիր*. писать вавилоны (հայրաբ մարդու մասին) *որորվել, դես ու դեն ընկնել*։

ва'га կշեռք (մեծ), *ծանակ, նիշ*։

вага'нты ա. *թափառաչրջիկներ*։

вагнериа'нец (— ица) *Վագների հետևող, վագներյան*։

ваго'н յերկաթուղ. *վագոն*. — багажный *բագաժի վագոն, ուղեբեռի վագոն*. — пассажирский *մարդատար վագոն, մարդավագոն*. — служебный *պաշտոնեական վագոն*. — това'рный *ապրանքատար վագոն, ապրանքավագոն*. — трамва'йный *տրամվայի վագոն*. — ресторан *ճաշարան վագոն, վագոն-ռեստորան*. — спа'льный *ննջարան-վագոն*. — откры'тый *բաց վագոն*։

вагоне'тка *վագոնիկ*։

ваго́нный *վագոնի*:
вагоновожа́тый *վագոնավար*:
вагонострои́тельный *վագոնաշինարարական, վագոնակառուցողական.* — **заво́д** *վագոնաշեն գործարան, վագոնակառույց գործարան*:
вагра́нка *հալոց, քուրա*:
вагра́нщик *հալոցական, հալոցավոր*:
ва́женка *հյուսիսային յեղջերու*:
ва́живать *հաճախ առաջնորդել, ստեպ ման ածել*:
ва́жничанье *դոռոզանալը, մեծությունն ծախելը*:
ва́жничать *դոռոզություն անել, մեծության ծախել, փքվել*:
ва́жно 1. *դոռոզությամբ, փքված.* 2. *կարևոր.* это очень важно *այդ շատ կարևոր է.* это не важно *այդ կարևոր չէ*:
ва́жность ի. 1. *կարևորություն, ծանրակշռություն.* 2. *հանդիսավորություն, վեհություն.* напускать на себя важность *կարևորություն ձևացնել, իրեն ծանրակշիռ կեցվածք տալ.* не велика важность *առանձին կարևորություն չունի, մեծ չէ նրա կարևորությունը, մեծ բան չէ.* эка важность! *ի՞նչ մի կարևոր բան է, ի՞նչ մի մեծ բան է*:
ва́жный 1. *կարևոր, ծանրակշիռ.* 2. *հանդիսավոր, վեհ.* — **ая персона** *կարևոր անձ, ծանրակշիռ մարդ.* — **ное дело** *կարևոր գործ, ծանրակշիռ գործ.* самое важное — не потерять голову *ամենակարևորն է՝ գլուխը չկորցնել.* важен первый шаг *կարևորն առաջին քայլն է*:
ва́за *վազա, սկահակ*:
вазели́н *վազելին*:
вазели́новый *վազելինի*:
ва́зочка *փոքրիկ վազա, սկահակիկ*:
ВАИ (Всесоюзная ассоциация инженеров) *Ինժեներների համամիութենական միություն*:
ва́йда բուս. *լոջու, լոջաբույս*:
вака́нсия *վականսիա, ազատ տեղ, թափուր պաշտոն.* в школе есть вакансия *դպրոցում ազատ տեղ կա*:
вака́нтный *թափուր, ազատ, չբռնված, բաց*:
вака́ция *արձակուրդ.* летние вакации *ամարային արձակուրդներ*:
вакацио́нный *արձակուրդի*:
ва́кса *վաքս, կոշիկների.* чистить ваксой *կոշիկներն քսելով մաքրել, վաքսել, կոշիկներ քսել*:
ва́ксить (— шу, — сишь, — сят) *վաքսել, կոշիկներին վաքս քսել և սրբել, կոշիկներ քսել*:
ва́куум *վակուում, դատարկություն (ողից), դատարկ տարածություն, անող տարածություն*:
ва́куум-аппара́т *վակուում-ապարատ*:
ваку́ф 1. *վակուֆ, վաղեմատուր.* 2. *մղկիթապատկան հողեր, յեկեղեցապատկան հողեր*:
Вакх *Բաքոս*:
вакхана́лия *վակխանալիա, շվայտ կերուխում, բաքոսյան խնջույք*:
вакха́нка *Բաքոսի քրմուհի. փոխ. ղայրացած կին, շվայտ խնջույքների մասնակցող կին*:
вакха́нт *Բաքոսի քուրմ, շվայտ խնջույքների մասնակցող տղամարդ*:
вакхи́ческий (— ая, — ое) *բաքոսյան, շվայտ, ազմկալից*:
вакци́на *ավիշ, պատվաստանյութ*:
вакцина́ция *պատվաստում*:
вакцинотера́пи́я *պատվաստաբուժություն*:
вал 1. *պատնեշ, թումբ, հողաթումբ.* 2. *վիթխարի ալիք, կոհակ.* 3. տեխն. *ղլան, հոլան, լիսեռ*:
вала́ндание *ծուլություն, ալարկոտություն*:
вала́ндаться *անտեղի ժամանակ վատնել*:
Валансье́н աշխգր. *Վալանսյեն*:
валансье́нские кружева́ *Վալանսյենի ժանյակներ, Վալանսյենի հաշիա*:
вала́х *վալախ, վալախեցի*:
вала́хский, вала́шский (— ая, — ое) *վալախական*:
Вала́хия *Վալախիա*:
Валга́лла դից. *Վալհալլա*:
вале́жник *չորուկ, հողմաճիդ ճյուղեր և ծառեր, չորախոյա, խոխիլ*:
вале́жный лес *հողմաճիդ անտառ, հողմաճիդ վայրեղեն*:
валёк (— лька́) *թափիչ, լվացքի տուփան, կերպասապլան, դլանիկ*:
ва́ленки (հոգն. валенки, ва́ленок և ва́ленков) ա. և հ. *կաճյակներ, թաղյակներ, թաղիքե մուչիներ*:
ва́леный *թաղիքե*:
вале́нтность ի. քիմ. *վալենտություն,ատոմականություն, արժեքայնություն*:
вале́нтный *վալենտային, արժեքային*:

валериа'на բուժ. *աղբաղբուկ, վալերիան, կատվախոտ:*
валериа'нка, валериа'новые капли բուժ. *վալերիանի կաթիլներ:*
валериа'новый *վալերիանի, աղբաղբուկի, կատվախոտի:*
вале'т թղթ. *վալետ, աղա, դինվոր.* червo'нный вале'т պոկր. *սրիկա, խաբեբա:*
ва'ле'ц (— льца) տպգր. *վալենիկ:*
ва'лик *փոքրիկ գլան, գլանիկ:*
валикообра'зный *գլանիկանման, գլանիկակերպ, գլանիկաձև:*
вали'ть *գլորել դեպին, տապալել, ուրիշի վրա դցել.* ему счастье валит *նրա բախտը բանում է, նրա բախտը բերում է:*
вали'ться *վայր ընկնել, գլորվել, տապալվել, թափվել.* на бедного Макара все шишки валятся *կուժն ու կուլեն խեղճ Մակարի գլխին են կոտրվում:*
вали'! *դե'հ հա, դցե':*
ва'лка *կիսում, դիզում, տապալում (ծառերի), ծառահատում, խոնում:*
ва'лкий (— ая, — ое) *յերերուն, տատանվող, դյուրաթեք, ճոճուն:*
валки'рия դից. *վալկիրիա:*
ва'лко *յերերուն կերպով, տատամսելով:*
ва'лкость f. *յերերունություն, տատանվողություն, դյուրաթեքություն, ճոճունություն:*
Валли'с 1. (շվեյցարական կանտոն) *Վալլիս.* 2. (անգլիական մարզ) *Ուելս* տես **Уэльсь.**
валло'н *վալլոն:*
валло'нский (— ая, — ое) *վալլոնական.* — ский язык *վալլոնների լեզու, վալլոներեն:*
валово'й *համախառն, բրուտտո, անդուռ.* — доход *համախառն յեկամուտ.* — ая сумма *համախառն գումար:*
ва'ло'м *խմբովին, բաղմությամբ:*
валориза'ция *արժեքավորում:*
валто'рна *վալդհորն, վորսորդական վոզ, վորսաշեփոր:*
валу'й *սունկ:*
валу'н *գլաժայռ, կլոր քար, գլաքար, հղկաքար, վողորկաքար:*
ва'льдшне'п *կոցար.* тя'га вальдшне'пов *կոցարների չու, նաև կըռցարների վորս:*
Вальпара'йсо աշխգր. *Վալպարայզո:*
Вальпу'ргиева ночь *Վալպուրգյան գիշեր:*
вальс *վալս* (պար ու պարեղանակ):
вальси'рова'ть (— рую, — руешь, — руют) *վալս պարել, վալսել:*
вальцева'р *գլանկաճուկ, գլանիկաճուկ:*
вальцова'ть (— цу'ю, — цу'ешь, — цу'ют) *գլանել:*
вальцо'вка *գրանակում, գլանում:*
вальцо'вщик *գրանակիչ, գլանիչ, գլանկիչ:*
валю'та *արժույթ, վալյուտա.* золота'я валю'та *վոսկու վալյուտա, վոսկեարժույթ, վոսկե արժույթ:*
валя'льная машина *թափիչի մամուլ, լմող մեքենա:*
валя'льня *թաղքագրանոց, լմկանոց, լմարան:*
валя'льщик *լմիչ, թաղքագործ, կոլոլիչ, թափիչ:*
валя'льщица *լմչուհի, թաղքագործուհի, թափչուհի:*
валя'ть 1. *գլորել, չուռումուռ տալ, լմել, թավալել.* 2. *լավ ծեծել, ջարդել.* валя'й! գոեհկ. *դե'հ, գրծի', չո'ւտ արա.* валя'ть дурака' գոեհկ. *հիմար ձևանալ, հիմարություններ անել.* валяй во все лопатки! *դե'հ վազի'ր, արագ հեռացի'ր:*
валя'ться *թավալվել, չուռումուռ գալ.* валяться в грязи *կեղտի մեջ թավալվել, ցեխի մեջ թավալվել.* валяться в пыли *փոշու մեջ թավալվել:*
вам (դաղաբավարի ձև) *ձեզ:*
ва'ми *ձեր միջոցով, ձեզ հետ, ձեղնից, ձեղնով:*
вампи'р *վամպիր.* պոկր. *արյուն ծծող.* կենդ. *վամպիր (թռչող մկնեղի մի տեսակը):*
вана'дий f. *վանադիում:*
ванда'л *վանդալ, բարբարոս, ավերիչ, կործանիչ:*
вандали'зм *վանդալություն, վանդալականություն, բարբարոսություն, ավերելու տենչ:*
Ванде'я *Վանդեյա:*
ванили'н *վանիլին:*
вани'ль f. *վանիլ:*
вани'льный *վանիլի:*
ва'нна *վաննա, լոգնոց.* — солёная *աղի վաննա, աղալոգնոց.* — ножная *վոտքի վաննա.* взять ва'нну *վաննա ընդունել, լոգնոց մտնել.* прием

ва'нны *վաննա ընդունելը, լողնոց մտնելը*:
ва'нная ко'мната *վաննայի սենյակ, վաննասենյակ, լողարան.* — ное заведение *բաղանիք, բաղնիս*:
ва'нта *ծով. կայմապարան*:
ва'нька *կառապան*:
ва'нька - вста'нька *մշտականդուն վաննկա, կոստան-հոստան*:
вапориза'тор *դոլորշարար, վոչխարար, ցնդեցուցիչ, ցնդարար*:
вапориза'ция *դոլորշացում, ցնդեցում*:
вар 1. *յեռացրած ջուր, յեռուր.* 2. *կոշկակարի մոմախառն կպրաձյութ, կուպր*:
вара'кушка կեն. *կապտալանջ*:
ва'рвар *բարբարոս, այլազգի. ֆոխ. անկիրթ մարդ, վայրագ մարդ*:
Варва'ра *Վառվառե*:
варвариза'ция *բարբարոսացում, վայրագացում, բարբարոսացնելը, վայրագացնելը*:
ва'рварски *բարբարոսաբար, վայրագաբար*:
ва'рварский (— ая, — ое) *բարբարոսական, վայրագ*:
ва'рварство *բարբարոսություն, վայրագություն*:
варга'н *վարդան (նվագարան)*:
варга'нить 1. *վարգան նվագել.* 2. *գործն անչնորհք անել, ղլխից ոտք անել, թխել*:
варде'йн *դրամափորձիչ, մետաղափորձիչ (պաշտոնյա)*:
ва'рево *տաք ապուր, աուպ*:
ва'режка *բրդե ձեռնոց, թաթման*:
варене'ц (— ница') *մածուն (յեռացրած կաթից), սեր*:
варе'ние *յեփելը, յեփվածք*:
варе'ник *վարենիկ (խմորեղեն)*:
варёный *յեփած, խաշած*:
варе'нье *մուրաբա, անուշ.* տես варение.
Ва'ренька *Վառիկ (փաղաքշ. Վարվառն), Վառիկո*:
вариа'нт *փոփոխակ, տարբերակ, վարիանտ, տարբեր ընթերցվածք*:
вариа'ция *փոփոխակում, տարբերակում, չեղում, վարիացիա*:
варии'ровать, варьи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *փոփոխել, փոփոխակել, տարբերակել, տարբեր ձև տալ*:
вари'льщик *յեփիչ*:
вари'ть *յեփել, յեռացնել, խաչել. քնխս. հալել, մարսել*:
вари'ться *յեփվել, խաչվել.* вариться в собственном соку *իր հյութի մեջ յեփվել, իր հյութով խաչվել, իր յուղով տապակվել*:
ва'рка *յեփում, խաչում, յեռացում*:
ва'рочный *յեփելու, յեռացնելու, խաչելու*:
ва'рница, ва'рня *յեփելու տեղ, յեփարան*:
варо'ви'к 1. *յեփաման.* 2. *փորքակաչի (ձյութելու հեղուկի ման)*:
варо'ви'на *մոմած թել*:
варра'нт *վարրանտ, ապրանքատպահեստի վկայական, պահեստավիր*:
Варфоломе'евская ночь *Բարդուղիմյան գիշեր, Պարիզի արյունահեղ հարսանիքը*:
Варша'ва *Վարշավա*:
варша'вский (— ая, — ое) *Վարշավայի*:
варшавя'нин (հզկ. — вяне) *Վարշավացի*:
варшавя'нка *Վարշավուհի*:
ва'рщик տես варильщик.
варьете' *թատր. վարյետե*:
варя'г *վարյագ (ժողովուրդ)*:
варя'жский (— ая, — ое) *Վարյագի*:
вас *ձեզ, (քաղաքավար. ձև)* Շեղ. благодарю' вас *շնորհակալ եմ ձեզնից*:
васипёк (— лька') *ծծմոր, կապույտ տերեվուկ*:
васипи'ск *բասիլիսկ, արքայոձ, արքայական ոձ*:
василько'вый *կապույտ տերեփուկի*:
васса'л *վասսալ, ամատառու*:
васса'льный *վասսալական, ամատառուական.* — а'льная завп'симость *վասսալական կախում, ամատառուական կախում.* — а'льные отноше'ния *վասսալական հարաբերություններ, ամատառուական հարաբերություններ*:
ва'та *բամբակ (մաքրած), դատարամբակ.* — гигроскопическая *հիդրոսկոպիկ բամբակ, խոնավածուծ բամբակ*:
вата'га *խումբ, ամպագախումբ, ջուլիր, վտառ, վոհմակ*:
ва'терклозе'т *վատերկլոզետ, ջրատաքնոց*:
ва'терли'ния *Ջրագիծ*:
ва'термаши'на *վատերմաքենա*:
ватерпа'с *հարթաչափ, հարթացույց*:

ватерпру'ф *անթափանցիկ վերարկու, անջրանցիկ վերարկու:*
Ватика'н *Վատիկան (Հռոմի պապի առաջնորդանիստը):*
ва'тить (ва'чу, ва'тишь, ва'тят) *բամբակել:*
ва'тманская бума'га *վատմանյան թուղթ:*
ва'тный *բամբակե, բամբակած.* — **ое одеяло** *բամբակե վերմակ:*
ва'точник *բամբակապան:*
ватру'шка *պանրակարկանդակ, չոռակարկանդակ:*
ватт *էլեկտր. վատտ, ուատտ:*
ва'фельник *վաֆլագործ, վաֆլավաճառ:*
ва'фельница *վաֆլագործուհի, վաֆլավաճառուհի:*
ва'фля *վաֆել, նուրբ կարկանդակ:*
вахла'к 1. *պալար, ուռուցք, յելունդ.* 2. *թանձրամիտ մարդ, տխմար մարդ:*
ва'хмистр *հնձելավարդ, հնձելական վերակա:*
ва'хта *պահ, հերթական հսկողություն, պահնորդություն.* **стоять на вахте** *պահ կանգնել, պահնորդություն անել:*
ва'хтенный *պահի, հերթական հսկողության, պահնորդության. հերթական:*
ва'хтер (հոգն. вахтера', — ов) 1. *պահապետ, դիշերապահների կամ հրակիզների ավագ.* 2. *պահեստապան, շտեմարանապահ:*
ваш, ва'ша, ва'ше-ձեր. (բաղադրվ. ձևը) *Ձեր.* **по вашему мнению** *ձեր կարծիքով.* **ваши** *ձերոնք:*
вая'ло *քանդակիչ, փորագրիչ, ղուբ:*
вая'ние *քանդակագործություն, փորագրություն:*
вая'тель *ա. քանդակագործ:*
вая'тельный *քանդակագործական, քանդակագործության:*
вая'ть *քանդակել, քանդակագործել:*
вбега'ть, вбежа'ть (— гу', — жи'шь, — гу'т; հրմ. вбеги') *ներս վազել, արագ ներս մտնել:*
вбива'ть, вбить (вобью', вобьёшь, вобью'т; հրմ. вбей) *մխել, վարսել, ցցել, տնկել.* **вбивать кому-либо в голову** *մեկի գլուխը մտցնել.* **вбивать себе что-либо в голову** *իր գլուխը մի բան մտցնել:*
вби'вка *վարսում, մխում, տնկում:*
вбира'ние *ներս քաշում, ներծծում:*
вбира'ть *ներս քաշել, ներծծել:*
вбира'ться *ներս քաշվել, ներծծվել, թափանցել, բռնությամբ ներս մտնել:*
вби'тый *մխված, վարսած, ցցած, տնկած,* **вбитый в землю кол** *գետնին տնկված ցից:*
вблизи' *մոտ, մոտիկ:*
вбок *կողքին:*
вбра'сывать *ներս գցել, ներս նետել:*
вбро'сить (вбро'шу, вбро'сишь, — о'сят) *տես* **вбрасывать.**
вброд: перебираться вброд *ծանծաղուտով անցնել, հունով անցնել:*
вва'ливать *ներս ձգել, ներս թափել:*
ввали'ть *տես* **вваливать.**
вва'ливаться, ввали'ться *մի բանի մեջ ընկնել, ներս գլորվել:*
введе'ние *ներս մտցնելը, մուծելը, ներածություն.* **введе'ние з де'ло** *ռազմ. գործի մեջ մտցնելը (զորամասը):*
ввезти' *տես* **ввози'ть.**
ввек *յերբեք, ընդմիշտ, հավիտյան.* **ввек не забу'ду** *յերբեք չեմ մոռանա, հավիտյան չեմ մոռանա:*
ввергa'ть, вве'ргнуть *ներս նետել, ներս գցել.* **ввергать в нищету** *աղքատության մեջ գցել, աղքատացնել.* **ввергa'ть в несча'стье** *վտանգի մեջ գցել, դժբախտության մեջ գցել.* **ввергать в отчаяние** *հուսահատության մեջ գցել.* **ввергать в пропасть** *անդունդը գցել, անդունդը գլորել:*
ввергa'ться *մի բանի մեջ ընկնել, մի բանի մեջ նետվել:*
вве'ргнуться (պնց. ввергся, вверглась, — лось և ввергнулся, — лась, — лось) *տես* **ввергаться.**
вве'ренный *վստահած, հանձնված, հավատացած.* — **чьим-либо заботам** *մեկի խնամքին հանձնված:*
вверже'ние *ներս գցելը, ներս նետելը:*
вве'рить *տես* **вверя'ть.**
вве'риться *տես* **вверя'ться.**
вверте'ть (— рчу', — ртишь, — ртят) *տես* **ввёртывать.**
ввверну'ть, ввёртывать *պտտացնելով ներս մտցնել, ներս պտուտակել, ներս դնել:*
вверх *վերև, դեպի վեր.* **вверх дном** *տակն ի վեր.* **вверх ногами** *վտներն ի վեր, գլխիվայր.* **вверху** *վե-*

բևում, բարձրում. вверх по течению *հոսանքն ի վեր, հոսանքով դեպի վերև*. руки вверх! *ձեռքերը վե՛ր*:

вверя́ть *վստահել, հանձնել, հավատալ*:

вверя́ться *վստահանալ, հավատալ, հանձնվել*:

ввести́ (— ду́, — дёшь, — ду́т) տես **вводи́ть.** ввести в действие *կիրարկության դնել, գործադրության մեջ դնել*:

ввечеру́ *յերեկոյան*:

в виду́ *պատճառով*. в виду моего отсутствия *իմ բացակայության պատճառով*. имея в виду *նկատի ունենալով*:

ввинти́ть (— чу́, — ти́шь, — тя́т) *ներս պտուտակել, առաջ պտուտակվել, պտուտակելով ներս մտցնել*:

ввёрнутый տես **ввинти́ть.**

ввод *ներմուծելը, ներմուծում*:

вводи́ть (— жу́, — дишь, — дят) *ներս տանել, ներմղծել, ներս մըտցնել, գործադրության դնել*. ռազմ. *գործի մեջ մտցնել*. — во владе́ние *կալվածքին տիրացնել, սեփականության հաստատել մեկի վրա*. — в должность *պաշտոնի մեջ դնել*. — в долги́ *պարտքերի մեջ դցել*. — в грех *մեղքի մեջ դցել*. — в заблужде́ние *մոլորության մեջ դցել, մոլորեցնել*. — в кра́ску պտկր. *կարմըրեցնել, ամաչեցնել*. — во искушение *գայթակղության մեջ դցել. գայթակղեցնել*. — в изде́ржки *ծախքերի տակ դցել*. — закон в действие *որենքը գործադրության մեջ դնել, կիրարկության դնել որենքը*:

вводи́ться (ввожу́сь, — дишься, — дятся) *մտցվել*. — в мо́ду *մոդայի մեջ մտցվել, մոդա դառնալ, սովորություն դառնալ*:

вво́дный *ներս գրած, ներս դնելու, ներածական, միջանկյալ*. — ое слово *ներածական խոսք*. — ое предложе́ние грм. *միջանկյալ նախադասություն*. вставлять вводное слово *միջանկյալ խոսք ասել*:

ввоз *ներածում, ներմուծում*:

ввози́ть (— жу́, — зишь, — зят) *ներածել, ներմուծել*:

ввозно́й *ներմուծվող, ներածվող*. — ые товары *ներմուծվող ապրանքներ*:

ввола́кивать *ներս քաշել, ներս տանել*:

вволочи́ть տես **вволакивать.**

вво́лю *ուզածի չափ, վորքան հաճելի է*:

вво́сьмеро *ութն անգամ, ութնապատիկ*:

вво́сьмером *ութ հոգով, ութով*:

ввяза́ть (— жу́, — жешь, — жут; *հրմ*. — яжи́) տես **ввязывать.**

ввя́зывать *մի բանի մեջ կապել, մի բանի մեջ խճճել, մի բանի մեջ խառնել*:

ввяза́ться (— жу́сь, — жешься, — жутся), **ввя́зываться** *խառնվել, խճճվել*. ввязываться в чужие дела *ուրիշների գործերին խառնվել, ուրիշների գործերի մեջ խճճվել*:

вгиб *կորություն, գոգավորություն, գոգ*:

вгиба́ть *կորացնել, գոգավորել, ներս ծռել*:

вглубь *խորքը, դեպի խորքը*. — страны *յերկրի խորքը*. проникать вглубь чего-либо *վորևե բանի խորքը թափանցել*:

вгляде́ться (— жу́сь, — ди́шься, — дя́тся) տես **вгля́дываться.** вглядеться в темноту *խավարի մեջ դիտել*:

вгнезди́ться (— зжу́сь, — зди́шься, — здя́тся) տես **гнезди́ться.**

вгоня́ть *ներս մղել, ներս քշել, խցկել*. он меня в гроб вгонит *նա ինձ գերեզման կիջեցնի, նա ինձ գերեզման կմտցնի*. вгонять в пот *քրտնեցնել*:

вгрыза́ться *կրծելով մի բանի մեջ խրվել, ատամները մի բանի մեջ թաղել, խրել*:

вдава́ться (вдаю́сь, — ёшься, — ю́тся) *ներս սրծնել, ներս ընկնել*. պտկր. *մի բանի մեջ ընկղմվել, խրվել*. вдаваться в крайности *չափազանցությունների մեջ ընկնել, ծայրահեղությունների մեջ ընկնել*. вдаваться в подробности *մանրամասնությունների մեջ ընկնել*. вдаваться в тонкости *նրբությունների մեջ մտնել*:

вдави́ть տես **вда́вливать.**

вдави́ться տես **вда́вливаться.**

вда́вливание *ներս մղելը, ներս կոխելը, ճնշում, սեղմում*:

вда'вливать, вдави'ть (вдавлю', вда'вишь, вда'вят) ճխտել, ներս մղել, ներս կոխել, ներս սեղմել:

вда'вливаться մի բանի մեջ թաղվել, մի բանի մեջ խրվել:

вда'лбливать ծակի մեջ տեղավորել, ծակի մեջ ճխտել. պտկր. տպավորել, դրոշմել, հասկացնել. — кому-либо в голову մեկի գլուխը մտցնել, մեկին հասկացնել:

вдалеке', вдали' հեռվում, հեռու. держаться вдалеке', вдали' հեռու կանգնել, մեկուսի մնալ:

вдаль հեռու:

вда'ться (вда'мся, вда'шься, вда'стся, вдади'мся, вдади'тесь, вдаду'тся; հրմ. вда'йся) տես **вдава'ться.**

вдвига'ть ներս խոթել, ներս տանել, ներս քշել:

вдвига'ться ներս խոթվել, ներս սողվել:

вдвижно'й ներս սողվող, ներս խոթվող, շարժուն:

вдви'нуть տես **вдвига'ть.**

вдви'нуться տես **вдвига'ться.**

вдво'е կրկնակի, յերկակի, յերկու անգամ. вдвое дороже յերկու անգամ ավելի թանգ. вдвое меньше յերկու անգամ ավելի քիչ, յերկու անգամ պակաս. вдво'е больше յերկու անգամ ավելի. вдвое лучше յերկու անգամ ավելի լավ. у него вдвое больше силы նա յերկու անգամ ավելի ուժ ունի:

вдвоём յերկուսով:

вдвойне' յերկու անգամ, կրկնակի, կրկնապատիկ, յերկապատիկ:

вдева'ние թելելը (ասեղ), ներս մղոցքնելը:

вдева'ть թելել, ներս մտցնել, ծակից անցկացնել:

вде'вятеро ինն անգամ, իննապատիկ:

в-девя'тых իններորդ:

вде'лать տես **вде'лывать.**

вде'лывание մի բանի մեջ դնելը, մի բանի մեջ ամրացնելը, մի բանի մեջ դետեղելը, մի բանի մեջ մտցնելը:

вде'лывать, вде'лать մի բանի մեջ դնել, մի բանի մեջ ամրացնել, մի բանի մեջ դետեղել:

вде'ланный դետեղած մի բանի մեջ, մի բանի մեջ ամրակնդած. — в золото ոսկու մեջ ամրակնդած, ոսկեկապած, ոսկեկռած:

вдёргивать, вдёрнуть թելել (ասեղը), մի բանի միջից անցկացնել:

вде'сятеро տասն անգամ ավելի, տասնապատիկ:

в-деся'тых տասներորդ:

вдеть (вде'ну, вде'нешь, — нут; հրմ. — ень) տես **вдева'ть.**

вдоба'вок բացի դրանից, վրան ավելացրած, ի լրումն:

вдова' այրի կին. соломенная вдова մենամնաց կին, մենուհի (ամուսնու բացակայության պատճառով մենակ մնացած կին):

вдове'ть այրիանալ:

вдове'ц (— вца') այրի տղամարդ. соломенный вдовец մենամնաց տղամարդ, մենայրի (կնոջ բացակայության պատճառով մենակ մնացած տղամարդ):

вдо'вий (— вья, — вье) այրու. вдо'вий дом այրիանոց, այրու տուն. зако'нная вдо'вья часть այրու որինական բաժին, այրու որինական մաս:

вдо'воль բավականաչափ, լիառատ, լեն ու բոլ:

вдовство' այրիություն:

вдо'вствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) այրի լինել. տես **вдове'ть.**

вдо'вушка ջահել այրի կին, յերիտասարդ այրի կին:

вдо'вый այրի:

вдого'нку հետևից, հետապնդելով. крича'ть кому-либо вдого'нку մեկի հետևից կանչել, մեկի հետևից գոռալ. бежа'ть за кем-либо вдого'нку մեկի հետևից վազել (հասնելու համար):

вдолби'ть (— блю', — би'шь, — бя'т) տես **вда'лбливать.** вдолбите ему, что он должен հասկացրեք նրան, վոր նա պարտավոր է. նրա գլուխը մտցրեք, վոր նա պետք է...:

вдолбёжку անգիր, բերանացի:

вдоль յերկայնությամբ. вдоль и поперёк յերկայնությամբ ու լայնությամբ, բոլոր ուղղություններով:

вдо'сталь բոլորովին, լիովին, կատարելապես:

вдохнове'ние վոգևորություն, ներշնչում:

вдохнове'нно վոգևորված կերպով, ներշնչված կերպով:

вдохнове'нный վոգևորված, ներշնչված:

вдохнови'тель ա. *վոգևորող, ներշնչող, վոգևորիչ*:
вдохнови'ть (— влю', — ви'шь, — вя't) տես **вдохновлять.**
вдохнови'ться (— влю'сь, — ви'шься, — вя'тся) տես **вдохновляться.**
вдохновля'ть, вдохновить *վոգևորել, ներշնչել, խրախուսել*:
вдохновля'ться *վոգևորվել, ներշնչվել, խրախուսվել*:
вдохну'ть տես **вдыха'ть.**
вдре'безги *ջարդուփշուր*. разби'ть вдребезги *ջարդուփշուր անել*:
вдруг *հանկարծ, մի անգամից, բոլորը միասին*:
вдрызг տես **вдре'безги.** быть вдрызг пьяным *սոսկալի հարբած լինել, անվայել կերպով հարբած լինել, լուլ հարբել*:
вдува'ть, вдуть (вдую, — уешь, — уют; hրմ. — уй) *ներս փչել*:
вдува'ние *ներս փչելը, ներս փչում, ներփչում*:
вду'маться, вду'мываться *մտասուզվել, մաքերի մեջ ընկնել, լրջորեն մտածել*:
вду'мчиво *խոհուն կերպով, լրջմտորեն*:
вду'мчивость ի. *խոհունություն, լրջմտություն*:
вду'мчивый *մտասույզ, խոհուն, լրջմիտ*:
вду'нуть տես **вдува'ть.**
вдыха'ние *ներս ընչելը, ներշնչում*:
вдыха'ть *ներս ընչել, ներշնչել*:
вдыха'тельный *ներս ընչելու, ներշնչելու*:
вегетариа'нец (— нца) *բանջարակեր ազամարդ, բուսակեր ազամարդ*:
вегетариа'нка *բանջարակեր կին, բուսակեր կին*:
вегетариа'нский (— ая, — ое) *բանջարակերական, բուսակերական*:
вегетариа'нство *բանջարակերություն, բուսակերություն*:
вегетати'вный *բուսական*:
вегетацио'нный *բուսականության, բուսաճական*:
вегета'ция *բուսական կյանք, աճում, բուսաճում*:
Ве'да *Վեդա*:
ве'дать 1. *գիտենալ, իմանալ*. 2. *վարել, կառավարել*:
ве'даться *գործ ունենալ, գործ ունենալ*:
ве'дение I *գիտություն, տեղեկություն, ծանրհնություն, տեսչություն*. в моем ведении *իմ տեսչության տակ, իմ իրավասության ներքո*:
веде'ние II *վարում, վարելը*. — хозяйства *տնտեսության վարում*. веде'ние проце'сса *պրոցեսի վարումը, դատը վարելը*:
веде'т ռազմ. *հեծելապահակ*:
ве'домо մակբ. *հայտնապես, իհարկե, հայտնաբար*. без моего ведома *առանց իմ գիտության*. с моего ведома *իմ գիտությամբ*:
ве'домость ի. *տեղեկագիր, ցուցակ*:
ве'домственный *գերատեսչական*:
ве'домство *գերատեսչություն, վերադիտություն*. — морско'е *ծովային գերատեսչություն*:
ве'домый: ведо'мая часть ремня *փոկի տարվող մասը, փոկի քշվող մասը*. — шкив *տարվող փոկանիվ, քշվող փոկանիվ*:
ведро' (հnզli. вёdra, — дер) *դույլ, վեդրո*:
вёдро *պայծառ եղանակ*:
веду'н *կախարդ, վհուկ տղամարդ*:
веду'нья *կախարդուհի, վհուկուհի*:
веду'щий: ведущая ось *բանեցման առնի, առնող առանցք, ճզան առանցք*. ведущая часть ремня *փոկի առնող մասը, փոկի քաշող մասը*. — ий шкив *առնող փոկանիվ, քաշող փոկանիվ*:
ведь *չէ՞ վոր, ախր, հո*:
ве'дьма *կախարդուհի, վհուկուհի*:
ве'ер *հովհար*:
вееропли'стная па'льма *հովհարատերև արմավենի*:
веерообра'зный *հովհարանման, հովհարաձև*:
вежета'ль *վեժեսալ (ոծանելիք)*:
ве'жливо *քաղաքավարի կերպով, քաղաքավարությամբ*:
ве'жливость ի. *քաղաքավարություն*:
ве'жливый *քաղաքավարի*:
везде' *ամենուրեք, ամեն տեղ*. везде и всюду *ամենուրեք ու ամեն տեղ*:
вездесу'щий (— ая, — ее) *ամեն տեղ եղող, ամենուրական*:
вездесу'щность ի. *ամենուրություն*:
везти' (— зу', — зёшь, — зу't; шіց. вёз, — зла', — зло') *կրել, տանել, բերել, տեղափոխել, հաջողվել*. ему

везёт *նա բախտ ունի, նրա բախտը բերում է*. ему не везёт *նա բախտ չունի, նրա բախտը չի բերում*:

ве́ймутова сосна́ *բուս.* *վեյմուտյան սոճի*:

век (հոգի. ве́ки, — ов և века́, — о́в) *դար, դարաշրջան. պտկր. կյանքի ուղեժամ, կյանք.* каменный век *քարե դար, քարադար.* бронзовый век *բրոնզի դար.* железный век *յերկաթի դար.* доживать свой век *լրացնել իր կյանքի ուղեժամը, իր կյանքը վերջացնել.* весь свой век *իր ամբողջ կյանքում.* он отжил свой век *նա իր ժամանակն անց է կացրել, նրա ժամանակն անցել է.* на наш век хватит *մեր ժամանակի համար բավական է, մեզ հերիք է, մեր կյանքի համար բավական է.* век живи́, век учи́сь *քանի կաս, սիրտ սովորես.* золотой век *վոսկի դար, վոսկեդար.* в кои-то веки *յես ի՛նչ գիտեմ՝ յերբ, յես ի՛նչ գիտեմ՝ վոր ժամանակ, հազվադեպ, ինչ-վոր ժամանակ.* на моем веку *իմ ժամանակ, իմ ապրած ժամանակ.* средние века *միջին դարեր, միջնադարեր.* освященный веками *դարերով սրբագործված.* на веки вечные *ընդմիշտ, հավիտյան*:

ве́ко *կոպ* (աչքի):

вековеве́чность *իգ.* *մշտնջենականություն, հավիտենականություն, հավերժականություն*:

вековеве́чный *մշտնջենական, հավերժական, հավիտենական*:

вековой́ *դարավոր, դարևոր*:

векселеда́тель *ա.* *մուրհակատու*:

векселеда́тельница *մուրհակատու կին*:

векселедержа́тель *ա.* *մուրհակատեր, մուրհակառու*:

ве́ксель *ա.* *մուրհակ, պարտամուրհակ.* — на предъяви́теля *ներկայացնողին պատկանող մուրհակ, ներկայչական մուրհակ.* — сро́ком с числа́ вы́дачи *ժվչության ամսաթվից (թվականի) ժամկետով մուրհակ.* — подлежа́щий платежу́ по ме́сту жи́тельства векселеда́теля *մուրհակ, վոր յենթակա չե վճարման մուրհակատուի բնակավայրում, մուրհակատուի բնակավայրում վճարելի մուրհակ.* — (по) со́бственному прика́зу *սեփական հրամանի նշումով վճարելի մուրհակ.* — благонадёжный *հուսալի մուրհակ, ղեկչունակ մուրհակ.* — обра́тный *հետադարձ մուրհակ.* — перево́дный *փոխանակագիր, փոխգիր, փոխադրական մուրհակ.* — сро́чный *ժամկետավոր մուրհակ.* — по́данный ко взыска́нию *գանձման ներկայացրած մուրհակ.* — подлежа́щий упла́те соответственной валю́той за грани́цей *մուրհակ, վոր յենթակա չե վճարման համապատասխան վալյուտայով արտասահմանում. արտասահմանում համապատասխան արժույթով վճարելի մուրհակ.* дава́ть ве́ксель *փոխդրել, փոխանակագրել.* выдава́ть ве́ксель *մուրհակ տալ.* переда́ть ве́ксель на́дписью *մուրհակը մակադրությամբ հանձնել.* предъявля́ть ве́ксель *մուրհակը ներկայացնել.* протестова́ть ве́ксель *մուրհակը բողոքարկել.* учи́тывать ве́ксель *մուրհակը ղեղչել*:

ве́кселный *մուրհակի, մուրհակային.* — курс *մուրհակի կուրս, ղեվիզների կուրս*:

ве́ктор *մաթ.* *վեկտոր*:

ве́кторное исчисле́ние *վեկտորային հաշվում*:

ве́кша *սկյուռ*:

веле́невая бума́га *վելենյան թուղթ*:

веле́ние *հրաման, պատվիրան*:

велеречи́вый *չատախոս, չաղակրատ, ճամարտակ*:

вели́ть (— лю́, — ли́шь, — ля́т; *հրմ.* — ли́) *հրամայել, պատվիրել.* — что-либо сделать *հրամայել մի բան անելու, պատվիրել մի բան անել.* делайте как вам велено *արեք, ինչպես ձեզ հրամայված է. արեք, ինչպես պատվիրված է ձեզ.* ему не велят есть мяса *նրան արգելում են միս ուտել, նրան թույլ չեն տալիս միս ուտել*:

велика́н *հսկա, վիթխարի մարդ*:

велика́нша *հսկա, վիթխարի կին*:

вели́кий (— ая, — ое) *մեծ, վեհ.* — пост *մեծ պաս.* — четверг *ավագ հինգշաբթի.* — ая Хартия вольностей *Ազատությունների մեծ խարտիա* (Magna Charta Libertatum). — ие державы *մեծ պետություններ.* — князь *մեծ իշխան*:

Великобрита́ния *Մեծ Բրիտանիա*:

великобрита'нский (— ая, — ое) *մեծ բրիտանական*։
великово'зра'стный *մեծահասակ, մեծատարիք*։
великоге'рцогский (— ая, — ое) *մեծ հերցոգի*։
великодержа'вный *մեծապետական*։
великоду'шие *մեծահոգություն, վեհանձնություն*։
великоду'шничать *մեծահոգություն անել, վեհանձնություն խաղալ, մեծահոգի ձևանալ, վեհանձն ձևանալ*։
великоду'шно *վեհանձնաբար, վեհանձնորեն, մեծահոգությամբ*։
великоду'шный *մեծահոգի, վեհանձն*։
великокня'жеский (— ая, — ое) *մեծ իշխանի, մեծ իշխանական*։
великоле'пие *հոյակապություն, չքեղություն, փարթամություն*։
великоле'пно *հոյակապորեն, չքեղությամբ, փարթամաբար*· прямо великолепно! *ուղղակի հոյակապ է, ուղղակի հիանալի չե*։
великоле'пный *հոյակապ, չքեղ, փարթամ*։
великому'ченик *մեծ նահատակ, քաջ նահատակ*։
великому'ченица *մեծ նահատակուհի, քաջ նահատակուհի*։
великопо'стный *մեծ պասի*։
великоро'слый *բարձրահասակ*։
великоро'сс *վելիկոռոս, վելիկառուս*։
великоро'сска *վելիկառոսուհի, վելիկառուսուհի*։
великоросси'йский (— ая, — ое) *մեծ ռուսաստանյան, վելիկառուսիական*։
великору'сский (— ая, — ое) տես **великороссийский.**
великосве'тский (— ая, — ое) *բարձրաշխարհիկ, բարձր դասակարգի*։
велича'вость ի· *վեհություն, վսեմություն, վեհապանծություն*։
велича'вый *վեհ, վսեմ, վեհապանծ*։
велича'йший (— ая, — ее) *ամենամեծ, մեծագույն, վեհագույն*· дело величайшей важности *ամենամեծ կարևորություն ունեցող գործ*։
велича'ние *մեծարանք, պատիվ, մեծարում*։
велича'ть 1· *գովաբանել, մեծարել, գրվատել*· 2· *մեկին կոչել իր տիտղոսով, հայրանունով և այլն*· как вас величать? *ի՞նչպես մեծարել ձեզ, ի՞նչ անունով կոչել ձեզ*։
вели'чественность ի· *վեհություն, վսեմություն, վեհապանծություն*։
вели'чественный *վեհ, վսեմ, վեհապանծ, մեծաշքանչ*։
вели'чество *մեծություն, վեհափառություն*։
вели'чие *մեծություն, վեհություն, վսեմություն, փառահեղություն*· ма'ния вели'чия *մեծության ցնորամտություն, մեծացնորություն, մեծամոլություն*։
величина' *մեծություն*· отрицательная величина *բացասական մեծություն*· — прице'ла ռազմ· *նշանոցի դիրքը, նշանոցի մեծությունը*· ч.-л. недостаточной величины *անբավարար մեծություն ունեցող բան*· величиной в . . . *մեծությամբ*· звезда первой величины *առաջին մեծության աստղ*։
велодро'м *վելոդրոմ, հեծանվային արշավարան*։
велосипе'д *հեծանիվ, վելոսիպեդ*։
велосипеди'ст *հեծանվորդ, հեծանվավոր*։
велосипеди'стка *հեծանվորդուհի, հեծանվավոր կին*։
велосипеди'ст - люби'тель *սիրող հեծանվորդ, սիրող հեծանվավոր*։
велосипе'дный *հեծանվի, հեծանվային*· — ые го'нки *հեծանվային մրցարշավ, հեծանվարշավ*։
вельбо'т *վել'բոտ, կետանավակ, փրկանավակ*։
вельве'т *վել'վետ (կտորեղեն)*։
вельвети'н *վելվետին (կտորեղեն)*։
вельве'товый *վելվետի*։
Вельзеву'л *Բեհեղզեբուղ*։
вельмо'жа *պատվական, աղնվատոհմ իշխան*։
вельмо'жный *աղնվատոհմ, տոհմիկ, պատվավոր, նշանավոր*։
велю'р *վելյուր, պլյուշ, բամբակե թավիշ (կտորեղեն)*։
Ве'на *Վիեննա*։
ве'на *վենա, յերակ*· больша'я ше'йная ве'на *վողերակ*· яремная вена *լծերակ*։
венге'рец (— рца) *հունգարացի*։
венге'рка 1· *հունգարուհի*· 2· *հունգարական բաճկոն*։
венге'рский (— ая, — ое) *հունգարական*։
Ве'нгрия *Հունգարիա*։

венде'тта վենդետտա, արյան վրեժխնդրություն։
Вене'ра Վեներա, Աստղիկ, Արուսյակ։ — Медице'йская Մեդիչիական Վեներա։
вене'рик վեներական հիվանդ, վեներախտավոր։
венери'ческий (— ая, — ое) վեներական։ — болезнь վեներական հիվանդություն, վեներախտ։
вене'ц I (— нца') 1. թագ, պսակ։ 2. լուսապսակ (սրբանկարի)։ 3. պտկր։ գագաթ։ мученический венец մարտիրոսական պսակ, նահատակի պսակ։ терновый венец փշե պսակ, փշապսակ։ вести невесту под венец հարսնացուին պսակելու տանել։ итти под венец պսակվել (յեկեղեցում)։ конец делу венец ամեն բանի վերջն է դովելի։
ве'нец (— нца) II վիեննացի։
венециа'нец (— нца) վենետիկցի։
венециа'нка վենետուհի։
венециа'нский (— ая, — ое) վենետական, Վենետիկի։ — ий купец Վենետիկի վաճառական։ — ое окно վենետյան լուսամուտ, կրկնապատուհան։
Вене'ция Վենետիկ։
Венецуэ'ла Վենեցուելա։
венецуэ'лец (— льца) վենեցուելացի։
венецуэ'льский (— ая, — ое) վենեցուելական։
ве'нзель ա. (հոգն. вензеля', — е'й) վենզել, անվան սկզբնատառերը, մոնոգրամ։
ве'ник ավել։
ве'нка վիեննացի կին, վիեննուհի։
ве'но այգեպարզև, դվինադին, ոժիտ։
вено'зный վենոզ, արենադարձ յերակի։
вено'к (— нка') պսակ։
ве'нский (— ая, — ое) վիեննայի, վիեննայական։
вентили'ровать (— рую, — руешь, — руют) ողափոխել, հովահարել, հողմահարել։
ве'нтиль վենտիլ, ողահանի փականակ, ողահանի կափույր։
вентиля'тор ողափոխիչ, հովահարիչ, հողմահարիչ։
вентиляцио'нный ողափոխության, հովահարության, հողմահարության, հողմահարական։
вентиля'ция ողափոխություն, հովահարություն, հողմահարություն, ողափոխում, հովահարում, հողմահարում։
венцеви'дный տես **венцеобра'зный.**
венцено'сец (— сца) գլխ. թագակիր։
венцено'сный ած. թագակիր։
венцеобра'зный պսակաձև, թագաձև։
венча'льный պսակի, պսակադրության։
венча'ние թագադրություն, պսակադրություն, թագադրում, պսակադրում։
венча'ть 1. թագադրել. 2. պսակել։
венча'ться 1. թագադրվել. 2. պսակվել։
ве'нчик թագիկ, պսակիկ. բուս. ծաղկապսակ։
вепрь ա. կքնճ, վարազ։
ве'ра հավատ, վստահություն. наивная вера մխամիտ հավատ. слепая вера կուրը հավատ. товарищество на вере վստահության ընկերություն, վստահությամբ ընկերություն. принима'ть ч.-л. на ве'ру հավատ ընծայել մի բանի, վստահել մի բանի, ճիշտ ընդունել մի բան. не давать веры словам խոսքերին հավատ չընծայել. символ веры հավատո հանդանակ։
вера'нда վերանդա, հովնոց։
ветрин'о ֆիմ. վերատրին։
ве'рба ուռի, ուռենու ճյուղեր (ծաղկազարդի)։
верба'льный բանավոր, բերանացի. — ая нота բանավոր հայտագիր, բերանացի հայտագիր։
верблю'д ուղտ. — одногорбый միսաապատանի ուղտ. — двугорбый յերկսապատանի ուղտ. погонщик верблюдов ուղտապան, ուղտավար։
верблю'жий (— жья, — жье) ուղտի։
ве'рбный 1. ուռենու. 2. ծաղկազարդի. — ая неде'ля ծաղկազարդի շաբաթ. — ое воскресение ծաղկազարդի կիրակի. — ый база'р ծաղկազարդի բազար, ծաղկազարդի չուկա։
вербова'ть (— у'ю, — у'ешь, — у'ют) զինվորագրել, հավաքագրել, դրավել, հրապուրել. — в солдаты զինվորագրել (վարձով). — для общественных работ հավաքագրել հասարակական աշխատանքների համար։
вербова'ться (— у'юсь, — у'ешься,

— у'ются) *վինվորագրվել, հավաքագրվել:*

вербо'вка *վինվորագրություն, վինվորագրում, հավաքագրում, հավաքագրություն:*

вербо'вщи'к *վինվորագրող, հավաքագրող:*

вербу'ющий *վինվորագրող, հավաքագրող:*

верва' *կպրած թել (կոշիկ կարելու), կպրաթել:*

верди'кт տես **приговор.**

верёвка *պարան, թոկ, չվան.* связывать верёвкой *պարանով կապել, թոկով կապել, չվանով կապել:*

верёвочка *պարանիկ, թոկիկ, բարակ պարան, չվանիկ:*

верёвочный *պարանի, թոկի, չվանի.* — очная ле'стница *պարանասանդուխք, թոկի սանդուխք, չվանի սանդուխք:*

ве'ред *պալար, խոց:*

верезга' *ճչացող, լացկան, ճվան:*

верезжа'ть (— зжу', — зжи'шь, — зжа'т; hpմ. — зжи') *ճչալ, ճվալով լաց լինել:*

верени'ца *յերկար չարք, չարան, շղթա, յերամակ:*

ве'реск բուս. *ցախի, հավամրգի:*

веретено' (հոգն. веретёна, — н) *իլիկ, թելի, առանցք.* տեխն. *յերկանաքարի ցից, յերկանացից.* — тка'цкое *ջուլհակի ստորի, վոստայնանկի ստորի.* — я'корное ծով. *խարսխաքոթ:*

веретенообра'зный *իլիկաձև:*

веретённое масло *իլիկյուղ:*

вереща'тник 1. *ցախաստան, հավամրգանոց.* 2. *խոպան դաշտ, անխոտ դաշտ.* 3. *թփուտ, մացառուտ:*

вереща'ть (— щу', — щи'шь, — ща'т; hpմ. — щи') տես **врезжа'ть.**

верея' *դարպասասյուն, պարսպասյուն:*

Вержболо'во աշխգր. *Վերժբոլովո:*

верзи'ла բնդ. 1. *վիթխարի մարդ, յերկարահասակ մարդ, լող-լող մարդ.* 2. *ճող:*

вери'ги ի. *շղթաներ, կապանքներ, բեռ, ծանրություն:*

вери'зм *վերիզմ (ծայրահեղ ռեալիզմ կամ նատուրալիզմ դեղարվեստի մեջ):*

вери'тель ա. *հավատարմատու տղամարդ, պարտատեր:*

вери'тельница *հավատարմատու կին, պարտատիրուհի:*

вери'тельный *հավատարմատվության, լիազորության, հավատարմատվական, լիազորական.* — ная гра'мота *լիազորության գիր, լիազորագիր, հավատարմագիր, կրեդիտիվ:*

ве'рить *հավատալ, վստահել, վստահ լինել մեկի վրա.* верить кому-либо *հավատալ մեկին, վստահել մեկին.* не верь ни слову *վոչ մի խոսքին մի' հավատա.* слепо верить кому-либо *մեկին կուրորեն հավատալ, մեկին անպայման վստահել:*

ве'риться: мне не верится *հավատալս չի գալիս, չեմ կարող հավատալ:*

верифика'ция *ստուգում, հաստատում, հավաստում, վավերացում:*

ве'рки ա. ռազմ. *ամրություններ (բերդերի ամրությունների ընդհանուր անուն).* крепостны'е ве'рки *բերդային ամրություններ:*

вермилио'н *վերմիլիոն, կարմիր ներկ:*

вермише'ль ի. *վերմիշել, խմորաթելեր:*

верниса'ж 1. *հայքայում.* 2. *բացման նախատոնակ:*

ве'рно 1. *ճշտապես, խնամքով, ճիշտ.* 2. *հավանորեն, կարծյոք.* он, ве'рно, бо'лен նա, *հավանորեն, հիվանդ է.* к сожалению, это верно *ժխտաբար այդ ճիշտ է:*

вернопо'дданность ի. *հավատարիմ հպատակություն:*

вернопо'дданный (— ого ա. — нная, — ной ի.) *հավատարիմ հպատակ, հավատարիմ հպատակուհի:*

вернопо'дданство *հավատարիմ հպատակություն.* прися'га на вернопо'дданство *հավատարիմ հպատակության յերդում:*

ве'рность ի. 1. *հավատարմություն.* 2. *ճշտություն, խնամություն.* присяга на верность *հավատարմության յերդում.* я не ручаюсь за верность этих слухов *այդ լուրերի ճշտությունը յես չեմ յերաշխավորում, յես չեմ կարող յերաշխավորել այդ լուրերի ճշտությունը:*

верну'ть *դարձնել, հետ դարձնել, վերադարձնել.* — утерянное *կորցրածը վերադարձնել.* — потерянное время *կորցրած ժամանակը վերադարձնել:*

верну́ться *հետ դառնալ, վերադառնալ.* — домой *տուն վերադառնալ.* как только к ней вернулось сознание *հենց վոր նրա գիտակցությունը հետ յեկավ, հենց վոր նրա ուշքը վրան յեկավ:*

ве́рный 1. *հավատարիմ.* տես **долг.** 2. *ճիշտ, ուղիղ, ստույգ.* 3. *վստահելի, ապահով.* верный до гроба *հավատարիմ մինչև գերեզման.* верная жена *հավատարիմ կին.* верный слух *ճիշտ լուր, ստույգ լուր.* верный источник *վստահելի աղբյուր, ստույգ աղբյուր.* быть верным своему слову *իր խոսքին հավատարիմ լինել.* у вас верные часы? *Ձեր ժամացույցը ճի՞շտ է բանում:*

ве́рование *հավատալիք, հավատ:*

ве́ровать (— рую, — руешь, — руют) *հավատալ:*

вероиспове́да́ние *դավանություն, հավատի դավանություն, հավատի խոստովանություն:*

вероло́мно *ուխտադրուժ կերպով, նենգությամբ, ուխտազանցորեն:*

вероло́мный *ուխտադրուժ, յերդմնազանց, ուխտազանց, նենգադրուժ:*

вероло́мство *ուխտադրժություն, յերդմնազանցություն, ուխտազանցություն:*

вероотсту́пник *հավատուրաց մարդ, հավատադրուժ մարդ:*

вероотсту́пница *հավատուրաց կին, հավատադրուժ կին:*

вероотсту́пничество *հավատուրացություն:*

веротерпи́мость *ի.* *կրոնական հանդուրժողություն, կրոնական համբերատարություն, կրոնական հանդուրժամտություն:*

веротерпи́мый *հանդուրժող, համբերատար, հանդուրժամիտ:*

вероуче́ние *դավանաբանություն, դավանական ուսմունք:*

вероя́тие *հավանականություն, արժանահավատություն.* по всему вероятию *ամենայն հավանականությամբ.* сверх всякого вероятия *հակառակ ամեն հավանականության, վորևե ակնկալության հակառակ:*

вероя́тно *հավանականաբար, հավանորեն, հավանաբար.* —, он не придет *հավանորեն նա չի գա:*

вероя́тность *ի.* *հավանականություն.* по всей вероя́тности *ամենայն հավանականությամբ.* тео́рия вероя́тностей *հավանականությունների թեորիա:*

вероя́тный *հավանական, կռահելի.* — наследник *հավանական ժառանգ:*

Верса́ль *ա.* *վերսայլ.* Верса́льский мир *վերսայլի հաշտություն:*

версифика́тор *տաղաչափ.* *հեգնա.* *վատանավոր թխող:*

версифика́ция *տաղաչափություն:*

ве́рсия *վերսիա.* *գրական.* *ընթերցվածք, վոխակ (ըմբռնման ու նկարագրման տարբեր ձև կամ յեղանակ):*

верста́ *վերստ:*

верста́к *դործատեղան, դազդյահ:*

верста́льщик *տպգր.* *յերես կապող, դրաշարապետ:*

верста́ние տես **вёрстка.**

верста́тка *տառակալ (անկյունավոր դործիք՝ տառերը շարելու համար):*

верста́ть *հավատարեցնել, հարթել.* *տպգր.* *շարվածքն յերեսների բաժանել, եջել, իջատել.* — поместьем *պատմ.* *ավատ տալ, կալվածք շնորհել, ավատաշնորհել:*

вёрстка *հավատարեցում.* *տպգր.* *շարվածքն յերեսների բաժանելը, եջելը, իջատում:*

верстово́й столб *վերստացույց սյուն, վերստասյուն:*

ве́ртел *չամփուր, չիշ:*

верте́п *այր, քարայր, վորջ.* — разбойников *ավազակների վորջ, ավազակների քարայր:*

верте́ть (— рчу́, — ртишь, — тят; *հրմ.* — рти́) *պտտացնել, պտույտ տալ.* она вертит им, как хочет *նա նրան պտույտ է տալիս, ինչպես ուզում է. նա նրան ուզածի պես խաղացնում է.* вертэ́ть ру́чку *կոթը պտտացնել:*

верте́ться (— рчу́сь, — ртишься, — ртятся; *հրմ.* — рти́сь) *պտտվել, պտույտ գալ.* у меня́ ве́ртится на языке́ *լեզվիս ծայրին է, լեզվիս վրա յե.* верте́ться туда́ и сюда́ *դես ու դեն ընկնել.* пусто. *պատեպատ ընկնել, ճշմարտությունից խուսափել.* земля́ ве́ртится вокруг солнца *յերկրագունդը պտտվում է արևի շուրջը:*

вертика'ль ի· *ուղղաձիգ, զազաթնահայեց, զագաթնաձիգ*:
вертика'льно *ուղղաձիգ կերպով*:
вертика'льность ի· *ուղղաձգութիւն, զագաթնահայեցութիւն, զագաթնաձգութիւն*:
вертика'льный *ուղղաձիգ, զագաթնահայաց, զագաթնաձիգ*· вертика'льный круг աստղ· *ուղղաձիգ շրջան*· — ая наво'дка (*հնդանոթի*) *զագաթնաձիգ նչանառութիւն*:
вертло' *գայլիկոն, գչիր, բուրդու*:
вертлю'г կզմ. *հոգախոտոչ, հոգավոս*· *հրետ*· *զարմյակ, ծղնիկ*:
вертлю'жный կզմ. *հոգախոտոչի, հոգավոսի*:
вертля'вость ի· *չարժունութիւն, անհանգստութիւն, արագաշարժութիւն*:
вертля'вый *չարժուն, արագաշարժ, անհանգիստ*:
вертогра'д *պարտէզ*:
вертопра'х *թեթեւամիտ մարդ, ցանցառ մարդ*:
вертопра'шный *թեթեւամիտ, ցանցառ*:
верту'шка *պտուտան, պտտանիվ*· պտկր· *թեթեւամիտ, թեթեւսոլիկ*· рдр· *պտուտախաղ*:
вертя'щийся (— аяся, — еeся) *պտտվող, պտույտ կեկող*:
ве'рующий (— ая, — ее) *հաւատացող, հաւատացեալ*:
верфь ի· *նաւաշինարան*:
верх (hոգն· верхи', — о'в) *գերազանցութիւն, վերինը, վերին մաս, կատար, գագաթ, ծածկոց*· պտկր· *գագաթնակէտ*· — славы *փառքի գագաթը*:
верхи' ա· 1· *վերնաչերտեր, վերնախաւեր, իշխանութեան գլուխներ*· 2· *տոկոս, վրադիր*· глазеть по верхам *բերանաբաց նայիլ այս ու այն կողմ*:
ве'рхний *վերին, վերևի, վերի*· ве'рхняя пала'та *վերին պալատ*· — яя челюсть *վերին ծնօտ, վերնածնօտ*· — ее пла'тье *վերնազգեստ*:
верхове'нство *գլխաւորութիւն, առաջնութիւն, գերիշխանութիւն*:
верхо'вный *գերագոյն*· Верхо'вный суд *Գերագոյն դատարան*· — главнокомандующий *գերագոյն գլխաւոր հրամանատար*· — ое кома'ндование *գերագոյն հրամանատարութիւն*· — ая власть *գերագոյն իշխանութիւն*:
верхово'й *հեծնելու, ձիավոր, հեծեալ*· — ая ло'шадь *հեծնելու ձի*· — ая езда' *հեծած ձիաւարութիւն, հեծելութիւն*:
верхо'вье *յերես, վերևի մաս, վերին հոսանք, ակունք*:
верхогля'д *բաց-բերան մարդ, թեթեվամիտ մարդ, ցանցառ մարդ*:
верхогля'дство *բաց-բերանութիւն, ցանցառութիւն, թեթեւամտութիւն*:
верхогля'дничать *բերանաբաց նայել, թեթև-թեթև գատել, ցանցառ մտածել*:
ве'рхом I *վերևից, վերևով, լիքը-լիքը, լեփ-լեցուն, գլխուն*· чайная ложка с ве'рхом *թեյի գդալը լիքը-լիքը, թեյի գդալը լեփ-լեցուն*:
верхо'м II *հեծած, ձի նստած, ձիով*· е'здить верхо'м *ձիավարել, ձիով գնալ*· поездка верхо'м *ձիավարութիւն, ձիով գնալը, ձիագնացութիւն*:
Верхсу'д տես **Верховный суд.**
верху'шечный *ծայրի, վերնամասի*:
верху'шка *կատար, գագաթ, վերին ծայր, վերնածայր*· — ма'чты *կայմի ծայրը, կայմի կատարը*· — легкого *թոքի ծայրը, թոքածայր*· — дерева *ծառի կատարը, ծառի ծայր*:
верче'ние *պտտելը, պտույտ տալը, պտուտահարում*:
ве'рченый *շամփրով խորոված*· պտկր· *թեթեւամիտ, թեթեւսոլիկ, փոփոխամիտ*:
ве'рша *ձկնորսական ձկնորսատեղ*:
верша'ть *վերջացնել, աւարտել, գլուխ հասցնել, վճռել, տնօրինել*· — судьбы людей *մարդկանց բախտը վճռել, մարդկանց բախտը տնօրինել*:
верши'на *կատար, գագաթ*· достигать вершины холма *բլրի կատարին հասնել, բարձրանալ բլրի գագաթը*:
верши'нный *կատարի, գագաթի*:
верши'тель ա· *աւարտող, վերջացնող, տնօրինող*:
верши'ть տես **верша'ть.**
вершко'вый *վերշոկանոց*:
вершо'к (— шка') *վերշոկ*:
вес *կշիռ, քաշ, ծանրութիւն*· պտկր· *ազդեցութիւն, կշիռ*· общий вес

ընդհանուր քաշ, ընդհանուր կշիռ. средний вес *միջին քաշ, միջին կշիռ.* собственный вес ոդф. *սեփական քաշ, զուտ քաշ, զուտ կշիռ.* ве'сом в пять кило *հինգ կիլո ծանրութեամբ, հինգ կիլո քաշով.* челове'к с ве'сом *կշիռ ունեցող մարդ, ազդեցիկ մարդ.* увеличение в ве'се *քաշի ավելացում, քաշն ավելանալը, կշռի աւելանալը.* на ве'су *տաւտանման մեջ, ճոճման մեջ, անորոշութեան մեջ.* на вес зо'лота *վոսկու քաշով, չափազանց արժէքաւոր.* удельный вес *տեսակարար կշիռ.* чистый вес *զուտ քաշ, մաքուր քաշ:*

ве'село *ուրախ.* — проводи'ть время *ժամանակն ուրախ անցկացնել.* как весело! *ինչքա՜ն ուրախ է:*

весели'ть *ուրախացնել, զվարճացնել:*

весели'ться *ուրախանալ, զվարճանալ, ուրախ ժամանակ անցկացնել:*

весёлка *խառնիչ, խառնելու թիակ կամ ճող, խառնաթիւ, խառնաճող:*

весёлость ի. *ուրախութիւն, խնդութիւն:*

весёлый *ուրախ, զվարթ, ուրախալի, զվարճալի.* — ые времена *ուրախ ժամանակներ.* — ое настроение *ուրախ տրամադրութիւն:*

весе'лье *ուրախութիւն, խնդութիւն, զվարճութիւն:*

весе'льный *թիակի.* — ая лодка *թիակավոր նաւակ, թիանաւակ:*

весельча'к *ուրախ մարդ, զվարթ մարդ, խնդակայց:*

веселя'щий газ *ծիծաղացնող գազ, ծիծաղաբեր գազ:*

весе'нний *գարնան, գարնանային, գարնային.* — ее равноденствие *գարնան որ ու գիշերահաւասարութիւն:*

ве'сить (— шу, — сишь, — сят) *կշռել, քաշել:*

ве'ский (— ая, — ое) *մեծակշիռ, ծանրակշիռ, կարեւոր, ազդեցիկ:*

ве'ско *ծանրակշիռ կերպով, մեծակշիռ կերպով:*

ве'скость ի. *ծանրակշռութիւն, մեծակշռութիւն, կարեւորութիւն:*

весло' *թիակ, թևակ:*

весна' *գարուն.* весно'й, весно'ю *գարնանը.* при наступлении весны *գարնան գալու ժամանակ:*

весну'шка *պեպեն:*

весну'счатый *պեպենոտ:*

весово'й *կշռքի, քաշի, կշռական, կշռային.* — сбор *կշռքաւորք, կշռաւորք:*

весовщи'к *կշռարդ, կշռար:*

весо'мость ի. *կշռականութիւն, կշռելիութիւն:*

весо'мый *կշռելի, քաշելի:*

вест *արեւմուտք, արեւմտեան քամի, արեւմտահողմ:*

Ве'ста աստղ. առասպ. *Վեստա:*

веста'лка *վեստալուհի, Վեստայի կուսակրօն քրմուհի:*

вести' (веду', ведёшь, веду't; wlg. вёл, вела', вело'; hpm. веди') *վարել, տանել, առաջնորդել, դեկավարել, կատարել, անել.* — начало от чего-либо *մի բանից սկիզբն առնել.* — то'чные наблюде'ния *ճշդրիտ դիտողութիւններ անել, ճշդրիտ դիտողութիւններ գրի առնել.* — судебный процесс *դատական պրոցես վարել.* — за собо'й *հետևից տանել.* պտկր. *հետևանք ունենալ.* — войну *պատերազմ վարել, պատերազմ մղել.* — переговоры *բանակցութիւններ վարել, բանակցել.* — переписку *թղթակցութիւն վարել, նամակագրութիւն ունենալ.* — правильный образ жизни *կանոնավոր կեանք վարել.* — торговлю *առևտուր անել.* — себя' *լրեն պահել, վարվել.* — себя неосторожно *լրեն անզգուշ պահել.* ведите себя прилично! *վայելուչ պահեցե՛ք ձեզ:*

вестибю'ль ա. *վեստիբիւլ, նախասրահ:*

вести'мо *հարկավ, անշուշտ:*

вести'мый *հայտնի, բացահայտ, աշկարա:*

Вест-И'ндия *Արևմտեան Հնդկաստան, Վեստ-Ինդիա:*

вести'ндский (— ая, — ое) *Արևմտեան Հնդկաստանի:*

вести'сь (веду'сь, дёшься, — ду'тся; hpm. — ди'сь; wlg. вёлся, — ла'сь, — ло'сь) *լինել, դտնվել, գալ, հաշվվել.* летосчисление ведется *թվականութիւնը հաշվվում է, թվականութիւնը գալիս է, տոմարը հաշվվում է:*

ве'стник *համբաւաբեր, լրաբեր, բանբեր:*

ве'стница համբավաբերուհի, բանբերուհի, լրաբերուհի, սուրհանդակուհի:

вестово'й բանբեր:

вестовщи'к լրատու, նորալրիբեր, լրամոլ (նոր լուրերի հետևից ընկնող):

ве'сточка տեղեկութիւն, լուր, խաբրիկ· дайте о себе весточку ձեր մասին մի փոքրիկ լուր տվեք· я получил весточку из дома ես տնից տեղեկութիւն ստացա, ես տնից խաբրիկ ստացա:

Вестфа'лия Վեստֆալիա:

вестфа'льский (— ая, — ое) վեստֆալական, վեստֆալյան· — мир վեստֆալյան հաշտութիւն· — о'корок վեստֆալյան խոզապխանի:

весть I ի· լուր, համբավ, տեղեկութիւն, խաբար· радостные вести ուրախ լուրեր, լավ խաբարներ· ужа'сная весть սարսափելի լուր, բոթ, դուխ· весть о сме'рти մահվան լուր, մահվան բոթ, մահդուխ· без ве'сти пропа'вший անհայտ կորած, անհետ կորած:

весть II: бог весть աստված գիտե:

весь, вся, всё հոգի· **все, всех** ամբողջ, բոլոր, ամեն, ամբողջովին, բոլորովին· весь день ամբողջ որը· весь свет ամբողջ աշխարհը· вся сумма ամբողջ դումարը· всем сердцем ամբողջ սրտով, բոլոր սրտով· по всему городу ամբողջ քաղաքով մեկ· во всю длину ամբողջ յերկարութիւնը· они все живы նրանք բոլորը վողջ են· приложу все старания ամեն ջանք գործ կդնեմ· весь в поту ամբողջովին քրտինքի մեջ· весь в пыли ամբողջապես փոշու մեջ, փոշեկոլոլ:

весьма' շատ, խիստ, դուխ:

весы' ա· կշեռք· — коромысловые անկաևոր կշեռք, լծակշեռք· — ручные ձեռնակշեռք, ձեռքի կշեռք· — десятичные տասնորդական կշեռք, տասնորդակշեռք· — пружинные զսպանակավոր կշեռք, զսպանակշեռք· — рычажные լծակավոր կշեռք, լծակակշեռք· — точные ճշգրիտ կշեռք· — химические քիմիական կշեռք:

ветвра'ч տես **ветеринар.**

ветвь ի· ճյուղ, վոստ· — оливковая ձիթենու ճյուղ, ձիթենու վոստ:

ветви'стый բազմաճյուղ, ճյուղաշատ, ճյուղապատ, վոստապից, ճյուղառատ:

ве'тер (— тра. հոգի· ве'тры, — ов և ветра', — ов) քամի, հողմ· северный ветер հյուսիսային քամի, հյուսիսահողմ· говори'ть на ве'тер քամուն տալ, դատարկ փչել· против ветра քամու հակառակ· под ве'тер ծով. քամու հոտանքի ներքո գտնվող, հողմածեծ· у него ветер в голове նրա գլխում քամի յե փչում, նրա գլուխը դատարկ է· встречный ветер հանդիպական քամի, հանդիպահողմ· ветер стихает քամին հանդարտվում է, քամին ընկնում է:

ветера'н 1· վետերան, հին զինվոր, ծերացած զինվոր· 2· հին վաստակավոր դործիչ:

ветерина'р անասնաբույժ:

ветерина'рный անասնաբուժական:

ветерина'рия անասնաբուժութիւն:

ветеро'к (— рка'), **ветеро'чек** (— чка) թեթև քամի, հովիկ:

ве'тка տես **ветвь.** յերկր· ճյուղ, ճյուղավորութիւն:

ветла' ուռի, ուռենի:

ве'то վետո, արգելք· право вето վետոյի իրավունք· налага'ть ве'то արգելել, արգելք դնել:

ве'точка փոքրիկ ճյուղ, չյուղ, վոստիկ:

вето'шник հնոտավաճառ, հնավաճառ:

ве'тошь ի· հնոտի:

ве'треник թեթևամիտ, թեթևսոլիկ, ցանցառ, տուտուց տղամարդ:

ве'треница թեթևամիտ, թեթևսոլիկ, ցանցառ, տուտուց կին:

ве'треность թեթևամտութիւն, թեթևսոլիկութիւն, ցանցառութիւն, տուտուցութիւն:

ве'треный քամոտ, հողմոտ· պտկր· թեթևամիտ, թեթևսոլիկ, ցանցառ, տուտուց:

ветри'ло առագաստ:

ветрого'н տես **ве'треник.**

ветря'нка հողմաղաց:

ве'тряный քամու, հողմի, հողմահար· — а'я мельница հողմաղաց· — ая оспа ջրծաղիկ:

ве'тхий (— ая, — ое) հին, մաշված, խարխուլ (հենքի համար)· Ве'тхий Заве'т Հին Կտակարան:

ве'тхость ի· հնամաշուԹյուն, հնուԹյուն, քայքայվածուԹյուն, խարխուլուԹյուն (չենքի համար):
ветхозаве'тный հին կտակարանի, հին կտակարանական, հին կտակարանյին:
ветчина' վիչինա, ապխտած խոզի միս, խոզապուխտ:
ветша'ние հնանալը, խարխլելը, հնացում, խարխլում:
ветша'ть հնամաշ լինել, հնանալ, խարխլվել (չինուԹյունների համար):
ве'ха նշանաձող, ուղենիշ, ցցանիշ:
ве'че վեչե, հանրաժողով (հին սլավոնների հանրային ժողով, ժողովրդական խորհուրդ):
ве'чер (հոգն· вечера', — о'в) 1· յերեկո· 2· յերեկույԹ· танцовальный вечер պարերեկույԹ· литературный вечер գրական յերեկո, գրական յերեկույԹ· под вечер յերեկոյան դեմ, իրիկնադեմ, իրիկնապահին:
вечере'ть յերեկոյանալ, տարաժամել:
вечери'нка յերեկույԹ, ընտանեկան պարերեկույԹ:
вече'рний յերեկոյան· — яя школа յերեկոյան դպրոց· — ее платье յերեկոյան զգեստ, իրիկնազգեստ:
вече'рня յերեկոյան ժամասացուԹյուն:
вечеро'к (— рка') յերեկո:
ве'чером, вечерко'м յերեկոյան· поздним вечером ուշ յերեկոյան· сегодня вечером այսօր յերեկոյան:
ве'черя ընԹրիք, իրիկնահաց· та'йная ве'черя խորհրդավոր ընԹրիք:
ве'чность ի· հավիտենականուԹյուն, հավերժուԹյուն, մշտնջենականուԹյուն· я его не видел целую вечность չատ վաղուց է, վոր յես նրան չեմ տեսել:
ве'чнозеленый մշտականաչ, հարատևաչ, մշտադալար:
ве'чный հավիտենական, մշտնջենական, հավերժական· — город հավիտենական քաղաք (Հռոմ), հավերժաքաղաք· — ое перо մշտահոս գրիչ, հավիտենական գրիչ, մշտագրիչ:
вечо'р յերեկ յերեկո:
ве'шалка կախարան, կախոց (զգեստին կարած Թել՝ կախ տալու համար):
ве'шатель ա· կախաղան հանող, մարդկանց կախող:
ве'шать կախել, կախ տալ· — голову գլուխը կախել, հույսը կտրել:
ве'шаться կախվել, իրեն կախ տալ, մեկի վզովն ընկնել, ոճիքից կպչել· она всем вешается на шею նա բոլորի վզովն է ընկնում, նա կախվում է բոլորի ոճիքից:
ве'шний գարնան, գարնանային, գարնային:
веща'ние ասելը, քարոզելը, դուշակում:
веща'тель ա· ասող, քարոզող, դուշակող, մարգարեացող:
веща'ть ասել, քարոզել, դուշակել:
вещево'й իրեղենի, իրերի· — мешо'к ռազմ· իրերի տոպրակ· — склад իրերի պահեստ:
веще'ственность ի· նյուԹականուԹյուն, առարկայականուԹյուն, իրեղենուԹյուն:
веще'ственный նյուԹական, իրեղեն· — ое доказа'тельство իրեղեն ապացույց:
вещество' նյուԹ, մատերիա· обме'н веще'ств նյուԹերի փոխանակուԹյուն, նյուԹափոխանակուԹյուն:
ве'щий (— ая, — ее) կանխագուշակ, խմաստուն:
вещи'ца փոքրիկ իր, մանրիկ իր:
ве'щность ի· յեղենուԹյուն (առարկաների), իրուԹյուն, իրայնուԹյուն, ընչականուԹյուն:
ве'щный իրային, ընչական· — ые отношения իրային հարաբերուԹյուններ, ընչական հարաբերուԹյուններ· — ое пра'во ընչական իրավունք, իրային իրավունք:
вещу'н նախագուշակող, մարդարե:
вещу'нья նախագուշակող կին, մարգարեուհի:
вещь ի· իր, առարկա· теплые вещи տաք հոբեր, տաք զգեստներ:
ве'ялка քամհար (ԹևԹ քամելու մեքենա, երնելու մեքենա):
ве'яние 1· փչելը· 2· քամելը, քամուն տալը, երնելը· 3· պտկր· հոսանք, ուղղուԹյուն· новые веяния նոր հոսանքներ, նոր ուղղուԹյուններ, նոր հովեր:
ве'ять (ве'ю, ве'ешь, ве'ют; իմպ· вей) 1· փչել, ընչել· 2· երնել, քամել (մեքենայով):

вжать (вожму′, вожмёшь, вожмут; hրմ. вожми′; шіg. вжал, — ла, — ло) տես **вжимать.**

вжима′ть ներս կոխել, ներս ճխտել, ներսեղմել:

взад հետ, դեպի հետ. — и вперед հետ ու առաջ:

взаи′мно փոխադարձաբար, փոխադարձորեն:

взаи′мность ի. փոխադարձություն:

взаи′мный փոխադարձ. — ая зависимость փոխադարձ կախում, փոխկախում. — ая солидарность փոխադարձ համերաշխություն. — ое страхова′ние փոխադարձ ապահովագրություն. — ый глагол փոխադարձ բայ, անդրադարձ բայ. — ое местоимение փոխադարձ դերանուն:

взаимоде′йствие փոխազդեցություն, փոխադարձ ազդեցություն, փոխադարձ ներգործություն:

взаимоде′йствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) փոխադարձաբար ներգործել, փոխազդել, փոխադարձաբար ազդել:

взаимоотноше′ние փոխադարձ հարաբերություն, փոխհարաբերություն:

взаимопо′мощь ի. փոխադարձ ոգնություն, փոխոգնություն:

вза′ймы′ փոխ, պարտքով. дать взаймы փոխ տալ, պարտք տալ. взять взаймы փոխ վերցնել, պարտք վերցնել, փոխ առնել:

взаме′н փոխանակ, փոխարեն, տեղ:

взаперти′ փակված. փակի տակ:

взапра′ву խնդապես, հիրավի:

вза′пуски դրազով, մրցումով:

взасо′с ոդախիտ, պինդ, ամուր. целовать взасос գռեհկ. պինդ համբուրել, առանց չունչ առնելու համբուրել:

вза′шей վզակոթին տալով. прогнать взашей վզակոթին տալով վռնդել:

взбаламу′тить (— му′чу, — му′тишь, — му′тят) խռովել, գրգռել, վրդովել:

взбаламу′чивать տես **взбаламутить.**

взба′лмошный անմիտ, անխոհեմ, խելառ:

взба′лтывание թափահարում, խառնելը:

взба′лтывать թափահարել, թափ տալով խառնել:

взбара′хтаться մազլցելով բարձրանալ, արագ, թփրտալով վեր յեղնել:

взбега′ть վերև վազել, վազելով բարձրանալ:

взбежа′ть (— гу′, — жи′шь, — гу′т; hրմ. — беги′) տես **взбегать.**

взбелени′ться կատաղել, խիստ զրդրվել:

взбеси′ть (— шу′, — сишь, — сят) կատաղեցնել, սաստիկ գրգռել:

взбеси′ться (— шу′сь, — сишься, — сятся) կատաղել, մոլեգնել:

взбе′шенный կատաղած, մոլեգնած:

взбива′ть, взбить (взобью′, — бьёшь, — бьют; hրմ. взбей) խառնել, հարել, (բարձր) թափ տալ. — сли′вки սերը հարել:

взбира′ться բարձրանալ, վեր յեղնել:

взболта′ть տես **взба′лтывать.**

взборозди′ть (— зжу′, — зди′шь, — здя′т) տես **взборозди′ть.**

взборони′ть տես **борони′ть.**

взбра′сывать վերև դնել, վերև նետել:

взбра′сываться վերև նետվել, վերև թռչել:

взбрести′ (взбредет, — бреду′, — бредёшь, — ду′т; hրմ. — еди′; шіg. взбрёл, — ла′, — ло′) հանկարծ միտքը գալ, միտն ընկնել. говорить что взбредёт на ум խոսել, ինչ վոր գլուխը գա. խոսել, ինչ վոր խելքին փչի:

взбро′сить (— о′шу, — осишь, — осят) տես **взбра′сывать.**

взбры′згивать, взбры′знуть սրսկել, շաղ տալ:

взбудора′жить տես **взбаламу′тить.**

взбунтова′ть (— ту′ю, — ту′ешь, — ту′ют) տես **бунтова′ть.**

взбунтова′ться (— ту′юсь, — туешься, — ту′ются) տես **бунтова′ться.**

взбу′хнуть ուռել, տոչորել:

взбу′чка 1. գռեհկ. ծեծ, դան, քոթակ. 2. հանդիմանություն (գլուխը լվալը):

взва′ливать մի բան մյուսի վրա դնել, բեռնավորել, ծանրաբեռնել, ուրիշի վրա դնել. — на себя обузу իր վրա ծանրություն վերցնել, պատասխանատվություն առնել, պատասխանատվություն ստանձնել. — вину на кого-либо հանցանքը մեկի վրա դնել:

взва′ливаться իրեն դնել, ընկնել մի բանի վրա:

взвали′ть տես **взваливать.**

взвар *եփվածք, բուսաջուր, մրգաջուր, խոշոր:*

взве'сить (— е'шу, — есишь, — сят) տես **взве'шивать.**

взвести' (— веду', ведёшь, — веду'т; հրմ. — еди'; անց. — вёл, — вела') տես **взводи'ть.**

взве'шивание *կշռելը, կշռում:*

взве'шивать, взве'сить *կշռել, ծանր ու թեթև անել, լավ մտածել:*

взве'шиваться *կշռվել, քաշվել:*

взвива'ться, взви'ться (взовью'сь, — вьёшься, вью'тся; հրմ. взве'йся) *գալարապտույտ վերև բարձրանալ, սավառնել, ճախրել:*

взви'деть (— ви'жу, — видишь, — дят) տես **ви'деть.**

взви'згивать, взви'згнуть տես **визжа'ть.**

взви'нчивать *պտուտակելով բարձրացնել, պտուտակելով ամրացնել, դրդռել, հուզել:*

взвинти'ть (— чу', — ти'шь, — тя't) տես **взви'нчивать.** — цены *գները վեր քշել, գները բարձրացնել:*

взви'ться տես **взвива'ться.**

взвод 1. տեխն. *վոտք (հրացանի), հրացանի կարթի զսպանակ.* 2. ռազմ. *դասակ:*

взво'дный *դասակի, դասակային.* — ая коло'нна *դասակասյուն:*

взводи'ть (— жу', — дишь, — дят) *վերև բարձրացնել, վերև հանել, բարդել, վերագրել.* — обвинение *մեղադրանք բարդել.* — напраслину *սուտ մեղադրանք բարդել, զրպարտել.* — курок *հրահանը բարձրացնել, հրացանի հրահանը քաշել:*

взволно'ван: он страшно взволнован *հուզված է, նա սաստիկ հուզված է:*

взволнова'ть (— ну'ю, — ну'ешь, — ну'ют) տես **волнова'ть.**

взволнова'ться (— ну'юсь, — ну'ешься, — ну'ются) տես **волнова'ться.**

взвыть (— во'ю, — во'ешь, — во'ют; հրմ. — вой) տես **выть.**

взгляд *հայացք, նայվածք.* պտկր. *կարծիք, հայացք.* на взгляд *տեսքով, արտաքինով.* с пе'рвого взгля'да *առաջին հայացքից.* хоро'ш на взгляд *տեսքը լավ է, տեսքով լավ է.* ве'рный взгляд на вещи *ճիշտ հայացք իրերի մասին, ճիշտ կարծիք իրերի մասին.* любо'вный взгляд *սիրալի հայացք.* изумлённый взгляд *զարմացած հայացք.* он придерживается того взгляда, что... *նա այն հայացքն ունի, թե..., նա այն հայացքին է, թե...,* на мой взгляд *իմ կարծիքով, իմ հայացքով.* они встретились взглядами *նրանց հայացքներն իրար հանդիպեցին.* взгляд на проше'дшее *հայացք անցյալի վրա.* ретроспективный взгляд *հետադարձ հայացք:*

взгля'дывать, взгляну'ть *վրան նայել, դիտել.* она сердито на меня взглянула *նա բարկացած նայեց ինձ վրա:*

взгромозди'ть (— зжу', — зди'шь, — здя't) *բարձր կիտել, դիզել, բարդել:*

взгромозди'ться (— зжу'сь, — зди'шься, — здя'тся) *դժվարությամբ վերև բարձրանալ:*

взгрустну'ть տես **грусти'ть.**

взгрустну'ться *տխրել.* ей взгрустну'лось по до'му *նա տան կարոտն էր քաշում, նա տան կարոտից տխրեց:*

вздва'ивать ռազմ. *կրկնապատկել.* —ряды' *քառյակներ կազմել.* вздво'енные ряды' *քառյակաշարքեր:*

вздвои'ть տես **вздва'ивать.**

вздёргивать, вздёрнуть *ճգճգելով վերև բարձրացնել, քաշքշելով բարձրացնել.* — на виселицу *կախաղան բարձրացնել, կախաղան հանել:*

вздёрнутый *վեր ցցված.* — нос *վեր ցցված քիթ:*

вздор *դատարկ բան, հիմար բան, տխմարություն, անմտություն.* вздор! *տխմա՛ր բան է, անհա՛մ բան է.* молоть вздор *հիմար-հիմար բաներ ասել, հիմար-հիմար դուրս տալ:*

вздо'рить *խոսքակռիվ անել, լեզվակռիվ տալ, նեղանալ:*

вздо'рность ի. *դատարկություն, անհամություն, տխմարություն, անմտություն:*

вздо'рный *անմիտ, դատարկ, հիմար, անհամ, տխմար:*

вздорожа'ние *թանգանալը, թանգացում:*

вздорожа'ть տես **дорожать.**

вздох *հառաչանք, հոդոց, չունչ.* ис-

пустить последний вздох *վերջին շունչը փչել*:

вздохну́ть տես **вздыха́ть.**

вздра́гивать, вздро́гнуть *դնգվել, վեր թռչել, սարսել, դողալ*:

вздремну́ть *ննջալ, նիրհել*:

вздува́ть, вздуть (— ду́ю, — ду́ешь, — ду́ют; hրմ. — ду́й) 1. (*կրակը*) *փչելով բորբոքել*. 2. (*փոշի*) *բարձրացնել, (փոշի) հանել*. 3. (*առարասը*) *ուռցնել*. 4. գեհկ. *լավ ծեծել, չարաչար դանահարել, սաստիկ քոթակել*:

вздува́ться, вздуться (— ду́юсь, — ду́ешься, — ду́ются; hրմ. — ду́йся) *ուռչել, ուռել, փքվել*:

вздумать *մտածել, մտմտալ, հանկարծ մտքովն անցկացնել, վորոշել, ուզենալ*. он вздумал заниматься английским языком *նրա խելքին փչեց զբաղվել անգլիերեն լեզվով*:

вздуматься *խելքին փչել, մտքովն անց կենալ*. что тебе́ вздума́лось *խելքիդ ի՞նչ փչեց, մտքովդ ի՞նչ անց կացավ*:

вздуть տես **вздувать.**

вздутый *ուռած, փքված*. — ые це́ны *ուռցրած գներ, վեր քշած գներ*:

вздыма́ться *բարձրանալ*:

вздыха́тель ա. *սիրահարված*:

вздыха́ть 1. *շունչ քաշել, շունչ առնել, հառաչել, հոգոց հանել, ախ քաշել*. 2. *հանդստանալ, հանգչել*. 3. պտկր. *մեկի սիրուց մորմոքվել, մեկի կարոտը քաշել*:

взима́ние *առնելը, հավաքելը, դանձելը, հավաքում, դանձում*:

взима́ть *առնել, հավաքել, դանձել*. — дань *տուրք առնել*. — пошлину *մաքս դանձել*:

взира́ть *նայել, մտիկ անել, աչքը վրան դարձնել*. не взирая ни на что *վո՛չ մի բանի չնայելով, վոչ մի բանի մտիկ չանելով*. не взирая на лица *առանց անձերը նկատի ունենալու, անկախ անձնավորություններից*:

взла́мывание *խորտակելը, կոտրելը, ջարդելը, խորտակում, կոտրում, ջարդում*:

взла́мывать *խորտակել, կոտրել, ջարդել*:

взлеза́ть, взлезть (— зу, — зешь, — зут; ութց. взлез, — ла, — ло) *բարձրանալ, յելնել, վերև բարձրանալ, վեր յելնել*:

взлеле́ять տես **лелеа́ть.**

взлёт *թռչելը, թռիչք, վերասլացք, վերասլացում, ջրոդանավի՝ ջրից կարվելը*:

взлета́ть, взлете́ть (— лечу́, — лети́шь — тя́т; hրմ. — лети́) *թռչել, սավառնել, ճախրել, վեր սլանալ*. взлетать на воздух *հոդս ցնդել (պայթյունից)*:

взлом *կոտրանք, կոտրելը, խորտակելը*. *խորտակելով, կոտրելով դողություն*. кража со взломом *կոտրանքով դողություն, ջարդելով դողություն*:

взлома́ть տես **взла́мывать.**

взло́мщик *խորտակիչ*:

взлюби́ть (— блю́, — бишь, — бят) *նկատել սիրել, սիրել*. не взлюбил я его *չես նրան չսիրեցի՛, աչքի չես նրան*:

взмах *արագ շարժում, դորավոր շարժում, թափահարում, թափ*:

взма́хивать, взмахну́ть *թափահարել դեպի վեր*:

взмёт գյուղտնտ. *խամ հողը վարելը, կորդը ցելելը, ցել*:

взмета́ть (— ечу́, — ечешь, — чут և — метаю . . . ; hրմ. — мечи́), **взметнуть** *վերև դցել, վերև շպրտել, բարձրացնել, ավլելով վերև հավաքել, վորսը տեղից հանել, վորսի տեղը դտնել*:

взмоли́ться *աղերսել, աղաչել*:

взмо́рье *ծովեղը, ծովափ*:

взмыва́ть, взмыть (— мо́ю, — моешь, — моют; hրմ. — ой) վրս. *թռչելով վեր բարձրանալ*:

взмы́лить *սապոնել, սապնել, փրփրացնել*. — голову պտկր. *գլուխը լվալ, կշտամբել, նախատել*:

взмы́ливаться, взмы́литься *քափքրտինք կտրել, փրփրակալել*:

взмы́ленный *քափ-քրտինք կտրած, փրփրակալած*. — ая лошадь *քափ-քրտինք կտրած ձի, փրփրակալած ձի*:

взнос *մուծում, մուծանք, վճարում*. вступи́тельный взнос *մուտքի վճար, մուտքավճար*. профсою́зный взнос *արհմիութենական մուծանք*. чле́нский взнос *անդամավճար*. обяза́тельный взнос *պարտադիր մուծանք, պարտադիր վճար*:

взноси́ть (— шу́, — сишь, — сят) *վերև տանել*։
взнести́ (— несу́, — сёшь, — су́т; *հրմ.* — неси́; *անց.* — нёс, — несла́) *տես* **взноси́ть.**
взнузда́ть, взну́здывать *սանձել, սանձահարել, զսպել*։
взобра́ться (взберу́сь, — рёшься, — ру́тся; *հրմ.* — бери́сь) *տես* **взбира́ться.**
взойти́ (— ойду́, — ойдёшь, — ду́т; *հրմ.* — ойди́; *անց.* взошёл, — шла́) *տես* **восходи́ть, всходи́ть.**
взор *հայացք, նայվածք*։ обращать на себя все взоры *բոլորի հայացքն իրեն վրա դարձնել*։ устремить взоры *հայացքներն ուղղել*։ потупить взоры *հայացքը ցած գցել, աչքերը կախ գցել*։
взорва́ть (— рву́, — рвёшь, — рву́т; *հրմ.* — рви́) *տես* **взрыва́ть.**
взраста́ть, взрасти́ (*անց.* возро́с, — росла́) *տես* **возраста́ть.**
взреза́ние *ճղելը, ճեղքելը, հերձահատում, հերձատում, պատառում*։
взре́зывать *ճղել, ճեղքել, հերձահատել, հերձատել, պատառել*։
взре́зать (взре́жу, — жешь, — жут) *տես* **взре́зывать.**
взро́слость *ի.* *չափահասություն*։
взро́слый *չափահաս, հասակավոր, հասուն, հասունացած*։ вечерняя школа для взрослых *չերեկոյան դպրոց հասակավորների համար*։
взрыв *պայթյուն, պայթում*։ *փիմ.* *ճայթյուն, չառաչում, վորոտում*։ *հանիգրծ.* *խավանջք, լեռնափապար*։ *պոկր.* *պոռթկում (ծիծաղի և այլն)*։ — аплодисментов *ծափահարությունների վորոտում*։ — гнева *զայրույթի պոռթկում*։ — чувства *զգացմունքի պոռթկում*։
взрыва́тель *ա.* *պայթուցիկ*։
взрыва́ть I, взорва́ть *պայթեցնել*։ — миной *ականով պայթեցնել*։
взрыва́ть II, взрыть (— ро́ю, — ро́ешь, — о́ют; *հրմ.* — о́й) *փորել, պեղել*։
взрыва́ться *պայթել, պայթեցվել, փորվել, պեղվել*։
взрывно́й *բռնկեցուցիչ, պայթուցիկ*։ — ые работы *պայթեցման աշխատանքներ*։
взры́вчатый *պայթուցիկ, հեշտությամբ բռնկվող*։ — ые вещества *պայթուցիկ նյութեր*։
взры́вчатость *ի.* *պայթուցիկություն*։
взрыхля́ть *փափկացնել (հողը), փխրուն դարձնել, փխրունացնել, փոփոխացնել*։
взры́хлить *տես* **взрыхля́ть.**
взъеда́ться, взъе́сться (взъе́мся, — е́шься, — е́стся, — еди́мся, — еди́тесь, — едя́тся; *հրմ.* взъе́шься; *անց.* — е́лся, — е́лась) *զայրացած վրա տալ մեկին, հարձակվել վրան*։
взъезд *ամբարձում, վերելք, կառքով յելնելը*։
взъезжа́ть, взъе́хать (— е́ду, — е́дешь, — е́дут; *հրմ.* — е́зди) *բարձրանալ, վեր յելնել (կառքով, ձիով և այլն)*։
взъерепе́ниваться, взъерепе́ниться *տես* **взъедаться.**
взъеро́шивать, взъеро́шить *զզզել, քրքրել, խճճել*։
взъеро́шиваться 1. *զզզվել, խճըճվել*։ 2. *հակառակել, սրմտել*։
взыва́ние *կոչ, կոչելը*։
взыва́ть *կոչել, կանչել, աղերսել*։ — о помощи *ողնության աղերսել, ողնության կանչել*։
взыгра́ть *խայտալ, կայտռել, ցնծալ, հրճվել, ուրախությունից թռչկոտալ*։
взыска́ние *պահանջում, դանձում, բռնագանձում, տուգանք, տուժանք, պատիժ*։ подвергнуться взысканию *տուգանքի յենթարկվել, տուժանքի յենթարկվել*։ — де́нег *դրամների դանձում, դրամագանձում*։ наложить строгое взыскание *խիստ պատիժ նշանակել, խիստ տուժանք դնել*։
взыска́тельность *ի.* *խստապահանջություն, պահանջկոտություն*։
взыска́тельный *պահանջկոտ, խստապահանջ*։
взы́скивание *դանձում, պահանջում, բռնագանձում*։
взыска́ть (— щу́, — щешь, — щут; *հրմ.* — щи́) *պահանջել, ստանալ, տուգք առնել, գանձել, բռնագանձել*։
взы́скивать *տես* **взыска́ть.** взыскать издержки судом *ծախքերը բռնագանձել դատարանով, ծախքերն ստանալ դատարանով*։ не взыщите

խստապահանջ մի՛ լինեք, ներող յե-ղեք:

взя́тие *վերցնելը, առում, գրավում.* — в плен *գերի բռնելը, գերի վերց-նելը, գերելը, գերում.* — под стра́-жу *ձերբակալում, կալանավորում, կալանքի տակ առնելը:*

взя́тка 1. *թղթ.* *ձեռք, առք, չհամ-ԹուղԹ, խաղչեք.* 2. *կաշառք.* брать взя́тку *կաշառք առնել, կաշառք վերցնել.* дава́ть взя́тку *կաշառք տալ, կաշառել.* с него взятки гладки *նրանից բան չի դուրս գա, նրա-նից խեր չկա; նրանից ոգուտ չկա:*

взяткода́тель ա. *կաշառատու:*

взя́точник *կաշառակեր տղամարդ:*

взя́точница *կաշառակերուհի:*

взя́точничество *կաշառակերուԹյուն.* борьба со взяточничеством *պայ-քար կաշառակերուԹյան դեմ, կռիվ կաշառակերուԹյան դեմ:*

взя́ть (возьму́, — ёшь, — у́т; հրմ. — ьми́; անց. взял, — ла, — ло) *տես* **брать.** с чего вы это взяли? *ո՞րտեղից հանեցիք այդ, ո՞րտե-ղից յեզրակացրիք այդ.* откуда ни возьмись является он *ո՞րտեղից ո՞րտեղ՝ գալիս է նա, չգիտես ո՞ր-տեղից՝ յերևում է նա:*

взя́ться (возьму́сь, — ёшься, — у́т-ся; հրմ. — ьми́сь) *տես* **брать-ся.**

виаду́к *ուղանցուլց կամուրջ, ուղե-կամուրջ:*

виа́тикум *ճանապարհի պաշար, ճա-նապարհածախս, ուղեծախս:*

вибра́тор *բաղ.* *վիբրատոր, ալեկաղ-միչ, Թրթռան:*

вибра́ция *Թրթռում, յերերմունք, տատանում, վիբրացիա:*

вибри́ровать (— рую, — руешь, — руют) *Թրթռալ, յերերալ, դող-դողալ:*

вибрио́н *վիբրիոն, կորամանրե, կո-բացուպիկ:*

виброско́п *վիբրոսկոպ, յերերադէ-տակ, տատանադէտակ:*

вива́т! *կեցցե՛:*

вивёр *կյանք քաշող մարդ:*

вивисе́кция *կենդանահերձուԹյուն, վիվիսեկցիա:*

ви́ги *բաղ.* *վիգեր (անգլ. ազատամիտ կուսակցուԹյուն):*

виги́зм *վիգականուԹյուն, վիգիզմ:*

вигва́м *վիգվամ (հյուսիս-ամերիկյան հնդկացիների խրճիԹ):*

виго́невый *ուղտամաքուր, վիգոնի:*

виго́нь *ի.* *ուղտամաքի (ուղտայծի մի տեսակը), վիգոն:*

вид 1. *տեսք, կերպարանք, հայացք, հայեցվածք, նայվածք, տեսարան.* 2. *յերևույԹ.* (գիտուԹյան մեջ) *տե-սակ.* 3. *մտադրուԹյուն, դիտավո-րուԹյուն, ակնկալուԹյուն.* 4. *բեր.* *բայերի գործողուԹյան կերպ.* совер-шённый вид *կատարյալ կերպ.* не-совершённый вид *անկատար կերպ.* в виду́ *աչքի առաջ, տեսանելի, նկատի.* в виду того, что... *նկատի ունենալով, վոր..., աչքի առաջ ու-նենալով, վոր...* в ви́де *կերպա-րանքով, ձևով.* в пья́ном виде *հարբած.* на виду́ *աչքի առաջ, տե-սանելի.* под видом *յերևույԹի ներ-քո, յերևույԹ առած, անվան տակ, դիմակի տակ, պատրվակով.* с ви́-ду, на вид *տեսքին նայելով, ար-տաքինից դատելով.* внешний вид *արտաքին տեսք.* у него здоро́вый вид *նա առողջ տեսք ունի, նա ա-ռողջ կերպարանք ունի.* принимать серьёзный вид *լուրջ կերպարանք ընդունել, լուրջ տեսք ընդունել.* иметь вид *տեսք ունենալ.* де́лать вид *ձևացնել.* странный вид *տա-րօրինակ տեսք, տարօրինակ կերպա-րանք.* его вид мне противен *նրա տեսքն ինձ համար զզվելի յե, յես զզվում եմ նրա կերպարանքից.* по-ставить на вид *պտկր. դիտել տալ, յերեսով զարկել.* ни под ка-ким видом *վոչ մի ձևով, վոչ մի կերպով, վոչ մի կերպ.* для виду *ձևի համար.* имеется в виду *նկատի յե առնված.* не терять из виду *աչ-քից չկորցնել.* я видом не видал, слы́хом не слы́хал *յես վո՛չ տեսել եմ, վո՛չ էլ լսել.* виды на наслед-ство *ժառանգուԹյան ակնկալու-Թյուններ.* виды на урожа́й *բերքի հեռանկարներ, բերքի ակնկալու-Թյուններ.* никаких видов на успе́х *հաջողուԹյան վո՛չ մի հույս, հաջո-ղուԹյան վո՛չ մի հեռանկար:*

вида́льщина *յեղած բան, տեսնված բան:*

ви́данный *տեսնված.* ви́данное ли это де́ло? *տեսնվա՞ծ բան է այս:*

вида́ться *տես* **ви́деться.**

вида́ть *տես* **ви́деть:** этот челове́к видал виды *այս մարդը կյանքի*

վորձ ունի, այս մարդը չատ բան է տեսել, այս մարդու դլխով չատ բան է անցել:

виде́ние *յերևույթ, տեսիլ:*

ви́деть (ви́жу, — дишь, — дят) *տեսնել, նշմարել.* Я не вижу в этом никакого смысла *յես դրա մեջ վո՛չ մի իմաստ չեմ տեսնում, յես դրա մեջ վոչ մի միտք չեմ տեսնում.* берег уже виден *ափին արդեն յերևում է.* видеть собственными глазами *սեփական աչքերով տեսնել.* плохо ви́дящий *թուլատես, վատ տեսնող:*

ви́деться (ви́жусь, — дишься, — дятся) *տեսնվել, հանդիպել մի-մյանց.* мы с ним долго не виделись *վաղուց է՝ մենք իրար հետ չենք տեսնվել.* виделся мне сон *յերազ տեսա:*

ви́димо - неви́димо *անթիվ — անհամար:*

ви́димо *հավանորեն, յերևի, ըստ յերևույթին.* он, видимо, хотел это сделать *նա ըստ յերևույթին ուզում եր այդ անել:*

ви́димость ի. *տեսանելիություն, յերևույթ, տեսք.* по ви́димости *ըստ յերևույթին.* соблюда́ть ви́димость *յերևույթը պահել, տեսքը պահել:*

ви́димый 1. *տեսանելի, ակնհայտ.* 2. *յերևացող, յերևութական, ըստ յերևույթին, հավանական:*

видне́ться *յերևալ, նշմարվել.* вдали виднелись огоньки дома *հեռվում նշմարվում եյին (յերևում եյին) տան լույսերը:*

ви́дно 1. *յերևում է, կարելի յե տեսնել, տեսանելի յե.* по тебе видно *վրայիդ յերևում է, կերպարանքիդ յերևում է.* ее нигде́ не ви́дно *նա վո՛չ մի տեղ չի յերևում, նրան վոչ մի տեղ չի կարելի տեսնել.* 2. *մտելիմ. ինչպես յերևում է, հավանորեն.* он, ви́дно, не придёт *ինչպես յերևում է՝ նա չի գա, նա հավանորեն չի գա:*

ви́дный 1. *տեսքով, նշանավոր, աչքի ընկնող.* 2. *տեսանելի.* — мужчина *աչքի ընկնող տղամարդ, տեսքով տղամարդ, նշանավոր տղամարդ.* занимать ви́дное положение *աչքի ընկնող դիրք գրավել, նշանավոր դիրք գրավել:*

видово́й 1. *տեսքի, կերպարանքի, տեսարանային.* 2. *տեսակի:*

видоизмене́ние *ձևափոխություն, կերպարանափոխություն, կերպափոխություն, այլափոխություն, ձևավափոխում, կերպարանափոխում, կերպափոխում, այլափոխում:*

видоизменённый *ձևափոխված, կերպարանափոխված, կերպափոխված, այլափոխված:*

видоизмени́ть *ձևափոխել, կերպարանափոխել, կերպափոխել, այլափոխել:*

видоизмени́ться *ձևափոխվել, կերպարանափոխվել, կերպափոխվել, այլափոխվել:*

видоизменя́ть *տես* **видоизменить.**

видоизменя́ться *տես* **видоизменить-ся.**

ви́дывать *տես* **ви́деть.**

ви́за *վիզա, տեսչիր (մակագրական թուլտվություն անցագրի վրա).* — на вы́езд *յերկրից մեկնելու տեսչիր.* — на въезд *յերկիր մտնելու տեսչիր:*

визави́ *դեմուդեմ, դեմառդեմ, դիմաց-դիմաց, վիղավի:*

византи́ец (— ти́йца) *բյուզանդացի:*

византи́йка *բյուզանդուհի:*

византи́йский (— ая, — ое) *բյուզանդական:*

византини́зм *բյուզանդականություն:*

Виза́нтия *Բյուզանդիա:*

визг *ճիչ, վնգվնգոց, կաղկանձյուն, վոռնոց:*

визгли́во *ճղոցով, վնգվնգոցով:*

визгли́вый *ճչան, վնգվնգան, լացկան, վոռնացող:*

ви́згнуть *տես* **визжа́ть.**

визготня́ *ճվճվոց, ծղրտոց, վոռնոց.* дети подняли такую визготню *յերեխաները այնպիսի ծղրտոց բարձրացրին:*

визжа́ть (— жу́, — жи́шь, — жа́т; *հրմ.* — зжи́) *ճչալ, վնգստալ, վնգվնգալ, ճղճղալ, վոռնալ:*

визи́га *ձկան տոսինճ, ձկնաոսինճ, կարմրաձկան չորացրած վողնաջիլ:*

визионе́р *վոգետես, յերազատես, տեսիլքներ տեսնող:*

визи́рование *տեսգրում (անցագրի), մակագրությամբ վավերացում. ռազմ. տարադիտում, տարադիտություն:*

визи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *վավերագրել, մակագրությամբ վավերացնել, տեսգրել (անցագիրը). ռազմ. տարադիտել:*

визи'р ռազմ. նշանոց, տպրադետ, դիտան:
визи'рь (— я) ա. վեղիր, յեպարքոս. вели'кий визи'рь մեծ վեղիր, մեծ յեպարքոս:
визи'т այցելություն, այց:
визита'тор այցելու, քննիչ:
визита'ция այցելություն, ըննություն, ընննայց (բժշկի և այլն), այցելում, ընննում:
визитёр այցելու, (տղամարդ):
визитёрша այցելուհի:
визи'тка այցաղբեատ, դանավուր գրեատ:
визи'тный այցելության, այցի. — ая ка'рточка այցեատոմս:
ВИК (волисполком, волостной исполнительный комитет) ՎԳԿ (վոլոստային գործադիր կոմիտե, վոլոստկոմի գործադիր կոմիտե):
ви'ка բուս. վիկն, վիկ. — посевная վիկ, ցանովի վիկ:
вика'рий փոխանորդ, հաջորդ:
вика'рный փոխանորդի, հաջորդի, փոխանորդական:
Вике'нтий Վիկենտիոս:
ви'кинг վիկինգ. похо'ды ви'кингов վիկինգների արշավանքները:
вико'нт վիկոնտ, վոլո-կոմս, դերկոմս:
виконте'сса վիկոնտուհի, վոլկոմսուհի, դերկոմսուհի:
вико'нтство վիկոնտություն, վոլկոմսություն, դերկոմսություն:
виксати'н վիկսատին (մոմլաթ):
Викто'рия Վիկտորիա, պարտեզի յեղջ, ամորձուկ:
ви'ла յեղան:
вилайе'т վիլայեթ:
ви'ленский (— ая, — ое) Վիլնայի:
ви'лка պատառաքաղ, յերկճանկ:
ви'лла վիլա, հովոց, քաղաքամերձ տուն:
вилообра'зный յեղանաձև, յերկճղի:
Вильге'льм Վիլհելմ. — Телль Վիլհելմ Տելլ:
Ви'льно Վիլնա:
Ви'льям Վիլյամ. — Шекспир Վիլյամ Շեքսպիր:
вильну'ть, виля'ть պոչ պտտացնել, պոչ խաղացնել, խույս տալ, խորամանկություն անել, պոռոյտներ գործել. вилять хвостом պոչ պտտացնել, պոչ խաղացնել:
виля'ние պոչը շարժելը, այս ու այն կողմ ընկնելը, պոչը խաղացնելը, կեղծելը, խաբելը:
ви'лы ի. յեղան (խոտի). это еще вилами на воде писано այդ բոլորովին անհաստատ բան է, սառցի վրա գրված բան է. наво'зные ви'лы աղբի յեղան, աղբի-յերկժանի:
вина' մեղք, հանցանք, վոճիր. պտիր. պատճառ, առիթ. сваливать вину на другого մեղքն ուրիշի վրա դնել, հանցանքն ուրիշի վրա բարդել. без вины виноватый անմեղ մեղավոր:
Винда'ва Վինդավա:
винда'вский (— ая, — ое) Վինդավայի, Վինդավայից:
винегре'т վինեգրետ, կերակուրների խառնուրդ, խառնախորտիկ:
вини'тельный паде'ж հայցական հոլով:
вини'ть մեղադրել. я виню себя во всем ես մեղադրում եմ ինձ ամեն բանում, ես ինձ եմ մեղ դնում ամեն բանում:
вини'ться տես **повиниться.**
ви'нкель ա. (հագն. винкеля', — е'й) անկյունավոր քանոն, անկյունաչափ (հյուսնի գործիք):
ви'нница 1. ապիրտի գործարան, ողեգործարան. 2. գինեվաճառանոց, գինետուն:
ви'нный գինու, ողու. — ая лавка գինու կրպակ, գինու խանութ. — ка'мень գինեքար, տատմնաքար, տատմի ժանդ. — ая я'года չորաթուզ, թուզ:
вино' գինի, ողի, արաղ. хле'бное вино' հացի արաղ, հացողի. молодое вино' քաղցու, նոր բռնած գինի, մաճառ. столо'вое вино' խմելու գինի, սեղանի գինի. новое вино в старые меха նոր գինին հին տիկերի մեջ:
винова'т! ներեցե'ք. я виноват ես եմ մեղավորը, ես մեղավոր եմ. он тут не виноват նա այստեղ մեղավոր չէ:
винова'тый մեղավոր, հանցավոր:
вино'вник սկզբնապատճառ, նախապատճառ. — дней моих իմ գոյության սկզբնապատճառը:
вино'вница սկզբնապատճառուհի, նախապատճառուհի:
вино'вность ի. մեղավորություն, հանցավորություն. отрицать свою

виновность իր մեղավորությունը ժխտել:

вино'вный մեղավոր, հանցապարտ. — в государственной измене պետական դավաճանության մեջ մեղավոր. признаете ли себя виновным? դուք ձեզ մեղավոր ճանաչո՞ւմ եք:

виного'нный արագ քաշելու, ողի քաշելու, ողեթորման:

виногра'д խաղող. зелен виноград! պտկր. խաղողը խա՛ղ է:

виногра'дарь ա. խաղողարույծ, այգեպան:

виногра'дарство խաղողարուծություն, այգեգործություն:

виногра'дина խաղողի հատիկ, ճլիա, խաղողահատիկ:

виногра'дник խաղողի այգի:

виногра'дный խաղողի. — ое вино' խաղողի գինի, ջաղի արագ. — ое лечение խաղողաբուժություն, խաղողաբուժում. — ое сусло քաղցու. — ая лоза' խաղողի վորթ, վազ:

виноде'л գինեգործ:

виноде'лие գինեգործություն:

виноку'р ողեգործ, արագ քաշող:

винокуре'ние ողեգործություն, ողեթորություն, ողեթորում:

виноку'ренный заво'д արագ քաշելու գործարան, ողեգործարան:

виноторго'вец (— вца) գինեվաճառ, ողեվաճառ:

виноторго'вля գինեվաճառություն, ողեվաճառություն:

виноче'рпий մատուկ, տակառապետ:

винт պտուտակ. թր. վինտ. Архиме'дов винт Արքիմեդյան պտուտակ. бесконе'чный винт անվերջ պտուտակ. возду'шный винт ողապտուտակ, պրոպելլեր. гребно'й винт նավի պտուտակ, թիավարող պտուտակ, նավապտուտակ. тормозный винт արգելակային պտուտակ, արգելակապտուտակ. подъёмный винт վերամբարձ պտուտակ. потайно'й винт հարթապտուտակ, թաղված պտուտակ, խորանիստ պտուտակ:

ви'нтик պտուտակիկ, պղոսիկ. у него винтика не хватает պտկր. նրա ուղեղները պակաս է, նրա չափիկը կարճ է, նրա ծալը պակաս է, նա ծալպակաս է:

ви'нтиль տես **ве'нтиль.**

винти'ть (— чу', — ти'шь, — тя'т) պտուտակել. թր. վինտ խաղալ:

винто'вка հրացան, վինտովկա. — магазинная պահեստավոր հրացան, պահեստավոր վինտովկա:

винтово'й պտուտակավոր, պտուտակաձև. винтово'й подъёмник տե՛խն. պտուտակավոր ամբարձիչ. — ое ружье ակոսավոր հրացան. — ой ход պտուտակավոր դասրում, պտուտակաձև վոլորք. — ая ле'стница պտուտակաձև սանդուխք, պտուտասանդուխք. — ая нарезка պտուտակաձև կտրվածք, պտուտակավոր ակոս (հրազենի), ակոսվածք:

винтообра'зный պտուտակաձև:

винторе'зный станок պտուտակահատ հաստոց:

винье'тка վինյետկա, զարդանկար:

вио'ла վիոլա (յերաժշտ. գործիք):

виолончели'ст վիոլոնչելահար:

виолончели'стка վիոլոնչելահարուհի:

виолонче'ль ի. վիոլոնչել, մեծ ջութակ, ծնկաջութակ:

ви'ра արնագին, արյան գին, տուգանք:

Вирги'лий Վիրգիլիոս, Վերգիլիոս:

Вирги'ния աշխգր. 1. Վիրգինիա. 2. Վիրգինե (անձնանուն):

виртуа'льный մեխ. հնարավոր, կարելի, գործնեական:

виртуо'з վիրտուոզ, կատարյալ վարպետ, հոյակապագետ, մեծավարպետ, գերվարպետ:

виртуо'зка վիրտուոզուհի, համապատասխան վարպետուհի, հոյակապագետուհի, մեծավարպետուհի, գերվարպետուհի:

виртуо'зность ի. վիրտուոզություն, մեծ համություն, կատարելություն, հոյակապագետություն, մեծավարպետություն, գերվարպետություն:

виртуо'зный համալից, քաջահմուտ, հոյակապագետական, մեծավարպետական, գերվարպետական:

вируле'нтный թունավոր, թունոտ:

ви'рши ի. դեհիկ վոտանավոր, կոպիտ վոտանավոր:

ви'селица կախաղան. ему место на виселице նրա տեղը կախաղանն է, նա կախվելու արժանի մարդ է:

ви'сельник կախված վոճրագործ. պտկր. կախելու արժանի սրիկա:

висе́ть (— шу́, — си́шь, — ся́т; прш. — си́) կախվել, կախ ընկած լինել. висеть в воздухе ոդում կախված լինել. — на волоске մազից կախված լինել, ծայրահեղ վտանգի մեջ լինել:
ви́ски վիսկի, ողի, գարեողի:
Ви́сла Վիսլա. на Ви́сле Վիսլայի վրա, Վիսլայի ափերին:
вислоу́хий (— ая, — ое) կախականջ:
ви́смут քիմ. բիսմուտ:
ви́снуть տես **висе́ть.**
висо́к (— ска) քունք, քներակ:
висо́чный քունքի, քներակի:
високо́сный год նահանջ տարի:
вист թղթ. վիստ. игра́ть в вист վիստ խաղալ:
висю́лька կախոն (հավելվածո կախ ընկած մանր իր), դանգուլակ, բոժոժ:
вися́чий (— ая, — ее) կախովի, կախ ընկած, կախ. — замо́к կախովի կողպեք. — мост կախովի կամուրջ, կախանավոր կամուրջ, կախակամուրջ, չղթայակամուրջ. — ая желе́зная доро́га կախովի երկաթուղի, կախանավոր երկաթուղի:
витали́зм վիտալիզմ:
витали́ст վիտալիստ:
витами́н վիտամին:
вита́ние կենալը, մնալը, բնակվելը, սավառնում:
вита́ть կենալ, մնալ, մի տեղ ապրել, (ոդի մեջ) սավառնել:
витиева́тость ի. ճարտարախոսություն, պերճախոսություն, սեթևեթություն:
витиева́тый ճարտարախոս, պերճախոս, սեթևեթ:
вити́йство տես **витиеватость.**
вити́йствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) պերճախոսել, ճարտար խոսել, սեթևեթել:
вити́я ճարտասան, պերճախոս, հռետոր:
ви́това пля́ска տես **ви́ттова пляска.**
вито́й վոլորուն, գալարուն:
вито́к (— тка) 1. գալարուն իր, թել, պատառ. 2. պատառակոճ, պատառոց:
витри́на ցուցափեղկ, ցուցարկղ, ցուցասեղան:
ви́ттова пляска բուժ. վիտոսի պար:
виту́шка վոլորած իր, հյուսած իր, կլոր պաքսիմատ, գալարածո թրվածք:
вить (вью, вьёшь, вьют; прш. вей) հյուսել, վոլորել, կանել. — гнездо́ բույն հյուսել, բույն չինել:
ви́ться (вьюсь, вьёшься, вью́тся; прш. ве́йся) վոլորվել, հյուսվել, խոստովվել, գանգրվել, շուրջը բոլորվել:
ви́тю́тень (— тня) հավիտյան, անտառի ազավնի, անտառաղավնի:
ви́тязь ա. հերոս, դյուցազն, քաջ:
Вифлее́м Բեթղեհեմ:
вихля́ться տարուբերվել, ճոճվել:
вихо́р (— хра́) խուճուճ մազերի վուռնջ, գանդրափունջ մազի խուրձ, վարսափունջ:
вихра́стый գանգրահեր, գուռզ մազերով:
вихрево́й փոթորկի, պտույտի:
ви́хриться պտույտ գալ, վոլորվել:
вихрь, ви́хорь (— я) մրրիկ, փոթորիկ, խիստ ուժեղ քամի, հողմ:
ви́хрем, с быстрото́ю ви́хря հողմի արագությամբ, շատ արագ:
ви́це- փոխ, դեր. ви́це-адмира́л դեր-ծովակալ, փոխ-ծովակալ. ви́це-губерна́тор փոխ-նահանգապետ. ви́це-дире́ктор փոխ-դիրեկտոր, փոխ-վերատեսուչ. ви́це-ка́нцлер փոխ-կանցլեր. ви́це-ко́нсул փոխ-հյուպատոս. դեր-հյուպատոս. ви́це-ко́нсульство փոխ-հյուպատոսություն, դեր-հյուպատոսություն. ви́це-короле́вский փոխ-արքայական. ви́це-коро́ль փոխ-արքա. ви́це-председа́тель փոխ-նախագահ. ви́це-президе́нт փոխ-պրեզիդենտ, փոխ-նախագահ:
ви́шенный բալենու:
ви́шня բալ, բալենի:
вишнёвка բալից պատրաստած ոչ-բալակ, բալոչբալակ:
вишнёвый բալենու, բալի:
вишь! տե՛ս, տեսնո՞ւմ ես դու. вишь, что выдумал տե՛ս, ի՛նչ է մտածել. տե՛ս, ի՛նչ է հնարել:
вка́пывание փորելը, թաղելը, փորում, թաղում, տնկում, ցցում:
вка́пывать թաղել, տնկել, ցցել:
вкати́ть (— чу́, — тишь, — тят) տես **вкатывать.**
вкати́ться (— чу́сь, — тишься, — тятся) տես **вка́тываться.**

вка'тывать *ներս գլորել, գլորելով ներս տանել*. — бочку *տակառը ներս գլորել*:

вка'тываться *ներս գլորվել, գլորվելով ներս ընկնել*:

вкача'ть, вка'чивать *ներս ածել, ներս թափել*:

вкида'ть *տես* **вки'дывать.**

вки'дывать *ներս գցել, ներս շպրտել, ներս նետել*:

вклад *ավանդ, մուծանք*:

вкладно'й *ներս դրվող, ներդրվող*:

вкла'дочный *ավանդի*:

вкла'дчик *ավանդատու*:

вкла'дчица *ավանդատու կին*:

вкла'дывание *մղոնելը, ավանդ տալը, դրամար մուծելը, ավանդատվություն, ավանդադրում*:

вкла'дывать *զետեղել, դնել, ներդրել*:

вкла'дыш подшипника *առանցքակալի պահանդ, առանցքակալի բարձիկ*:

вкласть (— ду', — дёшь, — ду't; *հրմ*. — ди'; *անց*. вклал, — ла) *տես* **вкладывать.**

вкле'ивание *ներսոսնձում, սոսնձով մի բանի մեջ կպցնելը*:

вкле'ивать *ներսոսնձել, սոսնձով մի բանի մեջ կպցնել*:

вкле'ить (— ю, — ишь, — ят) *տես* **вклеивать.**

вкле'йка 1. *ներսոսնձած բան, կլպրած բան*. 2. *ներսոսնձում*:

вкли'нивать, вклини'ть *ներցցել, սեպի նման ներս ցցել*:

вкли'ниваться *ներցցվել, սեպի նման ներս ցցվել*. этот участок земли вклинился между двумя полями *այս հողամասը սեպի նման ցցվել է յերկու դաշտերի (յերկու արտերի) միջև*:

включа'ть, включи'ть *կցել, ներառել, մտցնել, ներփակել*. *եկեկտր*. *միացնել*:

включа'я *ներառյալ*:

включе'ние *կցում, ներառում, մըտցընելը, ներփակում, միացում*:

включи'тель ա. *կցիչ*:

включи'тельно *ներառյալ*:

вкова'ть (вкую', вкуёшь, — ю't) *տես* **вковывать.**

вко'вывать *ներկռել, կռելով ամրացնել մի բանի մեջ*:

вкола'чивание *վարսելը, վարսում, ծեծելով մի բանի մեջ մտցնելը*:

вкола'чивать *վարսել, ներս մխել, ներս խրել*:

вколоти'ть (— лочу', — ло'тишь, — ло'тят) *տես* **вколачивать.**

вконе'ц *բոլորովին, միանգամայն*. он вконец испортился *նա բոլորովին փչացավ, նա միանգամայն փչացավ*:

вко'панный *մի բանի մեջ տնկած, ցցած, քար կտրած, մեխված*:

вкопа'ть *տես* **вка'пывать.**

вкорени'ть (— ню', — ни'шь, — ня't) *տես* **вкоренять.**

вкорени'ться *տես* **вкореняться.**

вкореня'ть *արմատացնել, տպավորել տալ, դրոշմել*:

вкореня'ться *արմատանալ, արմատակալել, դրոշմվել, տպավորվել*. это уж вкоренилось *այդ արդեն արմատացել է, այդ արդեն արմատակալել է*:

вкось *ծուռ, չեղ, չեղակի, թեք*. вкривь и вкось *ծուռումուռ*:

ВКП (б) (Всесою'зная коммунисти'ческая па'ртия большевико'в) *Համ*. *Կ*. (*բ*.) *Կ*. (*Համամիութենական կոմունիստական բայլևիկների կուսակցություն, Համկոմկուս*):

вкра'дчиво *չողոքորթությամբ, քծնությամբ, կեղծավորաբար, քսությամբ*:

вкра'дчивость *ի*. *չողոքորթություն, քծնություն, քսություն, կեղծավորություն*:

вкра'дчивый *չողոքորթ, քսու, կեղծավոր, քծնի*:

вкра'дываться, вкра'сться (— ду'сь, — дёшься, — ду'тся; *հրմ*. — ди'сь; *անց*. — а'лся, — ала'сь) *չողոքորթելով հաճոյանալ, քծնությամբ աչք մտնել, սողոսկել, սպրդել*. тут вкралась опечатка *այստեղ վրիպակ է սպրդել, վրիպակ է սզողոսկել*:

вкра'тце *կարճառոտ, համառոտակի, հակիրճ կերպով*. он вкратце рассказал ей, что случилось *նա համառոտակի պատմեց նրան՝ պատահածը*:

вкрепля'ть *ամրացնել, ամրապնդել*:

вкрепи'ть (— плю', — пи'шь, — пя't) *տես* **вкреплять.**

вкривь *չեղ, թեք, խոտորնակի*. *հմմտ*. **вкось.**

вкруг *տես* **вокру'г.**

вкруту'ю պինդ, ամուր, պերկ· вкруту'ю сва'ренный պինդ յեփած։
вкру'чивать ներհյուսել։
вкрути'ть (— чу', — тишь, — тят) տես **вкручивать.**
вку'пе միասին, միահամուռ, խմբովին։
вкус ճաշակ, համ· на вкус и цвет товарища нет ճաշակին ընկեր չկա, ամեն մարդ իր ճաշակն ունի· это дело вкуса ճաշակի խնդիր է, ճաշակի բան է· быть по вку'су հաճելի լինել, համով լինել· в русском вкусе ռուսական ճաշակով· со вку'сом պտկր· ճաշակով· приятный вкус հաճելի համ։
вку'сный համեղ, համով· э'то вку'сно այս համեղ է, համով է։
вкуша'ть, вкуси'ть (— шу', — си'шь, — ся'т) ճաշակել, ուտել, վայելել։
вла'га խոնավություն, թացություն, նամություն։
влага'лище հեշտոց· բուս· տերևապատյան· — ма'точное կմախս· նախարգանդ։
влага'лищный հեշտոցի։
влага'ть տես **вкла'дывать.**
влагоёмкий հիդրոսկոպիական, խոնավառար։
влагоёмкость ի· խոնավառարություն, խոնավառարողություն։
влагоме'р խոնավաչափ։
владе'лец (— льца) տեր, սեփականատեր, տիրապետող։
владе'лица տիրուհի, սեփականատիրուհի։
владе'ние տիրություն, սեփականություն, տիրապետություն· лишать права владения տիրության իրավունքից զրկել, տիրապետության իրավունքից զրկել· о'бщее владе'ние սոցակցություն, ընդհանուր տիրապետություն, ընդհանուր տիրություն։
владе'нный տիրապետության, տիրապետական· владе'нная за'пись տիրապետության գիր, տիրապետության թուղթ։
владе'тельный տիրական, իշխող, թագավորող։
владе'ть տիրել, տիրապետել, իշխել, վարել, գործածել· — техникой տիրապետել տեխնիկային· владе'ть каки'м - ли'бо языко'м տիրապետել որևէ լեզվի· — морями ծովերի վրա իշխել, ծովերին տիրել· владе'ть собо'й իրեն զսպել, իրեն տիրապետել· — оружием զենք գործածել իմանալ։
Влади'мир Վլադիմիր։
Владисла'в Վլադիսլավ։
влады'ка կոչ· **владыко!** տեր, վեհապետ, իշխան· 2· արքեպիսկոպոս, բարձրաստիճան հոգևորական։
влады'чество բարձրագույն իշխանություն, տիրապետություն։
влады'чествовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) իշխել, տիրապետել։
влады'чица տիրուհի, վեհապետուհի· владычица морей ծովերի տիրուհի։
вла'живать ներս մտցնել, ներս դնել, ներդրել։
вла'жно թաց, խոնավ, տամուկ, գլջին։
вла'жность ի· թացություն, խոնավություն, նամություն, տամկություն· — климата կլիմայի խոնավություն։
вла'жный թաց, խոնավ, նամ, տամուկ։
вла'мываться ներխուժել, բռնությամբ ներս մտնել, խորտակելով ներս ընկնել։
Влас, Вла'сий Վլաս։
вла'ствование իշխելը, իշխում, տիրում։
вла'ствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) իշխել, կառավարել, տիրել։
властели'н տեր, վեհապետ, իշխան, տիրակալ։
власти'тель ա· տես **властелин.** իշխանավոր։
власти'тельница իշխանուհի, վեհապետուհի, տիրուհի, իշխանավորուհի։
вла'стно իշխանաբար, հրամայողական կերպով, տիրաբար։
вла'стный տիրական, իշխանական, կարող, (բնավորության մասին) իշխանասեր, տիրապետելու տենչող· он в этом не властен նա իշխանության չունի այդ անելու։
властолю'бец (— бца) իշխանասեր մարդ, փառասեր մարդ, փառամոլ մարդ։
властолюби'вый իշխանասեր, փառասեր, փառամոլ։

властолю'бие իշխանասիրություն, վառասիրություն, վառամոլություն:

власть ի· իշխանություն, զորություն, հեղինակություն, ուժ· պաշտոնեություն: верховная власть գերագույն իշխանություն· высшая власть բարձրագույն իշխանություն· стоящий у власти իշխանության տեր, իշխանության գլուխ կանգնած· под его властью նրա իշխանության տակ· насколько это в моей власти որքան որ իմ ուժերը կներեն· исполнительная власть գործադիր իշխանություն, կառավարական իշխանություն:

власяни'ца քուրձ, խարտոն, մազեղեն զգեստ:

влачи'ть քարշել, քարշ տալ· պտկր· կյանք վարել· влачи'ть жа'лкое существова'ние խղճուկ կյանք վարել, վողորմելի գոյություն քարշ տալ:

влачи'ться քարշ գալ, թափառել:

вле'во դեպի ձախ· — от двери դռնից դեպի ձախ:

влеза'ние ներս մտնելը, ներս սողոսկելը, ներսողոսկում:

влеза'ть ներս մտնել, ներս սողոսկել· влезать в доверие վստահություն շահել, վստահություն վաստակել, վստահություն կորզել:

влезть (— зу, — зешь, — зут; իրմ· влезь; անց· влез, — ла, — ло) տես **влезать.**

влепи'ть (— плю', — пишь, — пят) տես **влеплять.**

вле'пливать տես **влепля'ть.**

влепля'ть մի բանի մեջ կպցնել, վակցընել· влепи'ть поще'чину գռեհկ· ապտակ չրխկացնել, ապտակ հասցնել:

влета'ть ներս թռչել:

влете'ть (— чу', — ти'шь, — тя't) տես **влетать.**

влече'ние ձգտում, հակում, սեր, բնազդում· следовать своему влечению հետևել իր հակումին, գնալ իր ձգտման հետևից:

влечь (— ку', — чёшь, — ку't; անց· влёк, — кла', — кло'; իրմ· влеки') քարշել, ձգել, հրապուրել, չարժել· պտկր· գրգռել· влечь за собо'й հետևից տանել, հետևից քարշ տալ· պտկր· հետևանք առաջացնել:

вле'чься (влеку'сь, — чёшься, — ку'тся; իրմ· влеки'сь; անց· влёкся, — екла'сь) հետևից քարշ գալ, տարվել, ճգտել:

влива'ние մի բանի մեջ ածելը, ներս ածում, ներլցում, ներարկում:

влива'ть մի բանի մեջ ածել, ներս ածել, ներլցել, ներարկել, ներշնչել:

влить (волью', вольёшь, — лью't; իրմ· влей) տես **вливать.**

влива'ться մի բանի մեջ թափվել, հոսել, ներհոսել, ներլցվել, ներարկվել:

вли'ться (волью'сь, вольёшься, — лью'тся; իրմ· вле'йся; անց· вли'лся, — лась) տես **вливаться.**

влия'ние ազդեցություն, ներգործություն· ֆիզ· ներգործություն· он не имеет влияния на своих детей նա իր յերեխաների վրա ազդեցություն չունի:

влия'тельный ազդեցիկ· — ое лицо ազդեցիկ անձ· — ые круги ազդեցիկ շրջաններ:

влия'ть ազդել, ներգործել:

ВЛКСМ (Всесою'зный Ле'нинский коммунисти'ческий сою'з молодёжи) ՀԼԿՅԵՄ (Համամիութենական Լենինյան կոմունիստական յերիտասարդության միություն):

вложе'ние ներփակում, ներդրում· капитальное вложение կապիտալային ներդրում:

вложи'ть ներդրել· տես **вкла'дывать.**

вломи'ться (— млю'сь, — мишься, — мятся) տես **вла'мываться.**

вло'паться (в неприя'тное положе'ние) ընկնել (անհաճո դրության մեջ)· պտկր· սիրահարվել:

влюби'ть (— блю', — бишь, — бят) տես **влюбля'ть.**

влюби'ться (— блю'сь, — бишься, — бятся) տես **влюбля'ться.**

влюбля'ть սիրահարեցնել:

влюбля'ться սիրահարվել:

влюблённость ի· սիրահարվածություն, սիրահարություն:

влюблённый սիրահարված· быть по уши влюбленным մինչև ականջները սիրահարված լինել, թունդ սիրահարված լինել:

влю'бчивость ի· սիրահարկոտություն:

влю'бчивый *հեշտասիրտ սիրահարվող, սիրահարվոտ:*
вля'пать *խցկել, մեջը դնել:*
вля'паться *խցկվել, մեջն ընկնել, խճճվել:*
вма'зка *սվաղում, ծեփում, ամրածեփում:*
вма'зывание տես **вмазка.**
вма'зать (— жу, — жешь, — жут) տես **вмазывать.**
вма'зывать *քսել, սվաղելով ամրացնել, ծեփելով ամրացնել:*
вма'тывать *կծկել, մի բանի մեջ փաթթել:*
вмене'ние *վերագրում, հաշվի առնելը, մեղադրումն, հանցագրում:*
вмени'ть տես **вменять.**
вменя'емость *f.* *մտահասություն, մեղսագրելիություն, մեղսագիտակություն, հանցագիտակություն:*
вменя'емый *մտահաս, խելահաս, մեղսագիտակ, հանցագիտակ:*
вменя'ть *վերագրել, հաշվել, համարել, հանձնարարել,* — кому-либо в обязанность *մեկի վրա պարտականություն դնել, մեկի պարտականությունն համարել.* это вменяю вам в вину *այս չես համարում եմ ձեր հանցանքը, չես այս հանցագրում եմ ձեզ, չես այս մեղսագրում եմ ձեզ:*
вме'сте *միասին.* не говорите все вместе *բոլորդ միասին մի՛ խոսեք.* вместе с тем *դրա հետ միասին, միաժամանակ.* пойдем вместе со мной *դնանք ինձ հետ միասին:*
вмести'лище *պահեստարան, չոհեմարան, պահարան, զետեղարան:*
вмести'мость *f.* *տարողություն, ծավալ, պարունակություն, բովանդակություն:*
вмести'тельность *f.* տես **вместимость.**
вмести'тельный *տարող, մեծածավալ, ընդարձակ, մեծ:*
вмести'ть (— щу', — стишь, — стят) տես **вмещать.**
вмести'ться (— щу'сь, — стишься, — стятся) տես **вмещаться.**
вме'сто *փոխարեն, փոխանակ, տեղ.* ящик служит ему вместо стола *արկղը նրա համար սեղանի տեղ է ծառայում.* вме'сто меня' *իմ փոխարեն, իմ տեղ.* вместо того, чтобы итти... *փոխանակ գնալու..., գնալու փոխարեն...:*
вмеша'тельство *միջամտություն.* иностранное вмешательство *ոտարերկրյա միջամտություն:*
вмеша'ть տես **вме'шивать.**
вмеша'ться տես **вме'шиваться.**
вме'шивать *խառնել, խճճել:*
вме'шиваться *խառնվել, միջամտել.* — в чужие дела *ուրիշների գործերին խառնվել.* не мое дело вмешиваться... *իմ գործս չէ խառնվելը...* он любит во все вмешиваться *նա սիրում է ամեն բանի խառնվել:*
вмеща'ть 1. *զետեղել, տեղավորել.* 2. *բովանդակել, պարունակել:*
вмеща'ться 1. *զետեղվել, տեղավորվել.* 2. *տեղ ունենալ, բովանդակվել, պարունակվել:*
вмиг *վայրկենաբար, մի ակնթարթում:*
вмина'ть *ներս կոխել, արտրելով ներս ճխտել:*
вмота'ть տես **вма'тывать.**
вмурова'ть, вмуро'вывать *ներսրմել, հորս կողմը պատով փակել:*
внаём, внаймы' *վարձու, վարձով.* сдавать в на'ймы *վարձով տալ.* брать внаймы' *վարձով վերցնել, վարձել:*
внача'ле *սկզբում:*
вне *դուրս, արտաքո, արտա...* вне закона *օրենքից դուրս, արտաքո օրենքի.* вне опасности *վտանգից դուրս, վտանգից ազատ.* вне времени *ժամանակից դուրս, արտաժամանակ.* вне сомнения *կասկածից դուրս, անկասկած.* вне себя *ապտակ հուզված, իրեն կորցրած:*
внебра'чный *արտամուսնական, ամուսնությունից դուրս.* — ое дитя' *ամուսնությունից դուրս ծնված յերեխա, արտամուսնական յերեխա:*
внедре'ние *ներկում, ամրապնդում, արմատացում:*
внедри'ть, внедря'ть տես **вкоренять.**
внеза'пно *հանկարծ, միանգամից, անակնկալ.* — напасть на врага *հանկարծ հարձակվել թշնամու վրա.* — остановиться *հանկարծ կանգ առնել:*
внеза'пность *f.* *հանկարծականություն, անակնկալություն:*

внеза́пный հանկարծակի, անակընկալ:
внекла́ссный արտադասարանական, արտադասընթացային:
внекла́ссовый արտադասակարգային, ազատդասակարգային:
внема́точный արտարգանդային. — ая беременность արտարգանդային հղություն:
внеочередно́й արտահերթ, հերթից դուրս:
внепарти́йный արտակուսակցական:
внепла́новый արտապլանային:
внесе́ние մտցնելը, մուծում:
внесове́тский (— ая, — ое) արտախորհրդային:
внесою́зный արտամիութենական:
внести́ (— су́; — сёшь, — су́т; հրմ. — еси́; անց. внёс, — ла́) տես **вноси́ть.**
внесуде́бный արտադատարանական, արտադատաստանական:
внешко́льный արտադպրոցական:
вне́шний արտաքին, դրսի. внешний угол արտաքին անկյուն. вне́шний мир արտաքին աշխարհ, դրսի աշխարհ. внешняя политика արտաքին քաղաքականություն. внешнее сходство արտաքին նմանություն. внешняя торговля արտաքին առևտուր. внешняя любезность արտաքին սիրալիրություն, առերես սիրալիրություն. внешние обстоятельства արտաքին հանգամանքներ:
вне́шность ի. արտաքինը, արտաքին կերպարանքը, տեսքը:
внешта́тный արտաշտատային, արտահաստիքային:
Внешто́рг (Народный комиссариат внешней торговли) Արտաժողկոմատ (Արտաքին առևտրի ժողովրդական կոմիսարիատ):
вниз ներքև, դեպի ցած, վար. вниз головою գլխիվայր. вниз по реке́ դեպի ի վայր, գետի հոսանքով դեպի ցած: вниз по течению հոսանքն ի վայր, հոսանքով դեպի ցած. вниз по ле́стнице սանդուխքն ի վայր, սանդուխքով դեպի ներքև:
внизу́ ներքևում, ցածում:
вника́ть խորամուխ լինել, թափանցել, հասու լինել:
вни́кнуть (անց. вни́кнул, — ла, — ло և вник, — кла, — кло) տես **вникать.**
внима́ние ուշադրություն. принима́ть во внима́ние ուշադրության առնել, նկատի ունենալ. обраща́ть внима́ние на что-либо ուշադրությունը դարձնել մի բանի վրա. не обращать внимания ուշադրության չդարձնել. ока́зывать кому́-ли́бо внима́ние մեկին ուշադրը վերաբերվել, մեկին ուշադրության ցույց տալ. оставить что-либо без внимания վորևե բան անուշադիր թողնել. она́ вся́ внима́ние պտկր. նա ամբողջովին ուշադրության է, նա շատ ուշադիր է. заслуживающий внимания ուշադրության արժանի:
внима́тельно ուշադրությամբ:
внима́тельность ի. ուշադրություն:
внима́тельный ուշադիր. — наблюдатель ուշադիր դիտող:
вни́мать (— ма́ю, — ма́ешь, — ма́ют և вне́млю, вне́млешь, вне́млют; հրմ. внима́й և внемли́) լսել, ականջ դնել, ունկնդրել. внимать голосу рассудка բանականության ձայնին լսել:
вно́ве հենց նոր, մի քիչ առաջ:
вновь նորից, կրկին, վերստին. им не суждено было вновь увидеться նրանց վիճակված չէր կրկին տեսնվել:
вноси́ть (— шу́, — сишь, — сят) ներս տանել, ներս մտցնել, մտցնել, մուծել, վճարել. առևտր. փոխադրել, հատուցել. — на текущий счет մուծել ընթացիկ հաշվին. — предложение առաջարկ մտցնել, առաջարկություն մտցնել. — поправку ուղղում մտցնել, ուղղում առաջարկել:
внук թոռ:
вну́тренний ներքին, ներսի. — двор ներքին բակ. — яя сторона ներքին կողմ, ներսի կողմ. — ее судохо́дство ներքին նավադնացություն. — яя торго́вля ներքին առևտուր. мини́стр вну́тренних дел ներքին գործերի մինիստր. министе́рство вну́тренних дел ներքին գործերի մինիստրություն. народный комиссар внутренных дел ներքին գործերի ժողովրդական կոմիսար. комиссариа́т вну́тренних дел ներքին գործերի կոմիսարիատ. для

вну'треннего употребле'ния ներքին դործածութեան համար:
вну'тренно ներքուստ, ներքնապես:
вну'тренность թ. ներսը, ներսի մասը. կզմ'իս. փորոտիք:
внутри' ներսում, ներս...:
внутрипарти'йный ներկուսակցական. — ая демократия ներկուսակցական դեմոկրատիա:
внутрь դեպի ներս, ներս. внутрь страны' դեպի յերկրի ներսը, յերկրի ներսը:
внуча'та (— а'т) թոռներ:
внуча'тный племя́нник յեղբոր թոռ, քրոջ թոռ:
вну'чек (— чка) թոռնիկ:
вну'чка թոռնիկ (աղջիկ), թոռնկուհի:
внуша'ть ներշնչել, թելադրել, ազդել. — мысль մխոք ներշնչել, մխոք թելադրել. — чувство դգացմունք ներշնչել. он внушает уважение նա հարգանք է ազդում, նա հարգանք է ներշնչում:
внуши'ть տես **внуша'ть.**
внуша́емость թ. ներշնչելիություն:
внуше́ние ներշնչում, թելադրում, մղում, հորդորանք, համոզում, դգուշացում. сделать внушение դգուշացում անել. поддающийся внушению ներշնչման յենթարկվող:
внуши́тельный պատկառելի, ազդու, ազդեցիկ:
вня'тность թ. պարզորոշություն, լսելիություն:
вня'тный պարզորոշ, լսելի:
внять տես **внима'ть.**
во տես **в.**
во'бла վոբլա (ձուկ):
вобра'ть (вберу', — ёшь, — ру'т; հրմ. вбери') տես **вбира'ть.**
вобра'ться (вберу'сь, — рёшься, — ру'тся; հրմ. вбери'сь) տես **вбира'ться.**
в обре́з պտկր. նեղ, սուղ, հաղիվ բավական:
в о'бщем ընդհանրապես, ընդհանուր առմամբ:
вове'к հավիտյան, ընդ միշտ. вовеки веков հավիտյանս հավիտենից:
вовлека'ть ներդրավել, հրապուրել:
вовлече́ние ներդրավում, հրապուրում, ներքաշում, ներդրավելը, հրապուրելը, ներքաշելը:
вовле'чь (— ку', — чёшь, — ку'т; հրմ. — леки'; անց. вовлёк, — кла') տես **вовлекать.** — в поги'бель կործանման հասցնել, փորձանքի մեջ գցել:
во - вне' դրսից, յերեսից:
во' - время իր ժամանակին, հարմար ժամանակին, ժամանակին. не во' - время անհարմար ժամանակ, վոչ իր ժամանակին, անժամանակ. во - время сказанное слово իր ժամանակին ասված խոսք:
во'все բոլորովին, ամենևին, ի դեպս, բնավ. во'все не... ամենևին վոչ, բոլորովին վոչ:
во всю: работа кипит во всю աշխատանքն ամբողջովին յեռում է, աշխատանքը լիակատար յեռ ու գեպ մեջ է. рони' во всю' քչի'ր, փորքան կարող ես. քչի'ր ամբողջ թափով:
во - вторы'х յերկրորդ:
Воге'зы աշխգր. Վոգեզներ, Վոգեզյան անտառներ:
вогна'ть (вгоню', — нишь, — нят; հրմ. вгони') տես **вгонять.**
во'гнутость թ. դոգավորություն, կորություն:
во'гнутый դոգավոր, կոր:
вогну'ть տես **вгиба'ть.**
вода' ջուր. տես **во'ды.** по воде', водо'й ջրով, ջրային ճանապարհով. мягкая вода փափուկ ջուր, մեկմ ջուր. жёсткая вода կոշտ ջուր. толочь воду ջուր ծեծել. много воды утекло с тех пор շատ ջուր է հոսել այն ժամանակվանից, շատ ժամանակ է անցել. он вышел сухим из воды նա ջրի մեջից չոր դուրս յեկավ, նա անվնաս դուրս պրծավ:
водворе́ние բնակեցում, տեղավորում:
водвори'ть տես **водворять.**
водвори'ться տես **водвориться.**
водворя'ть 1. տեղավորել, բնակեցնել. 2. հաստատել. — порядок կարգ մտցնել, կարգ հաստատել:
водворя'ться բնակվել, տեղավորվել, բնակություն հաստատել:
водеви'ль ա. վոդեվիլ, յերգախաղ, դավեշտերգ:
води'ть (— жу', — дишь, — дят) տանել, առաջնորդել, ման ածել. — на помоча'х հեռվից տանել, մեկին ուժանդակելով ման ածել, ղեկը ձեռքին պահել. — за нос քթից բռնած ման ածել:

води́ться (вожу́сь, —дишься, —дятся) 1· *հարաբերություն ունենալ, բարեկամություն անել*· 2· *պատահել, դառնվել, լինել*· 3· *սովորական, ընդունված լինել*· з этих лесах водятся медведи *այս անտառներում արջեր են դառնում* (*արջեր կան*)· так у нас во́дится *մեր սովորությունն այդպես է, այդպես է մեզ մոտ սովորությունը*· у меня денег не водится *չես փող չեմ ունենում, ինձ մոտ փող չի ճարվում*· как водится *ինչպես սովորություն է, ինչպես ընդունված է*:

води́ца, води́чка *մի քիչ ջուր*:

во́дка *ողի, արաղ*:

во́дник *ջրային տրանսպորտի աշխատող, լոցման, նավարկու*· сою́з во́дников *ջրային տրանսպորտի աշխատողների միություն, լոցմանների միություն*:

во́дный *ջրային, ջրառատ*· во́дный тра́нспорт *ջրային տրանսպորտ*· во́дная о́кись *հիդրատ, ջրաթթվուկ*:

водня́нка *կեճ*· *ջրասարդ*:

водоббя́знь *f*· *ջրվախություն, կատաղախտ*:

водовмести́лище *ջրամբար, ջրի պահհեռատարան, ջրատուն*:

водово́з *ջրկիր*:

водоворо́т *ջրապտույտ, հորձանուտ*:

водоём *ջրամբար, ավազան, լոշեղջ*:

водоёмкость *f*· *ջրատարողություն, ջուր ծծելու ընդունակություն*:

водоизмеще́ние *ջրածավալ, ջրվանումն, լոշացող մարմնի դուրս մղած ջրի ծավալը*:

водока́чка *ջրհան մեքենա, ջրհան կայան, ջրհանոց*:

водола́з *սուզակ, ջրասզակ*:

водола́зный *սուզակի, ջրասուզակի*:

водоле́й *ջրբեր, ջրլից*· *ապտղ*· *ջրհոս*:

водолече́бница *ջրաբուժարան*:

водолече́бный *ջրաբուժական*:

водолече́ние *ջրաբուժություն*:

водолю́б *կեճ*· *ջրաբեղ*:

водоме́р *ջրաչափ*:

водоме́рный *ջրաչափի, ջրաչափական*· —ное стекло *ջրաչափական ապակի*:

водомёт *շատրվան*:

водонапо́рная ба́шня *ջրմուղ աշտարակ, ջրաճնշիկ աշտարակ*:

водонепроница́емость *f*· *անջրանցություն, անջրանցկություն*:

водонепроница́емый *անջրանցիկ*· —мая перебо́рка *անջրանցիկ միջնորմ, անջրանցիկ պատվար*:

водоно́с 1· *ջրկիր*· 2· *սափոր, դույլ*· 3· *անկոթ* (*ջուր կրելու լծակ*):

водоосвяще́ние *ջրօրհնեք, ջրօրհնություն*:

водоотво́д *ջրատար, ջրատար առու, ջրահեռացք*:

водоотво́дный *ջրատարի, ջրահեռաց*:

водоотли́в *ջրհանություն, ջրհանում*:

водоочисти́тельный *ջրապիչ, ջրամաքրիչ*:

водопа́д *ջրվեժ*· Рейнский водопад *Հռենոսյան ջրվեժ*:

водоподъёмный *ջրամբարձ, ջուր բարձրացնող*· —ое сооруже́ние *ջրամբարձ կառուցում, ջրհան կառույցում*:

водопо́й *ջրարբ, ջրելատեղ*:

водопо́йка *ջրելու աման* (*փոքր*), *ջրելաման*:

водопо́йный *ջրարբի, ջրելատեղի*:

водопрово́д *ջրմուղ*:

водопрово́дный *ջրմուղի*; *ջրմուղային*· —ая труба́ *ջրմուղի խողովակ, փողրակ*· —ая станция *ջրմուղակայան*:

водопрово́дчик *ջրմուղագործ*:

водопроница́емый *ջրանցիկ*:

водоразбо́рный кран *ջրաժան ծորակ*:

водоразде́л *ջրաժան դիծ*:

водоро́д *ջրածին*:

водоро́дный *ջրածնի*:

во́доросль *f*· *փամփշտուկ, ծովամեզ, ջրմուռ*:

водосвя́тие *ջրօրհնեք*:

водосли́в *ջրլից, ջրարկու, ջրթող, ջրելք, ջրախառնուկ*:

водоснабже́ние *ջրամատակարարում*:

водоспу́ск *ջրթողք, ջրելք*:

водосто́к *առու, հեղատջրատար, հեղեղատ*:

водосто́чный *առվի, հեղատջրի*:

водотолче́ние *ջուր ծեծելը*:

водохрани́лище *ջրամբար, ջրանոց, ջրակուտան*:

водоче́рпание *ջուրհանելը, ջրհանում, ջրքաշում*:

водочерпа́лка *ջրհան մեքենա, ջրքաշ մեքենա*:

водочерпа́тельный *ջրհան, ջրքաշ*:

во'дочка *ողի, արաղ*:
во'дочный *ողու, արաղի*. — ый заво'д *ողեղործարան, արաղի գործարան*:
водружа'ть *կանգնեցնել, տնկել, կառուցել, հիմնարկել*:
водрузи'ть (— жу', — зи'шь, — зя'т) *տես* **водружать.**
водруже'ние *կանգնեցում, տնկում, հիմնարկում*:
во'ды *ջրեր, հանքային ջրեր, ջերմուկներ*. на во'дах *ջերմուկներում, հանքային ջրերում*. пить во'ды *հանքային ջրեր խմել*:
воды'рь *ա*: *առաջնորդ (դևխավորապես կուլբերի)*:
водяни'стость *ի*. *ջրիկություն, ջրաշատություն, ջրառատություն*:
водяни'стый *ջրալի, ջրի, ջրուտ, ջրաշատ*. *պտկր*. *դժգույն, անբուլանդակ*:
водя'нка *ջրադողություն*:
водяно'й 1. *ջրային, ջրի, ջրա...* — ая ме'льница *ջրաղաց*. — ое отопле'ние *ջրաջեռուցում, ջրաջերմացում*. — ые зна'ки *ջրանիշներ (թղթի վրա)*. 2. *ջրդի*:
воева'ть (вою'ю, вою'ешь, вою'ют) *պատերազմել, կռվել*. воюющие державы *պատերազմող պետություններ*:
воево'да *զորավար, սպարապետ, կուսակալ, մարզպան*:
воево'дство *զորավարություն, սպարապետություն, կուսակալություն, մարզպանություն*:
воеди'но *մխանի, մխանաբար*:
вое'н = *տես* **военный.**
военача'льник *զորավար, սպարապետ, զորապետ*:
воениза'ция *ռազմականացում, ռազմայնացում*:
военизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ռազմականացնել, ռազմայնացնել*:
военко'м (военный комиссар) *ռազմկոմ (ռազմական կոմիսար), զինկոմ*:
военкома'т (комиссариат) *ռազմկոմիսարիատ, ռազմական կոմիսարիատ*:
военмо'р *ռազմական նավատորմի զինվոր, ռազմանավատի*:
военко'р (военный корреспондент) *ռազմթղթակից (ռազմական թղթակից)*:
военнообя'занный *զինապարտ*:
военнопле'нный *ռազմագերի*. ла'герь военнопле'нных *ռազմագերիների ճամբար, ռազմագերիների բանակատեղ*:
вое'нно - полево'й суд *ռազմա-դաշտային դատարան*:
военно - революцио'нный *ռազմա-հեղափոխական*. — совет *ռազմա-հեղափոխական խորհուրդ*:
военно - уче'бное заведе'ние *ռազմա-վարժական հաստատություն, ռազմա-կրթական հիմնարկ, ռազմա-դպրոցական հաստատություն*:
военнослужа'щий *զորական պաշտոնյա, զինվորական ծառայող*:
военно - суде'бное ве'домство *ռազմա-դատական գերատեսչություն, ռազմա-դատական վարչություն*:
вое'нный 1. *ռազմական, պատերազմական*. 2. *զինվորական, զորական*. — ое иску'сство *ռազմական արվեստ*. — ое время *պատերազմական ժամանակ*. — ое министерство *ռազմական մինիստրություն, զինվորական մինիստրություն, պատերազմական մինիստրություն*. — ое положе'ние *պատերազմական դրություն*. — ые де'йствия *պատերազմական գործողություններ, ռազմական գործողություններ*. — ые запа'сы *պատերազմական պաշարներեն, ռազմամթերք*. — ая оборона *ռազմական պաշտպանություն*. — ый корабль *ռազմանավ*. — флот *ռազմական նավատորմ, ռազմանավատորմ*. — комиссариа'т *ռազմական կոմիսարիատ*. — ая слу'жба *զինվորական ծառայություն*. поступить на военную службу *զինվորական ծառայության մտնել*. — ые дела' *ռազմական գործեր, զինվորական գործեր*. — ый комму'низм *ռազմական կոմունիզմ*. — ая хи'трость *ռազմագիտական խորամանկություն*. — ый трибунал *ռազմական տրիբունալ*. по - вое'нному *զինվորական ձևով*:
вое'нщина *զինվորականություն, զորականություն, զինվորայնություն, սալդատականություն*:
вожа'к, вожа'тый *առաջնորդ, ուղեցույց*:
вожделе'ние *փափաք, իղձ, տենչ*:

вожделе́нный փափագելի, ըղձալի, տենչալի:
вожделе́ть փափագել, ըղձալ, տենչալ:
вождь ա. ղեքապետ, պարագլուխ, առաջնորդ:
вожжа́ (հոգն. во́жжи, вожже́й) յեբաստան, սանձ. отпускать вожжи յերասանները բաց թողնել, սանձերը թուլլ թողնել:
вожжа́ться գռեհկ. զբաղվել մի բանով, չարչարվել, ջանք գործ դնել:
воз սայլ. что с воза упало, то пропало սայլից ընկածը՝ կորած է: կորած բանի հետևից ել չեն ընկնի:
возблагодари́ть շնորհակալություն անել, գոհություն հայտնել:
возбрани́ть տես **возбранять.**
возбраня́ть արգելել, մերժել, թուլլ չտալ:
возбраня́ться արգելվել, մերժվել, չթուլլատրվել:
возбуди́мость ի. զրգռականություն, դյուրագրգռություն:
возбуди́мый զրդռելի, դյուրագրգիռ:
возбуди́тель ա. զրդռիչ, արծարծիչ, առաջացնող, հարուցիչ. возбуди́тель боле́зни հիվանդության զբերիչ, հիվանդություն առաջացնող, ախտահարույց:
возбуди́тельный զրդռիչ, զրդիչ:
возбуди́ть (— жу́, — ди́шь, — дят) տես **возбуждать.**
возбужда́ть զրդռել, զրդել. պտկր. զարթեցնել, առաջացնել, արծարծել, հարուցել, հրահրել. բուժ. զրդռել. — аппетит ախորժակ զբերդռել. — иск դատապահանջ հարուցել, հայց հարուցել. — вопрос հարց հարուցել, հարց բարձրացնել. — гнев զայրույթ առաջ բերել, զայրույթ առաջացնել. возбуждать страсть կիրք առաջացնել, կիրք զարթեցնել. возбуждать любопытство հետաքրքրություն զարթեցնել, հետաքրքրություն առաջացնել. возбуждать подозрение կասկած զարթեցնել, կասկած առաջացնել. возбуждать сострадание կարեկցություն առաջացնել, կարեկցություն զարթեցնել:
возбужда́ться զրդռվել, զրդվել, զարթեցվել, արծարծվել, հարուցվել:
возбужда́ющий (— ая, — ее) զբերդռող, զրդող, արծարծող, հարուցող. — ее сре́дство բուժ. զրդռիչ միջոց, զրդռող միջոց:
возбужде́ние զրդիռ, զրդռում, զբերդռմունք, վրդովմունք, հուզմունք, հուզում. — и́ска դատապահանջի հարուցում, հայց հարուցանելը:
возбуждённый զրդռված, հուզված, վրդովված, հարուցված. — проце́сс հարուցված պրոցես, հարուցված գործ:
возведе́ние բարձրացնելը, բարձրացում. — в степень մար. աստիճան բարձրացնելը:
возвели́чивать մեծացնել, բարձրացնել, գովաբանել, մեծարել:
возвели́чить տես **возвеличивать.**
возвеселя́ть տես **весели́ть.**
возвести́ (— веду́, — ведёшь, — веду́т; հրմ. — еди́; անց. — вёл, — ла́, — ло́) տես **возводить.**
возвести́тель ա. աղբարար, հոչակող, հայտարարող, մուննեավիկ:
возвести́ть (— щу́, — сти́шь, — стя́т) տես **возвещать.**
возвеща́ть աղդարարել, հայտարարել, հաղորդել:
возвеще́ние աղդարարում, հայտարարում, հոչակում:
возводи́ть (— вожу́, — во́дишь, — во́дят) 1. վերև բարձրացնել, ամբառնալ. 2. (շենքեր և նման բաներ) կառուցել, կանդնեցնել. — обвинение մեղադրանք բարդել. — в сте́пень մար. աստիճանի բարձրացնել. — в дворянство աղնվականության տալ, աղնվականության աստիճանի բարձրացնել:
возвра́т վերադարձ, հետդարձ, հետ դարձնելը, դարձ, վերադարձնելը. տես **возвращение.** — де́нег դրամը վերադարձնելը, դրամը հետ վճարելը, դրամադարձում, դրամադարձություն:
возврати́ть (— щу́, — ти́шь, — тя́т) տես **возвращать.**
возврати́ться (— щу́сь, — ти́шься, — тя́тся) տես **возвращаться.**
возврати́мый վերադարձնելի, հետ դարձնելի, դարձնելի:
возвра́тный 1. հետադարձ, անդրադարձ. — ый тиф անդրադարձ տիֆ, կրկնվող տիֆ. 2. բեր. խոսադարձ, անդրադարձ. — глагол անդրադարձ բայ:

возвраща́ть 1. հետ տալ, վերադարձնել, դարձնել. 2. հատուցանել, անդրադարձնել:

возвраща́ться հետ դառնալ, վերադառնալ, հետ դալ, դառնալ:

возвраще́ние վերադարձնելը, հետ դարձնելը, վերադառնալը, հետ դառնալը, վերադարձ, դառնալը:

возвы́сить (— шу, — сишь, — сят; հրմ. — вы́сь) տես **возвышать.**

возвы́ситься (— шусь, — сишься, — сятся; հրմ. — вы́сься) տես **возвышаться.**

возвыша́ть բարձրացնել, վսեմ ցույց տալ, վեհ ցույց տալ, գովաբանել, դրվատել. — голос ձայնը բարձրացնել:

возвыша́ться բարձրանալ, վերկենալ:

возвыше́ние բարձրություն, բարձրացնելը, բարձրացում, բարձրանալը. պտկր. առաջքաշում, հատաջ ձգություն:

возвы́шенность ի. բարձրություն, բարձունք, բարձրավանդակ. պտկր. վեհություն, վսեմություն:

возвы́шенно վերամբարձորեն, վեհորեն, վսեմաբար:

возвы́шенный բարձր, վերամբարձ, վեհ, վսեմ:

возгара́емость ի. տես **возгораемость.**

возгара́емый տես **возгора́емый.**

возгара́ть տես **возгорать.**

возгара́ться տես **возгораться.**

во́зглас բացականչություն:

возгласи́ть (— шу́, — си́шь, — ся́т) բարձրաձայն արտասանել, բարձրաձայն հայտարարել, մեծաձայն մաղթել:

во́згласить տես **возгласи́ть.**

возглаше́ние բարձրաձայն արտասանում, բարձրաձայն հայտարարում, մեծաձայն մաղթում:

возго́н սուբլիմատ, ընդանյութ (թրթռումով վեր բարձրացրած և թանձրացրած նյութ):

возго́нка սուբլիմատիա, ընդացում (նյութի ընդամասերի թորմամբ վեր բարձրացնելը):

возгоня́ть թորել, քաշել (շոգիացնել և ապա թանձրացնել):

возгора́емость ի. դյուրավառություն:

возгора́емый դյուրավառ:

возгора́ть, возгора́ться բռնկվել, բոցավառվել:

возгорди́ться (— ржу́сь, — рди́шься, — дя́тся) տես **горди́ться.**

возгоре́ть (— рю́, — ри́шь, — ря́т; հրմ. — ри́) տես **возгора́ть.**

возгоре́ться (— рю́сь, — ри́шься, — ря́тся; հրմ. — ри́сь) տես **возгора́ться.**

воздава́ть (— даю́, — даёшь, — даю́т) հատուցանել, վարձատրել. պտկր. ցույց տալ, մատուցանել. воздавать добром за зло չարիքի փոխարեն բարիք հատուցանել. воздавать должное պատշաճը հատուցանել, պատշաճ հարգանք ցույց տալ:

возда́ть (возда́м, — да́шь, — да́ст, — дади́м, — дади́те, — даду́т) տես **воздава́ть.**

воздая́ние հատուցում, վարձատրություն:

воздвига́ть, воздви́гнуть կառուցել, շինել, կանգնեցնել:

воздви́жение կանգնեցնելը, կառուցելը, կանգնեցում, կառուցում:

Воздви́жение креста կրոն. Խաչվեբաց:

воздева́ть բարձրացնել, ամբառնալ. воздева́ть о́чи горе՝ աչքերը վեր բարձրացնել, համբառնալ զաչս ի լերինս:

возде́йствие ներգործություն, ազդեցություն:

возде́йствовать (— ствую, —ствуешь, — ствуют) ներգործել, ազդել. надо на него воздействовать պետք է նրա վրա ազդեցություն գործել, պետք է նրա վրա ազդել:

возде́пывание վարելը, հերկելը, մշակելը, վարում, հերկում, մշակում:

возде́лать, возде́лывать վարել, հերկել, մշակել:

воздержа́ние ժուժկալություն, ժուժկալում, չափավորություն, հեռու մնալը, ձեռնպահ մնալը:

возде́ржанность ի. ժուժկալություն, չափավորություն, ժուժկալ լինելը:

воздержа́ть (— жу́, — жишь, — жат; հրմ. — жи́) տես **воздерживать.**

возде́рживать հետ պահել, հեռու պահել:

воздержа́ться (— жу́сь, — жишься, — жатся; հրմ. — жи́сь), **возде́р-**

живаться հեռու կենալ, հրաժարվել, ձեռնպահ մնալ. воздержаться от решения вопроса հարցը վճռելուց ձեռնպահ մնալ. воздержаться от участия մասնակցությունից հրաժարվել, չմասնակցել:

возде'ржность f. ժուժկալություն, չափավորություն:

возде'ржный ժուժկալ, չափավոր:

во'здух ող. подышать свежим воздухом մաքուր ող ծծել, թարմ ող ընչել. на во'льном (откры'том) во'здухе ազատ ողի մեջ, բաց երկնքի տակ. что-то носится в воздухе ողի մեջ ինչ-որ բան կա:

воздуходу'вка փքոց, փուքս, ողափչան. — парова'я չոգեփքոց, չոգեփուքս:

воздуходу'вный мех փքոց, փուքս:

воздухоме'р ողաչափ:

воздухонагрева'тельный ողաջեռուցչական:

воздухообра'зный ողաձև, ողակերպ, ողանման:

воздухоочисти'тельный ող մաքրող, ողապիչ, ողամաքրիչ:

воздухопла'вание ողագնացություն, ողաչվություն:

воздухопла'ватель ա. ողագնաց, ողաչու, ողանավորդ:

воздухопла'вательница ողագնացուհի, ողաչու կին, ողանավորդուհի:

воздухопла'вательный ողագնացության, ողագնացական, ողագնաց, ողաչվական. — аппара'т ողագնացական ապարատ, ողաչվական ապարատ:

воздухопрово'дная труба' ողատար խողովակ, ողանցույց խողովակ:

возду'шный 1. ողային, ողի. 2. նուրբ, թեթև. — ая ата'ка ողային գրոհ, ողագրոհ. — ый пиро'г շատ թեթև կարկանդակ, նուրբ կարկանդակ, ուռուցիկ կարկանդակ. — ый поцелу'й ողային համբույր, ողահամբույր. посылать воздушный поцелуй ողային համբույր ուղարկել. — ый шар ողապարիկ. — ый флот ողատորմիղ, ողատորմ. — ая жел. доро'га ողային էլեկտրուղի, կախյալ էլեկտրուղի. — ая оборо'на ողային պաշտպանություն. — ая по'чта ողային փոստ, ողափոստ. — ое нападе'ние ողային հարձակում. — ое сообще'ние ողային հաղորդակցություն. — ый прово'д էլեկտր. ողահաղորդիչ, ողալար. — ый за'мок պտկր. ողային ամրոց. стро'ить возду'шные за'мки ողային ամրոցներ կառուցել:

воздыма'ть բարձրացնել, վերև հանել:

воздыма'ться բարձրանալ, վեր յլնել:

воздыха'ние հառաչելը, ախուվախ քաշելը:

воздыха'ть տես **вздыха'ть.**

возже'чь (возжгу', возжжёшь, — зжгу'т; հրմ. возжги'; անց. возжёг, — зжгла) տես **возжигать.**

возжига'ние վառելը, բորբոքելը, դրդռելը, վառում, բորբոքում, դըրդըռում:

возжига'ть վառել, բորբոքել. պտկր. դրդռել, հուզել:

возжига'ться վառվել, բորբոքվել, հուզվել:

воззва'ние կոչ:

воззва'ть (— зову', — зовёшь, — зову'т) տես **взывать.**

воззре'ние հայացք, կարծիք. — передовых людей առաջավոր մարդկանց հայացք, առաջադեմ մարդկանց կարծիք:

воззре'ть (— взрю', — взри'шь, — взря'т; հրմ. — зри') տես **взирать.**

воззри'ться на кого-либо (— взрю'сь, — взри'шься, — взрятся; հրմ. — взри'сь) մեկին լավ դիտել, մեկին լավ նայել, մեկին լավ զննել, մեկին լավ աչք ածել:

вози'ть (— жу', — зишь, — зят; հրմ. —зи') տանել, կրել (սայլով, դրատով և այլն). крестьяне возят яйца в город դյուղացիները ձու են տանում քաղաք:

вози'ться (— жу'сь, — зишься, — зятся; հրմ. — зи'сь) զբաղվել, չարչարվել, դեգերել. по целым часам с ним возился նա ամբողջ ժամերով նրանով էր զբաղված:

вози'ще մեծ սայլ, ահագին սայլ:

во'зка կրելը, տանելը, կրում, տրանսպորտ:

возлага'ть (на)... վրան դնել, հանձնել, հանձնարարել. — надежду հույս դնել վրան. — ответственность պատասխանատվություն դնել վրան:

возлага'ться *դրվել, հանձնվել, հանձնարարվել*· это возлагается на вас *այս բանը ձեզ է հանձնարարվում, այս բանը ձեզ վրա յէ դրվում*:

во'зле *մոտ, կողքին*· возле сада *այդու կողքին, այգու մոտ*:

возлега'ть *բազմել, նստել, հենվել ամբողջ մարմնով*:

возлежа'ть (— жу', — жи'шь, — жа'т; հրմ.— жи') *նստել, բազմել, ընկողմանել, կողքի վրա պառկել*:

возле'чь (возля'гу, возля'жешь, возля'гут; հրմ.— ля'г; անց. возлёг, — легла') տես **возлегать**.

возлеле'ять տես **леле'ять**.

возлива'ть *թափել, ածել*:

возликова'ть (— ку'ю, — ку'ешь, — ку'ют) տես **ликова'ть**.

возли'ть (возолью', — льёшь, — лью'т; հրմ. возле'й) տես **возливать**.

возлия'ние *հեղում, թափելը*· պոկր. *դինարբուք, դիներբուք, հարբեցողություն*:

возложе'ние *հանձնարարելը, հանձնելը, դնելը, հանձնարարում, հանձնում*:

возложи'ть տես **возлага'ть**. — венок *պսակ դնել*:

возлюби'ть (— блю', — бишь, — бят) *սիրել սկսել*:

возлю'бленный (— ная) 1· *սիրված*· 2· *սիրական, սիրուհի*:

возме'здие *վարձ, վարձատրություն, հատուցում*:

возмести'ть (— щу', — сти'шь, — стя'т) տես **возмещать**.

возмечта'ть *մեծամտել, չատ բան յերևակայել, մեծ բան յերևակայել*:

возмеща'ть, возместить *հատուցել, փոխարինր տալ, փոխարինել*· — расходы *ծախսերն հատուցել, ծախսերը տալ*:

возмеще'ние *փոխհատուցում (վնասների), փոխարինություն*· — изде'ржек *ծախքերի հատուցում*:

возмни'ть տես **возомнить**.

возмо'жно *բատ կարելություն, կարելիի չափ*· очень возможно *չատ կարելի յե, չատ հնարավոր է*· возможно скоре'й *բատ կարելության չուտով, բատ հնարավորին չուտով*· если возможно *յեթե կարելի յե, յեթե հնարավոր է*· сколько возможно *որքան կարելի յե, որքան հնարավոր է*:

возмо'жность *ի*· *հնարավորություն, կարելիություն*· давать возможность *հնարավորություն տալ*· упустить возможность *հնարավորությունը ձեռքից բաց թողնել*· по возмо'жности, по ме'ре возмо'жности *ըստ հնարավորության, ըստ կարելության, վորքան հնարավոր է, վորքան կարելի յե*· инструкция предоставляет мне широкие возможности *հրահանգն ինձ լայն հնարավորություններ է տրամադրում*:

возмо'жный *կարելի, հնարավոր*· сделать все возможное *անել ամենը, ինչ վոր հնարավոր է*:

возмужа'лость *ի*· *արբունք, հասունություն, չափահասություն*:

возмужа'лый *հասուն, արբունքի հասած, չափահաս*:

возмужа'ть տես **мужа'ть**.

возмути'тель *ա*· *խռովարկու, խռովարար, խառնակիչ, պղտորիչ, վրդովիչ (տղամարդ)*:

возмути'тельница *խռովարարուհի, խռովարկու, խառնակիչ, պղտորիչ, վրդովիչ (կին)*:

возмути'тельно *վրդովեցուցիչ կերպով, դրդռիչ կերպով*· это возмутительно! *այս վրդովեցուցիչ է*:

возмути'тельный 1· *վրդովեցուցիչ*· 2· *խռովահույզ, դրդռիչ*:

возмути'ть (— мущу', — ти'шь, — тя'т) տես **возмущать**.

возмути'ться (— ущу'сь, —ути'шься, — тя'тся) տես **возмущаться**.

возмуща'ть *գրգռել, հուզել, վրդովել, ապստամբեցնել, վոտքի հանել*:

возмуща'ться *ապստամբել, վոտքի յելնել, գրգռվել, հուզվել*:

возмуще'ние *հուզմունք, վրդովմունք, խռովություն, ապստամբություն*:

возмущённо *վրդովված կերպով, հուզված կերպով*:

возмущённый *վրդովված, հուզված, զայրացած*:

вознагради'ть (— жу', — ди'шь, — дя'т) տես **вознаграждать**.

вознагради'ться (— жу'сь, — ди'шься, — дя'тся) տես **вознаграждаться**.

вознагражда'ть *վարձատրել, հատուցել*· — за потерю *կորուստը փոխհատուցել, կորուստի համար հատուցել*:

вознагражда'ться *վարձատրվել*:

вознагражде'ние *վարձատրություն, հատուցում, վարձատրում.* добавочное вознаграждение *լրացուցիչ վարձատրություն.* — убы'тков, — за убытки *վնասների հատուցում:* — за сверхурочную работу *արտաժամյա աշխատանքի վարձատրություն:*

вознаме'риваться *մտադրվել, մտքում դնել, վորոշել:*

вознаме'риться տես **вознамериваться.**

вознегодова'ть (— ду'ю, — ду'ешь, — ду'ют) տես **негодовать.**

возненави'деть (— жу', — ди'шь, — дя'т) տես **ненави'деть.**

вознесе'ние *բարձրացում, վերևացում, համբարձում, վառարանում:*

Вознесе'ние (*Քրիստոսի*) *Համբարձում:*

вознести' (— су', — сёшь, су'т; *հրմ.* — неси'; *անց.* вознёс, — сла', — сло', — сли') տես **возносить.**

вознести'сь (— су'сь, — сёшься, — су'тся; *հրմ.* — неси'сь) տես **возноси'ться.**

возника'ть, возни'кнуть (*անց.* — ник, — кла, — кло) *ծագել, առաջանալ, հայտնվել, յերևան գալ.* у меня возникла мысль *ինձանում մի միտք ծագեց:*

возникнове'ние *ծագում, առաջացում:*

возни'ца *կառապան, սայլապան:*

возни'чий (— его) տես **возница.**

Возни'чий *աստղ. կառավար, կառապան:*

возноси'ть (— шу', — сишь, — но'сят) *բարձրացնել, դովաբանել, վառարանել, վերառաքել:*

возноси'ться (— шу'сь, — сишься, — сятся) *բարձրանալ.* պտկր. *հպարտանալ, դոռոզանալ, մեծամտել:*

возня' *աղմուկ, չփոթ, դայմադալ.* պտկր. *քաչկռտուք, տառապանք, դևսացավանք:*

возоблада'ть *վերակշռություն ձեռք բերել, հաղթանակել:*

возобнови'ть (— влю', — вя'шь, — вя'т) տես **возобновлять.**

возобновля'ть *վերանորոգել, նորոգել, վերսկսել:*

возобновле'ние *վերանորոգում, նորոգում, վերսկսում:*

возо'к (— зка') 1. *սայլակ.* 2. *սահնակ:*

возомни'ть (о себе) *յերևակայել (իրեն մասին), չափազանց մեծ կարծիք ունենալ իր մասին:*

возопи'ть, возопия'ть (— опию', — опию'т) տես **вопи'ть.**

возра'довать (— дую, — дуешь, — дуют) *ուրախացնել, խնդացնել:*

возра'доваться (— дуюсь, — дуешься, — дуются) *ուրախանալ, խնդալ, բերկրել:*

возража'ть *առարկել, հակաճառել, ընդդիմախոսել, վրա բերել:*

возрази'ть (— жу', — зи'шь, — зя'т) տես **возражать.** вы не возражаете *դուք չեք առարկում:*

возраже'ние *առարկություն, հակաճառություն, ընդդիմախոսություն.* это вызвало бурю возражений *այդ բանը հակաճառությունների փոթորիկ առաջացրեց.* — на кри'тику *հակաքննադատություն, քննադատություն քննադատության.* иметь возражения *առարկություններ ունենալ:*

во'зраст *տարիք, հասակ.* девица на возрасте *հասունացած աղջիկ, հասած աղջիկ:*

возраста'ние *աճում, մեծանալը, ավելանալը, մեծացում, ավելացում:*

возраста'ть *աճել, մեծանալ, ավելանալ.* цены возрастают *գները աճում են, գները ավելանում են:*

возрасти' (— сту', — растёшь, — сту'т; *անց.* возро'с, — сла', — сло') տես **возрастать.**

возрасти'ть (— щу', — сти'шь, — стя'т) տես **возращать.**

во'зрастный *տարիքային, հասակային, տարիքի, հասակի:*

возраща'ть *աճեցնել, անուցանել, կրթել, թուծել:*

возревнова'ть (— ну'ю, — ну'ешь, — ну'ют) տես **ревнова'ть.**

возроди'ть (— жу', — роди'шь, — родя'т) տես **возрожда'ть.**

возрожда'ть *վերածնել, վերանորոգել, զարթեցնել, հարուցանել:*

возроди'ться (— рожу'сь, — роди'шься, — дя'тся) *վերածնվել, վերակենդանանալ:*

возрожде'ние վերածնություն, վերածնում, վերակենդանացում, վերակենդանություն. эпо'ха Возрожде'ния վերածնության դարաշրջան:
возрождённый վերածնված, վերակենդանացած:
возропта'ть (— пщу', — пщешь, — пщут) տես **роптать.**
во'зчик սայլապան, կառապան, բեռնատար:
возыме'ть տես **име'ть.** — желание ցանկություն ունենալ, ցանկություն զգալ. — подозрение կասկած ունենալ, կասկածի մեջ ընկնել, կասկած տածել:
во избежа'ние խուսք տալու համար, կանխելու համար, խուսափելու համար:
во'ин ռազմիկ, զինվոր:
вои'нский (— ая, — ое) ռազմական, զինվորական. — поезд ռազմական գնացք, զինվորական գնացք, ռազմագնացք. — ая повинность զինապարտություն:
вои'нственно ռազմաշունչ կերպով, ռազմատենչորեն:
вои'нственность ի. ռազմականություն, պատերազմասիրություն, ռազմատենչություն, ռազմական վոգի:
вои'нственный ռազմատենչ, ռազմասեր:
вои'нствующий (— ая, — ее) մարտընչող, ռազմական. պտկր. սպառազինված. — ый материали'зм մարտնչող մատերիալիզմ. союз вои'нствующих безбо'жников մարտընչող անաստվածների միություն:
во'инство զինվորականություն, զորականություն, զորք:
вои'стину ճշմարտապես, ստուգապես:
вои'тель ա. պատերազմիկ, ռազմիկ, մարտիկ (տղամարդ):
вои'тельница պատերազմիկ, ռազմիկ, մարտիկ (կին):
вой վոռոց, վողբ, կոծ:
во'йлок թաղիք, կամ, քեչա:
во'йлочный թաղիքե, կամյա, թաղյա, քեչե:
война' (հոգն. во'йны, войн) պատերազմ. — завоева'тельная նվաճողական պատերազմ. — империали'стическая իմպերիալիստական պատերազմ. — мирова'я համաշխարհային պատերազմ. — оборони'тельная պաշտպանողական պատերազմ. — позицио'нная դիրքային պատերազմ. — насту'пательная հարձակողական պատերազմ. — партиза'нская պարտիզանական պատերազմ. — на истощение ուժասպառական պատերազմ, սովահարանելու պատերազմ. — гражда'нская քաղաքացիական պատերազմ. ранен на войне վիրավորվել է պատերազմի ժամանակ. идти' войно'й на кого'-ли'бо պատերազմելու գնալ մեկի դեմ. вести войну' պատերազմ մղել. объявля'ть войну' кому'-ли'бо մեկին պատերազմ հայտարարել. пострадавший на войне պատերազմում վնասված, պատերազմից ուժաժ:
во'йско (հոգն. войска', войск) զորք, զորաբանակ. отбо'рные войска' ընտիր զորքեր. войска', обороня'ющие стык կցուրդը պաշտպանող զորքեր, կցվանքը պաշտպանող զորքեր. войска' вну'тренней охра'ны ներքին պահպանության զորքեր. вспомога'тельные войска' ոգնական զորքեր, օժանդակ զորքեր. де'йствующие войска' գործող զորքեր. регуля'рные войска' կանոնավոր զորքեր. иррегуля'рные войска' անկանոն զորքեր. союзные войска' դաշնակից զորքեր:
войсково'й զորական. — овое зна'мя զորական դրոշ, զորադրոշ:
войт վերակացու, կուսակալ, դավառապետ, քաղաքագլուխ, գյուղապետ:
войти' (войду', войдёшь, войду'т; հրմ. войди'; անց. вошёл, — шла', — шло', — шли') տես **входить.**
вокабула'рий բառարան, բառգիրք:
вока'булы բառեր (հատկապես անգիր անելու բառեր):
вока'л ձայնավոր հնչյուն:
вокализа'ция ձայնավորժություն, ձայներդում, ձայնոդում:
вокализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) ձայնոդել, ձայնավորժել, հնչյուն կերպով արտասանել:
вокали'зм ձայնավորագիտություն, լեզվի ձայնավորների ուսմունքը:
вока'льный յերժշտ. ձայնական, ձայնավոր, ձայնով յերգվող (հակառակը՝ ինստրումենտալ):
вокза'л կայարան (յերկաթուղու):

вокза́льный կայարանի։
вокру́г շուրջը, շուրս կողմը։ вокруг света աշխարհի շուրջը։
ВОКС (Всесоюзное общество культурной связи с заграницей) ՎՈԿՍ (Արտասահմանի հետ կուլտուրական կապ պահպանելու համամիութենական ընկերություն)։
вол յեզ։ работать как вол յեզի նման աշխատել, յեզի պես բանել։
вол. տես **волостной.**
вола́н վոլան, վիներագուդ (կանանց զգեստի տտորոտի շարժուն զարդարանք)։
волапю́к վոլապյուկ (միջազգային լեզվի անուն)։
Во́лга Վոլգա։
волга́рь ա։ Վոլգայի ափերի նավահնաց բնակիչ, վոլգանավորդ, վոլգաբնակ։
во́лглый թաց-ցած, խոնավացած, տամկացած։
во́лгнуть թաց-նալ, խոնավանալ, տամկանալ։
волды́рь ա։ ուռուցք, բշտիկ։
волево́й կամքի։
во́лей-нево́лей կամա թե ակամա, ուզեմ՝ չուզեմ, ուզես՝ չուզես, ուզի՝ չուզի։
волжа́нин տես **волга́рь.**
во́лжский (— ая, — ое) Վոլգայի։
волисполком (волостно́й исполни́тельный комите́т) վոլոստային գործադիր կոմիտե, գավառակային գործադիր կոմիտե։
волк գայլ։ волк в овечьей шкуре գայլ վոչխարի մորթով, գայլ գառան մորթով։ с волками жить, по волчьи выть գայլերի հետ ապրողը գայլի պես պիտի վոռնա։ յեկել ես մեր մեչեն, ոսկորի մեր վեչեն։
волкода́в գայլխեղդ (գամփռ), գայլ բռնող շուն, գայլաշուն։
во́лна (խուզած) բուրդ, սար, գեղմն։
волна́ ալիք, կոհակ։ звуковая волна ձայնի ալիք։ световая волна լույսի ալիք։
волне́ние ալեկոծում, ալեկոծություն, ծփանք, չարժում։ պտկր։ վրդովմունք, խռովություն, խլրտում, հուզում։
волни́стость ի։ ալեձևություն, կոհակավեոություն։
волни́стый ալեծածան, վեո-վեո, ալեձև, կոհակավեո։ (կերպասի հատ մար) պաղպաջուն։ — ое железо ալեձև յերկաթ, ալիքաձև յերկաթ։
волнова́ть (волну́ю, — ешь, — ют) ալեկոծել, հուզել, գրգռել։
волнова́ться (волну́юсь, — у́ешься, — у́ются) ալեկոծվել։ պտկր։ հուզվել, խռովել։ волнующие события հուզիչ դեպքեր, ալեկոծիչ դեպքեր։
волново́й ալիքի, ալիքային, կոհակի։
волноме́р ալեչափ։
волнообра́зный ալիքաձև, ալեձև, կոհականման։ — ое движение ալիքաձև չարժում, ալեձև չարժում։
волнообразова́тель ա։ կոհակ կազմող, ալեկազմիչ։
волноре́з ալեհերձ պատվար, ալեկոծան պատնեշ։
волноуказа́тель ա։ ռադ։ ալեցույց։
воло́вий (— вья, — вье) յեզի, յեզան։
Воло́гда Վալոգդա։
волого́дский (— ая, — ое) Վալոգդայի։
вологжа́нин վալոգդացի։
вологжа́нка վալոգդուհի։
во́лок 1։ քարշում (ապրանքը մի գետից մյուս նավահանց գետն անցկացնելը)։ 2։ քարշածախս։
волоки́та 1։ ձգձգում, քաչքչուկ։ 2։ կնամոլ (կանանց հետևից ընկած մարդ)։
волоки́тство կնամոլություն (կանանց հետևից ընկնելը)։
волоки́тчик գործերը ձգձգող, քաչքչող։
волокни́на բնաթել, բնանյարդ։
волокни́стый մանրաթելի, թելաշատ, յերկարաթել, չատ մազմզուկներով։
волокно́ մազմզուկ, մանրաթել։ волокна де́рева փայտի, ծառի մազմզուկներ, մանրաթելեր։
во́локом քաշ տանելով, ձգելով։
волоко́нце մանրաթելիկ, մազմզիկ։
волонтёр կամավոր զինվոր, կամաւոն։
волоо́кий (— ая, — ое) ցլակն, յեզնակն, յեղաչյա։
во́лос (հոգն. во́лосы, волоса́ կամ воло́сья; սեռ. воло́с կամ воло́сьев; տրկ. волоса́м, воло́сьям և այլն) մազ, հեր։ — конский ձիու մազ։ толщиной в волос մազի հաստությամբ, մազի չափ։ волосы становятся дыбом մազերը բիզ-բիզ են կանգնում, մազերը ցից-ցից են կանգնում։ коротко остриженные

волосы *կարճ խուղած մազեր*. рвать на себе волосы *իր մազերը պետել*. ни на во'лос *վոչ խոկ մազաչափ, մազաչափ անգամ վոչ*:

волоса', **во'лосы** *հեր, մազ, մազեր*. накладны'е во'лосы *կեղծամ, պնովի մազեր*. — сы цве'та воро'ньего крыла' *ագռավի թևի սևության մազեր, սևաթույր մազեր, սեպ-սև մազեր, սև սաթի պես մազեր*:

волоса'тик *կենդ. մազաճիճու (ջրային)*:

волоса'тый *մազոտ, փրչոտ*:

волоси'стый *մազաչաո, մազոտ*:

волосно'й сосуд *կմխս. մազային անոթ, մազական անոթ, մազանոթ*:

во'лосность *ի. մազականություն*:

волосо'к (— ска') *մազիկ, բարակ մազ, ժամացույցի պարուրաձև զսպանակ*. на волоске' *մի մազաչափ, մազի վրա, մազ մնացած*. по волоску' *մանրամասն, հատ-հատ*. я был на волосок от смерти *մազ եր մնացել՝ մեռնելի*:

волостно'й *վոլոստի, գավառական, վոլոստային, գավառակային*:

во'лость *ի. վոլոստ, գավառակ*:

волося'нка *մազանկված, մազեղեն ցանց, մազացանց, ձարցանց, ձաբենի*:

волосяно'й *մազե*. — тюфя'к *մազե ներքնակ, մազաներքնակ*:

волоче'ние *քաշելը, ձգելը, քարշում, ձգում*. — про'волоки *մեռազե թել քաշելը, մեռազալար պատրաստելը*:

волочи'ть *քաշել, ձգել, դժվարությամբ առաջ շարժել*. старик едва ноги волочит *ծերունին հազիվ և քարշ տալիս վոտները*:

волочи'ться 1. *իրեն քարշ տալ, քարշ գալ*. 2. *կանանց հետևից ընկնել, համոյախոստությամբ թրև գալ*:

волча'нка *բուժ. գայլուկ, գայլոց*:

волхв *մոգ, կախարդ, համ, գուշակող*:

Волховстрой (строительство волховской гидроэлектрической станции) *Վոլխովստրոյ (Վոլխովի ջրելեկտրոկայանի կառուցում)*:

волчёнок (— нка. *հոգն.* — ча'та, — ча'т) *տես* **волчонок.**

во'лчий (— чья, — чье) *գայլի, գայլա...* — аппети'т *գայլի ախորժակ*. — ьи я'годы *բուս. գայլնյակ, տեբլաստ, կարճաբերձ գայլնի*. — ья я'ма *գայլափոս*:

волчи'ца *եզ գայլ, գայլամայր*:

волчо'к (— чка') *հոլ, ֆռիկ*:

волчо'нок (*հոգն.* — чата, — чат) *ջահել գայլ, գայլաձագ*:

волше'бник *կախարդ, վհուկ*:

волше'бница *կախարդուհի, վհուկուհի*:

волше'бный *կախարդական, դյութական, հրաշալի*. — фонарь *կախարդական լապտեր, մոգալապտեր*. — ая палочка *մոգական գավազանիկ, կախարդական գավազանիկ*. — ая сказка *կախարդական հեքիաթ, հրաշալի հեքիաթ*. — ое царство *կախարդական թագավորություն, դյութական թագավորություն*:

волше'бство' *կախարդություն, համայնություն*:

волы'нка *պարկապղուկ, պարկապկու. պոկր. հետաձգում, դանդաղում (դործի)*:

Волы'нь *ի. Վալինիա*:

вольго'тный *ազատ, հեշտ ու հանգիստ*:

во'льная *ազատազիր, ազատության թուղթ, ազատաթուղթ*. дать во'льную *ազատ արձակել, ազատել*:

во'льница 1. *վայրենի ամբոխ, հրոսակ, սանձարձակ խումբ*. 2. *կամավոր զորք*. — казачья *կազակային կամավոր զորք*:

во'льничать *սանձարձակություններ անել, հանդգնություններ անել*:

во'льничанье *կամայականություն անելը, սանձարձակություն, հանդգնություն*:

во'льно *ազատորեն, արձակաբար, համարձակ կերպով*. во'льно! *ազատ*. вольно' ему' (бы'ло) *գոհիկ*. *ո՛վ ասաց նրան*. *ո՛վ եր նրան ասում, վոր... մեղը նրանն եր, վոր...*

вольноду'мец (— мца) *ազատամիտ, ազատախոհ տղամարդ*:

вольноду'мка *ազատամիտ, ազատախոհ կին*:

вольноду'мный *ազատամիտ, ազատախոհ*:

вольноду'мство *ազատամտություն, ազատախոհություն*:

вольноду'мствовать (— ствую, — ствуешь, — уют) *ազատ մտածել, ազատախոհ լինել*:

вольномы'слие *տես* **вольноду'мство.**

вольнонаёмный *ազատավարձու, կամովին վարձված*։

вольноопределя́ющийся (— егося) *կամավոր զինվոր, հոժարական (զինվոր)*։

вольноотпу́щенник *ազատ արձակած մարդ (ճորտութիւնից, ստրկութիւնից), ճորտալուծ, ստրկալուծ*։

вольноотпу́щенница *ազատ արձակած կին (ճորտութիւնից, ստրկութիւնից)*։

вольноотпу́щенный *ազատ արձակած*։

вольнопрактику́ющий *արհեստն ազատ բանեցնող, իր գրաղմունքն ազատ բանեցնող*։

вольнослу́шатель ա. *ազատ ունկընդիր*։

вольнослу́шательница *ազատ ունկընդրուհի*։

во́льность ի. *ազատութիւն, անկաշկանդութիւն, անկախութիւն*. позволять себе вольности *իրեն ազատ վարմունքներ թոյլ տալ*։

во́льный *ազատ, անկաշկանդ, արձակ, համարձակ, անվայել, սանձարձակ*. на вольном воздухе *մտերմ*. *ազատ ոգում, բաց յերկնքի տակ*. вольный перевод *ազատ թարգմանութիւն*։

вольт I (*սլորտ, սրամարզութիւն*) *պտոյտ, խուսափանք*։

вольт II *ֆիզ*. *վոլտ (ելեկտրական ուժը չափելու միավորը)*։

вольта́ж *ելեկտր*. *վոլտաժ*։

вольтижёр *ձիախաղաց, լարախաղաց*։

вольтижи́ровать (— рую, — руешь. — руют) *ձիախաղալ, լարախաղալ*։

вольтижиро́вка *ձիախաղացութիւն, լարախաղացութիւն*։

вольтме́тр *վոլտաչափ*։

во́льтова дуга *վոլտյան աղեղ*։

во́льтов столб *վոլտի սյուն, վոլտասյուն*։

вольфра́м *վոլֆրամ (մետաղ)*։

волю́м *ծավալ*։

волюнтари́зм *վոլունտարիզմ, կամայնութիւն*։

волю́та *ճարտ*. *խխունջաձև զարդ սյուների գլխին, խոյեղջյուր, վոլորած զարդ, գալարազարդ, վոլորազարդ*։

во́люшка 1. *փաղաքշ*. *կամքիկ*. 2. *ազատութիւն*։

во́ля 1. *կամք*. 2. *ազատութիւն*. воля ваша *ձեր կամքն է*. против своей воли *իր կամքին հակառակ*. отпускать на волю *ազատել, ազատ արձակել (ճորտին, ստրուկին)*. дать волю *պտկր*. *ազատութիւն տալ, ազատ թողնել, սանձը թողնել*. давать волю языку *լեզվին ազատութիւն տալ*. волей - неволей *կամա-ակամա*. давать волю воображению *յերևակայութիւնն ազատութիւն տալ*. давать волю страсти *կրքին ազատութիւն տալ, կրքի սանձը թողնել*։

Вомеда́к (воен.-медицинская академия) *ռազմա-բժշկական ճեմարան, ռազմա-բժշկական ակադեմիա*։

вон! 1. *դո՛ւրս, հեռացի՛ր, քաշվի՛ր, կորի՛ր*. 2. *ահա այնտեղ, տե՛ս՝ այնտեղ*. из рук вон плохо сделано *չափազանց վատ է կատարված*. пошел вон! *դուրս կորի՛ր*. выгнать вон *դուրս անել, դուրս քշել*։

вонза́ть *խրել, մխել, կոխել, ցցել*։

вонзи́ть (— жу́, — зи́шь, — зя́т) տես **вонзать.**

вонза́ться *խրվել, մխվել, ցցվել*։

вонь ի. *գարշահոտութիւն, գվվելի հոտ, վատ հոտ*։

воню́чий (— ая, — ее) *գարշահոտ, նեխած*։

воню́чка *գարշահոտ անձ, հոտած*. рус. *գարշահոտ բույս, գարշաբույս*. կենդ. *գարշահոտ կենդանի, գարշակենդանի*։

воня́ть *հոտել, նեխել, գարշահոտութիւն արձակել, վատ հոտ արձակել*։

вообража́ть *յերևակայել, պատկերացնել, կարծել*. это не так легко, как вы воображаете *այդ այնպես հեշտ չէ, ինչպես դուք յերևակայում եք*։

вообрази́ть (— жу́, — зи́шь, — зя́т) տես **воображать.**

вообража́емый *յերևակայելի, յերևակայական, պատկերացնելի, պատկերացվող, կարծեցյալ*։

воображе́ние *յերևակայութիւն, պատկերացում, յերևակայում*. это просто одно воображение *այդ պարզապես իսկ յերևակայութիւն է*. имеющий большое воображение *մեծ յերևակայութեան տեր*։

вообще́ *առհասարակ, ընդհանրապես*։

воодушевле'ние *վոգևորություն, վոգևորում, խրախուսում*· он говорил с воодушевлением *նա խոսում էր վոգևորված, նա խոսում էր վոգևորությամբ*:

воодушеви'ть (— влю', — ви'шь, — вя't) *վոգևորել, խրախուսել*· — войска *խրախուսել զորքերին*· *վոգևորել զորքերին*:

воодушеви'ться (— влю'сь, — ви'шься, — вя'тся) *վոգևորվել, խրախուսվել*:

воодушевля'ть տես **воодушевить.**

воодушевля'ться տես **воодушевиться.**

вооружа'ть *զինել, սպառազինել, զինավառել*· против себя. պտկր· *զերգերել իր դեմ, զինել իր դեմ*· — против кого-либо *մեկի դեմ զինել, մեկի դեմ գրգռել*:

вооружа'ться *զինվել, սպառազինվել, սպառամբել*:

вооружи'ть տես **вооружать.**

вооружи'ться տես **вооружаться.**

вооруже'ние 1· *զինում, սպառազինում*· 2· *զենք, սպառազինություն*:

вооружённый *զինված, սպառազինված*· — нейтралитет *զինված չեզոքություն*· — до зубов *մոտից գլուխ զինված*· — ные силы *զինված ուժեր, զինական ուժեր*· — ное столкновение *զինված ընդհարում*:

воо'чию *աչառանելի, ակնհայտնի, ակնհանդիման, ակներև*:

во-пе'рвых *առաչին*:

вопи'ть (— плю', — пи'шь, — пя't) *վոգբալ, կոծել, հառաչել, սուգ ու չիվան անել, աղաղակել*:

вопию'щий (— ая, — ее) *աղաղակող*· պտկր· *անհանդուրժելի*· — ая несправедливость *աղաղակող անարդարություն*· глас вопиющего в пустыне *ձայն բարբառո հանապատի, անապատում հնչող ձայն*:

воплоти'ть (— щу', — ти'шь, — тя't) տես **воплощать.**

воплоти'ться (— щу'сь, — ти'шься, — тя'тся) տես **воплощаться.**

воплоща'ть *մարմնացնել, մարմնավորել*:

воплоща'ться *մարմին առնել, մարմնանալ*:

воплоще'ние 1· *մարմնավորում, մարմնավորություն, մարմնացում*· 2· *մարմնառություն*:

воплощённый *մարմնացած, մարմին առած, մարմնավորված*· она воплощённое здоровье *նա մարմնացած առողջություն է*· он воплощённое благородство *նա մարմնացած ազնվություն է*:

во'пль ա· *վոգը, վայնասուն, յաց ու կոծ, հեծեծանք, աղաղակ*:

вопреки' *հակառակ, ընդդեմ*· — здравому смыслу *առողջ բանականության հակառակ*:

вопро'с *հարց, խնդիր*· — времени *ժամանակի հարց*· выдвинуть вопрос *հարց առաջ մղել, հարց առաջադրել*· э'то еще' вопро'с *այդ դեռ հարց է*· жилищный вопрос *բնակարանային հարց, բնակարանահարց*· предложить вопрос *հարց առաջարկել*· вопро'с дове'рия к кабине'ту *վստահության հարց կաբինետի վերաբերմամբ*· вопрос чести *պատվի հարց*· рабочий вопрос *բանվորական հարց*· вопро'с пита'ния *սննդի հոգս, սննդի հարց*· восточный вопрос *արևելյան հարց*· вопросы, стоящие в порядке дня *օրակարգի հարցեր*· боевой вопрос *մարտական հարց*· косвенный вопрос *անուղղակի հարց, կողմնակի հարց*· продовольственный вопрос *պարենավորման հարց*· трудный вопрос *դժվար հարց, ծանր հարց*:

вопроси'тельный *հարցական*· — знак *հարցական նշան, հարցանշան*:

вопро'сник *հարցաշրջուկ, հարցապան*:

вопроси'ть (— шу', — си'шь, — ся't), **вопроша'ть** *հարցնել, խնդրել*:

вопро'сный лист *հարցաթերթ*:

вор *գող*:

во'рванный *վորվանի (ծովային կենդանիների հոսուն յուղի, ճարպի)*:

во'рвань ի· *վորվան (ծովային կենդանիների հոսուն յուղ, ճարպ)*:

ворва'ться (— рву'сь, — рвёшься, — рву'тся; հրմ· — рви'сь) տես **врываться.**

вори'шка *փոքրիկ գող, մանր բաներ գողացող*:

воркова'ние *մնչյուն, դունդունալը*· պտկր· *սիրալիր խոսակը, գուրգուրանք*:

воркова'ть (— ку'ю, — ку'ешь, — ку'ют) *մնչել, դունդունալ*· պտկր· *գուրգուրալ, սիրալիր խոսել*:

воркота'ть (— чу', — о'чешь, — о'чут) 1. մնչել, դունդունալ. 2. մոմոալ, տրտնջալ:
воркотли'вый մնչացող, տրտնջացող, քրթմնջացող:
воркотня' մնչյուն, քրթմնջյուն, տրտունջ:
воркоту'н փնթփնթացող, տրտնջացող տղամարդ:
воркоту'нья փնթփնթացող, տրտնջացող կին:
воробе'й (— бья') ճնճուղ, ճնճղուկ, ծիտ:
воробьи'ный ճնճուղի, ճնճղուկի, ծտի:
воро'бышек (— шка) փոքրիկ ճլընճղուկ, ճնճղիկ:
ворова'тый դողաբարո, խորամանկ, հնարագետ, սրիկա:
ворова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) գողանալ:
воро'вка գող կին:
воровско'й գողերին հատուկ, գողյին. — язы'к գողալեզու, ծածկալեզու, գողերեն, գողերի լեզու:
воровство' գողություն:
ворожба' համյություն, կախարդություն, դյութություն:
вороже'я' կախարդուհի, համյուհի, դյութուհի, դուշակուհի, ապագան դուշակող կին:
ворожи'ть դուշակություն անել, դուշակել, համյել, դյութել, կախարդել:
во'рон ագռավ. цвета воронова крыла ագռավի թևի նման սև, սևթուր, սեւ-սև:
воро'на ագռավ, վորի, եղ ագռավ, արջնագռավ. պտկր. ապուշ, բացբերան. воро'на в павлиных перьях ագռավ սիրամարդի փետուրներով. воро'н считать ագռավ համրել, բաց-բերան դես ու դեն նայել:
Воро'неж Վարոնեժ:
воро'нежский (— ая, — ое) Վարոնեժի:
воронёнок (— нка. հոգն. вороня'та, — ят) ագռավաճուտ, ագռավաձագ:
воро'ний (— нья, — нье) ագռավի:
вороне'ние արջնաջրում, սև դույն տալը, մուխ դույն տալը, մղտագունում:
ворони'ть արջնել, (յերկաթին, մետաղին) սև, մուխ կապույտ դույն տալ, ներկել, մղտագունել:
воро'нка ձագար:
воронкообра'зный ձագարաձև, ձագարանման, ձագարակերպ:
вороно'й սև, սևթուր. — а'я ло'шадь սևթուր ձի:
во'рот 1. վոլորան (վերամբարձ մեքենա), բեռնաձիգ, ճախարակ, լծակ. 2. դռեստի ոձիք, վիզ. схватить за ворот ոձիքից բռնել:
воро'та' (հոգն. սեռ. — ро'т) դարպաս, դուռ:
вороти'ла ընդ. ինքնակամ կառավարող, տեր ու տնօրեն, ղեկավար, գործադարձու:
вороти'ть (— чу', — тишь, — тят) 1. տես **вернуть**. 2. տես **ворочать**.
вороти'ться (— чу'сь, — тишься, — тятся) տես **верну'ться**.
воротни'к ոձիք:
воротничо'к (— чка') ոձիք, փոքրիկ ոձիք, ոձյակ:
во'рох (հոգն. во'рохи, — ов և воро'ха', — о'в) թեզ, չեղջ, կույտ:
воро'чать, вороти'ть շրջել, շուռ տալ, պտտեցնել, պտույտ տալ. պտկր. տնօրինել:
воро'чаться շուռ գալ, թավալվել, վերադառնալ:
вороши'ть խառնել, ժաժ տալ, շարժ տալ, շրջել, շուռ տալ. պտկր. անհանգստացնել, հոգնել:
ворс, во'рса մաղատող, թելաչար, խավ, մաղախավ, թելախավ:
ворси'нка մազիկ, թելիկ:
ворси'стый խավոտ, թավ:
ворси'ть (— шу', — си'шь, — ся'т) խավ տալ:
ворси'льщик խավատու, խավ տվող:
ворся'нка, ворси'льная ши'шка խավատու դործիք, սանդերք:
ворча'ние փնթփնթոց, քրթմնջյուն, դոմոց:
ворча'ть (— чу', — чи'шь, — ча'т) դոմոալ, փնթփնթալ, քրթմնջել:
ворчли'во փնթփնթալով, քրթմնջելով, դժգոհությամբ:
ворчли'вость ի. քրթմնջողություն, դժգոհություն, փնթփնթանություն:
ворчли'вый փնթփնթան, քրթմնջացող, դժգոհ:
ворчу'н փնթփնթացող, քրթմնջացող, տրտնջացող տղամարդ:

ворчу'нья *վնթիւնթացող, ջրմնջացող, տրտնջացող կին:*
во - своя'си *դեպի իր տունը, դեպի իր տեղը:*
восемна'дцатый *տասնուվերորդ.* — ая часть *տասնուվերորդ մաս.* — ого числа (*ամսի*) *տասնուվերին:*
восемна'дцать թ. *տասնուվե:*
во'семь, восьмч', восемью' *ութ:*
во'семьдесят *ութսուն:*
восемьсо'т *ութ հարյուր:*
восемью', восьмью' *ութ անգամ, ութով:*
воск *մեղրամոմ, մոմ:*
воскли'кнуть տես **восклицать.**
восклица'ние *բացականչություն, ձայնարկություն, բացականչում, ձայնարկում:*
восклица'тельный *ձայնարկության, բացականչական.* — знак *ձայնարկության նշան, բացականչական նշան:*
восклица'ть, воскли'кнуть *բացականչել, ձայնարկել:*
воскобо'йня *մոմաչինության գործարան, մոմհալոց, մոմագործանոց:*
воскови'на *մոմախաղանթ (թռչունի կաուցը ծածկող):*
восково'й *մոմի, մոմե, մեղրամոմի, մեղրամոմե.* — ая свеча *մեղրամոմ:*
воскреса'ть, воскре'снуть (աից. — кре'с, — кре'сла) *հարության առնել:*
воскресе'ние *հարություն:*
воскресе'нье *կիրակի:*
воскреси'ть (— шу', — си'шь, — ся'т) տես **воскреша'ть.**
воскре'сный *կիրակի որվա:*
воскреша'ть *հարության տալ, կենդանացնել.* — старый обычай *հին սովորությունը կենդանացնել:*
воскреше'ние *հարություն տալը, վերակենդանացնելը, վերակենդանացում:*
воскури'ть տես **воскуря'ть.**
воскуря'ть *խունկ ծխել, խնկարկել.* — фимиам պտկր. *մեկի առաջ կնդրուկ ծխել, մեկին խունկ ծխել, մեկին խնկարկել:*
воспале'ние *բորբոքում.* — желёз *գեղձերի բորբոքում.* — лёгких *թոքերի բորբոքում.* — мо'зга *ուղեղի բորբոքում.* — почек *երիկամունքների բորբոքում.* рожистое воспаление *կարմիր քամի:*
воспалённый *բորբոքված:*
воспали'тельный *բորբոքվելու ընդունակ, բորբոքունակ, բորբոքում առաջացնող, բորբոքման:*
воспали'ть տես **воспаля'ть.**
воспали'ться տես **воспаля'ться.**
воспаля'ть *բորբոքել, գրգռել, վառել.* պտկր. *արծարծել, բորբոքել:*
восполя'ться *բորբոքվել, վառվել:*
воспари'ть տես **воспаря'ть.**
воспаря'ть *վերև թռչել, ճախրել, սավառնել, վեր սլանալ:*
воспева'ть *յերգել, գովերգել, գովաբանել, գրվատել:*
воспе'ть (— пою', — поёшь, — ю'т; հրմ. — по'й) տես **воспевать.**
воспита'ние *դաստիարակություն, կրթություն:*
воспи'танник *սան.* — исправи'тельного заведе'ния *ուղղիչ հիմնարկի սան:*
воспи'танница *աշնուհի:*
воспи'танность թ. *կրթվածություն, բարեկրթություն, դաստիարակված լինելը:*
воспи'танный *կրթված, դաստիարակված, բարեկիրթ:*
воспита'тель ա. *դաստիարակ, կրթող, դաստիարակիչ:*
воспита'тельница *դաստիարակչուհի, դաստիարակուհի:*
воспита'тельный *դաստիարակչական, կրթական, մանկավարժական:*
воспита'ть, воспи'тывать *կրթել, դաստիարակել.* պտկր. *սնուցանել.* — *կատարելագործել, զարգացնել:*
воспламене'ние *բոցավառում, բորբոքում:*
воспламени'ть տես **воспламенять.**
воспламени'ться տես **воспламенять-ся.**
воспламеня'емость թ. *բոցավառելիություն, դյուրավառություն, պայթուցիկություն:*
воспламеня'ть *վառել, բոցավառել, բորբոքել.* պտկր. *գրգռել:*
воспламеня'ться *վառվել, բոցավառվել.* պտկր. *հուզվել, գրգռվել:*
воспламеня'ющийся (— аяся, — ееся) *բոցավառվող, դյուրավառ, պայթուցիկ.* невоспламеня'ющийся *չբոցավառվող:*
воспо'лнить տես **восполня'ть.**

восполня'ть լրացնել, փոխարինել:
восполни'мый լրացնելի, փոխարինելի:
воспо'льзоваться (— зуюсь, — зуешься, — зуются) տես **по'льзоваться.**
воспомина'ние հիշողություն, հիշատակ, հուշ:
воспосле'довать (— дую, — дуешь, — дуют) հետևել, հաջորդել:
воспрепя'тствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) տես **препя'тствовать.**
воспрети'тельный արգելիչ, խափանիչ· — ая. пошлина խափանիչ մաքս, արգելիչ մաքս, արգելամաքս:
воспрети'ть (— щу', — ти'шь, — тя'т) տես **воспрещать.**
воспреща'ть արգելել, թույլ չտալ· воспреща'ется արգելվում է· курить воспрещается ծխելն արգելվում է:
воспреще'ние արգելք, արգելում:
восприе'мник կնքահայր, քավոր:
восприе'мница կնքամայր, քավորուհի:
восприи'мчивость ի· ըմբռնելու ընդունակություն, ղգայունակություն:
восприи'мчивый ըմբռնելու ընդունակ, ղգայունակ:
воспринима'емый յուրացնելի, յուրացվող:
воспринима'емость ի· յուրացնելիություն:
воспринима'ть ընդունել, ստանալ· он воспринял это, как ласку նա այդ ընդունեց իբրև փաղաքշանք:
восприня'ть (— приму', — при'мешь, — при'мут) տես **воспринима'ть.**
воспри'ятие ընդունում, ապերցեպցիա, գիտակցական ըմբռնում, ըմբռնություն:
воспри'ять (— приму', — прими'шь, — прими'мут) տես **воспринима'ть.**
воспроизведе'ние վերարտադրում, վերաստեղծում:
воспроизвести' (— веду', — ведёшь, — ду'т; հրմ. — веди') տես **воспроизводить.**
воспроизводи'мый վերարտադրելի:
воспроизводи'ть (— вожу', — во'дишь, — дят) 1· վերարտադրել· 2· վերաստեղծել:
воспроизводи'тельный 1· վերարտադրողական· 2· վերաստեղծող:
воспроизво'дство 1· վերարտադրություն· 2· վերաստեղծություն:
воспроти'виться, воспротивля'ться տես **проти'виться.**
воспря'нуть վեր թռչել, վեր ցատկել, ծուլ լինել· — от сна քնից վեր թռչել· — духом պսակր· ճոզի առնել, քաջալերվել:
воспыла'ть բոցավառվել· — гневом զայրույթով բռնկվել, սաստիկ բարկանալ· — любовью սիրով բոցավառվել:
восседа'ть նստել, բազմել:
воссе'сть (— ся'ду, — ся'дешь, — ся'дут; անց· воссе'л, — ла, — ло) տես **восседа'ть.** — на престол գահ բարձրանալ, գահ բազմել:
воссия'ть փայլել, շողալ:
воссоедине'ние նորից միացնելը, վերամիացում, վերամիաբանում:
воссоедини'ть տես **воссоединя'ть.**
воссоединя'ть նորից միացնել, վերամիաբանել, վերամիացնել:
воссоединя'ться նորից միանալ, միաբանվել:
воссоздава'ть (— здаю', — здаёшь, — здаю'т) վերաստեղծել, վերականգնել:
воссозда'ние վերաստեղծում, վերականգնում:
воссозда'ть (— да'м, — да'шь, — да'ст; — дади'м, — дади'тэ, — даду'т) տես **воссоздава'ть.**
восста'ть (— стаю', — ёшь, — ю'т) վեր կենալ, վոտքի յելնել· պսակր· ապստամբել, արմնանալ, հարություն առնել· — из мёртвых մեռելներից հարություն առնել· — с оружием в руках զենքը ձեռին ապըստամբել, զենքը ձեռին վոտքի յելնել:
восстана'вливать տես **восстанови'ть.**
восста'ние ապստամբություն, ըմբոստացում· поднимать восстание ապստամբություն բարձրացնել:
восстанови'тель ա· վերականգնիչ, վերանորոգիչ:
восстанови'ть (— влю', — вишь, — вят) **восстановля'ть** վերականգնել, վերահաստատել· — против кого-либо մեկի դեմ գրգռել, մեկի դեմ ապստամբեցնել· — в памяти

հիշողության մեջ վերականգնել· — кого-либо в правах *մեկի իրավունքները վերականգնել*:

восстановле'ние *վերականգնում*, *վերանորոգում*:

восста'ть (— ста'ну, — ста'нешь, — нут; *հրմ*· — ста'нь) *տես* **восстава'ть.**

восто'к *արևելք*· Ближний Восток *Մերձավոր Արևելք*· Дальный Восток *Հեռավոր Արևելք*· на восто'к *արևելյան կողմը*, *դեպի արևելք*· жи'тель, жи'тельница восто'ка *արևելքի բնակիչ*, *արևելքի բնակչուհի*, *արևելաբնակ*, *արևելաբնակուհի*:

востокове'д *արևելագետ*:

востокове'дение *արևելագիտություն*:

восто'рг *բերկրանք*, *ցնծություն*, *մայլանք*, *հիացում*, *սքանչացում*· быть в восторге *հիացած լինել*, *մայլված լինել*:

восторга'ться *մայլվել*, *հիանալ*, *սքանչանալ*, *ցնծալ*, *բերկրել*:

восто'рженно *մայլանքով*, *խանդավառությամբ*, *սքանչացումով*, *բերկրանքով*:

восто'рженность թ· *մայլված լինելը*, *մայլմունք*, *խանդավառություն*, *հիացմունք*:

восто'рженный *մայլված*, *սքանչացած*, *խանդավառ*:

восторжествова'ть (— ству'ю, — ству'ешь, ству'ют) *տես* **торжествовать.**

восто'чный *արևելյան*, *արևելքի*· — ая Европа *Արևելյան Եվրոպա*· — ое выражение *արևելյան արտահայտություն*, *արևելաբանություն*· — ое полушарие *արևելյան կիսագունդ*:

востре'бование *պահանջ*, *պահանջելը*, *պահանջում*· до востре'бования *ց'պահանջ*:

востре'бовать (— бую, — буешь, — буют) *տես* **потре'бовать.**

востро': **держать ухо востро'** *ուշքը վրան պահել*, *զգույշ լինել*, *ականջը սրած պահել*:

востогу'бцы *տես* **острогу'бцы.**

востру'шка *խիտ ժիր աղջիկ*, *զալամ աղջիկ*, *ժրուհի*:

во'стрый *տես* **о'стрый.**

восхвале'ние *գովաբանություն*, *դրվատում*, *գովաբանում*, *գովեստ*:

восхвали'ть *տես* **восхвалять.**

восхваля'ть *գովաբանել*, *գովաբանել*, *դրվատել*· они его восхваляли *նրանք նրան գովաբանում էին*:

восхити'тельно *հիանալիորեն*, *մայլելիորեն*, *սքանչելիորեն*:

восхити'тельность թ· *հիանալիություն*, *մայլելիություն*, *սքանչելիություն*:

восхити'тельный *հիանալի*, *մայլելի*, *սքանչելի*:

восхи'ти'ть (— щу', — хи'тишь, — тят) *տես* **восхища'ть.**

восхища'ть *մայլեցնել*, *հիացնել*, *հափշտակել*, *սքանչացնել*:

восхища'ться *մայլել*, *հիանալ*, *սքանչանալ*, *հափշտակվել*:

восхище'ние *հիացում*, *մայլանք*, *սքանչացում*:

восхищённый *մայլված*, *հիացած*, *սքանչացած*, *հափշտակված*:

восхо'д *յելնելը*, *բարձրանալը*, *ծագում*· восход солнца *արևի ծագումը*, *արևածագ*:

восхожде'ние *բարձրանալը*, *վերելք*· — на гору *սար յելնելը*, *լեռ բարձրանալը*:

восходи'ть (— жу', — хо'дишь, — хо'дят) *բարձրանալ*, *յելնել*, *ծագել*· восходи'ть на го'ру *սար բարձրանալ*, *լեռ յելնել*· восходящее светило *նորածագ լուսատու*, *վերընթաց լուսատու*:

восше'ствие *բարձրանալը*, *բարձրացում*· — на престол *գահ բարձրանալը*, *գահակալություն*, *գահակալում*:

восьмери'к *ութանոց* (*ութփթանոց*, *ութչեռավերնկանոց*):

восьмери'чный *ութնապատիկ*, *ութապատիկ*, *ութական*, *ութնորդական*:

восьмёрка 1· рыр· *ութնոց*· 2· *ութթիականոց նավակ*, *ութնաթի նավակ*· — лошадей *ութ ձի*, *չորս զույգ ձի*, *ութնյակ ձի*:

восьмерно'й *ութնապատիկ*, *ութապատիկ*, *ութ պարունակող*:

во'сьмеро, (ых) հվf· *ութ*:

восьмидеся'тый *ութսուներորդ*:

восьмидне'вный *ութօրյա*, *ութնօրյա*:

восьмиле'тний *ութամյա*, *ութնամյա*· — мальчик *ութ տարեկան տղա*, *ութամյա տղա*:

восьмигра'нник *ութհողմանի*, *ութանիստ*:

восьмигра'нный ութկողմանի, ութանիստ։
восьмикра'тный ութապատիկ, ութնապատիկ։
восьмино'г կենդ. ութոտնիկ։
восьмисло'жный ութվանկանի, ութթավանկ, ութնավանկ։
восьмисти'шие ութտողանի վոտանավոր, ութտող։
восьмисто'пный ութոտնանի։
восьмиуго'льный ութանկյունի։
восьмиуго'льник ութանկյուն։
восьмо'й ութերորդ։
восьму'шка մի ութերորդ չափ, մի ութերորդ ֆունտ։
вот ահա. вот и все ահա ամբողջը. ահա բոլորը. и вот և ահա. вот и я ահա և ես. и вот настал день և ահա եկավ որը, հասավ ժամանակը. вот ещё! ա՛յդ եր պակաս. вот так история! ա՛յ քեզ պատմություն. вот тебе раз (на)! ա՛յ քեզ բան, ա՛յ քեզ ոյին. вот вы какой (какая)! ա՛յ, թե ի՛նչպիսի մարդ եք դուք։
вати'ровать (— рую, — руешь, — руют) ձայն տալ, ձայնատրել, քվեարկել։
вотка'ть (— тку', — ткёшь, — ткут; հրմ. — тки') ներհյուսել, մի բանի հետ դործել։
воткну'ть տես **втыкать.**
вотру'шка պանրով, չոռով կարկանդակ, պանրակարկանդակ, չոռակարկանդակ։
во'тум ձայն, քվե, քվեարկում. — доверия վստահության քվե. — недоверия անվստահության քվե։
во'тчим խորթ հայր, հորու, հորացու։
во'тчина հայրենական կալվածք, պապենական կալվածք, հայրենագույք։
во'тчинник ժառանգական կալվածատեր, հայրենատեր։
во'тчинница ժառանգական կալվածատիրուհի, հայրենատիրուհի։
вотще' դուր, դուր տեղը, ապարդյուն կերպով, ավա՛ղ։
вотя'к վոտյակ (ժողովուրդ)։
во'хра տես **охра.**
ВОХР (войска внутренней охраны республики) ՎՈՒՄ (Հանրապետության ներքին պաշտպանության դորքեր)։
воцаре'ние գահակալություն, թագավորելը, գահակալում, թագավորում։
воцари'ться, воцаря'ться գահակալել, թագավորել. պտկր. տիրել, ծավալվել։
вочелове'чение մարդեղություն, մարդացում։
вочелове'читься մարդանալ, մարմնանալ։
вошь ի. (вши; հազվ. вши, вшей) վոշիլ։
воща'нка մոմաթուղթ, մոմչոր. рыб. մոմածաղիկ։
вощано'й մոմի, մոմած, մոմից շինած։
вощёный մոմած, մոմ քսած։
вощи'ть մոմել, մոմ քսել։
вою'ющий (— ая, — ее) պատերազմող։
воя'ж ճանապարհ։
вояжёр ճանապարհորդ. комми - вояжёр չրջիկ առևտրական գործակալ, առևտրաչրջիկ։
воя'ка հեզվ. ռազմիկ, զինվոր, զորական։
впада'ть մեջն ընկնել. (գետերի մասին) թափվել, հոսել. — в отчаяние հուսահատության մեջ ընկնել, հուսահատվել. — в нищету աղքատության մեջ ընկնել, աղքատանալ։
впада'ющий (— ая, — ее) ընկնող, թափվող, հոսող։
впаде'ние ցած ընկնելը, վայրանկում, թափվելը. — реки դետի թափվելը, դետաբերան։
впа'дина փոս ընկած տեղ, խոռոչ, խորշ, խորություն. со впа'динами փոս ընկած տեղեր ունեցող, փոսավոր, խոռոչավոր, խորշավոր։
впа'ивать ներս զոդել։
впа'йка ներզոդում։
впа'лость ի. փոս ընկած տեղ, խորություն, խոռոչ, զոդավորություն։
впа'лый փոս ընկած, ներս ընկած, զոդավոր. — ые щеки ներս ընկած այտեր, փոս ընկած այտեր։
впасть (впаду', впадёшь, впаду'т; անց. впал, — ла, — ло) տես **впадать.**
впая'ть (— я'ю, — я'ешь, — я'ют) տես **впа'ивать.**
впервы'е առաջին անդամ. когда он увидел это впервые յերբ նա առաջին անդամ այդ բանը տեսավ։

вперева'лку *տատանվելով քայլել, ճոճալով քայլել:*

вперего'нки: бежа'ть вперего'нки *դրաղով վազել, մրցավազք:*

вперёд *առաջ, դեպի առաջ.* (ժամանակի մասին) *հետագայում, ապագայում, այսուհետև.* взад и вперед *հետ ու առաջ.* вперед этого не делай *այսուհետև այդ բանը չանես.* заплатить вперед *կանխավճարել, առաջուց վճարել.* идите прямо вперед *ուղիղ առաջ գնացեք, շիտակ առաջ գնացեք:*

впереди' *առաջը, առջևից, առաջից.* պտկր. *առաջուց.* итти впереди кого-либо *մեկի առաջից գնալ.* у меня много времени впереди *լես շատ ժամանակ ունեմ առաջս:*

впереме'жку *փոփոխակի, փոփոխակիորեն:*

впереме'шку *խառնիխուռն:*

впере'ть (вопру', вопрёшь, вопру'т; հրմ. вопри'; անց. впёр, --ёрла) տես **впира'ть.**

впере'ться (— пру'сь, — прёшься, — пру'тся; հրմ. — вопри'сь; անց. впёрся, — рлась) տես **впира'ться.**

впери'ть տես **вперя'ть.**

вперя'ть *հառել, սևեռել, ուղղել, դարձնել.* — взор *հայացքը սևեռել:*

впечатлева'ть, впечатле'ть *տպավորել, դրոշմել:*

впечатлева'ться *տպավորվել, դրոշմվել, հաստատվել:*

впечатле'ние *տպավորություն, ազդեցություն.* производить впечатление *տպավորություն գործել, տպավորություն անել, տպավորություն թողնել.* находиться под впечатлением *տպավորության տակ գտնվել, տպավորության տակ լինել.* он ушел под впечатлением всего виденного и слышанного *նա հեռացավ ամբողջ տեսածի ու լսածի տպավորության տակ:*

впечатли'тельность ի. *զգայունություն, դյուրազգացություն:*

впечатли'тельный *տպավորվող, դյուրազգաց, զգայուն, հեշտ ազդվող:*

впива'ть *ներծծել, խմել:*

впива'ться *ներծծվել, ամուր կպչել, ամուր խածել, (ճանկերը, յեղունգները) խրել.* впива'ться глаза'ми *աչքերը հառել, աչքերը սևեռել, աչքերով կուլ տալ, աչքերով ուտել:*

в пи'ку *ի հեճուկս, մեկին հակառակ, ջղրու:*

впина'ть *հարվածելով ներս մղել, ոտքացիներով ներս կոխել:*

впира'ть *զոռով ներս կոխել, ներս խցկել:*

впира'ться *ներս խցկվել, զոռով ներս կոխվել, զոռով մտնել:*

вписа'ть (— шу', — шешь, — шут) տես **вписывать.**

впи'сывать *ներգրել, ցուցակագրել, մտցնել, մուծել, արձանագրել.* — в инвентарь *կահույքի մեջ մտցնել, կահույքացուցակի մեջ մտցնել:*

впита'ть, впи'тывать *ներծծել, ներս քաշել, ներքաշել, տոգորել:*

впи'тываться *ներծծվել, ներս քաշվել, տոգորվել.* краска впитывается *ներկը ներծծվում է, ներկով տոգորվում է (առարկան):*

впи'ть (вопью', — ьёшь, — ью'т; հրմ. впей) տես **впива'ть.**

впи'ться (вопью'сь, — ьёшься, — ью'тся; հրմ. — впе'йся) տես **впива'ться.**

впи'хивать, впихну'ть *ներս մղել, ներս կոխել, ներմղել, ներկոխել:*

вплавь *լողալով.* переправиться через реку вплавь *լողալով գետն անցնել:*

вплe'скивать *ներսրսկել, ցնցղել:*

вплести' (— ту'. — тёшь, — ту'т; հրմ. — ети'; անց. вплёл, — ла') տես **вплета'ть.**

вплета'ть *ներհյուսել.* պտկր. *խճճել, խառնել:*

вплотну'ю *ընդհուպ, կից.* подойти к вопросу вплотную *կից մոտենալ հարցին.* вплотну'ю до *ընդհուպ մինչև, կից մինչև:*

вплоть *ընդհուպ, կից.* вплоть до *ընդհուպ մինչև, կից մինչև:*

вплыва'ть *լողալով ներս մտնել, լողալով մտնել:*

вплыть (вплыву', — вешь, — ву'т; հրմ. — ыви'; անց. вплыл, — ла', — ло', — ли) տես **вплыва'ть.**

вподъём *ուժին համապատասխան, կարողության համապատասխան.* не вподъём *ուժից վեր, կարողությունից վեր (բարձրացնելու համար):*

вполго'лоса *կիսաձայն, ցած ձայնով, ցածրաձայն:*

вполза'ть *ներս սողալ, ներսողալ, սողալով ներս մտնել, սողալով մտնել:*

вползти' (— зу', — зёшь, — зу'т; *հրմ.* — лзи'; *անց.* вполз, — зла') *տես* **вползать.**

вполне' *ամբողջովին, միանգամայն, լիովին, կատարելապես.* это вполне достаточно *այդ միանգամայն բավական է, այդ լիովին բավ է, այդ կատարելապես հերիք է.* это вам вполне подходит *այդ ձեզ լիովին պատշաճ է, այդ ձեզ միանգամայն սազ է գալիս.* вполне заслу'женное наказание *միանգամայն արժանի պատիժ.* он вполне счастлив *նա միանգամայն յերջանիկ է, նա կատարելապես յերջանիկ է:*

вполови'ну *կիսով չափ:*

впопа'д *հարմար, պատշաճ, տեղին.* он сказал впопад *նա տեղին ասաց:*

впопыха'х *շտապով, խուճապելով, փութիկոտ կերպով.* делать что либо впопыхах *մի բան շտապով անել, մի բան խուճապելով անել:*

впо'ру 1. *իսկը ժամանակին, հարմար ժամանակին, պատեհ ժամանակին.* 2. (զգեստի մասին) *լավ նստած, լավ նստող, հարմարին:*

впосле'дствии *հետագայում, հետո, ապա:*

впотьма'х *խավարի մեջ, մթության մեջ:*

впра'ву *ճշմարտապես, հիրավի, լուրջ, առանց կատակի:*

впра'ве I *ավ կողմը, ավ կողմում:*

впра'ве II *իրավացի.* он вправе *նա իրավացի յե, նա իրավունք ունի:*

впра'вить *տես* **вправля'ть.**

вправля'ть (— влю, — вишь, — вят; *հրմ.* — а'вь) *ուղղել, տեղը դնել.* — вывих *վայրի ընկածը տեղը դնել:*

впра'во *դեպի ավ.* поверните вправо *շուռ տվեք դեպի ավ:*

впрах *տես* **впух.**

впредь *այսուհետև, հետագայում, ապագայում:*

вприпры'жку, вприско'чку *թռչկոտելով, վեր-վեր թռնելով.* бежать вприпрыжку *թռչկոտելով վազել:*

впро'голодь *կիսաքաղց, կիսահուշտ.* жить впро'голодь *ապրել կես կուշտ, կես քաղցած.* держать впроголодь *կիսասոված պահել, կես կուշտ, կես քաղցած պահել:*

впрок *մթերված, պատրաստ.* պտկր. *ոգտակար.* заготовлять впрок *պաշարի համար պատրաստել, պաշար մթերել.* идти' впрок *ոգտակար լինել.* это вам впрок *այդ ձեզ ոգտակար է.* нечестно нажитое впрок нейдет *անազնիվ կերպով հավաքած հարստությունն ոգուտ չի բերի:*

впроса'к: попасть впроса'к *անախորժ դրության մեջ ընկնել, նեղության մեջ ընկնել (անզգուշության, սխալանքի պատճառով):*

впросо'нках *կիսաքուն, քնաթաթախ, քունը գլխին:*

впро'чем *սակայն, բայց, այնուամենայնիվ, բացի սրանից:*

впры'гивать, впры'гнуть *ներս թըռչել, ներս ցատկել, ներթռչել, ներցատկել:*

впры'скивание *ներսրսկում, ներարկում.* — подкожное *ընդմաշկյա ներսրսկում, ներարկում կաշու տակ:*

впры'скивать, впры'снуть *ներսրսկել, ներարկել:*

впряга'ть *լծել:*

впрячь (— ягу', — яжёшь, — ягу'т; *հրմ.* — яги'; *անց.* — яг, — ягла') *տես* **впряга'ть.**

впря'мь 1. *ուղիղ, ուղղակի, չիտակ.* 2. *իսկապես, հիրավի, ուղիղ վոր, ճիշտ վոր:*

впуск *ներս թողնելը, մուտքը, ներթողում:*

впуска'ть *ներս թողնել, ներթողել:*

впусти'ть (— щу', — стишь, — стят) *տես* **впускать.**

впускно'й *ներս թողնող, մուտքի.* — ая труба *ներս թողնող խողովակ, ներթող խողովակ:*

впусту'ю *դուր տեղը, գատարկ տեղը.* рабо'тать впустую *դուր աշխատել, ապարդյուն աշխատել:*

впу'тать, впу'тывать *հյուսել.* պտկր. *խճճել:*

впу'тываться *խառնվել, խճճվել, խրվել.* — в неприятную историю *անհաճո պատմության մեջ խճճվել:*

впух *ամբողջովին, գլխովին.* разби'ть впух и впрах *ամբողջովին ջարդել, գլխովին ջարդել, ջարդուփշուր անել, բուրդը բարերարը հանել, բուրդը բարերար անել:*

впя'теро հինգ անգամ, հնգապատիկ· впя'теро бо'льше հինգ անգամ ավելի մեծ, հնգապատիկ ավելի շատ:
впятеро'м հնգով միասին, հինգ հոգով· мы бы'ли впятеро'м մենք հինգ հոգի էինք, մենք հինգով էինք:
враг թշնամի· создать вокруг себя врагов իր շուրջը թշնամիներ ստեղծել· смерте'льный враг մահացու թշնամի, վտիտրիմ թշնամի· быть смерте'льным враго'м кому'-ли'бо մեկին մահացու թշնամի լինել, մեկին վտիտրիմ թշնամի լինել:
вражда' թշնամություն:
вражде'бность ի· թշնամականություն, թշնամություն:
вражде'бный թշնամական, թշնամի· — ые намерения թշնամական դիտավորություններ:
враждова'ть (— жду'ю, — жду'ешь, — жду'ют) թշնամություն անել, թշնամաբար տրամադրված լինել, թշնամանալ, թշնամի լինել:
вра'жеский (— ая, — ое) թշնամու, թշնամական· — ое нашествие թշնամական արշավանք, թշնամու ներխուժում:
вра'жий (— жья, — жье) թշնամու, թշնամական· պտկր· դիվային, սատանայի· — ья си'ла դիվային ուժ, սատանայական ուժ, սատանա:
вразби'вку առանձին-առանձին, վոչ հարթով, անշարք:
вразбро'д ցիրուցան, բաժան-բաժան, դատ-դատ, անջատ-անջատ:
вразбро'с կոկ-կոկ, առանձին-առանձին, ցաք ու ցրիվ:
вразва'лку տես вперевалку.
враздро'бь կտոր-կտոր, մաս-մաս:
вразре'з (с этим) սրա հակառակ· это шло вразре'з с его желаниями այդ բանն հակառակ էր նրա ցանկություններին:
вразря'дку տպգր· բաց չարել, բացաշարել, դատաշարել:
вразуми'тельность ի· հասկանալիություն, դյուրըմբռնելիություն, դյուրահասկանալիություն:
вразуми'тельный հասկանալի, դյուրըմբռնելի, դյուրահասկանալի:
вразуми'ть (— млю', — ми'шь, — мя'т) տես вразумлять.
вразумля'ть հասկացնել, բացատրել, պարզաբանել, խելքի բերել, սովորեցնել, խրատել· никак его не вразумишь վոչ մի կերպ չես կարող նրան բան հասկացնել, վոչ մի կերպ չես կարող նրան խելքի բերել:
вразуми'ться (— млю'сь, — ми'шься, — мя'тся) հասկանալ, խելքի դալ, խելքի բերվել, սովորել, խրատվել:
вра'ки ի· դատարկախոսություն, բարբաջանք, վայրահաչություն, ստախոսություն:
вра'ль ա· վայրահաչ մարդ, ստախոս մարդ, վիշան:
враньё ստախոսություն, դատարկախոսություն, վայրահաչություն· на вранье далеко' не уе'дешь առած· սուտ ասելով գործն առաջ չես տանի, սակ սուտը կարճ կլինի:
враспло'х անակնկալ, անսպասելի կերպով, հանկարծ· застава'ть враспло'х անակնկալի բերել, հանկարծակիի բերել:
врассыпну'ю ցանուցիր, ցրիվ յեկած համբերով:
враста'ние ներաճում:
враста'ть ներաճել· (հողի մեջ) մրմռվել, խրվել:
врасти' (— сту', — стёшь, — сту'т; անց· врос, — сла', — сло') տես врастать.
врастя'жку ձգված, յերկարությամբ:
врата' չ· յեկեղ· բեմադուռ:
врать (вру, врёшь, врут; հրմ· ври) սուտ, սուտ խոսել, սուտ ասել, միշել· մտերմ· մեծ-մեծ բրդել· ври, да не завирайся սուտ խոսիր, բայց չափը մի' անցկացնի· ври, да знай меру սուտն էլ պիտի չափ ունենա:
врач բժիշկ· женщина врач կին բժիշկ, բժշկուհի· — райо'нный շրջանային բժիշկ· — суде'бный դատական բժիշկ· — по вну'тренним боле'зням ներքին հիվանդությունների բժիշկ· — специали'ст մասնագետ-բժիշկ· — по же'нским боле'зням կանանց հիվանդությունների բժիշկ, կանացի հիվանդությունների բժիշկ:
враче'бный բժշկական, բուժական· — ая гимна'стика առողջապահական մարմնամարզություն, բուժական մարմնամարզություն:
врачева'ние բուժում, բժշկում, դարմանում:
врачева'ть (— чу'ю, — чу'ешь,

— чу'ют) բուժել, բժշկել, դարմանել։

враче'ваться (— чу'юсь, — чу'ешься, — чу'ются) բուժվել, բժշկվել, դարմանվել։

враща'тельный պտուտական, հոլովական։

враща'ть պտտացնել, պտտել, հոլովել։

враща'ться պտտվել, պտույտ գալ, չփվել։ — в обществе հասարակության հետ չփվել։

враще'ние պտույտ, պտույտ տալը, պտուտում, հոլովում։

вред վնաս։

вреди'тель ա. վնասատու, վնասարար։

вреди'тельство վնասատվություն, վնասարարություն։

вреди'ть (— жу', — ди'шь, — дя'т) վնասել, վնաս հասցնել, վնաս տալ։

вре'дность ի. վնասակարություն։

вре'дный վնասակար։

вредоно'сный վնասաբեր, աղետաբեր։

вре'зка հոդ. 1. փորում, ներկըտրում, ներփորում (կտրելով մեջը դնելը, փորելով մեջը դնելը)։ 2. ներկարոն (փորած տեղում ամրացրած իրը)։

врезно'й ներփորած, ներկտրած, փորած տեղում ամրացրած։

вре'зать (— е'жу, — е'жешь, — е'жут; հրմ. врежь), **вре'зывать** ներփորել, ներկտրել (փոս կտրելով, փոս փորելով՝ մեջն ամրացնել, մխել)։

вре'зываться, вре'заться (— ре'жусь, — е'жешься, — е'жутся; հրմ. — режься) մխվել, խրվել, գոռով ներս խուժել. պտկր. տպավորվել. մտերմ. սիրահարվել, սիրուց խելքը կորցնել. лодка врезалась в песок նավակը խրվեց ավազի մեջ. это врезалось ему в память այդ բանը տպավորվեց նրա հիշողության մեջ։

вре'менно ժամանակավորապես, ժամանակավոր կերպով, առժամանակ։

вре'менный ժամանակավոր. — ое свиде'тельство ժամանակավոր վկայական. — ое прави'тельство ժամանակավոր կառավարություն։

вре'менность ի. ժամանակավորություն, ժամանակավոր լինելը։

временщи'к ժամիշխան (պատահական մունքով չնորհ գտած մարդ, իշխանության հասած մարդ)։

вре'мя (— мени) ժամանակ, ժամանակակետ, պահ. настоящее время ներկա ժամանակ. прошедшее время անցյալ ժամանակ. будущее время ապառնի ժամանակ. со временем ժամանակին, հետզհետե. тем вре'менем մինչդեռ, մինչ այս, մինչ այդ, մինչ այն. со вре'менем ժամանակվանից, ժամանակից. во' время ժամանակին, իր ժամանակին, իսկը ժամանակին. времена'ми, вре'мя от вре'мени ժամանակ առ ժամանակ, յերբեմն-յերբեմն, մերթ ընդ մերթ. времена' года տարվա յեղանակները. за последнее время վերջին ժամանակները, վերջին ութը. в настоящее вре'мя ներկայումս. ну и времена! ա՛յ քեզ ժամանակներ, ա՛յ քեզ որեր. в то вре'мя այն ժամանակ. в то же вре'мя միևնույն ժամանակ, միաժամանակ. на бу'дущее вре'мя ապագայում. ապագայի համար, հետագայում. в свое время он был красив իր ժամանակին նա դեղեցիկ եր. с незапамятных времен անհիշատակ ժամանակներից, անհիշելի ժամանակներից. на время ժամանակավորապես, առժամանակ. в скором времени չուտով, մոտ ժամանակում. хорошо провести время ժամանակը լավ անցկացնել, լավ ժամանակ անցկացնել։

времяпрепровожде'ние, времяпровожде'ние ժամանց, ժամանակ անցկացնելը։

времясчисле'ние ժամանակի հաշվումը, ժամանակագրություն, ժամանակաբանություն։

вре'мячко կարճ ժամանակ, առենիկ, պահիկ, ժամանակիկ, ժում, ժուկ։

врид (временно исполняющий должность) ԺՊԿ (ժամանակավոր պաշտոնակատար)։

вро'вень 1. հավասար կերպով, հավասար մեծությամբ, հավասար բարձրությամբ. 2. հարթ, հավասար։

вро'де նման. это нечто вроде приказания այդ հրամանի նման մի բան է։

врождённость ի. բնածին լինելը, բնատուր լինելը։

врождённый *բնածին, բնատուր.* — ая скромность *բնածին համեստություն*:

в ро'зницу *առանձին–առանձին, գատ–գատ, մանր–մանր.* продажа в розницу *մանրածախ առևտուր*:

врозь, врозь *գատ–գատ, բաժան–բաժան, առանձին–առանձին.* они живут врозь *նրանք բաժան են ապրում, նրանք գատ–գատ են ապրում*:

вруба'ть *վարսել, մխել, կտրելով/ներս մտցնել*:

вруби'ть (— блю', — бишь, — у'бят) տես **вруба'ть**.

вру'бовая маши'на *ներվարտամեքենա, ներհատիչ մեքենա, թործամեքենա*:

вруб, вру'бка *ճղակ, թործ, թործում, ներհատում*:

вру'н *ստախոս մարդ*:

вру'нья *ստախոս կին*:

вруча'ть, вручи'ть *ընձեռնել, հանձնել, տալ.* պտկր. *հավատալ, վստահել.* — судебную повестку *դատական ծանուցագիրն հանձնել*:

вруче'ние *ընձեռնելը, հանձնելը, ընձեռնում, հանձնում*:

вручи'ть տես **вручать**.

врыва'ть *թաղել*:

врыва'ться 1. *թաղվել.* 2. *ներխուժել, բռնությամբ ներս մտնել*:

врыть (вро'ю, вро'ешь, вро'ют; հրմ. врой) տես **врывать**.

вря'д ли *հազիվ թե, դժվար թե*:

всади'ть (— жу', — дишь, — дят) տես **вса'живать**.

вса'дник *ձիավոր, հեծվոր, հեծյալ*:

вса'дница *ձիավոր կին, հեծվոր կին, հեծելուհի*:

вса'живать *մղել, խրել,* (դանակ, սուր, դաշույն) *ցցել, մխել*:

вса'сывание *ծծում, ներծծում, ներս ծծելը, ներս քաշելը.* բնխս. физ. *ներծծում, կլանում*:

вса'сывать *ծծել, ներծծել, ներս քաշել.* физ. *ներծծել, կլանել*:

вса'сываться *ներծծվել, կլանվել*:

вса'сывающий (— ая, — ее) *ներծծող, կլանող.* — ая труба *ներծծող խողովակ*:

все *բոլոր, բոլորը, ամենքը*:

всё 1. *ամեն ինչ, ամբողջ, բոլոր, ամբողջը, բոլորը, ամեն ինչը.* 2. *բազդատ.* աստիճ. *առաջ, եաև բայերից առաջ. միշտ, չարունակ.* всё больше *չարունակ ավելի, ավելի ու ավելի.* всё лучше *հետզհետե ավելի լավ, ավելի ու ավելի լավ.* 3. всё еще *դեռ ելի.* всё тот же *միշտ միևնույնը, չարունակ նույնը.* это всё та же песня պտկր. *այդ ելի նույն հին յերգն է.* при всём том *չնայելով այդ բոլորին.* всё равно *միևնույնն է, բոլորը մեկ է.* он всё пишет *նա չարունակ գրում է*:

Все = *Համա...*:

всеблаго'й *ամենաբարի*:

всезве'дение *ամենագիտություն, ամենիմացություն*:

всезве'дущий (— ая, — ее) *ամենագետ, ամենիմաց*:

всеви'дящий (— ая, — ее) *ամենատես*:

всевла'стный *ամենակարող, ամենազոր*:

всево'буч (отдел всеобщего военного обучения) *ընդհանուր ռազմական ուսուցման բաժին*:

всевозмо'жный *ամեն տեսակ, բազմադիմի*:

всевы'шний 1. *ամենաբարձր.* 2. *ամենաբարձրյալ* (աստված):

всегда' *միշտ, չարունակ.* прекрасна как всегда *չքնաղ ինչպես միշտ*:

всегда'шний *միտական.* со своей всегдашней любезностью *իր միշտական սիրալիրությամբ*:

Всегерма'нский Сою'з *Համադերմանական Միություն* (ազգայնականներ):

всего' (итого) *ընդամենը* (հանրագումար):

вседержи'тель ա. *ամենակալ*:

вседне'вный *ամենօրյա, առօրյա*:

в - седьмы'х *յոթերորդ, յոթնորդ*:

всезна'йка հեգն. *ամենագիտակ* (*ամենագիտության հավակնություն ունեցող մարդ*), *իմաստուկ*:

всезна'ющий (— ая, — ее) *ամենիմաց, ամենագիտ*:

Всекоба'нк (Всероссийский кооперативный банк) *Համկոոպբանկ* (*Համառուսաստանյան կոոպերատիվ բանկ*):

всеконе'чно *անկասկած, անշուշտ*:

Все (ко) промсою'з [Всероссийский (кооперативный) промышленный союз] *Համառուսաստանյան կոոպերատիվ արդյունաբերական միություն*:

вселе́нная *տիեզերք*։
вселе́нский (— ая, — ое) *տիեզերական, ընդհանուր*։ — ий собо́р *տիեզերական ժողով, ընդհանուր եկեղեցական ժողով*։
вселя́ть տես **вселять.**
вселя́ться տես **вселяться.**
вселя́ть *բնակեցնել, տեղավորել*։ պտկր։ *ներչնչել, ազդել, տպավորել, մտցնել*։
вселя́ться *բնակվել, տեղավորվել*։ պտկր։ *ներչնչվել, ազդվել, տպավորվել, մտցվել*։
Всемед (ико) сантруд (Всероссийский союз медицинских и санитарных работников) *Բժշկա-սանիտարական աշխատավորների համառուս. միություն*։
все́меро *յոթն անգամ, յոթնապատիկ*։
всемеро́м *յոթ հոգով*։ мы бы́ли всемеро́м *մենք յոթ հոգով եյինք, մենք յոթ հոգի եյինք*։
всеме́рный տես **вся́ческий.**
всеми́лостивейший (— ая, — ее) *ամենողորմած, ամենողորմ*։
всеми́рный *համաշխարհային*։ — ая революция *համաշխարհային հեղափոխություն*։ — ая известность 1։ *համաշխարհային հռչակ*։ 2։ *համաշխարհային հռչակ ունեցող*։
всемогу́щество *ամենազորություն, ամենակարողություն, ամենահզորություն*։
всемогу́щий (— ая, — ее) *ամենակարող, ամենազոր, ամենահզոր*։
всенаро́дно *ամբողջ ժողովրդի առաջ*։
всенаро́дный *համաժողովրդական, հասարակաց*։
всенижа́йший (— ая, — ее) *ամենախոնարհ*։
всено́щный, все́ночный *ամբողջ գիշերը տևող, գիշերատև, ցայդատև*։
всено́щная (— ой) (служба) *գիշերային ժամասացություն, հոգում*։
всео́бщий (— ая, — ее) *ընդհանուր, ընդհանրական*։ — ая забасто́вка *ընդհանուր գործադուլ*։ — ее восста́ние *ընդհանուր ապստամբություն*։ — ая во́инская пова́нность *ընդհանուր զինապարտություն*։ — ее негодование *ընդհանուր զայրույթ, ընդհանուր վրդովմունք*։ — ее изби́рательное пра́во *ընդհանուր ընտրական իրավունք*։ всеобщая форма стоимости *արժեքի ընդհանրական ձև*։
всео́бщность ի։ *ընդհանրություն, ընդհանրականություն*։
всеобъе́млющий (— ая, — ее) *համապարփակ, համայնապարփակ, հանրապարփակ, ամենապարփակ*։
всепоглоща́ющий (— ая, — ее) *ամեն ինչ կլանող, ամենակուլ*։
всепо́дданнейший (— ая, — ее) *ամենահպատակ*։
всепожира́ющий (— ая, — ее) *ամեն ինչ լափող*։
всепоко́рнейший (— ая, — ее) *ամենախոնարհ*։
всепостига́ющий (— ая, — ее) *ամեն բան ըմբռնող, ամենահասու*։
всепре́данный *ամենաանձնվեր, ամենահավատարիմ*։
всепроще́ние *ընդհանուր ներում, համաներում, ամնիստիա*։
Всера́бис (Всесоюзный профессиональный союз работников искусства) *Համգեղաչխ (Գեղարվեստի աշխատավորների համամիութենական արհեստակցական միություն)*։
Всеработземлес (Всесоюзный профессиональный союз работников земли и леса) *Համհողանտառ (Հողի և անտառի աշխատավորների համամիութենական արհեստակցական միություն)*։
всердца́х *զայրացած, ցասկոտությամբ, սրտղած*։
всеросси́йский (—ая, — ое) *համառուսաստանյան, համառուսական*։
всерьёз *լուրջ կերպով, լրջորեն, լրջաբար*։ вы это всерьёз? *դուք այդ լո՞ւրջ եք ասում, լո՞ւրջ*։ принима́ть всерьёз *լուրջ ընդունել, լուրջ համարել*։
всесве́тный տես **всеми́рный.**
всесвято́й *ամենասուրբ, սրբասնասուրբ*։
всеси́льный *ամենազոր, ամենակարող*։
всесла́вный *ամենափառավոր, չնաշխարհիկ*։
всесожже́ние *վողջակեզ, վոզջակիզում*։
всесокруша́ющий (— ая, — ее) *ամենախորտակ, ամենախորտակող, ամեն ինչ խորտակող*։
всесосло́вный *համադասային*։
всесою́зный *համամիութենական*։

всесторо'нне *հանրակողմանիորեն, հանրակողմանի կերպով, ամենակողմանի կերպով:*

всесторо'нний *հանրակողմանի, ամենակողմանի.* — ее рассмотрение вопроса *հարցի հանրակողմանի քննարկում:*

всё-таки *այնուամենայնիվ, համենայն դեպս, ինչ եվ լինի, բայց և այնպես:*

всеукраи'нский (— ая, — ое) *համաուկրաինական:*

всеуслы'шанье, во всеуслы'шанье *ի լուր ամենքի, ի լուր բոլորի, հրապարակով:*

всецело' *ամբողջությամբ, ամբողջովին, ամբողջապես, լիովին.* это всецело принадлежит вам *այդ ամբողջովին ձեզ է պատկանում.* я всецело ваш *ես ամբողջովին ձերն եմ:*

всеча'сный *ամեն ժամ պատահող, համախազեպ, ամենժամյա:*

всея'дный *ամենակեր:*

вска'киванье *վեր թռչելով բարձրանալը:*

вска'кивать 1. *վեր թռչել, բարձրանալ, վեր ցատկել, ընդոստնել.* 2. *մեջը թռչել, մեջը վազել.* — с постели *անկողնից վեր թռչել.* — на ло'шадь *ձիու վրա թռչել:*

вска'пывание *փորելը, փորփրելը:*

вска'пывать *փորել, փորփրել:*

вскара'бкаться տես **кара'бкаться.**

вска'рмливать *սնուցանել, կերակրել.* պտկր. *կրթել.* — грудью *ծծով կերակրել, ծիծ տալ:*

вска'тывать *վերև գլորել:*

вскачь *ամբողջ ուժով վազելով, չափ դցելով, արշավակի:*

вски'дывать, вски'нуть *վերև նետել, վերև դցել:*

вски'дываться *վերև նետվել, հարձակվել:*

вскипа'ние *եռալը, եռի գալը, եռացում, եփում:*

вскипа'ть, вскипе'ть (вскиплю', — пи'шь, — пя'т; հրմ. — кипи') *եռալ, եռի գալ.* պտկր. *դայրանալ, սրտմտել:*

вскипяти'ть (— ячу', — яти'шь, — тя'т) տես **кипятить.**

вскло'ченный *գզգզված, խճճված:*

вскло'чивать *գզել, գզգզել, խճճել (մազերը):*

вскло'чить տես **вскло'чивать.**

вскок տես **вскачь.**

вскокну'ть *վեր թռչել, ընդոստնել:*

всколеба'ть (— блю, — блешь, — блют) տես **всколыха'ть.**

всколыха'ть (— ха'ю, — ха'ешь, — ют և — лы'шу, — лы'шешь, — шут) *թափահարել, չարժել, հռդզել, ալեկոծել:*

всколыхну'ть տես **всколыха'ть.**

всколыха'ться *չարժվել, ճոճվել, հուզվել, ծփալ:*

вскользь *թեմաևակի, հարևանցի կերպով, կողմնակի կերպով, հարևանցիորեն.* сделать замечание вскользь *ի միջի այլոց դիտողություն անել:*

вско'панный *փորված, ակոսված:*

вскопа'ть տես **вска'пывать.**

вско'ре *չուտով, կարճ ժամանակից հետո:*

вскорми'ть (— млю', — мишь, — мят) տես **вска'рмливать.**

вско'рмленный грудью *ծծով կերակրված, դիետիկ:*

вскочи'ть տես **вска'кивать.**

вскрик *ճիչ, աղաղակ:*

вскри'кивание *ճչալը, աղաղակելը:*

вскри'кивать, вскри'кнуть *ճչալ, աղաղակել:*

вскрича'ть տես **вскрикивать.**

вскружи'ть *պտտացնել, պտույտ տալ.* — го'лову *գլուխը պտտացնել, գլխահան անել:*

вскружи'ться *պտույտ գալ, պտտվել.* у меня' голова' вскружи'лась *գլուխս պտտվեց:*

вскрыва'ть, вскры'ть (— кро'ю, — о'ешь, — о'ют) *բաց անել, բանալ կմախս. ճղել, հերձել, անդամահերձել, անդամահատել:*

вскрыва'ться *բացվել:*

вскры'тие *բացվելը, բանալը, բացում. կմախս. հերձում, անդամահերձում, անդամահատում, դիահատում.* — реки *գետի բացվելը, գետի սառցահալը:*

вспа'сть *ուղած չափով, բավականությամբ, հաճույքով:*

вспе'д *հետևից, հետքով.* послать письмо вслед *նամակն հետևից ուղարկել.* птти вслед за к.-л *մեկի հետևից գնալ, մեկի հետքով գնալ.* вслед за *անմիջապես հետևից:*

вспе'дствие *շնորհիվ, հետևանքով-*

вследствие сего' *սրա հետևանքով, սրա շնորհիվ*:

вслепу'ю *կուրորեն, կուրզկուրայն, կուրաբար, խարխափելով*. игра вслепую *կուրորեն խաղ, կուրախաղ*:

вслу'х *բարձր, բարձրաձայն, լսելի կերպով*. читать вслух *բարձրաձայն կարդալ, լսելի ձայնով կարդալ*:

вслу'шиваться *ուշադրությամբ լսել, լավ լսել*:

всма'триваться *ուշադրությամբ նայել, լավ դիտել, լավ զննել*:

всмотре'ться (— рю'сь, — ришься, — рятся; hрм. — три'сь) տես **всма'триваться**.

всмя'тку *թերխաչ, թերխորով*. яйцо всмятку *թերխաչ ձու*:

ВСНХ (Высший совет народного хозяйства) *ԺՏԳԽ (ժողովրդական տնտեսության գերագույն խորհուրդ), ԺՏԲԽ (ժողովրդական տնտեսության բարձրագույն խորհուրդ)*:

всо'вывать *ներս կոխել, մեջը ճխտել, ներկոխել, ներմղել*:

всо'вываться *խցկվել, ճխտվել*:

всоса'ть տես **вса'сывать**.

всоса'ться տես **вса'сываться**.

вспа'ивать *դիեցնել, կաթով կերակրել, ջուր խմացնել, ջրել*:

вспада'ть, вспасть (— аду', — дёшь. — ду'т; hрм. — ади') **на ум** *միտքն ընկնել, մտածել*:

вспа'лзывать տես **всполза'ть**.

вспа'ривать *փափկացնել, կակղացնել, ջերմացնել, քրտնեցնել*. պտկր. *սաստիկ ծեծել, քոթակել*. — землю *հողը ցելել*:

вспа'рить տես **вспа'ривать**.

вспа'рхивать *վեր թռչել, ճախրել, սավառնել*:

вспа'рывать *քանդել, բաց անել*:

вспа'ханный *վարած, հերկած*. — участок земли *վարած հողամաս, հերկած հողամաս*:

вспаха'ть (— шу', — а'шешь. — а'шут; hрм. — ши') տես **вспа'хивать**.

вспа'хивание *վարելը, հերկելը, վարում, հերկում*:

вспа'хивать *վարել, հերկել*:

вспа'шка *վար, հերկ*. — зяблевая *աշնան վար, աշնան հերկ, աշնանավար, աշնանահերկ, աշնավար*:

вспе'нивать, вспе'нить *փրփրացնել*:

вспе'ниваться *փրփրել*:

всплакну'ть *մի փոքր լաց լինել, տրտղալ*:

вспле'ск *ճղփյուն, կարկաչյուն, ծփյուն*:

всплесну'ть *ճղփղփացնել*. всплеснуть рука'ми *ձեռքերն իրար զարկել*:

всплошну'ю *խիտ-խիտ, կիպ*:

всплыва'ть *ջրի յերեսը դուրս գալ, ջրի յերեսն յելնել*. պտկր. *հայտնվել, յերևան գալ*:

всплы'ть (— лыву', — лывёшь, — лыву'т; hрм. — ви') տես **всплыва'ть**.

вспои'ть տես **вспа'ивать**.

вспола'скивать, всполоска'ть (— ощу', — щешь, — щут; hрм. — щи') **всполосну'ть** *վողողել, ողողել, ցողել*:

всполза'ть, всползти' (— зу', — зёшь, — зу'т; hрм. — зи') *սողալով վեր բարձրանալ, վերև սողալ*:

всполохну'ть, всполоши'ть *անհանդըստացնել, խռովել, իրարանցում առաջ բերել, տագնապեցնել*:

всполохну'ться, всполоши'ться *անհանգստանալ, հուզվել, իրար անցնել, տագնապել*:

вспомина'ть, вспо'мнить *հիշել, մտաբերել*. не могу вспомнить *չեմ կարողանում հիշել, միտս չի գալիս*:

вспомина'ться *միտքն ընկնել*:

вспо'мнить տես **вспомина'ть**.

вспомога'тельный *ոգնական, ժամանդակ*. — глаго'л *ժամանդակ բայ*. — тра'нспорт *ռազմ. ժամանդակ տրանսպորտ*. — ые войска' *ոգնական զորքեր, ժամանդակ զորքեր*:

вспоможе'ние, вспомоществова'ние *նպաստավորում, ոգնություն, ժամանդակություն, ոգնում, ժամանդակում*:

вспомяну'ть տես **вспомина'ть**.

вспоро'ть (— рю', — решь, — рют; hрм. — пори') տես **вспа'рывать**.

вспорхну'ть տես **вспа'рхивать**.

вспоте'ть տես **поте'ть**.

вспры'гивать, вспры'гнуть *վերև թռչել, թռչել-բարձրանալ, վերև ցատկել*. — на что-либо *մի բանի վրա թռչել, մի բանի բարձրանալ, մի բանի վրա ցատկել*. — на ло'-

шаль, и т. п. *ձիու վրա թռչել և այլն*:

вспры'скивание *ներարկում, սրբում, ցրցամում*. — подкожное *ենթամաշկյա ներարկում, ներարկում կաշվի տակ, ներարկում մորթի տակը*:

вспры'скивать, вспры'снуть 1. *սրբում, ներարկել, ցրցամել*. 2. *կոնծել, կոնծաբանել*:

вспу'гивать, вспугну'ть *խրտնեցնել, զարհուրեցնել, վախեցնել*:

вспуха'ние *ուռչելը, ուռչում*:

вспуха'ть *ուռչել, ուռել*:

вспу'хнуть (անց. вспу'хнул, — ла, — ло և вспух, — хла, — хло) տես **вспуха'ть.**

вспу'чивать, вспу'чить տես **пучить.**

вспуши'ть տես **пушить.**

вспыли'ть *զայրանալ, կատաղել, սաստիկ բորբոքվել*. — на кого'-ли'бо *մեկի վրա զայրանալ, մեկի վրա կատաղել*:

вспы'льчиво *դյուրադրդիռ, դյուրաբորբոք կերպով, դրդռված կերպով, տաքարյունությամբ*:

вспы'льчивость ի. *դյուրադրդռություն, դյուրաբորբոքություն, տաքարյունություն*:

вспы'льчивый *դյուրադրդիռ, դյուրաբորբոք, տաքարյուն*:

вспы'хивать, вспы'хнуть *բռնկել, բռնկվել, բորբոքվել, վռթալ*. պտկր. *զայրանալ, կատաղել, կրակ կտրել, կարմրել, կարմրատակել*:

вспы'хивание տես **вспы'шка.**

вспы'шка *բռնկում, բռնկոց, վռթոց*:

вспя'ть *դեպի հետ, հետ-հետ*:

встава'ние *վեր կենալը, վոտքի կելնելը*:

встава'ть (встаю', — ёшь, — ю'т) *վոտքի կելնել, վերկենալ*. — с левой ноги *ձախ վոտի վրա վեր կենալ, վատ տրամադրությամբ վեր կենալ*. — из-за стола *սեղանից վեր կենալ*. солнце встало *արևը ծագեց, արևը բարձրացավ, արևն կելավ*. я нашёл его' вста'вшим *կես նրան վերկացած դտա*. пора вставать! *ժամանակ է վեր կենալու*:

вста'вить (— влю, — вишь, — вят) տես **вставля'ть.**

вста'вка *ագուցյց, հավելված, ավելացրած կտոր, ներդիր, ընդմիջարկություն*:

вставля'ть *ագուցանել, մեջը դնտեղել, մտցնել, վրան ավելացնել, ներդնել, ընդմիջարկել*. — словечко *խոսք ավելացնել, խոսք վրա բերել*. — в раму *դետեղել շրջանակի մեջ, շրջանակի մեջ հագցնել*:

вставно'й *ագուցիկ, ներդրվող, ներդնելի, դնովի*. — ые зубы *դրված ատամներ, դնովի ատամներ, կեղծ ատամներ*:

вста'вочный *ներդրած, ներարկած*:

встарину', **вста'рь** *հին ժամանակ, առաջվա ժամանակները, առեներ*:

встать (вста'ну, — нешь, — нут; прш. — а'нь) տես **встава'ть.**

встрево'жить տես **трево'жить.**

встрево'житься տես **трево'житься.**

встрево'женный *անհանգստացած, հուզված, վրդովված*:

встрепа'ть (— плю', — плешь, — плют; прш. — пли') *ղողղել, խճճել, քրքրել*:

встрёпанный: как встрёпанный *բոլորովին սթափված, բոլորովին թարմացած, լիասթափված, լիասթափ*:

встрепену'ться 1. *ցնցվել*. (յերկյուղից) *սարսել, դողալ, ցնցվել*. она вступену'лась при зву'ке его' го'лоса *նրա ձայնը լսելիս՝ նա ցնցվեց*. 2. (թռչունների մասին) *արթնանալ, իրենց թափահարել, թրթփալ*:

встрёпка, встрёпывание *ղողղելը, խճճելը, քրքրելը, ղողղում, խճճում, քրքրում, խիստ նախատինք, խիստ հանդիմանություն*. задать встрёпку *լավ ծեծել*:

встре'тить (— чу, — тишь, — тят; прш. — е'ть) տես **встреча'ть.**

встре'титься (— чусь, — тишься, — тятся; прш. — е'ться) տես **встреча'ться.**

встре'ча *հանդիպում, պատահում, ընդունելություն, դիմավորում*:

встреча'ть *պատահել, հանդիպել, ընդունել, դիմավորել*:

встреча'ться 1. *հանդիպել, պատահել*. 2. *դեպք պատահել*:

встре'чный *հանդիպական, հակառակ, ընդդեմ, դեմի*. пе'рвый встре'чный *առաջին հանդիպողը, ամեն մի պատահական անցորդ, ամեն ոք*. встречный поезд *հանդիպադնացք*. встре'чный бой *ռազմ. դիմամարտություն, ընդդիմամարտություն*.

встре'чный илан *հանդիպակաս պլան*. — иск *հակահայց*:

встру'нку *չոփ-չիտակ, մոմի պես չիտակ, ուղիղ ձգված*:

встря'ска *թափահարում, ցնցելը, ցնցում*. задать встряску *ջարդել, ծեծ կերցնել*:

встря'хивать, встряхну'ть *թափ տալ, թափահարել, ցնցել*:

встря'хиваться, встряхну'ться *իրեն թափ տալ, թափահարվել*. պտկր. *կաղդուրվել, զորանալ*:

вступа'ть, вступи'ть (— плю', — пишь, — пят) *մտնել, ներս մրտնել, ատանձնել (պաշտոնի մասին)*. — в профессиональный союз *արհեստակցական միության մեջ մրտնել*. — в силу *ուժի մեջ մտնել*. — в должность *պաշտոնի մեջ մտնել, պաշտոն ստանձնել*. — в соглашение *համաձայնության մեջ մտնել, համաձայնության կնքել*:

вступа'ться за к.-п. *մեկին պաշտպան հանդիսանալ, մեկին հովանավորել, մեկին պաշտպանել*:

вступи'ться (— плю'сь, — пишься, — пятся) տես **вступаться.**

вступи'тельный *ներս մտնելու, ներածական, մուտքի*. — ое слово *ներածական խոսք*. — ая речь *ներածական ճառ, պաշտոնի ստանձման ճառ*. — ые замечания *ներածական դիտողություններ*. — ый взнос *մուտքի վճար, մուտքավճար*:

вступле'ние *մտնելը, ներածություն, ատանձնում*. յերժշտ. *ճայնամուտ*. — в союз молодёжи *յերիտասարդության միության մեջ մտնելը*:

всу'е *ղուր տեղը, ապարդյուն կերպով, ունայնորեն, անօտիաբար*:

всу'нуть տես **все'вывать.**

всухомя'тку *ցամաք, չոր*. есть всухомя'тку *ցամաք ուտել, չոր-չոր կռնել*:

всуча'ть, всу'чивать, всучи'ть *հետը վոլորել, ղռռով մեկի ձեռքը կամ դրպանը դնել, ղռռով մեկի ձեռքը կամ դրպանը խոթել*:

всхли'пывание *հեկեկալը, հեծկլտալը, հեկեկում, հեծկլտում, հեծկլտոց*:

всхли'пывать, всхли'пнуть *հեկեկալ, հեծկլտալ*:

всход *յերևելը, ծագում, ծիլ, բողբոջ (բույսերի)*:

всходи'ть (— хожу', — хо'дишь, — хо'дят) *յերևել, բարձրանալ, ծագել, ծլել, բողբոջել*:

всхо'дный տես **всхожий.**

всходя'щий *посе'в ամող ցանք, ծլող ցանք*:

всхожде'ние տես **восхождение.**

всхо'жесть *f. ծլունակություն, բեղունություն, առուղություն, աստքություն*:

всхо'жий (— ая, — ее) *ծլունակ, բեղուն, աստք, առուղ*:

всхра'пывание *խռմփալը, խռմփոց*:

всхра'пывать, всхрапну'ть *խռմփալ, խռմփացնել*:

всыпа'ть (— па'ю, — па'ешь, — па'ют) *մեջն ածել, մեջը թափել, լցնել*:

всы'пать (— плю, — плешь, — плют; *hpm*. — сыпь) տես **всыпать.** — кому-либо *վռեհկ. մեկին մի լավ ծեծել, հարվածներ հասցնել, մեկի կաշին քերթել*:

всы'пка *մեջն ածելը, մեջը թափելը, լցնելը*:

всю'ду *ամենուրեք, ամեն տեղ*:

вся տես **весь.**

вся'к *ամեն վոք, յուրաքանչյուր մարդ, ամեն մարդ*:

вся'кий (— ая, — ое) *ամեն մեկ, յուրաքանչյուր*. — за себя отвечает *ամեն մեկը պատասխանատու է իրեն համար*. — раз как... *ամեն անգամ, յերբ... յուրաքանչյուր անգամ, յերբ...* всякий может это сделать *ամեն մեկը կարող է այդ բանն անել*:

вся'чески *ամեն կերպ, ամեն ձևով*:

вся'ческий (— ая, — ое) *ամեն տեսակ, ամեն տեսակի*:

вся'чина *ամեն տեսակ բան*. вся'кая вся'чина *ամեն տեսակ բաներ, խառնուրդ, խառնիխուռն բաներ*:

вта йне *ծածուկ, թաղուն, գաղտնի, ծածկաբար, թաղուն կերպով, գաղտնորեն, գողտուկ*:

вта'лкивание *հրելով ներս մտցնելը, ներհրում*:

вта'лкивать *հրելով ներս մտցնել, ներհրել*:

вта'птывание *տրորելով ներս կոխելը, ներտրորում*:

вта'птывать *տրորելով ներս կոխել, ներս մղել, ներտրորել*. — в грязь *ցեխը կոխել, ցեխի մեջ տրորել*:

вта'скивание ներս քաշելը, ներս քարշ տալը, ներքաշում:
вта'скивать, втащи'ть ներս քաշել, ներս քարշ տալ, ներքաշել:
вта'скиваться, втащи'ться քաշ դալով ներս մտնել, հաղիվ-հաղ շարժվելով ներս մտնել:
вта'чивать, втача'ть ներս կարել, ներկարել:
втащи'ть տես вта'скивать.
втека'ние հոսելը, թափվելը, ներհոսում, ներթափում:
втека'ть, вте'чь (— еку', — ечёшь, — еку'т; հրմ. — еки'; անց. — тёк, — екла') հոսել, թափվել, ներհոսել, ներթափվել:
втёмную մութը, մութ-մութ, մթնաբար:
втемя'шить գլուխը մտցնել, ներշնչել, հասկացնել. — кому'-либо в голову մեկի գլուխը մտցնել, մեկին հասկացնել:
втемя'шиться գլուխը մտնել, գլխին փչել, մտքումը դնել. мне это втемяшилось в голову այդ բանն իմ գլուխս եր մտել:
втере'ть (вотру', вотрёшь, вотру'т; հրմ. — три'; անց. втёр, — рла) տես втирать.
втерпёж հանդուրժելի, տանելի. это не втерпёж այս հանդուրժելի բան չէ, այս տանելու բան չէ, այս անտանելի բան է:
втесни'ть, втесня'ть ներս մղել, ներս կոխել, ներմղել, ներկոխել:
втечь տես втекать.
в течение ընթացքում. — года տարվա ընթացքում:
втира'ние չփելով, քսելով ներս թափանցեցնելը, ներշփում, ներքսում:
втира'ть, втере'ть չփելով, քսելով ներս թափանցեցնել, ներշփել, ներքսել. — кому-либо очки մեկի աչքին թող փչել:
втира'ться իրեն չփել տալ, քսել տալ. պտկր. ներս խցկվել:
втиру'ша սմեն բանի մեջ ընկնող, սմեն բանի մեջ խառնվող, «ճանի ճանճ», «անպոչ դդալ»:
вти'скивать, вти'снуть ներս սեղմել, ներս մղել, ներս մտցնել, ներսեղմել, ներմղել, ներխցկել:
вти'скиваться, вти'снуться ներս սեղմվել, ներս մղվել, ներս խցկվել, ներսեղմվել, ներմղվել, ներխցկվել:
втихомо'лку դաղտնի, թաքուն, ծածուկ, դաղտնաբար, թաքունորեն, ծածկաբար:
втиши' հանգիստ, խաղաղ, անդորրության մեջ:
втолкну'ть տես вта'лкивать.
втолкова'ть (— лку'ю, — ку'ешь, — ку'ют), втолко'вывать բացատրել, հասկացնել, մեկնել. втолкуйте ему, что он должен это сделать հասկացրեք նրան, վոր նա պարտավոր է այդ անել:
втопта'ть (— пчу', — чешь, — пчут; հրմ. — пчи') տես втаптывать.
вто'ра յերժշտ. յերկրորդ ջութակ կամ յերկրորդ ձայն:
вторга'ться ներս խուժել, ներխուժել, ներս թափվել, ներթափվել. պտկր. խառնվել, միշամտել:
вто'ргнуться տես вторгаться.
вторже'ние խուժում, ներխուժում:
вто'рить կրկնել, ուրիշի ասածը ասել. յերժշտ. յերկրորդ ջութակը նվագել կամ յերկրորդ ձայն յերգել:
втори'чно յերկրորդ անգամ, մի անգամ ել:
втори'чный կրկնակի, կրկնվող, յերկրորդվող:
вто'рник յերեքշաբթի:
второбра'чный 1. յերկրորդ անգամ ամուսնացած. 2. (յերեխայի մասին) յերկրորդ ամուսնությունից ծնված:
второго'дник յերկրորդ տարեցի (յերկու տարի միևնույն խմբում նստած աշակերտ):
второзако'ние յերկրորդ որենք, Յերկրորդումն որինաց (աստվածաշնչի հինգերորդ գիրքը):
второ'й յերկրորդ. — ая скрипка յերկրորդ ջութակ. պտկր. յերկրորդական դեր. второй Интернационал յերկրորդ Ինտերնացիոնալ:
второкла'ссник յերկրորդ դասարանցի, յերկրորդ դասարանի աշակերտ:
второкла'ссный յերկրորդ դասարանի, յերկրորդ կարգի, յերկրորդ աստիճանի, յերկրորդական:
второ-: չտասը-չտասը, չտասով:
второр-я'дный յերկրորդ տարակարգի:
второстепе'нный յերկրորդակարգ, յերկրորդ կարգի. պտկր. յերկրորդական, անկարևոր:
втрави'ть (— влю', — вишь, — вят; հրմ. — тра'вь), втравля'ть ընտե-

լացնել, վարժեցնել, հրապուրել, գայթակղեցնել. պտկր. *խճճել:*

втре'скаться գռեհկ. *սիրահարվել, խրվել:*

втри'дорога *յերեք անգամ ավելի թանգ, յեռապատիկ թանգ.* платить втри'дорога *յեռապատիկ թանգ վճարել:*

втро'е, втройне' *յերեք անգամ ավելի, յեռապատիկ.* враг был втро'е многочисленнее *թշնամին յեռապատիկ ավելի բազմաթիվ եր:*

втроём *յերեքով, յերեք հոգով:*

втуз (высшее техническое учебное заведение) *տեխբուհ (տեխնիկական բարձրագույն ուսումնական հիմնարկ):*

ату'лка *անվի ոզակ, տակառի խցան.* տեխն. *վոան, ականոց, անվակալ, անուր, գլանագույց:*

ату'не *դուր, ապարդյուն ջերպով, դուր տեղը:*

втупи'к: поста'вить втупи'к *անհարմար դրության մեջ դնել, չմարեցնել.* ста'ть втупи'к *անհարմար դրության մեջ ընկնել, ապշել, չվարել:*

втыка'ть *խրել, ցցել:*

втю'риваться, втю'риться գռեհկ. *խճճվել վորևե բանի մեջ, սիրահարվել:*

втя'гивание *ներս քաշելը, ներս ծծելը, ներքաշում, ներծծում:*

втя'гивать, втяну'ть *ներս քաշել, ներս ծծել, ներքաշել, ներծծել:*

втя'гиваться *ներս քաշվել.* պտկր. *վորևե բանի վարժվել, ընտելանալ.* — в беду *փորձանքի մեջ խրվել, փորձանքի մեջ ընկնել.* — в рабо'ту *աշխատանքին վարժվել, գործին ընտելանալ, աշխատանքի մեջ մտնել:*

вуа'ль ի. *քող, շղարշ:*

вуз (вы'сшее уче'бное заведе'ние) *բուհ (բարձրագույն ուսումնական հիմնարկ):*

ву'зовец (— вца) *բուհի ուսանող:*

Вукоспи'лка (Всеукраи'нский союз потребительских кооперативных организаций) *Սպառողական կոոպերատիվ կազմակերպությունների համաուկրաինական միություն:*

вулка'н *հրաբուխ:*

вулканиза'ция *վուլկանացում, հրաբխացում:*

вулканизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *վուլկանացնել, հրաբխել, կրակով ու ծծումբ խառնելով յեռացնել (կաուչուկ և այլն):*

вулкани'зм *հրաբխականություն:*

вулкани'ческий (— ая, — ое) *հրաբխային:*

вульга'рность ի. *գռեհկություն:*

вульга'рный *գռեհիկ, վուլգար.* делать вульгарным *գռեհկացնել:*

Вульга'та *Վուլգատա (աստվածաշնչի լատիներեն թարգմանություն):*

ву'ндеркинд *հրաշամանուկ, հրաշքներ գործող յերեխա:*

вурдала'к *գայլամարդ, գայլ դարձած մարդ:*

ВУЦИК (Всеукраи'нский Центральный Исполнительный Комитет) *Հ. Ու. Կ. Գ. Կ. (Համաուկրաինական կենտրոնական Գործադիր Կոմիտե):*

вход *մուտք, մտնելը.* главный вход *գլխավոր մուտք.* вход воспрещён *մուտքն արգելված է:*

вхожде'ние տես **вход.**

входи'ть (— жу', — дишь, —дят), **войти'** *ներս մտնել, մտնել.* — в соста'в *կազմի մեջ մտնել, պատկանել.* — в послo'вицу *առած դառնալ.* — в привы'чку *սովորության դառնալ.* — в переговоры *բանակցության մեջ մտնել.* — в употребле'ние *գործածության մեջ մտնել, գործածական դառնալ.* это не входит в мои расчёты *այդ իմ հաշիվների մեջ չի մտնում:*

входно'й *մուտքի, մտից:*

входя'щий журнал *մտից մատյան, մտից որագիր.* — ая бумага *մտից թուղթ, մտնող թուղթ, ստացված գրություն, ստացվող գրություն:*

вхо'жий (— ая, — ее) *մուտք ունեցող, դնալ-գալ ունեցող.* он не будет вхож к нам в дом *նա մեր տուն գնալ-գալ չի ունենա:*

вцепи'ться (— плю'сь, — пишься, — пятся), **вцепля'ться** *կառչել մի բանից, կպչել.* պտկր. *մի բանի խառնվել, մի բանի մեջ խճճվել.* — в каждое слово *ամեն մի բառի պոչից բռնել.* — в кого-либо *մեկի ոձիփող կպչել:*

ВЦИК (Всероссийский Центральный Исполнительный Комитет) *Հ. Կ. Գ. Կ. (Համառուսաստանյան կենտրոնական Գործադիր Կոմիտե):*

ВЦСПС (Всесоюзный центральный совет профессиональных союзов) *ԱՄՀԿԽ* (*Արհմիությունների Համամիութենական Կենտրոնական Խորհուրդ*):

вчера' *յերեկ.* — вечером *յերեկ յերեկոյան:*

вчера'шний *յերեկվա:*

вчерне' *սևագրած, սեր պատրաստած, ուրվագծած.* дом готов вчерне *տունն ընդհանուր գծերով պատրաստ է:*

вче'тверо *չորս անգամ, քառապատիկ:*

вчетверо'м *չորսով, չորս հոգով.* мы бы'ли вчетверо'м *մենք չորսով եյինք, մենք չորս հոգով եյինք, մենք չորս հոգի եյինք:*

вчина'ть տես **начинать.** вчина'ть иск իրվբ. *հայց սկսել, դատապահանջ հարուցել, դատ սկսել:*

вчита'ться, вчи'тываться *կարդալով՝ լավ հասկանալ, կարդալով՝ խոր ըմբռնել:*

ВЧК (Всероссийская чрезвычайная комиссия по борьбе с контр-революцией) *ՀԱՀ* (*Համառուսաստանյան արտակարգ հանձնաժողով հակահեղափոխության դեմ կռվելու համար*):

вчу'же *օտար լինելով, հեռու լինելով, ազգական չլինելով.* мне вчу'же его жаль *յես խղճում եմ նրան, թեև օտար եմ նրան. յես խղճում եմ նրան, թեև անծանոթ եմ նրան:*

вше'стеро *վեց անգամ, վեցպատիկ:*

вшестеро'м *վեցով, վեց հոգով:*

вшива'ть, вши'ть (вошью', — шьёшь, — шью'т; հրմ. вше'й) *ներկարել, մի բանի մեջ կարել:*

вшивно'й *ներկարած, ներկարելի, ներկարովի:*

вши'веть *վոջլոտել:*

вши'вый *վոջլոտ:*

вши'вость ի. *վոջլոտություն:*

въеда'ться, въе'сться (въе'мся, — е'шься, — е'стся, — еди'мся, — еди'тесь, — дя'тся) 1. *ուտելով խրվել մեջը.* 2. *հագենալ, կշտանալ.* 3. *վորևէ կերի ընտելանալ, վորևէ կերի վարժվել.* 4. *ուտել, մաշել:*

въе'зд *մուտք, մտնելը, մուտք գործելը.* въездные деньги *մուտքի, մուտք գործելու փողերը:*

въезжа'ть *մուտք գործել, մտնել:*

въе'хать (въе'ду, въе'дешь, въе'дут) տես **въезжа'ть.**

въя'вь *պարզ, հայտնի կերպով, աշկարա, ակնհայտ:*

вы I (вы, вас, вам, ва'ми) *դուք.* вам письмо *դուք նամակ ունեք.* она была вам хорошей женой *նա ձեզ համար լավ կին եր.* благодарю вас *շնորհակալ եմ ձեզնից.* я вам задам *յես ձեզ ցույց կտամ.* что с вами? *ի՞նչ է պատահել ձեզ.* пусть будет по вашему *թող ձեր ուզածը (ասածը) լինի:*

вы II ածանց. ցույց է տալիս 1. *շարժում դեպի դուրս.* 2. *գործողության լրացում, ավարտում:*

выба'лтывать 1. *թափահարելով խառնել.* 2. *դուրս տալ, գաղտնիքն հայտնել:*

выбега'ть, вы'бежать (— бегу, — бежишь, — бегут; հրմ. — беги) *դուրս վազել, դուրս փախչել:*

вы'белить տես **белить.**

вы'белка *սպիտակացնելը, ծեփելը, սպիտակացում, ծեփում, բռում:*

выбива'ть, вы'бить (— бью, — бьешь, — бьют; հրմ. — бей) 1. *ծեծելով դուրս հանել, դուրս խփել, դուրս գցել, դուրս շպրտել.* 2. *դրոշմել, փող կտրել, կոխել.* 3. *վանել, քշել, դուրս վռնդել.* — о'кна *լուսամուտները ջարդուփշուր անել.* — из к.-л. дурь *մեկի եծերը դուրս քշել.* — щёткой տպգր. (*շարվածքը*) *խոզանակով ծեծել:*

выбива'ться, вы'биться (— бьюсь, — бьешься, — бьются; հրմ. — бейся) *ազատվել, իրեն ազատել, դուրս պրծնել, ընկնել.* — из колеи *ակուրից դուրս գալ, ճանապարհից շեղվել, ճանապարհից յելնել.* — из сил *ուժից ընկնել, հալից ընկնել.* — на дорогу *ուղիղ ճանապարհն ընկնել, մարդ դառնալ:*

выбира'ть, вы'брать *ընտրել, ջոկել:*

выбира'ться, вы'браться 1. (*շենքից*) *դուրս գալ, տեղափոխվել.* 2. *ընտրվել, ջոկվել.* տես **выбраться.**

вы'боина *փոս, փոս ընկած տեղ, խորխոր:*

вы'болтнуть, вы'болтать տես **выба'лтывать.**

вы'бор *ընտրություն, ջոկում.* տես **вы'боры.** остановить свой выбор *վերջնականապես ընտրել.* у меня

нет выбора *չես ընտրություն չունեմ, չես ուրիշ ճար չունեմ*:
Вы́борг Վիբորգ:
вы́боргский (— ая, — ое) Վիբորգի:
вы́борка քաղվածք:
вы́борный 1. *ընտրված*. 2. *պատգամավոր*. 3. *ընտրովի*. — ый люллете́нь *ընտրության տոմս, ընտրատոմս, ընտրաթերթ*:
вы́борочный *ընտրովի, ջոկովի*:
вы́борщик *ընտրող, ընտրիչ*:
вы́боры ա. *ընտրություններ*. — в совет *խորհրդի ընտրություններ*. — всеобщие *ընդհանուր ընտրություններ, ընդհանրական ընտրություններ*. — дополнительные *լրացուցիչ ընտրություններ*:
вы́бранить *նախատել, հայհոյել, անարգել*:
выбра́сывать *դուրս նետել, դուրս ածել, դուրս թափել, դուրս թողնել, ժայթքել*. — на берег *ափը դուրս գցել*:
выбра́сываться *դուրս նետվել, դուրս թռչել*:
вы́брать (— беру, — берешь, — берут; hpf. — бери) տես **выбира́ть.**
вы́браться (— берусь, — берешься, — берутся; hpf. — берись) տես **выбира́ться.** это помо́жет тебе́ вы́браться из затрудне́ния *այդ քանը կողնե քեզ դուրս գալու դժվարությունից (դժվար կացությունից)*:
вы́брить (— брею, — еешь, — еют; hpf. — брей) տես **брить.**
вы́бриться (— бреюсь, — еешься, — еются; hpf. — ейся) տես **бриться.**
вы́бросить (— шу, — сишь, — сят; hpf. — брось) տես **выбра́сывать.**
вы́брошенный *դուրս գցված, դուրս նետված*. он был выброшен из экипажа *նա դուրս գցվեց կառքից, նա դուրս չպրտվեց կառքից*. выброшенное волнами на берег *ալիքների ափ նետած բան*:
выбыва́ть, вы́быть (— буду, — будешь, — будут; hpf. — будь) *դուրս գալ (պաշտոնից), հեռանալ*. — из стро́я *շարքից դուրս գալ, անմարտունակ դառնալ*:
вы́бытие *դուրս գալը, հեռանալը, պաշտոնը թողնելը*. — из университе́та *համալսարանից հեռանալը, համալսարանից յեղնելը*:
выва́ливать, вы́валить *դուրս ածել, դուրս նետել*:
выва́ливаться, вы́валиться *դուրս թափվել, դուրս ընկնել, թափվել, վայր ընկնել*:
выва́ривать, вы́варить *եփել, եփելով հյութը հանել*:
выва́риваться, вы́вариться *եփվել, եփվելով հանվել*:
вы́варка *եփում, եփելով հանելը (հյութը)*:
вы́варки հ. *տակուց*:
вы́варочная соль *եփելով ստացված աղ*:
вывё́дывать, вы́ведать *հարցուփորձել, հարցափորձել, տեղեկանալ, դաղտնիքն իմանալ*:
вы́везти (— зу, — зешь, — зут; hpf. — зи) տես **вывозить.**
вы́верить, выверя́ть *ստուգել, ճըշտել, կարդավորել*:
вы́верка *ստուգում, ճշտում, ստուգելը, ճշտելը*:
вывёртывать, вы́вернуть *պտտացնելով հանել*:
вывёртываться, вы́вернуться *հանկարծ հայտնվել, լուրջ ընկնել*. պտկր. *դուրս պրծնել, ազատվել, ճողոպրել*:
вы́весить (— шу, — сишь, — сят; hpf. — весь) տես **выве́шивать.**
вы́веска *ցուցանակ*. живописец вывесок *ցուցանակ նկարող, ցուցանակագիր*:
вы́вести (— веду, — ведешь, — дут; hpf. — еди; ntg. — вел, — вела) տես **выводи́ть.**
вывё́тривание *քամհարում, հողմահարում, ողը փոխելը*:
вывё́тривать, вы́ветрить *քամհարել, հողմահարել, ողը փոխել*:
вывё́триваться *ողահարվել, ողի ազդեցությամբ քայքայվել*:
вы́ветрившийся (— шаяся, — шееся) *ողահարված, ողի ազդեցությամբ քայքայված*:
вывё́шивать *դուրսը կախել*. — объявление *հայտարարություն կախել*:
вы́винтить (— чу, — тишь, — тят) տես **вывинчивать.**
выви́нчивать *հետ պտուտակել, պտուտակը հետ պտտելով հանել*:
вы́вих *հոդաթափություն, հոդանկություն, հոդախախտում, դուրս ընկած տեղը (մարմնի)*:

вы'вихнуть *դուրս դնել, հոդաթափ անել, խախտել:*

вы'вихнутый *դուրս ընկած, հոդաթափված, հոդանկված, հոդախախտված:*

вы'вод *դուրս բերելը, հանելը, ածանցում, արտածություն. պոկր. հետևություն, եզրակացություն.* делать вывод *եզրակացություն անել, եզրակացնել, հետևություն հանել:*

выводи'ть (— жу', — дишь, — дят) 1. *դուրս բերել, դուրս հանել.* 2. *վոչնչացնել, արմատախիլ անել.* 3. *կատուկել, կերտել:* 4. *պոկր. հետևցնել, եզրակացնել.* выводить (буквы) *նկարել (տառերը), հաղիվ դրել.* — на свежую воду *մեկի ածածը լերևան հանել, պարզ կացուցանել.* — из терпения *համբերությունից հանել.* — из заблуждения *մոլորությունից հանել.* — к.-л. из себя *մեկին համբերությունից հանել.* — лошаль напоказ *ձին դուրս բերել ի ցույց, ձին ցույց տալու դուրս բերել.* — пятно *բիծն հանել, բիծը վոչնչացնել:*

вы'водка *բծահան, կեղտահան:*

вы'водок (— дка) *թուխս ու ճուտեր, մայր ու ձագեր:*

вы'воз *արտահանում, արտահանություն, արտածում, եքսպորտ, բացահանում, բացահանություն:*

вывози'ть (— жу', — зишь, — зят) *արտահանել, արտածել, դուրս կրել, դուրս հանել.* — ору'дия на позу'цию *թնդանոթները դիրքերն հանել, թնդանոթները դիրքերը տանել:*

вывозно'й *արտահանելի, արտահանման, արտածման.* — ая пре'мия *արտահանման պարգև.* — ые пошлины *արտահանման մաքսեր:*

вывола'кивать, вы'волочить *դուրս քաշել, քաշելով դուրս հանել:*

вывора'чивать, вы'воротить (— рочу, — ротишь, — тят) *շուռ տալ, շրջել, շուռ տալով հանել:*

вы'вороченный *շուռ տված:*

вы'вязать (— вяжу, — вяжешь — жут; հրմ. — жи) տես **вывя'зывать.**

вывя'зывать *կապն արձակելով հանել:*

вы'гадать, выга'дывать *հնարել, ճար դանել, հերյուրել, չահել, վաստակել.* что вы на этом выгадали *դուք դրանից ի՞նչ ոգուտ տեսաք, դուք դրանից ի՞նչ չահվեցիք:*

вы'гарки ա. *տականք, տակը մնացած մասը, տակուցք (այրվածի, յեփվածի):*

вы'гиб *դուրս ճկվածք, կորացրած տեղը, կորություն:*

выгиба'ние *կորացնելը, կռացնելը, կորացում, կռացում, ծռում:*

выгиба'ть *ճկել, կորացնել, կռացնել, ծռել:*

выгиба'ться *ճկվել, կորանալ, կռանալ, ծռվել:*

вы'гладить (— жу, — дишь, — дят; հրմ. — адь), **выгла'живать** *հարթել, կոկել, արդուկել:*

вы'глядеть (— жу, — дишь, — дят; հրմ. — яди) *տեսք ունենալ:* она плохо выглядит *նա վատ տեսք ունի, նրա տեսքը լավ չե:*

выгля'дывать, вы'глянуть 1. *դուրս նայել.* 2. *յերևալ, տեսք ունենալ, կերպարանք ունենալ:*

вы'гнать (— гоню, — гонишь, — гонят; հրմ. — гони) տես **выгоня'ть**

вы'гнуть տես **выгиба'ть.**

вы'гнуться տես **выгиба'ться.**

вы'гнутый *կորընթարդ, ուռուցիկ:*

выгова'ривать, вы'говорить 1. *արտասանել.* 2. *ձեռք բերել (պայմանով), պայմանախոսել.* 3. *հանդիմանել, կշտամբել.* не мог выговорить ни слова *վոչ մի խոսք չկարողացավ արտասանել.* выговорить что-либо себе *իրեն համար մի բան ձեռք բերել, իրեն համար մի բան պայմանախոսել:*

вы'говор 1. *արտասանություն, առոգանություն.* 2. *հանդիմանություն, կշտամբանք.* де'лать вы'говор ко'му-ли'бо *մեկին հանդիմանություն անել, հանդիմանել:*

вы'года *ոգուտ, չահ.* извлекать из чего-либо выгоду *վորևե բանից ոգուտ քաղել:*

вы'годный *ոգտավետ, չահավետ.* — ое предприятие *ոգտավետ ձեռնարկություն, չահավետ ձեռնարկություն:*

вы'гон *արոտավայր, արոտատեղ.* право на общественный выгон *հասարակական արոտավայրի իրավունք, համայնական արոտատեղի իրավունք:*

вы'гонка *քաշելը, թորելը, քաշում, թորում*:
вы'гонное хозя'йство գյուղտնտ. *արոտային տնտեսություն, արոտատնտեսություն*:
вы'гонщик *քշող (անասուններին), քշորդ, վորսահալած*:
выгоня'ть, вы'гнать *դուրս քշել, վռնդել*:
выгора'живать, вы'городить (— жу, — дишь, — дят) 1. *ցանկապատել*. 2. *մեկին պաշտպանել, հովանավորության տակ առնել*:
выгора'ть, вы'гореть 1. *այրվել*. 2. *խունանալ, գույնը կորցնել (գույների մասին)*. 3. *հալոդվել*. дело выгорело *գործն հաջողվեց, գործը գլուխ եկավ*. дело не вы'горело *գործն անհաջող անցավ, գործը չհաջողվեց, գործը գլուխ չեկավ*:
вы'горелый *այրված, խանձված*:
вы'городить տես **выгора'живать.**
выгреба'ть, вы'грести (— ребу, — ребешь, — бут; hրմ. — би; անց. — реб, — ребла) *փորփրելով հանել, դուրս հանել*. выгребна'я я'ма *աղբահոր*:
выгружа'ть, вы'грузить (— жу, — зишь, — зят) *բեռը դատարկել, բեռնաթափել*:
вы'грузка *բեռնաթափում, դատարկում*:
выгрузно'й *բեռնաթափման, բեռնաթափելի, դատարկելի*:
выгрыза'ть, вы'грызть (— зу, — зешь, — зут; hրմ. — зи; անց. — грыз, — грызла) *կրծելով ծակ բաց անել*:
выдава'ть (— даю', — даёшь, — даю'т), **вы'дать** (— дам, — дашь, — даст, — дадим, — дите, — дут; hրմ. — дай) 1. *տալ*. 2. *վճարել, հատուցել (դրամը և այլն)*. 3. *հանձնել (վճռագործին և այլն), ձեռքը տալ*. 4. *մատնել*. — секрет *գաղտնիքը մատնել*. — зарплату *աշխատավարձ վճարել*. — замуж *ամուսնացնել, մարդու տալ, կարգել*. — преступника - эмигранта *վճռագործ-վտարանդուն հանձնել*:
выдава'ться (— даю'сь, — даёшься, — аю'тся; hրմ. — дава'йся), **вы'даться** (— дамся, — дашься, — дастся, — дадимся, — дадитесь, — дадутся; hրմ. — дайся) *դուրս ցցվել, կարկառվել, ցցտեղ. պտկր. աչքի ընկնել, հռչակվել*. как только выдался случай *հենց վոր տեղն եկավ, հենց վոր դեպք լինեցավ*:
вы'давить (— влю, — вишь, — вят), **выда'вливать** *սեղմելով դուրս մղել, մղել*:
выда'ивать *կթել*:
выда'лбливать *փորել, փոսացնել, ծակել, խոռոչել*:
вы'дать (— дам, — дашь, — даст, — дадим, — дадите, — дадут) տես **выдава'ть.**
вы'дача 1. *տալը, տացք*. 2. *հատուցում, վճարում*. 3. *հանձնում*. 4. *մատնում*. — зарплаты *աշխատավարձի վճարում*. — пайка *պարենաբաժնի տացք*. — преступника *վոճրագործի հանձնում*:
выдаю'щийся (— щаяся, — щееся) *կարկառուն, ցայտուն, աչքի ընկնող, ականավոր*. он самый выдающийся человек своего времени *նա իր ժամանակի ամենից աչքի ընկնող մարդն է*:
выдвига'ть, вы'двинуть *առաջ տանել, առաջ շարժել, առաջ քաշել, դուրս քաշել*. каждая эпоха выдвигает свои проблемы *ամեն դարաշրջան իր խնդիրներն է առաջ մղում*:
выдвига'ться, вы'двинуться *տեղից շարժվել, առաջանալ, աչքի ընկնել, դուրս քաշվել*:
выдвиже'нец (— нца) *առաջքաշված տղամարդ*:
выдвиже'ние *առաջքաշում*:
выдвиже'нка *առաջքաշված կին*:
выдвижно'й *դուրս եկող, առաջ ու հետ շարժվող, դուրս քաշովի*. — прице'л воен. *շարժվող նշանոց*. — ая лестница *դուրս քաշովի սանդուխք*. — ое око'шечко *պատի մեջ առաջ ու հետ շարժվող դռնակ*. — ой ящик *դղրոց*:
вы'двинуть տես **выдвига'ть.**
вы'двинуться տես **выдвига'ться.**
вы'двинутый вперёд *առաջ շարժած, առաջ տարված*:
вы'дел *բաժանություն, բաժանում, բաժին հանելը*:
выделе'ние *գատում, բաժանելը, բաժին հանելը, հանած բաժինը, մասը*:
вы'делить տես **выделя'ть.**

вы'делка *մշակելը, դործելը, պատրաստելը, մշակում, դործում, պատրաստում.* овчинка выделки не стоит *չարչարանքին չարժե, չարչարանքը չարժե:*

вы'делать, выде'лывать *արտադրել, շինել, մշակել, դործել, պատրաստել:*

выделя'ть, вы'делить 1. *բաժանել, ջոկել, դատել, բաժին հանել.* 2. (ժառանգներին) *մաս տալ, բաժին տալ, մասնահանել:*

выделя'ться 1. *բաժանվել, ջոկվել, դատվել, աչքի ընկնել.* 2. *իր մասն ստանալ, իր ժառանգաբաժինն ստանալ:*

выдёргивать, вы'дернуть *դուրս քաշել, ձղելով դուրս հանել.* — зуб *ատամը հանել, ատամը քաշել:*

выде'рживать, вы'держать *դիմանալ, տանել, համբերել, տոկալ.* выдерживать критику *քննադատությանը դիմանալ.* — экзамен удовлетворительно *բավարար քննություն տալ.* не быть в состоянии больше выдерживать *այլևս ի վիճակի չլինել համբերելու, դիմանալու.* она не выдержала и расплакалась *նա չդիմացավ և լաց եղավ:*

вы'держанный *լավ պահած, վարժեցրած, դուսպ, տոկուն, հասած, պահորակ:*

вы'держка 1. *քաղվածք.* 2. *դիմացկունություն, տոկունություն.* պտկր. *փորձ:*

вы'дернуть տես **выдёргивать.**

выдира'ть *պոկել:*

вы'доить տես **выда'ивать.**

вы'долбить (— блю, — бишь, — бят) տես **выда'лбливать.**

вы'дох *արտաշնչում (ոդի):*

вы'дохнуть տես **выдыха'ть.**

вы'дра *ջրասամույր, հասարակ սամույր:*

вы'драть (— деру, — дерешь, — дерут; հրմ. — ери) *լավ ծեծել.* տես **выдира'ть.**

выдува'льщик *փչող, փչորդ:*

выдува'ть, вы'дуть *դուրս փչել.* (ապակի) *փչել:*

вы'думать տես **выду'мывать.**

вы'думка *մտացածին բան, հնարք. ոուս:*

вы'думщик *հարատար մարդ, հնարադետ մարդ, փչան:*

вы'думщица *հարատար կին, հնարադետ կին, փչան կին:*

выду'мывание *հնարելը, դտնելը, հնարում, մոդոնում, սարքում:*

выду'мывать *հնարել, սարքել, դըտնել, մոդոնել.* он пороха не выдумает *նա վառոդ դտնողը չե, նրա խելքը հետ չի դնում:*

вы'дуть տես **выдува'ть.**

выдыха'ние *արտաշնչելը, արտաշընչում:*

выдыха'ть *արտաշնչել:*

выдыха'ться 1. *արտաշնչվել.* 2. *չբռնել, չամաքել, դոլորշիանալ.* 3. *համ ու հոտը կորցնել.* он выдохся *նա ներքնապես սպառվել է:*

выеда'ть *կրծել, ուտելով քայքայել, մինչև վերջն ուտել:*

вы'езд 1. *յեղնելը, դուրս դալը.* 2. *մեկնելը, մեկնում:*

выездно'й *դուրս դալու, մեկնելու համար նշանակված:*

выезжа'ть, вы'ехать *մեկնել, ուղևորվել, դուրս գնալ, հեռանալ.* — верхо'м *ձիով ման դալ, ձիով գնալ.* — на прогу'лку *ձիով կամ կառքով զբոսնելու յեղնել.* — за границу *արտասահման մեկնել:*

выезжа'ть, вы'ездить *վարժեցնել, մարզել:*

вы'емка 1. *դուրս հանելը, դուրս բերելը, վերցնելը.* 2. (զգեստի) *կորվածք.* 3. (փաստաթղթերի) *դրավում, առդրավումն.* 4. տեխն. *փորոք, հանում, հանվածք, ակոս, փորվածք.* շին. *արմհաձև ծռվածք.* выемка документов *փաստաթղթերի առդրավում, վավերաթղթերի դրավում:*

вы'емочный штерк հանքգրծ. (հանքագործության մեջ) *խավանցք, տարածություն:*

вы'есть (— ем, — ешь, — ест, — едим, — едите, — едят; հրմ. — ешь) տես **выеда'ть.**

вы'ехать (— еду, — едешь, — едут) տես **выезжа'ть.**

вы'жать I (вы'жму, — мешь, — мут; հրմ. — жми) տես **выжима'ть, жать.** выжатый лимон *մլած լիմոն, ճղմած լիմոն:*

вы'жать II (вы'жну, — жнешь, — жнут; հրմ. — жни) տես **выжина'ть.**

вы'ждать (— жду, — ждешь,

— ждут; прш. — жди) տես **выжида́ть.**

вы́жечь (— жгу, — жжешь, — жгут; прш. — жги; шіф. вы́жег, — жгла, — жгло) տես **выжига́ть.**

выжива́ние *ապրելը, կենդանի մնալը, հարատեւում.* — наиболее приспособленных կենս. *ամենից ավելի հարմարեցվածների կենդանի մնալը, ապրելը:*

выжива́ть, вы́жить 1. *կենդանի մնալ, ապրել, ծառայության ժամանակը լրացնել, ծառայությամբ (պարտքը) հատուցանել.* 2. (անից) *դուրս անել, դուրս վռնդել.* — из ума *ցնդել, խելքը կորցնել.* — из дому *տնից դուրս անել:*

вы́жига պտկր. *ճարպիկ մարդ, հետևակած մարդ, ընկած-դուրս յեկած, խարեբա:*

выжига́ние 1. *այրելը, խանձելը, թրծելը, այրում, խանձում, թրծում,* 2. *հրագծում, հրափորում, հրադրում, հրանկարում, հրաքանդակում:*

выжига́ть 1. *այրել, խանձել, կրակ տալ, հրդեհել, թրծել.* 2. *հրագծել, հրափորել, հրադրել, հրանկարել, հրաքանդակել:*

выжида́ние *սպասելը, սպասում:*

выжида́тельный *սպասողական.* — ая пози́ция воен. *սպասողական դիրք:*

выжида́ть *սպասել, հարմար ժամանակի սպասել:*

выжима́ние *մղելը, քամելը, մղում, քամում:*

выжима́ть, вы́жать *մղել, քամել.* — соки из к.-л. *մեկի հյութերը քամել, մեկին կեղեքել.* — виногра́д *խաղող տրորել, խաղող մղել:*

вы́жимка *մղվածը, քամվածը:*

вы́жимки մ. *չանչերը, քուսպ:*

выжина́ть *հնձել:*

вы́жить (— живу, — вешь, — вут; прш. — ви) տես **выжива́ть.**

вы́жлец *վորսաշուն, բարակ, քերծե:*

вы́жло́вка *քած բարակ, վորսի շուն, քերծե:*

выжля́тник *շնապան, բարակապան:*

вызва́нивать *դանդահարել:*

вы́звать (— зову, — зовешь, — зовут; прш. — зови) տես **вызыва́ть.**

вы́зваться (— зовусь, — вешься, — вутся; прш. — вись) տես **вызыва́ться.**

вы́звездить (— звезжу, — звездишь, — звездят) *վատնեցնել, ալևլացնել, սպսպացնել:*

вы́зволить *նեղությունից ազատել, նեղությունից փրկել, փորձանքից հանել:*

выздора́вливать, вы́здороветь *ապաքինվել, առողջանալ:*

выздора́вливающий (— ая, — ее) *ապաքինվող, առողջացող:*

выздоровле́ние *ապաքինում, առողջանալը, առողջացում:*

вы́зов 1. *հրավեր, կոչ, դատակոչ.* 2. (телефо́нный *հեռախոսով*) *կանչելը, մարտահրավեր.* — по телефо́ну *հեռախոսով կանչելը, հեռականչ.* бросить вызов *մարտահրավիրել, ձեռնոց նետել, մարտի հրավիրել:*

вы́золотить (— лочу, — лотишь, — лотят) *վոսկեզոծել, վոսկեջրել:*

вызрева́ть *հասունանալ, հասնել:*

вы́зубрить տես **зубрить.**

вызыва́ть, вы́звать 1. *դուրս կանչել, հրավիրել, առաջացնել, դարթեցնել.* 2. (դատարան) *հրավիրել, կանչել.* — на дуэль *մենամարտության հրավիրել.* — подозрения *կասկածներ դարթեցնել, կասկածներ առաջացնել.* — эхо *արձագանգ առաջացնել.* — на соревнование *մրցակցության հրավիրել, մրցակցության կանչել.* — (врага) *դուրս կանչել (թշնամուն), հրավեր կարդալ (թշնամուն).* — воспомина́ния *հուշեր դարթեցնել, հիշողություններ առաջացնել.* это вызвало у него повышение температуры *այդ բանը բարձրացրեց նրա ջերմաստիճանը, այդ բանը ջերմաստիճանի բարձրացում առաջացրեց նրա մեջ.* — (духов) (*վոգիներ*) *կանչել, վոգեկանչել, վոգեկոչել.* — (ученика) *հարցնել (աշակերտին):*

вызыва́ться *իր ծառայությունն առաջարկել, մի բան հանձն առնել.* он вызвался сделать это *նա հանձն առավ կատարելու այդ բանը:*

вызыва́ющий (— ая, — ее) *դրդռիչ, դայրացուցիչ:*

вызыва́юще *դրդռիչ կերպով, դայրացուցիչ կերպով:*

вы́играть, выи́грывать *շահել, տանել.* — сражение *ճակատամարտը տանել, ճակատամարտը շահել, ճա-*

կատամարտում հաղթություն տանել:

вы́игрыш *հահում, տարածք.* быть в выигрыше *հահել, տանել, հահած լինել, տարած լինել.* гла́вный вы́игрыш *գլխավոր հահումը:*

вы́игрышный *վիճակախաղի, խաղարկության.* — заём *հահող փոխառություն:*

выи́скивать, вы́искать (— ищу, — ищешь, — ищут; hրմ. — ищи) *հետախուզել, փնտռել, հարմար ժամանակի սպասել.* — удобный случай *հարմար դեպք փնտռել, հարմար ժամանակի սպասել:*

вы́йти (выйду, выйдешь, выйдут; hրմ. выйди) տես **выходи́ть.** из него ничего не выйдет *նրանից ոչինչ չի՛ դուրս գա, նրանից բան դուրս չի գա:*

вы́казать (— кажу, — кажешь, — жут; hրմ. — кажи), **выка́зывать** *ցույց տալ, ցուցադրել, արտահայտել.* — мужество *արիություն ցույց տալ:*

выка́зываться *իրեն ցույց տալ, ցուցամոլություն անել:*

выка́лывать *փորել-հանել, սրածայր դործիքով բրել:*

выка́пывание *փորելը, քանդելը, փորում, քանդում, հանում:*

выка́пывать *փորել, քանդել, հանել:*

вы́карабкаться, выкара́бкиваться *դուրս մագլցել, դժվարությունից դուրս գալ, իրեն ազատել դժվարությունից:*

выка́рмливать *անուցանել, կերակրել.* պակр. *մեծացնել, կրթել:*

вы́кат *դուրս գլորելը, թավալելը, գլորում, թավալում.* глаза́ на вы́кате *աչքերը դուրս ցցված, աչքերը դուրս սրծած:*

выка́тывание 1. *թավալելով, գլորելով դուրս հանելը.* 2. *հարթում, հղկում:*

вы́катать, выка́тывать, вы́катить (— качу, — катишь, — тят) 1. *դուրս գլորել, դուրս թավալել.* 2. *հարթել, կոկել.* — руду *հանքանյութը հանել, հանքանյութը դուրս բերել:*

вы́кать մտեր. *մեկի հետ «դուրս»-ով խոսել, դուբաբանել:*

вы́качать, выка́чивать *ջրհանով ջուր հանել, հանոցել, ջրհանել, դուրս քաշել.* — деньги *փող դուրս քաշել:*

выка́чивание *ջրհանով ջուր հանելը, ջրհանում, դուրս քաշում:*

выки́дывать, вы́кинуть *դուրս նետել, դուրս դցել,* (ծննդկանի մասին) *վիժել, ժամանակից շուտ ծնել.* — флаг *դրոշակ պարզել:*

вы́кидыш *վիժում, վիժեցում, անցուցք, վաղածնունդ, վիժվածք:*

выкипа́ть, вы́кипеть (— киплю, — кипишь, — кипят; hրմ. — кипи) *յեռալով դոլորշիանալ:*

вы́кладка 1. *ցուցադրում, դուրսը դնելը.* 2. *հաշվում, հաշվարարություն, մոտավոր հաշիվ.* 3. *չարվածք (պատի).* 4. *կիրարկում (ուժի):*

выкла́дывать, вы́класть (— кладу, — кладешь, — кладут; hրմ. — ди), **вы́ложить** 1. *ցուցադրել, դուրս հանել.* 2. *հաշվել, հաշվարկել.* 3. խոհար. *զարնիրել (բանջարեղենով զարդարել կերակուրը).* 4. բուժ. *կտաել, վորձատել, մաքել:*

выклёвывать, вы́клюнуть, вы́клевать (— клюю, — клюешь, — клюют) *կոցահարել, կտցով ուտել՝ վերչացնել.* ворон ворону не выклюнет глаза *ընկերը չի թաթ չի ծամի, ազգայն ազգայի աչք չի հանի:*

выклёвываться 1. *կոցահարվել.* 2. *ձվից դուրս գալ (մոեղի մասին):*

выкле́ивать, вы́клеить (— клею, — клеишь, — клеят; hրմ. — клей) *սոսնձել, կպցնել (ներսից կամ դրսից):*

выкли́кивать, выкликáть, вы́кликать (— чу, — чешь, — чут) **вы́кликнуть** *անունով կանչել, դուրս կանչել, անվանականչել:*

вы́кличка *անունով կանչելը, անվանականչում, անվանականչ:*

вы́клюнуть տես **выклёвывать.**

вы́клюнуться տես **выклёвываться**

выключа́тель ա. *անջատիչ:*

выключа́ть, вы́ключить *հանել, դուրս դցել, արձակել.* էլեկտր. *անջատել, հանգցնել:*

выключа́я *բացառությամբ, է բաց առյալ, բացառելով:*

выключе́ние էլեկտր. *անջատում, մարում:*

выкля'нчивать, вы'клянчить աղերսել, թախանձել, չատ խնդրել։

выко'вывать, вы'ковать (— кую, — куешь, — куют) կռել, դարբնել։

выкозы'ривать, вы'козырнуть, вы'козырять բգր. կռվիը խաղալ, հաղթաթուղթ խաղալ, կոզիրները հակառակորդների ձեռքից խլել։

выкола'чивать, вы'колотить (— лочу, — лотишь, — тят) ձեռքով թափ տալ, դուրս դցել, դուրս խլել. պտկր. չահել, վաստակել։

вы'колоть (— колю, — колешь, — колют; հրմ. — коли) տես **выка'лывать.**

вы'копать տես **выка'пывать.**

вы'кормить (— млю, — мишь, — мят) տես **выка'рмливать.**

вы'корчевать (— рчую, — рчуешь, — рчуют) **выкорчёвывать** տես **корчева'ть.**

выкра'дывать գողանալ։

выкра'ивать ձևել, չափ ու ձևով կըտրել։

вы'красить (— шу, — сишь, — сят) տես **красить.**

вы'красть (— ду, — дешь, — дут; հրմ. — ади; պից. — рал) տես **выкра'дывать.**

вы'крест քրիստոնյա դարձած, մկրտված հրեա, մկրտված մահմեդական և այլն։

вы'крестка քրիստոնյա դարձած, մկրտված հրեուհի, մկրտված մահմեդականուհի և այլն։

вы'крик կանչ, դոչ, աղաղակ։

выкри'кивание ճայնելը, կանչելը, բացականչելը, ճայնում, կանչում, բացականչում։

выкри'кивать, вы'крикнуть կանչել, ճայնել, աղաղակել։

вы'кристаллизоваться (— зуюсь, — зуешься, — зуются) բյուրեղանալ։

вы'кроить տես **выкра'ивать.**

вы'кройка չափումձևով կտրվածք, ձևվածք, որինակ, ձև, տարազ։

вы'круглить, выкругля'ть կլորացնել։

выкрута'сы ա. վոլորածո զարդագիը, պարուրաձև զարդագիր, կեռումեռ ստորագրություն. պտկր. պատըրվակ, խուսափանք, պատճառանք։

выкру'чивание վոլորելով հյուսելը, վոլորահյուսում։

выкру'чивать, вы'крутить (— чу, — тишь, — тят) վոլորելով հյուսել, վոլորահյուսել, գալարել. պտկր. մեկին խճճված դրությունից ազատել, արդարացնել փորձել, պրծացնել։

выкру'чиваться հյուսվել, պատրվակներ վորոնել, դուրս պրծնել, լրեն նեղ դրությունից ազատել։

вы'крутиться (— ручусь, — рутишься, — тятся) տես **выкру'чиваться.**

вы'куп փրկանք, հետ գնում. требовать выкуп փրկանք պահանջել։

выкупа'ть, вы'купить (— плю, — пишь, — пят) հետ գնել, փրկանել, թափել։

вы'купать լողացնել։

вы'купаться լողանալ։

вы'купленный գրավից ազատված, հետ գնած, փրկանած, թափած։

выкупно'й հետ գնելի, թափելի, հետ գնելու, թափելու, փրկանելու, հետ գնման, փրկանման. — платёж հետ գնման վճար, փրկանավճար. — ые де'ньги փրկանադրամ։

выку'ривать, вы'курить 1. պապիրոս քաշել, ծխախոտ քաշել, գլանակ ծխել. 2. ծուխ գնելով դուրս քշել, խրկել. 3. (վոգելից խմիչքներ) քաշել, թորել. — гостя հյուրին գըլխից ցանել։

вы'курить տես **выку'ривать.**

выку'сывать, вы'кусить (— шу, — сишь, — сят) կրծել, կծոտելով ուտել։

вы'кушать խմել, անուշ անել, վայելել. не угодно ли вам вы'кушать чашку чая? չե՞ք կամենա մի բաժակ թեյ անուշ անել։

выла'вливать վորսալ բոլորը, սպառել. — ры'бу ամբողջ ձուկը վորսալ, սպառել։

вы'лазка արտելք, գրոհ դեպի դուրս։

вы'лакать լակել վերջացնել, լակել վերջացնել։

выла'мывать կոտրելով բանալ, խորտակել, կոտրելով դուրս հանել։

вы'лежать (— лежу, — лежишь, — лежат; հրմ. — лежи), **выле'живать** յերկար ժամանակ պառկած անցկացնել, հարապատկել։

вылеза'ние դուրս գալը, (մազերի) թափվելը, թափում։

вылеза'ть, вы'лезть (— езу, — езешь,

— езут) 1. դուրս գալ, դուրս յիլ-նել. 2. թափվել (մազերի մասին):
вы'лепка կաղապարում:
вы'лепить (— плю, — пишь, — пят), выепля'ть տես лепить.
вы'лет դուրս թռչելը, արտաթռիչք. на вылет թափանց, թափընթափ. быть на вылете վայր ընկնելու վրա լինել, թևակուռ լինել, թևերը բուսած լինել, թռիչքի ընդունակ լինել:
вылета'ть, вы'лететь (— лечу, — летишь, — тят; hрм. — летн) դուրս թռչել, արտաթռչել. вылететь в трубу բոլորովին ավերվել, ամեն բան կորցնել:
выле'чивать, вы'лечить բուժել, բժշկել, առողջացնել:
выле'чиваться, вы'лечиться բժըշկվել, առողջանալ, ապաքինվել:
вылива'ние դուրս ածելը, դուրս թափելը, դուրս ածում, դուրս թափում:
вылива'ть դուրս ածել, դուրս թափել:
вы'лизать (— лижу, — лижешь, — лижут; hрм. — лижи), выли'зывать լիզելով մաքրել:
вы'линять տես линять.
вы'литый ձուլած. պտկր. աստիկ նման. он вылитый отец նա իսկը հայրն է, նա աստիկ նման է իր հորը, նա իսկը հոր պնչից է թռած:
вы'пить (— лью, — льешь, — льют; hрм. — лей) տես вылива'ть.
вы'повить (— влю, — вишь, — вят) տես выпа'вливать.
вы'пожить տես выкпа'дывать.
вы'помать, вы'помить (— млю, — мишь, — мят) տես выпа'мывать.
вы'пудить (— жу, — дишь, — дят) կլայկել, կլեկել:
вы'пупить (— луплю, — лупишь, — лупят), выпупля'ть կճեպը հանել, կլեպր հանել, կլպել, մաքրել:
выпупля'ться (մկից) դուրս գալ, կեղևը գցել, կեղևից դուրս գալ, կճեպից դուրս գալ:
выпуща'ть, вы'пущить կեղևը հանել, կճեպր հանել:
вы'мазать (— жу, — жешь, — жут; hрм. — ажь), выма'зывать ծեփել, քսել, ներկել, յուղել:
вы'мазаться (— жусь, — жешься, — жутся; hрм. — мажься) ներկվել, ծեփվել, չպարվել, քսվել:
вы'мазанный ներկված, ծեփված, չպարված, քսված:
выма'ливать աղաչել, պաղատել, թախանձել, աղերսել:
выма'лывание աղալը, աղացում:
выма'лывать աղալ:
выма'нивать, вы'манить (— ню, — нишь, — нят) դուրս հրապուրել, դրավել. — деньги у кого-либо մեկի փողերը դուրս քաշել, մեկի փողերը ձեռքից հանել:
выма'ривание կոտորելը, կոտորում, բնաջնջում, վոչնչացում (գլխավորապես սովի միջոցով):
выма'ривать, вы'морить կոտորել, բնաջնջել, վոչնչացնել (գլխավորապես սովի միջոցով):
выма'рывание 1. ջնջելը, ջնջում. 2. կեղտոտելը, կեղտոտում:
выма'рывать, вы'марать 1. ջնջել. 2. կեղտոտել, աղտոտել:
выма'тывать կծիկը հետ տալ, հետ կծկել. я из него всё вымотаю, что мне знать нужно յես նրանից դուրս կքաշեմ այն ամենը, ինչ վոր ինձ պետք է իմանալ:
выма'чивать թրջել, փափկացնել, կակղացնել, ջուրը դնել, թրջոց դնել:
выма'щивать սալարկել, սալահատակել, քարել, հատակել:
выме'нивать, вы'менить, вы'менять փոխել, փոխանակել:
вымерза'ть, вы'мерзнуть սառչել, սառույց դառնալ:
вы'мереть (— мру, — мрешь, — мрут; hрм. — мри) տես вымира'ть.
выме'ривать, вы'мерить, вымеря'ть չափել:
вы'местить (— щу, — стишь, — стят) տես вымеща'ть.
вымета'ть, вы'мести (— ету, — етешь, — тут; hрм. — ети; шдg. — мел, — мела) ավելով հանել, ավելել, մաքրել:
вымётывать (петли) կոճակածակերը կարել, լամբակ կարել, մերակը լցնել:
вымеща'ть, вы'местить վրեժխնդիր լինել, վրեժն առնել, բարկությունը թափել. — злобу на ком-л. բարկությունը թափել մեկի վրա:

вымира'ть *մահաբնկվել, մարել, վերջնանալ, բնաջինջ լինել*· семья вымерла *ընտանիքը մարել է, ընտանիքը վոչնչացել է, ընտանիքը բնաջինջ է յեղել*:

вымога'тель ա· *կորզիչ, կորզող, չորթիչ, հարստահարիչ*· — денег *դրամաչորթ*:

вымога'тельство *կորզում, չորթում, հարստահարություն*:

вымога'ть *կորզել, չորթել, հարստահարել*· — деньги у к.-л. *մեկից փող կորզել, մեկից դրամ չորթել*:

вы'моина *լրաիոս, լրի փոս*:

вымока'ть, вы'мокнуть (wlig· вы'мок, — кла, — кло) *լավ թրջվել, ջուր դառնալ*· он вымок до последней нитки *նա ջուր է դառել, թրջվել է մինչև վերջին թելը*:

вымола'чивать, вы'молотить (— лочу, — лотишь, — лотят) *կալսել*:

вы'молот *կալսած արդյունքը, կալի տված բերքը*:

вы'молвить (— влю, — вишь, — вят) *ասել, արտասանել*· он не мог слова вымолвить *նա չկարողացավ խոսք ասել, նա չկարողացավ ծպտուն հանել*:

вы'молить տես **выма'ливать**.

вымора'живать, вы'морозить (— жу, — зишь, — зят) *սառցնել*· — насекомых *միջատներին սառցնելով բնաջնջել, միջատներին սառնաշնչել*:

вы'морить *սովից կոտորել, բնաջնջել*:

вы'морозить տես **вымора'живать**.

вы'морочный *անժառանգ, անտեր, մահալքյալ*· — ое имение *անժառանգ կալվածք, անտեր կալվածք, մահալքյալ կալվածք*:

вы'мостить (— щу, — стишь, — стят) տես **выма'щивать**.

вы'мотать տես **выма'тывать**.

вы'мочить տես **выма'чивать**.

вы'мпел *վիմպել (ծովային ռազմական դրոշակ), ռազմադրոշակ*:

вы'мученный *կործած, չորթած*:

выму'чивать, вы'мучить 1· *բռնությամբ կորզել, չորթել*· 2· *տանջել*:

вы'муштровать (— трую, — труешь. — труют) տես **муштрова'ть**.

вымыва'ть, вы'мыть (— мою, — моешь, — моют; հրմ· — мой) *լվանալ*:

вы'мысел *մտացածին բան, ստեա, հնարովի բան, հնարանք*:

вы'мыслить, вымышля'ть *հնարել, հերյուրել, մոգոնել*:

вы'мышленный *հնարովի, մտացածին, մոգոնովի, հերյուրած*:

вы'мыть տես **вымыва'ть**.

вы'мя (— мени) *ստինք, կուրծ (կենդանիների)*:

вына'шивать 1· *դուրս հանել*· 2· *արգանդում կրել (յերեխային)*· 3. *դաստիարակել, մեծացնել*· 4. *մաշել*· вына'шивать сокола *բազեին վորսորդության համար պատրաստել, բազեին վարժեցնել*:

вы'нести (— су, — сешь, — сут; հրմ· — еси; wlig· вынес, — сла, — сло) տես **выноси'ть**.

вынима'ть *վերցնել, դուրս քաշել, դուրս հանել, հանել*· — деньги из банка *բանկից փող հանել*· — из ножен *պատյանից հանել*· — пулю из раны *գնդակը վերքից հանել*:

вы'нос 1· *դուրս տանելը*· 2· *հուղարկավորություն*· 3· *հորիկ (յուծքի)*· — те'ла *ննջեցյալի հուղարկավորությունը*· на вы'нос *արտավաճառք, (խմիչքների) արտավաճառում, արտածախ, դուրս տալը*· торговля вином на вы'нос *ողու արտավաճառում, գինու արտածախ*:

выноси'ть (— шу', — сишь, — сят) *հանել, դուրս բերել, կրել*· պտկր· *տանել, դիմանալ*· — приговор *դատավճիռ կայացնել*· *դատավճիռ հանել*· — резолюцию *բանաձև հանել*· — впечатление *տպավորություն ստանալ*· — сор из избы' *տան մեջ յեղած վեճը դուրս տանել, պատմել դուրսը*· — тяжёлые испытания *ծանր փորձություններ դիմանալ, ծանր փորձություններ կրել*· она его не выносит *նա նրան տանել չի կարողանում*· мой желудок не выносит фруктов *իմ ստամոքսը պտուղներ չի մարսում, իմ ստամոքսը պտուղներ չի վերցնում*:

вы'носка *լուսանցագրություն, դիտողություն (լուսանցքում կամ ծնկի տակ)*:

выно'сли'вость ի· *դիմացկունություն, տոկունություն*:

выно'сли'вый *դիմացկուն, տոկուն*· — человек *դիմացկուն մարդ, տոկուն մարդ*:

вы'нудить (— жу, — дишь, — дят), **вынужда'ть** 1· *հարկադրել, բռնա-*

դատել, ստիպել. 2. *մեկին բռնութ֊յամբ մի բան անել տալ, մեկից բռնութ֊յամբ մի բան կորզել.* я вынужден это сделать *յես ստիպված եմ այդ անելու:*

вы'нужденный *հարկադրված, բռնադատված; ստիպված.* — спуск самолёта (или причал) *ապառնակի հարկադրված եջք:*

вы'нуть տես **вынима'ть.** он вынул меч из ножен *նա սուրը հանեց պատյանից.* он вынул часы из кармана *նա ժամացույցն հանեց գրպանից:*

выны'ривать, вы'нырнуть *ջրի տակից դուրս գալ, դուրս լողալ:*

выню'хивать, вы'нюхать *քաշել վերջացնել, հոտվտալ, հոտառութ֊յամբ գլխի ընկնել, տեղեկանալ:*

вы'няньчить *խնամել, պահել, մեծացնել:*

вы'пад 1. *վայր ընկնելը, դուրս թափվելը, դուրս ընկնելը, արտաթափում, արտահոսում, վայրանկում.* 2. *հարձակում, յեղութ֊* ответный выпад *պատասխան հարձակում.* сатирический выпад *յերգիծական հարձակում.* делать выпад *հարձակում գործել:*

выпада'ть *վայր ընկնել, թափվել, դուրս թափվել, դուրս ընկնել,* տես. у него выпадают зубы *նրա ատամները թափվում են.* — на до'лю *վիճակվել, բաժին ընկնել.* выпало много снегу *շատ ձյուն յեկավ:*

выпаде'ние *վայր ընկնելը, դուրս թափվելը, վայրանկում, դուրս թափում.* բուժ. *անկում (վորևե գործարանի).* — сне'га *ձյան տեղում, ձյան դալը:*

выпа'лзывать *սողալով դուրս գալ, արտասողալ:*

выпа'ливать, вы'палить *կրակել, այրել, խանձել.* պտկր. *հանկարծակի վրա բերել, չրխկացնել:*

выпа'лывать *քաղհանել:*

выпа'ривание fիմ. *գոլորշացում, շոգիացում:*

выпа'ривать, вы'парить 1. *գոլորշացնել, շոգիացնել.* 2. *գոլորշիով մաքրել, շոգիով փափկացնել:*

выпа'риваться (в бане) *լողանալ գոլորշու մեջ, լողանալ շոգու մեջ քաղնիսում, սաստիկ քրտնել:*

выпа'рхивать *ճախրել, սավառնել:*

выпа'рывать *կարը քանդել, կարած կտորը իրարից բաժանել:*

вы'пасть (— паду, — падешь, — падут; шіg. вы'пал, — ла, — ло: hրմ. — ади) տես **выпада'ть.**

вы'пахать, (— пашу, — пашешь. — шут; hրմ. — аши) տես **пахать.**

выпа'хивать *վարել, հերկել:*

вы'пачкать տես **па'чкать.**

вы'пачкаться տես **па'чкаться.**

выпека'ть, вы'печь (— пеку, — ечешь, — екут; hրմ. — еки; шіg. — пек, — пекла) *թխել, յեփել:*

выпека'ться, вы'печься (— екусь — ечешься, — кутся; hրմ. — екись; шіg. — пекся, — еклась) *թխվել, յեփվել:*

вы'переть (— пру, — прешь, — прут; hրմ. — при; шіg. — пер, — перла) տես **выпира'ть.**

выпива'ть *բաժակը խմել, պարպել. քեֆ անել, կոնծել, կոնծաբանել.* — до дна *մինչև հատակը խմել.* — чашку чая *մի բաժակ թեյ խմել:*

вы'пивка *կերուխում, քեֆ, խրախճան, կոնծաբանութ֊յուն, կոնծում.* у них была выпивка *նրանց մոտ կերուխում կար, նրանք քեֆ ունեյին:*

вы'пивший (— ая, — ее) *խմած, հարբած, կոնծած:*

выпи'ливать, вы'пилить *սղոցել. սղոցելով գործ անել:*

выпи'ливание *սղոցում, սղոցելով աշխատելը:*

выпира'ть 1. *դուրս պրծնել, դուրս ընկնել, դուրս կարկառվել.* 2. *դուրս մղել, դուրս չպրտել, դուրս հրել, վռնդել, արտաքսել:*

вы'писать (— шу, — шешь, — шут; hրմ. — ишши) տես **выпи'сывать.**

вы'писаться (— ишусь, — шешься — шутся; hրմ. — ишись) տես **выпи'сываться.**

вы'писка 1. *քաղվածք, արտագրութ֊յուն.* 2. *բերել տալը, ապսպրելը, դուրս գրելը, ապսպրում, դուրս գրում.* — периодических изданий *պարբերական հրատարակութ֊յուններ բերել տալը:*

выписно'й *ապսպրած, բերել տված:*

выпи'сывать, вы'писать 1. *արտագրել, դուրս գրել.* 2. *ապսպրել, պատվիրել (լրագիր և այլն).*

3. *քաղվածք անել*. 4. *արձակել, հեռացնել, դուրս հանել*:

выпи'сываться *դուրս դալ, արձակվել, ապաղրվել, դուրս դրվել*. больной выписался *հիվանդը դուրս դրվեց*:

вы'пись *f*. *քաղվածք, արտագրություն, արտակիր, ընդօրինակություն*. — метрическая *չափաբերական քաղվածք, ծննդագիր*:

вы'пить (вы'пью, — пьешь, — пьют; *hpm*. — пей) տես **выпива'ть**.

выпи'хивать, вы'пихнуть *դուրս գցել, արտաքսել, վռնդել*:

вы'плавить (— влю, — вишь, — вят) **выплавля'ть** *հալել, հալելով մաքրել, հալելով դտել*:

вы'плавка *ճուլում*:

вы'плакать (— чу, — чешь, — чут; *hpm*. — ачь) *լալով ձեռք բերել, լալ, վողբալ*. (— глаза') *շատ լաց լինելով (աչքերը) փչացնել*:

вы'плакаться (— чусь, — чешься, — чутся; *hpm*. — ачься) *կուշտ լաց լինել, լաց լինելուց դադարել*:

вы'плата *վճարում, վճարելիք*:

вы'платить (— чу, — тишь, — тят), **выпла'чивать** *վճարել, հատուցանել (պարտքը)*. — в рассрочку *մաս-մաս վճարել, ժամկետներով վճարել*:

выплёвывать, вы'плюнуть *թքել, դուրս թքել, արտաթքել*:

выплёскивать, вы'плескать (— лещу, — ещешь, — щут; *hpm*. — ещи), **вы'плеснуть** *դուրս ցայտեցնել, շաղ տալ, դուրս չփել*:

вы'плести (— ту, — тешь, — тут; *hpm*. — ети; *mlig*. вы'плел, — ла, — ло) տես **выплетать**.

выплета'ть, вы'плести *հյուսել, հյուսել վերջացնել*:

выплыва'ть, вы'плыть (— ву, — вешь, — вут, *hpm*. — плыви) *լողալով ջրի տակից դուրս դալ, ջրի յերեսն յելնել*. պտկր. *յերևալ, հայտնվել*. она выплыла из комнаты *նա սենյակից դուրս սահեց*:

вы'плюнуть տես **выплёвывать**.

выпля'сывать (перед кем - либо) *մեկի առաջ պար դալ, պարել, կաքավել*:

выпола'скивать *վողողել, վողողելով մաքրել, ցողել*:

выполза'ть, вы'ползти (— ползу, — ползешь, — ползут; *hpm*. — лзи) տես **выпа'лзывать**.

выполне'ние *կատարում, իրագործում, լցում, կատարելը, լցնելը, իրագործելը*:

выполни'мый *կատարելի, ի կատար ածելի, գործադրելի*:

выполни'тель *m*. *կատարող, կատարածու, գործադրող, գործադրիչ*:

выполни'тельница *կատարող կին, կատարածուհի*:

вы'полнить, выполня'ть 1. *կատարել (խոստումը), լցնել*. 2. *ի կատար ածել, գործադրել (վորոշումը, դատավճիռը)*. 3. *կատարել, անել*. — долг *պարտքը կատարել, պարտականությունը կատարել*. — обещание *խոստումը կատարել*. — приказание *հրամանը կատարել*:

вы'полоскать (— щу, — щешь, — щут; *hpm*. — ощи) տես **выпола'скивать**.

вы'полоть (— полю, — полешь, — лют; *hpm*. — поли) տես **выпа'лывать**.

выпора'жнивать, вы'порожнить *դատարկել, պարպել*:

вы'пороть (— орю, — порешь, — рют; *hpm*. — ори) տես **поро'ть, выпа'рывать**.

вы'порхнуть տես **выпа'рхивать**.

вы'потрошить տես **потроши'ть**.

вы'править (— влю, — вишь, — вят; *hpm*. — авь) տես **выправля'ть**.

вы'правка 1. *ուղղում, չտկում*. 2. *առգմ. արդվածք, կեցվածք, ձիգ կեցվածք*:

выправля'ть, вы'править *ուղղել, ուղղագրել, սրբագրել, կոկել, չքոկել, արդել*. — отпуск *արձակուրդ ձեռք բերել, արձակուրդ ստանալ*:

выпра'стывать, вы'простать *դատարկել, պարպել*:

выпра'стываться *դատարկվել, պարպվել, բնական կարիքը հոդալ (դուրս դնալ)*:

выпра'шивать, вы'просить (— шу, — сишь, — сят; *hpm*. — си) *աղերսելով ձեռք բերել, թախանձելով ստանալ*:

выпрова'живать, вы'проводить (— жу, — дишь, — дят) *հեռացնել, արտաքսել*:

вы'просить տես **выпра'шивать**.

вы'простать տես **выпра'стывать**.

выпры'гивать, вы'прыгнуть *դուրս թռչել, դուրս նետվել*։
выпряга'ть *լծից արձակել*։
выпряда'ть 1. *մանել վերջացնել*. 2. *դուրս ցատկել, դուրս թռչել*։
выпрями'тель ա. (тока) *ելեկտ. հա-մուղիչ*։
вы'прямить (— млю, — мишь, — мят), **выпрямля'ть** *ուղղել, շըտկել*։
вы'прямиться (— млюсь, — мишься, — мятся), **выпрямля'ться** *ուղղվել, շտկվել*։
выпрямле'ние *ուղղում, շտկում, ուղղելը, շտկելը*։
вы'прясть (— ду, — дешь, — дут; ш/g. вы'прял, — ла, — ло) տես **выпрядать**.
вы'прячь (— прягу, — жешь, — гут; հրմ. — яги; ш/g. вы'пряг, — гла, — гло) տես **выпряга'ть**.
выпу'гивать, вы'пугнуть *վախեցնել, իրտնեցնել, վախցնել*։
вы'пукло *ուռուցիկ, ցցուն կերպով*։
вы'пуклость ի. *կորնթարդություն, ուռուցիկություն*։
вы'пуклый *կորնթարդ, ուռուցիկ, դուրս ցցված, ցցուն, կարկառուն*. ВЫПУКЛО-ВОГНУТЫЙ *կորնթարդ-գոգավոր, ուռուցիկ-գոգավոր (ապակի)*։
вы'пуск 1. *բաց թողում, արձակում, դուրս թողնելը, շրջանավարտներ, ընթացավարտներ*. — воды' *ջուրը բաց թողնելը*. — уча'щихся *շրջանավարտ աշակերտների արձակում, դուրս թողնելը*. — на во'лю *ազատ արձակում*. — из под ареста, из тюрьмы *կալանքից, բանտից ազատելը*. 2. *շին. ցցում, արտահեղ, հառնչակարկառ մաս, դարևանդ*. 3. *տեխն. բաց թողում, դուրս թողնելը (մետաղի)*. — чугуна из вагранки *թուջի բաց թողումը հալոցից*. — дыма *ծխի արձակումը, ծուխը բաց թողնելը*. 4. *պրակ, տետր (մաս-մաս լույս տեսնող գրքի, հանդեսի)*. 5. *եմիսսիա, ծղթադրամ բաց թողնելը, արտարկ*։
выпуска'ние *բաց թողնելը, դուրս թողնելը, արձակելը, ազատելը, բաց թողում, դուրս թողում, արձակում, ազատում, արտարկում*։
выпуска'ть, вы'пустить (— ущу, — устишь, — стят) *բաց թողնել, արձակել, դուրս թողնել, ազատել, ազատ թողնել*. — банкноты сверх дозволенного количества *թուլատրված քանակությունից ավելի բանկնոտ արտարկել*. — жи'дкий мета'лл из до'мны *տեխն. հալված մետաղը բաց թողնել հալոցից*. — из рук *ձեռքից բաց թողնել*. — из тюрьмы *բանտից արձակել, բանտից ազատել*. — газ из балло'нов *ռազմ. գազ արձակել բալոններից*։
выпуска'ющий (— ая, — ее) *տպագր թողարկու, թողարկիչ*։
выпускно'й *բացթողի, արձակման, ավարտման, ավարտական*. — кран *բացթողի ծորակ*. — ое отверстие *բացթողի անցք*. — ые экзамены *ավարտական քննություններ*։
выпу'тывать, вы'путать *խճճված բանը քանդել, հանել. պտկր. խճճված դրությունից ազատել*։
выпу'тываться, вы'путаться *ազատվել խճճված դրությունից, նեղ վիճակից դուրս գալ*։
выпу'чивать, вы'пучить *ուռցնել, չռել*։
вы'пушка *յեղրաչերտ (ղեմաի յեղրին կպցրած մուշտակի չերտ, ժապավեն)*։
выпы'тывать, вы'пытать *բռնահարցել, փորձել զոռով իմանալ, բռնությամբ իմանալ, խորամանկությամբ տեղեկանալ*։
выпь ի. *կենդ. ջրցուլ (արագիլների ընտանիքից)*։
выпя'ливать, вы'пялить (глаза') *չռել (աչքերը)*։
выпя'чивать, вы'пятить (— чу — тишь, — тят) *դուրս գցել, ընկրկել, հետ մղելով դուրս հանել, ցայտագրել*. — экипаж из сарая *կառքը հետ-հետ մղելով դուրս հանել սարայից*։
выпя'чиваться, вы'пятиться (— чусь, — тишься, — тятся) *դուրս սրծնել, դուրս ցցվել, յերեվան գալ, ցայտագրվել*։
выраба'тывать, вы'работать 1. *մշակել, չինել*. 2. *արտադրել, պատրաստել (չինվածքներ)*. 3. *դատել, վաստակել, աշխատել*։
вы'работка 1. *մշակում, պատրաստում*. 2. *արտադրանք, արտադրածը (վերջացրած), արտադրում*.

3· *դատում, վաստակած, աչխատած*:

выра'внивание *հավասարում, հավասարեցում*:

выра'внивать, вы'равнять *հարթել, ուղղել, չտկել*· разг. *հավասարեցնել, ուղիղ գծով կանգնեցնել*:

выра'ниваться, вы'равняться 1· *հարթվել, ուղղվել, չտկվել*· 2· *հավասարվել, ուղիղ գծով չարժվել, ուղիղ գծով կանգնել*:

выража'ть *արտահայտել, հայտնել*· — сочувствие *կարեկցություն արտահայտել, համակրություն հայտնել*:

выража'ться 1· *արտահայտվել, իր մտքերը հայտնել*· 2· *հայտնվել*:

выраже'ние *արտահայտություն, արտահայտում, դարձվածք*· простите за выражение *ներեցեք արտահայտությանս համար, ներեցեք այս դարձվածքը, ասած ասել*:

вырази'тельно *արտահայտիչ, ազդու կերպով*:

вырази'тельность ի· *արտահայտիչ լինելը, ազդու լինելը, դորավոր լինելը, արտահայտչություն, ազդվություն*· պտկր· *ուժ, դորություն*:

вырази'тельный *արտահայտիչ, ազդու*:

вы'разить (— жу, — зишь, — зят) տես выража'ть.

вы'разиться (— жу, — зишься, — зятся) տես выража'ться.

выраста'ть, вы'расти (— сту, — стешь, — стут; հրմ· — асти; անց· вы'рос, — сла) *աճել, զարգանալ, մեծանալ*· — бы'стро *արագությամբ աճել, արագ զարդանալ*· вы'росший в дере'вне *գյուղում մեծացած*:

вы'растить (— щу, — стишь, — стят), **выра'щивать** *մեծացնել, բուծանել, անուցանել*:

вы'рват (— рву, — рвешь, — рвут; հրմ· — рви) տես вырыва'ть.

вы'рваться (— рвусь, — рвешься, — рвутся; հրմ· — рвись) տես вырыва'ться.

вы'рез *կտրվածք, կտրուք, կտրուճ, կտրած-հանած տեղը, փոսը*· на вы'рез *կտորով, կտրելով*:

вы'резка 1· *կտրվածք, կտրել-հանելը*· 2· *կաղապար, օրինակ, տարազ (մոդայի)*:

вырезно'й *կտրելով հանած, կտրվի, փորած, փորագրած*:

выреза'ть տես выре'зывать.

выре'зывать 1· *կտրել, կտրել-հանել*· 2· *փորագրել (մետաղի, քարի, փայտի վրա), քանդակել*· 3· *գետորել, մորթոտել*:

выре'зываться *կտրվել, կտրվել-հանվել, փորագրվել, քանդակվել*:

вырисо'вывать, вы'рисовать (— исую, — суешь, — суют) *նկարել վերջացնել, խնամքով նկարել*:

вырисо'вываться *նկարվել, յերևալ, պատկերանալ*:

вы'ровнять տես выра'внивать.

вы'родиться (— жусь, — лишься, — дятся) տես вырожда'ться.

вы'родок (— дка) *այլասերվածք, տձե եյակ, այլանդակ եյակ, ճիվաղ, հրեշ*:

вырожда'ться, вы'родиться *այլասերվել*:

вырожде'ние *այլասերում*:

вы'ронить տես роня'ть.

выруба'ть, вы'рубить (— блю, — бишь, — бят) *կտրելով դուրս հանել, կտրել, կոտորել*:

вы'рубка *կտրելը, կոտորելը, կտրում, կոտորում*· — леса *անտառահատություն, անտառահատում*:

вы'ругать տես руга'ть.

вы'ругаться *մեմյանց փոխադարձաբար հայհոյել, անարգական խոսքեր ասել*:

выруча'ть, вы'ручить 1· *ազատել, նեղ տեղից հանել, փրկել, պրծացնել*· 2· *ձեռք բերել, ստանալ (դրամ և այլն)*:

вы'ручка 1· *արդյունք (վաճառված իրերի), գոյացած դրամը, հասույթ*· стоя'ть за вы'ручкой պտկր· *գանձապահություն անել, գանձարկղը կառավարել*· 2· պտկր· *ոգնություն, փրկում, թափում-աղատում*· приходи'ть на вы'ручку *ոգնության հասնել*:

вырыва'ние *դուրս քաշելը, պոկելը, փորելը, քանդելը, փորելով հանելը, պոկում, քանդում*· его вырвало *նա սիրտը հետ ավեց, փսխեց*:

вырыва'ть I, **вы рвать** 1· *դուրս քաշել, պոկել, խլել*· 2· *սիրտը հետ տալ, փսխել*· — с корнем *արմատով դուրս քաշել, արմատով հանել*· — из рук *ձեռքից խլել*· доктор вы-

рвал меня из рук смерти *բժիշկն ինձ մահվան ձեռքից պատեց*:

вырыва'ться *դուրս պրծնել, ճողոպրել, պատահել*. это у меня вырвалось невольно *այդ ակամա դուրս պրծավ բերնիցս*:

вырыва'ть II, вы'рыть *փորել, փորել-հանել*:

вы'рядить (— жу, — дишь, — дят), **выряжа'ть** *զուգել, զարդարել, պաճուճել, պճնել*:

вы'рядиться (— жусь, — дишься, — дятся), **выряжа'ться** *զուգվել, զարդարվել, պաճուճվել, պճնվել*:

вы'садить (— жу, — дишь, — дят) *տես* **выса'живать.**

вы'садка 1. (*տունկերի*) *փոխադրություն, փոխատնկում, մի տեղից հանել՝ մյուս տեղում տնկելը*. 2. *հանելը, իջեցնելը, իջնելը, ափհանում (նավից), իջեցում*:

вы'садиться (— жусь, — дишься, — дятся) *տես* **выса'живаться.**

выса'живать, вы'садить 1. *հանել, իջեցնել*. 2. (*տունկերը*) *փոխադրել, փոխատնկել*. 3. *ափ իջեցնել, ափ հանել, ցամաք հանել*:

выса'живаться 1. *դուրս ելնել, ցած իջնել*. 2. *փոխատնկվել*. 3. *նավից ափ դուրս գալ, ցամաք դուրս գալ*:

выса'сывать *ծծել*:

высве'ривать, вы'сверлить *ծակել, շաղափել, գայլիկոնել, արտածակել*:

высви'стывать, вы'свистать (— ищу, — ищешь, — щут; *hրմ*. — ищи) *չվացնել, չվչվացնել*:

вы'свободить (— божу, — одишь, — одят), **высвобожда'ть** *ազատել, թափել*:

высева'ть (семена) *ցանել, սերմանել*. — сквозь сито *մաղել, խախալել*:

высева'ться *ցանվել, սերմանվել, մաղվել, խախալվել*:

вы'севки *ի*. *թեփ, մանր հարդ, մղեղ, մաղուցք*:

высе'ивать *տես* **высева'ть.**

высе'иваться *տես* **высева'ться.**

высека'ть, вы'сечь 1. *կտրել, կտրտել, փորագրել*. 2. (огонь) *կրակ հանել*. 3. *ծեծել, թակել*. 4. *ծակծկրկել, ծակեր բանալ*:

выселе'ние *գաղթեցում, արտաբնակեցում, վտարում*:

вы'селить *տես* **выселя'ть.**

вы'селиться *տես* **выселя'ться.**

вы'селок (— лка. *hոգն*. вы'селки) *նորագյուղ, նորաշեն, գաղթեցրածների բնակավայր*:

выселя'ть, вы'селить *գաղթեցնել, արտաբնակեցնել, վտարել*:

выселя'ться *գաղթել, արտաբնակվել, վտարվել*:

вы'серебрить *տես* **серебрить.**

вы'сечка 1. *կտրելը, կտրտելը, ծակծկելը, կտրում, կտրտում, ծակծկում*. 2. *կրակ հանելը, հրահանում*. 3. *ծեծ, քոթակ*:

вы'сечь (— секу, — сечешь, — секут; *hրմ*. — секи; *անց*. высек, — кла, — кло) 1. *մտերմ*. *ծեծել, քոթակել*. *տես նաև* **сечь** 2. *տես* **высекать.**

вы'сеять *տես* **высе'ивать, высева'ть**

вы'сидеть (— жу, — дишь, — дят) **выси'живать** *յերկար նստած մնալ, հարանգստել, թուխս նստել, ճաղ հանել, նստած սպասել*. он высидел два года в тюрьме *նա յերկու տարի բանտում նստեց, նա յերկու տարի բանտ նստեց*:

выси'живание *յերկար նստած մնալը, հարանգստում, թուխս նստելը, ճաղ հանում*:

выска'бливание *քերում, արտաքերում, ընջում*:

выска'бливать *քերել, արտաքերել, ընջել*:

выска'зывать, вы'сказать (— жу, — жешь, — жут; *hրմ*. — ажи) *արտահայտել, ասել*. — мнение *կարծիք արտահայտել, կարծիք հայտնել*. — предположение *յենթադրություն անել*:

выска'зываться, вы'сказаться (— ажусь, — жешься, — жутся; *hրմ*. — жись) *արտահայտվել, իր կարծիքն հայտնել*. — за *արտահայտվել հոգուստ մի բանի*. — против *արտահայտվել դեմ*:

выска'кивать *դուրս թռչել, դուրս ցատկել*:

выска'льзывать, вы'скользнуть *սահել-դնալ, դուրս սահել, արտասահել, լպստալ*:

вы'скоблить *տես* **выска'бливать.**

вы'скобленный *քերված, արտաքերված, ընջված, մաքրված*:

выскольза'ть, вы'скользнуть *տես* **выска'льзывать.**

вы'скочить տես **выска'кивать.**

вы'скочка ընդ. 1. *աներես մարդ, անձնապաստան մարդ, պռոհներես մարդ.* 2. *նորելուկ, (սոց. տեսակետից) պատահական կերպով բարձր դիրքի հասած մարդ:*

выскреба'ть, вы'скрести (— ребу, — ребешь, — ребут; հրմ. — реби; անց. — реб, — ребла) *քերել, մաքրել.* — карандашом *խզրդել մատիտով:*

вы'слать (— шлю, — шлешь, — шлют; հրմ. — шли) տես **высыла'ть.**

вы'следить (— жу, — дишь, — дят), **высле'живать** *հետախուզել, հետքով վնտռել, հետավարել, հետքով գտնել:*

вы'слуга *ծառայելը, ծառայությունը վերջացնելը.* տես **заслу'га.** за выслугу лет *ծառայությունը վերջացնելու համար, ծառայության տարիները լրացնելու համար:*

выслу'живать, вы'служить *ծառայել, ծառայությունը վերջացնել, վաստակել, ծառայությամբ ձեռք բերել, արժանանալ:*

выслу'живаться, вы'служиться 1. (до ...) *ծառայելով հասնել, ծառայելով արժանանալ, ծառայելով ձեռք բերել.* 2. *քծնելով բարձրանալ, սողալով վեր բարձրանալ:*

выслу'шивание *ուշադրությամբ լսելը, մինչև վերջը լսելը:*

выслу'шивать, вы'слушать *ուշադրությամբ լսել, մինչև վերջը լսել.* բուժ. *լսելով կամ լսողությամբ ընթնել հիվանդին.* — беспристрастно *անաչառորեն լսել, անկողմնակալ կերպով լսել:*

высма'ливать, вы'смолить *ձյութել, ձղրել:*

высма'тривать, вы'смотреть (— трю, — тришь, — трят; հրմ. — три) *լավ դիտել, զննել, հետազոտել.* Я высмотрел удобное место в лесу *ես մի հարմար տեղ գտա անտառում, ես մի հարմար տեղ գտա անտառում.* — из око'шка *լուսամուտից դիտել.* — у кого-либо *մեկին նայելով մի բան սովորել:*

высме'ивать, вы'смеять *ծաղրել, ծանակել:*

вы'смолить տես **смоли'ть.**

вы'сморкать, вы'сморкнуть, высма'ркивать *խնչել, իր քիթը սրբել:*

вы'сморкаться, вы'сморкнуться *իր քիթը մաքրել, խնչել:*

вы'смотреть տես **высма'тривать.**

высо'вывать *դուրս հանել, դուրս ցցել.* — язык *լեզուն դուրս ցցել, լեզուն դուրս հանել:*

высо'ваться *դուրս ցցվել, դուրս կախվել.* — в окно *լուսամուտից դուրս ցցվել, լուսամուտից դուրս կախվել:*

высо'кий (— ая, — ое) *բարձր.* պոկր. *վեհ, վսեմ.* — ие ка'чества *բարձր հատկություններ, աչքի ընկնող հատկություններ.* — ого ро'ста *բարձր հասակով, բարձր բոյով, բարձրահասակ.* — ое давление *բարձր ճնշում.* — ий тала'нт *բարձր տաղանդ.* — ие идеалы *բարձր իդեալներ, վեհ իդեալներ, վսեմ գաղափարներ.* — ий слог *բարձր ոճ, վսեմ ոճ, վերամբարձ ոճ, ճոռոմ ոճ.* — ий го'лос *բարձր ձայն.* — ая цена *բարձր գին.* — ая вода' *բարձրացած ջուր, յևյած ջուր, վարար ջուր, հորդացած ջուր.* Я о нём высокого мнения *ես նրա մասին բարձր կարծիք ունեմ, ես մեծ կարծիք ունեմ նրա մասին:*

Высо'кая По'рта *Բարձր Դուռ (Թյուրքիայի դիվանագիտ. անունը):*

высокоблагоро'дие *բարձր բարեծնընդություն:*

высокодержа'вный *բարձրադույն իշխանության տեր, բարձրահեծան:*

высококвалифици'ро'ванный *բարձրորակյալ, բարձրորակ:*

высокома'рие *բարձրամտություն, հպարտություն, գոռոզություն, ամբարտավանություն:*

высокоме'рничать *հպարտություն անել, գոռոզություն անել, ամբարտավանություն ցույց տալ, բարձրամտել:*

высокоме'рно *հպարտությամբ, գոռոզաբար, ամբարտավան կերպով, բարձրամտորեն:*

высоке'рный *հպարտ, գոռոզ, ամբարտավան, բարձրամիտ:*

высокомо'щный *հզոր, մեծազոր:*

высоконра'вственный *բարձր բարոյական, գերազնիվ, աղնվաբարո:*

высокопа'рно *փքուն, բարձրաթռիչ,*

ճոռոմ կերպով, վերամբարձորեն, բարձրասլաց:

высокопа'рность f. *փքունութ-յուն, ճոռոմութ-յուն, վերամբարձութ-յուն, բարձրաթռիչքութ-յուն, բարձրասլացութ-յուն:*

высокопа'рный *փքուն, ճոռոմ, վերամբարձ, բարձրաթռիչ, ամբարտավան, բարձրասլաց:*

высокопоста'вленный *բարձրաստիճան, բարձրադիր:* պտկր. *անվանի, յերևելի:*

высокопочте'нный *մեծարգո, խիստ հարգելի, մեծապատիվ:*

высокопревосходи'тельство *բարձր գերազանցութ-յուն:*

высокопреосвяще'нный *բարձր սրբազնութ-յուն, գերապատիվ:*

высокопреосвяще'нство *բարձր սրբազնութ-յուն, գերապատվութ-յուն:*

высокопреподо'бие *բարձրապատվութ-յուն, վերապատվութ-յուն:*

высокопреподо'бный *բարձրապատիվ, վերապատվելի:*

высокопро'бный *բարձրահարդ, բարձր հարդի (բարձր տոկոս ունեցող վոսկեղեն, արծաթեղեն).* պտկր. *պատվական, վեհ, վսեմ:*

высокоро'дие *բարեծննդութ-յուն, գերազնվութ-յուն:*

высокоро'слый *բարձրահասակ:*

высокоство'льный *բարձրաբուն, հաստաբուն:*

высокоторже'ственный *մեծահանդես:*

высокоуважа'емый *մեծարգո, գերարգո:*

вы'сосать (— су, — сешь, — сут; hрм. — си) տես **выса'сывать.**

высота' *բարձրութ-յուն, բարձունք.* պտկր. *վեհութ-յուն, վսեմութ-յուն, (ծանրաչափի, ջրի և այլն) բարձրութ-յան աստիճան.* быть на высоте положения *դրութ-յան բարձրութ-յան վրա լինել:*

высотоме'р *բարձրաչափ:*

вы'сохнуть տես **высыха'ть.**

высоча'йший (— ая, — ее) *բարձրադույն, ամենաբարձր:*

высо'чество *բարձրութ-յուն* (տիտղոս):

вы'спаться (— плюсь, — пишься, — пятся; hрм. — спись) տես **высыпа'ться II.**

выспра'шивать, вы'спросить (— шу, — сишь, — сят) *հարցուփորձել, հարցափորձել, հարցուփորձով տեղեկանալ:*

вы'спренность f. *վեհութ-յուն, բարձրութ-յուն, վսեմութ-յուն:*

вы'спренний *վեհ, վսեմ, բարձր, յերկնային, վերամբարձ:*

вы'спросить տես **выспра'шивать.**

вы'ставить (— влю, — вишь, — вят; hрм. — авь) տես **выставля'ть.**

вы'ставиться (— влюсь, — вишься — вятся; hрм. — авься) տես **выставля'ться.**

вы'ставка *ցուցահանդես, ցուցադրութ-յուն, ցուցադրում.* — скота *տավարի ցուցահանդես, անասունների ցուցահանդես.* — образцо'в това'ров *ապրանքների նմուշների ցուցահանդես:*

выставле'ние на пока'з *ցուցադրում, ցուցադրելը:*

выставля'ть, вы'ставить *ցուցադրել, դուրս դնել, դնել, դուրս բերել, նկարագրել.* — число на документе *վավերագրի վրա թիվը նշանակել, փաստաթղթի վրա թվական դնել, փաստաթղթերը թվադրել, վավերագրերը թվանշել.* — на пока'з *ցուցադրել.* — свою кандидату'ру *իր թեկնածութ-յունը դնել.* — на посмешище *ծաղր ու ծանակի առարկա դարձնել:*

выставля'ться *ցուցադրվել, դուրս հանվել, իրեն ցույց տալ, ձևացնել:*

выставно'й *ցուցադրած, հանովի, ցուցադրելի:*

вы'ставочный *ցուցահանդեսի, ցուցահանդեսային.* — павильон *ցուցահանդեսային սրահ, ցուցահանդեսի պավիլյոն:*

выста'ивать, вы'стоять *դիմանալ, տանել, յերկար կանգնած մնալ.* պտկր. *հաստատուն կենալ.* — часа'ми *ժամերով կանգնած մնալ:*

выста'иваться 1. *տևականալ (յերկար մնալուց հատկութ-յունը փոխել).* 2. (խմիչքների մասին) *յերկար մնալուց փչանալ, անհամանալ, խունանալ.* 3. *յերկար մնալուց թմրանալ, համուհոտ ձևոք բերել:*

выстёгивать, вы'стегать 1. *կտորը կարել, մկղակել, չուլալել.* 2. *արձակել, դուրս գցել, դուրս հանել.* 3. *մարակել, ձաղկել, խարազանել:*

выстила'ть, вы'стлать *հատակել, ատ-*

լահատակել. — досками пол *հատակը տախտակել*:

вы'стилка *հատակում, սայահատակում, տախտակում, սփռում, սփռվածք*:

вы'стирать см. **стира'ть**.

вы'стлать (— стелю, — стелешь, — стелют; hpm. — ели) см. **выстила'ть**.

вы'стоять см. **выста'ивать**.

выстра'гивать, вы'строгать *խարտիզել, ռանդով կոկել, ռանդել*:

вы'страдать *տառապել, տանջվել, չարչարանքով ձեռք բերել*:

выстра'ивать, вы'строить *չինել, կառուցել, — կանոնացնել, չարել, կազմել, հարդարել*. — во фронт *ճակատով չարել, ճակատ կազմել*:

выстра'иваться *չարվել, դասավորվել*:

выстра'чивать *մկդակել, չուլալել*:

вы'стрел *ձիգ, ձգյուն, ձգոց, արձակյուն, պայթյուն, արաքոց, կրակոց*. — с целью трево'ги *կրակոց տագնապի նպատակով, տրաքոց տագնապ առաջ բերելու նպատակով*. — для остра'стки *կրակոց վախեցնելու համար, վախեցնելու նպատակով*. — прямой наводкой *կրակոց ուղղակի նշանառությամբ*. — холостой *սին ձիգ, անգնդակ կրակոց*. на расстоянии ружейного выстрела *հրացանի գնդակի հասցեության տարածության վրա*. дальность выстрела *ձիգի հասցեություն, ձգյունի հասցեություն*. взять без единого выстрела *առանց մի հատիկ արձակյունի վերցնել*:

вы'стрелить *արձակել, կրակել, ձգել*. см. **стреля'ть**. он выстрелил в меня из пистолета *նաատրճանակ կրակեց ինձ վրա, նա ինձ վրա ատրճանակ արձակեց*:

выстрига'ть, вы'стричь (— стригу, — жешь, — гут; hpm. — иги; шёд. вы'стриг, — гла, — гло) см. **стричь**.

вы'строгать см. **выстрагивать** и **строга'ть**.

вы'строить см. **выстра'ивать**.

вы'строиться см. **выстра'иваться**.

вы'строчить см. **выстра'чивать**.

вы'стругать см. **выстра'гивать**.

вы'студить (— стужу, — студишь, — студят), **высту'живать** *սառցնել, պաղեցնել*:

высту'кивание *չխկացնելը, թխկացնելը, չխկչխկացնելը, թխկթխկացնելը, չխկացում, թխկացում, չըխկչըխկացում, թխթխկացում*:

высту'кивать *չխկացնել, չխկչխկացնել, թխկացնել, թխկթխկացնել, թխկթխկացնելով քննել հիվանդին*:

вы'ступ *յելուստ, յելուն, ցայտ, դուրս ցցված մաս, քիթ, կարկառ*:

выступа'ть, вы'ступить (— плю, — пишь, — пят) 1. *յելնել, դուրս գալ, դուրս յելնել, հանդես գալ, յելույթ ունենալ*. 2. *ճարտ. առաջ կարկառվել, դուրս ցցվել*. 3. (*զորքի մասին*) *դուրս գալ, յելնել*. — в печати *հանդես գալ մամուլի մեջ*. — на сцене *բեմ դուրս գալ*. — с речью *ճառով հանդես գալ, ճառ արտասանել*. — в боевом порядке *մարտական կարգով առաջ շարժվել*. сынь выступила по всему его телу *ցանը դուրս տվեց նրա ամբողջ մարմնի վրա*. река выступила из берегов *գետն ափերից դուրս յեկավ*:

выступле'ние 1. *յելնելը, հանդես գալը*. 2. *յելույթ*. — в печати *մամուլի մեջ հանդես գալը, յելույթ մամուլի մեջ*. — из берего'в *ափերից դուրս գալը*:

выстыва'ть вы'стыть (— ыну, — ынешь, — нут; hpm. — ынь) *պաղել, զովանալ, հովանալ*:

вы'сунуть см. **высо'вывать**.

вы'сунуться см. **высо'ваться**.

высу'шивание *չորացնելը, ցամաքեցնելը, չորացում, ցամաքեցում*:

высу'шивать, вы'сушить *չորացնել, ցամաքեցնել*:

высу'шиваться, вы'сушиться *չորանալ, ցամաքել*:

вы'сший (— ая, — ее) (hամեմ. և գերադր. աստիճ.) см. **высокий** *բարձրագույն, վերին, առավելագույն*. — ая инстанция *բարձրագույն ատյան*. — суд *բարձրագույն դատական ատյան*. — апелляцио'нный суд *բարձրագույն վերադատ դատարան, բարձրագույն վճռափոխ դատարան*. — ая предложенная цена *առաջարկված ամենաբարձր գինը*. — ее образова'ние *բարձրագույն կրթություն*. — ая матема'тика *բարձրագույն մաթեմատիկա*.

— ме'ра социа'льной защи'ты *սոցիալական պաշտպանության առավելագույն պատիժը*. — ее благо *բարձրագույն բարիք*. — ее учебное заведение *բարձրագույն ուսումնական հիմնարկ*. — ий начальник *վերին պետ*:

высыла'ть 1. *ուղարկել, ճամբել*. 2. *վտարել, արտաքսել, աքսորել, տարագրել*:

высыла'ться 1. *ուղարկվել, ճամբվել*. 2. *վտարվել, աքսորվել, տարագրվել, արտաքսվել*:

вы'сылка 1. *վտարում, աքսորում, տարագրում, արտաքսում*. 2. *առաքում, ուղարկում*:

высыпа'ть 1. *ածել, թափել*. 2. *բուժ. դուրս տալ*. у него высыпало на теле *նրա մարմնի վրա դուրս է տվել*:

высыпа'ться I *դուրս թափվել, դուրս ածվել*:

высыпа'ться II, **вы'спаться** (— сплюсь, — спишься, — спятся; *հրմ*. — спись) *քնից կշտանալ, քունը հանել, քունն առնել*:

высыха'ть *չորանալ, ցամաքել*:

высь *ի*. *բարձրություն, բարձունք*:

выта'лкивать *հրելով դուրս գցել, դուրս մղել*. — в шею *վզակոթին տալով դուրս գցել*:

вытанцо'вывать *պարել, կաքավել*:

вытанцо'вываться *կուշտ պարել*. *գռեհկ. հալոզվել*:

выта'пливать, вы'топить 1. *վառել (վառարանը), տաքացնել*. 2. *հալել (մետաղ և այլն)*:

выта'пливаться *հալվել*:

выта'птывать, вы'топтать *տրորել, վոտնատակ տալ, տրորելով կեղտոտել*:

вы'таращить *տես* **тара'щить.**

выта'скивать, вы'таскать *դուրս քաշել, դուրս հանել*:

выта'чивать, вы'точить 1. *չարխել, ճախարակել*. 2. *սրել, հետաննել*:

вы'тащить *տես* **выта'скивать.**

вы'твердить (— жу, — дишь, — дят), **вытве'рживать** *անգիր անել, սերտել (դասը և այլն)*:

вытека'ть, вы'течь (— теку, — течешь, — текут; *հրմ*. — теки; *անց*. вы'тек, — кла, — кло) *դուրս հոսել, արտածորել, արտահոսել, (գետի մասին) բղխել, սկիզբն առնել*. из этого вытекает, что ... *դրանից բղխում է, որ...*

вы'тереть (— тру, — трешь, — трут, *հրմ*. — три; *անց*. вы'тер, — ла — ло) *տես* **вытира'ть.**

вы'тереться (— трусь, — трешься — трутся; *հրմ*. — трись; *անց*. — терся, — терлась) *տես* **вытира'ться.**

вы'терпеть (— плю, — пишь, — пят *հրմ*. — рпи) *տես* **терпе'ть.**

вы'тесать (— тешу, — шешь, — шут; *հրմ*. — теши) *տես* **вытёсывать.**

вытесне'ние *վանում, դուրս մղելը, տեղից դուրս հանելը, արտամղում, դուրս հանում*:

вы'теснить, вытесня'ть *դուրս մղել, տեղից (դիրքից) հանել, քշել*. — иностранных конкурентов *դուրս մղել ոտարերկրյա մրցորդներին*:

вытёсывать, вы'тесать *տաշել, կոփել, կոկել*:

вы'течь *տես* **вытека'ть.**

вытира'ть *չփել, մաքրել, սրբել, սրբելով չորացնել*:

вытира'ться *չփվել, սրբվել, իրեն չփել, իրեն սրբել*:

вы'тиснить, вытисня'ть *տպել, դրոշմել, արտատպել*:

вы'ткать (— тку, — ткешь, — ткут; *հրմ*. — тки) *տես* **ткать.**

вы'толкать, вы'толкнуть *տես* **выта'лкивать.**

вы'топить (— плю, — пишь, — пят) *տես* **выта'пливать.**

вы'топтать (— пчу, — пчешь, — пчут; *հրմ*. — пчи) *տես* **выта'птывать.**

выторго'вывать, вы'торговать (— гую, — гуешь, — гуют) *առևտրով վաստակել, սակարկելով ձեռք բերել, սակարկչահել, եժան գնել*:

вы'точить *տես* **выта'чивать.**

вы'травить (— влю, — вишь, — вят) *տես* **вытра'вливать.**

вы'травка, вытра'вливание 1. *դեղատարում*. 2. *հալածում*. 3. *արածավեր*:

вытра'вливать, вытравля'ть 1. *կիզելով՝ հանել, ջնջել*. 2. *կերցնել, արածացնել, արածացնելով փչացնել*. 3. *դուրս քշել, հալածել, բանտից հեռացնել*:

вы'трамбовать (— бую, — буешь, — буют) տես **трамбова'ть.**

вы'требовать (— бую, — буешь, — буют) տես **тре'бовать.**

вы'трезвить (— влю, — вишь, — вят), **вытрезвля'ть** զգաստացնել, սթափեցնել, հարբեցողութիւնից հետ պահել։

вы'трезвиться (— влюсь, — вишься, — вятся), **вытрезвля'ться** զգաստանալ, սթափվել, քեֆը թողնել, ուշքի գալ։

вытрезвле'ние զգաստացում, սթափեցում, ուշքի բերելը։

вытряса'ть, вы'трясти (— ясу, — ясешь, — ясут; հրմ. — яси; անց. — ряс, — рясла) դուրս ածել, թափ տալով դուրս ածել։

вытря'хивать, вытряха'ть, вы'трясть թափ տալ, թոթափել, դուրս դցել, դուրս թափել, շաղ տալ։

выту'ривать, вы'турить, вы'турнуть վռնդել, դուրս քշել, վանել, հալածել, արտաքսել։

выть (вою, воешь, воют; հրմ. вой) վոռնալ։

вытьё վոռնոց։

вытя'гивание ձգում, դուրս քաշելը, դուրս բերելը, դուրսքաշում, դուրսբերում։

вытя'гивать, вы'тянуть ձգել, ձիգ տալ, դուրս քաշել, տարածել, պարզել, մեկնել։

вытя'гиваться, вы'тянуться ձգվել, յերկարել, դուրս քաշվել։

вы'тяжка 1. դուրս քաշելը, ձիգ կանգնելը, ձգվածք. 2. հյութ, մըղվածք, մուղ։

вытяжно'й 1. քաշող, ձգող, ձգական. 2. մղած, քաշելով ստացված։

вы'тянуться տես **вытя'гиваться.**

вы'удить (— жу, — дишь, — дят), **выу'живать** կարթով ձուկ վորսալ, կարթել, վորսալով սպառել. պտկր. դուրս քաշել, կորզել, խմանալ։

вы'утюжить արդուկել, կոկել։

выу'чивать, вы'учить 1. սովորեցնել, ուսուցանել. 2. սովորել, ուսանել։

вы'учка սովորեցնելը, վարժեցնելը, վարժեցում. отда'ть на вы'учку սովորեցնելու տալ, վարժեցնելու հանձնել։

выха'живать մեծացնել, սնուցանել. (от болезни) խնամելով հիվանդութիւնից ազատել։

выхва'ливать, выхваля'ть գովել, գովաբանել, փառաբանել, ներբողել, դրվատել։

вы'хватить (— чу, — тишь, — тят), **выхва'тывать** դուրս քաշել, շորթել, կորզել։

выхва'тывание շորթելը, կորզելը, խլելը, դուրս քաշելը, շորթում, կորզում, խլում, դուրսքաշում։

вы'хлебать, вы'хлебнуть գդալով ուտել, գդալել, ձձելով խմել, փռռացնելով խմել։

вы'хлопотать (— почу, — почешь, — почут; հրմ. — чи) ճիգ գործ դնելով մի բան ստանալ, ջանալով ձեռք բերել։

вы'ход 1. յելք, յելնելը, դուրս գալը. 2. յերեսաթէթ, տեսիլ. 3. (վերջին, հանքահորի, ներքին գործարանի) բերան, դուռ, մուտք. 4. ճար, միջոց. — товарный ապրանքային յելուն. при выходе из дома տնից դուրս գալիս, տնից յելնելիս. дать выход чувству զգացմունքին յելք տալ, զգացմունքին ասպարեզ տալ. это единственный выход այս միակ յելքն է. по выходе из комиссии հանձնաժողովից դուրս գալուց հետո. зал имеет два выхода դահլիճն յերկու յելք ունի, դահլիճն յերկու դուռ ունի. другого выхода нет այլ յելք չկա, ուրիշ ճար չկա։

вы'ходец (— дца) պանդուխտ, գաղթական, վտարանդի, յելուզակ։

выходи'ть (— жу', — дишь, — дят), **выйти** 1. յելնել, դուրս գալ, լույս տեսնել, հայտնվել. 2. վերջանալ, սպառվել. — в отставку հրաժարական տալ, պաշտոնից հրաժարվել. — из печа'ти մամուլի տակից դուրս գալ, լույս տեսնել. — из затруднительного положения դժվար դրութիւնից յելնել, դժվար վիճակից դուրս գալ. — нару'жу հայտնվել, յերեան գալ. — из берего'в ափերից դուրս գալ. — из пределов սահմաններից դուրս գալ. — за'муж մարդու գնալ, ամուսնանալ. — из равновесия հավասարակշռութիւնից դուրս գալ, հավասարակշռութիւնը կորցնել. — в лю'ди մարդ դառնալ, մարդամէջ մտնել, լավ պաշտոններ ձեռք բերել. — из употребления գործածութիւնից յելնել, գործածութիւնից դուրս

դալ։ — из себя համբերությունից դուրս գալ, կատաղել։ — на улицу փողոց դուրս գալ։ выходит, что Вы были правы դուրս է գալիս, որ Դուք իրավացի եյիք։ это не выходит у меня из ума այդ բանն իմ մտքից դուրս չի գալիս։ у нас выходит много керосина մենք շատ նավթ ենք սպառում։

вы'ходить (— жу, — дишь, — дят) տես **выха'живать.**

вы'ходка ծայրահեղ արարք, ապշեցուցիչ վարմունք, արտառոց վարմունք, հնարամտություն։ я не ожидал от него такой выходки յես նրանից այդպիսի արտառոց վարմունք չեյի սպասում։

выходно'й յելքի, յերնելու, դուրս գալու։ — сигнал դուրս գալու ազդանշան։ — ая стрелка յելքի սլաք։ — день հանգստի որ, ազատ որ։ — ое пособие արձակման նպաստ։ я сегодня выходной խոսակից։ այսոր իմ հանգստի որն է, այսոր իմ ազատ որս է։

выхола'щивание ներքինացում, ամլացում, ամորձատում, կտրում, մալում, կտելը, մալելը։

вы'холить տես **холи'ть.**

вы'холостить (— лощу, — стишь, — стят) տես **холостить.**

вы'холенный լավ պահված, փայփայված, դիրդ պահած։

вы'хухолий (— лья, — лье) մշկամկան։

вы'хухоль ի։ մշկամուկ (Myogale)։

выцара'пывать, вы'царапать ճանկրտել, ճանկռել, ճանկռտելով հանել։

вы'цвести (— ету, — етешь, — тут; իրմ։ — ети), **выцветать** 1։ ծաղկել, փթթել, բացվել։ 2։ գունաթափվել, դույնը գցել, խունանալ։

выцвета'ние 1։ ծաղկեր, փթթելը, բացվելը, ծաղկում, փթթում, բացում։ 2։ գունաթափվելը, խունանալը, գունաթափում, խունացում։

вы'цветший (— ая, — ее) 1։ ծաղկած, բացված, փթթած։ 2։ գունաթափված, դույնը գցած, խունացած։

вы'цедить (— жу, — дишь, — дят), **выце'живать** ծորեցնել, հոսեցնել։

вычека'нивать, вы'чеканить կտրել, դրոշմել (դրամ)։

вычёркивать, вы'черкнуть ջնջել, հանել ցուցակից։ — из памяти հիշողությունից հանել, հիշողությունից ջնջել։

вы'чернить սևացնել, մրոտել։

выче'рпывать, вы'черпнуть, вы'черпать դատարկել, դուրս ածել, պարպել։

вы'чертить (— чу, — ртишь, — ртят) նկարել, գծել վերջացնել։ вы'черченные бро'ви նկարած հոնքեր, դեղով գծված հոնքեր, ներկած հոնքեր։

вы'чески ա։ ի։ սանրելուց դուրս յեկած մազեր, սանրի վրա մնացած մազեր, վռուվանք, քոլք։

вы'честь (— чту, — чтешь, — чтут; անց։ вычел, — чла, — чло) տես **вычита'ть II.**

вычёсывать, вы'чесать (— ешу, — ешешь, — шут; հրմ։ — еши) սանրել, դեղել։

вы'чет հանուրդ, բարձում, հաննելը, հանում։ — из жа'лования հանուրդ ռոճկից։ за вычетом расходов հանելով ծախսերը, ծախսերը դուրս յեկած։

вы'четные деньги հանուրդադրամ։

вычисле'ние հաշվարկում, հաշվում, հաշվարկելը, հաշվելը։

вы'числить, вычисля'ть հաշվել, հաշվարկել։

вычисли'тель ա։ հաշվարկու, հաշվարար։

вы'чистить (— щу, — стишь, — стят) տես **вычища'ть.**

вычита'емое մաթ։ հանելի։

вычита'ние բարձում։ բվր։ հանում։

вы'читать, вычи'тывать I. կարդալ՝ իմանալ, կարդալով՝ գտնել, տեղեկանալ։ я это вычитал в каком-то журнале յես այդ բանը կարդացել եմ ինչ-որ մի ժուռնալում։

вычита'ть, вычи'тывать II. բվր։ հանել։

вычища'ть, вы'чистить 1։ մաքրել, սրբել։ 2։ (հիմնարկությունից, հաստակցությունից) վտարել, զտել։

вы'чурно զարդարուն կերպով, պաճուճված կերպով, սեթևեթյալ։

вы'чурность ի։ զարդարանք, պաճուճանք, զարդարվածություն, արվեստականություն, չինծուություն։

вы'чурный զարդարուն, պաճուճված,

պչրված, սեթևեթյալ, չինծու, արհեստական:

вы'чуры *հ.* *զարդարանքներ, անճաշակ զարդեր:*

вышвы'ривать, вы'швырнуть *դուրս շպրտել, դուրս նետել:*

вы'ше (տես **высокий**) *ավելի բարձր, ավելի վեր.* как сказано выше *ինչպես ասված է վերևում, ինչպես վերևն ասված է.* — номинальной стоимости *անվանական արժեքից բարձր.* быть выше мелкой зависти *մանր նախանձից բարձր լինել.* — подозрений *կասկածներից վեր.* — наших сил *մեր ուժերից վեր.* четыре градуса выше нуля *զրոյից չորս աստիճան բարձր:*

вы'ше ... *վերև...*

вышеозна'ченный *վերևում նշանակված, վերոնշված:*

вышеупомено'ванный *վերևում հիշված, վերևում անվանված:*

вышеприведённый *վերևում մեջ բերված, վերևում բերված:*

вышеука'занный *վերևում նշված, վերևում մատնանշված:*

вышеупомя'нутый *վերոհիշյալ, վերևում հիշված:*

вышиба'ла, вышиба'по *ա.* *դուրս նետող, պանդոկների և անառականոցների դռնապան:*

вышиба'ние *խփելով դուրս դցելը, դուրս նետելը, դուրս դցում, դուրս նետում:*

вышиба'ть *խփելով դուրս դցել, դուրս նետել:*

вы'шибить (— бу, — бешь, — бут; *անց.* вышиб, — бла, — бло) տես **вышиба'ть.**

вышива'нье *ասեղնագործում, ասեղնագործելը:*

вышива'ть *ասեղնագործել:*

вы'шивка *ասեղնագործություն, բանվածք:*

вышивно'й *ասեղնագործած, ասեղնագործ:*

вышина' (*հոգն.* вышины', — ши'н, — на'м) *բարձրություն, բարձունք, բլուր:*

вы'шить (— шью, — шьешь, — шьют; *հրմ.* — шей) տես **вышива'ть.**

вы'шка *վերնատուն, դիտանոց, դիտարան, աշտարակ, վերնակ.* наблюда'тельная вы'шка *դիտանոց.* сторожева'я вы'шка *պահապանական դիտանոց, պահադիտանոց:*

вы'школить *կրթել, վարժեցնել:*

вышлифо'вывать *հղկել, վաղորկել:*

вы'шмыгнуть *դուրս թռչել, արագ և աննկատելի դուրս պրծնել, ծլկվել:*

вы'шний տես **вы'сший.**

Вы'шний - Волочо'к *Վիշնի-Վոլոչոկ:*

выштукату'ривать, вы'штукатурить *ծեփել, կճաճեփել, սվաղել:*

вы'шутить (— чу, — тишь, — тят), **вышу'чивать** *ծաղրել:*

выщепа'чивать, вы'щепочить *նյութերի լուծական մասերը դուրս քաշել, մոխրայրի մեջ լվանալ, մոխրայրել, մաքրել, տարալվանալ:*

вы'щербленный *կտրատված, հաշվեփայտի վրա նշնած, քյարթած:*

выщи'пывание *փետելը, քաշել հանելը, փետում, քաշում-հանում:*

выщи'пывать, вы'щипать (— плю, — плешь, — плют; *հրմ.* — ипли) *փետել, քաշել-հանել:*

выщу'пывать, вы'щупать *շոշափել, շոշափելով գտնել:*

вы'я տես **ше'я,** склонить выю *վիզը ճկել, վիզը խոնարհել, պարանոցը ճկել.* — непреклонная *խստապարանոցություն, համառություն:*

вы'явить (— влю, — вишь, — вят), **выявля'ть** *հայտաբերել, բաց անել:*

вы'явиться (— влюсь, — вишься, — вятся), **выявля'ться** *հայտնվել, յերևալ, հայտաբերվել:*

выявле'ние *հայտաբերում, յերևալը, յերևում:*

выясне'ние *բացատրություն, բացատրում, պարզաբանություն, պարզաբանում, լուսաբանություն, լուսաբանում:*

вы'яснить, выясня'ть *պարզել, բացատրել, պարզաբանել, լուսաբանել:*

вы'ясниться, выясня'ться *պարզվել, բացատրվել, պարզաբանվել, լուսաբանվել:*

вью'га *բուք, ձյունախառն մրրիկ:*

вью'жный *բուքի:*

вьюк (*հոգն.* вью'ки', — ю'ко'в) *հակ, բեռ, դրաստարեռ:*

вьюн 1. *կենդ. ձուկ* (Cobitidae *սեմակից*). 2. *բուս. դաշտաբազեղ* (convolvulus arvensis), *պատատուկ.* 3. *պտկր. ճարպիկ մարդ, քծնող մարդ, արագաշարժ մարդ:*

вью́чить բեռնել, բեռ կապել, հակ կապել։
вью́чный բեռան, բեռնակիր, բեռնաբարձ, բարձկան. — ая лошадь բեռնաբարձ ձի. — ое животное բեռնաբարձ կենդանի, բեռնակիր կենդանի։
вью́шка վառարանի կափույր, կափարիչ։
вью́щийся (— аяся, — ееся) փաթաթվող, պատատվող, վոլորվող, խուճուճ. տես **ви́ться.** вьющееся растение փաթաթվող բույս, պատատաբույս։
Вю́ртемберг Վյուրտեմբերգ։
вя́жущий (— ая, — ее) մածուցիկ, կուչ ածող, կծկեցնող։
вяз ծփի, կնձնի։
вяза́льный գործելու, հյուսելու. — ая спи́ца գործելու ճաղ, հյուսելու միլ. — ая игла գործելու միլ, գործելու ասեղ։
вяза́льщик խուրձ կապող, կապող, կապիչ, գործող։
вяза́льщица խուրձ կապող կին, գործող կին։
вяза́ние կապելը, գործելը, հյուսելը, կապում, հյուսում, գործում։
вяза́нка կապուկ, չալակ (փայտ), տրցակ, խուրձ։
вя́заный գործած։
вяза́нье գործվածք, գործված իր։
вяза́ть (— жу́, — жешь, — жут; hрм. — жи) 1. կապել. 2. գործել, հյուսել (գուլպա և այլն)։
вяза́ться (— жу́сь, — жешься, — жутся; hрм. — жись) կապվել, խառնվել. это не вя́жется այս չի կապվում, չի ներդաշնակում, չի սազում։
вязи́га տես **визи́га.**
вя́зка կապելը, կապում, կապ, կցելը, կցում, գործվածք։
вя́зкий (— ая, — ое) 1. ճիլ, մածան, մածական, կպչուն. 2. (хлеб մասին) ճահճային, խրուտ։
вя́зкость ի. 1. մածանություն, ճլություն, մածականություն, կպչունություն. 2. ճահճայնություն, խրուտություն։
вя́знуть (անց. вя́знул, — ла, — ло և вяз, вязла, — зло) խրվել, թաղվել (ձյունի, ցեխի, ճահճի մեջ)։
вя́зо́вые կնձնենիների, ծփինների։
вязь ի. կապելը, կապ, չղթա (ծաղկից, կանաչ տերևներից), զարդագիր։
вя́ление ոդում չորացնելը, քամհարում, ցամաքեցում։
вя́леный ճլորած, չորացրած, քամհարած. — ое мясо ծխով չորացրած միս, ապխտած միս, ապուխտ։
вя́лить ոդում չորացնել, քամհարել, ցամաքեցնել, ապանձել։
вя́литься չորանալ, ցամաքել (ոդի մեջ, քամու ազդեցությամբ)։
вя́ло թառամած կերպով, թարշամած կերպով, ալարելով։
вя́лость ի. թառամություն, թարշամություն, թուլություն, ջլատություն, դանդալոշություն, ալարկոտություն։
вя́лый թառամած, թարշամած, թույլ, ջլատ, ալարկոտ, դանդալոշ. — ая торговля թույլ առևտուր։
вя́нуть թառամել, թարշամել, թոշնել, ուժից ընկնել. так что уши вя́нут այնպես վոր մարդու ականջները ղժժում են, այնպես վոր մարդու ականջները ցավում են, այնպես վոր մարդ ուզում է ականջները փակել։
Вя́тка Վյատկա (քաղաք)։
вя́тка Վյատկայի ձի։
вя́тский (— ая, — ое) Վյատկայի։
вя́щий (— ая, — ее) ավելի մեծ, ավելի բարձր, մեծագույն, ամենամեծ, ամենաբարձր, գերազանց. в вящшей радости ի մեծագույն ուրախություն։

Г

Г, г Գ, գ։
Гаа́га Հաագա։
гаа́гский (— ая, — ое) Հաագայի։
габари́т յերկրդ. դարարիտ, գծապրոֆիլ, գծավայր։
Гава́и Հավայան կղզիներ։
Гава́нна Հավաննա։
гава́нна, гава́нская сига́ра Հավաննայի սիգար, հավաննա։
га́вань ի. նավահանգիստ։
гавиа́л կենդ. գավիալ (krokodeilosի մի տեսակ)։

га'вканье հաչոց, հաչելը:
га'вкать, га'вкнуть հաչել:
гаво'т զաւոտ (ֆրանսական պար):
Гаврии'л Գաբրիել:
га'га կեռդ· այգիերուկ:
гага'ра սուզահավ· — ледяна'я սառցային սուզահավ, ատլանտուզահավ· — морска'я ծովային սուզահավ, ծովատուզահավ:
гага'т հանի· սև սաթ, գիմիրքաքար:
гага'чий (— чья, — чье) այգիերուկի, այգիերուկյան· — пух այգիերուկյան ազվամեազուր, այգիերուկի նրբամեազուր:
гад սողուն, զեռուն:
гада'лка զուշակուհի:
гада'льщик զուշակ, զուշակիչ:
гада'льщица զուշակուհի:
гада'ние զուշակում, զուշակելը, զուշակություն· гада'ние на ка'ртах խաղաթղթերով զուշակում, խաղաթղթերով զուշակելը, խաղաթղթերով զուշակություն:
гада'тельный զուշակողական, յենթադրական:
гада'ть զուշակել:
га'дина 1· տես гад. 2· գազրելի մարդ, գարշելի արարած:
га'дить (— жу, — дишь, — дят; հրմ. гадь) կեղտոտել, ապտոտել· պտկր· փչացնել, խանգարել· գաեհն· ապականել, կեղտոտել:
га'дкий (— ая, — ое) վատ, զազրելի, անպիտան, գարշելի, նողկալի:
гадли'вость ի· գարշողություն, զզվանք տածելը, զզվող լինելը, զզվողություն:
гадли'вый գարշող, զզվող, նողկացող· — ое чувство գարշանքի զգացմունք, զզվանքի զգացում:
га'дость ի· զազրելի բան, գարշելի բան, զզվելի բան, անպետք բան· тьфу, кака'я га'дость! ֆու՛, ի՛նչ զզվելի բան է· он спосо'бен на вся'кую га'дость նա ամեն գարշության ընդունակ է, նա ամեն հեղտոտության ընդունակ է· эта пьеса порядочная гадость այս պիեսը բավական անպետք (զզվելի) բան է:
гадю'ка իժ:
га'е'р միմոս, խեղկատակ, ծաղրածու:
га'е'рничать միմոսություն անել, խեղկատակություն անել, ծաղրածություն անել:
га'е'рство միմոսություն, խեղկատակություն, ծաղրածություն:
га'е'рствовать (— ствую, — ствуешь, — ют) տես гаерничать.
га'ечный ключ պտուտակի բանալի, պտուտակաբանալի:
га'же ավելի վատ, վատթար, ավելի զազրելի, ավելի գարշելի, ավելի նողկալի:
газ 1· գազ· — боло'тный հահճային գազ, հուհաղազ· — вредя'щий նիթաղարեր գազ, նիթագազ· — вызыва'ющий слезоточение, слезоточи'вый արտասվարեր գազ· — гремучий շառաչող գազ, շառաչագազ· — светильный լուսատու գազ· — отравля'ющий թունավորող գազ· — уду'шливый խեղդիչ գազ, հեղձուցիչ գազ· — чиха'тельный փուշտացնող գազ· отравле'ние га'зами գազերով թունավորում, գազերով թունավորելը, գազերից թրջեանավորելը· выпуска'ть удуши'вый газ խեղդիչ գազ բաց թողնել· превраща'ть в газ գազ դարձնել, գազացնել· 2· գազ, շղարշ (հատ)· 3· га'зы գազեր, քամի (աղիքներում):
газе'ль ի· 1· կեռդ· գազել, վիբ· 2· ակրեղ, գանել:
газе'та լրագիր, թերթ, որթերթ· — ежедне'вная ամենօրյա լրագիր, օրաթերթ· — официа'льная պաշտոնական կառավարական լրագիր, կառավարական պաշտոնաթերթ:
газе'тный լրագրական, լրագրի, թերթի· — ларёк թերթարկղ, թերթակրպակ· — стиль լրագրական ոճ, օրաթերթի ոճ· — ая бумага լրագրի թուղթ, լրագրաթուղթ· — ая вы'резка լրագրական կտրանք, լրագրական քաղվածք· — ая кампа'ния լրագրական պայքար· — ая статья լրագրական հոդված· — ое де'ло լրագրական դործ:
газетове'дение լրագրագիտություն:
газе'тчик լրագրավաճառ, լրագրասրիչ:
гази'ро'ванный напито'к գազ աված խմիչք, գազավորած խմիչք:
гази'ровать (— рую, — руешь, — руют) գազ տալ, գազավորել, գազարկել:

газобалло'н ռազմ. գազաման, գազաբալոն:
газобалло'нное нападе'ние ռազմ. գազային հարձակում, գազաբալոնային հարձակում. —ный выпуск ռազմ. գազային արձակում, գազաբալոնային արձակում:
га'зовый գազային. — ая ата'ка գազային գրոհ, գազագրոհ. — ая горе'лка գազային այրիչ, գազայրիչ. — ая ку'хня գազային խոհանոց, գազախոհանոց, գազամառոց. — ая лю'стра գազային լամպ, գազալամպ. — ое освеще'ние գազային լուսավորություն, գազալուսավորություն. — ое отопле'ние գազային տաքացում, գազաջեռուցում. — ый заво'д գազի գործարան, գազագործարան. — ый про'вод գազային հաղորդալար, գազալար. — ый счётчик տես **газоме'тр.**
газогенера'тор գազածին:
газоём գազամբար:
газокали'льный све'т գազահրաշեկ լույս:
газопи'н գազոլին:
газоме'р, газоме'тр գազաչափ:
газомото'р գազամոտոր, գազաշարժիչ:
газо'н մարզասեղ, մարզախոտ:
газообра'зный գազակերպ, գազաձև, գազանման:
газообразова'ние գազագոյացում:
газоосвеще'ние տես **газовое освещение.**
газопрово'дная труба' գազատար խողովակ, գազամուղ խողովակ:
газопрово'д գազամուղ:
газопроводни'к գազահաղորդիչ:
газопромыва'тель ա. տեխն. գազալվացիչ, գազալվաց:
газоско'п գազադիտակ:
гайдама'к հայդամակ (ուկրաինական մարտիկ):
Га'йд-парк Հայդ-պարկ (Լոնդոնում):
гайду'к հայդուկ:
га'йка տեխն. պտուտակամեր, պնդոցակ:
гак: с га'ком 1. աղմուկով, աղաղակով. 2. ավելցուկով, մի բան ավելի:
галакто'за կաթնաշաքար, գալակտոզ:
галактоме'тр կաթնաչափ:
галантере'йность թ. 1. քաղաքավարություն, ներքակրթություն, ներքաթություն, վերքաղաքավարություն, ներքաթություն:
галантере'йный 1. արդուզարդի, պչրանքի. 2. ներքակրթ, վերքաղաքավարի, ներքաթ, ներքանկատ, մանրախնդիր. — магазин արդուզարդի խանութ:
галантере'я արդուզարդի պարագ, արդուզարդ. торго'вец галантере'ей արդուզարդ վաճառող, արդուզարդավաճառ:
галанти'р դոնդող, դողդոջակ (ուտելիք):
гала'нтность թ. 1. քաղաքավարություն, ներքակրթություն, ներքաթություն:
гала'нтный 1. քաղաքավարի, ներքակրթ, ներքաթ, կանանց վերաբերմամբ սիրալիր. 2. տես **галантерейный.**
гала'-представле'ние չքաներկայացում, հանդիսավոր ներկայացում:
галдёж աղմուկ, աղաղակ, գոռգոռոց, ղռվռոց:
галде'ть (галжу', — ди'шь, — дя'т; հրմ. — ди') աղմկել, գոռգոռալ, ղռվռալ:
гале'ра պտմ. առագաստանավ, թիանավ, ցուկանավ:
галере'йный արահե, աստրանցքի:
галере'я արահ, աստրանցք. — картинная պատկերասրահ. — сводча'тая կամարակապ սրահ:
галёрка թատր. վերնասրահ. посетители галёрки վերնասրահի հաճախորդները:
гале'рник ցուկանավի տաժանակիր, թիապարտ:
га'лечник կոպճակույտ, գետաքարի կարկառ:
Галиле'я Գալիլիա:
галиле'янин (հոգն. — яне, — ян) գալիլիացի:
галиле'янка գալիլուհի:
галиматья' անիմաստ բառեր, անմիտ խոսք, բանդագուշանք:
галици'йский (— ая, — ое) գալիցիական, Գալիցիայի:
Гали'ция Գալիցիա:
галича'нин (հոգն. — чане, — чан) գալիցիացի:
галича'нка գալիցուհի:
га'лка կենդ. յեղջերուկ, մսխրազույն ագռավ, դորշագռավ:
галл գալլ, գալլիացի:

галлере́йный սրահի, պատկերասրահի:
галлере́я 1· սրահ, ճեմասրահ, նըրքասրահ· 2· ստորանցք, նրբանցք· — карти́нная պատկերասրահ: — кры́тая ծածկասրահ, ծածկած սրահ· — с коло́ннами սյունասրահ, սյունազարդ սրահ:
га́ллий քիմ· գալլիում:
галлика́нский (— ая, — ое) գալլիկան, ֆրանս-կաթոլիկական:
галлици́зм գալլիցիզմ, ֆրանսաբանություն:
Га́ллия Գալլիա:
га́лловая кислота́ քիմ· գալլաթթու:
галлома́ния գալլոմանիա, ֆրանսամոլություն:
галло́н գալոն (հեղուկների և հացահատիկների չափ):
га́ллький (— ая, — ое) գալլական:
галлюцина́ция հալյուցինացիա, ցնորք, զգայախաբություն, զառանցանք:
галлюцини́ровать (— рую, — руешь, — руют) հալյուցինացիայի մեջ ընկնել, ցնորախաբվել, զառանցել:
галме́й հանք· արուտաքար:
галоге́н քիմ· հալոգեն, աղածին:
гало́и́д քիմ· հալոիդ, աղաքար:
гало́п 1· արշավ, քառատրոփ· 2· տրոփապար, արշավապար· гало́пом քառատրոփ արշավով· лёгким галопом թեթև արշավով· полным галопом լրիվ արշավով:
галопи́да արշավում, քառատրոփում:
галопи́ровать (— рую, — руешь, — руют) արշավել, քառատրոփ արշավել:
гало́ша տես **калоша**.
галс նավ· հալս, առագաստապարան· поверну́ть на друго́й галс մյուս կողմը դարձնել (նավը), մյուս կողմը թեքել:
га́лстук փողպատ· заложи́ть за галстук կոնծել, սաստիկ խմել, թունդ խմել:
га́лстучек (— чка) փողպատիկ:
галте́ль ի· փորոքահան, շրջյալ փորեք:
галу́н արեղ:
галу́нный արեղի:
галу́шка խմորագնդիկ (կերակրի մեջ):
галчёнок (— нка; հոգն· — ча́та, — ча́т) յեղջերուկի ձագ, դարշապուավի ձագ:
гальваниза́ция գալվանացում:
гальванизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) գալվանացնել:
гальвани́зм գալվանիզմ, գալվանականություն:
гальвани́ческий (— ая, — ое) գալվանական:
гальва́но գալվանո, գալվանոկաիչե:
гальваноме́тр գալվանաչափ:
гальванопла́стика գալվանոպլաստիկա:
гальваноско́п գալվանագիտակ:
гальванотерапи́ческий (— ая, — ое) գալվանաբուժական:
гальванотера́пи́я գալվանաբուժություն:
гальваноти́пия գալվանատպագրություն, գալվանատպություն:
га́лька կոպիճ, գետաքար· покры́тый га́лькой կոպճապատ, կոպճով ծածկված, կոպճածածկ, գետաքարով ծածկված:
гам աղմուկ, դոդոջոջ· шум и гам աղմուկ-աղաղակ, դոդոմ-դոչոմ:
гама́к ցանցաճոճ, ճոճացանց:
гама́ши (հոգն· սեռ· — шей) գամաշներ, սպատիճներ, գանգրապատիճներ:
гамби́т շախմ· գամբիտ:
Га́мбург Համբուրգ:
гаме́та գամետ, սաղմնաբջիջ:
Га́млет Համլետ:
га́мма գամմա, յեվևեջ· га́мма-лучи գամմա-ճառագայթներ:
га́нглий կզմ· նյարդահանգույց:
гангре́на բուժ· փտախտ, կերցավ:
гангренизи́роваться (— руюсь, — руешься, — руются) փտախտացվորվել, կերցավով բռնվել:
гангрено́зный փտախտային, կերցավային, փտախտավոր, կերցավավոր· — стомати́т փտախտային բերնացավ, կերցավային բերնատապ:
гандика́п մրցարշավ, մրցախաղ:
Га́нза Հանզա:
ганзе́ец (— зе́йца) Հանզացի:
ганзе́йский (— ая, — ое) Հանզայական· — союз Հանզայան միություն, Հանզայական միություն:
Ганно́вер աշխգր· Հաննովեր:
ганно́верец (— рца) Հաննովերցի:
ганно́верка Հաննովերուհի:
ганно́верский (— ая, — ое) Հաննովերյան:

га'нте'ли (հոգն. սեռ. — ей) *մարզագնդեր, ուժաքարեր։*

гара'ж *գարաժ, ավտոտնակ, ավտոկայան։*

гара'нт 1. *երաշխավոր*. 2. *երաշխավորություն։*

гаранти'йный догово'р *երաշխավորական պայմանագիր։*

гаранти'рование *երաշխավորում, ապահովում, երաշխավորելը, ապահովելը։*

гаранти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *երաշխավորել, ապահովել*. прививка гарантирует от заражения оспой *պատվաստումը ապահովում է ծաղկով վարակվելուց։*

гара'нтия *երաշխիք, երաշխավորություն, ապահովություն։*

гардемари'н *ծովային յունկեր։*

гардеро'б 1. *հանդերձարան, զգեստապահարան*. 2. *զգեստներ, զգեստներ։*

гардеро'бная *հանդերձատուն, հանդերձարան։*

гардеро'бный *հանդերձարանի, զգեստանոցի։*

гардеро'бщик *հանդերձապահ։*

гардеро'бщица *հանդերձապահուհի։*

гарди'на *վարագույր։*

гаре'м *հարեմ, կանանոց։*

га'рканье *աղմկելը, աղաղակելը, աղմկում, աղաղակում, ծղրտալը, ծղրտում, ծղրտոց։*

га'ркать, га'ркнуть *աղմկել, աղաղակել, ծղրտալ։*

гармонизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) 1. *ներդաշնակել*. 2. *համաձայնեցնել։*

гармо'ника *հարմոն (երժշ. գործիք)։*

гармони'ровать (— рую, — руешь, — руют) տես **гармонизировать.** эти цвета не гармонируют *այս գույները ներդաշնակ չեն, այս գույներն իրար չեն բռնում։*

гармони'ст *հարմոնիստ, հարմոնահար։*

гармони'ческий (— ая, — ое), **гармони'чный** *ներդաշնակ, բարեհնչուն։*

гармо'ния 1. *ներդաշնակություն, բարեհնչունություն*. 2. *ներդաշնակագիտություն*. 3. տես **гармо'ника.**

гармо'шка տես **гармо'ника.**

гарнизо'н *կայազոր։*

гарнизо'нный *կայազորի, կայազորային։*

гарни'р *գառնիր, խավարտ*. говядина с гарниром *տավարի միս գառնիրով, խավարտած տավարի միս։*

гарни'ровать (— рую, — руешь, — руют) *գառնիրել, խավարտել, սարքել*. гарнировать блюдо к столу *ճաշի համար կերակուրը խավարտել։*

гарниту'ра, гарниту'р 1. *զարդ, զարդարանք*. 2. տես **комплект.** 3. *մետաքսե կտոր։*

га'рнцевый сбор *աղունավարձ։*

га'рное ма'сло *հանքայուղ, հանքյուղ։*

га'рпия 1. առասպ. *հարպիա, չար ոգի*. 2. կենդ. *արծիվ (ամերիկյան)։*

гарпу'н *եռաժանի։*

гарт տպգր. *տառանյութ, կարծր կապար։*

га'рус *գարուս, գունաթել*. вы'шивка гарусом *գարուսով ասեղնագործած։*

гарцева'ть (— цу'ю, — цу'ешь, — цу'ют) *հեծյալ-չափել (ձիավարժ ձիավարել)։*

га'ршне'п կենդ. *վայրի կտցար, ձիահավ։*

гарь ի. *խանձահոտ, մխահոտ*. здесь па'хнет га'рью *այստեղ խանձահոտ է գալիս*. отзыва'ться га'рью *խանձահամ տալ։*

гаси'льник *մարիչ։*

гаси'тель ա. *մարող, մարիչ, հանգցնող։*

гаси'ть (гашу', — сишь, — сят; անց. гас, га'сла, га'сли) *հանգցնել, մարել, չեզոքացնել։*

га'снуть *հանգչել, մարվել*. гаснущий огонь *հանգչող կրակ, մարվող կրակ։*

гастри'т բժշ. *ստամոքսի բորբոքում։*

гастрици'зм *գաստրիցիզմ, ստամոքսի խանգարում։*

гастри'ческий (— ая, — ое) *ստամոքսային, ստամոքսի*. — ая лихорадка *ստամոքսատենդ, ստամոքսաջերմ։*

гастролёр թատր. *հյուրեկ։*

гастролёрша *հյուրեկուհի։*

гастроли'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հյուրեկել, (վորպես հյուրեկ) խաղալ, հանդես գալ։*

гастро'ль ի. *հյուրախաղ, հյուրադեր։*

гастро'льные пое'здки *հյուրախաղային ուղևորություններ։*

гастроно'м *խորտկագետ, նրբաճաշակ, նրբաքիմք մարդ։*

гастрономи'ческий (— ая, — ое) *ու-*

տելեղենի, խորտիկեղենի, նպարեղենի. — магазин ուտելեղենի խանութ, խորտիկեղենի խանութ, նպարախանութ:

гастроно'мия խորտիկագիտություն, նպարագիտություն:

гастрото'мия ստամոքսահատություն, ստամոքսահերձություն:

гастроэнтери'т ստամոքսա-աղիքային բորբոքում:

гати'ть (га'чу, —тишь, —ят) ճղպանել, խաշամածել, (ցախ ու ճյուղով, ծղոտով ու հողով ծածկել):

гать ի. ճղպանուղի, խաշուղի:

га'убица ռազմ. հոբից, հաուբից:

га'убичный ռազմ. հոբիցի, հաուբիցի:

гауптва'хта ռազմ. պահանոց, պահնոց, պահականոց:

гаучо'с գաուչոս (Արգենտինայի տափաստանների բնակիչ):

гаше'ние մարում, մարելը, հանգցնելը:

гашёный մարած, հանգած. —ая известь հանգած կիր:

гаши'ш հաշիշ:

гвалт 1. աղմուկ, աղաղակ, գվվոց. 2. բռնություն, կողոպուտ, թալան:

гварде'ец (—де'йца) գվարդիական, թիկնազորական, պահորդ:

гварде'йский (—ая, —ое) գվարդիայի, գվարդիական, թիկնազորային, պահորդազորային:

гва'рдия գվարդիա, թիկնազոր, պահորդազոր. Красная гвардия Կարմիր գվարդիա, Կարմիր թիկնազոր, Կարմիր պահորդազոր. лейб-гвардия անձնական թիկնազոր, լեյբ-գվարդիա, անձնական պահորդազոր:

гвая'ковое де'рево բուս. յերկաթածառ, բակաուտ:

гваяко'л բժ. գվայակոլ, գվայակոլյան հեղուկ:

гвельф պատմ. վելֆ, վելֆական (քաղաք. կուսակից. միջին դարերում):

гво'здик մեխիկ, բևեռիկ:

гвозди'ка մեխակ:

гвозди'льный մեխի, բևեռի:

гвозди'льня 1. բևեռոց. 2. մեխահան, բևեռահան:

гвозди'ть (—зжу', —ди'шь, —дя'т) մեխել, բևեռել, գամել:

гвозди'чный մեխակի. —ое дерево մեխակի ծառ, մեխակածառ. —ое масло մեխակի յուղ:

гвоздь ա. մեխ, գամ, բևեռ. шляпа гвоздя մեխագլուխ, բևեռագլուխ. прибивать гвоздями մեխել, գամել, բևեռել. никаких гвоздей! —առա՛նց վորևէ առարկության, վո՛չ մի խոսք:

гвоздяно'й մեխի, գամի, բևեռի:

где վորտեղ. где ему быть учителем! վորտեղի՞ց նա կարող է ուսուցիչ լինել, ի՞նչ նրա բանն է ուսուցիչ լինելը. где-ли'бо, где-нибу'дь վորևէ տեղ. где-нибу'дь в друго'м ме'сте վորևէ ուրիշ տեղ, վորևէ այլ տեղ. ви'дели вы его где-нибу'дь? տեսե՞լ եք դուք նրան վորևէ տեղ. где'-то մի ինչ-վոր տեղ, մի տեղ. где'-то здесь այստեղ, մի ինչ-վոր տեղ. где-бы (то) ни' было վորտեղ էլ լինի:

гебраи'ст յեբրայագետ:

Гебри'дские острова' Հեբրիդյան կղզիներ:

Ге'гель ա. Հեգել:

гегелья'нец (—нца) հեգելիստ, հեգելական. —левый ձախ հեգելական:

гегелья'нство հեգելականություն, հեգելիզմ:

гегемо'н հեգեմոն, գերիշխան:

гегемо'ния հեգեմոնիա, գերիշխանություն:

Ге'джра Հեջրա, Հիջրա. (1. Մուհամեդի փախուստը Մեքքայից – Մեդինե, 622 թ. Ք. Հ. 2. մահմեդական թվականության սկիզբը):

гее'нна գեհեն, դժոխք. —огненная հրավառ գեհեն, սանդարամետ, տարտարոս:

гёзы գյոզեր (հոլանդական ազնվականության դաշինքը XVI. դարում):

гей! հե՛յ, է՛յ:

ге'йзер գեյզեր:

Ге'йне Հայնե:

Ге'йслерова тру'бка ֆիզ. Գեյսլերյան խողովակ:

ге'йша գեյշա (ճապոնական պարուհի և յերգչուհի):

гекато'мба հեկատոմբա (հարյուրյակյան զոհաբերություն):

гекза'метр հեկզամետր, վեցաչափ (վոտանավորի տեսակ):

гекса'эдр վեցանիստ:

гекта'р հեկտար:

гекто... հեկտո...

гектогра'ф հեկտոգրաֆ:

гектографи'ровать (— рую, — руешь, — руют) հեկտոգրաֆել։
гектоли'тр հեկտոլիտր։
геле'ртер գիտուն, գիտնական։
геле'ртерство գիտունություն, գիտնականություն։
ге'лий ֆիմ. հելիում, հելիոն։
гелиогравю'ра տպգր. հելիոտիպություն։
гелиогра'ф ֆիզ. արևագիր։
гелиоме'тр արևաչափ։
гелиоско'п արևադիտակ։
гелиотерапи'ческий (— ая, — ое) արևաբուժական։
гелиотера'пи'я արևաբուժություն։
гелиотро'п 1. արևաքար, հասպիս. 2. բուս. արևաբույս, արևամետ։
гелиотропи'зм բուս. հելիոտրոպիզմ, արևամետություն։
Гельсингфо'рс Հելսինգֆորս։
гемальбуми'н հեմալբումին։
гемати'н հեմատին, արյան ներկ։
гемисфе'ра կիսոլորտ, կիսագունդ։
ге'мма գեմմաքար (վրան նկար քանդակած աղնիվ քար)։
гемоглоби'н հեմոգլոբին (արյանը գույն տվող նյութ)։
геморра'гия արյունահոսություն։
геморроида'льный հեմորոյի, թութքային։
геморро'й հեմորոյ, թութք։
генеало'г ծննդաբան, սերնդաբան։
генеало'гия ծննդաբանություն, սերընդաբանություն։
генеалоги'ческий (— ая, — ое) ծնընդաբանական, սերնդաբանական։
ге'незис ծագում, սկզբնավորություն, ծնունդ, սերում։
генера'л գեներալ, գլխավոր։
генера'л - адъюта'нт գեներալ-համհարզ։
генера'л - бас յերժշտ. գլխավոր բաս։
генера'л - губерна'тор գեներալ-նահանգապետ։
генера'л - майо'р ավագ գեներալ, գեներալ մայոր։
генерал - лейтена'нт տեղակալ գեներալ, գեներալ լեյտենանտ։
генералите'т գեներալիտետ, զորավարակույտ, զորապետակույտ։
генерали'ссимус գեներալիսիմուս, գերսպարապետ։
генера'льный գլխավոր, ընդհանուր. — консул գլխավոր հյուպատոս. — секретарь գլխավոր քարտուղար. — штаб ընդհանուր շտաբ. — ая репетиция գլխավոր փորձ. — ая ста'чка ընդհանուր գործադուլ. — ое сражение գլխավոր ճակատամարտ. — ые Штаты գլխավոր շտատներ (ժողովրդ. ներկայացուցիչների ժողով Ֆրանսիայում և Նիդերլանդիայում)։
генера'льский (— ая, — ое) գեներալական, գեներալի. — чин գեներալական աստիճան։
генера'льство գեներալություն։
генера'льша գեներալակին, գեներալուհի։
генера'тор տեխն. գեներատոր։
генера'ция սերունդ, զարմ, սերում։
гене'тика բնխս. ծագումնաբանություն, գենետիկա։
генети'ческий (— ая, — ое) գենետիկ, ծագումնաբանական։
гениа'льно հանճարեղորեն, հանճարեղ կերպով։
гениа'льность ի. հանճարեղություն։
гениа'льный հանճարեղ։
ге'ний 1. հանճար. 2. վոգի. добрый гений բարի վոգի. злой гений չար վոգի. гений - храни'тель պահապան-վոգի։
генуэ'зский (— ая, — ое) Ջենովայի։
генштаб (генера'льный штаб) ռազմ. ընդհանուր շտաբ։
генштаби'ст ընդհանուր շտաբի սպա։
гео'граф աշխարհագրագետ։
географи'ческий (— ая, — ое) աշխարհագրական։
геогра'фия աշխարհագրություն։
геогно'зия յերկրագիտություն, յերկրաբանություն։
геоде'зия յերկրաչափություն։
геодези'ст յերկրաչափ։
гео'лог յերկրաբան։
геологи'ческий (— ая, — ое) յերկրաբանական։
геоло'гия յերկրաբանություն։
гео'ме'тр յերկրաչափ։
геометри'ческий (— ая, — ое) յերկրաչափական. — ая прогрессия յերկրաչափական առաջատվություն. — ая пропорция յերկրաչափական համեմատություն, յերկրաչափական համամասնություն։
геоме'трия յերկրաչափություն։
гео'ргиевский (— ая, — ое) գևորգյան. — кавале'р գևորգյան ասպետ։

георги'на բուս. *դեորգին, դեորգենի, դեորգյան ծաղիկ*:
геоцентри'ческий (— ая, — ое) *յերկրակենտրոնական, յերկրակենտրոն*:
геотропи'зм *գեոտրոպիզմ, յերկրադարձություն*:
ге'пта ... *յոթնա...*
гера'льдика *հերալդիկա, զինանշանագիտություն, ինքագիտություն*:
геральди'ческий (— ая, — ое) *հերալդիկ, զինանշանագիտական, ինքագիտական*:
гера'нь ի. բուս. *խորդենի*. — дикая *վայրի խորդենի*:
герб *զինանշան, զինանիշ*. щит герба *զինանշանի վահանակ, զինանիշի ասպարակ*:
герба'рий բուս. *հերբարիում, բուսաբան (չորացրած բույսերի հավաքածու)*:
гербо'вник *զինանշամատյան, զինանշանների գիրք*:
ге'рбовый *զինանշանի, զինանշի, դրոշմային*. — зал *զինանշասրահ, զինանշանազարդ դահլիճ*. — сбор *դրոշմատուրք*. — ая бума'га *դրոշմաթուղթ*. — ая ма'рка *դրոշմանիշ*:
гербове'дение տես **геральдика.**
Геркуле'с *Հերքուլես, Հերակլես*:
геркуле'совский (— ая, — ое), **геркуле'совый** *հերքուլեսյան*:
герма'нец (— нца) *գերմանացի*:
германиза'ция *գերմանացում*:
германизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *գերմանացնել*:
германи'зм *գերմանականություն, գերմանաբանություն, գերմանիզմ*:
герма'ний քիմ. *գերմանիում*:
германи'ст *գերմանաբան, գերմանագետ*:
Герма'ния *Գերմանիա*:
герма'нка *գերմանուհի*:
германофи'л *գերմանասեր*:
германофо'б *գերմանակեր, գերմանատյաց*:
герма'нский (— ая, — ое) *գերմանական*:
гермафроди'т *հերմաֆրոդիտ, յերկսեռ, վորմևևդ*:
гермафродити'зм *հերմաֆրոդիտություն, յերկսեռություն, վորմևևդություն*:
гермене'втика *մեկնաբանություն*:
гермети'чески *հերմետիկորեն*:
гермети'ческий (— ая, — ое) *հերմետիկ*:
герои'зм *հերոսություն*:
геро'ико - коми'ческий (— ая, — ое) *հերոսակոմիկական*:
герои'ня *հերոսուհի*:
герои'чески *հերոսաբար*:
герои'ческий (— ая, — ое) *հերոսական*:
геро'й *հերոս*:
геро'йский (— ая, — ое) *հերոսական*. — посту'пок *հերոսական արարք*:
геро'йство *հերոսություն*:
геро'льд *հերոլդ, մունեթիկ*:
геро'льд - мейстер *հերոլդապետ, տոհմագիտական վարչության պետ*:
геро'льдия *հերոլդիա, տոհմագիտություն, տոհմագիտական վարչություն*:
герунди'в քեր. *դերբայ (կրավորական ապառնի)-, դերունդիվ*:
геру'ндий քեր. *դերբայ, բայանուն*:
ге'рцог *հերցոգ, դուքս*:
герцоги'ня *հերցոգուհի, դքսուհի*:
ге'рцогский (— ая, — ое) *հերցոգական, դքսական, հերցոգի, դքսի*. — ти'тул *հերցոգական տիտղոս*:
ге'рцогство *հերցոգություն, դքսություն*:
Ге'ссен *Հեսսեն*:
Гёте *Գյոթե*:
гете'ра պատմ. *հետերա, աղիճ, հասարակաց կին (Հին-Հունաստանում)*:
ге'тман *հեթման, կազակների հրամանատար, կազակապետ (Ուկրաինայում)*:
ге'тманство *հեթմանություն, կազակապետություն*:
ге'тры ի. *զանգապաններ*:
ге'тто *հետտո (հրեական առանձին թաղեր յեվրոպ. քաղաքներում)*:
Гефе'ст դից. *Հեփեստոս*:
геше'фт հեզմ. *գեչեֆթ, չահասիրական գործ, չահարարք*:
гиаци'нт 1. *հիացինտ (ծաղիկ)*. 2. *հակինթ (քար)*:
гиаци'нтовый *հիացինտի, հակինթի*:
гиббо'н կենդ. *գիբբոն (մարդակերպ կապիկ)*:
гибелли'н պատմ. *գիբելլին (քաղաքական կուսակցության անդամ Իտալիայում)*:
ги'бель ի. *կորուստ, կործանում*:
ги'бельный *կորստաբեր, կործանարար*. — ые последствия пьянства

հարբեցողության կոպտաբար հետեվանքներ:

ги'бкий (— ая, — ое) ճկուն, դյուրաթեք:

ги'бкость ի. ճկունություն, դյուրաթեքություն:

ги'блый զռեհկ. կորած, կործանված:

ги'бнуть (անց. гиб, гибла, гибли) կորչել, կործանվել, փչանալ:

гибри'д հիբրիդ, խառնածին:

гибри'дный հիբրիդային, խառնածնային. — язык խառնածին լեզու, խառնասերված լեզու:

гибридиза'ция հիբրիդացում, խառնասերում:

ги'бче ավելի ճկունորեն, ավելի դյուրաթեք կերպով:

гига'нт հսկա:

гига'нтский (— ая, — ое) հսկայական, վիթխարի. гига'нтские шаги հսկայաքայլեր, հսկայական քայլեր (մարզախաղ):

гигие'на առողջապահություն. — практи'ческая գործնական առողջապահություն:

гигиени'ст առողջապահ:

гигиени'ческий (— ая, — ое), **гигиени'чный** առողջապահական:

гигиени'ческий бинт առողջապահական յերիզակապ:

гигроме'тр խոնավաչափ:

гигроско'п խոնավացույց, խոնավադիտակ:

гигроскопи'ческий (— ая, — ое) խոնավածուծ, խոնավամետ:

гид ուղեցույց:

ги'джра տես **геджра.**

ги'дра զոոլ. հիդրա, ճիվաղ:

гидра'влика ջրաբաշխություն:

гидравли'ческий (— ая, — ое) ջրաբաշխական. — пресс ջրաբաշխական մամուլ. — тара'н ջրաբաշխական հոյ (մեքենա). — ая маши'на ջրաբաշխական մեքենա. — ое сооруже'ние ջրաբաշխական կառուցում:

гидра'нт ֆիզ. ջրառ:

гидроаэропла'н հիդրոաերոպլան, ջրօդանավ:

гидрогра'ф ջրագիր:

гидрогра'фия ջրագրություն:

гидродина'мика ջրուժաբանություն, հիդրոդինամիկա:

гидроло'гия ջրաբանություն:

гидроме'тр ջրաչափ:

гидропа'тия ջրաբուժություն:

гидропла'н տես **гидроаэропла'н.**

гидросамолёт հիդրոինքնաթիռ, ջրաինքնաթիռ:

гидроста'тика հիդրոստատիկա, ջրակայունաբանություն (հեղուկների հավասարակշռության ուսմունք):

гидростати'ческий (— ая, — ое) հիդրոստատիկ, ջրակայունաբանական, ջրակայական. гидростати'ческие весы' հիդրոստատիկ կշեռք, ջրակայական կշեռք:

гидротерапи'я ջրաբուժություն:

гидроте'хник հիդրո-տեխնիկ, ջրատեխնիկ:

гидроте'хника հիդրո-տեխնիկա, ջրատեխնիկա:

гидротехни'ческий (— ая, — ое) հիդրոտեխնիկական, ջրատեխնիկական:

гие'на կենդ. բորենի:

Гиз (Государственное издательство) Պետհրատ (Պետական հրատարակչություն):

гик 1. (губе'рнский исполнительный комитет) նահգործկոմ (նահանգական գործադիր կոմիտե). 2. կանչ, հայ-հո՛ւյ, աղաղակ:

ги'канье կանչելը, աղաղակում, աղաղակելը:

ги'кать, ги'кнуть հայ-հո՛ւյ անել, աղաղակ բարձրացնել:

гиль ի. անմտություն, անհեթեթություն, անիմաստ բան:

гильде'йский (— ая, — ое) գիլդիական. — социализм գիլդիական սոցիալիզմ:

ги'льдия գիլդիա, համքարություն, կարգ (առևտրականների):

ги'льза պարկուճ. — патро'нная փամփուշտի պարկուճ, փամփշտապարկուճ. — папиро'сная գլանակի պարկուճ:

гильоти'на գիլյոտին:

гильотини'ровать (— рую, — руешь, — руют) գիլյոտինել (գիլյոտինով գլխատել):

Гимала'и ա. Հիմալայան լեռներ:

Гимене'й դից. Հիմենեյ (ամուսն. աստված հին Հունաստ.):

гимн հիմն, օրհներգ. петь ги'мны օրհներգել, օրհներգ յերգել. пе'ние гимнов օրհներգում, օրհներգներ յերգելը:

гимнази'ст *գիմնազիստ, գիմնազիայի աշակերտ*:
гимназ'истка *գիմնազիստուհի, գիմնազուհի, գիմնազիայի աշակերտուհի*:
гимназ'ический (— ая, — ое) *գիմնազիական, գիմնազիայի*:
гимна'зия *գիմնազիա, գիմնազիան*:
гимна'ст *մարմնամարզիկ, մարմնամարզող, մարզիկ, մարզուհի*:
гимна'стика *մարմնամարզություն*. заниматься гимна'стикой *մարմնամարզությամբ զբաղվել*:
гимнасти'ческий (— ая, — ое) *մարմնամարզական*. — ое о'бщество *մարմնամարզական ընկերություն*. — ое упражне'ние *մարմնամարզական վարժություն*. — ое представле'ние *մարմնամարզական ներկայացում*:
гимноспе'рмы *բուս*. *գիմնոսպերմներ, մերկասերմներ*:
гинеко'лог *կնախտարան, կնախտաբույժ*:
гинекологи'ческий (— ая, — ое) *կնախտաբանական, կնախտաբուժական*:
гинеколо'гия *կնախտաբանություն, կնախտաբուժություն*:
гине'я *գինեա* (*անգլ*. *վոսկեդրամ*):
гипе'рбола *հիպերբոլա, չափազանցություն*:
гиперболи'ческий (— ая, — ое) *հիպերբոլական, չափազանցական*:
гипере'ми'я *հիպերեմիա, արյան կուտակում, գերարյունություն*:
гипертрофи'я *հիպերտրոֆիա, գերաճում*:
гипно'з *հիպնոս*. субъект, подвергнутый гипнозу *հիպնոսի ենթարկված անձնավորություն*:
гипнотизёр *հիպնոսիչ*:
гипнотизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հիպնոսել*:
гипноти'зм *հիպնոտիզմ*:
гипноти'ческий (— ая, — ое) *հիպնոսային, հիպնոսի, հիպնոսական*:
гипо'теза *հիպոթեզա, ենթադրություն, վարկած*. строить гипотезу *հիպոթեզ կառուցել, հիպոթեզ հորինել*:
гипоте'ка *հիպոտեկ, անշարժ գույքի գրավադրում*:
гипотену'за *մար*. *ներքնաձիգ* (*գիծ*):
гипотети'ческий (— ая, — ое), **гипотети'чный** *հիպոթետիկ, ենթադրական, վարկածային*:
гипоте'чный *հիպոտեկային, անշարժ գույքի գրավադրման*:
гиподро'м *ձիարշավարան*:
гиппено'гия *ձիաբուժություն, ձիաբուժություն*:
гиппеота'м *կենդ*. *գետաձի, ձիագետ*:
гипс *գիպս, գաճ, բուս*. — сыро'й *հում գիպս, հում գաճ, հում բուս*.
гипсова'ние *գիպսում, գանում, բուսացառում, գիպսակապ, գաճիկ, բուսացառումը*:
гипсова'ть (— су'ю, — су'ешь, — су'ют) *գիպսել, գանել, բուսացառել*:
ги'псовый *գիպսե, սաճե, բուսային*. — слепок *գիպսե ձևվածք, գիպսի ձևվածք, գաճե ձևվածք, բուսի ձևվածք*, — завя'зка *գիպսակապ*:
гипсо'метр *բարձրաչափ*:
гипсоме'трия *բարձրաչափություն*:
гипю'р *գիպյուր, ժանյակ*:
ги'рло 1. *գետարտույտ* (*գետափնյա ճյուղերից մեկը*). 2. *նեղուցիկ*:
гирля'нда *ծաղկեշղթա, ղրտանդ*. украшать гирляндами *ղրտանդել, ծաղկեշղթայով զարդարել, ծաղկեշղթայել*:
ги'ря *կշռաքար*:
гистере'зис *հիստերեզիս, հետանկում*:
гисто'лог *հյուսվածաբան*:
гистологи'ческий (— ая, — ое) *հյուսվածաբանական*:
гистоло'гия *հյուսվածաբանություն*:
гита'ра *կիթառ*:
гитари'ст *կիթառահար*:
ги'тов *ծով*. *առագաստապարան, առագաստաշարժակ*:
ги'чка *գիդ* (*անգլ*. *ֆիանավակ*):
гиэ'на *տես* **гие'на**.
глава' 1. *գլուխ, գլխավոր, մեծ*. 2. (купол) *գոգաթ, գմբեթ, կատար*. 3. (государства, семьи) *պետ* (*հիմնարկի*). глава книги *գրքի գլուխ*. во главе государственного управления *պետական կառավարման գլուխ կանգնած*. поставить во главе чего-либо *մի բանի գլուխ կարգել*. сидеть во главе стола *սեղանի գլխին նստել, սեղանի գլխին բազմել*:
глава'рь *ա*. *գլխավոր, գեկավար, պատասխանատու*:

главе'нство գլխավորություն։
главе'нствовать (— вую, — вуешь, — вуют) գլխավորել։
главко'м տես **главнокомандующий.**
Главлеском (Главный лесной комитет) Անտառգլխկոմ (Անտառային գլխավոր կոմիտե)։
Главли'т (Главное управление по делам литературы и издательства) Գրառեգլավ (Գրականության և հրատարակության գործերի գլխավոր վարչություն)։
Главнау'ка (Главное управление научными учреждениями) Գլխգիա (Գիտական հիմնարկների գլխավոր վարչություն)։
гла'вное գլխավորը (գլխավոր բանը)։ — тут темны *այստեղ գլխավորը* тёмные են։
главнокома'ндующий գլխավոր հրամանատար։
главноуправля'ющий գլխավոր կառավարիչ։
гла'вный գլխավոր։ — виновник գլխավոր պատճառ։ — штаб գլխավոր շտաբ, գլխավոր սպայակույտ։ — ая квартира գլխավոր կայան։ главная предпосылка տրամ։ գլխավոր նախադրյալ։ война — главная тема разговоров պատերազմը խոսակցությունների գլխավոր թեման է։ гла'вным о'бразом գլխավորապես։
Главполитпросве'т (Главное управление политическо-просветительными учреждениями) Քաղլուսգլխվար (Քաղաքական լուսավորական հիմնարկների գլխավոր վարչություն)։
Главпрофобр (Главное управление по профессиональному образованию) Արհլուսգլխվար (Արհեստագիտական կրթության գլխավոր վարչություն)։
Главры'ба (Главное управление по рыбным промыслам и рыболо'вству) Գլխձուկ (Ձկնաբուծարանների և ձկնորսության գլխավոր վարչություն)։
Главснабарм (Главное управление по снабжению продово'льствием армии и флота) Գլխբանակմատ (Բանակի ու նավատորմի մատակարարման գլխավոր վարչություն)։
глаго'л բեր։ 1։ բայ։ 2։ խոսք, բառ։ — вспомога'тельный *օժանդակ բայ*։ — непереходный *անանցողական բայ*։ — переходный *անցողական բայ*։ — средний *չեզոք բայ*։
глаго'льный բայական, բայի։
глад տես **голод.**
гла'денький (— ая, — ое) կոկիկ, հարթ, վողորկ։
гладиа'тор գլադիատոր, սուսերամարտիկ, կրկեսամարտիկ (հին Հռոմում)։
гладиа'торский (— ая, — ое) գլադիատորական։
глади'ло տեխն։ հարթիչ, կոկիչ, վողորկիչ։
глади'льный կոկելու, հարթելու, վողորկելու։ — ая доска հարթիչ տախտակ, կոկիչ տախտակ, վողորկատախտակ։
глади'льщик հարթիչ, վողորկիչ, կոկիչ, հարթարար։
глади'льщица հարթարարուհի։
гла'дить (гла'жу, — дишь, — дят; հրմ։ гладь) 1։ հարթել, կոկել, վողորկել։ 2։ (утюго'м) արդուկել։ 3։ շոյել, փայփայել։ гладить против шерсти վերավորել, խաթրին դիպչել։
гла'дкий (— ая, — ое) հարթ, կոկ, վողորկ։ — стиль հարթ ոճ, սահուն ոճ։ с него взятки гладки նրանից բան պոկել չես կարող, նրանից մազ պոկել չի լինի։
гла'дко հարթորեն, սահուն կերպով, սահունորեն, անսայթաք։ машина работает гладко մեքենան աշխատում է սահունորեն։
гладкоство'льное ружьё վողորկափող հրացան։
гла'дкость ի։ կոկություն, սահունություն, վողորկություն։
гла'дь ի։ 1։ տես **гла'дкость.** 2։ հարթակար։ вышитый гладью հարթակարած։
гла'же ավելի հարթ, ավելի վողորկ, ավելի կոկ, ավելի սահուն։
гла'жение հարթում, կոկում, վողորկում, հարթելը, կոկելը, վողորկելը։
глаз (հոգն։ глаза', гла'з) աչք, ակն, — невооружённый անզեն աչք։ глаза' на выкате աչքերը դուրս պրծած, աչքերը դուրս թռած։
глаза весёлые ուրախ աչքեր, խնդուն աչքեր։ — заплаканные լաց յեղած

աչքեր, լացախոնած աչքեր. — выпуклые *հոված աչքեր, դուրս պրծած աչքեր.* — опухшие *ուռած աչքեր.* не спускать с глаз кого-либо *մեկից աչքը չհեռացնել.* с глаз моих долой! *աչքիցս դեն կորի՛ր, աչքիցս հեռացի՛ր.* на глаз *աչքաչափով.* с глазу на глаз *դեմ ու դեմ, յերես առ յերես.* завязывать глаза *աչքերը կապկպել.* закрывать глаза на что-либо *մի քանի վրա աչք փակել, մի բան չնկատելու տալ.* опускать глаза *աչքերը խոնարհեցնել, աչքերը գետնին հառել, աչքերը ցած գցել.* прищуривать глаза *աչքերը կկոցել.* раскрывать кому-либо глаза на правду *մեկի աչքերը բանալ ճշմարտությունը տեսնելու.* глаза у него завидущие *նա նախանձոտ աչքեր ունի, նա աչքածակ է, նա ծակաչք է.* пускать пыль в глаза *աչքերին թոզ փչել.* итти куда глаза глядят *դնալ, ուր վոր աչքը կտրում է.* я это ему в глаза скажу *յես այդ նրա յերեսին կասեմ.* я его в глаза не видел *յես նրա յերեսը չեմ տեսել.* за глаза′ *հետևից, բացակայությամբ.* этого за глаза довольно! *այս ավելի քան բավական է.* он в моих глазах герой *նա իմ աչքում հերոս է.* при моих глазах, на мои′х глаза′х *աչքիս առաջ, իմ աչքի առջև.* глаза шире брюха *աչքածակ, ագահ.*

глаза′стый 1. *աչեղ, մեծ-մեծ աչքերով, հոված աչքերով, մեծաչքանի, խոշորաչն, ցայտաչն.* 2. պտկր. *սրատես, չրջանկատ.* 3. *աչքի ընկնող, աչքի զարկող, ակնբախ.*

глазе′т *դլասետ (վոսկեթել մետաքսե կտոր).*

глазе′ть *աչքերը հառել, հորանջել, ապշած նայել.*

глазиро′ванный *չնարակած, վողորկած.*

глазирова′ть (— ру′ю, — ру′ешь, — ру′ют) *չնարակել, վողորկել.*

глазни′ца 1. *ակնարան, ակնակապիճ, ակնախոռոչ.* 2. *ակնարույս.* 3. *աչքացավ.*

глазно′й *աչքի, աչքային, ակնային.* — врач *ակնարուժ.* — перв *ակնայնյարդ.* глазная впадина *ակնափոս.* — мазь *աչքի ոծանելիք, ակնաքսուք.* — примочка *ակնաթրջոց.* — ое яблоко *աչքի խնձոր, ակնախնձոր, ակնագունդ.*

глазо′к (— зка′, — ки, — ко′в) 1. *աչիկ.* 2. *աչք (առունկի, վարդ).* 3. *ծակ, անցք.* аню′тины гла′зки *յեռագույն մանուշակ, զառ-մանուշակ.* глазок в двери *դռան վրայի ծակ, դռնածակ.* я видел одним глазком *յես մի աչքով եմ տեսել.* делать глазки *աչքով անել, աչքով-ունքով անել.*

глазоме′р *աչքաչափ.*

глазоме′рный *աչքաչափի, աչքաչափային.* — ая с'ёмка *ռազմ. աչքաչափային հանույթ, աչքաչափով հանույթ, աչքաչափով նկարում.*

глазу′н *բաց-բերան մարդ, պեղահայաց մարդ.*

глазу′нья 1. *բաց-բերան կին, պեղահայաց կին.* 2. *չհարած ձվածեղ, մխլու.*

глазу′рь ի. *չնարակ, ապիկի.* покрывать глазурью տես **глазировать.**

гла′нды ի. *բուժ. դեղձեր.*

глас *ձայն, բարբառ.* глас вопи′ющего в пусты′не *ձայն բարբառո հանապատի.* глас народа *ժողովրդի ձայն.*

гла′сис *ռազմ. դլասիս, վորոկ, չեղապատնեշ, թեքորմ.*

гласи′ть (глашу′, — си′шь, — ся′т) *ասել, հայտարարել, ձայնել.* пословица гласит *առածն ասում է.* письмо гласило... *նամակի մեջ ասված էր...:*

гла′сно *հրապարակավ, ի լուր ամենքի, հայտնապես.*

гла′сность ի. *հրապարակայնություն, դռնբացություն.*

гла′сный 1. *ձայնավոր, իրավասու (նիստ. քաղաք. խորհ. անդամ).* 2. — ый звук *ձայնավոր հնչյուն.* 3. *հրապարակային, դռնբաց.*

гла′уберова соль ի. *ֆիմ. դլաուբերյան աղ.*

глаша′тай *մունետիկ, կոչնակ.*

глет *ֆիմ. քարմարցանկ, մարդասանկ.* — свинцо′вый *կապարի քարմարցանկ, կապարի մարդասանկ.*

гле′тчер *դլետչեր, սառցադաշտ, սառցակուտ.*

гли′на *կավ.* ма′зать гли′ной *կավով ծեփել.*

гли′нистый *կավախառն, կավային,*

կավոտ. — сла'нец կավային հերձաքար:

глинобитная постройка կավակերտ շենք:

глинозём կավահող:

глиномя'л կավ տրորող:

глинтве'йн գինամելյն, Թերման (գինուց, շաքարից և համեմունքներից յեփած խմիչք):

гли'няный կավե, կավից շինած. — ая посуда կավե աման:

гли'птика քարափորագրություն:

глиптоте'ка գլիպտոտեկա, քանդակագործի ժողովածու:

глиссе'р սահանավակ:

глист, глиста' որդ, ճիճու. — кру'глая կլոր ճիճու. — ле'нточная շերիզորդ:

глистого'нное средство որդահան միջոց, որդաթափ միջոց:

глицери'н գլիցերին:

глицери'новый գլիցերինի:

ГЛК տես главлеском.

гло'бус երկրագունդ, գլոբուս:

глода'нье կրծում, կրծոտում, կրծելը, կրծոտելը:

глода'ть (նաև — ложу', — жешь, — жут; հրմ. — жи') 1. կրծել, կրծոտել. 2. վատաբանել, միտն ուտել:

гло'сса մեկնություն, բացատրություն:

глосса'рий մեկնական բառարան:

глота'нье կուլ տալը, կլանելը, կլլելը, կլլում, կլանում:

глота'ть կուլ տալ, կլանել, կլլել. глотать слова բառերը կուլ տալ. жадно глотать ագահությամբ կուլ տալ, ագահաբար կլանել:

гло'тка կոկորդ. заткни' глотку! լռի՛ր, սսկվի՛ր. во всю гло'тку գռհկ. կոկորդովը մեկ, խիստ բարձր. не лезть в глотку կոկորդով կուլ չգնալ:

глотну'ть տես глотать.

глото'к (— тка') կում, ումպ. — маленький փոքր կում, փոքր ումպ. одним глотко'м մի կում անելով, մի կումով:

глото'чек (— чка) փոքրիկ կում, ումպիկ:

гло'хнуть 1. (անց. глох, гло'хла) խլանալ. 2. նվազել (ձայնը), ձայնի թուլանալը. 3. թառամել. цветы глохнут в тени ծաղիկները թառամում են ստվերում:

глу'бже ավելի խոր:

глубина' խորություն, խորք. — чувств զգացմունքների խորություն. — сцены բեմի խորքը, հետնաբեմ. в глубине' души' հոգու խորքում. измеря'ть морску'ю глубину ծովի խորությունը չափել:

глубо'кий (— ая, — ое) խոր, խորունկ, խորին. — сон խոր քուն, խորունկ քուն. — траур խորը սուգ. — ая старость խոր ծերություն, խորին ծերություն. — ая таре'лка խոր ափսե. — ое невежество խորը տգիտություն. с глубоким уважением խորին հարգանքով:

глубоко' խորը, խորապես. глубоко вкорени'вшийся խորը արմատացած, խոր արմատներ գցած:

глубокомы'сленный խորամիտ, խորիմաստ, խորը մտածված. он принял глубокомысленный вид նա խորիմաստ տեսք ընդունեց:

глубокомы'слие խորամտություն, խորիմաստություն:

глубоча'йший (— ая, — ее) ամենախոր, ամենախորին, խորագույն:

глубь ի. տես глубина, вглубь.

глуми'ться (— млю'сь, — ми'шься, — мя'тся) (над ...) ծիծաղել մեկի վրա, մի բանի վրա, ծաղրել մեկին, ծաղրուծանակել:

глумле'ние ծանակում, ծաղրում, ծաղրուծանակում, ծանակելը, ծաղրելը, ծաղրուծանակելը:

глу'пенький (— ая, — ое) հիմար, թեթևամիտ:

глупе'ть հիմարանալ, անմտանալ, տխմարանալ:

глупе'ц (— пца') հիմար, անմիտ, տխմար:

глупи'ть (глуплю', — пи'шь, — пя'т) հիմարություն անել, անմտություն անել, տխմարություն անել:

глу'по հիմարաբար, անմտորեն, տխմարաբար:

глу'пость ի. հիմարություն, անմտություն, տխմարություն. сморозить глупость հիմարություն դուրս տալ. де'лать глу'пость հիմարություն անել. глу'пости! հիմա՛ր բան է, դատա՛րկ բան է. брось эти глупости! թող այդ հիմարությունները:

глу'пый հիմար, անմիտ, տխմար. — посту'пок անմիտ արարք. глу'пый, как пень հիմարների թագա-

վոր, դժմագլուխ, անհասալի հիմար. он не так глуп, чтобы поверить вам նա այնքան հիմար չէ, *վոր* ձեզ հավատա:

глупы'ш *հիմար.* см. **глупец.**

глуха'рь м. 1. *կենդ. մայրեհավ, խլահավ.* 2. *խուլ մարդ, խլացած մարդ:*

глухова'тый *ականջը ծանրացած, ծանր լսող, քիչ խլացած:*

глухо'й 1. *խուլ, խլամարդ, խուլ (ձայն).* 2. *խոր, մութ, անանցք.* 3. *խուլ, անուրախ.* — лес *խուլ անտառ, անանցանելի անտառ.* — переу'лок *անկյը նրբախորշ, փակը նրբախորշ.* — ая дверь *խուլ դուռ, կնդձ դուռ, խցած դուռ.* — ночь *խոր գիշեր.* — тетеря *քառականջ, խլականջ.* он остается глух ко всем просьбам նա *խուլ է մնում բոլոր խնդիրքների հանդեպ.* — ая местность *խուլ վայր, հետ ընկած տեղ.* — ая пора' *խաղաղ ժամանակ, հանդարտ ժամանակ:*

глухонемо'й *խուլհամր.* азбука глухонемых *խուլհամրերի այբուբեն:*

глухота' *խլություն:*

глу'ше *ավելի խորը, ավելի խուլ:*

глуше'ние 1. *խլացում, խլացնելը, խլանալը.* 2. *հանդցնելը, խեղդելը, մարում, խեղդում:*

глуши'тель м. *տեխն. խլացար:*

глуши'ть 1. *խլացնել, ձայնակոխ անել.* 2. *խեղդել (բուսերի մասին), խեղճացնել.* 3. *լռեցնել:*

глушь ж. *խորք, խուլ տեղ, հետ ընկած տեղ.* — деспа'я *անասուն խորք:*

глы'ба *կուռնձ, կոշտ, հողակոշտ, խոշոր կտոր.* глыба льда *սառցակոշտ, սառցի խոշոր կտոր:*

глюко'за *քիմ. գլյուկոզա, խաղողաշաքար:*

глюти'н *գլյուտին, սոսնձանյութ:*

гляде'ть (гляжу', — дя'шь, — дя't; *հրմ.* гляди'), **гля'нуть** *նայել, մոկնանել, մոկնատալ.* глядеть пристально *աչքերը հառած նայել, ակնապիշ մոկնատալ.* гляди', он придёт *հանկարծ նա կգա, նա կարող է գալ, մեկ էլ տեսար՝ նա կեկավ.* гляде'ться в зеркало *հայելու մեջ նայել.* глядя на тебя *քեզ նայելով, քեզ մոկնատալով.* глядя по обстоятельствам *նայած հանգամանքներին, հանգամանքներին նայելով:*

гляд! *հանկարծ, ահա', ենկ էլ տեսար:*

гля'нец (— нца) *փայլ.* наводить глянец *փայլ տալ:*

глянцови'тый *փայլուն, փայլուկ, հղկած:*

гм! *հը՛մ:*

гнать (гоню', — нишь — нят; *հրմ.* гони') см. **гонять.**

гна'ться (гоню'сь, — нишься, — нятся; *հրմ.* — ни'сь) см. **гоняться.**

гнев *բարկություն, սիրտնեղություն, ցասում.* взрыв гнева *բարկության պոռթկում, սիրտնեղության թռնկում.* в припадке гнева *ցասումի պատճառով, բուռն ցասման մղումին:*

гнева'ться *բարկանալ, սիրտնեղել:*

гневи'ть (— влю', — ви'шь, — вя't) *բարկացնել, սիրտնեղցնել:*

гневли'вый *բարկացկոտ, սիրտնեղկոտ, ցասկոտ:*

гне'вно *բարկությամբ, սիրտնեղած, ցասկոտությամբ:*

гне'вный *բարկացած, սիրտնեղած, ցասկոտ:*

гнедко' *աշխետ (ձի):*

гнедо'й *աշխետ, կինամանուշագույն, շագանակագույն.* — ая лошадь *աշխետ ձի, շագանակագույն ձի:*

гнезди'ться (— зжу'сь, — дя'шься, — дя'тся) *բույն դնել, բնակվել, բույն չինել, բնակվել.* эпидемия гнездилась *համաճարակը բույն է դրել:*

гнездо' (*հոգն.* гнёзда, гнёзд) *բույն, վորջ, լամր (փոս).* вить гнездо *բույն հյուսել, բույն չինել.* свивание гнезда' *բույն հյուսելը, բույն չինելը.* — дворянское *ազնվականների բույն.* — воровское *գողերի վորջ, գողատարան:*

гнёздышко *բունիկ, փոքրիկ բույն:*

гнейс *հանք.* *դնեյս, գրանիտ.* — двуслюдяно'й *երկփայլատեսիլ գրանիտ.* — порфирови'дный *պորֆիրաձև գրանիտ, պորֆյուրանման գրանիտ.* — сиени'товый *սիենիտաձև գրանիտ, սիենիտային գրանիտ.* — сла'нцевый *հերձաքարային գրանիտ, հերձաքարի գրանիտ.* — чечевицеви'дный *ոսպնաձև գրանիտ:*

гне'йсовый գնեյսյա, գղճաքարի:
гнести' (гнету', — тёшь, — ту'т; հրմ. — ети') սեղմել, ճնշել. мысль о смерти гнетёт меня մահվան միտքը ճնշում է ինձ:
гнёт 1. ճնշում, սեղմում, ճնշելը, սեղմելը. 2. սղմիչ, սղմակ. под гнётом ճնշման տակ:
гни'да անիծ:
гние'ние փտում, նեխում, հոտում, փտելը, նեխելը, հոտելը:
гнило'й փտած, նեխած, հոտած. — ая о'сень խոնավ աշուն, անձրևոտ աշուն:
гнилокро'вие բուժ. թարախարյունություն:
гни'лость փտություն, փտածություն, նեխածություն, հոտածություն:
гнилу'шка փտած բան, հոտած բան, նեխած բան:
гниль ի. փտություն, նեխածություն. гнилью пахнет նեխահոտ է դալիս, փտահոտ է դալիս:
гнить (гнию', — ёшь, — ю'т; հրմ. гни'й) փտել, նեխել, հոտել:
гнию'чий (— ая, — ее) փտելի, նեխելի, հոտելի, դյուրանեխ:
гнию'щий (— ая, — ее) փտող, նեխող, հոտող:
гноеви'дный բուժ. թարախակերպ, թարախանման:
гное'ние նեխում, թարախակալում, շարավոտում, նեխելը, թարախակալելը, շարավոտելը:
гноетече'ние թարախահոսում, թարախահոսություն, շարավահոսում, շարավահոսություն:
гноеточи'вый թարախակալած, թարախահոս, թարախոտ, շարավոտ, շարավակալած, շարավահոս:
гнои'ть փտեցնել, նեխեցնել, հոտեցնել:
гнои'ться նեխել, թարախակալել, շարավոտել. гноящаяся рана թարախակալող վերք, թարախոտվող վերք, թարախահոս վերք:
гной թարախ, շարավ, ժահր:
гнойни'к պալար, շարավախոց:
гно'йный թարախոտ, շարավոտ, թարախային. — ое зараже'ние թարախային վարակում:
гном առասպելական վոդի, յերկրոդի, ճիվաղամարդ, ճիվաղ. похо'жий на гно'ма ճիվաղանման:
гно'мик առածախոս:
гноми'ческий (— ая, — ое) առածախոսական, առածավոր:
гномо'н աշխգր. գնոմոն, արևացույց, արևաժամացույց, արևասլաք:
гносео'лог իմացաբան:
гносеоло'гия փիլ. իմացաբանություն:
гносеологи'чески իմացաբանորեն:
гносеологи'ческий (— ая, — ое) իմացաբանական:
гно'стик գնոստիկ, գնոստիկյան:
гности'ческий (— ая, — ое) գնոստիկական, գնոստիկյան:
гностици'зм փիլ. գնոստիցիզմ, գնոստիկականություն:
гну կենդ. վիթ:
гнуса'вость ի. ռնգախոսություն, քթի մեջ խոսելը, խնդուտություն:
гнуса'вый ռնգախոս, քթի մեջ խոսող, խնդուտ:
гнуса'вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ. — а'вь) ռնգախոսել, քթի մեջ խոսել:
гнуси'ть (гнушу', — си'шь, — ся'т) տես **гнусавить**.
гнусли'вость ի. տես **гнуса'вость**.
гнусли'вый տես **гнуса'вый**.
гну'сность ի. նողկալիություն, դարչելություն, գաղրելություն, վրդովելիություն:
гну'сный նողկալի, դարչելի, ժպիրհ, գաղրելի, զզվելի. — поступок գազրելի արարք:
гнуть, согну'ть (հրմ. гни) ծռել, կեռել, կորացնել. гнуть спину перед кем-либо մեջքը կռացնել մեկի առաջ, վիզը ծռել մեկի առաջ, խոնարհվել մեկի առաջ. гнуть ше'ю դլուխ ծռել, վիզը ճկել. куда ты гнёшь? վո՞ր կողմն ես տաշում, ո՞ւր ես քշում. гнуть в бара'ний рог սատկիկ նեղել, նեղը լծել, ճեմը հանել, կռկռացնել. я вижу, куда вы гнёте յես տեսնում եմ, թե ինչ է ձեր միտքը. յես տեսնում եմ, թե դուք դեպի վոր կողմն եք տաշում:
гнуша'ться զզվել, նողկալ, դարչել:
гнуше'ние նողկում, զզվում, դարչում, զզվելը, դարչելը, նողկալը:
гобеле'н գոբելեն (գոբելենյան նկարահյուս գործ, պատառ):
Гоа'нго աշխգր. Հոհանգո:
гобои'ст հոբոյահար, հոբոյ նվագող:
гобо'й հոբոյ (յերաժշտ. գործիք):
гове'ть պաս պահել, ծոմ պահել:

го'вор 1· *ըրույց, խոսակցություն*· 2· *բարբառ*· — ме'стный *տեղական բարբառ*:

говори'льня *խոսարան, խոսելատուն*:

говори'ть *ասել, խոսել*· պտկր· *բարբառել*· говорить по-ру'сски *ռուսերեն խոսել*· долго и обстоятельно говорить о чем-либо *յերկար և մանրամասն խոսել մի բանի մասին*· говорить в нос *քթում խոսել*· говори (говорите) не стесняясь *խոսի'ր (խոսեցե'ք) առանց քաշվելու*· говорить дурно за глаза *հետևից վատը խոսել, հետևից վատաբանել*· говорить пра'вду *ճշմարտությունն ասել*· говорить без конца *անվերջ խոսել*· говорить запинаясь *կմկմալով խոսել*· говорить обиняками *բան նյութից խուսափելով խոսել, զարտուղություններով խոսել, անուղղակի հասկացնելով խոսել*· говорить быстро *արագ խոսել*· говорить на условном (или воровском) жаргоне *խոսել պայմանական (կամ գողերի) լեզվով*· говорить мягко *մեղմ խոսել*· уме'ть хорошо' говори'ть *լավ խոսել իմանալ, լավ խոսել կարողանալ*· не говори'ть ни сло'ва *վոչ մի բառ չասել, վոչ մի խոսք չասել, ծպտուն չհանել*· говоря' откровенно *անկեղծորեն ասած*· все говоря'т *ամենքն ասում են, բոլորը խոսում են*· вообще говоря' *ընդհանրապես ասած*· собственно говоря *իսկապես ասած*· стро'го говоря' *խստորեն ասելով, խիստ ասած*· не говоря уже о том... *չխոսելով արդեն այն մասին*... как говорится *ինչպես ասում են*:

говорли'вость ի· *խոսելու սեր, ըրուցասիրություն, շատախոսություն*:

говорли'вый *խոսելու սեր ունեցող, ըրուցասեր, շատախոս*:

говору'н տես **говорливый.**

говору'нья *շատախոսուհի, շատախոս կին*:

говя'дина *տավարի միս*:

говя'жий (— жья, — жье) *տավարի, տավարի մսի, մսի*· — жье сало *տավարի ճարպ, տավարի ճրագուց*:

го'гель-мо'гель պ·, **гого'ль-мо'голь** ա· *գոգլի-մոգլի (շաքարով հարած ձվի դեղնուց)*:

го'голь ա· կենդ· *հողամաղիկ (բաղ)*· պտկր· *պճնամոլ*· ходи'ть го'голем *հպարտորեն քայլել, ինքնաբավական քայլել, պճնամոլաբար քայլել*:

го'гот, гогота'нье *կռնչյուն, կռռալոց, կռկռոց, կռթկռթոց*:

гогота'ть (гогочу', — чешь, — чут; hրմ· — очи') *կռնչալ, կռռալ, կռռկրռալ, կռթկռթալ*:

год *տարի, ամ*· — бу'дущий *յեկող տարի, գալ տարի*· — високо'сный *նահանջ տարի*· — круглый *ամբողջ տարին, կլոր տարին*· — текущий *ընթացիկ տարի*· — чёрный *դժբախտ տարի, քամբախտ տարի, սև տարի*· он получает 2000 р. в год *նա տարեկան 2000 ռ. յե ստանում*· ему 52 го'да *նա 52 տարեկան է*· раз в два го'да *յերկու տարին մեկ անգամ*· три го'да назад *յերեք տարի առաջ*· детские го'ды *մանկության տարիներ*· юношеские го'ды *պատանեկական տարիներ*· в мои' го'ды *իմ հասակում*· ждать года'ми *տարիներով սպասել*· и'з года в год *տարեցտարի*· в этом году' *այս տարի*:

годи'на 1· *ժամանակ*· 2· տես **годовщи'на.** — тяжелая *ծանր ժամանակ, ծանր տարի*:

годи'ться (гожу'сь, годи'шься. — дя'тся) *պետք գալ, պիտանի լինել, հարկավոր լինել, հարկավոր գալ, հարկավորվել*· он не годи'тся в доктора *նա բժիշկ դառնալու համար անպետք է, նա բժիշկ դառնալու բան չէ*· эта бумага годи'тся *այս թուղթը պետքական է, այս թուղթը պիտանի յե*· так поступать не годи'тся *այսպես վարվել թուլատրելի չէ, այդպես վարվել վայել չէ, այսպես վարվել չի կարելի*:

годи'чный *տարեկան, մի տարվա, մի ամյա*· — отчёт *տարեկան հաշվետվություն*· — ое путешествие *միամյա ուղևորություն*:

го'дность ի· *պիտանիություն, պետքականություն*:

го'дный *պիտանի, պետքական, հարկավոր*· — к службе *ծառայության համար պիտանի*· никуда' него'дный *բոլորովին անպետք*:

годова'лый *մի տարեկան, մի տարվա, միամյա*:

годови'к *մի տարեկան, միամյա, մի տարվա*:

годово'й *տարեկան, տարվա*· — доход

տարեկան յեկամուտ, տարեկան հասույթ. — ая плата *տարեվճար, տարեվարձ*:

годовщи́на *տարեդարձ, տարելից*:

годо́чек (— чка) *մի տարի, տարի (նվազական)*:

Гозна́к (Управление производством госуд. знаков) *Պետական նիշերի արտադրության վարչություն*:

гой *այլադիններ (այսպես են անվանում հրեաները հեթանոսներին ու քրիստոնյաներին)*:

гол սպորտ. *դոլ*:

гола́вль ա. *կենդ. ծածանաձուկ*:

гола́нка 1. *հոլանդական վառարան.* 2. *հոլանդական կավ, հոլանդական հավ, հոլանդահավ*:

Голго́фа *Golgotha*:

голена́стый *լարճթաթոռունք, լարճթաթոռուն. —* ые птицы *լարճթաթոռուն թռչուններ, լարճթաթոռունք թռչուններ*:

голени́ще *ճիտք*:

го́лень ի. *սրունք*:

Голиа́ф 1. *Գողիաթ. պոկր. հսկա մարդ, վիթխարի մարդ.* 2. *կենդ. հսյարգելդ, հերակլյան ըղեզ*:

голизна́ *մերկություն, հոլանիություն, սիլորսիթյուն*:

голи́к *ավել, թերմաչ ավել*:

голла́ндец (— дца) *հոլանդացի*:

Голла́ндия *Հոլանդիա*:

голла́ндка *հոլանդուհի*:

голла́ндский (— ая, — ое) *հոլանդական. —* язык *հոլանդական լեզու, հոլանդերեն. —* ая печь *հոլանդական վառարան*:

голова́ *գլուխ. —* городско́й *քաղաքագլուխ. —* пуста́я *դատարկ գլուխ, դատարկագլուխ. —* са́харная *շաքարի գլուխ. —* са́хару *մի գլուխ շաքար. —* тупа́я *բթամիտ, բթագլուխ.* забирать себе в го́лову *մտադրվել, իր գլուխը մտցնել.* не идёт из головы *մտքից դուրս չի գալիս.* у меня голова болит *գլուխս ցավում է.* с головы до ног *վոտից-գլուխ, վոտքից մինչև գլուխ.* не терять головы *գլուխը չկորցնել, չշփոթվել.* выше на целую голову *ամբողջ գլխով բարձր.* иметь хорошую голову *լավ գլուխ ունենալ, լավ գլխի տեր լինել.* как снег на́ голову *անպատրաստից կերպով, հանկարծ.* ломать себе голову *գլուխը տրաքեցնել.* очертя голову *կուրորեն, առանց մտածելու.* притти в голову *մտքումն անցնել.* разбить на голову *գլխովին ջարդել.* размозжить голову *գլուխը ջախջախել, գլուխը ընկճել.* сломя голову *խիստ արագ, խուճապով.* вино ударило ему в голову *գինին նրա գլուխն ընկավ.* с больной головы на здоровую *մեղքը ուրիշի վրա դցել.* даю голову на отсечение *գլուխս կկտրեմ.* выкинуть из головы *գլխից դուրս նետել, մտքից հանել*:

голова́стик *չերեփուկ. պոկր. մեծագլուխ*:

голова́стый *մեծագլուխ*:

голова́ч *կենդ. կապտաձուկ, «կապույտ»*:

голова́шка *խանձող*:

голови́зна *մեծաձկան գլուխ*:

голо́вка *գլխիկ, գլուխ. —* булавки *գնդասեղի գլուխ, քորոցի գլուխ. —* лука *սոխի գլուխ*:

голо́вки *թաղմամասեր (կոշիկների). —* приделать головки *թաղմամասեր դցել, թաղմամասեր տաքել*:

головно́й *գլխի, առաջավոր. —* пункт *առաջավոր կետ. —* убор *գլխարկ, գլխաշոր, գլխաշղթ. —* ая боль *գլխացավ*:

головня́ 1. *տես* голове́шка. 2. *քուս. մրիկ*:

головокруже́ние *գլխապտույտ. —* вызыва́ть головокруже́ние *գլխապտույտ առաջացնել*:

головокружи́тельно *գլխապտուտորեն, չափազանց արագությամբ*:

головокружи́тельный *գլխապտուտային, գլխապտույտ, չափազանց արագ. —* ая быстрота *գլխապտույտ արագություն. —* ые успехи *գլխապտույտ հաջողություններ*:

головоло́мка *դժվար հանելուկ, հոգեմաշ գործ, գլխացավանք, գլխացավանք ավազ բան*:

головоло́мный *դժվարին, հոգեմաշ, գլուխ տրաքեցնող. —* ая задача *գլուխ տրաքեցնող խնդիր, դժվարին խնդիր, հոգեմաշ խնդիր*:

головомо́йка *հանդիմանություն, նախատինք, ջղպռանք. —* дать головомо́йку *հանդիմանել, նախատել, ջղպռել*:

головоно́гие ա. *կենդ. գլխոտանիներ*:

головоре'з *դլխից ձեռք վերցրած, թոկից փախած, կապակոտոր, հանդուգն:*

головотя'п *քյալագլող:*

головотя'пство *քյալագլողություն:*

головотя'пствовать (— вую, — вуешь, — вуют) *քյալագլողություն անել:*

голо'вушка *դլխիկ (փաղաքշական). — буйная խիզախ մարդ, հանդուգն մարդ, հանդուգն գլուխ, խիզախ գլուխ:*

го'лод *քաղց, քաղցածություն, սով, սովածություն, անոթություն. — волчий գայլի քաղցածություն. чу'вствовать голод քաղց զգալ, քաղցածանալ, սովածանալ. лечение голодом քաղցով բժշկելը, սովածությամբ բժշկելը, քաղցաբուժություն. морить голодом սովամահ անել, սովալուկ անել. умирать с голоду քաղցից մեռնել, սովամահ լինել:*

голода'ние *քաղցում, սովածացում, քաղցելը, սովածանալը, անոթենալը:*

голода'ть *քաղցել, քաղցածանալ, սովածանալ, անոթենալ:*

голода'ющий (— ая, — ее) *քաղցող, սովող, քաղցի մատնված, սովի մատնված, սովահար:*

голо'дный *քաղցած, սոված, սովյալ, սովի, անոթի. — год սովի տարի. — тиф սովատիֆ. — ая смерть սովամահություն:*

голодо'вка *աննպաստություն, հացադուլ. объявля'ть голодо'вку աննպաստություն հայտարարել, հացադուլ հայտարարել:*

голоду'ха տես **голодание.** с голодухи *քաղցից, սովից:*

гололе'дица *սառուկ (բարակ սառցաշերտ գետնի վրա):*

голоно'гий (— ая, — ое) *բոկոտն, բոբիկ, վոտաբոբիկ:*

го'лос (հոգն. голоса', — о'в) 1. *ձայն. 2. քվե. имеющий право голоса ձայնի իրավունք ունեցող. в один голос միաբերան, միաձայն. отдать свой голос իր ձայնը տալ, իր քվեն տալ. голоса за и против թեր և դեմ ձայներ. он не в голосе նրա ձայնը տեղը չէ:*

голосемя'нные բուս. *մերկասերմեր:*

голоси'сто *բարձրաձայն, բարձր ձայնով, ձայնեղորեն:*

голоси'стый *բարձրաձայն, հնչեղ ձայն ունեցող, ձայնեղ:*

голоси'ть (голошу', — си'шь, — ся'т) *խոսել, ձայնել, յերգել, վոզբալ:*

голоси'ще *բարձր ձայն, ուժեղ ձայն:*

голосло'вно *անհմտն կերպով, լոկ խոսքերով, չապացուցված ձևով, առանց ապացուցելու:*

голосло'вность ի. *անհմտություն, ապացուցված չլինելը:*

голосло'вный *անհմտ, չապացուցված:*

голосова'ние *քվեարկություն, քվեարկում. голосова'ние по спискам ցուցակներով քվեարկություն:*

голосова'ть (— су'ю, — су'ешь, — су'ют) *քվեարկել, ձայն տալ. голосова'ть подня'тием руки' ձեռք բարձրացնելով քվեարկել:*

голосово'й *ձայնային, ձայնական. — ая щель ձայնախոռոչ. — ые связки ձայնալարեր:*

голосо'к (— ска'), **голосо'чек** (— чка) *ձայնիկ (թռչ., մեղմ, նվազ ձայն):*

голошта'нник պտկր. *անվարտիկ, անփոխան, խաժամուժ, խուժան:*

голубе'ть *կապտել, կապույտ գույն ստանալ:*

голубе'ц (— бца') 1. տես **голубцы'.** 2. հաlif. *լեռնակապույտ, կապույտ սղնճաներկ:*

голубизна' *կապտություն, կապույտ գույն:*

голуби'ка բուս. *կապույտ հապալաս:*

голуби'ный *աղավնու. — ая кротость աղավնու հեզություն. — ая почта աղավնեփոստ, աղավնու փոստ:*

голу'бить (— блю, — бишь, — бят; հրմ. — лу'бь) *շոյել, փաղաքշել, դուրգուրել:*

голуби'ца *եզ աղավնի, մարի աղավնի:*

голу'бка 1. տես **голуби'ца.** 2. *աղավնյակ, հոգյակ:*

голубова'тый *կապտավուն, քիչ կապույտ:*

голубогла'зый *կապուտաչյա, խաժակն:*

голубо'й *բացկապույտ, յերկնագույն, լուրթ:*

голубо'к (— бка'), **голубо'чек** (— чка), **голу'бушка, голу'бчик** *աղավնյակ, հոգյակ, սիրելի'ս:*

голубцы' ա. *տոլմա, խճողակ:*

го'лубь ա. *աղավնի. — почтовый*

վոստային աղավնի, վոստաղավնի. — сизый (дикий) *վայրի հավիկ:*

го'лубь - саме'ц *վարուժան աղավնի:*

голубя'тина *աղավնու միս:*

голубя'тник 1. *աղավնեպահ, աղավնոց.* 2. *աղավնետուն:*

голубя'тня *աղավնետուն:*

Голшти'ния *Հոլշտայն:*

го'лый *մերկ, լերկ, տկլոր, հոլանի, դատարկ.* — ая истина *մերկ ճշմարտություն, դուռ ճշմարտություն.* — ая пустыня *լերկ անապատ.* спать на голой земле *չոր գետնի վրա քնել.* с голыми руками 1. *դատարկ ձեռքերով, դատարկաձեռն.* 2. голыми руками *անզեն, առանց զենքի.* гол как сокол *բոլորովին մերկ, տիպ տկլոր:*

голы'тьба' *մերկ մարդիկ, քաղցած մարդիկ, մուրացիկներ:*

голы'ш 1. *մերկ, տկլոր, մուրացիկ.* 2. *հաիf. կոպեկ.* 3. *անկճեպ ձու, թաղթիկ:*

голь *ի.* *չքավորություն, լումպենպրոլետարիատ.* голь на выдумки хитра *աղքատը հնարամիտ կլինի, կրկը հնարագետ և դարձնում:*

гольф *գոլֆ (խաղ):*

Гольфстре'м *Գոլֆստրոմ:*

голя'к *տես* **голы'ш** 1.

голя'шка *ոլոք:*

гомеопа'т *հոմեոպատ, նմանաբուժ:*

гомеопа'тка *հոմեոպատուհի, նմանաբուժուհի:*

гомеопати'ческий (— ая, — ое) *հոմեոպատական, նմանաբուժական:*

гомеопа'тия *հոմեոպատիա, նմանաբուժություն:*

Гоме'р *Հոմերոս:*

гомери'ческий (— ая, — ое) *հոմերական.* — смех *հոմերյան ծիծաղ, հոմերական ծիծաղ:*

гоме'ровский (— ая, — ое) *հոմերյան:*

Го'мзы (Гос. объедине'ние машиностроит. заводов) *Մեքենաշին. գործարանների պետ. միավորություն:*

гомиле'тика *բեմբասացություն:*

гомоге'н *հոմոգեն, նույնածին:*

гомоге'нный *հոմոգենային, նույնածնային:*

го'мон *բարձր խոսակցություն, աղմուկ:*

гомони'м *համանուն, նույնանուն:*

гомони'ть *ճչալ, աղմկել, աղաղակել:*

гомосексуали'зм *հոմոսեքսուալիզմ, համասեռահակություն, համասեռամեռություն:*

гомосексуали'ст *հոմոսեքսուալիստ, համասեռահակ, համասեռամետ:*

гомосексуа'льный *հոմոսեքսուալ, համասեռահակ, համասեռամետ:*

гому'ль *ա.* *հոմրուլ (Իրլանդիայի ինքնավարության):*

гон 1. *վորս, վորսահալածում.* 2. *քշելը, հալածելը:*

гонг *գոնգ, կոչնազանգ, կոչնաթմբուկ:*

гондо'ла *գոնդոլ, մակույկ:*

гондолье'р *գոնդոլավար, մակուկավար:*

гоне'ние *հալածանք, հալածում, հալածելը:*

гоне'ц (— нца') *սուրհանդակ, պնդադեսպան:*

гони'мый *քշված, հալածված, քշվող, հալածվող.* — ветром *հողմահալած, քամուց քշվող.* — судьбой *բախտահալած, բախտից հալածված:*

гониоме'тр *անկյունաչափ:*

гониоме'трия *անկյունաչափություն:*

гони'тель *ա.* *հալածիչ:*

гони'тельница *հալածչուհի:*

го'нка 1. *հալածում, քշում, վռնդում, հալածելը, քշելը, վռնդելը.* ему дали гонку за шалости *նրան լավ խրատ տվին չարության համար.* 2. (водки) *թորում, քաշելը, թորելը.* 3. *վազք, քաշում.* го'нка судо'в *նավավազք, նավամրցում.* го'нка плотов *լաստաքաշում, լաստաբերություն, լաստաբերություն:*

гоноко'кки *բույս.* *գոնոկոկներ:*

го'нор *ամբիցիա, պատվախնդրություն, բարեանունություն.* с го'ором *պատվամոլությամբ, մեծամտաբար:*

гонора'р *հոնորար:*

гоноре'я *բույս.* *գոնորեա, սուսանակ:*

го'ночный *արշավային, արշավող.* — автомоби'ль *արշավային ավտոմոբիլ:*

гонт *շին.* *գոնտ, կավար:*

гонтовщи'к *կավարագործ, գոնտագործ:*

гонча'р *բրուտ, կավագործ:*

гонча'рный *բրուտի, կավագործական.* — круг *բրուտի դուրգ, բրուտի ճախարակ.* — ое искусство *բրուտագործություն, կավագործություն:*

гонча'рня *բրուտանոց*:
го'нчий (— ая, — ее) *վորսի, վորսական*. — ая соба'ка *վորսկան շուն, քերթե, բարակ*:
го'нщик 1. *քշող*. 2. *թորիչ, քաշող (ոդի)*:
гоня'ть, гнать 1. *քշել, հալածել, հետապնդել*. 2. *արտաքսել, դուրս անել, վռնդել*. 3. *թորել, քաշել*. гнать лошадь изо всех сил *ձին քշել սաստիկ արագ*. гнать машину *մեքենան արագ բանեցնել*. гнать из дому *տնից արտաքսել, տնից դուրս անել*. судьба меня гонит *բախտն ինձ հալածում է*:
гоня'ться, гнаться 1. *հալածվել, քշվել, հետապնդվել*. 2. *մի բանի հետևից ընկնել*. 3. *թորվել*. 4. *հալածել, հետապնդել*. гнаться по пятам *կրնկակոխ հալածել*. гнаться за славой *փառքի հետևից ընկնել*:
гопа'к *հոպակ (ուկրաինական պար)*:
гора' *սար, լեռ*. гора родила мышь *սարը մուկ ծնեց*. словно гора с плеч свалилась *կարծես՝ ուսերս մի ծանր բեռ ընկավ*. итти в гору *սարն ի վեր բարձրանալ*. пойти в гору *առաջ գնալ, առաջադիմել*. с гору (величиной) *լեռան չափ, սարի մեծության*. с горы *սարից դեպի ցած, սարն ի վայր, սարից ներքև*. он за меня горой *նա իմ թիկունքին սարի պես կանգնած է*. сулить золотые горы *ոսկե սարեր խոստանալ, մեծ խոստումներ անել*. смерть не за горами *մահը չատ հեռու չէ*. под гору *սարն ի վայր, սարից դեպի ցած, սարից ցած*:
гора'здо *անհամեմատ, ավելի, շատ ավելի*:
Гора'ций *Հորացիոս*:
горб *սապատ, կուզ*:
Горба'нк (городской банк) *Քաղբանկ (քաղաքային բանկ)*:
горба'тость *ի*. *սապատավորություն, կուզություն*:
горба'тый *սապատավոր, կուզիկ*. горбатого могила исправит *սապատավորին գերեզմանը կուղղի*:
го'рбик, горби'нка *սապատիկ, կղիկ*:
го'рбить (— блю, — бишь, — бят) *ծռել, կորացնել, կռացնել*:
го'рбиться (— блюсь, — бишься, — бятся) *կղվել, կռանալ, կորանալ*:
горбу'н տես **горбатый.**
горбу'нья *սապատուհի, կուզ կին*:
горбуно'к (— нка') *ծովածի*:
горбу'шка *հացի կոշտ կեղև*:
горбы'ль *ա*. *փուչտա, կղատախտակ*:
гордели'вость *ի*. *հպարտություն, դոռոզություն, սեգություն*:
гордели'вый *հպարտ, դոռոզ, սեգ*. — ая поступь *սիրահեմ քայլվածք, հպարտ քայլվածք*:
горде'ц (— деца') *հպարտ մարդ, դոռոզ մարդ*:
го'рдень *ա*. *կոնկապարան, ճախարթոկ*:
го'рдиев у'зел *գորդյան հանգույց*:
горди'ться (— ржу'сь, — ди'шься, — дя'тся) *հպարտանալ, դոռոզանալ, մեծամտել, պարծենալ*:
го'рдо *հպարտորեն, դոռոզաբար, մեծամտորեն*:
го'рдость *ի*. *հպարտություն, դոռոզություն, մեծամտություն, պարծանք*. Амундсен был гордостью своей родины *Ամունդսենն իր հայրենիքի պարծանքն եր*:
го'рдый *հպարտ, դոռոզ, սեգ, մեծամիտ*:
гордя'чка *դոռոզուհի, հպարտ կին, մեծամիտ կին, սեգուհի*:
го'ре *վիշտ, ցավ, հոգս, դառնություն, կսկիծ*. мыкать свое горе *կրել իր վիշտը*. убитый горем *վրշտահարված, վշտահար*. причинять горе *վիշտ պատճառել*. плачем горю не пособишь *լացով դարդիդ դարման չես անի*. горе-спортсмен *ճըռասպորտսմեն, վայ-սպորտսմեն, վոչ բարով սպորտսմեն*. горе мне! *վա՛յ ինձ*. ему го'ря мало *այդ նրա հոգը չէ, նա դրա մասին չի յել մտածում*:
горева'ть (— рю'ю, — рю'ешь, — рю'ют) *ցավել, վշտանալ, մորմոքվել, տառապել*. она горюет по покойному мужу *նա մորմոքվում է հանգուցյալ ամուսնու համար*:
горе'лка 1. *այրիչ*. 2. (водка) *ոդի, արագ*. игра в горелки *բռնելախաղ*:
горе'лый *այրված, խանձված*:
горелье'ф *բարձրաքանդակ*:
горемы'ка *ընդ*. *թշվառ մարդ, վշտակիր մարդ, տառապյալ մարդ, ցավատանջ մարդ, վշտալուկ մարդ*:
горемы'чный *թշվառ, վշտակիր, տա-*

ռաղյալ, ցավատանջ, վշտալուկ. — ое житьё *թշվառ կյանք, ցավատանջ կյանք, վշտալից կյանք, վշտալուկ կյանք:*

горе'ние *այրում, վառում, այրվելը, վառվելը:*

го'ренка տես **го'рница.**

го'рестный *ցավալի, դառն, կսկծալի, դառնակսկիծ:*

го'ресть ի. տես **горе.**

горе'ть (— рю', — ри'шь, — ря't; հրմ. — ри') 1. *այրվել, վառվել.* 2. *տոչորվել, մորմոքվել.* 3. *յեռալ, բորբոքվել, այրվել.* 4. *փայլել, հուրհրատել.* гореть желанием *ցանկությունից վառվել, ցանկությամբ տոչորվել.* рана гори't *վերքըն այրում է.* купола горя't на солнце *գմբեթները փայլում են արևի տակ:*

го'рец (— рца) *լեռնական, լեռնաբնակ, լեռնցի:*

гореча'вка բուս. *ոճասխտոր, բոդ:*

го'речь ի. *դառնություն, վիշտ, կսկիծ.* го'речи жизни *կյանքի դառնություններ:*

го'ржа ռազմ. *դորժ, թիկունք (զորության):*

горже'тка *դորժետ, վզպատ:*

горизо'нт *հորիզոն.* — видимый *տեսանելի հորիզոն.* — умственный *մտավոր հորիզոն, մտահորիզոն:*

горизонта'ль ի. *հորիզոնական (գիծ), հորիզոնագիծ:*

горизонта'льно *հորիզոնական դիրքով:*

горизонта'льность ի. *հորիզոնականություն:*

горизонта'льный *հորիզոնական.* — ая проекция *հորիզոնական առաջադրություն, հորիզոնական պրոյեկցիա, հորիզոնական սավերագիծ:*

гори'лла կեն. *գորիլլա (կապիկ):*

горисполко'м (городско'й исполни'тельный комите't) *քաղգործկոմ (քաղաքային գործադիր կոմիտե):*

гори'стый *լեռնոտ, սարոտ.* — ая местность *լեռնոտ վայր:*

горихво'стка կեն. *կարմրատուտ:*

горицве'т բուս. *չողավարդ:*

го'рка *լեռնակ, փոքր սար, բլուր, բարձունք.* «красная горка» *կանաչ կիրակի (ժողովրդ. տոն):*

горко'м (городской комитет) *քաղկոմ (քաղաքային կոմիտե):*

горла'н *ճչան մարդ, ճվճվան մարդ, աղմկարար մարդ:*

горла'нить *ճչալ, ճվճվալ, աղմկել, գոռգոռալ:*

горла'стый 1. *ճչացող, ճչան, ճվճվացող, ճվճվան, գոռգոռացող, գոռգոռան.* 2. *մեծաբերան, լայնաբերան:*

го'рленка, го'рлица *տատրակ:*

го'рло *կոկորդ, բուկ.* драть го'рло *գոռալ, բղավել.* заткнуть кому-либо го'рло *մեկի բերանը փակել, մեկին լռեցնել.* промочить горло *կոկորդը թրջել, խմել.* приставать с ножом к горлу *բկին չոքել, կերկու վոտքը մի մաչիկ դնել, նեղել.* по горло *մինչև կոկորդը.* он сыт по горло *նա կուշա ու կուռ կերել է.* у меня в горле першит *կոկորդս քերծում է, կոկորդս քոր է գալիս:*

горлово'й *կոկորդի, բկի.* — ая чахотка *կոկորդի բարակացավ, կոկորդի ծյուբաթա, բկածյուբաթա:*

горлодёр, горлопа'н տես **горла'н.**

го'рлышко 1. *կոկորդիկ, բկիկ.* 2. *վիզ, բերան (ամանի, չշի):*

горля'нка բուս. *անմեռուկ:*

гормо'ны ա. կմխ. *հորմոններ:*

горн 1. *հնոց, հալոց, քուրա.* — до'мны *դոմնայի հնոց.* — кузне'чный *դարբնի հնոց.* — ми'нный *ականահնոց.* — переносный *փոխադրելի հնոց.* 2. *փող, հորն (յերաժշտ. գործիք):*

го'рний *վերին, բարձր, յերկնային:*

горни'ст *փողհար, հորնիստ:*

горни'ло *հնոց, բով:*

го'рница *սենյակ, սենեկիկ:*

го'рничная *աղախին, նաժիշտ:*

горнозаво'дский (— ая, — ое) *հանքագործարանային, հանքագործարանի.* — ая промышленность *հանքագործարանային արդյունաբերություն:*

горнозаво'дчик *հանքագործարանատեր:*

горнорабо'чий *հանքագործ բանվոր, հանքագործ, հանքարանվոր:*

горноста'й կեն. *կնդում, սպիտակ կղաքիս:*

горноста'евый *կնդումի, սպիտակ կղաքիսի:*

го'рный 1. *լեռնային.* 2. *հանքային.* — воздух *լեռնային oդ.* — воск *հանքամոմ.* — инженер *հանքային ինժեներ.*

— институт *հանքային ինստիտուտ*. — ая смола *կուպր, հանքամոմ*. — ый хрусталь *hանիf*. *լեռնաբյուրեղ, վանակ*. — ая цепь *լեռնաշղթա*.

горня'к см. **горнорабочий.**

го'род (*հոգի*. города') *քաղաք*. — гла'вный *գլխավոր քաղաք*. — губернский *նահանգական քաղաք, նահանգաքաղաք*. — провинциальный *գավառական քաղաք, գավառաքաղաք*. что город, то норов, что деревня, то обычай *ամեն վայր իր սովորություններն ունի, վորքան մարդ, այնքան բնավորություն*. уезжать за город *քաղաքից դուրս գրոսնելու գնալ*. он живёт за городом *նա քաղաքից դուրս է ապրում*.

городи'ть (— рожу', — дишь, — дят) *ցանկապատել, պատնեշել*. городи'ть чушь *դատարկ բաներ խոսել, դատարկ բաներ դուրս տալ*.

городи'шко *վողորմելի քաղաք, քոսոտ քաղաք, խղճուկ քաղաք*.

городи'ще 1. *մեծ քաղաք*. 2. *հնագիտ. քաղաքի ավերակները, քաղաքատեղ, հնաքաղաք*.

городки' *գարադիկ* (*խաղ*).

городни'чий (— его) *քաղաքապետ* (*գավառ. քաղաքի*).

городни'чиха *քաղաքապետի կին*.

городово'й 1. *քաղաքային, քաղաքի*. 2. *քաղաքապահ* (*վոստիկան*). — ое положение *քաղաքային կանոնադրություն, քաղաքային որինադրություն*.

городо'к (— дка') *փոքր քաղաք, քաղաքիկ*.

городско'й *քաղաքային*. — голова' *քաղաքագլուխ*. — ая ду'ма *քաղաքային խորհուրդ, քաղաքային դուման*. — ое казначе'йство *քաղաքային դանձատուն*. — ое населе'ние *քաղաքային բնակչություն*. — ое самоуправле'ние *քաղաքային ինքնավարություն*.

горожа'нин (*հոգի*. — жа'не, — жа'н) *քաղաքացի*.

горожа'нка *քաղաքացի կին, քաղաքի բնակչուհի*.

гороско'п *բախտագուշց, բախտադիտանք*. составить гороскоп *բախտագուշց կազմել*.

гороско'пия *բախտադիտություն, բախտագուշակություն* (*աստղերի ոգնությամբ*).

горо'х *սիսեռ, վոլոռ*. при царе Горохе *Նոյի տարին, Ադամ-Եվայի ժամանակ*.

горо'ховый *սիսեռի, սիսեռից*. — ое пальто (*բառացի՝ սիսեռագույն վերարկու*), *ցարական լրտես*. шут гороховый *խեղկատակ, ծաղրածու, մխոտ*.

горо'шек (— шка) *սիսեռիկ*. — кормовой *վիկ*.

горо'шина *սիսեռահատիկ, վոլոռահատիկ*.

го'рсточка *փոքր բուռ, բռիկ, մի բուռ, ափ*. горсточка народу *մի բուռ ժողովուրդ*.

горсть ի. *բուռ, ափ, կուց, մի բուռ*. — земли *մի բուռ հող*. — войска *մի բուռ զորք*.

горта'нь ի. *կոկորդ, շնչափող*. у него язык прилип к гортани *նրա լեզուն պապանձվեց*.

горта'нный *կոկորդի, կոկորդային*.

горте'нзия *բուս. հորտենզիա* (*ծաղիկ*).

го'рче *ավելի դառը, ավելի կծու*.

горчи'ть *դառնացնել, կծվացնել*.

горчи'ца *մանանեխ, խարտալ*. после у'жина горчи'ца *պատկից հետո կարմիր հավկիթ, ընթրիքից հետո մանանեխ*.

горчи'чник *մանանեխի ծեփելիք*. ставить горчичник на грудь *կրծքին մանանեխի ծեփելիք դնել*.

горчи'чница *մանանեխի աման, մանանեխաման*.

горчи'чный *մանանեխի*. — газ *մանանեխի գազ*. — ое масло *մանանեխի ձեթ*.

горше'чник *կճճագործ, խեցեգործ, բրուտ*.

горше'чный *բրուտ, խեցեգործական*. — ая глина *բրուտ կավ*.

горшо'к (— шка') *կճուճ, պատուկ, աման, ծաղկաման*. — ночно'й *դիշերանոթ, միզաման, չոհոդ*. — цветочный *ծաղկաման*.

горшо'чек (— чка) *կճճիկ, պուտուկ, փոքրիկ ծաղկաման*.

го'рький (— ая, — ое) *դառը, կծու, կսկծալի, սաստիկ, թունդ*. — пья'ница *սաստիկ հարբեցող, թունդ հարբեցող*. — ая доля *դառն ճակատագիր, դառը վիճակ*. — ая истина

դառն ճշմարտություն. пить горькую *հարբեցողության անձնատուր լինել*. — не слёзы *դառն արտասուքներ*. английская горькая *անգլիական դառնուկ*:

го'рько *դառնապես, դառնորեն, դառն կերպով*. горько плакать *դառնապես լալ, դառն կերպով լայ լինել*. у меня во рту горько *բերանս դառն է*:

горькова'тый *մի քիչ դառը, դառնավուն*:

горькозём ֆիմ. *մաղնիսաքար*:

го'рькость ի. *դառնություն, կծվություն*. *տես* **горечь**.

горю'чее (— чего; հոգն. — чие) *վառելանյութ, կիզանյութ, այրվող նյութ, այրելիք*:

горю'честь ի. *այրելիություն, դյուրավառություն, կիզանուտություն*:

горю'чий (— ая, — ее) *դյուրավառ, այրելի, կիզանուտ, տաք, ջերմ*. — материал *դյուրավառ նյութ, կիզանյութ*. — ие слёзы *ջերմ արտասուքներ, այրող արցունքներ*:

горя'чечный *ջերմի, տենդի, տենդախտի, ջերմախտի*. — бред *տենդախտի դառանցանք*. — ая рубашка *խելագարների չապիկ, ժի վերնաշապիկ*:

горя'чий (— ая, — ее) 1. *տաք, թեժ, կիզիչ, հրավառ*. 2. *դյուրաբորբոք, դյուրագրգիռ*. 3. *ջերմ, կաթոգին*. — источник *ջերմուկ*. — человек *դյուրաբորբոք մարդ, դյուրագրգիռ մարդ*. — ая пища *տաք կերակուր*. — ая вода *տաք ջուր, յեռման ջուր*. — ая любовь *ջերմ սեր, կաթողին սեր*. куй железо, пока горячо' *յերկաթը տաք-տաք կծեծեն*. по горя'чим следам *թարմ հետքերով*:

горячи'ться 1. *տաքանալ*. 2. *բորբոքվել, բարկանալ*:

горя'чка *ջերմախտ, ջերմ, բարձր տաքություն, տենդ, տենդախտ*. — белая *արրեցատենդ*. — родильная *ծննդատենդ, ծննդկանի տենդ*:

горя'чность ի. *տաքություն, դյուրաբորբոքություն*:

горячо' *տաք-տաք, ջերմորեն, ջերմաղին, կաթոգին*. он горячо' взялся за дело *նա տաք-տաք գործի կպավ*:

горя'щий (— ая, — ее) *այրվող, հրավառ*. — дом *այրվող տուն*:

Госизда'т (Государственное Издательство) *Պետհրատ (Պետական Հրատարակչություն)*:

Госба'нк (Государственный Банк) *Պետբանկ (Պետական Բանկ)*:

Госме'тр (Трест по заготовке, производству и сбыту метрических мер и весов) *Պետմետր (Մետրական չափեր ու կշեռքներ պատրաստող, արտադրող և վաճառող տրեստ)*:

госо'рган (государственный орган) *պետօրգան (պետական որգան)*:

го'спиталь ա. և ի. (իգականը fիչ գործածական է) *հիվանդանոց*:

госпитальер պատմ. *հիվանդախնամ (կրոնական ուխտ ասպետ)*:

госпита'льный *հիվանդանոցային*:

Госпла'н (Государственная Плановая Комиссия) *Պետպլան (Պետական պլանային հանձնաժողով)*:

господа'рь ա. *հոսպոդար, տեր, իշխան (Բալկաններում)*:

господа'рство ա. *հոսպոդարություն*:

господи'н (հոգն. — да', — по'д) *տեր, պարոն*. быть господи'ном положения *դրության տերը լինել*. нельзя служить двум господа'м *չի կարելի յերկու տիրոջ ծառայել*. господа! *պարոննե՛ր, պարոնա՛յք*:

госпо'дский *տիրոջ, տիրական, տիրունի*. — дом *տիրոջ տուն, աղայի տուն*:

госпо'дство *տիրապետություն, իշխում, դերիշխում, իշխելը, դերիշխելը*:

госпо'дствовать (— вую, — вуешь, — вуют) *իշխել, տիրել, դերիշխել*. Англия госпо'дствует на морях *Անգլիան իշխում է ծովերի վրա*. крепость госпо'дствует над городом *բերդն իշխում է քաղաքի վրա*:

госпо'дствующий *իշխող, դերիշխող, տիրող*. — класс *իշխող դասակարգ, տիրող դասակարգ*. — язык *տիրապետող լեզու*. — ее мнение *տիրող կարծիք, դերիշխող կարծիք*. — ее положение *իշխող դրություն, դերիշխող դրություն*:

госпо'дь ա. (սեռ. го'спода) *տեր, աստված*:

го'споди! *տե՛ր-աստված*. молитва господ'дня *տերունական աղոթք («Հայր մեր»)*:

госпожа' *տիրուհի, տիկին, որիորդ*:

Госстра'х (Гла'вное управле'ние государственного страхова'ния) *Պե-*

տոռգ (*Պետական առևտրական գլխավոր վարչություն*).

Госто'рг (Государственная экспортно-импортная торговая контора) *Պետառ* (*Պետական արտահանման-ներմուծման առևտրական գրասենյակ*).

гостеприи'мно *հյուրասիրաբար, հյուրընկալորեն*.

гостеприи'мный *հյուրասեր, հյուրընկալ*.

гостеприи'мство *հյուրասիրություն, հյուրընկալություն*.

гости'ная *ընդունարան, հյուրասենյակ*.

гости'нец (— нца) *ընծա, նվեր*.

гости'ница *հյուրանոց, հյուրատուն*. содержатель гости'ницы *հյուրանոցատեր, հյուրանոց պահող*.

гости'ный двор 1. *խչևան, հյուրատուն*. 2. *խանութաշարք*.

гости'ть (гощу', — сти'шь, — тя'т) *հյուր լինել, հյուրընկալվել*.

го'стия *նշխարք, հաղորդություն*.

гость ա. (հոգն., գործիակ. гостя'ми և гостьми') *հյուր*. быть в гостях *հյուր լինել*. в гостях хорошо, а дома лучше *հյուրատեղում լավ է, բայց իր տանն ավելի լավ է*. обедать в гостя'х *հյուրատեղում ճաշել*.

го'стья *հյուրուհի, կին-հյուր*.

государ'ственный *պետական, պետության*. — деятель *պետական գործիչ*. — переворо'т *պետական հեղաշրջում*. — преступник *պետական հանցագործ*. — социализм *պետական սոցիալիզմ*. — ая власть *պետական իշխանություն*. — ая Дума պատմ. *Պետական Դումա*. — ая измена *պետական դավաճանություն*. — ая плановая комиссия (Госплан) *Պետական պլանային հանձնաժողով* (*Պետպլան*). — ая промышленность *պետական արդյունաբերություն*. — ая служба *պետական ծառայություն*. — тайна *պետական գաղտնիք*. — ое право *պետական իրավունք*. — ое устройство *պետական կառուցվածք*. — ые доходы *պետական եկամուտներ*.

государ'ство *պետություն*. — независимое *անկախ պետություն*. — платящее дань *հարկատու պետություն*.

государ'ыня *թագուհի, տիրուհի*. милостивая государ'ыня! *վողորմա՛ծ տիրուհի՛*.

государ'ь ա. *թագավոր, տեր*. милостивый государ'ь! *վողորմա՛ծ տե՛ր, մեծապատի՛վ պարոն*.

Гот տես **Готы.**

готенто'т *հոտենտոտ* (*ժողովուրդ*).

готенто'тка *հոտենտոտուհի*.

готенто'тский (— ая, — ое) *հոտենտոտական*.

го'тика *գոթիկա* (*գոթական արվեստ, վոճ և այլն*).

готи'ческий *գոթական*. — стиль *գոթական վոճ*. — шрифт *գոթական տառեր*. — язык *գոթական լեզու, գոթերեն*.

готова'льня *գծագրատուփ, գծագրական արկղիկ*.

гото'вить (— влю, — вишь, — вят; прш. — о'вь) 1. *պատրաստել*. 2. *յեփել* (*կերակուրը*). готовить большую книгу *մեծ գիրք պատրաստել*. готовить урок *դաս պատրաստել*.

гото'виться (— влюсь, — вишься, — вятся; прш. — то'вься) 1. *պատրաստվել*. 2. *յեփվել*. готовиться к экзамену *քննության պատրաստվել*.

гото'вность ի. *պատրաստականություն, պատրաստակամություն, պատրաստություն*. выража'ть гото'вность *պատրաստակամություն հայտնել*. в боевой готовности *մարտական պատրաստության մեջ*.

гото'вый *պատրաստ, պատրաստակամ, հոժարակամ*. готовый к услугам *ծառայության պատրաստ, պատրաստ ծառայելու*. — ое платье *պատրաստի հագուստ, պատրաստի շոր*. он был готов умереть со стыда *նա պատրաստ եր ամոթից մեռնելու*. гото'во! *պատրա՛ստ է*.

го'тский (— ая, — ое) տես **готи'ческий.**

готтенто'тский (— ая, — ое) *հոտենտոտական*.

го'ты ա. *գոթեր*.

гофма'ршал *հոֆմարշալ*.

ГПУ (Государственное политическое управление) *Պետքաղվարչություն* (*Պետական քաղաքական վարչություն*).

гофме'йстер *հոֆմայստեր, արքունապետ*.

гофри'ровать (— рую, — руешь,

— руют) *ներատարդել, ծալտարդել, ծոպտարդել*· гофри'ро'ванный воротник *ծալտարդած ոձիք*:

граб *բոխի (ծառ)*:

грабёж *կողոպուտ, ավարառություն, թալան*:

граби'тель ա· *կողոպտիչ, ավարառու, թալանիչ*:

граби'тельница *կողոպտուհի, թալանչուհի, ավարառուհի*:

граби'тельский (— ая, — ое) *կողոպտչական, թալանչիական, ավարառուական*:

граби'тельство տես **грабёж.**

гра'бить (— блю, — бишь, — бят; hրմ· — а'бь) *կողոպտել, թալանել*:

гра'бли þ· (hոգն· սեռ· — ель և — лей) *փոցխ*· — конные *ձիափոցխ*:

гра'бштих, грабштихель ա· *փորագրիչ (գործիք)*:

гравёр *փորագրիչ, փորագրող*· — по дереву *փայտի վրա փորագրող*· — по камню *քարի վրա փորագրող*:

гравёрный, гравёрский (— ая, — ое) *փորագրական, փորագրության, փորագրչի*:

гра'вий (— вия) *խիճ, մանրախիճ*· дорога, усыпанная гравием *խճածածկ ճանապարհ, խճած ճանապարհ*:

гравирова'льный *փորագրական, փորագրման, փորագրության*· — ая доска *փորագրության տախտակ, փորագրատախտակ*· — ая игла *փորագրության ասեղ, փորագրական ասեղ*:

грави'рова'ние *փորագրություն, փորագրում, փորագրելը*· — параллельными линиями *զուգահեռ գծերով փորագրում*· — перекрещивающимися линиями *խաչմերուկ գծերով փորագրում*:

грави'рова'ть (— рую, — руешь, — руют) *փորագրել*· — до'ску *տախտակը փորագրել, տախտակի վրա փորագրել*:

гравиро'вка տես **гравирова'ние.**

гравиро'вщик տես **гравёр.**

гравю'ра *փորագրություն, քանդակագրություն, քանդականկար*· — углублённая *խորը փորագրություն*· — цветная *գունավոր փորագրություն*:

град I *կարկուտ*· град идёт *կարկուտ է գալիս*· пот с него градом катится *քրտինքը նրա վրայից կարկտի պես թափվում է*· удары сыпались градом *հարվածները կարկտի պես տեղում էին*:

град II տես **го'род.**

града'ция *աստիճանավորություն, աստիճանավորում, աստիճանացում, աստիճանավորելը, աստիճանացնելը*:

гра'дина *կարկտի հատիկ, կարկտահատիկ*:

гради'рня տեխն· *խտարան, թանձրանոց (աղաջրի)*:

градирова'ние 1· *աստիճանավորում, աստիճանավորելը*· 2· *աստիճանաչափում, աստիճանաչափելը*· 3· *աստիճան տալը (խիչքին)*· 4· *թանձրացում, խտացում, թանձրացնելը, խտացնելը*:

гради'ровать (— рую, — руешь, — руют) *աղաջուրը խտացնել, աղաջուրը թանձրացնել*:

градоби'тие *կարկտահարություն*:

градонача'льник *քաղաքապետ*:

градонача'льство *քաղաքապետություն*:

градуи'ровать (— рую, — руешь, — руют) տես **градирова'ть.**

гра'дус *աստիճան*· спирт выше установленного градуса *սահմանված աստիճանից բարձր սպիրտ*· угол в 45 градусов 45 *աստիճանի անկյուն*· сегодня 25 градусов жары *այսօր ջերմությունը 25 աստիճան է*:

гра'дусник *ջերմաչափ*:

граждани'н (hոգն· — дане, граждан) *քաղաքացի*· — почетный *պատվավոր քաղաքացի*:

гражда'нка *քաղաքացուհի, կին-քաղաքացի*:

граждан'ский (— ая, — ое) *քաղաքացիական*· — брак *քաղաքացիական ամուսնություն*· — долг *քաղաքացիական պարտք, քաղաքացիական պարտականություն*· — иск *քաղաքացիական հայց*· — кодекс *քաղաքացիական որենսդիրք, քաղաքացիական կոդեքս*· — ая служба *քաղաքացիական ծառայություն*· — ая смерть *քաղաքացիական մահ*· — ая война *քաղաքացիական պատերազմ*· — ое мужество *քաղաքացիական քաջություն, քաղաքացիական արիություն*· — ое состояние *քաղաքացիական կացություն*· бюро по

составлению актов гражданского состояния *քաղաքացիական կացութ֊յան ակտեր կազմող բյուրո*. — ое пра'во *քաղաքացիական իրավունք*:

гражда'нство *քաղաքացիութ֊յուն*. получить право гражданства *քաղաքացիութ֊յան իրավունք ստանալ*:

гражда'нственность ի. *քաղաքացիականութ֊յուն*. дух гражданственности *քաղաքացիականութ֊յան վո֊գի*:

грамм *գրամ*:

грамма'тик *քերականագետ*:

грамма'тика *քերականութ֊յուն*:

граммати'ческий (— ая, — ое) *քերականական*. делать грамматический разбор *քերականական վերլուծութ֊յուն կատարել*:

граммофо'н *գրամաֆոն*:

граммофо'нная пластинка *գրամաֆոնի թիթեղիկ*:

гра'мота 1. *թուղթ, հրովարտակ, գիր*. — жалованная *շնորհագիր, շնորհման հրովարտակ*. — ы верительные *լիազորագիր*. — охра'нная *պահպանական թուղթ, պահպանագիր*. это для меня китайская грамота *այդ ինձ համար չինարեն է, այդ ինձ համար բացարձակապես անհասկանալի բան է*. умеешь грамоте? *կարդալ-գրել գիտե՞ս, գրագե՞տ ես*. учиться грамоте *գրագիտութ֊յուն սովորել, գրել-կարդալ սովորել*. 2. տես **грамотность**.

грамоте'й (— те'я) *գրագետ մարդ*:

грамоте'йка *գրագիտուհի, գրագետ կին*:

гра'мотник *գրագետ*:

гра'мотный *գրագետ*:

гра'мотность ի. *գրագիտութ֊յուն, գրագետ լինելը*:

гран *գրան* (*դեղատան ծանր. չափ*):

грана'т 1. *նուռ, նռենի*. 2. *հանք. նռնաքար*:

грана'та *ռազմ. նռնակ*. — ручная *ձեռնանռնակ*:

гранатомёт *նռնանետ* (*զորթիք*):

гранатомётчик *նռնաձիգ*:

гранд *գրանդ* (*սպանական բարձր ազնվականների տիտղոս*):

грандио'зно *գրանդիոզ կերպով, վիթխարորեն, հոյակապորեն*:

грандио'зность ի. *գրանդիոզութ֊յուն, վիթխարութ֊յուն, հոյակապութ֊յուն*:

грандио'зный *գրանդիոզ, վիթխարի, հոյակապ, վեհատեսիլ*:

гранёный *թրաշած, նստավոր*. — ое стекло' *թրաշած ապակի*:

грани'ло *թրաշիչ* (*գործիք*), *նստավորիչ*:

грани'льный *թրաշման, նստավորման*. — ка'мень *թրաշաքար*. — ая мастерская *թրաշման արհեստանոց, նստավորման արհեստանոց*:

грани'льня *թրաշարան, թրաշանոց*:

грани'льщик *թրաշիչ, նստավորիչ*:

грани'т *գրանիտ*:

грани'тный *գրանիտե, գրանիտյա*:

грани'ть *թրաշել, նստավորել*. гранить мостовую *հեզի*. *փողոցները չափել, փողոցները չափչփել, թրև գալ*:

грани'ца 1. *սահման, սահմանագլուխ*. 2. *յեղր*. 3. *չափ, չափ ու սահման*. его гнев не знал границы *նրա զայրույթը չափ ու սահման չուներ*. перейти границу *սահմանն անցնել*. за грани'цу *արտասահման* (*դեպի*). из-за грани'цы *արտասահմանից*. быть на грани'це самоубийства *ինքնասպանութ֊յան յեզրին գտնվել, ինքնասպանութ֊յան յեզրին կանգնած լինել*. за грани'цей *արտասահմանում*:

грани'чить *սահմանակից լինել, մոտենալ*. это предложение граничит с наглостью *այդ առաջարկութ֊յունը լրբութ֊յան է մոտենում*:

гра'нка *տպգր*. 1. *չարվածասյուն*. 2. *չարվածակալ*:

гра'нки ի. *սրբագրական սյունյակները*:

гранулёза *բիմ. գրանուլոզ, գրանուլյոզա*:

гранули'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հատավորել*:

гранули'роваться (— руюсь, — руешься, — руются) *հատավորվել. բուժ. մսամոլվել*:

грануля'ция *հատավորում. բուժ. մսամոլում*:

грань ի. *կող, նիստ, զեհ, սահման*:

граф *կոմս*:

графа' *սյունակ*:

гра'фик *գծագիր, գծվածք*:

гра'фика *գծագրական արվեստ*:

графи'н *կոմսուհի*:

графи'нчик *փոքրիկ կոմսուհի, փոքրիկ գրաֆին*:

графи'ня *կոմսուհի*:

графи'т *գրաֆիտ (հանք), գրաքար:*
графи'ть (— флю', — фи'шь, — фя't) *գծել, տողել:*
графи'ческий (— ая, — ое) *գծագրական:*
графле'ние *գծում, տողում:*
графоло'гия *գրաֆոլոգիա, գրաբանություն (ձեռագրի հիման վրա մարդու բնավորությունը վորոշելու արվեստ):*
графома'н *գրելացավով բռնված, գրելմոլ:*
графома'ния *գրելացավ, գրելմոլություն:*
графоме'тр տեխն. *գծաչափ (գործիք):*
гра'фский (— ая, — ое) *կոմսական, կոմսի:*
гра'фство *կոմսություն (1. տիտղոս. 2. տիրապետություն, կալվածք):*
грацио'зно *նազելիորեն, նազանիորեն, գեղանազորեն, շնորհալիորեն:*
грацио'зность ի. *նազելիություն, նազանիություն, գեղանազություն, շնորհալիություն:*
грацио'зный *նազելի, նազանի, գեղանազ, շնորհալի:*
гра'ция *նազելիություն, շնորհալիություն, գեղանազություն, նազանիություն.* три гра'ции *յերեք նազուհի, յերեք գեղանազուհի, յերեք գեղուհի:*
грач *սերմնաքաղ (ագռավ), սերմնագռավ:*
грачёнок (— нка. հոգն. — ча'та, — ча't և — ченя'та, — ченя't) *սերմնագռավիկ, սերմնաքաղիկ:*
грачи'ный *սերմնագռավի, սերմնաքաղի:*
гребёнка *սանր.* տես **гребень.** стричь под гребёнку *խոր խուզել, տակից խուզել:*
гребёночка *սանրիկ:*
гребе'нчатый, гребёнчатый *սանրաձև, սանրավոր, կատարավոր.* — ая пята տեխն. *սանրավոր կրունկ, սեռակավոր կրունկ:*
гребенщи'к 1. *սանրագործ, սանրավաճառ.* 2. *մանգ. դղրդ, սանդերքասյան:*
гре'бень ա. (— бня) *սանր, սանդերք, կատար, սեռակ.* — петушиный *աքաղաղի կատար.* — редкий *նոսր սանր.* — частый *խիտ սանր.* — волны' *ալիքի կատար, ալեկատար:*
гребе'ц (— бца') *թիավար.* — загребной *նավախելի թիավար (նավի յետևի կողմում).* — крючный *նավագուկի թիավար (նավի քթի մոտ):*
гребешо'к (— шка') *սանրիկ, կատարիկ:*
гребло' (грёбла, грёбл) 1. *քերակ, քերաթի, թի.* 2. *արդարակ (հացահատիկների չափի մակերևույթը հարթող փայտ):*
гре'бля 1. *թիավարում, թիավարելը.* 2. *փոցխում, փոցխելը:*
гребно'й *թիակավոր, թիավոր.* — ая лодка *թիակավոր մակույկ, թիանավակ, թիամակույկ:*
грегориа'нский стиль *գրիգորյան ոճ, մաս:*
грёза, греза' *յերազ, յերազանք, անուրջ:*
гре'зить (гре'жу, — зишь, — зят) *յերազել, զառանցել, դուրս տալ:*
гре'зиться (гре'жусь, — зишься, — зятся) *թվալ, աչքին յերևալ, պատկերանալ.* мне гре'зится *աչքիս յերևում է, ինձ պատկերանում է:*
гре'йфер տեխն. *գրեյֆեր, բռնիչ, պնդակալ:*
грек *հույն:*
гре'лка *ջեռակ, ջեռոց:*
греме'ть (— млю', — ми'шь, — мя't; հրմ. — еми'), **гря'нуть** *վորոտալ, դոռալ, դղրդալ, չառաչել, թնդալ.* гром гремит *վորոտում է, ամպը դոռում է.* пушки гремя't *թնդանոթները վորոտում են.* имя его греме'ло *նրա անունը թնդում էր:*
грему'чий (— ая, — ее) *չառաչող, չառաչուն.* — газ *չառաչող գազ.* — ключ *վշշան աղբյուր, քչքչան աղբյուր.* — ая ртуть *չառաչող սնդիկ.* — ая змея' *բոժոժավոր ոճ, խարամանի:*
грена' *գրենա, չերամի սերմ:*
гренаде'р *գրենադեր, նռնակավոր:*
гренаде'рский (— ая, — ое) *գրենադերական, նռնակավորական:*
грено'к (— нка') *բոված հացի կտոր:*
грести' 1. (гребу', — бёшь, — бу't; հրմ. — еби'; անց. грёб, гребла') *թիավարել.* 2. *փոցխել, ժողովել:*
греть *տաքացնել, ջերմացնել.* греть около чего-либо руки *պտկր. մի բանից ոգտվել, մի բանից չահվելը:*
гре'ться 1. *տաքանալ, ջերմանալ.*

2· *չահվել, ոգտվել*· гре'ться на со'лнце *արևի տակ տաքանալ*։

грех *մեղք, հանցանք, փորձանք, անբախտություն*· — первородный *նախածին մեղք*· грех сказать *մեղք է ասելը*· на грех *դժբախտաբար*· с грехом пополам *մի կերպ*· отпущение грехов *մեղքերի թողություն*· грех случился: пропали деньги *փորձանք պատահեց, փողերս կորան*։

грехо'вничать *անառակ կյանք վարել*։

грехо'вность ի· *մեղավորություն, հանցավորություն, մեղանչականություն*։

грехо'вный *մեղսական, մեղանչական*։

грехово'дник *մեղսագործ, մեղսաբեր, դայթակղիչ*։

грехово'дница *մեղսագործուհի, դայթակղիչ կին*։

грехово'дничать *դայթակղեցնել, մեղքի մեջ գցել*։

грехопаде'ние *մեղսագործություն, մեղանչում*։

Гре'ция *Հունաստան*։

гре'цкий орех *ընկույզ, արքայական ընկույզ*։

греча'нка *հունուհի, հույն կին*։

гре'ческий (— ая, — ое) *հունական*· — язык *հունարեն*· — огонь *հունական հուր (պայթուցիկ նյութ)*։

гре'ча, гречи'ха *հնդկացորեն, արինջ, սևաճավար*։

гре'чневый *հնդկացորենի, արինջի, սևաճավարի*· — ая ка'ша *սևաճավարով քաշուի, հնդկացորենի քաշուի, արինջով քաշուի*։

греши'ть *մեղանչել, մեղք գործել, սխալվել*· грешить против здравого смысла *մեղանչել առողջ բանականության դեմ*· не греши на него *մի՛ դրպարտիր նրան, նրա մեղքը մի՛ վերցնի*։

гре'шник *մեղավոր, հանցավոր, մեղսագործ*։

гре'шница *մեղավոր կին, մեղավորուհի*։

грешно'! *մե՛ղք է*· грешно вам так говорить *մեղք է, վոր դուք այդպես եք խոսում*։

гре'шный *մեղավոր, հանցավոր*։

грешо'к (— шка') *փոքր մեղք, թեթև հանցանք*։

гриб *սունկ, սոխոն, ճինջուկ*։

грибни'ца 1· рыб· *ծնկարմատ (ծնկի հոդի մեջ դանվող մասը)*· 2· *ծնկապուր (ծնկից պատրաստած կերակուր)*։

грибно'й *ծնկային, ծնկի*։

грибо'к (— бка') *ծնկիկ, փոքր սունկ*։

гри'ва 1· *բաշ (ձիու)*· 2· *լեռնաբաշ*։

гри'венник 10 *կոպեկանոց*։

гри'вна *դրիվնա, տասկոպեկանոց*։

гризе'тка *դրիզետուհի, թեթևաբարո աղջիկ*։

грим *գրիմ*։

грима'са *ծամածռություն*։

грима'сник *ծամածռություն անող, ծամածռիկ*։

грима'сница *ծամածռություն անող կին, ծամածռուհի*։

грима'сничать *ծամածռություն անել, ծամածռել*։

гримёр *գրիմարար*։

гримирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *գրիմել, գրիմ անել, գրիմավորել*։

гримирова'ться (— ру'юсь, — ру'ешься, — у'ются) *գրիմվել, գրիմավորվել*։

гримиро'вка *գրիմում, գրիմավորում, գրիմելը, գրիմավորելը*։

грипп *գրիպ, հարբուխատենդ, դում*։

гриф 1· կենդ· *կորճ, գառնանգղ*· 2· յերժշտ· *կոթ, բռնատեղ, բռնակոթ*· 3· *մակագիր*։

гри'фель ա· *քարեգրիչ*։

гри'фельная доска *քարետախտակ*։

гроб (ձերգ· в гробу') *դագաղ*· պոկր· *գերեզման, մահ*· свестя. во гроб պոկր· *գերեզման իջեցնել*· помнить до гро'ба *մինչև մահ հիշել, մինչև գերեզման հիշել*· он одной ногой в гробу' *նրա մի վոտը գերեզմանում է*։

гробни'ца *դամբարան, շիրիմ, գերեզման*։

гробово'й *գերեզմանային, մեռելային*· — голос *մեռելային ձայն, խուլ ձայն*· — ая тишина *մեռելային անդորրություն, մեռելային խաղաղություն*· — ое молчание *մեռելային լռություն*· до гробово'й доски *մինչև գերեզման, մինչև մահ*։

гробовщи'к *դագաղագործ, դագաղավաճառ*։

гробокопа'тель ա· 1· *գերեզմանփոր, գերեզմանահաս*· 2· *գերեզմանակրկիտ, գերեզմանագող*։

грог *գրոգ, փունջ (խմիչք)*։

гроза' 1· *ամպրոպ, փոթորիկ, մրրիկ*· гроза' с ливнем *տեղատարափով*

վոճորիկ. 2· *պատուհաս, արհավիրք, սարսափ*. этот учитель гроза' всех школьников *այս ուսուցիչը բոլոր աշակերտների սարսափն է*:

гроздь ш. (հոգն. гро'здья, — дей) *վողկույզ, ճութ, փունջ*. — винограда *խաղողի վողկույզ, խաղողի ճութ*. расти гроздья'ми *ինչերով աճել, ճութ-ճութ աճել*:

грози'ть (грожу', — зи'шь, — зя'т) *սպառնալ, ահ տալ, վտանգ սպառնալ*. он грози'т кулаком *նա բռնցքով սպառնում է*. дом грози'т падением *տունը քանդվելու վտանգ է սպառնում*:

Грозне'фть (Главный комитет грозненских нефтепромышленных заводов) *Գրոզնավթ (Գրոզնու նավթարդյունաբերական գործարանների գլխավոր վարչություն)*:

гро'зный 1· *ահեղ, ահարկու, ահավոր, ահռելի, սպառնալի*. 2· *սաստիկ, խիստ*. — признак *ահավոր նշան, սպառնալի նշան*. Иван Гро'зный *Հովհան Ահեղ*. надо мной нависла гро'зная туча *իմ գլխին ահավոր ամպ է կախվել*:

гро'зно *սպառնալիորեն, ահեղորեն, ահավոր կերպով, ահռելիորեն, սպառնագին*:

гро'зность ի· *սպառնալիություն, ահավորություն, ահռելիություն*:

грозово'й *ամպրոպային, մրրկային, մրրկաբեր, վոճորկային*. — ая туча *մրրկաբեր ամպ*:

грозя'щий (— ая, — ее) *սպառնացող*. տես **грозный**.

гром *վորոտ, չանթ, դղրդոց, ամպի դոռոց, թնդյուն*. — аплодисментов *ծափերի տարափ, ծափերի վորոտ*. — пушек *թնդանոթների վորոտ*. гром гремит *ամպը դոռում է*. удар грома *կայծակի հարված, չանթի հարված*. как громом поражённый *ինչպես կայծակնահար յեղած*. метать громы и молнии *չանթ ու կայծակ արձակել*:

грома'да, грома'дина *հսկայական բան, վիթխարի իր, ահագին կույտ, վիթխարի զանգված*:

грома'дность ի· *հսկայականություն, վիթխարիություն, ահագնություն*:

грома'дный *հսկայական, վիթխարի, ահագին*:

громи'ла քնդ· *ջարդարար, հողոպոշիչ*:

громи'ть (— млю', — ми'шь, — мя'т) *ջարդուբուրդ անել, ջարդուփշուր անել, քարուքանդ անել, կործանել*:

гро'мкий (— ая, — ое) *բարձր, մեծ, պանծալի, հռչակավոր, մեծադղորդ*. — успе'х *մեծ հաջողություն*. — ие слова *մեծադղորդ խոսքեր*. — ое дело *մեծադղորդ գործ*. — ое имя *մեծահռչակ անուն*:

гро'мко *բարձր, բարձրաձայն*:

громкоговори'тель ш· *բարձրախոս*:

громове'ржец (— жца) *ամպրոպային, չանթաձիգ*:

громово'й *ամպրոպային, վորոտընդոստ*:

громогла'сный *բարձրաձայն, վորոտաձայն*:

громозди'ть (— зжу', — зди'шь, — здя'т) *դիզել, կուտակել, կուտել*:

громозди'ться (— зжу'сь, — зди'шься, — здя'тся) *կուտակվել, դիզվել*:

громо'здкий (— ая, — ое) *դժվարաշարժ, մեծածավալ, անհեղեղ*. — груз *դժվարաշարժ բեռ*. — экипаж *դժվարաշարժ կառք, մեծավիթխար կառք*:

громоотво'д *չանթարգել*:

громоподо'бный *չանթանման, ամպրոպանման*:

гро'мче *ավելի բարձր*:

громыха'ть *թխթխկալ, դղդղկալ, աղմուկ հանել*:

гро'сбух առևտր· *գլխավոր մատյան, մայր մատյան*:

гросме'йстер 1· *գրոսմայստեր, միապանապետ, ուխտապետ*. 2· *գրոսմայստեր, մեծավարպետ*:

гросме'йстерство *գրոսմայստերություն, միապանապետություն, ուխտապետություն*:

грос, гросс առևտր· *գրոս (12 դյուժին)*:

грот *այր, քարանձավ*:

грот - ма'чта ծով· *միջնակարմ*:

гроте'ск *խառնանկար, գրոտեսկ*:

гроте'скный *խառնանկարի, խառնանկարչական, գրոտեսկային*:

гро'хнуть *աղմկով նետել, թրխկոցով շպրտել, բաղխել, հասցնել, շրմփացնել*:

гро'хнуться *աղմկով ընկնել, աղմկով նետվել, շպրտվել, շրմփալ, թրմփալ*:

гро'хот 1· *թնդյուն, դղրդյուն, վո-*

լոտմունք, ճայթմունք· 2· *տեխսն*· *քարմաղ, խախալ*:

грохота́ть (— хочу́, — хо́чешь, — хо́чут; *հրմ*· — очи́) *թնդալ, դղրդալ, վորոտալ, դղրդյունով քանդվել, ճայթել*· гром грохочет *ամպը վորոտում է*:

грохоти́ть (— хочу́, — ти́шь, — хотя́т) *քարմաղել, խախալել*:

грош *դռոշ*· ни в грош не ставить *դռոշի տեղ չդնել, կոպեկի տեղ չդնել*· ни гроша в кармане *գրպանում մի դռոշ չկա*· гроша медного (ло́маного) не стоит *մի քոռ դռոշ չարժե, մի քոռ կոպեկ չարժե*:

грошо́вый *դռոշանոց, կոպեկանոց, չնչին*:

грубе́ть *կոպտանալ, կոշտանալ, դառնկանալ*:

грубе́ть (— блю́, — би́шь, — бя́т), **нагрубить** *կոպտություն անել, կոպիտ կերպով վարվել, կոպիտ խոսքեր ասել*:

грубия́н *կոպիտ մարդ, բութ մարդ, բիրտ մարդ, դառնկիկ մարդ*:

грубия́нка *կոպիտ կին, բութ կին, բիրտ կին, դառնկիկ կին, դառնկուկի*:

грубия́нить *կոպտություն անել, բռնություն անել, կոպտաբար վարվել, դառնկաբար վերաբերվել*:

грубия́нство *կոպտություն, բռնություն, դառնկություն*:

гру́бо *կոպտաբար, կոպտությամբ, բռնորեն, դառնկաբար*· грубо обходиться с кем-либо *մեկի հետ կոպտաբար վարվել, մեկին դառնկաբար վերաբերվել*· грубо сколоченный *մի կերպ շինած, կոպտած*:

гру́бость ի· *կոպտություն, բռնություն, դառնկություն, անտաշություն, անքաղաքավարություն*· говорить грубости *կոպիտ խոսքեր ասել, դառնկիկ խոսքեր ասել, անքաղաքավարի բաներ ասել*:

грубова́тый *կոպտավուն, քիչ կոպիտ, անտաշ*:

грубова́тость ի· *կոպտավունություն, անտաշություն*:

гру́бый 1· *կոպիտ, բութ, բիրտ, դառնկիկ, անտաշ*· 2· *խժռուտ, կոշտ*· — подсчёт *կոպիտ հաշիվ*· — помол *խժռուտ աղացք (ալյուր)*· — ая материя *կոշտ կտոր, կոպիտ կտոր*· — ая ошибка *կոպիտ սխալ*· — ая пища *դժվարամարս կերակուր, ծանր կերակուր*· — ое слово *դառնկիկ խոսք, անքաղաքավարի խոսք*· — ое обращение *դառնկիկ վերաբերմունք, անքաղաքավարի վերաբերմունք*· — ые манеры *անտաշ շարժուձևեր, կոպիտ շարժուձևեր*:

гру́да *կույտ, դեզ, շեղջ*:

груда́стый *լայնակուրծք, լայնալանջ, լայն կրծքով, մեծաստինք*:

груди́на, груди́нка *կրծամիս, կրծքի միս, յերբուծ*:

грудни́ца *բուժ*· *ասինքացավ, ծծացավ*:

грудно́й 1· *կրծքի*· 2· *ծծկեր, կաթնակեր*· — голос *կրծքաձայն, կրծքի ձայն*· — младенец *ծծկեր մանկիկ*· — сосок *պտուկ (ծծի), ծծապտուկ*· — ая жаба *բուժ*· *կրծքի հեղձուկ*· — ая клетка *բուժ*· *կրծավանդակ, լանջավանդակ*· — ая плева́ *կրծքաթաղանթ*· — ой ребёнок *ծծկեր յերեխա*:

грудобрю́шная прегра́да *կմխ*· *ստոծանի*:

гру́дочка 1· *փոքր կույտ, փոքր շեղջ, փոքր դեզ, կուտակ, շեղջիկ, դիզակ*· 2· *փոքր կուրծք, կրծիկ*:

грудь ի· 1· *կուրծք, լանջ*· 2· *ծիծ*· кормить грудью *ծիծ տալ, ծծով կերակրել*· защищать грудью *կրծքով պաշտպանել*· сосать грудь *ծիծ ուտել, ծծով կերակրվել*· отнимать от груди *ծծից կտրել*:

груз *բեռ*· — скоропортящийся *շուտ փչացող բեռ*· — судовой *նավի բեռ, նավաբեռ*:

груздь ա· *պղպեղասունկ*:

грузи́ло (грузила, грузил) *սուզակաքար, սուզաքնդիկ*:

грузи́н *վրացի*:

грузи́нка *վրացուհի*:

грузи́нский (—ая, — ое) *վրացական*· — язык *վրացերեն, վրաց լեզու*:

грузи́ть (гружу́, — зи́шь, — зя́т) *բեռնել, բարձել*:

грузи́ться (гружу́сь, — зи́шься, — зя́тся) *բեռնվել, բարձվել*:

Гру́зия *Վրաստան*:

гру́зный *բեռնած, ծանր, ծանրաբեռնած, ծանրամարմին*:

грузови́к *բեռնատար ավտոմոբիլ, բեռնակիր ավտոմոբիլ*:

грузово́й *բեռնատար, բեռնամբարձ, բեռան, բեռնային, բեռնակիր*· — автомоби́ль *բեռնատար ավտո-*

մորիլ. — парохо́д *բեռնատար շոգենավ, բեռնաշոգենավ*. — ая ватерлиния *բեռնային ջրագիծ*. — ое движение *բեռնատար շարժում*:

грузовщи́к *բեռնորդ*:

грузооборо́т *բեռնապտույտ*:

грузоотправи́тель ա. *բեռնառաք*:

грузопод'ёмность իւ. *բեռնունակություն, ամբարձունակություն*:

грузопод'ёмный кран *բեռնամբարձ կեռունկ (կռունկ)*:

грузополуча́тель ա. *բեռնընկալ, բեռնաստաց*:

грузохозя́ин *բեռնատեր*:

гру́зчик *բեռնիչ, բարձիչ*:

грум *ձիավոր ծառա, հեծյալ սպասավոր*:

грунт 1. *գետին*. 2. *նախաներկ, աստառ, յենթաներկ*. — рыхлый *փխրուն գետին, փուխր գետին*. — гли́нистый *կավային գետին, կավագետին*:

грунтова́ние *նախաներկում, աստառում (ներկով), յենթաներկում, նախաներկելը, աստառելը, յենթաներկելը*:

грунтова́ть (— ту́ю, — ту́ешь, — ту́ют) *նախաներկել, աստառել, յենթաներկել*:

грунтово́й *գետնի*. — ая вода́ *գետնաջուր*. — ая доро́га *գետնուղի, սայլուղի*:

групком (группово́й комите́т) *խմբկոմ (խմբի կոմիտե)*:

гру́ппа *խումբ*. — деревьев *մի խումբ ծառեր, ծառերի խումբ*. сажать группами (деревья) *խմբերով տնկել, խումբ-խումբ տնկել (ծառերը)*:

группирова́ние *խմբավորում, խմբավորելը*:

группиро́вка *խմբակցություն, խմբավորում*:

группи́рова́ть (— ру́ю, — ру́ешь, — ру́ют) *խմբավորել*:

группи́рова́ться (— ру́юсь, — ру́ешься, — ру́ются) *խմբավորվել*:

группово́д *խմբավար*:

группово́й *խմբական*. — ая систе́ма *խմբային սիստեմ, խմբական սիստեմ*. — ое занятие *խմբական պարապմունք*:

грусти́ть (грущу́, грусти́шь, — стя́т) *սխրել, թախծել, տրտմել*. грустить по ком-либо *մեկի համար սխրել, մեկի համար թախծել*:

гру́стный *տրտում, տխուր, թախծալի*:

грусть իւ. *թախիծ, տրտմություն, տխրություն, վիշտ*:

гру́ша *տանձ, տանձենի, տանձի ծառ*. — земляна́я *դետնախնձոր, դետնատանձ*. — перезре́лая *ճխլված տանձ, լիկած տանձ, չատ հասած տանձ*:

грушеви́дный *տանձաձև, տանձանման, տանձակերպ*:

грушёвый *տանձի, տանձից պատրաստած*. — ая наливка, грушо́вка *տանձաջուր, տանձոշարակ*:

гры́жа բուժ. *աղեթափուրցություն, իջվածք, ճողվածք*. — мошоночная *փոշտանկություն, փոշտանկ*. — пупочная *պորտանկություն, պորտանկ*:

грызня́ *կռիվ, ծեծկռտուք, դղրդյուն*:

грызть (— зу́, — зёшь, — зу́т; իրմ. — зи́; պից. грыз, — гры́зла) *կրծել, կրծոտել, ուտել*. պտկր. *տանջել, մաշել*. грызть ногти *եղունգները կրծել*. грызть оре́хи *ընկույզ ուտել, ընկույզ կրծել*. со́весть грызёт *խիղճը տանջում է*:

гры́зться (— зу́сь, — зёшься, — зу́тся; իրմ. — зи́сь; պից. гры́зся, гры́злась) *կրծոտվել, ուտվել*. պտկր. *կռվել, ծեծկռտվել, իրար խեղդել*:

грызу́н 1. *կենդ. կրծող*. 2. *կովարար մարդ*:

грызу́нья *կռվարար կին, կովարարուհի*:

грызу́щий *կրծող, մաշող, այրող*. — ая боль *այրող ցավ, մաշող ցավ*. — ая тоска́ *կրծող թախիծ, մաշող վիշտ*:

грю́ндер առևտ. *դրյունդեր, հիմնարկիչամոլ*:

грю́ндерский (— ая, — ое) *դրյունդերական, հիմնարկիչամոլական*:

грю́ндерство *դրյունդերություն, հիմնարկիչամոլություն*:

гряда́ 1. *թումբ, ածու*. 2. *շղթա, պար (ամպերի, լեռների)*:

гря́дка *թմբիկ, ածուիկ*. копа́ть гря́дки *ածուիկներ փորել*:

гряду́щий (— ая, — ее) *գալիք, սպառվող, յեկող*:

грязево́й *ցեխի*. — вулкан *ցեխ-*

ժայթքող հրաբուխ. — ая ванна *ցեխի լոգանք, ցեխալոգանք*:
грязелече́бница *ցեխաբուժարան*:
грязелече́ние *ցեխաբուժություն*:
грязне́ть *ցեխոտվել, կեղտոտվել, աղտոտվել*:
грязни́ть *ցեխոտել, կեղտոտել, աղտոտել*:
грязни́ться *ցեխոտվել, կեղտոտվել, աղտոտվել*:
грязнова́тый *մի քիչ կեղտոտ, փոքր ինչ ցեխոտ*:
грязну́ля *կեղտոտ, մնջոտ, փնթի, անմաքրասեր (մարդ, կին)*:
гря́знуть *խրվել, ընկղմվել, սուզվել (ցեխի, կեղտի մեջ), տլվել*:
грязну́ха *կեղտոտ կին, անմաքրասեր կին, փնթի կին, փնթուհի*:
гря́зный *կեղտոտ, ցեխոտ, մնջոտ, աղտոտ, անարդ*. — человек *կեղտոտ մարդ, ապականված մարդ*. — ая исто́рия *կեղտոտ պատմություն*:
грязь ի. *ցեխ, կեղտոտություն, կեղտ, աղտոտություն*. — въевшаяся в кожу *կաշու մեջ մտած կեղտ*. — густая *թանձր ցեխ, թանձր կեղտ*. — жидкая *հրալի ցեխ, հրիկ ցեխ*. не ударить лицом в грязь *չխայտառակվել, ամոթով չհողնել, ամոթահար չլինել*. месить грязь *ցեխ արոբել*. жить в грязи *կեղտի մեջ ապրել, կեղտոտության մեջ ապրել*. забрызгать грязью *ցեխոտել, կեղտոտել*. забрасывать грязью *ցեխ շպրտել, ցեխը կոխել, խայտառակել*:
гря́нуть 1. *վորոտալ, գոռալ*. 2. *բռնկվել, պայթել*. տես греметь. гром грянул *ամպը գոռաց, ամպը վորոտաց*. война грянула *պատերազմը բռնկվեց*:
гуа́но́ *գուանո, թռչնաղբ, ծերա*:
гуа́шь ի. *գուաշ, հրանկարչություն*:
губа́ 1. *շրթունք, շուրթ, պռունկ, պռոշ*. 2. *ծովախորշ, խորշ*. — верхняя *վերին շրթունք*. — нижняя *ներքևի շրթունք*. заячья губа *ճեղքված շրթունք, պռաստ շրթունք*. у него губа не дура *նա իր բերանի համը գիտե*. надуть губы *փքվել, ուռել, խռովել*. помазать кого-либо по губам *մեկին մի լավ խոստումներ անել, մեկին խոստումներով կերակրել*. молоко на губах не высохло *բերանից կաթի հոտ է գալիս*:
губа́стый *հաստաշրթունք, շրթնեղ, մեծաշուրջ*:
губерна́тор *նահանգապետ*:
губерна́торство *նահանգապետություն*:
губерна́торша *նահանգապետի կին*:
губе́рния *նահանգ*:
губе́рнский (— ая, — ое) *նահանգական*. — го́род *նահանգական քաղաք, նահանգաքաղաք*:
губи́тель ա. *խորտակիչ, կործանար*. губитель сердец *սրտեր խորտակող, սրտեր ղերող*:
губи́тельница *խորտակչուհի, կործանող կին, կործանարուհի*:
губи́тельно *կործանարար կերպով, կորստաբեր կերպով*:
губи́тельность ի. *կործանարարություն, կորստաբերություն*:
губи́тельный *խորտակիչ, կործանարար, կորստաբեր*:
губи́ть, погуби́ть (— блю́, — бишь, — бят) 1. *խորտակել, կործանել, վոչնչացնել*. 2. *սպանել, վատնել*. губить время *ժամանակը վատնել*. губить себя *իրեն խորտակել, իրեն կործանել*:
гу́бка 1. *շրթնիկ, փոքր շրթունք*. 2. *սպունգ*. мыть губкой *սպունգով լվանալ, սպունգով սրբել*:
губно́й *շրթնային, շրթունքի*. — звук *շրթնային ձայն, շրթնաձայն, շրթնային հնչյուն*. — ая пома́да *շրթնասպոմազ, շրթնաքսուք*:
губови́дный *շրթնաձև, շրթնակերպ, շրթնանման*:
губоцве́тное բոտ. *շրթնածաղիկ*:
губошлёп *կախսպուռ, պռիշ*:
гу́бчатый *սպնդաձև, սպնդանման*:
гуверна́нтка *տնային դաստիարակչուհի, վերակացուհի*:
гувернёр *տնային դաստիարակ, վերակացու*:
гугено́ты ա. *հուգենոտներ (Ֆրանսիական կալվինականներ)*:
гугено́тка *հուգենոտուհի*:
гугу́: ни гугу́! *վոչ մի ձայն, վոչ մի ծպտուն, առանց մի ծպտունի*:
гуде́ние *դողանջում, շառաչում, շչում, դողանջելը, շառաչելը, շչելը*:
гуде́ть (— гужу́, — ди́шь, — дя́т;

հրմ. — дя′) ղողանջել, չառաչել, չաչել, դռռալ, դղրալ։

гудо′к (— дка′) չչակ, զռնչան. — фабри′чный գործարանային չչակ. — трево′жный (сигна′льный) տագնապի (ազդանշանի) չչակ, ազդաչչակ, տագնապաչչակ։

гудро′н գուդրոն, հանքաձյութ (մայթերի համար գործածվող կպրազանգված)։

гуж 1. չվան, մալուխ, առասան. 2. մերակ, ոզակապ. взялся за гуж, не говори, что не дюж մի անդամ վոր հանձն ես առել, կատարի′ր. եչ հեծնելը մի ամոթ է, իջնելը՝ յերկու. гужо′м սայլով, սայլերով։

гужево′й налог սայլահարկ, վոխադրահարկ. — транспорг սայլաչար, սայլի տրանսպորտ. — ая повинность սայլապարհակ, վոխադրապարհակ։

гужо′н տեխն. հեղուկս, յերիփ, սեռնակ։

гу′зка մալուխ, ճոպան, հաստ պարան։

гул բոմբյուն, թնդյուն, դղրդյուն, դղրդոց, բվվոց. производить гул դղրդոց առաջացնել, բվվոց առաջացնել։

гулёна ընդ. տես **гуля′ка.**

гу′лкий (— ая, — ое) թնդաձայն, դղրդալի։

гулли′вый 1. զբոսասեր. 2. դատարկաշրջիկ։

гульба′ զբոսանք, խրախճան, խնջույք, կերուխում, քեֆ։

гульби′ще զբոսանք, զբոսարան, զբոսավայր։

гу′льден գուլդեն (դրամ)։

гульли′вый տես **гулли′вый.**

гуля′ка ընդ. 1. զբոսասեր, խրախճանասեր, զվարճասեր, քեֆասեր։

гуля′нье 1. զբոսանք, ժամանց, զբոսնում, շրջագայում, զբոսնելը, շրջագայելը. 2. զբոսատեղի, զբոսավայր։

гуля′ть 1. զբոսնել, ճեմել, շրջել, շրջագայել. 2. պարապ շրջել, թափառել. 3. զվարճանալ, ժամանակ անցկացնել, քեֆ անել. она гуляет с матросами նա նավաստիների հետ է ժամանակ անցկացնում, նա նավաստիների հետ է նստում, վերկենում։

гуляш գուլաշ (հունգարական կերակուր)։

гуля′щий (— ая, — ее) 1. պարապ, ազատ, անբան—անդործ. 2. անվուլթ, անհոգ. 3. ցուխ, անբարոյական, անառակ. — ая девка անբարոյական աղջիկ, պոռնկուհի, անառակ կին։

гуля′ющий (— ая, — ее) զբոսնող։

ГУМ (Государственный универсальный магазин) Պետական ունիվերսալ խանութ)։

гумани′зм հումանիզմ։

гумани′ст հումանիստ։

гуманита′рный հումանիտար. — ые науки հումանիտար գիտություններ։

гума′нно մարդասիրաբար, մարդկայնորեն։

гума′нность ի. մարդասիրություն, մարդկայնություն։

гума′нный մարդասիրական, մարդկայնական։

гу′мми խեժ։

гуммиара′бик արաբական խեժ, արաբախեժ։

гумми - гу′т 1. խեժակախ. 2. բուս. խեժածառ։

гуммила′стик դոմիլաստիկ, ձգախեժ, կաուչուկ։

гумно′ (hnqü. гу′мна, гу′мен, ünpq. на гумне′) կալ։

гу′мус հումուս, բուսահող։

гунн (— ы) ա. հոններ (ժողովուրդ)։

гу′ннский (— ая, — ое) հոնական, հոների։

гу′рия դից. հուրի, հուրի—փերի։

гурт 1. նախիր, հոտ, յերամ. 2. կող, յեզր. — моне′ты դրամի յեզր, դրամակող. гурто′м բոլորը միասին, միատեղ, մեծ քանակությամբ, մեծաքանակ։

гу′ртик շրջակող, դրսի շրջանակ։

гурти′ть (— рчу′, — рти′шь, — ртя′т) 1. յեզրահատել, յեզրերը կտրել, յեզրատել. 2. խմբել, հավաքել, կիտել։

гу′ртная арка տեխն. աղեղնակ։

гуртово′й նախրի, հոտի, յերամային։

гуртовщи′к 1. նախրատեր, հոտատեր. 2. նախրապան, հոտարած։

гурьба′ խումբ, բազմություն. гурьбой խմբով, խմբովին, բազմությամբ։

ГУС (Государственный учёный совет) Պետգիտխորհ (Պետական գիտական խորհուրդ)։

гуса′к արու սագ։

гуса'р զգմ. հուսար (զինվորական):
гуса'рский (— ая, — ое) հուսարական:
гусёк (— ська') սագիկ, սագի ճուտ, սագի ձագ:
гу'сеница կենդ. թրթուր. — мохнатая բրդոտ թրթուր:
гусени'чный ход տեխն. թրթրաձև ընթացք. — тра'ктор, трактор на гусени'чном ходу' թրթրաձև ընթացքով տրակտոր, թրթրաշարժ տրակտոր. — ое колесо' թրթրանիվ:
гусёнок (— нка; հոգն. гуся'та, гуся'т) սագիկ, սագի ճուտ:
гуси'ный սագի, սագերի. — жир սագի ճարպ. — ое перо 1. սագի փետուր. 2. փետուրե գրիչ:
гуси'т հուսյան, Հուսի հետևող:
гу'сли հ. (հոգն. սեռ. гуслей և гусель) դուսլի, տավղանման նվագարան, տավիղ:
гуспя'р դուսլահար, տավղահար:
густе'ть թանձրանալ, խտանալ, սլընդվել, պնդանալ:
густобро'вый խտահոն, թանձրահոն, խիտ հոնքերով:
густоволо'сый խտամազ, թանձրամազ, խիտ մազերով, թանձրահեր:
густо'й թանձր, պինդ, խիտ, հոծ, պնդի, պնդիկ. — дым թանձր ծուխ. — лес խիտ անտառ. — ая толпа հոծ ամբոխ, հոծ բազմություն:
густоли'ственный սաղարթախիտ, տերևաշատ, տերևախիտ:
густораству'щий (— ая, — ее) лес խիտ անտառ:
гу'сто խիտ կերպով, թանձրաբար, խտորեն. густо населённая страна' խտաբնակ յերկիր, խիտ բնակեցված յերկիր, խիտ բնակչություն ունեցող յերկիր:
густота' խտություն, թանձրություն, պնդություն, հոծություն:
гусы'ня եզ սագ:
гусь ա. սագ. — дикий վայրի սագ. как с гуся вода վրան վոչինչ չի ազդում, պնդերես է:
гусько'м իրար հետևից, իծաչարուկ:
гуся'тина սագի միս:
гуся'тник սագարած, սագամաճառ:
гутали'н դուտալին, կոշկաներկ, կոշկի քսուք:
гуто'рить խոսել, գրուցել, չատախոսել, շաղակրատել:
гуттапе'рча դուտապերչա:
гуттапе'рчевый դուտապերչայից, դուտապերչից շինված:
гу'ща 1. դիրտ, կույտ, թանձրուք, խյուս. 2. թավուտ, խիտ մաս, խորք. 3. ամբոխ, հոծ բազմություն. — кофе'йная սրճի դիրտ. в гуще леса անտառի խիտ մասում, անտառի թավուտում:
гу'ще ավելի թանձր, ավելի խիտ. в са'мой гу'ще (собы'тий, би'твы) բուն խորքերում (դեպքերի, ճակատամարտի), բուն բազմության մեջ:
гюйс ծով. դրոշանշան, ցուկադրոշ:
ГЭТ (Государственный электротехнический трест) ՊԵՏ (Պետական էլեկտրական տրեստ):
гяу'р դյավուր, անհավատ:

Д

Д, д Դ, դ:
да 1. այո', հա'. 2. և. ты да я դու և յես. 3. բայց, սակայն. и хочет, да не может թեև ուզում է, բայց չի կարող. хорошо, да не очень լավ է, սակայն վոչ այնքան. 4. թո'ղ. да будет так! թո'ղ այդպես լինի. да здравствует! կեցցե'. 5. դե'հ. да перестаньте! դե'հ բավական է, դե'հ վերջ տվեք. да что поделаешь! դե'հ, ինչ կարող ես անել. да и только ուրիշ վոչի'նչ, միմի'ն. да ну? միթե՞, չե՞ս:
дабы' վորպեսզի:
дава'ть (даю', даёшь, даю'т) 1. տալ, ընծրհել. 2. թույլ տալ, հնարավորություն տալ, թողնել. давать взаймы փոխ տալ, փոխարինաբար տալ. давать в лен լենի պայմանով տալ, ավատ ընծրհել. давать на чай թեյադրամ տալ, փող նվիրել. давать слово խոսք տալ, խոստանալ. давать течь թողնել, վար հոսի. давать клятву յերդվել. давать во'лю ազատություն տալ, ազատ թողնել. дать обет ուխտել, յերդվել. дать

пощёчину ապտակ տալ, ապտակել, ապտակ հասցնել· давать свободу ազատություն տալ, ազատ թողնել· давать в залог գրավ տալ, գրավ դնել· давать ход 1· ընթացք տալ· 2· բանեցնել, բանի գցել· давать я'сное поня'тие о... պարզ գաղափար տալ... մասին· давайте работать! եկե'ք աշխատենք· даёшь? տալի՞ս ես, գալի՞ս ես· дайте ему высказаться թույլ տվեք նրան արտահայտվել, թողեք, որ նա արտահայտվի· он не даёт себя в обиду նա գիտե իր իրավունքները պաշտպանել· он ни дать ни взять свой отец նա իր հայրն է, որ կա· նա իսկն իր հայրն է· а мы давай кричать իսկ մենք սկսեցինք բղավել· дай бог! աստված տա· не дай бог! աստված չանի· ему дали понять նրան հասկացրին:

дава'ться (даю'сь, — ёшься, — ю'тся), **даться** 1· տրվել· 2· հաջողվել· 3· թույլ տալ, թուլատրել· даваться в обман խաբվել· это ему легко даётся այդ նրա համար հեշտ բան է, նա այդ հեշտությամբ է անում· что даётся? ի՞նչ է ներկայացվում (թատրոնում):

да'веча հենց այսօր, քիչ առաջ:

да'вешний այսօր պատահածը, քիչ առաջ տեղի ունեցածը:

дави'ло մղիչ, սեղմիչ, քամիչ, ճնշիչ, ճմլիչ (գործիք):

дави'льный пресс ճնշիչ մամուլ, մղիչ մամուլ, քամիչ մամուլ:

дави'льня 1· մզարան· 2· հնձան:

дави'льщик ճնշիչ, մղիչ, մամլիչ, քամիչ (մարդ):

дави'ть (— влю', — вишь, — вят) 1· ճնշել, տրորել, մղել, ճմլել, քամել· 2· խեղդել· автобус давит людей ավտոբուսը մարդկանց տակովն է անում, ավտոբուսը մարդկանց տրորում է:

дави'ться (— влю'сь, — вишься, — вятся) 1· ճնշվել, տրորվել, մղվել, ճմլվել, քամվել· 2· խեղդվել:

да'вка ճնշում, հրնդոց, հրում, ողմոց:

давле'ние ճնշում, սեղմում, մղում, քամում, ճմլում, ճնշելը, սեղմելը, մղելը, քամելը, ճմլելը· — атмосферное մթնոլորտային ճնշում· — воздуха, — возду'шное ոդի ճնշում· — высо'кое (вы'сшее) բարձր ճնշում· — па'ра չոգու ճնշում, գոլորշու ճնշում· — вы'ше атмосфе'рного մթնոլորտայինից բարձր ճնշում· оказывать давление ճնշում գործ դնել· центр давления ճնշման կենտրոն:

давне'нько բավական վաղ, վաղուց, շատ առաջ:

да'вний, давни'шний վաղուց յեղած, վաղուցվա· с давних пор վաղուցվանից, վաղ ժամանակներից:

давно' վաղուց, վաղուցվանից, շուտվանից, շուտուց· давно' тому' назад սրանից շատ առաջ· давны'м давно' վաղուց հետե, շատ վաղուց, վաղուց ի վեր:

давнопроше'дший (— ая, — ее) վաղուց անցած, վաղուց կատարված:

давнопроше'дшее 1· վաղուց անցած (ժամանակ)· 2· fбр· վաղակատար, հարակատար, դերակատար:

да'вность f· վաղեմություն· право давности վաղեմության իրավունք· за давностью лет վաղեմությունն անցնելու պատճառով· давность истекла վաղեմությունն անցել է:

дагерроти'п դագերրատիպ:

дагерроти'пия դագերրատիպություն:

Дагеста'н Դաղստան:

дагеста'нец (— нца) դաղստանցի:

дагеста'нка դաղստանուհի:

дагеста'нский (— ая, — ое) դաղստանյան, Դաղստանի:

да'же նույնիսկ, մինչև անգամ, մինչև իսկ· да'же они նույնիսկ նրանք, մինչև անգամ նրանք, հենց նրանք էլ· он даже и не подумал նա նույնիսկ չի յել մտածել, նա չմտածեց էլ:

да'канье «այո» ասելը, համաձայնում:

да'кать «այո» ասել, համաձայնել, չառարկել:

дактили'ческий (— ая, — ое) մատնային:

дактилогра'фия դակտիլոգրաֆիա, մատնագրություն:

дактилоло'гия դակտիլոլոգիա, մատնալեզու (մատներով խոսելը):

дактилоско'пия դակտիլոսկոպիա, մատնահանություն, մատնադիտություն:

дактилоскопи'ческий о'ттиск դակտիլոսկոպիկ հանույթ:

да'ктиль ա· դակտիլ, մատեղն (յերեք վանկ վոա, վերից առաջինը յերկար,

յերկուսը՝ կարճ — բանաստեղծ. մեջ — ◡ ◡)։

да'лее *այնուհետև, ավելի հեռու.* и так да'лее *և այլն։*

далёкий *հեռու, հեռավոր.* недалёкий человек *հեռուն չմտածող մարդ, սահմանափակ մարդ.* далёкий от истины *ճշմարտությունից հեռու.* я далёк от того, чтобы желать *յես հեռու յեմ ցանկանալուց.* он не очень далёкий *նա սահմանափակ մարդ է։*

далеко', **далёко**, **дале'че** 1. *հեռու.* 2. *ամենևին, բոլորովին.* он зашёл так далеко, что... *նա այնքան հեռու գնաց, որ...* далеко не дурак *ամենևին հիմար չէ.* оставлять далеко позади себя *շատ առաջ ընկնել, շատ առաջ տալ, զերազանցել, շատ հետ թողնել իրենից։*

далмати'нец (— нца) *դալմատացի։*

далмати'нка *դալմատուհի։*

далма'тский (— ая, — ое) *դալմատական։*

Далма'тия *Դալմատիա։*

даль ի. *հեռավորություն, հեռու (վայր), հեռաստան, հեռուն.* это такая даль *այդ այնպե՛ս հեռու յե։*

дальне'йший (— ая, — ее) *ավելի հեռու, հեռավորագույն.* պտկր. *հետագա, ապագա.* — ее существова'ние *հետագա գոյություն.* — ие подробности *հետագա մանրամասնություններ։*

да'льний *հեռավոր, հեռու.* — родственник *հեռավոր ազգական.* самый дальний *ամենահեռավոր, ամենահեռու։*

Да'льний Восток *Հեռավոր Արևելք։*

дальнобо'йный *հեռահար, հեռուն խփող։*

дальнови'дность ի. *հեռատեսություն, աչալրջություն, չրջահայեցություն։*

дальнови'дный *հեռատես, չրջահայց, աչալուրջ։*

дальнозо'ркий (— ая, — ое) *հեռատես, սրատես։*

дальнозо'ркость ի. *հեռատեսություն (աչքի), սրատեսություն.* — ста'рческая *ծերության հեռատեսություն, ծերունական սրատեսություն։*

дальноме'р *հեռաչափ։*

да'льность ի. 1. *հեռավորություն.* 2. воен. *հասողություն.* — выстрела *արձակյունի հասողություն, ձգյունի հասողություն.* — полёта *թռիչքի հասողություն։*

дальтони'зм *դալտոնիզմ, դալտոնականություն, դունակուրություն։*

Да'льтон-план *Դալտոն-պլան, ուսուցման Դալտոնյան սիստեմ։*

да'льше *հեռու, ավելի հեռու, այնուհետև.* дальше! *հեռո՛ւ, հեռու կաց.* не видеть дальше своего носа *իր քթից հեռու չտեսնել.* и что же дальше? *իսկ հետո ի՞նչ, իսկ այնուհետև ի՞նչ.* тише едешь, дальше будешь *չտապելով դործն առաջ չես տանի, դանդաղ գնացողը շատ ճամբա կկտրի, վառոդին տղա չի լինի։*

да'ма 1. *տիկին.* 2. թղթ. *աղջիկ։*

Дама'ск *Դամասկոս.* жи'тель Дама'ска *դամասկացի, դամասկոսցի, Դամասկոսի բնակիչ։*

дамаски'ровать (— рую, — руешь, — руют) *դամասկել, դամասկաղարդել։*

дамаскиро'вка *դամասկում, դամասկելը։*

дама'сский (— ая, — ое) *դամասկյան.* — клино'к *դամասկյան չեղբ.* — ая сталь *դամասկյան պողպատ։*

да'мба *ամբարտակ, թումբ։*

да'мка *դամա (տամախաղի մեջ).* провести в дамки *դամա դնել։*

да'мочка *յերիտասարդ տիկին, տիկնիկ։*

дамо'клов меч *դամոկլյան սուր։*

да'мский (— ая, — ое) *կանացի, կանանց, տիկիններբ.* — кавале'р *տիկնոջապետ.* — ое купе' *կանանց կուպե։*

дана'йский дар *դանայան նվեր, դանայան ընծա։*

Да'ния *Դանիա։*

да'нник *հարկատու։*

да'нница *հարկատուհի, հարկատու կին։*

да'ннический (— ая, — ое) *հարկատվական։*

да'нный *տվյալ, տրված.* в данный момент *տվյալ մոմենտում, տվյալ րոպեյում.* — ая величина *տվյալ մեծություն։*

да'нные *տվյալներ, կռվաններ.* его данные сомнительны *նրա տվյալները կասկածելի յեն.* у вас нет ни-

каких данных *դուք վոչ մի տվյալ չունեք*:

данти'ст *ատամնաբույժ*:

данти'стка *ատամնաբուժուհի*:

дань ի· *հարկ, տուրք*· взимать дань *հարկ հավաքել, հարկ առնել*· плати'ть дань *հարկ տալ, տուրք տալ*· дань природе *տուրք բնությանը*:

дар 1· *նվեր, ընծա*· 2· *ձիրք, շնորհք, քանքար*· — красноре'чия *պերճախոսության ձիրք, ճարտասանության շնորհք*· — сло'ва *խոսելու ձիրք*· дары' дана'йцев *դանայացիների նվերները*:

Да'рвин Чарльс *Չարլս Դարվին*:

дарвини'зм *դարվինիզմ, դարվինականություն*:

дарвини'ст *դարվինիստ, դարվինական*:

дарвинисти'ческий (— ая, — ое) *դարվինիստական*:

да'рвиновский (— ая, — ое) *դարվինյան, Դարվինի*:

даре'ние *նվիրում, ընծայում, պարգևում, շնորհում, նվիրելը, ընծայելը, պարգևելը, շնորհելը*:

дари'тель м· *նվիրատու, ընծայող, պարգևիչ*:

дари'тельница *նվիրատու կին, ընծայչուհի, պարգևչուհի*:

дари'ть *նվիրել, ընծայել, շնորհել, պարգևել*:

дармое'д *ձրիակեր*:

дармое'дка *ձրիակերուհի*:

дармое'дничать *ձրիակերություն անել*:

дармое'дство *ձրիակերություն*:

дарова'ние 1· *ձիրք, շնորհք, ընդունակություն, տաղանդ*· 2· տես **даре'ние.**

даро'ванный *նվիրած, շնորհած, պարգևած, ընծայած, նվիրված, շնորհված, ընծայված*:

дарова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *նվիրել, ընծայել, պարգևել, շնորհել*· даровать прощение *ներում շնորհել*:

дарови'тость ի· *ընդունակություն, շնորհք, ձիրք, տաղանդավորություն*:

дарови'тый *շնորհալի, ձիրքով, ընդունակ, տաղանդավոր*:

дарово'й *ձրի, անվճար*· — биле'т *ձրի տոմս, ձրի տոմսակ*· — стол *ձրի ճաշ*· даровому коню в зубы не смотрят *փեշքաշ ձիու ատամներին չեն նայի*:

даровщи'нка *ձրի բան, անվարձ բան*· на даровщи'нку *ձրիաբար, ձրի կերպով*:

да'ром 1· *ձրի, ձրիաբար*· 2· *իզուր, դուր տեղը, ապարդյուն*· да'ром что *թեև, թեպետ և, ի՞նչ անենք վոր...*· не да'ром 1· *դուր չէ*· 2· *դժվարությամբ*· это ему не даром досталось *այդ նա հեշտությամբ ձեռք չի բերել, նա այդ դժվարությամբ է ձեռք բերել*· тратить даром время *դուր ժամանակ վատնել*:

дароно'сица, дарохрани'тельница *մատնատուփ, հաղորդության տուփ*:

да'рственный *նվիրման, ընծայման*· — акт *նվիրման ակտ, նվիրման արձանագրություն*· — ая запись *նվիրագիրը, ընծայագիրը*:

да'та *թվական, տարեթիվ*:

да'тельный паде'ж ֆեր· *տրական հոլով*:

дати'ровать (— рую, — руешь, — руют) *թվական դնել, տարեթիվ նշանակել, թվագրել*· датировать за'дним число'м *հետին թվով տարեթիվ նշանակել, թվագրել հետին թվով*· неве'рно датировать *թվականը սխալ նշանակել, սխալ թվագրել*· дати'рованный *թվականը նշանակած, թվակիր, թվագրած, թվագրված*:

да'тский (— ая, — ое) *դանիական*· — язык *դանիերեն, դանիացոց լեզու*:

датча'нин (հոգ· — ча'не, — ча'н) *դանիացի*:

датча'нка *դանուհի, դանիացի կին*:

дать (дам, дашь, даст, дади'м, дади'те, даду'т) տես **дава'ть.**

да'ться (да'мся, да'шься, да'стся, дади'мся, дади'тесь, даду'тся) տես **даваться.**

Да'уес Դաուես· план Да'уеса *Դաուեսի պլանը*· соглашение по плану Дауеса *համաձայնություն ըստ Դաուեսի պլանի, Դաուեսի պլանի հիման վրա կնքված համաձայնություն*:

да'ча I 1· *հողան*· 2· *ամառանոց, հովոց*· — лесна'я *անտառահողան,*

անտառամաս· на да'че *ամառանոցում*:

да'ча II (вы'дача) 1· *տվչություն, տացք, տալը*· 2· *բաժին*· вече'рняя да'ча ко'рма *ռազմ*· *կերի յերեկոյան տացք, կերի յերեկոյան բաժին*· дневная да'ча ко'рма *կերի որական տացք, միորյա կերաբաժին*· — взаймы' *փոխարինաբար տալը*· — показаний *ցուցմունքներ տալը*:

дачевладе'лец (— льца) 1· *հողանտեր*· 2· *ամառանոցատեր, հովոցատեր*:

дачевладе'лица 1· *հողանտիրուհի*· 2· *ամառանոցատիրուհի, հովոցատիրուհի*:

да'чник *ամառանոցավոր, հովեկ*:

да'чница *ամառանոցուհի, հովեկուհի*:

да'чный *ամառանոցային, հովոցային*· — ый по'езд *ամառանոցային գնացք, հովոցագնացք*· — ая жизнь *ամառանոցային կյանք, հովոցային կյանք*· — ая ме'стность *ամառանոցային վայր, հովոցավայր*:

дая'ние *նվեր, պարգև, ընծրհք, բարիք*:

два' (двух, двум, двумя) *յերկու*· в два счёта *խկուն, անմիջապես, միանգամից*· по' два *յերկուական, յերկու-յերկու*· каждые два дня *յերկու որը մեկ անգամ, յուրաքանչյուր յերկու որը մեկ անգամ*· ум хорошо, а два лу'чше *մի խելքը լավ է, յերկուսն է'լ ավելի լավ*· в двух шага'х *յերկու քայլ հեռու, յերկու քայլ հեռավորության վրա*· в двух словах *յերկու խոսքով, կարճառոտ*:

двадцатигра'нник յերկրչի· *քսանանիստ*:

двадцатидне'вный *քսանօրյա*:

двадцатикра'тный *քսանապատիկ*:

двадцатиле'тие *քսանամյակ*:

двадцатиле'тний *քսանամյա, քսան տարեկան*:

двадцатипятирублёвка *քսանհնգանոց* (25 *ռուբ*·), *քսանհինգ մանեթանոց*:

двадца'тый *քսաներորդ*· — ая доля *քսաներորդ մասը, քսաներորդական*· — ые го'ды *քսանական թվականներ*:

два'дцать ի· *քսան*:

два'жды *յերկու անգամ*· дважды два—четыре *յերկու անգամ յերկու—չորս*· как дважды два *ինչպես յերկու անգամ յերկու, պարզ, ակներև*:

две ի· *յերկու*:

двенадцатигра'нник յերկրչի· *տասներկուանիստ*:

двенадцатипе'рстная кишка' *տասներկումատնյա աղիք, նախնաղիք*:

двенадцатисло'жный *տասներկուվանկանի*:

двенадцатиуго'льник յերկրչի· *տասներկուանկյունի*:

двена'дцатый *տասներկուերորդ*· книга в двенадцатую до'лю листа' *թերթի տասներկուերորդ մասի դիրքով դիրք*:

двена'дцать ի· *տասներկու*:

дверно'й *դռան*· — косяк *դռան պարզունակ*· — порог *դռան շեմք*· — ая рама *դռան շրջանակ*:

две'рца *դռնակ*:

дверь ի· *դուռ*· — входная' *մուտքի դուռ*· дверь в кухню *խոհանոցի դուռ*· показать кому-либо дверь *մեկին դուռը ցույց տալ, մեկին դուրս անել, մեկին վռնդել*· политика открытых дверей *բաց դռների քաղաքականություն*· при закры'тых дверя'х *դռնփակ*:

две'сти *յերկու հարյուր*:

дви'гание *շարժում, շարժելը*:

дви'гатель ш· *շարժիչ*· — электрический *էլեկտրաշարժիչ*· — паровой *շոգեշարժիչ*· — га'зовый *գազային շարժիչ, գաղաշարժիչ*· — водяной *ջրաշարժիչ*· — вну'треннего сгора'ния *ներքին այրեցման շարժիչ, ներքին այրման շարժիչ*· — ветряно'й *հողմաշարժիչ*· — тепловой *ջերմաշարժիչ*:

дви'гательный 1· *շարժիչի, շարժիչային*· 2· *շարժիչ*· — источник силы *ուժի շարժիչային աղբյուր*· — ая сила *շարժիչ ուժ*:

дви'гать (նաև дви'жу, — жешь, — жут), **двинуть** *շարժել, առաջ մղել, հրել*· двигать горами *լեռներ շարժել*· պտկր· *հրաշքներ գործել*:

дви'гаться (նաև дви'жусь, — жешься, — жутся) 1· *շարժվել, առաջ դիմել, առաջ շարժվել*· 2· *առաջադիմել*· двигаться толпой *խմբով առաջ շարժվել, խմբով շարժվել*:

движе'ние *շարժում, շարժողություն, յերթևեկություն, շարժվելը*· — аграрное *հողային շարժում, ագրա-*

րային չարժում. — вольное *ազատ չարժում.* — железнодорожное *երկաթուղային չարժում, երկաթուղային երթևեկություն.* — крестьянское *գյուղացիական չարժում.* — народное *ժողովրդական չարժում.* — классовое *դասակարգային չարժում.* — вращательное *պտտական չարժում, պտտաչարժում.* — ускоренное *արագացրած չարժում.* — колониальных народов *գաղութային ժողովուրդների չարժում.* — национальное *ազգային չարժում.* — неравномерное *անհավասարաչափ չարժում.* — профессиональное *արհեստակցական չարժում.* — рабочее *բանվորական չարժում.* — революционное *հեղափոխական չարժում.* приводи́ть в движение *չարժել, չարժողության մեջ դնել.* приходить в движение *չարժվել.* он вечно в движении *նա չարունակ չարժողության մեջ է, նա անվերջ չարժվում է.* вам надо побольше движения *ձեզ ավելի շատ չարժողություն և հարկավոր, դուք պետք է շատ չարժվեք.* движение по службе *առաջադիմություն ծառայության մեջ, ծառայության գծով առաջադիմելը.* движение вперёд *առաջընթաց չարժում, առաջաչարժում, առաջխաղացություն:*

дви́жимость ի. 1. *չարժականություն, չարժելիություն.* 2. *չարժական գույք.* налог на дви́жимость *չարժական գույքի հարկ:*

дви́жимый *չարժական, չարժվող.* — ое иму́щество *չարժական գույք:*

дви́жущий (— ая, — ее) *չարժող, չարժիչ.* տես **двигательный.** — ие силы революции *հեղափոխության չարժիչ ուժեր:*

Двина́ *Դվինա:*

Дви́нск *Դվինսկ:*

дви́нуть տես **двигать.**

дви́нуться տես **двигаться.**

дво́е (двоих, двоим, — ими) *երկուսը, երկու, երկու հոգի.* для двоих *երկուսի համար.* на своих на двоих *վոտքով (գնալ, գալ):*

двоебра́чие *երկամուսնություն:*

двоебра́чный *երկամուսնական:*

двоевла́стие *երկիշխանություն:*

двоеду́шие *երկդիմություն, երկերեսություն, կեղծավորություն:*

двоеду́шный *երկդիմի, երկերեսանի, կեղծավոր:*

двоеже́нец (— нца) *երկկին:*

двоеже́нство *երկկնություն:*

двоему́жие *երկայրություն:*

двоето́чие *երկու կետ, կրկնակետ (հայերենում՝ միջակետ կամ բութ):*

двои́ть *կրկնապատկել, երկտակել, երկուտակել:*

двои́ться *կրկնապատկվել, երկտակվել, երկուտակվել.* у него двои́тся в глаза́х *նրա աչքին իրերը զույգ են երևում, նրա աչքերը շաղվել են:*

дво́йка 1. *երկու, երկյակ.* 2. разг. *երկսանոց:*

двойни́к *երկնմանակ, կրկնորդ:*

двойно́й *կրկնակի, երկուտակ, երկտակ, երկերես.* — ая бухгалте́рия *կրկնակի հաշվապահություն.* — ая коло́нна воен. *երկտակ զորաշյուն.* — ая игра́ *երկդիմի խաղ:*

дво́йня *երկվորյակ, զուգատակ:*

дво́йственность ի. *երկվություն, երկակիություն, երկդիմություն:*

дво́йственный *երկակի, երկուական, երկդիմի.* — ответ *երկդիմի պատասխան.* — ая политика *երկդիմի քաղաքականություն.* — ое число грам. *երկակի թիվ:*

двойча́тный *կրկնակ, զուգատակ:*

двор 1. *բակ, գավիթ.* 2. *տուն, ծուխ, տերդ, դերդաստան.* 3. *արքունիք.* — дровяной *ցախանոց, ցախավաճառանոց.* — королевский *իշխանական արքունիք, թագավորական արքունիք.* — крестьянский *գյուղացիական ծուխ, գյուղացիական տերդ.* — лесной *վայտանոց, փայտավաճառանոց.* — постоя́лый *իջևան, պանդոկ.* — птичий *թռչնանոց.* — скотный *անասնանոց, դոմ, փարախ.* не ко двору́ *անհարմար է, սազական չե.* на дворе́ *դուրսը, բակում.* весна на дворе́ *գարունը տեղել է.* выйти на двор *դուրս դնալ, արտաքնոց դնալ.* при дворе *արքունիքում.* со двора *տնից, բակից:*

дворе́ц (— рца́) 1. *պալատ, ապարանք.* 2. *արքունիք:*

дворе́цкий *ծառայապետ, սպասավորապետ:*

дво́рик *տնակ, փոքր բակ:*

дво'рник դռնապան. — ста'рший ա-վագ դռնապան:
дво'ричиха դռնապանուհի, դռնապանի կին:
дво'рницкая դռնապանի բնակարան, դռնապանատուն:
дво'рня աղյս (ծառաներ և աղախիններ միասին), ազատակազմ:
дворня'га բակապահ շուն:
дворня'жка բակապահ շնիկ:
дворо'вый 1. տան, բակի. 2. դարբասի (իշխանատան). — ые люди պատմ. դարբասի մարդիկ, դարբասցիներ (իշխանատան ազատաւորներ ու մարդիկ):
дворцо'вый պալատական, արքունի. — переворо'т պալատական հեղաշրջում:
дворяни'н (հոգն. — ря'не, — ря'н) ազնվական:
дворя'нка ազնվականուհի:
дворя'нский (— ая, — ое) ազնվական, ազնվականական. — ого происхожде'ния ազնվական ծագումով, ազնվական ծագում ունեցող. — ое сословие ազնվական դաս. — ое высокомерие ազնվականական մեծամտություն. жаловать дворянством ազնվականություն շնորհել, ազնվականի տիտղոս տալ:
дворя'нство ազնվականություն:
дворя'нчик յերիտասարդ ազնվական. հեգն. ազնվականուկ:
двою'родный брат մորաքրոջ տղա, քեռու տղա, հորաքրոջ տղա, հորեղբոր տղա. — ая сестра' հորեղբոր աղջիկ, հորաքրոջ աղջիկ, մորաքրոջ աղջիկ, քեռու աղջիկ:
двоя'кий (— ая, — ое) կրկնակի, յերկակի. — ого рода յերկու տեսակի, յերկկերպ:
двоя'ко կրկնակի ձևով, յերկու կերպ, յերկու ձևով:
двояково'гнутый յերկդռդավոր:
двояковы'пуклый յերկուռուցիկ:
двоя'кость ի. յերկակիություն, կրկնակիություն:
двубо'ртный յերկկարդ կոճակներով, յերկշարք կոճակներով, յերկլանջ:
двувесе'льный տես **двухвесе'льный.**
двугла'вый յերկգլխանի. — орёл յերկգլխանի արծիվ:
двугла'сный յերկձայն. — звук фр. յերկձայն հնչյուն, յերկբարբառ:
двугоди'чный տես **двухгоди'чный.**
двугодова'лый յերկու տարեկան, յերկամյա:
двугодово'й յերկամյա, յերկու տարվա:
двуго'рбый յերկսապատանի, յերկսապատ:
двугра'нный յերկնիստ, յերկկողմ:
двугри'венный քսանկոպեկանոց:
двугу'бый յերկշուրթ, յերկշրթանի, յերկպռունկ:
двудне'вный տես **двухдне'вный.**
двудо'льный յերկբլթակ, յերկբլթակավոր. — ые расте'ния յերկբլթակ բույսեր, յերկբլթակավոր բույսեր:
двудо'мный յերկտուն:
двузу'бка կենդ. վողնեճուկ:
двуколёсный յերկանիվ:
двуко'лка յերկանիվ սայլակ, յերկանիվ (կառք):
двуко'нный յերկձի (սայլ):
двукопы'тный յերկսամբակ, յերկսմբակ:
двукопы'тное (живо'тное) յերկսամբակ (կենդանի), յերկսմբակ:
двукра'тный կրկնակի, կրկնապատիկ, յերկապատիկ, յերկապատիկ:
двукры'лый յերկթև, յերկթևանի:
двукры'лые յերկթևանիներ (միջատներ):
двуле'тний յերկամյա, յերկու տարվա, յերկու տարեկան:
двули'кий Я'нус յերկերես Յանուս, յերկդեմ Յանուս:
двули'чие յերկերեսանություն, յերկդիմություն, կեղծավորություն:
двули'чность ի. յերկերեսանություն, յերկդիմություն, կեղծավորություն:
двули'чный 1. յերկերես. 2. յերկերեսանի, յերկդիմի:
двума'что'вый տես **двухмачтовый.** — ое судно' տես **двухма'чтовое судно.**
двуме'стный տես **двухме'стный.**
двуму'жие յերկայրություն:
двуно'гий (— ая, — ое) յերկոտանի:
двуно'гое (животное) յերկոտանի (կենդանի):
двуо'кись ի. յերկթթվուկ:
двуо'сный յերկառանցք, յերկսռնի:
двупо'лый յերկսեռ:
двуразде'льный յերկճիղ, յերկճղի, յերկաս:
двуро'гий (— ая, — ое) յերկեղջյուր,

երկպող. — ая зри'тельная труба' *երկփող դիտակ*։

двуру'кий (— ая, — ое) *երկձեռք, երկձեռնանի, երկու ձեռնանի*։

двуру'чный *երկունկանի, երկկոթանի, երկձեռնանի, երկկանթանի*։

двуру'шник *երկերեսանի, կեղծավոր, երկդիմի*։

двуру'шничать *երկերեսանիությունն անել*։

двуру'шничество *երկերեսանությունն, կեղծավորությունն*։

двуря'дный *երկշարք, երկկարգ*։

двусве'тный зап *կրկնալույս դահլիճ*։

двусеменодо'льные տես **двудо'льные.**

двуска'тный *երկթեք*։

двусло'жный *երկվանկ, երկվանկան*։

двусмы'сленно *երկմտորեն, երկդիմի ձևով*։

двусмы'сленность ի. *երկդիմություն, երկիմաստություն*։

двусмы'сленный *երկդիմի, երկիմաստ*։

двуспа'льный *երկմահիճ*։

двуство'лка *երկփողանի (հրացան)*։

двуство'льный *երկփողանի, երկփող*։

двуство'рчатый *երկփեղկ, երկթև*. — ая дверь *երկփեղկ դուռ*։

двусти'шие *երկտող վոտանավոր, երկտողանի վոտանավոր*։

двусторо'нний *երկկողմանի, երկկողմ, երկերես*։

двутавро'вая фо'рма տեխն. *երկտավրային ձև*։

двуутро'бка կենդ. *պարկամուկ*։

двуха'то'мный *երկատոմ*։

двухвесе'льный *երկթի, երկթիանի*. — ая ло'дка *երկթիանի նավակ, երկթի մակույկ*։

двухгоди'чный *երկամյա, երկու տարեկան, երկու տարվա*։

двухгодова'лый տես **двугодовалый.**

двухголо'сый *երկձայն*։

двухдне'вный *երկօրյա, երկու օրվա, երկու օրական*։

двухкопе'йный *երկդիծ, երկու դծանի, երկաղուր, երկու աղուրանի*։

двухкопёсный *երկանիվ, երկու ակնանի*։

двухкопе'ечный *երկու-կոպեկանոց*. — ая моне'та *երկու կոպեկանոց դրամ, երկու կոպեկանոց ոսկի*։

двухлеме'шный *երկխոփանի, երկխոփ*։

двухма'что'вый *երկկայմ, երկկայմանի*. — ое судно *երկկայմ նավ*։

двухме'стный *երկտեղանի, երկտեղ*։

двухме'сячный *երկամսյա, երկու ամսական, երկու ամսվա*։

двухнеде'льный *երկու շաբաթվա, երկշաբաթյա, երկու շաբաթական*։

двухпала'тный բաղ. *երկպալատ*։

двухпа'лубный *երկտախտակամած*։

двухсотле'тие *երկհարյուրամյակ, երկուհարյուրամյակ*։

двухсотле'тний *երկուհարյուրամյա, երկու հարյուր տարվա*։

двухсо'тый *երկուհարյուրերորդ*։

двухцве'тный *երկգույն, երկերանգ*։

двухъэта'жный *երկհարկ, երկհարկանի*։

двучле'нный *երկանդամ*։

двуязы'чный *երկլեզու, երկլեզվյան*։

де տես **де'скать.**

дебарка'дер *դեբարկադեր, տամալ, յելոց, իջարան*։

дебати'ровать (— рую, — руешь, — руют) *վիճաբանել, քննարկել*. — вопрос *հարցը ծեծել*։

деба'ты ա. *վիճաբանություններ, քննարկում*։

дебе'лость ի. *դիրություն, հաստություն, հոծություն, պնդակազմություն, թանձրություն*։

дебе'лый *դեր, հաստ, պնդակազմ, թանձր, հոծ*։

де'бет առևտր. 1. *դեբետ, պարտք, ստանալիք*. в де'бет (моего') счёта (իմ) *հաշվի պարտքում, իմ հաշվի դեբետում*. дебет (дебит) воды *ջրի քանակությունը (որոշ ժամանակամիջոցում հոսած կամ ծախսված)*։

дебетова'ть առևտր. (— ту'ю, — ту'ешь, — ту'ют) *պարտագրել*։

деби'тная масса *դեբիտային մասսա*։

дебито'р *պարտապան*։

дебо'ш *անկարգություն, վայրագություն, մոլեգնություն, ցոփություն, չվայտություն*։

дебоши'р *անկարգ, մոլի, վայրագ, ցոփ, չվայտ (մարդ)*։

дебоши'рить *անկարգություն անել, վայրագություն անել, մոլեգնություն անել, ցոփ կյանք վարել, չվայտ կյանք վարել*։

дебоши́рство տես **дебош.**

дебрь ի· անտառակ, թավանտառ, թավուտ, ձոր, կիրճ, խորք· запутаться в дебрях метафизики խճճվել մետաֆիզիկայի խորքերում:

дебуши́рование ռազմ· բացելակում, բացահանում, բացելակելը, բացահանելը:

дебуши́ровать (— рую, — руешь, — руют) ռազմ· բացելակել, բացահանել (ղորքը):

дебю́т դեբյուտ, առաջին յելույթ, նախելույթ:

дебюта́нт դեբյուտանտ, առաջին յելույթ ունեցող, նախելույթ կատարող:

дебюта́нтка դեբյուտանտուհի, առաջին յելույթ ունեցող կին, նախելույթ կատարող կին:

дебюти́ровать (— рую, — руешь, — руют) դեբյուտել, առաջին յելույթը կատարել, նախելույթ ունենալ:

де́ва կույս, աղջիկ, որխորդ· — ста́рая պառաված աղջիկ, տանը մնացած աղջիկ:

девальва́ция դեվալվացիա, ապարժեցում:

дева́ть դնել, թագցնել, խցկել, դործադրել· он не знает, куда девать деньги նա չդիտե՝ ինչի վրա ծախսի իր փողերը, նա չդիտե՝ ինչ անի իր փողերը· он не знает, куда девать свои силы նա չդիտե՝ ինչպես դործադրի իր ուժերը, նա չդիտե՝ վրա տեղ դործադրի իր ուժերը· куда вы девали мою книгу? ո՞ւր եք դրել դուք իմ դիրքը· куда она денет детей? ի՞նչ անի նա իր յերեխաներին, ո՞ւր տանի նա յերեխաներին:

дева́ться, де́ться (де́нусь, — нешься, — нется; հրմ· де́нься) 1· փախչել, ազատվել, դնալ· 2· խցկվել, դործադրվել· куда мне деваться? յես ուր փախչեմ, յես ուր դնամ· некуда деваться от комаров մոծակներից պատսպարվելու տեղ չկա, մոծակներից ազատվելու ճար չկա· ей некуда деться նա չդիտե՝ ուր դնա, նա պատսպարվելու տեղ չունի· куда он девался? նա ո՞ւր է կորել, նա ո՞ւր է մտել· куда девается столько денег? այդքան փողն ի՞նչ է լինում, ինչի վրա է ծախսվում այդքան փողը:

де́верь ա· տագր, տեղր:

девиа́ция խոտորում, չեղում, խոտորվելը, չեղվելը:

деви́з դեվիզ, նշանաբան:

деви́за դեվիզ, մուրհակադիր:

де́ви́ца կույս, որխորդ, աղջիկ:

деви́ческий (— ая, — ое) կուսական, որխորդական:

деви́чество կուսություն, ամուրիություն:

деви́чий (— чья, — чье) կույսերի, որխորդական, աղջկա· — го́лос որխորդի ձայն, աղջկա ձայն· — монасты́рь կուսանաց վանք, կուսանոց, կույսերի վանք· — чья фами́лия որխորդական ազգանուն:

деви́чник հարսնահանդես:

деви́чья աղախնանոց, նաժիշտների սենյակ, նաժշտարան:

де́вка 1· աղջիկ, կույս· 2· պոռնիկ, բոզ (կին, աղջիկ), աղիճ:

дево́нская система յերկրբ· դեվոնյան սիստեմ, դեվոնական սիստեմ:

де́вочка աղջիկ, փոքր աղջիկ, դեռահաս աղջիկ:

де́вственник կույս մարդ, վողջախոհ մարդ, անարատ մարդ:

де́вственница կույս աղջիկ, անարատ աղջիկ, վողջախոհ աղջիկ:

де́вственный կուսական, անարատ, վողջախոհ· — лес կուսական անտառ· — ая плева́ կզմփ· կուսական թաղանթ, կուսաթաղանթ:

де́вственность ի· կուսություն, կուսականություն, կուսական վիճակ, անարատություն, վողջախոհություն:

де́вство կուսություն, աղջկություն:

де́вушка աղջիկ, որխորդ:

девча́та (— ча́т, — ча́там) աղջիկներ, աղջկերք:

девчо́нка պատիկ աղջիկ, չար աղջիկ, անպետք աղջիկ, անզդամ աղջիկ:

девяно́сто իննսուն, իննըսուն, ինըսուն:

девяностоле́тний իննսունամյա, իննըսուն տարեկան:

девяно́стый տես **девятидеся́тый.**

девяси́л բուս· կղմուխ, հաղարջ:

девятери́чный մար· իննապատիկ, ընդապատիկ:

девятидеся́тый իննսուներորդ:

девятикра'тный *իննապատիկ, իննապատիկ*:
девятисо'тый *իններհարյուրերորդ*:
девя'тка *իննոց, իննյակ*:
девятна'дцатый *տասնիններորդ*:
девятна'дцать թ. *տասնևիննը, տասնիննը*:
девя'тый *իններորդ*:
де'вять (սեռ. — ти') *ինն, իննը, ինը*. девятью' девять *ինն անգամ իննը, իններով բաղմապատկած իննը*:
девятьсо'т (девятисот) *իններհարյուր*:
дегати'ровать (— рую, — руешь, — руют) *չոգեմամլել (չոգու ներդործության յենթարկել և մամլել մահուդը)*:
дегенера'т *դեգեներատ, այլասերված մարդ*:
дегенера'тка *դեգեներատուհի, այլասերված կին*:
дегенерати'вный *դեգեներատիկ, այլասերված*:
дегенерати'вность թ. *դեգեներատություն, այլասերվածություն*:
дегенера'ция *դեգեներացիա, այլասերում, այլասերվելը*:
дегенери'ровать (— рую, — руешь, — руют) *այլասերվել*:
дёготь ա. (ühրգ. в дегтю') *կուպր, ձյութ, խայծդան*. — древесный *փայտի կուպր*. — каменноу'гольный *քարածխի կուպր*. мазать дёгтем *կուպր քսել, ձյութել, կպրել*. ложка дёгтя в бочке мёда ած. *մի դդալ կուպրը մի տակառ մեղրը կփչացնի*:
деграда'ция *դեգրադացիա, աստիճանական անկում*:
дегтя'рный *ձյութե, կպրե*. — ая вода *կպրաջուր, ձյութաջուր*:
дегтя'рня *ձյութահանք, կպրանոց*:
дегуста'тор *ընտրիչ, փորձիչ, համը տեսնող, համտես, ճաշակորդ (գլխավորապես խմիչքների)*:
дегуста'ция *փորձում, համը տեսնելը, ճաշակելը*:
дед *պապ*:
де'довский (— ая, — ое) *պապական, պապենական, պապի*:
дедукти'вный *դեդուկտիվ, արտածական*:
деду'кция *դեդուկցիա, արտածում, արտածություն*:
де'душка *պապիկ*. «дедушка моро'з» *«ձմեռ պապի»*:
дееприча'стие fեր. *դերբայ*:
дееспосо'бность թ. *գործունակություն*:
дееспосо'бный *գործունակ*:
дежу'рить *հերթապահել, որապահել, հերթապահ լինել, որապահ լինել*:
дежу'рка *որապահանոց, որապահի սենյակ*:
дежу'рный 1. *հերթապահ, որապահ, հերթապահական, որապահական, հերթապահի, որապահի*. — офице'р *հերթապահ սպա*:
дежу'рство *հերթապահություն, որապահություն*. расписа'ние дежурств ռազմ. *հերթապահությունների ցուցակ, որապահացուցակ, հերթապահացուցակ*:
дезабилье' *տնային զգեստ, հագուստ, տնահագուստ*:
дезавуи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հրաժարվել, ժխտել*:
дезассимиля'ция *դեզասիմիլյացիա, հականմանում, հականմանեցում*:
дезерти'р *դասալիք*:
дезерти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *դասալքել, դասալիք լինել*:
дезерти'рство *դասալքություն*:
дезинсе'кция *միջատների վոչնչացում, միջատասպնում*:
дезинфе'ктор *ախտահանիչ*:
дезинфекцио'нная ка'мера *ախտահանարան, ախտահանության սենյակ*:
дезинфе'кция *ախտահանություն, ախտահանում*. — оде'жды, отра'вленной га'зами ռազմ. *գազերով թունավորված զգեստի ախտահանում*:
дезинфици'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ախտահանել*:
дезинфици'рующий (— ая, — ее) *ախտահանող, ախտահան, ախտահանական*. — ее средство *ախտահանող միջոց, ախտահան միջոց*:
дезодора'тор *հոտասպնչիչ, ապահոտիչ, հոտազրկիչ*:
дезодора'ция *հոտասպնչում, ապահոտում, հոտազրկում, հոտը վոչնչացնելը, հոտից զրկելը*:
дезодори'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հոտասպնչել, ապահոտել, հոտազրկել*:
дезодори'рующий *հոտասպնչող, ապահոտող, հոտազրկող*:

дезорганиза'ция *կազմալուծում, կազմալուծություն, կազմալուծելը*:
дезорганизо'вывать, дезорганизова'ть (— зу'ю, — зу'ешь, — зу'ют) *կազմալուծել, քայքայել*:
дезорганизо'ванный *կազմալուծված, քայքայված*:
деи'зм *դեիզմ*:
деи'ст *դեիստ*:
деисти'ческий (— ая, — ое) *դեիստական*:
де'йственность ի. *գործունություն*:
де'йственный *գործուն*:
де'йствие 1. *գործողություն, ազդեցություն, ներգործություն*. 2. թատր. *արարք, արարված, գործողություն*. — обратное *հակազդեցություն, հակառակ ներգործություն*. — совместное *միատեղ գործողություն*. действие происходит в Индии *գործողությունը կատարվում է Հնդկաստանում*. — давления *ճնշման ներգործություն*. — побочное *կողմնակի ներգործություն*. военные действия *ռազմական գործողություններ, պատերազմական գործողություններ*. приводить в действие 1. *ի կատար ածել*. 2. *բանեցնել*. оказывать действие *ազդեցություն անել, ներգործել*:
действи'тельно *իրապես, իսկապես, իրոք*:
действи'тельность ի. 1. *իրականություն*. 2. *իրողություն*. 3. *իսկություն, վավերականություն*. это не соответствует действительности *այդ չի համապատասխանում իրականության*:
действи'тельный 1. *իսկական, իրական, վավերական*. 2. *ներգործական*. — дохо'д *իրական յեկամուտ, իրական հասույթ*. — расхо'д *իրական ծախս*. — член *իսկական անդամ*. — документ *վավերական փաստաթուղթ*. — зало'г ֆերակ. *ներգործական սեռ*. — ая слу'жба *իսկական ծառայություն*. аренда действительна на 5 лет *վարձակալությունը վավերական է 5 տարի*:
де'йство տես **де'йствие.**
де'йствовать (— вую, — вуешь, — вуют) *գործել, ներգործել, ազդել*. действовать на нервы *նյարդերի վրա ազդել*. действовать осторожно *զգուշությամբ գործել, զգուշաբար գործել*. лекарство не действует *դեղը չի ներգործում*. у него не действует правая рука *նրա աջ ձեռքը չի գործում, նրա աջ ձեռքը չի չարժվում*:
де'йствующее лицо *գործող անձ*. — ая армия *գործող բանակ*:
дек ծով. *տախտակամած*:
декабри'ст *դեկաբրիստ*. восстание декабристов *դեկաբրիստների ապստամբությունը*:
дека'брь ա. *դեկտեմբեր*:
дека'брьский (— ая, — ое) *դեկտեմբերյան*:
декагра'мм *դեկագրամ* (10 գրամ):
дека'да *դեկադ, տասնօրյակ*:
декаде'нт *դեկադենտ*:
декаде'нтский (— ая, — ое) *դեկադենտական*:
декаде'нтство *դեկադենտություն* (գրական-գեղարվեստական ուղղություն):
дека'дник *տասնօրյակ, տասնօրեք*. по-дека'дно *տասնօրյակներով, տասն որը մեկ անգամ*:
дека'дный *տասնօրյա, տասնօրյակի*:
декали'тр *դեկալիտր* (10 լիտր):
декальки'ровать (— рую, — руешь, — руют) *պատճենահանել, արտատպել*:
декалькома'ния *պատճենատպություն, արտատպում*:
декаме'тр *դեկամետր* (10 մետր):
дека'н *դեկան* (ֆակուլտետի դեկավար համալսարաններում):
декана'т *դեկանատ*:
дека'нский (— ая, — ое) *դեկանային, դեկանի*:
декатирова'ть մշծգ. (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *փայլահանել, փայլատել*:
декати'ровщик *փայլահան, փայլահանիչ*:
декаэ'др *տասանանիստ*:
деклама'тор *դեկլամատոր, արտասանիչ*:
деклама'торский (— ая, — ое) *դեկլամատորական, արտասանական*:
деклама'ция *դեկլամացիա, արտասանություն, արտասանում, արտասանելը*:
деклами'ровать (— рую, — руешь, — руют) *արտասանել*:
декларати'вный, деклараци'онный *դեկլարատիվ, դեկլարացիայի, հայ-*

տարարական, հայտարարման, հայտարարության:

декла́рация *դեկլարացիա, հայտարարություն.* — **правительственная** *կառավարական հայտարարություն:*

деклассиро́ванный *ապադասակարգայնացած:*

деклассирова́ть (— рую, — руешь, — руют) *ապադասակարգայնացնել:*

деклассирова́ться (— руюсь, — руешься, — руются) *ապադասակարգայնանալ:*

деко́кт *բուժ. եփուկ, խաշուկ:*

декольте́ *դեկոլտե, լանջաբաց (կուրծքը, մեջքը և թևերը բաց կանացի զգեստ):*

декольтиро́ванный *լանջաբացված, լանջաբաց:*

декольтиро́вка *լանջաբացում, լանջաբացելը:*

декорати́вный *դեկորատիվ, զեղատես, զեղատեսիլ.* — **ое растение** *դեկորատիվ բույս, զարդաբույս:*

декора́тор *դեկորատոր, հարդարիչ, բեմանկարիչ, բեմահարդար:*

декорацио́нный *դեկորացիոն, դեկորացիական:*

декора́ция *դեկորացիա, հարդարանք, բեմանկար:*

декори́ровать (— рую, — руешь, — руют) *զարդարել, հարդարել:*

деко́рум *արտաքին վայելչատեսություն.* **соблюда́ть деко́рум** *արտաքին վայելչատեսություն պահպանել:*

декре́т *դեկրետ:*

декрети́ровать (— рую, — руешь, — руют) *դեկրետադրել, դեկրետ հրատարակել:*

декстри́н *քիմ. դեքստրին, ամրախեժ:*

де́ланный 1. *չինած, արած, չինվածք, արվածք.* 2. *արհեստական, անբնական, չինծու, սարքովի:*

де́лать *անել, չինել, կատարել, պատրաստել.* **де́лать вид** *ձևացնել, ձևվանալ.* **делать вывод** *հետևություն անել, յեզրակացություն հանել.* **делать глу́пость** *հիմարություն անել.* **де́лать вы́говор** *հանդիմանություն անել, հանդիմանել.* **де́лать карье́ру** *կարիերա անել.* **де́лать кое-как** *մի կերպ անել, վորևե ձևվով անել.* **де́лать кому-нибудь гла́зки** *մեկին աչքով-ունքով անել.* **де́лать ошибки** *սխալներ անել.* **делать опера́цию** *անդամահատություն անել, անդամահատել.* **де́лать поса́дку** 1. *ոդգն. գետին իջեցնել, գետին դնել.* 2. *ծով. նավ նստեցնել, նավի վրա առնել.* **делать пробор** *մազաբաժան թողնել, բաժուկ բաց անել.* **делать успехи** *առաջադիմություն անել, առաջադիմել.* **пароход делает 30 узлов в час** *շոգենավը մի ժամում 30 հանդույց է անցնում.* **ему нечего де́лать** *նա անելիք չունի, նա անելու բան չունի.* **это де́лает ему честь** *այդ նրան պատիվ է բերում:*

де́латься *արվել, չինվել, պատրաստվել, կատարվել.* **что там де́лается?** *ի՞նչ է կատարվում այնտեղ.* **там де́лалось что-то невероятное** *այնտեղ մի անհավատալի բան էր կատարվում, այնտեղ ինչ-վոր աննկարագրելի բան էր կատարվում:*

делега́т *պատվիրակ, դելեգատ:*

делега́тка *պատվիրակուհի, դելեգատուհի:*

делега́ция *պատվիրակություն, դելեգացիա:*

делеги́рование *պատվիրակ ուղարկելը, պատվիրակելը, պատվիրակում:*

делеги́ровать (— рую, — руешь, — руют) *պատվիրակ ուղարկել, պատվիրակել:*

делёж, делёжка *բաժանք.* **по дележу́** *բաժանքի կարգով, բաժանքով:*

деле́ние *մաթ. 1. բաժանում, բաժանելը.* 2. *խաղ, դիծ.* — **прице́ла** *ռազմ. նշանոցի խաղ.* **термометр подня́лся на 6 деле́ний** *ջերմաչափը բարձրացավ 6 դիծ:*

деле́ц (— льца́) *գործարար:*

деликате́с *դելիկատես, նուրբ խորտիկ, նրբախորտիկ:*

деликате́сничать *նրբավարություն անել, նուրբ վերաբերվել.* **не слишком деликатничая** *առանց շատ նրբավարի լինելու, չափազանց նրբավարության հետևից չընկնելով:*

деликате́сно *նրբավարությամբ, նրբավարի կերպով:*

деликате́сность *ի.* *նրբավարություն.* — **чрезмерная** *ծայրահեղ նրբավարություն, չափազանց նրբավարություն:*

деликате́сный *նրբավարի, նրբազգաց:*

дели́кт *իրավախախտում, հանցանք, հանցագործություն:*

дели'мое *мат.* *բաժանելի (թիվ)*:
дели'мость *ի.* *բաժանելիություն*:
дели'мый *բաժանվող, բաժանելի*:
дели'тель *ա.* *мат.* *բաժանարար*. общий наибольший делитель *ամենամեծ ընդհանուր բաժանարար*:
дели'тельный круг *մասնատած շրջան*. — ая машина *մասնատիչ մեքենա*:
дели'ть 1. *բաժանել*. 2. *մասնակից լինել*. делить пополам *կես անել, կիսել*. делить с кем-либо радость *մեկին ուրախակից լինել, մեկի ուրախությանը մասնակցել*:
дели'ться 1. *բաժանվել*. 2. *հաղորդել*. 3. *մաս տալ, բաժին հանել*. делиться без остатка *առանց մնացորդի բաժանվել*. делиться поровну (с кем-либо) *մեկի հետ հավասար կիսել, մեկին հավասար բաժին հանել*. делиться впечатлениями *տպավորությունները հաղորդել*. он готов делиться последними крохами *նա պատրաստ է իր վերջին ունեցածից մաս տալու, նա պատրաստ է իր վերջին փշրանքները ուրիշների հետ բաժանելու*:
дели'шки *փոքր դործեր, չնչին դործեր*: как делишки? *ինչպե՞ս են դործերդ, ինչպե՞ս են ընթանում ձեր դործերը*:
де'ло 1. *դործ, բան, հարց*. — важное *կարևոր դործ*. — гнусное *ստոր դործ*. — правое *արդար դործ*. дело так обернулось *դործն այսպիսի ընթացք ստացավ, դործն այդպես դասավորվեց*. какое ему до этого дело? *ի՞նչ դործ ունի նա այս բանի հետ, ի՞նչ դործ ունի նա այս բանում*. дело делать *դործ տեսնել*. дело идёт о ... *բանը վերաբերում է..., հարցը վերաբերում է...* дело плохо *բանը վատ է, դործը վատ է*. дело, касающееся всей страны *ամբողջ յերկրին վերաբերող դործ, ամբողջ յերկրին վերաբերող հարց*. дело вкуса *ճաշակի հարց է, ճաշակի բան է*. дело идёт к концу *դործը վերջանում է, դործն ավարտվում է*. дело в шляпе *դործը վերջացած է, դործը լա՛վ է գնում, հե՛շտ դործ է*. по делом *ան՛պն է*. в самом де'ле *հիրավի, իրոք, իսկապես*. дело в том, что ... *բանն այն է, որ...* не в том дело *բանն այն չէ*. то и дело *չարունակ, անդադար*. что вам за дело? *ձեր ի՞նչ դործն է, դուք ի՞նչ դործ ունեք*. их дело богатое *նրանք հարուստ են*. первым делом *առաջին հերթին, ամենից առաջ*. за дело! *դեպի դո՛րծ, աշխատանքի՛*. 2. *դործ, պրոցեսս*. судебное дело *դատական դործ*. уголовное дело *քրեական դործ*. возбудить де'ло *դործ հարուցել, դատ սկսել*. 3. *ձեռնարկություն, դործ (ընկերություն)*. дело на паях *փայատիրական դործ, փայատիրական ձեռնարկություն*. 4. *воен. կռիվ*. артиллерийское дело *հրետանային կռիվ*. жа'ркое дело *տաք կռիվ*:
делови'тость *ի.* *դործնականություն, բանիմացություն*:
делови'тый *դործնական, բանիմաց*:
делово'й *դործարար, դործնական, դործին վերաբերող*. — человек *դործարար մարդ*. — ая бумага *դործաթուղթ*:
делопроизводи'тель *ա.* *դործավար*:
делопроизво'дство *դործավարություն*:
делопроизво'дственный *դործավարական*:
де'льно *դործնականորեն կերպով, բանիմացորեն, խելացիորեն*. говорить дельно *բանիմացորեն խոսել, խելացի խոսել, դործնականորեն կերպով խոսել*:
де'льность *ի.* *դործնականություն, բանիմացություն, խելացիություն*:
де'льный *դործնական, բանիմաց, հասկացող*. — ответ *բանիմաց պատասխան, դործնական պատասխան, խելացի պատասխան*:
де'льта *դելտա (հետաքրքրանքի յուրահատկությունների հողամասերը)*:
де'льта-мета'лл *դելտա-մետաղ*:
дельтови'дный *դելտայաձև, դելտայանման*:
дельфи'йский (— ая, — ое) *դելֆյան*. — оракул *դելֆյան պատգամախոս*:
дельфи'н 1. *կենդ. դելֆին*. 2. *воен. կանթ, ունկ*:
дельфи'нский (— ая, — ое) *դելֆինի, դելֆինյան*:
де'льце *փոքր դործ, լավ դործ*. тут можно сделать хорошенькое дельце *այստեղ կարելի է լավ դործ*

տեսնել, այստեղ կարելի չէ լավ չհավել:

деля́нка *անտառամաս, անտառատարածին:*

деля́га *գործամոլ:*

деля́чество *գործամոլություն:*

демаго́г *դեմագոգ, ամբոխավար:*

демагоги́ческий (— ая, — ое) *դեմագոգիական, ամբոխավարական:*

демаго́гия *դեմագոգիա, ամբոխավարություն:*

демаркацио́нный *սահմանազատական, սահմանաբաժան. — ая линия սահմանազատական գիծ, սահմանաբաժան գիծ:*

демикото́н *դեմիկոտոն, կիսաբամբակյա գործվածք:*

демаски́ровать (— рую, — руешь, — руют) *ռազմ. քողարկատել, ապաքողել:*

демимо́нд *դեմիմոնդ, կիսաչխարհ (թեթևաբարո կանանց շրջան):*

демимонде́нка *դեմիմոնդուհի, ցոփուհի:*

демисезо́нный *դեմիսեզոնային, կիսասեզոնային (աշնան-գարնան). — ое пальто կիսասեզոնային վերարկու:*

демобилиза́ция *զորացրում, ապառազմում, զորացրելը, ապառազմելը:*

демобилизацио́нный *դեմոբիլիզացիոն, զորացրման, ապառազմական:*

демобилизова́ть (— зу́ю, — зу́ешь, — зу́ют) *զորացրել, ապառազմել:*

демобилизо́ванный *զորացրած, ապառազմած, զորացրված, ապառազմված:*

демогра́фия *ժողովրդագրություն, դեմոգրաֆիա:*

демографи́ческий (— ая, — ое) *ժողովրդագրական, դեմոգրաֆիական:*

демокра́т *ռամկավար, դեմոկրատ:*

демокра́тка *ռամկավարուհի, դեմոկրատուհի:*

демократиза́ция *ռամկավարացում, դեմոկրատացում:*

демократизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *դեմոկրատականացնել, ռամկավարականացնել, դեմոկրատացնել, ռամկավարացնել:*

демократи́ческий (— ая, — ое) *դեմոկրատական, ռամկավարական:*

демокра́ти́я *ռամկավարություն, դեմոկրատիա:*

де́мон *դև, սատանա:*

демони́ческий (— ая, — ое) *դիվային, սատանայական:*

демоноло́гия *դիվաբանություն:*

демостра́нт *ցուցարար:*

демостра́нтка *ցուցարարուհի:*

демонстрати́вно *դեմոնստրատիվ կերպով, ցուցարար:*

демонстрати́вный *դեմոնստրատիվ, ցուցական:*

демонстра́ция 1. *ցույց.* 2. *ցուցադրում:*

демонстра́тор *ցուցադրիչ:*

демонстри́рование *ցուցադրում, ցուցադրելը:*

демонстри́ровать (— рую, — руешь, — руют) 1. *ցույց անել.* 2. *ցուցադրել, ցույց տալ:*

демонти́ровать (— рую, — руешь, — руют) 1. *ապակազմել, ապատակմել, ապասարել.* 2. *հրետահարել, հրետանին (թշնամու) լուսթյան մատնել:*

деморализа́ция *բարոյալքում, անբարոյացում, բարոյալքելը, անբարոյացնելը, անբարոյանալը:*

деморализо́ванный *բարոյալքված, անբարոյացած:*

деморализова́ть (— зу́ю, — зу́ешь, — зу́ют) *բարոյալքել, անբարոյացնել:*

Демосфе́н *Դեմոսթենես:*

де́мпинг *դեմպինգ (դեն ղցելու ընդրով վաճառք ու արտահանություն):*

демуниципализа́ция *ապաքաղաքայնացում, ապաքաղաքայնացնելը:*

демуниципализи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *ապաքաղաքայնացնել:*

демуниципализи́рованный *ապաքաղաքայնացված, ապաքաղաքայնացրած:*

дена́рий *դինար, դահեկան (դրամ):*

денатурализа́ция *դենատուրալիզացիա. 1. հպատակությունից դրկելը. 2. ապաբնավճարացում:*

денатурализи́ровать (— рую, — руешь, — руют), **денатурализова́ть** (— зу́ю, — зу́ешь, — зу́ют) 1. *հպատակությունից դրկել. 2. ապաբնավճարացնել:*

денатура́т *դենատուրատ, քնափոխած սպիրտ:*

денатура'ция բնաւիրմում, բնափոխելը:
денатури'ровать (— рую, — руешь, — руют) բնաւիրմել:
денационализа'ция ապազգայնացում, ապաազեւտականացում:
денационализи'ро'ванный ապազգայնացված, ապաազեւտականացված, ապազգայնացրած, ապաազեւտականացրած:
денационализи'рование ապազգայնացում, ապազգայնացնելը, ապաազեւտականացում, ապաազեւտականացնելը:
денационализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) ապազգայնացնել, ապաազեւտականացնել:
де'нди դենդի, պճնամոլ:
дендри'ты ա. հանիք. դենդրիտներ, ծառանախշեր (հանքերի վրա):
дендро'ло'г դենդրոլոգ, ծառաբան, ծառագետ:
дендроло'гия դենդրոլոգիա, ծառաբանություն, ծառագիտություն:
де'нежка կես կոպեկանոց, դանգ, պլիկ:
де'нежки հ. դրամ, փող:
де'нежный դրամական, փողային. — перевод դրամական փոխադրություն, փողային փոխադրություն. — налог դրամահարկ. — ящик դրամարկղ. — ая едини'ца դրամական միավոր, փողային միավոր. — ая помощь դրամական ողնություն, փողով ողնություն. — ое письмо' դրամական նամակ, փողանամակ:
денёк (— нька'), **денёчек** (— чка) որիկ, հաճելի որ, ցանկալի որ:
дензна'к (денежный знак) դրամանիշ:
денни'ца 1. արշալույս, լուսածագ. 2. արուսյակ, լուսաստղ:
денно' и **но'щно** որ ու գիշեր, գիշերցերեկ:
денно'й որվա, ցերեկվա, որը-ցերեկով կատարվող:
денско'й: **день - денской** ամբողջ որը, որնիրուն:
дента'льный ատամնային. — звук ատամնային հնչյուն:
денти'н դենտին, ատամնանյութ:
денуда'ция յերկրբ. դենուդացիա, մերկացում, լերկացում:
денщи'к սպասյակ, սպասավոր:
день ա. որ. — бу'дний լի որ. — выдачи жалованья ռոճիկ տալու որ. — добрый! բարի՛ որ, բարև՛. — рабо'чий աշխատանքային որ, բանվորական որ. — отдыха հանդըստի որ. днём ցերեկը, ցերեկով. день - денско'й ամբողջ որը, որնիրուն. за день մի որվա մեջ, մեկ որում, մի որվա ընթացքում. день ото дня, изо дня в день որեցոր, որը-որին, որ-ավուր. на днях այս որերը, որերս, այս քանի որը. в один прекрасный день մի գեղեցիկ որ. по рублю в день որական մեկ ռուբլի, որը մի մանեթով. среди белого дня որը ցերեկով. третьего дня յերկու որ առաջ, յերեկ չէ մեկել որը:
де'ньги հ. դրամ, փող. — бумажные թղթադրամ. — кормовые սննդադրամ. — квартирные բնակարանադրամ. — кредитные վարկադրամ. — наличные կանխիկ փող, կանխիկ դրամ. — суточные որադրամ. — на булавки քորոցադրամ, մանր ծախսերի փող. быть при деньгах ձեռքին փող ունենալ. вопрос только в деньгах բանը միայն փողից է կախված, հարցը միայն փողն է. деньги за провоз փոխադրադրամ, փոխադրածախս, փոխադրողչեք:
деньжа'та, деньжо'нки (— нок, — нкам) քիչ քանակությամբ փող:
департа'мент դեպարտամենտ. 1. գլխավոր վարչություն. 2. նահանգ (Ֆրանսիայում):
департа'ментский (— ая, — ое) դեպարտամենտական:
депе'ша հեռագիր, ճեպագիր. посылать депе'шу հեռագիր ուղարկել, հեռագիր տալ, ճեպագիր ուղարկել:
депо' 1. դեպո. 2. պահեստարան. — пожарное հրդեհաշեջ դեպո:
депози'т դեպոզիտ, ավանդ. отдава'ть в депози'т ավանդ տալ, պահ տալ:
депози'тор ավանդատու, ավանդատեր:
депони'ровать (— рую, — руешь, — руют) ավանդ տալ, ավանդ դնել:
депре'ссия դեպրեսիա, ճնշում, ընկճվածություն:
депута'т պատգամավոր. нала'та депутатов պատգամավորների պալատ:

депута'тский (— ая, — ое) պատգամավորական։
депута'ция պատգամավորություն։
де'рби դերբի (ձիարշավ)։
де'рвиш դերվիշ։
дёргание ձգում, ցնցում, թափահարում, թափ տալը, ձգելը, ցնցելը։
дёргать 1· ձգել, ցնցել, թափահարել, թափ տալ· 2· հանել, պոկել· 3· դրդել, մղել· лукавый дёрнул меня пойти туда սատանան դրդեց ինձ գնալ այնտեղ· лошади дёрнули ձիերը հանկարծ տեղից շարժվեցին· дёрнуть зуб ատամը հանել, ատամը քաշել։
дерга'ч կեղդ· արքայլոր (ջրահավ)։
деревене'ть վայրանալ, վեհանալ։
дереве'нский (— ая, — ое) դյուղական, դյուղի· — жи'тель դյուղի բնակիչ, չինական· по-деревенски դյուղացիաբար, ռամկորեն։
дереве'нщина բնդ· գռեհիկ, բռի, անտաշ, ռամիկ (մարդ)։
дереве'нька դյուղակ, չենիկ։
дере'вня (հոգմ· սեռ· — вень; տր· — вням) դյուղ, չեն· в дере'вне դյուղում· в дере'вню դյուղ, դեպի դյուղ· из дере'вни դյուղից։
де'рево (հոգմ· — ревья, — вьев) 1· ծառ· 2· փայտ, ատաղձ· де'рево для то'плива վառելափայտ· за деревьями не видеть леса ծառերը նշմարելով անտառը չտեսնել· чем дальше в лес, тем больше дров քանի խորանաս, անելիքդ կշատանա։
дереву'шка տես **дереве'нька.**
деревообде'лочный փայտամշակման, փայտագործական· — ая промышленность փայտամշակման արդյունաբերություն։
деревцо' (— вцы', — ве'ц) 1· ծառիկ, փոքր ծառ, մատղաշ ծառ։
деревя'жка 1· փայտի կտոր, կոճղ· 2· փայտե վոնք։
деревяне'ть փայտանալ, վեհանալ, կարծրանալ։
деревя'нный փայտե, փայտեղեն· — дом փայտե տուն, փայտաշեն տուն, փայտակերտ տուն· — ое масло փայտյուղ, ձիթապտղի յուղ· — ые изделия փայտե կերտվածքներ, փայտե շինվածքներ։
деревя'шка տես **деревя'жка.**
держа'ва պետություն· — мировая համաշխարհային պետություն· — морская ծովային պետություն· — нейтральная չեզոք պետություն· — ы центральные կենտրոնական պետություններ։
держа'вка տեխն· կալուն, բռնիչ։
держа'вный պետական, վեհապետական։
держа'ние պահում, պահելը, բռնում, բռնելը։
де'ржанный, де'ржаный պահած, բանեցրած։
держа'ть (— жу', — жишь, — жат; հրմ· — ржи') պահել, բռնել· держать в подчинении ստորադաս վիճակում պահել, իրեն յենթակա դրության մեջ պահել· держа'ть в чёрном теле չատ բանեցնել, լավ չպահել· держа'ть в тайне գաղտնի պահել, ծածուկ պահել· держать кого-либо в ежовых рукави'цах մեկին խիստ պայմաններում պահել, մեկին իր բռում պահել· держа'ть курс ուղղություն ընդունել, ուղղություն բռնել· держать в равновесии հավասարակշռության մեջ պահել· держать лавку կրպակ պահել· держать товар ապրանք պահել· держать язык за зубами լեզուն իրեն քաշել, լեզուն իրեն պահել· держа'ть де'ло под сукно'м գործը քնեցնել, գործին ընթացք չտալ· держать в памяти հիշողության մեջ պահել, մտքում պահել· держа'ть путь на столицу մայրաքաղաքի ճանապարհը բռնել, մայրաքաղաքը տանող ճանապարհով գնալ· держа'ть корректу'ру սրբագրություն անել, սրբագրել· держа'ть пари' գրազ գալ· держа'ть речь ճառել, ճառ արտասանել· держа'ть чью-либо сторону մեկի կողմը պահել, մեկին պաշտպանել· держа'ть у'хо восто' ականջները սրած պահել, զգաստ լինել, աչալուրջ լինել, զգուշ լինել· держать слово խոսքը կատարել, խոստումը կատարել· держи' пря'мо ուղիղ գնա'· держи' впра'во (вле'во) աջ կողմից անցի'ր, աջից (ձախից) գնա'· держи' праве'е (леве'е) ավելի աջից (ձախից) գնա', դեպի ա'ջ· он не уме'ет себя' держа'ть նա չի կարողանում իրեն պահել, նա իրեն պահել չգիտե։
держа'ться (— жу'сь, — жишься,

— ржатся; hpf. — ржи'сь) 1. պահվել, պահպանվել. 2. մնալ, դուրս չգալ, չհեռանալ. 3. հետևել, պահել. 4. բռնել (մի բանից). 5. կանգնել, կենալ, դիմանալ. цветы держатся в комнате ծաղիկները պահվում են սենյակում. держаться в отдалении հեռու մնալ, հեռվում պահվել. держаться в стороне մի կողմ մնալ, հեռու մնալ. держаться берега ափից չհեռանալ, ափի ուղղությամբ գնալ. держаться обычая սովորության հետևել. держаться традиции տրադիցիային հետևել. держаться за дерево ծառից բռնել. держись крепко! ամուր կանգնիր, պինդ կաց. держаться в пределах темы թեմայի սահմաններում մնալ, թեմայի սահմաններից դուրս չգալ. враг еще держится թշնամին դեռ դիմանում է:

держи'-де'рево բուս. դժնիկ:

держи'-мо'рда դերժի-մուդա, բոլ վոտիկան, կոպիտ մարդ:

держа'ть, держну'ть համարձակվել, վստահանալ, հանդգնել:

держи'ть հանդգնություն անել, համարձակվել, հանդգնել:

де'рзкий (— ая, — ое) հանդուգն, համարձակ, անվեհեր:

де'рзко հանդգնաբար, համարձակորեն, անվեհերաբար:

дерзнове'ние հանդգնություն, համարձակություն, անվեհերություն:

дерзнове'нно հանդգնաբար, համարձակորեն, անվեհերաբար:

дерзнове'нный հանդուգն, համարձակ, անվեհեր:

дерзну'ть տես **дерзать.**

де'рзость f. տես **дерзновение.**

де'рзости հանդուգն խոսքեր, վիրավորական խոսքեր:

дериваʹция խոտորում, շեղում:

дермати'н դերմատին, մաշկալաք:

дермати'т բուժ. դերմատիտ, մաշկի բորբոքում:

дермато'з մաշկախտ, մաշկի հիվանդություն:

дермато'лог բուժ. մորթաբան, մաշկաբան, մաշկագետ:

дерматологи'ческий (— ая, — ое) մաշկաբանական, մորթաբանական:

дерматоло'гия մաշկաբանություն, մաշկագիտություն, մորթաբանություն:

дёрн, дерни'на ճիմ, կունձղ. обкладывать дёрном ճմապատել, ճմել, կունձղով ծածկել:

дерни'стый 1. ճմաչատ, ճմառատ, ճմոտ. 2. ճմակերտ, ճմե. — ая скамья ճմե նստարան, ճմակերտ նստարան:

дерно'вый ճմե:

дёрнуть տես **дёргать.**

Дерпт Դորպատ:

Дерулуфт Դերուլուֆտ (Ողային հաղորդակցության ռուս-գերմ. ընկերություն):

Дерутра Դերուտրա (Գերմ.-ռուսական. փոխադրական ընկերություն):

дерьмо' գռեհկ. կղկղանք, աղբ:

дерю'га կոշտ կտոր, կոպիտ գործվածք:

десант դեսանտ, ափհանում (զորքի), ափ հանած զորք. был высажен десант զորք ափ հանվեց, դեսանտ ափ հանվեց:

деса'нтный դեսանտի, ափհանական, ափնիքական:

десе'рт դեսերտ, աղանդեր, անուշեղեն:

десе'ртный դեսերտային, աղանդերային, անուշեղենի. — ая ложка աղանդերային դգալ, աղանդերադգալ, անուշեղենի դգալ:

де'скать իբրեթե, վորպես թե. он отказался слушать дальше,—де'скать, это всё пустяки նա հրաժարվեց չարունակությունը լսելուց, — իբրեթե այդ բոլորը դատարկ բաներ են:

десна' լինդ:

десни'ца աջ, աջ ձեռք:

де'спот բռնակալ, բռնապետ:

деспоти'зм բռնակալություն, բռնապետություն:

деспоти'ческий (— ая, — ое) բռնակալական, բռնապետական:

дестилли'ровать (— рую, — руешь, — руют) տես **дистиллировать.**

деструкти'вный դեստրուկտիվ, կազմավերիչ:

десть f. դաստա (24 թերթ):

деся'теро (սեռ. — ры'х) տասը միասին, տաս հոգով:

десятери'ть տասնապատկել:

десятигра'нник յերկրչփ. տասնանիստ:

десятидне'вка տասնօրյակ:

десятидне'вный տասնօրյա, տասնօրվա, տասն օրական։
десятиле'тие տասնամյակ։
десятиле'тний տասնամյա, տաս տարվա, տաս տարեկան. — яя девочка տասնամյա աղջիկ, տաս տարեկան աղջիկ։
десяти'на դեսյատինա (=1,093 հեկտարի)։
десятирублёвка տաս ռուբլիանոց, տաս մանեթանոց, տասանոց, տասնոց։
десятисло'жный տասվանկանի, տասնավանկ։
десятиуго'льник յերկրչփ. տասնանկյունի։
десятиуго'льный տասնանկյունանի, տասնանկյունավոր։
десяти'чный մաթ. տասնորդական. — ая дробь տասնորդական կոտորակ. — система мер չափերի տասնորդական սիստեմ. переводить на десятичную систему վերածել տասնորդական սիստեմի։
десяти'чные весы' տասնորդական կշեռք։
деся'тка թղթ. տասանոց, տասնոց։
деся'тник տասնապետ։
деся'ток (— тка) տասնյակ, տաս հատ. он не робкого деся'тка նա յերկչոտներից չէ, նա վախկոտ մարդկանցից չէ. несколько десятков մի քանի տասնյակ։
деся'тский տասնապետ։
деся'тый տասներորդ, տասերորդ. — ая часть տասներորդ մաս, տասնորդական մաս, տասնորդամաս. в деся'тых տասներորդ. через пятое в десятое կզկտուր, կլսատ-պռատ։
де'сять ի. տաս. сам-деся'т մենակ տաս (բերքի մասին), տասնապատիկ։
десятью' տաս անդամ. десятью десять—сто տասն անդամ տաս—հարյուր։
дета'ль ի. մանրամասնություն, մանրամասնիկ. вдаваться в детали մանրամասնությունների մեջ մտնել, մանրամասնությունների հետևից ընկնել։
дета'ли ի. տեխն. մանրամասնիկներ։
дета'льно մանրամասնորեն, մանրամասն կերպով, մանրամասնաբար։
дета'льный մանրամասն. — рабочий մասնագործ բանվոր։
детализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) մանրամասնել, մանրամասների վերածել։
детвора' յերեխաներ, մանուկներ, երեխեք։
детекти'в դետեկտիվ (անգլիական խուզարկու վոստիկանության դործակալ)։
детекти'вный դետեկտիվի, դետեկտիվային։
детёныш ճաղ, ճուտ։
дете'ктор դետեկտոր (էլեկտրո-մագնիսական ալիքների հայտաբերիչ դործիք)։
детекто'рный դետեկտորի, դետեկտորային։
детермина'нт դետերմինանտ, վորոշիչ թիվ։
детермина'ция վորոշում, սահմանում, վորոշելը, սահմանելը։
детермини'зм դետերմինիզմ։
детермини'ст դետերմինիստ։
детермини'стский (— ая, — ое) դետերմինիստական։
де'ти (— те'й, — тям, детьми') 1. յերեխաներ, մանուկներ. 2. զավակներ։
дети'на տղա, յերիտասարդ։
дети'нец (— нца) միջնաբերդ, ներքին ամրություն։
дети'шки (— шек, — шкам) մանր յերեխաներ, զավակիկներ։
де'тки (— ток, де'ткам) զավակներ։
де'тище զավակ։
детона'тор տեխն. ճայթիչ։
детона'ция տեխն. ճայթյուն։
детони'ровать (— рую, — руешь, — руют) 1. տեխն. ճայթել. 2. յերժշտ. աղարտել, փչացնել (տոնը)։
деторо'дный մանկածնական, վորդեծնական։
деторо'дные о'рганы մանկածնական որդաններ, մանկածնության որդաններ, վորդեծնական որդաններ։
деторожде'ние մանկածնություն, վորդեծնություն։
детоуби'йственный մանկասպանական, վորդեսպանական։
детоуби'йство մանկասպանություն, վորդեսպանություն։
детоуби'йца մանկասպան, վորդեսպան։
де'точки (— чек) տես **де'тки**.

де'тская *մանկանոց, մանուկների սենյակ:*
де'тский (— ая, — ое) *մանկական, յերեխայական.* — сад *մանկապարտեզ.* — ие пе'сенки *մանկական յերգեր.* — ое ме'сто կզմ. *ընկերք:*
(по) де'тски *յերեխայաբար, յերեխայի նման:*
де'тство *մանկություն, յերեխայություն.* с де'тства *մանկությունից, յերեխայությունից.* с са'мого детства *ամենավաղ մանկությունից:*
де'тушки (— шек) տես **де'тки.**
деть (де'ну, де'нешь, денет; հրմ. день) տես **девать.**
деться (де'нусь, де'нешься, де'нутся; հրմ. де'нься) տես **дева'ться.**
дефе'кт *պակասություն, արատ, թերություն:*
дефекти'вный *պակասավոր, արատավոր.* — ые дети *պակասավոր յերեխաներ, արատավոր յերեխաներ:*
дефе'ктный *թերի, պակասավոր.* — экземпляр (книги) *թերի որինակ (գրքի), պակասավոր որինակ:*
дефиле' *կիրճ, կապան:*
дефили'рование *չարանցում, տողանցում, չարանցելը, տողանցելը:*
дефили'ровать (— рую, — руешь, — руют) *չարանցել, տողանցել:*
дефи'с տպգր. *դեֆիս, միավորման գիծ, տրոհակ, տրոհագիծ:*
дефици'т *դեֆիցիտ, պակասրդ:*
дефици'тный *դեֆիցիտային, պակասրդային:*
дефля'ция *դեֆլյացիա, թերալցում, ապալցում:*
деформа'ция *այլանդակում, այլանդակելը, այլանդակվելը, այլաձևվում, ձևափոխություն:*
деформи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *այլանդակել, ձևափոխել:*
децемви'р *դեցեմվիր, տասնիշխան (Հռոմում):*
децентрализа'ция *ապակենտրոնացում:*
децентрализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ապակենտրոնացնել:*
децигра'мм *դեցիգրամ (մեկ տասներորդ գրամ):*
децили'тр *դեցիլիտր (մեկ տասներորդ լիտր):*
дециме'тр *դեցիմետր (մեկ տասներորդ մետր):*
дешеве'ть *եժանանալ:*
дешеви'зна *եժանություն:*
дешеви'ть (— влю', — ви'шь, — вя'т) *եժանացնել:*
дешёвка *եժան վաճառք, եժան ապրանք, եժան բան:*
деше'вле *ավելի եժան.* дешевле пареной репы *չնչին գնով, չափազանց եժան:*
дёшево *եժան, եժան գնով.* дёшево отде'латься պտկր. *եժան գնով ազատվել, եժան պրծնել, հեչտ պրծնել.* дёшево да гни'ло *եժան մսից կերակուր չի դուրս գա:*
дешёвый *եժան, եժանագին:*
дешифри'ровать (— рирую, — руешь, — руют) *վերծանել, ծածկագիրը կարդալ:*
дешифро'вка *վերծանում, ծածկագիրը կարդալը:*
дея'ние *արարք, գործ, հրաշագործություն.* великие дея'ния *մեծ գործեր.* Деяние апо'столов *Գործք առաքելոց:*
де'ятель ա. *գործիչ.* — научный *գիտական գործիչ.* — госуда'рственный *պետական գործիչ.* — политический *քաղաքական գործիչ.* — обще'ственный *հասարակական գործիչ.* — революционный *հեղափոխական գործիչ:*
де'ятельно *գործունեաբար, յեռանդով:*
де'ятельность ի. *գործունեություն.* — революционная *հեղափոխական գործունեություն:*
де'ятельный *գործունյա:*
де'яться *տեղի ունենալ, կատարվել, լինել:*
джазба'нд *ջազբանդ (նվագ):*
дже'мпер *ջեմպր (հագուստեղեն):*
джентльме'н *ջենտլմեն (բարեկիրթ մարդ, բարեբարո մարդ).* по-джентльме'нски *ջենտլմենաբար (բարեկրթորեն):*
дже'рси *ջերսե (կտոր, գործվածք):*
джиги'т *ձիարշավորդ, ջիրիդավոր, ջիրիդ խաղացող:*
джигитова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — ту'ют) *ձիարշավել, ջիրիդ խաղալ:*
джигито'вка *ձիարշավ, ջիրիդ:*
джин *ջին (ոգի):*
джи'нго *ջինգո, ճինգո (անգլիացի պատրիոտների հեղնական անունը):*
джингои'зм *ջինգոյիզմ:*

Джон-Буль ա. Ջոն–Բուլ (անգլիացիների մականունը):
джо'нка Ջոնկա (յոռակայմ նավակ):
джу'нгли (— глей) Ջունգլի (դեռերի ճահճուտները արևադարձային յերկիրներում):
джут Ջուտ (թելատու կանեփանման բույս և նրանից պատրաստած կտոր):
джу'товый Ջուտե, Ջուտից պատրաստած:
диаба'з հանք. դիաբազ, կանաչաքար:
диабе'т բուժ. դիաբետ, շաքարախտ:
диабе'тик դիաբետիկ, շաքարախտավոր:
диабети'ческий (— ая, — ое) դիաբետական, շաքարախտային:
диагно'з բուժ. դիագնոզ, ախտորոշում:
диагно'ст բուժ. ախտորոշիչ:
диагно'стика բուժ. դիագնոստիկա, ախտորոշաբանություն:
диагности'ческий (— ая, — ое) բուժ. դիագնոստիկական, ախտորոշաբանական:
диагона'ль ի. 1. յերկրչփ. անկյունագիծ, տրամանկյուն. 2. դիագոնալ (կտոր, դործվածք):
диагона'льный անկյունագծային, տրամանկյունային, դիագոնալի:
диагра'мма դիագրամ, տրամաձև, տրամագիր. изображать в диаграммах դիագրամներով ցույց տալ, տրամագրերով պատկերել:
диаде'ма ապարոչ, խոյր:
диа'кон տես **дья'кон.**
диакони'сса տես **дьякони'сса.**
диале'кт դիալեկտ, բարբառ:
диале'ктик դիալեկտիկ, տրամախոս:
диале'ктика դիալեկտիկա, տրամախոսություն:
диалекти'ческий (— ая, — ое) դիալեկտիկական, տրամախոսական. — идеализм դիալեկտիկական իդեալիզմ. — материализм դիալեկտիկական մատերիալիզմ:
диалектоло'г բարբառագետ:
диалектоло'гия բարբառագիտություն:
диалектологи'ческий (— ая, — ое) բարբառագիտական:
диа'лог յերկխոսություն:
диама'т դիամատ (դիալեկտիկական մատերիալիզմ):
диа'метр յերկրչփ. տրամագիծ:
диаметра'льно տրամագծորեն:
диаметра'льный տրամագծային:
диапазо'н 1. դիապազոն, ձայնածավալ. պտկր. յեղանակ. 2. տես **камертон.**
диапозити'в դիապոզիտիվ (լուսանկարչական թափանցիկ պրոշմված ապակու վրա):
диаспо'ра դիասպորա, վայրառում, ցրում (պաղեստինից դուրս դանված հրեաներ ու հրեա–քրիստոնյաներ):
диаспо'р հանք. դիասպոր:
диаста'з դիաստազ (քիմիական նյութ):
диатри'ба դիատրիբա (թունոտ և ածուռու քննադատություն):
диафра'гма բուժ. ստոծանի:
ди'ва (բառացի—աստվածային). թատր. հռչակավոր դերասանուհի, առաջնակարգ յերդչուհի. պտկր. լուսատու, աստղ:
дива'н բազմոց:
дива'нный բազմոցի, բազմոցային:
дива'нчик փոքրիկ բազմոց, բազմոցիկ:
диве'рсия ռազմ. դիվերսիա, տարադարձում:
дивертисме'нт դիվերտիսմենտ, հետնախաղ (ներկայացումից հետո տեղի ունեցող կարճատև պարերը և յերաժշտությունը):
дивиде'нд առևտր. դիվիդենդ, շահաբաժին, շահութամաս:
дивиде'ндный շահաբաժնի, շահութամասային, շահութամասի:
дивизи'он ռազմ. դիվիզիոն, բաժնյակ. — кавалерийский հեծելական դիվիզիոն, հեծելական բաժնյակ, հեծելաբաժնյակ:
дивизио'нный դիվիզիայի, դիվիզիոնական:
диви'зия դիվիզիա:
диви'ть (— влю', — ви'шь, — вя'т) զարմացնել:
диви'ться, удиви'ться (— влю'сь, — ви'шься, — вя'тся) զարմանալ:
ди'во զարմանք, զարմանալիք, զարմանալի բան, արմանք. что за диво! ինչ զարմանալի բան. на ди'во զարմանալի, հրաշալի. даваться диву զարմանալ. это не ди'во այդ զարմանալի չէ:
ди'вно հրաշալիորեն, հրաշալի կերպով, սքանչելիորեն:
ди'вный զարմանալի, հրաշալի, սքանչելի, արմանալի:
дида'ктика դիդակտիկա:
дидакти'ческий (— ая, — ое) դիդակտիկական:

дие'з տես **диэ'з.**
дие'та տես **диэ'та.**
диете'тика տես **диэте'тика.**
ди'зель ա· *դիզել (մոտոր)*:
дизенте'ри'я *դիզենտերիա, արնալուծ, նքոց*:
дика'рь ա· *վայրենի*:
дика'рка *վայրենուհի*:
ди'кий (— ая, — ое) 1· *վայրենի, վայրի*· 2· *տարօրինակ, անհեթեթ, վայրենաբարո, բռի, կոպիտ, ամօթխած, խորթաբարո, քաշվոզ (մարդ)*· — депутат «*վայրենի*» *պատգամաւոր, անկախ պատգամաւոր*· — кооператив «*վայրենի*» *կոոպերատիվ, արտացոլց կոոպերատիվ*· — ая свинья' *վայրի խոզ*· — ие племена *վայրենի ցեղեր*:
ди'ко *վայրենաբար, կոպտաբար, անհեթեթօրէն, ամօթխածաբար, քաշվելով*:
дикобра'з կենդ· *խոզուկ*:
дико'вина, дико'винка *զարմանալի բան, տարօրինակ բան, արտասովոր բան*· что за диковина! *ի՜նչ զարմանալի բան է, ի՜նչ տարօրինակ բան է*:
дико'винный *զարմանալի, տարօրինակ, արտասովոր*:
ди'кость ի· *վայրենութիւն, կոպտութիւն, բռիութիւն, տարօրինակութիւն*:
дикта'нт *թելադրութիւն*:
дикта'тор *դիկտատոր*:
дикта'торский (— ая, — ое) *դիկտատորական*:
дикта'торствовать *դիկտատորութիւն անել*:
дикта'торша *դիկտատորուհի*:
диктату'ра *դիկտատուրա*· — пролетариата *պրոլետարիատի դիկտատուրա*:
диктова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — ту'ют) *թելադրել*· диктовать условия *պայմաններ թելադրել*:
дикто'вка *թելադրութիւն, թելադրանք, թելադրում, թելադրելը*· под дикто'вку *թելադրութեամբ, թելադրանքով*:
ди'кция *դիկցիա, արտասանութիւն*:
дилє'мма տրմբ· *դիլեմմա, յերկնայարանութիւն, յերկատած*:
дилета'нт *դիլետանտ, սիրող*:
дилетанти'зм *դիլետանտութիւն, դիլետանտիզմ*:
дилета'нтка *դիլետանտուհի, սիրողուհի*:
дилета'нтский (— ая, — ое) *դիլետանտական, սիրողական*:
дилета'нтство տես **дилетантизм.**
дилижа'нс *դիլիժանս, հանրակառք*:
дилювиа'льный *դիլյուվիալ, հեղեղոնքային, հեղեղական*:
дилю'вий (— вия) *հեղեղոնք, հեղեղ, դիլուվիում*:
ди'на ֆիզ· *դինա, ուժի միավոր*:
дина'мика *դինամիկա, ուժաբանութիւն*:
динами'т *դինամիտ, ուժանակ*· взрывать динамитом *ուժանակով պայթեցնել*:
динами'тчик *դինամիտագործ, ուժանակագործ*:
динами'ческий (— ая, — ое) *դինամիկական, ուժաբանական*:
динами'чески *դինամիկօրէն, դինամիկաբար*· динами'чески связанный *դինամիկօրէն կապված*:
дина'мо *դինամո*:
дина'мо - маши'на *դինամո-մեքենա, ուժամեքենա*· динамоэлектри'ческий *դինամոէլեկտրական, ուժէլեկտրական*:
динамоме'тр *ուժաչափ*:
дина'р, дина'рий տես **дена'рий.**
дина'стия *դինաստիա, հարստութիւն (թագավորող տուն)*· — Стюартов *Ստուարտների հարստութիւն*:
династи'ческий (— ая, — ое) *դինաստիական, հարստութեան (թագավորող տան)*:
диноза'вр կենդ· *դինոզաւր*:
диноте'рий, динотери'т կենդ· *դինոտերիում, հոյապաղան*:
динь - динь *ղը՛նդ-ղը՛նդ, ծը՛նդ-ծը՛նդ*:
Диоге'н *Դիոգենես*:
Диони'сий *Դիոնիսիոս*:
дио'птр *դիոպտր, տարադէտ*:
дио'птрика ֆիզ· *դիոպտրիկա, տարադիտութիւն, տրամատեսութիւն*:
дио'птри'я *դիոպտրիա, տարադիտութիւն*:
диора'ма *դիորամա, տրամատեսարան, տրամանկար*:
Диоску'ры ա· հից· *Դիոսկուրներ (Կաստոր և Պոլուքս յերկվորյակներ)*:
диоце'з *դիոցեզ, թեմ, վիճակ*:
дипло'м *դիպլոմ, վկայագիր*· — уни-

верситетский համալսարանական դիպլոմ։
дипло́мат դիվանագետ, դիպլոմատ։
дипло́матика 1. հրովարտակագիտություն (արևելքում)։ 2. դիվանագիտաբանություն։
дипломати́ческий (— ая, — ое) դիվանագիտական, դիպլոմատիական։ — корпус դիվանագիտական մարմին, դիպլոմատիական մարմին։
дипло́матия դիվանագիտություն, դիպլոմատիա։
дипломи́рованный դիպլոմավորված, դիպլոմի արժանացած։ дипло́мная рабо́та դիպլոմի համար ներկայացրած աշխատանք։
директи́вa դիրեկտիվ, հրահանգ։
директи́вный դիրեկտիվ, հրահանգչական։
дире́ктор դիրեկտոր, վերատեսուչ։ — красный կարմիր դիրեկտոր, կարմիր վերատեսուչ։
директо́рия պատմ. դիրեկտորիա։
дире́кторский (— ая, — ое) դիրեկտորական, վերատեսչական։
дире́кторство դիրեկտորություն, վերատեսչություն։
дире́кторша դիրեկտորի կին, վերատեսչի կին։
директри́са 1. ուղղագիծ։ 2. դիրեկտորուհի, վերատեսչուհի։
дире́кция դիրեկցիա, վարչություն։
дирижа́бль ա. դիրիժաբել, ոդանավ։ — морской ծովային դիրիժաբել, ջրոդանավ, ծովային ոդանավ։ спуск дирижабля դիրիժաբելի վայրէջքը, դիրիժաբելի էջքը, ոդանավի վայրէջքը, ոդանավի էջքը։
дирижёр դիրիժոր, խմբավար։
дирижи́ровать (— рую, — руешь, — рует) դեկավարել, վարել (յերգեց. խումբը, պարերը)։
дисгармо́ния աններդաշնակություն։
дисгармони́ровать (— рую, — руешь, — руют) աններդաշնակություն մըտցընել, աններդաշնակել։
диск սկավառակ։ — солнца արևի սկավառակ։
ди́ска́нт յերժշտ. դիսկանտ (ամենաբարձր ձայն, առաջին ձայն)։
ди́сканто́вый դիսկանտային, դիսկանտի։
дисквалифика́ция ապորակավորում, ապորակում, ապորակավորելը, ապորակելը։
дисквалифици́ровать (— рую, — руешь, — руют) ապորակավորել, ապորակել։
ди́сковый սկավառակի, սկավառակային։
диско́нт առևտր. դեղչ։
дисконтёр դեղչարար։
дисконти́ровать (— рую, — руешь, — руют) դեղչել։
диско́нтный դեղչի, դեղչային։
дискредита́ция, дискредити́рование վարկաբեկում, վարկաբեկելը։
дискредити́ро́ванный վարկաբեկված, վարկաբեկած։
дискредити́ровать (— рую, — руешь, — руют) վարկաբեկել, վարկաբեկանել։
дискредити́рующий (— ая, — ее) վարկաբեկիչ, վարկաբեկող։
диску́ссия դիսկուսիա, վիճաբանություն։
дискути́ровать (— рую, — руешь, — руют) վիճաբանել, վիճարկել, դիսկուսիա մղել։
дискусси́онный դիսկուսիական, դիսկուսիայի, վիճաբանության։
дисло́ка́ция ռազմ. տարատեղում, տարատեղություն։
диспансе́р դիսպանսեր, բուժարան, հիվանդանոց։
диспа́ш (а) նավավնասների գնահատություն։
диспашёр դիսպաշյոր (նավավնասների գնահատիչ)։
диспе́пси́я բուժ. մարսողության խանգարում, մարսախանգարում։
диспози́ция 1. ռազմ. դիսպոզիցիա, կարգադրիր. 2. առևտր. թուլյտվություն։
диспропо́рция դիսպրոպորցիա, տարհարաբերություն, տարահամամասնություն։
ди́спут 1. դիսպուտ, դիտական վեճ. 2. ուսումնավեճ, դիտավեճ (դիտական չարաղրության, դիտական աշխատության հրապարակային պաշտպանություն)։ вести ди́спут դիսպուտ մղել, դիտական վեճ մղել։
диссерта́ция դիսերտացիա, դիտական չարաղրություն։
диссимиля́ция դիսսիմիլյացիա, տարհարմարում, տարանմանում։
диссиде́нт դիսսիդենտ, այլադավան, տարադավան։

диссона́нс *դիսոնանս, աննեըդաչնակություն:*
диссони́ровать (— рую, — руешь, — руют) *աննեըդաչնակել, աննեըդաչնակություն մտցնել:*
диссоциа́ция *դիսոցիացիա, տարաբաժանում:*
диссоци́ровать (— рую, — руешь, — руют) *տարաբաժանել:*
диста́нция 1· *հեռակայություն, հեռավորություն.* 2· *տարածություն, միջոց.* 3· *չրջան:*
дистилли́ровать (— рую, — руешь, — руют) *թորել, զտել:*
дистилля́тор *թորիչ, թորան, զտիչ:*
дистилля́ция *թորում, զտում, թորելը, զտելը:*
дисти́х *յերկտող վոտանավոր:*
дисципли́на 1· *կարգապահություն.* — суро́вая *դաժան կարգապահություն, խիստ կարգապահություն.* — трудова́я *աշխատանքային կարգապահություն, աշխատանքի կարգապահություն.* соблюда́ть стро́гую дисципли́ну *խիստ կարգապահություն անել.* 2· *դիսցիպլին, գիտակարգ, գիտության ճյուղ:*
дисциплина́рный *կարգապահական.* — ое взыскание *կարգապահական պատիժ, կարգապահական տուժանք:*
дисциплиниро́ванность *ի· կարգապահ լինելը, կարգապահության վարժված լինելը, կարգապահություն:*
дисциплини́ро́ванный *կարգապահ, կարգապահության վարժված:*
дисциплини́ровать (— рую, — руешь, — руют) *կարգապահության վարժեցնել, կարգապահ դարձնել:*
дитя́ (սեռ· дитяти; գործ· дитятею; հոգն· дети, детей, детьми) *յերեխա, մանուկ, զավակ:*
ди́тятко *մանկիկ:*
дифама́торский (— ая, — ое) *անվանարկության:*
дифама́ция *անվանարկություն, անվանարկում, անվանարկելը:*
дифференциа́л *մար·, տեխն· դիֆերենցիալ, տարբերանակ:*
дифференциа́льный *դիֆերենցիալ. տարբերական.* — ое исчисление *տարբերական հաշվում.* — ая рента *տարբերական ռենտա:*
дифференциа́ция *դիֆերենցիացիա, չերտավորում, տարբերացում:*
дифференци́рование *դիֆերենցում, տարբերացնելը, չերտավորելը:*
дифференци́ро́ванный *դիֆերենցված, չերտավորված, տարբերացված:*
дифференци́ровать (— рую, — руешь, — руют) *դիֆերենցել, չերտավորել, տարբերացնել:*
дифира́мб *ներբող, դովերգ:*
дифтери́т *բուժ· դիֆթերիտ:*
диффу́зия *դիֆֆուզիա, ցրում, սըփռում, ցրելը, սփռելը:*
диффунди́ровать (— рую, — руешь, — руют) *ցրել, սփռել:*
дича́ть *վայրենանալ, խորթանալ, խրտնել:*
дичи́на 1· *վորս.* 2· *վորսի միս, մորթած վորս:*
дичи́ться *վայրենանալ, խրտնել, խորթանալ:*
дичо́к (— чка́) *չպատվաստած պրտղատու ծառ, վայրի ծառ, ինքնաբույս ծառ:*
дичь *ի·* 1· *անբնակ վայր, խոպան.* 2· *վայրի կենդանիներ և թռչուններ.* 3· *վորս, մորթած թռչուն.* 4· *անհեթեթություն, դատարկ բան, սուտ, վայրահաջություն.* пороть дичь *վայրահաջել, դատարկաբանել, դուրս տալ.* какая дичь! *ի՜նչ անհեթեթություն է, ի՜նչ դատարկ բան է:*
диэ́з *յերժշտ· դիեզ, կիսաձայն:*
диэле́ктрик *ապելեկտրահաղորդ:*
диэ́та 1· *դիետա, պահք, աննդապահք.* 2· *որոշակիվ, պատգամավորական ռոճիկ:*
диэте́тика *պահքագիտություն:*
диэти́ческий (— ая, — ое), **диэ́тный** *դիետային, պահքային, աննդապահքային.* — стол *դիետային կերակուր, պահքային սնունդ, պահքասնունդ:*
длань *ի· թաթ, ափ:*
дланеви́дный *թաթանման, ափանման:*
длина́ *յերկարություն, յերկայնություն.* — меры *չափի յերկարություն.* в длину *յերկարությամբ, յերկայնքով.* растянуться во всю длину *մեկնվել ամբողջ յերկարությամբ, ամբողջ յերկարությամբ*

ձգվել· длиной в 6 футов 6 վոտնաչափ յերկարութիամբ:
длинне'ть յերկարել, յերկարանալ:
дли'нно յերկարորեն, յերկար ու բարակ, յերկար:
длинноборо'дый յերկարամորուս, յերկարամորուք:
длиннова'тый յերկարավուն, քիչ յերկար:
длинноволо'сый յերկարամազ, յերկար մազերով, յերկարածամ:
длинноно'гий (— ая, — ое) յերկարավոտ, յերկարոտն, յերկար վոտներով:
длинноно'сый յերկարաքիթ, յերկար քթով:
длиннопо'лый յերկարափեշ, յերկար վեչերով:
длинно'та յերկարութիուն:
длинно'ты յերկար տեղեր, յերկար կտորներ:
длинноше'рстный, длинношёрстый յերկարաբուրդ, յերկարամազ:
дли'нный 1· յերկար· 2· պտկր· ձըղձըղված:
дли'тельно տեւականորեն, յերկար ժամանակ, հարատեւորեն:
дли'тельность ի· տեւականութիուն, յերկարատեւութիուն:
дли'тельный տեւական, յերկարատեւ:
длить յերկարացնել, ձգձգել, ուշացնել:
дли'ться յերկարել, հարատեւել, տեվել, ձգձգվել, ուշանալ:
для համար· для чего? ինչի՞ համար· не' для чего կարիք չկա, հարկ չկա, պետք չե· для того, чтобы... նրա համար, վոր··· для того, чтобы знать իմանալու համար, իմանալու նպատակով:
днева'льный որակացու:
днева'льство որակացութիուն:
днева'ть (днюю', дню'ешь, дню'ют) ցերեկել, ցերեկոթել, ցերեկն անցկացնել:
днёвка ցերեկոթ, ցերեկում, ցերեկոթում, որահանգիստ, ցերեկելը, ցերեկոթելը:
дневни'к որատետր· вести дневник որատետր պահել:
дневно'й 1· որական, միորյա, մի որվա· 2· ցերեկվա· — свет ցերեկվա լույս· — ая по'рция որաբաժին· — ая ка'сса ցերեկվա դրամարկղ (թատրոնում)· — ая рабо'та ցերեկվա աշխատանք, մի որվա աշխատանք, միորյա աշխատանք· — смена ցերեկվա հերթափոխութիուն, ցերեկվա հերթափոխ:
днём տես **день**.
Днепр Դնեպր· на Днепре' Դնեպրի վրա:
днепро'вский (— ая, — ое) դնեպրյան:
Днепростро'й Դնեպրոսարոյ:
Днестр Դնեստր:
днесь այսոր, այժմ, հիմա:
дни տես **день**. — отсро'чки տես **отсро'чка**.
дни'ще հատակ, տակ:
дно (հոգն· до'нья, до'ньев) հատակ, տակ· итти ко дну ընկղմվել, հատակը գնալ, խարխուլվել, տակը գնալ· пускать ко дну ընկղմել, հատակն ի՛ջեցնել· золотое дно' պտկր· վոսկու հանք, հարստութիան աղբյուր· перевернуть вверх дном տակնուվրա անել· выпить до дна մինչև տակը խմել, մինչև վերջին կաթիլը խմել· на дне հատակում, տակին:
до I 1· մինչև, ց, նախքան, առաջ· 2· մոտ, մոտավորապես· я видел его до свадьбы յես նրան տեսել եմ մինչև հարսանիքը, յես նրան հարսանիքից առաջ եմ տեսել· до рождества Христа Քրիստոսի ծննդից առաջ, նախքան Քրիստոսի ծնունդը· до тех пор, пока... մինչև այն ժամանակ, յերբ··· այնքան, մինչև··· до сих пор մինչև այժմ, մինչև այստեղ· до свидания ցտեսութիուն· до некоторой степени վորոշ չափով, մինչև մի վորոշ աստիճան· точный до минуты րոպեի ճշտութիամբ· у меня до 500 книг յես 500-ի չափ գիրք ունեմ, յես մոտ 500 գիրք ունեմ· их было до десяти նրանք մոտ տաս հոգի եյին· у меня до вас дело յես ձեզ հետ գործ ունեմ· мне не до этого յես դրանով զբաղվելու ժամանակ չունեմ, այդ ինձ չի հետաքրքրում· ему не до веселья նրան ուրախութիունը չի հետաքրքրում, նրա հոգուն ուրախութիունը չե· что вам до них? դուք ի՞նչ գործ ունեք նրանց հետ· что до меня (касается)... ինչ վերաբերում է ինձ... любить до безумия խելագարի պես սիրել:

до— II նախածանց, վոր բայերի սկզբից դրվելով, ցույց է տալիս գործողության վերջանալը կամ վորոշ սահմանի, վորոշ հետևանքի հասնելը և լրացուցիչ գործողություն, որ՝ дочитывать, доесть *կարդալ–վերջացնել, ուտել–վերջացնել* добежать *վազելով–հասնել*· договориться до беды *խոսելով փորձանքի մեջ ընկնել*· досыпа́ть, доспать *քունը հանել*· досмеяться *կուշտ ծիծաղել*· доплатить 5 рублей *լրացուցիչ կերպով 5 ռուբ. վճարել*:

до III յերժշտ. *դո (ձայնանիշ, վորի նշանն է C)*:

доба́вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ. — ба́вь) տես **добавлять.**

доба́вка, добавле́ние *հավելում, հավելություն, ավելացում, ավելացնելը, լրացում, լրացնելը*:

добавля́ть *ավելացնել*:

доба́вок (— ка) տես **добавка.**

доба́вочный *ավելադիր*. — труд *ավելադիր աշխատանք*. — нало́г *ավելադիր հարկ*. — проду́кт *ավելադիր արդյունք*. — телефонный аппарат *ավելադիր հեռախոսային ապարատ, լրացուցիչ հեռախոսային ապարատ*. — ая линия *ավելադիր դիծ, լրացուցիչ դիծ*:

добега́ть, добежа́ть (— бегу́, — бежи́шь, — бегу́т; հրմ. — беги́) *վազելով հասնել, վազել մինչև...*:

добе́гаться *չատ կամ արագ վազելով վորոշ հետևանքի հասնել*. добегаться до изнеможения *վազելուց ուժասպառ լինել*:

до́бела́ 1. *մինչև չիկացում, մինչև չիկանալը*. раскалённый добела *լուսաշեկ*. 2. *մինչև սպիտակում, մինչև սպիտակելը, մինչև մաքրվելը*:

добива́ть, доби́ть 1. *ծեծելով սպանել, վերջ տալ, վերջացնել*. 2. *մինչև վերջը խփել (մեխը և այլն)*. 3. *ապառել, ծախսել (մնացորդները)*. он добивает последнюю копейку *նա իր վերջին կոպեկն է ծախսում*:

добива́ться, доби́ться 1. *ձգտել, աշխատել–հասնել*. 2. *ձեռք բերել, ստանալ, առնել*. 3. *լմանալ, տեղեկանալ, հասկանալ*. добиться согласия *համաձայնություն ստանալ, համաձայնությունն առնել*. добиваться невозможного *անհնարին բանի ձգտել, անկարելի բանի ձգտել*. добиваться лаской *փաղաքշանքով դլուխ բերել, փայփայանքով հաջողեցնել*. добиваться славы *փառքի ձգտել*. от него ничего не добьёшься *նրանից վոչինչ չես լմանա, նրանից բան չես հասկանա*. я добился того, что он пошел туда *չես հաջողեցրի, վոր նա դնա այնտեղ*. он добился своего *նա իր ասածն արեց, նա իր նպատակին հասավ, նա իր ուզածը դլուխ բերեց*:

добира́ть 1. *մնացածը վերցնել*. 2. *ժողովել–վերջացնել, հավաքել վերջացնել, մնացածը հավաքել*. 3. տպգր. *չարել վերջացնել, մնացածը չարել*:

добира́ться 1. *դժվարությամբ ձեռք բերել, չանք գործ դնելով ձեռք բերել, դժվարությամբ հասնել (նպատակին)*. 2. *լմանալ, հասկանալ*. 3. *հասնել*. добираться до правды պտկր. *ճշմարտությունն լմանալ, ճշմարտությանը հասնել*. добираться до кого-либо *մեկի ոձիքից բռնել, մեկին նեղել, մեկի ապուրը յեփել*. мы едва́ добрались до дома *մենք հազիվ տուն հասանք, մենք մի կերպ մեղ տուն դցեցինք*:

доби́ть (— бью́, — бьёшь, — бью́т; հրմ. — бе́й) տես **добивать.**

доби́ться (— бью́сь, — бьёшься, — бью́тся; հրմ. — бе́йся) տես **добиваться.**

до́блестный *քաջակորով, արի, քաջարի, առաքինի*:

до́блесть ի. *քաջարություն, քաջություն, առաքինություն, արիություն*:

добра́ть (— беру́, — берёшь, — беру́т; հրմ. — бери́) տես **добира́ть.**

добра́ться (— беру́сь, — берёшься, — беру́тся; հրմ. — бери́сь) տես **добира́ться.**

добре́ть 1. *դիրանալ, հաստանալ*. 2. *բարի դառնալ, վողորմած դառնալ*:

добро́ 1. *բարիք, բարություն*. 2. *դույք, կայք, հարստություն*. 3. լա́, իդե́ալ, *ժամանակ է*. добро пожаловать! *բարո́վ եք յեկել, բարի́ դալուստ, համեցե́ք*. для его добра *նրա ոգուն համար, նրա շահի համար*. итти по добру по здорову

վատափուսեն քաշել. это не к добру *սրանից լավ բան դուրս չի գա*. платить добром за зло *չարության վարձն բարություն տանել*. добром *իր հոժար կամքով, կամովին*.

доброво'лец (— льца) *կամավոր*. записываться добровольцем *կամավոր գրվել*.

доброво'льно *հոժարակամ, կամովին, կամավոր կերպով*.

доброво'льный *կամավոր, հոժարակամ*. — ая по'мощь *կամավոր ոգնություն*.

доброво'льность ի. *կամավորություն, հոժարակամություն*.

доброво'льческий (— ая, — ое) *կամավորական*. — ая армия *կամավորական բանակ*.

доброде'тель ի. 1. *առաքինություն, բարեբարություն*. 2. ш. *բարեբար*.

доброде'тельный *առաքինի, բարեբարական, առաքինական*.

доброду'шие *բարեհոգություն, բարեսրտություն*.

доброду'шно *բարեհոգաբար, բարեսրտորեն*.

доброду'шный *բարեհոգի, բարեսիրտ*.

доброжела'тель ш. *բարյացակամ, բարեկամ*.

доброжела'тельница *բարյացակամուհի, բարեկամուհի*.

доброжела'тельно *բարեկամաբար, բարյացակամորեն*.

доброжела'тельный *բարյացակամ, բարեկամական*.

доброжела'тельство *բարյացակամություն, բարեկամություն, բարի կամեցողություն*.

доброжела'тельствовать (— ствую, — уешь, — уют) *բարի կամենալ, բարյացակամություն անել*.

доброка'чественность ի. *լավորակություն*.

доброка'чественный *լավորակ*.

добронра'вие *բարեբարոյություն, հեզություն համեստություն*.

добронра'вный *բարեբարո, սիրալիր, հեզ, համեստ*.

добропоря'дочный *կարգին, որինավոր, դովելի*.

добросерде'чно *բարեսրտորեն, բարեսրտությամբ, բարեհոգաբար, ջերմասրտորեն*.

добросерде'чность ի. *բարեսրտություն, բարեհոգություն, ջերմասրտություն*.

добросерде'чный *բարեսիրտ, բարեհոգի, ջերմասիրտ*.

добросо'вестно *բարեխղճորեն, բարեխղճությամբ, բարեխիղճ կերպով*.

добросо'вестность ի. *բարեխղճություն, արդարամտություն*.

добросо'вестный *բարեխիղճ, արդարամիտ*.

добрососе'дский (— ая, — ое) *բարիհարևանական*. — ие отношения *բարիհարևանական հարաբերություններ*.

доброта' I *բարություն*.

добро'та II *լավորակություն, լավություն*.

добро'тный *լավորակ*.

до'брый 1. *բարի, բարեսեր*. 2. *լավ, լավորակ, անբիծ, ընտիր*. 3. *ամբողջ, ուղիղ, ճիշտ*. добрый день! *բարի՛ որ, բարև՛*. — ая лошадь *լավ ձի, ընտիր ձի*. — ое имя *բարի անուն, բարի համբավ*. с добрым утром! *բարի լո՛ւյս*. добрых три мили отсюда *այստեղից ուղիղ յերեք մղոն հեռու*. добрый десяток *մի ամբողջ տասնյակ, ուղիղ մի տասնյակ*. добрая половина *ուղիղ կեսը*. чего' до'брого *չլինի թե, դուցե՛*. в до'брый час! *հաջողություն՛ն*. добро' пожа'ловать! *բարով ես յկել, բարով եք յկել, համեցի՛ր, համեցե՛ք*. это была его добрая воля *այդ նրա հոժար կամքն եր, այդ նրա հոժար ցանկությունն եր*.

добря'к *բարի մարդ, բարեսիրտ մարդ, հեզահամբույր մարդ*.

добря'чка *բարի կին, բարեսիրտ կին, հեզահամբույր կին*.

добуди'ться (— бужу'сь, — бу'дишься, — бу'дятся; прш. — буди'лся) (кого-либо) *արթնացնել, զարթեցնել (մեկին)*. я будил его, но не добудился *յես նրան սկսեցի արթնացնել, բայց չկարողացա արթնացնել (բայց նա չզարթնեց)*.

добыва'ние 1. *արդյունահանում, հանելը, արդյունահանելը*. 2. *հայթայթում, ձեռքբերում, ճարում, հայթայթելը, ձեռքբերելը, ճարելը*.

добыва'ть, добы'ть 1. *հանել, արդյունահանել*. 2. *ձեռք բերել, հայթայթել, ճարել*. добывать деньги

փող ճարել, փող հայթայթել· добывать пропитание *ապրուստ հայթայթել, ապրուստ ճարել, ապրուստ ձեռք բերել*:

добыва́ться, добы́ться 1· *հանվել, արդյունահանվել*· 2· *ձեռք բերվել, հայթայթվել, ճարվել*:

добыва́ющий (— ая, — ее) 1· *հանող, արդյունահանող*· 2· *հայթայթող, ձեռք բերող, ճարող*· — ая промышленность *արդյունահանող արդյունաբերություն*:

добы́ть (— бу́ду, — бу́дешь, — бу́дут; *հրմ*· — бу́дь) *տես* **добывать.**

добы́ться (— бу́дусь, — бу́дешься, — бу́дутся; *հրմ*· — бу́дься) *տես* **добываться.**

добы́ча 1· *հանույթ, հանութք*· 2· *վորս*· 3· *ավար, կողոպուտ*· сде́латься добычей огня́, — пла́мени պտկր· *կրակի ճարակ դառնալ, բոցերի ճարակ դառնալ*:

дова́ривать, довари́ть *յեփել վերջացնել, լավ յեփել*:

дова́риваться, довари́ться *յեփվել վերջանալ, լավ յեփվել, յեփվելպատրաստվել*:

довезти́ (— везу́, — зёшь, — зу́т; *հրմ*· — вези́; *անց*· довёз, — везла́) *տես* **довозить.**

дове́ренность *ի*· *հավատարմագիր, փոխանորդագիր*· по доверенности *հավատարմագրով, հավատարմագրի հիման վրա, փոխանորդագրով, փոխանորդագրի հիման վրա*· — о́бщая *ընդհանուր փոխանորդագիր, ընդհանուր հավատարմագիր*· — торго́вая *առևտրական փոխանորդագիր, առևտրական հավատարմագիր*:

дове́ренный *փոխանորդ, հավատարմատար*· доверенный - приказчик *փոխանորդ-գործակատար*:

дове́рие *վստահություն*· этот рассказ не заслуживает доверия *այս պատմությունը վստահություն չի ներշնչում, այս պատմությունը վստահության արժանի չէ*· лишать доверия *վստահությունից զրկել*· потеря доверия *վստահությունը կորցնելը, վստահությունից զրկվելը*· я не питаю к нему доверия *չես նրան վստահություն չեմ տածում*· пользующийся доверием *վստահություն վայելող*:

довери́тель ա· *հավատատու, վստահորդ (փոխանորդյալ)*:

довери́тельница *հավատատվուհի, վստահորդուհի*:

довери́тельно *խորհրդաբար, մտերմաբար*:

довери́тельный 1· *փոխանորդական, հավատարմական*· 2· *մտերմական*:

дове́рить *տես* **доверя́ть.**

дове́риться *տես* **доверя́ться.**

до́верху *մինչև վերը, մինչև գլուխը, մինչև վերևը, մինչև կատարը, մինչև ծայրը, մինչև գագաթը*:

дове́рчиво *դյուրահավատորեն, վրատահացած կերպով, դյուրավստահաբար*:

дове́рчивость *ի*· *դյուրահավատություն, դյուրավստահություն*:

дове́рчивый *դյուրահավատ, վստահող*:

доверша́ть *ավարտել, վերջացնել*:

доверше́ние *ավարտում, ավարտելը, վերջացնելը*· в доверше́ние побе́ды *հաղթությունը լիակատար դարձնելու համար, ի լրումն հաղթության*:

доверши́тель ա· *ավարտող, ավարտիչ, վերջացնող*:

доверя́ть *վստահանալ, վստահել, հավատալ*· не доверя́ть *չվստահանալ, չվստահել*:

доверя́ться *վստահանալ, վստահել, հավատալ*:

дове́сить (— ве́шу, — ве́сишь, — сят) *տես* **дове́шивать.**

дове́сок (— ска) *քաշվից*:

довести́ (— веду́, — дёшь, — ду́т; *հրմ*· — веди́; *անց*· — вёл, — вела́) *տես* **доводи́ть.**

довести́сь (— веду́сь, — дёшься, — ду́тся; *հրմ*· — веди́сь; *անց*· — вёлся, — вела́сь) *տես* **доводиться.**

дове́шивать *կշռել վերջացնել, ամբողջը քաշել, քաշի պակասը լրացնել, կշռի պակասորդը լրացնել*:

до́вод *փաստարկ, փաստ*· — неопровержимый *անհերքելի փաստարկ, անհերքելի փաստ*· приводи́ть до́воды *փաստարկներ բերել, փաստեր բերել*· все до́воды за и против *բոլոր թեր ու դեմ փաստարկները*:

доводи́ть (— вожу́, — во́дишь, — дят), **довести́** *մինչև վորոշ տեղ տանել, մինչև վորոշ տեղ հասցնել*·

доводи'ть до сведения кого-либо հաղորդել, տեղեկացնել, հայտնել (մեկին), հայտնել ի գիտություն· доводи'ть до изнеможе'ния ուժասպառության հասցնել, ուժասպառ անել· доводи'ть до конца մինչև վերջը հասցնել, գլուխ հասցնել (գործը)· доводи'ть до минимума նվազագույն չափի հասցնել, մինիմումի հասցնել· доводи'ть до отчаяния հուսահատության հասցնել, հուսահատեցնել· доводи'ть до совершенства կատարելության հասցնել· доводить до того, что ... այնտեղ հասցնել, որ ..., բանը նրան հասցնել, որ ... такое признание довело' бы его до тюрьмы այդպիսի խոստովանությունը նրան բանտ կտաներ:

доводи'ться (— вожу'сь, — дишься, — дятся) 1. հասցվել· 2. պատահել, հաջողվել· богатый ест, как захочется, а убогий—как доведётся հարուստն ուտում է, ինչ սիրտն է ուզում, իսկ աղքատը՝ պատահածը (ձեռքն ընկածը)· он мне дово'дится племянником նա ինձ ազգական է դալիս· доведётся ли мне увидеть его? արդյոք դեպք կլինի՞, որ ես նրան տեսնեմ· կվիճակվի՞ ինձ, արդյոք, նրան տեսնել:

довое'нный նախապատերազմյան, մինչպատերազմյան· — ая цена մինչպատերազմյան գին· — ый товар մինչպատերազմյան ապրանք· — уровень продукции արտադրանքի մինչպատերազմյան մակարդակ:

довози'ть (— вожу', — зишь, — зят) կրել տեղ հասցնել, կրելով տանել մինչև վորոշած վայրը, կրել-վերջացնել:

дово'льно բավական, բավականին, բավականաչափ· с меня этого дово'льно այսքանն էլ ինձ հերիք է, իմ կողմից այսքանն էլ բավական է· довольно об этом հերիք է այս մասին, այդ մասին բավական է· она дово'льно хорошо поет նա բավական լավ է երգում:

дово'льно! բավակա՛ն է, հերի՛ք է:

дово'льный բավական, գոհ:

дово'льствие բավարարում, բավարարություն, պարենավորում, սնուցք· — артиллерийское հրետանական պետուչք· — путевое ճանապարհածախսի բավարարում· — суточное որական բավարարում, որապահիկ, որապարեն:

дово'льство առատություն, գոհություն, լիություն· жить в довольстве առատության մեջ ապրել, լիության մեջ ապրել:

дово'льствовать (— ствую, — вуешь, — вуют) բավարարել, կերակրել, պարենավորել:

дово'льствоваться (— ствуюсь, — вуешься, — вуются) 1. բավարարվել, գոհանալ· 2. կերակրվել, պարենավորվել:

довы'боры լրացուցիչ ընտրություններ:

дог կենդ· դոգ, դամփռ (դանիական):

догада'ться տես **дога'дываться.**

дога'дка 1. կռահում, յենթադրություն, կարծիք· 2. սրամտություն, հնարամտություն· основанный на догадке յենթադրության վրա հիմնված· высказывать догадку յենթադրություն անել, դուշակություն անել:

дога'дливость ի· կռահողություն, հնարամտություն, գլխի ընկնելը:

дога'дливый կռահող, գլխի ընկնող, հնարամիտ, հնարագետ:

дога'дываться, догада'ться 1. հասկանալ, գլխի ընկնել, գուշակել· 2. յենթադրել, կռահել· он никогда не догадался бы сделать это նա երբեք գլխի չէր ընկնի այդ անելու· я догадывался о заговоре յես կռահում էի դավադրությունը:

догляде'ть (— гляжу', — ди'шь. — дя'т; հրմ· — яди') ուշք դարձնել, հետևել, հսկել, մարիկ անել· не догляде'ть ուշք չդարձնել, անուշադրության մատնել, չհետևել, աչքից վրիպցնել:

до'гма, до'гмат դոգմա, դավանանք, հիմնական դրույթ:

догматизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) դավանաբանել (դավանաբանորեն ուսուցանել, դոգմանեորով ուսուցանել), դոգմայացնել, դոգմա դարձնել:

догмати'зм դոգմատիզմ, դոգմայականություն:

догма'тика դոգմատիկա, դավանաբանություն:

догмати'ст դոգմատիստ, դավանաբան:

догмати́ческий (— ая, — ое), **догмати́чный** *դոգմայական, դաւանաբանական*։

догна́ть (— гоню́, — нишь, — го́нят; прш. — гони́) տես **догоня́ть**. догнать и перегнать *հասնել և անցնել*։

догова́ривать *խոսքը վերջացնել, ասելիքն ավարտել, բոլորն ասել*. он не договаривает чего-то *նա ինչ-որ բան կիսատ է ասում, նա ինչ-որ բան թերասում է*։

догова́риваться 1. *պայմանավորվել, համաձայնության գալ*. 2. *դաշնախոսել*. 3. *խոսելով վորոշ (հատկապես՝ վատ) հետևանքների հասնել*. он договорился до хрипоты *նա այնքան խոսեց, մինչև ձայնը խըզվեց*. *շատ խոսելուց նրա ձայնը կտրվեց*. договаривающиеся стороны *պայմանավորվող կողմեր, դաշնախոսող կողմեր, պայմանադիր կողմեր*։

до́гово́р *պայմանագիր, դաշնագիր, պայմանագրություն*. — гаранти́йный *ապահովական պայմանագիր, երաշխավորական դաշնագիր, ապահովագրություն, երաշխագրություն*. — та́йный *գաղտնի պայմանագիր, գաղտնի դաշնագիր, գաղտնի պայմանագրություն*. — торго́вый *առևտրական պայմանագիր, առևտրական դաշնագիր*. заключа́ть договор *պայմանագիր կնքել, դաշնագիր կնքել*. скреплять договор *պայմանագիրը վավերացնել, դաշնագիրը վավերացնել*։

договори́ть տես **договáривать**.

договори́ться տես **договáриваться**.

договóрный *պայմանագրական, դաշնագրային, պայմանագրական*։

догола́ *մինչև մերկությունն, մինչև վերջին թելը*. раздеть догола́ *չորեքը հանել մերկացնել, տիվ-տիվը բացնել*։

дого́н, дого́нка: посла́ть в дого́нку *հետևից հասնելու ուղարկել, հետապնդելու ուղարկել*։

догоня́ть *հետևից հասնել, հետապընդելով հասնել*. 2. *հասնել, հավասարվել*. 3. *քչելով ուժասպառ անել (ձին)*. 4. *թորել վերջացնել, քաշել վերջացնել, թորումն ավարտել*. он догнал свой полк *նա հասավ իր գնդին*. он уже догоняет своих товарищей *նա արդեն հասնում է իր ընկերներին*։

догора́ть, догоре́ть (— рю́, — ри́шь, — ря́т; прш. — гори́) *այրվել վերջանալ, ամբողջովին այրվել-սպառվել*. свеча́ догоре́ла *մոմն այրվեց վերջացավ, ամբողջ մոմը վառվեց*։

догу́ливать, догуля́ть *զբոսանքը վերջացնել, մնացած ժամանակն զբոսնել*. догу́ливать отдых (отпуск) *հանգստի (արձակուրդի) վերջին որերն անցկացնել, հանգստի (արձակուրդի) մնացած մասն անցկացնել*։

додава́ть (— даю́, — даёшь, — даю́т), **дода́ть** (— да́м, — да́шь, — да́ст, — дади́м, — дади́те, — даду́т) *մնացածը տալ, պակասորդը տալ, լրացուցիչ կերպով վճարել*. я не дода́л вам рубля́ *ես ձեզ մեկ ռուբլի պակաս եմ տվել*։

дода́ча *մնացորդի վճարումը, պակասորդը տալը, լրացուցիչ տացք, մնացորդը տալը, մնացորդը վճարելը, լրատուացք*։

додека́эдр *յերկրչփ. տասներկուսանիստ*։

допо́лнять, допо́лнивать *անել-վերջացնել, լրիվ կատարել, լիակատարել, ավարտել*։

допо́лнение *անել-վերջացնելը, լիակատարում, լրիվ կատարում, լիովին ավարտում, լրիվ կատարելը, լիովին ավարտելը*։

доду́маться, доду́мываться *մտածելով մի յեղրակացության գալ, մտածելով վորոշ մտքի հանդել*։

доеда́ть *ուտել վերջացնել, մնացածն ուտել, կերուխմն ավարտել*. պտկր. *մեկի մյան ուտել, մեկի ջանն ուտել*։

доезжа́ть 1. *վորոշված տեղը հասնել (կառքով, ձիով)*. 2. *ճիպարտությունն ավարտել, կառապնացությունը վերջացնել*. 3. *նեղել, ճնշել*. он его совсем доехал *նա նրան բոլորովին ճնշել է, նա նրան բոլորովին նեղել է*։

доезжа́чий վորս. *չնամարդիչ, չնամարդորդ (չներին մարդող)*։

дое́ние *կթում, կութ, կթելը*։

дое́сть (дое́м, дое́шь, — е́ст, — еди́м, — еди́те, доедя́т; պնց. дое́л, — ла; прш. — е́шь) տես **доеда́ть**.

дое́хать (— е́ду, — е́дешь, — е́дут) տես **доезжа́ть.**

дож դոժ (վենետիկի և Ջենովայի հանրապետությունների նախագահների տիտղոսը)։

дожа́ривать, дожа́рить տապակել վերջացնել, ամբողջը խորովել, լիովին տապակել, լիովին խորովել, մնացածը տապակել, մնացածը բովել։

дожда́ть (— жду́, — ждёшь, — жду́т; հրմ. — жди́) տես **дожидать.**

дожда́ться (— жду́сь, — ждёшься, — жду́тся; հրմ. — жди́сь) տես **дожида́ться.**

дождеви́к 1. անձրևանոց։ 2. անձրևոց (անձրևի վերարկու)։

дождево́й անձրևային, անձրևի. — плащ անձրևի թիկնոց, անձրևաթիկնոց. — ая вода́ անձրևաջուր. — ая ка́пля անձրևի կաթիլ, անձրևակաթիլ։

дождеме́р անձրևաչափ (գործիք)։

дождеме́рный անձրևաչափի, անձրևաչափական։

дождено́сный անձրևաբեր։

до́ждик տես **дождь.**

дожди́ть անձրևել, անձրև գալ. дождит անձրևում է, անձրև է գալիս։

дождли́вый անձրևային, անձրևոտ. — день անձրևային օր, անձրևոտ օր։

дождь ա. անձրև. дождь обложно́й համատարած անձրև, — проливно́й անձրևահեղեղ, տեղատարափ. — иду́щий полосо́й շերտահար անձրև, յերականձրև. дождь идёт անձրև է գալիս, дождь льёт, как из ведра անձրևը հոսում է, անձրևը հեղեղի պես թափվում է. сы́паться дождём անձրևի պես տեղալ։

дожива́ние տես **дожитие.**

дожива́ть, дожи́ть (до) 1. ապրել մինչև որոշ հասակ, ապրել մինչև մի որոշ ժամանակ. 2. ապրել մինչև մեկին տեսնելը, ապրել մինչև ցանկացած բանին հասնելը. дожить до глубокой старости ապրել մինչև խորին (խորը) ծերություն. я не доживу́ до того́, как она́ станет взрослой չես հեմ ապրի մինչև այն որը, յերբ նա չափահաս կդառնա, չես հեմ տեսնի նրա չափահաս դառնալը. чтоб мне до утра́ не дожить! թող չես մինչև առավոտ չհասնեմ, թող չես մինչև լույս չապրեմ (անենք). до чего́ мы дожили! ի՞նչ որի հասանք։

дожида́ть, дожда́ть, дожида́ться, дожда́ться 1. սպասել, վորոշ ժամանակ սպասել. 2. սպասել մինչև սպասած բանը տեսնելը, սպասել մինչև ցանկացած բանը կատարվելը. 3. մի բան տեսնել, մի բան ստանալ (սպասելուց հետո). я дожидал его́ бо́льше часу́ չես նրան մի ժամից ավելի սպասեցի. я дожда́лся, наконе́ц, письма́ չես վերջապես նամակ ստացա. он дождётся того́, что свернёт себе́ ше́ю նա կհասնի այն որին, յերբ իր վիզը կկոտրի. мы ждём, но не дождёмся մենք սպասում ենք, բայց չենք տեսնի. мы ждём, не дождёмся սպասում ենք, չենք տեսնում. дождёшься ты! փորձանքի մեջ կընկնես, չարիք կբերես գլխիդ։

дожи́н 1. հունձն ավարտելը, վերջին հունձ. 2. հնձի վերջին որը, յերբ հյուրասիրում են հնձվորներին։

дожи́тие 1. մինչև վորոշ ժամանակ ապրելը, մինչև վորոշ հասակ ապրելը. 2. մնացած ժամանակն ապրել-անցկացնելը։

дожи́ть (— живу́, — живёшь, — живу́т; հրմ. — живи́) տես **доживать.**

до́за 1. դողա, դեղաքանակ. 2. չափ. — смертельная մահացու դողա, մահացու դեղաքանակ. давать слишком большую до́зу չափազանց մեծ դողա տալ։

дозаре́зу: это мне дозаре́зу нужно այդ ինձ չափազանց պետք է, այդ ինձ չափից դուրս հարկավոր է։

дозва́ться (— зову́сь, — зовёшься, — зову́тся; հրմ. — зови́сь) տես **дозываться.**

дозволе́ние թույլտվություն, թույլատրություն։

дозво́ленный թույլատրված, թույլատրելի. — цензурой թույլատրված է դրաքննության կողմից։

дозволи́тельность ի. թույլատրելություն։

дозволи́тельный թույլատրելի։

дозво́лить, дозволя́ть թույլ տալ, թույլատրել։

дозволя́ться թույլատրվել, թույլ տրվել։

дозвони́ться այնքան զանգահարել,

մինչև լսեն· զանգահարել մինչև լսելը· я не мог к вам дозвониться *չես վորքան զանգահարեցի, դուք չլսեցիք*:

дози'ровать (— рую, — руешь, — руют) *դոզան վորոշել, դեղաքանակը վորոշել*:

дознава'ть (— знаю', — знаёшь, — знаю't), **дозна'ть, дознава'ться, дозна'ться** *քննել-իմանալ, հետախուզելով իմանալ, մանրամասն ու ճշտորեն տեղեկանալ, հավաստիանալ*:

дозна'ние *հետաքննություն*:

дозна'ть (— зна'ю, — зна'ешь, — зна'ют) տես **дознава'ть.**

дозна'ться (— зна'юсь, — зна'ешься, — зна'ются) տես **дознава'ться.**

дозо'р *դետք, դետ*· — ночно'й *դիշերադետք, դիշերադետ*· ходи'ть дозо'ром *դետքի գնալ, դետ գնալ, դիտակետություն անել*:

дозо'рный· 1· *դիտակալ, դիտային*· 2· *դետքի, դիտակալ, դիտային*· — ая па'ртия *դիտակալ խմբակ, դիտախմբակ*:

дозрева'ние *հասունացում, հասունանալը, հասնելը*:

дозрева'ть, дозре'ть *հասունանալ, հասնել*:

дозыва'ться, дозва'ться *ձայն տալ մինչև լսելը, կանչել մինչև լսեն*· я не мог дозва'ться его *չես վորքան ձայն տվի, նա չլսեց*· *չես ինչքան կանչեցի, նա ձայնս չլսեց*:

доигра'ть տես **дои'грывать.**

доигра'ться տես **дои'грываться.**

дои'грывать 1· *խաղը վերջացնել, նվաղն ավարտել*· 2· *խաղալ, նվաղել մինչև վորոշ ժամանակ*· они доиграли до света *նրանք մինչև լույս խաղացին, նրանք մինչև լույս նվագեցին*:

дои'грываться *խաղալ (նվագել) մինչև վորոշ հետևանքների հասնելը*· они' доигра'лись до драки *նրանք այնքան խաղացին, մինչև կռվեցին*· *նրանց խաղը կռվով վերջացավ*:

доиска'ться (— ищу'сь, — щешься, — щутся; hրմ· — ищи'сь), **дои'скиваться.** 1· *վորոնելով գտնել, մնացածը գտնել*· 2· *հետամուտ լինել իմանալու, աշխատել տեղեկանալ*:

доистори'ческий (— ая, — ое) *մինչպատմական*· — челове'к *մինչպատմական մարդ*· — ое вре'мя *մինչպատմական ժամանակ*:

дои'ть *կթել*:

дои'ться *կթվել*:

до'йло *մեկ անգամ կթած կաթը, մեկ ժամ. կաթը*:

дойни'к *կովկիթ*:

до'йный *կթի, կթվող*· — ая коро'ва *կթի կով, կաթնատու կով*· նաև պտկր· *կթի կով (ոչտե աղբյուր, չհոսկթի աղբյուր)*:

дойти' (дойду', дойдёшь, дойду't; hրմ· дойди'; անց· дошёл, дошла') տես **доходить.**

док *դոկ, նավաշինարան*· — плавучий *լողուն նավաշինարան*· — сухой *չոր նավաշինարան*· ставить судно в док *նավը նավաշինարան մտցնել*:

до'ка 1· *վարպետ, հմուտ մարդ, փորձված մարդ*· 2· *խաբարդ, վհուկ*· до'ка на доку нашёл տես **нашла коса на камень** (տես **коса**).

доказа'тельный *ապացուցիչ*:

доказа'тельство *ապացույց*· в доказательство *իբրև ապացույց, ապացուցելու համար*· служить доказательством *ապացույց ծառայել*:

доказа'ть (— кажу', — жешь, — жут; hրմ· — ажи') տես **дока'зывать.**

доказу'емость *f*· *ապացուցելիություն*:

доказу'емый *ապացուցելի*:

дока'зывать, доказа'ть *ապացուցել, հաստատել*· доказа'ть непра'вильность чего'-ли'бо *մի բանի սխալ լինելն ապացուցել*· это доказывает, что он... *այդ ապացուցում է, վոր նա...*:

дока'нчивание *ավարտում, ավարտելը, վերջացնելը*:

дока'нчивать, доко'нчить *ավարտել, վերջացնել*:

докапиталисти'ческий (— ая, — ое) *մինչկապիտալիստական*:

дока'пывание *փորել-վերջացնելը, մնացածը փորելը, փորելով մի բանի հասնելը*:

дока'пывать, докопа'ть *փորել վերջացնել, մնացածը փորել, փորելով հասնել վորոշ բանի*:

дока'пываться, докопа'ться 1· *փորվել վերջանալ*· 2· *փորելով հասնել*

վորոշ բանի. 3. աշխատել վորոշ բան իմանալ, հետախուզելով տեղեկանալ. докопа́ться до сути дела հետամտելով բանի էությունն իմանալ:

дока́шивать հնձել վերջացնել, ամբողջը հնձել, մնացածը քաղել:

до́кер նավաշինարանի բանվոր, նավաբանվոր:

докла́д 1. զեկուցում, զեկույց. 2. տեղեկագիր. 3. աստառ. — ежедне́вный ամենօրյա զեկուցում, ամենօրյա տեղեկագիր. — письменный գրավոր զեկուցում. — устный բերանացի զեկուցում. без доклада не входить առանց զեկուցելու ներս մի՛ մտնեք. де́лать докла́д զեկուցում անել, զեկուցել. представить докла́д զեկուցում ներկայացնել:

докладно́й զեկուցման, զեկուցային. — ая запи́ска զեկուցագիր:

докла́дчик զեկուցիչ:

докла́дчица զեկուցուհի, զեկուցող կին:

докла́дывание զեկուցելը, զեկուցում տալը, զեկուցում անելը:

докла́дывать, доложи́ть 1. զեկուցել, զեկուցում անել, զեկուցում տալ. 2. ավելացնել, վրան դնել:

доклика́ться տես **дозываться.**

доко́ле, доко́ль մինչև, քանի դեռ, մինչ այդ. доко́ль? մինչև ե՞րբ:

докона́ть հոգին հանել, հոգին բերանը բերել, վոչնչացնել, վերջը տալ. это его доконало այդ նրա հոգին բերանը բերեց, այդ նրա հոգին հանեց:

доко́нчить տես **дока́нчивать.**

докопа́ть տես **дока́пывать.**

докоси́ть (— кошу, — косишь, — сят) տես **дока́шивать.**

до́красна́ մինչև կարմրություն, մինչև կարմրում, մինչև կարմրելը. раскалённый до́красна կարմրաշեկ, աստրաշեկ:

докрича́ться ձայն տալ՝ մինչև լսեն, աղաղակել մինչև լսելը. докричаться до хрипоты այնքան աղաղակել, մինչև ձայնը կտրվի. я его не докричался չես վորքան աղաղակեցի, նա չլսեց:

до́ктор 1. դոկտոր (դիտ. աստիճան). 2. բժիշկ. (հոգե. доктора́, — ро́в). — медицины բժշկագիտ. — философии փիլիսոփայության դոկտոր:

доктора́льный 1. ուսուցողական. 2. ինքնավստահ, առարկությունն չհանդուրժող. — тон ուսուցողական տոն, ինքնավստահ տոն, առարկությունն չհանդուրժող տոն:

доктора́нт դոկտորանտ, դոկտորության թեկնածու, դոկտորացու:

до́кторский (— ая, — ое) դոկտորական. — ая сте́пень դոկտորական աստիճան:

до́кторша 1. բժշկուհի. 2. բժշկի կին:

доктри́на դոկտրինա, վարդապետություն, ուսմունք:

доктринёр դոկտրինյոր, տեսամոլ:

доктринёрский (— ая, — ое) դոկտրինյորական, տեսամոլական:

доктринёрство դոկտրինյորություն, տեսամոլություն:

доку́да? 1. մինչև ո՞ւր. 2. մինչև ե՞րբ:

доку́ка 1. ձանձրացնող մի բնորդություն, ձանձրացնող խնդիրք, ձանձրացնող մի բնորդում, ձանձրացնելով խնդրելը, ձանձրացնելով մի բնորդելը. 2. ձանձրույթ, դժգոհացավանք, ձանձրացնելը:

докуме́нт փաստաթուղթ, վավերագիր, վավերաթուղթ. — оправдательный արդարացուցիչ փաստաթուղթ:

документа́льно փաստաթղթերով, փաստաթղթերի հիման վրա:

документа́льный փաստաթղթերով, փաստաթղթային, փաստաթղթերի վրա հիմնված, վավերագրական:

документа́ция դոկումենտացիա, փաստաթղթերով ձևակերպում, փաստաթղթերով հիմնավորում, փաստաթղթերով ձևակերպելը, փաստաթղթերով հիմնավորելը:

документи́ровать (— рую, — руешь, — руют) փաստաթղթերով ձևակերպել, փաստաթղթերով հիմնավորել:

докупа́ть I, докупи́ть (— куплю, — пишь, — пят) դնել վերջացնել, մնացածը դնել, լրացուցիչ կերպով դնել:

докупа́ть II լողանքը վերջացնել:

докупа́ться լողանալ պրծնել, լողանալ մինչև...:

докупи́ться (— плю́сь, — пишься, — пятся) լրացուցիչ կերպով դնվել, ամբողջը դնել, դնելով վորոշ բանի հասնել:

доку́ривать, докури́ть ծխել վերջացնել, ամբողջը ծխել, ծխել մինչև...:

докури́ться 1· ծխվել վերջանալ, ծխալ մինչև (այրվելը կամ հանգչելը)· 2· ծխել մինչև..., քաշել (թոռըել) մինչև...:

докуча́ть, доку́чить ձանձրացնել, մինչև ձանձրացում խնդրել, դիմել ձանձրացնելու չափ:

доку́чливость ի· ձանձրալիութիւն, ձանձրացնողութիւն:

доку́чливый, доку́чный ձանձրացնող, ձանձրութիւ պատճառող:

дол 1· բնաստ· հովիտ· 2· փորակ, ակոսիկ, մատնեք:

долбёжка փորում, ծակում, թործում, փորելը, ծակելը, թործելը· պտկր· սերտում, սերտելը, առանց հասկանալու անգիր անելը:

долби́ть (— блю́, — би́шь, — бя́т) 1· փորել, ծակել, թործել· 2· պտկր· հասկացնել, դլուխը մտցնել, անգիր անել, սերտել:

долбня́ թակուռ· պտկր· սերտում, սերտելը, առանց հասկանալու անգիր անելը:

долг (ներգ· в долгу́) պարտք, պարտականութիւն· — государственный պետական պարտք· — природе բնութեան պարտք· — чести պատուի պարտք· верный до́лгу պարտականութեանը հավատարիմ, պարտքին հավատարիմ· исполнять свой долг իր պարտքը կատարել· отдать последний долг վերջին պարտքը կատարել, վերջին հարգանքը մատուցել· прощать долг պարտքը ներել· долг платежо́м красен առծ· պարտքը տալով, մեղքը լալով· быть в долгу́ պարտքերի մէջ ընկնել, պարտքի տակ լինել· входить в долги́, делать долги́ պարտք անել, պարտք վերցնել· в долгу́, как в шелку պարտքերի մէջ թաղված, պարտքի մէջ խրված· в долга́х պարտքերի մէջ ընկած, պարտքի տակ ընկած:

до́лгий (— ая, — ое) յերկար, յերկայն· откладывать в до́лгий ящик յերկար ձգձգել, չատ ուշացնել, քնեցնել (գործը, հարցը և այլն)· у него руки до́лги 1· նա ձեռնհաս է, նա կարող է· 2· նա ձեռնաքաշ մարդ է, նա ձեռքից մաքուր չէ· долго - ля до беды? փորձանքը չա՞տ հեռու յե, դժբախտութիւնը չատ հեռու չէ:

долгова́тый յերկարավուն, մի քիչ յերկար:

долгове́чно չատ յերկար, հարատևորեն, յերկար ժամանակ:

долгове́чность ի· 1· յերկարատևութիւն, հարատևութիւն· 2· յերկարակեցութիւն:

долгове́чный 1· յերկարատև, յերկարամյա· 2· յերկարակյաց, յերկար ապրող· счастье не бывает долгове́чным յերջանկութիւնը յերկարատև չի լինում, հավիտենական յերջանկութիւն չկա:

долгово́й պարտքի, պարտային· — ая расписка պարտագիր· — ое обязательство պարտքի հանձնառութիւն:

долговоло́сый յերկարամազ:

долговре́менность ի· յերկարաժամութիւն, յերկարատևութիւն:

долговре́менный յերկարաժամ, յերկարատև:

долговя́зый յերկարահասակ ու նիհար (մարդ), լողլող, ցոլլոդ:

долгогри́вый յերկարաբաշ· — пол յերկարամազ տեռեր:

долгоде́нствие 1· յերկարակեցութիւն, յերկարօրութիւն, յերկար կյանք ունենալը, յերկար ապրելը· 2· յերկարօրութիւն (տարվա մէջ):

долголе́тие տես **долгоденствие** I.

долголе́тний յերկարամյա, յերկար տարինների:

долгоно́гий (— ая, — ое) յերկարավոտ, յերկար վոտներով, յերկար վոտանի, յերկարոտն:

долгоно́сик կենդ· կնճթավոր, ցորնաճճի· испорченный долгоно́сиком ճճիակեր, ճիճվակեր:

долгоно́сый յերկարաքիթ:

долгопо́лый յերկարաւիզ, յերկարաքղանց:

долгору́кий (— ая, — ое) յերկարաձեռն, յերկայնաբազուկ:

долгосро́чный յերկարաժամ, յերկարաժամկետ:

долгота́ յերկարութիւն· աշխգր· յերկարութեան աստիճան:

долготерпели́во համբերատար կերպով, յերկայնամտորեն:

долготерпели́вость ի· համբերատարութիւն, յերկայնամտութիւն:

долготерпели́вый համբերատար, յերկայնամիտ:

долготерпе'ние (см. **долготерпеливость**) համբերատարություն:
долгошёрстный, долгошёрстый երկարաբուրդ, երկարամազ:
долево'й 1. մասնային, մասնական. 2. ներկայնակի, երկայնությամբ:
до'лее см. **до'льше.**
долеза'ть, доле'зть (доле'зу, — зешь, — зут; прш. доле'зь; шёд. — ле'з, — ле'зла) բարձրանալ, ելնելով հասնել, մագլցելով հասնել:
долета'ть, долете'ть (долечу', — ти'шь, — тя'т; прш. — лети') թռչել հասնել, թռչելով հասնել, թռչել մինչև...:
должа'ть, задолжа'ть պարտք անել, պարտք վերցնել, պարտքի տակ ընկնել:
до'лжен см. **должный.** он должен 10 рублей նա պարտք է 10 ռուբլի. он должен это сделать նա պարտավոր է այդ անելու, նա պետք է այդ անի:
долженствова'ть (— ствую', — ствуешь, — ствуют) 1. հարկադրված լինել, ստիպված լինել. 2. պարտավոր լինել, պարտական լինել:
должни'к պարտապան:
должни'ца պարտապանուհի:
до'лжно պետք է, պարտավոր է. (см. **долженствовать**).
должно': должно' быть ուրեմն, թերևս, հավանաբար:
должностно'й պաշտոնեական, պաշտոնատար. — ое лицо' պաշտոնատար անձ, պաշտոնյա:
до'лжность ի. պաշտոն:
до'лжный հարկ եղած, պատշաճ, ինչ որ պետք է. — ое почте'ние պատշաճ հարգանք:
должо'к (— жка') փոքր պարտք, չնչին պարտք. карточный должок թղթախաղի պարտք:
долива'ние լիքը լցնելը, գլուխը լցնելը, ավելացում, ավելացնելը (հեղուկների):
долива'ть լիքը լցնել, գլուխը լցնել, ավելացնել:
доли'на հովիտ. — горная լեռնահովիտ. — речная գետահովիտ:
доли'нный հովտի, հովտային:
доли'ть (долью', — льёшь. — ья'т; прш. доле'й). см. **долива'ть.**
долихоцефа'лы ա. երկարագլուխ (մարդիկ), երկարագանգ (մարդիկ):
до'ллар դոլար:
долма ն դոլման (ղեհատ):
доложи'ть см. **докладывать.** велеть доложить о себе հրամայել, որ զեկուցվի իր մասին:
доло'й! 1. կորչի, անկյալ. 2. հեռացի՛ր, կորի՛ր. доло'й его! կորչի՛ նա, անկյալ՝ նա. шляпу доло'й գլխարկը հանե՛լ, գլխարկը վերցնե՛լ:
долома'н см. **долма'н.**
долото' դուր:
до лу ցածում, ներքևում, դեպի ցած, դևպի ներքև, դաշտն ի վայր:
до'лька մասնիկ, փոքրիկ մաս:
до'льше ավելի երկար:
до'льщик վայատեր, բաժնետեր, մասնորդ:
до'льщица վայատիրուհի, բաժնետիրուհի, մասնորդուհի:
до'пюшка բախտ, ճակատագիր, վիճակ (ծանր):
до'ля 1. բաժին, մաս. кни'га в 8-ую до'лю листа' տպգր. ութածալ գիրք (թերթի $^1/_8$ ծավալով). кни'га в 4-ую до'лю листа' տպգր. քառածալ գիրք (թերթի $^1/_4$ ծավալով). 12-ая до'ля листа' թերթի տասներկուերորդ մասը. — де'тская իրավ. երեխայի բաժին, զավակների բաժին. — насле'дственная ժառանգական բաժին, ժառանգաբաժին. — обяза'тельная պարտադիր մաս. доста'ться, выпада'ть на долю վիճակվել. — тре'тья, четвёртая, пя'тая երրորդ, չորրորդ, հինգերորդ մաս. 2. կզմ. բուս. բշտիկ. семенны'е до'ли սերմնաբշտիկներ. за'дняя до'ля це'чени լարդի հետևի բշտիկ. до'ли лёгких թոքերի բշտիկներ. 3. բախտ, ճակատագիր, վիճակ. 4. դոլյա (մբուխալի $^1/_{96}$ մասը):
дом (на дому', հոգն. дома') տուն. պտկր. հարստություն (դենատիա). дом особня'к առանձին տուն, առանձնակա տուն, առանձնյակ. — банкирский բանկային տուն, բանկ. — вдо'вий այրու ծուխ, այրեկոց, այրինների ապաստարան. — жило'й բնակելի տուն. — дереве'нский գյուղական տուն. — за'городный քաղաքից դուրս գտնվող տուն, մերձքաղաքային տուն. — воспита'-

тельный *մանկատուն, մանուկներբ ապաստարան.* — иго'рный *խաղատուն.* — терпи'мости *հասարակաց տուն.* — торго'вый *առևտրական տուն.* — откры'тый *հյուրասեր տուն; աղուհացով տուն.* жить откры'тым до'мом *հյուրասեր լինել, աղուհացով լինել.* заводи'ться домом *տուն դնել, տուն սարքել, տուն ու տեղ լինել:*

до'ма *տանը:*

домаркси'стский (— ая, — ое) *մինչմարքսիստական:*

дома'шний *ընտանի, ընտանեկան, տնային.* — яя птица *ընտանի թռչուն.* — хозяйка *տանտիրուհի, տնտեսուհի:*

дома'шние *տնեցիներ, ընտանիքի անդամներ.* моя домашние *մերոնք, մեր տնեցիք:*

до'менный *հալոցի, դոմնայի.* — ая печь *հրահալոց:*

доме'ны ա. (*դոմեններ*) *արքունի կալվածներ:*

до'мик *տնակ, փոքրիկ տուն:*

доминика'нец (— нца) *դոմինիկյան (դոմինիկյան կրոնավոր):*

домини'он *դոմինյոն (բրիտանական կայսրության ինքնուրեն մաս):*

домини'ровать (— рую, — руешь, — руют) *իշխել, գերակշռել:*

домино' 1. *դոմինո (խաղ).* 2. *դոմինո (զգեստ):*

домицили'ровать (— рую, — руешь, — руют) *տեղորոշել (մուրհակը):*

доми'шко *խղճուկ տնակ, քոսոտ տնակ, վողորմելի տուն:*

доми'ще *մեծ տուն:*

домко'м տես **домово'й комите'т.**

домкра'т *ամրարձիչ.* — винтово'й *պտուտակավոր ամրարձիչ.* — цепно'й *շղթայավոր ամբարձիչ:*

до'мна *դոմնա, հրահալոց:*

домови'тость f. *ունևորություն, տնաբարություն, տնտեսարարություն:*

домови'тый *ունևոր, տնարար, տրնտես, տնտեսարար:*

домовладе'лец (— льца) *տնատեր:*

домовладе'лица *տնատիրուհի:*

домо'вничать *տնպահություն անել, տնպահ մնալ, տանը նստել:*

домово'дство *տնտեսարարություն, տնտեսություն, տնարարություն:*

домово'й I, 1. *տան վոգի.* 2. *չարք:*

домово'й II, домо'вый *տնային.* — комите'т *տնային կոմիտե:*

домога'ние *ձգտելը, նկրտելը, հետամուտ լինելը:*

домога'тельство *միտում, ձգտում, նկրտում:*

домога'ться *ձգտել, նկրտել, հետամուտ լինել, աչխատել ձեռք բերել:*

домо'й *տուն, դեպի տուն:*

домола'чивать, домолоти'ть (— лочу', — тишь, — тят) *կալսել-վերջացնել, ամրողջովին կալսել:*

домоправи'тель ա. *տան կառավարիչ:*

домоправи'тельница *տան կառավարչուհի:*

доморо'щенный պտկր. *տնաբույս:*

домосе'д *տանը նստող, տնկալ, տնակաց:*

домосе'дка *տնկալուհի, տնակացուհի:*

домосе'дство *տնկալություն, տնակացություն, տանը նստելը:*

домостро'й 1. *տնարար, տնտես, տնային անտես, տնատնտես.* 2. *տնատնտեսություն, տնարարություն:*

домотка'нный *տնահյուս, տանը դործած:*

домоуправле'ние *տնային վարչություն, տան վարչություն:*

домохозя'ин *տնատեր:*

домохозя'йка *տնատիրուհի:*

домоча'дец (— дца) *ընդոծին, տնեցի, տան ծառա:*

Дон *Դոն.* Росто'в на/Дону' *Դոնի Ռոստով:*

дона'шивать 1. *հագնելով մաչել, մաշել.* 2. *կրել-վերջացնել, մնացածը կրել, մինչև վերջը կրել:*

Донба'с (Доне'цкий бассе'йн) *Դոնբաս (Դոնեցի ավազան):*

до - не'льзя *ծայր աստիճան, վորքան հնարավոր է, անչափ:*

донесе'ние *դեկույց.* сде'лать донесе'ние *դեկույց անել:*

донести' (— несу', — сёшь, — су'т; ulg. — нёс, — несла') տես **доносить.**

Дон - Жуа'н *Դոն-Ժուան:*

донжуа'нство *դոնժուանություն:*

донима'ть 1. *նեղել, հալածել.* 2. *բռնել, հասնել.* 3. *մնացածը հավաքել:*

Дон - Кихо'т *Դոն-Ֆիշոտ:*

донкихо'тский (— ая, — ое) *դոնքիշոտական:*

донкихо'тство *դոնքիշոտություն:*

донкихо'тствовать (— ствую,

— вуешь, — вуют) դոնքիշոտությունն անել։
до'нна դոննա (տիկին)։
доно'с մատնություն։
доноси'ть (— ношу', — но'сишь, — сят) 1. դեկուցել, տեղեկացնել. 2. մատնել, տեղեկություն տալ (մեկի մասին). 3. տես **дона'шивать**.
доно'счик մատնիչ, բանտարտ (խոսք տանող-բերող)։
доно'счица մատնչուհի, բանտարտուհի։
донско'й Դոնի, դոնյան։
доны'не մինչև այժմ, մինչև հիմա, ցարդ։
до'нышко փոքր հատակ, հատակիկ։
доня'ть (дойму', — мёшь, — му'т; հրմ. — йми') տես **донимать**.
доотва'ла: есть доотвала կուշտ ու կուռ ուտել, տրաքվելու չափ ուտել։
допека'ть, допе'чь (— пеку', — печёшь, — пекут; անց. — пёк, — пекла'; հրմ. — пеки') թխել վերջացնել, ամբողջը թխել. պտկր. կշտամբել, նախատել, նեղել։
допетро'вский (— ая, — ое) մինչպետրոսյան։
допе'ть (— пою', — ёшь, — ю'т; հրմ. — по'й) ամբողջը յերգել, մինչև վերջը յերգել։
допеча'тать տպագրել-վերջացնել, ամբողջը տպագրել, մնացածը տպագրել։
допива'ть, допи'ть խմել վերջացնել, ամբողջը խմել, մնացածը խմել։
допива'ться, допи'ться (— пью'сь, — пьёшься, — пьются; հրմ. — пе'йся) թունդ խմել, հարբել, խմել մինչև... допиться до чертиков խմել մինչև հալից ընկնելը, խմելով գինու տիկ դառնալ. допиться до белой горячки հարբեցողության անելուց խելքը կորցնել։
дописа'ть (— пишу', — шешь, — шут; հրմ. — пиши') գրել-վերջացնել, ամբողջը գրել, գրել մինչև...։
допи'ть (— пью', — пьёшь, — пьют; հրմ. — пе'й) տես **допивать**.
допла'та լրացուցիչ վճար, հավելավճար։
доплати'ть (— плачу', — пла'тишь, — тят), **допла'чивать** լրացուցիչ վճարել, մնացածը վճարել, վճարել-վերջացնել։
доплатно'й լրացուցիչ վճարելի, լրացուցիչ հատուցելի. — ое письмо հետնավճար նամակ։
доплести'сь (— плету'сь, — тёшься, — ту'тся; անց. — плёлся, — плела'сь) 1. հյուսվել-վերջանալ. 2. քաշ գալով հասնել, հազիվ տեղ հասնել։
доплыва'ть, доплы'ть (— плыву', — вёшь, — ву'т; հրմ. — лыви') լողալով հասնել, լողալ մինչև...։
допо'длинно իսկապես, իրոք, ճշտապես։
допо'длинный իսկական, ճշտագույն, ստույգ։
дополне'ние 1. լրացում, լրում. в дополнение к լրումն է, ի լրացումն. 2. քեր. լրացուցիչ. к'освенное дополне'ние յերկրորդական լրացուցիչ. прямо'е дополнение բուն լրացուցիչ, գլխավոր լրացուցիչ։
дополни'тельно լրացուցիչ կերպով։
дополни'тельный լրացուցիչ. — курсы повыше'ния բժշկության լրացուցիչ կուրս. — почто'вый сбор լրացուցիչ փոստատուրք, լրացուցիչ փոստավճար. — платёж լրացուցիչ վճարք, լրացուցիչ վճարում. — ая пла'та լրացուցիչ վճար. — ые цвета' լրացուցիչ գույներ. дава'ть дополни'тельный зака'з լրացուցիչ պատվեր տալ։
допо'лнить, дополня'ть լրացնել, ավելացնել։
допо'лниться լրացվել, ավելացվել։
дополу'денный մինչկեսօրյա, մինչև կեսօր կատարվող։
дополусме'рти մինչև կիսամահ, մինչև կիսամեռ (անելը, լինելը)։
допото'пный 1. անդրբրհեղեղյան. 2. չափազանց հին, շատ հին։
допра'шиваемый իրավ. հարցաքննվող։
допра'шивать 1. իրավ. հարցաքննել. 2. հարցուփորձ անել։
допра'шиваться 1. հարցաքննվել, 2. թախանձանքով մի բան ստանալ. у него не допро'сишься խնդրելով նրանից բան չես ստանա, վորքան խնդրես, նա չի համաձայնի։
допра'шивающий (— ая) իրավ. հարցաքննող։
допризы'вник ռազմ. նախակոչիկ, նախազորակոչիկ։
допро'с հարցաքննություն, հարցաքննում. — перекрёстный իրավ. խաչաձև հարցաքննություն, խաչա-

ձև հարցաքննում. — свиде́телей *վկաների հարցաքննություն, վկաների հարցաքննում*:

допроси́ть (— прошу́, — про́сишь, — сят) տես **допра́шивать**.

допроси́ться (— прошу́сь, — про́сишься, — сятся) տես **допрашиваться**.

допро́сный *հարցաքննության, հարցաքննական*:

до́пуск 1. *թույլատրություն, թույլատրում*. 2. *թույլատրելի թերացափ*. 3. *լրացուցիչ տացք*:

допуска́емость ի. *թույլատրելիություն*:

допуска́емый *թույլատրելի, թույլատրվող*:

допуска́ние տես **допуще́ние** I.

допуска́ть, допусти́ть 1. *թույլ տալ, թույլատրել*. 2. *ենթադրել, ընդունել*. он э́того не допустит *նա այդ թույլ չի տա, նա չի թույլ տա այդ*. я не допускаю этого *ես այդպիսի բան չեմ ենթադրում, ես այդ հնարավոր չեմ համարում*. я допускаю, что это верно *ես ընդունում եմ, որ այդ ճիշտ է*. положение не допускает промедления *դրությունը չի թույլ տալիս դանդաղել*. факты допускают двоякое толкование *փաստերը երկու մեկնություն են հնարավոր դարձնում, փաստերի համաձայն երկու կերպ կարելի է մեկնաբանել*. допустим, что это так... *ենթադրենք, որ այդ այդպես է*... он не был допущен *նրան թույլ չտվին, նրան չթողին*:

допусти́мость ի. 1. *թույլատրելիություն*. 2. *ենթադրելիություն*:

допусти́мый 1. *թույլատրելի*. 2. *ընդունելի, ենթադրելի*:

допусти́ть (— пущу́, — пу́стишь, — тят) տես **допуска́ть**.

допуще́ние 1. *թույլատրություն, թույլատրում, թույլ տալը*. 2. *ենթադրություն*. де́лать допуще́ние *ենթադրություն անել*:

допыта́ть, допы́тывать 1. *հարցուփորձ անելով իմանալ*. 2. իրավ. *մինչև վերջը կատելով, մինչև վերջը տանջելով իմանալ*. 3. *կտտել մինչև..., տանջել մինչև...*:

допыта́ться, допы́тываться *հարցուփորձ անելով իմանալ, հարցնելով մի բան դուրս կորզել*:

до́пьяна *մինչև հարբելը, հարբելու աստիճան*. пить до́пьяна *խմել մինչև հարբելը*:

дораба́тывать, дорабо́тать *աշխատանքն ավարտել, աշխատել մինչև..., լրացուցիչ աշխատել, լրացուցիչ դատել*:

дорабо́таться *աշխատելով վորոշ հեռանքի հասնել, աշխատել մինչև...* доработаться до изнеможения *աշխատել մինչև ուժասպառություն, աշխատել մինչև ուժասպառ լինելը*:

дораста́ть, дорасти́ (— расту́, — стёшь, — сту́т; հրմ. — расти́; անց. доро́с, доросла́) *աճելով հասնել, հասակով հավասարվել, աճել մինչև..., հասունանալ մինչև...* он не дорос до понимания э́того *նա այնքան չի հասունացել, վոր այդ հասկանա*:

дорва́ться (— рву́сь, — вёшься, — ву́тся; հրմ. — рва́сь) տես **дорываться**.

дореволюцио́нный *նախահեղափոխական, մինչհեղափոխական*:

дорефо́рменный *նախառեֆորմյան, մինչռեֆորմյան*:

дори́йцы ա. *դորիացիներ*:

дори́йский (— ая, — ое), **дори́ческий** (— ая, — ое) *դորիական*:

дорисова́ть, дорисо́вывать (— су́ю, — су́ешь, — су́ют) *նկարել վերջացնել, նկարն ավարտել*:

доро́га *ճանապարհ, ուղի*. — больша́я *մեծ ճանապարհ*. — да́льняя *հեռավոր ճանապարհ, հեռու ճանապարհ*. — гужева́я *սայլուղի, սայլի ճանապարհ*. — просёлочная *միջդյուղյա ճանապարհ*. — желе́зная *երկաթուղի*. — шоссе́йная *խճուղի*. — торна́я պտկր. *տրորված ճանապարհ*. туда ему и дорога! *տե՛ղն է նրան. այդպե՛ս էլ պետք էր նրան*. стать поперёк дороги *ճանապարհը կտրել-կանգնել, ճանապարհին արգելք լինել*. уйди́те с мое́й дороги! *լինե՛ք արգելք մի՛ հանդիսանաք, խո՛չընդոտներ մի՛ հարուցեք*. стоять на чьей-либо дороге *մեկի ճանապարհը փակել, մեկին արգելք լինել*. в дороге *ճանապարհին, ճանապարհ դնալիս, ճանապարհորդության ժամանակ*. пойти не по своей дороге պտկր. *չեղվել իր ճանապարհից*. пробивать себе дорогу *իրեն*

ճանապարհ հարթել, իր համար ճանապարհ բանալ· дать кому-либо дорогу մեկին հնարավորություն տալ առաջ գնալու, մեկին ճանապարհ տալ· отправляться в доро'гу ճանապարհ ընկնել, ուղևորվել· всю дорогу ամբողջ ճանապարհին· итти своей дорогой իր ճանապարհով ընթանալ, իր ճանապարհով գնալ· доро'гой ճանապարհին:

до'рого թանգ, թանգ գնով· это ему дорого обойдется այդ նրան թանգ կնստի:

дорогова'тый բավական թանգ, քիչ թանգ:

дорогови'зна թանգություն:

дорого'й 1· թանգ, թանգագին· 2· թանգագին, սիրելի:

доро'дность f·, **доро'дство** հաղթանդամություն, մարմնեղություն, գիրություն, բարեկազմություն, սիրունատեսություն:

доро'дный հաղթանդամ, մարմնեղ, գեր, բարեկազմ, սիրունատես:

дорожа'ть թանգանալ:

доро'же ավելի թանգ:

дорожи'ть թանգ գնահատել, սիրասալ· о'чень дорожи'ть кем-ли'бо մեկին թանգ գնահատել, մեկին բարձր գնահատել:

дорожи'ться թանգ գին ուզել, բարձր գին պահանջել:

доро'жка 1· փոքր ճանապարհ, չավիղ, արահետ· 2· ուղեգործդ, ուղեկապ:

доро'жный ճանապարհային, ճանապարհի, ուղու· — ма'стер յերկր· ճանապարհի վարպետ, ուղեվարպետ· — ые расхо'ды ճանապարհածախս:

дортуа'р ննջարան, ննջասրահ, ննջադահլիճ:

доря'не տես **дори'йцы.**

дорыва'ться նետվել, վրա պրծնել, աղահությամբ հարձակվել:

доса'да գայրույթ, բարկություն, սրտնեղում, վրդովմունք, ճանճրույթ, տրամություն· вымеща'ть доса'ду на ком-ли'бо բարկությունը մեկի վրա թափել· какая досада! ի՜նչ անախորժություն, ինչպե՜ս ցավալի չե, ինչպե՜ս վրդովեցուցիչ է, ափսո՜ս· с досады բարկությունից, գայրույթից· к его большой досаде ի մեծ գայրույթ նրա, ի մեծ բարկություն նրա:

досади'ть (— сажу', — сади'шь, — садя'т) տես **досаждать.**

доса'дно գայրույթով, բարկությամբ, սրտնեղած, տհաճությամբ, վրդովմունքով· как досадно! ինչպե՜ս վրդովեցուցիչ է, ինչպե՜ս ցավալի չե· мне досадно то, что... ինձ վրդովեցնում է այն, որ...:

доса'дный վրդովեցուցիչ, ցավալի, անախորժ, ճանճրալի, տխուր:

доса'довать (— дую, — дуешь, — дуют) նեղանալ, սրտնեղել, գայրանալ, վրդովվել:

досажда'ть, досади'ть անախորժություն պատճառել, նեղացնել, վրդովեցնել, գայրացնել, վրդովել, բարկացնել· он сделал это, чтобы доса'ди'ть мне նա այդ արեց՝ ինձ բարկացնելու համար:

досе'ле 1· մինչև այժմ, մինչև հիմա· 2· մինչև այստեղ:

досиде'ть (— сижу', — ди'шь, — дя'т; հրմ· — сиди'), **доси'живать** նստել մինչև...:

доска' տախտակ· — а'спидная, — гри'фельная քարետախտակ· — классная դրատախտակ· — красная կարմիր տախտակ· — чёрная սև տախտակ· вывести на красную доску, записать на красную доску կարմիր տախտակին գրել· вывести на чёрную доску սև տախտակին գրել· до гробовой доски մինչև մահ, մինչև գերեզման· от доски до доски ծայրեծայր, սկզբից մինչև վերջը· ставить на одну доску հավասարեցնել, հավասար համարել, համեմատել:

досказа'ть (— скажу', — жешь, — жут; հրմ· — скажи'), **досказывать** ասել-վերջացնել, ասելիքը վերջացնել, մնացածն ասել:

доскака'ть (— скачу', — ка'чешь, — чут; հրմ· — скачи') արշավելով հասնել, թռչկոտել մինչև...:

доскона'льно իսկապես, իրոք, ճշտապես:

доскона'льный իսկական, ճիշտ, ուղիղ:

доспа'ть (дошлю', — шлёшь, — шлю'т; հրմ· — шлю') տես **досылать.**

досле'дование լրացուցիչ քննություն,

լրացուցիչ քննում, լրացուցիչ կերպով քննելը:

досле́довать (— дую, — дуешь, — дуют) *լրացուցիչ կերպով քննել, քննութիւնն ավարտել:*

досло́вно *բառացիորէն, բառացի կերպով, բառ առ բառ:*

досло́вный *բառացի, բառ առ բառ:*

дослу́живать, дослужи́ть *ծառայութիւնը վերջացնել, մինչև ժամկետը ծառայել, ծառայել մինչև վերոչ ժամանակ:*

дослу́живаться, дослужи́ться *ծառայութեամբ ստանալ, ծառայութեամբ ձեռք բերել:*

дослужи́ть տես **дослу́живать.**

дослу́шать, дослу́шивать *մինչև վերջը լսել, ամբողջը լսել:*

досма́тривать, досмотре́ть *լավ տեսնել, ուշադիր նայել, տնտղել, զննել, մինչև վերջը տեսնել.* не досмотре́ть чего-либо 1. *մի բան լավ չտեսնել, մի բան մինչև վերջը չտեսնել.* 2. *մի բան աչքաթող անել, մի բան աչքից վրիպցնել:*

досмея́ться *ծիծաղել-վերջացնել, ծիծաղել մինչև...* досмея́ться до хрипоты *այնքան ծիծաղել, մինչև ձայնը կորչի:*

досмо́тр *լրացուցիչ զննութիւն, հրահոդութիւն:*

досмотре́ть (— рю́, — ришь, — рят; հրմ. — отри́) տես **досма́тривать.**

досмо́трщик *զննիչ, վերակացու:*

доспа́ть (— сплю́, — спи́шь, — спя́т; հրմ. — спи́) տես **досыпа́ть.**

доспева́ние *հասունացում, հասնելը, հասունանալը:*

доспева́ть, доспе́ть *հասնել, հասունանալ:*

доспе́лый *հասած, հասունացած, հասուն:*

доспе́ть տես **доспевать.**

доспе́хи ա. *զրահ, սպառազինութիւն:*

досро́чный *վաղաժամ, վաղակէտ.* — призыв *վաղակէտ զորակոչ:*

доста́ва́ть, (— стаю́. — стаёшь, — стаю́т), **доста́ть** 1. *բերել, ճարել, ձեռք բերել, դտնել, հայթայթել.* 2. *վերցնել, ցած բերել, հանել, բռնել.* 3. *հասնել.* доста́ньте мне один экземпляр! *դուք ինձ համար մի որինակ, ինձ համար մի որինակ ճարե՛ք.* ему не достаёт бума́ги *նա թուղթ չունի.* он достаёт рукой до потолка *նա ձեռքն առաստաղին է հասցնում, նրա ձեռքը հասնում է առաստաղին.* э́того еще́ не доста́ло *ա՛յդ էր պակաս.* эту книгу трудно доста́ть *այս գրքից դժվար է ճարելը, այս գիրքը գըտնելը դժվար է.* до него́ руко́й не доста́нешь *նա անմերձենալի յե, նա անմատչելի յե:*

доста́ва́ться (— стаю́сь, — ёшься, — ю́тся), **доста́ться** *հասնել, բաժին ընկնել, ստացվել.* ему доста́лась льви́ная доля *նրան առյուծի բաժին ընկավ, նա առյուծի բաժին ստացավ.* ему́ ча́сто достаётся *նա հաճախ է պատժվում, նա հաճախ է ուժում:*

доста́вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ. — а́вь), տես **доставля́ть.**

доста́вка, доставле́ние *առաքում, մատակարարում, տեղափոխութիւն, փոխադրում, առքերում, մատակարարելը, փոխադրելը, առքերելը.* с доста́вкой на парохо́д *շոգենավ փոխադրելով.* с доста́вкой на назначенное место *նշանակված վայրը տեղափոխելով:*

доста́вщик *մատակարարող, հայթայթիչ, բերող:*

доставля́ть, доста́вить 1. *ուղարկել, հանձնել, մատակարարել, տանել, փոխադրել.* 2. *ճարել, հայթայթել.* 3. *պատճառել, առթել, տալ, տրամադրել.* доставлять беспокойство *անհանգստութիւն պատճառել.* доставить на грузовике *բեռնատար ավտոմոբիլով տանել, բեռնատար ավտոմոբիլով փոխադրել.* доставлять на дом *տուն տանել, տուն փոխադրել.* доставлять сведения *տեղեկութիւններ տալ, տեղեկութիւններ հաղորդել.* доставлять удобный случай *հարմար առիթ տալ.* доставлять удовольствие (утешение) *բավականութիւն (մխիթարութիւն) պատճառել:*

доста́ивать *կանգնել մինչև վերջը, կանգնած սպասել մինչև...:*

доста́ток (— тка) *ունևորութիւն, կարողութիւն, ունեցվածք, առատութիւն, լիութիւն.* в достатке *առատութեան մէջ, լիութեան մէջ, բարեկեցիկ:*

доста'точно *բավականաչափ, բավական, գոհացուցիչ*· этого доста'точно *այսքանը բավական է, այսքանը հերիք է*· доста'точно сказать, что... *բավական է ասել, որ..., բավական է, յերթե ասենք, որ...*:

доста'точность ի· *բավական քանակութիւն, բավականաչափ լինելը, բավարար լինելը*:

доста'точный 1· *բավականաչափ, բավարար*· 2· *ունևոր, բարեկեցիկ*· быть доста'точным 1· *բավական լինել, բավարար լինել*· 2· *բարեկեցիկ լինել*· приводить доста'точные основания *բավարար հիմունքներ բերել*:

доста'ть (— ста'ну, — нешь, — нут; հրմ· — а'нь) տես **достава'ть.**

доста'ться (— ста'нусь, — ста'нешься, — ста'нутся; հրմ· — а'ньтся) տես **доставаться.**

достига'ть, дости'гнуть (հրմ· — гни; անց· — стиг, — гла) *հասնել, ձեռք բերել, դառնալ*· дости'гнуть вы'сшей то'чки *ամենաբարձր կետին հասնել*· дости'гнуть совершенноле'тия *չափահաս դառնալ*· дости'гнуть успеха *հաջողութիւն ձեռք բերել, հաջողութիւն ունենալ*:

достиже'ние 1· *հասում, հասնելը*· 2· *նվաճում, հասմունք*· — вы'сшее պտկր· *բարձրագույն նվաճում, ամենաբարձր աստիճան*:

достижи'мость ի· *հասանելիութիւն, կարելիութիւն*:

достижи'мый *հասանելի, հնարավոր, կարելի*:

дости'чь (— ти'гну, — нешь, — нут; հրմ· — и'гни; անց· — сти'г, — сти'гла) տես **достига'ть.**

достове'рно *հաստատապես, ստուգապես*:

достове'рность ի· *վավերականութիւն, արժանահավատութիւն, ստուգութիւն, ճշտութիւն*· я сомнева'юсь в достове'рности э'того *ես կասկածում եմ դրա արժանահավատութեան նկատմամբ, ես կասկածում եմ դրա ճշտութեան մասին*:

достове'рный *վավերական, ստուգ, արժանահավատ*:

достодо'пжный *պատշաճ, արժանավայել, վայել, արժանի*:

досто'инство *արժանիք, արժանապատվութիւն, արժէք*· — высокое *բարձր արժանիք*· монета 10-рублёвого достоинства 10 *ռուբլիանոց դրամ*, 10 *ռուբլիանոց ստակ*· это ниже достоинства *այդ արժանապատվութենից ցած է*· чувство собственного достоинства *սեփական արժանապատվութեան զգացմունք*:

досто'йно *արժանավայել, արժանի, արժանավայել կերպով, արժանիորէն*:

досто'йный *արժանավոր, արժանի, վայել*· достойный внимания *ուշադրութեան արժանի*· досто'йный похва'лы *գովասանքի արժանի*· быть достойным *արժանի լինել*· досто'йный порицания *պարսավանքի արժանի, կշտամբանքի արժանի*:

достопа'мятность ի· 1· *հավերժահիշատակութիւն, արժանահիշատակութիւն*· 2· *հավերժահիշատակ իր, հիշատակութեան արժանի բան*:

достопа'мятный *արժանահիշատակ, հիշատակութեան արժանի*:

достопочте'нный *արժանահարգ, հարգարժան, հարգանքի արժանի*:

достопримеча'тельность ի· *դիտելու արժանի իր, տեսնելու արժանի բան*· — ти халдской культуры *խալդական կուլտուրայի հուշարձաններ*:

достопримеча'тельный *դիտելու արժանի, տեսնելու արժանի*:

достосла'вный *արժանափառ, վեհապանծ*:

достохва'льный *գովելու արժանի, գովական, գովարժան, պանծալի*:

достоя'ние *կարողութիւն, սեփականութիւն, ստացվածք*· — народное *ժողովրդական սեփականութիւն, ժողովրդական ստացվածք*:

достоя'ть տես **доста'ивать.**

достра'ивать, достро'ить *կիսատը կառուցել, կառուցումն ավարտել, կառուցել-վերջացնել, կառուցել մինչև...*:

достро'йка *կիսատի կառուցումը, կառուցման ավարտումը, կառուցումն ավարտելը*:

достро'ить տես **достраивать.**

до'ступ *մոտեցում, մուտք, մոտենալը*· — свободного воздуха *ազատ ոդի մուտքը*· право свободного до-

ступа *ազատ մուտք ունենալու իրավունք*։

досту'пно *մատչելիորեն, մատչելի կերպով*։

досту'пность ի· *մատչելիություն, մերձենալիություն*։

досту'пный *մատչելի, հեղհամբույր*· 2· *համեմ*· *հասանելի*։

достуча'ться (— чу'сь, — чи'шься, — ча'тся; հրմ· — стучи'сь) *բաղխել մինչև բանալը, այնքան ծեծել, մինչև լսեն*· я к нему не достучался *ես վորքան բաղխեցի, նա չլսեց*։

досу'г *ազատ ժամանակ, պարապ ժամանակ*· на досу'ге *ազատ ժամանակը, պարապ ժամերին*։

досу'жий (— ая, — ее) 1· *ճարպիկ, ընդունակ, վարպետ, ժիր*· 2· տես **досужный**. — ие толки *պարապ զրույցները, դատարկ խոսակցություններ*։

досу'жный *ազատ, պարապ*։

до'суха *մինչև չորանալը, մինչև ցամաքելը*· вытирать до'суха *սրբել մինչև չորանա*· *այնքան սրբել, մինչև չորանա*· выкачать до'суха *քաշել, դատարկել մինչև ցամաքելը*։

досчита'ть տես **досчи'тывать**.

досчита'ться տես **досчи'тываться**.

досчи'тывать, досчита'ть *հաշվել-վերջացնել, ամբողջը հաշվել, համարել մինչև վերջը*։

досчи'тываться, досчита'ться *հաշվելով հասնել, հաշվելով դտնել, վորոնել*· не досчита'ться *հաշվել-չդտնել* (*պակասածը*)· я не досчита'лся рубля *ես հաշվեցի, մի ռուբլի պակաս դուրս յեկավ*։

досыла'ть 1· *մնացածն ուղարկել, ուղարկել մինչև-վորոշ տեղ, ուղարկել վերջացնել*· 2· *ներս մղել, ներմղել*։

досыпа'ть I, **доспать** *քնից կշտանալ, քունն առնել, քնել մինչև*···։

досыпа'ть II, **досы'пать** (досы'плю, — плешь, — плют; հրմ· — сы'пь) *ամբողջը ցանել, ամբողջը շաղ տալ, մնացածը թափել, մնացածը լցնել*։

до'сыта *մինչև հագեցում, մինչև հագենալը, մինչև կշտանալը*· есть досыта *կուշտ ուտել, ուտել հագենալ*։

досье' *դոսյե, փաստաթղթերի տետրակ* (*դործ*)։

досю'да *մինչև այստեղ, մինչև այժմ, մինչև հիմա*։

досяга'емость ի· *հասանելիություն*· — пули *ռազմ*· *գնդակի հասողություն*։

досяга'емый *հասանելի*։

досяга'ть, досягну'ть *հասնել, հասցնել, ձեռք բերել*։

дота'ция *դոտացիա, նպաստ, ոժանդակություն*։

дотащи'ться տես **тащи'ться**.

дотла' *մինչև վերջը, ամբողջովին, իսպառ*· сгореть дотла' *ամբողջովին այրվել, իսպառ այրվել*։

дото'ле, дото'ль *մինչև այդտեղ, մինչև այնտեղ, այնքան՝ մինչև*···։

дото'шный *հմուտ, վարպետ, փորձված, հնարագետ*։

дотра'гиваться, дотро'нуться, дотро'гиваться *դիպչել, ձեռք տալ, շոշափել, կպչել*։

доту'да *մինչև այնտեղ, մինչև այն ժամանակ, յերբ*···, *այնքան, մինչև*···։

дотя'гивать, дотяну'ть *ձգել մինչև*···, *քաշել մինչև*···, *հասցնել, հասնել*· он не дотянет до утра *նա մինչև առավոտ չի հասնի* (*չի ապրի*)· он дотянул до того, что опоздал *նա այնքան ձգձգեց, մինչև վոր ուշացավ*։

дотя'гиваться *ձգվել, հասնել* (*մինչև*)։

дотяну'ть տես **дотягивать**.

дотяну'ться տես **дотя'гиваться**.

доупа'ду *մինչև ընկնելը, մինչև ուժասպառ լինելը, մինչև թուլանալը*· хохотать до упа'ду *ծիծաղից թուլանալ*· танцовать до упаду *չար պարելուց ուժասպառ լինել, պարել մինչև ուժասպառ լինելը*։

доу'чивать *ուսումն ավարտել, ուսուցումն ավարտել, ամբողջը սովորել, սովորել* (*սովորեցնել*)—*վերջացնել*։

доу'чиваться, доучи'ться *սովորել-վերջացնել, ուսումն ավարտել*։

доучи'ть տես **доу'чивать**.

доучи'ться տես **доу'чиваться**.

дофи'н *դոֆին* (*թագաժառանգ Ֆրանսիայում*)։

дофи'на *դոֆինա* (*թագաժառանգի կին*)։

до'ха *քուրք, մուշտակ*։

до'хлый *սատկած, հոտած, նեխած*։

дохля'тина *սատկած անասուն, լեշ, դեշ, հոտած բան*։

до'хнуть I *խեղդվել, ընչասպառ լինել, սատկել:*

дохну'ть II *տես* **дыша'ть.**

дохо'д *յեկամուտ, հասույթ:* — валово'й *համախառն յեկամուտ, համախառն հասույթ.* — чи'стый *զուտ յեկամուտ, զուտ հասույթ.* — сре'дний *միջին յեկամուտ, միջին հասույթ.* — годово'й *տարեկան յեկամուտ, տարեհասույթ.* приносить дохо'д *յեկամուտ բերել, հասույթ բերել:*

доходи'ть (— хожу', — хо'дишь, — дят) *հասնել.* это доходит до нелепости *այս անհեթեթության է հասնում:*

дохо'дность *ի.* *յեկամտաբերություն, հասույթաբերություն:*

дохо'дный *յեկամտաբեր, հասույթաբեր.* — ые статьи *յեկամտի հոդվածներ, հասույթի հոդվածներ:*

дохристиа'нский (— ая, — ое) *նախաքրիստոնեական, մինչքրիստոնեական:*

доце'нт *դոցենտ (բարձրագույն դպրոցի դասախոս):*

до'ченька *դստրիկ:*

доче'рний, доче'рнин, до'черин, (— на, — но) *աղջկա, դստեր:*

до'чиста *մաքուր.* պտկր. *խոպառ, բոլորովին.* обокра'сть до'чиста *ամբողջ ունեցածը դողանալ, դողանալ՝ վոչինչ չթողնել:*

дочита'ть, дочи'тывать *ընթերցումն ավարտել, կարդալ-վերջացնել, մնացածը կարդալ, կարդալ մինչև...* дочита'ть до отупения *կարդալ մինչև բթացում:*

до'чка, до'чь (hոqն. до'чери, — ре'й, — ря'м; qրծ. — рьми') *աղջիկ, դուստր:*

дошива'ть, доши'ть (— шью', — шьёшь, — шьют; hրմ. — ше'й) *կարել-վերջացնել, կարն ավարտել, կիսատը կարել, մնացածը կարել, կարել մինչև...:*

дошко'льный *նախադպրոցական, մինչդպրոցական:*

до'шлый 1. *հասած, չախահաս, հասուն, յեկուն (խմոր).* 2. *փորձված, հմուտ, խորամանկ, հետեկած (մարդ):*

доща'тый *տախտակե, տախտակած:*

доще'чка 1. *տախտակիկ, փոքր տախտակ, փուշտա.* 2. *սալ, սալիկ, թիթեղ:*

дра'га *քերիչ:*

драги'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հանել, քաշել, կռճել, մաքրել:*

драгома'н *թարգմանիչ, թարգման (դիվանագիտական ներկայացուցչությունների մեջ՝ արևելքում):*

драгоце'нность *ի.* *թանդարժեք իր, թանդարժեք զարդ:*

драгоце'нный *թանդարժեք, թանդարժեն, պատվական.* — ка'мень *թանդագին քար, ադնիվ քար:*

драгу'н *դրագոն (վիշապազոր):*

драгу'нский (— ая, — ое) *դրագոնական:*

дража'йший (— ая, — ее) *ամենաթանդագին.* — ая полови'на *կատակ. կողակից, ամուսին:*

драже' *չաքարապնդիկներ (կանֆետներ), նողուլներ:*

дразни'ть *ծաղրել, տնաղ անել, գըրդռել, ջղայնացնել, բարկացնել:*

дра'ка *կռիվ, ծեծ, առուրուդմբոց, ծեծկռտոց, տուրուծեծ:*

драко'н *վիշապ, ճիվաղ, թևավոր վիշապ:*

драко'нов *վիշապային, ճիվաղային:*

Драко'н *Դրակոն (որենսդիր հին Հունաստանում):*

драко'новский *դրակոնյան.* — закон *դրակոնյան որենք:*

дра'ло: зада'ть дра'па *փախչել, ծըլկվել, պոկ-գալ, «ճղել»:*

дра'ма *դրամա (թատերական գըրվածք):*

драматиза'ция *դրամայի ձև տալը, դրամատիկական ձև տալը:*

драматизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *դրամայի ձև տալ, դրամատիկական ձև տալ:*

драмати'зм *դրամատիզմ.* պտկր. *ծանր դրություն, լուրջ կացություն:*

драмати'чески *դրամատիկորեն:*

драмати'ческий (— ая, — ое) *դրամատիկական, դրամայի:*

драмату'рг *թատերագիր, դրամատուրգ:*

драмату'ргия *թատերագրություն, դրամատուրգիա:*

дра'нка, дрань *ի.* 1. *կավար.* 2. *ծլեփ, տաչեղ.* 3. *գլլտված բաներ:*

дра'нный 1. *կավարե, կավարապատ.* 2. *պոկած, պոկոտած, գլլտված:*

драп *դրապ (մահուդ)*։
драпирова'ние, драпиро'вка *ծալազարդում, հարդարում, ծալազարդելը, հարդարելը*։
драпирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *ծալազարդել, հարդարել*։
драпирова'ться (— ру'юсь, — ру'ешься, — ру'ются) *ծալազարդվել, հարդարվել*։
драпиро'вщик 1· *ծալազարդիչ, հարդարիչ*· 2· *պաստառիչ*։
дра'повый *դրապի, դրապից*։
драпри' *ծալազարդ վարագույր, ծալքավոր վարագույր*։
дра'тва *ճյութալար, մոմած թել*։
драть (— деру', — дерёшь, — ру'т, հրմ· — дери') 1· *ծեծել, պատժել*· 2· *պատռել, պատառոտել, ծվատել*· 3· *քաշել, ձգել, պոկել*· 4· *դուրս քաշել, դուրս հանել, քերթել*· 5· *մյրել, խանձել, ծակել*· вино дерёт горло *դինին կոկորդն այրում է*· эта музыка дерёт уши *այս յերաժշտությունը մարդու ականջ է ծակում*· драть за уши (волосы) *ականջները (մազերից) քաշել*· драть с покупателей *գնորդներին դուրս քաշել, գնորդներին քերթել*· драть шкуру *կաշին քերթել*· он дерёт по 10 руб. с каждого *նա յուրաքանչյուրից 10-ական ռուբլի յե պոկում*։
дра'ться (деру'сь, — рёшься, — ру'тся; հրմ· дери'сь) 1· *պատռվել, պատառոտվել, ճղճղվել*· 2· *կռվել, ծեծկռտվել*· драться на дуэли *մենամարտել*· драться на кулаках *բռնցամարտել, բռնցակռիվ տալ*· он больно дерётся *նա սաստիկ ծեծկըռտվում է, նա սաստիկ ծեծում է*։
драхва' տես **дрохва.**
дра'хма *դրախմ* (1· *դեղատան կշռաչափ*· 2· *հունական դրամ*)։
драчли'вость ի· *կռվարարություն, կռվանություն*։
драчли'вый, драчу'н *կռվարար, կըռվան*։
драчу'нья *կռվարարուհի, կռվան կին, կռվարար կին*։
дребеде'нь ի· *անհեթեթություն, անմիտ բան, հիմար բան, բանդագուշանք*։
дре'безги տես **вдре'безги.**
дребезжа'нье *չռաչյուն, ճարճատյուն, խուլ ղողանջյուն, չռաչելը, ճարճատելը, դռռալը*։
дребезжа'ть (— жу', — жи'шь, — жа'т; հրմ· — зжи') *չռաչել, ճարճատել, խուլ ղողանջել, դռռալ*։
древеси'на *փայտանյութ, փայտ*։
древе'сный *փայտանյութի, փայտի*· — пито'мник *տնկարան*· — спирт *փայտանյութի սպիրտ*· — уголь *փայտածուխ, փայտի ածուխ*։
дре'вко *ճողակ, կոթ*։
дре'вне... *հնա... հին...*։
древнеевре'йский (— ая, — ое) *հին-հրեական, հին յեբրայական*։
дре'вний *հին, վաղեմի, հնադարյան*· — ий Восток *Հին Արևելք*· — няя история *հին աշխարհի պատմություն, հնադարի պատմություն*։
дре'вние *հները (հին աղբերը)*։
дре'вность ի· *հնություն, հնադարյանություն*։
дре'вности ի· *հնություններ*· — класси'ческие *կլասիկ հնություններ*։
дре'во *ծառ*· дре'во позна'ния добра' и зла' *ծառ դիտության բարվո և չարի*· — родосло'вное *ծննդաբանական ծառ*։
древови'дный *ծառանման, ծառաձև, ծառակերպ*։
древое'д *փայտակեր, ծառաճճի*։
древонасажде'ние 1· *ծառատնկում, ծառ տնկելը*· 2· *ծառատունկ*։
древото'чец (— ща) *վայոտուճճ, բոտոտ*։
дредно'ут *դրեդնոուտ (վիթխարի ռազմանավ)*։
дрези'на *դրեզին (յերկաթուղու ռելսերի վրայով գնացող սայլակ)*։
дрейф *դրեյֆ, նավաչեղում, նավախոտորում*։
дре'йфить (— флю, — фишь, — фят) *վախենալ, յերերալ, ընկրկել*։
дрейфова'ть ծով· (— фу'ю, — фу'ешь, — ют) *չեղվել ուղուց, թեքվել ուղուց*։
дреко'лье *մահակ, դաշտանակ*։
дрёма 1· տես **дремо'та.** 2· բուս· *ղողավարդ*· смоли'стая дрёма *ճանճորս, ճյութաթուփ*։
дрема'ть (— млю', — лешь, — лют; հրմ· — е'мли) *նիրհել, ննջել*· не дрема'ть պտկր· *չքնել, ուշադիր լինել, աչալուրջ հետևել*։
дрема'ться: мне дре'млется *նիրհս գալիս է, քունս տանում է*։
дремо'та *նիրհ, նիրջ, նիրհում, նիրհելը*։

дремо'тный քնկոտ, նիրհուն:
дрему'честь ի· խոուԹյուն, ԹավոտուԹյուն, ԹավուԹյուն:
дрему'чий (— ая, — ее) խիտ, Թավոտ, Թավ· — лес խիտ անտառ, անանցանելի անտառ, Թավ անտառ:
дрена'ж դրենաժ, ցամաքուրդ, կորեվորում:
дрена'жный ցամաքուրդային, դրենաժի, կորևորման:
дрени'рование ցամաքուրդում, ցամաքեցում, կորևորում, ցամաքուրդելը, ցամաքեցնելը, կորևորելը:
дрени'ровать (— рую, — руешь, — ют) ցամաքուրդել, ցամաքեցնել, կորևորել:
дресва' 1· խճավազ· 2· Քեփ, աղցուք:
дрессирова'ние մարզում, ընտելացում, մարզելը, ընտելացնելը:
дрессиро'ванный մարզած, մարզված, ընտելացած, ընտելացրած:
дрессирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ют) մարզել, ընտելացնել:
дрессиро'вка տես **дрессирова'ние.**
дрессиро'вщик մարզիչ, մարզող, ընտելացնող, ընտելորդ:
дриа'да դից· դրիադա, անտառային հավերժահարս, անտառահարս:
дроби'на, дроби'нка կատորիկ, կապարաձնդիկ:
дроби'ть (— блю', — би'шь, — бя'т) մանրել, մանրացնել, մաս-մաս անել, կոտորել, փշրել:
дроби'ться (— блю'сь, — би'шься, — бя'тся) մանրվել, մասնատվել, կոտորվել, մանրացվել, փշրվել:
дробле'ние մանրում, մասնատում, կոտորում, փշրում, մանրելը, մասնատելը, կոտորելը, փշրելը:
дроблёный մանրած, կոտորած, փըշրած, մասնատած:
дробни'ца վորս· կոտորուքսապարկ, կոտորուքսման, կոտորքսապարկ, կոտորքսման:
дро'бность ի· մասնատելուԹյուն, բաժանելուԹյուն, կոտորակելուԹյուն:
дро'бный 1· մաթ· կոտորակային· 2· մանրած, կոտորակած, մասնատած· — ое число' կոտորակային Թիվ, կոտորակ Թիվ, կոտորակ:
дробови'к վորս· կոտորքացան (հրացան):
дробь ի· 1· մաթ· կոտորակ· 2· վորս· կոտորուք· — десятичная տասնորդական կոտորակ· — простая հասարակ կոտորակ· — пра'вильная կանոնավոր կոտորակ· — периоди'ческая պարբերական կոտորակ· — сме'шанная խառը կոտորակ· — непреры'вная անընդմիջվող կոտորակ· — барабанная ռազմ· Թմբուկի դռռոց, Թմբուկի դափյուն:
дрова' չ· (дров, дрова'м) վառելափայտ, փայտ, ցախ:
дро'вни ի· (дровней) փայտակիր սահնակ, քարշակ:
дровоко'л փայտ ճղող, փայտաջարդ:
дровосе'к փայտահատ, փայտ կտրող:
дровяни'к 1· փայտավաճառ· 2· վառելափայտի անտառամաս:
дровяни'ца փայտակույտ, դարսած փայտ:
дровяно'й փայտի, վառելափայտի, ցախի· — ой сара'й ցախատուն, փայտանոց:
дро'ги (дрог) ի· դրոդ, սայլ, յերիկառաքաւոք· — похоро'нные դիակառք:
дроги'ст դրոզիստ, դեղավաճառ (դեղատնային ապրանքները վաճառող):
дро'гнуть, дрожа'ть (— жу', — жи'шь, — жа'т; hрш· — ожи') դողալ, դողդողալ, յերերալ, ցընցվել· у меня' не дро'гнет рука' уби'ть его' իմ ձեռքը չի դողա նրան սպանելու· ряды' дро'гнули շարքերը յերերացին· дрожа'ть над чем-ли'бо մի բանի վրա դողալ, մի բանի վրա սլսլալ· он дрожит при мысли о... նա սարսռում է... մտքին մտածելիս:
дрожа'ние դողում, դողդողում, դողալը, դողդողալը:
дрожа'щий (— ая, — ее) դողդոջուն, դողացող:
дрожжево'й մերանի, բուսախաշի, մակարդային, խաշի:
дро'жжи (— же'й) չ· մերան, խաշ, մակարդ, բուսախաշ· — пивные դարեջրի մակարդ, դարեջրի խմորիչ:
дро'жки (— жек) ի· դրոժկա, սայլակ:
дрожь ի· 1· դող, սարսուռ· 2· դայլայլ· — в руках ձեռքերի դողում· — лихорадочная դողդոջ, ջերմադող· дрожь пробежала по моим жилам իմ յերակներով սարսուռ անցավ· меня бросает в дрожь վրաս

սոխուռ է գալիս, յես սրսփում եմ. соловей дрожью рассыпа'ется *սոխակը դայլայլում է:*

дрозд կեռդ· *կեռնեխ.* — пе'вчий *տորդիկ.* — чёрный *ճարեկ.* — дер'ба *սոսնձակեր կեռնեխ:*

дромаде'р կեռդ· *միահասպատ (ուղտ):*

дросселева'ть (— лю'ю, — лю'ешь, — лю'ют) *տեխսն.* *հակազդել:*

дроссели'рование *հակազդում, հակազդելը:*

дро'ссель ի· *ռադ.* *դրոսել, հակազդիչ, հակազդող:*

дро'ссельный *դրոսելավոր, հակազդիչ, հակազդողային.* — рыча'г *հակազդիչ լծակ:*

дрот, дро'тик *տեգ, սվնակ:*

дрофа', **дрохва'** կեռդ· *մեծ արոս:*

дрочёна *դրաչոնա (ձվից, կաթից, ալյուրից և չաքարից պատրաստած ուտելիք):*

друг (друзья', — зе'й) *բարեկամ, ընկեր.* друг детства *մանկության ընկեր.* друг с другом *մեկ-մեկու հետ, միմյանց հետ, իրար հետ.* близкие друзья *մոտիկ բարեկամներ, մտերիմ ընկերներ.* друг возле друга *մեկը մյուսի մոտ.* друг за другом *մեկը մյուսի հետևից, մեկ-մեկու հետևից, իրար հետևից.* друг другу, друг к другу *մեկը մյուսին, մեկ-մեկու, միմյանց, իրար.* друг от друга *մեկը մյուսից, իրարից.* старый друг лучше новых двух *մի հին ընկերը յերկու նորից լավ է.* друг на друга *մեկը մյուսի վրա, իրար վրա.* друг у друга *մեկը մյուսից, իրարից, մեկ-մեկու մոտ, իրար մոտ:*

друго'й *մյուս, այլ, ուրիշ.* никто другой, как *ուրիշ վոչ վոք, բացի...* никто другой не зна'л *ուրիշ վոչ վոք չգիտեր.* кто-то другой *ուրիշ ինչ-վոր մեկը, ուրիշ վորևե մեկը.* ни тот, ни другой *վոչ մեկը և վոչ մյուսը.* тот и другой *մեկը և մյուսը.* на друго'й день *մյուս որը.* с другой стороны' *մյուս կողմից.* из другого ме'ста *ուրիշ տեղից, այլ վայրից.* один за другим *մեկը մյուսի հետևից.* это другое дело! *այս ուրիշ բան է, այդ այլ հարց է.* другими словами *ուրիշ խոսքով, այլ կերպ ասած.* в других отношениях *այլ տեսակետներից, մյուս տեսակետներից.* другие *ուրիշները, մյուսները:*

дру'жба *բարեկամություն, ընկերություն.* — тесная *սերտ բարեկամություն, մտերիմ ընկերություն.* быть в дружбе с кем-либо *մեկի հետ բարեկամ լինել, մեկի հետ ընկերություն անել:*

дружелю'бие *ընկերասիրություն, բարեկամասիրություն, սիրալիրություն:*

дружелю'бно *ընկերասիրաբար, բարեկամաբար, ընկերաբար, սիրալիրորեն:*

дружелю'бный *ընկերասեր, բարեկամասեր, սիրալիր.* — ое семейство *սիրով ընտանիք, համերաշխ ընտանիք:*

дру'жеский (— ая, — ое) *բարեկամական, ընկերական.* — ая услу'га *բարեկամական ծառայություն.* по-дру'жески *ընկերաբար, բարեկամաբար, մտերմաբար.* быть на дружеской ноге (с кем-либо) *բարեկամական հարաբերության մեջ լինել (մեկի հետ), մեկի հետ մտերիմ լինել:*

дру'жественный *տես* **дру'жеский.**

дру'жество *տես* **дру'жба.**

дружи'на *ռազմ.* *դուշաղ (զորքի տեսակ):*

дружи'нник *դուշաղավոր, դուշաղորդ:*

дружи'ть *բարեկամություն անել, ընկերություն անել, ընկեր լինել, բարեկամ լինել (մեկի հետ).* я больше не дружу с ним *յես այլևս բարեկամություն չեմ անում նրա հետ, յես այլևս ընկերություն չեմ անում նրա հետ:*

дружи'ться *բարեկամանալ, ընկերանալ, մտերմանալ:*

дружи'ще *սիրելի բարեկամ, ամենասիրելի ընկեր, թանգագին բարեկամ:*

дру'жка ի· 1· *զուգը, ընկերը, ջուխտակ.* ա· 2· *մակարապետ, հարսանիքի կառավարիչ:*

дру'жно *միաբանորեն, մտերմաբար, միահամուռ կերպով, համերաշխ.* работать дружно *համերաշխ աշխատել:*

дру'жный *մտերմական, միահամուռ, համերաշխ, միաբան.* — отпор *միահամուռ հակահարված, միահամուռ դիմահարված.* — ая семья *համերաշխ ընտանիք.* — ое усилие *միա-*

համուռ ջանք· быть дружным (с кем-либо) *մտերիմ լինել, միաբան լինել, համերաշխ լինել (մեկի հետ)*:
дружо́к (— жка́), **дружо́чек** (— чка) *սիրելի բարեկամ, մտերիմ բարեկամ*:
друзья́ *ընկերներ, բարեկամներ*:
дру́зья *դրուզները (Ժողովուրդ Լիբանանում)*:
друи́д պատմ. *դրուիդ (կելտական քուրմ)*:
друммо́ндов свет *դրումմոնդյան լույս*:
друшла́г *քամիչ*:
дры́ганье *ցնցում, թափահարում, ցնցվելը, շարժվելը, թափահարելը*:
дры́гать, дры́гнуть *թափահարել, ցնցել, շարժել*:
дры́хнуть *խորը քնել, խոմփացնել*· գռեհկ. *ընթռել*:
дря́блость ի· *թառամածություն, թորշոմություն, ճլորություն, թառամություն*:
дря́блый *թառամած, ճլորած, թորշոմած, թույլ*:
дря́бнуть *թոռոմել, ճլորել, թարշամել, թուլանալ*:
дря́гиль ա· (հոգն· дря́гили, — ей և дрягиля́, — ле́й) *բեռնակիր, համալ*:
дря́зги ա· (սեռ· — гов) 1· *անհամաձայնություն, տարաձայնություն, դատարկ վեճեր*· 2· *վայրահաչություն, բանսարկություն, բամբասանք*:
дрянно́й, дря́нный *անպետք, չնչին, վատ, անպիտան, կեղտոտ*:
дрянь ի· *անպետք բան, դատարկ բան, կեղտոտություն, աղբ, ղիբիլ, կեղտ*· — челове́к *անպետք մարդ, անպիտան մարդ*· дело дрянь *բանը քուրդ է, բանը վատ է*:
дряхле́ть *ծերանալ, դառամել, հնանալ, մաշվել, թուլանալ*:
дряхле́ющий (— ая, — ее) *ծերացող, դառամող, հնացող, մաշվող, թուլացող*:
дря́хлость ի· *դառամություն, ծերություն, հնացածություն, թուլություն*:
дря́хлый *դառամյալ, դառամ, հնացած, ծերացած, թուլացած*:
дря́хнуть տես **дряхле́ть**.
дуали́зм փիլ· *դուալիզմ, յերկուականություն*:
дуали́ст *դուալիստ*:
дуалисти́ческий (— ая, — ое) *դուալիստական*· — ое государство քաղ· *դուալիստական պետություն*:
дуб *կաղնի, կաղնենի, կաղնու ծառ, կաղնու փայտ*· — вечнозелёный *մշտադալար կաղնի, մշտականաչ կաղնի*· — пробковый *խցանակաղնի*:
дуба́сить (— ба́шу, — сишь, — сят; հրմ· — ба́сь) *ծեծել, քիթուպռուկը ջարդել, դաղանակել, թակել*:
дуби́льный *աղաղային, աղաղման, դաբաղելու, դաբաղման*· — ая кора *աղաղակեղև*· — ое вещество *աղաղանյութ, դաբաղանյութ*:
дуби́льня *աղաղարան, դաբաղանոց*:
дуби́льщик *աղաղորդ, դաբաղ*:
дуби́на, дуби́нка *մահակ, դաշտանակ*· պտկր· *հաստագլուխ, բթամիտ, դդում*· — полицейского *վոստիկանի մահակ, վոստիկանի մական*:
дуби́ть (— блю́, — би́шь, — бя́т) *աղաղել, դաբաղել*:
дубле́ние *աղաղում, դաբաղում, աղաղելը, դաբաղելը*:
дублёр թատր· *փոխարինորդ, փոխնակ*:
дубле́т *դուբլետ, ջուխտակ, զուգվրյակ, կրկնահատ, զուգահատ*:
дублика́т *կրկնակ*:
дубли́ровать թատր· (— рую, — руешь, — руют) *փոխարինել (բացակայող դերասանին)*:
дубло́н *դուբլոն (սպանական վոսկեդրամ)*:
дубня́к *կաղնուտ, կաղնու անտառ*:
дубова́тый *կոպիտ, անտաշ, հիմար, թանձրամիտ*:
дубо́вик 1· *նավակավար, նավակապան*· 2· *կաղնեսունկ*:
дубо́вый 1· *կաղնե, կաղնու, կաղնուց չինած*· 2· *կոպիտ, անճաշակ, անտաշ*:
дубо́к (— бка́), **дубо́чек** (— чка) *կաղնյակ, մատղաշ կաղնի, փոքր կաղնի*:
дубоно́с կենդ· *հատրեկիչ*:
дубра́ва 1· տես **дубня́к**. 2· *մայրի անտառ, թավուտ*:
дубьё 1· *մահակներ, փայտեր*· 2· *հիմար մարդիկ, հաստագլուխ մարդիկ*:
дуга́ *աղեղ, կամար*· *бро́ви дуго́ю*

աղեղնահոն, աղեղնաձև հոնքեր, կամար ունքեր. дуга′ кру′га *շրջանի աղեղ, շրջանաղեղ.* согну′ть в дугу′ *նեղը լծել, սաստիկ նեղել:*

дугообра′зный *աղեղնաձև:*

ду′ди′ть (дудю′, — ди′шь, — дя′т) 1. *փչել, նվագել, ածել (շվի, սրինգ).* 2. *կոնծել, (խմելիքը) գլուխը քաշել:*

ду′дка *շվի, թութակ, փող, դուդուկ.* пляса′ть под чужу′ю ду′дку *ուրիշի ծափ տալով պարել, ուրիշի խելքով շարժվել, ուրիշի դուդուկով պարել.* ду′дки! *ինչպե՞ս չէ, չե՞ս կարող խաբել, դատա՛րկ բան է, քամի չէ:*

ду′дочка *շվիկ, փողիկ, թութակ:*

ду′дочник *շվի նվագող, փողահար, թութակահար:*

ду′дочный *շվու, փողի, թութակի:*

ду′жка 1. *աղեղնակ, կանոն, ունկ.* 2. *անրակ, ճնաղ:*

дука′т *դուկատ (հին վոսկի դրամ հոլանդական, իտալական և այլն):*

ду′по *փող, փողաբերան, բերան:*

ду′льный *փողաբերանի, փողի.* — ая пробка *բերնախցան, բերնակալ:*

ду′льце *բերան, փող (նվագարանի):*

ду′ля *տանձ, տանձենի:*

ду′ма 1. *միտք, մտածմունք, խոհ.* 2. *խորհուրդ, խորհրդարան.* Госуда′рственная Ду′ма *Պետական Դուման.* городска′я ду′ма *քաղաքային դուման, քաղաքային խորհրդարան.* думать ду′му *խորհել, մտածել, մտածմունքի մեջ ընկնել:*

ду′мать *մտածել, խորհել, մտադրվել, միտք անել, հոգալ, կարծել, յենթադրել.* много о себе думать *մեծ կարծիք ունենալ իր մասին, մեծամտել.* не думаю! *չե՞մ կարծում.* не долго думая *յերկար չմտածելով, առանց յերկար մտածելու.* как вы думаете? *դուք ինչպե՞ս եք կարծում, ի՞նչ եք կարծում դուք:*

ду′маться: мне ду′мается *յես կարծում եմ, ինձ թվում է:*

дум-ду′м: пу′пя дум-ду′м *դում-դում գնդակ (պայթուցիկ):*

ду′мец (— мца) *խորհրդարանի անդամ, Դումայի անդամ:*

ду′мка *բարձիկ:*

ду′мский (— ая, — ое) *դումայական, Դումայի:*

Дуна′й *Դանուբ:*

дуна′йский (— ая, — ое) *դանուբյան:*

дунове′ние *փչում, փչելը, շունչ:*

ду′нуть (ду′ну, — нешь, — ут; անց. дунул; հրմ. дунь) 1. *փչել, փքել, ուռցնել.* 2. *խարել.* 3. *ծեծել, քոթակել.* 4. *կոնծել, խմել.* ду′тые шины *փչած դողեր.* дутые цены *ուռցրած գներ:*

дупе′ль ա. կենդ. *մեծ կոցար, լոռհավ:*

дупле′т տես **дубле′т.**

дуплика′т տես **дублика′т.**

дупли′стый *փչակավոր, խոռոչավոր:*

дупло′ (հոգն. ду′пла) *փչակ, խոռոչ, ծակ, փապար:*

ду′ра *հիմարուհի, հիմար կին, թեթևմիտ կին, անմիտ կին:*

дура′к, дурапе′й *հիմար, տխմար, ապուշ, անմիտ.* дурак дураком ка′тится *հիմար, բացարձակ ապուշ.* дуракам счастье *դիժը վոչ դարդ ունի, վոչ հոգս.* дура′ки *դժի բախտը բանում է.* остаться в дураках *խարվել, ձեռնունայն մնալ:*

дура′цкий (— ая, — ое) *հիմարական, հիմարի.* — колпа′к *հիմարի գլուխ.* по-дура′цки *հիմարաբար, հիմարորեն, հիմարի պես, տխմարորեն:*

дура′чество *հիմարություն, տխմարություն, դժություն, անմտություն:*

дурачи′на *հիմարի գլուխ, հիմարների թագավոր, գերհիմար:*

дура′чить *հիմարացնել, հիմարի տեղ դնել, ձեռք առնել, ծաղրել:*

дура′читься *հիմարություն անել, խելագատակություն անել, տխմարի ձևանալ, իրեն հիմարության տալ:*

дурачки′ рдр. *դուրաչկի, հիմարախաղ:*

дурачо′к (— чка) *հիմարիկ, տխմարիկ:*

дурачьё *հիմարներ, ապուշներ, տըխմարներ:*

дура′шливый *հիմարավուն, խելագատակ, «այծեր» ունեցող:*

ду′рень (— рня) ա. *հիմար, ապուշ, անխելք:*

дуре′ть *հիմարանալ, ապշել, խելքը կորցնել:*

дури′ть *հիմարություն անել, խելագատակություն անել, չարաճճիություն անել:*

дури′ща տես **дура′к.**

ду′рища տես **ду′ра.**

дурма′н բուս. *գժախոտ, պտկր. թմրություն, բթացում:*

дурма'нить *թմրեցնել, բթացնել:*
дурне'ть *տգեղանալ, գեշանալ:*
ду'рно *վատ կերպով, վատ, անվայել կերպով.* мне ду'рно *ես ինձ վատ եմ զգում.* ду'рно воспи'танный *վատ դաստիարակված:*
дурно'й 1. *վատ, տգեղ, գեշ.* 2. *հիմար, անմիտ.* дурно'е настрое'ние *վատ տրամադրություն:*
дурнота' *սրտախառնություն, գլխապտույտ, ուշաթափություն.* чувствовать дурноту *երևն վատ զգալ, սիրտը խառնել:*
дурну'шка *տգեղ աղջիկ, տգեղ կին, տգեղուհի:*
ду'рочка *հիմար աղջիկ, հիմարուհի, փոքրիկ հիմար (կին):*
дурь ի. *հիմարություն, կամակորություն, քմահաճույք.* выбить из кого-либо дурь *մեկին խելքի բերել, մեկի հոպոպները փախցնել:*
ду'тик բուս. *խոռոչիկ:*
ду'тый *փքուն, դատարկ, ուռցրած.* — вексель *փքուն մուրհակ:*
дуть (ду'ю, ду'ешь, ду'ют; հրմ. дуй) տես **дунуть.**
дутьё 1. *փուքս.* 2. *փչելը, ուռցնելը, փչում.* — ни'жнее *ներքնահոսանք (ոդի փչում ներքևից):*
ду'ться (ду'юсь, — ешься, — ются; հրմ. ду'йся) 1. *փքվել, ուռչել, տոդել.* 2. *բարկանալ, նեղանալ:*
дуумвира'т պատմ. *յերկապետություն, դուումվիրատ (յերկու հոգու ձեռքում կենտրոնացած իշխանություն Հռոմում):*
дух (հոգն. ду'хи) 1. *հոգի, վոգի, ուրվական.* 2. *հոտ.* 3. *տրամադրություն.* 4. *չունչ.* — времени *ժամանակի վոգի.* — войск *զորքի վոգի.* — злой *չար վոգի.* быть в ду'хе *լավ տրամադրության մեջ լինել.* быть не в ду'хе *վատ տրամադրության մեջ լինել.* испустить дух *չունչը փչել, հոգին ավանդել.* перевести дух *չունչ քաշել, չունչ առնել.* собра'ться с ду'хом *արիանալ, զոռեպնդվել, սիրտ առնել.* во весь дух *սաստիկ արագ, ամբողջ թափով.* упадок духа *վհատություն, լքում.* присутствие духа *արիություն, վստահություն, համարձակություն.* о нём ни слу'ху, ни ду'ху *նրա մասին վոչ մի տեղեկություն չկա, նրա մասին վոչ մի լուր չկա, նրա մասին ձենուձուն չկա.* одним духом *մի շնչով, միանգամից:*
ду'хи ա. (ду'хов) *վոգիներ:*
духи' ա. (духо'в) *ոծանելիք, հոտավետ յուղեր, անուշահոտ յուղեր:*
духобо'рец (— рца) *դուխաբորը (հոգեմարտական աղանդավոր Ռուսաստանում):*
духобо'рство *հոգեմարտություն, դուխաբորություն:*
ду'хов день *հոգեգալստյան յերկուշաբթի որը:*
духове'нство *հոգևորականություն.* — бе'лое *աշխարհիկ (ամուսնացած) հոգևորականություն.* — чёрное *կուսակրոն հոգևորականություն, վանականություն:*
духови'дец (— дца) *վոգետես, յերազատես, տեսանող:*
духо'вка *չեռոց:*
духовни'к *խոստովանահայր:*
духо'вность ի. *հոգևորություն, հոգևոր բնույթ, հոգևոր լինելը:*
духо'вный 1. *հոգևոր, հոգևորական.* — ое лицо' *հոգևորական (անձ).* 2. *հոգեկան.* духо'вная жизнь *հոգեկան կյանք.* — ая семина'рия *հոգևոր դպրանոց.* — ая музыка *հոգևոր յերաժշտություն:*
духово'й 1. *ոդային.* 2. *փչողական, փողավոր.* — ая печь *հոդմավառարան, չեռոցավոր վառարան.* — ое отопле'ние *ոդաչեռուցում.* — ое ружье *ոդաճիդ հրացան.* — ые инстру'менты *փչողական նվագարան, փչողական գործիք:*
духота' *տոթ, ծանր ոդ, հեղձուկ ոդ, փչացած ոդ, դարչահոտություն:*
душ *ջրցան.* принимать душ *ջրցան ընդունել:*
душа' (հոգն. ду'ши; գործ. душою) 1. *հոգի.* 2. *չունչ, անձ.* 3. *սիրտ, խիղճ.* у него душа ушла в пятки *նա սրտաճաք յեղավ, նա լեղապատառ յեղավ.* по 2 рубля с души *ամեն մեկից 2-ական ռուբլի, յուրաքանչյուրից 2-ական ռուբլի.* он без души от неё *նա խելագարի պես սիրում է նրան, նա անսահման սիրում է նրան.* разговор по душе *մտերմական խոսակցություն.* это мне не по душе *այդ իմ սրտովը չե.* сколько душе угодно *ինչքան սիրտդ ուզում է, ինչքան քեֆը տա.* не иметь ни копейки за душой *հոգեպա-*

հուսա վոչ մի կոպեկ չունենալ· быть душой общества *հասարակութեան հոգին լինել*· у него на душе... *նրա տրամադրութիւնը*... всей душо'й *ամբողջ հոգով*:

душе'вно *հոգեպես, հոգով*:

душевнобольно'й *հոգեհիվանդ, հոգեկան հիվանդ*:

душе'вный *հոգեկան*· — ая боле'знь *հոգեկան հիվանդութիւն, հոգեհիվանդութիւն*:

душегре'йка *քաթիպա (կանացի անթև տաք վերնազգեստ)*:

душегу'б, душегу'бец (— бца) *հոգեսպան, մարդասպան*:

душегу'бка 1· *մարդասպանուհի*· 2· *նավակիկ, մակուկ*:

душегу'бство *հոգեսպանութիւն, մարդասպանութիւն*:

ду'шенька *հոգի*· *մտերիմ*· *սիրելի՛ս, հոգյա՛կս*:

душеполе'зный *հոգեշահ, հոգեպաշար*:

душеприка'зчик *կտակակատար*:

душеспаси'тельный *հոգեփրկիչ, հոգի ազատող*:

ду'шечка տես **ду'шенька.**

души'стый *հոտավետ, բուրավետ, անուշաբուր, անուշահոտ*:

души'тель ա· *սպանիչ, խեղդիչ*:

души'ть 1· *խեղդել, շունչը կտրել, չնչասպառ անել*· պտկր· *ճնշել*· 2· *ոծել, ոծանել, վրան ոծանելիք (անուշահոտ ջրեր) ցանել, սրսկել*:

души'ться *ոծվել, ոծանվել, վրան ոծանելիք (անուշահոտ ջրեր) ցանել, սրսկվել*:

ду'шка I տես **ду'шенька.**

ду'шка II տես **дужка.**

душни'к *ոդանոց, ջերմանոց*:

ду'шно! *տոթ է, ոդը ծանր է*:

ду'шный *տոթային, տոթ, ծանր, հեղձուցիչ, խեղդող*:

душо'к (— шка') *նեխահոտ, հոտ, վատ հոտ, գարշահոտութիւն*· с душком *հոտած*:

душо'нка *վատ հոգի, ստոր հոգի, վոշխրմելի հոգի*· — ме'лкая *պստիկ հոգի, ցած հոգի, ստոր մարդ, մանր հոգի*:

дуэ'ль ի· *դուել, մենամարտ*· дра'ться на дуэ'ли *մենամարտել*· вызывать на дуэль *մենամարտի հրավիրել, մենամարտի կանչել*:

дуэли'ст, дуэля'нт *մենամարտող, մենամարտիկ*:

дуэ'т *դուետ, յերկերդ*:

ды'ба *ցից, գելոց, պրկոց (տանջելու գործիք)*:

ды'биться (— блю'сь, — би'шься, — бя'тся) *ցցվել, ծառս լինել, ծառանալ*:

ды'бом 1· *ծառացած, ծառս յեղած, հետևի վոտքերի վրա (ձիու մասին)*· стоя'ть ды'бом, стать на дыбы' ш) *ծառս լինել, հետևի վոտքերի վրա կանգնել, ծառանալ*· բ) *համառել, կամակորութիւն անել*· 2· *ցցված, բիզ-բիզ յեղած (մազերի մասին)*· у меня' во'лосы становятся ды'бом *մազերս բիզ-բիզ են լինում, մազերս ցից-ցից են կանգնում*:

ды'лда *յերկար մարդ, յերկարահասակ մարդ, լողլող*:

дым 1· *ծուխ, մուխ*· 2· *տուն, դերդաստան, յերդ*· пускать дым *թող տալ, խաբել, մոլորեցնել*· дым коромы'слом *ստրսպիելի աղմուկ, տակնուվրայութիւն*· нег дыма без огня *առանց կրակի ծուխ չի լինի*:

дыми'ть (— млю', — ми'шь, — мя'т) *ծխալ, ծուխ արձակել, մխալ, ծուխ անել, ծուխ դնել, ծուխ տալ*:

дыми'ться (— млю'сь, — ми'шься, — мя'тся) 1· *ծխալ, մխալ, ծուխ արձակել*· 2· *գոլորշի արձակել*:

ды'мка 1· *չղարչ*· 2· *մեգ, մշուշ, մառախուղ*:

ды'мный *ծխալից, ծխապատ, ծխով լցված, ծխոտ, ծխավոր, ծխատու*:

дымово'й *ծխային, ծխի*· — ая труба' *ծխան, ծխահան խողովակ, ծխնելույզ*· — ая заве'са *ռազմ*· *ծխածածկույթ*:

дымо'к (— мка'), **дымо'чек** (— чка) *ծխիկ, թեթև ծուխ, բարակ ծուխ*:

дымохо'д *ծխանցք*:

ды'мчатый *ծխագույն, ծխանման*· — ое стекло *մրոտած ապակի, մրագույն ապակի, ծխագույն ապակի*:

ды'нный *սեխի, սեխային*:

ды'ня *սեխ*:

дыра' *ծակ*· — зашто'панная *կարած ծակ, կարած ծակ, կարկատած ծակ*:

дыря'вый *ծակոտկեն, ծակերով, ծակ-ծակ, ծակված*:

дыха'ние *շնչառութիւն, շնչում,*

չունչ· затаив дыхание *չունչը պահած, չունչն իրեն քաշելով*։
дыха'тельный *շնչառության, շնչառական*· — ое горло *շնչափող*· — ые пути' *շնչուղի*։
дыша'ть (— шу', — шишь, — шат) 1· *շնչել, չունչ քաշել*· 2· *բուրել, արձակել*· тяжело дышать *ծանր շնչել, ծանր չունչ քաշել*· дышать с присвистом *խղդոցով շնչել*· дышать ме'стью *վրեժխնդրությամբ տոգորվել*։
ды'шло *առեղ, քեղի*։
дья'вол *դև, սատանա*։
дьяволёнок (— нка; հոգն· — ля'та, — ля'т) *դևուկ, դևիկ, սատանի ճուտ*։
дья'вольски *դևի նման, դևաբար, սատանայաբար*։
дья'вольский (— ая, — ое) *դիվային, սատանայական*· — ое отро'дье *դևի ծնունդ, սատանայի սերունդ, սատանի զարմ*։
дья'вольщина 1· *դևեր, սատաններ*· 2· *դիվային գործ, սատանայական արարք*· что за дьявольщина! *ի՞նչ դիվային գործ է, ի՞նչ սատանայություն, ի՞նչ հրեշավոր բան է*։
дьяк հնգն· *դպիր, տիրացու, սաենադպիր, գրադիր, քարտուղար*։
дья'кон *սարկավագ*։
дьякони'сса *սարկավագուհի*։
дья'конский (— ая, — ое) *սարկավագի*։
дья'конство *սարկավագություն*։
дья'конша *սարկավագի կին*։
дьячи'ха *դպրի կին, տիրացուի կին*։
дьячо'к (— чка') *դպիր, տիրացու*։
дю'жий (— ая, — ее) *առույգ, պնդակազմ, ուժեղ, մարմնեղ*։
дю'жина *դյուժին, յերկվեցյակ, տասներկյակ*· чортова дюжина 13 *հատ*· по дю'жинам *դյուժիններով*։
дю'жинный 1· *դյուժինի, դյուժիններին*· 2· *սովորական, հասարակ*· — челове'к *սովորական մարդ, հասարակ մարդ*։
дюйм *դյույմ, մատնաչափ*· толщино'й (ширино'й) в дюйм *մեկ դյույմ հաստությամբ (լայնությամբ)*։
дюймо'вка *դյույմանոց, մեկ դյույմ լայնության, մեկ դյույմ յերկարության (տախտակ, մեխ և այլն)*։
дюймо'вый *դյույմանոց, դյույմանի*։
дю'на *ավազաթումբ, ավազակույտ (ծովափին)*։
дюше'сс *դյուչես (տանձ)*։
дя'гиль ա· рus· *հրեշտակախոտ*։
дя'денька *քեռի, բիձա, ապի, հորեղբայր*։
дя'дин *քեռու, հորեղբոր*։
дя'дька 1· *յերեխաների վերակացու*· 2· разг· *հին գինվոր, տարիքավոր գինվոր*։
дя'дюшка տես **дяденька**.
дя'дя *քեռի, հորեղբայր, փեսա (հրաքրոջ և մորաքրոջ ամուսին)*. — по ма'тери *մորեղբայր, քեռի*· — по отцу' *հորեղբայր*։
дя'тел կենդ· *փայտփոր, ծառկուտուտ*։
дя'тлина рus· *առվույտ, յերեքնուկ*· — красная *կարմիր յերեքնուկ*։

Е

Е, е *յե (բառամիջում ե, է)*։
ева'нгелие *ավետարան*։
евангели'ст 1· *ավետարանիչ*· 2· *ավետարանական*։
евангели'ческий (— ая, — ое), **ева'нгельский** (— ая, — ое) *ավետարանի, ավետարանային*։
Евге'ний *Եվգենիոս*։
евге'ника *եվգենիկա, յավասերում, յավասերման դիտություն*։
евгени'ческий (— ая, — ое) *եվգենական, յավասերման*։
Евкли'д *Եվկլիդես, Եվկլիդ*։
евкали'пт рus· *եվկալիպտ*։
Евмени'ды հ· *Եվմենիդներ, վրիժադիններ*։
е'внух *ներքինի*։
еврази'ец (— зи'йца) *յեվրասիացի*։
еврази'йский (— ая, — ое) *յեվրասիական*։
Евра'зия *Եվրասիա*։
евре'й *հրեա, յեբրայեցի*։
евре'йка *հրեուհի, յեբրայուհի*։
евре'йский (— ая, — ое) *հրեական, յեբրայական*· — погро'м *հրեական ջարդ*· — язы'к *հրեյերեն, յեբրայեցերեն*։
евре'йство *հրեություն*։

Евро'па *Եվրոպա*:
европе'ец (— пе'йца) *եվրոպացի*:
европе'йка *եվրոպուհի*:
европеиза'ция *եվրոպականացում, եվրոպականացնելը*:
европеизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *եվրոպականացնել*:
европе'йский (— ая, — ое) *եվրոպական, Եվրոպայի*. — ая цивилизация *եվրոպական քաղաքակրթություն*:
Евста'хиева труба' *կմախ*. *Եվստախյան խողովակ*:
евфеми'зм *եվֆեմիզմ, վայելուչաբանություն, լավաստում*:
евфемисти'ческий (— ая, — ое) *եվֆեմիստական, լավաստական*:
Евфра'т *Եփրատ*:
евфуи'зм *եվֆուիզմ, վերամբարձ ոճ*:
евхари'стия *հաղորդություն*:
евхаристи'ческий (— ая, — ое) *հաղորդության*:
егерме'йстер *եգերմեյստեր, պալատական վորսապետ*:
еге'ровское бельё *եգերյան սպիտակեղեն*:
е'герский (— ая, — ое) *եգերական, եգերյան, վորսկան*. — полк *եգերական գունդ, վորսկան գունդ*:
е'герь м. 1. *վորսորդ, վորսկան*. 2. воен. *եգեր, հրացանաձիգ*:
Еги'пет (— пта) *Եգիպտոս*:
египто'ло'г *եգիպտագետ, եգիպտաբան*:
египтоло'гия *եգիպտաբանություն, եգիպտագիտություն*:
египтологи'ческий (— ая, — ое) *եգիպտագիտական, եգիպտաբանական*:
еги'петский (— ая, — ое) *եգիպտական*:
египтя'нин (мн. — тя'не, — тя'н) *եգիպտացի*:
египтя'нка *եգիպտուհի*:
его' 1. (он, оно դերանունների սեռական հոլովը) *նրա*. 2. (он, оно դերանունների հայցական հոլովը) *նրան, այն*. а ну его! *ձա՛զ կորչի՛*. его не проведешь! *նա խաբվող պատուղ չե՞, նրան խաբել չե՞ս կարող*:
егоза' общ. *վազվզան, անհանգիստ, չարաճճի*:
егози'ть (— гожу', — зи'шь, — зя'т) 1. *վազվզել, պտտել, այս ու այն կողմն ընկնել*. 2. егозить перед кем-либо *չողոքորթել, հաճոյանալ մեկին, քծնել մեկի առաջ*:
егозли'вый *չարաճճի, անհանգիստ, հանգիստ չնստող, վազվզող*:
еда' *կերակուր, ուտելիք, ուտելը, ուտեստ*. еда ему не впрок *կերակուրը նրան վնասում է*. время еды *ուտելու ժամանակ*:
едва' *հազիվ, հազիվ-հազ, քիչ եր մնացել, հենց նոր, դեռ նոր*. едва ли *հազիվ թե, դժվար թե*. он едва не утонул *նա քիչ եր մնացել խեղդվի, նա հազիվ ազատվեց խեղդվելուց*:
едине'ние *միություն, միավորում, միաբանություն*:
едини'ца *միավոր, մեկ (թվանշան)*. — де'нежная *դրամական միավոր*. — измере'ния *չափման միավոր*. — ма'ссы *զանգվածի միավոր, մասայի միավոր*. — си'лы *ուժի միավոր*:
едини'чно *եղակիորեն, մեկ-մեկ*:
едини'чность ի. *եղակիություն*:
едини'чный *եղակի, միական*. — случай *եղակի դեպք*:
едино... *միա...*:
единобо'жие *միաստվածություն*:
единобо'рец (— рца) *մենամարտիկ*:
единобо'рство *մենամարտություն*:
единобра'чие *միամուսնություն, մենամուսնություն*:
единобра'чный *միամուսնական, մենամուսնական*:
единове'рец (— рца) *միաղանդան, հավատակից, դավանակից*:
единове'рие *միաղանդանություն, հավատակցություն, դավանակցություն*:
единове'рный *հավատակից, դավանակից*:
единовла'стие *միահեծանություն, միիշխանություն, մենիշխանություն*:
единовла'стно *մենիշխանորեն, միահեծան կերպով*:
единовла'стный *միահեծան, մենիշխան*:
единовре'менно *միանվագ, միաժամանակ*:
единовре'менный *միանվագ, միաժամանակյա*. — ое посо'бие *միանվագ նպաստ*:
единогла'вый *միագլուխ*:

единогла'сие *միաձայնություն, համերաշխություն, միաբանություն:*
единогла'сно *միաձայն, միաբերան, միաբանորեն.* единогла'сно запротестова'ли *միաբերան բողոքեցին.* голосова'ние прошло' единогла'сно *քվեարկությունն անցավ միաձայն:*
единогла'сность ի. *միաձայնություն, համերաշխություն, միաբանություն:*
единогла'сный *միաձայն, միաբան, համերաշխ, միաբերան:*
единодержа'вие *միահեծանություն:*
единодержа'вный *միահեծան:*
единоду'шие *միաբանություն, համերաշխություն:*
единоду'шно *միաբանորեն, միահամուռ կերպով, համերաշխորեն:*
единоду'шный *միաբան, համերաշխ, միահամուռ:*
единоженец (— нца) *միակին:*
единожёнство *միակնություն:*
единозву'чие *միահնչունություն:*
единокро'вие տես **единокровность.**
единокро'вность ի. *համահայրություն, արյունակցություն:*
единокро'вный *համահայր* (*հորից մեկ*), *արյունակից.* — брат *համահայր եղբայր, արյունակից եղբայր:*
единоли'чие *միանձնություն* (*միանձյա ղեկավարություն*):
единоли'чник *մենաշխատ, մենատես, մենանձնիկ:*
единоли'чно *միանձնաբար, միանձնորեն:*
единоли'чный *միանձնյա.* — ое руководство *միանձնյա ղեկավարություն:*
единомы'слие *համախոհություն, համամտություն:*
единомы'шленник *համախոհ* (*անձ*), *համամիտ:*
единомы'шленница *համախոհուհի, համամտուհի:*
единомы'шленный *համախոհ, համամիտ:*
единонасле'дник *միաժառանգ, մենաժառանգ:*
единонача'лие *միանձնյա իշխանություն, մենիշխանավորություն:*
единообра'зие *միատեսակություն, միօրինակություն:*
единообра'зно *միատեսակորեն, միօրինակաբար, միալար:*
единообра'зный *միատեսակ, միօրինակ:*
единоплеме'нник *ցեղակից, աղգակից:*
единоплеме'нница *ցեղակցուհի, աղգակցուհի:*
единоро'г կենդ. *միեղջյուր, միասրոտ.* — морской *միաժանի, նարվալ:*
единоро'дный 1. *միածին, միակ.* 2. *միասեռ, համասեռ.* — сын *միածին վորդի, միակ վորդի:*
единосу'щно *միադոյաբար, համադոյաբար:*
единосу'щность ի. *համադոյություն, միադոյություն:*
единосу'щный *համադո, միադո, համադոյական:*
единоутро'бный *արգանդակից, համամայր* (*մորից մեկ*). — ые братья *արգանդակից եղբայրներ, համամայր եղբայրներ:*
еди'нственно *միակ, միմիայն, մենակ:*
еди'нственность ի. *միակություն, յեզակիություն:*
еди'нственный *միակ, եզակի.* — ребёнок *միակ յերեխա.* — ая наде'жда *միակ հույս.* — ое число грм. *եզակի թիվ:*
еди'нство *միություն, միասնականություն.* еди'нство де'йствий *գործողությունների միասնականություն:*
еди'ный *միասնական, մեկ, մի.* — фронт *միասնական ճակատ.* — ая шко'ла *միասնական դպրոց.* ни еди'ного зву'ка *վոչ մի ձայն:*
е'дкий (— ая, — ое) *այրիչ, բարկ, ուտիչ.* պտկր. *վիրավորական, կծու, հեգնական.* — ая жи'дкость *ուտիչ հեղուկ.* — ая иро'ния *կծու հեգնանք:*
е'дко *կծու, վիրավորական ձևով, հեգնորեն:*
е'дкость ի. *այրողություն, կծվություն, բթվություն, բարկ լինելը:*
едо'к (едока') *ուտող, բերան:*
её 1. (она *դերանվան սեռ. հոլ.*) *նրա.* 2. (она *դերանվ. հայց. հոլ.*) *նրան, այն:*
ёж *վոզնի.* — морской *ծովոզնի:*
ежеви'ка *մոչ:*
ежего'дник *միամյա հանդես,* (*ժուռնալ*), *տարեդիրք:*
ежего'дно *ամեն տարի, յուրաքանչյուր տարի:*
ежего'дный *ամենամյա, տարեկան, ամեն տարվա, միամյա:*
ежедне'вно *ամեն օր, յուրաքանչյուր:*

ежедне'вный *ամենօրյա, որևէն.* — ая газе'та *ամենօրյա լրագիր, օրաթերթ:*

е'жели տես **е'сли.**

ежеме'сячник 1. *ամենամսյակ, միամսյակ.* 2. *միամսյա հանդես, ամսագիր:*

ежеме'сячно *ամեն ամիս, ամիսը մեկ անգամ, յուրաքանչյուր ամիս:*

ежеме'сячный *միամսյա, ամսական, ամենամսյա.* — журнал *ամսագիր, ամսօրյա հանդես, միամսյա ժուռնալ.* — ая подпи'ска *ամսական բաժանորդագրություն:*

ежемину'тно *ամեն րոպե, յուրաքանչյուր րոպե:*

ежемину'тный *ամեն րոպե կատարվող.* պտկր. *անընդհատ:*

еженеде'льник *շաբաթաթերթ, շաբաթյակ:*

еженеде'льно *ամեն շաբաթ, շաբաթը մեկ անգամ, յուրաքանչյուր շաբաթ:*

еженеде'льный *շաբաթական, շաբաթվա, ամեն շաբաթվա:*

ежено'чный *ամեն գիշեր կատարվող, ամեն գիշերվա:*

ежено'щно *ամեն գիշեր, յուրաքանչյուր գիշեր:*

ежено'щный տես **ежено'чный.**

ежеча'сно *ամեն ժամ, ժամը մեկ անգամ, յուրաքանչյուր ժամ:*

ежеча'сный *ամենժամյա, ամեն ժամ կատարվող, յուրաքանչյուր ժամվա:*

ёжик *ոզնիկ, փոքր ոզնի:*

ёжиться *կծկվել, կուչ գալ, կինճռոտվել.* պտկր. *ծախսերը չափավորել, ժլատանալ:*

ежо'вый *ոզնու.* держа'ть кого'-ниб'удь в ежёвых рукави'цах *մեկին խիստ պայմաններում պահել, մեկին իր բռում պահել:*

езда' *երթ, երթևեկություն (կառքով, ձիով), ձիավարություն, կառավարություն.* — верхова'я е'зда *ձիով երթևեկություն, հեծանվով երթևեկություն, հեծանվային երթևեկություն:*

е'здить (е'зжу, е'здишь, е'здят) *հեծած երթևեկել, կառքով, ձիով գնալ, ձիավարել, ճանապարհորդել, շրջել.* ездить по всему свету *ամբողջ աշխարհը շրջել, ամբողջ աշխարհը ճանապարհորդել:*

ездово'й hբետ. *ձիավար.* — пе'рвого уно'са *առաջին լուծքի ձիավար, հոբիկի ձիավար.* — сре'днего уно'са *միջնալուծքի ձիավար:*

ездо'к (— дока') *ձիավոր, հեծյալ, կառապնաց:*

Езо'п տես **Эзоп.**

езо'повский տես **эзо'повский.**

езуи'т տես **иезуит.**

ей (она *դերանվ. տրակ. հոլովը*) *նրան:*

ей-бо'гу! *աստվա՛ծ վկա:*

ей-е'й *ճշմարի՛տ, իրա՛վ, այո՛:*

Екатери'на *Եկատերինա, Կատարինե:*

екатери'нинский (— ая, — ое) *Եկատերինյան:*

ёкнуть *խփել, հարվածել, դողալ, վախենալ.* се'рдце ёкнуло *սիրտը դողաց:*

е'ле, е'ле-е'ле *հազիվ, հազիվ-հազ, մի կերպ.* он еле-еле успел *նա հազիվ-հազ կարողացավ:*

епе'й *ձիթենու յուղ, բուսայուղ, ոճյուղ:*

епе'йность ի. *մեղմություն, փափկություն, հեզահամբուրություն:*

епе'йный *ձիթյուղային, բուսայուղի.* պտկր. *մեղմ, հեզահամբույր, փափուկ:*

елеопома'зание տես **пома'зание.**

ели'ко *վորքան, վորչափ.* — возможно *վորքան հնարավոր է:*

Елисе'йские поля' *Ելիսյան դաշտեր:*

ёлка 1. *յեղևնի.* 2. *տոնածառ:*

ело'вый *յեղևնու, յեղևնուց, յեղևնյա.* — лес *յեղևնու անտառ, յեղևնանտառ.* — ая игла' *յեղևնու փուշ, յեղևնափուշ.* — шишка *յեղևնակոն:*

ёлочка *յեղևնիկ, տոնածառիկ:*

ель ի. *յեղևնի:*

е'льник *յեղևնուտ, յեղևնու անտառ:*

ёмкий (— ая, — ое) *տարողաչատ, խոր, շատատարող, մեծատարող:*

ёмкость ի. *տարողություն, խորություն, տարողաշատություն, շատատարողություն, մեծատարողություն.* ёмкость котла' *կաթսայի տարողությունը.* ме'ра ёмкости *տարողաչափ, տարողության չափ:*

ему' (он և оно' *դերանունների տրական հոլովը*) *նրան.* ему нет равного *նրա հատը չկա, նա միակ է, նա անզուգական է:*

ено'т կենդ. *ջրարջ, լողացող արջ, լուղարջ:*

ено'товый *ջրարջի մորթուց կարած, ջրարջենուց:*

епанча' *տառատոկ, յուինջի, այծենա-կաճ:*
епа'рх *թեմակալ, թեմապետ, եպարքոս:*
епархиа'льный *թեմական, թեմի·* — начальник *թեմական առաջնորդ, թեմակալ:*
епа'рхия *թեմ, հրջան:*
епи'скоп *եպիսկոպոս:*
епископа'льный *եպիսկոպոսական:*
епископа'т *եպիսկոպոսարան, եպիսկոպոսական թեմ, եպիսկոպոսություն:*
епи'скопский (— ая, — ое) *եպիսկոպոսական·* — посо'х *եպիսկոպոսական գավազան·* — сан *եպիսկոպոսություն, եպիսկոպոսական աստիճան·* — ая ми'тра *եպիսկոպոսական խուրձ:*
епи'скопство *եպիսկոպոսություն (տիտղոս):*
епитимья' *ապաշխարանք:*
епитрахи'ль *ի·* *փորուարար:*
ерала'ш 1· *խառնաչփոթություն, չփոթ, անկարգություն·* 2· *անհեթեթություն, անմիտ բան, դատարկ բան·* у него в голове ералаш *նրա գլխում խառնափնթորություն է տիրում:*
ерепе'ниться *գոռհկ· թարավել, համառակվել, համակորովել:*
е'ресь *ի·* *հերետիկոսություն, հերձվածություն, հերձված:*
ерети'к *հերետիկոս, հերձվածող:*
ерети'ческий (— ая, — ое) *հերետիկոսային, հերետիկոսական, հերձվածողական:*
ерети'чество *հերետիկոսություն, հերձվածողություն:*
ерети'чка *հերետիկոսուհի, հերձվածողուհի:*
ёрзать *անհանգիստ լինել, հանգիստ չնստել, այս ու այն կողմն ընկնել, քաշ գալ:*
ермо'лка *թասակ:*
ерофе'ич *բուլսերով համեմած ողի, համեմողի:*
еро'шить *խճճել, դդղդել, քրքրել:*
еро'шиться 1· *խճճվել, դդղդվել, ցից-ցից կանգնել, բիր-բիր լինել·* 2· *համառել, համակորություն անել, խրտնել:*
ерунда' *անհիմն բան, անմիտ բան, դատարկ բան, անհեթեթություն·* он говорит ерунду *նա անմիտ բան է ասում, նա դատարկ բան է ասում:*
ерунди'ть (— ди'шь, — дя'т) *դատարկ դուրս տալ, անմիտ բան ասել, հիմար բաներ ասել:*
еруно'к (— нка') *անկյունահատ (գործիք):*
ёрш *կենդ· աքերին (ձուկ):*
ерши'стый *համառ, համակորով, հաստակողմ:*
ерши'ться *համառել, համակորություն անել, հաստակողմություն անել:*
есау'л *հեսավուլ (կազակաղորի կապիտան):*
е'сли *եթե, եթե վոր:*
е'сли бы *եթե վոր, եթե·* е'сли бы он пришёл... *եթե նա գար...* если бы да кабы, во рту росли' бы бобы... «*եթեն*» *վոր ցաննես, բակլա դուրս կգա·* если бы не она, то... *եթե նա չլիներ, ապա...* если только *եթե միայն:*
есмь (быть *բայի ներկա ժամանակի եզակի առաջին դեմքը*) *եմ, եմ·* տես **быть.**
есте'ственник *բնագետ:*
есте'ственно *բնականաբար, բնական կերպով, բնականորեն·* вполне есте'ственно *միանգամայն բնական է, լիովին հասկանալի է:*
есте'свенно - нау'чный *բնական-գիտական, բնագիտական:*
есте'ственность *ի·* *բնականություն, բնական լինելը:*
есте'ственный *բնական·* отбор *բնական ընտրանք·* — ая потре'бность *բնական կարիք, բնական պահանջ·* — ая исто'рия *բնական պատմություն, բնապատմություն:*
естество' *բնություն, կյություն, գոյակ:*
естествове'д *բնագետ:*
естествове'дение, естествозна'ние *բնագիտություն:*
естествоиспыта'тель *ա·* *բնախույզ:*
естествоиспыта'тельница *բնախուզուհի, բնախույզ կին:*
есть I (*անց·* был, была'. быть *բայի ներկայի եզակի 3 դեմքը*) *կա, է·* у меня есть *ես ունեմ·* есть ли у вас деньги? *վոզ ունե՞ք դուք, արդյոք·* это есть наш последний бой *այս մեր վերջին կռիվն է:*
есть II (ем, ешь, ест, едим, едите,

едят; ացց· եմ, ела; հրմ· ешь, ешьте) *ուտել*· есть с большим аппети'том *մեծ ախորժակով ուտել*· есть за двоих *չորկու մարդու չափ ուտել*· дым ест глаза *ծուխն աչքերը մրմոռացնում է, ծուխն աչքերը ցավեցնում է*;

ефе'с տես **эфес.**

Ефра'т տես **Евфрат.**

ефре'йтор ռազմ· *մի-քնեքանի, քնեքավոր, քնեքանի*:

е'хать (е'ду, — дешь, — ду'т) *գնալ (ձիով, կառքով), ճանապարհորդել*· ехать за'йцем *առանց տոմսի գնալ, անտոմս ճանապարհորդել*· е'хать в о'тпуск *արձակուրդ գնալ*· тише е'дешь, дальше будешь տես **дальше.**

ехи'дна կենդ· *իժ, քարբ*:

ехи'дник *իժի, իժային*:

ехи'дничать *նենգություն անել, սճություն անել*:

ехи'дно *նենգաբար, չարասրտորեն, ոճաբար*:

ехи'дный *նենգ, ոճաբարո, նենգամիտ*· — ое замеча'ние *չարանենգ նկատողության, նենգ դիտողություն*:

ехи'дство *նենգություն, չարասրտություն, ոճություն*:

ехи'дствовать (— вую, — вуешь, — вуют) տես **ехидничать.**

ещё *դեռ, դեռևս, կրկին, ելի, տակավին*· ещё больше *ել ավելի, առավել ևս*· ещё-бы! *անշո՛ւշտ, հարկա՛վ, իհա՛րկե, չե՛ մի*· ещё столько же *ելի նույնքան, դարձյալ նույնքան*· он ещё дитя *նա դեռ չերեխա չե*· всё ещё *դեռևս, տակավին, այնուամենայնիվ*· что ещё скажете? *ուրիշ ի՞նչ կասեք, ել ի՞նչ կասեք*:

е'ю (она *դերանվան գործիական հոլովը*) *նրանով, նրանից*· мы довольны ею *մենք գոհ ենք նրանից*:

Ж

Ж, ж *ժ, ժ*:

ж տես **же.**

жа'ба 1· կենդ· *դոդոչ*· 2· բուժ· *անդինա, կոկորդի բորբոքում*· — грудна'я *կրծքի հեղձուկ, կրծհեղձուկ*:

жа'бий (— ья, — ье) *դոդոչի*:

жа'бник կենդ· *դորտադդի*:

жабо' *ժաբո, կրծկալ, կրծկապ*:

жаброви'дный *խռիկաձև, քիմուխտաձև*:

жаброды'шащие կենդ· *քիմուխտավորներ, խռիկավորներ*:

жа'бры հ· կենդ· *խռիկներ, ձկնականջներ, քիմուխտներ*:

жаве'ль: жа'велева жи'дкость *ժավելյան հեղուկ*:

жа'воронок (— нка) *արտույտ, արտուտ*:

жа'дничанье *ագահություն անելը*· տես **жадность.**

жа'дничать *ագահություն անել, աչքածակություն անել*:

жа'дно *ագահաբար, ագահությամբ*:

жа'дность հ· *ագահություն, աչքածակություն*· պտկր· *բուռն փափագ, տենչ, անզուսպ ցանկություն*:

жа'дный *ագահ, աչքածակ, անկշտում*· պտկր· *տենչացող, փափագող*· жа'дный в деньгам *փողի ծարավ ունեցող, փողի ծարավի, փողամոլ*:

жа'жда *ծարավ, տենչ, փափագ*· — завоева'ний *նվաճումների ծարավ*· томи'мый жа'ждой *ծարավից տանջվող, ծարավատաչոր*· томи'ться от жа'жды *ծարավից տանջվել, պապակվել*· утоля'ть жа'жду *ծարավը հագեցնել*:

жа'ждать (— жду, — дешь, — дут) *ծարավել, տենչալ, փափագել*:

жа'ждущий (— ая, — ее) *ծարավի, ծարավող*:

жаке'рия պատմ· *ժակերիա (գյուղացիապստամբություն Ֆրանսիայում 1357 թվին)*:

жаке'т *ժակետ (զգեստ)*:

жаке'тка *ժակետիկ*:

Жакка'рдов стано'к *ժակկարդյան հաստոց, ժակկարդյան դազդյահ*:

Жакт (Жилищно-арендное кооперативное товарищество) *Բնակվարձկոոպ (Բնակարան-վարձակալակ· կոոպերատ· ընկերություն)*:

жале'йка սրինգ, *յեղեգնափող*:

жа'ление *խայթոտմ, կծելը, խայթելը*:

жале'ть 1· *խղճալ, կարեկցել, ցավել*· 2· *ափսոսալ, խնայել*· жале'ть де'-

нег *վաղը խնայել*. жале'ть о поте'рянном вре'мени *կորցրած ժամանակին ափսոսալ*. жалеть о своих ошибках *իր սխալների համար ցավել*։

жа'лить *խայթել, կծել*. щукр. *խոցել, խիստ վիրավորել*։

жа'литься տես **жалеть** 1.

жа'лкий (— ая, — ое) *խեղճ, վողորմելի, արդահատելի, խղճուկ, խղճալի, տխուր*. — ая фигу'ра *վողորմելի մարդ, չնչին մարդ, խղճուկ դեմք*։

жа'лко 1. *վողորմելիորեն, խղճուկ կերպով, արդահատելիորեն, տխուր*. 2. *ափսոս է*. мне его жалко *ես նրան խղճում եմ, ես ափսոսում եմ նրան*. как жалко! *ինչպե՛ս ցավալի է, ափսո՛ս*. жалко смотреть *ցավում ես նայելիս, մեղք գալիս է նայելիս*. тебе жалко средств? *դու խնայո՞ւմ ես միջոցները*։

жа'ло 1. *խայթոց*. 2. *թերան (դրծիքի)*։

жа'лоба *դանդատ*. — аппелляцио'нная *վճռաբեկության դանդատ, վճռաբեկ դանդատ*. — кассацио'нная *վճռաբեկության դանդատ, վերաքննիչ դանդատ*. — частная *մասնավոր դանդատ*. книга для жа'лоб *դանդատների դիրք, դանդատամատույան*։

жа'лобно *լալագին, աղիողորմ, տխուր կերպով*։

жа'лобный (для ж'алоб) 1. *դանդատի*. 2. *խղճալի, աղիողորմ, տրխրալի, տխուր, սրտաճմլիկ*. — ая кни'га *դանդատամատույան*. — ая песня *տխուր յերգ*։

жа'лобщик *դանդատավոր*։

жа'лобщица *դանդատավորուհի*։

жа'лованный *շնորհած, պարգևած*. — ая гра'мота պատմ. *շնորհագիր, շնորհաթուղթ*։

жа'лованье *ռոճիկ*։

жа'ловать (— лую, — луешь, — ют) 1. *շնորհել, պարգևել*. 2. *սիրալիր լինել, լավ վերաբերվել, բարեհաճ լինել*. 3. *գալ, շնորհ բերել*. он редко к нам жалует *նա հազվադեպ է գալիս մեզ մոտ, նա ուշ-ուշ է այցելում մեզ*։

жа'ловаться (— луюсь, — луешься, — луются) [на кого-либо, на что-либо, кому-либо] *դանդատվել (մի բանից, մեկի վրա, մեկին)*։ жаловаться на кого-либо в суд *մեկի վրա դանդատ տալ դատարան, մեկի դեմ դանդատ տալ դատարան*. жаловаться на головную боль *դանդատվել գլխացավից*։

жалонёр *ճողոպրդ, ճողհար*։

жа'лостливый *կարեկից, վողորմած, գթասիրտ*։

жа'лостливо, жа'лостно *խղճալի կերպով, վողորմելի կերպով, արդահատելի կերպով, տխուր*։

жа'лостный տես **жалобный** 2. — ая песня *տխուր յերգ, թախծալի յերգ, աղեկտուր յերգ*։

жа'лость ի. *կարեկցություն, խղճահարություն*. из жалости *կարեկցությունից, կարեկցաբար, խնայելով, խնայահարվելով*. какая жа'лость! *ինչպե՛ս ցավալի է, վորքա՛ն խղճալի է*։

жалча'йший (— ая, — ее) *ամենախղճալի, ամենավողորմելի, ամենախղճուկ, ամենաարդահատելի*։

жаль *ցավալի է, մեղք է, ափսոս է*. ему' никого' не жаль *նա վոչ վոքի չի խղճում, նա վոչ վոքի չի խնայում*. до сме'рти жаль *խորապես ցավում եմ, չափազանց ցավալի է*. жаль его *ափսոս է նա, ես նրան ափսոսում եմ*. ему жаль куска хлеба *նա մի կտոր հացը խնայում է*։

жалюзи' *չ. ժերտափեղկ*։

жанда'рм *ժանդարմ*։

жандарме'рия *ժանդարմերիա*։

жанда'рмский (— ая, — ое) *ժանդարմական*։

Жанна-д'Арк *Ժաննա-դ'Արկ (Որլեանի կույսը)*։

жанр *ժանր, տեսակ, սեռ*։

жанри'ст *ժանրիստ, կենցաղանկարիչ, բարքանկարիչ*։

жа'нровый *ժանրային*. — ая жи'вопись *ժանրային նկարչություն, կենցաղանկարչություն, բարքանկարչություն*։

жанти'льничать տես **жеманиться**.

жар (ներգ. в жару', на жару') *տապ, տապություն, տապ*. щукр. *կեռանդ, հուր, կրակ, սաստիկ ցանկություն*. — воинственный *ռազմական հուր, ռազմական կեռանդ*. как жар гореть *կրակի պես այրվել, կրակի պես վառվել*. чужими руками жар загребать *ուրիշի ձեռքով կրակից հա-*

դժանահներ հանել· задать кому-нибудь жару *մեկին ծեծել, մեկին հանդիմանել, մեկին նախատել, մեկին կերցնել*· приняться с жаром за работу *յեռանդով աշխատանքի կրպչել, տաք-տաք աշխատանքի ձեռնարկել*· нагнать кому-нибудь жару *մեկին վախեցնել, մեկի սիրտն ահ գցել*:

жара' (հոգն. жары') *չոգ, տաքություն*· — нестерпи'мая *անտանելի չոգ, անհանդուրժելի չոգ*· — солнечная *արեգակի տաքություն, արևի տաքություն*· — летняя *ամառային չոգ, ամառվա չոգ*:

жарго'н *ժարգոն, բարբառ*· — воровско'й *դողերի բարբառ, դողերի լեզու*· говорить на жаргоне *ժարգոնով խոսել*:

жарго'нный *ժարգոնային, բարբառային*:

жардинье'рка *ծաղկահարդ, ծաղկադամբյուղ, ծաղկակողով*:

жа'рение *այրում, տապակում, բովում, խորովում, այրելը, տապակելը, բովելը, խորովելը*:

жа'реный *այրած, տապակած, բոված, խորոված*· пахнет жа'реным *խորոված բանի հոտ է գալիս, այրված բանի հոտ է գալիս, աղանձած բանի հոտ է գալիս*· почуять жа'реное մտրմ· *իր ոգուտը հասկանալ*:

жа'рить *այրել, տապակել, բովել, խորովել*:

жа'риться *այրվել, տապակվել, բովվել, տոչորվել, խորովվել*· жа'риться на со'лнце *արևի տակ այրվել, արևի տակ խաշվել*:

жа'ркий (— ая, — ое) 1· *չոգ, տաք, կիզիչ*· 2· *թունդ, բուռն*· — день *չոգ որ*· — бой *տաք կռիվ, թունդ կռիվ*· была жа'ркая стычка *թունդ բաղխում տեղի ունեցավ, թունդ կռիվ տեղի ունեցավ*:

жа'рко *տաք, ջերմորեն, բուռն կերպով, տաք-տաք*· жарко! *չոգ է, տաք է*:

жарко'е *տապակած (կերակուր)*:

жаро'вня *կրակարան, քուրա, մանղալ*:

жаропонижа'ющий (— ая, — ее) *տաքությունն իջեցնող, ջերմիջուցչ*· — ее сре'дство *տաքությունն իջեցնող միջոց, ջերմիջուցչ միջոց*:

жар-пти'ца *հրաթռչուն, փյունիկ, հրահավ, սինամհավք*:

жарча'йший (— ая, — ее) *ամենաջերմ, ամենատաք, աստիճ տաք*:

жа'рче *ավելի տաք, ավելի ջերմ, ավելի բուռն*:

жасми'н բոտ· *հասմիկ*:

жа'тва *հունձ, հնձելու ժամանակը, հնձելը, հնձում*:

жа'твенный *հնձի, հնձող, հնձիչ*· — ая машина տես **жне'йка**.

жать I (жну, жнёшь, жнут; հրմ. жни) *հնձել, քաղել*:

жать II (жму, жмёшь, жмут; հրմ. жми) *սեղմել, մղել, ճնշել, քամել, հուպ տալ*· жать руку *ձեռքը սեղմել*· боти'нки жмут *կոշիկները սեղմում են*:

жа'ться (жмусь, жмёшься, жму'тся; հրմ. жмись) 1· *սեղմվել, մղվել, քամվել*· 2· *ճնշվել, քաշվել*· 3· *ժլատություն անել, խնայել*· жа'ться друг к дру'гу *միմյանց սեղմվել, իրար կպչել*:

жбан *վայտաման, փայտե աման*:

жва'чка *վորոճում, վորոճալը, վորոճածք, ծամում, ծամելը, ծամվածք*:

жва'чный *վորոճման, վորոճող, վորոճացող*· — ое живо'тное *վորոճող կենդանի*:

жгут *կեմ, ոլոր, քուղ, լարան*:

жгу'тик կենդ· *ծոլամոմ*:

жгу'честь ի· *այրողություն, ապատկություն, կրակոտություն*:

жгу'чий (— ая, — ее) *այրող, տոչորող, կսկծալի*· պտկր· *աստիճ, հրաթորթոք, կրակոտ*· — ая боль *այրող ցավ, կսկծալի ցավ*· — ие глаза *կրակոտ աչքեր, վառվռուն աչքեր*:

ждать (жду, ждёшь, ждут; հրմ. жди) *սպասել, հուսալ, ակնկալել*· ждать до конца' *սպասել մինչև վերջը*· де'ло не ждёт *գործն անհետաձգելի է, գործը չի սպասում*:

же, ж *իսկ, հենց, բայց, սակայն, վերջապես, ևեթ, դե՛հ*· зачем же ты взял? *իսկ ինչո՞ւ դու վերցրիր, ապա դու ինչո՞ւ վերցրիր*· там же *հենց այնտեղ, այնտեղ իսկ*· всё же, однако-ж *այնուամենայնիվ, դարձյալ, բայց և այնպես*· тот же *նույն այդ հենց նույն*· он же, она' же *նույն ինքը, նա ինքը (փաստաթղթերում)*·

когда же? *վերջապես յե՞րբ, յե՞րբ վերջապես*. ведь же *չե՞ որ*. за'втра же *հենց վաղը, վաղը ևեթ*. он пойдёт, я же останусь *նա կգնա, իսկ յես կմնամ*:

жева'ние *ծամում, վորոճում, ծամելը, վորոճալը*:

жева'тельный *ծամելի, ծամելու, վորոճալու*:

жева'ть (жую', жуёшь, жую't) *ծամել, վորոճալ, ծամծմել*:

жезл *գավազան, մական, ցուլ, ցպիկ*:

жела'ние *ցանկություն, տենչ, փափագ, իղձ, մտադրություն, կամեցողություն*. — злостное *չարանենգ մտադրություն, չար կամեցողություն*. — нетерпеливое *անհամբեր ցանկություն*. — стра'стное *բուռն ցանկություն, սաստիկ ցանկություն*. по жела'нию *ըստ ցանկության, ցանկությամբ*. при всём своём желании не могу' *հակառակ իմ բուռն ցանկության չեմ կարող. ևնայած վոր յես չատ եմ ուզում, սակայն չեմ կարող*. гореть жела'нием տես **гореть**.

жела'нный *ցանկալի, բաղձալի, սիրելի, ըղձալի*:

жела'тельно *ցանկալի յե, բաղձալի յե*. желательно было бы пойти *ցանկալի յեր գնալ, ցանկալի կլիներ գնալ*:

жела'тельность *f*. *ցանկալիություն, ցանկալի լինելը, ըղձալիություն, բաղձալիություն*:

жела'тельный *ցանկալի, ըղձալի, բաղձալի*. — ое наклоне'ние *ընդ*. *ըղձական եղանակ*:

желати'н 1. *ժելատին, դոնդող*. 2. *սոսինձ*:

желати'новый *ժելատինե, ժելատինից, դոնդողային*:

жела'ть *ցանկանալ, կամենալ, բաղձալ, փափաղել, մաղթել*. желать добра *բարի կամենալ, բարիքը ցանկանալ*. жела'ть чьей-либо поги'бели *վորևե մեկի կորուստը ցանկանալ*. желаю вам счастья *բախտավորություն եմ ցանկանում ձեզ, երջանկություն եմ ցանկանում ձեզ*. желал бы я знать *կուզենայի իմանալ, յես կցանկանայի գիտենալ*. желающий *ցանկացող, կամեցող, ուզող*. не оставляет желать лучшего *ձգտանից լավը չի լինի, միանգամայն լավ է*. желаю всего лучшего *ցանկանում եմ ամենայն բարիք, մնաք բարով*:

желва'к *բուժ. ուռուցք, խուլ, յելունդ*:

желе' *ժելե, դոնդողակ (քաղցրեղեն)*:

железа' *կմխ*. *գեղձ, խիլ*. — железа' слюнна'я *ստամոքսագեղձ*. — миндалевидная *նշաձև գեղձ, նշագեղձ*. — секреторная *զատական գեղձ, արտազատիչ գեղձ*:

желе'зистый *յերկաթային, յերկաթավուն, յերկաթ պարունակող*. — препара't *յերկաթային նյութ, յերկաթ պարունակող նյութ, յերկաթային պատրաստուկ*:

желези'стый *գեղձային, գեղձոտ*:

желёзка տես **железа'**.

желе'зка, желе'зко (*հոգ*. — ки) *յերկաթիկ, լեզվակ*. — руба'нка *ռանդայի լեզվակ*. — пилы' *սղոցի յերկաթիկ*:

желе'зная доро'га *յերկաթուղի*. — — местного значения *տեղական նշանակություն ունեցող յերկաթուղի*. — — окружная *շրջագծային յերկաթուղի*. — — воздушная *ոդային յերկաթուղի*. — — зубчатая *ատամնավոր յերկաթուղի, ժանեկավոր յերկաթուղի*. — — подземная *ստորերկրյա յերկաթուղի*. — — правительственная *կառավարական յերկաթուղի*. — — частная *մասնավոր յերկաթուղի*. — — одноколейная *միաղուղի յերկաթուղի, միածիր յերկաթուղի*. — — двухколейная *յերկաղուղի յերկաթուղի, յերկածիր յերկաթուղի*. — — многоколейная *բազմաղուղի յերկաթուղի, բազմածիր յերկաթուղի*. — — узкоколейная *նեղաղուղի յերկաթուղի, նեղածիր յերկաթուղի*. — — ширококолейная *լայնաղուղի յերկաթուղի, լայնածիր յերկաթուղի*:

железнодоро'жник *յերկաթուղային (բանվոր–ծառայող), յերկաթուղայկան, յերկաթուղորդ*:

железнодоро'жный *յերկաթուղային, յերկաթուղու*. — путь *յերկաթուղային ճանապարհ, յերկաթուղու ճանապարհ*. — ая ве'тка *յերկաթուղու ճյուղ, յերկաթուղաճյուղ*. — ая на'сыпь *յերկաթուղու լիր, յերկաթուղալիր*. — ая сеть *յերկաթուղային ցանց, յերկաթուղացանց*.

— об движе'ние *երկաթուղային շարժում*:
желе'зный *երկաթե, երկաթյա, երկաթի*. — купоро'с *երկաթի արջասպ, երկաթարջասպ*. — закон заработной платы *աշխատավարձի երկաթե օրենք*. — ая охра *երկաթի օքրա*. — ая руда *երկաթահանք, երկաթի հանքաքար*. — ые опилки *երկաթաթեփ, խարտուք, երկաթի սղոցուք*:
железня'к 1. hutif. *երկաթաքար*. 2. բուս. *երկաթախոտ*. 3. *երկաթուրծ աղյուս*:
желе'зо *երկաթ*. — иодистое *յոդերկաթ*. — листово'е 1. *թերթերկաթ*. 2. *թիթեղ*. — мачтовое *կայմերկաթ*. — полосовое *շերտերկաթ*. — с пластинчатой структурой *թիթեղնաձև կազմուվթյամբ յերկաթ*. — сварочное *եռացրած յերկաթ, յեռած յերկաթ*. — сортовое *ձևավոր յերկաթ*. — тонкое листово'е *նրբաթերթի յերկաթ*. — тянучее *ձգուն յերկաթ*. — фасонное տես **сортово'е**. — хрупкое *փխրուն յերկաթ*:
желе'зо - бето'н *երկաթ–բետոն*:
железоде'лательный зовод *երկաթի գործարան, յերկաթագործարան*:
железопрока'тный завод *յերկաթագրանակման գործարան, յերկաթգլանման գործարան*:
железопла'вильная печь *յերկաթահալոց, յերկաթահալ վառարան*:
железосодержа'щий (— ая, — ее) *յերկաթ պարունակող*:
жёлоб (hոգli. — лоба' և — ло'бья) ճոռ, նավ, վաք, փողրակ. տեխն. ակոս, փորակ. — кровельный *ջրոդան, նավդան*. — сточный *կեղտաջրի փողրակ*:
желоби'ть (— блю', — би'шь, — бя'т) տեխն. *փորել, ակոսել, ակոսատել*:
желобо'к (— бка') 1. ճոռիկ. 2. տեխն. *փորակ, ակոսիկ*. с желобко'м *փորակավոր, ակոսիկով, ակոսիկավոր*:
жёлтенький (— ая, — ое) 1. *դեղնավուն, քիչ դեղին*. 2. *դեղնած, դեղնուկ (մարդու մասին)*:
желте'ть *դեղնել, դեղնին տալ*:
желтизна' *դեղնություն*:
желти'ть (желчу', — ти'шь, — тя'т) *դեղին գույնով ներկել, դեղնացնել, դեղին ներկել*:
желтобрю'хий (— ая, — ое) *դեղնափոր, դեղին փորով*:
желтова'тость ի. *դեղնավունություն*:
желтова'тый տես **жёлтенький.**
желтогла'зый *դեղնաչք, դեղին աչքերով, դեղնաչյա*:
желтогру'дый *դեղնակուրծք, դեղին կրծքով*:
желтокори'чневый *դեղնադարչնագույն, դեղնակինամոնագույն*:
желторо'тый юнец *դեռահաս ադա, անփորձ տղա, խակ պատանի*:
желто'к (— тка') *դեղնուց*:
желто'чный *դեղնուցի, դեղնուցային, դեղնուցից չինած*:
желту'ха *դեղնախտ, դեղնացավ, դալկություն*:
желту'шный *դեղնախտի, դեղնացավի, դեղնախտավոր*:
жёлтый *դեղին*. — крест *ռազմ. դեղին խաչ*. Жёлтая кни'га *քաղ. Դեղին դիրք*. — ая опа'сность *դեղին վտանգ*. — ая пре'сса *դեղին մամուլ*:
желудёвый ко'фе *կաղնասուրճ, կաղնուց պատրաստած սուրճ*:
желу'док (— дка) *ստամոքս*. — ве'рхний *վերին ստամոքս (կենդանիներ)*, *հաղարաթերթիկ*. расстро'йство желудка *ստամոքսի խանգարում*:
желу'дочек (— чка) *խոչ*. — сердца *սրտախոչ*:
желу'дочный *ստամոքսային, ստամոքսի*. — ая боле'знь *բուժ. ստամոքսախտ, ստամոքսային հիվանդություն*:
желу'дочная го'рькая *ստամոքսի դառնուկ, ստամոքսադառնուկ*:
жёлудь ա. *կաղին, խոզակաղին*:
жёлчно *մաղձոտությամբ, մաղձոտաբար, մաղձոտ կերպով*:
жёлчность ի. *մաղձոտություն*. պտկր. *դառնություն, չարասրտություն*:
жёлчный *մաղձային, մաղձի, լեղու*. պտկր. *չար, մաղձոտ*. — ка'мень *մաղձաքար, լեղեքար*. — пузырь *մեղձապարկ, լեղեպարկ*:
жёлчь ի. *մաղձ, լեղի*. изливать жёлчь *մաղձը թափել*:
жема'ниться *կոտրատվել, սեթևեթել*:
жема'нница *կոտրատվող կին, սեթևեթող կին, սեթևեթուհի*:
жема'нно *կոտրատվելով, սեթևեթանքով*:

жема'нный *կատարավոր, սեթևեթ*:
жема'нство *սեթևեթություն, կատարավել*:
же'мчуг (հոգե. — чуга') *մարգարիտ*. ловить жемчу́г *մարգարիտ վորսալ*. иска'тель же'мчуга *մարգարիտ վորոնող, մարգարտախույզ*:
жемчу'жина, жемчу'жинка *մարգարտահատ, մարգարտի հատիկ, մարգարիտ*:
жемчу'жный *մարգարտե, մարգարտյա*. — ая раковина կեն. *մարգարտախեցի, մարգարտաբեր*. — ое ожере'лье *մարգարտե մանյակ*:
жена' (жёны, жён) *կին, կնիկ*. — сварли'вая *կռվարար կին, չար կին*:
жена'тый *ամուսնացած*:
Жене'ва աշխգր. *Ժնև, Ժենև*:
жене'вец (— вца) *Ժնևցի, Ժենևցի*:
жене'вка *Ժնևուհի, Ժենևուհի*:
жене'вский (— ая, — ое) *Ժնևյան, Ժենևյան, Ժենևի, Ժնևի*:
Жене'вское о'зеро *Ժնևի լիճ, Ժենևի լիճ*:
же'нин *կնոջ, կնկա*:
жени'ть *ամուսնացնել, պսակել*:
жени'тьба *ամուսնություն, կարգվելը*:
жени'ться (на ком-либо) *ամուսնանալ (մեկի հետ)*:
жени'х *փեսացու, փեսա, նշանած*. быть в положе'нии жениха' *հարսնացու վնտռել, փեսացուի վիճակ ունենալ*:
жёнка *կնիկ, սրբկի' կին*:
женолю'бец (— бца) *կնասեր, կնամոլ (մարդ)*:
женолюби'вый *կնասեր, կնամոլ*:
женолю'бие *կնասիրություն, կնամոլություն*:
женоненави'стник *կնատյաց, կանանց ատող*:
женоненави'стнический (— ая, — ое) *կնատյացական*:
женоненави'стничество *կնատյացություն, կանանց ատելը*:
женообра'зный, женоподо'бный *կնակերպ, կնանման*:
женорганиза'тор *կանանց կազմակերպիչ*:
женотде'л *կին-բաժին*:
же'нский (— ая, — ое) *իգական, կանացի, կանանց, որիորդաց*. — род քեր. *իգական սեռ*. — ая зре'лость *կանացի արբունք, կանացի հասունություն*. — ое оконча'ние քեր. *իգական վերջավորություն*. — ое учи'лище *որիորդաց դպրոց, աղջիկների դպրոց*. по-же'нски *կանանցպաբար, կնոջ նման*:
же'нственно *կանացկորեն, կանացկաբար*:
же'нственность ի. *կանացկություն, կանացի բնավորություն, կնաբարոյություն*:
же'нственный *կանացկական, կանացի, կնաբարո*:
жёнушка տես **жёнка**.
же'нщина *կին*. — за'мужняя *ամուսնացած կին, արամբի*. — передовая *առաջադեմ կին*. — публи'чная *հասարակաց կին*. же'нщина-врач *կին բժիշկ, բժշկուհի*:
жердня'к *մատղաշ ծառեր, ձողեր*:
жердь ի. *ձող, ձողան*:
жерёбая кобыла *ծանրաձի մատակ, հղի զամբիկ*:
жеребёнок (— нка; հոգե. **жеребя'та**. — бя'т) *քուռակ, մորուկ*:
жереба'ц (— бца') *հովատակ, հոտատակ, վորձ ձի*. — слу'чный, — случно'й *զուգավորման հովատակ, արտադրող հովատակ, բեղմնահովատակ*:
жереби'ться (— би'шься, — бя'тся) *քուռակ բերել, ծնել (ձիու մասին)*:
жеребо'вка տես **жеребьёвка**.
жеребцо'вый *հովատակի, հոտատակի, վորձ ձիու*:
жере'бчик *վորձ քուռակ, մատղաշ հովատակ*:
жеребьёвка *վիճակահանություն, վիճակ հանելը, վիճակ ձգելը*:
жеребя'тина *մորուկի միս, քուռակի միս*:
жеребя'чий (— ья, — ье) *քուռակի, մորուկի*:
же'рех կեն. *ծուխածի, ձիաճուկ*:
жерло' 1. *բերան, փողաբերան, յերախ*. 2. *խառնարան (հրաբխի բերան)*:
жёрнов (— нова', — во'в) *ջրաղացքար, ջաղացաքար, յերկան, յերկանաքար*:
же'ртва *զոհ, զոհաբերություն, վողջակեզ, մատաղ*. приносить жертву, приноси'ть в же'ртву *զոհ անել, զոհ մատուցել, զոհ բերել, զոհաբերել, զոհել*. сделаться жертвой *զոհ դառնալ, զոհ դնալ*:

же'ртвенник զոհարան, զոհասեղան։
же'ртвенный զոհի, զոհաբերության։
же'ртвование զոհում, զոհաբերում, զոհ բերելը, զոհ անելը, զոհելը։
же'ртвователь ա· զոհիչ, զոհաբեր, զոհատար։
же'ртвовательница զո՛հաբերուհի, զոհատարուհի, զոհ անող կին։
же'ртвовать (— вую, — вуешь, — вуют) զոհել, զոհաբերել, զոհ բերել· — собо'й լրեն զոհել, զոհվել, լրեն զոհ բերել։
жертвоприноси'тель զոհաբերող, զոհատար, զոհ բերող։
жертвоприноше'ние զոհաբերություն, զոհ բերելը, զոհաբերում։
жест ժեստ, շարժում, շարժմունք· — красивый գեղեցիկ ժեստ, գեղեցիկ շարժմունք· язык же'стов ժեստերով խոսելը, շարժմունքախոսություն, շարժումների լեզու։
жестикули'рование ժեստեր անելը, շարժումներով խոսելը, խոսելիս շարժումներ անելը։
жестикули'ровать (— рую, — руешь, — руют) ժեստեր անել (խոսելիս), շարժմունքներով խոսել, խոսելիս շարժումներ անել։
жестикуля'ция տես **жестикули'рование.**
жёсткий (— ая, — ое) կոշտ, կարծր, կոպիտ, խիստ· — ая вода' կոշտ ջուր· — ие волосы կոշտ մազեր· — ий вагон կոշտ վագոն· — ие правила խիստ կանոններ· сделаться жёстким կոշտանալ։
жёстко կոշտաբար, կոպտաբար, կոշտ կերպով, խստորեն։
жесткова'тый կոշտավուն, կարծրավուն։
жесткокры'лый կենդ· կարծրաթև, բնգեղ։
жёсткость ի· կոշտություն, կարծրություն, խստություն, կոպտություն։
жесто'кий (— ая, — ое) դաժան, խիստ, անողորություն, անգութ, խրոստասիրտ, անողորմ· — ое обраще'ние խիստ վերաբերմունք, դաժան վերաբերմունք։
жесто'ко' դաժանորեն, խստորեն, չարաչար, անողորմաբար, անգթաբար· вы жестоко' ошибаетесь դուք չարաչար սխալվում եք։
жестокосе'рдие խստասրտություն, անողորմություն, անգթություն։
жестокосе'рдно խստասրտորեն, անողորմաբար, անգթորեն։
жестокосе'рдный խստասիրտ, անողորմ, անգութ։
жесто'кость ի· դաժանություն, խրոստություն, վայրագություն, անողորմություն։
жесточа'йший (— ая, — ее) ամենադաժան, խստագույն, ամենավայրագ, ամենաանգութ։
жесто'че ավելի դաժան, ավելի խիստ, ավելի անողորմ ավելի վայրագորեն։
жесть ի· թիթեղ· — бе'лая սպիտակ թիթեղ· — кра'сной ме'ди կարմիր պղնձի թիթեղ, կարմրապղնձի թիթեղ· — жёлтой ме'ди դեղին պղնձի թիթեղ, դեղնապղնձի թիթեղ· — оцинко'ванная ցինկապատ թիթեղ, ցինկապատած թիթեղ· — стальна'я պողպատե թիթեղ· — кро'вельная ծածկի թիթեղ։
жестя'ни'к, жестя'нщик թիթեղագործ։
жестя'нка թիթեղաման, թիթեղատուփ։
жестяно'й թիթեղյա, թիթեղի, թիթեղից շինած։
жето'н ժետոն, կրծանշան, հիշանշան։
жечь (жгу, жжёшь, жгут; հրմ· жги'; անց· жёг, жгла) այրել, վառել, կրակել, թրծել, բովել, դաղել, խանձել· жечь ко'фе սուրճ բովել։
же'чься (жгусь, жжёшься, жгу'тся; հրմ· жгись; անց· жёгся, жглась) այրվել, վառվել, կրակվել, թրծվել, բովվել, դաղվել։
жже'ние այրում, թրծում, բովում, դաղոց, այրելը, թրծելը, բովելը, այրոց։
жжёнка բովախմիչք, վունչ (բոված նյութերից պատրաստած խմելիք)։
жжёный այրած, վառած, բոված, թրծած։
жив կենդանի յե, վողջ և· жив и здоров վողջ և առողջ· ни жив, ни здоро'в վոչ կենդանի յե, վոչ մեռած· վոչ վողջ և, վոչ մեռած։
жива'ть ապրել, կենալ։
живе'й 1· ավելի աշխույժ, ավելի ժիր· 2· ավելի արագ։
живи'тельный կենդանարար, կենսատու, առողջարար։
живи'ть (— влю', —ви'шь, — вя'т) 1· կենդանացնել, կյանք տալ· 2· չունչ տալ, վոգևորել։

жи'вность ի. *թռչուններ, հավ ու ճիվ:*

жи'во! *արա՛գ, չտա՛պ, չո՛ւտ, աշխո՛ւյժ:*

живодёр *քերթիչ, մաշկիչ, քերթաբար. պտկր. ցեց, կեղևքիչ, հարբուտահարիչ:*

живодёрня *քերթարան, մաշկարան:*

живодёрство *քերթարարություն, մաշկողություն, կեղևքչություն, հարբուտահարություն:*

живо'й 1. *կենդանի, վողջ. պտկր. բնական, դալար, թարմ.* 2. *աշխույժ, ժիր.* — вес *կենդանի քաշ, կենդանի կչիռ.* — ребёнок *ժիր յերեխա.* — ая вода *հոսող ջուր, հոսուն ջուր.* — ое мя'со 1. *հում միս.* 2. *բուն միս.* — ое воображе'ние *աշխույժ յերևակայություն, վառ յերևակայություն.* — ое существо *կենդանի եյակ.* — ые глаза *աշխույժ աչքեր, վառվռուն աչքեր.* — ые цветы *թարմ ծաղիկներ.* всё живое *բոլոր կենդանի արարածները, ամբողջ կենդանի աշխարհը.* задеть, затронуть за живо'е *խորը խոցել, խիստ վիրավորել, ամենազգայուն թելերին դիպչել.* ни одной живой души *վոչ մի կենդանի չունչ.* остаться в живых *կենդանի մնալ, վողջ մնալ.* живого места не осталось *առողջ տեղ չմնաց, սաղ տեղ չմնաց.* на живую нитку *շտապով, մի կերպ:*

живопи'сец (— сца) *նկարիչ, կենդանադիր, դեղարվեստագետ.* — вы'весок *ցուցանակագիր:*

живопи'сно *դեղարվեստականորեն, դեղեցիկ կերպով, դեղարվեստորեն:*

живопи'сность ի. *դեղարվեստականություն, դեղեցկություն, դեղունություն:*

живопи'сный *դեղարվեստական, դեղեցիկ, դեղատեսիլ, դեղուն:*

жи'вопись ի. *նկարչություն, դեղանկարչություն.* — бата'льная *ռազմանկարչություն.* — жа'нровая *ժանրային նկարչություն, կենցաղանկարչություն, բարքանկարչություն.* — ма'сляными красками *յուղանկարչություն:*

жи'вость ի. *կենդանություն, աշխուժություն, ժրություն, արագություն.* живость ума *մտքի աշխուժություն:*

живо'т 1. *փոր, վորովայն.* 2. *կյանք.* у него боли'т живот *նրա փորը ցավում է.* положи'ть живо'т свой на по'ле бра'ни *կյանքը զոհել հայրենի դաշտում, իր կյանքը դնել ռազմի դաշտում:*

животво'рный, животворя'щий (— ая, — ее) *կենդանարար, կենսատու, կենարար:*

живо'тик *փորիկ, փոքր փոր:*

животново'д *կենդանաբույծ, անասնաբույծ:*

животново'дство *կենդանաբուծություն, անասնաբուծություն:*

животново'дческий (— ая, — ое) *կենդանաբուծական, անասնաբուծական:*

живо'тное *կենդանի, անասուն.* — плотоя'дное *մսակեր կենդանի.* — двуно'гое *յերկոտանի կենդանի.* — всея'дное *ամենակեր կենդանի.* — копытное *սմբակավոր կենդանի.* — млекопитающее *կաթնասուն կենդանի.* — позвоночное *ողնաշարավոր կենդանի.* — травоя'дное *խոտաճարակ կենդանի, խոտակեր կենդանի.* — четвероно'гое *չորքոտանի կենդանի:*

живо'тный *կենդանու, կենդանական, անասնական.* — ая волокни'на *կենդանական թելանյութ.* — ое ца'рство *կենդանական աշխարհ, կենդանական թագավորություն.* вести живо'тную жизнь *անասնական կյանք վարել:*

животрепе'щущий (— ая, — ее) *հրատապ, կենսական, կենսահույզ.* — вопро'с *հրատապ հարց:*

живу'честь ի. *կենսունակություն, հարակեցություն, յերկարակեցություն, դիմացկունություն:*

живу'чий (— ая, — ее) *կենսունակ, յերկարակյաց, դիմացկուն:*

живу'щий (— ая, — ее) 1. *ապրող, կենդանի.* 2. տես **живучий.**

жи'вчик *աչքի խաղալը. պտկր. աշխույժ մարդ, թեթևաշարժ մարդ, ժրաշարժ մարդ. քնխն. սաղմնաթեթև:*

живьём *վողջ-վողջ, կենդանի վիճակում:*

жигану'ть գոեհկ. *այրել, դաղել.* он меня жигану'л на сотню рублей *նա ինձանից 100 ռուբլի խփեց:*

жид գռեհկ. *Հուդա (հրեայ)*։

жи'денький (— ая, — ое), **жи'дкий** *Ջրալի, Ջրիկ, բաց (թեյ, սուրճ)*. պտկր. *Նվազ, թույլ, ցանցառ, նոսր, դալար*. — во'здух *նոսր ոդ*. — ая борода' *ցանցառ մորուք*. — прут *դալար ճիպոտ, ճկուն ձող*։

жи'дко *Ջրալիորեն, նոսր, բաց*։

жидкова'тый *քիչ Ջրալի, Ջրիկավուն, նոսրավուն, ցանցառավուն*։

жи'дкость ի. 1. *հեղուկ*. 2. *հեղուկություն, Ջրալիություն, ցանցառություն, նոսրություն*. — для выведе'ния пя'тен *բծահան հեղուկ, բծեր հանելու հեղուկ*։

жидо'вка գռեհկ. *Հուդուհի (հրեուհի)*։

жидо'вский գռեհկ. *Հուդական, Հուդի*։

жидо'вствовать (— вую, — вуешь, — вует) *հրեական ծեսերին հետեվել, հրեայածես լինել*։

жидо'вствующие *հրեայածեսներ (հրեական ծեսերին հետևող ռուսական աղանդ)*։

жи'жа տես **жи'жица.**

жи'же (տես **жи'дкий, жи'дко**) *ավելի Ջրալի, ավելի Ջրիկ, ավելի բաց, ավելի նոսր*։

жи'жица *խյուս, Ջրիկ խյուս, Ջրանյութ*. — навозная *կոյաջուր, Ջրիկ թրիք*։

жизнеде'ятельность ի. *կենսագործունեություն, գործունեություն, ակտիվություն*։

жизнеде'ятельный *կենսագործունյա, գործուն, ակտիվ*։

жи'зненно *կենսաբար, կենսականորեն*։

жи'зненность ի. *կենսականություն, կենսալիություն*։

жи'зненный *կենսական, կյանքի, կենսալի*. — вопрос *կենսական հարց, կյանքի հարց*. — ая потре'бность *կենսական կարիք, կենսական պահանջ*. — ые силы *կենսական ուժեր, կենսուժեր*։

жизнеописа'ние *կենսագրություն*։

жизнера'достно *կենսուրախորեն, կենսուրախ կերպով*։

жизнера'достность ի. *կենսուրախություն*։

жизнера'достный *կենսուրախ*։

жизнеспосо'бность ի. *կենսունակություն*։

жизнеспосо'бный *կենսունակ*։

жизнь ի. *կյանք, ապրուստ, կենցաղ, կենդանություն*. — весёлая *ուրախ կյանք*. — совместная *միատեղ կյանք*. — трудовая *աշխատավորական կյանք*. за всю мою жизнь *իմ ամբողջ կյանքի ընթացքում, իմ ամբողջ կյանքում*. жизнь висела на волоске *կյանքը մազից էր կախված*. образ жи'зни *կենցաղաձև, կյանքի յեղանակ, ապրելակերպ*. положить свою жизнь *իր կյանքը դնել, կյանքը զոհել*. вопрос жизни и смерти *կյանքի ու մահվան հարց*. нить жизни *կյանքի թելը*. при жизни *կենդանության ժամանակ*. призвать к жизни *կյանքի կոչել*. средства к жизни *ապրուստի միջոցներ*. признаки жизни *կենդանության նշաններ*։

жи'клер տեխն. *սրսկիչ, ցողիչ*։

жи'ла 1. *Ջիղ, ճիլ*. 2. *յերակ*. 3. բնդ. *գրվող, քաշող, յուրացնող (մարդ)*. натя'нуть все жилы *ամբողջ մկանները լարել, ամբողջ ուժերը լարել*։

жиле'йка *սրինգ, փող*։

жиле'т, жиле'тка *ժիլետ, բաճկոն, բաճկոնակ*։

жиле'тный *ժիլետի, բաճկոնի*։

жиле'ц (— льца') *բնակիչ, կենվոր, տնվոր*. он не жилец на этом свете *նա յերկար ապրողը չէ, նրա որերը հաշված են*։

жили'ца *բնակչուհի, կենվորուհի, տնվորուհի*։

жи'листый 1. *յերակաշատ, մկանուտ*. 2. *Ջլուտ, ամրակազմ, ճլուտ*։

жи'литься *լարվել, մկանները լարել, Ջանք թափել*։

жили'ще *բնակարան, կացարան, բնակատեղ*։

жилищно - строи'тельный *բնակարանային-շինարարական*։

жили'щный *բնակարանային*. — вопрос *բնակարանային հարց*. — ое строи'тельство *բնակարանային շինարարություն*։

жи'лка *յերակիկ, Ջիղ, Ջղիկ, ճիլ, ճլիկ*. с жилками *Ջղուտ, Ջղավոր, ճլուտ, ճլավոր*. — артисти'ческая *դերասանական Ջիղ, արվեստագործի Ջիղ*։

жи'лки ի. *յերակներ*։

жило'й *բնակելի, բնակեցված, մարդաբնակ*. — ое помеще'ние *բնակելի*

չենք· это не жила́я комната այս սենյակը բնակելի սենյակ չէ:
жилпло́щадь ի· (жила́я площадь) բնակատարածություն (բնակելի տարածություն):
жилотде́л (жилищный отдел) բնակբաժին (բնակարանային բաժին):
жилтова́рищество (жили́щное това́рищество) բնակընկերություն (բնակարանային ընկերություն):
жильё 1· բնակություն· 2· բնակարան, կացարան:
жи́льный յերակի, ջղի, ջղոտ, ճլի, ճլոտ:
жи́молость ի· բուս· ցախկեռաս:
жир ճարպ, յուղ· — ры́бий ձկնյուղ, ձկան յուղ· с жи́ру պտկր· փարթամ կյանքից, հարստությունից, լավ ապրելուց· он с жи́ру бе́сится նա հարստությունից կատաղում է, նա փարթամ կյանքից հոռանում է:
жира́ф կենդ· ընձուղտ:
жире́ть գիրանալ, ճարպակալել, պարարտանալ:
Жирко́сть (Тэже) (Трест для переработки жиров и костей) ժիրկոստ (ճարպերի և վոսկրների վերամշակման տրեստ):
жи́рно ճարպով, յուղալի, առատորեն· жирно будет! փայդ չատ կլինի՛, դրպանդ լա՛վ բաց արա:
жирнова́тый բավական ճարպոտ, պարարտավուն, ճարպավուն:
жи́рность ի· գիրություն, պարարտություն, ճարպոտություն, յուղալիություն:
жи́рный 1· յուղալի, ճարպոտ, պարարտ, ճարպակալած· 2· թավ (տառ)· 3· ճարպի, ճարպային· — шрифт թավատառ· — ая курица պարարտ հավ· — ое пятно ճարպարիծ, ճարպային բիծ:
жи́ро՛ ժիրո, անկանխիկ փոխադրադիր· жиро на векселе փոխադրադիր մուքհակի վրա· жи́ро՛-банк ժիրո-բանկ· жи́ро՛ опера́ции անկանխիկ գործառնություններ, անդրամ գործառնություններ:
жирова́ть (— ру́ю, — ру́ешь, — ру́ют) խաղալ, խայտալ, ձվից կտրվել (ճարպակալելուց):
жирови́к 1· ճարպախուլ, ճարպուռուց· 2· հանif· տալի:
жирово́й ճարպոտ, ճարպալի, յուղալի, յուղային, ճարպային· — ое яйцо անսաղամ ձու, մաղմաղուկ ձու, թաղտիկ:
жирово́ск 1· ճարպամոմ· 2· գիսաճարպ:
жиро́к (— рка́) ճարպ, յուղ:
Жиро́нда ժիրոնդա:
жиронди́сты ժիրոնդիստներ:
жироско́п ֆիզ· ժիրոսկոպ, հոլակ:
жироскопи́ческий (— ая, — ое) տե՛ս· ժիրոսկոպական, հոլակային:
жите́йский (— ая, — ое) կենցաղային, կենցաղական, առօրյա, կյանքի· — ое мо́ре կյանքի ծով· — ое де́ло կենցաղական գործ:
жи́тель ա· բնակիչ· — пещерный քարանձավարնակ, այրաբնակ· — природный (тузе́мец) բնիկ· — первоначальный նախաբնիկ:
жи́тельница բնակչուհի:
жи́тельство բնակություն· вид на жи́тельство բնակադիր, անձնագիր· разреше́ние на пра́во жи́тельства բնակության իրավադիր, բնակվելու թույլտվություն:
жи́тельствовать (— вую, — вуешь, — вуют) բնակվել, ապրել:
житие́ 1· կենցաղ, ապրուստ· 2· վարք, կենցաղագրություն, վարքագրություն:
жи́тница չամարան, ամբար:
жи́тный հացահատիկի, հացի, հացահատիկային:
жи́то հացահատիկ, ընդեղեն:
жить (живу́, живёшь, живу́т; հրմ· живи́) ապրել· жить широко հարուստ կյանք վարել, առատ ապրուստ ունենալ, լայնարձակ ապրել· жил - был կար-չկար, ժամանակով ապրում եր, կլինի-չի լինի· жить в любви սիրով ապրել, հաչտ ապրել, համերաշխ ապրել· жить в де́ревне и в дово́льстве ուրախ և լիառատ ապրել· жить как кошка с собакой շուն ու կատու լինել իրար հետ· здесь хорошо́ живётся այստեղ ապրելը լավ է, այստեղի ապրուստը լավ է· жить скро́мно համեստ կյանք վարել, համեստ վերլով ապրել· приказал долго жить կյանքը քեզ բաշխեց, մեռավ, չարդ տարավ· он живёт со дня на день նա որվա ապրուստ է անում· նա որ աշխատում, որ ուտում է:
житьё կյանք, կենցաղ, ապրուստ:

житьё - бытьё *որ ու ապրուստ, կեն-ցաղ, որ.* — плохое *վատ որ ու ապ-րուստ:*
жму'рить *կկոցել, սեղմել (աչքերը):*
жму'риться *աչքերը կկոցել:*
жму'рки *իմ. աչքակապուկ (խաղ).* иг-ра'ть в жмурки *աչքակապուկ խա-ղալ.* ведущий жмурки *խաբեբա, աչքակապուկ խաղացող:*
жмы'х (а), жмы'хи' *քուսակ, կոստոն:*
жне'йка *հնձիչ մեքենա, հնձող մեքե-նա, հնձամեքենա:*
жнец *հնձվոր, քաղվոր:*
жнея' *հնձվորուհի, քաղվորուհի:*
жни'во, жнивьё 1. *հնձած արտ, հա-ցահատիկի արտ.* 2. *խոզան, ծղնոտ, խղոն.* 3. *տես* **жнитво'.**
жнитво' 1. *հունձ.* 2. *հնձի ժամանակ:*
жни'ца 1. *տես* **жнея.** 2. *տես* **жне'йка.**
жоке'й *ժոկեյ.* 1. *ձիավարժ.* 2. *հեծ-նորդ:*
жо'лнер *ժոլներ, զինվոր (հին Լեհաս-տանում):*
жо'лоб *տես* **жёлоб.**
жо'лтый *տես* **жёлтый.**
жо'лудь *ա. տես* **жёлудь.**
жом 1. *մամուլ, մզիչ.* 2. *քուսակ, մզուք:*
жонглёр *ժոնգլեր, լարախաղաց, աչ-քակապ, ձեռնածու:*
жонгли'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ժոնգլերություն անել, լարախաղացություն անել, աչքակա-պություն անել, ձեռնածություն ա-նել:*
жонглёрство *ժոնգլերություն, լարա-խաղացություն, աչքակապություն, ձեռնածություն:*
жо'нка *տես* **джо'нка.**
Жорж *Ժորժ, Գևորգ:*
жо'рнов *տես* **жёрнов.**
жох 1. *յեղը, կոշ, ղեհ.* 2. *սրիկա, խաբեբա:*
жраньё *խժռում, լափում, խժռելը, լափելը:*
жрать (жру, жрёшь, жрут; *հրմ.* жри) *խժռել, լափել:*
жре'бий *վիճակ, վիճակահանություն.* жре'бий брошен *վիճակը նետված է.* жребий пал на него *վիճակը նրան ընկավ.* бросать жребий *վի-ճակ գցել.* вынимать (тянуть) жре-бий *վիճակ հանել:*
жрец *քուրմ:*
жре'ческий (— ая, — ое) *քրմի, քուր-մական:*
жре'чество *քրմություն:*
жри'ца *քրմուհի:*
жу'желица *կենդ. զնայուկ (բղեզ):*
жужжа'ние *բզզոց, տզզոց, ղժժոց, չչուկ:*
жужжа'ть (— жжу', — жи'шь, — жат; *հրմ.* — жжи') *բզզալ, տըզ-զալ, ղժղժալ, ղժժալ.* жужжит в ушах *ականջներս ղժժում են:*
жуи'р *կենսասեր, խրախճանասեր:*
жук *բզեզ, բնգիռ:*
Жуко'вский *Ժուկովսկի:*
жу'лик *խաբեբա, խարդախ, գող, սրիկա, դրպանահատ:*
жуликова'тый *մի քիչ խաբեբա, խար-դախաբարո, գողաբարո, սրիկայա-կան հակումների տեր:*
жу'лить *խաբել, խաբեբայություն ա-նել, խարդախություն անել, սրիկա-յություն անել:*
жульё *խաբեբաներ, խարդախներ, սրիկաներ, գողեր:*
жу'льничать *տես* **жу'лить.**
жупа'н *քուրք, խալաթ (ուկրայնա-կան):*
жу'пел *այրուք, այրվող ծծումբ, այր-վող ճյութ:*
журавлёнок (սեռ. — лёнка; հոգն. журавля'та, — ля'т) *կռունկիկ, կռունկի ճտիկ, կռնիկաճուտ:*
журавли'ный *կռունկի.* — ые но'ги *յերկար վոտներով մարդ, յերկարա-վոտ մարդ:*
жура'вль *ա.* 1. *կռունկ, խորդ.* 2. *տեխն. կռունկ.* И'вековы журавли' *Իբիկոսի կռունկները.* не сули журавля в небе, дай синицу в ру-ки *լավ է քիչը կանխիկ, քան շատն ապառիկ:*
жури'ть *հանդիմանել, նախատել, նե-ղել:*
журна'л 1. *ժուռնալ, հանդես (ամ-սագիր, շաբաթաթերթ).* 2. *մատյան.* 3. *արձանագրություն, որագիր.* — входя'щий *մուտից մատյան.* — исходя'щий *յելից մատյան.* — ежеме'сячный *ամսագիր, ամսա-րյա հանդես.* — еженеде'льный *շաբաթաթերթ, շաբաթահանդես.* — вое'нных действий *ռազմական գործողությունների օրագիր.* вести журнал 1. *մատյան վարել, մատյան պահել.* 2. *արձանագրություն կազ-մել, օրագիրը կազմել (նկատելի):*
журнали'ст 1. *լրագրող, ժուռնալիստ.*

2· *մատենավար, արձանագրիչ, արձանագրող*:

журнали́стика *լրագրություն, ժուռնալիստիկա*:

журнали́стка 1· *լրագրողուհի, ժուռնալիստուհի*. 2· *մատենավարուհի, արձանագրչուհի*:

журна́льный 1· *լրագրական*. 2· *արձանագրական, որագրական*. — ое постановление *արձանագրական վոռոշում*:

журфи́кс *ժուրֆիքս, հավաքույթ, որույթ (ընդունելության որ)*:

журча́ние *խոխոջյուն, քչքչոց, խոխոջ, կարկաչյուն, խոխոջալը, քչքչալը, կարկաչելը*:

журча́ть (— чу́, — чи́шь, — ча́т) *խոխոջալ, քչքչալ, կարկաչել*:

жу́ткий (— ая, — ое) *ծանր, ահավոր, հոգեմաշ, սարսափ ազդող*:

жу́тко *ծանր կերպով, հոգեմաշորեն, ահազդաբար*· мне жу́тко *ես սարսափ եմ զգում, ես սարսում եմ*:

жуть f· *սարսափ, ահ, յերկյուղ*· жуть берёт *սարսափը պատում է, զարղանդ է դալիս վրան*:

жу́хлый *դույնը կորցրած, փայլատված, դունատ*:

жу́хнуть *դույնը կորցնել, փայլատվել, խունանալ*:

жу́чка *շնիկ, սև շուն*:

жучо́к (— чка́) *բզեզիկ, փոքրիկ բզեզ*:

жюри́ չ· *ժյուրի*· 1· *յերգվյալատենակալների դատարան*. 2· *փորձագետների հանձնաժողով, մրցանակաբաշխության հանձնաժողով*:

З

З, з Զ, զ:

за (նախդիր) 1· *հետևը, մյուս կողմը, հետևին*· за го́ру *լեռան մյուս կողմը*· за горо́й *լեռան հետևում, սարի մյուս կողմում*· за глаза́ *հետևից, բացակայության մեջ*· за глаза довольно *միանգամայն բավական է*. 2· *համար, թեր*· плати́ть, проси́ть [за кого-либо, за что-либо] *վճարել [մի բանի համար, մի բանի], խնդրել մեկի համար*· до́воды за и про́тив *փաստարկումներ թեր և դեմ*. 3· *շուրջը, մյուս կողմը*· сиде́ть за столо́м *սեղանի շուրջը նստել*· вы́йти за ворота́ *դարպասի մյուս կողմն անցնել, դարպասից դուրս գալ*. 4· (*ժամանակ և ցույց տալիս*) *առաջ, նախորոք, ընթացքում, ժամանակ, միջոցին*· за неде́лю (до чего-либо) *մի շաբաթ առաջ*· за не́делю *մի շաբաթվա մեջ, մի շաբաթվա ընթացքում*· за 10 лет (тому назад) *տաս տարի սրանից առաջ*· за десять лет *տաս տարվա ընթացքում*· за 10 километров отсю́да *այստեղից 10 կմ. հեռու, այստեղից 10 կմ. դենը*· за обе́дом, за у́жином *ճաշի ժամանակ, ընթրիքի ժամանակ*· 5· *հետևից*· посла́ть за кем-либо *մեկի հետևից ուղարկել*· посла́ть за чем-либо *մի բանի ուղարկել*· день за днём *որ-որի հետևից, որեցոր*· 6· *հատուկ նշանակությամբ՝ դուրս, հեռու, պատճառով, համար և այլն*· высылать за границу *արտասահման վտարել, արտասահման աքսորել*· за ве́рсту *մի վերստ հեռու, մի վերստի վրա*· за шу́мом ничего не слы́шно *աղմուկի պատճառով ոչինչ չի լսվում*. выйти за кого-либо *մեկի հետ ամուսնանալ*· взять за руку *ձեռքից բռնել*· куса́ть за ногу *վոտը կծել, վոտից կծել*· беспоко́иться за кого-либо *անհանգստանալ մեկի համար*· запиши́те за мной *իմ վրա (իմ հաշվին) գրեք*· приниматься за работу *անցնել աշխատանքի, աշխատանքի ձեռնարկել*· продать за рубль *մի ռուբլով ծախել, մի մանեթով վաճառել*· очередь за вами *հերթը ձեր է, ձեր հերթն է*· за недостатком чего-либо *մի բանի պակասության պատճառով, մի բան չլինելու պատճառով*· за подписью *ստորագրության մեջ*· за исключением *բացառության մեջ, բացի*··· пить за здоровье *կենաց խմել*· 7· *փոխարեն*· добро́ за добро́ *լավության փոխարեն լավություն*· подписать, работать за кого-либо *մեկի փոխարեն ստորագրել, մեկի փոխարեն աշխատել*· ему́ сты́дно за брата *նա ինքնըր փոխարեն ամաչում է*· 8· за

что? ինչի՞ համար· за чем? ինչի՞ հետևից, ինչի՞ համար, ինչի՞· ни за что! վո՛չ մի դեպքում, վո՛չ մի կերպ:

за... վորպես մասնիկ դրվելով բայի վրա ընդհանրապես ցույց է տալիս գործողության սկիզբը, որ· петь—յերգել, запеть—սկսել յերգել:

Աչխարհագրական անունների վրա դրվում է վորպես մասնիկ և թարգմանվում է «անդր» նախածանցով· որ· Закавказье—Անդրկովկաս· заокеанский—անդրովկիանոսյան:

заале́ть սկսել կարմրել, չառադունել:

заальпи́йский (—ая, —ое) անդրալպյան:

зааплоди́ровать (—рую, —руешь, —ют) սկսել ծափահարել:

заарендова́ние վարձակալում, վարձակալելը:

заарендова́ть (—ду́ю, —ду́ешь, —ду́ют) տես **арендовать.**

заарестова́ть (—сту́ю, —ту́ешь, —у́ют), **зааресто́вывать** ձերբակալել, կալանավորել, բռնել:

заарта́читься սկսել համառել, կամակորություն անել:

заа́хать սկսել ախուվախ անել, ախ քաշել:

заба́ва զվարճություն, զվարճանք, խաղ· — де́тская պտկր· յերեխայական զբաղմունք:

забавля́ть, заба́вить (—влю, —вишь, —вят) զվարճացնել, ուրախացնել, զբաղեցնել· э́то меня́ забавля́ет այս ինձ զվարճացնում է, այդ ինձ զվարճություն է պատճառում:

забавля́ться զվարճանալ, ուրախանալ, զբաղվել:

заба́вник զվարճաբան, զվարճացնող, կատակաբան:

заба́вница զվարճուհի, կատակաբանուհի:

заба́вно զվարճալիորեն, ծիծաղելիորեն:

заба́вный զվարճալի, ծիծաղելի, տարորինակ:

Забайка́лье Անդրբայկալ:

забаллоти́ро́ванный քվեներով սևացած, չընտրված (քվեարկելիս):

забаллоти́рова́ть (—ру́ю, —ру́ешь, —ру́ют) սևացնել, քվեարկությամբ տապալել, չընտրել:

забараба́нить թմբկահարել, սկսել թմբկահարել:

забаррикади́ровать (—рую, —руешь, —руют) սկսել բարիկադներ կառուցել, մարտապատնեշել, մարտապատնեշներով փակել:

забастова́ть (—сту́ю, —ту́ешь, —ту́ют) դործադուլ անել:

забасто́вка դործադուլ· — всеобщая ընդհանրական դործադուլ, ընդհանուր դործադուլ· — сочувствия համակրանքի դործադուլ:

забасто́вочный դործադուլային, դործադուլի· — комите́т դործադուլային կոմիտե· — ое посо́бие դործադուլային նպաստ· — ое движение դործադուլային շարժում:

забасто́вщик դործադուլավոր, դործադուլորդ:

забасто́вщица դործադուլավորուհի, դործադուլորդուհի:

забве́ние մոռացություն, մոռանություն, մոռացում· предать забве́нию մոռացության մատնել, մոռացության տալ, մոռանալ:

забе́гать սկսել վազել, հետ ու առաջ վազել, այս ու այն կողմն ընկնել:

забега́ть, забежа́ть (забегу́, —бежи́шь, —гу́т; հրմ· —беги́) վազել, պատահաբար մտնել, դիպվածով մտնել, վազելով մտնել, ներս վազել· забега́ть вперёд կանխել, նախապես որամադրել, առաջ վազել, առաջ ընկնել:

забе́ливать, забели́ть սպիտակացնել, ամբողջովին սպիտակ դույնով ներկել, սպիտակ խառնել· забели́ть суп молоком սուպին կաթ խառնել:

забере́менеть հղիանալ:

забеспоко́иться սկսել անհանգստանալ, սկսել անհանդիստ լինել:

забива́ть, заби́ть 1· սկսել խփել, սկսել բղխել, դուրս ցայտել· 2· խփել, խցկել, վարսել· 3· ծածկել, փակել, մեխել· 4· հաղթահարել· 5· ծեծկել, ճնշել, խեղճացնել· заби́ть себе́ что-либо в голову մի բան իր գլուխը մտցնել· заби́л фонтан շատրվան խփեց· заби́ть в барабан սկսել թմբկահարել, սկսել թմբուկ զարկել:

забива́ться, заби́ться 1· խփվել, խցկվել· 2· ծածկվել, փակվել· 3· բաբախել, խփել· его́ пульс заби́лся նրա զարկերակն սկսեց խփել· у меня́ заби́лось се́рдце սիրտս սկսեց բաբախել:

заби'вка 1· խփում, վարսում, խըցկում. 2· ծածկում. 3· խծուծ:
забивно'й խփելու, վարսելու, վարսման, վարսովի:
забинтова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — ют) յերիզակապել, փաթաթել:
забира'ть, забра'ть 1· հավաքել, վերցնել. 2· բռնել, քաշել. 3· ծածկել, փակել. зубцы колеса плохо забира'ют անվի ատամները լավ չեն բռնում. забира'ть в солдаты զինվոր վերցնել, զինվոր տանել. забирать вперёд (в кредит) ապառիկ վերցնել. забира'ть до'сками տախտակներով ծածկել, տախտակներով փակել, տախտակափակել. забра'ть все в свои руки ամեն բան իր ձեռքն առնել, ամեն բան իր բուռը հավաքել. что он забра'л себе в голову? ի՞նչ է նա գլուխը մտցրել:
забира'ться, забра'ться բարձրանալ, մտնել. забира'ться на дерево ծառը բարձրանալ:
заби'ть (забью', — бьёшь, — бью'т; հրմ. — бе'й) տես **забива'ть.**
заби'ться (— бью'сь, — бьёшься, — бью'тся) տես **забива'ться.**
заби'тый 1· խիտ, վարսած, խցկած. 2· փակած, ծածկած. 3· ծեծկլմած, ընկճված, խեղճ. — человек ծեծկլմած մարդ, խեղճացած մարդ:
забия'ка կռվարար, ամբարիշտ, աղմկարար:
зобла'говестить (— вещу, — вестишь, — стят) սկսել զանգահարել:
заблаговре'менно նախօրոք, ժամանակին, վաղօրոք, կանխաւրէս:
заблаговре'менный նախօրոք կատարված, ժամանակին (կատարված), վաղօրյա:
заблагорассу'дить (— сужу', — су'дишь, — дят) հարմար դտնել, պատեհ համարել:
заблагорассу'диться: ему заблагорассу'ди'лось նա հարմար համարեց, նրան հարմար թվաց:
заблесте'ть (— лещу', — сти'шь, — тя'т; հրմ. — ести'), **заблиста'ть** սկսել փայլել, փայլատակել:
заблуди'ться (— блужу'сь, — блу'дишься, — дятся), **заблуждаться** մոլորվել:
заблуди'вшийся (— аяся, — еся) մոլորված (անասուն, յերեխա):
заблужда'ющий (— ая, — ее) մոլորեցնող:
заблужда'ющийся (— аяся, — еся) մոլորվող:
заблужде'ние մոլորություն, մոլորում, մոլորվելը. вводи'ть в заблужде'ние մոլորեցնել, մոլորության մեջ դցել. выводи'ть из заблужде'ния մոլորությունից հանել:
забода'ть հարու տալ, պոզահարել, պոզահարելով սպանել:
забо'й հալիf. անցք, հոր. — разработки հանքահանման հոր:
забо'йка ցցապատվար, ցցաշարք (ճկնորսական), թարփ:
забо'йщик բրիչ, հանքապեղիչ, հանքափոր:
забола'чивание ճահճացում, ճահճանալը, ճահճացնելը:
забола'чивать ճահճացնել, ճահիճ դարձնել:
заболева'емость ի. հիվանդացում, հիվանդանալը, հիվանդացություն. рост заболева'емости հիվանդացության աճում:
заболева'ние հիվանդություն, հիվանդանալը, ցավ, ցավելը:
заболева'ть, забол'еть հիվանդանալ, ցավել. у него' заболе'л зуб նրա ատամը ցավեց. заболе'ть лихора'дкой ջերմախտով հիվանդանալ, տենդով հիվանդանալ. у меня' заболе'ло го'рло կոկորդս ցավեց, կոկորդս սկսեց ցավել:
заболта'ть սկսել չարժել, թափահարել, ցնցել:
заболта'ться 1· սկսել չարժվել, ցընցվել, թափահարվել. 2· ժամանակը խոսելով անցկացնել, շատախոսել, յերկար ու բարակ խոսել. 3· ծուլանալ, այս ու այն կողմն ընկնել:
забо'р 1· ցանկապատ, ցցապատ, ճոպաստյանկ. 2· դնում (վարկով, ապառիկ), դնելը:
забо'ристый կպչուն, թունդ, կծու, ազդու. պտկր. Հետաքրքրական. — мотив հետաքրքրական յեղանակ, ազդու յեղանակ. — ое вино թունդ գինի:
забо'рный 1· ցանկապատի. 2· գրնման. — ая жердь ցանկաճող. — ая кни'га առևտր. պարտադիրք, պարտամատյան. — ая книжка գնման գրքույկ:
забо'та հոգս, հոգացողություն, հոգս

ու ցավ, ջանք. об это'м никому нет забо'ты *այս վոչ վոքի հոգը չէ, այս մասին վոչ վոք չի հոգում*:

забо'тить (— бо'чу, — тишь, — тят) *հոգս պատճառել, մտահոգել*:

забо'титься (— бо'чусь, — бо'тишься, — тятся; hpm. — бо'ться) *հոգալ, հոգ տանել, հոգս քաշել, մտահոգվել*:

забо'тливо *հոգատարությամբ, խնամքով*:

забо'тливость ի. *հոգատարություն, հոգացողություն*:

забо'тливый *հոգատար, հոգս քաշող, հոգ տանող*:

забракова'ть (— ку'ю, — ку'ешь, — ку'ют), **забрако'вывать** տես **браковать.**

забра'ло *երեսակալ, դիմապանակ*:

забра'сывать 1. *շպրտել, նետել, գցել.* 2. *անուշադրության մատնել, երեսի վրա թողնել, լքել.* 3. *տեղալ, վրան թափել.* забра'сывать вопросами *հարցեր տեղալ, հարցակոխ անել.* — грязью *ցեխ շպրտել, ցեխոտել (մեկին).* — камнями *քարերով խփել, քարեր նետել, քարկոծել*:

забра'ть (— беру', — рёшь, — ру'т; hpm. — бери') տես **забира'ть.**

забра'ться (беру'сь, — рёшься, — ру'тся) տես **забираться.**

забреда'ть 1. *սկսել թափառել, մոլորվել, ճանապարհը կորցնել.* 2. *հասնել, մի տեղ ընկնել, մի տեղ մտնել (պատահաբար)*:

забре'дить (— бре'жу, — бре'дишь, — дят) *սկսել զառանցել*:

забре'зжить (— бре'зжу, — жишь, — жат) տես **рассвета'ть.**

забренча'ть (— бренчу', — чи'шь, — ча'т) *սկսել ղողանջել, սկսել զրնգալ*:

забрести' (— бреду', — дёшь, — ду'т; hpm. — ди'; ալց. забрёл, — рела') տես **забредать.**

забрива'ть, забри'ть (— бре'ю, — бре'ешь, — бре'ют; hpm. — бре'й) (в солдаты) *զինվոր վերցնել, զինվոր տանել, զինվորության դատապարտել*:

заброни'рова'ние *զրահում, զրահելը, զրահավորում, անձեռնմխելի դարձնելը, հատկացում, հատկացնելը*:

заброни'ро'ванный *զրահավորված, զրահած, հատկացված, անձեռնմխելի դարձրած*:

заброни'рова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *զրահավորել, զրահել, հատկացնել, անձեռնմխելի դարձնել*:

заброса'ть, забро'сить (забро'шу, — бро'сишь, — сят; hpm. — бро'сь) տես **забра'сывать.**

забро'санный *ծածկված, թաղված.* — грязью *ցեխով ծածկված.* — вопросами *հարցակոխ եղած*:

забро'шенность ի. *լքվածություն, անխնամ վիճակ, անուշադրության մատնված դրություն*:

забро'шенный *խուլ, հետ ընկած, հեռավոր, մոռացված.* — дом *լքած տուն, անուշադրության մատնված տուն.* — ое место *խուլ վայր, հետ ընկած վայր, մոռացված վայր*:

забры'згивать տես **брыз'гать.**

забубённый *անհոդ, չվայտ, լկտի, սանձարձակ.* — ая голова' *սանձարձակ մարդ, լկտի մարդ*:

забулды'га ընդ. *անբարոյական, անառակ, հարբեցող, լկտի, ցոփ (մարդ)*:

забулды'жный *անբարոյական, անառակ, հարբեցող, լկտի, ցոփ*:

забунтова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — у'ют) *սկսել խռովության բարբառացնել, սկսել բունտ անել*:

забу'тка, забуто'вка չիև. *խամքարում, հետնորմում, խիպարում, խամքարելը, հետնորմելը, խիպարելը*:

забушева'ть (— шу'ю, — шу'ешь, — ют) *սկսել ալեկոծվել, սկսել հուզվել, սկսել մռնչալ, սկսել մոլեգնել*:

забыва'ть *մոռանալ, մտահան անել, մոռացության տալ*:

забыва'ться, забы'ться 1. *մոռացվել, մոռացության տրվել, մտահան լինել.* 2. *իրեն մոռանալ, պատշաճության սահմաններից դուրս գալ.* забы'ться лёгким сном *թեթև քնից հաղթահարվել, նիրհել, ննջալ.* быть забы'тым *մոռացվել, մոռացության մատնվել*:

забы'вчивость ի. *մոռացկոտություն, մոռացկոտ լինելը*:

забы'вчивый *մոռացկոտ*:

забы'ть (— бу'ду, — бу'дешь, — дут; hpm. — бу'дь) տես **забыва'ть.**

забытьё 1. *ուշաթափություն, անգիտություն, անգիտ վիճակ.*

2· *թմրութիւն, նիրհ, նինջ*· быть в забытьи՛ *անզգա վիճակում լինել, ուշաթափ դրութեան մէջ լինել*:

забы՛ться (— бу՛дусь, — бу՛дешься, — дутся; hpm՛· — бу՛дься) տես **забыва՛ться.**

зава՛л 1· *հյուծին, կապան, անցկալ*· 2· տեխն· *ճուլվածք*· 3· բուժ· *կապ, անցափակում*:

зава՛ливать, завали՛ть *լցնել, փակել, կապել*· завали՛ть рабо՛той *աշխատանքներով ծանրաբեռնել, աշխատանքներ թափել գլխին*:

зава՛ливаться, завали՛ться 1· *լցվել, փակվել, կապվել*· 2· *կորչել, անհայտանալ, ընկնել, չուռ գալ*· книга завали՛лась за диван *գիրքը բազմոցի հետևն է ընկել*:

зава՛линка *լցք, հողակույտ, հողաթումբ*:

завали՛ть տես **зава՛ливать.**

зава՛лка տեխն· *լցում, ծածկում*:

за՛валь ի· *հնոտի, անպետք բան*· պտկր· *սրիկա, ստահակ*:

заваля՛ть *կեղտոտել*· տես **валять.** заваля՛ть в муке՛ *ալյուրի մէջ թաթախել, վրան ալյուր ցանել, ալյուրոտել*:

заваля՛ться 1· *յերկար ընկած մնալ*· առևտր· «*ալառկել*», *չծախվել, չվաճառվել*, «*քնել*»· 2· *աղտոտվել, կեղտոտվել*:

зава՛ривать, завари՛ть 1· տեխն· *յեռ տալ, յեռացնել*· 2· *խաշ տալ, յեփացնել*· 3· *խառնել, խճճել*· заварить бельё *սպիտակեղենը յեփացնել, սպիտակեղենը խաշ տալ*· вот завари՛л ка՛шу! *ա՛յ թե չիլափիլավ է չինե՛լ, տես ինչպե՛ս է խառնել ու խճճել*· кто кашу заварил, тот и расхлёбывай *ով բրդել է, թող նա յել խրթի*:

зава՛риваться, завари՛ться *յեփվել, յեռացվել, յեփ գալ*· чай заварился *թեյը դուրս տվեց*:

заварно՛й 1· *յեփելու, յեփ տալու*· 2· *յեփացրած, խաշ տված, խաշած*:

завару՛ха *խյուս, խաշիլ*:

заведе՛ние 1· *հաստատութիւն, հիմնարկ, ձեռնարկութիւն, դործանոց*· 2· *սովորութիւն*· — пра՛вечное *լվացքատուն, լվացքարան*· — трактирное *գինետուն, պանդոկ*· здесь уж такое заведение *այստեղ այդպես է ընդունված, այդպես է այստեղի սովորութիւնը*:

заве՛дывать *վարել, կառավարել*:

заве՛домо *ակնհայտնի, հայտնապես, նախապես, դիտավորյալ կերպով*· заведомо ложные сведения *ակընհայտնի սուտ տեղեկութիւններ*· заведомо зная, что... *նախապես իմանալով, վոր...*:

заве՛домый *ակնհայտնի, դիտավորյալ, ակներև*:

заве՛дующий տես **заве՛дывающий.**

заве՛дывание *կառավարում, վարում, կառավարելը, վարելը*:

заве՛дывать *վարել, կառավարել*:

заве՛дывающий *վարիչ*· — предприя՛тием *ձեռնարկութեան վարիչ*· — скла՛дом *պահեստապետ, պահեստի վարիչ*· — техни՛ческой ча՛стью *տեխնիկական մասի վարիչ*:

завезти՛ (— зу՛, — зёшь, —зу՛т; hpm՛· — вези՛; ūūg· завёз, — зла՛) տես **завозить.**

завербова՛ть (— бу՛ю, — бу՛ешь, — бу՛ют) տես **вербовать.**

завере՛ние *հավաստիացում, հավաստիացնելը*· несмотря՛ на все заве՛рения *չնայած բոլոր հավաստիացումներին*:

заво՛рить տես **заверя՛ть.**

завери՛тель ա· *վավերացնող, հաստատող*:

заворну՛ть տես **завёртывать, завора՛чивать.**

заверте՛ть (— рчу՛, — ртишь, — ртят; hpm՛· — рти՛) *սկսել պտտել, պտտացնել, չուռ տալ, վոլորել*:

завёртка 1· *փաթթում, փաթթոց, փաթթելը*· 2. տեխն. *պտուտակահան, դարձուցակ, չուռփակ, պտուտփակ*:

завёртывать 1· *փաթթել, ոլորել*· 2· *պտտել, պտուտակել, թեքել, դարձնել (կառքը)*· 3· *մտնել, այցելել, գնալ (մի տեղ, մեկի մոտ և այլն)*· завёртывать кран *ծորակը փակել*:

заверша՛ть, заверши՛ть *ավարտել, բոլորել*:

заверши՛ться *ավարտվել, բոլորվել*:

заверше՛ние *ավարտում, բոլորում, կատարում, ավարտելը, բոլորելը, կատարելը*:

заверя՛ть 1· *վավերացնել, հաստատել*· 2· *հավաստիացնել*:

заве՛са *վարագույր, ծածկոց, քող, ծածկույթ*· устра՛ивать заве՛су *ռազմ· ծածկույթ սարքել*:

заве́сить (— ве́шу, — сишь, — сят; hpm. — ве́сь) տես **заве́шивать.**

завести́ (— веду́, — ведешь, — ду́т; ωlg. — вёл, — вела́; hpm. — веди́) տես **заводи́ть.**

завести́сь (— веду́сь, — ведёшься, — ду́тся; hpm. — веди́сь; ωlg. — вёлся, — вела́сь) տես **заводи́ться.**

заве́т 1. *կտակ, պատգամ, ավանդ, պատվիրան.* 2. *խոստում, յերդում, ուխտ.* Но́вый заве́т *Նոր կտակարան.* Ве́тхий заве́т *Հին կտակարան.* заветы Ле́нина *Լենինի պատգամներ, լենինյան ավանդներ:*

заве́тный *նվիրական, սուրբ, սրբազան, բաղձալի, անձկալի:*

заве́шивание *ծածկում, քողածածկում, վարագուրում, ծածկելը, քողածածկելը, վարագուրելը:*

заве́шивать *ծածկել, քողածածկել, բան վրեվով ծածկել:*

завеща́ние 1. *կտակ, կտակագիր.* 2. *կտակում, կտակելը.* сде́лать завеща́ние *կտակ անել:*

завеща́тель ա. *կտակարար:*

завеща́тельница *կտակարարուհի:*

завеща́тельный *կտակի, կտակման:*

завеща́ть *կտակել, կտակ անել:*

заве́ять 1. *սկսել փչել, քշել-տանել (քամու մասին).* 2. *ծածկել, փչելով ծածկել (ձյունով և այլն):*

завзя́тый 1. *մոլի, համառ, թունդ.* 2. *ժիր, ձեռներեց.* — кури́льщик *թունդ ծխող, մոլի ծխող:*

завива́ть, зави́ть 1. *սկսել վոլորել, սկսել հյուսել, վոլորել, հյուսել.* 2. *խուճուճել, խոպոպել:*

завива́ться, зави́ться *ոլորվել, հյուսվել, խուճուճվել:*

зави́вка 1. *ոլորում, հյուսում, վոլորելը, հյուսելը.* 2. *խուճուճ, խոպոպ, խուճուճելը, խոպոպելը:*

зави́деть (— ви́жу, — ви́дишь, — дят) *հանկարծ տեսնել, հեռվից տեսնել, նկատել:*

зави́дный *նախանձելի:*

зави́довать (— дую, — дуешь, — дуют) *նախանձել:*

завиду́щий (— ая, — ее) *նախանձող, նախանձոտ:*

завизжа́ть (— зжу́, — зжи́шь, — жат; hpm. — изжи́) *սկսել ճչալ, սկսել վոռնալ:*

завиля́ть *սկսել չարժել, սկսել պտըտցնել.* завилять хвостом *պոչ չարժել, պոչ խաղացնել:*

завинти́ть (— нчу́, — нти́шь, — нтя́т), **зави́нчивать** *պտուտակել, պտուտակն ոլորել, պնդացնել:*

завира́ться *անչափ ուռել, «փչել», անմիտ բաներ խոսել, բարբանջել:*

зави́сеть (— ви́шу, — сишь, — сят; hpm. — ви́си) *կախված լինել, կախում ունենալ.* насколько от меня зависит *վորչափով ինձնից է կախված:*

зави́симо *կախվածարար, կախվածորեն:*

зави́симость ի. *կախվածություն, կախում.* — вассальная *վասսալական կախվածություն.* — взаимная *փոխադարձ կախվածություն.* находи́ться в зави́симости *կախման մեջ գտնվել:*

зави́симый *կախյալ, կախում ունեցող:*

зави́стливо *նախանձարար, նախանձով:*

зави́стливость *նախանձոտություն, չարակամություն, չկամություն:*

зави́стливый *նախանձոտ, նախանձ, չարակամ, չկամ:*

зави́стник *նախանձոտ, չարակամ, նախանձ (մարդ):*

зави́стница *չարակամուհի, նախանձուհի:*

за́висть ի. *նախանձ.* возбужда́ть за́висть *նախանձ չարժել, նախանձ գրգռել:*

зави́сящий (— ая, — ее) *կախված.* при́нять все зави́сящие меры *բոլոր միջոցները ձեռք առնել:*

завито́й, зави́тый *վոլորած, խուճուճած, խոպոպած, հյուսած:*

завито́к (— тка́) 1. *խուճուճ, խոպոպ, խոպոպիկ.* 2. կզմիս. *պարույր, խխունջ (ականջի).* 3. տեխն. *խոյակ:*

завиту́шка տես **завито́к** 1.

зави́ть (— вью́, — вьёшь, — вью́т; hpm. — ве́й) տես **завивать.**

зави́ться (— вью́сь, — вьёшься, — вью́тся; hpm. — ве́йся) տես **завиваться.**

завко́м (завэдско́й комите́т) *գործարանային կոմիտե):*

завладева́ть, завладе́ть *տիրապետել, յուրացնել, զավթել, հափշտակել:*

завлека'тельный գրավիչ, հրապուրիչ:

завлека'ть, завле'чь (— влеку', — влечешь, — влеку'т; հրմ. — влеки'; անց. — влёк, — влекла') գրավել, հրապուրել. պտկր. դայթակղեցնել:

заво'д 1. գործարան. 2. բուծարան. — гонча'рный բրտանոց. — го'рный հանքագործարան. — до'менный հրահալոցարան. — железоде'лательный յերկաթագործարան. — кирпи'чный աղյուսագործարան. — ко'нский ձիաբուծարան. — лесопи'льный սղոցարան, փայտագործարան. — лите'йный ձուլագործարան, ձուլարան. — металлурги'ческий մետաղագործարան. — оруди'йный հրանոթագործարան, թնդանոթագործարան. — пивова'ренный գարեջրի գործարան. — прока'тный գրանակման գործարան, գլանման գործարան, թիթեղագործարան. — сталелите'йный պողպատաձուլարան. — стекля'нный ապակու գործարան. — чугунолите'йный թուջաձուլարան. 2. տպագրություն (հրատարակություն). 3. լարվածք, լարք (ժամացույցի, մեխանիզմի). не быть в заво'де պտկր. ընդունված չլինել, սովորություն չլինել:

заводи'ть (— вожу', — во'дишь, — во'дят) 1. լարել. 2. ձեռնարկել, սկսել, հաստատել. 3. հեռացնել, տանել, հեռու նետել. 4. պահել, բուծել. заводить часы ժամացույցը լարել. заводить дружбу ընկերություն (բարեկամություն) հաստատել. заводить разговор խոսակցություն սկսել, խոսակցություն բանալ. заводить речь խոսք բանալ, խոսք դցել, խոսակցություն սկսել. заводить ссору վեճ սկսել, կռիվ սարքել. заводить лошадей ձիեր պահել, ձիեր առնել. заводить куда-либо վորևե տեղ տանել, վորևե տեղ քաշ տալ, վորևե տեղ հրապուրել:

заводи'ться (— вожу'сь, — во'дишься, — дятся), **завести'сь** 1. լարվել. 2. սկսվել, հաստատվել. 3. առաջ գալ, յերևալ, ընակություն հաստատել, հաստատվել. у нас завели'сь мыши մեզանում մկներ են յերևացել. у него завелись деньги նրա ձեռին փող կա, նրա ձեռին փող է յերևացել:

заво'дка լարում, լարվածք, լարք (ժամացույցի և այլն):

заводно'й լարովի, պահունի. — ая ло'шадь ռազմ. պահեստի ձի, պահունի ձի:

заво'дский (— ая, — ое) գործարանային, բուծարանային. — жеребе'ц բուծարանային մատուկ, բուծարանի քուռակ. — комите'т տես **завко'м.**

заво'дчик գործարանատեր:

заво'дчица գործարանատիրուհի:

за'водь ի. 1. գետախորշ, փոքր ծովախորշ. 2. ջրափոս, լճակ:

завоева'ние նվաճում, նվաճելը:

завоева'тель ա. նվաճող:

завоева'тельница նվաճողուհի:

завоева'тельный նվաճողական, նվաճման. — ая война նվաճողական պատերազմ:

завоева'ть, завоёвывать նվաճել, ձեռք բերել. завоева'ть дове'рие վստահություն շահել, վստահություն ձեռք բերել:

заво'з ներկրում, առմուծում:

завози'ть (— вожу', — во'зишь, — зят) 1. ներկրել, առմուծել. 2. կրել-տանել, կառքով (ձիով) տանել. завозить кого-либо домой մեկին կառքով տուն տանել:

завози'ться (— вожу'сь, — во'зишься, — зятся) 1. ներկրվել, առմուծվել, հեռու տարվել. 2. դեսուդեն ընկնել, մլուլ տալ, հուզվել:

заво'зный բերովի, ներկրովի, առմուծած. — якорь նավաքաշ խարիսխ:

завола'кивание 1. ծածկում, պատում, ծածկելը, պատելը. 2. քաշել-տանելը, քաշ տալը:

завола'кивать 1. ծածկել, պատել. 2. քաշել, տանել, քաշ տալ:

завола'киваться ծածկվել, պատվել, կնճռոտվել (դեմքի մասին). небо завола'кивается ту'чами յերկինքն ամպերով ծածկվում է:

заво'лжский (— ая, — ое) վոլգյան, անդրվոլգյան:

Заво'лжье Վոլգյան յերկիր:

за'волока բուժ. վերապատրույտ:

заволокну'ть, заволо'чь (— локу', — лочёшь, — локу'т; անց. — лок,

— локло′; hրմ. — локи′) տես **завола′кивать.**

завора′живание *հմայում, կախարդում, դյութում, հմայելը, կախարդելը, դյութելը:*

завора′живать *հմայել, կախարդել, դյութել:*

завора′чивание 1. *փաթթում, փաթթելը.* 2. *թեքում, թեքելը.* 3. *շրջում, շրջելը, շուռ տալը:*

завора′чивать 1. *շրջել, հետ քաշել, քշտել (թևքերը), շուռ տալ.* 2. *փաթթել, փաթթել.* 3. տես **завёртывать** 2.

завора′чиваться 1. *փաթթվել.* 2. *ծռվել, թեքվել, շրջվել.* 3. *պտտվել, պտուտակվել:*

заворожи′ть տես **завора′живать.**

за′ворот 1. տես **завора′чивание.** 2. *խոտորան, պտույտ.* 3. *ծալք, վոլորք.* за′ворот кишо′к *աղիքների վոլորք, աղեվոլորք:*

завороти′ть (— рочу′, — ро′тишь, — тят) տես **завора′чивать.**

завра′ться (— вру′сь, — врёшься, — вру′тся; hրմ. — ври′сь) տես **завира′ться.**

завсегда′тай *մշտական հաճախորդ, մշտական հյուր, մշտայցելու:*

за′втра *վաղը, եղուց.* на за′втра *վաղվա համար, վաղը, վաղվան:*

за′втрак *նախաճաշ, նախաճաշիկ.* корми′ть за′втраками պտկր. *խոտումներով կերակրել, հույսերով սնուցել, «վաղը արի»-ով հուսադրել:*

за′втракать *նախաճաշել, նախաճաշ անել:*

за′втрашний *վաղվա, եղուցվա.* — день *վաղվա որը, վաղվան որը, եղուցվա որը:*

завхо′з (заведующий хозяйственной частью) *տնտես (տնտեսական մասի վարիչ):*

завыва′ть, завы′ть (— во′ю, — во′ешь, — во′ют; hրմ. — во′й) *սկսել վոռնալ, սկսել վշտալ:*

завяда′ние *թոշնում, թառամում, թարշամում, թոշնելը, թառամելը, թարշամելը:*

завяда′ть, завя′нуть *թոշնել, թառամել, թարշամել:*

завяза′ть, завя′знуть (անց. завя′з, — вя′зла) *խրվել, թաղվել, տնկվել, \վռվել:*

завяза′ть, (— вяжу′, — жешь, — жут; hրմ. — вяжи′) տես **завя′зывать.**

завяза′ться (— вяжу′сь, — вя′жешься, — вя′жутся; hրմ. — вяжи′сь) տես **завя′зываться.**

завя′зка 1. *կապ, կապիչ, կապելը, կապում.* 2. *արգելք, խոչընդոտ.* 3. գրկ. *հանգույց:*

завя′знуть տես **завяза′ть.**

завя′зывать 1. *կապել, կապկպել, կապոտել.* 2. *հաստատել, սկսել.* завя′зывать знако′мство *ծանոթություն հաստատել.* завяза′ть у′зел *կապ դնել, կապոց անել, հանգույց անել:*

завя′зываться 1. *կապվել,* 2. *սկսվել, հաստատվել, առաջանալ.* завя′зывается дру′жба *բարեկամություն (ընկերություն) է հաստատվում.* 3. *սկսել մի բանով զբաղվել:*

завя′лый *թոշնած, թառամած, թարշամած, թոռոմած:*

завя′нуть տես **завяда′ть.**

загада′ть տես **зага′дывать.**

зага′дить (— га′жу, — дишь, — дят; hրմ. — га′дь) տես **зага′живать.**

зага′дка *հանելուկ, առեղծված.* отгада′ть загадку *հանելուկը լուծել, հանելուկը գտնել.* говорить загадками *հանելուկներով խոսել, առեղծվածներով խոսել:*

зага′дочно *առեղծվածորեն, առեղծվածաբար:*

зага′дочность ի. *առեղծվածականություն, հանելուկայնություն, առեղծվածային բնույթ:*

зага′дочный *հանելուկային, առեղծվածական.* — ая карти′нка *առեղծվածային պատկեր:*

зага′дывание *գուշակում, լուծում:*

зага′дывать *գուշակել, լուծել, մեկնել.* загадывать загадку *հանելուկ առաջարկել, հանելուկ մտածել, հանելուկ հնարել.* загадывать на картах *թուղթ բանալ, խաղաթղթերով գուշակություն անել:*

зага′живание *աղտոտում, կեղտոտում, ապականում, աղտոտելը, կեղտոտելը, ապականելը:*

зага′живать *աղտոտել, կեղտոտել, ապականել:*

зага′р *արևայրուկ, արևկիզուկ:*

загаса′ть, зага′снуть (անց. — га′с,

— га′сла) *հանգչել, մարել, խամրել*:

загаси′ть (— гашу′, — си′шь, — ся′т) տես **гаси′ть.**

загво′здка 1· *դամիկ, ճանկ*· 2· *արգելք, դժվարություն*· вот в чём загво′здка *ահա ինչն է դժվարությունը, ահա՝ վորն է արգելքը*:

заги′б 1· *ծալ, ծալվածք, կորունդ, ծալվելը, կորանալը*· 2· *ոլորան*· — уголка′ страни′цы *երի անկյան ծալվածք*:

загиба′ть *ծռել, ծալել, կռացնել*· загиба′ть вдво′е *յերկուստակել, մեջտեղից ծալել*:

загипнотизи′ровать (— рую, — руешь, — руют) *հիպնոսել, հիպնոսացնել*:

загла′вие *վերնագիր, վերտառություն*:

загла′вный *վերնագրի*· — лист *վերնաթերթ, շապիկ*· — ая бу′ква *մեծատառ, դլխագիր, դլխատառ*:

загла′дить (— гла′жу, — гла′дишь, — дят; hրմ· — ла′дь) *հարթել, կոկել, ուղղել*· պտկր· *քավել (հանցանքը), հարթել, կոծկել*:

за глаза′ տես **за** (глаза′).

заглазе′ться (на . . .) *աչքերը չռել, աչքերը հառել (մի բանի վրա), ակնապիշ նայել, բերանաբաց նայել*:

загла′зно *բացակայությամբ, հետևից (մեկի)*:

загла′зный *բացակա, հետևակա, բացակայությամբ տեղի ունեցող*:

загла′живать տես **загла′дить.**

загло′хнуть (wlig· — гло′х, — гло′хла) 1· *լռել, խեղդվել, հանդչել, մարել*· слух о нём загло′х *նրա վերաբերյալ տեղեկությունները լռեցին, նրա մասին այլ ևս չի լսվում*· ого′нь в пе′чке загло′х *վառարանում կրակը հանդավ*· 2· *ամայանալ, խոպանանալ*:

загло′хший (— ая, — ее) 1· *լռած, խեղդված (ձայն)*· 2· *ամայացած, խոպանացած*:

заглуша′ть, заглуши′ть *լռեցնել, խեղդել, խլացնել, ընկճել*· трава′ заглуши′ла цветы′ *խոտը ծաղիկները խեղդեց*:

загляде′ние *դաղտրիկ բան, չքնաղ բան, պատկեր, պատկերք*· краси′ва она′, пря′мо загляде′ние! *դեղեցի՛կ է նա, ուղղակի՛ պատկեր է*:

загляде′ться (— гляжу′сь, — гляди′шься, — дя′тся; hրմ· — ди′сь) տես **загля′дываться.**

загля′дывать, загляну′ть 1· *նայել, մտիկ տալ*· 2· *թափանցել*· 3· *հանդիպել*· загляну′ть в ду′шу *հոգին թափանցել, հոգու մեջ մտնել*· загляни′те к нему′ *հանդիպեք նրան, անցեք նրա մոտ*:

загля′дываться (на . . .) *յերկար նայել, հրճվանքով նայել, մտիկ տալ (մեկին, մի բանի վրա)*:

загляну′ть տես **загля′дывать.**

загна′ть (— гоню′, — го′нишь, — нят, hրմ· — гони′) տես **загоня′ть.**

загнива′ние *նեխում, փտում, թարախակալում, նեխելը, փտելը, թարախակալելը*:

загнива′ть, загни′ть (— гнию′, — ниёшь, — нию′т; hրմ· — гни′й) *սկսել նեխել, սկսել փտել, ամբողջովին նեխել, սկսել թարախակալել, ամբողջովին թարախակալել*:

загну′ть տես **загиба′ть.** загнуть кре′пкое словцо′ *թունդ խոսք ասել, կծու խոսք արտասանել*:

загова′ривать, заговори′ть 1· *սկսել խոսել*· 2· *համոյել, կախարդել*· 3· *խոսքակոխ անել, խոսելով հոգնեցնել*· вновь заговорить *նորից խոսել սկսել*· поздно, когда заговорили пушки *ո՛ւշ է, յերբ արդեն թընդանոթներն են խոսում*· вы заговорили бы другое *դուք լավ կանեք՝ ուրիշ բանի վասին խոսեք*· он вас заговорит *նա ձեզ խոսքակոխ կանի, նա ձեզ կձանձրացնի չարտախոսությամբ*· загова′ривать кому-либо зубы *անմիջական պատասխանից խուսափել, դատարկ խոսակցություններով ուշադրությունը բուն նյութից չեղել, խոսքը կտուրը դցել*:

загова′риваться 1· *ավելորդ խոսել, յերկար ու բարակ խոսել, խոսակցությամբ տարվել*· 2· *անմտություններ դուրս տալ, չաղակրատել*:

за′гове′ние *պահ նախընթաց յերեկո, «բերանփակեք»*:

загове′ться, заговля′ться *պաս սկսել, պաս բռնել, բարեկենդան անել*:

за′гово′р 1· *դավադրություն, դավ*· 2· *կախարդում, հմայում*· соста′вить загово′р *դավադրություն կազմել, դավադրություն սարքել*:

заговори′ть տես **загова′ривать.**

заговори′ться տես **загова′риваться.**

загово'рщик դավադիր:
загово'рщица դավադրուհի:
загогота'ть (— гочу', — чешь, — чут; հրմ. — чи') սկսել կռնչալ, սկսել կռթկռթալ:
за'годя նախօրոք, վաղօրոք, առաջուց, ժամանակին:
заголо'вок (— вка) 1. խորագիր. 2. անվանաթերթ. — газе'ты թերթի խորագիրը:
заго'н անասնոց, վարախ. վոր. ջուրմ, հալածում, ջրելը, հալածելը. быть в загоне նեղված լինել, ճընշված վիճակում լինել, մոռացված դրության մեջ գտնվել. — скота անասուններին տուն անելը, անասուններին վարախ ջրելը:
заго'нщик 1. ջոգ, ջոլրդ, նախրորդ. 2. հալածիչ (վորսի), վորսահալածիչ:
заго'нщица 1. ջոգ կին, ջոլրդուհի, նախրորդուհի. 2. հալածչուհի, վորսահալածուհի:
загоня'ть 1. քշել, քշելով ուժասպառ անել, քշելով ներս տանել. 2. ճնշել, նեղել, նեղը լծել. загонять оратора вопросами ճառախոսին հարցերով նեղը լծել:
загора'живание 1. ցանկապատում, ցանկապատելը. 2. փակում, խափանում, խափանելը, փակելը, առաջը փակելը, դեմը կտրելը:
загора'живать 1. ցանկապատել. 2. փակել, խափանել, առաջը փակել, դեմը կտրել. загораживать свет լույսի առաջը փակել, լույսը կտրել:
загора'живаться ցանկապատվել, փակվել, խափանվել:
загора'ние այրում, թխացում, թխադռնում, այրվելը, թխանալը, թխադռնելը:
загора'ть այրվել թխանալ, արևակեզ լինել, թխադռնել:
загора'ться 1. սկսվել այրվել, կզչել. 2. այրվել բորբոքվել, տոչորվել, կարմրատակել. 3. շառագունել. 4. գլուխ գալ, սկսվել. загора'ться, как маков цвет կարմրատակել, կա-կարմիր կտրել. ему' загоре'лось նա ցանկությամբ բորբոքվեց, նրա սիրտը կրակ ընկավ, նա կրակվեց:
загорди'ться (— горжу'сь, — рди'шься, — дя'тся) սկսել հպարտանալ, խիստ հպարտանալ, ամբարտավանանալ:
загорева'ть (— горю'ю, — ю'ешь, — ю'ют) սկսել տխրել, սկսել վշտանալ, սկսել այրվել:
загоре'лый 1. այրված, խանձված, արևակեզ, արևատ, թխացած. 2. ծխատած, մրոտած, կիսայրված:
загоре'ть (— горю', — ри'шь, — ря'т; հրմ. — гори') տես **загора'ть.**
загоре'ться (— горю'сь, — ри'шься, — ря'тся; հրմ. — гори'сь) տես **загора'ться.** загорелся восток արևելքը շառագունեց. загорелся спор վեճ սկսվեց, վեճ բորբոքվեց. загорелась война պատերազմ բռնկվեց, պատերազմ պայթեց:
загорла'нить սկսել բղավել, սկսել աղաղակել:
заго'рный անդրլեռնային, լեռների մյուս կողմում գտնվող:
загороди'ть (— рожу', — роди'шь, — дя'т) տես **загора'живать.**
загоро'дка 1. ցանկապատ, ցանկափակ. 2. ցանկապատած վայր:
за'городный անդրքաղաքային, քաղաքից դուրս գտնվող. — за'мок անդրքաղաքային ամրոց, անդրքաղաքային դղյակ. — ая прогу'лка քաղաքից դուրս զբոսանք, քաղաքից դուրս զբոսնելը:
загорячи'ться սկսել տաքանալ, բորբոքվել:
загости'ться (— гощу'сь, — ти'шься, — тя'тся) յերկար հյուր մնալ, յերկար հյուր նստել (տանտիրոջ ցանկացածից ավելի):
загота'вливать տես **заготовить.**
заготови'тель ա. պատրաստող, հայթայթիչ, մթերիչ:
заготови'тельный մթերային, մթերման, հայթայթման. — ая цена' մթերային գին, հայթայթման գին, մթերման գին:
загото'вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ. — то'вь), **заготавля'ть** 1. պատրաստել. 2. հայթայթել. 3. մթերել:
загото'вка, заготовле'ние պատրաստում, հայթայթում, մթերում, պատրաստելը, հայթայթելը, մթերելը:
загото'вщик 1. տես **заготовитель.** 2. յերեսադործ (կոշկ.), ձևող, ձևվորդ:

загради́тельный *խափանիչ, փակոցային, փակոցների.* — ая пози́ция *խափանիչ դիրք.* — ые отря́ды *խափանիչ ջոկատներ*:

загради́ть (— ражу́, — гради́шь, — дя́т), **загражда́ть** *փակել, խափանել, կապել.* загради́ть путь *ճանապարհը փակել, ճանապարհը խափանել*:

загражде́ние 1. *խափանում, փակում, կապում, խափանելը, փակելը, կապելը.* 2. *փակոց.* — проволочное ~ *լարափակոց, լարափակում*:

за грани́цей *արտասահմանում.* е́хать за грани́цу *գնալ արտասահման*:

заграни́чный *արտասահմանյան, արտասահմանի.* — па́спорт *արտասահմանի անցագիր*:

За́греб *Զագրեբ*.

загреба́ть 1. *հուսահատել, վհատել, դիղձել, իրեն քաշել, դրմփել.* 2. *թխավարել.* загребать деньги *փող դիղձել.* чужими рука́ми жар загребать տես **жар.**

загреме́ть (— млю́, — ми́шь, — мя́т; *հրմ.* — еми́) *սկսել վորոտալ, սկսել աղմկել, դոռալ*:

загрести́ (— гребу́, — бёшь, — бу́т; *հրմ.* — греби́; *անց.* — грёб, — гребла́) տես **загреба́ть.**

загри́вок (— вка) 1. *ծոծրակ.* 2. *բաշ (ձիու)*:

загримирова́ть (— ру́ю, — ру́ешь, — ют) տես **гримирова́ть.**

загро́бный *հանդերձյալ, անդրգերեզմանային.* — мир *հանդերձյալ աշխարհ.* — ая жизнь *հանդերձյալ կյանք*:

загроможда́ть, загромозди́ть (— зжу́, — зди́шь, — дя́т) 1. *փակել, բռնել, լցնել, խռնել.* 2. *խճողել, ծանրաբեռնել.* загромождать деталями *մանրամասներով խճողել, մանրամասնություններով ծանրաբեռնել*:

загроможде́ние 1. *փակում, բռնում, լցնում, խռնում, փակելը, բռնելը, լցնելը, խռնելը.* 2. *խճողում, ծանրաբեռնում, խճողելը, ծանրաբեռնելը*:

загрохота́ть (— хочу́, — чешь, — чут; *հրմ.* — чи́) *սկսել վորոտալ, սկսել դղրդալ*:

загрубева́ть *կոպտանալ, բրտանալ, կոշտանալ.* պտկր. *հոգեպես քարանալ, բարոյապես դրսևորվել*:

загрубе́лость *ի.* *կոպտություն, բրտություն, կոշտություն.* պտկր. *հոգեպես քարայրում, բարոյական դրսևորում*:

загрубе́лый *կոպտացած, բրտացած, կոշտացած.* պտկր. *հոգեպես քարացած, բարոյապես դրսևորված.* — ые руки *կոշտացած ձեռքեր*:

загрубе́ние *կոպտացում, բրտացում, կոշտացում, կոպտանալը, բրտանալը, կոշտանալը.* պտկր. *հոգեպես քարանալը, բարոյական դրսևորում*:

загрубе́ть տես **загрубева́ть.**

загруби́ть (— блю́, — би́шь, — бя́т), **загрубия́нить** *սկսել կոպտություն անել*:

загружа́ть, загрузи́ть (— ружу́, — рузи́шь, — зя́т) 1. *բառնալ, բեռնավորել.* 2. *չափից դուրս բարձել.* 3. *լիաբեռնել, լրիվ բեռնավորել*:

загру́зка 1. *բարձում.* 2. *ծերաբեռնում.* 3. *լիաբեռնում*:

загрусти́ть (— грущу́, — сти́шь, — тя́т) *սկսել տխրել, տրտմել, թախծել*:

загрыза́ть, загры́зть (— зу́, — зёшь, — зу́т; *անց.* — гры́з, — зла; *հրմ.* — грызи́) *կրծել, կրծոտել, կծելով սպանել, սաստիկ կծոտել, ուտել պրծնել.* он меня загрыз *նա իմ հոգին կերավ*:

загрязне́ние *ցեխոտում, աղտոտում, կեղտոտում, ցեխոտելը, աղտոտելը, կեղտոտելը*:

загрязни́ть, загрязня́ть *ցեխոտել, աղտոտել, կեղտոտել*:

загрязни́ться, загрязня́ться *ցեխոտվել, աղտոտվել, կեղտոտվել*:

загря́знуть *թաղվել, խրվել, ցեխի մեջ ընկղմվել*:

загуби́ть (— блю́, — бишь, — бят) տես **губи́ть.**

загу́ливать, загуля́ть 1. *սկսել զբոսնել, սկսել թափառել, յերկար զբոսնել.* 2. *հարբեցողությամբ պարապել, կեր ու խումի անձնատուր լինել, կոնծել*:

загусте́ть տես **густе́ть.**

зад *յետք, դավակ, հետև.* պտկր. *թիկունք, կոնակ.* **итти́** за́дом *հետհետ գնալ*:

зада́бривать *սիրաշահել, սիրտը շա-*

հել, խաթրն առնել, իր կողմը դրա-վել:

задава́ть (— даю́, — даёшь, — даю́т), **зада́ть** 1· *տալ (դաս, աշ-խատանք), ցույց տալ, առաջադրել.* 2· *կանխավ տալ, նախապես տալ, առաջուց տալ.* задава́ть вопро́с *հարց տալ.* я тебе́ задам! *յեղ քեզ ցույց կտա՛մ.* зада́ть кому-либо встрёпку *մեկին ջարդել, մեկին ծեծել.* зада́ть тон *տոն տալ:*

задава́ться (— даю́сь, — даёшься, — ю́тся), **зада́ться** 1· *հետ դնալ, դեպի հետ ծռվել.* 2· *անձնատուր լինել, նվիրվել.* задаться мыслью *մտադրվել.* задаться целью *նպատակ դնել, նպատակադրել:*

задави́ть (— влю́, — вишь, — вят) *տես* **дави́ть.**

зада́ние *առաջադրություն, խնդիր, հանձնարարություն.* выполнить зада́ние *առաջադրությունը կատարել:*

зада́ривать, задари́ть 1· *առատորեն ընծայել, առատաբար բաշխել.* 2· *կաշառել, ընծաներով կուրացնել:*

зада́ром 1· *ղուբ, ապարդյուն կերպով.* 2· *ձրիապես, ձրի, անվճար:*

зада́тки ա· պտկր· *առհավատչյա, յերաշխիք:*

зада́ток (— тка) *կանխավճար, առդին.* я дал 5 руб. задатку *յես 5 ռուբլի կանխավճար տվի:*

зада́точный *կանխավճարի, առդնի, կանխավճարային:*

зада́ть (— да́м, — да́шь, — да́ст, — дади́м, — дади́те, — даду́т) *տես* **задава́ть.**

зада́ться (— да́мся, — да́шься, — да́стся, — дади́мся, — дади́тесь, — даду́тся) *տես* **задаваться.**

зада́ча, зада́чка 1· *խնդիր, առաջադրանք.* 2· *նպատակ, անելիք.* — тру́дная зада́ча *ժվար խնդիր.* это не входит в мою́ зада́чу *այդ իմ անելիքների մեջ չի մտնում, այդ իմ նպատակը չի:*

зада́чник *խնդրաքիրք:*

задви́гать *սկսել շարժել, հետ ու առաջ տանել:*

задвига́ть, задви́нуть 1· *մտցնել, ներմղել, կոխել.* 2· *կողպել, փակել, դցել.* задви́нуть задви́жку *սողնակը դցել:*

задви́жечка, задви́жка *սողնակ, դռնափակ:*

задвижно́й 1· *շարժական, շարժուն.* 2· *սողնակավոր:*

задво́рки (— рок) 1· *հեռևի կողմ.* 2· *հետնաբակ, հեռևի դավիթ:*

задева́ть *դիպչել, կպչել.* պտկր· *պատվին կպչել, խաթրին դիպչել, վիրավորել.* задева́ть за живо́е *տես* **за живое.**

заде́лать, заде́лывать 1· *սկսել անել, սկսել կատարել.* 2· *ծածկել, փակել, կապել:*

заде́латься, заде́лываться *ծածկվել, փակվել, կապվել:*

заде́льный *տես* **сдельный.**

задёрганный (человек) *ծեծկված, չարչարված, չարատանջ (մարդ):*

задёргивать 1· *քաչել, ծածկել (վարագույրը).* 2· *սկսել շարժել, սկսել ցնցել.* 3· *չարաշարժել (ձին՝ սանձի վատ դործածությամբ), ձին փչացնել:*

задеревене́ть *փայտանալ, փետանալ:*

задержа́ние 1· *բռնելը, պահելը.* 2· *ձերբակալում, ձերբակալելը, կալանավորում, կալանավորելը.* 3· *կասեցում, ուշացում, կասեցնելը, ուշացնելը:*

задержа́ть (— жу́, — жишь, — жат; прш· — ержи́), **заде́рживать** 1· *բռնել, պահել.* 2· *ձերբակալել, կալանավորել.* 3· *կասեցնել, ուշացնել:*

задержа́ться (— жу́сь, — жишься, — жатся; прш· — ержи́сь) 1· *բռնվել, պահվել.* 2· *ձերբակալվել, կալանավորվել.* 3· *կասեցվել, ուշանալ, հապաղել:*

заде́ржка 1· *կասեցում, հապաղում, արդելք.* 2· տեխն· *կալակ:*

задёрнуть *տես* **задёргивать.**

заде́ть (— де́ну, — нешь, — нут; прш· — е́нь) *տես* **задевать.**

зади́ра *կռվարար, կռվան, ամբարբիչա:*

задира́ть 1· *սկսել պոկել, սկսել քաշել.* 2· *կռվել, վիրավորել, դիպչել.* 3· *պատառոտել, քերծել:*

заднепро́вский (— ая, — ое) *անդրդնեպրյան:*

Заднепро́вье *Ձադնեպրովյե, Անդրդնեպրյան յերկիր:*

за́дний 1· *հետին, հեռևի.* 2· *հետընթաց.* — план *հետին պլան.* — про-

ход կզմի. *հետույք, սրբան.* — отряд ռազմ. *հետևի կոկատ.* — ход տեխն. *հետադարժում, հետընթաց շարժում.* — я'я палуба *հետևի տախտակամած.* — ее число *հետին թիվ.* задним числом *հետին թվով.* помечать письмо задним числом *նամակը հետին թվով նշանակել.* он задним умом крепок *նրա հետին խելքն է դովելի.* — ие зубы *հետին ատամներ, աղորիքներ.* — ие мысли *հետին մտքեր:*

за'дник 1. *հետնամաս.* 2. *կրնկամաս (կոշիկի):*

за'дница *հետույք, նստատեղ:*

задо'брить տես **зада'бривать.**

задо'к (— дка') 1. *հետք, հետակողմ, թիկունք (բազմոցի և այլն).* 2. տես **за'дник** 2.

за'долго *առաջուց, բավական առաջ, շատ առաջ:*

задолжа'вший (— ая, — ее) *պարտքի տակ ընկած, շատ պարտք արած:*

задолжа'ть *պարտք անել, պարտքի մեջ ընկնել.* я вам мно'го задолжа'л *ես ձեզ շատ եմ պարտք:*

задо'лженность ի. *պարտք, պարտաբեռնվածություն:*

за'дом *յետքով, հետևի մասով, շրջված, յետևը դարձրած.* за'дом наперёд *շրջված, հետևը դեպի առաջ դարձրած:*

задо'р 1. *զայրույթ, զայրույք.* 2. *նախանձ.* 3. *տաքարյունություն, դյուրաբորբոքություն.* 4. *համառություն, համառություն.* — ю'ношеский *պատանեկական տաքարյունություն:*

задо'рный 1. *կռվարար, ահանգիստ.* 2. *կրքոտ, մոլի, տաքարյուն:*

за'дорого *շատ թանգ, թանգ գնով:*

задохну'ться (անց. — до'хся, — до'хлась; հրմ. — хни'сь) տես **задыха'ться.**

задрапирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) տես **драпировать.**

задра'ть (— деру', — дерёшь, — ру'т; հրմ. — дери') տես **задира'ть.**

задрема'ть (— млю', — млешь, — лют; հրմ. — дре'мли) *սկսել նիրհել, սկսել ննջել:*

задрожа'ть (— жу', — жи'шь, — жа'т; հրմ. — жи') *սկսել դողալ, սկսել շարժվել.* տես **дрожать.**

задува'ть 1. *սկսել փչել.* 2. *հանգցնել, մարել.* задува'ть печь հաliф. *վառարանը վառել:*

заду'мать տես **заду'мывать.**

заду'маться տես **заду'мываться.**

заду'мчиво *մտաղթաղորեն, մտախոհ կերպով, մտածմունքի մեջ ընկած:*

заду'мчивость ի. 1. *մտածկոտություն, մտախոհություն, մտածմունք.* 2. *մտազբաղ բնավորություն.* впа'сть в заду'мчивость *մտածմունքի մեջ ընկնել.* сиде'ть в заду'мчивости *մտազբաղ նստել, մտածմունքի մեջ ընկած նստել:*

заду'мчивый 1. *մտածկոտ, մտազբաղ, մտախոհ:*

заду'мывать 1. *սկսել մտածել, մտածել, միտք անել.* 2. *միտք հղանալ, վորոշել:*

заду'мываться 1. *խորհրդածել, մտասուղվել, միտք անել, մտածմունքի մեջ ընկնել.* 2. *մտածել, կշռադատել.* о чём он задумался? *ի՞նչ ընկավ նրա միտքը, ի՞նչ մտածմունքի մեջ ընկավ նա.* не задумываясь ни на минуту *վոչ մի րոպե չմտածելով.* хорошо задуманный *լավ մտածված:*

задуна'йский (— ая, — ое) *անդրդունավյան:*

задурй'ть *սկսել հիմարություն անել, սկսել անկարգություն անել, սկսել չարություն անել:*

заду'ть (— ду'ю, — ду'ешь, — ду'ют; հրմ. — ду'й) տես **задува'ть.**

задуше'вно *մտերմաբար, մտերմորեն:*

задуше'вность ի. *մտերմություն, սրտակցություն:*

задуше'вный *մտերիմ, հոգեհարազատ, սրտակից, մտերմական.* — друг *մտերիմ ընկեր, սրտակից բարեկամ:*

задуше'ние *խեղդում, խեղդամահ ա-, նելը, խեղդելը:*

задуши'ть տես **души'ть.** задуши'ть восста'ние *ապստամբությունը խեղդել:*

задуши'ться *խեղդվել, խեղդամահ լինել:*

за'дхлость ի. տես **за'тхлость.**

зады': ա. **повторять зады'** *անցածը կրկնել, հինը կրկնել, հին դասը սերտել:*

задыха'ться *ընչասպառ լինել, ընչահեղձ լինել, շունչը կտրվել, հևալ:*

заеда́ть, зае́сть 1· *մի բանից հետո ուտել, մի բանի վրայից ուտել*։ заеда́ть хле́бом *վրայից հաց ուտել*։ 2· *լափել, պատառոտել, ուտել, կծոտել, քրքրել*։ 3· տեխն. *բռնել, ծամել*։ 4· պտկր. *մաշել, կործանել*։ но́жницы заеда́ют *մկրատը բռնում է, մկրատը ծամում է*։ верёвка зае́ла *պարանը բռնում է (չի անցնում)*։ заеда́ть чужо́й век *ուրիշի կյանքը մաշել*։ его зае́ла фраза *նրան փոպոը կործանեց, նա փոպոի դո՛հ դարձավ*։ меня́ зае́ли клопы́ *փայտոլիներն ինձ կերան, փայտոլիներն ինձ քրքրեցին*։

зае́зд 1· *մուտք, մտնելը (ձիով, կառքով)*։ 2· *մրցելույթ (ձիարշավներում)*։ 3· ռազմ. *հրձում, հրձվելը*։ зае́зд во фронт *հրձում դեպի ճակատը, դեպի ճակատ հրձվելը*։

зае́здить (лошадь) (— зжу, — здишь, — дят) *շատ քշելով ճաքեցնել, քշելով ուժասպառ անել (ձին)*։

заезжа́ть 1· *մտնել (ձիով, կառքով), մոլորվելով ընկնել մի տեղ, սխալմամբ մտնել վորևե տեղ (ձիով, կառքով)*։ 2· *մեկի մոտ մտնել, մեկին այցելել (ձիով, կառքով)*։

зае́жий 1· *իջևանելու*։ — двор *իջևանատուն*։ 2· *յեկվոր, ոտարական*։

заём (за́йма) *փոխառություն*։ — вну́тренний *ներքին փոխառություն*։ — вы́игрышный *խաղարկու փոխառություն, շահող փոխառություն*։ — долгосро́чный *յերկարաժամկետ փոխառություն*։ брать в заём *փոխառություն վերցնել*։ заключить заём *փոխառություն կնքել*։ дать в заём *փոխառություն տալ*։

заёмный *փոխառության, փոխառական, պարտավորական*։ — ое письмо́ *պարտագիր, փոխառագիր*։

заёмщик *փոխառու*։

заёмщица *փոխառուհի*։

заёрзать 1· *տրտրել, քոքոսել (վոնեքրով)*։ 2· *սկսել այս ու այն կողմն ընկնել*։

заерши́ться *համառել, կամակորել, հաստակողմություն անել*։

зае́сть (зае́м, — е́шь, — е́ст, заеди́м, — ди́те, — дя́т; шіц· зае́л, — ла) տես **заеда́ть.**

зае́хать (зае́ду, — дешь, — дут) տես **заезжа́ть.**

зажа́ривать, зажа́рить *բոլորովին տապակել, ամբողջովին խորովել, լավ բովել*։

зажа́ть (— жму́, — мёшь, — му́т; հրմ. —жми́) տես **зажима́ть.**

заже́чь (— жгу́, — жжёшь, — жгу́т; հրմ. — жги́; шіц· — жёг, — жгла́) տես **зажига́ть.**

заже́чься (— жгу́сь, — жжёшься; հրմ. — жги́сь; шіц· — жёгся, — жгла́сь) տես **зажигаться.**

зажива́ть 1· — *առողջանալ, լավանալ (վերքն մասին)*։ 2· *սկսել ապրել, սկսել լավ կյանք վարել, սկսել կյանք անել*։

зажива́ться *յերկար ապրել, շատ ապրել, յերկար մնալ (վորևե տեղում)*։

заживле́ние *առողջացում, ապաքինում, առողջանալը, ապաքինվելը*։

заживля́ть *առողջացնել, ապաքինել*։

за́живо *կենդանության ժամանակ, կենդանի վիճակում, վողջ-վողջ*։ за́живо погребённый *վողջ-վողջ թաղված, կենդանի թաղված*։

за живо́е: заде́ть за живо́е *ծանր վիրավորել, խիստ խոցել, սաստիկ վիրավորել*։

зажи́га գռեհ. *կռվապատճառ, սադրիչ, դրդիչ, դրդռիչ*։

зажига́лка *վառիչ (դործիք), վառոց*։

зажига́ние *վառում, վառելը, կպցնելը, վառվելը, բռնկվելը, բռնկում*։

зажига́тель ա· 1· *վառիչ*։ 2· *հրձիչ, հրդեհիչ*։

зажига́тельный 1· *հրդեհիչ*։ 2· *բորբոքիչ, դրդռիչ*։ — снаря́д ռազմ. *հրդեհիչ արկ, հրարկ, հրդեհարկ*։ — ая речь *բորբոքիչ ճառ, դրդռիչ ճառ*։ — ое стекло́ *կիզապակի*։

зажига́ть 1· *վառել, կպցնել, հրդեհել*։ 2· *այրել*։ 3· *բորբոքել, դըրդռել*։

зажига́ться 1· *վառվել, հրդեհվել, կպչել*։ 2· *այրվել, բորբոքվել*։

зажи́ливать (у кого-либо деньги) *յուրացնել, սեփականեցնել (մեկի փողը)*։

зажи́м 1· տեխն. *սեղմիչ, սեղմակ, մամլակ*։ 2· *ճնշում, սեղմում, ճըմլելը, սեղմելը*։ — самокри́тики *ինքնաքննադատության ճնշում*։ — кузне́чный *դարբնի դելոց*։

зажа́ть (— жму́, — мёшь, — му́т; հրմ. — жми́), **зажима́ть** 1· *ճնշել, սեղմել*։ 2· *փակել*։ зажима́ть

рот *բերանը փակել*. — стру'ну *լարը սեղմել*:

зажи'мный *սեղմիչ, սեղմողական*. — патро'н *սեղմիչ փամփուշտ, կոթառ*. — винт *սեղմիչ պտուտակ*:

зажи'н 1. *հնձամարտ, հնձվորի աշխատավարձ*. 2. *հնձի սկիզբը, հունձն սկսվելը*:

зажире'ть *սկսել գիրանալ, սկսել պարարտանալ*:

зажито'й *ձեռք բերած, վաստակած, աշխատած, դատած*:

зажи'точность ի. *ունևորություն, հարուստ լինելը*:

зажи'точный *ունևոր, հարուստ*:

зажи'ть (— живу', — вёшь, — ву'т; hрм. — живи') տես **зажива'ть.** зажить честной, трудовой жизнью *աղնիվ, աշխատավորական կյանք վարել. աղնիվ, աշխատավորական կյանքով ապրել*:

зажи'ться (— живу'сь, — живёшься, — ву'тся; hрм. — живи'сь) տես **зажива'ться.**

зажму'ривать տես **жму'рить.**

зажо'р 1. *ճյան տակի փոսաջուր, ընդհատյա փոսաջուր*. 2. *սառցակուտակում*:

зажужжа'ть (— жу', — жи'шь, — жа'т; hрм. — жжи') *սկսել բզզալ, սկսել տզզալ*:

зазва'ть (— зову', — вёшь, — ву'т; hрм. — зови') տես **зазыва'ть.**

зазвене'ть (— ню', — ни'шь, — ня'т; hрм. — звени') տես **звене'ть.** *սկսել ղողանջել*:

зазвони'ть *սկսել զանգահարել*. տես **звонить.**

заздра'вный *բարեմաղթական, կենացի*. — тост *կենացի բարեմաղթություն, բաժակառաջ*. — ку'бок *բարեմաղթության գավաթ, կենացի բաժակ*:

зазева'ться, зазёвываться 1. *բերանաբաց նայել, ապշած նայել*. 2. *անուշադիր դառնալ, չնկատել*:

заземле'ние *հողի հետ միացնելը, հողակցում, հողակցելը*:

заземли'ть *հողի հետ միացնել, հողակցել*:

зазелене'ть *սկսել կանաչով ծածկվել, սկսել կանաչել*:

зазимова'ть (— му'ю, — му'ешь, — у'ют) *ձմեռել, ձմեռն անցկացնել, ձմեռը մնալ (վորևե տեղում)*:

зазнава'ться (— знаю'сь, — наёшься, — аю'тся,, **зазна'ться** (— зна'юсь, — ешься, — ются) *մեծամտել, դոռոզանալ*:

зазно'ба, зазно'бушка *սիրեցյալ, սիրելի, սիրած, յար*:

зазо'р 1. *խայտառակություն, նախատինք*. 2. *նախանձ*. 3. տեխն. *ռազմ. բացակ, արանք*:

зазо'рный *խայտառակ, ամոթալի, նախատական*:

зазре'ние *հանդիմանություն, նախատինք, խայթ*. без зазре'ния со'вести *առանց խղճահարության, առանց խղճի խայթի*:

зазу'бренный 1. *առամնավոր, ժանեվոր, կեռատած*. 2. *բութ, բթացած, դուլ, դլված*. — урок *սերտած դաս, անգիր արած դաս*:

зазу'бривать 1. *կեռատել, առամիկներ անել, քյարթեր չինել*. պտկր. *անգիր անել, սերտել*:

зазу'брина *առամ, քյարթ*:

зазубри'ть *սերտել, անգիր անել*:

зазыва'ть *կանչել, հրավիրել, իր մոտ կանչել*:

зазыва'ние *հրավեր, հրավիրելը, կանչելը*:

заигра'ть, заи'грывать 1. *սկսել խաղալ, սկսել նվագել, յերկար խաղալ, յերկար նվագել*. 2. *խաղալ, կատակել, խաղ խաղալ*:

заи'ка *կակազ, կմկմացող*:

заика'нье *կակազում, կմկմոց, կակազելը, կմկմալը*:

заика'ться, заикну'ться 1. *կակազել, կմկմալ*. 2. *ակնարկել, խոսք դցել, խոսք բանալ*. не заикну'ться պտկր. *չառարկել, խոսք չարտասանել*:

заи'мка 1. *նոր բնակություն հաստատելը, նոր տեղում բնակվելը, նոր տեղ բռնելով սիրանալը*. 2. *նոր բնակավայր, նոր նստոց*:

заимода'вец (— вца), **заимода'тель** ա. *վոխատու*:

заимообра'зно *վոխարինաբար*:

заимообра'зный *վոխարինական, վոխարինության, վոխարինաբար տրված, վոխարինաբար վերցված*:

заи'мствование *վոխառում, վոխ առնելը*:

заи'мствованный *վոխառած*:

заи'мствовать (— вую, — вуешь, — ют) *վոխ առնել*:

заи'мствоваться (— вуюсь, — вуешь-

ся, — вуются) 1. տես **заимствовать**. 2. *փոխ առնվել*:

заи́ндевелый *յեղեմնապատ, յեղյամով ծածկված*:

заи́ндеветь *յեղեմնակալել, յեղյամով ծածկվել*:

заинтересо́ванный 1. *հետաքրքրված*. — ая сторона́ իրվ. *հետաքրքրված կողմ*:

заинтересова́ть (— су́ю, — су́ешь, — су́ют), **заинтересо́вывать** 1. *հետաքրքրել*. 2. *հետաքրքրել*:

заинтересова́ться (— су́юсь, — су́ешься, — су́ются), **заинтересо́ываться** 1. *հետաքրքրվել, սկսել հետաքրքրվել*. 2. *հետաքրքրվել*:

за́инька, за́йка *նապաստակիկ, փոքրիկ նապաստակ*:

заи́скивание *քծնում, շողոքորթում, հաճոյացում, քծնելը, շողոքորթելը, հաճոյանալը*:

заиска́ть (заищу́, — щешь, — щут; իրմ. — ищи́), **заи́скивать** *քծնել, շողոքորթել, հաճոյանալ, քծնելով ձեռք բերել*:

зайти́ (зайду́, — дёшь, — ду́т; իրմ. зайди́; անց. зашёл, — шла́) տես **заходи́ть**. разгово́р зашёл о театре *խոսք ընկավ թատրոնի մասին, խոսք բացվեց թատրոնի մասին*:

зайчёнок (— нка; հոգն. — ча́та, — ча́т) *նապաստակի ձագ*:

за́йчик 1. *նապաստակիկ, փոքրիկ նապաստակ*. 2. *պատին ընկած արևաշողք, արևի արտացոլած ճառագայթ պատի վրա, վրմնաշող*:

зайчи́на, за́йчина *նապաստակի միս*:

зайчи́ха *եզ նապաստակ*:

закабале́ние *ստրկացում, հնազանդեցում, ծառայացրում, ստրկացնելը, հնազանդեցնելը, ծառայացրելը*:

закабали́ть, закабаля́ть *ստրկացնել, հնազանդեցնել, ծառայացրել*:

закабали́ться, закабаля́ться *ստրկանալ, հնազանդվել, ծառայացրվել*:

закавка́зский (— ая, — ое) *անդրկովկասյան, Անդրկովկասի*:

Закавка́зская респу́блика *Անդրկովկասյան հանրապետություն*:

Закавка́зье *Անդրկովկաս*:

закады́чный *սրտակից, մտերիմ, անդավաճան, անկեղծ*. — друг *սրտակից ընկեր, մտերիմ ընկեր*:

зака́з 1. *պատվեր*. исто́чник зака́за *պատվերի աղբյուր*. — дополни́тельный *լրացուցիչ պատվեր*. де́лать зака́з *պատվեր տալ*. де́лать на зака́з *պատվերով շինել, ըստ պատվերի պատրաստել*. по зака́зу *պատվերով, պատվերի համաձայն*. 2. *արգելք, արգելում, արգելելը, արգելավայր*:

заказа́ть (— кажу́, — жешь, — жут; իրմ. — кажи́) տես **зака́зывать**.

заказно́й *պատվիրած*. — ое письмо́ *պատվիրած նամակ, պատվիրատրած նամակ*. «заказно́е» «*պատվիրած*», «*պատվիրատրած*» (*ծրարների վրա մակադրելիս*):

зака́зчик *պատվիրատու, պատվեր տվող, պատվիրատեր*:

зака́зчица *պատվիրատվուհի, պատվիրուհի*:

зака́зывать 1. *պատվիրել, պատվեր տալ*. 2. *արգելել*:

зака́иваться (в чём-либо) *ուխտել, յերդվել մի բան չանել*:

зака́л, зака́ливание *ջրմխում, ջրդեղում, ջրմուխ, ջրմխելը, ջրդեղելը*. челове́к ста́рого зака́ла *հին գաղափարի տեր մարդ, հին հայացքների տեր մարդ*:

зака́лина (в хле́бе) *հում տեղ, չեփած մաս (հացի մեջ)*. хлеб с зака́лом *կիսեփ հաց, տեղ-տեղ չեփած հաց*:

закали́ть 1. տես. *ջրմխել, ջրդեղել*. 2. *կուփել, թրծել*:

закалённый *քաջամուխ, կուփված, յեփված, մխուն*. — в бою́ *կռվում յեփված, մարտի մեջ կուփված*:

зака́лка տես **зака́л**.

зака́лывать 1. *խոցոտել, սպանել, մորթել*. 2. *ամրացնել (քորոցով, ասեղով և այլն)*:

зака́лываться *սպանվել, մորթվել, խոցոտվել*:

закаля́ть տես **закали́ть**.

закамене́лость ի. 1. *քարացածություն, կարծրացած լինելը*. 2. *անղգայություն, քարասրտություն*:

закамене́лый 1. *քարացած, կարծրացած*. 2. *անղգա, քարասիրտ*:

закамене́ть 1. *քարանալ, կարծրանալ*. 2. *անզգա դառնալ, քարասիրտ դառնալ*:

зака́нчивать *ավարտել, վերջացնել, բոլորել*:

зака́пывать I, **закопа́ть** *փորել, թա-*

դել, հորել· зака'пывать я'му վոս փորել, հոր փորել:

зака'пать (— паю, — паешь և — ка'плю, — ка'плешь), **зака'пывать** (1 սկսել կաթել, կաթկաթել:

зака'паться սկսել կաթել, կաթկթվել, իր վրա բան կաթեցնելով կեղտոտվել:

зака'пываться թաղվել, խորասուզվել, խրվել:

зака'ркать սկսել կռավել, սկսել կըռռալ· պտկր· վատ դուշակություն անել, դժբախտություն դուշակել:

зака'рмливание բռում, լավ կերակրում, չափից դուրս կերակրելը, բռելը, դիրացնելը:

зака'рмливать բռել, լավ կերակրել, դիրացնել, չափից դուրս կերակրել:

зака'т վերջալույս, մայրամուտ· — со'лнца արևամուտ· — жи'зни կյանքի վերջալույս, կյանքի վերջին որերը:

заката'ть, зака'тывать, закати'ть (— качу', — ка'тишь, — тят) 1· ներս գլորել, գլորել-տակը· 2· դրտնակել· 3· հասցնել, ներկայացնել, սարքել, գլել· зака'тывать под навес գլորել ծածկի տակ, ծածկի տակ գլորել· закати'ть здоро'вую пощёчину բունդ ապտակ հասցնել, ուժգին ապտակել· закати'ть исте'рику հիստերիկա սարքել· он закати'л мне ужа'сный счёт նա ինձ սարսափելի հաշիվ ներկայացրեց· зака'тать на ка'тку տաժանավայր գլել:

зака'тываться 1. մայր մտնել· 2. թուլանալ, ուժասպառ լինել· 3· գլորվելով ընկնել (մի տեղ)· зака'тываться в пла'че լացից թուլանալ, լացից նվաղել· зака'тываться сме'хом կչկչալ, քրքջալ:

зака'шлять սկսել հազալ:

зака'шляться հազալ մինչև չնչասպառություն, հազալ մինչև շունչը կտրվելը:

зака'яться տես **зака'иваться.**

заква'кать սկսել կռկռալ, սկսել կըռռալ:

заква'сить (— ква'шу, — ква'сишь, — сят; հրմ· — ва'сь) թթվեցնել, խմորել, մակարդել, մերել:

заква'ска թթխմոր, մակարդ, մերան· պտկր· ուղղություն, վոգի:

заква'шивать տես **заква'сить.**

заки'дывать, закида'ть 1· լցնել, վակել, ծածկել· 2· տեղալ· заки'дывать вопросами հարցեր տեղալ, հարցակոխ անել· закида'ть ка́мнями քարկոծել, քարով ծածկել:

заки'дывать, заки'нуть 1· ձգել, դցել· 2· չալրտել, նետել· закинуть се'ть, у'дочку, я'корь ուռկան, կարթ, խարիսխ դցել· заки'нуть наза'д հետ չալրտել· заки'нуть словцо' պտկր· խոսք դցել, խոսք բանալ:

заки'нуться 1· նետվել, չալրտվել, մի կողմ չալրտվել· 2· դէպի հետ թեքվել:

закипа'ть, закипе'ть (— плю', — пи'шь, — пя'т; հրմ· — кипи') 1· սկսել յեռալ, յեփ գալ· 2· աշխուժանալ, բորբոքվել· де'ло закипе'ло գործը յեռաց, գործն աշխուժացավ:

закиса'ть, заки'снуть (անց· заки'с, — сла) թթվել, մակարդվել, խմորվել, մերվել:

за'кись ի· քիմ· նախաթթվուկ, յենթաթթվուկ, թթվուկ, ոքսիդ· — во'дная серная ջրածնմթային թթվուկ· — желе'за յերկաթաթթվուկ· свинцо'вая կապարաթթվուկ· — сернои'стая ма'рганца մանղանի ծծմբաթթվային թթվուկ:

закла'д 1· գրավ, գրավական· 2· գրաղ· би'ться об закла'д գրաղ գալ· отдава'ть в закла'д գրավ դնել:

закла'дка (фунда'мента) 1· հիմնարկեք, հիմնադրություն· 2· լծանք, լծում, լծելը· 3· նշան (գրքի մեջ), ելքանշան, իլքանշան· 4· տեխն· վակոց, դռնափակ, լծոց:

закладна'я գրավագիր, գրավաթուղթ:

закладно'й 1· գրավի, գրավադրության· 2· հիմքի, հիմնարկման:

закла'дчик գրավատու, գրավադիր:

закла'дывать 1· հիմնադրել, հիմք դնել, հիմնարկել· 2· վակել, ծածկել, կալնել, դոցել· 3· գրավ դնել· 4· լծել· 5· մի տեղ դնել, մի բանի արանքը դնել, նշան դնել:

заклева'ть (— люю', — люёшь, — ю'т) 1· խփել (ճկան մասին)· 2· սկսել կոցել, կոցահարելով սպանել, ամբողջը կոցահարել:

закле'ивать, закле'и'ть (— ле'ю,

— ле′ишь, — ле′ят) *դոցել, փակցնել, ծածկել (խեժով, սոսնձով և այլն)*:

закле′йка 1· *փակում, դոցում, ծածկում, փակելը, կպցնելը, դոցելը, ծածկելը*· 2· *փակվածք, դոցվածք, կպցվածք*:

заклейми′ть (— мю′, — ми′шь, — мя′т) 1· *դրոշմել*· 2· *նշավակել, խայտառակել*:

заклёпка տեխն· 1· *դամ, դարձաբեվեռ, բևեռ*· 2· *դամվածք, դամում, բևեռում, դամելը, բևեռելը*:

заклёпывание *դամում, դամելը, բևեռում, դարձաբևեռելը, դարձադամում*:

заклёпывать *դամել, բևեռել, դարձաբևեռել, դարձադամել*:

заклёпанный на′глухо *կիպ (քիփ) դամած, քիփ բևեռած*:

заклёпник *դամամուրճ*:

заклина′ние 1· *նզովում, անիծում, նզովելը, անիծելը*· 2· *հմայում, դյուրթում, հմայելը, դյուրթելը*· 3· *յերդում, ուխտ*:

заклина′тель ա· 1· *նզովիչ, անիծիչ*· 2· *հմայիչ, դյուրթիչ, թովիչ*:

заклина′тельница 1· *նզովչուհի, անիծչուհի*· 2· *հմայչուհի, թովչուհի*:

заклина′тельный 1· *նզովքի, անեծքի*· 2· *թովչության, թովչական, հմայական, հմայական*:

заклина′ть 1· *նզովել, անիծել*· 2· *հմայել, դյուրթել, թովել*· 3· *յերդվեցնել*:

закли′нить, закли′нивать *սեպ տալ, սեպով ամրացնել, սեպել*:

заключа′ть, заключи′ть 1· *կնքել, կապել*· 2· *յեղրակացնել, հետևեցնել*· 3· *վերջացնել, ամփոփել*· 4· *փակել, արգելափակել, կալանավորել, բանտարկել*· заключать в скобки *փակագծերի մեջ առնել, փակագծերի մեջ դնել*· заключать в темницу *բանտ դնել, բանտում փակել*· заключать мир *հաշտություն կնքել*· заключать под стражу *կալանքի տակ առնել*· заключать сделку *գործարք կնքել*· заключать речь *ճառն ամփոփել, ճառը վերջացնել*· могу ли я заключить из ваших слов... *կարո՞ղ եմ արդյոք յեղրակացնել ձեր խոսքերից*... заключа′ть в себе *բովանդակել, պարունակել*:

заключа′ться, заключи′ться 1· *կընքվել, կապվել*· 2· *յեղրակացվել*· 3· *վերջանալ, ավարտվել*· 4· *փակվել, արգելվել, կալանավորվել, բանտարկվել*· 5· *պարունակվել*· сущность заключается в том, что... *էությունն այն է, որ*... трудность заключается в том, что... *դժվարությունն այն է, որ*...:

заключе′ние 1· *յեղրակացություն, հետևություն, յեղրակացնելը*· 2· *կալանավորում, կալանք, կալանավորելը, արգելափակում, արգելելը*· 3· *կնքում, կապում, կնքելը, կապելը*· заключе′ние под стра′жу իրվ· *կալանավորում*· заключение с принуди′тельными работами իրվ· *կալանավորում հարկադիր աշխատանքներով*· заключе′ние коми′ссии *հանձնաժողովի յեղրակացություն*· заключе′ние сде′лки *գործարքի կնքում, գործարք կնքելը*· в заключе′нии *վերջում յեղրակացության, հեղրակացության*:

заключённый իրվ· *կալանավոր*:

заключи′тельный 1· *յեղրափակիչ, յեղրափակման*· 2· *վերջին*· — акт *վերջին գործողություն, ավարտման գործողություն*· — ое сло′во *յեղրափակման խոսք, յեղրափակիչ խոսք*:

заключи′ть տես **заключа′ть**.

заключи′ться տես **заключаться**.

закля′сть (— кляну′, — нёшь, — ну′т; իրմ· — кляни′; պից· — кля′л, — кля′ла′) տես **заклина′ть**.

закля′тие տես **заклина′ние**. *նզովք, անեծք*:

закля′тый 1· *անիծյալ, նզովյալ, անիծված, նզովված*· 2· *յերդվյալ, վոխերիմ*· — враг *յերդվյալ թշնամի, վոխերիմ թշնամի*:

закова′ть (— кую′, — куёшь, — ю′т), **зако′вывать** 1· *շղթայել, կռել*· 2· *պայտել*:

заковы′ка, заковы′чка 1· իր· *սուրբակեա*· 2· *արգելք, խոչընդոտ*:

заковы′чки ի· *յերկստոր, չակերտ*:

заковыля′ть *սկսել կաղալ*:

закола′чивать 1· *մեխել, ծածկել, փակել*· 2· *խփել, վարսել*· закола′чивать гвоздя′ми *մեխել, մեխերով*

ամրացնել· закола′чивать клин *սեպ տալ, սեպը վարսել*:

заколдо′ванный *կախարդական, կախարդված*· — за′мок *կախարդական դղյակ*:

заколдова′ть (— ду′ю, — ду′ешь, — у′ют; *հրմ*· — ду′й), **заколдо′вывать** 1· *սկսել կախարդել, սկսել հմայել*· 2· *կախարդել, հմայել, դյուրել*:

заколоти′ть (— лочу′, — тишь, — тят) *տես* **закола′чивать.**

заколо′ть (— лю′, — лешь, — лют; *հրմ*· — коли′) *տես* **зака′лывать.**

заколо′ться (— лю′сь, — лешься, — лются; *հրմ*· — коли′сь) *տես* **закалываться.**

зако′н *որենք*· — Ли′нча *Լինչի որենք, Լինչի դատաստան*· — приро′ды *բնության որենք*· — о подсу′дности *ընդդատության որենք*· — бо′жий 1· *աստվածային որենք*· 2· *կրոն*· — о наследовании *ժառանգման որենք*· — действующий *գործող որենք*· — существующий — *գոյություն ունեցող որենք*· — тяготения *ձգողության որենք*· для него слово закон *նրա համար խոսքն որենք է*· по закону *որենքի համաձայն, ըստ որինի*· приводить закон *որենք բերել, որենք հիշատակել*· соблюдать закон *որենքը պահպանել, որենքը կատարել*· закон что дышло, куда повернёшь, туда и вышло *որենքը մոմի պես բան է, վոր կողմն ուզես՝ կծռես*· законом устано′вленный *որինաստահման, որենքով սահմանված*· для него′ зако′н не пи′сан *նրա համար որենք չկա*· зако′ны вое′нные *պատերազմական որենքներ, ռազմական որենքներ, զինվորական որենքներ*· — морски′е *ծովային որենքներ*· кодекс законов *որենսգիրք, կոդեքս*· свод законов *որենքների հավաքածու, որենքների ժողովածու*:

зако′нник *որենագետ, որինագետ*:

зако′нница *որենսգիտուհի, որինագիտուհի*:

зако′нно *որենքի համաձայն, որինաբար, որենքով*:

зако′нность *թ*· *որինականություն, որինական լինելը*:

зако′нный *որինական*:

законове′д *որենագետ*:

законове′дение *որենագիտություն*:

законода′тель *ա*· *որենսդիր*:

законода′тельница *որենսդրուհի*:

законода′тельный *որենսդրական*· — ое собра′ние *որենսդիր ժողով*:

законода′тельство *որենսդրություն*:

закономе′рно *որինաչափորեն, որինաչափ կերպով*:

закономе′рность *թ*· *որինաչափություն*:

закономе′рный *որինաչափ*:

законопа′тить (— па′чу, — па′тишь, — тят) *տես* **конопа′тить.**

законоположе′ние *որենք, որինադրություն*:

законопреступле′ние *որինազանցություն*:

законопресту′пный *որինազանց*:

законопрое′кт *որինագիծ, որենքի նախագիծ*· пра′во внесе′ния законопрое′ктов *որինագծեր մտցնելու իրավունք*:

законоро′ждённый *որինական, որինածին (զավակ)*:

законоучи′тель *ա*· *կրոնուսույց*:

законтрактова′ть (— ту′ю, — ту′ешь, — ту′ют), **законтракто′вывать** *կոնտրակտացման ենթարկել, կոնտրակտացիա կնքել*:

зако′нченность *թ*· *ավարտվածություն, ավարտված լինելը*:

зако′нченный *ավարտված, վերջացած, լիավարտ*:

зако′нчить *տես* **зака′нчивать.**

закопа′ть *տես* **зака′пывать I.**

закопте′лый *ծխոտած, մխոտած*:

закопти′ть *տես* **копти′ть** (— пчу′, — ти′шь, — тя′т) *սկսել ծխալ, սկսել մուր արձակել, մխալ*:

закопчённый *մրոտած, ծխոտված, մխոտած*:

закорене′лость *թ*· *քարացածություն, արմատակալած լինելը*:

закорене′лый 1· *արմատակալած, խոր արմատներ ձգած, հաստատված*· 2· պտկր· *մոլի, թունդ*· — кури′льщик *մոլի-ծխող, թունդ ծխող*:

закорене′ть *արմատակալել, հաստատվել*:

закорми′ть (— млю′, — мишь, — мят) *տես* **зака′рмливать.**

закорю′ка, закорю′чка *կեռ, ճարմանդ*:

закоси′ть (— кошу′, — ко′сишь, — сят) *տես* **косить.**

закосне'лость թ. *քարացածություն, անշարժություն, համառություն:*

закосне'лый *համառ, քարացած, անուղղելի, մոլի.* — злодей *անուղղելի չարագործ, մոլի չարագործ.* закоснелый в предрассу'дках *քարացած նախապաշարմունքների տեր, նախապաշարմունքների մեջ քարացած:*

закосне'ть տես **косне'ть.**

закостене'лый *վոսկրացած, կարծրացած, փեռացած, ընդարմացած:*

закостыля'ть *սկսել հենակներով մանդալ, սկսել անթացուպերով քայլել, սկսել կաղալ:*

закоу'лок (— лка) 1. *մութ փողոց, ծխնափողոց, խուլ փողոց, ծուռումուռ փողոց.* 2. *նրբափողոց.* знать все' закоулки *բոլոր ծակուծուկերն իմանալ:*

закочене'лый *սառած, փեռացած (ցրտից), կուչումած:*

закочене'ть *սառել, փեռանալ, կուչումել:*

закра'дываться *ծածուկ մտնել, սողոսկել:*

закра'ивать *սկսել ճեղել, ճեղել:*

закра'ина *յեղր, չուրթ, պռունկ:*

закра'пать տես **зака'пать.**

закра'сить (— кра'шу, — кра'сишь, — сят; հրմ. — кра'сь) տես **закра'шивать.**

закра'сться (— раду'сь, — дёшься, — ду'тся; հրմ. — ради'сь; անց. — ра'лся, — ла'сь) տես **закра'дываться.**

закрепи'ть (— плю', — пи'шь, — пя'т), **закрепля'ть** *ամրացնել, պնդացնել, խարսխել.* իրվ. *վավերացնել, հաստատել:*

закрепле'ние *ամրացում, պնդացում, խարսխում, պնդացնելը, ամրացնելը, խարսխելը.* իրվ. *վավերացում, հաստատում, վավերացնելը, հաստատելը:*

закрепости'ть (— пощу', — сти'шь, — тя'т), **закрепоща'ть** *ճորտացնել, ծառայացրել:*

закрепоще'ние *ճորտացում, ծառայացրում, ճորտացնելը, ծառայացրելը:*

Закреспу'блика տես **Закавказская респу'блика.**

закрича'ть (— ричу', — чи'шь, — ча'т; հրմ. — чи') *սկսել աղաղակել, բղավել, գոռալ:*

закрои'ть տես **закра'ивать.**

закро'й *ճև, ճևված ք:*

закро'йка *ճևում, ճևելը:*

закро'йщик *ճևարար, ճևագործ, ճև անող:*

закро'йщица *ճևարարուհի, ճևագործուհի:*

за'кром (հոգն. — мы և — ма') *հացարկղ, կեբարկղ, ամբար.* — для муки *ալրարկղ, ալրամբար:*

закругле'ние *կլորացում, կլորանալը, կլորացնելը.* յերկրդ. *բոլորում, բոլորելը:*

закругли'ть, закругля'ть *կլորացնել, բոլորել:*

закружи'ть 1. *սկսել պտտեցնել, պտտեցնել, պտույտ ածել.* 2. *կլորացնել.* закружить кому голову *մեկին գլխահան անել, մեկին մոլորեցնել, մեկին գլխից հանել:*

закружи'ться 1. *սկսել պտտվել, պտույտ գալ.* 2. *խառնվել, չաղվել, չփոթվել.* у меня' закружи'лась голова' *գլուխս սկսեց պտտվել, գլուխս չշմեց:*

закрути'ть (— кручу', — тишь, — тят), **закру'чивать** 1. *սկսել պտտեցնել, պտտեցնել.* 2. *ոլորել, պտտել.* закрути'ть усы *բեխերն ոլորել.* вью'га закрути'ла *բուքը հոսան արեց:*

закручи'ниться *սկսել տխրել, սկսել տրտմել:*

закрыва'ть *ծածկել, փակել, կողպել:*

закры'тие *ծածկում, փակում, ծածկելը, փակելը.* — грани'цы, предприя'тия *սահմանի, ձեռնարկության փակում, սահմանը, ձեռնարկությունը փակելը:*

закры'ть (— кро'ю, — ро'ешь, — ро'ют; հրմ. — кро'й) տես **закрыва'ть.**

закры'тый *փակ, ծածկված, փակված, կողպ, կողպած.* — распределитель *փակ բաշխիչ.* при закры'тых дверя'х *դռնփակ:*

закря'кать *սկսել կռանչել, սկսել կռավել.* տես **кря'кать.**

закряхте'ть (— хчу', — хти'шь, — тя'т; հրմ. — хти') *սկսել անքալ.* տես **кряхте'ть.**

закуда'хтать (— а'хтаю, — таешь և — а'хчу, — чешь, — чут) *սկսել*

կռթալ, կռթկռթալ, կչկչալ· տես **куда́хтать.**

закули́сный *անդրկուլիսյան, անդրկուլիսային*· պտկր· *ծածուկ, գաղտնի*:

закупа́ть, закупи́ть (— плю́, — пишь, — пят) *ամբողջը գնել, բոլորը գնել, գնելով պաշար տեսնել*:

заку́пка *գնում, գնելը, կանխագնում, կանխագնելը*· делать заку́пки *գնումներ անել, գնումներ կատարել*:

закупно́й *գնման, գնելու*:

заку́поривать, заку́порить *խցել, խցանել, բերանը փակել, բերանը կալնել*:

заку́пориваться, заку́пориться *խըցվել, խցանվել, փակվել*:

заку́порка *խցում, խցանում, փակում, խցելը, խցանելը, բերանը փակելը*· — ве́ны *յերակի խցում, յերակի փակվելը*:

заку́пщик *գնորդ, մեծաքանակ գնորդ, կանխագնորդ*:

заку́ривать, закури́ть 1· *սկսել ծխել*· 2· *կպցնել, վառել (ծխախոտը, չիբուխը)*· 3· *ծխով պատել, ծխով կուրացնել, ծուխ տալ*:

закуси́ть (— ку́шу, — ку́сишь, — сят) տես **заку́сывать.** закуси́ть удила *անձակոտոր լինել, մոլեգնել*· закуси́ть язы́к պտկր· *լեզուն կծել (լռել, սսկվել)*:

заку́ска *նախաճաշ, նախաճաշիկ, նախուտեստ*· заку́ска на ходу́ *վոտքի վրա մի բան ուտելը, գնալիս մի բան ուտելը*:

заку́сочная *նախաճաշարան*:

заку́тать, заку́тывать *փաթաթել, պատել, ծածկել*· заку́тывать дымово́й заве́сой ռազմ· *ծխածածկույթով պատել, ծխածածկույթով փակել*:

заку́сывать 1· *նախաճաշել, նախաճաշել մի բան ուտել, վրայից մի բան ուտել*· 2· *կծոտելով սպանել, սկսել կծել, կծոտել*:

зал, за́ла *դահլիճ, սրահ*· зал для ожидания *սպասելու դահլիճ*· — актовая *հանդիսարան*:

зала́дить (— ла́жу, — ла́дишь, — дят), **зала́живать** 1· *կրկնաբանել, յերկարաբանել, նույն բանը շարունակ կրկնել*· 2· *փակել, ծածկել, կալնել, կարկատել*:

запа́мывать 1· *սկսել կոտրել, սկսել կոտրատել, ջարդել, կոտրատել*· 2· *փակել, առաջը կտրել*· ≈ цену *բարձր գին պահանջել*:

залата́ть *կարկատել, կարկատան դնել*:

запа́ять *սկսել հա՛լ*:

залега́ть, зале́чь 1· *պառկել մի բանի հետևում*· 2· *բուժ· բռնվել*· 3· *հալիֆ· տարածվել*· уши залегли *ականջները բռնվել են*:

залежа́лый *պառկած, ընկած, յերկար մնացած*· — това́р *առևտր· պառկած (չծախվող) ապրանք*:

залежа́ться (— лежу́сь, — жи́шься, — жа́тся), **залёживаться** *յերկար ընկած մնալ, պառկել*:

за́лежь *ի*· 1· *հալիֆ· չերտ, խավ, կուտակ*· 2· *յերկար ընկած բան, չծախվող ապրանք, պառկած ապրանք*· за́лежи торфа *տորֆի չերտեր, հողածխի կուտակները*:

залеза́ть, зале́зть (— ле́зу, — зешь, — зут; шіg· — ле́з, — зла; *հրմ*· — ле́зь) *ներս մտնել, սողոսկել, ներմտնել*:

залени́ться *սկսել ծուլանալ, ծուլությունն անել, ծուլանալ*:

залепета́ть (— печу́, — чешь, — чут) *սկսել թոթովել*:

залепи́ть (— плю́, — пишь, — пят), **залепля́ть** *ծեփել, ծածկել, դոցել*· снег залепил мне глаза *ձյունն աչքերս լցվեց, աչքերս ձյունով լցվեցին*· залепить пощёчину *ապտակ հասցնել*:

залета́ть, залете́ть (— лечу́, — ти́шь, — тя́т; *հրմ*· — лети́) 1· *սկսել թռչել*· 2· *հեռու թռչել, թռչել հեռանալ*· 3· *թռչել գալ, թռչել-մտնել (մի տեղ)*:

залётный *յեկվոր*:

залётные пти́цы *յեկվոր թռչուններ*:

зале́чивать, залечи́ть 1· *բժշկել, բուժել*· 2· *մի կերպ բժշկել, վատ բժշկել, յերևանից առողջացնել*· зале́чивать до́ смерти *վատ բժշկությամբ սպանել, մեռցնել*:

зале́чь (— ля́гу, — ля́жешь, — ля́гут; *հրմ*· — ля́г; шіg· зале́г, — гла́) տես **залега́ть.**

зали́в *ծոց, խորշ*· — морско́й *ծովածոց, ծովախորշ*:

залива́ть, зали́ть 1· *լցնել (ջուր, հեղուկ)*· 2· *վողողել, հեղեղել*· 3· *ջուր*

լցնել վրան, հանդցնել· заливать горе вином *վիշտը գինով խեղդել*· залива'ть огонь *կրակը ջրով հանդցնել*:

залива'ться, зали'ться 1· *լցվել*· 2· *վողողվել*· 3· *հանդցվել*· заливаться смехом *քրքջալ, սրտաղին ծիծաղել*· заливаться песнями *թափով յերգել, սրտաղին յերգել*· заливаться слезами *վողորմագին արտասվել, հեծկլտալ, հոնգուր-հոնգուր լալ, առատ արցունք թափել*· заливаться соловьём *սոխակի պես դայլայլել, սոխակի նման դեղգեղել*:

заливно'е *դոնդող (ուտելիք)*:

заливны'е луга' *վողողվող մարգագետիններ*:

зали'ть (— лью', — льёшь, — лью'т; hրմ. — ле'й) տես **залива'ть.**

зали'ться (залью'сь, — льёшься, — лью'тся; hրմ. — ле'йся) տես **заливаться.**

залихва'тский (— ая, — ое) *կարիճ, խիզախ, քաջ, ճարպիկ*:

за'ло տես **за'па.**

зало'г 1· *գրավ, յերաշխիք, գրավական, առհավատչյա*· — любви *սիրո յերաշխիք, սիրո առհավատչյա*· брать в зало'г *գրավ վերցնել, գրավական առնել*· вы'купить из залога *գրավադրությունից փրկագնել*· дава'ть в зало'г *գրավ դնել, գրավական տալ*· 2· *բեր.* սեռ (*բայերի*)· — действительный *ներգործական սեռ*· — страдательный *կրավորական սեռ*:

залогово'й *գրավի, գրավային, գրավադրման*:

залогода'тель ա· *գրավատու, գրավադիր*:

залогода'тельница *գրավատուհի, գրավադրուհի*:

залогодержа'тель ա· *գրավառու, գրավապահ*:

залогодержа'тельница *գրավառուհի, գրավապահուհի*:

заложи'ть տես **закла'дывать.**

зало'жник *պատանդ*:

зало'жница *պատանդուհի*:

залома'ть, заломи'ть (— млю'; — мишь, — мят) տես **зала'мывать.**

залп ռազմ. *համազարկ*· выпи'ть за'лпом *մի չնչով խմել, միանգամից խմել*:

залупи'ть (— плю', — пишь, — пят) 1· *կեղևահան անել, հետ քաշել, հետ ծալել (կեղևը, կաշին)*· 2· տես **заламывать** (цену).

залуча'ть, залучи'ть *հրապուրել, դրավել, համոյել, իր մոտ քաշել*:

за'льный *դահլիճի, դահլիճային*:

залюбова'ться (— бу'юсь, — бу'ешься, — бу'ются) *չափազանց գմայլվել, հիանալ, սքանչանալ*:

зам տես **замести'тель.**

зама'зка 1· *մածիկ, ծեփան*· 2· *մածկում, ծեփում, մածկելը, ծեփելը*· — древе'сная *փայտամածիկ*· — око'нная *լուսամուտների մածիկ*:

зама'зать (— ма'жу, — жешь, — жут; hրմ. — ма'жь), **зама'зывать** *մածկել, ծեփել, կեղտոտել (մի բան քսելով)*· պտկր. *կոծկել*· зама'зать окно *լուսամուտը մածկել*· замазать вопрос *հարցը կոծկել*:

замалёвывать, замалева'ть (— лю'ю, — лю'ешь, — лю'ют) *ներկել, ներկ քսել*:

зама'ливать *բարեխոս հանդիսանալ (մեղքերը քավելու), քավել*:

зама'лчивать *լռության տալ, լռել*:

зама'нивать, замани'ть *հրապուրել, դրավել, մի բանի մեջ քաշել*· зама'нивать в лову'шку *ծուղակի մեջ քաշել, ծուղակը դցել*:

зама'нка 1· *հրապուրում, դրավում, հրապուրելը, դրավելը, հրապուրանք*· 2· *խայծ, հրապուրող իր, դրավող առարկա*:

зама'нчиво *դրավչորեն, հրապուրանքով*:

зама'нчивость ի· *դրավչություն, հրապուր, հրապուրիչ լինելը*:

зама'нчивый *դրավիչ, հրապուրիչ*:

замара'ть, зама'рывать 1· *կեղտոտել, աղտոտել*· 2· *ընչել, ընչոտել*· պտկր. *ցեխոտել, անվանարկել, ապատաւորել*:

замара'шка 1· *կեղտոտ, մընչոտ (մարդ)*· 2· *մոխրատիպիկ (հեքյաթներում), մոխրոտ*:

зама'ривать *սովամահ անել, սովալլուկ անել, ուժասպառ անել, հալումաշ անել, հալից դցել*:

замаскирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют), **замаскиро'вывать** *դիմակավորել, քողարկել, սքողել*:

замаскирова'ться (— ру'юсь, — ру'ешься, — ру'ются), **замаскиро'ваться** *դիմակավորվել, քո-*

ղարկվել, սքողվել· замаскиро'ванная местность *քողարկված վայր*:

зама'сливать, зама'слить *յուղել, յուղ քսել, յուղոտել, ճարպել, ճարպ քսել*:

зама'сливаться, зама'слиться *յուղվել, յուղոտվել, ճարպոտվել*:

заматере'ть *հնանալ, արմատակալել, քարանալ, կարծրանալ, միս և ոսկոր դառնալ*:

зама'тывать, замота'ть 1· *փաթաթել, պատել*· 2· *սկսել չարժել, տմբռնմբռացնել* (*դլուխը*)· 3· *վատնել, չոայլել*:

замаха'ть (замаха'ю. *նաև* замашу', — шешь, — шут; հրմ· — ха'й և — аши') տես **махать**. *սկսել չարժել, թափահարել*:

зама'хиваться, замахну'ться *բարձրացնել* (*ձեռքը, փայտը*), *վրա բերել, քաշել*· замахнуться палкой *փայտը վրա բերել, փայտը բարձրացնել* (*քաշել*) *խփելու*:

зама'чивать *թրջել, թացացնել, ջուրը դնել, թրջոց դնել*:

зама'шистый *մեծահասակ, մեծաթափ*· պտկր· *ամբարտավան, մեծամիտ*:

зама'шка 1· *հակում, սովորություն*· 2· *հնարք, յեղանակ*:

зама'щивать *ամբողջովին սալահատակել, սալարկել, սալահատակել, սալերով ծածկել*:

зама'яться (— ма'юсь, — ма'ешься, — ются) տես **ума'яться**.

Замбе'зи *Զամբեզի* (*գետ*):

замедле'ние *դանդաղում, հապաղում, դանդաղելը, հապաղելը*· без замедления *անհապաղ, առանց դանդաղելու*:

заме'длить, замедля'ть *դանդաղեցնել, ուշացնել*· он не замедлит ответить *նա պատասխանը չի ուշացնի*· замедлить ход *ընթացքը դանդաղեցնել*· я не замедлю вернуться *չես առանց ուշանալու կվերադառնամ*:

замели'ть *կավճել, կավճոտել, կավիճ քսել*:

замелька'ть *սկսել փայլել, փայլփլտալ, պճնին տալ*:

заме'на *փոխարինում, փոխարինելը*· замена тюрьмы штрафом *բանտը տուգանքով փոխարինելը*:

замени'мый *փոխարինելի*:

замени'ть, заменя'ть *փոխարինել*· заменя'ть мать (отца') *մորը* (*հորը*) *փոխարինել, մնկին մայրությունն* (*հայրությունն*) *անել*:

замере'ть (— мру', — мрёшь, — ру'т; հրմ· замри'; անց· за'мер, — рла) տես **замирать**.

замерза'ние 1· *սառում, սառելը, սառչելը*· 2· *ցրտահարություն, ցրտահարվելը, ցրտահար լինելը*· то'чка замерза'ния *սառույցման կետ*:

замерза'ть 1· *սառել, սառչել*· 2· *ցրտահարվել, ցրտահար լինել*:

замёрзлый 1· *սառած*· 2· *ցրտահարված, ցուրտը տարած*:

замёрзнуть (անց· — мёрз, — зла) տես **замерза'ть**. река замёрзла *գետը սառել է*· цветы' замёрзли *ծաղիկները ցրտահար յեղան*:

за'мертво *մեռածի նման, անշունչ վիճակում, մեռած դրությամբ, անզգա վիճակում*:

замести' (— мету', — тёшь, — ту'т; հրմ· — мети'; անց· замёл, — ла') տես **заметать** 3, 4:

замести'тель ա. *տեղակալ, փոխանորդ*:

замести'тельство *տեղակալություն, փոխանորդություն*:

замести'тельница *տեղակալուհի, փոխանորդուհի*:

замести'ть (— мещу', — сти'шь, — тя'т) տես **замеща'ть**.

заме'сто տես **вме'сто**.

замёт (сети) *ձգում, նետում* (*ցանցի*), *ձգելը, նետելը*:

замета'ть 1· *չոայլով կարել, վրա քաղել* (*ասեղով*)· 2· *նետել, ձգել*· 3· *ավլել, կիտել*· 4· *ծածկել, լցնել*· заметать следы' *հետքերը կորցնել*:

замета'ться *սկսել այս ու այն կողմն ընկնել, դես ու դեն ընկնել*:

заме'тина *նշան, նիշ*:

заме'тить (— заме'чу, — заме'тишь, — тят; հրմ· — заме'ть) տես **замечать**.

заме'тка 1· *նշան, նիշ*· 2· *դիտողություն*:

заме'тно *նկատելիորեն, նկատելի կերպով*:

заме'тный *նկատելի, զգալի*· сколько-нибудь заметный *քիչ-շատ նկատելի, քիչ թե շատ աչքի ընկնող*:

замеча'ние 1· *նկատում, նշմարում, նկատելը, նշմարելը*· 2· *դիտողություն, դիտումնք*· 3· *նկատողու-*

թյուն (հանդիմանություն)· сде'лать замеча'ние 1· նկատողություն անել· 2· դիտողություն անել· важнейшие замеча'ния կարևորագույն դիտողություններ· досто'йный замеча'ния դիտելու արժանի:

замеча'тельно զարմանալիորեն, զարմանալի կերպով· вот замеча'тельно! ա՛յ զարմանալի բան, ա՛յ ուշադրավ բան:

замеча'тельный զարմանալի, ուշադրավ, հետաքրքրական, նշանավոր, ականավոր· —ые новости ուշադրավ նորություններ, հետաքրքրական նորություններ:

замеча'ть 1· նկատել, նշմարել· 2· նշան անել, նշել:

заме'ченный նկատված, նշմարված:

замеча'ться նկատվել, նշմարվել:

замечта'ться սկսել յերազել, ցնորքների մեջ ընկնել, յերազանքների անձնատուր լինել:

замеша'тельство չփոթություն, խառնաչփոթություն, իրարանցում· приводить в замеша'тельство չփոթեցնել, չփոթության մեջ գցել, իրարանցման մեջ գցել· приходи'ть в замеша'тельство չփոթվել, չփոթության մեջ ընկնել, իրարանցման մեջ ընկնել:

заме'шанный խառնված, մասնակից, մասնակցած:

замеша'ть, заме'шивать 1· խառնել, խճճել· պտկր· մասնակից դարձնել· 2· հունցել· быть замешанным խառնված լինել, մասնակից լինել· замеша'ть те'сто խմորը հունցել:

замеша'ться, заме'шиваться խառնվել, խճճվել, չփոթվել· պտկր· մասնակից լինել:

заме'шкаться ուշանալ, դանդաղել, հետ ընկնել:

замеща'ть փոխարինել, տեղակալել· замеща'ть ме'сто տեղը գրավել, պաշտոնը բռնել:

замеще'ние փոխարինում, տեղակալում, փոխարինելը, տեղակալելը:

замига'ть սկսել թարթել, յերկար թարթել, քթթել (աչքը):

замина'ть 1. սկսել տրորել, կոխկրտել· պտկր· ընդհատել, խափանել· 2· կոծկել, ծածկել· замина'ть разгово'р խոսակցությունը փոխել, խոսակցությունն ուրիշ բանի վրա դարձնել:

замина'ться կակազել, կմկմալ, խոսելիս կանգ առնել:

зами'нка արգելք, խոչընդոտ, կանգառում· зами'нка в делах գործերի կանգառում:

замира'ть 1· անզգայանալ, նվաղել, թուլանալ· 2· մեռնել· у меня' се'рдце замира'ет սիրտս դնում է, սիրտս թուլանում է· торго'вля замирает առևտուրը մեռնում է, առևտուրը սաստիկ թուլանում է:

замира'ние անզգայացում, նվաղում, ուշաթափություն, անզգայանալը, նվաղելը, ուշաթափվելը:

замире'ние հաշտեցում, հաշտեցնելը:

замири'ть, замиря'ть հաշտեցնել, հաշտությունը գլուխ բերել:

замири'ться, замиря'ться հաշտվել:

за'мкнутость ի· 1· փակվածություն, փակ լինելը, ինքնամփոփություն· 2· պտկր· կղզիացում, մեկուսացում, առանձնացում:

за'мкнутый փակված, առանձնացած, փակ, ինքնամփոփ, ինքնապարփակ· —ое хозя'йство փակ տնտեսություն· —характе'р ինքնամփոփ բնավորություն, խուփ բնավորություն:

замкну'ть տես **замыка'ть.**

замкну'ться տես **замыка'ться.**

за'мковый ամրոցի, դղյակի, ամրոցային:

замко'вый տես **замо'чный.**

замнарко'ма (заместитель народного комиссара) ժողկոմի տեղակալ, փոխժողկոմ (ժողովրդական կոմիսարի տեղակալ, ժողովրդական կոմիսարի փոխանորդ):

замоги'льный տես **загро'бный.**

за'мок (— мка) ամրոց, դղյակ· — воздушный ողային ամրոց (յերազանք, ցնորք), ողամրոց:

замо'к (— мка') փականք, կողպեք· տեխն. պորտ, փական (կամարի)· — висячий կողպեք· держать под замко'м փակի տակ պահել, փակած պահել· запереть на замо'к կողպել, կողպեքով փակել:

замока'ть, замо'кнуть (հրմ· — кни; шіg· — мо'к, — кла) սկսել թրջվել, թացանալ, խոնավանալ:

замо'лвить (— влю, — вишь, — вят): замо'лвить за кого' - ли'бо до'брое слове'чко մեկի ոդտին մի բարի խոսք ասել, մեկի համար բարեխոսել:

замоли́ть տես **зама́ливать.**

замолка́ть, замо́лкнуть (անկ. — молк, — кла; հրմ. — мо́лкни) *լռել, ձայնը կտրել, սակվել:*

замолча́ть (— чу́, — чи́шь, — ча́т; հրմ. — молчи́) տես **зама́лчивать.**

замора́живать *սառցնել, պաղեցնել, ցրտահար անել:*

заморга́ть *սկսել աչքերը թարթել, սկսել աչքերը բացուխուփ անել:*

замори́ть տես **зама́ривать.** замори́ть червя́чка՛ *քաղցած փորով մի բան խմել, անոթի փորով մի բան ուտել:*

заморо́женный *սառցրած, պաղեցրած, ցրտահարած:*

заморо́зить տես **замора́живать.**

за́морозки ա. *աշնան առաջին ցրտերը:*

замо́рский (— ая, — ое) *անդրծովյան, արտասահմանյան, ոտաբերկրյա, ոտար յերկրից բերված:*

замо́рыш 1. *վտիտ, նիհար, թոշնած (մարդ, կենդանի, բույս).* 2. *որապակաս (յերեխա):*

замости́ть (— мощу́, — сти́шь, — стя́т) տես **зама́щивать.**

замота́ть տես **зама́тывать.**

замо́чек (— чка) *փոքրիկ կողպեք, փոքր փականք:*

замо́чный *կողպեքի, փականքի, փականային.* — ая скважина *փականքի ծակ, փականածակ:*

замочи́ть տես **зама́чивать.**

за́муж: выходить замуж *մարդու գնալ, ամուսնանալ.* выдавать за́муж *մարդու տալ, աղջկան ամուսնացնել:*

за́мужем *ամուսնացած (կին), մարդու գնացած, արամբի:*

заму́жество *ամուսնություն (կնոջ), ամուսնացած լինելը, ամուսնանալը:*

заму́жняя женщина *ամուսնացած կին, մարդու գնացած կին:*

замундшту́чивать *դանդռնալանդել, սանձել (ձիուն):*

замурлы́кать *սկսել մլավել.* տես **мурлы́кать.**

замурова́ть, (— ру́ю, — ру́ешь, — ру́ют), **замуро́вывать** *ծածկել, ամրացնել, փակել:*

замурова́ться (— ру́юсь, — ру́ешься, — ру́ются), **замуро́вываться** *փակվել, ծածկվել.* պտկր. *տանը փակվել, անից դուրս չգալ:*

заму́сливать, заму́слить *փայնքաւել, թքոտել, լորձոտնքոտել:*

замути́ть (— мучу́, — тишь, — тят) *սկսել պղտորել, խառնել, պղտորել.* он воды́ не замути́т *նա չատ հանդիստ մարդ է, նա խաղաղ մարդ է:*

замухры́шка *աննշան, քոսոտ (մարդ), վնթի:*

заму́чивать, заму́чить *տանջել, չարչարել, տանջելով սպանել, հոգին հանել:*

заму́чиваться *տանջվել, չարչարվել, տանջանքից մեռնել, հոգեհան լինել:*

за́мша *գամշ, քարայծենի:*

за́мшевый *գամշե, քարայծենու:*

замши́ться 1. *խավոտվել,* 2. *մամռոտել, մամռակալել:*

замыва́ть *լվանալով մաքրել, լվանալով բիծը հանել:*

замыка́ние *փակում, կողպում, միացում.* коро́ткое замыка́ние էլեկտր. *կարճ միացում:*

замыка́ть 1. *կողպել, փակել (բանալիով), վերջափակել.* 2. ռազմ. *չրջապատել.* замыка́ть ше́ствие *յերթը վերջափակել:*

замыка́ться 1. *կողպվել, փակվել.* 2. *առանձնանալ, մեկուսանալ:*

за́мысел (— сла), **за́мысл** *դիտավորություն, մտադրություն:*

замы́слить տես **замышля́ть.**

замыслова́тость ի. *խորամտություն, սրամտություն, հնարիմացություն:*

замыслова́тый *խորամիտ, սրամիտ, հնարիմաց:*

замы́ть (— мо́ю, — мо́ешь, — мо́ют; հրմ. — мо́й) տես **замыва́ть.**

замышля́ть *դիտավորվել, մտադրվել, նյութել.* замышля́ть уби́йство *սպանություն նյութել:*

замя́ть (— мну́, — нёшь, — ну́т; հրմ. — мни́) տես **замина́ть.**

замя́ться (— мну́сь, — нёшься, — ну́тся; հրմ. — мни́сь) *հանկարծ կանգ առնել.* տես **замина́ться.**

за́навес, за́навесь ի., **занаве́ска** *վարագույր.* спустить за́навес թատ. *վարագույրն իջեցնել.* задёрнуть за́навес *վարագույրը քաշել, վարագույրով ծածկել:*

занаве́сить (— ве́шу, — ве́сишь, — сят; հրմ. — ве́сь), **занаве́шивать** *վարագուրով ծածկել, վարագույրը քաշել, վարագուրել:*

зана́шивать *մաշել (հագուստը):*

занемога'ть, занемо'чь (— могу', — мо'жешь, — мо'гут; ш/g· — мо'г, — могла') *տկարանալ, հիվանդանալ*:

занести' (— несу', — сёшь, — су'т; ш/g· — нёс, — сла') *տես* **заноси'ть, зана'шивать.** куда его нелёгкая занесла? *ո՞ւր կորավ նա, ո՞ր աներեւակն է մոռել նա*· какими судьбами занесло вас сюда? *ո՞ր քամին է ձեզ այստեղ բերել, ո՞ր քամին ձեզ այստեղ բերեց*:

занима'тельность ի· *հետաքրքրականություն, դրավչություն, ուշադրավություն*:

занима'тельный *հետաքրքրական, դրավիչ, ուշադրավ*:

занима'ть 1· *փոխ առնել, պարտք վերցնել*· 2· *դրաղեցնել, վարել*· 3· *դրավել, առնել (բերդը)*· 4· *բռնել, փակել (անցքը, ճանապարհը)*· заниматься разговором *խոսակցությամբ դրաղեցնել*· занимать должность *պաշտոն վարել*· занимать чьё-ли'бо ме'сто *մեկի տեղը դրավել, մեկի տեղը բռնել*· занима'ть под посто'й ռազմ· *ոթևանի համար դրաղեցնել*· его ничто не занимает *նրան ոչինչ չի հետաքրքրում*:

занима'ться 1· *դրաղվել, պարապել, հետաքրքրվել*· 2· *սկսվել, ծագել, բացվել*· занимающийся спортом *սպորտով դրաղվող*· настойчиво заниматься чем-ли'бо *համառորեն մի բանով դրաղվել*· она много занимается собой *նա շատ է դրաղվում իրենով*· занима'ться между делом *ի միջի այլոց դրաղվել*· занимается заря *արշալույսը ծագում է, արշալույսը բացվում է*· пожар занялся с бани *հրդեհը բաղնիքից սկսվեց, հրդեհը կպավ բաղնիքից*:

за'ново *ինչպես նոր, ի նորո, նորապես*:

зано'за 1· *փուշ, ծեղ*· 2· *սեր, կիրք, ցավ*· 3· *սամի*· 4· *կռվան, ամբարիշտ, «ճուճի»*:

зано'зистый *փշոտ, փշավոր*· պտկր· *կռվարար, չար, ճուճի մարդ*:

занози'ть (— ножу', — но'зи'шь, — о'зя'т) **ру'ку** *ձեռքը փշով ծակել*:

зано'с *հյուսին*· — сне'жный *ձնաբուք, ձյան հյուսին*:

заноси'ть (— ношу', — сишь, — сят) 1· *տես* **зана'шивать.** 2· *տանել, մոցնել, ներս տանել*· 3· *հեռու տանել, քշել*· 4· *ծածկել*· 5· *վրա բերել, բարձրացնել*· заносить болезнь *հիվանդություն բերել, հիվանդությունը մոցնել*· заносить в книгу *մատյանի մեջ մուծել, դրքի մեջ անցկացնել*· заносить ногу в стремя *վոտքն ասպանդակը դնել*· заносить руку *ձեռքը վրա բերել (մեկի վրա), ձեռքը բարձրացնել մեկի վրա*· крыши занесло снегом *ձյունը կտուրները ծածկեց, կտուրները ձյունով ծածկվեցին*:

заноси'ться (— ношу'сь, — но'сишься, — сятся) *տարվել, մոցվել, քշվել, ծածկվել, բարձրացվել*· պտկր· *գոռոզանալ, մեծանալ, փքվել*· заноситься илом *տիղմով ծածկվել*:

зано'сный *բերովի*:

зано'счивость ի· *գոռոզություն, մեծամտություն, ամբարտավանություն*:

зано'счивый *գոռոզ, մեծամիտ, ամբարտավան*:

заночева'ть (— чу'ю, — чу'ешь, — чу'ют; հրմ· — чу'й) *տես* **ночева'ть.**

зано'шенный *մաշած, մաշված, հնամաշ*:

за' ночь 1· *դիշերը, դիշերվա մեջ*· 2· *դիշերն անցած, դիշերն անցնելուց հետո*:

занумерова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — руют), **занумеро'вывать** *համարակալել, համարադրել*· занумеро'вывать страни'цы *էջերը համարադրել*:

заня'тие 1· *զբաղմունք, պարապմունք*· 2· *դրավում, դրավելը, վերցնելը*· заня'тие пози'ций *դիրքերի դրավում, դիրքերը բռնելը*· 3· *զբաղեցում, բռնում, վարում (պաշտոնի), զբաղեցնելը, բռնելը, վարելը*· любовь к заня'тиям *պարապելու սեր, զբաղվելու սեր*:

заня'тный *հետաքրքրական, ուշադրավ*:

за'нято! *բռնվա՛ծ է (տեղը)*:

занято'й *զբաղված*:

заня'ть (займу', — мёшь, — му'т; հրմ· займи') *տես* **занима'ть.**

заня'ться (займу'сь, — мёшься, — му'тся; հրմ· займи'сь) *տես* **занима'ться.**

зао'блачный *անդրամպյան, ամպերի*

հետևում դանվող, մութ, խրթին, վերամբարձ:

заодно' *միատեղ, միասին, համախոհ, համամիտ, միաբան·* быть с кем-ли'бо заодно' *մեկի հետ խոսքը մեկ անել, մեկին համամիտ լինել:*

заозёрный *անդրլճյան, լճի մյուս կողմը դանվող:*

заокеа'нский (— ая, — ое) *անդրովկիանյան, ովկիանոսի մյուս կողմում դանվող:*

заостре'ние *սրում, սրելը:*

заострённый *սրած, սրածայր, սուր:*

заостри'ть, заостря'ть *սրել·* заострить внима'ние *ուշադրությունը սրել:*

зао'хать *սկսել ախուվախ քաշել, տրնքալ, հոդոց հանել:*

зао'чно *բացակայությամբ, բացակա յեղած մի[ջ]ոցին, բացակայաբար:*

зао'чный 1· *բացակայությամբ յեղած·* 2· *հեռակա·* — приго'вор *բացակայությամբ յեղած դատավճիռ, բացակայությամբ հանած դատավճիռ, հեռակա դատավճիռ·* — ое обуче'ние *հեռակա ուսուցում:*

за'пад *արևմուտք·* к западу *դեպի արևմուտք:*

запада'ть 1· *մի բանի հետև ընկնել, ծածկվել·* 2· *մայր մտնել·* 3· *ընկնել·* 4· *նվաղել, նիհարել·* глубоко западать *խորը մեխվել·* тоска запала мне на сердце *վիշտն իմ սիրտն ընկավ·* мне' запа'ло в па'мять *հիշողությանս մեջ տպավորվեց:*

за'падник *արևմտակաև, արևմտապաշտ, դասպաղնիկ:*

за'падница *արևմտականուհի, արևմտապաշտուհի:*

за'падничество *արևմտականություն, արևմտապաշտություն, դասպաղնիկություն:*

за'падный *արևմտյան:*

западня' *թակարդ, ծուղակ·* — для та'нка *տանկի ծուղակ, տանկի համար պատրաստած ծուղակ:*

запа'здывание *ուշացում, հապաղում, ուշանալը, հապաղելը:*

запозда'ть, запа'здывать *ուշանալ, հապաղել·* запозда'вший моро'з *ուշացած սառնամանիք:*

запа'ивать I, запая'ть *զոդել, կպցնել:*

запа'ивать II, запои'ть *չափից ավելի խմեցնել, հարբեցնել:*

запа'йка 1· *զոդում, զոդելը·* 2· *զոդ, զոդած տեղ:*

запа'янное ме'сто *զոդած տեղը:*

запакова'ть (— ку'ю, — ку'ешь, — ку'ют), **запако'вывать** *փաթաթել, ծրարել, կապոտել:*

запа'костить (— кощу, — стишь, — тят) *տես* **па'костить.**

запа'л 1· *ռազմ. հրածակ, հրանցք·* 2· *սրտախտ, քափանակ·* ло'шадь с запа'лом *սրտախտավոր ձի, քափանակավոր ձի:*

запа'ливать, запали'ть 1· *սկսել այրել, վառել·* 2· *սկսել կրակել, սկսել արձակել:*

запа'лзывать *սողալով մտնել, սողալով թաղնվել մի բանի տակ:*

запа'льчиво *գրգռված դրությամբ, բորբոքված վիճակում, դյուրագրգռորեն:*

запа'льчивость *f·* *դյուրագրգռություն, դյուրաբորբոքություն, տաքսրտնությունը:*

запа'льчивый *դյուրագրգիռ, դյուրաբորբոք, ցասկոտ, տաքսրտուն:*

запа'мятовать (— тую, — туешь, — ют) *մոռանալ, մտահան անել:*

запанибра'та *ընտանի, տնավարի, ընտանեբար:*

запа'с 1· *պաշար, պաշարեղեն, պահեստ·* 2· *ծալաթաժին·* — а'рмии *բանակի պահեստ·* — прови'зии *պարենի պաշար, պարենապաշար·* — слов *բառերի պաշար, բառապաշար·* — у пла'тья *ծալաթաժին (հագուստի)·* истощить запас *պաշարն ոպառել·* про запас *պաշարի համար, վորպես պաշար:*

запаса'ть, запаса'ться 1· *պաշար պատրաստել, պաշար բռնել·* 2· *ձեռք բերել, մթերել:*

запа'сливый *պաշարատես, պաշար բռնող, պաշար տեսնող:*

запасно'й, запа'сный 1· *պահեստի·* 2· *պահունի, պաշարի·* — вы'ход *պահեստի ելք·* — солда'т *պահեստի զինվոր·* — хле'б *պաշարահաց, պահունի հաց:*

запасти' (— су', — сёшь, — су'т; hrm· — пасти'; wlg· — пас, — сла) *տես* **запаса'ть.**

запасти'сь (— су'сь, — сёшься, — су'тся; hrm· — пасти'сь; wlg· — па'сся, — сла'сь) *տես* **запасаться.**

запа'сть (— паду', — дёшь, — ду'т; hрм. — пади'; шіg. — па'л, — ла) տես **запада'ть.** слова' запа'ли мне' в го'лову *բառերը մեխվեցին իմ մտքում*:

за'пах *հոտ, բուրմունք.* вдыха'ть запах *հոտ քաշել, հոտը ներշնչել.* издавать за'пах *հոտ արձակել, հոտ բուրել*:

запаха'ть (— пашу', — шешь, — шут), **запа'хивать I** *սկսել վարել, հերկել, վարելով ծածկել, հերկելով ծածկել*:

запа'хивать II, запахну'ть, запахну'ться *ծածկել, իրար վրա բերել*:

запа'хиваться 1. *հերկվել, վարվել.* 2. *յերկար վար անել, յերկար հերկել*:

запа'хнуть (шіg. запа'х, — хла) տես **па'хнуть.**

запа'шка 1. *վարի սկիզբը, հերկի սկիզբը.* 2. *վար, հերկ.* 3. *արտավար, վարած հող, ցել.* иметь большу'ю запа'шку *մեծ արտավար ունենալ*:

запа'шник *արօրիկ, դուբանիկ*:

запая'ть տես **запа'ивать.**

запе'в *յերգի սկիզբը, սկսվածք, նախերգ*:

запева'ло *ընդ. յերգ սկսող, նախերգիչ*:

запева'ние *նախերգում, յերգն սկսելը*:

запева'ть *սկսել յերգել, նախերգել, սկսել (յերգը)*:

запека'нка 1. *զապեկանկա (թխվածք).* 2. *մեղրոզիլ*:

запека'ть *թխել, յեփել*:

запека'ться 1. *թխվել, յեփվել.* 2. *ցամաքել, չորանալ.* 3. *մակարդվել.* запекшаяся кровь *մակարդված արյուն.* запекшиеся губы *չորացած շրթունքներ, ցամաքած շրթունքներ*:

запере'ть (— пру', — рёшь, — ру'т; hрм. запри'; шіg. — пер, — рла) տես **запира'ть.**

запере'ться (— пру'сь, — рёшься, — ру'тся; hрм. — при'сь; шіg. — перся, — рлась) տես **запира'ться.**

запе'ть (— пою', — поёшь, — ю'т; hрм. — по'й) տես **запева'ть.**

запеча'тание *կնքում, կնքելը*:

запеча'тать տես **запеча'тывать.**

запечатлева'ть, запечатле'ть *կնքել, դրոշմել.* պտկր. *տպավորել, հաստատել.* запечатле'ть в па'мяти *հիշողության մեջ տպավորել.* запечатле'ть кро'вью *արյունով հաստատել, արյունով դրոշմել*:

запечатлева'ться, запечатле'ться *դրոշմվել, կնքվել.* պտկր. *տպավորվել, հաստատվել*:

запеча'тывать *կնքել, փակել*:

запе'чный *վառարանի հետևի, վառարանի հետևում դտնվող*:

запе'чь (— пеку', — печёшь, — пеку'т; hрм. — пеки'; шіg. — пёк, — кла') տես **запека'ть.**

запе'чься (— пеку'сь, — печёшься, — пеку'тся; hрм. — пеки'сь; шіg. — пёкся, — кла'сь) տես **запека'ться.**

запива'ть, запи'ть 1. *սկսել խմել.* 2. *աստիճ խմել, հարբել.* 3. *մի բանի վրայից խմել.* запи'ть лека'рство водой *դեղի վրայից ջուր խմել*:

запина'ться 1. *կանգ առնել, դեմ առնել, կակազել.* 2. *դիպչել, կպչել*:

запи'нка 1. *կակազում, կմկմոց.* 2. *խոչընդոտ, արգելք, կանգ առնելը*:

запира'тельство *հրաժարում, ուրացում, հրաժարվելը, ուրանալը*:

запира'ть *փակել, կողպել, դոցել.* запира'ть на ключ *բանալիով փակել.* запирать на засо'в *սողնակը դցել*:

запира'ться *փակվել, կողպվել, դոցվել.* պտկր. *հրաժարվել, ուրանալ*:

запирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *սկսել խրախճանք անել, սկսել կերուխում անել, սկսել քեֆ անել*:

записа'ть (— пишу', — шешь, — шут; hрм. — пиши') տես **запи'сывать.**

записа'ться (— пишу'сь, — шешься, — шутся; hрм. — пиши'сь) տես **запи'сываться.**

запи'ска *տոմս, դրութիւն, դիր.* — докладная *զեկուցագիր.* — дипломатическая *հուշագիր.* — памятная *հուշագրություն.* — любовная *սիրատոմս.* пояснительная запи'ска *բացատրագիր*:

запи'ски ի. (սեռ. — сок) *հուշիկներ, նոթեր, հիշատակարան.* — доро'жные *ճանապարհորդական նոթեր, ուղեհուշեր*:

записно́й 1· գրելու, գրովի, հուշային, հուշա... 2· բուն, իսկական, կանոնավոր, մարմնացած, հայտնի, բացահայտ· — ая кни́жка հուշատետր:

запи́сочка տոմսիկ:

запи́сывание գրառում, գրանցում, արձանագրում, մուծում, գրառելը, գրի առնելը, գրանցելը, արձանագրելը, մուծելը:

запи́сывать գրի առնել, գրառել, գրանցել, արձանագրել, մուծել· записывать на прихо́д մուտք գրել· записывать го́лос ձայնը գրի առնել:

запи́сываться գրի առնվել, գրառվել, գրանցվել, գրվել, արձանագրվել· записываться в клуб ակումբի անդամ գրվել, ակումբին անդամագրվել:

за́пись թ· 1· գրառում, արձանագրություն, գրանցում· 2· գիր· — дарственная նվիրագիր· — долговая պարտագիր· — запродажная նախավաճառագիր· — передаточная փոխանցագիր· — третейская միջնորդագիր· запись в кредит ապառկագրում, ապառիկ գրելը· запись в торговую книгу գրանցում առևտրական մատյանի մեջ, առևտրական մատյան մուծելը· книга записей актов гражданского состояния քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մատյան· отдел записей актов гражд. состо́яния (Загс) քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման բաժին (Զագս):

запи́ть (— пью́, — пьёшь, — пьют; հրմ· — пе́й) տես **запива́ть**.

запиха́ть, запи́хивать, запихну́ть հրել, մղել, խոթել, խցկել:

запища́ть սկսել ծլվլալ, սկսել ճըլճլալ, ճղճղալ:

запла́вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ· — ла́вь), **заплавля́ть** հալեցնելով միացնել, կպցնել, զոդել:

запла́канный արտասվակեզ, արտասուքից ուռած, լացած, լաց յեղած:

запла́кать (— пла́чу, — чешь, — чут; հրմ· — пла́чь) 1· սկսել լալ, սկսել լաց լինել· 2· արտասուքով թրջել:

запла́та 1· կարկատան, կտոր, կարկատում, կարկատելը· 2· վճարում, հատուցում, վճարելը, հատուցելը:

заплатка տես **заплата** 1·

запла́тать կարկատել, կարկատան անել, կարկատան դնել:

заплати́ть (— плачу́, — пла́тишь, — тят) տես **упла́тить**.

запла́точка կարկատանիկ, ինքը կարկատան:

запла́точный կարկատանի, կարկատանային

заплёванный 1· թքոտված, թքոտած· պտկր· կեղտոտ· 2· անարգված, թքակոծված:

заплева́ть (— плюю́, — юёшь, — юю́т), **заплёвывать** 1· սկսել թքել· 2· թքոտել, թքել, թքով ծածկել:

заплесневе́лый բորբոսնած, բորբոսակալած:

заплесневе́ть սկսել բորբոսնել, բորբոսով ծածկվել:

заплести́ (— плету́, — тёшь, — ту́т; անց· — плёл, — ла́; հրմ· — плети́), **заплета́ть** սկսել հյուսել, հյուսել, գործել:

заплести́сь (— плету́сь, — тёшься, — ту́тся; անց· — плёлся, — плела́сь; հրմ· — плети́сь), **заплета́ться** 1· հյուսվել, գործվել· 2· խճճվել, փաթ ընկնել· 3· վոտքը վոտքին տալ (քայլելիս):

запло́чный անգրուսյան, ուսերի հետևի· — ма́стер դահիճ:

заплю́чье վերնաթիկունք, վերնակրոնակ:

заплеши́веть սկսել ճաղատանալ, ճաղատանալ:

запломбирова́ть (— ру́ю, — ру́ешь, — ру́ют) 1· կնքել· 2· լցնել (ատամը), պլոմբել, պլոմբ դնել:

заплута́ться տես **заблуди́ться**.

заплыва́ть, заплы́ть (— плыву́, — вёшь, — ву́т; հրմ· — плыви́) 1· սկսել լողալ, լողալով անցնել, լողալով հեռու գնալ· 2· լցվել· заплывать жи́ром ճարպակալել· ра́на заплы́ла кровью վերքն արյունով լցվեց, վերքն արյունակալեց:

запля́сать (— пляшу́, — шешь, — шут; հրմ· — пляши́) տես **пля́сать**.

запну́ться տես **запина́ться**.

заповедни́к արգելամաս, արգելանոց; արգելոց:

запове́дный արգելված, արգելյալ,

անձեռնմխելի. — лес *արգելանոցաւոր*. — ое име'ние *արգելակալք*:

запове'дать, запове'дывать 1. *հրամայել, պատուիրել, կարգադրել*. 2. *արգելել*:

за'поведь f. *հրաման, պատուէր, պատգամ, պատուիրան*. десять заповедей *տասն պատուիրաններ*:

заподо'зревать, заподо'зрить *կասկածել (մեկի վրա մի բանի մեջ), կասկած տանել (մեկի մասին)*:

заподряди'ть, заподряжа'ть (— ряжу', — ряди'шь, — дя'т) *պայմանաւորվել, պայման կապել, պայման կնքել*:

запозда'лость f. *ուշացում, հապաղում, ուշացած լինելը, հապաղած լինելը*:

запозда'лый *ուշացած, հապաղած*.

запозда'ть տես **запа'здывать.**

запои'ть (— пою', — по'ишь, — ят; hpm. — пои') տես **запа'ивать II.**

запо'й *պարբերական թունդ հարբեցողութիւն*. пить запо'ем *պարբերաբար թունդ հարբել, ժամանակ առ ժամանակ հարբեցողութեան անձնատուր լինել*:

запо'йный *պարբերական թունդ հարբեցողութեան*:

заполза'ть I, заползти' (— зу', — зёшь, — зу'т; hpm. — лзи'; ա՛ից. — по'лз, — зла') տես **запа'лзывать.**

запо'лзать II *սկսել սողալ, չորեքթաթ գնալ, սկսել չոչ անել*:

заполне'ние *լցում, լցնելը, լիրք*:

запо'лнить, заполня'ть *լցնել, լրացնել*. запо'лнить анке'ту *հարցաթերթը լցնել*:

за'полночь *կէս գիշերից անց, կէս գիշերն անց*:

заполони'ть *գերել, գերի վերցնել*:

запомина'ть, запо'мнить 1. *հիշողութեան մեջ պահել, հիշել, մտքում պահել*. 2. *մոռանալ*. запомнить наизу'сть *անգիր հիշել*:

за'понка *կոճակ*:

запо'р 1. *փակ, փական, նկ*. 2. *բուժ. կապ, փորկապութիւն*:

запо'рный: — звук *պայթուցիկ հնչյուն, պայթական հնչյուն*:

запоро'жец (— жца) *զապարոժցի (զապարոժյան կաղակ)*:

запоро'жский (— ая, — ое) *զապարոժյան, Զապարոժիեայ*:

Запоро'жская Сечь *Զապարոժյան Սէչ (Զապարոժյան հավաքավայր)*:

Запоро'жье *Զապարոժիե (Դնեպրյան կղզակների յերկիրը մինչև 1775 թ.)*:

запоро'ть (— порю', — решь, — рют; hpm. — пори') 1. *սկսել քանդել, կարերը քանդել*. 2. *սաստիկ ծեծել, ծեծելով սպանել*:

запороши'ть *փոշոտել, ծածկել (ձյունով, ավազով և այլն)*. запорошить глаза *աչքերը փոշի լցնել*:

запоте'лый *քրտնած*:

заправи'ла c. *պարագլուխ, ղեկավար*:

запра'вить (— влю, — вишь, — вят; hpm. — а'вь), **заправля'ть** 1. *համեմել, սարքել (կերակուրը)*. 2. *ուղղել, կանոնավորել (ճրագը)*:

запра'вский (— ая, — ое) *իրական, իսկական, անխարդախ*:

запра'шивать 1. *հարցնել, հարցում անել*. 2. առևտր. *բարձր գին պահանջել*:

запресто'льный *բեմի հետևի, սեղանի հետևի*:

запре'т *արգելք, արգելադրութիւն, արգելանք*:

запрети'тельный *արգելական, արգելքի*:

запрети'ть (— прещу', — рети'шь, — тя'т), **запреща'ть** *արգելել, արգելադրել*:

запре'тный *արգելված*:

запреща'ть տես **запрети'ть.**

запре'чь (— рягу', — ряжёшь, — рягу'т; hpm. — яги'; ա՛ից. — пря'г, — гла') տես **запряга'ть.**

запре'чься (— рягу'сь, — ряжёшься, — рягу'тся; hpm. — яги'сь; ա՛ից. — пря'г, — прягла') տես **запряга'ться.**

запреще'ние *արգելք, արգելում, արգելադրում, արգելանք, արգելելը*. — суде'бное *դատական արգելք, դատական արգելանք*. налага'ть запреще'ние *արգելք դնել, արգելանք դնել*. снять запреще'ние *արգելքը (արգելանքը) վերացնել*:

запрещённый *արգելված, արգելադրված, արգելանքի տակ դրված*:

заприме'тить (— ме'чу, — ме'тишь, — тят; hpm. — ме'ть), **запримеча'ть** *նկատել, դիտել, նկատածը մտքում պահել*:

заприхо'довать (— дую, — ду'ешь, — ду'ют) *մուտք անել, մուտք դրել*:
запродава'ть (— даю', — даёшь, — даю'т), **запрода'ть** (— да'м, — да'шь, — даст, — дади'м, — дади'те, — даду'т) *նախավաճառել, նախապես վաճառել*:
запрода'жа *նախավաճառք, նախավաճառում, նախապես վաճառելը*:
запроки'дывать, запроки'нуть: запрокинуть голову *գլուխը հետ գցել, գլուխը հետ թեքել*:
запропасти'ть (— пащу', — пасти'шь, — тя'т) *կորցնել, անհայտացնել*:
запропасти'ться (— пащу'сь, — пасти'шься, — тя'тся) *կորչել, անհայտանալ, չքանալ*· куда он запропастился? *ո՞ւր է կորել նա, ո՞ւր անհետացել է մահել նա*· куда запропастилась була'вка? *քորոցն ո՞ւր ընկավ, քորոցը ո՞րտե՞ղ կորավ*:
запро'с 1· *հարցապնդում, հարցում*· 2· *սակարկություն*· цена без запроса *առանց սակարկության գին*:
запроси'ть (— прошу', — про'сишь, — сят) տես **запра'шивать.**
запро'сный *հարցապնդման, հարցման, հարցա...*:
за'просто *առանց այլևայլության, առանց յերկարացնելու, առանց ձևականության*:
запру'да *պատվար, ջրբանդ, թումբ*:
запруди'ть (— пружу', — ру'дишь, — дят), **запружа'ть, запру'живать** *պատվարել, թումբ կապել, կտրել (առուն), փակել, բռնել*· толпа запрудила улицу *ամբոխը փողոցը փակել է, ամբոխը բռնել է փողոցը*:
запряга'ть *լծել*:
запряга'ться *լծվել*:
запря'жка *լծվածք, լուծք, լծում, լծելը*:
запря'тать (— пря'чу, — чешь, — чут; հրմ· — я'чь), **запря'тывать** *թաքցնել, ծածկել*· — запря'тывать в тюрьму' *բանտարկել, բանտ կոխել*:
запря'чь (— прягу', — ряжёшь, — рягу'т; հրմ· — пряги'; անց· — пряг, — гла) տես **запряга'ть.**
запря'чься (— прягу'сь, — пряжёшься, — рягу'тся; հրմ· — пряги'сь; անց· — пря'гся, — гла'сь) տես **запряга'ться.**
запу'гивание *վախեցում, յերկյուղ տալը, վախեցնելը, ահ տալը*:
запуга'ть, запу'гивать *վախեցնել, յերկյուղ տալ, ահ տալ*:
за'пуск 1· *ներբերում*· 2· *բարձիթող, անուշադրության մատնելը, լքում*:
запуска'ть 1· *ներս մղնել, ներս բերել*· 2· *բարձիթող անել, անխնամ թողնել, յերեսի վրա ձգել, անուշադրության մատնել, լքել*· 3· *նետել, շպրտել*· запускать камнем *քար նետել, քարով խփել*:
запустева'ть, запусте'ть *ամայանալ, անուշադրության մատնվել, բարձիթողի արվել*:
запусте'лый *ամայացած, անուշադրության մատնված, բարձիթողի արված, լքած*:
запусте'ние *ամայացում, անուշադրության մատնվելը, ամայանալը*:
запусте'ть տես **запустева'ть.**
запусти'ть (— пущу', — пу'стишь, — тят) տես **запуска'ть.**
запу'танный *խճճված, խառնված*· — ая ситуа'ция *խճճված կացություն, խառնաշփոթ դրություն*:
запу'тать, запу'тывать *խճճել, խառնել, խառնաշփոթել, շփոթել, շփոթեցնել*:
запу'таться, запу'тываться *խճճվել, խառնվել, խառնաշփոթվել, շփոթվել*:
запуще'ние *բարձիթող, բարձիթող անելը, լքելը, անուշադրության մատնելը*:
запу'щенный *բարձիթող արած, լքած, անուշադրության մատնված, յերեսի վրա ձգած*:
запыла'ть *սկսել վառվել, բոցավառվել*:
запыли'ть 1· *սկսել փոշի բարձրացնել*· 2· *փոշոտել*:
запыли'ться *փոշոտվել*:
запыха'ться, запы'хиваться *հևալ, ընչակտուր լինել*:
запыхте'ть (— пыхчу', — хти'шь, — тя'т; հրմ· — хти') *սկսել փքվել, փնչացնել*:
запя'стный կզմ· *յենթաղաստակի, վերնաղաստակի, դաստարմատի*:
запя'стье 1· կզմ· *յենթաղաստակ, վերնաղաստակ, դաստարմատ*· 2· *պարանջան*:
запята'я *ստորակետ*· то'чка с запято'й *կետստորակետ, կետստոր*:

запя'тки ի· (— ток) *յետք, յետակողմ (կառքի)*։

запятна'ть 1· *բծավորել, բծանշել, բծեր անել*· 2· *արատավորել*։

запя'тнанный 1· *բծավորված*· 2· *արատավորված*· — кровью *արյունոտ, արյունոտված*· — ое и'мя *արատավորված անուն*։

зараба'тывать, зарабо'тать *դատել, աշխատել, վաստակել, ձեռք բերել*։

зараба'тываться, зарабо'таться 1· *ձեռք բերվել*· 2· *չափազանց աշխատել, աշխատելուց ուժասպառ լինել*։

за'работный *աշխատանքի, դատումի*· — ая плата, за'рплата *աշխատավարձ*· — минимальная *նվազագույն աշխատավարձ*· — реальная *ռեալ աշխատավարձ, իրական աշխատավարձ*· — номинальная *անվանական աշխատավարձ*· железный закон заработной платы *աշխատավարձի չբիախոն օրենք*· относительная зарплата *հարաբերական աշխատավարձ*· фонд зарплаты *աշխատավարձի ֆոնդ*։

за'работок (— тка) 1· *դատում, վաստակ*· 2· *աշխատավարձ*։

заража'ть *վարակել*։

зараже'ние *վարակում, վարակելը*· — кро'ви *արյան վարակում*։

зара'з *միանդամից, մի նվազում*։

зара'за *վարակ, վարակիչ հիվանդություն, համաճարակ*։

зарази'тельно *վարակչաբար, վարակիչ կերպով*։

зарази'тельность ի· *վարակելիություն, վարակիչ բնույթ*։

зарази'тельный *վարակիչ, վարակային*· — смех *վարակիչ ծիծաղ*։

зарази'ть (— ражу', — рази'шь, — зя'т) տես **заража'ть.**

зара'зный տես **зарази'тельный.**

зара'нее *նախապես, նախորոք, կանխապես, առաջուց*։

зарапортова'ться (— туюсь, — ту'ешься, — у'ются) *սրիկայաբանել, ավելորդաբանել (զինվորական, զինվորական ժամանակ)*։

зараста'ть, зарасти' (— расту', — растёшь, — ту'т; իրմ· — расти', ωlig· — рос, — сла') 1· *ծածկվել (խոտով, մազով)*· 2· *առողջանալ (վերքի մասին)*։

заро'сший (— ая, — ее) *ծածկված, պատած*· заросший мохом *մամռակալած*։

зарва'ться (— рву'сь, — рвёшься, — рву'тся; իրմ· — рви'сь) տես **зарыва'ться II.**

зарде'ться *կարմրել, կարմրատակել*։

за'рево *կարմրացոլք, շողք, ցոլք, հրացոլք*։

зарегистри'ро'ванный *արձանագրված, ցուցակագրված, դրանցված, արձանագրած, ցուցակագրած*։

зарегистри'ровать (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) տես **регистрирова'ть.**

заре'з *կտրվածք, ճղոն*· պտկր· *դժբախտություն, կորուստ*· до зарезу нужно *անչափ հարկավոր է, խիստ պետք է*· это для меня зарез *այդ ինձ համար դժբախտություն է*։

заре'зать (— ре'жу, — ре'жешь, — жут; իրմ· — ре'жь) 1· *սպանել կտրել*· 2· *մորթել, սպանել, խողխողել, պատառոտել*։

зарека'ться, заре'чься (— реку'сь, — речёшься, — реку'тся; իրմ· — реки'сь; ωlig· — ре'кся, — кла'сь) տես **зака'иваться.**

зарекомендова'ть (— ду'ю, — ду'ешь, — ду'ют) *հանճնարարել, դրական կարծիք հայտնել (մեկի մասին)*· зарекомендовать себя хорошим работником *աչքի ընկնել վորպես լավ աշխատող*։

зарекомендова'ться (— ду'юсь, — ду'ешься, — ду'ются) *իրեն ցույց տալ, աչքի ընկնել*։

заре'чный *դեպի մյուս կողմը, դեպի մյուս կողմում գտնվող, անդրլեռնյան*։

заре'чье *դեպի մյուս կողմը, անդրդետք*։

заржаве'лый, заржа'вый *ժանգոտած, ժանգոտ, ժանգը կերած*։

заржаве'ть *ժանգոտել, ժանգով ծածկվել*։

заржа'ть (— жу', — жёшь, — жу'т; իրմ· — ржи') *սկսել խրխնջալ, սկսել վրնջալ, սկսել ղռալ*։

зарисова'ть (— рису'ю, — су'ешь, — су'ют) *դծագրել, ուրվագծել*։

за'риться *աչք տնկել, ագահությամբ նայել*։

зарни'ца *վույլակ, վույլատակում*։

заровня'ть *հարթել, հավասարեցնել, համահարթել*։

зароди́ть (— рожу́, — роди́шь, — дя́т) տես **зарожда́ть.**

зароди́ться (— рожу́сь, — роди́шься, — дя́тся) *տես* **зарожда́ться.**

заро́дыш *սաղմ.* быть в заро́дыше *սաղմային դրության մեջ լինել.* подавля́ть в заро́дыше *սաղմի մեջ խեղդել, բնում խեղդել:*

заро́дышевый *սաղմային, սաղմի:*

зарожда́ть *ծնել, սնաղմնավորել:*

зарожда́ться *ծնվել, սաղմնավորվել, դոյանալ:*

зарожде́ние *ծնունդ, սաղմնավորում, դոյացում, ծնվելը, սաղմնավորվելը, դոյանալը:*

зарождённый *ծնված, սաղմնավորված, դոյացած:*

зарои́ться *պարսել, խումբ-խումբ դուրս թռչել, պարսադիմել:*

заро́к *չերդում, ուխտ.* я дал зарок не пить *ես չերդվել եմ չխմել, ես ուխտել եմ չխմել:*

зарони́ть տես **урони́ть.** зарони́ть сомне́ние *կասկած գցել:*

за́росль f. *մացառուտ, թփուտ:*

заро́сший (— ая, — ее) *ծածկված (խոտով, մաղով).* տես **зараста́ть.**

зарпла́та տես **за́работная пла́та.**

заруба́ть, заруби́ть (— блю́, — бишь, — бят) 1. *սկսել կտրել.* 2. *թործել, քարթ անել.* 3. *սպանել, կոտորել.* заруби себе на носу պտկր. *լավ հիշի՛ր, չմոռանա՛ս, ականջիդ ոզ արա՛:*

зарубе́жный *անդրսահմանյան, սահմանի մյուս կողմի, սահմանի մյուս կողմում գտնված:*

зару́бка 1. *կտրում, թործում, կրելը, թործելը, կոտորում.* 2. *թործ, քարթ, հատոն:*

зарубцева́ться (— цу́юсь, — цу́ешься, — цу́ются) *ծածկվել, կպչել, (վերքի մասին), սպիանալ:*

зарумя́ниться *կարմրել, կարմրատակել, շառագունել:*

заруча́ться, заручи́ться 1. *ձերաշխավորել, ձերաշխավոր լինել.* 2. *ապահովվել, նախապես ստանալ.* заручиться согласием *նախապես համաձայնությունն ստանալ:*

зарыва́ть, зары́ть (— ро́ю, — ро́ешь, — ро́ют; hրմ. — ро́й) 1. *սկսել փորել.* 2. *թաղել, ծածկել, հորել, թագցնել.* зарыва́ть талант *տաղանդը թաղել, տաղանդը մեռցնել:*

зарыва́ться I, зары́ться (— ро́юсь, — ро́ешься, — ро́ются; hրմ. — ро́йся) *թաղվել, ծածկվել:*

зарыва́ться II, зарва́ться (— рву́сь, — рвёшься, — рву́тся; hրմ. — рви́сь) 1. *բուռն թափով ձգտել, նեռվել.* 2. *չափ ու սահմանից անցնել:*

зарыда́ть *սկսել վողբալ, հեկեկալ.* տես **рыда́ть.**

зарыча́ть (— чу́, — чи́шь, — ча́т; hրմ. — чи́) *սկսել մռնչալ.* տես **рыча́ть.**

заря́: **у́тренняя** 1. *արշալույս.* 2. ռազմ. *այգանվագ.* — **вече́рняя** 1. *վերջալույս.* 2. ռազմ. *ցայգանվագ.* ни свет, ни заря *լուսամթին, ծեգին:*

заряби́ть (— блю́, — би́шь, — бя́т) 1. *սկսել չեչոտել.* 2. *ալեկոծվել, պղտորվել.* у меня́ заря́ било в глаза́х *աչքերս մթնեցին, աչքերս չաղվեցին:*

заря́д *լից.* — **боево́й** *մարտական լից, զնդակավոր լից.* — **холосто́й** *անգնդակ լից, սին լից.* су́мка для заря́дов *լցապարկ.* вы́стрелить холосты́м зарядом *անգնդակ լից արձակել, սին լիցերով արձակել.* стреля́ть боевы́ми заря́дами *մարտական լիցերով արձակել:*

заряди́ть (— ряжу́, — ряди́шь, — дя́т) տես **заряжа́ть.**

заря́дка տես **заряжа́ние.**

заря́дный *լիցի, լցային.* — **я́щик** *լցարկղ, ամբարկղ:*

заря́дчик *լցիչ, լցորդ:*

заряжа́ть *լցնել:*

заряжа́ние *լցում, լցանք, լցնելը.* заряжа́ние с ду́ла *բերանից լցում, փողաբերանից լցնելը.* заряжа́ние с казны́ *լցամասից լցում, տակից լցնելը:*

заса́да *դարան, դարանակալություն.* бы́ть в заса́де *դարանամուտ լինել, դարան մտնել:*

засади́ть (— сажу́, — са́дишь, — дят), **заса́живать** 1. *տնկել.* 2. *նստեցնել, դնել.* 3. *ներմղել.* заса́живать за работу *աշխատանքի դնել, նստեցնել աշխատելու,* заса́живать в тюрьму́ *բանտ դնել, բանտ նստեցնել:*

засади́ться (— сажу́сь, — сади́шься, — дя́тся), **заса́живаться** 1· նստել, յերկար նստել· засаживаться за работу նստել աշխատելու, աշխատանքի նստել:
заса́дка 1· տնկում, տնկելը· 2· տես **заса́да.**
заса́ливать I, заса́лить 1· ճարպոտել, յուղոտել· 2· կեղտոտել:
заса́ливать II, засоли́ть աղել, աղը դնել:
заса́ривать 1· աղտոտել, կեղտոտել· 2· կալնել, փակել:
заса́риваться 1· աղտոտվել, կեղտոտվել· 2· կալնվել, փակվել:
заса́сывать 1· սկսել ծծել, ծծելով քաշել, շատ ծծելով վնասել· 2· քամել, մաշել, հյուծել:
заса́харивать, заса́харить շաքարով ծածկել, վրան շաքար ցանել, շաքարակալեցնել:
заса́хариваться, заса́хариться շաքարակալել· варенье засахарилось մուրաբան շաքարակալեց:
засвети́ть (— свечу́, — тишь, — тят; հրմ· — свети́) տես **засве́чивать.**
засветле́ть սկսել պարզվել, լուսանալ· տես **светле́ть.**
за́светло լուսյով, ցերեկով, քանի դեռ լույս է:
засве́чивать վառել, կպցնել, լուսավորել:
засвиде́тельствование վավերացում, վավերացնելը, վկայությամբ հաստատելը:
засвиде́тельствованный վավերացված, վավերացրած, վկայությամբ հաստատված:
засвиде́тельствовать (— вую, — вуешь, — вуют) վավերացնել, վկայությամբ հաստատել:
засви́стать (— вищу́, — щешь, — щут; հրմ· — ищи́), **засвисте́ть** (— свищу́, — сти́шь, — я́т; հրմ· — сти́) սկսել չվացնել, սկսել սուլել:
засе́в ցանք, ցանում, սերմանում, ցանելը, սերմանելը:
засева́ть 1· ցանել, սերմել· 2· մաղել (ալյուրը):
заседа́ние նիստ:
заседа́тель ա· ատենակալ· — присяжный յերդվյալ ատենակալ· — народный ժողովրդական ատենակալ:
заседа́тельница ատենակալուհի:
заседа́тельский (— ая, — ое) ատենակալական:
заседа́ть 1· նիստ ունենալ, նիստ անել· 2· տես **засесть.**
за́сека արդելանոցառ, ծառապատվար:
засе́ка կտրելը, կտրում, սաստիկ ծեծ, սաստիկ ծեծելը· — из су́чьев ռազմ· ճյուղակույտ, ճյուղապատվար:
засека́ть 1· թործել, քարթ անել, կտրել· 2· մտրակել, խարազանել, սաստիկ ծեծել:
засека́ться վոտներն իրար խփել, վոտքը հարել (ձիու մասին):
заселе́ние բնակեցում, բնակեցնելը:
заселённый բնակեցված, բնակված· густо заселённый խիտ բնակեցած, խիտ բնակչություն ունեցող, խտաբնակ:
засели́ть, засели́ть բնակեցնել:
засе́сть (— ся́ду, — дешь, — дут; հրմ· — ся́дь; ա́ig· — сел, — ла) 1· նստել· 2· վռվել· 3· դարան մըտնել· засесть за работу նստել աշխատելու· у него́ засе́ло в го́лову նրա գլուխն է մտել:
засе́чка քարթ, թործ· 2· վոտներն իրար խփելը, վոտնահարք:
засе́чь (— секу́, — сечёшь, — секу́т; ա́ig· — се́к, — кла́; հրմ· — ки́) տես **засека́ть.**
засе́чься (— секу́сь, — сечёшься, — секу́тся) տես **засека́ться.**
засе́янный ցանած, ցանված· — ое по́ле ցանած դաշտ:
засе́ять (— се́ю, — се́ешь, — се́ют) տես **засева́ть.**
засиде́ться (— сижу́сь, — сиди́шься, — дя́тся; հրմ· — иди́сь), **заси́живаться** յերկար նստել, նստած մնալ, յերկար նստելով ձանձրացնել· засиде́ться в девках յերկար նստել տանը, պառավել (աղջկա մասին):
заси́женный հին, յերկար պահած:
заси́лье զերուժություն, բռնացում:
заскака́ть (— скачу́, — чешь, — чут; հրմ· — чи́) 1· սկսել թռչել, թռչկոտալ· 2· ցատկելով ընկնել, նետվել· 3· դեմը սլանալ, արշավել (ձիով)· 4· առաջը կտրել, ճանապարհը փակել:
заско́к 1· ցատկելով ընկնելը, ցատկում, զերացատկում· 2· վակում,

փակելը· левый заскок *ձախ դերադասական*։

заскочи́ть տես **заскака́ть**.

заскору́злый *կաշեացած, չորացած, քարացած*։

заскору́знуть (шіg· — руз, — ру́зла) *կոշտանալ, չորանալ, քարանալ*։

заскрежета́ть (— жещу́, — щешь, — щут; hրմ· — ещи́) *սկսել կրճտել, կրճտացնել*· заскрежетать зубами *ատամները կրճտել, ատամները կրճտացնել*։

заскрипе́ть (— плю́, — пи́шь, — пя́т; hրմ· — ипи́) *սկսել ճռռալ, ճռնչալ, ճռճռալ*։

заскупи́ться (— плю́сь, — пишься, — пятся) *սկսել ժլատությունն անել, ժլատանալ, կծծիանալ*։

заскуча́ть *սկսել տխրել, ձանձրանալ, ձանձրույթ զգալ*։

заспа́ть (засплю́, — шлёшь, — шлю́т; hրմ· — шли́) տես **засыла́ть**.

заспеши́ть (— плю́, — пишь, — пят) *կատարցնել, չլացնել*։

заспо́н шіgմ· *առասկալ*։

заспо́нка *խուփ, կափարիչ*։

заслони́ть, заслоня́ть *ծածկել, խիել, առաջը կտրել, փակել*· 2· *պաշտպանել*· заслони́ть све́т *լույսի առաջը փակել, լույսը կտրել*։

заслу́га *արժանիք, վաստակ, ծառայություն, յերախտիք*· по заслу́гам *քոս արժանիքների, ծառայությունների համեմատ*։

заслужённый *վաստակավոր*· — деятель *վաստակավոր դերձիչ*· — профе́ссор *վաստակավոր պրոֆեսոր*։

заслу́живать, заслужи́ть (— жу́, — жишь, — жат) 1· *արժանանալ, ծառայությամբ արժանանալ, արժանի լինել*· 2· *ծառայելով հատուցել*։

заслу́живающий (— ая, — ее) *արժանի*· заслу́живающий дове́рия *վստահության արժանի, վստահելի*։

заслу́шивать, заслу́шать *լսել, ունկրնդրել, ականջ դնել*։

заслу́шаться, заслу́шиваться 1· *լրվել*· 2· *հաճույքով լսել, հափշտակված ունկնդրել*։

засма́ливать, засмоли́ть *ձյութել, կպրել*։

засма́тривать *ներս նայել, ներսը մտիկ տալ*· засма́тривать в глаза́ *աչքերի մեջ նայել*։

засма́триваться, засмотре́ться (— рю́сь, — ришься, — рятся; hրմ· — ри́сь) *յերկար նայել, րեբանարաց նայել, նայելով զմայլվել*։

засмея́ть (— смею́, — ёшь, — ею́т) *ծաղրել, ծանակել, վրան ծիծաղել*։

засмея́ться (— смею́сь, — меёшься, — меются) *սկսել ծիծաղել, ծիծաղել*։

заснуть տես **засыпа́ть II**.

засо́в *նիզ, հավուկ, պարզունակ, ողնակ*։

засо́вывать *կոխել, ներս տանել, մտցնել*· պոկր· *կորցնել (պահած տեղը չգտնել)*։

засо́л 1· *աղաջուր*· 2. *աղալ բանվածք*· 3· *աղում, աղը դնելը*։

засоли́ть տես **заса́ливать II**.

засопе́ть (— плю́, — пи́шь, — пя́т; hրմ· — сопи́) *սկսել խռխռալ, խորդալ, փնչացնել*։

засоре́ние 1· *աղտոտում, կեղտոտում, աղտոտելը, կեղտոտելը*· 2· *խանգարմունք (առամոքի)*· 3· տեխն· *կաշնում, լցում, կաշնվելը, լցվելը*։

засори́ть տես **заса́ривать**.

засори́ться տես **заса́риваться**.

засоса́ть տես **заса́сывать**. боло́то его засоса́ло *նա ճահճի մեջ, նա ճահճի մեջ խրվեց, նրան ներս քաշեց ճահիճը*· тоска засоса́ла *վիշտը մաշեց, թախիծը մաշեց*։

засо́хнуть (шіg· — сох, — со́хла) տես **засыха́ть**.

заспа́ть (— плю́, — спи́шь, — спя́т; hրմ· — спи́) *քունը տանել, քնել*· заспать младенца *քունը դիպին յերեխային տակովն անել, քնած վիճակում յերեխայի վրա ընկնելով խեղդել*։

заспа́ться (— плю́сь, — пи́шься, — пя́тся) *շատ յերկար քնել, սովորականից ավելի յերկար քնել*։

засло́рить *սկսել վիճաբանել, սկսել վիճել*· պոկր· *լեզվակռիվ անել, հերթ չտալ խոսելու*։

заста́ва *ուղեկալ, ուղեփակ*։

застава́ть (— стаю́, — таёшь, — таю́т), **застать** *պատահել, հանդիպել, գտնել, մի բանի վրա բռնել*· застать дома *տանը գտնել, տանը*

պատահել· застать врасплох հանկարծակիի բերել:

заста'вить (— влю, — вишь, — вят; hpm· — а'вь), **заставля'ть** 1· ստիպել, հարկադրել, բռնադատել· 2· փակել, առաջը կտրել, ծածկել (վրան դարսելով)· заставить кого-нибудь замолчать մեկին ստիպել լռելու· заставить комнату мебелью սենյակը կահով լցնել:

заста'вка կալուն, փակոց:

заста'иваться 1· յերկար կանդնել, կանգնած մնալ, ուշանալ· 2· կանդ առնել (ոբյան մասին):

застаре'лость f· հնացածութիւն, հնացած լինելը, քարացածութիւն, արմատացած լինելը:

застаре'лый հնացած, վաղեմի, արմատացած, քարացած:

застаре'ть հնանալ, արմատանալ, քարանալ, արմատակալել:

заста'ть (— ста'ну, — нешь, — нут; hpm· — ста'нь) տես **застава'ть.**

застега'ть 1· սկսել կարել, կարը վերջացնել· 2· սատիկ ծեծել, խարդանել, մահամերձ ծեծել:

застёгивать, застегну'ть 1· կոճկել, մերդել· 2· անցկացնել, տեղը դնել:

застёжка 1· ողլակ, ախտակ· 2· կոճակ, ճարմանդ· 3· կոճկելը, մերդելը, կոճկում:

застеклённый ապակած, ապակեպատ, ապակենծածկ, ապակինները դրած:

застекли'ть, застекля'ть ապակել, ապակեզատել, ապակի դնել:

засте'нок (— нка) դնդան, բանտ:

засте'нчиво ամօթխածարար, քաշվելով, ամաչկոտորեն, ամաչելով:

засте'нчивость f· ամօթխածութիւն, ամաչկոտութիւն, քաշվողութիւն:

засте'нчивый ամօթխած, ամաչկոտ, քաշվող:

застига'ть, засти'чь (— сти'гну, — нешь, — нут; hpm· — и'гни; mlig· — сти'г, — гла) 1· վրա հասնել, բռնել, վրա տալ· 2· հասնել (հետևից):

застила'ть, застла'ть (— стелю', — те'лешь, — лют; hpm· — стели') 1· ծածկել, վրան փռել, փռելով ծածկել· 2· հատակել, հատակ չինել:

застира'ть սկսել լվանալ, լվանալով վչացնել:

засто'й կանգառում, լճացում, անշարժութիւն· — в дела'х դործերի կանգառում, դործերի կանդ առնելը· торговля в застое առևտուրը կանդ և առել:

засто'йный կանգառման, լճացման, կանդառած, լճացած:

засто'льник սեղանակից:

засто'льный սեղանի չուրջը տեղի ունեցող, ճաշասեղանի:

застона'ть սկսել տնքալ, սկսել հառաչել· տես **стона'ть.**

засто'ривать, засто'рить տեխմ· կառանել, կանդնեցնել (կառանով):

застоя'ться տես **заста'иваться.** застоя'вшаяся вода' կանդնած ջուր, լճացած ջուր· застоя'вшаяся ло'шадь խամացած ձի:

застра'ивать 1· կառուցել, սկսել կառուցել· 2· առաջը փակել, դեմը կտրել, լույսն արդելել (շենք կառուցելով):

застрахова'ние տես **страхова'ние.**

застрахова'ть (— раху'ю, — раху'ешь, — у'ют), **застрахо'вывать** տես **страхова'ть.**

застра'щивание վախեցում, վախեցնելը, ահ տալը, յերկյուղ տալը, սարսափեցում, սարսափեցնելը:

застра'щивать, застраща'ть վախեցնել, յերկյուղ տալ, սարսափեցնել, ահ տալ:

застрева'ть կանդ առնել, մնալ, վրոհվել· застревать в пути из-за по'рчи велосипе'да ճանապարհին մնալ հեծանիվը վչանալու պատճառով:

застре'ливать, застрели'ть հրացանով խփել, դնդակահարել, հրացանակարկ անել, սպանել (հրազենով):

застрели'ться ինքնասպանութիւն դործել (հրազենով), ինքն իրեն դնդակահարել, անձնասպան լինել:

застре'льщик հրացանաձիգ· պտկր· նախաձիգ, նախամարտիկ, նախադործ:

застро'йщик կառուցող, կառուցիչ:

застро'ить տես **застра'ивать.**

застро'йка կառուցում, կառուցելը:

застря'ть (— ря'ну, — нешь, — нут; hpm· — стря'нь), **застря'нуть** տես **застрева'ть.**

застуди'ть (— стужу', — сту'дишь, — дят), **засту'живать** 1· սառեցնել, պաղեցնել· 2· մրսեցնել:

застуди'ться (— стужу'сь, — сту'-

дишься, — дятся), **засту'живаться** 1· *սառել, պաղել*· 2· *մրսել*:
за'ступ *բահ*:
заступа'ть, заступи'ть (— плю', — пишь, — пят) 1· տես **заменя'ть.** 2· *առաջը փակել, դեմը կտրել*· 3· *տրորել, վոտքը վրան դնել*:
заступа'ющий карау'л *ռազմ*· *վոխանորդող պահակ*:
заступа'ться, заступи'ться (— плю'сь, — пишься, — пятся) *պաշտպանել, պաշտպան կանգնել, հովանավորել*:
засту'пник 1· *պաշտպան, հովանավոր*· 2· *փոխանորդ*:
засту'пница 1· *պաշտպանուհի, հովանավորուհի*· 2· *փոխանորդուհի*:
засту'пничество 1· *պաշտպանություն, հովանավորություն*· 2· *փոխանորդություն, փոխանորդում*:
заступа'ть (— чу', — чи'шь, — па'т; hpm· — учи') *սկսել բաղխել, սկսել ծեծել (դուռը, լուսամուտը), սկսել թակել*:
застыва'ть, засты'нуть (hpm· — сты'нь; wlig· — сты'л, — ла) *սառել–թանձրանալ, պաղել, հովանալ*· պտկր· *կանգ առնել*:
застыди'ться (— стыжу'сь, — сты- — ди'шься, — дя'тся) *սկսել ամաչել, քաշվել, ճնշվել, ամաչել*:
засуди'ть (— сужу', — су'дишь, — дят) 1· *սկսել դատել*· 2· *խիստ դատապարտել, խիստ պատժի ենթարկել*:
засуети'ть (— суечу', — ети'шь, — тя'т) *չփոթեցնել*:
засуети'ться (— чу'сь, — ти'шься, — тя'тся) *չփոթվել, այս ու այն կողմն ընկնել*:
засу'нуть (hpm· — су'нь) տես **засо'вывать.**
за'суха *չերաշտ, չորայնություն, չորություն*:
засу'чивать, засучи'ть 1· *վեր քաշել, քշտել*· 2· *սկսել մանել, սկսել վոլորել*:
засу'шенный *չորացրած*:
засу'шивание *չորացում, չորացնելը*:
засуши'ть (— шу', — шишь, — шат), **засу'шивать** *սկսել չորացնել, ցամաքեցնել, չորացնել*:
засу'шливый *չորային*:
засчи'тывать տես **зачи'тывать.**
засыла'ть 1· *աքսորել, հեռու վայր ուղարկել*· 2· *առաջուց ուղարկել*· 3· *սխալ հասցեյով ուղարկել, սխալմամբ ուղարկել*:
засыпа'ть, засы'пать (— плю, — плешь, — плют; hpm· — сыпь) I *սեղալ, լցնել, վրան ցանել, սկսել լցնել*· засыпать яму *փոսը լցնել*· засыпать вопросами *հարցեր տեղալ*· засыпать пулями *գնդակոծանել, գնդակակոծել*· засыпать чай *թեյ դցել (թեյամանի մեջ)*:
засыпа'ть II, **засну'ть** *նիրհել, քունը տանել*:
засы'пка *լցում, լցվածք, լցնելը*:
засыха'ть *չորանալ, ցամաքել*:
затаённый *թագցրած, ծածկած, գրսպած*:
зата'ивать, затаи'ть 1· *թագցնել, ծածկել*· 2· *զսպել, իրեն քաշել*· затаить дыхание *շունչը պահել, շունչն իրեն քաշել*:
затанцова'ть (— цу'ю, — цу'ешь, — цу'ют) *սկսել պարել*:
затанцова'ться (— цу'юсь, — цу'ешься, — ются) *չերկար պարել, չափազանց շատ պարել*:
зата'пливать I *սկսել վառել, վառել*:
зата'пливать II 1· *վողողել*· 2· *ընկըղմել, ջրասույզ անել*:
зата'птывать 1· *վոտնահարել, տրորել, կոխրճել*· 2· *կեղտոտել, ցեխոտել (հատակը)*:
затарато'рить *սկսել չաղակրատել, շատախոսելով հոգնեցնել*:
зата'сканный *մաշված, քաշքշած, ծեծված*· պտկր· *սովորական*:
затаска'ть, зата'скивать I *մաշել, կրել*:
зата'скивать II, **затащи'ть** (— щу', — щишь, — щат) *քաշել, քաշքշել, քաշ տալ, քաշ տալով տանել*:
затача'ть, зата'чивать (зашива'ть) *սկսել կարել, ամուր կարել*:
затвердева'ть, затверде'ть *կարծրանալ, պնդանալ, ամրանալ, կոշտանալ*:
затверде'лость *ի·*, **затверде'ние** *կարծրացում, պնդացում, ամրացում, կոշտացում, ամրանալը, կարծրանալը, պնդանալը, կոշտանալը*:
затверде'лый *կարծրացած, պնդացած, ամրացած, կոշտացած*:
затверди'ть (— ржу', — ди'шь, — дя'т), **затве'рживать** 1· *ամրա-*

պնդել· 2· կրկնել· затверди́ть наизусть անդիր անել։

затво́р 1· փականակ, փակադակ· — шлюзный ջրարդելակ, սահանադուռ· — плоти́нный պատվարի փականակ· — око́нный լուսամուտի փականակ· — клиновой սեպաձև փականակ· — скользя́щий պահող փականակ· — поршневой մխոցաձև փականակ· 2· խուց։

затвори́ть տես **затворя́ть.**

затвори́ться տես **затворя́ться.**

затво́рник մենակյաց, ճգնավոր, միանձն։

затво́рница մենակեցուհի, ճգնավորուհի, միանձնուհի։

затво́рнический (— ая, — ое) մենակեցական, ճգնավորական։

затво́рничество մենակեցություն, ճգնավորություն, փակվածություն։

затворя́ть փակել, գոցել։

затворя́ться փակվել, առանձնանալ· не плотно затворяется ամուր չի փակվում, կիպ չի փակվում։

затева́ть սկսել, սարքել, հորինել, հերյուրել· затева́ть ссо́ру из-за пустяко́в դատարկ բանի համար կռիվ սարքել, դատարկ բանի համար վեճ սկսել։

зате́йливость f· հնարագիտություն, սրամտություն, խորամանկություն, խեղկատակություն։

зате́йливый հնարագետ, սրամիտ, խորամանկ, կատակաբան։

зате́йник սրամիտ, խորամանկ, կատակաբան (մարդ)։

зате́йница սրամտուհի, խորամանկուհի, կատակաբանուհի։

затека́ть, зате́чь 1· սկսել հոսել· 2· ներհոսել· 3· ուռչել, արյունակալել· нога́ затекла́ վոտքս ուռեց· затека́ть кро́вью արյունով լցվել, արյունակալել։

зате́м այնուհետև, հետո, ապա· зате́м, что այն պատճառով, որ···։

затемне́ние մթնում, մթնելը, պղտորում, պղտորելը, մթագնում, մթագնելը։

затемни́ть, затемня́ть խավարեցնել, մթնեցնել, պղտորել, մթագնել։

за́темно մութ-մութ, մթանը։

затенённый ստվերավորված, վրան ստվեր ձգած, ստվերոտված։

затени́ть, затеня́ть ստվեր տալ, ստվերարկել, ստվեր ձգել։

зате́плить վառել, կպցնել (կրակը)։

зате́плиться վառվել, կպչել։

затере́ть (— тру́, — трёшь, — ру́т; hрш· — три́; шig· — тёр, — рла) տես **затира́ть.** судно́ затёрло льда́ми սառուցները չրջապատել են նավը, նավը վռվել է սառուցների մեջ։

зате́ривать, затеря́ть կորցնել։

зате́риваться, затеря́ться կորավել, կորչել, կորել։

затеса́ться (— тешу́сь, — те́шешься, — те́шутся; hрш· — теши́сь) 1· տաչվել· 2· թափանցել, մտնել, ներս ընկնել, խցկվել։

зате́чь (— теку́, — течёшь, — ку́т; hрш· — теки́; шig· — тёк, — кла́) տես **затека́ть.**

зате́я հնարովի բան, մտադրություն, արարք, հերյուրանք· никчёмные затеи ավելորդ հոգսեր, ավելորդ բաներ։

зате́ять տես **затева́ть.**

затира́ть 1· սկսել քերել· 2· քսել· 3· ճնշել, սեղմել· 4· տեխն· քսելով սրել (ներկը և այլն)։

затиска́ть, зати́скивать, зати́снуть մտցնել, ներմղել, խցկել։

затиха́ть, зати́хнуть (шig· — ти́х, — хла) հանդարտել, դադարել, խաղաղվել։

зати́шье 1· խաղաղ վայր, ապահով վայր (հողմերից)· 2· հանդարտություն, անդորրություն· — перед бурей հանդարտություն փոթորկից առաջ· зати́шье на мо́ре ծովի հանդարտություն։

затка́ть (— тку́, — тчёшь, — тку́т; hрш· — тки́) սկսել դործել, հյուսել։

за́тканный դործած, հյուսած· заткáнный золотом ոսկեհյուս, ոսկեհեհուռ։

заткну́ть տես **затыка́ть.**

затле́ть, затле́ться, затли́ться 1· սկսել փտել, սկսել նեխել· 2· ծխալ։

затмева́ть խավարեցնել, մթնեցնել, մթագնել, լույսը կտրել։

затме́ние խավարում, մթագնում· — со́лнца արևի խավարում· — ума́ ժամանակավոր ցնորում, մտագարություն։

затми́ть (— тмю́ և — млю́, — ми́шь, — мя́т; hрш· — тми́) տես **затмева́ть.**

затми́ться (— тмю́сь *և* — млю́сь, — ми́шься, — мя́тся; *իրմ.* — тми́сь) *խավարել, մթնել.* его слава затми́лась *նրա փառքը խավարեց*:

зато́ *դրա փոխարեն*:

затова́ривание *ապրանքներով լցնելը, ապրանքակիտում*:

затова́ривать, затова́рить *ապրանքներով լցնել, ապրանքակիտել*:

зато́к 1. *վոլորան, ծուռածք.* 2. *դրծվածքի յեղր, անկ*:

затолка́ть, затолкну́ть *ներս հրել, ներմղել*:

зато́н *գետածոց, գետախորշ*:

затону́ть *խորասուղվել, ընկղմվել, հատակը դնալ*:

затопи́ть (— плю́, — пишь, — пят), **затопля́ть** 1. *վառել (վառարանը).* 2. *սկսել հալել.* 3. *վոչոչել (ափիբը), հեղեղել.* 4. *ընկղմել, խորասուղել*:

затопта́ть (— пчу́, — чешь, — чут; *իրմ.* — пчи́) *տես* **зата́птывать.**

зато́р 1. *կուլա, խոնվածք, կուտակ, խոնում.* — льда́ *սառցակուլա.* 2. *տեխն. չաղաթ, դանդված*:

затормози́ть (— можу́, — мози́шь, — зя́т) *տես* **тормози́ть.**

затормози́ться (— можу́сь, — зи́шься, — зя́тся) *տես* **тормози́ться.**

затормоши́ть *տես* **тормоши́ть.**

затоскова́ть (— ку́ю, — ку́ешь, — ку́ют) *սկսել տխրել, կարոտել*:

заточа́ть, заточи́ть I. 1. *հոսեցնել.* 2. *աքսորել, տարաղրել, բանտարկել.* заточа́ть в монастырь *վանք տարաղրել, վանք ղրկել*:

заточи́ть II. 1. *հեսանել, սկսել սրել.* 2. *ծայր հանել, բերան հանել (դրծի բի)*:

заточе́ние *աքսորում, տարաղրում, բանտարկում, աքսորելը, բանտարկելը, տարաղրելը*:

затрави́ть (— влю́, — вишь, — вят) *տես* **затра́вливать.**

затра́вка *հրածակ, հրանդք*:

затра́вливать, затрави́ть *քրս տալ, քրս-քրս տալ, հետահալածել, հալածակալել, ղրդռել (մեկի դեմ, վորսի վրա)*:

затра́вник *հրածակաճող, հրածակի հերուն*:

затра́вочный *հրածակավոր, հրածակի.* — ая батарея *իրետ. հրածակավոր մարտկոց*:

затра́гивать *տես* **затро́гивать.**

затрапе́зный *սեղանի շուրջը կատարվող, ճաշի ժամանակ տեղի ունեցող*:

затра́та *ծախսում, ծախս*:

затра́тить (— тра́чу, — тра́тишь, — тят; *իրմ.* — тра́ть), **затра́чивать** *ծախսել, ծախս անել, մսխել*:

затре́бовать (— бую, — буешь, — уют) *պահանջել*:

затрепа́ть (— плю́, — плешь, — плют; *իրմ.* — пли́) *սկսել քրքրել, դժել, չրխել, չրվել.* пухр. *դդղել, տանջել*:

затрепа́ться (— плю́сь, — плешься, — плются; *իրմ.* — пли́сь) *դդղրվել, չրխվել, չրվվել, քրքրվել.* пухр. *տանջվել*:

затрепета́ть (от стра́ха) (— пещу́, — щешь, — щут; *իրմ.* — ещи́) *սկսել դողալ, թպրտալ, թափահարվել*:

затре́щина *ապտակ, աստիկ հարված.* дать затре́щину кому-либо *մեկին ապտակել, ապտակ հասցնել*:

затро́гивать, затро́нуть *ձեռք տալ, հոշափել, դիպչել.* затрагивать вопрос *հարց հոշափել.* лёгкие затро́нуты *թոքերը սկսել են վնասվել*:

затрудне́ние *դժվարություն, դժվար կացություն*:

затруднённый *դժվարացած, դժվարացրած, ծանր.* — ое дыха́ние *ծանր շնչառություն*:

затрудни́тельно *դժվարությամբ, դժվարորեն*:

затрудни́тельность *f.* *դժվարություն, դժվարինություն*:

затрудни́тельный *դժվար, դժվարին.* ста́вить в затрудни́тельное положе́ние *դժվարին կացության մեջ դնել*:

затрудни́ть, затрудня́ть *դժվարացնել, դժվարություն պատճառել*:

затрудни́ться, затрудня́ться *դժվարանալ, կանդ առնել, վարանել.* он в подо́бных слу́чаях не затрудня́ется *նա այսպիսի դեպքերում չի դժվարանում, նա այսպիսի դեպքերում չի վարանում*:

затума́ниваться, затума́ниться *մշուշով ծածկվել, մթնել, մթնոտել, մթնդել, մթագնավել, մառախուղով ծածկվել.* пухр. *չչմել, պղտորվել*:

затупи'ть (— плю', — пишь, — пят), **затуплять** բթացնել:
затуха'ние հանգչում, մարում, հանգչելը, մարելը. — колеба'ний տատանումների մարում:
затуха'ть, зату'хнуть (անց. — ту'х, — хла) 1. սկսել հանգչել, մարել, հանգչել. 2. հոտել, փչանալ:
затушева'ть (— шу'ю, — шу'ешь, — шу'ют), **затушо'вывать** 1. վրայից տուշ տալ, տուշարկել. 2. ջնարկել, սքողել:
затушева'ться (— шу'юсь, — шу'ешься, — шу'ются), **затушо'ваться** ծածկվել, թաղնվել, քողարկվել:
затуши'ть տես **туши'ть**.
за'тхлость f. նեխածություն, հոտածություն, փտածություն:
за'тхлый նեխած, հոտած, փտած:
затыка'ть ծածկել, փակել, խցել, կալնել, տնկել. затыка'ть кого'-ли'бо за по'яс պտկր. մեկին գրպանը դնել, մեկից գերազանցել. затыка'ть гло'тку լռեցնել, բերանը փակել:
заты'лок (— лка) 1. ծոծրակ, խոզատակ. 2. վիզ, վզամիս (մսի տեսակը). стоя'ть в заты'лок ռազմ. կանգնել ուղիղ հետևը, կանգնել ծոծրակի դեմ:
заты'лочный ծոծրակի, խոզատակի, ծոծրակային:
заты'чка խից, կալան. մտերմ. փոխնակ, տեղապահ:
затя'гивать, затяну'ть 1. սկսել ձգել, սկսել քաշել, ձգել, քաշել. 2. ձրձգել, ուշացնել (դործը). 3. սկսել (յերդը). 4. առողջանալ (վերքի մասին). ра'ну затя'гивает վերքն առողջանում է, վերքը լցվում է:
затя'гиваться, затяну'ться 1. ձգվել, սեղմվել. 2. ձգձգվել, ուշանալ (դործի մասին). 3. առողջանալ (վերքի մասին). затяну'ться дымом ծուխը ներս քաշել, ծուխը կուլ տալ (պապիրոսի). затянуться поясом գոտին պնդացնել, գոտին ամուր կապել. болезнь затянулась հիվանդությունը ձգձգվեց, հիվանդությունը յերկարեց:
затя'жка 1. ներքաշում, ներս քաշելը (ծխելիս). 2. տեխն. սրկան. 3. ձգձգում, յերկարաձգում, ձրձգելը, յերկարաձգելը, յերկարաձգվելը:
затяжно'й յերկարատև, յերկարաձիգ. — ая болезнь յերկարատև հիվանդություն:
зау'мный անմիտ, անխելք, անդիտակից:
зауны'вно թախծով, տխրորեն, վշտագին, տխուր:
зауны'вность f. տխրալիություն, թախծոտություն, վշտալիություն:
зауны'вный տխուր, թախծոտ, թախծալի, վշտագին:
заупоко'йный հոգեհանգստի, հոգեհանգստյան. — ая обе'дня հոգեհանգստյան պատարագ:
заупря'миться (— млюсь, — мишься, — мятся; hpm. — я'мься) կողբի ընկնել, կամակորություն անել, համառել:
Заура'лье Զաուրալիե, Անդրուրալ, Անդրուրալյան յերկիր:
зауря'д, зауря'дный 1. սովորական, միջակ, չափավոր. 2. դերակալ. зауряд врач դերակալ բժիշկ:
заусе'нец (— нца) տեխն. քեց, քոլիմ, յլեպ:
заусе'ница քիստ:
зау'тра վաղը, վաղն առավոտ:
зау'треня առավոտյան ժամերգություն, առավոտյան պատարագ:
заутю'живать, заутю'жить սկսել արդուկել, արդուկել:
зау'чивать, заучи'ть անդիր անել, անդիր սովորել, սերտել, բերան անել:
зау'чиваться, заучи'ться անդիր արվել, սերտվել:
зауша'ть, зауши'ть ապտակել, ականջակոթը դաղել:
зау'шница բուժ. ականջազեղձի ուռուցք, խոզուկ:
зау'шный ականջի հետևի, ականջի հետևում դտնվող:
зафальши'вить (— влю, — вишь, — вят; hpm. — ши'вь) սկսել սխալ նվագել, սխալ յերգել:
зафилосо'фствовать (— вую, — вуешь, — вуют) սկսել փիլիսոփայել, փիլիսոփայություն անել:
зафорси'ть (— форшу', — форси'шь, — ся'т) սկսել մեծամտել, պարծենալ, հպարտանալ:
зафрахтова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — ту'ют), **зафрахто'вывать** վարձել, նավավարձել:

зафы́ркать սկսել փնչացնել, փնչացնել:
заха́живать այցելել, անցնել մեկի մոտ, մտնել մեկի մոտ:
захва́ливать, захвали́ть սկսել գովել, գովաբանել, չափից դուրս գովել:
захва́т գրավում, զավթում, հափշտակում, գրավելը, զավթելը, հափշտակելը. — власти իշխանությունը գրավում, իշխանությունը զավթելը:
захва́танный շոշափելուց մաշված, շատ ձեռք տալուց կեղտոտած, հնացած, ձեռնահարած:
захвати́ть (— хвачу́, — хва́тишь, — тят) տես **захва́тывать.**
захва́тка 1. բռնում, գրավում. 2. տեխն. բռնիչ, ճանկ:
захва́тный զավթողական, հափշտակողական, գրավման. — ые клещи աքցան, ունելիք:
захва́тывание բռնում, ճանկում, բռնելը, ճանկելը. — цели в вилку ռազմ. նպատակը ճանկի մեջ առնելը, նպատակի ճանկումը:
захва́тывать 1. գրավել, զավթել, հափշտակել. 2. բռնել, վերցնել. я не захватил с собой денег ես հետս փող չեմ վերցրել. дождь меня захватил անձրևը վրա տվեց ինձ, ես անձրևի տակ ընկա. он захватил лихора́дку նա ջերմ ստացավ, նա ջերմով բռնվեց. у меня захватило дух չունչս կտրվեց, չունչս բռնվեց:
захва́ченный գրաված, հափշտակած, բռնված:
захвора́ть սկսել հիվանդանալ, տկարանալ:
захире́ть սկսել նվազել, նիհարել, թուլանալ:
захихи́кать սկսել հռհռալ, քրքջալ, քա՛հ-քա՛հ ծիծաղել:
захлебну́ться, захлёбываться շնչասպառ լինել, թուլանալ, խեղդվել. захлебнуться от счастья ջերմանությունից շնչասպառ լինել:
захлесну́ть, захлёстывать 1. կլանել, տակով անել (ալիքների մասին). 2. պրկել, կապել, կապ դցել. захлесну́ло верёвку պարանը կապ ընկավ:
захлеста́ть (— хлещу́, — щешь, — щут; հրմ. — ещи́) 1. սկսել մտրակել, հարվածել. 2. մահու չափ մտրակել:
захло́пнуть, захло́пывать ուժգին փակել, աղմուկով դոցել, արագ ծածկել (դուռը և այլն):
захлопота́ться (— почу́сь, — чешься, — чутся) չերկար հոգալ, շատ հոգալ, հոգսով տարվել, հոգսերով կլանվել:
захо́д 1. մայր մտնելը, մայրամուտ. 2. նեղ անցք. заход солнца արևմուտ, արևմտոց, արևի մայր մտնելը:
заходи́ть (— хожу́, — хо́дишь, — дят) տես **заха́живать.** заходить за тучу ամպի հետևն անցնել, ամպի հետևը մտնել. заходить в порт նավահանգիստ մտնել. заходить слишком далеко շատ հեռու գնալ. речь зашла о нем խոսք բացվեց նրա մասին, խոսք ընկավ նրա մասին. беседа заходит за́полночь զրույցը կես գիշերից անցնում է, խոսակցությունը կես գիշերից ուշ է վերջանում. солнце заходит արևը մայր է մտնում, արևը մտնում է. у него ум за ра́зум захо́дит նա խելոքությունից խելքը կորցնում է, նա խելքին զոռ է տալիս:
захожде́ние ընդում, թիկնանցում, հետևն անցնելը:
захолу́стный հետընկած, խուլ:
захолу́стье խուլ անկյուն, հետընկած վայր:
захорони́ть թաղել, հորել:
захоте́ть (— хочу́, — чешь, — чет, — хоти́м, — ти́те, — тя́т; հրմ. — хоти́) ուզել, ցանկանալ, կամենալ:
захоте́ться: мне захоте́лось ես ցանկացա, ես ուզեցի, սիրտս ուզեց:
захохота́ть (— хохочу́, — чешь, — чут; հրմ. — хочи́) սկսել ծիծաղել, քրքջալ, հռհռալ:
захребе́тник 1. ձրիակեր, պորտաբույծ. 2. ընչազուրկ գյուղացի:
захрипе́ть (— плю́, — пи́шь, — пя́т; հրմ. — рипи́) սկսել խռպոտել, խռպոտանալ:
захрома́ть սկսել կաղալ:
захуда́лый նիհարած, նվազած, հաղից ընկած:
зацара́пать սկսել ճանկռել, ճանկըռտել:
зацвести́ (—цвету́, — тёшь, — ту́т; հրմ. — ети́; անց. — цвёл, — ла́), **зацвета́ть** 1. սկսել ծաղկել, բողբո-

ջել, փիթիթել· 2· *սկսել բորբոսնել, բորբոսակալել*:

зацелова́ть (— лу́ю, — лу́ешь, — лу́ют) *սկսել համբուրել, շատ համբուրել, անչափ համբուրել, պաչպչորել*:

зацепи́ть (— плю́, — пишь, — пят), **зацепля́ть** *կախել, ակռել, բռնել, կառչել*:

заце́пка *կեռիք, ճանկ, կեռ, ճանկում, ակռում, կառչում, ակռելը, կառչելը*:

зачаро́ванный *հմայված, կախարդված, թովված*:

зачарова́ть (— ру́ю, — ру́ешь, — ру́ют) *սկսել կախարդել, հմայել, կախարդել, թովել*:

зачасти́ть (— чащу́, — части́шь, — тя́т) *հաճախ կրկնել*· *տես* **зачаща́ть.** он к нам зачасти́л *նա մեզ մոտ հաճախակի յե գալիս*· дождь зачастил *անձրևը վարարեց*:

зачасту́ю *հաճախ, հաճախակի*:

зача́тие *սաղմնավորում, հղություն, բեղմնավորություն*:

зача́ток (— тка) *սաղմ, սկզբնավորություն*:

зача́точный *սաղմնային, սկզբնական*· — ые о́рганы *թերած որգաններ, իրնե անդաստրացած որգաններ*:

зача́ть (— чну́, — нёшь, — нут; hрм· — чни́) 1· *հղիանալ, բեղմնավորվել, սաղմնավորվել*· 2· *սկսել, սկզբնավորել, սկիզբ դնել*:

зача́хнуть *նվազել, նիհարել, ցամաքել, հյուծվել*:

зачаща́ть *հաճախանալ, հաճախակի կատարել, կրկնել*:

зачва́ниться *սկսել փքվել, հպարտանալ, մեծամտել*:

заче́м *ինչու, ինչի համար, ինչ նպատակով*· не - зачем было приходить *պետք չեր գալ, գալու կարիք չկար, գալ հարկավոր չեր*:

зачёркивание *ընդում, ընդելը, վրայից գիծ քաշելը*:

зачёркивать, зачеркну́ть *ընդել, վրայից գիծ քաշել*:

зачерни́ть *սկսել սևացնել, ամբողջովին սևացնել, կեղտոտել*:

зачерпну́ть, зачерпывать *քաշել, հանել (ջուր, հեղուկ)*:

зачерстве́лость *ի*· *կարծրացածություն, չորացածություն, բրտություն, կոպտություն, քարքվություն*:

зачерстве́лый *կարծրացած, քարքվացած, կոպտացած, չորացած*:

зачерстве́ть *կարծրանալ, քարքվանալ, բրտանալ, կոպտանալ, չորանալ*:

зачерти́ть, заче́рчивать (— черчу́, — ртишь, — тя́т) *սկսել գծել, ամբողջը գծագրել, գծանշել*:

зачеса́ть (— чешу́, — шешь, — шут; hрм· — чеши́), **зачёсывать** 1. *սկսել սանրել, սանրելով ծածկել, հետ սանրել, սանրել*· 2; *քորել*· зачёсывать лысину *սանրելով հաղատամասը ծածկել*· зачесать затылок *ծոծրակը քորել, դժվարանալ, դժվար դրության մեջ ընկնել*:

зачеса́ться (— чешу́сь, — шешься, — шутся; hрм· — чеши́сь) 1· *սանրվել, մազերը հետ սանրել*· 2· *քոր գալ*· 3· *իրեն քորել*:

заче́сть (— чту́, — тёшь, — ту́т; hрм· — чти́; ailg· — ҷёл, — чла́) *տես* **зачи́тывать.**

зачёт 1· *հաշվանցում*· 2· *քննություն, հաշվենշում (ուսանողական), քննահաշիվ*· не в зачёт *չհաշվանցելով, վոչ ի հաշիվ*· в зачёт жа́лованья *ի հաշիվ ռոճկից, ռոճկի հաշվին*· сда́ть зачёт *քննություն տալ, քննահաշիվ տալ*:

зачётный 1· *հաշվանցման*· 2· *հաշվենչման, քննահաշվական*· — ая кни́жка *հաշվենչման դրքույկ, հաշվանցման դրքույկ*:

зачи́н *սկիզբ, սկզբնավորություն, նախաձեռնություն*:

зачина́ть *տես* **зача́ть.**

зачини́ть *կարկատել, լցնել (կարվածքով)*:

зачи́нщик *սկզբնապատճառ, սկսող, պատճառ, հեղինակ, դրդիչ, դերդրիչ*:

зачи́нщица *սկզբնապատճառուհի, հեղինակուհի, դրդիչուհի*:

зачири́кать *սկսել ծլվլալ, ճռլոզել, ծլվլալ*:

зачисле́ние *հաշվում, հաշվելը, հաշվառում, հաշվառելը*· — по а́рмии *բանակի մեջ հաշվառում, բանակի մեջ հաշվառելը*· — в счёт платы *վճարի դիմաց հաշվելը*· — в запа́с *պահեստի մեջ հաշվելը, պահեստի մեջ հաշվեդրելը*:

зачи'слить, зачисля'ть 1· հաշվել, հաշվառել, հաշվեգրել· 2· մտցնել, ընդունել· зачислить по армии բանակի մեջ հաշվեգրել, բանակի մեջ հաշվել· зачислить в запас պահեստի մեջ հաշվեգրել· зачислить на службу ծառայության ընդունել· зачислить в список ցուցակի մեջ մտցնել· зачислить на социальное страхование սոցիալական ապահովության նշանակել:

зачи'стить (— чи'щу, — чи'стишь, — тят) տես **зачища'ть.**

зачита'ть, зачи'тывать 1· հաշվակցել, հաշվառել, հաշվել· 2· կեղտոտել, փչացնել, չվերադարձնել (ուրիշի դիրքը)· 3· սկսել կարդալ, բարձրաձայն կարդալով հոգնեցնել:

зачита'ться, зачи'тываться յերկար կարդալ, խորասուզվել ընթերցանության մեջ, ընթերցանությամբ տարվել:

зачиха'ть սկսել փռշտալ, յերկար փռշտալ:

зачища'ть հարթել, վողորկել, հղկել:

зачо'кать, зачо'каться սկսել զարկել, չրխկացնել (բաժակները):

зачуми'ть, зачумля'ть (— млю', — ми'шь, — мя'т) ժանտախտով վարակել, ժանտախտավորել:

зачумле'ние ժանտախտով վարակում, ժանտախտով վարակելը (վարակվելը), ժանտախտավորում:

зачумлённый ժանտախտով վարակված, ժանտախտով բռնված:

зачу'ять (— чу'ю, — чу'ешь, — чу'ют) տես **почу'ять.**

зашага'ть սկսել քայլել, մեծ-մեծ քայլերով գալ:

зашвартова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — ту'ют), **зашварто'вывать** ծով. կապել, ամրացնել (նավը՝ նավահանգստում):

зашата'ться սկսել յերերալ, սկսել չարժվել, սկսել տատանվել:

зашвы'ривать, зашвырну'ть սկսել շպրտել, դեն գցել, շպրտել, դեն նետել:

зашевели'ть սկսել չարժել:

зашевели'ться սկսել չարժվել:

зашелести'ть (— лещу', — лести'шь, — стя'т) սկսել խշշալ, սոսափել, խշխշալ, չրշալ:

зашепта'ть (— шепчу', — чешь, — чут; հրմ· — шепчи'), **зашёпты-вать** 1· սկսել չշնջալ, փսփսալ· 2· հմայել, կախարդել, թովել:

зашерша'веть սկսել փշաքաղվել, բիղբիղ կանդնել, ցից-ցից կանգնել, քաոմնել:

зашиба'ть, зашиби'ть (— бу', — бёшь, — бу'т) 1· խփել, հարվածել, վիրավորել· 2· պտկր· դատել (փող)· 3· խմել, հարբել· зашибать деньгу գռեհկ· փող դատել, փող խփել:

зашива'ть սկսել կարել, կարել-ծածկել, չրչակարել, կարկատել:

заши'кать սկսել սուլել, չվացնել, «չը՛չ» անել:

зашипе'ть (— плю', — пи'шь, — пя'т) սկսել թշշալ, չաչել, վրփրալ, յոռալ:

заши'ть (— шью', — шьёшь, — шью'т; հրմ· — ше'й) տես **зашивать.**

заши'ться (— шью'сь, — шьёшься, — шью'тся; հրմ· — ше'йся) 1· ներս ընկնել· 2· չատ աշխատել, բավականաչափ աշխատել:

зашифрова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) ծածկագրել:

зашмы'гать քաշքշել, տարուբերել, սկսել այս ու այն կողմն ընկնել, վազվզել, քստքստացնել, մաչել:

зашнурова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют), **зашнуро'вывать** ժապավինել:

зашпи'ливать, зашпи'лить ասղապնդել, ասեղել, ամրացնել (ասեղով, դամբկով):

зашта'тный արտահաստիքային, արտահաստիք, հաստիքից դուրս:

зашто'пать, зашто'пывать կարկատել, լցնել (դուլպան և այլն):

заштукату'ривать, заштукату'рить սկսել սվաղել, ծեփել, ավազապատել:

зашуме'ть (— млю', — ми'шь, — мя'т; հրմ· — шуми') 1· սկսել աղմկել, հանկարծ աղմկել· 2· դժժալ, թշշալ, խշշալ· в уша'х зашуме'ло ականջներս սկսեցին դժժալ· самова'р зашуме'л ինքնայեռը թշշաց· у меня' в голове' зашуме'ло от вина' գլուխս գինուց սկսեց դժժալ, գինին գլուխս ընկավ· мо'ре зашуме'ло ծովն սկսեց աղմկել:

зашушу'кать սկսել փսփսալ, չշնջալ, քչփչալ:

защебета́ть (— бечу́, — чешь, — чут; прш. — ещи́) սկսել ծլվլալ, ծլվվալ, ճռվողել:
защекота́ть (— кочу́, — чешь, — чут; прш. — очи́) սկսել խոտոտ ածել, խոտոտուտ տալ:
защёлка մղլակ, չըխկ:
защёлкивать, защёлкнуть 1. մղլակել, մղլակը դցել, չըխկը դցել, փակել. 2. ղեղղեղել, դայլայլել:
защеми́ть (— млю́, — ми́шь, — мя́т), **защемля́ть** ճմլել, տակովն անել (գոռան), տրորել, ջարդել (մի բանի արանքում). у меня́ се́рдце защеми́ло սիրտս ճմլվեց:
защемле́ние ճմլում, ճմլելը, մի բանի տակով անելը, տրորելը:
защёчный: защёчные мешки այտապարկեր:
защи́та 1. պաշտպանություն, պաշտպանում, պաշտպանելը. 2. պատըպարան. — интере́сов շահերի պաշտպանություն:
защити́тельный պաշտպանողական, պաշտպանական. — ая речь պաշտպանողական ճառ:
защити́ть (— щищу́, — щити́шь, — тя́т) տես **защища́ть.**
защи́тник պաշտպան, դատապաշտպան. коллегия защитников դատապաշտպանների կոլեգիա:
защи́тница պաշտպանուհի, դատապաշտպանուհի:
защи́тный պաշտպանական. защи́тного цвета́ պաշտպանական գույնի, խաքի:
защища́ть պաշտպանել, պատսպարել:
заяви́тель ա. հայտարարիչ, դիմում տվող, հայտատու, դիմորդ:
заяви́тельница հայտատուհի, դիմորդուհի:
заяви́ть (— влю́, — вишь, — вят) տես **заявля́ть.**
зая́вка հայտարք, հայտ:
заявле́ние հայտարարություն, դիմում:
заявля́ть հայտարարել, հայտնել:
зая́длый մոլեռանդ, ֆունդ. — католик մոլեռանդ կաթոլիկ, ֆունդ կաթոլիկ:
за́яц (за́йца) 1. նապաստակ. 2. յերկրդ. անտոմս ուղևոր, դաշնարար ճանապարհորդող. — бирже́вой անարտոնագիր բորսային մի-նորդ. ра́дио-за́яц ռադիոննդ, դաշնի ռադիոունկնդիր. за двумя́ зайцами погонишься, ни одного́ не поймаешь մի ձեռքով յերկու ճմերուկ բռնել չի լինի. забега́ть зайцем вперёд հաճոյանալ, չողոքորթել:
за́ячий (— чья, — чье) նապաստակի. — корень ра́иа. սթեր, աղարիտն. — чья губа́ չրթնատ, չրթնահերձ մարդ, պռատ. — чья ла́пка քունքակնճիռ, քունքախորշոմ (հասակավորների):
зва́ние 1. կոչում. 2. կոչունք, կոչելը, հրավեր, հրավիրելը. люди всякого звания ամեն կոչման տեր մարդիկ, զանազան կոչման տեր մարդիկ:
зва́ный կանչված, հրավիրված, հրավիրովի. — обе́д հրավիրատաճ. много званых, а мало избранных շատերն են կոչված, բայց քչերն են ընտրված:
зва́тельный падеж ել. կոչական հոլով:
зва́ть (зову́, — вёшь, — ву́т; прш. зови́), **позвать** 1. կանչել, կոչ անել. 2. հրավիրել. 3. անվանել, կոչել. как вас зову́т? ձեր անունն ի՞նչ է:
звезда́ աստղ. պտկր. բախտավորություն, բախտ. — блуждающая չրջմոլիկ աստղ, չրջուն աստղ. — неподвижная անշարժ աստղ. — вечерняя դիշերավար. — полярная հեհոյին աստղ, հեհոաստղ. — утренняя լուսաստղ, Արուսիակ, արուսյակ. — падающая վայր ընկնող աստղ, աստուղ. его звезда́ закати́лась նրա աստղը մայր մտավ, նրա աստղը թեքվել է. родиться под счастли́вой звездой բախտավոր աստղի տակ ծնվել:
звёздный աստղային, աստղալից, աստղազարդ. — пробе́г աստղավազք, աստղերի ընթացք. — ая ночь աստղալից գիշեր, աստղազարդ գիշեր:
звездообра́зный աստղաձև, աստղակերպ:
звездочёт աստղահմա, աստղադետ:
звёздочка աստղիկ, աստղանշան:
звене́ть (— ню́, — ни́шь, — ня́т; прш. — ни́) հնչել, ղողանջել, զրնգալ, ծլնգալ, զրնգալ, զնգացնել,

ընդացնել· у меня звенит в ушах *ականջս կանչում է, ականջս ղըժ-ժում է*:

звено' (hnqû· — нья, — ньев) *ողկ, ողակ*:

зверёк (— рька') *գազանիկ, փոքրիկ գազան, փոքրիկ կենդանի*:

звери'нец (— нца) *գազանանոց*:

звери'ный *գազանի, գազանային, գազանական*· — про'мысел *գազանորսություն, վորսորդություն*:

зверобо'й բուս. 1· *խնճորածաղիկ, հիպերիկոն*· 2· *ճահճային վոսկեծաղիկ*· 3· — ка'менный *բոլի, քաղցրամատ, մորմ*· 4· — лугово'й *դաշտամորմատ*:

звероло'в *գազանորս*:

звероло'вный *գազանորսի, գազանորսական*:

звероло'вство *գազանորսություն*:

звероподо'бный *գազանանման, գազանակերպ*:

звероподо'бие *գազանանմանություն, գազանակերպություն*:

звероя'дный *գազանակեր*:

зве'рский (— ая, — ое) *գազանային, գազանաբարո, գազանի, գազանական*:

зве'рство *գազանություն, վայրագություն, գազանաբարոյություն*:

зве'рствовать (— вую, — вуешь, — вуют) *գազանություն անել, վայրագություն անել*:

зве'рь ա· *գազան, կենդանի*· — кра'сный վարս· *կարմիր գազան (գայլ, աղվես, կզաքիս)*· — пушной *մուշտակավոր գազան, մուշտակատու կենդանի*· — хи'щный *գիշատիչ գազան*· укроти'тель зверей պտկր· *գազաններին զսպող, գազաններին սանձահարող*· *գազանազուսպ*:

зверьё *վայրենի գազաններ, վայրի գազաններ*:

зво'н *հնչյուն, ձայն, զողանջ, խշշոց, զնգոց, զանգահարություն*· звон в ушах *ականջակախչ, ականջը կանչելը, ականջի ղժժոց*· — похоро'нный *հուղարկավորության զանգահարություն, սգազողանջ*:

звона'рь ա· *ժամհար, ժամկոչ*:

звони'ть *զանգահարել, զանգ տալ, զանգերը տալ*· звонить во все колокола *բոլոր զանգերը տալ, աստիճ աղմուկ բարձրացնել, աղմկել*· звонить по телефону *հեռախոսով զանգահարել*:

зво'нкий (— ая, — ое) *հնչուն, հնչեղ, բարձրահնչուն*· — ая моне'та *հընչուն դրամ*:

зво'нко *բարձրաձայն, զիլ, սուր ձայնով, հնչեղ ձայնով*:

звонкоголо'сый *հնչեղաձայն, զիլ ձայն ունեցող*:

зво'нкость ի· *հնչունություն, հնչեղություն*:

звоно'к (— нка), **звоно'чек** (— чка) *զանգ, զանգակ, հնչակ*· — электри'ческий *էլեկտրական զանգակ, էլեկտրազանգ*· был звоно'к *զանգը տվեց, զանգը խփեց*:

звук *հնչյուն, ձայն, շաչյուն, շառաչյուն*· — гласный *ձայնավոր հընչյուն*· — согласный *բաղաձայն հնչյուն*· — цепей *շղթաների շառաչյուն*· — ору'жия *զենքի շաչյուն*:

звуково'й *հնչյունական, ձայնական, հնչյունի, հնչյունային*:

звукоподража'ние *ձայնանմանություն*:

звукоподража'тельный *ձայնանմանական, ձայնանմանության*:

звуча'ние *հնչում, հնչելը*:

звуча'ть (— чу', — чи'шь, — ча'т; hրմ. — чи') *հնչել*· его голос звучит у меня в ушах *նրա ձայնը հնչում է իմ ականջին*:

зву'чно *հնչեղաձայն, պարզ, հնչուն ձայնով*:

зву'чность ի· *հնչեղություն, հնչունություն, պարզահնչունություն*:

зву'чный *հնչեղ, հնչուն, պարզահընչյուն*· — голос *հնչեղ ձայն, պարզահնչյուն ձայն*:

зва'ть, зва'кнуть 1· *զընգալ, զընգալ, զնդացնել, ծնդացնել, զանգահարել*· 2· *դուրս տալ, փչել, դատարկաքանել*:

зга' *խավար, մթություն*· ни зги не видно *սաստիկ մութն է, վոչինչ չի կարելի տեսնել*:

зда'ние *շենք*· — школьное *դպրոցական շենք*· — станционное *կայարանի շենք*· — паровозное *շոգեկառուռն, շոգեկառարան*:

здесь *այստեղ, աստ*:

зде'шний *այստեղի, այստեղացի*:

здоро'ваться *բարևել, վողջունել*:

здорове'нный *քնջատողջ, հաղթանդամ, վիթխարի, ուժեղ, ահագին*:

здорове́ть առողջանալ:
здо́рово լավ, բավականաչափ, զորս դու պատվիրեցեր:
здо́рово! լա՛վ, լա՛վ բան է:
здоро́во 1· բարև, վողջույն· 2· վողջառողջ:
здоро́вый առողջ, առողջարար, վողջ, առողջակազմ, ուժեղ, մեծ· бу́дьте здоро́вы! մնաք բարով, վողջ յեղեք· задать здоровую трёпку մի լավ քոթակել, լավ ծեծել· здорово живёшь զուր տեղը, առանց պատճառի, անտեղի:
здоро́вье առողջութիւն, վողջութիւն· на здоро́вье! անուշ լինի, առողջ մարսական· носи на здоровье! բարով մաշե՛ս· ешь на здоровье! կե՛ր, անուշ լինի, անուշ ա՛բար· пить за чье-либо здоровье մեկի կենացը խմել· как ваше здоровье? ինչպե՞ս է ձեր առողջութիւնը, վո՞նց եք:
здоровя́к առողջ մարդ, քաջառողջ մարդ, հաղթանդամ մարդ, պնդակազմ մարդ (նաև կենդանի):
здра́вие տես **здоро́вье.**
здравомы́слие առողջամտութիւն, առողջ դատողութիւն, վողջամտութիւն:
здравомы́слящий (— ая, — ее) առողջամիտ, առողջ դատողութեան տէր, վողջամիտ:
здравоохране́ние առողջապահութիւն· Наркомздра́в (народный комиссариат здравоохранения) Առժողկոմատ (Առողջապահութեան ժողովրդական կոմիսարիատ)· отдел здравоохранения առողջապահական բաժին (առբաժին):
здравотде́л առբաժին:
здра́вствовать (— вую, — вуешь, — вуют) առողջ լինել, վողջ-առողջ ապրել· здра́вствуйте! բարև, վողջույն, բարև՛ քեզ, բարև՛ ձեզ· да здра́вствует! կեցցե՛...:
здра́вица կենաց բաժակ, կենաց, կենացի բաժակ, կենացաբաժակ:
здра́вница առողջարան, սանատորիա:
здра́во առողջ կերպով, առողջամտորէն· судить о чем-либо здраво մի բանի մասին առողջ կերպով դատել:
здра́вый առողջ, վողջ· — смысл առողջ միտք· — ое сужде́ние առողջ դատողութիւն· здрав и невредим վողջ և անվնաս· в здравом уме առողջ դատողութեամբ:
зе́бра կենդ· զեբր, վագերաձի:
зе́бу կենդ· զեբու:
зе́в յերախ, բերնախոռոչ, սոսորդ· մնծգ· խորչ, աչք· воспале́ние зева բուժ· սոսորդատապ, սոսորդի բորբոքում:
зева́ка բնդ· բերանաբաց (մարդ):
зева́ть I բերանաբաց մտիկ տալ, ապշած նայել· не зевай! ուշդ գլխիդ պահի՛ր, ուշադիր յեղիր, անուշադրութեան չմատնես:
зева́ть II, зевну́ть հորանջել, արչկոտալ:
зево́к (— вка́) հորանջ, հորանջում:
зево́та հորանջում, հորանջկոտութիւն, հորանջելը, արչկոտալը· на меня́ нападае́т зево́та յես հորանջել եմ սկսում, հորանջս գալիս է:
Зеве́с, Зевс Զևս, Արամազդ:
зела́ндец (— дца) զելանդացի:
зела́ндка զելանդուհի:
Зела́ндия աշխգր· Զելանդիա (կղզի)· Но́вая Зела́ндия Նոր-Զելանդիա (կղզի):
зела́ндский (— ая, — ое) զելանդական, Զելանդիայի:
зелене́ть կանաչել, կանաչ զոյն ստանալ, կանաչին տալ:
зеленно́й կանաչեղենի, կանաչու· — а́я ла́вка, зеленна́я կանաչեղենի խանութ, կանաչու կրպակ:
зеленова́тый կանաչավուն, քիչ կանաչ:
зеленщи́к կանաչավաճառ:
зеленщи́ца կանաչավաճառուհի:
зелёный կանաչ, թարմ, խակ· պտկր· տհաս· — пло́д խակ պտուղ· — сыр թերով պանիր, կանաչ պանիր, բանջարով պանիր:
зе́лень ի· 1· կանաչ, կանաչի, կանաչեղեն· 2· կանաչութիւն, կանաչ զոյն:
зело́ չատ:
зе́лье բույս, խոտ, բուժախոտ, թունախոտ:
земе́лька հողիկ, հողակտոր, մի կտոր հող:
земе́льный հողի, հողային· — вопрос հողային հարց· — голод հողի սով, հողասով· — отдел հողային բաժին· — участок հողամաս· — ая

собственность հողային սեփականություն. —ая рента հողային ռենտա:
зе'мец (—мца) պատմ. զեմստվոյի անդամ, զեմստվոյական գործիչ:
землеве'д յերկրագետ, աշխարհագրագետ:
землеве'дение յերկրագիտություն, աշխարհագրություն:
землевладе'лец (—льца) հողատեր:
землевладе'лица հողատիրուհի:
землевладе'ние հողատիրություն:
земледе'лец (—льца) հողագործ, յերկրագործ:
земледе'льческий (—ая, —ое) հողագործական, հողագործ. —ое государство հողագործական պետություն. —ое население հողագործ բնակչություն. —ое орудие յերկրագործական գործիք:
землеко'п հողափոր:
земледе'р հողաչափ:
земледе'рие հողաչափություն:
земледе'рный հողաչափական. —ая цепь հողաչափական չղթա, հողաչափական պարան:
землепа'шец (—шца) տես земледелец.
землепо'льзование հողօգտագործություն, հողօգտագործում:
земляро'йка կենդ. սրընչակ:
землетрясе'ние յերկրաշարժ:
землеустро'йство հողաչինարարություն:
землечерпа'лка հողահան (գործիք):
землечерпа'тельный հողահան, հողահանական, հողահանության. —ая машина հողահան մեքենա:
земли'стый հողոտ, հողախառն:
земля' 1. յերկիր, յերկրագունդ, հողագունդ. 2. հող, դետին, ցամաք. —глинистая կավահող. —пахотная վարելահող. —плодородная պտղաբեր հող, արդավանդ հող. мать сыра-земля մայր հող, մայր յերկիր:
земля'к հայրենակից, յերկրացի:
земля'чка հայրենակցուհի, յերկրակցուհի:
земляни'ка բուս. մորի, դետնաթուփ:
земляни'чный մորու, դետնաթփի:
земля'нка դետնատուն, դետնաիւոր:
земляно'й հողի, հողային, դետնի:
земля'чество հայրենակցություն, հայրենակցական մուրթյուն:
земново'дный 1. հողաջրային, հողի ու ջրից կազմված. 2. յերկկենցաղ, ամֆիբիական:
земново'дное յերկկենցաղ (կենդանի), ամֆիբիա:
земно'й յերկրային, յերկրի. —шар յերկրագունդ, հողագունդ. —покло'н խոնարհ վողջույն, ծնրադրություն, յերկրպագություն:
зе'мный յերկրային:
зе'мский (—ая, —ое) զեմստվոյի, զեմստվոյական, զեմստվային:
земотде'л հողբաժին:
зе'мство զեմստվո:
Зендаве'ста, Зенд-Авеста Զենդավեստա, Զենդ-Ավեստա:
земь: на' земь դետին, ցած, հողի վրա, դետնով. о' земь դետնին, հողին, մինչև դետին:
зени'т զենիթ. պտկր. զագաթնակետ:
зени'тный զենիթային, զագաթնակետային. —ая пу'шка ռազմ. զենիթային թնդանոթ, զագաթնակետային թնդանոթ:
зени'ца տես зрачо'к; беречь как зеницу ока իր աչքի լուսի պես պահել:
зенкова'ние յեղրալայնում, յեղրալայնելը:
зенкова'ть (—ку'ю, —ку'ешь, —ку'ют) յեղրալայնել:
зе'ркало (հոգն. —кала', —кал) հայելի:
зерка'льный հայելու, հայելանման, հայելազարդ. —ая пове'рхность воды' ջրի հայելանման մակերևույթ. —ое стекло' հայելու ապակի, հայելապակի:
зе'ркальце փոքրիկ հայելի, հայելյակ:
зерни'стый հատիկավոր, հատիկաձև, հատիկանման, մեծահատիկ. —ая икра հատիկավոր ձկնկիթ:
зерно' (հոգն. зёрна, —рен) հատիկ, հատ, հացահատիկ. —жемчужное մարգարտահատիկ, մարգարիտ:
зерново'й հատիկային, հացահատիկային, հացահատիկի:
зернохрани'лище չամբարան, հացի ամբար, հացապահեստ:
зёрнышко հատիկ, փոքրիկ հատիկ:
зерца'ло հայելի:
зе'товое железо զետաձև յերկաթ (Zn տառի ձևով յերկաթ):
зефи'р զեփյուռ:
зига'г զիգզագ, կեռման, կեռադիծ:

зигомо́рфный *զուգաձև, զուգահամաչափ:*

зижди́тель ш. *ստեղծագործ, ստեղծիչ, հաստիչ, հիմնադիր:*

зижди́тельный *ստեղծագործական, ստեղծագործ.* — ая сила природы *բնության ստեղծագործական ուժ:*

зима́ *ձմեռ.* зимо́ю *ձմեռը, ձմեռ ժամանակ:*

зи́мний *ձմեռնային, ձմեռվա, ձմռան.* — яя спячка *ձմեռային քուն, ձմեռնաքուն.* — ее время *ձմեռ ժամանակ, ձմեռնոց, ձյուն-ձմեռնոց:*

зимова́ние *ձմեռում, ձմեռելը, ձմեռն անցկացնելը:*

зимова́ть (— му́ю, — му́ешь, — у́ют) *ձմեռել, ձմեռն անցկացնել.* он зна́ет, где ра́ки зиму́ют *նա իր բանը լավ գիտե, նա իր չահը լավ է հասկանում:*

зимо́вка 1. *ձմեռում, ձմեռելը.* 2. *ձմեռանոց, ձմեռոց:*

зимо́вище, зимо́вье *ձմեռոց, ձմեռանոց:*

зимо́й *ձմեռը, ձմռանը:*

зиморо́док (— дка) կենդ. *ալիքոն, ծղնի (թռչուն):*

зипу́н *խալաթ, դեղձկական կապա:*

зипуни́шко *անվեռնաք խալաթ, փոքրա խալաթ:*

зия́ние 1. *բերանը բանալը, չերախը բանալը.* 2. fig. *մխահնչյուն ձայնավորների հանդիպում:*

зия́ть *բացվել (անդունդի, վերքի մասին), բերանը բանալ, չերախը բանալ.* зияющая бездна *չերախը բաց անդունդ:*

зла́к *բույս, բանջար, խոտ, կանաչի:*

зла́ки *բանջարեղեններ, ընդեղեններ.* — хлебные *հացարույսեր:*

зла́ковый տես **зла́чный.**

зла́то *ոսկի:*

златогла́вый *ոսկեզագաթ, ոսկեդմբեթ, ոսկեկատար:*

златокры́лый *ոսկեթև:*

златоку́дрый *ոսկեգանդուր:*

златотка́нный *ոսկեհյուս, ոսկեթել, ոսկեհուռ:*

Златоу́ст Иоанн *Ոսկերերան (Հովհան Ոսկերերան):*

златоу́стый *ոսկերերան, չատ պերճախոս:*

златоцве́т (хризанте́ма) *ոսկեծաղիկ:*

зла́чность ի. *բուսավետություն, կանաչավետություն, խոտավետություն:*

зла́чный *բուսավետ, խոտավետ, կանաչավետ.* — ые места́ *կանաչազարդ վայրեր, խոտավետ վայրեր:*

зле́е *ավելի չար:*

зле́йший (— ая, — ее) *ամենաչար, ամենավոխերիմ, չարագույն.* — враг *ամենավոխերիմ թշնամի:*

зли́ть *չարացնել, բարկացնել, զայրացնել:*

зли́ться *չարանալ, բարկանալ, զայրանալ, զաղալել:*

зло (հոգն. սեռ. зол) 1. *չարիք, չարություն.* 2. *բարկություն, զայրույթ.* меня зло берёт *բարկությունս գալիս է, զայրույթն ինձ պատում է.* на зло *ի հեճուկս, հակառակ (մեկի).* как на зло *հակառակի պես, թարսի պես.* употребля́ть во зло *ի չարը գործ դնել, չարաշահել.* наименьшее из двух зол *երկու չարիքներից փոքրագույնը.* я не помню зла *չես հիշաչար չեմ, չես վոխակալ չեմ, չես անհիշաչար եմ:*

зло́ба *չարություն, զայրույթ, վոխ, քեն.* — тайная *զաղտնի վոխ, քեն.* питать против кого-либо тайную злобу *զաղտնի վոխ տածել դեպի մեկը.* зло́ба дня́ *որվա չարիք:*

зло́бно *չարությամբ, չարակամությամբ, թշնամաբար:*

зло́бность ի. *չարություն, վոխակալություն:*

зло́бный *չար, չարամիտ, վոխակալ, քինոտ:*

злободне́вный *որվա չարիք հանդիսացող, հրատապ.* — вопрос *հրատապ հարց:*

зло́бствовать (— вую, — вуешь, — вуют) *վոխ պահել, քեն ունենալ, թշնամություն տածել:*

злове́щий (— ая, — ее) *չարագուշակ:*

злово́ние *գարշահոտություն:*

злово́нный *գարշահոտ:*

зловре́дность ի. *վնասակարություն:*

зловре́дный *վնասակար, վնասատու:*

злоде́й *չարագործ:*

злоде́йка *չարագործուհի:*

злоде́йский (— ая, — ое) *չարագործական, չարագործի:*

злоде́йство *չարագործություն:*

злоде́йствовать (— вую, — вуешь, — вуют) *չարագործություն անել*։
злодея́ние *չարագործություն*։
зложела́тель ա. *չարակամ, չարը կամեցող (մարդ)*։
зложела́тельный *չարակամ, չարակամական*։
зло́й *չար, չարամիտ, վատթար*։
злока́чественность ի. *չարորակություն, վատորակություն*։
злока́чественный *չարորակ, վատորակ*. — ая оспа բուժ. *չարորակ ծաղիկ*։
злоключе́ние *դժբախտություն, դըժբախտ դեպք, դժբախտ պատահար*։
злоко́зненность ի. *չարադավություն, չարանենդություն*։
злоко́зненный *չարադավ, չարանենդ*։
злонаме́ренно *չար դիտավորությամբ, չարադիտորեն, չարամտաբար*։
злонаме́ренность ի. *չարադիտություն, չարամիտ լինելը*։
злонаме́ренный *չարամիտ, չարամետ, չար դիտավորություն ունեցող (մարդ)*։
злонра́вие *չարաբարոյություն, չար բնավորություն*։
злонра́вный *չարաբարո, չար բնավորության տեր*։
злопа́мятность ի., **злопа́мятство** *հիշաչարություն, վրխտակատություն*։
злопа́мятный *հիշաչար, վրխտակատ*։
злополу́чие *դժբախտություն, անբախտություն, չարաբախտություն*։
злополу́чно *դժբախտությամբ, դըժբախտաբերն, անբախտաբերն, չարաբախտաբերն*։
злополу́чный *չարաբախտ, դժբախտ, չարաբաստիկ, քամբախտ*։
злопыха́тельный *չարասիրտ, չարակամ*։
злора́дный *չարախինդ*։
злора́дство *չարախնդություն*։
злора́дствовать (— вую, — вуешь, — ют) *չարախնդալ, չարախնդություն անել*։
злосе́рдие *չարասրտություն, դաժանություն*։
злосе́рдый *չարասիրտ, դաժան*։
злосло́вие *չարախոսություն, վատաբանություն, բամբասանք*։
злосло́вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ. — о́вь) *չարախոսել, վատաբանել, բամբասել*։
злосло́вный *չարախոսական, վատաբանական, բամբասական*։
зло́стно *չարանենդորեն, չարամտորեն, նենդամտորեն*։
зло́стный *չարանենդ, չարամիտ, նենդամիտ*. — ое банкротство *չարանենդ սնանկություն*։
злость ի. *չարություն, չարասրտություն, չարամտություն*։
злосча́стный *չարաբախտ, անբախտ, չարաբաստիկ, դժբախտ*։
злосча́стие *չարաբախտություն, դըժբախտություն, անբախտություն*։
злоумы́слить տես **злоумышля́ть**.
злоумышле́ние *չարագործություն, չարագործություն անելը*։
злоумы́шленник *չարագործ*։
злоумы́шленница *չարագործուհի*։
злоумы́шленный *չարամիտ, չարամետ*։
злоумышля́ть *չարագործություն անել, չարիք նյութել*։
злоупотребле́ние *չարարկություն, ի չարը գործ դնելը*։
злоупотреби́ть (— блю́, — би́шь, — бя́т), **злоупотребля́ть** *չարարկել, ի չարը գործ դնել*։
злоязы́чный *չարալեզու, չարախոս*։
злю́ка, злю́чка *չար մարդ, չարասիրտ մարդ*։
злю́щий. (— ая, — ее) *խիստ չար, չարաչուն*։
змееви́дный *ոձաձև, ոձակերպ, ոձանման*։
змееви́к 1. հաևif. *ոձաքար*. 2. տեխն. *դալարք, դալարուկ, պարուրակ*։
змеёныш *ոձի ձագ, ոձաճուտ*։
зми́ный *ոձի, ոձային*։
зме́й *մեծ ոձ, վիշապ, ոձ*. — бумажный *ոդապարուկ, թղթե ոձ (խաղալիք)*։
зме́йка 1. *ոձիկ, փոքր ոձ*. 2. ռազմ. *ոձաշարք*. 3. *ոդապարուկ*։
змея́ *ոձ*. — гремучая *բոժոժավոր ոձ, խարամանի*. — летучая *թռչող ոձ*. — очковая *ակնոցավոր ոձ, հնդկոձ*։
зми́й տես **зме́й**. допиться до зелёного змия *թունդ հարբել, դինու տիկ դառնալ, իրեն կորցնելու աստիճան հարբել*։
знава́ть տես **знать** I.
знай 1. տես **знать** II. 2. то и знай *անընդհատ, անդադար*. знай на-

ших! *մեղ լա՛վ ճանաչիր, մեղ հետ հանաք մի՛ արեք*· он знай себе орёт *նա անդադար գոռում է, նա մի դլուխ բղավում է*· так и знай *դե լավ իմացիր*:

знак *նշան, նիշ*· в знак того, что... *ի նշան այն բանի, որ*... — отли'чия *ռազմ*· *տարբերանշան, պատվանշան, չքանշան*· — памяти *հիշատակ*· — почтовый *փոստանիշ*· делать знаки *նշաններ անել*:

знако'мая *ծանոթուհի, ծանոթ կին*:

знако'мить (— млю, — мишь, — мят; hրմ· — ко'мь) *ծանոթացնել*:

знако'миться (— млюсь, — мишься, — мятся; hրմ· — ко'мься) *ծանոթանալ*· (с кем - ли'бо—*մեկի հետ*, с чем - ли'бо—*մի բանի*):

знако'мство *ծանոթություն*· завязать знакомство *ծանոթություն հաստատել*· у него большое знакомство *նա մեծ թվով ծանոթներ ունի*· у меня с ним только шапочное знакомство *յես նրա հետ միայն բարեւի ծանոթություն ունեմ (դլխարկի ծանոթություն ունեմ)*:

знако'мый 1· *ծանոթ (անձ)*· 2· *ծանոթ (հայտնի, իրաղեկ)*· хорошо знакомый с предметом *առարկային լավ ծանոթ*· быть знакомым *ծանոթ լինել, տեղյակ լինել*:

знамена'тель ա· *մաթ*· *հայտարար*· — о'бщий *ընդհանուր հայտարար*· приводить дроби к одному знаменателю *կոտորակները մի հայտարարի բերել*:

знамена'тельно *կարևորաբար, նշանակալիորեն, նշանակալից կերպով*:

знамена'тельность իւ· *կարևորություն, նշանավորություն, նշանակալից լինելը*:

знамена'тельный *կարևոր, նշանակալից, նշանավոր, կարևորություն ունեցող*:

зна'мение *նշան, հատկանիշ, նշանակ, դրոշմ, կնիք*· — чуде'сное *հրաշք*:

знамени'тость իւ· *հռչակավորություն, ականավորություն, համբավավորություն*· она знаменитость *նա հռչակված է, նա հռչակավոր դեմք (ուժ) է*:

знамени'тый *հռչակավոր, համբավավոր, ականավոր*:

знамённый *դրոշի, դրոշային*· — пост *դրոշի պոստ, դրոշապոստ, դրոշի պահակ*· — ое дре'вко *դրոշակոթ, դրոշարուն*:

знаменова'ть (— ну'ю, — ну'ешь, — ну'ют) 1· *նշանակել, արտահայտել*· 2· *հավերժացնել*:

знаменосец (— сца), **знамёнщик** *դրոշակիր, դրոշակիակիր*:

зна'мя (hոգն· — мёна, — мён) *դրոշ, դրոշակ*· изме'на зна'мени *դրոշադրժում, դրոշին դրժելը, դրոշին դավաճանելը, դավաճանում դրոշին*· освяще'ние зна'мени *դրոշօրհնեք*· призыва'ть под знамёна *դրոշների տակ կոչել, դրոշների տակ հրավիրել*· салютова'ть знамёнами *դրոշներով վողջունել*:

зна'ние *դիտություն, դիտելիք, դիտենալը, իմանալը*· — дела *դործի մասցություն, դործին ծանոթ լինելը*· — поверхностное *մակերեսային դիտելիք*:

зна'тно *ժող*· *նկատելիորեն, աչքի ընկնող կերպով, լավ*:

зна'тность իւ· *հռչակավորություն, ականավորություն, աչքի ընկնելը, մեծաղարմություն*:

зна'тный *հռչակավոր, ականավոր, մեծաղարմ*· — человек, — родом *մեծաղարմ, տոհմիկ մարդ*:

знато'к (— тока') *դիտակ, իրաղեկ, հմուտ, լավ ծանոթ, քաջածանոթ*:

знать I *իմանալ, դիտենալ, ճանաչել*· я его знаю! *յես նրան ճանաչո՛ւմ եմ*· *յես դիտեմ, նա ի՛նչ պատուղ է*· он зна'ет, где ра'ки зиму'ют *նա իր բանը չատ լա՛վ դիտե, նրան չես խաբի*· заранее знать *նախորոք իմանալ*· дать знать *իմաց տալ, տեղեկացնել*· а кто его знает! *ո՛վ դիտե, ի՛նչ իմանաս*· дать себя' знать *իրեն դուշ տալ*· знать в глаза *անձամբ ճանաչել, աչքով տեսած լինել*· знать не знаю! *բոլորովին չեմ ճանաչում, ամենևին տեղեկություն չունեմ, չեմ եղ ուղում ճանաչել*:

знать իւ· II *ավագանի, բարձր դաս, աղնվականություն, արիստոկրատիա*:

знать! *ինչպես յերևում է, ուրե՛մն*:

зна'ться *մի մեկի հետ ճանաչել, ծանոթություն պահպանել, ծանոթ լինել*:

зна'ха'рка *վհուհի, կախարդուհի, դրքագուհի*:

зна'ха'рство *վհուհություն, կախարդություն, դրքագություն*:

зна'ха'рь ա· կախարդ, դրբաց, վհուկ:
значе'ние նշանակութիւն, կարևորութիւն. — преде'льное առհմանային նշանակութիւն. — приблизи'тельное մոտաւոր նշանակութիւն:
значи'тельно բավականաչափ, զգալիորեն, նշանակալիորեն, զգալի չափով:
значи'тельность ի· կարևորութիւն, նշանակալիութիւն, բավականաչափ լինելը:
значи'тельный բավականաչափ, զգալի, կարևոր, նշանակալի. — ое большинство զգալի մեծամասնութիւն:
зна'чить նշանակութիւն ունենալ, նշանակել. значит նշանակում է, ուրեմն, հետևապես. вот что значит не слушаться! ահա՛ թե ինչ է նշանակում չլսել. это ничего не значит այդ վոչինչ չի նշանակում. значит, вы согласны ուրեմն, դուք համաձայն եք:
зна'читься համարվել, լինել, հիշատակվել. значиться в списке ցուցակում լինել, ցուցակում հաշվվել:
значо'к (— чка') նշան, նշանակ:
зна'ющий (— ая, — ее) իմացող, գիտակ, իրազեկ, տեղյակ:
зноби'ть (— блю', — би'шь, — бя'т) մրսեցնել, սառցնել, ցրտահար անել. меня' зноби'т ինձ մրսում եմ, դողդողում եմ, մարմինս դողում է.
зной տոթ, տապ, շոգ:
зно'йкий (— ая, — ое) տոթային, շոգ:
зно'йный տոթակեզ, սաստիկ շոգ, տոթ, կիզիչ. — день տոթ որ:
зоб կոնատք, քուլլ, խածի. рвот. խպիպ, ուռուցք:
зоба'тый, зоба'стый մեծակոնատք, մեծախածի, խոխոպավոր:
зов կոչ, կանչ; հրավեր:
зодиа'к կենդանակերպ, գոդիակ:
зодиака'льный կենդանակերպի, գոդիակի:
зо'дческий (— ая, — ое) ճարտարապետական:
зо'дчество ճարտարապետութիւն:
зо'дчий ճարտարապետ:
зол տես злой.
зола' մոխիր:
золо'вка տալ (երկկի քուլրը, մարդի քուլրը):
золота'рь ա· վոսկերիչ, վոսկեգործ. նեզն. արտաքնոց մաքրող:
золоти'льный վոսկեզոծման, վոսկեզոծելու:
золоти'льщик վոսկեզոծիչ, վոսկեչրիչ:
золоти'стый վոսկե, վոսկեգույն, վոսկեվայլ:
золоти'ть (— лочу', — лоти'шь, — тя'т) վոսկեզոծել, վոսկեչրել:
золоти'ться (— лочу'сь, — лоти'шься, — тя'тся) վոսկեզոծվել, վոսկեչրվել:
золотни'к 1· մսխալ. 2· մղակ (չորեմեքենայի), սողնակ. привод золотника մղակի բանեցում:
золотнико'вый 1· տեխն. մղակի, մղակային. 2· մսխալանոց, մի մբսխալ ծանրութեամբ:
зо'лото վոսկի. — листовое թերթոսկի. — красное պղնձախառն վոսկի. — матовое փայլատ վոսկի. — накладное մակաղիր վոսկի. — поддельное կեղծ վոսկի, կեղծոսկի. — пробное հարգավոր վոսկի, հարգորոշված վոսկի. — промывное լվացական վոսկի. — самородное բնածին վոսկի. — сусальное թիթեղոսկի, վարագոսկի. — червонное չերվոն վոսկի, կարմիր վոսկի — в слитках ձուլլ վոսկի, ձուլոսկի. блеск золота վոսկու փայլ. добыча золота վոսկու հանույթ, վոսկու արդյունահանում. проба золота վոսկու հարդ. не все то золото, что блести'т ամեն պսպղուն բան վոսկի չե. рубль золотом մեկ ռուբլի վոսկի փողով. золото моё! հոգյա՛կս, ապրո՛ւս:
золото'й 1· վոսկե, վոսկյա, վոսկեղեն, վոսկի. 2· հրաշալի, սքանչելի, անզուգական. 3· վոսկի (10 ռուբլիանոց). — человек սքանչելի մարդ, վոսկի մարդ. — век վոսկեդար. — ая валюта վոսկե արժույթ, վոսկե վալյուտա. — ое руно վոսկեգեղմ, վոսկե գեղմ. золотых дел мастер վոսկերիչ, վոսկեգործ. — ые прииски վոսկու հանքեր:
золотоиска'тель ա· վոսկեխույզ:
золотоно'сный վոսկեբեր. — ая жила վոսկեբեր յիրակ:
золотообре'зный վոսկեհատած:
золотопромы'шленник վոսկի արդյունաբերող:

золоторо'тец (— тца) գռեհկ. *թախտաձիրկին, չրմոլիկ, բոսյակ*։
золототы'сячник բուս. *տերեփուկ, դեղնալեղի*։
золотошве'йка *վոսկեկարուհի*։
золотошве'йный *վոսկեկարչի, վոսկեկարական*։ — — ая мастерска'я *վոսկեկարական արհեստանոց*։
золоту'ха *դեղձախտ*։
золоту'шный *դեղձախտի, դեղձախտային, դեղձախտավոր*։
золоче'ние *վոսկեզոծում, վոսկեզոծելը, վոսկեկրում, վոսկեկրելը*։
золочёный *վոսկեզոծ, վոսկեզոծած, վոսկեկրած*։
зо'лушка 1. *մրխրատ, մնջոտ*. 2. *Մոխրատիկ* (հեքիաթներում)։
зо'льный *մոխրի*։
зо'на *գոտի*։
зонд *զոնդ, մխան*։
зонди'рование 1. *զոնդում, մխանում, զոնդելը, մխանելը*. 2. *փորձում, չոշափում, փորձելը, չոշափելը*։
зонди'ровать (— рую, — руешь, — руют) 1. *զոնդել, մխանել*. 2. *փորձել, չոշափել*. зондировать почву *հողը չոշափել*։
зонт 1. *հովանոց*. 2. տեխն. *գլխանոց, ծածկոց, վահանակ*։
зо'нтик 1. տես **зонт**. 2. բուս. *հովանոցածաղիկ*։
зо'нтичный 1. *հովանոցի, հովանոցաձև, հովանոցավոր*. 2. բուս. *հովանոցածաղկի*։
зоогра'ф *զոոգրաֆ, կենդանեղիր*։
зоогра'фия *կենդանեղրություն, զոոգրաֆիա*։
зоографи'ческий (— ая, — ое) *զոոգրաֆիական, կենդանեղրական*։
зоопо'г *կենդանաբան*։
зоологи'ческий (— ая — ое) *կենդանաբանական*. — сад *կենդանաբանական այգի*։
зоопо'гия *կենդանաբանություն*։
зооморфи'зм *զոոմորֆիզմ, կենդանակերպություն*։
зоопа'рк տես **зоологический сад**.
зоотера'пи'я *կենդանաբուժություն*։
зооте'хника *զոոտեխնիկա, կենդանաբուծություն*։
зоофи'т *զոոֆիտ, կենդանաբույս, կենդանաոտունկ*։
зоохими'ческий (— ая, — ое) *կենդանաքիմիական*։
зоохи'мия *կենդանաքիմիա, զոոքիմիա*։
зо'ренька, зо'рька, зо'рюшка *գեղեցիկ արշալույս, գեղեցիկ վերջալույս*. տես **заря'**.
зо'ркий (— ая, — ое) *արատես, սուր*. — глаз *արատես աչք, սուր աչք*։
зо'рко *աչալրջորեն, աչալուրջ կերպով, արատեսորեն*. следить зорко *աչալուրջ հետևել, ուշադրությամբ հետևել*։
зо'ркость ի. 1. *արատեսություն*. 2. *աչալրջություն*։
зо'ря' տես **заря'**.
зра'зы հ. *զրագա* (կերակուր)։
зрачо'к (— чка') *բիբ*։
зре'лище *տեսարան, տեսլարան*։
зре'лость ի. 1. *հասունություն*. 2. *արբունք, չափահասություն*. аттестат зрелости *հասունության վկայական*. — половая *սեռական արբունք*։
зре'лый *հասուն, հասած, չափահաս*. — во'зраст *հասուն տարիք, չափահաս տարիք*։
зре'ние I *տեսողություն, տեսանելիք*. — острое *սուր տեսողություն*. — плохо'е *վատ տեսողություն*. обмен зрения *տեսախարություն*. по'ле зрения *տեսադաշտ, տեսողության դաշտ*. точка зрения *տեսակետ, հայեցակետ*։
зре'ние II *հասունացում, հասունանալը, հասնելը*։
зре'ть I (зре'ю, — ре'ешь, — ре'ют) *հասնել, հասունանալ*։
зреть II (зрю, — ришь, — рят) *տեսնել, մտիկ տալ, մտիկ անել*։
зри'тель ա. *հանդիսատես, հանդիսական*. быть зри'телем *հանդիսատես լինել*։
зри'тельница *հանդիսատեսուհի*։
зри'тельный *տեսողական, տեսողության*. — зал *հանդիսարան, հանդիսադահլիճ*. — ая сила *տեսողական ուժ*. — ая труба' *դիտակ, հեռադիտակ*. — ая память *տեսողական հիշողություն*. — ое представле'ние *տեսողական պատկերացում*։
зря *զուր, ավելորդաբար, անհիմն կերպով*. он зря говорит *նա ավելորդ է խոսում, նա հենց այնպես է խոսում, նա զուր է խոսում*։
зря'чий (— ая, — ее) *տեսնող, տեսունակ*։
зря'шный *զուր, անտեղի, ավելորդ*.

— ое дело *գործ բան, ավելորդ գործ, ունայն գործ*։

ЗСФСР (Закавказская Социалистическая Федеративная Советская Республика) *ԱՍՖԽՀ (Անդրկովկասյան Սոցիալիստական Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետություն)*։

зуа́в *զուավ (ժողովուրդ)*։

зуа́вский (— ая, — ое) *զուավական, զուավների*։

зуб 1. (*հոգն.* — бы, — бо́в) *ատամ (կենդանու)*. 2. (— бья, — бьев) *ատամ (գործիքի և այլն)*. — пилы *սղոցատամ, սղոցի ատամ*. — коренной *աղորիք, սեղանատամ*. — молочный *կաթնատամ*. — передний *կտրիչ (ատամ)*. — мудрости *իմաստության ատամ*. положить зубы на полку *քաղցած մնալ, բերանը քամուն բռնել*. скалить зубы *ատամները բաց արած ծիծաղել, հրոհոտալ, սեպելը բաց անել*. точить зубы *ատամները սրել (մեկի վրա)*. ни в зуб толкнуть *վոչինչ չի հասկանում*. зуб за зуб *ատամի փոխարեն ատամ, ատամն ընդ ատաման*. зубы заговорить տես **заговорить**. скрежетать зубами *ատամները կրճել, ատամները կրճատացնել*։

зуба́рь ա. տեխն. *ատամնավոր ռանդա*։

зуба́стый *մեծատամ, չատատամ*. պտկր. *կռվարար, կծան, լեղիանի*։

зубе́ц (— бца́) *ատամ, ատամնիկ*։

зуби́ло տեխն. *հատիչ, կտրիչ, դուր (մետաղ կտրելու համար)*։

зубно́й *ատամի, ատամնային*. — порошок *ատամնափոշի*. — ая боль *ատամնացավ*։

зу́бно - губно́й *հոգն. ատամնաշրթնային*։

зубовраче́бный *ատամնաբուժական*. — кабинет *ատամնաբուժական կաբինետ*. — ое искусство *ատամնաբուժություն*. — ая наука *ատամնաբուժական գիտություն, ատամնաբուժություն*։

зубоврачева́ние *ատամնաբուժում, ատամները բժշկելը*։

зубодёр *ատամնահան, ատամ քաշող*. գռեհկ. *բիթուպտուննկ ջարդող, բերան ջարդող ը*

зубоска́л, зубоска́лка *քրքջացող, հռհռացող, ծաղրող, ծաղր անող*։

зубоска́лить *հռհռալ, քրքջալ, ծաղրել, ծիծաղել (մեկի վրա)*։

зубоска́льство *ծաղրում, ծանակում, ծաղրելը, ծանակելը*։

зуботы́чина *ապտակ, հարվածի (բերանին)*։

зубо́к (— ка́), **зубо́чек** (— чка) *ատամնիկ, փուշ*։

зубочи́стка *ատամփորիչ, ատամմաքրիչ*։

зубр *վայրի ցուլ, բիզոն*. պտկր. *ջանամար, դաշան*։

зубрёжка, зубре́ние *անգիր անելը, սերտում, սերտելը*։

зубри́лка, зубри́ло տես **зубило**.

зубри́ть *անգիր անել, սերտել*։

зубча́тый *ատամնավոր*. — ая желе́зная дорога *ատամնավոր յերկաթուղի*. — ое колесо *ատամնավոր անիվ, ժանանիվ*։

зу́бчик տես **зубе́ц**.

зуд *քոր, մրմուռ, մարմաջ*։

зуде́ть *քոր գալ, մրմռալ*. зудит *քոր է գալիս*։

зуди́ть (зужу́, зу́дишь, — дят) 1. *ղրդռել, ջղայնացնել*. 2. *կրկնել, սերտել*։

зулу́с *զուլուս (ժողովուրդ)*։

зумф *հանիf*. *ջրափոս, ջրարկղ, ջրատաշտ*։

зурна́ *զուռնա*։

зы́бка տես **колыбе́ль**.

зы́бкий (— ая, — ое) 1. *յերերուն, ճոճուն, ճկուն չարժուն*. պտկր. *զիջող, տատանվող*. 2. *ճահճային*։

зы́бкость *ի*. *ճոճունություն, անհաստատություն, յերերունություն, ճկունություն*։

зыбу́чий (— ая, — ее) տես **зы́бкий**.

зыбь *ի*. 1. *ալեկոծություն, ալեծածանություն, ալիքները, ծփանք*. 2. *ճահճոտ գետին, ճահճուտ*. — лёгкая *թեթև ալեծածանություն*. — мёртвая *մեռյալ ալեծածանություն*։

зыря́нин (*հոգն.* — ря́не, — ря́н) *զիրյան (ժողովուրդ)*։

зыря́нка *զիրյանուհի*։

зыря́нский (— ая, — ое) *զիրյանական*։

зы́чность *ի*. *հնչունություն, հնչեղություն, բարձրաձայնություն*։

зы́чный *հնչուն, հնչեղ, բարձրաձայն, աղմկալի, աստկաձայն*։

зюзю'кать *թոթռալել, թլվատ լեզվով խոսել· պտկր· կոնծել, «դցել»:*
зю'зя *խոսկց· թրջված մարդ, «մուկ» դարձած մարդ· պտկր· դինու տիկ (հարբած մարդ):*
зюйд *ծով· հարավ, հարավային քամի:*
зюйдве'стка *ղուլդվեստկա, անջրանցիկ գլխարկ:*
зю'йдовый *հարավային, հարավային քամու:*
зя'бкий (— ая, — ое) *մրսկան, մրսող·* — человек *մրսկան մարդ, մրսուկ:*
зя'бкость *f· մրսկանություն, պաղածություն, սառածություն:*
зя'блевая вспашка *աչնանային վար, աչնանային վար, աչնան հերկ:*
зя'блик *կենդ· սերինոս (սարեկի տեսակը):*
зя'блый *սառած, ցրտահար, ցուրտը տարած:*
зя'бнуть (անց· — зяб, — бла) *սառել, մրսել, ցրտահար լինել:*
зябь *f· աչնանային վար, աչնանային, աչնան հերկ:*
зятёк (— тька') *փեսայիկ:*
зя'ть (հոգն· зятья', — те'й, — тёв и зятевья', — тевье'в) *ա· փեսա:*
зя'тюшка *սիրելի փեսա, փեսայիկ:*

И

И, и *f, ֆ:*
и 1· *և, նաև·* 2· *ել, ևս·* и я приду' *յես ել կգամ·* я и не хотел... *յես չեյի ել ուզում...* иногда и специали'ст ошиба'ется *յերբեմն մասնագետն ել սխալվում է·* 3· *թե', թե'..., և', և'...* и тот и другой *թե' մեկը, թե' մյուսը·* 4· *թեև·* и хочу я, да не могу этого сде'лать *թեև ուզում ել եմ, բայց չեմ կարող այդ անել·* 5· *նույնիսկ, մինչև անգամ·* я даю ему и тысячу, и две, а он не берёт *յես նրան նույնիսկ հազար, նույնիսկ յերկու հազար եմ տալիս, բայց նա չի վերցնում·* 6· *ուստի, հետևապես, ուրեմն·* он обещал и сделает *նա խոստացել է, ուրեմն կանի յել·* 7· *առանց այդ ել, առանց դրան ել* он и так обеспечен *նա առանց այդ ել ապահովված է:*
иафети'ческий (— ая, — ое) *տես* **яфети'ческий.**
ибери'ец (— и'йца) *իբերիացի:*
ибери'йка *իբերուհի:*
ибери'йский (— ая, — ое) *իբերական:*
Ибе'рия *աշխգր· 1· Իբերիա (Սպանիա). 2· Իվերիա (Վրաստան):*
и'бис *կենդ· իբիս, նեղոսահավ:*
и'бо *քանի որ, որովհետև:*
и'ва *ուռ, ուռենի·* — плакучая *վարսավոր ուռենի, սգավոր ուռենի·* — корзиночная *ճլուռ·* — ломкая *դյուրաբեկ ուռենի:*
Ива'н *Իվան, Ոհան, Հովհաննես:*
Иван - да - Марья *բուս· կովկորեն, լորահատիկ, յեռագույն մանուշակ, զառ-մանուշակ·* — червяк *կենդ· լուսատատիկ, լուսաճճի, կայծոռիկ:*
ива'новская: кричать во всю ивановскую *բարձր բղավել, ամբողջ ձայնով դոռալ·* пить во всю ивановскую *լա'վ խմել, կոնծել:*
ивня'к 1· *ուռուտ·* 2· *ուռի փայտ:*
и'вовый *ուռի..., ուռենու, ուռենուց լինած:*
и'волга *կենդ· պիրոլ (յերդիչ թռչուն):*
игла' 1· *ասեղ, մախաթ, մախաթասեղ, միլ·* 2· *փուչ·* 3· *վարսոց·* 4· *կենդ· ասեղնաճուկ, ծովասեղ·* — зажига'тельная *վառիչ ասեղ, լուցասեղ:*
игли'стый *փշոտ, փշապատ, փշավոր, փշաչատ, ասեղնավոր:*
иглова'тый, иглообра'зный *ասեղնաձև, ասեղանման, փշաձև:*
иглоко'жий (— ая, — ее) *փշամորթ:*
игнори'рование *անտեսում, անդիտացում, անտեսելը, անդիտանալը, հաշվի չառնելը:*
игнори'ровать (— рую, — руешь, — руют) *անտեսել, անդիտանալ, հաշվի չառնել:*
и'го *լուծ:*
иго'лка *տես* **игла'.** сидит как на иголках *կարծես փշի վրա նստած լինի:*
иго'лочка *ասեղիկ, ասղիկ·* с иголочки *նոր, նոր կարած, բոլորովին նոր, նորաձև:*
иго'лочник *ասեղ չինող, ասեղ ծախող:*
иго'лочный *տես* **иго'льный.**

иго́льник *ասղաման, ասղատուփ:*
иго́льный *ասղի, ասեղի.* — ое ушко *ասղածակ, ասեղի ծակ:*
иго́льчатый *ասեղնաձեւ, ասեղնաձեւ.* — ое ружьё *ռազմ. ասեղնաձեւ հրացան:*
иго́льщик *ասղագործ, ասեղ չինող:*
иго́льщица 1. *ասղագործուհի.* 2. *ասղագործի կին:*
иго́рный *խաղի.* — дом *խաղատուն, խաղարան.* — притон *խաղորէջ, թղթախաղանոց:*
игра́ *խաղ, նվագ, նվագում, վերվերում (դինու և այլն).* — азартная *բախտախաղ, աղարտ խաղ.* — в карты *թղթախաղ.* — в жмурки *աչքակապուկ.* — в прятки *տափկնոցի (խաղ).* — на рояли *դաշնամուրի նվագ, դաշնամուրի նվագում, դաշնամուր նվագելը.* — биржевая *բորսախաղ.* — на разницу *տարբերախաղ, տարբերության վրա խաղալը.* — на словах (слов) *բառախաղ.* игра не стоит свеч *չարչարանքին չարժե, քաշած նեղությանը չարժե:*
игра́льный *խաղի, խաղալու.* — ые карты *խաղաթուղթ:*
и́граный *խաղացած, խաղացված.* — ая пьеса *խաղացված պիես.* — ые карты *գործածված խաղաթուղթ:*
игра́ть 1. *խաղալ.* 2. *նվագել.* игра́ть чем-либо *մի բանով խաղալ.* — с кем-либо *մեկի հետ խաղալ.* — во что-либо *մի բան խաղալ.* — на что-либо *մի բանի վրա (մի բանով) խաղալ.* — в шахматы *շախմատ խաղալ, ճատրակ խաղալ.* — на скрипке, — на флейте *ջութակ, ֆլեյտա նվագել.* — на деньги *փողի վրա (փողով) խաղալ.* — за деньги *վողով (վարձատրությամբ) խաղալ.* — по копейке *մի կոպեկով խաղալ, դրույքը մի կոպեկով խաղալ.* — на понижение (на бирже) *ինչոման վրա խաղալ, ինչոման նկատառումով խաղալ.* — кому-либо в руку *նպաստել մեկին, մեկի ջրաղացին ջուր լցնել.* играй назад *պտկր. հետ քաշվիր, նահանջի՛ր, նահանջ նվագի՛ր.* румянец играет у него на щеках *նրա թշերը կարմրությունից վառվում են, կարմրությունը կաթում է նրա այտերից.* волны играют на море *ալիքները խաղում են ծովի յերեսին, ծովը ծփում է.* судьба играет человеком *ճակատագիրը խաղում է մարդու հետ.* вино играет *գինին փրփրում է, գինին յեփ է գալիս.* он хорошо играл простаков *նա լավ եր խաղում պարզամիտ մարդկանց դերերը:*
игри́во *ժրաջան, աշխուժորեն, կայտառորեն:*
игри́вость ի. *ժրություն, աշխուժություն, կենսուրախություն, կայտառություն, խաղլիկություն, խաղունություն, խաղացկանություն:*
игри́вый *ժիր, աշխույժ, կայտառ, խաղուն, խաղլիկ, խաղացկան.* — ое воображение *աշխույժ յերեվակայություն:*
игри́стый *յեռացող, փրփրակալած, փրփրուն:*
игро́к *խաղացող, նվագող:*
игру́н *չարաճճի, կատակաբան, խաղասեր:*
игру́нья *չարաճճուհի, կատակաբանուհի, խաղասիրուհի:*
игру́нка կենդ. *խաղկան (կապիկ):*
игру́шечка *փոքրիկ խաղալիք:*
игру́шечный *խաղալիքի, խաղալիքային:*
игру́шка *խաղալիք.* պտկր. *խաղուպար:*
игуа́на կենդ. *իգուան (մողես):*
игу́мен *վանահայր:*
игу́менья *վանամայր, մայրապետ:*
идеа́л *իդեալ:*
идеализа́ция *իդեալականացում, իդեալականացնելը:*
идеализи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *իդեալականացնել, իդեալացնել:*
идеали́зм 1. *իդեալիզմ.* 2. *դաղափարականություն:*
идеали́ст 1. *իդեալիստ.* 2. *դաղափարական մարդ:*
идеали́стка 1. *իդեալիստուհի.* 2. *դաղափարական կին:*
идеалисти́ческий (— ая, — ое) *իդեալիստական:*
идеа́льно 1. *իդեալականորեն, իդեալապես, յերևակայաբար.* 2. *դերազանցորեն, կատարյալ կերպով:*
идеа́льность ի. *իդեալականություն, դաղափարականություն, յերևակայականություն, դերազանցություն:*
идеа́льный 1. *իդեալական, կատա-*

ըյալ, գերաղանց. 2. յերևակայական:

иде'йно *իդեապես, գաղափարապես:*

идейность 1. *իդեականություն, գաղափարայնություն.* 2. *գաղափարականություն:*

иде'йный 1. *իդեական, գաղափարային.* 2. *գաղափարական.* — **коммунист** *գաղափարական կոմունիստ:*

идентифика'ция *նույնացում, նույնացնելը:*

идентифици'ровать (— рую, — руешь, — руют) *նույնացնել:*

иденти'чность *f.* *նույնություն:*

иденти'чный *նույնական:*

идеогра'фия *գաղափարագրություն, իդեոգրաֆիա:*

идео'лог *իդեոլոգ, գաղափարախոս:*

идеологи'ческий (— ая, — ое) *իդեոլոգիական, գաղափարախոսական:*

идеоло'гия *իդեոլոգիա, գաղափարախոսություն:*

иде'я *իդեա, գաղափար.* **ассоциация идей** *գաղափարների զուգորդում:*

идилли'ст *հովվերգու, իդիլլիստ:*

идилли'ческий (— ая, — ое) *հովվերգական:*

иди'ллия *հովվերգություն, իդիլլիա:*

идио'м, идио'ма *լեզվի առանձնահատկություն, բարբառ, իդիոմ:*

идиомати'зм *իդիոմատիզմ, լեզվական առանձնահատկություն:*

идиомати'ческий (— ая, — ое) *իդեոմատիկ, լեզվահատկական:*

идиосинкрази'я *իդիոսինկրազիա (անդիմադրելի համակրություն կամ հակակրություն):*

идио'т *ապուշ, իդիոտ.* **идиот от рождения** *ի ծնե ապուշ, բնածին ապուշ:*

идиоти'зм *ապուշություն, իդիոտիզմ.* 2. *տես* **идиоматизм.**

идиотико'н *բարբառական բառարան, բարբառարառարան:*

идиоти'ческий (— ая, — ое) *իդիոտային, ապուշ (ած.), ապշային:*

идио'тский (— ая, — ое) *իդիոտական, ապուշի:*

идио'тка *ապշուհի, իդիոտուհի:*

идио'тство *ապուշություն, իդիոտություն:*

и'дишь *լիդիշ, գերման-հրեերեն:*

и'дол *կուռք:*

идолопокло'нник *կռապաշտ:*

идолопокло'нница *կռապաշտուհի:*

идолопокло'нический (— ая, — ое) *կռապաշտական:*

идолопокло'нничество, идолопокло'нство, идолослуже'ние *կռապաշտություն:*

идолослужи'тель *ա.* *կռապաշտավոր, կռապաշտ:*

идолослужи'тельница *կռապաշտավորուհի, կռապաշտուհի:*

и'дольский (— ая, — ое) *կռքի:*

идти' *տես* **итти.**

и'ды *f.* *իդոսները (մարտի, մայիսի, հուլիսի, հոկտեմբերի 15-ը և մնացած ամիսների 13-ը հռոմայեցիների մոտ):*

Иего'ва *Յեհովա:*

иезуи'т *յեզվիտ, ճիզվիթ:*

иезуити'зм *յեզվիտություն, ճիզվիթություն, յեզվիտականություն:*

иезуи'тский (— ая, — ое) *յեզվիտական, ճիզվիթական.* — **о'рден** *յեզվիտական միաբանություն, յեզվիտների միաբանություն:*

Ие'на *աշխգր.* *Յենա:*

ие'на *յեն (ճապոն. դրամ):*

иера'рх *թեմակալ, հոգևոր պետ, քահանայապետ:*

иерархи'ческий (— ая, — ое) *թեմական, քահանայապետական.* 2. *յերարխիական, նվիրապետական:*

иера'рхия 1. *թեմ, քահանայապետություն.* 2. *յերարխիա, նվիրապետություն:*

иере'й (— ре'я) *քահանա, յերեց:*

иере'йский (— ая, — ое) *քահանայական:*

иеремиа'да *յերեմիական (վողբ):*

иерихо'нская труба' *յերիքովյան փող:*

иерогли'ф *գաղափարագիր, պատկերագիր, յերոգլիֆ:*

иероглифи'ческий (— ая, — ое) *գաղափարագրական, պատկերագրական, յերոգլիֆային:*

иеродиа'кон *կուսակրոն սարկավագ:*

иеромона'х *աբեղա, կուսակրոն քահանա:*

иждиве'нец (— нца). *խնամատու (մեկի ծախսով ապրող):*

иждиве'нка *խնամատուհի (մեկի ծախսով ապրող).* **он иждивенец отца** *նա հոր ծախսով է ապրում, նա հոր խնամատուն է:*

иждиве'ние *ծախս, խնամք, ապ-*

բուստ· на своём иждивении *իր ծախսով, իր խնամքի տակ*:

и'же 1· *որ, որը* (*դերանուն*)· 2· *ռուսական այբուբենի 9-րդ տառը* (и)։

и'жица *ռուս*· *հին այբուբենի վերջին տառը* (V)։

из *-ից*· из ко'мнаты *սենյակից*· смотреть из окна *պատուհանից նայել*· из золота *ոսկուց, ոսկե, ոսկյա*· он из крестьян *նա գյուղացի է, նա գյուղացիական ծագում ունի*· из Эривани *Երևանից*· из сострадания *կարեկցությունից դրդված, կարեկցաբար*· из него *նրանից*· из этого *դրանից*· из этого я заключаю *դրանից չեն յեզրակացնում եմ*· один из наших знакомых *մեր ծանոթներից մեկը*· из - под *տակից*· из - за *հետևից, պատճառով, համար*· из - за деревьев *ծառերի հետևից*· из - за чести *պատվի համար*· ссориться из - за денег *փողի համար կռվել*։

изба' *խրճիթ, հյուղ*· не красна изба углами, а красна пирогами *բանը տան ճոխ պատերը չեն, այլ լի սեղանն է*։

изба - читальня *խրճիթ-ընթերցարան*։

избави'тель ա· *ազատարար, ազատիչ, ազատող*։

избави'тельница *ազատարարուհի, փրկչուհի*։

избави'тельный *ազատարարական, ազատման, փրկողական*։

изба'вить (— влю, — вишь, — вят; hրմ· — а'вь) տես **избавля'ть.**

изба'виться (— влюсь, — вишься, — вятся; hրմ· — а'вься) տես **избавляться.**

избавле'ние *ազատում, փրկում, ազատելը, ազատվելը, փրկելը, փրկվելը*։

избавля'ть *ազատել, փրկել*· избавлять от забот *հոգսերից ազատել*· избавь нас от этого *ազատիր մեզ սրանից, փրկիր մեզ դրանից*· избавь меня от своих упрёков *ազատիր ինձ քո կշտամբանքներից*· избави бог! *աստված ազատի*· избавлять от смерти *մահվանից փրկել, մահից ազատել*· — от опасности *վտանգից փրկել, վտանգից պրծացնել*։

избавля'ться *ազատվել, փրկվել*· избавляться от кого - либо, от чего - либо *մեկից ազատվել, մի բանից ազատվել*· я избавился от него *ես նրանից ազատվեցի*։

избалова'ть, (— лу'ю, — лу'ешь, — лу'ют), **избало'вывать** *լերես տալ, փայփայել, լերես տալով փչացնել*։

изба'ло'ванный *լերես տված, լերես առած*։

изба'ч (заве'дующий избой - читальней) *խրճիթ-ընթերցարանի վարիչ*)։

избега'ть, избе'гнуть *խուսափել, խույս տալ, խորշել*· избегать общества *հասարակություն խորշել, հասարակությունից խուսափել*· избегать удара *հարվածից խույս տալ*։

избе'гать 1· *դուրս փախչել*· 2· *ամեն կողմ վազել*։

избе'гаться *շատ վազելուց հոգնել*։

избежа'ние *խուսափում, խուսափելը, խույս տալը, խորշում, խորշելը*· во избежание *խուսափելու նպատակով, խուսափելու համար, ի խույս*։

избежа'ть (— бегу', — бежи'шь, — жа'т; hրմ· — беги') տես **избега'ть.**

избёнка *խրճիթիկ, հյուղակ*։

избива'ние *ծեծում, ջարդում, ծեծելը, ջարդելը, կոտորում, ջարդուփշուր անելը*։

избива'ть *ծեծել, ջարդել, կոտորել, ջարդուփշուր անել*։

избие'ние *ծեծ, կոտորած, ջարդ*· տես **избива'ние.** — младенцев *մանուկների կոտորած*։

избира'тель ա· *ընտրող (ընտրական իրավունք ունեցող քաղաքացի)*։

избира'тельница *ընտրողուհի*։

избира'тельный *ընտրական, ընտրություն*· — шар *ընտրական գվե, ընտրաքվե*· — ая кампания *ընտրական կամպանիա, ընտրական պայքար*· — ое право *ընտրական իրավունք*· — ое собрание *ընտրական ժողով*· — ая записка *ընտրական տոմս, ընտրատոմս*։

избира'ть *ընտրել, ջոկել*· избирать в депутаты *պատգամավոր ընտրել*։

изби'тый *ծեծված, ջարդված*· պոկր· *հնացած, մաշված*· — ая фраза *մաշված ֆրազ*· — ое место *ընդհանուր դարձվածք, ընդհանուր տեղի*։

изби'ть (изобью', — бьёшь, — бью'т) տես **избива'ть.**

изборозди'ть (— розжу', — зди'шь,

— здя'т) ակոսել, ակոսատել, ակոս քաշել:

избоче'ниться կողքի վրա ընկնել, մի կողմի վրա ծռվել, թեքվել, ձեռքերը կանթել:

избра'ние ընտրություն, ընտրելը· — выборщиков պատվիրակների ընտրություն:

избра'нник ընտրյալ, ընտրված:

избра'нница ընտրված կին, ընտրելուհի:

и'збра'нный ընտիր, ընտրովի, ընտրյալ· — ое меньшиство ընտրովի փոքրամասնություն· — ое общество ընտիր հասարակություն:

избра'ть (— беру', — рёшь, — ру'т; հրմ· — бери') տես **избирать.**

избу'шечка, избу'шка փոքրիկ խըրճիթ, հյուղակ, խրճիթիկ:

избыва'ть, избы'ть (— бу'ду, — дешь, — дут) 1· վոչնչացնել, հեռացնել, կորցնել, ծախսել· 2· գերազանցել, ավելանալ:

избы'ток (— тка) հավելուրդ, ավելցուկ, առատություն, լիություն· — населения բնակչության ավելցուկը· с избытком առատությամբ, լիառատ· в избытке առատության մեջ, լիության մեջ:

избы'точный առատ, լիառատ, ավելցուկային:

извая'ние 1· քանդակում, քանդակելը, քանդակագործություն· 2· քանդակ, արձան· — из мрамора մարմարե արձան, մարմարե քանդակ· — из бронзы բրոնզե արձան, բրոնզե քանդակ· — из дерева փայտե արձան, փայտաքանդակ:

извая'ть քանդակել, քանդակագործել:

изве'данный փորձած, ճանաչված:

изве'дать տես **изве'дывать.**

изведе'ние 1· գործածում, ապառում, գործածելը, ապառելը· 2· վոչնչացում, կործանում, վոչնչացնելը, կործանելը, վերացնելը· 3· տանջում, չարչարում, հոգին մաշելը:

изведённый 1· գործածած, ապառած· 2· վոչնչացված, կործանված· 3· տանջված, չարչարված:

изве'дывание փորձում, ստուգում, փորձելը, ստուգելը, ճանաչելը:

изве'дывать, изве'дать 1· փորձել, ճանաչել· 2· ստուգել, ճշտել· изведать счастье յերջանկություն ճաշակել, յերջանկության համն առնել:

изве'ка վաղուց ի վեր, վաղուց անտի, հնուց, դարերից ի վեր:

и'зверг ճիվաղ, հրեշ, վիժվածք· — ро'да челове'ческого մարդկային ցեղի վիժվածք:

изверга'ть, изве'ргнуть (шіц· — ве'рг, — ве'ргла) դուրս թափել, ժայթքել, դուրս նետել:

изверже'ние արտաթորում, ժայթքում, արտաթորելը, դուրս նետելը, փսխում, փսխելը· — мокроты' խուխի արտաթորում, խխելը, խխում· — се'мени սաղմնահոսություն, սերմնահոսություն, սերմնացայտ· — вулка'на հրաբխի ժայթքում, հրաբխի ժայթքելը:

изверже'ния չ· (հոգն· սեռ· = ий) բնխս· արտաթորություններ, կղանք:

изве'рженный յերկրբ· ժայթքած:

изве'риваться, изве'риться 1· վստահություն կորցնել, վստահությունից զրկվել· 2· հիասթափվել, հավատը կորցնել, հուսախաբվել:

изверну'ться տես **извёртываться, извора'чиваться.**

изверте'ть (— рчу', — ртишь, — тят; հրմ· — ерти') 1· գայլիկոնել, չադափել, ծակել, բուրգուլել· 2· ծռել, ջրջել:

изверте'ться (— рчу'сь, — ртишься, — ртятся; հրմ· — верти'сь) 1. դայլիկոնվել, չաղափվել, ծակվել· 2· ջրջվել, ծռվել, չուռ գալ· պտկր· թեթևամիտ դառնալ, թեթևսոլիկանալ:

извёртываться տես **извора'чиваться.**

извести' (— веду', — дёшь, — ду'т; шіц· — вёл, — ла') տես **изводи'ть.**

изве'стие 1· լուր, տեղեկություն· 2· տեղեկատու, համբավարեր· — неожиданное անակնկալ լուր, անսպասելի լուր· — о смерти մահվան լուր, մահգույժ, մահվան ըոթ· — печа'льное տխուր լուր, ըոթ, դուժ:

извести'ть (— вещу', — вести'шь, — тя'т) տես **извеща'ть.**

извёстка կիր, այրած կիր:

известкова'ние — այրում, կրացում, այրելը, կիր դարձնելը:

известко'вый կրային, կրից չինած, կիր պարունակող· — ая вода' կրաջուր:

изве́стно *հայտնի չե՛։* насколько мне известно *վորքան ինձ հայտնի չե՝։*

изве́стность ի։ 1։ *հայտնիություն, հայտնի լինելը։* 2։ *համբավ, հռչակ, ականավորություն, հռչակավորություն։* приобрести известность *հռչակ ստանալ, համբավ ձեռք բերել։* привести в известность *պարզել, հայտնի դարձնել։* ставить в известность *տեղեկացնել, իրաղեկ դարձնել, իրազեկել։*

изве́стный *հայտնի, վորոշ, հռչակավոր, նշանավոր, ականավոր, համբավավոր։* — лгун *հայտնի ստախոս։* — ое число *մաթ։ հայտնի թիվ։* в известных случаях *վորոշ դեպքերում։*

известня́к *կրաքար։*

известняко́вый *կրաքարե՛, կրաքարային։*

и́звесть ի։ *կիր։* — азо́тно-ки́слая *ազոտաթթվի կիր, ազոտաթթվային կիր։* — бели́льная *քլորանակիր, սվաղակիր, բուռ։* — гашёная *հանգած կիր, մարած կիր։* — едкая *ուտիչ կիր։* — негашёная *չհանգած կիր, չմարած կիր։* превращать в известь տես **известкова́ть.** обжигать известь *կիր թրծել, կիր այրել։* гасить известь *կիր մարել։* раствор извести *կրաշաղախ։*

изве́сть (— ведý՛, — дёшь, — ду́т; wlig։ — вёл, — вела՛) տես **изводи́ть.**

изве́т *մատնություն, դրպարտություն, չարախոսություն։*

изве́тчик *մատնիչ, դրպարտիչ, չարախոս։*

изве́тчица *մատնչուհի, դրպարտչուհի, չարախոսուհի։*

изветша́ть *հնանալ, խարխլվել, քայքայվել։*

изве́чный *վաղուցվա, վաղեմի, հնամենի։*

извеща́ть *տեղեկացնել, լսաց տալ, ծանուցել; աղդարարել, իրազեկել, տեղեկություն տալ։*

извеще́ние *տեղեկություն, տեղեկացում, իրազեկում, ծանուցում, աղդարարում, տեղեկություն տալը, տեղեկացնելը, ծանուցելը։*

изви́в *պտույտ, ծռություն, դալար, ոլորք, վոլորք։*

извива́ться *ոլորվել, վոլորվել, ծռվել, դալարվել, պտտվել։*

изви́лина տես **изви́в.**

изви́листый *ոլոր-մոլոր, վոլոր-մոլոր, վոլորապտույտ, ծուռումուռ, դալարուն։*

извине́ние 1։ *ներողություն, արդարացում։* 2։ *ներում, թողություն։* проси́ть извине́ния *ներողություն խնդրել։* мое единственное извинение в том, что... *իմ միակ արդարացումն այն է, վոր...։*

извини́тельный 1։ *ներելի, ներման արժանի։* 2։ *ներում խնդրող, ներողություն պարունակող։* 3։ *ներող, ներողական։* — ое письмо *ներում խնդրելու նամակ, ներումնահայց նամակ։*

извини́ть, извиня́ть *ներել, արդարացնել։* это ничем нельзя извинить *այս վոչնչով չի կարելի արդարացնել։* извини́те! *ներեցե՛ք, ներողությո՛ւն։*

извини́ться, извиня́ться 1։ *ներում խնդրել, ներողություն խնդրել։* 2։ *արդարանալ։* 3։ *մեղանչել, հանցանք գործել։*

извлека́ть, извле́чь (— влеку́, — влечёшь, — влеку́т; hpf. — влеки́; wlig։ — влёк, — кла՛) 1։ *հանել, քաշել։* 2։ *քաղել, քաղվածք անել։* извлекать пользу *ոգուտ քաղել, ոգուտ ստանալ։* извлекать корень *արմատ հանել։* извлечь кого-либо из беды՛ *մեկին վտանգից պրծացնել։*

извлече́ние 1։ *հանում, հանելը, քաշում, քաշելը։* 2։ *քաղելը, քաղվածք, քաղում։* — из счёта *հաշվի քաղվածք։* — ко́рня *մաթ։ արմատ հանելը, արմատահանում։* — сведений *տեղեկություններ քաղելը, տեղեկությունների քաղում։*

извне́ *դրսից, արտաքուստ։*

извну́три *ներսից, ներքուստ։*

изво́д *ծախսում, վատնում, սպառում, ծախսելը, վատնելը, սպառելը։*

изводи́ть (— вожу́, — во́дишь, — дят) 1։ *վոչնչացնել, քայքայել, ուժասպառ անել, մաշել։* 2։ *ծախսել, վատնել, սպառել։* 3։ *տանջել, չարչարել, հոդին հանել։*

изводи́ться (— вожу́сь, — во́дишься, — дятся) 1։ *ուժասպառվել, քայքայվել, վոչնչացվել։* 2։ *սպառվել, ծախսվել, վատնվել։* 3։ *տանջվել, չարչարվել։*

изво'з կառապանութիւն, բեռնակրութիւն, սայլորդութիւն:

извози'ть (— вожу', — во'зишь, — зят), **изво'зничать** կառապանութիւն անել, բեռնակրութիւն անել, սայլապանութիւն անել:

изво'зный կառապանութեան, բեռնակրական, սայլորդական, փոխադրական. — промысел կառապանութեան զբաղմունք, բեռնակրութիւն, սայլապանութիւն:

извозопромы'шленник 1. կառապան, բեռնակիր, սայլապան, փոխադրիչ. 2. կառատեր, սայլատեր:

изво'зчик կառապան, սայլորդ, բեռնակիր. — легковой կառապան (մարդատար). — ломовой բեռնասայլորդ. ехать на извозчике կառքով գնալ. взять извозчика կառք վարձել, կառք բռնել:

извозчи'чий (— чья, — чье) կառապանի, կառապանական, սայլապանական, բեռնակրական. — чья биржа կառքերի բորսա, կառաբորսա:

изволе'ние բարեհաճութիւն, հաճութիւն, թուլտուութիւն. с изволения начальства իշխանութեան հաճութեամբ:

изво'лить բարեհաճել, հաճել, թուլ տալ, հրամայել. изво'льте! համեցե'ք, բարեհաճեցե'ք, հաճեցե'ք. извольте радоваться! տեսա՞ք, դէհ կերեք, լավ յեղա՞վ. чего изволите? ի՞նչ եք հրամայում, ի՞նչ եք կամենում. извольте выйти! բարեհաճեցե'ք դո՛ւրս գալ:

извора'чиваться 1. չրջվել, չուռ գալ. 2. դուրս պրծնել, յնկը գանել, դուրս գալ:

изворо'т 1. չրջում, չրջելը, թաթսում, թաթսելը. 2. վոլորան, ոլորան, պտույտ. 3. հնարք, յնկը, միջոց. 4. խուսափում, պատրվակ:

изворо'тливость ի. հնարագիտութիւն, ճկունութիւն, ճարպիկութիւն, ժրութիւն:

изворо'тливый հնարագէտ, ճկուն, ճարպիկ, ժիր:

изврати'ть (— вращу', — рати'шь, — тя'т), **извраща'ть** 1. աղավաղել, աղճատել, խեղաթիւրել. 2. այլասերել, այլանդակել:

извраще'ние 1. այլանդակում, այլանդակելը, այլասերում, այլասերելը. 2. խեղաթիւրում, աղճատում, աղավաղում, խեղաթիւրելը, աղճատելը, աղավաղելը. — партийных директив կուսակցական դիրեկտիվների աղավաղում:

извращённость ի. աղավաղվածութիւն, խեղաթիւրվածութիւն, այլասերվածութիւն. — вкусова'я ճաշակի այլասերվածութիւն. — полова'я սեռական անճարճակութիւն, սեռական այլասերվածութիւն:

извращённый աղավաղված, աղճատված, այլասերված, խեղաթիւրված:

изга'дить (— га'жу, — га'дишь, — дят; հրմ. — га'дь), **изга'живать** 1. փչացնել, անպետքացնել. 2. կեղտոտել, աղտոտել:

изга'рина, изга'рь ի. այրվածք, այրված իր, խարում, այրուք:

изги'б 1. ծռում, ճկում, կքում. 2. ծալվածք, ծալք, ոլոր, վոլոր, ծռվածք. 3. խոտորում, վոլորան. — мысли մտքի կեռման, մտքի վոլորապտույտ. точка изгиба ծռվածքի կետ, վոլորակետ. тайные изгибы человеческого сердца մարդկային սրտի գաղտնի ծալքեր. изгибы партийные կուսակցական խոտորումներ:

изгиба'ние ծռում, ճկում, ծալում, ծռելը, ճկելը, ծալելը, կքելը:

изгиба'ть ծռել, ճկել, ծալել, կքել:

изгиба'ться ծռվել, ճկվել, ծալվել, կքվել. изгибаться вдвое յերկուատակվել, յերկուատակ լինել:

изги'бина, изги'бинка փոքր ծալվածք, ծալ, վոլոր:

изги'бистый ծալքավոր, վոլորապտույտ, կոր, վոլոր-մոլոր, վոլորավուն, պտկր. ճկուն, ճարպիկ:

изглади'мость ի. հարթելիութիւն, մոռանալիութիւն, հարթելի լինելը, ջնջելիութիւն:

изглади'мый հարթելի, մոռանալի, ջնջելի:

изгла'дить (— гла'жу, — ла'дишь, — дят; հրմ. — ла'дь) տես **изгла'живать.**

изгла'диться (изгла'жусь, — дишься, — дятся) տես **изгла'живаться.**

изгла'дывать կրծոտել, կծոտել, ամբողջովին կրծոտել, տեղ-տեղ կրծել:

изгла'живание հարթում, կոկում, հարթելը, կոկելը:

изгла́живать *հարթել, կոկել*· պտկր· *ջնջել, վոչնչացնել*· изгла́живать из па́мяти *հիշողությունից ջնջել, հիշողությունից հանել*:

изгла́живаться 1· *հարթվել, կոկվել*· 2· *ջնջվել, մոռացվել*· память о них никогда не изгладится *նրանց հիշատակը յերբեք չի մոռացվի, նրանց հիշատակն անջնջելի կմնա*:

изглода́ть (*նաև* — гложу́, — жешь, — жут; *հրմ*· — ложи́) *տես* **изгла́дывать.**

изгна́ние 1· *արտաքսում, վտարում, աքսորում, արտաքսելը, վտարելը, աքսորելը*· 2· *հալածում, հալածելը*· 3· *վտարանք, աքսոր, տարակեցություն*· — духов *վոգեհալածություն, վոգիներին հանելը*· — из страны *յերկրից վտարում, յերկրից արտաքսելը*:

изгна́нник *վտարանդի, աքսորական, հալածական*:

изгна́нница *վտարանդուհի, աքսորականուհի, հալածականուհի*:

изгна́нический (— ая, — ое) *աքսորական, հալածական, վտարանդիական*· — ая жизнь *հալածական կյանք, աքսորական կյանք, վտարանդիական կյանք, տարակեցություն*:

изгна́нничество *հալածականություն, վտարանդիություն, տարագրություն, աքսոր*:

и́згнанный *վտարված, արտաքսված, աքսորված, հալածված, տարագրված, քշված*:

изгна́ть (— гоню́, — нишь, — нят) *տես* **изгоня́ть.**

изго́й 1· *արտաքսված, համայնքից, դասից մերժված*· պատմ. «*սխնլքոր*»· 2· *իրավունքներից զրկված իշխան, կալվածազուրկ իշխան*:

изголо́вье *սնար, գլխատակ, գլխավերևում*· у изголовья *գլխավերևում, գլխավերևը*:

изголода́ться *քաղցածանալ, սովածանալ, քաղց զգալ, անոթևնալ*:

изгоня́ть 1· *աքսորել, վտարել, արտաքսել*· 2· *հալածել*:

и́згородь *f*· *ցանկապատ, ցանկ*· — защитная *պաշտպանական ցանկ*· — живая *դալար ցանկապատ, դալարացանկ*· — живая терновая *դալար վշապատ, դալար վշացանկ*· — колючая *վշապատ, վշացանկապատ, վշացանկ*:

изгота́вливать *տես* **изготовля́ть.**

изго́товитель *ա*· *պատրաստող, պատրաստիչ, պատրաստարար*:

изготови́тельница *պատրաստողուհի, պատրաստչուհի, պատրաստարարուհի*:

изгото́вить (— влю, — вишь, — вят; *հրմ*· — то́вь) *տես* **изготовля́ть.**

изгото́вка, изготовле́ние *պատրաստում, պատրաստելը, պատրաստանք*· изготовка к стрельбе́ *ռազմ*· *հրաձգության պատրաստվելը*· с ружьём на изготовку *ռազմ*· *հրացանր պատրաստ բռնած, պատրաստ պահած հրացանով*:

изготовля́ть, изгота́вливать *պատրաստել վերջացնել, պատրաստել, պատրաստ պահել*:

изготовля́ться *պատրաստվել, պատրաստ լինել*:

изгрыза́ть, изгры́зть (— зу́, — зёшь, — зу́т; *հրմ*· — зи́; *անց*· — гры́з, — зла) *կծոտել, խածոտել*· *տես* **изгла́дывать.**

изгрязни́ть *աղտոտել, ցեխոտել, կեղտոտել*:

изгрязни́ться *աղտոտվել, ցեխոտվել, կեղտոտվել*:

издава́ть (— даю́, — даёшь, — даю́т) 1· *հրատարակել, լույս ընծայել*· 2· *արձակել (ձայն, հոտ)*· быть и́зданным *հրատարակվել, լույս ընծայվել*:

и́здавна *վաղուց, վաղուց իվեր, շուտուց*· это издавна заведено *այդ վաղուց ընդունված է*:

издалёка́, и́здали *հեռվից, հեռատանից, հեռու տեղից*:

изда́ние 1· *հրատարակություն, հրատարակում, հրատարակելը*· 2· *արձակում, արձակելը*· при издании этой книги *այս գիրքը հրատարակելիս, այս գրքի հրատարակության ժամանակ*· — роскошное *շքեղ հրատարակություն*· — школьное *դպրոցական հրատարակություն*· — сокращённое *համառոտ (կրճատ) հրատարակություն*· — закона *օրենքի հրատարակում, օրենքի հրատարակություն*· — звука, запаха *ձայն, հոտ արձակելը*· книга появилась в издании ГИЗ-а *գիրքը լույս և տեսել Պետհրատի հրատարակությամբ*:

изда́тель *ա*· *հրատարակիչ*:

изда'тельница *հրատարակչուհի*:
изда'тельский (— ая, — ое) *հրատարակչական, հրատարակչի, հրատարակման*:
изда'тельство *հրատարակչություն*. — государственное *պետական հրատարակչություն*:
изда'ть (— да'м, — да'шь, — да'ст, — дади'м, — ди'те, — даду'т) տես **издава'ть**.
издева'тельство *ծաղր, ծաղրանք, ծաղրուծանակ*. это чистое издевательство *այս կատարյալ ծաղր է*:
издева'ться (над кем - либо, над чем - ли'бо) *ծաղրել (մեկին, մի բան), ծիծաղել (մեկի, մի բանի վրա), ծանակել*:
издева'тельство.
изде'вка տես **издева'тельство.**
изде'лие *վնվածք, ղործվածք, կերտվածք*. — ия деревянные *փայտե վնվածքներ, փայտերեն վնվածքներ*. — кожаные *կաշվե ղործվածքներ, կաշվերեն վնվածքներ*. — каменные *քարե կերտվածքներ*. — шёлковые *մետաքսե ղործվածքներ, մետաքսերեն ղործվածքներ*:
издёрганный պտկր. *ցնցված, քայքայված*. — ые не'рвы *քայքայված ջղեր*:
издёргать, издёргивать 1. *պատռել, քրքրել, ղղղել, ճղճղել*. 2. *ցնցել, թափահարել, քայքայել*:
издёргаться, издёргиваться 1. *պատռվել, քրքրվել, ղղղվել*. 2. *ցնցվել, թափահարվել, քայքայվել*:
издержа'ть (— жу', — жишь, — жат), **изде'рживать** (на что - либо) *ծախսել, ապառել*:
издержа'ться (— жу'сь, — жишься, — жатся), **изде'рживаться** 1. *ծախսվել, ապառվել*. 2. *ունեցածը ծախսել վերջացնել*. я издержался *ես ունեցած չունեցածս ծախսեցի, բոլոր փողերս ծախսեցի*:
изде'ржки թ. (hnqli. սեռ. — жек) *ծախք, ծախքեր*. — судебные *դատական ծախքեր, դատածախքեր*. — по изданию *հրատարակության ծախքեր*. — по отправке *առաքման ծախքեր*. — производства *արտադրության ծախքեր*. — путевые *ճանապարհածախս, ուղեդրածախս*:
изде'тства *մանկության, մանկական հասակից, յերեխայությունից*:
издо'хнуть (տից. — до'х, — хла) տես **издыха'ть.**
издре'вле *հնուց, հին ժամանակներից ի վեր*:
издроблять *մանրացնել, մանրել, կոտրել, մաս-մաս անել*:
издыха'ние *սատկում, սատկելը, չունչը փչելը, հոգեվարք*. при после'днем издыха'нии *վերջին չունչը փչելիս, հոգեվարքի մեջ*. до после'днего издыха'ния *մինչև վերջին չունչը*:
издыха'ть *չունչը փչել, սատկել*:
изжа'лить *խայթոտել, խայթել, կծել*:
изжа'ривать, изжа'рить *ամբողջովին տապակել, ամբողջը խորովել*:
и'зжелта *դեղնավուն*:
изжива'ть, изжи'ть (— живу', — вёшь, — ву'т; hրմ. — живи') 1. *ապրել (վորոշ ժամանակ)*. 2. *ծախսել, վատնել*. 3. *վերացնել, վոչնչացնել*. изжить предрассудки *նախապաշարմունքները վերացնել, նախապաշարմունքները հաղթահարել*:
изжо'га բուժ. *այրոց, այրուցք*:
из - за 1. *պատճառով, հետևանքով, համար*. из - за пустяков *դատարկ բաների համար*. из - за этого дела *այս գործի պատճառով*. из - за тебя *քո պատճառով, քեզ համար*. это случилось из - за вашей неосторо'жности *այդ պատահեց ձեր անզգուշության հետևանքով, այս ձեր անզգուշությունից պատահեց*. из - за чего? (почему?) *ինչո՞ւ, ինչի՞ համար, ի՞նչ պատճառով*. я хлопотал не из - за выгоды *ես շահի համար չեյի աշխատում, ես ոգուտ համար չեյի հոգում*. мы остались здесь из - за тебя *մենք քո պատճառով մնացինք այստեղ*. из - за (от) громкого крика *բարձր աղմուկի պատճառով*. из - за стра'ха *յերկյուղից, վախից, ահու*. из - за ненависти *ատելությունից*. 2. *յետևից, մյուս կողմից (տեղից)*. из - за деревьев не видеть леса *ծառերը նշմարելով անտառը չտեսնել*. из - за угла *անկյունից*. из - за печки *վառարանի յետևից*. встать из - за стола' *սեղանից վեր կենալ*:
и'ззелена *կանաչավուն*:
иззелени'ть *կանաչոտել, կանաչ ներկով կեղտոտել*:

иззелени'ться *կանաչոտվել, կանաչ ներկով կեղտոտվել:*
иззу'бривание *կտրատում, բթացում (ատոցի, դանակի բերանի), կտրատելը, բթացնելը:*
иззу'бривать, иззубри'ть *կտրատել, բթացնել:*
иззя'бнуть (աց. — зя'б, — бла) *սաստիկ մրսել, սառչել. պակս. վնասանալ, չորանալ:*
Изи'да *Իզիս, Իզիդա:*
изла'вливать *բռնել, վորսալ:*
излага'ть 1. *շարադրել, շարադրել.* 2. *բացատրել, մեկնել, պարզել:*
изла'зать, изла'зить (ла'жу, — ла'зишь, — зят; հրմ. — ла'зь) 1. *մաղլցել—մտնել, պտրտել, ամեն տեղ մտնել, խուզարկել.* 2. *դուրս մագլցել, դուրս սողալ.* изла'зить все углы *բոլոր անկյունները մտնել, բոլոր անկյունները պտրտել:*
изла'мывать *կոտրել, բեկել, կոտրատել, ջարդել:*
изла'мываться *կոտրվել, բեկվել, կոտրատվել, ջարդվել:*
и'злегка *թեթևակի, թեթև կերպով, դդուշությամբ:*
излени'ться, изла'ниваться *ծուլանալ, ծուլություն անել:*
излёт 1. *դուրս թռչելը, արտաթռիչք.* 2. ռազմ. *վերջացող թռիչք, թռիչքի վերջը.* — пчёл *մեղուների դուրս թռչելը.* пу'ля на излёте ռազմ. *գնդակը վայր ընկնելու վրա է, վայր ընկնող գնդակ:*
излета'ть, излете'ть (— лечу', — лети'шь, — тя'т; հրմ. — лети') *դուրս թռչել, արտաթռչել:*
излета'ть, излётывать *չորս կողմը թռչել, թռչելով անցնել, թռչելով ամեն տեղ լինել.* պակս. *շրջել, պտտել:*
излече'ние *բժշկում, բուժում, բժշկելը, բուժելը, դարմանում, դարմանելը, ճար անելը:*
изле'чивать, излечи'ть *բժշկել, բուժել:*
излечи'мость ի. *բժշկելիություն, բուժելիություն:*
излечи'мый *բժշկելի, բուժելի:*
излива'ние *հոսում, թափում, ղեղում, հոսելը, դուրս հոսելը, թափելը, թափվելը, ղեղելը:*
излива'ть *թափել, հոսեցնել, ղեղել.* излить своё сердце *իր սիրտը բանալ.* изливать свои чувства *իր զգացմունքները ղեղել.* изливать на кого-либо милости *մեկի վրա իր վողորմածությունը թափել, մեկին առատորեն իր վողորմածությանն արժանացնել.* изливать яд (жёлчь) *թույնը (մաղձը) թափել.* изливать гнев на кого-либо *զայրույթը մեկի վրա թափել:*
излива'ться *թափվել, հոսել, ղեղալ:*
излинёвывать, излинева'ть (— ню'ю, — ню'ешь, — ют) *դժել, տողել:*
изли'тие տես **излива'ние.**
изли'ть (изолью', — льёшь, — лью'т; հրմ. — ле'й) տես **излива'ть.**
изли'ться (изолью'сь, — льёшься, — лью'тся; հրմ. — ле'йся) տես **излива'ться.**
изли'шек (— шка) *ավելցուկ, առատություն, ավելացածը, ավելորդ.* излишек в чём-ли'бо *մի բանի առատություն.* излишек жилплощади *բնակտարածության ավելցուկը:*
изли'шество *ավելորդություն, առատություն, չոայլություն.* — в одежде *հագուստի առատություն, հագուստի ավելորդություն.* — в словах *ավելորդաբանություն, չատախոսություն.* — половое *սեռական անժուժկալություն.* всякое излишество вредно *ամեն մի չոայլություն վնասակար է, ամեն չափազանցություն վնասակար է:*
изли'шки ի. (հոգն. սեռ. — шек) տես **изли'шек.**
изли'шне 1. *ավելորդաբար, չափից ավելի.* излишне об этом говорить *այդ մասին խոսելն ավելորդ է:*
изли'шний *ավելորդ, չափից ավելի:*
излия'ние *ղեղում, հոսում, թափում, ընորհում, ղեղելը, հոսելը, թափվելը.* — сердца *սրտի ղեղում.* — семени *սերմնահոսություն, սաղմնահոսություն.* — милости *ընորհաշնորհություն, ընորհաբաշխություն.* — бурное *բուռն ղեղում, հորդառատ ղեղում:*
излови'ть (— влю', — вишь, — вят) տես **изла'вливать.**
изловчи'ться *ճարպիկանալ, վարժվել, հմտանալ:*
изложе'ние *շարադրանք, շարադրում, շարադրումը, շարադրելը, բացատրելը.* — дела *գործի շա-*

բաղրանք. — краткое *համառոտ չարադրանք, հակիրճ չարադրելը*:

изложи'ть տես **излага'ть**.

изло'жница տեխն. *կաղապար*:

изло'м *կոտրվածք, բեկվածք, ծալ, ծալվածք, ոլոր, ոլորան*. — волнистый *ալիքաձև կոտրվածք, ալեձև կոտրվածք*. — волокнистый *թելիկաձև կոտրվածք*. — жилковатый *երակաձև կոտրվածք*. — слоистый *խավավոր կոտրվածք*. — зернистый *հատիկաձև կոտրվածք*. — поперечный *լայնական կոտրվածք, լայնակի բեկվածք*:

изло'манный *կոտրված, բեկված, ջարդված*:

излома'ть տես **изла'мывать**.

излуча'ть, излучи'ть *ճառագայթել, ճառագայթ արձակել*:

излуча'ться *ճառագայթվել*:

излуче'ние *ճառագայթում, ճառագայթելը, ճառագայթվելը*:

изпу'чина *ծռվածք, ծալ, ոլորան, պտույտ (գետի)*:

изпу'чистый *ծռված, ծալքավոր, ոլորապտույտ, պտուտաշատ*:

излю'бленный *սիրած, սիրելի*:

изма'зать (— ма'жу, — жешь, — жут; հրմ. — ма'жь), **изма'зывать** 1. *քսել, ամբողջը քսել*. 2. *կեղտոտել*:

Измаи'л I *Իսմայիլ*:

Измаи'л II աշխգր. *Իզմայիլ (քաղաք)*:

Измаи'лия աշխգր. *Իզմայիլիա (քաղաք)*:

и'змала' *փոքրուքյունից, փոքրուց, փոքր հասակից, յերեխայուքյունից*:

изма'лывание *աղացում (ամբողջի), աղալ-վերջացնելը*:

изма'лывать *աղալ-վերջացնել, ամբողջն աղալ*:

измара'ть, изма'рывать *աղտոտել, կեղտոտել*:

изма'тывать 1. *յետ տալ (կծիկը)*. 2. *վատնել*:

изма'тываться 1. *յետ տրվել*. 2. *վատնվել, ուժասպառ լինել*. պտկր. *բարոյապես ընկնել*:

изма'чивать տես **выма'чивать**.

изма'ять տես **ма'ять**.

изма'яться տես **ма'яться**. он совсе'м измаялся *նա բոլորովին ուժասպառ ե յեղել*:

измельча'ние *մանրացում, մանրանալը, մանրում, մանրելը*:

измельча'ть 1. տես **мельча'ть**. 2. *մանրացնել, փշրել, կոտրել, ջարդել, կտրատել*. река измельчала *գետը ծանծաղացել ե, գետը բարակել ե*:

измельче'ние *մանրում, փշրում, կոտրում, կտրատում, մանրելը, փշրելը, կոտրելը, կտրատելը*. — руды հանք. *հանքանյութի մանրում, հանքանյութը մանրելը*. — де'рева *փայտի ճղոտում, ճղոտելը, ճղելը, կտրատում, կտրատելը*:

измельчи'ть տես **измельча'ть** 2.

изме'на *դավաճանություն*. — госуда'рственная *պետական դավաճանություն*. — супру'жеская *ամուսնական անհավատարմություն, ամուսնական դավաճանություն*:

измене'ние *փոփոխություն, փոփոխում, փոխում, ձևափոխություն, փոփոխելը, փոխելը*. — воли իրավ. *կամքի փոփոխում*. — завещания *կտակի փոփոխում*. — направления *ուղղության փոփոխություն, ուղղությունը փոխելը*:

изменённый *փոփոխված, փոփոխած, փոխած, փոխված*:

измени'ть տես **изменя'ть**.

измени'ться տես **изменя'ться**.

изме'нник *դավաճան*. — госуда'рственный *պետական դավաճան*. — отечеству *հայրենիքի դավաճան*:

изме'нница *դավաճանուհի*:

изме'нически *դավաճանորեն*:

изме'нический (— ая, — ое) *դավաճանական, դավաճանության*:

изме'нчиво *փոփոխականորեն, փոփոխակի, փոփոխաբար*:

изме'нчивость ի. *փոփոխականություն, հեղհեղուկություն, փոփոխամտություն, անհավատարմություն*:

изме'нчивый *փոփոխական, հեղհեղուկ, փոփոխամիտ, անհավատարիմ*:

изменя'емость ի. *փոփոխելիություն*:

изменя'емый *փոփոխելի, փոփոխվող, փոփոխական*:

изменя'ть 1. (меня'ть) *փոփոխել, փոխել*. 2. *դավաճանել, անհավատարիմ լինել*. изменять проект *նախագիծը փոփոխել*. изменять отечеству *հայրենիքին դավաճանել*. не

изменять своему призванию *չդավաճանել իր կոչմանը*· память начинает мне изменять *հիշողությունս սկսում է լինե դավաճանել, հիշողությունս սկսում է թուլանալ*· ему изменило счастье *բախտը նրան դավաճանեց*:

изменя́ться *փոփոխվել, փոխվել*:

измере́ние *չափում, չափելը, չափ*· — кубического содержания *խորհարդ բովանդակության չափում*· — рудника *հանքահորի չափում*· — вместимости *տարողության չափում*:

изме́ривать, изме́рить, измеря́ть *չափել*:

измери́мость *ի*·, **измеря́емость** *ի*· *չափելիություն*:

измери́мый *չափելի*:

измери́тель *ա*· *չափող, չափիչ, չափագործիք*:

измери́тельный *չափողական, չափող*· — прибо́р *չափողական գործիք, չափագործիք*· — ая кома́нда *ռազմ*: *չափող խումբ*:

измеря́ться *չափվել*:

измождáть, измождúть (— жу́, — ди́шь, — дя́т) *ուժասպառել, ուժասպառ անել, հալից գցել*:

измождённый *ուժասպառված, ուժասպառ յեղած, հալից ընկած*:

изможде́ние *ուժասպառում, ուժասպառ անելը, հալից գցելը*:

измозжáть, измозжúть *ջարդել, փշրել, ընչխել, ջախջախել*:

измока́ть, измо́кнуть *սաստիկ թրջվել, լաւ դառնալ, տակնուռայ թրջվել, բոլորովին թրջվել, տկտկել*:

измола́чивание *կալսում, կալսելը, կալսում-ավարտում, կալսել վերջացնելը*:

измола́чивать, измолоти́ть (— лочу́, — ло́тишь, — тят) *կալսել, կալսել-վերջացնել, կալսումն ավարտել*:

измоло́т 1· *կալսածը (մի որում, մի նվադում), մի կալ*· 2· տես **измола́чивание**.

измоло́ть (— мелю́, — лешь, — лют; *հրմ*· — мели́) տես **молоть**.

измо́р *սովամահություն, սովահարություն, ուժասպառություն*· брать крепость измо́ром *բերդը սովամահ անելով առնել*:

измори́ть *սովամահ անել, սովահարել, ուժասպառ անել*:

и́зморозь *ի*· *ցողեղյամ, ցքեռ, մանր ձյուն*:

и́зморось *ի*· *մանրամաղ անձրև*:

измо́рье *ծովափ, ծովեզր*:

измота́ть տես **изма́тывать**.

измота́ться տես **изма́тываться**.

измоча́ливать, измоча́лить *ջրջրել, թելատել, թել-թել անել*· պտկր· *քայքայել, ուժասպառ անել*:

измоча́ливаться, измоча́литься *ջրջրվել, թելատվել, թել-թել լինել*:

измошо́нничаться *արիկայանալ, խարդախանալ, իբեն արիկայության տալ*:

измудри́ться 1· *հնարամտորեն գլուխ հանել*· 2· պտկր· *խելքին գոռ տալ, խորամանկել*:

изму́ченный *տանջված, հարշարված, խոշտանգված*:

изму́чивать, изму́чить *տանջել, հարշարել, խոշտանգել, հոգին հանել*:

изму́читься, изму́чиваться *տանջվել, հարշարվել, ուժասպառ լինել*· изму́чиваться от рабо́ты *աշխատանքից ուժասպառ լինել*:

измыва́ться 1· *լվացվել*· 2· (над кем-либо) *ծաղրել, ծանակել (մեկին), ծիծաղել (մեկի վրա)*:

измы́згать *ամբողջապես տրորել, մաշել (ղգեստը)*:

измы́кать I *կրել, տանել, քաշել*· տես **мы́кать**. измыкать горе *կրել իր վիշտը, վիշտը կրել-վերջացնել, դարդից պրծնել*:

измыка́ть II տես **изомкну́ть**.

измы́ливать, измы́лить *սապոնելով սպասել, ամբողջ սապոնը գործ ածել*:

измы́слить, измышля́ть 1· *խորհել, մտածել, նյութել*· 2· *հնարել, հորինել, մոգոնել*:

измышле́ние 1· *խորհում, մտածում, նյութում, նյութելը, խորհելը, մտածելը*· 2· *հնարում, հորինում, հնարելը, հորինելը, մոգոնում, մոգոնելը*:

изма́ть (изомну́, — мнёшь, — мну́т; *հրմ*· — мни́) տես **мять**.

изна́нка *տակը, հակառակ յերեսը, թարս կողմ, աստառ, շրջնք*· на изнанку *թարսած, շրջած*· вывернуть на изнанку *թարսել, շրջել*:

изнаси'лование 1· բռնաբարում, լըկում, բռնաբարելը, լկելը· 2· բըռնադատում, բռնադատելը:
изнаси'ловать (— лую, — луешь, — ют) 1· բռնաբարել, լկել· 2. բըռնադատել:
изна'шивание մաշում, մաշելը:
изна'шивать մաշել:
изна'шиваться մաշվել:
изнача'льный նախասկզբնական, սկզբի, նախնական, վաղուցվա:
изне'женность ի· քնքշութիւն, փայփայածութիւն, դդվածութիւն, փափկակեցութիւն:
изне'женный քնքշացած, փայփայված, դդված, փափկակյաց:
изне'живать, изне'жить քնքշացնել, փայփայել, դդվել, քնքշութեան սովորեցնել:
изне'живаться, изне'житься քնքշանալ, փայփայվել, դդվել, քնքշութեան սովորել:
изнемога'ть ուժասպառվել, ուժից ընկնել, թուլանալ· изнемогать под бременем ուժասպառվել բեռի տակ· — в трудах աշխատանքներից ուժասպառ լինել, աշխատանքների տակ ճղմվել· — от го'лода քաղցից թուլանալ, քաղցից ուժասպառվել:
изнеможе'ние ուժասպառում, թուլացում, ուժասպառվելը, թուլանալը· притти в изнеможение ուժասպառվել, ուժասպառ լինել, թուլանալ:
изнемо'чь (— могу', — мо'жешь, — мо'гут; անց· — мог, — могла') տես **изнемога'ть.**
изне'рвничаться ջղայնանալ, նյարդայնանալ:
и'знизу տակից, ցածից, ներքևից:
изничтожа'ть, изничто'жить իսպառ վոչնչացնել, բնաջնջել:
изнорови'ться (— влю'сь, — ви'шься, — вя'тся) 1· հարմարվել, պատեհ առթի սպառել· 2· ընտելանալ, վարժվել· 3· յերես առնել, փչանալ, վատ բանի սովորել:
изно'с մաշ, մաշում, մաշվածք, մաշվելը· этому платью нет износа այս զգեստին մաշվել չկա, այս չորը մաշվել չունի:
износи'ть (— ношу', — но'сишь, — сят) 1· տես **изна'шивать.** 2· հյուծել, քայքայել, ծերացնել:
износи'ться (— ношу'сь, — но'сишься, — сятся) 1· տես **изна'шиваться.** 2· նիհարել, քայքայվել, ծերանալ:
изно'шенный մաշված, մաշած, քայքայված:
изнуре'ние ուժասպառում, հյուծում, ուժասպառվելը, հյուծվելը:
изнурённость ի· ուժասպառութիւն, հյուծվածութիւն:
изнурённый ուժասպառ, հյուծված, հալումաշ յեղած:
изнури'тельность ի· հյուծողութիւն, քայքայչութիւն, ուժասպառիչ լինելը, հյուծիչ լինելը:
изнури'тельный ուժասպառիչ, հյուծիչ, քայքայիչ:
изнури'ть, изнуря'ть ուժասպառել, հյուծել, քայքայել, հալումաշ անել:
изнури'ться, изнуря'ться ուժասպառվել, հյուծվել, քայքայվել, հալումաշ լինել:
изнутри' ներքուստ, ներսից, ներսի կողմից:
изныва'ть, изны'ть (— но'ю, — но'ешь, — ют) հալումաշ լինել, նվաղել, հյուծվել· պտկր· վշտից թառամել, թոշնել:
и'зо տես **из.** изо всех сил ամբողջ ուժով· изо дня в день որեցոր, որ-ավուր, որ-որի վրա:
Изо' (Отдел изобразительных искусств при Наркомпросе) Կերպարուեստ (Լուսժողկոմատին առընթեր կերպարուեստների բաժին):
изоба'ры ի· բարոգր· իզոբարներ (միատեսակ ճնշման կետերը միացնող գծեր քարտեզի վրա):
изобарометри'ческий (— ая, — ое) իզոբարոմետրական, իզոբարաչափական:
изоби'лие առատութիւն, լիութիւն, ճոխութիւն, հարստութիւն, առատահոսութիւն· рог изоби'лия առատութեան եղջուր:
изоби'ловать (— лую, — луешь, — луют) (чем) մի բանով հարուստ լինել, մի բանով առատ լինել, շատ ունենալ (մի բանից):
изоби'лующий (— ая, — ее) հարուստ, առատ· — подводными камнями ստորջրյա քարերով հարուստ· — рыбой ձկնառատ, ձկնաշատ, ձկներով հարուստ:
изоби'льный առատ, լի, հարուստ· — хлебом հացառատ, հացաշատ:

изоблича'емость ի· *մերկացվելիութիւն*:

изоблича'ть, изобличи'ть *մերկացնել, մի բանի մէջ բռնել, դիմակազերծ անել*· изобличить во лжи *սուտը բռնել, կեղծիքը մերկացնել, կեղծիքը յերևան հանել*:

изобличе'ние *մերկացում, մերկացնելը, մի բանի մէջ բռնելը, դիմակազերծում, դիմակազերծ անելը*:

изобличённый *մերկացված, մի բանի մէջ բռնված, դիմակազերծ արված*:

изобличи'тель ա· *մերկացնող, մերկացուցիչ, դիմակազերծիչ, մերկասր*:

изобличи'тельница *մերկացնող կին, դիմակազերծչուհի, մերկասրաքուհի*:

изобличи'тельный *մերկացուցչական, մերկացնողական, մերկացման, դիմակազերծման*:

изобража'ть 1· *պատկերացնել, կերպաւորել, պատկերել, ներկայացնել*. 2· *նկարագրել*· изображать из себя филантропа *իրեն մարդասեր ցույց տալ*· изображать правдиво *ճշտորեն պատկերել, ճիշտ ներկայացնել*· изображать без прикрас *առանց դունաղարդման ներկայացնել, պատկերացնել՝ ինչպես կայ*:

изображе'ние 1· *նկար, պատկեր*. 2· *նկարագրում, պատկերելը, պատկերում, նկարագրելը*:

изобрази'тель ա· *պատկերիչ, նկարագրող, ներկայացնող*:

изобрази'тельница *պատկերչուհի, նկարագրուհի, պատկերող կին*:

изобрази'тельный *պատկերման, կերպաւորման, նկարագրական, պատկերող*· — ое искусство *կերպարվեստ*:

изобрази'ть (— ражу', — зи'шь, — зя'т) տես **изобража'ть.**

изобрести', **изобре'сть** (— рету', — тёшь, — ту'т; hրմ· — ети'; անց· — рёл, — рела') տես **изобрета'ть.**

изобрета'тель ա· *դյուտարար, հնարիչ*:

изобрета'тельница *դյուտարարուհի, հնարչուհի*:

изобрета'тельность ի· *դյուտարարութիւն, հնարչութիւն, հնարագործութիւն, հնարամտութիւն*· — рабо'чая *բանվորական դյուտարարութիւն*:

изобрета'тельный *դյուտարարական, հնարչական, հնարագործական, դյուտարարութեան*:

изобрета'ть *հնարել, դյուտ անել, գտնել*:

изобре'те'ние *դյուտ, հնարվածք, հնարում, դյուտ անելը*:

изогеоте'рмы ի· ոդերև· *իզոգեոտերմներ (յերկրի մակերևույթի հավասար բարեխառնության գծեր)*:

изогие'ты *իզոհիետներ (անձրևային հավասար տեղումների գծեր)*:

изоги'псы *իզոհիպսեր (հավասար բարձրության գծեր)*:

изогну'тость ի· *կորութիւն, կեռութիւն, ծռվածութիւն*:

изогну'ть տես **изгиба'ть.**

изогну'тый *կորացրած, կեռացրած, ծռած*:

изогони'ческие линии, изого'ны ա· *իզոգոնիկ գծեր, իզոգոններ (մագնիսական սլաքի հավասար թեքման գծեր)*:

изодинами'ческие линии, изодина'мы ֆիզ· *իզոդինամիկական գծեր, իզոդինամներ (մագնիսական հավասար յարման գծեր)*:

изодра'ть (издеру', — рёшь, — ру'т; hրմ· — дери') *պատառոտել, ծվատել, գզգզել, քրքրել*:

изодра'ться (издеру'сь, — рёшься, — ру'тся; hրմ· — дери'сь) *պատառոտվել, ծվատվել, գզգզվել, քրքրվել*:

изойти' (изойду', — дёшь, — ду'т; անց· изошёл, — шла') տես **исходи'ть.**

изоклини'ческие ли'нии, изокли'ны *իզոկլինիկական գծեր, իզոկլիններ (մագնիս· սլաքի հավասար հակման գծեր)*:

изокри'мы ոդերև· *իզոկրիմներ (ծովի մակերևույթի հավասար սառնության գծեր)*:

изолга'вшийся *ստախոսության վարժված, ստախոս*:

изолга'ться (— лгу'сь, — лжёшься, — лгу'тся; hրմ· — лги'сь) *ստախոսության վարժվել, ստախոս դառնալ*:

изоли'нии (հոգն· սեռ· — ий) *հավասարգծեր*:

изоли'ро'ванно *մեկուսաբար, մեկուսացված, մեկուսացրած, անջատորեն*:

изоли'ро'ванность ի· *մեկուսութիւն,*

մեկուսացվածություն, մեկուսացված լինելը, կղզիացում:

изоли́ро́ванный *մեկուսացած, մեկուսացված, կղզիացած, անջատված, զատված:*

изоли́рова́ть (— рую, — руешь, — руют) *մեկուսացնել, կղզիացնել. տե՛ս. մեկուսել, անջատել, զատել:*

изоли́рующий (— ая, — ее) *մեկուսացնող, մեկուսիչ, կղզիացնող, անջատող, զատող:*

изоля́тор *մեկուսիչ, զատիչ, անջատիչ. — фарфоровый ճենապակյա (ճենապակե) մեկուսիչ:*

изоляцио́нный *մեկուսացման, մեկուսիչ, զատման. — ая лента մեկուսացման ժապավեն, մեկուսիչ ժապավեն:*

изоля́ция *մեկուսացում, զատում, մեկուսացնելը, զատելը:*

изоме́рия *իզոմերիա, հավասարամասնություն. — физическая ֆիզիկական իզոմերիա, ֆիզիկական հավասարամասնություն:*

изоме́рные тела *իզոմերական մարմիններ (մոլեկուլային միանման կազմություն, բայց ֆիզիկական ու քիմիական տարբեր հատկություն ունեցող նյութեր):*

изометри́ческий (— ая, — ое) *հավասարաչափական, իզոմետրական:*

изоме́трия *հավասարաչափություն, իզոմետրիա:*

изомкну́ть *բացահանել, բանալով հանել:*

изоморфи́зм *իզոմորֆիզմ, հավասարաձևություն:*

изомо́рфный *իզոմորֆական, հավասարաձևական:*

изоне́фия *իզոնեֆիա (հավասար ամպամածության գծեր):*

изоно́мия *իզոնոմիա, որինահավասարություն, հավասարորինություն:*

изопериметри́ческий (— ая, — ое) *հավասարապարագծային:*

изо́рванный *ճղճղված, ճղված, պատառոտված, գլխված:*

изорва́ть (— ву́, — вёшь, — ву́т) *տես* **изрывать II.** **изорвать в клочья** *ծվեն-ծվեն անել, պատառ-պատառ անել, կտոր-կտոր անել:*

изосейсми́ческий (— ая, — ое) *հավասարաշարժային:*

изоте́ры *իզոտերներ (ամառնային հավասար միջին բարեխառնության գծեր):*

изотери́ческий (— ая, — ое) *իզոտերիկ:*

изоте́рмы *իզոթերմներ (հավասար միջին բարեխառնության գծեր):*

изотерми́ческий *իզոթերմիկ:*

изотро́пия, изотро́пность *ի. իզոտրոպիա, իզոտրոպականություն, հավասարորակություն:*

изотропи́ческий (— ая, — ое), **изотро́пный** *իզոտրոպիկ, իզոտրոպական, հավասարորակ:*

изохиме́ны *իզոխիմեններ (ամեռային հավասար միջին բարեխառնության գծեր):*

изохиме́нный *իզոխիմենական:*

изохромати́ческий (— ая, — ое) *հավասարադույն:*

изохрони́зм *իզոխրոնիզմ, հավասարատևություն, հավասարաժամություն:*

изохрони́ческий (— ая, — ое) *բուժ. իզոխրոնիկ, հավասարատևական, հավասարաժամային. մեխ. հավասարատև, հավասարաժամ:*

изохрони́ческая крива́я *մեխ., մաթ. իզոխրոնիկ կորագիծ:*

изощря́ться *սրվել, մարդվել, զավել, նրբանալ:*

изощре́ние *սրում, մարդում, զարում, սրելը, մարդելը, վարժեցնելը, նրբացնելը:*

изощрённость *ի. սրություն, մարդվածություն, վարժվածություն, լրովություն. — ума մտքի սրություն, կորովամտություն:*

изощрённый *սուր, մարդված, նուրբ, վարժված:*

изощря́ться, изощри́ться *հմտանալ, վարժվել, հնարագետ դառնալ:*

из - под *տակից. из - под дома տան տակից. из - под носа քթի տակից. из - под Москвы Մոսկվայի մոտերքից:*

изразе́ц (— зца́) *հախճասալ, հախճաղյուս:*

изразцо́вый *հախճասալե, հախճասալի, հախճաղյուսի. — ая печь հախճասալի վառարան, հախճաղյուսի վառարան:*

Изра́иль *ա. Իսրայել:*

изра́ильский (— ая, — ое) *իսրայելական, իսրայելի. — народ իսրայելի ժողովուրդ (հրեաներ):*

израильтя'нин (hոqß· — тя'не, — тя'н) *իսրայելացի*:
израильтя'нка *իսրայելուհի*:
изра'нить, изра'нивать *վերքեր հասցնել, մի քանի տեղից վիրավորել, մի քանիսին վիրավորել*:
израсхо'довать (— дую, — дуешь, — дуют), **израсхо'дывать** *ծախսել, գործադրել, մսխել*:
израсхо'доваться (— дуюсь, — дуешься, — дуются), **израсхо'дываться** *ծախսվել, գործադրվել, մսխվել*· я израсходовался *չեմ բոլոր փողերս ծախսեցի*:
и'зредка *ուշ-ուշ, յերբեմն-յերբեմն*:
изре'зать (— ре'жу, — жешь, — жут; hրմ· — ре'жь), **изре'зывать** *կտրատել, կտրտել*· изре'зывать на кусо'чки *կտոր-կտոր անել, մանր կտորել*:
изрека'ть *ասել, արտասանել*:
изрече'ние 1· *խոսք, ասացվածք, ասելը, արտասանում*· 2· *իմաստալից խոսք, հակիրճ խոսք, նշանաբան, աւսւլթ*:
изре'чь (— реку', — речёшь, — реку'т; hրմ· — реки'; шіg· — рёк, — кла') տես **изрека'ть**.
изреше'ти'ть (— ечу', — шети'шь, — тя'т) *ծակոտել, ծակծկել, ծակերով ծածկել*:
изруба'ть, изруби'ть (— блю', — бишь, — бят) *կտորել, կտոր-կտոր անել, կտրտել*· ռազմ· *հոշոտել, խողխողել, սրախողխող անել*:
изру'бленный *կտրատած, կտոր-կտոր արած*· ռազմ· *հոշոտած, խողխողված*:
изруга'ть *հայհոյել, անպատվել, շատ հայհոյել*:
изрыва'ть I, **изры'ть** *փորել, քանդել, փորփրել, տակնուվրա անել*:
изрыва'ть II (рвать) *պատռել, պատառոտել, պոկել, պոկոտել*:
изрыга'ть, изрыгну'ть 1· *վորձկալ, հետ տալ, հետ բերել, փսխել, ժայթքել*· 2· *արտասանել, «բերնից թափել»*· изрыгать жвачку *ծամածը հետ բերել, վորոճածը հետ բերել*:
изрыда'ться *շատ լալով հալից ընկնել, շատ լաց լինել*:
изры'скать (նաև — ры'щу, — щешь, — щут; hրմ· — щи) 1· *դուրս վազել, դուրս յելնել*· 2· *այս ու այն կողմն ընկնել, թափառել*:
изры'ть (— ро'ю, — ро'ешь, — ро'ют) տես **изрыва'ть**.
изря'дно *բավականաչափ, բավական, կարգին*· я изрядно устал *յես բավական հոգնեցի, յես կարգին հոգնել եմ*:
изря'дный *բավականին, բավական*:
изуве'р *մոլեռանդ, մոլեկրոն, կրոնամոլ, մոլադար*:
изуве'рка *մելեռանդուհի, կրոնամոլուհի, մոլադարուհի*:
изуве'рский (— ая, — ое) *մոլեռանդական, կրոնամոլական, մոլադարական*:
изуве'рство *մոլեռանդություն, մոլեկրոնություն, կրոնամոլություն, մոլադարություն*:
изуве'рствовать (— вую, — вуешь, — вуют) *մոլեռանդություն անել, կրոնամոլություն անել, մոլադարություն անել*:
изуве'чение *խեղում, հաշմացում, այլանդակում, խեղելը, խեղանդամ դարձնելը, այլանդակելը*:
изуве'чивать, изуве'чить *խեղել, խեղանդամ դարձնել, այլանդակել*:
изукра'сить (— кра'шу, — сишь, — сят), **изукра'шивать** *զարդարել, զուսքել, պճնել*:
изукра'шивание *զարդարում, զուսքում, պճնում, զարդարելը, զուսքելը, պճնելը, պճնվելը*:
изуми'тельно *զարմանալիորեն, ապշեցուցիչ կերպով, հրաշալիորեն*:
изуми'тельность ի· *զարմանալիություն, արմանալիություն, ապշելիություն*:
изуми'тельный *զարմանալի, արմանալի, ապշեցուցիչ, հրաշալի*:
изуми'ть (— млю', — ми'шь, — мя'т), **изумля'ть** *արմացնել, զարմացնել, զարմանքից ապշեցնել*:
изуми'ться (— млю'сь, — ми'шься, — мя'тся), **изумля'ться** *արմանալ, զարմանալ, զարմանքից ապշել*:
изумле'ние *արմացում, զարմացում, ապշում, արմանալը, զարմանալը, զարմանքից ապշելը*· приводить в изумле'ние *արմացնել, զարմացնել, զարմանք պատճառել*· приходить в изумление *արմանալ, զարմանալ, զարմանքից ապշել*:
изумлённый *արմացած, զարմացած, զարմանքից ապշած*· в вы'сшей сте'пени изумлённый *վերին աստիճանի զարմացած, խիստ արմացած*:

изумру'д զմրուխտ:
изумру'дный, изумру'довый զմրուխտե, զմրուխտից, զմրուխտյա:
изуро'дование այլանդակում, այլանդակելը· պտկր· խաթարում, յեղծում, խաթարելը, յեղծելը:
изуро'довать (— дую, — дуешь. — дуют) այլանդակել· պտկր· խաթարել, յեղծել:
изу'стно բանաւոր, բերանացի հերպով, բերանացի:
изу'стный բանաւոր, բերանացի:
изуха'бить (— блю, — бишь, — бят; հրմ· — ха'бь) փոս դցել, խանդակել, փոսատել, փորուխոս անել· изуха'бить дорогу ճանապարհը փոսատել, ուղին խանդակել:
изуча'ть ուսումնասիրել, հիմնավորապես սովորել:
изуче'ние ուսումնասիրում, ուսումնասիրություն, ուսումնասիրելը· — источника աղբյուրի ուսումնասիրություն, աղբյուրն ուսումնասիրելը· — марксизма - ленинизма մարքսիզմ-լենինիզմի ուսումնասիրություն:
изучи'ть տես **изуча'ть.**
изъеда'ть 1· ուտել, տեղ-տեղ ուտել (ցեցի մասին), կրծոտել, կծոտել (մկան մասին)· 2· փչացնել, այրել· 3· հալածել, չանն ուտել:
изъе'денный կերած, տեղ-տեղ կերած, կրծոտած:
изъе'здить (— зжу, — здишь, — здят) շրջել, ման դալ (կառքով, ձիով), ամենուրեք լինել· — дорогу ճանապարհը փչացնել, ճանապարհը փոսատել:
изъе'сть (— е'м, — е'шь, — е'ст, — еди'м, — еди'те, — едя'т; mlig· — е'л, — ла'; հրմ· — е'шь!) տես **изъеда'ть.**
изъяви'тельное наклоне'ние սահմանական յեղանակ:
изъяви'ть (изъявлю', — вишь, — вят), **изъявля'ть** յայտնել, արտահայտել· изъявить покорность հնազանդության յայտնել:
изъявле'ние յայտնում, արտահայտում, յայտնելը, արտահայտելը· — благодарности շնորհակալության յայտնում., շնորհակալություն յայտնելը· — согласия համաձայնության յայտնում, համաձայնություն յայտնելը· — воли կամքի արտահայտում, կամահայտնում:
изъязви'ть (— язвлю', — ви'шь, — вя'т), **изъязвля'ть** խոցոտել:
изъязвле'ние խոցոտում, խոցոտվելը· — желудка ստամոքսի խոցոտում:
изъязвлённый խոցոտված:
изъя'н 1· պակասություն, արատ· 2· վնաս, վնասվածք, կորուստ· товар с изъяном պակասավոր ապրանք· парень с изъяном արատավոր յերիտասարդ:
изъясне'ние տես **объясне'ние.**
изъясни'ть, изъясня'ть տես **объясни'ть, объясня'ть.**
изъя'тие 1· հանում, հեռացում· — из употребления գործածությունից հանելը· — бума'г из обращения թղթերի հանումն շրջանառությունից, թղթերը շրջանառությունից հանելը· 2· բացառություն բացառում· в изятие ի բացառումն:
изъя'ть (изъе'млю, — лешь, — лют; հրմ· изъе'мли), **изъима'ть** հանել, հեռացնել, բացառել:
изыма'ть ժող· բռնել, հաղթահարել:
изыска'ние 1· ճարում, գտնում, հայթայթում, ճարելը, գտնելը, հայթայթելը· 2· հետախուզում, հետախուզություն, հետախուզելը· — научное գիտական հետախուզություն, գիտական հետախուզում· — пути ж. д. յերկաթուղային ճանապարհի հետախուզում· — средств միջոցների հայթայթում· делать изыскания հանել· հետախուզություններ կատարել, հետախուզումներ անել:
изы'сканность ի· նրբություն, նուրբընթերլինելը, լոկովիություն:
изы'сканный նուրբ, նուրբընթեր, լոկովի· изы'сканное выраже'ние նուրբ արտահայտություն, լոկովի արտահայտություն:
изыска'ть (изыщу', — ы'щешь, — ы'щут; հրմ· изыщи'), **изы'скивать** 1· վնտռել, գտնել, ճարել· 2· հետախուզել· изыскать удобное время հարմար ժամանակ գտնել· изыскать подходящее выражение պատշաճ արտահայտություն վորոնել:
изю'бр կենդ· աղնիվ յեղջերու, չիկեր:

изю'м *չամիչ*։
изю'мина *չամիչահատիկ*։
изю'минка *չամիչի փոքրիկ հատիկ*։
изю'мный *չամիչի, չամիչային*։
изя'щество *նրբագեղություն, չքեղություն, դեղեցկություն*։
изя'щность ի· *նրբագեղություն, չքեղություն, դեղեցիկ լինելը*։
изя'щный *նրբաշեղ, չքեղ, դեղեցիկ*· — ая литература *գեղեցիկ գրականություն*· — ые искусства *դեղեցիկ արվեստները*։
Иису'с *Հիսուս*։
Ика'р *Իկար*։
икари'йцы *Իկարացիները*։
икари'сты *Իկարիստները*։
ика'ть, икну'ть *կկոտալ, ձգտալ*։
ико'на *սրբապատկեր, պատկեր, իկոնա*։
ико'нный *սրբապատկերի, իկոնային*։
иконобо'рец (— рца) *պատկերամարտիկ, պատկերամարտ*։
иконобо'рство *պատկերամարտություն*։
иконобо'рствовать (— ствую, — ствуешь, — уют) *պատկերամարտել*։
иконобо'рческий (— ая, — ое) *պատկերամարտական*։
иконогра'ф *պատկերագիր, պատկերադետ*։
иконогра'фия *պատկերագրություն, պատկերագիտություն*։
иконопи'сец (— сца) *պատկերանկարիչ*։
и'конопись ի· *պատկերանկարչություն*։
иконоста'с *յեկեղ*· *պատկերակալ*։
ико'рка *խավխարիկ, ձկնկիթիկ*։
икосаэ'др *մար*· *քսանանիստ*։
ико'та *կկոտոց, ձգտոց*։
икра' *կզմփ*· *սրունքաճուկ, սրունքամիս*· судорога в икрах *սրունքաձկների դող, սրնքամսերի թրթփանք*։
икра' 1· *ձկնկիթ, խավխար, ճուղպ*· — зернистая *հատիկավոր ձկնկիթ, հատիկավոր ճուղպ*· — паюсная *մամլած ձկնկիթ, մամլած ճուղպ*· — соленая *աղի ձկնկիթ, աղի ճուղպ*· 2· — (лягушечья) *դորտնկիթ, դորտնաճուղպ*։
икри'нка *խավխարի հատիկ, ձկնկիթի հատիկ*։
икри'ться *ճուղպ ածել, ճուղպ դնել, ձկնկիթ դնել*։
икромета'ние *ճուղպ ածելը, ձկնկիթ դնելը*։
икряно'й *ձկնկիթի, ձկնկիթային, ճուղպային*։
икря'ный *ձկնկիթ ունեցող, ճուղպավոր*։
икс *իքս, անհայտ*· икс лучи *իքս ճառագայթներ (Ռյոնտգենյան ճառագայթներ)*։
иктери'чный *բուժ*· *դեղնախտային*։
ил *տիղմ, տիլ, լիլ*։
и'лем *բուս*· *հասարակ կնճեղ*· — про'бочный *խցանակնճեղ*։
и'ли *կամ*· вы или я *դուք կամ ես*· или входите, или выходите *կամ ներս մտեք, կամ դուրս յելեք*· или вы ослепли, что этого не видите? *կուրացե՞լ եք, ինչ ե, վոր այդ բանը չեք տեսնում*։
Илиа'да *Իլիական*։
Илио'н *Իլիոն*։
и'листый *տղմառատ, տղմոտ, տլոտ, լլած*· — ое дно *տղմոտ հատակ, տլոտ հատակ*։
Илия', Илья' *Եղիա*։
иллега'льный *անլեգալ, ապօրինական*։
иллири'зм *իլլիրիզմ (կրոնաքաղաքական հոսանք հարավային սլավոնների մեջ XIX դ· առաջին կեսում)*։
иллири'йский (— ая, — ое) *իլլիրիական*։
Илли'рия *աշխգր*· *Իլլիրիա*։
иллю'зия *պատրանք, մտապատրանք, իլլյուզիա, զգայապատրանք, ինքնապատրանք*· утратить иллюзии *իլլյուզիաներից զրկվել, իլլյուզիաները կորցնել, պատրանքներից աղատվել, պատրանքները կորցնել*։
иллюзо'рный *պատրանքային, մտապատրանքային, զգայախաբական, իլլյուզիական*։
иллюмина'т *իլլյումինատ (կրոնական աղանդավոր, բառացի = լուսավորված)*։
иллюмина'тор 1· *հրավառիչ (մարդ, մեքենա)*· 2· *լուսանցույց (նավի կողքի հատատպակե կլոր պատուհան)*։
иллюминацио'нный *հրավառության, հրավառական*։
иллюмина'ция *հրավառություն, հրավառում*։
иллюмини'ровать (— рую, — руешь, — руют), **иллюминова'ть** (— ну'ю, — ну'ешь, — ну'ют) 1· *հրավառել,*

հրատարակություն տարբել· 2· դունաղարդել, գեղազարդել:

иллюстра'тор նկարազարդիչ, պատկերազարդիչ, լուսաբանիչ:

иллюстрацио'нный նկարազարդման, պատկերազարդման, լուսաբանման:

иллюстра'ция 1· պատկերազարդում, նկարազարդում· պտկր· լուսաբանում, պատկերազարդելը, նկարազարդում· 2· նկար, պատկեր:

иллюстри'ровать (— рую, — руешь, — руют) նկարազարդել, պատկերազարդել, լուսաբանել:

иллюстри'рованный журна'л պատկերազարդ հանդես, նկարազարդ ժուռնալ· — ая газета պատկերազարդ լրագիր:

илова'тый քիչ տղմոտ, տղմավուն, տլավուն:

ило'т հելոտ (սորուկ հին Հունաստանում):

ило'тский (— ая, — ое) հելոտական:

иль տես **или.**

Иль де Франс աշխգր· Իլ-դե-Ֆրանս:

и'лька կենդ· ամերիկյան աքիս:

и'льковый ամերիկյան աքիսի:

и'льма տես **и'лем.**

ильмени'т հանք· իլմենիտ:

И'льмень աշխգր· Իլմեն (լիճ):

имажини'зм իմաժինիզմ (դրական ուղղություն Ռուսաստանում):

имажини'ст իմաժինիստ:

имажини'стка իմաժինիստուհի:

има'м իմամ (մահմեդական քարձր հոգևորական):

И'матра աշխգր· Իմատրա (ջրվեժ):

имби'рь ա· բուս· իմբիր, սպիտակ կոճ, կոճապղպեղ:

име'ние, име'нье 1· ունենալը· 2· ունեցվածք, կարողություն· 3· կայք, կալվածք· — арендованное վարձակալված կայք, վարձակալած կայք· — дворянское ազնվականապատկան կայք, ազնվականական կայք· — казённое գանձապատկան կայք, պետական կալվածք· — ленное լենի կայք, ավատական կայք· — наследственное ժառանգական կայք· — родовое տոհմական կայք· — родовое наследственное տոհմական ժառանգական կայք· — удельное արքունի կայք, արքունապատկան կայք, իշխանատիրական կայք· — церковное եկեղեցապատկան կայք:

имени'нник անվանակոչիկ, տոնատեր:

имени'нница անվանակոչուհի, տոնատիրուհի:

имени'нный անվանակոչի, անվանակոչական:

имени'ны իթ· անվանակոչություն, տոնախմբություն:

имени'тельный паде'ж ուղղական հոլով:

имени'тость իթ· անվանիություն, մեծանունություն:

имени'тый անվանի, մեծանուն:

и'менно հենց, հատկապես· а именно այսինքն, այն է:

именно'й անվանական, անվանակիր, անվանային· — ая а'кция անվանակիր բաժնետոմս· — список անվանացուցակ· — указ ինքնաստորագիր հրաման (միապետի), բարձրագույն հրաման:

именова'ние անվանում, անվանակոչում, անվանելը, անվանակոչելը:

имено'ванное число' մաթ· անվանական թիվ:

именова'ть (— ну'ю, — ну'ешь, — ну'ют) անվանել, կոչել, անվանակոչել:

именова'ться (— ну'юсь, — ну'ешься, — ну'ются) անվանվել, կոչվել, անվանակոչվել:

име'ньице փոքր կայք, փոքր կալվածք:

иметь 1· ունենալ· 2· տիրել· — в виду նկատի ունենալ· — вкус ճաշակ ունենալ· — власть իշխանություն ունենալ· — голову на плечах խելքը գլխին լինել, գլխին խելք ունենալ· — в распоряжении տրամադրության տակ ունենալ· — действенные последствия գործուն հետևանքներ ունենալ· — дело գործ ունենալ· завтра имеет быть собрание վաղը ժողով պիտի տեղի ունենա, վաղը ժողով է լինելու· — законную силу օրինական ուժ ունենալ· — запах հոտ ունենալ· имеет в длину 5 м. в ширину 3 м. երկարությունը 5 մետր է, լայնությունը՝ 3 մ., 5 մ. երկարություն ունի, 3 մետր լայնություն· — место տեղ ունենալ· — отношение վերաբերմունք ունենալ, կապ ունենալ, վերաբերվել· — право իրավունք ունենալ· это не имеет значе'ния

այդ նշանակութ֊յուն չունի։ — целью նպատակ ունենալ։ — хождение շրջանառութ֊յուն ունենալ։ — острый язык սուր լեզու ունենալ։

име́ться (կրավորական иметь բայից) լինել, գտնվել։ име́ется կամ имеется налицо իրապես կա, առկա յե։

имита́тор ընդօրինակող, նմանակիչ։

имита́ция 1. ընդօրինակութ֊յուն, նմանակում, նմանակեցում։ 2. ընդօրինակում, նմանակ, իմիտացիա։

имити́ровать (— рую, — руешь, — руют) ընդօրինակել, նմանակել, նմանակեցնել։

иммане́нтность ի. ներակայութ֊յուն, իմմանենտութ֊յուն։

иммане́нтный ներակա, իմմանենտ։

имматериали́зм իմմատերիալիզմ, անյութականութ֊յուն։

имматериа́льный իմմատերիալ, անյութական։

имматрикули́ровать (— рую, — руешь, — руют) ցուցակի մեջ մտցնել, ցուցակամուծել, ընդունել, ներգրել, արձանագրել։

имматрикуля́ция ցուցակի մեջ մըտցնելը, ընդունում, ներգրում, արձանագրում, ընդունելը, ներգրելը, արձանագրելը։

иммедиатизи́рованный անմիջական դարձրած, անմիջականացրած։

иммигра́нт ներգաղթիկ։

иммигра́нтка ներգաղթուհի։

иммигра́ция ներգաղթ։

иммигри́ровать (— рую, — руешь, — руют) ներգաղթել։

имморали́зм անբարոյութ֊յուն, բարոյաժխտականութ֊յուն, իմմորալիզմ։

иммора́льный անբարո, բարոյաժխտական, իմմորալ։

имморте́ль ի. բուս. 1. անմեռուկ, գառան դմակ։ 2. թղթածաղիկ։

иммунизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) բուժ. անվարակելի դարձնել, վարակամերժ դարձնել։ ֆող. ապահարկել, ապահարկ դարձնել։ իրավ. անպատժելի դարձնել, անհետապնդելի դարձնել, անպատասխանատվութ֊յամբ ոժտել։

иммуните́т իմմունիտետ. բուժ. անվարակելութ֊յուն, վարակամերժում. ֆող. ապահարկութ֊յուն. իրավ. անհետապնդելիութ֊յուն, անպատժելիութ֊յուն, անպատասխանատվութ֊յուն։

иммуните́тный իմմունիտետային, անվարակելի, վարակամերժ, ապահարկային, անհետապնդելի, անպատժելի, անպատասխանատվութ֊յամբ ոժտված։

импера́тив իմպերատիվ, հրամայական։ — категорический կատեգորիկ իմպերատիվ, կատարյան հրամայական։

императи́вный իմպերատիվ, հրամայական։

импера́тор 1. կայսր. 2. պատմ. հրամանատար։

импера́торский (— ая, — ое) կայսերական։

императри́ца կայսրուհի։

империа́л 1. իմպերիալ (մոսկե դրամ). 2. ուղեկառքերի վերնահարկ։

империали́зм իմպերիալիզմ, աշխարհակալութ֊յուն։

империали́ст իմպերիալիստ, աշխարհակալ։

империали́стка իմպերիալիստուհի, աշխարհակալուհի։

империалисти́чески իմպերիալիստաբար, աշխարհակալորեն։

империалисти́ческий (— ая, — ое) իմպերիալիստական, աշխարհակալական։

импе́рия կայսրութ֊յուն։

импе́рский (— ая, — ое) կայսրութ֊յան, կայսրութենական։

имперфе́кт անցյալ անկատար։

импоза́нтно տպավորիչ կերպով, մեծադիրեցիկ կերպով, տպավորաբար։

импоза́нтность ի. տպավորիչ լինելը, աղդվութ֊յուն, տպավորչութ֊յուն։

импоза́нтный տպավորիչ, աղդու, մեծադդու։

импони́ровать (— рую, — руешь, — руют) տպավորութ֊յուն թողնել, հարգանք ներշնչել։

импо́рт ներմուծում։

импортёр ներմուծող, ներմուծիչ։

импорти́ровать (— рую, — руешь, — руют) ներմուծել։

импо́ртный ներմուծման, ներմուծական. — ые товары ներմուծման ապրանքներ, ներմուծվող ապրանքներ։

импоте́нтность ի. 1. անկարութ֊յուն,

անկարողություն. 2. բնխս. սեռական անկարություն:

импоте́нтный անկարող, անկար:

импоте́нция 1. անկարություն, անկարողություն. 2. բուժ. սեռական անկարություն:

импресса́рио ձեռնարկու (թատրոնի):

импрессиони́зм իմպրեսիոնիզմ (ուղղություն նկարչության և դրամատուրգիայի մեջ):

импрессиони́ст իմպրեսիոնիստ:

импрессиони́стский (— ая, — ое) իմպրեսիոնիստական:

импровиза́тор իմպրովիզատոր, հանկարծաստեղծ:

импровиза́ция իմպրովիզացիա, հանկարծաստեղծում, հանկարծաստեղծելը:

импровизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) հանկարծաստեղծել, հանպատրաստից ստեղծագործել:

импровизи́рованный հանկարծաստեղծված, հանպատրաստից հորինած:

импровизова́ть (— зу́ю, — зу́ешь, — зу́ют) տես **импровизи́ровать.**

и́мпульс դրդիչ, մղիչ, իմպուլս, դրդում, մղում:

импульси́вно իմպուլսորեն, ներքին թափով, ներքին դրդումով, մղումով:

импульси́вность ի. իմպուլսիվ լինելը, իմպուլսիվություն, մղումնավորություն:

импульси́вный իմպուլսիվ, մղումնավոր:

иму́щественный գույքային. — налог գույքահարկ:

иму́щество գույք. — выморочное անժառանգ գույք, մահկանացու գույք. — государственное պետական գույք. — движимое շարժական գույք. — недвижимое անշարժ գույք:

иму́щий ունևոր. — класс ունևոր դասակարգ:

и́мя 1. անուն, հռչակ, համբավ. — вымышленное, чужое մտացածին անուն, ոտար անուն, ուրիշի անուն. громкое имя հռչակավոր անուն, մեծադրդռ անուն. во имя հանուն, անունով. во имя здравого смысла հանուն առողջ բանականության. вещи называть своими именами իրերն անվանել իրենց անունով. называть по имени անուն տալ, անունը տալ. приобресть имя անուն ձեռք բերել, անուն վաստակել. нажить худое имя վատ համբավ ձեռք բերել, վատ անուն հանել. человек с именем անվանի մարդ, անունով մարդ, հռչակավոր մարդ. замарать имя անունն արատավորել, անվանը կեղտ բերել. 2. фир. անուն. — прилагательное ածական անուն. — существительное գոյական անուն. — числительное թվական անուն:

и́на́че այլ կերպ, այլապես, ուրիշ կերպ:

инакомы́слящий (— ая, — ее) ուրիշ կերպ մտածող, այլախոհ:

ина́чить այլակերպել, այլաձևել:

инвали́д ինվալիդ, հաշմանդամ. — войны ռազմհաշմանդամ, պատերազմի հաշմանդամ. — труда աշխատանքի հաշմանդամ:

инвали́дность ի. հաշմանդամություն:

инвентариза́ция կահույքագրում, կահույքագրելը, կահազույց կազմելը:

инвента́рный կահույքագրական, կահազուցային, կահույքային:

инвента́рь ա. 1. ինվենտար, կահույք. 2. կահույքագիրք, կահազույց. учёт инвентаря կահույքի հաշվառում:

инве́рсия փոխակերպություն, փոխակերպում, փոխատեղում, փոխատեղելը:

инверта́з (а), **инверти́н** քիմ. ստրատչրջիչ (շաքարի), ինվերտին:

инверти́ровать (— рую, — руешь, — руют) ստրատչրջել, հակառակ դասավորությամբ դնել:

инвести́ровать (— рую, — руешь, — руют) պահուստակարգել (հոդևոր պահուստն և կալվածք ընորհել):

инвеститу́ра ինվեստիտուրա, պահուստնակարգում (հոդևոր պահուստ և կալվածք ընորհելը):

ингаля́тор ինհալատոր, ներշնչակ:

ингаля́ция ինհալացիա, ներշնչում, ներշնչակելը:

Ингерманля́ндия աշխգր. Ինգերմանլանդիա:

ингредие́нт ինգրեդիենտ, բաղադրամաս:

Инд աշխգր. *Ինդոս*:
и'нда տես **даже**.
и'ндеве'ть *խեղճանալվել, խեղճամաքսվել, խեղճամոլ ծածկվել*:
инде'ец (— е'йца) *հնդկացի (ամերիկյան բնիկ)*:
инде'йка *հնդկահավ, հնդուհավ*:
инде'йский (— ая, — ое) *հնդկացիական*. — вожць *հնդկացիների առաջնորդ*. — петух *հնդկաքաղաղ, հընդուաքաղաղ*:
и'ндекс *ցուցակ, ինդեքս, համացուցակ*:
индепенде'нт *ինդեպենդենտ (անկախ բողոքականներ Անգլիայում և Հոլանդիայում)*:
индетермини'зм *ինդետերմինիզմ (կամքի ազատության թեորիա)*:
индиви'д *անհատ*:
индивидуализа'ция *անհատականացում, անհատականացնելը*:
индивидуализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *անհատականացնել*:
индивидуали'зм *ինդիվիդուալիզմ, անհատականություն*:
индивидуали'ст *ինդիվիդուալիստ, անհատապաշտ, անհատականության կողմնակից*:
индивидуали'стка *ինդիվիդուալիստուհի, անհատապաշտուհի*:
индивидуалисти'чески *ինդիվիդուալիստորեն, անհատապաշտորեն*:
индивидуалисти'ческий (— ая, — ое) *անհատապաշտական, ինդիվիդուալիստական*:
индивидуа'льность ի. *անհատականություն*:
индивидуа'льный *անհատական*:
индиви'дуум տես **индивид**.
индигена'т *ինդիգենատ (բնիկների իրավունք)*:
инди'го *լեղակ, հնդիկոն*:
инди'говый *լեղակային, հնդիկոնային*:
инди'ец (— и'йца) *հնդիկ (հնդկաստանցի)*:
и'ндий քիմ. *ինդիում*:
инди'йский (— ая, — ое) *հնդկական*. — океан *Հնդկական ովկիանոս*:
индика'тор քիմ. *ինդիկատոր (ցույց դրծիք)*:
индика'торный *ինդիկատորային, ինդիկատորային*. — ая лошадиная сила *ինդիկատորական ձիուժ*:
индиференти'зм *անտարբերություն*:
индифере'нтный *անտարբեր*:
И'ндия *Հնդկաստան*:
индия'нка (или индиа'нка) *հնդկացի կին*:
индогерма'нский (— ая, — ое) *հընդկագերմանական, հնդգերմանական*:
индоевропе'йский (— ая, — ое) *հընդեվրոպական*:
индоари'йский (— ая, — ое) *հնդկարիական, հնդարիական*:
Индо-Кита'й աշխգր. *Հնդկաչին*:
индокита'йский (— ая, — ое) *հնդկաչինական*:
индоссаме'нт առևտ. *փոխանցի մակագրություն, փոխանցի մակագիր, փոխանցագիր*:
индосса'нт *փոխանց մակագրող, փոխանցագրող*:
индосса'т, индосса'тор *փոխանցի մակագրով ստացող*:
индосси'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մակագրով փոխանցել, փոխանցագրել*:
Индоста'н աշխգր. *Հնդկաստան, Հնդստան*:
индукти'вный *ինդուկտիվ, մակածական*. — метод *ինդուկտիվ մեթոդ, մակածական մեթոդ*:
инду'ктор *ինդուկտոր, ներածիչ, մակածիչ, հոսահաղորդ*:
индукцио'нный *ինդուկցիական, մակածական*. — ая катушка *ինդուկցիական կոճիկ*:
инду'кция *ինդուկցիա, մակածություն*:
индульге'нция *ինդուլգենցիա (մեղքերը ներելու պապական կոնդակ)*. продажа индульгенций *ինդուլգենցիաներ վաճառելը, ինդուլգենցիաների վաճառում*:
инду'с *Հնդիկ*:
инду'ска *Հնդկուհի*:
инду'сский (— ая, — ое) *հնդկական*:
индустриализа'ция *ինդուստրիացում, արդյունաբերացում*:
индустриализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ինդուստրիացնել, արդյունաբերացնել*:
индустриали'зм *ինդուստրիալիզմ*:
индустриа'льный *ինդուստրիական, արդյունաբերական*:
инду'стрия *ինդուստրիա, արդյունաբերություն*. — легкая *թեթև արդյունաբերություն*. — тяжёлая *ծանր արդյունաբերություն*:

индю'к հնդկաքաղաղ, հնդաքաղաղ:
индю'шка հնդկահավ, հնդուհավ:
индюшёнок (— нка) հնդկահավիկ:
и'ней յեղյամ. — падает յեղյամ ե դնում, յեղյամ ե նստում:
ине'ртность ի. իներտություն, անշարժություն, անգործություն:
ине'ртный իներտ, անշարժ, անգործուն, անտարբեր. — ное отношение անտարբեր վերաբերմունք, անգործուն վերաբերմունք:
ине'рция իներցիա, հարաիայություն, նուլնակայություն. сила инерции հարաիայության ուժ, իներցիայի ուժ, նուլնակայության ուժ. по инерции իներցիայի ուժով, հարաիայության ուժով:
инже'ктор ինժեկտոր, ներծիծ (մեքենա):
инжене'р ինժեներ, ճարտարապետ. гражданский инженер քաղաքացիական ճարտարապետ. военный инженер ռազմական ճարտարապետ. корабельный — նավահանգստաճարտարապետ. — механик ճարտարապետ-մեքենագետ. — строитель ճարտարապետ շինարար. — электротехник ճարտարապետ էլեկտրոտեխնիկ:
инжене'рный ճարտարապետական, ինժեներական. — ые войска ճարտարապետական զորքեր. — ое искусство ճարտարապետական արվեստ:
инжи'р 1. թուզ. 2. թզենի:
инициа'л սկզբնատառ (անվան և ազգանվան), սկզբնագիր:
инициа'лы սկզբնատառեր, սկզբնագրեր:
инициати'ва նախաձեռնություն, ձեռնարկություն. взять на себя инициативу նախաձեռնությունն իր վրա վերցնել, ձեռնարկության ստանձնել. право инициативы նախաձեռնության իրավունք, ձեռնարկության իրավունք:
инициати'вный նախաձեռնության, նախաձեռնական, նախաձեռնող, ձեռնարկության, ձեռնարկ. — ая группа նախաձեռնող խումբ, ձեռնարկ խումբ:
инициа'тор նախաձեռնող, ձեռնարկ, նախաձեռնորդ:
инкасса'тор գանձիչ:
инкасси'ровать (— рую, — руешь, — руют) գանձել:
инка'ссо գանձում, ինկասո:
инквизи'тор ինկվիզիտոր, հալածաքննիչ:
инквизи'торский (— ая, — ое) ինկվիզիտորական, հալածաքննչական:
инквизи'ция ինկվիզիցիա, հալածաքննություն:
инквизицио'нный ինկվիզիցիական, հալածաքննական:
инко'гнито ծածկանուն, ծպտյալ, ծածկաբար. открыть инкогнито ծածկանունը հայտնել, ծածկանունը բաց անել:
инкорпора'ция ներառում, միացում:
инкорпори'ровать (— рую, — руешь, — руют) ներառել, միացնել:
инкримини'ровать (— рую, — руешь, — руют) մեղադրել, մեղադրել:
инкримини'роваться: ему инкриминиру'ется это այս մեղադրվում է նրան:
инкруста'ция ներզարդում, ներզարդ. դրվագ, դրվագում:
инкрусти'ровать (— рую, — руешь, — руют) ներզարդել, դրվագել:
инкрусти'рованный ներզարդած, դրվագած:
инкуба'тор ինկուբատոր, ճտահան, թխսամեքենա:
инкубато'рный ինկուբատորային, ճտահանի, թխսամեքենայի:
инкубацио'нный խմորման, (հիվանդության), խմորումնային. — период խմորման շրջան:
инкуба'ция խմորում (հիվանդության):
инкуна'булы ինկունաբուլներ (նախնատպագիր գրքեր):
Инноке'нтий Ինոկենտիոս:
инове'рец (— рца) այլակրոն, այլադավան:
инове'рие այլակրոնություն, այլադավանություն:
инове'рка այլակրոնուհի, այլադավանուհի:
инове'рный այլակրոն, այլադավան:
иногда' յերբեմն, ժամանակ առ ժամանակ, մերթ:
иногоро'дний այլաքաղաքային, ուրիշ քաղաքից:
инозе'мец (— мца) ոտարերկրացի, դրսեցի, տարերկրացի, այլերկրացի:
инозе'мка ոտարերկրուհի, այլերկրուհի, տարերկրուհի:

инозе'мный *ոտարերկրյա, այլերկրյա, տարերկրյա:*
иноси'новый: — ая кислота *քիմ.* *ինոզինի թթու, ինոզինաթթու, մսաթթու:*
ино'й (— а'я, — о'е) 1. *այլ, ուրիշ.* 2. *վոևէ.* никто иной как... *վոչ այլ վոք, յերթե վոչ..., ուրիշ վոչ վոք, բայց յերթե...* ничто иное как... *վոչ այլ ինչ, յերթե վոչ...* по-иному *այլ կերպ, ուրիշ ձևով.* иной раз *ուրիշ անգամ, այլ անգամ, յերբեմն.* ины'е *վոմանք, ուրիշներ:*
и'нок *կուստակրոն, միանձնուհի:*
и'нокиня *կույս, միանձնուհի:*
инокуля'ция *բուժ., բուս.* *պատվաստում:*
инокули'ровать (— рую, — руешь, — руют) *պատվաստել:*
инополеме'нник *ոտարացեղ, այլազգի, ոտարացեղ, այլացեղ:*
инополеме'нница *ոտարազգուհի, այլազգուհի, ոտարացեղ կին, այլացեղ կին:*
инополеме'нный *ոտարազգի, այլազգի, ոտարացեղ, այլացեղ:*
иноро'дец (— дца) *այլազգի, վոչ ռուս:*
иноро'дный *ոտարածին, ոտարացեղ, ոտար.* — ое тело *ոտար մարմին:*
иноро'дческий (— ая, — ое) *այլազգի, այլազգային, ոտարազգային:*
иносказа'тельность *ի.* *այլաբանականություն, այլախոսականություն, փոխաբերականություն:*
иносказа'тельный *այլաբանական, այլախոսական, փոխաբերական:*
иностра'нец (— нца) *ոտարերկրացի, այլերկրացի, տարերկրացի:*
иностра'нка *ոտարերկրուհի, այլերկրուհի, տարերկրուհի, ոտարուհի:*
иностра'нный язык *ոտար լեզու.* комиссариат (министерство) иностранных дел *արտաքին գործերի կոմիսարիատ (մինիստրություն):*
инохо'дец (— дца) *չորքոտն (ձի), յորղա:*
и'ноходь *ի.* *չորքոտ, սորար (ձիու):*
и'ноческий (— ая, — ое) *կուստակրոնական, միանձնական, միանձն:*
и'ночество *կուստակրոնություն, միանձնություն:*
иноязы'чный *այլալեզու, ոտարալեզու:*
инси'гния *պատվանշաններ:*
инсинуа'ция *ինսինուացիա, անվանարկություն, անվանարկում, անվանարկելը, սադրանք:*
инсинуи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *անվանարկել, սադրել:*
инсоля'ция 1. *արևարկում.* 2. *արևահարություն:*
инспе'ктор *տեսուչ:*
инспе'кторский (— ая, — ое) *տեսչական.* — осмотр *ռազմ.* *տեսչական զննություն:*
инспе'кторство *տեսչություն:*
инспектри'са *տեսչուհի:*
инспе'кция *տեսչություն.* рабоче-крестьянская инспекция *բանվոր-գյուղացիական տեսչություն.* фабричная инспекция *գործարանային տեսչություն:*
инспекцио'нный *տեսչության:*
инспира'тор 1. *ներշնչող.* 2. *ներշնչող:*
инспира'ция 1. *ներշնչում.* 2. *ներշնչում:*
инспири'рованный *ներշնչած, ներշնչված:*
инспири'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ներշնչել:*
инста'нция *ատյան, ինստանցիա.* по инстанции *ըստ ատյանի, ըստ ինստանցիայի:*
инсти'нкт *բնազդ.* — самосохранения *ինքնապահպանման բնազդ:*
инстинкти'вно *բնազդաբար, բնազդորեն:*
инстинкти'вный *բնազդական, բնազդային:*
институ'т *ինստիտուտ, հաստատություն, հիմնարկ.* — марксизма-ленинизма *մարքսիզմ-լենինիզմի ինստիտուտ.* — исследовательский *հետազոտական ինստիտուտ.* — научный *գիտական ինստիտուտ:*
институ'тка *ինստիտուտի սանուհի:*
институ'тский (— ая, — ое) *ինստիտուտական, հիմնարկային:*
инструкти'рование *հրահանգում, հրահանգելը:*
инструкти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հրահանգել:*
инстру'ктор *հրահանգիչ:*
инстру'кторский (— ая, — ое) *հրահանգչական:*
инстру'кция *հրահանգ.* служебная инструкция *պաշտոնեական հրահանգ.* по инструкции *ըստ հրա-*

հանդէ, հրահանգով. про'тив инстру'кции *հրահանգի հակառակ:*

инструме'нт *գործիք.* — с термонитью *տեխն. ջերմաթելավոր գործիք.* — ы пожарные *հրշեհաշէջ գործիքներ.* — ы ремесленные *արհեստավորական գործիքներ:*

инструментали'ст 1. *նվագիչ (յերաժշտ. գործիքի վրա).* 2. *յերժշտ. գործիքաբար, գործիք չինող:*

инструмента'льный *գործիքային.* инструментальная доска *գործիքատեախտակ:*

инструменто'вка *գործիքավորում, (յեղանակի հարմարեցումը յերաժշտական գործիքների համար):*

инсурге'нт *ապստամբ:*

инсурге'нтка *ապստամբուհի:*

инсурре'кция *ապստամբություն, ապրստամբում:*

инсуррекцио'нный *ապստամբության, ապստամբական:*

инсцени'ровать (— рую, — руешь, — руют) *բեմադրել, բեմահարդարել:*

инсцениро'вка *բեմադրում, բեմահարդարում:*

интегра'л *ինտեգրալ:*

интегри'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ինտեգրել:*

интегри'рование *ինտեգրում, ինտեգրելը:*

интелле'кт *բանականություն, միտք:*

интеллектуали'зм *ինտելլեկտուալիզմ:*

интеллектуали'ст *ինտելլեկտուալիստ:*

интеллектуа'льность ի. *մտավորություն, մտականություն, բանայնություն:*

интеллектуа'льный *մտավոր:*

интеллиге'нт *մտավորական, ինտելլիգենտ:*

интеллиге'нтка *մտավորականուհի, մտավորուհի, ինտելլիգենտուհի:*

интеллиге'нтный *ինտելլիգենտական, մտավորային, մտավորականի:*

интеллиге'нция *ինտելլիգենցիա, մտավորականություն:*

интенда'нт *համբարակ, ինտենդանտ:*

интенда'нтство *համբարակություն, ինտենդանտություն:*

интенси'вность ի. *ինտենսիվություն, ներուժություն, սաստկություն:*

интенси'вный *ինտենսիվ, սաստիկ, ներուժ:*

интенсифика'ция *ինտենսիվացում, սաստկացում, ներուժացում:*

интенсифици'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ինտենսիվացնել, սաստկացնել, ներուժացնել:*

интерва'л 1. *ռազմ. միջանց.* 2. *ընդմիջում, դադար, անջրպետ:*

интерве'нт, интервени'нт *ինտերվենտ, միջամուխ:*

интерве'нция *ինտերվենցիա, միջամտում, միջամխելը.* — военная *ռազմական միջամտում.* производить интервенцию *միջամխել, միջամտում կատարել:*

интервью' չ. *ինտերվյու, հարցազրույց:*

интервьюе'р *ինտերվյու անող, հարցազրուցող, հարցազրուցորդ:*

интервьюи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ինտերվյու անել, հարցազրուցել:*

интере'с *շահ, շահադրդռություն, հետաքրքրություն.* — классовый *դասակարգային շահ.* общность интересов *համաշահություն, շահերի ընդհանրություն.* противоположность интересов *հակաշահություն, շահերի հակադրություն:*

интере'сно *հետաքրքրականորեն.* в интересном положении *պտկր. հղի, պատճառավոր:*

интере'сный *հետաքրքրական.* это интересно! *այս հետաքրքրակա՞ն է:*

интересова'ть (— су'ю, — су'ешь, — су'ют) *հետաքրքրել, շահագրգռել:*

интересова'ться (— су'юсь, — су'ешься, — су'ются) *հետաքրքրվել, շահագրգռվել:*

интерме'дия, интерме'ццо 1. *թատր. միջերգ, միջախաղ.* 2. *ընդմիջում:*

инте'рн *գիշերօթիկ (աշակերտ):*

интерна'т *գիշերօթիկ դպրոց, վանկ դպրոց:*

интерни'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ներկալել, ներքամարել:*

Интернациона'л *Ինտերնացիոնալ.* — Жёлтый *Դեղին-Ինտերնացիոնալ.* — Коммунисти'ческий (տես Коминтерн) *Կոմունիստական Ինտերնացիոնալ:*

интернационали'зм *ինտերնացիոնալիզմ, միջազգայնություն:*

интернационали'ст *ինտերնացիոնալիստ, միջազգայնական:*

интернационали'стка *ինտերնացիոնալիստուհի, միջազգայնականուհի:*
интернациона'льность ի· տես **интернационали'зм.**
интернациона'льный *միջազգային:*
интернационализа'ция *միջազգայնացում, միջազգայնացնելը:*
интернационализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *միջազգայնացնել:*
интерпелли'ровать (— рую, — руешь, — руют) *բացատրություն պահանջել, հարցապնդել:*
интерпелля'тор *բացատրություն պահանջող, հարցապնդող:*
интерпелля'ция *բացատրության պահանջ, հարցապնդում:*
интерполя'ция 1· *ինտերպոլացիա, միջդրում.* 2· *ընդմիջարկում:*
интерпрета'ция *մեկնաբանում, մեկնաբանություն:*
интерпрети'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մեկնաբանել:*
инти'мно *մտերմաբար, մտերմորեն:*
инти'мность ի· *մտերմություն:*
инти'мный *մտերիմ:*
интона'ция *առոգանություն, շեշտավորում:*
интри'га *խարդավանք, ինտրիգ, նենգադործություն:*
интрига'н *խարդավանիչ, ինտրիգան, նենգադործ:*
интрига'нка *խարդավանուհի, ինտրիգանուհի, նենգադործուհի:*
интрикова'ть (— гу'ю, — гу'ешь, — гу'ют) *խարդավանել, ինտրիգ սարքել, նենգադործել:*
интроду'кция *ներածություն, նախերգանք:*
интуити'вный *ներաղդական, ներհայեցողական, ինտուիտիվ:*
интуи'ция *ներհայեցողություն, ներազդում, ինտուիցիա:*
инфа'нт *ինֆանտ (արքայազն Իսպանիայում):*
инфа'нта *ինֆանտուհի (արքայադուստր Իսպանիայում):*
инфанте'рия *հետևազոր, հետևակազոր:*
инфанти'льность ի· *մանկայնություն:*
инфанти'льный *մանկային, մանկայնական:*
инфекцио'нный *վարակիչ:*
инфе'кция *վարակ, վարակում:*
инфильтра'т *ներծծվածք, ներթափանցուկ:*
инфильтра'ция *ներծծում, ներծծվելը, ներթափանցում, ներթափանցելը:*
инфинити'в fեր· *անորոշ ձեղանակ:*
инфлуэ'нтная крива'я տեխն· *ներհոսման կորագիծ:*
инфлуэ'нца բուժ· *գրիպ, ինֆլուենցա, դում, դումախտ:*
инфля'ция *ինֆլյացիա, դերալցում (թղթադրամի):*
информа'тор *տեղեկատու:*
информацио'нный *տեղեկատվական:*
информа'ция *տեղեկություն, տեղեկացում, տեղեկացնելը:*
информи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *տեղեկություն տալ, տեղեկացնել:*
инфузо'рии (սեռ· — ий) ի· *հեղուկածիններ, ինֆուզորիաներ:*
инфузо'рная земля *ինֆուզորյան հող, ինֆուզորահող:*
инцидэ'нт *միջադեպ:*
инъэ'кция *ներարկում, ներարկելը:*
Иов *Հոբ:*
иод *յոդ:*
ио'дистый *յոդավոր, յոդ պարունակող:*
ио'дный *յոդային, յոդի:*
ион *յոն:*
иониза'ция *յոնացում, յոնացնելը:*
иони'ец (— и'йца) *հոնիացի:*
иони'ческий (— ая, — ое) *հոնիական:*
Иорда'н *Հորդանան:*
ио'та *յի (տառ և հնչյուն)·* ни на иоту ... *վոչ մի նշանախեց..., մազաչափ անդամ·* ни на иоту положение не изменилось *դրությունը բոլորովին չփոխվեց:*
ипоте'ка *հիպոթեկ (կայքերի գրավադրում):*
ипоте'чный *հիպոթեկային:*
ипохо'ндрик *սևամաղձոտ, հիպոխոնդրիկ:*
ипохондри'ческий (— ая, — ое) *սևամաղձային, հիպոխոնդրիական:*
ипохо'ндрия *սևամաղձություն, հիպոխոնդրիա:*
ипподро'м *ձիարձակարան, ձիարշավարան:*
ир բուս· *ինկեղեզ:*
ири'дий fիմ· *իրիդիում:*
Ири'на *Իրինա:*
ирла'ндец (— дца) *իռլանդացի:*

ирла'ндка *իրլանդուհի*:
ирла'ндский (— ая, — ое) *իրլանդական*:
Ирла'ндия աշխգր. *Իրլանդիա*:
иронизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հեգնել*:
ирони'чески *հեգնաբար, հեգնորեն*:
ирони'ческий (— ая, — ое) *հեգնական*:
иррациональность թ. *իռացիոնալություն, անբանականություն, անբանայնություն, անարտահայտելիություն, անհաշվելիություն*:
иррациона'льный *իռացիոնալ, անբանային, անբանական, անարտահայտելի, անհաշվելի*. — ое число *իռացիոնալ թիվ, անարտահայտելի թիվ*. — ая величина *իռացիոնալ մեծություն, անարտահայտելի մեծություն*:
иррациона'льно *անբանականորեն, անբանայնորեն, իռացիոնալ կերպով*:
иррегуля'рный *անկանոն*. — ые войска *անկանոն զորքեր*:
иррига'тор 1. *ոռոգիչ*. 2. բուժ. *ոռոգիչ*:
иррига'ция *ոռոգում, ոռոգելը*:
ирригацио'нный *ոռոգման, ոռոգումնային*:
иск *հայց*. иск о клевете *հայց զրպարտության մասին*. иск о собственности *հայց սեփականության մասին*. иск встречный *հակահայց*. предъявить иск, вчать (вчинать) иск *հայց ներկայացնել, դործ սկսել (դատարանում)*:
искажа'ть, искази'ть *աղավաղել, աղճատել, խեղաթյուրել, այլանդակել*. искажённое лицо *այլանդակված դեմք, այլանդակած դեմք*:
искаже'ние *աղավաղելը, աղճատելը, խեղաթյուրելը, այլանդակելը, աղավաղում, աղճատում, խեղաթյուրում, այլանդակում*:
искази'ть (искажу', — зи'шь, — зя'т) տես **искажа'ть.**
искале'чивать, искале'чить *խեղել, հաշմանդամ դարձնել*:
иска'лывать *ծակոտել, ճեղքել, կրտսատել*:
иска'ние *փնտռում, վտրտնում, փընտռելը, վտրտնելը, ման դալը, ձգտում, թեկնածում*:
Искарио'т *Իսկարիովտացի*:
иска'тель ա. *փնտռող, վտրտնող*. — жемчуга *մարգարտախույզ, մարգարիտ վտրտնող*. — золота *ոսկեխույզ, ոսկի վտրտնող*. искатель приключений *արկածախնդիր (մարդ)*:
иска'тельница *փնտռողուհի, վտրտնողուհի*:
иска'тельный *չողոքորթ, քսու*:
иска'тельство *ձգտում, հետամտում, նկրտում*. պլոկր. *քսուքյուն, չողոքորթություն*:
иска'ть (ищу', и'щешь, и'щут; հրմ. ищи') *փնտռել, վտրտնել, ման դալ, ձգտել, հետամտել, թեկնածել*. (кого - либо, чего - л., что - л.), — книгу *գիրք փնտռել, գիրքը վտրտնել*. — работы *աշխատանք վտրտնել*. — счастья *երջանկություն փնտռել*. — судом *պահանջել դատարանի միջոցով*:
исключа'ть, исключи'ть *դուրս դցել, բացառել, հանել, հեռացնել*. исключить со службы *ծառայությունից հեռացնել, ծառայությունից հանել*:
исключа'ться, исключи'ться *դուրս դցվել, բացառվել, հանվել, հեռացվել*:
исключа'я *բացառությամբ, բացի, բացառելով*:
исключе'ние 1. *բացառություն*. 2. *դուրս դցելը, բացառելը, հանելը, հեռացնելը, դուրս դցում, բացառում, հանում, հեռացում*. в виде исключения *իբրև բացառություն*. без исключения *առանց բացառության*. за исключением того - то *այսինչ բանի բառացությամբ*. за исключением автора *բացի հեղինակից*:
исключи'тельно *բացառապես*. — ва'жный *բացառիկ կարևոր, արտակարգ կարևոր*:
исключи'тельный *բացառիկ*:
исключи'ть տես **исключа'ть.**
искове'ркать 1. *աղավաղել, աղճատել, խեղաթյուրել*. 2. *ծամռել*:
искове'рканный 1. *աղավաղված, խեղաթյուրված, աղճատված*. 2. *ծամռված, այլանդակված*:
исково'й *հայցի, հայցային*. — ое прошение *հայցադիմում*:
исколеси'ть (— шу', — си'шь, — ся't) *ճանապարհորդել շատ տեղեր, լինել շատ տեղերում*. он иско-

леси́л весь СССР *նա ամբողջ ԽՍՀՄ շրջել է*:
исколоти́ть (— чу́, — тишь, — тят) *ծեծել, ջարդել*:
исколо́ть (— колю́, — ко́лешь, — лют; *հրմ.* — коли́) *տես* **иска́лывать.**
иско́мкать (бума́гу, пла́тье) *ճմռտել, ճմռթել.* — речь *ճառը ծամծմել*:
иско́мый *վորոնվող, վորոնելի.* — ая сумма *իրվ. պահանջատրամար, պահանջվող դումար.* — ое число *վորոնելի թիվ, վորոնվող թիվ*:
и́скони *սկզբից ի վեր, վաղուց*:
и́ско́нный *վաղեմի, շատ հին*:
ископа́емый *հանածո, պեղելիք, բրածո.* слой ископаемых *հանածոների շերտ, բրածոների շերտ*:
ископа́емое *հանք, պեղելիք, բրածո*:
ископа́ть *փորել, բրել, պեղել, հանել*:
искорене́ние *արմատախիլը, վոչընչացնելը, բնաջնջելը, արմատախիլում, վոչնչացում, բնաջնջում*:
искорени́ть *արմատախիլ անել, արմատահան անել, վոչնչացնել, բնաջնջել*:
и́скорка *կայծիկ*:
и́скоса *շեղ, թեք, խեթ, ծուռ (նայվածք)*:
и́скра *կայծ, նշույլ.* искра надежды *հույսի նշույլ.* последняя искра жизни *կյանքի վերջին նշույլ.* промелькнуть как искра *կայծի նման փայլատակել.* искры из глаз посыпались *աչքերից կայծեր թափվեցին*:
и́скренний *անկեղծ*:
и́скренно *անկեղծորեն, սրտանց*:
и́скренность ի. *անկեղծություն*:
искрести́ (— щу́, — сти́шь, — стя́т) 1. *խաչեր քաշել, խաչաձեվել, խաչաձևվել.* 2. *վոտնաթաղ տալ (ճանապարհ)*:
искриви́ть (— влю́, — ви́шь, — вя́т), **искривля́ть** *ծռել, շեղել, կորացնել*:
искривле́ние *ծռում, շեղում, կորացում, ծռելը, շեղելը, կորացնելը.* — классовой линии *դասակարգային գծի ծռում.* — партийной линии *կուսակցական գծի ծռում*:
искривлённый *ծռված, շեղված, կորացած*:
искривля́ться, искриви́ться (— влю́сь, — ви́шься, — вя́тся) *ծռվել, շեղվել, կորանալ, կորացվել*:
искри́стый *կայծաոտո, կայծացայտ*:
искромётный *կայծարձակ, փայլող*:
и́скриться *կայծկլտալ, փայլել*:
искрово́й разря́дник *ռադ. կայծաթափ, կայծապարպիչ*:
искромса́ть *կտոր կտոր անել, բզկտել*:
искроши́ть *փշրել, մանրել, կտրատել*:
искроши́ться *փշրվել, մանրվել, կտրատվել*:
искупа́ть *լողացնել*:
искупа́ться *լողանալ*:
искупа́ть, искупи́ть (— плю́, — пишь, — пят) *փրկել, քավել, փրկագնել.* — вину́ *մեղքը քավել*:
искупи́тель ա. *փրկիչ, քավիչ, փրկագնող*:
искупи́тельный *քավման, փրկութթյան, քավութթյան, փրկագնման*:
искупле́ние *փրկում, քավում, փրկելը, քավելը, փրկագնելը, փրկագնում*:
и́скус 1. *փորձություն, գայթակղություն.* 2. *փորձաժամկետ*:
искуса́ть *կծոտել*:
искуси́тель ա. *փորձիչ, գայթակղիչ*:
искуси́тельница *փորձչուհի, գայթակղիչ կին*:
искуси́ть (искушу́, — си́шь, — ся́т) *փորձել, գայթակղեցնել, գայթակղել*:
иску́сник *ճարտար, վարպետ, բանիմաց, հմուտ (մարդ)*:
иску́сница *ճարտարուհի, վարպետուհի, բանիմացուհի, հմուտուհի*:
иску́сность ի. *ճարտարություն, վարպետություն, բանիմացություն, հմտություն*:
иску́сный *հմուտ, վարպետ, ճարտար, բանիմաց.* — ая работа *հմուտ աշխատանք, ճարտար աշխատանք*:
иску́сственно *արհեստականորեն, արվեստականորեն*:
иску́сственность ի. *արհեստականություն, արվեստականություն*:
иску́сственный *արհեստական, արվեստական, կեղծ, չինծու, հնարովի.* — ые зубы *արհեստական ատամներ, չինծու ատամներ*:
иску́сство *արվեստ, ճարտարություն,*

համուելթյուն· изящные искусства *գեղարուեստ, գեղեցիկ արուեստներ*:
искуша'ть տես **искуси'ть.**
искуше'ние *փորձում, գայթակղեցում, փորձելը, գայթակղեցնելը*:
испа'м *խալամ*:
испа'ндец (— дца) *խալանդացի*:
испа'ндка *խալանդուհի*:
испа'ндский (— ая, — ое) *խալանդական*:
Испа'ндия աշխգր· *Խալանդիա*:
испа'костить (— ощу, — остишь, — стят) *աղտոտել, ապականել*:
испа'коститься (— ощусь, — остишься, — стятся) *աղտոտուել, ապականուել*:
испа'нец (— нца) *իսպանացի, սպանացի*:
испа'нка *իսպանուհի, սպանուհի*:
Испа'ния աշխգր· *Իսպանիա, Սպանիա*:
испаньо'лка տես **эспаньо'лка.**
испаре'ние *գոլորշիացում, գոլորշացում, գոլորշի*:
испа'рина *թեթեւ քրտինք*:
испари'ть, испаря'ть *գոլորշիացնել, գոլորշացնել*:
испаря'емость ի· *գոլորշիանալու ունակութիւն, գոլորշունակութիւն*:
испаря'ться *գոլորշիանալ, գոլորշանալ*:
испа'чкать *կեղտոտել, ապականել*:
испека'ть, испе'чь *թխել, թխել-պըրծնել*:
испепеле'ние *այրում, մոխրացում, այրելը, մոխրացնելը*:
испепели'ть *այրել, մոխրացնել, մոխիր դարձնել*:
испестри'ть *դունդգունդ դարձնել, խայտաթղթա դարձնել, յերփներանգել, բազմերանգել, բազմագունել*:
испе'чь (испеку', — чёшь, — ку'т; հրմ· испеки') տես **испека'ть.**
испещря'ть տես **испестри'ть.** испестрять надписями *ծածկել մակագրերով, ծածկել արձանագրութիւններով*· մտերմ· *խղճել*:
испи'сывать, исписа'ть (испишу', — шешь, — шут; հրմ· — пиши') *գրել, գրելով լցնել, գրելով վերջացնել*· я исписал карандаш *մատիտը գրելով վերջացրի*:
испи'сываться, исписа'ться (— шу'сь, — шешься, — шутся; հրմ· — ши'сь) *գրելուց վչանալ, գրելուց բթանալ, գրելով սպառուել*:
испито'й *արյունազուրկ, հիւանդոտուրկ, չորացած, լղար, հիւծուած*:
исповеда'льня *խոստովանարան*:
исповеда'ние 1· *դաւանութիւն*· 2· *խոստովանութիւն*:
испове'довать *դաւանել, խոստովանել, խոստովանեցնել*:
испове'даться, испове'дываться *խոստովանուել*:
испове'дник *խոստովանող*:
испове'дница *խոստովանող կին*:
испове'дный *խոստովանական*:
испове'дывать տես **испове'довать.**
и'споведь ի· *խոստովանութիւն*:
и'сподволь *կամաց-կամաց, աստիճանաբար*:
исподло'бья *խեթ, շեղ, խոտոմոտ, աչքի տակով*· глядеть — *խեթ նայել, շեղ նայել, աչքի տակով նայել*:
испо'дний *ներքեւի, սորթին*· — ее бельё *սորթին ճերմակեղէն, տակի սպիտակեղէն*:
исподти'шка' *դողտուկ, աննկատելիութեան, ծածկաբար, գաղտնաբար*:
испоко'н *հնուց, վաղուց*· — веков *դարերից ի վեր, շատ հնուց*:
испола'ть тебе' *փառք քեզ, կեցցե՛ս, ապրե՛ս*:
исполи'н *հսկա*:
исполи'нский (— ая, — ое) *հսկայական, հսկայի*:
Исполи'нские го'ры աշխգր· *Հսկաների լեռներ*:
исполком տես **исполни'тельный комите'т.**
исполне'ние *իրագործում, գործադրում, կատարում, իրագործելը, գործադրելը, կատարելը*· — желаний *ցանկութիւնների կատարում*· — плана *պլանի իրագործում*· — приговора *դատավճռի կատարում*· приводить в исполнение *գործադրել, կատարել, իրագործել*· приводить приговор в исполнение *դատավճիռն ի կատար ածել, դատավճիռը կատարել*:
исполни'мость ի· *գործադրելիութիւն, կատարելիութիւն, իրագործելիութիւն*:
исполни'мый *գործադրելի, կատարելի, իրագործելի*:
исполни'тель ա· *իրագործող, գործադրող, կատարածու* (այլ)· испол-

нитель роли դերակատար· судебный исполнитель դատական կատարող:

исполни'тельница իրագործողուհի, դործադրողուհի, կատարածուհի:

исполни'тельный 1· դործադիր, կատարողական· — комитет դործադիր կոմիտե· — ая власть դործադիր իշխանություն· 2· ճշտապահ, ընտակատար:

испо'лнить, исполня'ть կատարել, կատար ածել· — желание (долг, функцию) ցանկություն (պարտականություն, ֆունկցիա) կատարել· — приговор դատավճիռն ի կատար ածել· — роль դեր կատարել:

испо'лниться, исполня'ться դործադրվել, կատարվել, իրագործվել:

исполня'ющий обязанности պարտականություններ կատարող, պարտակատար:

исполосова'ть (— су'ю, — су'ешь, — су'ют) կարել չերտերով, չերտերով ծածկել, չերտատել, չերտապատել, ծեծել (մտրակով, փայտով), խիստ ծեծել (մինչև արյունահոսություն):

испо'льзование ոգտագործում, ոգտագործելը· — тепла տաքության ոգտագործում, ջերմոգտագործում· — местности ռազմ· վայրի ոգտագործում, վայրոգտագործում:

испо'льзовать (— зую, — зуешь, — зуют) ոգտագործել:

испо'ртить (— рчу, — ртишь, — тят; հրմ· — по'рть) փչացնել:

испо'рченность ի· փչացածություն, փչացում· — нравов բարքերի փչացում, բարքերի ապականություն:

испо'рченный փչացած:

испо'шлить, испошля'ть դռեհկացնել, վիճակացնել:

испо'шлиться, испошля'ться դռեհկանալ, վիճականալ:

исправи'тельный 1· ուղիչ· — ое заведение ուղիչ հիմնարկ· исправдом = исправительный дом ուղիչ տուն· 2· исправление должности պաշտոնի կատարում:

испра'вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ· — пра'вь), **исправля'ть** 1· ուղղել, շտկել· 2· կատարել, իրագործել:

исправля'ющий վարող, կատարող· исправляющий должность պաշտոնը վարող, պաշտոնակատար:

испра'вник խալրավնիկ (չրջանի վոստիկանապետ):

испра'вность ի· 1· ճշտապահություն, ճշտակատարություն· 2· լավ վիճակ, կանոնավոր վիճակ, սարքնություն· дела в исправности գործերը կանոնավոր են:

испра'вный ճշտապահ, ճշտակատար, կանոնավոր, սարքին:

испражне'ние դատարկում, պարպում, դատարկելը, պարպելը:

испражне'ния չ· կղկղանք:

испражни'ться, испражня'ться կղկղել, դուրս դնալ:

испра'шивать խնդրել, դիմելով ստանալ:

испро'бовать (— бую, — буешь, — буют) 1· փորձել, փորձարկել· 2· համը տեսնել, ճաշակել:

испроси'ть (испрошу', — сишь, — сят) տես **испра'шивать.**

испу'г վախ, ահ, յերկյուղ:

испуга'ть վախեցնել, ահ տալ:

испуга'ться վախենալ, յերկյուղ կրել:

испуска'ть, испусти'ть (— пущу', — стишь, — стят) արձակել, թողնել· испустить звук (запах, вздох) արձակել ձայն (հոտ, հառաչանք)· испустить последнее дыхание վերջին շունչը փչել:

испыта'ние հետազոտում, փորձարկում, քննություն, քննում, հետազոտելը, փորձարկելը, քննելը· — машины մեքենայի փորձարկում· — огнем կրակով փորձելը, հրափորձություն, հրափորձում· — силы ուժի փորձում, ուժափորձում, ուժափորձություն· — прочности нагрузкой բեռնավորելով դիմացկունությունը փորձելը· быть на испытании փորձարկվել, քննվել· выдержать испытание հաջող փորձարկվել, հաջող քննվել, քննությունը բռնել:

испы'танный փորձված:

испыта'тель ա· հետազոտող, փորձարկու:

испыта'тельница հետազոտուհի, փորձարկուհի· естествоиспыта'тель ա· բնագետ:

испыту'ющий հետազոտող, փորձարկող, զննող, քննող· — взгляд զննող հայացք:

испыта'ть, испы'тывать 1· հետազո-

տել, փորձարկել, փորձել, քննել, զննել· испытывать тайны природы *բնության գաղտնիքները հետազոտել*· испытать друга *բարեկամին փորձել*· 2· *կրել, տանել, զգալ*· — болезнь *հիվանդություն կրել, հիվանդությանը դիմանալ*· — боль *ցավ զգալ*:

иссле́дование *հետազոտություն, քննություն*:

иссле́дователь ա· *հետազոտիչ, ուսումնասիրող*:

иссле́довательница *հետազոտուհի, ուսումնասիրուհի*:

иссле́довательский институт *հետազոտական ինստիտուտ*:

иссле́довать (— дую, — дуешь, — дуют), **иссле́дывать** *հետազոտել, քննել, ուսումնասիրել*:

иссо́хнуть (*հրմ*· — со́хни; *անց*· — со́х, — со́хла) *տես* **иссыха́ть.**

и́сстари *հնուց*:

иссстра́да́ться *տանջվել, տառապել*:

исступле́ние 1· *մոլեգնություն, կատաղություն*· 2· *հափշտակություն, եքստազ, մոլուցք*:

исступлённый *մոլեգնած, կատաղած, հափշտակված, եքստազի մեջ ընկած, մոլուցքի մեջ ընկած*:

иссуша́ть, иссуши́ть *չորացնել, ցամաքեցնել, մաշել, տոչորել, փոթոթել*:

иссыха́ть *չորանալ, ցամաքել, մաշվել, տոչորվել, փոթոթվել*:

иссяка́ть, исся́кнуть (*հրմ*· — ся́кни; *անց*· — ся́к, — ся́кла) *սպառվել*:

иста́птывать, истопта́ть (истопчу́, — чешь, — чут; *հրմ*· истопчи́) 1· (поле, посевы) *տրորել* (*վոտքերով*), *կոխկրտել* (*դաշտը, ցանքերը*)· 2· (пол) *կեղտոտել* (*վոտքերով*), *ցեխոտել* (*հատակը*)· 3· (обувь) *մաշել* (*վոտնամանը*):

иста́сканность ի· *մաշվածություն, հյուծվածություն, բարոյապես փչացած լինելը*:

иста́сканный *մաշված, քրքրված, բարոյապես փչացած, դուրս քաշված*· — ое выражение *ծամծմված արտահայտություն*:

иста́скивать, истаска́ть 1· *դուրս քաշել*· 2· (о́бувь, пла́тье) *մաշել, քրքրել* (*վոտնամանը, հագուստը*):

иста́ять *հալվել, հալչել*:

истека́ть, исте́чь (— теку́, — чёшь, — ку́т; *հրմ*· — теки́; *անց*· — тёк, — текла́) 1· *արտահոսել, բղխել, դուրս հոսել*· река истекает *գետը բղխում է, դեսն սկիզբ է առնում*· 2. *քամվել*· истекать кровью *արյունաքամ լինել*· 3· *անցնել, լրանալ*· истёк срок *ժամկետն անցավ, ժամկետը լրացավ*:

истере́ть, истира́ть (изотру́, — рёшь, — ру́т; *հրմ*· изотри́; *անց*· истёр, — ёрла) *տրորել, տրորելով վոչնչացնել, տրորելով բթացնել*· истирать в порошок *փոշիացնել, փոշի դարձնել*:

истерза́ть 1· *ծվատել, պատառոտել, կտոր-կտոր անել, քրքրել*· 2· *ապտիկ տանջել, խոշտանգել*:

истерза́ться 1· *ծվատվել, պատառոտվել, քրքրվել*· 2· *խոշտանգվել, ապտիկ տանջվել*:

исте́рика *հիստերիկա, նյարդախտ*:

истери́чески *հիստերիկաբար, հիստերիկորեն, նյարդախտորեն*:

истери́ческий (— ая, — ое), **истери́чный** *հիստերիկական, հիստերիկային, հիստերիկ, նյարդախտային*:

истери́чка *հիստերիկայով բռնված կին, հիստերիկուհի, նյարդախտավորուհի*:

истери́я *հիստերիա, նյարդախտ*:

истери́чность ի· *հիստերիկ լինելը, նյարդախտայնություն*:

истёртый *տրորած, տրորված, տրորվելուց վոչնչացած, փոշիացած*· — ые формы *հանif*· *տրորված ձևվեր*:

истеса́ть (истешу́, — те́шешь, — те́шут; *հրմ*· — теши́), **истёсывать** *տաշել, տաշելով մաշել, տաշելով վերջացնել*:

исте́ц (— тца́) *հայցվոր, հայցատեր*· — встре́чный *հակահայցվոր*:

истече́ние *արտահոսում, բղխում, արտահոսելը, բղխելը*· — времени *ժամանակն անցնելը, ժամանակի լրանալը*· — кровью *արյունաքամություն, արյունաքամ լինելը*· — срока *ժամկետի լրացում, ժամկետի լրանալը*· по истечении срока *ժամկետը լրանալուց հետո*:

исте́чь *տես* **истека́ть.**

и́стина *ճշմարտություն, իսկություն*:

и́стинно *ճշմարտորեն, իսկորեն, ճըշմարիտ կերպով*:

и'стинный ճշմարիտ, ստուգ, իսկը, իսկական:
истира'ть տես **истере'ть.**
исти'ца հայցվորուհի, հայցատիքոջուհի:
истлева'ние 1· անթոց այրվելը, մըմլալը· 2· փտում, քայքայում, փտելը, քայքայվելը:
истлева'ть, истле'ть 1· անթոց այրվել, մըմլալ· 2· փտել, քայքայվել:
истле'ние տես **истлева'ние.**
Истм աշխգր· Իսթմոս:
истми'йские и'гры իսթմյան խաղեր (հին Հունաստանում):
и'стовый ճշմարիտ, իսկական:
исто'к ակունք, արտահոսում, հոսում, արտահոսելը, հոսելը:
истолкова'ние բացատրություն, մեկնաբանություն, բացատրում, մեկնաբանում, բացատրելը, մեկնաբանելը:
истолкова'тель ա· բացատրող, մեկնաբան, բացատրիչ, մեկնիչ:
истолкова'тельница բացատրուհի, մեկնաբանուհի:
истолкова'ть (— ку'ю, — ку'ешь, — ку'ют), **истолко'вывать** մեկնաբանել, բացատրել, մեկնել:
истоло'чь (— лку', — чёшь, — ку'т; հրմ. истолки'; անց· истоло'к, истолкла') մանր ծեծել, մանր ջարդել, մանրել, փշրել, սղկել· истолочь соль աղ սղկել· истолочь в порошок փոշի դարձնել:
исто'ма հոգնատանջություն, ուժասպառություն, խոնջություն:
истоми'ть (— млю', — ми'шь. — мя'т), **истомля'ть** ուժասպառ անել, հոգնատանջել, հոգնեցնել, խոնջացնել:
истоми'ться (— млю'сь, — ми'шься, — мя'тся), **истомля'ться** ուժասպառ լինել, ուժասպառվել, հոգնատանջ լինել, հոգնատանջվել, հոգնել· — от жажды ծարավից պապակվել· — от голода սովից տանջվել, սովատանջ լինել:
истопи'ть (— плю', — пишь, — пят) 1· վառել, տաքացնել· (печь, избу) վառարան վառել, խրճիթը տաքացնել· 2· հալել· — воск (металл) մոմ (մետաղ) հալել:
истопни'к վառարան վառող, վառիչ:
истопта'ть տես **иста'птывать.**
исторга'ть, исто'ргнуть խլել, կորզել· — слезы արտասուք խլել, լացացնել:
исторга'ться խլվել, կորզվել:
исторже'ние խլում, կորզում, ազատում, խլելը, կորզելը, ազատելը:
исто'рик պատմաբան, պատմագետ, պատմագիր:
историогра'ф պատմագիր:
историогра'фия պատմագրություն:
истори'чески պատմականորեն:
истори'ческий (— ая, — ое) պատմական:
исто'рия պատմություն· — древняя հնադարյան պատմություն — средних веко'в (средневековья) միջնադարի պատմություն· — новая նոր պատմություն· — гражданской войны քաղաքացիական պատերազմի պատմություն· — классовой борьбы դասակարգային կռվի պատմություն· это всё та же старая исто'рия այս դարձյալ նույն հին պատմությունն է:
исто'ченный 1· որված· 2· կերված· — червями ճիճուներից կերված:
источи'ть I, ита'чивать 1· որել, որել վերջացնել, ամբողջը որել· 2· ուտել (ճիճուի մասին):
источи'ть II, источа'ть 1· բղխեցնել, հոսեցնել, ցողել, շաղ տալ· 2· վատնել:
исто'чник 1· աղբյուր· 2· սկզբնապատճառ· — получения доходов յեկամուտներ ստանալու աղբյուր, հասույթներ ստանալու աղբյուր:
исто'шный: — крик աղեկտուր ճիչ, սարսուռ ազդող ճիչ, սարսռալի ճիչ:
истоща'ть, истощи'ть 1· ուժասպառ անել, հյուծել, մաշել, ծախսել· 2· տես **истоща'ться.** — запасы (капита'л) պաշարը (կապիտալը) սպառել· — здоровье առողջությունը քայքայել, առողջությունը մաշել· — почву դեաինը ուժասպառ անել· — терпение համբերությունը սպառել, համբերությունը հատացնել:
истоща'ться, истощи'ться ուժասպառ լինել, հյուծվել, մաշվել, ծախվել:
истоще'ние ուժասպառություն, ուժասպառում, սպառում, հյուծում, մաշում, սպառվելը, հատնելը, հյուծվելը, մաշվելը· — старческое ծերությունից հյուծվելը, ծերունա-

հան հյուծում. — почвы *գետնի ուժասպառություն, հողի ուժասպառում*:

истощённый *ուժասպառ, սպառված, հյուծված, մաշված*:

истра'тить (— чу, — тишь, — тят; hpm. — тра'ть) տես **тра'тить**. *Ծախսել, մսխել, ծախսելով սպառել, գործադրել*:

истра'титься (— чусь, — тишься, — тятся; hpm. — а'ться) *Ծախսվել, մսխվել, ծախսելով սպառվել, գործադրվել*:

истреби'тель ա. 1. *վոչնչացնող, բնաջնջող, կործանող*. 2. ռազմ. *կործանիչ* (նավ):

истреби'тельница *վոչնչացնող կին, բնաջնջուհի, կործանչուհի*:

истреби'тельный *վոչնչացնող, բնաջնջող, կործանիչ, կործանարար*:

истреби'ть (— блю', — би'шь, — бя't), **истребля'ть** *վոչնչացնել, բնաջնջել, կործանել, արմատախիլ անել*:

истреби'ться (— блю'сь, — би'шься, — бя'тся), **истребля'ться** *վոչնչանալ, բնաջնջվել, կործանվել, արմատախիլ լինել*:

истребле'ние *վոչնչացում, բնաջնջում, կործանում, վոչնչացնելը, արմատախիլ անելը, բնաջնջելը, կործանելը*. — неприятеля *թշնամու բնաջնջում, թշնամուն վոչնչացնելը*. — лесов *անտառների վոչնչացում*:

истре'бование *պահանջ, պահանջելը*:

истре'бовать (— бую, — буешь, — буют) տես **тре'бовать**.

истрепа'ть (— плю', — плешь, — плют; hpm. — пли') *մաշել, գըզգղել, քրքրել, քայքայել*. — платье *շորերը մաշել, շորերը գզգղել, շորերը ճղճղել*. — нервы *ջղերը քայքայել*:

истре'скаться *ճաքել, ճաքճքվել, ճեղքվել, ճեղքռտվել*:

истри'йский (— ая, — ое) *Իստրիական*:

И'стрия *Իստրիա*:

истука'н *կուռք, արձան, կռապան*. говорить истуканам *պատերի հետ խոսել, պատերին ասել*:

и'стый *ճշմարիտ, իսկական*:

исты'кать *ծակծկել, ծակոտել, ցցոտել, ցցահարել*:

истяза'ние *չարչարանք, տանջանք, խոշտանգում, չարչարելը, տանջելը, խոշտանգելը*:

истяза'тель ա. *չարչարող, տանջող, խոշտանգող, խոշտանգիչ*:

истяза'ть *չարչարել, տանջել, խոշտանգել*:

исха'живать *շրջել, մանդալ* (*չատ տեղ*):

исхлеста'ть (— лещу', — щешь, — щут; hpm. исхлещи') *չատ մըտրակել, մտրակել, մտրակով զաղդղել*:

исхлопота'ть (— почу', — по'чешь, — чут; hpm. — почи') տես **исходата'йствовать**.

исхо'д *յելք, վախճան, վերջ*. книга Исхода *Ելից գիրք*. деньги на исходе *փողը վերջանալու վրա յե*. в исходе декады *տասնօրյակի վերջում, տասնօրյակը վերջանալիս*:

исходата'йствование *միջնորդությամբ ձեռք բերել, միջնորդելով ստանալ*:

исходата'йствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *միջնորդել, միջնորդությամբ ձեռք բերել*:

исходи'ть (— жу', — дишь, — дят) 1. *յելնել, մեկնել, բղխել, ծագել*. 2. տես **исха'живать**. исходить кровью *արյունաքամ լինել*. — слезами *խիստ լալ, արտասուք թափել*:

исхо'дный *յելքի, վախճանի, վերջի*. — ая точка *յելակետ, մեկնակետ*:

исхуда'лый *նիհար, լղար, նիհարած, լղարած*:

исхуда'ть *նիհարել, լղարել*:

исхуда'вший (— ая, — ее) *նիհարած, լղարած*:

исцара'пать *ճանկռտել, ճանկռել*:

исцеле'ние *բուժում, բուժելը, դարմանում, դարմանելը, ապաքինում, ապաքինելը*:

исцели'мый *բուժելի, դարմանելի, ապաքինելի*:

исцели'тель ա. *բուժող, բուժիչ, դարմանիչ, ապաքինիչ, բժիշկ*:

исцели'тельница *բուժուհի, բժշկուհի*:

исцели'ть, исцеля'ть *բուժել, դարմանել, ապաքինել, բժշկել*:

исцели'ться, исцеля'ться *բուժվել, դարմանվել, ապաքինվել, բժշկվել*:

исцеля'ть տես **исцели'ть**.

исцеля́ться տես **исцели́ться.**
иска́дие *զավակ, ծնունդ, զարմ.* — ада *դժոխքի ծնունդ, սատանի զարմ:*
иска́хнуть *չորանալ, հյուծվել, քամվել, ծլուրվել, ճկերք ընկնել:*
исчеза́ние *չքացում, անհետացում, չքվելը, չքանալը, անհայտանալը, կորչելը:*
исчеза́ть, исче́знуть (հրմ. — зни; անց. — че́з, — че́зла) *չքանալ, չքվել, անհետանալ, կորչել:*
исчезнове́ние *չքացում, անհետացում, չքանալը, անհետանալը, չքվելը, կորչելը:*
исче́знуть տես **исчеза́ть.**
исчёркивать, исчёркать 1. *խզմզել, խաղխզել, ճզել, ճզմզել.* 2. *ընջել, ընջոտել:*
и́счерна *սևին տվող, սևավուն.* исчерна синий *սևավուն կապույտ, սևին կապույտ:*
исче́рпывать, исче́рпать *հանել (չեբեխով), չերեփել, քաղել, սպառել.* исчерпать запасы *պաշարները սպառել, պաշարները հատացնել.* — вопрос *հարցն սպառել.* исчерпывающие данные *սպառիչ տվյալներ:*
исчерти́ть (— рчу́, — ртишь, — ртят), **исче́ pчивать** 1. *գծել, գծագրել (ամբողջովին).* 2. *գծելով գործադրել, գծելով սպառել.* — бумагу *ամբողջ թուղթը գծել, ամբողջ թուղթը գծագրել.* — карандаш *գծելով մատիտը վերջացնել, գծելով մատիտը հատացնել:*
исчисле́ние *հաշվում, հաշիվ, հաշվարկում, հաշվելը.* — времени *ժամանակի հաշվում, ժամանակի հաշվարկում, ժամանակը հաշվելը.* — дифференциальное *դիֆֆերենցիալ հաշիվ, դիֆֆերենցիալ հաշվարկում.* — интегральное *ինտեգրալ հաշիվ, ինտեգրալ հաշվարկում:*
исчи́слить, исчисля́ть *հաշվել, հաշվարկել:*
исчи́слиться, исчисля́ться *հաշվարկվել, հաշվվել:*
исшали́ться *չարանալ, չար դառնալ, անկարգանալ:*
исша́рить, исша́ривать *վնտռելով տակնուվրա անել:*
исщепа́ть, исщепи́ть (— плю́, — пишь, — пят) *չերտ-չերտ կոտրել, չերտ-չերտ անել, չերտել, չերտատել:*
ита́к *հետևաբես, ուրեմն, այսպես ուրեմն:*
итали́йский (— ая, — ое) *իտալիկ, իտալյան:*
Ита́лия աշխգր. *Իտալիա:*
италья́нец (— нца) *իտալացի:*
италья́нка *իտալուհի:*
италья́нский (— ая, — ое) *իտալական, Իտալիայի:*
ито́г *ամփոփում, հանրագումար.* подводить ито́ги *հանրագումար տալ, ամփոփել.* в итоге *հանրագումարում, վերջին հաշվով, ընդամենը:*
итого́ *ընդամենը:*
и́трий հանք. *իտրիում, իտրիոն:*
итте́рбий քիմ. *իտտերբիում:*
итти́ (иду́, идёшь; անց. шёл, шла; հրմ. иди́) 1. *գալ, գնալ, ընթանալ.* 2. *սպրել, հարմար գալ, հարմար լինել.* 3. *գործադրվել, գործածվել.* 4. *խաղալ, խաղացվել.* 5. *դառնալ.* идёт! *լա՛վ, համաձայն եմ.* дело идёт хорошо (плохо) *գործը լավ է (վատ է) գնում.* пусть он идёт *թող նա գա, թող նա գնա.* итти вместе *համընթանալ, միասին գնալ.* итти вперёд *առաջ ընթանալ, առաջ գնալ, առաջանալ.* итти вдоль берега *ափով գնալ.* итти в красную армию *կարմիր բանակ գնալ, կարմիր բանակ մտնել.* — в красноармейцы *կարմիր բանակային դառնալ.* — вслед за кем-либо *որևէ մեկի հետևից գնալ.* — в чём-либо навстречу *ընդառաջել որևէ բանում.* — в разброд *ցիրուցան գնալ, դես ու դեն գնալ.* — гулять *զբոսնելու գնալ.* — к цели *նպատակին դիմել, դեպի նպատակն ընթանալ.* идёт как по маслу (*գործը*) *շատ լավ է գնում.* итти на дно *հատակը սուզվել.* — наравне с кем-либо *որևէ մեկի հետ հավասար ընթանալ.* — против кого-либо *որևէ մեկի դեմ գնալ.* — с большим трудом *մեծ դժվարությամբ գնալ.* — с червей *թզր. փոսիկից սկսել խաղը, փոսիկը խաղալ.* — ощупью *շոշափելով գնալ, ափլփորելով գնալ.* всё идёт по-мо́ему *ամեն բան ընթանում է ըստ իմ կարծածի, ամեն բան գնում է իմ ուզածի պես.* время идёт *ժամանակն անցնում է.* вторая неделя

идёт, как она уехала *երկրորդ չաբաթին է, ինչ նա մեկնել է*. месяц идёт на убыль *լուսինը նվազում է, լուսինը դեպի վերջն է գնում*. о чём идёт речь? *ինչի՞ մասին է խոսքը*. поташ идёт на мыло *կալիոնը գործադրվում է ոճառի համար*. шляпа идёт вам *գլխարկը ձեզ սազում է*. зарплата идёт ему с 1/X *աշխատավարձը նրան հասնում է 1/X-ից*. эта пьеса идёт 50 вечеров подряд *այս պիեսը 50 երեկո ներկայացվում է իրար յետևից*. эти цвета не идут друг к другу *այս գույները իրար չեն սազում, այս գույներն իրար չեն բռնում*:

Иу'да *Հուդա*:

иуде'й *հրեա*:

иуде'йский (— ая, — ое) *հրեական*:

иуде'йство *հրեություն*:

Ифиге'ния *Իֆիգենիա*. Ифиге'ния в Таври'де (Авлиде) *Իֆիգենիան Տավրիսում (Ավլիսում)*:

их (они *դերանվան հոդն. սեռական հոլովը*) *նրանց*. — комната *նրանց սենյակը*:

ихневмо'н *կենդ. հետահանուկ, փարաոնամուկ*:

ихтиоза'вр *կենդ. հսկա ձկնամողես, ձկնաթևել*:

ихтио'л *բուժ. քիմ. իխթիոլ, ձկնահյութ*:

ихтиоло'гия *ձկնաբանություն*:

иша'к *եշ, եշակ*:

и'шиас *բուժ. իշիաս, ճռացավ*:

ишь! *տե՛ս, հլա տե՛ս, հլա տեսնո՞ւմ ես*:

ище'йка *խուզարկություն, վոստիկանական շուն*:

ию'ль *ա. հուլիս*:

и'юльский (— ая, — ое) *հուլիսյան, հուլիսի*:

ию'нь *ա. հունիս*:

ию'ньский (— ая, — ое) *հունիսյան, հունիսի*:

К

К, к *կ, կ* 1. (*ուղղություն*) *դեպի, մոտ*. к востоку *դեպի արևելք*. к тебе *քեզ մոտ, դեպի քեզ*. ласковый ко всем *սիրալիր բոլորի հետ*. к двум часам *ժամը յերկուսի մոտերքը, ժամի յերկուսին մոտ*. лицом к производству *յերեսը դեպի արտադրություն*. 2. *համար*. к чему э'то? *ինչի՞ համար է այդ*. ни к селу, ни к городу *բոլորովին անտեղի յե, միանգամայն անհարմար է*:

- ка *կե՛հ, մի՛*. скажи - ка! *դե՛հ ասա, մի ա՛սա*. послушай - ка, дружище! *ապա մի լսի՛ր, բարեկա՛մ*. ну - ка, шевелись! *դե՛հ, մի չարժվի՛ր*:

каа'ба *կաաբա*:

каба'к *գինետուն, ողեսուն*:

кабала' 1. *ստրկացում, ծառայացրում, ստրկացնելը, ծառայացրելը*. 2. *ստրկացնող պայմանագիր, ստրկական պայմանագիր*. попасть в кабалу *ստրկանալ, ծառայացրվել, ստրկացման յենթարկվել*:

ка'бала տես **ка'ббала**.

кабаль'ный *ստրկացնող, ստրկացուցիչ, ստրկացման, ծառայագրական*. — договор *ստրկացնող պայմանագիր, ծառայագրական պայմանագիր*. — ая сделка *ստրկացնող գործարք, ծառայագրական գործարք*:

каба'н *վայրի խոզ, վարազ*:

каба'ний (— ья, — ье) *վայրի խոզի, վարազի, վարազային*:

каба'нина *վայրի խոզի միս, վարազի միս*:

кабарга' *կենդ. մշկայծյամ, մշկապորտ այծյամ*:

кабаре' *կաբարե*:

каба'тчик *գինեվաճառ, ողեվաճառ, գինեպան, ողեպան*:

каба'тчица *գինեվաճառուհի, ողեվաճառուհի, գինեպանուհի, ողեպանուհի*:

каба'цкий (— ая, — ое) *գինետան, ողետան*. — политикан *գինետան պոլիտիկան*:

кабачо'к (— чка) 1. *փոքրիկ գինետուն, գինետնակ, փոքրիկ ողետուն, ողետնակ*. 2. *բուս. դդմիկ*:

ка'ббала, каб(б)али'стика *կաբալիստիկա, դաղտնագիտություն*:

каб(б)алисти'чески *կաբալիստորեն, դաղտնագիտորեն*:

каб(б)алисти'ческий (— ая, — ое) *կաբալիստական, դաղտնագիտական*:

ка'бель *ա. մալուխ, կաբել*. депеша

по подводному кабелю *ստորջրյա մալուխով հեռագիր, ընդջրյա կաբելի հեռագիր*· соединение по кабелю *միացում մալուխով, կաբելով միացում, մալուխով միացնելը, կաբելով միացնելը*· опускание кабеля *մալուխի իջեցում, կաբելի իջեցում, կաբելն իջեցնելը, մալուխն իջեցնելը*· провод кабеля *մալուխի հաղորդալար, կաբելի հաղորդալար*· телеграфировать по подводному кабелю *հեռագրել ստորջրյա մալուխով, ստորջրյա կաբելով հեռագրել*:

ка'бельный *կաբելի, մալուխի, կաբելային, մալուխային*· кабельный завод *կաբելի գործարան, մալուխագործարան*· — ая лебёдка *մալուխահարթակ*:

ка'бельтов *չափագարան (մոտ 200 մետր), չափաթոկ*:

каби'на *խցիկ, խցյակ*:

кабине'т *կաբինետ (աշխատանքի սենյակ), առանձնասենյակ, աշխատասենյակ*· — министров *մինիստրների կաբինետ*· — перлюстрации писем *նամակների գաղտնի ընթերցման սենյակ*· — физический *ֆիզիկական*· вопрос о доверии кабинету *կաբինետի վստահության հարց*:

кабине'тный, кабине'тский (— ая, — ое) *կաբինետային, կաբինետի*:

каби'нка *փոքր խցիկ, խցիկիկ*:

каблогра'мма *մալուխագիր, կաբելագիր*:

каблу'к *կրունկ*:

каблучо'к (— чка') *կրնկիկ*:

кабота'ж *ծովեզրյա նավագնացություն, յեզրանավում, առափնյա նավարկություն*:

кабота'жный *ծովեզրյա նավագնացության, յեզրանավման, առափնյա նավարկման*· — ое плавание տես **кабота'ж.** — ое судно *յեզրագնաց նավ, յեզրանավ*:

кабриоле'т *կաբրիոլետ (թեթև միաձի կառք)*:

ка'бы *յեթե, թե վոր, յեթե վոր*:

кавале'р 1· *կավալերը, ասպետ*· 2· *չքանչան ունեցող*· 3· *կավալերը (պարերում), պարասպետ*:

кавалерга'рд *կավալերգարդ, հեծելապահնորդ*:

кавалери'йский (— ая, — ое) *հեծելազորի, հեծյալ, հեծելական*· — ая школа *հեծելազորի դպրոց, հեծելական դպրոց, հեծելազորդ*:

кавалери'ст *հեծելակ, հեծյալ*:

кавале'рия *հեծելազոր*:

кавале'рский (— ая, — ое) *կավալերական, ասպետային*:

кавале'рство *կավալերություն, ասպետություն*:

кавалька'да *կավալկադա, հեծելախումբ, հեծելաշար, հեծելերթ, ձիավորների յերթ*:

каварда'к 1· *խառնաղութ, չիմոթ*· 2· *խառնաչիմություն, խառնաղութություն*:

каве'нт *յերաշխավոր վճռորություն*:

ка'верза *բանսարկություն, խարդավանք, խառնակչություն*:

ка'верзник *բանսարկու, խարդավանիչ, խառնակիչ*:

ка'верзница *բանսարկուհի, խարդավանուհի, խառնակչուհի*:

ка'верзничать *բանսարկել, խարդավանել, խառնակել*:

ка'верзно *բանսարկորեն, խարդավանորեն, խառնակչաբար*:

ка'верзный *բանսարկու, բանսարկային, խարդավանական, խառնակչական*:

каве'рна *անձավ, այր, քարայր, քարանձավ*:

Кавка'з աշխգր· *Կովկաս*:

кавка'зец (— зца) *կովկասցի*:

кавка'зка *կովկասուհի*:

кавка'зский (— ая, — ое) *կովկասյան, Կովկասի*:

кавшко'ла տես **кавалери'йская шко'ла.**

кавы'чка 1· *չակերտ*· 2· պտկր· *արդելք, խոչընդոտ*:

кага'л 1· *կահալ (հրեաների համայնական ժողով)*· 2· *աղմկալից ժողով, ժխորանոց*:

ка'гане'ц (— нца) *թասաճրագ, ձիթաճրագ*:

када'нс 1· *կադանս (չարժման համաչափություն պարելիս)*· 2· *յերժշտ· չափ*:

када'стр *կադաստր, հիմնամատյան*· — земельный *հողային հիմնամատյան*· — налоговой *հարկային հիմնամատյան*:

када'стровый *կադաստրային*:

каде'т 1· *կադետ (ռազմական միջնակարգ դպրոցի սան)*· 2· ка-де (кон-

ституц. - демократ) *սահմանադիր-ռամկավար*:
каде'тский (— ая, — ое) *կադետական*. — корпус *կադետական դըպրոց*:
кади'ло, кади'льница *բուրվառ*:
кади'ть (— ажу', — ади'шь, — дя'т) *խնկարկել* (նաև պոկր.) *խունկ ծխել*:
ка'дка *կիսատակառ, տակառիկ* (*ըստ*):
ка'дмий *քիմ.* *կադմիում, կադմիոն*:
ка'дочка *փոքրիկ կիսատակառ, կիսատակառիկ*:
ка'др *կադր, բնակազմ.* подготовка кадров *կադրերի պատրաստում, կադրեր պատրաստելը.* борьба за кадры *պայքար կադրերի համար*:
кадри'ль *ի.* *կադրիլ* (*պար*).
ка'дро'вый *կադրային, բնակազմային, բուն.* — офицер *կադրային սպա.* — ая армия *բուն բանակ, բնակազմային բանակ*:
каду'шка տես **ка'дочка.**
кады'к *կմախ.* *ադամախնձոր*:
каёмка *նեղ յեզրազարդ, յեզերածք* (*դգեստի*), *նեղ շրջազրվագ*:
каёмный *նեղ յեզրազարդի, յեզերածքի, նեղ շրջազրվագի*:
каёмочка տես **каёмка.**
каёмочный տես **каёмный.**
кажде'ние *խնկարկում* (նաև պոկր.) *խունկ ծխելը, խնկարկելը*:
каждодне'вный *յուրաքանչյուր որվա, առորյա, ամենօրյա*:
ка'ждый *յուրաքանչյուր, ամեն մի, ամեն մեկը, ամեն վոք.* по 5 рублей с каждого *5-ական ռուբլի յուրաքանչյուրից, ամեն մեկից հինգ ռուբլի*:
ка'жется տես **каза'ться.**
кажи'сь տես **каза'ться.**
каза'к *կազակ*:
казаки'н *կազակին* (*դգեստ*):
каза'рма *զորանոց*:
каза'рменный *զորանոցային, զորանոցի*:
каза'ть (кажу', — жешь, — жут; *հրմ.* кажи') *ցույց տալ, նշանց տալ*:
каза'ться (кажу'сь, — жешься, — жутся; *հրմ.* кажи'сь) 1. *յերեվալ.* казаться моложе своих лет *իր տարիքից փոքր յերևալ.* солнышко стало казаться из-за гор *արևը սարերի հետևից սկսեց յերեվալ.* 2. *յերևալ, թվալ.* мне кажется, вы ошиблись *ինձ թվում է, դուք սխալվել եք.* воздух кажется холодным *ողը սառն է թվում.* кажется, будет дождь *կարծես անձրև է գալու.* кажи'сь *թվում է, կարծես*:
ка'жущийся (— щаяся, — щееся) *թվացող, յերևացող*:
каза'лось - бы ... *թվում է թե...* *թվում եր թե...*:
каза'цкий (— ая, — ое) *կազակային, կազակի*:
каза'чество 1. *կազակություն.* 2. *կազակ դրբք*:
каза'чий (— ья, — ье) *կազակային, կազակասպատական, կազակների*:
каза'чка *կազակուհի*:
казачо'к (— чка') 1. *դեռահաս կազակ, կազակիկ.* 2. *ծառա, սպասավոր.* 3. *կազակապար*:
казема'т *կազեմատ, ստորմիք*:
казематти'рованное помеще'ние *ռազմ. ստորմած դեռեզարան.* — ые постройки *ռազմ. ստորմած շենքեր*:
казема'тный *կազեմատային, ստորմիքային*:
казёнка (казённая ви'нная ла'вка) *պետական ողեկրպակ*:
казенноко'штный *պետախնամ* (*պետությունից ապրուստ ստացող*). — учени'к *պետախնամ աշակերտ*:
казённый *պետական.* — бухгалтерия տես **камера'льная бухгалте'рия.** — ая водка *պետական ողի.* — ая продажа вина *պետական ողեվաճառք.* — ое имущество *պետական գույք*:
казёнщина 1. *դանձապետական գույք.* 2. *խիստ մերբինակ կարգ, պաշտոնական ձևամոլություն*:
казино' *կազինո* (*ժողովարան, կաֆե, ակոմբ, խաղատուն*):
кази'стый *գեղատեսիլ, տեսքով*:
казна' *դանձ, դանձարան.* — государственная *պետական դանձարան*:
казначе'й *դանձապետ, դանձապահ*:
казначе'йский (— ая, — ое) 1. *դանձապահի.* 2. *դանձատան.* — билеты *դանձատան տոմսեր*:
казначе'йство *դանձատուն, դանձարան*:
казначе'йша *դանձապահի կին*:
казначе'я *կուսանոցի տնտեսուհի, կուսանոցի դանձապահուհի*:

казни'ть *մահով պատժել, պատժել, մահապատիժ տալ, մահապատժել:*
казни'ться *մահապատժի ենթարկվել, պատժվել, իրեն պատժել, ապաշխարել:*
казнокра'д *պետական դանձը (դույքը) հափշտակող, դանձադող:*
казнокра'дство *պետական դանձի (դույքի) հափշտակություն, դանձադողություն:*
казнохрани'лище *դանձարան, դանձանոց:*
казнь *թ. պատիժ, մահապատիժ. — египетская եգիպտական պատիժ, տանջալից պատիժ. — смертная մահապատիժ, մահվան պատիժ:*
казуи'ст *կազուիստ, դիպվածաբան:*
казуи'стика *կազուիստիկա, դիպվածաբանություն:*
казуисти'чески *կազուիստորեն, դիպվածաբանորեն:*
казуисти'ческий *(— ая, — ое) կազուիստական, դիպվածաբանական:*
ка'зус *դեպք, դիպված, պատահար:*
ка'зусный *դիպվածային, դեպքի, պատահարի, արտասովոր:*
кайма' *տես* **каёмка.**
кайма'к *սեր (կաթի), qայմախ:*
кайма'н *կենդ. կայման (ամերիկյան կոկորդիլոս):*
Ка'ин *Կայեն.* Ка'инова печать *Կայենի դրոշմ:*
как *ինչպես, որպես, ինչ կերպ.* как жарко! *ինչպե՞ս շոգ է.* как вы поживаете? *ինչպե՞ս եք ապրում, ո՞նց եք.* свиреп, как тигр *վայրագ որպես վագր, վագրի նման կատաղի.* уже' 2 месяца как я верну'лся *2 ամիս է արդեն, որ ես վերադարձել եմ.* кулачество как класс *կուլակությունն իբրև դասակարգ.* ни что иное как ... *ոչ այլ ինչ, եթե ոչ..., ուրիշ ոչինչ, բայց եթե...* как-бу'дто *իբր թե, կարծես թե, որպես թե.* как будто спит *կարծես թե քնած է.* как-будто вы не знаете *իբր թե դուք չգիտեք, կարծես թե չգիտեք, որպես թե չեք լսմանում.* как-будто он намерен согласи'ться *կարծես թե նա մտադիր է համաձայնվելու.* как бы... *ինչպես...* он думал, как бы это сделать *նա մտածում էր, թե ինչպես այդ անի.* как бы не..., как бы не так! *ինչպե՛ս չէ, ո՛նց չէ, չե՛ մի.* было опасение, как бы провианта не оказалось мало *վախ կար, թե պաշարը կարող է քիչ լինել. վերկյուղ կար, որ պաշարը կարող է պակասել.* как бы не опоздать *չլինի՛ թե ուշանանք, հանկարծ չուշանա՛նք.* как бы ни..., как бы он ни был хорош *որքան էլ նա լավ լինի, ինչքան էլ նա լավ լիներ.* как вдруг *հանկարծ, յերբ հանկարծ, որ հանկարծ.* как если бы *ինչպես յեթե, ինչպես որ.* как есть *ինչպես որ կա.* между тем как... *այն ինչ..., մինչդեռ...* как же *ինչպե՛ս չէ, իհա՛րկե.* (հեգն.) *ինչպես չէ.* как можно! *ինչպե՛ս կարելի յե.* как можно лучше *ինչքան կարելի յե լավ, որքան կարելի յե լավ.* как можно больше *որքան կարելի յե շատ.* как например *ինչպես, որինակ.* другие страны, как например, Швеция, Норвегия... *մյուս յերկրները, ինչպես, որինակ, Շվեդիան, Նորվեգիան...* как не *յեթե ոչ, բայց յեթե...* что ему оставалось делать, как не сознаться *ինչ եր մնում նրան անել, յեթե ոչ խոստովանվել.* как ни *որքան էլ, ինչքան էլ, որչափ էլ.* как она ни умна... *որքան էլ նա խելացի յե, ինչքան էլ նա խելոք է...* как-нибудь *մի կերպ, որևէ կերպ.* я к вам как-нибудь зайду *յես ձեզ մոտ մի կերպ կանցնեմ.* сделай это как-нибудь *արա այդ որևէ կերպ, որևէ ձևով այդ արա.* как раз 1. *հենց, ճիշտ.* 2. (հեգնորեն) *ինչպե՛ս չէ. հենց եղ է, որ կա.* как раз в середине *հենց մեջտեղում, ճիշտ մեջտեղում.* как сказать? *ինչպե՞ս ասենք.* как скоро *տես* **как то'лько.** как так? *ինչպե՞ս թե, ո՞նց թե.* как..., так и... *ինչպես..., նույնպես և...* он знает как немецкий, так и французский *նա գիտե ինչպես գերմաներեն, նույնպես և ֆրանսերեն.* как таковой *ինչպես այդպիսին, որպես այդպիսին.* как-то *ինչպես որինակ, ինչ-որ.* мы знаем металлы, как-то: золото, серебро *մենք գիտենք մետաղներ, ինչպես, որինակ՝ ոսկին, արծաթը.* как-то раз *ինչ-որ մի անգամ. պատահեց, որ մի անգամ. յեղավ, որ մի անգամ.* как

то'лько հենց որ. как только зазвонили հենց որ զանգահարեցին:
какаду' կեն. կակադու (թութակ):
кака'о կակաո:
кака'овый կակաոյի:
како'в 1. каков он? նա ինչպիսի՞ մարդ է. какова она'? նա ինչպիսի՞ կին է. 2. каково было моё удивление! որքա՜ն յեղավ իմ զարմանքը, յես որքա՜ն զարմացա. каков..., таков ինչպես... այնպես. каков брат, такова и сестра' ինչպես յեղբայրն է, այնպես էլ քույրն է. յեղբոր նման էլ քույրն է:
како'й?: какой толк от этого? ի՞նչ օգուտ դրանից, ի՞նչ դուրս կգա դրանից. в какую сторону мы пойдём? մենք ո՞ր կողմը կգնանք. каким образом? ինչպե՞ս, ի՞նչ ձևով, ի՞նչ կերպ. какая наглость! ինչպիսի՜ հանդգնություն, ի՜նչ լկտիություն. какое счастье! ինչպիսի՜ յերջանկություն, ի՜նչ բախտավորություն. произведите какие вам угодно изменения... ինչ փոփոխություններ ուզում եք արեք. каки'м в колыбе'льку, таки'м и в моги'лку կաթի հետ մտածը հոգու հետ դուրս կգա. каки'е бы ни... ինչպիսի էլ որ, ինչ էլ որ. какие бы результаты ни были... ինչպիսի հետևանքներ էլ լինեն, ինչ հետևանքներ էլ որ լինեն. каки'е-нибу'дь որևէ. есть ли какие-нибудь данные? որևէ տվյալ կա՞. в каких-нибудь 20 милях отсю'да այստեղից, յեղած-չեղած, 20 մղոն հեռու. како'й-то ինչ-որ. какой-то человек пришёл ко мне մի ինչ-որ մարդ յեկավ ինձ մոտ:
какофони'ческий (— ая, — ое) վատահնչյուն, աններդաշնակ, դժվարալուր:
какофо'ния վատահնչյունություն, աններդաշնակություն, դժվարալուր լինելը:
как-то, как раз տես **как**.
ка'ктус բուս. կակտուս:
кап կղկղանք, ծեռ, քակոր, թրիք, կեղտոտություն:
калабри'ец (— и'йца) կալաբրացի:
калабри'йка կալաբրուհի:
калабри'йский (— ая, — ое) կալաբրիական:
Кала'брия աշխր. Կալաբրիա:
капамбу'р կալամբուր, (սրամիտ) բառախաղ:
капамбури'ст բառախաղորդ, կալամբուրիստ:
капамбу'рить բառախաղով սրախոսություններ անել, բառախաղել:
капаме'нка կալամենկա (վուշե գործվածք):
капамя'нка կալմանկ (բրդե գործվածք):
капамя'нковый կալմանկային:
капа'ндр կալանդր, փայլարդիչ (մեքենա):
каланча' դիտանոց:
кала'ч կալաչ (սպիտակ կլոր հաց). тёртый кала'ч պտկր. խորամանկ մարդ:
Кале' աշխր. Կալե. Па-де Кале' աշխր. Պադեկալե:
калейдоско'п կալեյդոսկոպ, գեղադիտակ:
калейдоскопи'ческий (— ая, — ое) կալեյդոսկոպի, գեղադիտակային:
кале'ка բնդ. հաշմանդամ:
календа'рный օրացույցի, օրացուցային. — план օրացուցային պլան:
календа'рь ա. օրացույց:
кале'нды ի. կալենդներ, ամսագլուխներ, ամսամուտներ (հռոմեում):
кале'ние շիկացում, ջրմխում, ջրդեղում, շիկացնելը, ջրմխելը, ջրդեղելը:
калёный շիկացած, ջրմխած, ջրդեղած:
кале'чить խեղել, հաշմանդամ դարձնել, հաշմել:
ка'ли քիմ. կալի. — едкий ուտիչ կալի:
капи'берный կալիբրի, տրամաչափական. — ая дощечка չափի տախտակ:
кали'бр կալիբր, տրամաչափ. — с остриями այսրավոր կալիբր, այսրաչափ. — цилиндрический գլանաձև կալիբր, գլանակալիբր:
калиброва'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) տրամաչափել:
калиброме'р կալիբրաչափ, տրամաչափոց:
ка'лий քիմ. կալիում, կալիոն:
кали'льный շիկացման, ջրմխման, տաքացնելի, ջրդեղման. — ая нить շիկաթել. — ая печь շիկավառարան. — свет շիկալույս. — ая сетка շիկացանց:
кали'льня շիկանոց, շիկարան:
кали'на բուս. փռնչնի, փռունչ:

кали'тка դռնակ։
кали'точка փոքր դռնակ, դռնակիկ։
кали'ть չիկացնել, ջրմխել, ջրդեղել։
кали'ф խալիֆա, ամիրապետ։
калифа'т խալիֆայություն, ամիրապետություն։
Калифо'рния աշխգր. Կալիֆորնիա։
каллигра'ф գեղագիր, վալեյագիր։
каллиграфи'ческий (— ая, — ое) գեղագրական, վալեյագրական։
каллиграфи'чески գեղագրորեն, վալեյագրորեն. писать — գեղեցիկ գրել, վալեյագրել, գեղագրել։
каллигра'фия գեղագրություն, վալեյագրություն։
калмы'к կալմիկ, ղալմուխ։
калмы'чка կալմիկուհի, ղալմուխուհի։
калмы'цкий (— ая, — ое) կալմիկական, ղալմուխական։
ка'ломе'ль ա. անդիաքլոր, քաղցրանդիկ։
калориме'тр կալորիաչափ (ջերմության քանակը չափող գործիք)։
кало'рий կալորիֆեր, ջերմաբեր (վառարան)։
кало'рия կալորիա, ջերմամիավոր, ջերմության միավոր։
калори'ческий (— ая, — ое) կալորիական։
кало'ша կրկնակոշիկ. сесть в калошу անհաջողություն կրել, խրվել, տըլվել։
калы'м ղալիմ, գլխադին։
кальвини'зм կալվինիզմ, կալվինականություն։
кальвини'ст կալվինիստ, կալվինական։
кальвини'стка կալվինիստուհի, կալվինականուհի։
кальвини'стский (— ая, — ое) կալվինիստական։
ка'лька պատճենահան (թուղթ), կալկ։
кальки'ровать (— рую, — руешь, — руют) պատճենահանել։
калькули'ровать (— рую, — руешь, — руют) գնահատել, հաշվել, գնարկել, կալկուլյացիայի ենթարկել (միավորի ինքնարժեքը վորոշել)։
калькуля'тор գնահատիչ, հաշվիչ, գնարկու, կալկուլյատոր։
калькуляцио'нный կալկուլյացիոն, գնահատական, գնարկային. — ая книга կալկուլյացիայի մատյան, գնարկամատյան. — ый счёт կալկուլյացիական հաշիվ. գնարկահաշիվ։
калькуля'ция գնահատում, գնարկություն, կալկուլյացիա (միավորի ինքնարժեքի վորոշում)։
кальсо'ны հ. վարտիք, վոտաշոր։
ка'льций կալցիում, կրածին։
кальцина'ция կալցինացում, կրածնացում։
калья'н ղալիան, նարգիլե, գլգլակ։
каля'кать ղրուցել, ղրուցաբանել։
камари'лья կամարիլա (ազդեցիկ խմբակ արքունիքում)։
ка'мбала' կենդ. տափեսիկաձուկ։
камво'льный սանրաբրդային, բրդե։
каме'дь հ. խեժ, կոճ (ծառերի)։
камелёк (— лька') բուխարիկ։
каме'лия բոտ. կամելիա։
камене'ть քարանալ, քար դառնալ, քար կտրել։
камени'стый քարոտ, քարքարոտ։
каменноуго'льный քարածխային, քարածխի. — бассейн քարածխի ավազան. — ая кошь քարածխի հանք, քարածխահանք։
ка'менный քարե, քարի. — век քարե դար, քարադար. — ая кладка հատ քարի վորմածք. — ая плита քարե սալ, սալաքար. — ое сердце քար սիրտ, քարեսիրտ. — ая соль քարե աղ. — уголь քարածուխ. — ое сооруже'ние քարե կառուցում։
каменобо'ец (— о'йца) քար ջարդող, քարաջարդ։
каменоло'мня քարահանք, քարհանք։
каменоло'мщик քարհատ։
каменотёс քարտաշ։
ка'менщик վորմնադիր։
ка'мень (— мня հոգն. каме'ньй. — ьев; նաև ка'мни, — не'й) քար. — адский ժոխքար. — в мочевом пузыре միզապարկի քար, միզափամփուշտի քար. — преткновения դայթակղության քար. — драгоценный թանգագին (անգին) քար. — краеугольный անկյունաքար, անկյունադիր. — подводный ստորջրյա քար. — тёсаный տաշքար, տաշած քար. — точи'льный հեսնոքար. не оставить камня на камне քարը քարի վրա չթողնել. лежать камнем на сердце սրտի վրա քարի պես ծանրանալ. бросать камни в чужой огоро'д ուրիշի կոռ-

բը քար դնել, մեկի հասցեին ակնարկ անել· побивать камнями *քարկոծել*· как камень в воду *անհետ կորած, վոտով-գլխով կորած*· нашла коса на камень տես **коса.**

ка'мера 1· *սենյակ, խուց, ատյան*· 2· *ռազմ*· *լցարան*· — арестантская *կալանավորների սենյակ*· — дезинфекционная *ախտահան սենյակ*· — примирительная *հաշտարար ատյան*· — сжатия տեխն· *ռդգի*· *ճնշման խուց*· — для уничтожения паразитов *մակաբույծների վոչնչացման սենյակ*· — сгорания *ռդգի*· *այրման խուց*· — (колёсные шины) *անվադրսա, դրսի, դրդ*· камер-обскура *խավար սենյակ, մթնասենյակ*· — по жилищным делам *բնակարանային գործերի ատյան*:

камера'льный *սենյակի, խուցի, ատյանի, կամերալ*· — бухгалтерия *կամերալ հաշվապահություն, կամերալ տոմարակալություն*:

камера'льные нау'ки *կամերալ գիտություններ (պետության և տնտեսության վերաբերող գիտություններ)*:

камерге'р *սենեկապետ (պալատական տիտղոս)*:

камерди'нер *կամերդիներ, սպասավոր, սենեկապան*:

камери'стка *սենյակի սպասավորուհի, սենեկասպասուհի*:

ка'мерный *սենեկային, սենյակի, կամերային*:

камерто'н *կամերտոն, ձայնոց*:

ка'мер-фре'йлина *կամերֆրեյլին, պալատական որիորդ*:

ка'мер-ю'нкер *կամեր-յունկեր (պալատական տիտղոս)*:

ка'мешек (— шка) *քարիկ*:

каме'й, каме'я *կամեյն (փորագրած գունագար)*:

камзо'л *կամզոլ (կարճ վերնազգեստ)*:

камила'вка *կամիլավկա (քահանայի կամ վարդապետի գլխարկ)*:

ками'н *բուխարի, կրակարան*:

ками'нный *բուխարու, կրակարանի*:

камка' *կամկա (չինական մետաքսե հյուսվածք)*:

кампо'т *կամլոտ (բրդե գործվածք)*:

камо'рка 1· *սենեկիկ, խցիկ*· 2· *մառան, քիլար*:

кампа'ния *կամպանիա, արշավ, պայքար*· — посевная *սերմանման կամպանիա*· — выборная *ընտրական պայքար*· — ударная *հարվածային կամպանիա*· — антисоветская *հակախորհրդային կամպանիա, հակախորհրդային պայքար*:

камса' կենդ· *անձրուկ (խամսե)*:

камфара', камфора' *քաֆրի, քաֆուր*:

камфа'рный *քաֆուրի, քաֆուրե*· — ое ма'сло *քաֆրաձեթ*:

камфо'рка տես **канфо'рка.**

камчада'л *կամչադալ (ժողովուրդ)*:

Камча'тка աշխգր· *Կամչատկա*:

камча'тка 1· *կամչատկա (գործվածք)*· 2· (*դալրոցական*) *ծայրի նատարան*:

камча'тский (— ая, — ое) *կամչատկայի*· — бобёр կենդ· *կամչատկյան կուղբ*:

камы'ш *եղեգ*· заросший камышом *եղեգնով ծածկված, եղեգնապատ*:

камы'шевый *եղեգնի, եղեգնյա*:

кана'ва *առու, խրամանդ*:

кана'вка *խրամանդիկ, առվիկ*:

кана'л 1· *ջրանցք, առու*· 2· *անցք, խուղակ*· 3· *ռազմ*· *փողանցք*· — мочеиспускательный *միզանցք*· прорытие канала *անցքի փորում, ջրանցքի փորում, անցք փորելը, ջրանցք փորելը*:

канализа'ция *կանալիզացիա, կոյուղի, աղատուղի*:

канализацио'нный *կանալիզացիայկան, կոյուղային, աղատուղային, կոյուղու, աղատուղու*:

канализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *կանալիզացիա անցկացնել, կոյուղի անցկացնել, կոյուղել*:

кана'льский (— ая, — ое) *անպիտան, ստոր*:

кана'льство *անպիտանություն, ստորություն*:

кана'лья հայհոյ· *անպիտան, ստոր, սրիկա*:

ка'напе' *բազմոց, թիկնոթոց*:

канаре'ечный *դեղձանիկի, դեղձանիկային*:

канаре'йка *դեղձանիկ*:

Кана'рские острова' *Կանարյան կղզիներ*:

кана'т *ճոպան, թոկ*· — швартовый *ռդգի*· *ծով*· *նավը կապող ճոպան, նավակապ պարան*· помещение для канатов *ճոպանների զետեղարան, ճոպանատարան*· — подъёмника *վերամբարձի ճոպան*· оцеплять кана-

том ճոպանով կապել, ճոպանով փաթաթել:

кана́тный ճոպանի, ճոպանե, թոկի, թոկային· — плясун լարախաղաց:

кана́тчик ճոպանագործ, ճոպանավաճառ:

кана́ус կանաուս, ղանավուղ (դործվածք):

кана́усовый կանաուսե, ղանավուղի:

кана́ф բուս· կանեփ, կանաֆ:

канва́ հինք:

кандалы́ ա· չղթաներ, կապանքներ, կալանդ· — ножные վոտքի չղթաներ, վոտնակալանդ· — ручные ձեռքի չղթաներ, ձեռնակալանդ· заковать в кандалы չղթայել, կալանդել:

канделя́бр ձեռքի ջահ, ձեռնաջահ, աչտանակ:

кандида́т թեկնածու, փոխանդամ· быть кандидатом թեկնածու լինել, փոխանդամ լինել:

кандида́тка թեկնածուհի, փոխանդամուհի:

кандидату́ра թեկնածություն:

кани́кула աստղ· շնաստղ, շնիկ աստղ, Սիրիուս:

кани́кулы հ· արձակուրդ· летние каникулы ամառվա արձակուրդ:

каникуля́рный արձակուրդի, արձակուրդային:

канате́ль հ· 1· կանիտել, կլապիտոն (վոսկե կամ արծաթե վոլորած թել)· 2· ավելորդ ձևականություն· тянуть канитель, канителить ձըգձգել, դանդաղել:

канифа́с կանիֆաս (վուշե հյուսվածք):

канифо́лить կոլոփոնել, բևեկնախեժել:

канифо́ль հ· կոլոփոն, բևեկնախեժ:

канка́н կանկան (պար):

каннели́ровать (— рую, — руешь, — руют) մատնեքել:

кан(н)елю́ра մատնեք:

каннива́л մարդակեր:

каннибали́зм մարդակերություն· պոկր· վայրագություն, դաղանություն:

каннива́льский (— ая, — ое) մարդակերական· պոկր· վայրագ, դաղանական:

кано́н 1· կանոն· 2· յեկեղեցական յերգ:

канона́да հրետակոծություն, թընդանոթաձգություն:

каноне́рка հրետաձիգ նավակ, հրետանավակ:

канониза́ция սրբացում, սուրբ հայտարարելը:

канонизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) սրբացնել, սուրբ հայտարարել:

кано́ник կանոնիկոս (կաթոլիկների մայր տաճարի քահանա):

канони́сса կանոնիկոսուհի (կաթոլիկների մայր տաճարից հատուկ ունեցող կին):

канони́р հրետաձիգ, թնդանոթաձիգ:

канони́ческий (— ая, — ое) կանոնական· — ое право կանոնական իրավունք:

кант I յեզրակ, յեզրաքուղ:

кант II, ка́нта դովերգ, որհներգություն:

Кант Կանտ:

канта́та կանտատա (յեկեղեցական յերգ, դովաբանական յերգ):

кантиа́нец (— нца) կանտական:

кантиа́нство կանտականություն (Կանտի ուսմունք):

кантова́ть (— у́ю, — у́ешь, — у́ют) յեզրակել, յեզրաքուղ դնել:

канто́н կանտոն, շրջան, գավառ:

кантони́ст կանտոնիստ (զինվորի զինակոչային վորդի):

кантони́стский (— ая, — ое) կանտոնիստական, կանտոնիստի:

Канто́н աշխգր· Կանտոն:

ка́нтор յերգիչ, նախերգակ, յերգեցողության ուսուցիչ:

кану́н որամուտ, նախորյակ, նախօրե· — нового года նոր տարվա որամուտը, նոր տարվա նախորյակ· накануне նախորյակին, որամուտին:

кану́ра́ տես **кону́ра́**.

ка́нуть անհայտանալ, չքանալ, սրկվել:

канфо́рка կանֆորկա· 1· կրականոց· 2· ինքնայեռի ղլխանոց:

канцеляри́ст դիվանի պաշտոնյա, դրագիր:

канцеля́рия դրասենյակ, դիվանատուն· — походная շարժական դրասենյակ, յերթական դիվանատուն:

канцеля́рский (— ая, — ое) դրասենեկային, դիվանատան· — сбор դի-

վանատուրք· канцелярским путём *դրասենեկային ճանապարհով*:

ка'нцлер 1· *կանցլեր, վարչապետ*· 2· *կանցլեր (քաղաքացիական բարձրագ*· *աստիճան)*· имперский канцлер *պետական կանցլեր (Գերմանիայում)*:

канюч'ить տես **кля'нчить.**

каньо'н *կանյոն, կիրճ, ձոր, ձորակ*:

каоли'н հաւնf· *կաոլին, ճենակավ*:

ка'пание *կաթում, կաթելը, կաթոց*:

ка'пать (ка'паю նաև ка'плю, — плешь) *կաթել*· у него капает из носу *նրա քթից կաթում է, նրա քթից ծլում է*:

капе'лла 1· *փոքրիկ աղոթարան*· 2· *յերգչախումբ, յերաժշտախումբ*:

капелла'н *կապելլան, տնային յեկեղեցու քահանա, տիրացու, քահանայի ոգնական*:

ка'пл'ь þ· 1· *կաթիլում, կաթիլը*· 2· *տաք յեղանակ (ձմեռը), ձմեռնատաք*:

капельди'нер *թատրոնի սպասավոր, թատերապապ*:

ка'пелька *պստիկ կաթիլ, կաթիլիկ*:

капельме'йстер *կապելմեյստեր, խըմբավար (յերաժշտական խմբի ղեկավար)*;

ка'пельница 1· *կաթոցիկ*· 2· *կաթլյակ*:

ка'пельный *շատ փոքր, չնչին, մանրիկ*:

капо'льный 1· *կաթիլող*· 2· *ձմեռնատաքի*:

ка'пер 1· *ծովահեն, հեն*· 2· *հենանավ, ծովահենների նավ*:

ка'перское судно' *հենանավ, ծովահենների նավ*:

ка'перство *ծովահենություն*:

ка'персы или ка'порцы ա· բուս· *կապար*:

капилля'р *մազանոթ*:

капилля'рность þ· *մազականություն*· закон капиллярности *մազականության որենք*:

капилля'рный *մազանոթային, մազական*:

капита'л *կապիտալ, դրամադլուխ*· — акционерный *բաժնեատիրական կապիտալ, ակցիոներական կապիտալ*· — амортизационный *մաշումնային կապիտալ, վերջուցէ կապիտալ*· — запасный *պահեստի կապիտալ*· — мёртвый *մեռած կապիտալ*· — оборотный *շրջանառու կապիտալ*· — основной *հիմնական կապիտալ*· — переменный *փոփոխուն կապիտալ, փոփոխական կապիտալ*· — постоянный *հաստատուն կապիտալ*· — производственный *արտադրական կապիտալ*· — промышленный *արդյունաբերական կապիտալ*· — финансовый *ֆինանսական կապիտալ*· капитал в недвижимости *կապիտալ անշարժ դույքով*· — в движимости *կապիտալ շարժական դույքով*· — с процентами *կապիտալ տոկոսներով*· концентрация капитала *կապիտալի համակենտրոնացում, կապիտալը համակենտրոնացնելը*· помещать капитал в дело *կապիտալը դրծի մեջ դնել*· помещение капитала *կապիտալի ղեռեղում, կապիտալը ղեռեղելը*· вложение капитала *կապիտալի ներդրում, կապիտալը ներդնելը*:

капита'лец (— льца) *փոքր կապիտալ*:

капитализа'ция *կապիտալացում, կապիտալիզացիա*:

капитализи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *կապիտալիզացիայի յենթարկել*· 1· *դրամադլխի վերածել, կապիտալի վերածել*· 2· *դույքի արժեքը վորոշել յեկամտի միջոցով*:

капитали'зм *կապիտալիզմ*· — государственный *պետական կապիտալիզմ*· — развитой *զարգացած կապիտալիզմ*· финансовый — *ֆինանսական կապիտալիզմ*:

капитали'ст *կապիտալիստ*:

капитали'стка *կապիտալիստուհի*:

капиталисти'ческий (— ая, — ое) *կապիտալիստական*· — ое государство *կապիտալիստական պետություն*· — ий способ производства *արտադրության կապիտալիստական յեղանակ*· — ий способ распределения *բաշխման կապիտալիստական յեղանակ*:

капита'льный 1· *հիմնական, գլխավոր, մնայուն*· 2· *կապիտալային, դրամադլխային, կապիտալի*· — ый ремонт *հիմնական վերանորոգություն*· — ая стена *հիմնական պատ, մնայուն պատ*· — ое вложение *կապիտալային ներդրում, հիմնական ներդրում*:

капита́н 1· *ավագ–սպա, կապիտան.* 2· *նավապետ:*
капита́нский (— ая, — ое) *կապիտանական, ավագ սպայական, նավապետական:*
капита́нство *կապիտանություն, ավագ սպայություն, նավապետություն:*
капита́нша *կապիտանի կին:*
капите́ль ի· *սյունագլուխ, խոյակ:*
Капито́лий *Կապիտոլիում* (*Հռոմում*):
капи́тул *շքանշանների հիմնարկ:*
капитули́ровать (— рую, — руешь, — руют) *անձնատուր լինել, անձնատրվել:*
капитуля́ция *անձնատրություն, անձնատրության դաշինք:*
ка́пище *մեհյան, կռատուն:*
капка́н *թակարդ:*
каплеобра́зный *կաթիլանման, կաթիլաձև:*
каплу́н *կապլուն* (*կառած և բառած աքաղաղ*):
ка́пля *կաթիլ.* — в море *մի կաթիլ ծովում.* похожи как две капли *իրար նման յերկու կաթիլի պես, իրար նման են՝ ինչպես կիսած խնձոր.* выпить до капли *խմել մինչև վերջին կաթիլը.* ни капли *ոչ մի կաթիլ.* вливать по капле *կաթիլ–կաթիլ ածել.* пот выступает каплями *քրտինքը գալիս է կաթիլ–կաթիլ:*
ка́плн ի· *բուժ. կաթիլներ, դեղակաթիլներ:*
ка́пнуть *տես* **ка́пать.**
капони́р *ռազմ. կապոնիր, գաղանց.* двойной капонир *լրիվ կապոնիր, լրիվ գաղանց:*
ка́пор *կապոր* (*մի տեսակ կանեփե գլխարկ*):
ка́порцы *տես* **ка́персы.**
капо́т 1· *կապոտ, այրազգեստ* (*տատվոտյան կանացի զգեստ*). 2· *տեխն. ռդգն. մոտորի կափարիչ, շարժիչի խուփ:*
капра́л *կապրալ* (*կրտսեր յենթասպա*):
капри́з *կամակորություն, քմահաճույք:*
капри́зник *կամակոր, քմահաճ* (*մարդ*):
капри́зница *կամակորուհի, քմահաճուհի:*
капри́зничать *կամակորություն անել, քմահաճություն անել:*
капри́зный *քմահաճ, կամակոր:*
капри́зно *կամակորաբար, քմահաճաբեն:*
капсю́ля 1· *թրծաման* (*կավե պտուկ թրծելու համար*). 2· *տես* **ка́псюль.**
ка́псюль ա· *պատիճ, հրապատիճ:*
капта́ж *կապտաժ, ջրկապ:*
капу́ста *կաղամբ.* — брюссельская *բրյուսելյան կաղամբ.* — цветная *ընդեղաղամբ, ծաղկակաղամբ.* — кислая *թթու կաղամբ:*
капу́стник 1· *կենդ. կաղամբի ճիճու, կաղամբաճիճու.* 2· *կաղամբանոց* (*բանջարանոց*):
капу́стный *կաղամբի, կաղամբային.* — ая червь *կաղամբաճիճու:*
капу́т *վերջ, վախճան, կործանում.* капут ему *վերջ նրան, նրա վերջն է:*
капуци́н 1· *կապուցին, կնգղակիր* (*մի կաթոլիկ միաբանության անդամ*). 2· *կենդ. մորվածնոտ կապիկ.* 3· *բուս. հնդհոտեմ, հնդիկ ջրկոտեմ:*
капюшо́н *վեզար, կնդուղ:*
ка́ра *պատիժ:*
караби́н *ատրճան, կարաբին:*
кара́бкаться *մագլցել:*
карава́й *ամբողջ բոքոն հաց:*
карава́н *քարվան, քարավան:*
карава́нный *քարվանային, քարավանային:*
карава́нсара́й *քարվանատուն, իջևան:*
караво́лла *կարավելլա* (*հնոքր երեմն նավ*):
карага́ч *բուս. թեղի:*
кара́емость ի· *պատժելիություն:*
кара́емый *պատժելի, պատժվող:*
караи́мы *կարաիմներ* (*ժողովուրդ*):
карака́тица *կենդ. թռանաքաճուկ, սեղրա:*
кара́ковый *մուգ շագանակագույն:*
кара́куп ա· *կարակուլ, գառնանի, բուխարա* (*առանձին տեսակի գառան մորթի*):
кара́куля 1· *ծուռտումուռ ծառ կամ ծուռտիկ ճյուղ.* 2· *ծուռտիկ տառ.* каракули *խղդղաղիր, խղդղած գիր, խղդղոց.* писать каракулями *խղդղաղրել, խղդղել:*
карамбо́ль ա· *կարամբոլ* (*բազմահար դնդակ բիլիարդում*):
караме́ль ի· *կարամել* (*շաքարավենի*):
каранда́ш *մատիտ.* — красный *կար–*

մեր մատիտ. — синий *կապույտ մատիտ*. — цветной *գունավոր մատիտ*. — химический *քիմիական մատիտ*. отмечать карандашом *մատիտով նշել*:

каранда'шный *մատիտային, մատիտի*:

каранти'н *կարանտին*. снять карантин *կարանտինը վերցնել, կարանտինը վերացնել*:

каранти'нный *կարանտինի, կարանտինային*. — ое свиде'тельство *կարանտինի վկայական*:

карапу'з *թզուկ, դաճաճ, կատակ*. *ճաշիկ*:

кара'сь ш. *ծածան, ծովածածան (ձուկ)*:

кара'т *կարատ (ադամանդների չափ)*:

кара'тельный *պատժական, պատժիչ*. — ая экспедиция *պատժական արշավանք, պատժիչ արշավախումբ*:

кара'ть *պատժել, պատուհասել*:

карау'л *պահակ*. на карау'л! *պահվի՛*. делать на карау'л *պահվի առնել*. караул у денежного ящика *դրամարկղի պահակ*. стоять на карауле *պահակ կանգնել*. караул! *ազնգի՛ք, հավո՛ր*:

карау'лить *պահակել, հսկել, պահպանություն անել*:

карау'лка *պահակատնակ*:

карау'льный 1. *պահակային*. 2. *պահակ, պահապան*. — ое помещение *պահականոց, պահակատուն*:

карау'льский (— ая, — ое) *պահակային*:

карау'льщик *պահակորդ, պահապան*:

карау'льщица *պահակորդուհի, պահապանուհի*:

кара'чки ի. на кара'чках *սողալով, հետ-հետ*:

карачу'н *վերջ, մահ, կործանում*:

карби'д *կարբիդ*:

карби'дный *կարբիդի, կարբիդային*:

карбо'ванец (— нца) *ռուբլի (ուկրայիններին)*:

карбо'лка *կարբոլ*:

карбо'ловый *կարբոլյան*. — ая кислота *կարբոլյան թթու*:

карбона'рий *կարբոնարի (XIX դ. իտալական բուրժուական հեղափոխական)*:

карбона'т *ածխատ*:

карбу'нкул 1. hмlf. *ազնիվ կարկեհան*. 2. *բուժ. կայծուռուցք*:

карбюра'тор *դաղարար, դազատու*:

карбюра'ция *դաղարարություն, դազատում, դազացնելը*:

карга' 1. *ագռավ, դարշտա*. 2. hмjhnj. *քաղցատ չար կին*:

ка'рда *խոզանակ, (բուրդ, կանեփ և անասուն սանրելու համար) սանդերք, քերոց*:

кардамо'н *հիլ*:

кардамо'нный, кардамо'новый *հիլի*:

кардина'л 1. *կարդինալ, Տիրանամոր (կաթոլիկ բարձրաստիճան հոգևորական)*. 2. *կեհդ. կաթմիր սարեկիկ*:

кардина'льно *հիմնականորեն*:

кардина'льный *սկզբնադրամոր, հիմնական*:

кардина'льский (— ая, — ое) *կարդինալական, կարդինալի*:

ка'рдный *խոզանակային, սանդերքի, քերոցի*:

каре' *կառե, քառանկյունյակ*:

каре'л *կարել (ժողովուրդ)*:

каре'лка *կարելուհի*:

каре'льский (— ая, — ое) *կարելյան*. — ая берёза *կարելյան կեչի*.

каре'та *կառք, Տանիկառք*. — скорой помощи *շտապ ոգնության կառք*:

каре'тник 1. *կառքագործ*. 2. *կառքանոց*:

каре'тный *կառքային, կառքի*:

кариати'да ճարտ. *կարիատիդ, այուներգան, արձանասյուն*:

ка'рий *շագանակագույն*:

карикату'ра *Տաղրանկար*:

карикатури'ст *Տաղրանկարիչ*:

карикату'рный *Տաղրանկարային, Տաղրանկարի*. изображать в карикатурном виде *Տաղրանկարել*:

Кари'нтия աշխգր. *Կարինթիա*:

карио'з բուժ. *վոսկրափտում*:

карио'зный *վոսկրափտային*:

ка'ркать, ка'ркнуть *կրկռալ, կռկռալ, կռռվել*. каркать беду *կռկռալով դժբախտություն բերել*:

ка'рканье *կռկռոց, կռնչյուն, կռկռալը*:

карка'с 1. *կարկաս, հիմնակմախք (դիմարկի և այլն)*. 2. ռազմ. *հրակմախք*:

ка'ркнуть տես каркать.

ка'рла ш., **ка'рлик** *թզուկ, դաճաճ, նաև շատ փոքր կենդանի և բույս*:

ка'рликовый *թզուկային, դաճաճային*:

ка'рлица *թզկուհի, դաճաճուհի*:

кармази́нный *մուգ կարմիր, մուգ կարմիր մահուդից*։

карма́н *գրպան*· он за словом в карман не полезет *նա խոսքի տակ չի մնում, նրա բերնում հարմար խոսքը միշտ պատրաստ է*· держи карман шире *լայն բաց արա գրպանդ*· *հեգնի*· *ինչպես չե՛, ախորժակ պահիր*· это мне не по карману *այդ իմ կարողությունից վեր է*· пустые карманы *դատարկ գրպաններ*։

карма́нник *գրպանահատ*։

карма́нный *գրպանի, գրպանային*· — ая книжка *ծոցատետր*։

карма́нщик տես **карма́нник**.

карманьо́ла *կարմանյոլա (Հարավ*· *Ֆրանսիայի հեղափոխական երգ)*։

карми́н *կարմին (մուգ կարմիր ներկ), բնակարմիր, վորդան կարմիր*։

карми́нный *կարմինի, կարմինային, վորդան կարմրի*։

карнава́л *բուն բարիկենդան, կարնավալ, ծաղրաթափոր (ժողովրդական յերթ ու բեմադրություն փողոցում բարիկենդանին)*։

карнава́льный *կարնավալի, ծաղրաթափորի*։

карни́з *քիվ, կառնիզ*· карниз для занавесок *վարագույրի քիվ*։

карни́зный *քիվի, քվային, կառնիզի*։

карп 1· *արկղ*· 2· *ծածան, գետածածան (ձուկ)*։

Карпа́ты *ի*· *աշխգր*· *Կարպատներ*։

ка́рта *քարտ, քարտեզ*· — счётная *հաշվեքարտ*· — игральная *խաղաթուղթ*· — схематическая *սխեմատիկ քարտ*· играть в карты *թուղթ խաղալ*· ставить на карту 1· *բդբ*· *խաղաթղթին դալ (դրամը), խաղաթղթին տալ*· 2· *բախտախաղի դնել*· наша жизнь поставлена на карту *մեր կյանքը բախտախաղի յե դրված*· чертить карту *քարտեզ գծել*· открыть свои карты *իր դաղտնիքը բանալ, իր խաղաթղթերը բաց անել*։

карта́вить (— влю, — вишь, — вят) 1· «ղ»–ով *արտասանել, ղաղասել*· 2· *թոթովախոսել*· 3· *կեղծել, առերևույթ դերձել*։

карта́вость *ի*· 1· «ղ»–ով *արտասանություն, ղաղասում*· 2· *թոթովախոսելը, թոթովախոսում*։

карта́вый «ղ»–յով *արտասանող, ղաղասց*· картавое произношение «ղ»–յով *արտասանություն, ղաղասացություն*։

картёж *մոլի թղթախաղ*։

картёжник *թղթամոլ*։

картёжница *թղթամոլուհի*։

картёжничать *մոլեգնաբար թուղթ խաղալ, մոլված թուղթ խաղալ*։

картёжный *թղթախաղային, թղթախաղի*։

картези́анец (— нца) *կարտեզյան, դեկարտյան*։

картези́анский (— ая, — ое) *կարտեզյանական, դեկարտական*։

Карте́зий *Կարտեզիուս, Դեկարտ*։

карте́ль *ի*· 1· *կարտել (դաշինք հանցադործներին փոխադարձաբար հանձնելու մասին)*· 2· *մենամարտի հրավեր*· 3· *կարտել (միատեսակ ձեռնարկությունների կապիտալիստական խոշոր միություն)*· система картелей *կարտելների սիստեմ*։

ка́ртер *տեխն*· *պատյան, տուփ, պատենատուփ, տփապատյան*։

карте́чница *կարտեչոց, կարտեչացիր*։

карте́чь *ի*· *կարտեչ (մանրաղնդակներով լցված ռումբ)*։

карти́на 1· *նկար*· 2· *պատկերավոր նկարագրություն*· 3· *տեսարան, տեսիլ*· — живая *կենդանի պատկեր*· — масляными красками *յուղանկար*· — кинематографическая *կինեմատոգրաֆիական նկար (կինոնկար)*· поглядишь — картина *նայում ես—պատկերք է*· картины туманные *մոգական պատկեր*· — ы лубочные *հասարակ նկարներ, դեհկաճաշակ նկարներ*։

карти́нка *նկարիկ, պատկերիկ*։

карти́нный *նկարային, պատկերային, նկարի, պատկերի*· — ая галлерея *պատկերասրահ*։

карти́ночка *փոքր նկարիկ, փոքր պատկերիկ*։

картогра́мма *քարտոգրամ*։

картогра́ф *քարտեզագիր*։

картографи́ческий (— ая, — ое) *քարտեզագրական*։

картогра́фия *քարտեզագրություն*։

карто́н 1· *կարտոն, ստվարաթուղթ*· 2· *կարտոնատուփ*։

картона́ж *կարտոնաժ (կարտոնից իրեր պատրաստելը)*։

карто́нка *կարտոնատիկ, կարտոնատուփ*· — для шляпы *գլխարկի տուփ*։

карто'нный *կարտոնային, կարտոնե, ատլարաթղթից*:
картоте'ка *քարտերի արկղ, քարտարկղ, քարտադարան, քարտակալ*:
карто'фелина *կարտոֆիլի հատ, կարտոլահատ*:
карто'фель ա· *կարտոֆիլ, կարտոլ*:
карто'фельный *կարտոֆիլի, կարտոլի*· — ая мука *կարտոֆիլի ալյուր*· — ая шелуха *կարտոֆիլի կճեպ*· — ое пюре *կարտոֆիլի պյուրե, կարտոլաշիլոթ*:
ка'рточка *տոմս, քարտ, նկար*· — визитная *այցետոմս*· — почтовая с видами *փոստքարտ տեսարաններով*· — продовольственная *պարենաքարտ*· — фотографическая *լուսանկար*:
ка'рточный *տոմսային, քարտային*· — дом *թղթե տուն, խաղաթղթե տուն*· карточная игра *թղթախաղ*· — ый каталог *քարտային ղեկցուցակ, քարտացուցակ*· — ая система *քարտային սիստեմ*:
карту'з 1· *թեթև գլխարկ, կարտուզ*· 2· *ռազմ*· *լցաքսակ*· 3· *թղթապարկ*:
карту'зник *գդակագործ*:
карту'шка (у ко'мпаса) *քարտաշրջան (կողմնացույցի)*:
карусе'ль ի· *կարուսել, պտուտաշրջան, մահարշավ*:
Карфа'ген *Կարթագեն*:
карфа'генский (— ая, — ое) *կարթագենական, կարթագենի*:
карфаго'нянин (հոգն· карфаге'няне) *կարթագենացի*:
карфаго'нянка *կարթագենուհի*:
ка'рцер *կարցեր, պատժասենյակ, դիպաստ*:
карцино'ма բուժ· *կարցինոմ, խոլխեցդեամ, խավախտուռուցք (ուռուցք)*:
карье'р 1· *սրարշավ*· 2· *քարահանք, խճահանք, քարհանք*:
карье'ра *կարյերա (առաջադիմության ծառայության մեջ)*· начать свою карьеру *կարյերա սկսել*· делать карьеру *կարյերա անել*:
карьери'зм *կարյերամոլություն*:
карьери'ст *կարյերիստ, կարյերամոլ*:
карьери'стка *կարյերիստուհի*:
каса'ние *շոշափում, շոշափելը*· точка касания *շոշափման կետ, շոշափակետ*:
каса'тельно *վերաբերմամբ, նկատմամբ*:
каса'тельный *վերաբերող, վերաբերյալ, շոշափման*:
каса'тельная մար· *շոշափող գիծ, շոշափագիծ*:
каса'тик *սիրելի՛ս, աղունիկս, Ջանիկս*:
каса'тка 1· *սիրելիս, աղունիկս, Ջանիկս*· 2· *ծիծեռնակ*:
каса'ться 1· *շոշափել, դիպչել*· 2· *վերաբերել*· что касается меня *ինչ վերաբերում է ինձ*· война касается всех нас *պատերազմը մեզ բոլորիս է վերաբերում*:
ка'ска *սաղավարտ*:
каска'д 1· *կասկադ, փոքրիկ ջրվեժ, ջրընկեց, արհեստական ջրվեժ*· 2· *հրվեժ (հրաթաղ), հրընկեց*:
каска'дный *կասկադային, ջրվեժային, ջրընկեցային*· — ая певица *կասկադային յերգչուհի (յերգչուհի, որը ակնարկներով և շարժումներով ստորին բնազդներ է դրդում)*:
каспи'йский (— ая, — ое) *կասպից, կասպիական*· Каспийское море *Կասպից ծով*:
ка'сса 1· *դրամարկղ, դանձարկղ*· 2· (шкаф) *դրամատպահարան*· — железнодорожная *յերկաթուղային դրամարկղ*· — билетная *տոմսարան, տոմսարկղ, տոմսադռնակ*· — сберегательная *խնայողական դրամարկղ*· — взаимопомощи *փոխոգնության դրամարկղ*· — взаимопомощи заводских (фабричных) рабочих *գործարանային բանվորների փոխոգնության դրամարկղ*:
кассацио'нный *վճռաբեկ, վճռաբեկման, վճռաբեկության*:
касса'ция *վճռաբեկություն, վճռաբեկման դանդաո*· подать кассацию *վճռաբեկ դանդաո տալ*:
кассе'та ոգգի· *ոմարկղ*:
касси'р *դանձապահ, արկղակալ*:
касси'рша *դանձապահուհի, արկղակալուհի*:
касси'ровать (— рую, — руешь, — руют) *վճռաբեկել, (վճիռը) բեկանել*:
ка'ссовый *դրամարկղային*· — ая книга *դրամարկղի մատյան*· — ый сундук *դրամասնդուկ*:
ка'ста *կաստա (փակ կղզիացած դաս)*:
кастань'ета *կաստանյետ (սարի ժամանակ չխչխկացնելու գործիք)*:
кастеля'н 1· *դղյակի վերահսկիչ*· 2· *կաթոլիկ յեկեղեցու պահապան*:

кастеля'нша *հանդերձապահուհի*:
каште'т 1· *կասետ (հանելուկախաղ)*. 2·· *ազաբռունցք (մատներին հագցվող սառը զենք)*:
ка'стовый *կաստային*. — дух *կաստային վոգի*:
каство'рка *ոչկանեփի ձեթ, դերչակի ձեթ*:
каство'ровый 1· *ոչկանեփի, ոչկանեփային*. 2· *կաստորի (առանձին տեսակի գործվածքի)*. — ое масло *ոչկանեփի ձեթ, դերչակի ձեթ*:
кастра'т *կռտուկ, մալած, ամորձատ, ներքինի*:
кастра'ция *կռտում, մալում, ամորձատում, ներքինացում, կռտելը, մալելը, ամորձատելը, ներքինացնելը*:
кастри'ровать (— и'рую, — руешь, — руют) *կռտել, մալել, ամորձատել, ներքինացնել*:
кастри'рованный *կռտած, մալած, ամորձատած, ներքինացրած*. кастрированное животное *կռտած կենդանի, մալած կենդանի, ամորձատած կենդանի*:
кастрю'ля *կաթսա, կերակուր յեփելու աման*:
катава'сия *խառնաշփոթություն, անկարգություն*:
катакли'зм *հանկարծաշրջում, համախորտակում, հեղակործանում*:
катако'мба *կատակոմբ (նախնի քրիստոնյաների ստորերկրյա շիրիմները)*:
катале'псия *կատալեպսիա, վայտացում*:
каталепти'ческий (— ая, — ое) *կատալեպտիկ, վայտացական*:
ката'лог *գրացուցակ, ցանկ*. — цен *գների ցանկ, գնացուցակ*:
каталогизи'ровать (— и'рую, — и'руешь, — и'руют) *գրացուցակ կազմել, ցանկ կազմել*:
катало'жный *գրացուցակի, գրացուցակային*. — ая карточка, *գրացուցակի քարտ, գրաքարտ*:
ката'льный *գլորման, թավալման, գլանման, գլորելու, թավալելու, գլանելու*. — ая доска *գլանատախտակ, գրանակելու տախտակ*:
ката'льщик *գլորիչ, գրանակիչ, գլանիչ*:
ката'льщица *գլորչուհի, թավալչուհի, գրանակչուհի*. катальщик белья *սպիտակեղեն գլանող, սպիտակեղեն հարթող*. — во'йлока *թաղիք գլանող, քեչա գլանող*:
ката'нье 1· *գլորում, թավալում, գլանում, գլորելը, թավալելը, գլանելը*. 2· *գրոսնում, սլացում, գրոսնելը, սլանալը*. — верхом *գրոսնում ձիով*. — в экипаже *գրոսնում կառքով*. — на коньках *սահում սահուկներով*. — на лодке *գրոսնում նավակով*. — с гор *սլացում բարձունքից, սահում բարձունքից*:
катапла'зма *խաշիլ, ծեփելիք*:
катапу'льта *բաբան (ռազմական գործիք)*:
ката'р *կատարր, դում*:
катара'кт *ջրվեժ, սահանք*:
катара'кта *բուժ*. *սև ջուր, լուսն*:
катара'льность *բ*. *կատարրայնություն*:
катара'льный *կատարրային, դումական*:
ката'стро'фа *կատաստրոֆա, աղետ*:
катастрофи'ческий (— ая, — ое) *կատաստրոֆիկ, աղետավոր, աղետաբեր, աղետալի*:
ката'ть 1· *գլորել, թավալել, գլանել, գրոսնակել*. 2· *սլանալ, սահել, սլացնել, ման ածել*. — бельё (железо) *գլանել սպիտակեղեն (երկաթ)*. — шар *գնդակ գլորել*. — в экипаже *կառքով ման ածել*. гляди, как он катает по улицам! *տես, ինչպես սլանում է փողոցներով*:
ката'ться 1· *գլորվել, թավալվել, գլանվել*. 2· *գրոսնել, սլանալ, սահել*. — в экипаже *կառքով գրոսնել*. — на велосипеде *հեծանիվով գրոսնել*. — верхом *ձիով գրոսնել*. — на коньках *սահուկով սահել*. — на лодке *նավակով գրոսնել*. — со смеху *ծիծաղից թուլանալ*. — на салазках *ձեռնասահնակով սահել*. — как сыр в масле *առատության մեջ լողալ*:
катафа'лк *սգակառք, դիակառք*:
категори'ческий (— ая, — ое) *կատեգորիկ, կտրական, անպայման*. — императив *կատեգորիկ իմպերատիվ, կտրական հրաման*:
катего'рия *կատեգորիա, կարգ, տեսակ*. распределять по категориям *կատեգորիաների բաժանել, բաշխել ըստ կատեգորիաների*:
кате'дер-социали'зм *կաթեդեր-սոցիալիզմ, ամբիոնական սոցիալիզմ*:
ка'тер 1· *ջորի*. 2· *կատեր (նավ)*:

ка'тет եջ, ուղղաձիգ (յեռանկյան ուղիղ անկյան կողմերը):
катехи'зис 1· հավատի ուսմունք· 2· վրևե գիտության հիմնական կետերի շարադրանք, 3· ուսմունքի շարադրանք հարց ու պատասխանի ձևով:
кати'ть (— чу', — тишь, — тят) տես **катать.** море катит волны ծովն ալիքներ է թավալում:
кати'ться (— чу'сь, — тишься, — тятся) տես **ката'ться.** слезы катятся из глаз արտասուքը թափվում է աչքերից:
катну'ть տես **ката'ть.**
като'д էլեկտր· կատոդ:
като'дная ла'мпа կատոդալամպ· — оե реле ռադ· կատոդառելե:
като'к (— тка) թավալուկ, գլանվակ, գլդոն (խճուղու), դրոնակ· — конькобежный սահադաշտ, սահարան· — для белья սպիտակեղենի գլանիկ:
като'лик կաթոլիկ:
католико'с կաթողիկոս:
католици'зм, католи'чество կաթոլիկություն· обраща'ть в католи'чество կաթոլիկ դարձնել:
католи'ческий (— ая, — ое) կաթոլիկական:
католи'чка կաթոլիկուհի:
като'птрика հայելագիտություն, ցոլագիտություն (գիտություն լույսի արտացոլման մասին):
катоптри'ческий (— ая, — ое) հայելագիտական, ցոլագիտական:
ка'торга 1· տաժանակիր աշխատանք, տաժանք, տաժանակիր աշխատանքի վայրը, տաժանավայր· 2· պտկր· անտանելի կյանք:
ка'торжник տաժանակիր, տաժանորդ:
ка'торжница տաժանակրուհի, տաժանորդուհի:
ка'торжный տաժանակիր աշխատանքի, տաժանքի, տաժանակիր աշխատանքի վայրի, տաժանավայրի, տաժանալից, տաժանակիր· — ая работа տաժանալից աշխատանք, տաժանակիր աշխատանք, անտանելի աշխատանք· — ые работы տաժանակիր աշխատանքներ (պատիժ):
жату'шечка կոճիկ· — сотовая ռադ· մոմակոճիկ· — индукционная ինդուկցիական կոճիկ:
катышо'к хле'ба հացի գլորակ, խմորագնդակ· — бума'ги թղթի գլորակ, թղթագնդակ:
каузати'вный глаго'л պատճառական բայ, անցողական բայ:
кау'рый բաց շագանակագույն (ձի):
каусти'ческий (— ая, — ое) այրեցական, կիզական:
каучу'к կաուչուկ, ձգախեժ· покрывать каучуком կաուչուկով ծածկել, ձգախեժել:
каучу'ковый կաուչուկե, ձգախեժի, ձգախեժյա:
кафе' սրճարան, կաֆե:
ка'фе'дра 1· ամբիոն· 2· ավանդելիք առարկա:
кафедра'льный собо'р մայր տաճար:
ка'фель ի· կամ **ка'фля** կաֆել, չքաղցրյուս, ազնիվ աղյուս, հախճասալ:
ка'фельный չքաղյուսյա, չքաղյուսե, հախճասալե· — ая печь չքաղյուսյա վառարան, հախճասալե վառարան:
кафешанта'н կաֆեշանտան (թեթև յերաժշտություն ունեցող սրճարան):
кафешанта'нный կաֆեշանտանային:
ка'фля տես **ка'фель.**
кафоли'ческий (— ая, — ое) կաթողիկե, ընդհանրական:
кафр կաֆր (ժողովուրդ):
ка'фрский (— ая, — ое) կաֆրական:
кафта'н բաճկոն:
кахети'нский (— ая, — ое) Կախեթի, կախեթյան:
Кахе'тия աշխգր· Կախեթ, Կախեթիա:
кацаве'йка թիկնազգեստ (կանացի):
кача'лка 1· որորոց (ճոճվող)· 2· ճոճաթոռ· 3· ճոճ:
кача'ние տատանում, որորում, ճոճում, տատանելը, որորվելը, ճոճելը· — воды ջուր հանելը պոմպով· — маятника ճոճանակի ճոճում:
кача'ть ճոճել, որորել, թափահարել· — насосом պոմպով հանել, պոմպել· — головою գլուխը թափահարել, գլուխը տանել-բերել· волны качают судно ալիքներն որորում են նավը:
кача'ться ճոճվել, որորվել, թափահարվել:
каче'ль ի·, **каче'ли** (— ей) ի· ճլորթիկ:
каче'льный ճլորթու:
ка'чественный վորակային, վորակական· — анализ քիմ· վորակային վերլուծություն, վորակական վերլուծություն:

ка'чество *վորակ*· высшего качества *բարձրագույն վորակի*, *ամենաբարձրորակ*· в качестве поэта *իբրև բանաստեղծ*:
ка'чка *որորում*· боковая качка *կողքի որորում*, *կողորոցում*· килевая качка *վողնուցային որորում*, *վողնորորում*· заболеть от качки *որորվելուց հիվանդանալ*:
качну'ть տես **кача'ть.**
качну'ться տես **кача'ться.**
ка'ша 1· *չիլա*· 2· *չիոթ*, *խառնաչիոթություն*· крутая каша *պինդ չիլա*, *քաշովի*· ка'шица *չիլա*· гречневая каша сама себя хвалит *կծու սոխը իր գլուխը գովում է*· заваривать кашу *չիոթ սեղծել*· ну и каша! *ա՛յ թե չիոթ է սեղծվել*, *ա՛յ չիոթ է հա՛*:
кашало'т կենդ· *կաչելոտ*, *վիշապաճուկ* (*կեռի տեսակը*):
кашева'р *խոհարար* (*ղինվորների*):
ка'шель (— шля) ա· *հազ*· сухой кашель *չոր հազ*:
кашеми'р *կաշմիր*, *քիշմիր* (*բրդե գործվածք*):
ка'шица տես **ка'ша.**
ка'шка 1· *չիլա*· 2· բուս· *ա*· *դաշտի աուխտ* (*յերեքնուկ*)· *բ*· *հազարաերևուկ*· *գ*· *ընտանի կամելին*· 3· բուժ· *խյուս*, *փուլ*:
ка'шлять, кашляну'ть *հազալ*:
кашне' *կաշնե*, *վզպատ*:
кашта'н *շագանակ*, *շագանակենի*· ко'нский кашта'н *վայրի շագանակ*· съедо'бный *ընտանի շագանակ*:
кашта'новый 1· *շագանակայինի*· 2· *շագանակագույն*:
каштеля'н տես **кастеля'н.**
каще'й տես **коще'й.**
каю'та *նավաբենյակ*, *նավախուց*:
каю'т - компа'ния *ընդհանուր նավաբենյակ*:
каю'т - ю'нга *նավազաբենյակ*, *նավադախուց*:
ка'яться *զղջալ*, *ապաշխարել*:
ка'ющийся гре'шник *ապաշխարող մեղավոր*: — дворянин *զղջացող աղնվական*:
квадра'нт *կվադրանտ*, *շրջագծի քառորդը*, *քառորդակ*:
квадра'т *քառակուսի*· возводить в квадрат *քառակուսի աստիճան բարձրացնել*:
квадра'тный *քառակուսի*· — корень *քառակուսի արմատ*· — ая мера *քառակուսի չափ*· — ый метр *քառակուսի մետր*· — ое уравнение *քառակուսի հավասարում*:
квадрату'ра *քառակուսացում*, *քառակուսություն*· находить квадратуру круга *շրջանի քառակուսացումը գտնել*, *շրջանի քառակուսությունը գտնել*:
квадри'га *կվադրիգա*, *քառաձի մարատակառք*:
квадрильо'н *կվադրիլիոն*:
ква'зи *իբր թե*, *իբր*, *կարծեցյալ*:
ква'канье *կռկռոց*, *կռռոց*:
ква'кать, ква'кнуть *կռկռալ*:
ква'кер *քվակեր* (*աղանդավոր Անգլ*· *և Ամերիկ*·):
ква'керский (— ая, — ое) *քվակերային*, *քվակերական*·
ква'керство *քվակերություն*:
ква'керша *քվակերուհի*:
квалифика'ция *վորակավորում*, *վորակում*· экзамен на квалификацию *վորակավորման քննություն*:
квалифици'рованный *վորակյալ*· — труд *վորակյալ աշխատանք*· — рабочий *վորակյալ բանվոր*:
квалифици'ровать (— рую, — руешь, — руют) *վորակել*, *վորակավորել*:
квалифици'роваться (— руюсь, — руешься, — руются) *վորակվել*, *վորակավորվել*:
квалифици'рующий (— ая, — ее) *վորակող*:
квант ֆիզ· *քվանտ*, тео'рия квант *քվանտների թեորիա*:
квантитати'вный *քվանտիտատիվ*, *քանակային*:
Кварне'ро աշխգր· *Կվարներո*:
ква'рта *կվարտա*· 1· յերժշտ· *չորրորդ յար*· 2· յերժշտ· *քառորդաձայն* (*ձայնանիշ*)· 3· *քառորդաչափ* (*հեղուկ մարմինների*):
ква'ртал 1· *քաղաքամաս*, *թաղ*· 2· *յեռամսյակ*· по кварталам *յեռամսյակներով*:
кварта'льный надзира'тель *քաղաքամասի վոստիկան*, *թաղային հսկիչ*, *թաղապետ*· — план *յեռամսյա պլան*:
квартеро'н *կվարտերոն* (*սպիտակամորթու և մեխի կամ մուլատի խառնուրդ*· *Հարավ*· *Ամերիկայում*):
квартеро'нка *կվարտերոնուհի*:

кварте́т կվարտետ, քառանվագ, քառերգ:
кварти́ра բնակարան:
квартира́нт անվոր, կենվոր:
квартира́нтка անվորուհի, կենվորուհի:
кварти́рка փոքր բնակարան:
квартирме́йстер բնակապետ, բնակապահպան:
кварти́рник տնաշխատ, տնագործ:
кварти́рный բնակարանային, բնակարանի· — вопрос բնակարանային հարց· — ые деньги բնակարանային դրամ:
квартирова́ть (— ру́ю, — ру́ешь, — ру́ют) բնակվել:
квартиронанима́тель տես **квартирант.**
квартирохозя́ин բնակարանատեր:
квартирохозя́йка բնակարանատիրուհի:
квартхо́з քաղաքամասնի տնտեսութիւն (քաղմաստնտ):
кварц կվարց:
ква́рцевый կվարցի, կվարցային:
квас կվաս:
ква́сить (— шу, — сишь, — сят; հրմ· квась) թթվեցնել (խմոր, կաթ, կաղամբ և այլն):
квасно́й կվասային, կվասի· — патриот ծայրահեղ հայրենասեր, թթու հայրենասեր:
ква́сный թթու:
квасо́к (— ска́) կվասիկ· с ква́ско́м փոքր ինչ թթու, թթվավուն, մի քիչ թթու:
ква́ссия բուս· դաժանենի:
квасцо́вый չիբային, չիբի, պաղլեղի:
квасцы́ (— цо́в) չիբ, պաղլեղ:
ква́ша թթխմոր, խաշ:
ква́шение թթվում, թթվեցում, թթվեցնելը:
ква́шеный թթվեցրած, թթու:
ква́шня թթվման:
кво́рку վեր, դեպի վեր:
квершла́г հանի· շեղահատվածք, շեղատ:
кве́стор քվեստոր· 1· հին Հռոմում պաշտոնյա· 2· հսկիչ:
квесту́ра քվեստուրա, քվեստորութիւն:
квиети́зм քվիետիզմ (կրոնական ուսմունք Սպանիայում, Իտալիայում, Ֆրանսիայում):
квиети́ст քվիետիստ:
кви́нта հինգերորդ (5-րդ լար, 5-րդ ձայն, 5-րդ ձայնանիշ, 5-րդ հարվածք, 5-րդ հակահարվածք):
квинта́л քվինտալ (հնդատական):
квинте́т քվինտետ, հնգանվագ, հընդերգ:
квинт-эссе́нция 1· բուն էութիւնը· 2· վորևե նյութի թանձր հանուկը:
квит, кви́ты քվիտ, հավասարահաշիվ, փակեփակ:
квита́нция անդորրագիր· — багажная բաշաժի անդորրագիրը, ուղեբռի անդորրագիրը· — временная ժամանակավոր անդորրագիր· — платёжная վճարագիր· — о доставке հանձնման անդորրագիր:
квита́ться քվիտ լինել, հավասարահաշիվ լինել, փակեփակ լինել:
кво́рум քվորում, վավերաթիվ (ժողովի վավերական լինելու համար անդամների պահանջվող քանակը):
кво́та քվոտա, բաժին մաս· 1· ինքնավար շրջանի բաժինը պետական բյուջեում· 2· կալվածատիրական կալվածքի հարկատու մասը Լիֆլանդիայում:
кеб կամ **кэб** կեբ (յերկանիվ կառեթ):
кегельба́н կեգելբան, գնդուղի, շաղաղան:
ке́гельный կեգելային, խաղաշշի, խաղաշշային:
кеглеобра́зный կեգելաձև, կեգելանման, խաղաշշաձև:
ке́гля կեգլի, խաղաշիշ· играть в ке́гли կեգլի խաղալ, խաղաշիշ խաղալ:
кедр յեղևին, յեղևնի:
кедро́вый յեղևնու, յեղևնային:
кейф քեֆ:
кейфова́ть (— фу́ю, — фу́ешь, — фу́ют) քեֆ անել:
кекс կեքս (քաղցր խմորեղեն):
ке́ла́рь ա· տնտես վանական, մատակարար վանական:
ке́ле́йка խցիկ:
келе́йник 1· կուսակրոնի սպասավոր, մոնթ, վոքրավոր· 2· կուսակրոնութեան պատրաստվող, միանձն:
келе́йница կուսակրոնի սպասուհի, մոնթուհի, միանձնուհի:
келе́йно ծածկորեն, գաղտնաբար, տնավարի:

келе́йный խցիկ, ծածուկ, գաղտնի:
Кёльн աշխգր: Քյոլն· жи́тельница Кёльна Քյոլնի բնակչուհի, քյոլնուհի:
ке́льнер կելները, մատուցող (ճաշարանի սպասավոր):
ке́лья խուց:
кем (դործ· հոլ· кто բառից) 1· ումնով· 2· վորով:
кенгуру́ ագեվազ, կենգուրու, կենգուրը:
конта́вр առասպ· կենտավր (ձիամարդ):
ке́пи չ· կեպի (գլխարկ):
ке́пка փոքր կեպի:
кера́мика խեցեգործություն:
керами́ческий (— ая, — ое) խեցեգործական:
ке́ренка կերենկա (կերենկու կառավարության թղթադրամ):
кероси́н նավթ:
кероси́нка 1· նավթավառ· 2· նավթաման:
кероси́нный, кероси́новый նավթի, նավթային:
ке́сарево—ке́сарю կայսրինը՝ կայսեր:
ке́сарево, ке́сарское сече́ние կեսարյան հերճում:
ке́сарь ա· կայսր, կեսար:
кессо́н սուզարկղ:
ке́та կենդ· կետա (նապաստակազգի խանչի ձուկ):
кефа́ль ա· կենդ· կեֆալ, յերկանաձուկ:
кефи́р կեֆիր (մածնի տեսակ):
киби́тка վաչ, ծածկատակ:
кива́нье գլխով նշան անելը, գլխով անելը (բարևի, խնդիրքի, հրամանի կամ համաձայնության համար):
кива́ть, кивну́ть գլխով անել (բարևի կամ խնդիրքի, հրամանի, համաձայնության նշան անել):
ки́вер կիվեր (զինվորական· գլխարկ):
киво́к (— вка́) գլխով անելը (բարևի կամ խնդիրքի, հրամանի, համաձայնության նշան):
киво́т յեկեղեցական պատկերների արկղ, տապանակ:
кида́ние գցում, նետում, շպրտում, գցելը, նետելը, շպրտելը:
кида́ть, ки́нуть գցել, նետել, շպրտել:
кида́ться 1· նետվել, դես ու դեն ընկնել· 2· — на кого-либо հարձակվել, մեկի վրա ընկնել· кидает меня в жар վրաս տաքություն է գալիս:
Ки́ев Կիև:
киевля́нин (հոգն· киевля́не) կիևցի:
киевля́нка կիևուհի:
кизи́л հոն:
кизи́льник հոնապուրակ, հոնուտ:
кизя́к աթար, տարթ:
кий կիյ, խաղաճող (բիլիարդի):
кики́мора 1· տնային վոգի· 2· տանը նստած աշխատասեր մարդ, տնկուրկիկ:
кикс սխալ հարվածք (բիլիարդի), անհաջող հարվածք:
кила́ ինվածք, ճղվածք, ճողվածք:
килева́ние վողնուցաթեքում, վողնուշում, վողնուցաթեքքը, կողաթեքում, կողաթեքքը, վողնուցելը:
килева́ть (— лю́ю, — лю́ешь, — лю́ют) վողնուցաթեքել, կողաթեքել, վողնուցել:
килева́тый վողնուցաձև:
килево́й վողնուցային· — ая качка վողնուցային որորում, վողնորոցում· — ая поверхность վողնուցային մակերես:
килова́тт կիլովատ:
килогра́мм կիլոգրամ:
километр կիլոմետր:
киломе́тр կիլոմետր:
Киль աշխգր: Կիլ:
киль ա· ծով· վողնուց:
кильва́тер նավահետք:
ки́лька կիլկ, ռեվելյան տառեխ:
ки́льский (— ая, — ое) աշխգր· Կիլի:
Ким = (Коммунистический Интернационал Молодёжи) Կիմ (Կոմունիստական Յերիտասարդության Ինտերնացիոնալ):
кимва́л յերժշտ· ծնծղա:
кинема́тика կինեմատիկա:
кинематический (— ая, — ое) կինեմատիկային:
кинемато́граф կինեմատոգրաֆ:
кинематогра́фия կինեմատոգրաֆիա:
кинематографи́ческий (— ая, — ое) կինեմատոգրաֆային, կինեմատոգրաֆիկ, կինեմատոգրաֆական. — ая промышленность կինեմատոգրաֆական արդյունաբերություն:
кине́тика կինետիկա, շարժագիտություն:

кинети́ческий (— ая, — ое) *կինետիկ, շարժագիտական*. кинетическая энергия *կինետիկ էներգիա*. — ая теория *կինետիկ թեորիա, շարժագիտական թեորիա*:
кинжа́л *դաշույն*:
кино́ *կինո*. говорящее кино, звуковое кино *խոսող կինո, հնչուն կինո*:
ки́новарный *կինաբարի, կինաբարային*:
ки́новарь ի. *կինաբար, խրուվ*. — самородная *բնական կինաբար*. — искусственная *արհեստական կինաբար*:
кинофи́льм *կինոֆիլմ*:
ки́нуть (հրմ. кинь) տես **кида́ть**.
кио́ск *քիոսկ, տաղավար*. газетный киоск *լրագրաքիոսկ, լրագրի տաղավար*:
кио́т տես **киво́т**.
ки́па *հակ, պատառ*. ки́пами *հակերով*:
кипари́с *կիպարիս, մշտադալար նոճի*:
кипари́сный *կիպարիսի, կիպարիսային, մշտադալար նոճու*:
кипе́ние *յեռում, ալեկոծում, յեռալը, ալեկոծվելը*. точка кипения *յեռման կետ*:
кипе́ть (киплю́, — пи́шь, кипя́т; հրմ. кипи́) 1. *յեռալ*. 2. պտկր. *ալեկոծվել*. — гневом *բարկությունից յեփ դալ*. работа кипит *աշխատանքը յեռում է*. кровь кипит *արյունը յեռում է*. недовольство кипит в Индии *Հնդկաստանում դժգոհությունը յեռում է*. кипящие воды *յեռացող ջրեր*. война кипит *պատերազմը յեռում է*. пир кипит *քեֆը յեռում է*:
ки́пка *փոքր հակ, պատառիկ*:
Кипр աշխգր. *Կիպրոս*:
Киприда *Կիպրուհի, Կիպրիդա* (*Աֆրոդիտեիատովածուհին*):
кипу́чий (— ая, — ее) 1. *հեչտ յեռացող, յեռացող, պղպջացող*. 2. պտկր. *յեռուն, դյուրաբորբոքք*. кипучий котёл *յեռացող կաթսա*. — нрав *դյուրաբորբոքք բնավորություն*. — ая деятельность *յեռուն գործունեություն*. — ее воображение *կրակոտ երևակայություն*:
кипу́честь ի. 1. *դյուրեռուկություն*. 2. *յեռունություն, դյուրաբորբոքունություն*:
кипяти́льник *յեռարան, յեռոց*:
кипяти́льный *յեռացնող, յեռացման*:
кипяти́ть (— чу́, — ти́шь, — тя́т) *յեռացնել*:
кипято́к (— тка́) *յեփջուր*:
кипяти́ться (— чу́сь, — ти́шься, — тя́тся) 1. *յեռալ*. 2. *բորբոքվել*:
кипяче́ние *յեռացում, յեռացնելը*:
кипячёный *յեռացրած*:
кира́са *զրահ, ճոշան* (*կրծապանակ և թիկնազրահ*):
кираси́р *զրահավոր* (*զինվոր*):
кираси́рский (— ая, — ое) *զրահավոր*:
кирга́ տես **кирка́ II**.
кирги́з *կիրգիզ* (*ժողովուրդ*):
кирги́зка *կիրգիզուհի*:
кирги́зский (— ая, — ое) *կիրգիզական*. Киргизская республика *Կիրգիզական Հանրապետություն*. киргизский язык *կիրգիզական լեզու, կիրգիզերեն*. Киргизский край *կիրգիզների երկիր*:
Кирилл *Կիրիլլ, Կյուրեղ*:
кири́ллица *կիրիլլիցա* (*սլավոնական կիրիլլյան այբուբեն*):
ки́рка I *բողոքական յեկեղեցի*:
кирка́ II *բրիչ, քլունդ, Թոխր*:
Киркрай տես **Кирги́зский край**.
кирпи́ч *աղյուս*. класть кирпичи *աղյուս շարել, աղյուսով շինել*. кирпи́ч-железня́к *յերկաթաղյուս, գերաթխուրծ աղյուս*. — алый *թխրաթխուրծ աղյուս*. — пустотелый *մնամեջ աղյուս*:
кирпи́чник 1. *աղյուսագործ*. 2. *աղյուսավաճառ*:
кирпи́чный *աղյուսային, աղյուսե*. — завод *աղյուսի գործարան, աղյուսագործարան*. — ого цвета *աղյուսագույն*. кирпичное здание *աղյուսե շենք*. кирпичная кладка *աղյուսե վորմածք*:
Киррспу́блика տես **Кирги́зская республика**.
кис-кис! *փիշ-փիշ* (*կատվին*), *փշո-փշո*:
ки́са *փիսո*:
кисе́йный 1. *մարմաշե, մուսլինե*. 2. *քնքուշ*:
кисе́ль ա. *կիսել* (*թթվաշ չիթոթ*). он мне 10-ая вода на киселе *նա ինձ շատ հեռու ազգական է, նապաստակի ջրի չուրն է, քեռու յեզան դյուղից է*:

кисе́льный *կիսելի, կիսելային*· страна с молочными реками и кисельными берегами *կաթի գետեր և կիսելի ափեր ունեցող յերկիր, յուղ ու մեղր բղխեցնող յերկիր*:
кисе́т *ծխախոտի պարկ, ծխախոտապարկ*:
кисея́ *մարմաշ, մուսլին (նուրբ գործվածք)*:
ки́ска *վիսիկ, կատվիկ*:
ки́сленький (— ая, — ое) *թթվաշ*:
кисле́ть տես **ки́снуть.**
ки́слить *թթվացնել, թթվեցնել*:
ки́слица տես **ща́вель.**
кислова́тость *f*· *թթվաշություն*:
кислова́тый *թթվաշ, թթվավուն*:
кислоро́д *թթվածին*:
кислоро́дный *թթվածնի, թթվածնային*:
кислосла́дкий (— ая, — ое) *թթվաքաղցր, մարխոշ*:
кислота́ 1· *fիմ*· *թթու*· — азотная *ազոտական թթու, ազոտաթթու*· — борная *բորաթթու*· — двухосновная *յերկհիմնական թթու*· — дубильная *դաղաթթու, դաբաղաթթու*· — карболовая *կարբոլաթթու*· — лимонная *լիմոնաթթու, կիտրոնաթթու*· — неорганическая *անօրգանական թթու*· — органическая *օրգանական թթու*· — серная *ծծմբաթթու*· — сернистая *ծծմբային թթու*· — синильная *կապտաթթու*· — соляная *աղաթթու*· — угольная *ածխաթթու*· — уксусная *քացախաթթու*· — щавелевая *թրթնջուկաթթու*· 2· *թըթվություն*:
ки́слый *թթու, թթվահամ*· говорить кислые слова *տհաճ բաներ ասել, թթու խոսքեր ասել, կշտամբել*:
кисля́тина *չար թթու բան, խիստ թթու*:
ки́снуть *թթվել*:
киста́ *բուժ*· *բուշտ*:
кисте́нь *ա*· *լախտ (հին զենք)*:
ки́сточка 1· *թաթիկ*· 2· *ծոպիկ, վրձնիկ*· 3· *վողկուզիկ*:
кисть *f*· 1· *թաթ, դաստակ*· 2· *ծոպ, վրձին*· 3· *վողկույզ, ճութ*· 1. кисть маляра *ներկարարի վրձին*· 2. — руки *թաթ, դաստակ*· 3· — виноградная *խաղողի վողկույզ, խաղողի ճութ*:
кит *կենդ*· *կետ (ծովային կենդանի)*:
китаеве́д *չինագետ*:
китаеве́дение *չինագիտություն*:
кита́ец (— а́йца) *չինացի*:
кита́йский (— ая, — ое) *չինական*:
Кита́й *աշխգր*· *Չինաստան*:
китая́нка *չինուհի*:
ки́тель *ա*· *կիտել (ամառնային բամբակոնակ)*:
китобо́йный *կետորսային, կետորսի*· — промысел *կետորսություն, կետորսության արհեստ*· — ое судно *կետորս նավ, կետ վորսացող նավ, կետորսանավ*:
кито́вый *կետային, կետի*:
китоло́в *կետորս*:
китоло́вный *կետորսական*:
китообра́зный *կետանման*:
кифа́ра *կիթառ (հին հունական նվագարան)*:
кичи́ться *ամբարտավանանալ, գոռոզանալ, մեծամտել*:
кичли́вость *f*· *ամբարտավանություն, գոռոզություն, մեծամտություն*:
кичли́во *ամբարտավանորեն, գոռոզաբար, մեծամտաբար*:
кичли́вый *ամբարտավան, գոռոզ, մեծամիտ*:
кише́ть (кишу́, — ши́шь, — ша́т; *հրմ*· — кипи́) *վխտալ, զեռալ*· озеро кишит рыбой *ձկները վխտում են լճում*· кишащий паразитами *վխտացող միջատներով լի, միջատներով լեփ լեցուն*:
кише́чник *վորոտիք*:
кише́чный *աղիքային*· — ое заболевание *աղիքային հիվանդություն, աղեհիվանդություն*:
кишка́ 1· *աղիք*· 2· *հրչեկ խողովակ, հաշեխող*· — двенадцатиперстная *նախնաղիք, տասներկումատնյա աղիք*· — заднепроходная *սրբանաղիք, հետանցքի աղիք*· — прямая *նախաղիք*· кишка слепая *կուրաղիք, կույր աղիք*· — подвздошная *դատային աղիք, դատաղիք*· — толстая *հաստաղիք, համրաղիք, խոտաղիք*· — тонкая *ներքաղիք, բարակաղիք*· полива́ть из кишки́ *հեխողով ջրել*· воспаление кишок *աղիքների բորբոքում, աղեբորբոքում*:
кишми́ш *քիշմիշ*:
кишмя́: кишмя́ кише́ть *վխտալ, զեռալ*:
клавиату́ра *ստեղնաշար*:

клавико́рды ի· *կլավիկորդ (հին տեսակի դաշնամուր)*:

кла́виши ա· *ստեղներ*:

клад *գանձ, պահած գանձ, անսպասելի հարստություն*· на что клад, коли в семье лад? *յերբե ընտանիքը համերաշխ ե, ել գանձն ինչացո՞ւ յե*:

кла́дби́ще *գերեզմանատուն, գերեզմանոց*:

кладби́щенский (— ая, — ое) *գերեզմանոցային, գերեզմանատան, գերեզմանոցի*:

кла́дезь ա· *հոր, ջրհոր*· — премудрости *խմաստության ծով, խելքի տոպրակ*:

кладене́ц (— нца́): меч кладенец *պողպատիկ սուր (ռուս հնադարյան հերոսների)*:

кла́дка 1· *դարսում, չարում, դնում, չարելը, դարսելը, դնելը*· 2· *վորմածք*· 3· *կռտում, ամորձատում, մալում, կռտելը, ամորձատելը, մալելը*· — дров в клетки *փայտը վանդակաձև դարսելը*· — печи *վառարանի վորմածք*· — дёрна *ճմոլ չարելը, ճմաչարում*· время кладки яиц *ձու ածելու ժամանակ*· кладка скота *անասունների մալում, անասունների կռտում, անասունների ամորձատում*:

кладова́я *մառան, խորդանոց*:

кладовщи́к 1· *գանձ փնտրող, գանձախույզ*· 2· *մառանապետ*:

кладоиска́тель ա· *գանձախույզ, գանձ փնտրող*:

кла́дчик *դնող, դարսող, չարող*· — дров *փայտ դարսող*:

кладчи́к *բեռ հանձնող, բեռնատեր*:

кла́дь ի· *ծանրոց*:

кла́ка *կլակա, ծափորդախումբ (վարձկան ծափահարողների խումբ թատրոնում)*:

клакёр *կլակյոր, ծափորդ (վարձկան ծափահարող)*:

клан *կլան, ցեղ*:

кла́няться 1· *խոնարհվել, յերկրպագել*· 2· *բարևել, բարև ուղարկել*· 3· кому о чём *խնդրել, աղերսել*:

кла́пан *կափույր, կափարիչ*· — предохранительный *նախապահպան կափարիչ, պահպանակափույր*· клапан впускной *ներթող կափարիչ*· — выпускной *արձակման կափարիչ, դուրս թողման կափարիչ*· — всасывающий *ներծծման կափարիչ, ծծող կափարիչ*· — аэростата *ռդգի*· *ողապարիկի կափարիչ*· клапан для управления паром *շոգեվարման կափարիչ*· — конический *կոնական կափարիչ, կոնաձև կափարիչ*; — питательный *սնող կափարիչ*· — регулирующий *կանոնավորող կափարիչ, կարգավորող կափարիչ*· болезнь сердечных клапанов *սրտի կափարիչների հիվանդություն*:

кла́панный *կափարիչի, կափարչային*· — ая верёвка *ռդգի*· *կափուրատուփ*· — ая коробка *ռդգի*· *կափուրատուփ*· — ая тарелка *կափուրափսե*:

кларне́т յերժշտ· *կլարնետ*:

кларнети́ст յերժշտ· *կլարնետիստ*:

кларнети́стка յերժշտ· *կլարնետահարուհի, կլարնետահարուհի*:

класс 1· *դասակարգ*· 2· *դաս, խումբ*· 3· *դասարան, դասատուն*· 4· *կարդ (յերկաթուղու, նավի և այլն)*· класс рабочий *բանվոր դասակարգ*· деление на классы *դասակարգերի բաժանում*· высшие классы общества *հասարակության բարձր դասակարգեր*:

кла́ссик *կլասիկ*· 1· *հին հունական կամ լատինական հեղինակ*· 2· *լավ և որինակելի հեղինակ, դասական հեղինակ*· 3· *հունագետ, լատինագետ*· 4· *հունարենի, լատիներենի ավանդման պաշտոնյա*:

классифика́тор *դասակարգիչ*:

классифика́ция *դասակարգում, դասակարգություն*:

классифици́ровать (— рую, — руешь, — руют) *դասակարգել, դասակարգերի բաժանել*:

классици́зм *կլասիցիզմ, դասականություն*:

класси́ческий (— ая, — ое) *կլասիկ, դասական*:

кла́ссный *դասարանական, դասարանային*· — ая комната *դասարան, դասասենյակ*:

кла́ссовый *դասակարգային*· — антагонизм *դասակարգային հակամարտություն*· — дух *դասակարգային ոգի*· — ая борьба *դասակարգային կռիվ, դասակարգային պայքար*· — ая гегемония *դասակարգային*

դերիշխանություն. — ая группировка դասակարգային խմբավորում. — ая диктатура դասակարգային դիկտատուրա. — ое самосознание դասակարգային ինքնագիտակցություն. — ое правосудие դասակարգային արդարադատություն. — ые противоречия դասակարգային հակասություններ. — ая солидарность դասակարգային համերաշխություն:

класть (кладу', — дёшь, — кладу't; hրմ. клади'; անց. клал, кла'ла) 1. դնել, դցել. — в мешок պարկը դնել. — на обе лопатки մեջքի վրա դցել (գոտեմարտում), մեջքը գետնով տալ. класть на музыку երաժշտադրել, եղանակադրել. класть под сукно անուշադրության մատնել, դոշակի տակը դնել. класть яйца ձու ածել. — ногу на ногу վոտքը վոտքի վրա դնել. — поклоны ծունր դնել. 2. կառուցել, դնել. класть печь վառարան կառուցել. — фундамент հիմքը դնել. 3. դնահատել. класть цену գին դնել, դնահատել. клади ему за работу 10 руб. դնահատիր նրա աշխատանքը 10 ռ., նրա աշխատանքի համար 10 ռ. նշանակիր:

клёв 1. կտցում, կտցահարում, բզռնում, կտցելը, կտցահարելը, բռնելը, խփելը. 2. կտուց:

клева'ть (клюю', — ёшь, — ю'т) կտցել, կտցահարել. պտկր. բռնել, խփել. курица клюёт зерно հավը հատիկ է կտցում. рыба клюёт ձուկը խփում է. — носом պտկր. դռնթել (քնից հաղթահարված գլուխը վեր ու վար անել):

клева'ться (клюю'сь; — ёшься, — ю'тся) 1. կտցահարվել. 2. կռվել. петухи' клюю'тся աքաղաղները կռվում են:

кле'вер բոտ. առվույտ, յերեքնուկ:

кле'верный առվույտի, յերեքնուկի:

клевета' զրպարտություն:

клевета'ть (— ещу', — е'щешь, — е'щут; hրմ. — ещи') զրպարտել:

клеветни'к զրպարտիչ:

клеветни'ца զրպարտչուհի:

клеветни'ческий (— ая, — ое) զրպարտական, զրպարտչական:

клевре'т կլեվրետ, ընկեր, վատ ընկեր, համախոհ (վատ իմաստով):

клеева'р սոսինձ յեփող:

клеева'рня սոսնձարան, սոսնձանոց:

клеево'й սոսնձի, սոսնձային. — запах սոսնձի հոտ, սոսնձահոտ. — пузырь սոսնձի փամփուշտ, սոսնձափամփուշտ. — а'я краска սոսնձաներկ:

клее'ние սոսնձում, կպցնում, սոսնձելը, կպցնելը:

клеёнка մոմլաթ:

клеёночный մոմլաթի, մոմլաթային:

клеёнчатый մոմլաթե, մոմլաթեղեն:

клеи'льщик սոսնձիչ, կպցնող:

клеи'ть 1. սոսնձել, կպցնել. 2. պտկր. հաջողեցնել, սաթքել, գլուխ բերել:

клеи'ться 1. սոսնձվել, կպչել. 2. պտկր. հաջողվել, գլուխ գալ. дело это не клеится այս գործը չի հաջողվում, այս գործը գլուխ չի գալիս:

клей սոսինձ:

кле'йка սոսնձում, կպցնում, սոսնձելը, կպցնելը:

кле'йкий (— ая, — ое) դյուրամած, մածուցիկ:

клейкови'на սոսնձանյութ:

кле'йкость ի. դյուրամածություն, մածուցիկություն:

клеймо'ние դրոշմում, հնգում, խարում, դրոշմելը, հնգելը, խարելը:

клейми'ть (— мю', — ми'шь, — мя't) դրոշմել, հնգել, խարել:

клеймо' դրոշմ, խարան. фабричное клеймо գործարանի դրոշմ, գործարանադրոշմ:

клейми'льщик դրոշմիչ, հնգիչ, խարանիչ:

кле'йстер չրեշ, ոսլայի խյուս. клеить клейстером չրեշով կպցնել, չրեշել:

клёкот (клёкт) արծվականչ, արծվի ծղրտոց:

клекота'ть (— кочу', — ко'чешь, — чут) կանչ արձակել, ծղրտալ:

кле'мма ճմլիչ, ճնշիչ, պրկիչ:

клён թղկի, թղքի. полевой клён դաշտային թղքի, կամնատերևի թղկի:

клено'вый թղքու, թղքային, թղկե:

клепа'ло զամամուրճ, զանգի լեզվակ, կոչնակ (թխթխկացնելու սախտակ):

клепа'ть (— па'ю) 1. զամել, զանգահարել, թխթխկացնել. 2. — на кого - л. (клеплю', — плешь, — плют; hրմ. — пли') մեկին զրպարտել:

клёпка զամվածք, զամում, զամելը:

кле'ппер 1. *արագավազ ձի, նժույգ.* 2. *հեզն. նիհար ձի, վատ ձի:*
клептома'н *գողամոլ:*
клептома'ния *գողամոլություն:*
клерк 1. *քարտուղար (Անգլիայում).* 2. *դրագիր.* 3. *նոտարացու:*
клерика'л *կղերական, կղերամիտ:*
клерикали'зм *կղերականություն:*
клерика'льный *կղերական, կղերային:*
клерова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) (са'хар, ма'сло) *դառել, մաքրել:*
клёст *կեռնդ. խաչկտուց:*
кле'тка, кле'точка 1. *վանդակ (թռչունների, կենդանիների համար).* 2. *վանդակ, քառակ, աղյուսակ (գործվածքի, տետրի).* 3. *բուս. կեռնդ. կեռս. բջիջ.* грудная клетка *կրծքի վանդակ, կրծավանդակ.* учение о клетке *ուսմունք բջիջի մասին, բջջաբանություն.* сажать в клетку *վանդակ դնել, վանդակում փակել, վանդակ դնել:*
кле'точный *վանդակային, բջջային:*
клетча'тка *բջջանյութ, ցանցաշերտ.* — растительная *բուսական բջջանյութ, բուսական ցանցաշերտ.* — подкожная *ենթամաշկային բջջանյութ, ենթամաշկային ցանցաշերտ:*
кле'тчатый *վանդակավոր, քառակավոր, աղյուսակավոր.* клетчатая материя *քառակավոր գործվածք, վանդակավոր գործվածք:*
клеть *ի. մառան, խորդանոց:*
клёцка *խմորագնդիկ (կերակրի):*
клешня' *ունելիք, բռնաչանչ, չանչ (խեցգետնի, մի քանիների):*
клещ *ընձաձեռ:*
клещеви'на *տզկանեփ:*
клещеви'нный *տզկանեփի, տզկանեփային:*
клещи' (— ей) *ա. աքցան, ունելիք:*
кли'вер *կլյուվեր (յեռանկյունի առագաստ):*
клие'нт *կլիենտ, հաճախորդ, թևարկյալ:*
клиенте'ла, клиенту'ра *կլիենտուրա, հաճախորդություն, հաճախորդներ:*
кли'зма *գրեխ, հոդնա:*
клик *գոչ, կանչ:*
кли'ка *կլիկա, վատախմբակ (վատ նպատակների ձգտող մարդկանց խմբակ):*
кли'кать (кли'чу, — чешь, — чут; *հրմ.* кли'чь), **кли'кнуть** *գոչել, կանչել:*
клико' *կլիկո (շամպանի գինի):*
клику'ша *ընկնավոր, նուաղկոտ, ճղճղան:*
клику'шество *ընկնավորություն, նուաղկոտություն, ճղճղանություն:*
климактери'ческий (— ая, — ое) *դաշտանադադարի, դաշտանադադարային:*
кли'мат *կլիմա:*
климати'ческий (— ая, — ое) *կլիմայական.* — ая станция *կլիմայական կայան, կլիմակայան:*
климатоло'г *կլիմայագետ:*
климатологи'ческий (— ая, — ое) *կլիմայագիտական:*
климатоло'гия *կլիմայագիտություն:*
клин (*հոգն.* кли'нья, — ьев) *սեպ.* клин клином вышибают *սեպը սեպով են դուրս գցում, սեպը սեպով են հանում.* свет не клином сошёлся *աշխարհը բավականին լայն է, աշխարհում շատ տեղ կա:*
кли'ника *կլինիկա (բժշկաստեղծական համ բժշկական հիվանդանոց, ուսումնական հիվանդանոց).* клиника для приходящих больных *ներքևևկ հիվանդների կլինիկա:*
клиници'ст *կլինիցիստ:*
клиници'стка *կլինիցիստուհի:*
клини'ческий (— ая, — ое) *կլինիկական, կլինիկայի:*
кли'нкер *տեխն. կլինկեր, ջերթուրծ աղյուս, հոլլանդական աղյուս (վառարանների համար).* образование клинкера *կլինկերի գոյացում:*
кли'но'к (— нка) I *սայր (սրի բերան), շեղբ, սուսեր:*
клино'к (— нка') II *վոքր սեպ, սեպիկ:*
клинообра'зный *սեպաձև, սեպանման.* клинообразные письмена *սեպաձև գրեր, սեպագրեր.* — надписи *սեպագրեր արձանագրություններ:*
кли'нопись *ի. սեպագիր, սեպագրություն:*
кли'нышек (— шка) *վոքր սեպ, սեպիկ:*
кли'пер *ծով. կլիպեր (արագընթաց առագաստանավ):*
клир *կղեր, հոգևորականություն:*
кли'рос 1. *յեկեղեցական նախերգեմ, յեկեղեցու դաս.* 2. *յերգեցիկ խումբ (յեկեղեցու):*

клисти'р գրեխ, հոգնա:
клисти'рный գրեխի, գրեխային, հոգնային:
кли'тор ծլիկ, համք, տիտեղ:
клич գոչ, կանչ:
кли'чка 1· անուն (կենդանու)· 2· մականուն, հեղնական անուն, հեգնանուն:
клише' կլիշե:
клоа'ка կոյուղի:
клобу'к վեղար, կնգուղ:
клозе'т կլոզետ, ճեմիչ, արտաքնոց, պետքարան· ватер-клозет վատեր-կլոզետ, ջրաճեմիչ:
клок (հոգի· кло'чья, кло'чьев) կտոր, մաս, փունջ, փաթիլ· клок волос մազերի փունջ, մազափունջ· рвать в клочья կտոր կտոր անել, ճղոտել:
клока'стый վինջատատ, վինջաչատ:
кло'кот աղմկալից յեռում, խլթխլթոց, ալեկոծում, աղմկալից յեռալը, խլթխլթալը, ալեկոծվելը:
клокота'ть (— кочу', — ко'чешь, — ко'чут) աղմուկով յեռալ, խլթխլթալ, ալեկոծվել:
клокота'ние տես **кло'кот.**
клони'ть թեքել, ուղղել· меня клонит ко сну քունս տանում է· я вижу, к чему он клонит յես տեսնում եմ դեպի ուր է նա ծռում· յես տեսնում եմ, թե նրա միտքն ինչ է:
клони'ться թեքվել, ուղղվել· клониться к упадку դեպի անկում թեքվել, անկման դիմել· день клонится к вечеру որը թեքվում է դեպի յերեկոն, որը յերեկոյանում է:
клоп փայտոջիլ:
клопо'вник փայտոջլանոց:
клопо'вий (— ья, — ье) փայտոջիլի, փայտոջիլային· клоповья ромашка լվածաղիկ, լվի ծաղիկ:
кло'ун խեղկատակ, ծաղրածու:
клоуна'да խեղկատակություն, ծաղրածուություն:
клохта'ть (— охчу', — о'хчешь, — о'хчут; հրմ· — хчи') կչկչալ, կռկռալ:
клохта'ние կչկչում, կռկռում, կչկչալը, կռկռալը:
клохту'нья թուխս:
клочо'к (— чка') 1· մազերի վինջիկ, բրդի վինջիկ, մազափնջիկ, բրդափնջիկ· 2· փոքր պատառ, փոքր կտոր (թղթի), փոքր ծվեն· клочо'к бума'ги թղթի կտոր· — земли' հողի կտոր:
клуб 1· ակումբ· 2· քուլա, կծիկ, կլորակ· клубы дыма ծխի քուլաներ:
клу'бень (— бня) կոշտ, կոճղ (ծառի), ծառակոշտ, ծառակոճղ, բուսակոշտ, կոճղեղ:
клуби'ст ակումբի անդամ, ակումբի հաճախորդ, ակմբորդ:
клуби'ть (— блю', — би'шь, — бя'т) քուլա-քուլա բարձրացնել· ветер клубит пыль քամին քուլա-քուլա փոշի է բարձրացնում:
клуби'ться (— блю'сь, — би'шься, — бя'тся) քուլա-քուլա բարձրանալ:
клубя'щийся дым քուլա-քուլա բարձրացող ծուխ:
клу'бмен ակումբի մշտական հաճախորդ, ակմբորդ:
клубнево'й ծառակոշտի, ծառակոճղի, բուսակոշտի, կոճղեղի:
клубни'ка (ընտանի) յելակ, յելակ· — ананасная անանասի յելակ, անանասելակ:
клубни'чка յելակիկ, յելակիկ:
клубни'чный յելակի, յելակե:
клу'бный 1· ակումբի, ակմբային· 2· կծիկի, քուլային, կլորակի, կծկային, քուլային, կլորակային:
клубо'к (— бка') կծիկ· клубок шерсти բրդի կծիկ· свернуться клубком կծկվել, կուչ գալ:
клубо'чек (— чка) կծիկիկ, փոքր քուլա, կլորակիկ:
клу'мба ծաղկաթումբ:
клупп տեխն· պարուրահան:
клу'ша թուխս, թխսկան հավ, թրխսամեր:
клы'к ժանիք:
клыка'стый ժանիքավոր, ժանիավոր:
клюв կտուց:
клювообра'зный կտուցանման, կտուցաձև:
клюка' կեռաձուխ գավազան, կեռագլուխ փայտ:
клю'кать, клю'кнуть խմել, կռնդել:
клю'каться, клю'кнуться 1· խմել, կռնդել· 2· քիթ ու բերնի վրա ընկնել:
клю'ква լոռամրգի:
клю'квенный լոռամրգային:
клю'кнуть տես **клю'кать.**
клю'кнуться տես **клю'каться.**
клю'нуть տես **клева'ть.**

ключ 1. *բանալի, փական.* 2. *աղբյուր.* 3. *յերժշտ. բանալի.* бить ключом *աղբյուրի նման բղխել, աղբյուրի պես խփել:*

ключа́рь *ա. փականակալ, լուսարարապետ:*

ключево́й 1. *բանալու.* 2. *աղբյուրի, աղբյուրային.* — ая вода *աղբյուրի ջուր, աղբրաջուր:*

клю́чик 1. *փոքր բանալի.* 2. *աղբյուրիկ:*

ключи́ца *անրակ:*

клю́чник 1. *մառանապետ.* 2. *դռնապան:*

клю́чница 1. *մառանապետուհի.* 2. *դռնապանուհի:*

ключи́чный *անրակի, անրակային:*

кля́кса *բիծ (թանաքի, ներկի).* чернильная клякса *թանաքի բիծ, թանաքաբիծ.* делать кляксы *մրոտել, թանաքոտել, բծոտել:*

кля́нченье *համառ խնդրելը, մուրալը:*

кля́нчить (о чем-ли́бо) *համառ խնդրել, մուրալ (մի բան):*

кляп *դելարանակ:*

клясть (— яну́, — янёшь, — яну́т; հրմ. кляни́; ա՚ց. клял, кля́ла, кля́ли) *անիծել, նզովել:*

кля́сться (— яну́сь, — янёшься, — яну́тся; հրմ. кляни́сь; ա՚ց. кля́лся, кля́лась, кля́лись) *յերդվել.* клясться небом и землёй *յերդվել յերկնքով և յերկրով, յերկինք գետնքով յերդվել.* клянусь честью *յերդվում եմ պատվովս, պատիվս վկա:*

кля́тва *յերդում, ուխտ, նզովք, անեծք.* ложная клятва *սուտ յերդում.* под клятвой *յերդումով, յերդմամբ.* давать клятву *յերդում անել, յերդվել.* брать клятву *յերդվեցնել:*

кля́твенный *յերդմանե, ուխտի, նզովքի, անեծքի.* клятвенное обещание *անեծքով խոստում, յերդումնավոր խոստում:*

клятвопреступле́ние *ուխտադրժություն, յերդմնազանցություն:*

клятвопресту́пник *ուխտադրուժ, յերդմնազանց:*

клятвопресту́пница *ուխտադրժուհի, յերդմնազանցուհի:*

клятвопресту́пничество *ուխտադրժություն, յերդմնազանցություն:*

клятвопресту́пный *ուխտադրուժ, յերդմնազանց:*

кля́уза *խարդավանք, բանսարկություն, նենգարկություն, ինարիպ:*

кля́узничать *խարդավանել, բանսարկել, նենգարկել, ինարիպ սարքել:*

кля́узник *խարդավանիչ, բանսարկու, նենգարկու, ինարիպան:*

кля́узница *խարդավանչուհի, բանսարկուհի, նենգարկուհի, ինարիպանուհի:*

кля́узничество *խարդավանչություն, նենգարկություն, բանսարկություն, ինարիպանություն:*

кля́узный *խարդավանական, բանսարկուական, նենգարկուական, ինարիպանական:*

кля́ча *հալից ընկած ձի, յաբու:*

клячо́нка *հալից ընկած փոքր ձի, քոսոտ յաբու:*

кнару́жи *դեպի դուրս:*

кни́га *գիրք, մատյան.* — главная *գլխավոր մատյան.* — долговая *պարտամատյան.* — домовая *տնային գիրք, տնամատյան.* — жалобная *դանդատագիրք, դանդատամատյան.* — записная *հուշագիրք, գրանցման գիրք, գրանցամատյան.* — земельная *հողային մատյան, հողամատյան.* — метрическая *ծննդամատյան, չափաբերական մատյան.* — приходная *մուտքի մատյան.* книга Бытия *Ծննդոց գիրք.* — родословная *տոհմագրական մատյան, տոհմամատյան.* вносить в книгу *գրքի մեջ մտցնել, գրանցել, մատյան մուծել.* закладка для книги *ընթերցանշան, գրքանշան:*

книгоизда́тельство *գրքերի հրատարակչություն, գրահրատարակչություն:*

книгоно́ша *գրածախ, չրջիկ գրավաճառ:*

книгопеча́тание *գրքերի տպագրություն, գրատպություն:*

книгопеча́тня *տպարան, գրատպարան:*

книгопрода́вец (— вца) *գրավաճառ:*

книгопрода́вческий (— ая, — ое) *գրավաճառական:*

книготорго́вля *գրավաճառանոց:*

книготорго́вец (— вца) *գրավաճառ:*

книгохрани́лище *գրադարան, մատենադարան, գրապահեստ, մատենապահեստ:*

книгоце́нтр *գրակենտրոն:*

кни́жечка *գրքույկ, մատյան, տետր.*

— записная *հուշատետր, դրանցման տետր*:

кни'жка 1. տես **книга**. кни'жка банковская *բանկային դրքույկ*. — заборная *մթերադրքույկ*. — записная *հուշատետր, դրանցման տետր*. — хлебная *հացի դրքույկ, հացադրքույկ*. — чековая *չեկի դրքույկ, չեկադրքույկ*. книжка с картинками *պատկերազարդ դրքույկ*. 2. (желу'док жва'чных живо'тных) *հազարաթերթիկ (վարունդ կենդանիների ստամոքս)*:

кни'жник 1. *դրքի մարդ*. 2. *դպիր*. 3. *հնադրավաճառ*:

кни'жный *դրքի, դրքային*. — ый знак *դրապիտակ, դրքապիտակ, եքս-լիբրիս («ի գրոց...», «դրքերից»)*. — ая палата *դրատպատ*. — ая торговля *դրավաճառուբյուն, դրավաճառք*. — учёность *դրքային դիտականուբյուն*. — ое слово *դրքի խոսք, դրական խոսք*:

книжо'нка *դրքուկ, անպետք դիրք*:

кни'зу *դեպի ներքև, դեպի վար, դեպի ցած*:

кни'ксен *կնիքանեն, ծնկածալում (հարդանքով բարևելու համար)*. делать книксен *ծնկածալել (հարդանքով բարևելիս)*:

кно'пка *կոճակ, կոճդամ, անեռակ*. нажать кнопку *կոճակը սղմել*. прикрепить кнопкой *ամրացնել կոճդամով, կոճակով ամրացնել*:

кнут *մտրակ*:

кну'тик *մտրակիկ*:

кнутови'ще *մտրակի կոթ*:

княги'ня *իշխանուհի*. великая княгиня *մեծ իշխանուհի*:

княже'ние 1. *իշխանուբյուն, իշխում*. 2. *իշխանական յերկիր, իշխանուբյուն*. 3. *իշխանուբյան ժամանակաշրջանը*:

кня'жеский (— ая, — ое) *իշխանական*:

кня'жество *իշխանուբյուն, իշխանական յերկիր*:

кня'жий (— ья, — ье) *իշխանական, իշխանի, իշխանապատկան*:

кня'жить *իշխանուբյուն անել, իշխել*:

кня'жич *իշխանազն*:

княжна' *իշխանադուստր, իշխանուհի*. великая княжна *մեծ իշխանուհի*:

князёк (— зька) 1. *փոքր իշխան, իշխանիկ*. 2. *կենդ. կապույտ յերաշտահավ*:

князь ա. (հոգն. князья', — зе'й) *իշխան, կնյազ*. великий князь *մեծ իշխան*:

ко տես **к**.

коагули'ровать (— рую, — руешь, — руют) *խտացնել, պնդացնել, թանձրացնել*:

коагуля'ция *խտացում, պնդացում, թանձրացում, խտացնելը, պնդացնելը, թանձրացնելը*:

коалицио'нный *կոալիցիական, դաշնավորական*:

коали'ция *կոալիցիա, դաշնավորուբյուն (պետուբյունների կամ կուսակցուբյունների)*. заключать коалицию *կոալիցիա կազմել, դաշնավորուբյուն կազմել, դաշնավորվել*:

ко'ба'льт հանք. *կոբալտ*:

ко'ба'льтовый *կոբալտի, կոբալտե*. — ое стекло' *կոբալտե ապակի, կոբալտապակի*:

кобелёк (— лька') *վորձ շնիկ*:

кобе'ль ա. *վորձ շուն*:

кобе'ниться *ծռմռվել, նազ անել, համառել*:

ко'бза *կոբզա (յերաժշտական լարային գործիք)*:

кобза'рь ա. *կոբզար, ուիլբայնական աշուղ*:

ко'бра I *կուց, յերկբուծ*:

ко'бра II *ակնոցավոր ոձ*:

кобура' *պատյան, բուն (ատրճանակի)*:

кобы'ла *մատակ ձի, զամբիկ*:

кобы'лий (— ья, — ье) *զամբիկային, զամբիկի*:

кобы'лка 1. *փոքրիկ զամբիկ*. 2. *նեցուկ, գրոց, մարմնամարզաձի (արհեստական)*. 3. *կենդ. մորեխի տեսակ, ճպուռ*:

кобыля'тина *մատակ ձիու միս, զամբիկի միս*:

ко'ваный *դարբնած, կռած, պայտած*:

кова'рность թ. *նենգավորուբյուն*:

кова'рство *նենգուբյուն, խարդավանանք*. коварство и любовь *սեր և խարդավանանք*:

кова'рно *նենգորեն, նենգաբար*:

кова'рный *նենգ*:

кова'ть (кую', куёшь, кую'т) *դարբնել, կռել, պայտել*. куй железо пока горячо *յերկաթը տաք-տաք ծե-*

ձիը, յերկաթը տաք-տաք կծեծել. ковать лошадь *ձի պայտել:*

кова'ться (кую'сь, куёшься, кую'тся) *դարբնվել, կռվել, պայտվել:*

ко'ваный *դարբնած, կռած.* — оț желе'зо *կռած յերկաթ:*

ковбо'й 1. *ճիավոր հովիվ (Ամերիկայում).* 2. *կովբոյ (ղևխարկ):*

ковёр (— вра') *գորգ.* покрывать коврами *գորգերով ծածկել:*

кове'ркать *ծոմռել, աղավաղել, խեղաթյուրել, աղճատել.* — язык *լեզուն աղճատել, լեզուն աղավաղել:*

кове'ркание *ծոմռում, աղավաղում, աղճատում, խեղաթյուրում, ծոմռելը, աղավաղելը, աղճատելը, խեղաթյուրելը:*

кове'ркаться *ծոմռվել, աղավաղվել, աղճատվել, խեղաթյուրվել:*

ко'вка *կռում, դարբնում, կռելը, դարբնելը, պայտում, պայտելը:*

коверко'т *կովերկոտ (կտորեղեն):*

ко'вкий (— ая, — ое) *կռելի, կռածո, դարբնելի, դյուրակռելի:*

ко'вкость *f. կռելիություն, դյուրակռելիություն, դարբնելիություն:*

Ко'вно *աշխգր. Կովնո, Կաունաս:*

коври'га *ամբողջական հաց, մեծ կտոր (հացի):*

коври'жка *կարկանդակ.* ни за какие коврижки *վոչ մի դնով:*

ко'врик *գորգիկ:*

ко'вриковый *գորգիկային:*

ковро'вый *գորգի, գորգային:*

ковче'г *տապան.* Но'ев ковче'г *Նոյի տապան:*

ковш *չերեփ.* — экскаватора *արտավորիչի չերեփ:*

ко'вшик *չերեփիկ:*

ковы'ль *ա.* 1. *փետրախոտ, սեղ, սիզախոտ.* 2. *դաշտի վարսակ, դաշտավարսակ:*

ковыля'ть 1. *կաղալ, կիսակաղալ.* 2. *մի կերպ տպրել, քաշ գալ.* — на деревянной ноге *փայտե վոտքով մարդ գալ, կաղալ:*

ковырну'ть, ковыря'ть *փորել (ատամները, քիմ), քչփորել:*

ковы'чка *տես* **кавы'чка.**

когда' *յերբ.* когда ты придёшь (придёшь)? *դու յե՞րբ կգաս (յեկա՞ր).* когда он пришёл, меня не было дома *յերբ նա յեկավ, յես տանը չեյի.* каждый раз, когда он приходил, меня не бывало дома *ամեն անգամ, յերբ նա գալիս եր, յես տանը չեյի լինում:*

когда'-либо *յերբևիցե:*

когда'-то *մի ժամանակ, ժամանակով, յերբեմն:*

когда'-нибудь *յերբևիցե:*

кого' (*հայց. և սեռակ. հոլ.* кто *բառի*) 1. *ում.* 2. *վորին, վորի.* кого' бы ни . . . *ում ել . . ., ում ել վոր . . .:*

кого'рта *կոհորտա (հռոմեական զորախումբ):*

ко'готь (— гтя) *ճանկ, մագիլ, ճիրան.* показать свои когти *պոկր. մագիլները ցույց տալ, ատամները ցույց տալ.* лапа с когтями *ճանկավոր թաթ, ճիրանավոր թաթուլ:*

когти'стый *յերկարամագիլ, յերկարաճանկ, յերկարաճիրան:*

кода'к *կոդակ (լուսանկարչական ապարատ):*

ко'декс *որենսգիրք.* — гражданский *քաղաքացիական որենսգիրք.* — уголовный *քրեական որենսգիրք:*

кодификацио'нный *կոդիֆիկացիական, որենքների համակարգության, որենսկարգային:*

кодифика'ция *կոդիֆիկացիա, որենքների համակարգում, որենսկարգում:*

кодифици'ровать (— рую, — руешь, — руют) *կոդիֆիկացիա կատարել, որենքները համակարգել, որենսկարգել:*

кодици'л *իրավ. կոդիցիլ (մահացողի կտակի վերջին հավելում):*

ко'е-где *տեղ-տեղ, վորևե տեղ, մի ինչ-վոր տեղում:*

ко'е-как *վորևե կերպ, մի կերպ:*

ко'е-како'й *վորևե տեսակ, մի ինչ-վոր տեսակ:*

ко'е-кто *վոմն, վոմանք:*

ко'е-куда' *վորևե տեղ, մի ինչ-վոր տեղ:*

ко'е-что *վորևե բան, ինչ-վոր մի բան:*

кож = **кожева'нный.**

ко'жа 1. *կաշի, մաշկ.* 2. *թաղանթ, մաշկ (բույսի, պտուղի).* 3. *մորթ.* ди'кая ко'жа *վայրամաշկ.* выделывать кожу *կաշի մշակել, կաշի պատրաստել.* из кожи лезть *կաշվից դուրս գալ, ամեն ջանք դործ դնել.* мороз по коже *դող սարսափից.* сдирать кожу *կաշին քերթել:*

ко'жаный *կաշե, մորթու*. — переплёт *կաշեկազմ*. — ая куртка *կաշե կուրտկա*:
коже'ве'нный *կաշե, կաշեզործության, կաշեզործական*. — завод *կաշեզործարան*:
/кожеве'нник *կաշեվաճառ*:
коже'вник *կաշեզործ*:
коже'вня *կաշեզործարան*:
ко'жица 1. *մաշկ, կաշի*. 2. *թաղանթ, մաշկ, կաշի, կեղև*. 3. *փառ*. на персике кожица пушистая *դեղձի կաշին բրդոտ է*. покрываться кожицей *կեղևով ծածկվել, մաշկով ծածկվել, կեղևակալվել*:
ко'жный *մաշկի, մաշկային*. — ая болезнь *մաշկի հիվանդություն*:
кожура' *կեղև, կճեպ*:
ко'жистый *կաշենման, մաշկանման*:
кожу'х 1. *քուրք*. 2. *պատյան, կաշեպատյան*. кожух (машины) *կաշեպատյան (մեքենայի)*:
коза' *այծ (եզ)*:
козёл (— зла') 1. *այծ (արու)*. 2. *այծի կաշի, այծամաշկ*. — отпущения *քավության նոխազ*:
козеро'г *այծեղջյուր*. тропик Козерога *Այծեղջյուրի արևադարձ*:
козе'тка *դրույքի բաղմոցիկ, դրսցաբաղմոցիկ*:
ко'зий (— ья, — ье) *այծյային, այծի*:
козлёнок (— нка) (*հոգն*. козля'та, — я'т) *ուլ, ուլիկ*:
ко'злик *այծիկ*:
козли'ный *այծի, այծական*:
козло'вый *այծի մաշկի, այծամաշկյա*:
козлы' (*հոգն*. — ло'в) *այծեր*:
ко'злы (— зел) (*կառքի*) *նստիք, ի-ջուկ, իշտանուկ (սղոցելու համար)*. (для ружей) *բուրդ, խաչմերուկ*. ставить винтовки в козлы *հրացանները խաչմերուկ դնել, հրացաններից բուրդ կազմել*:
козля'тина *այծի միս*:
ко'зни *հ*. *խարդավանք, նենգարկություն, դավեր*. строить козни *դավեր նյութել, վորոգայթներ լարել*:
козово'д *այծաբույծ*:
козово'дство *այծաբուծություն*:
козодо'й *այծկիթ, այծադիայ (թռչուն)*:
ко'зочка *այծիկ*:
козу'ля տես **косу'ля.**
козырёк (— рька') *չվաքարան, հովար (գլխարկի)*. брать под козырёк *վողջունել, հովարել*:
козы'рный, козырно'й *կոզիրի, հաղթաթղթային, հաղթակային*:
ко'зырь *ա*. *կոզիր, հաղթաթուղթ, հաղթակ*. ходить с козырей *խաղը սկսել հաղթաթղթից, խաղալ հաղթաթղթից, խաղալ հաղթակից*. ходить козырем *հաղթական տեսք ունենալ, հաղթական ման դալ*:
козырну'ть, козыря'ть 1. *հաղթաթուղթ դալ, հաղթակել*. 2. *սպասնալ, վախեցնել, նախատել, չչարել*. 3. *վողջունել, բարևել, հովարել*. козырять знаниями *գիտելիքներով պարծենալ, գիտելիքներով հաղթակել*:
козя'вка 1. *փոքրիկ միջատ*. 2. *իշոտնուկ (ապակեզործարանում)*:
кой, ка'я, ко'е, ко'и 1. *ինչ, ինչպիսի, վոր*. 2. *ինչ-վոր, վորևե*. на кой чорт? *ինչի՞ ես պետք*. кое-что *վորևե բան*. кое-кто *վոմն, վոմանք*. в кой ве'ки *հազվադեպ, հազարից մեկ անգամ*:
ко'йка 1. *մահիճ, մահճակ*. 2. *ձեռնասայլակ*:
койо'т *կենդ*. *կոյոտ (ամերիկյան շնագայլ)*:
кок 1. *խոհարար (նավի)*. 2. *չրլեկոց, չրլ'ոկ*:
кокаи'н *կոկային*:
кокаи'новый *կոկայինե*:
кокаинома'ния *կոկայինամոլություն*:
кока'рда *կոկարդ, դղականիշ*:
ко'кать, ко'кнуть 1. *խփել, ջարդել*. 2. *խմել, կոնծել*. 3. *կուսուբյունից դրկել*:
ко'каться *խփվել, ջարդվել, ճու չըխկացնել*:
коке'тка 1. *կոքետուհի, պչրուհի*. 2. *կոկետկա (դղեսակ վերին մասը)*:
коке'тливый *կոքետ, քրքրվող, պչրվող*:
коке'тничанье *կոքետություն անելը, քրքրվելը, պչրվելը*:
коке'тничать *կոքետություն անել, քրքրվել, պչրվել*:
коке'тство *կոքետություն, քրքրվողություն, պչրվողություն*:
коки'льная отли'вка *պատենաճուկվածք*:
ко'кки *կոկկեր (մանրեները)*:
коклю'ш *կապույտ հաղ*:

коклю'шка *վայրե մկ, գազրե ճաղ, վայրաճաղ:*
коклю'шница 1. *վայրաճաղ չինող կին.* 2. *վայրաճաղի վրա աշխատող կին:*
ко'кнуть տես **ко'кать.**
коко'н *բոժոժ (մետաքսի):*
коко'с *կոկոս, հնդընկուզ:*
коко'совый *կոկոսի, հնդընկուզի.* — ое масло *կոկոսի յուղ, հնդընկուզի ձեթ:*
коко'тка *կոկոտուհի, պոռնկուհի:*
коко'ткин *կոկոտուհու, պոռնկուհու:*
коко'шник *կակոշնիկ (ռուս կանանց գլխաոսրք):*
кокс *կոքս (քարածխի տեսակ):*
коксова'льная печь *կոքսավառարան:*
ко'ксовый *կոքսի, կոքսային:* — ая мелочь *կոքսի մանրունք:*
коксова'ть (— су'ю, — су'ешь, — су'ют) *կոքսել, կոքսացնել:*
кол (hnգն. ко'лья, — ьев) 1. *ցից, ձող.* 2. (hnգն. колы') *մեկ (թվանշանը).* сажать на кол *ցցի վրա նստեցնել, ցից հանել, ցցի բարձրացնել.* вбивать кол *ցից խրել, բեր անկել.* у него ни кола, ни двора *նա վոչինչ չունի, նա մի չոփ չունի.* обносить кольями *ճողապատել, ցցապատել:*
ко'лба *յերկարավիզ սրվակ:*
колбаса' *յերշիկ, կալբաս.* — ливерная *թոքերշիկ.* — копчёная *ապրեստած յերշիկ, ծխահար կալբաս:*
колба'ска *յերշիկիկ, կալբասիկ:*
колба'сная *յերշկարան, կալբասարան:*
колба'сник 1. *յերշկագործ, կալբասագործ.* 2. *յերշկավաճառ, կալբասավաճառ:*
колба'сница 1. *յերշկագործուհի, կալբասագործուհի.* 2. *յերշկավաճառուհի, կալբասավաճառուհի:*
колба'сный *կալբասային, յերշկային, յերշիկի, կալբասի:*
колдо'бина *ջրափոս, փոս:*
колдова'ть (— ду'ю, — ду'ешь, — ду'ют) *կախարդել, գյուխել, հմայել:*
колдовско'й *կախարդական, հմայական:*
колдовство' *կախարդություն, վհուկություն, կախարդում, գյուխում, հմայում, կախարդելը, գյուխելը, հմայելը.* вызывать колдовством *կախարդությամբ կանչել, կախարդությամբ առաջացնել, հմայակոչել:*
колдо'гово'р *կոլպայմանագիր (կոլեկտիվ պայմանագիր), հավաքական պայմանագիր:*
колдогово'рный: — ая кампания *կոլպայմանագրային կամպանիա, հավաքական պայմանագրերի կամպանիա:*
колду'н *կախարդ, վհուկ, գյուխ:*
колду'нья *կախարդուհի, վհուկուհի, գյուխուհի:*
колеба'ние *տատանում, ճոճում, տարուբերում, յերերում, թրթռում.* 1. колебание цен *գների տատանում.* — маятника *ճոճանակի ճոճում, ճոճանակի տարուբերում.* — затухающее *մարող տատանում (յերերում).* — незатуха'ющее *չմարող տատանում (յերերում).* периодическое колебание земной оси *յերկրի առանցքի պարբերական տատանում.* продольное колебание осей *առանցքների յերկայնակի տատանում.* колебание эфира *յեթերի թրթռում.* 2. *տատանում (կամքի), վարանում:*
колеба'тельный *տատանումնային, ճոճումնային, յերերումնային:*
колеба'ть (— ба'ю, — ешь. *նաև* — блю, — блешь, — блют; hրմ. — бли) *տատանել, ճոճել, տարուբերել, ալեկոծել:*
колеба'ться (— ба'юсь, — ба'ешься. *նաև* — блюсь, — блешься, — блются; hրմ. — блись) 1. *տատանվել, ճոճվել, տարուբերվել, յերերալ, ալեկոծվել.* 2. *տատանվել, (կամք) վարանել.* он колеблется это сделать *նա վարանում է այդ անել, նա տատանվում է այդ անելու:*
коле'блемость ի. *տատանելիություն, ճոճելիություն:*
коле'блющийся (— аяся, — еюся) 1. *տատանվող, ճոճվող, տարուբերվող.* 2. *վարանող:*
коленко'р *կալենկոր (կտորեղեն):*
коленко'рный, коленко'ровый *կալենկորի, կալենկորային:*
коле'нный կզմ. *ծնկի, ծնկային.* — сустав *ծնկի հոդ, ծնկահոդ.* коленная сумка *ծնկապարկ.* — ая чашка *ծնկոսկր:*
коле'но (hnգն. коле'на, — ен) 1. (— ле'ни, — ней) *ծունկ.* стать

на колени ծունկ չոքել, չոքել· по колено մինչև ծունկը, ծնկահար· стоять на коленях ծնկաչոք մնալ, չոքած մնալ· пьяному море по колено հարբածին ծովը ծնկահար է թվում· 2· դայլայլ, դեղդեղանք· у соловья девять колен սոխակն ինը դայլայլ ունի· (3· 4· 5· — ле'нья, — ньев). 3· ծունկ (դեմք), վոլրան· 4· (խողովակի) արմունկ, ծունկ· 5· բուս· հոդ, կապ, հանդույց· 6· սերունդ, պորտ, աստիճան (տոհմագրության մեջ)։

коленопреклоне'ние ծնկաչոքություն, ծնրադրություն։

коленопреклонённый, коленопрекло'нный ծնկաչոք։

коленопрекло'нно ծունը իջած, ծնկաչոք։

коле'нце հոդ, կապ· выкинуть коленце խորամանկ քայլ անել, խորամանկություն անել, վոտ դցել, վտրնճգուրություն անել։

коле'нчатый ծնկաձև, ծնկավոր· բուս. հանգուցավոր, հոդավոր· — вал ծնկաձև պատնէշ, թամբ (ամրաշին)· коленчатая труба ծնկավոր խողովակ· — ый рычаг ծնկավոր լծակ։

ко'лер 1· յերանգ, գույն, գույների խառնուրդ, դունեղություն· 2· կոլեր (ձիու հիվանդություն)։

колёсико (на шпо'ре) անվակ (խթանի, կոշկի)։

колеси'ть (— шу', — еси'шь, — ся'т) 1· շրջել, ճանապարհորդել· 2· ակնարկներով խոսել, հիմարաքանել· — по всему свету շրջել ամբողջ աշխարհը, ամբողջ աշխարհը վոտի տակ տալ։

колёсник անվագործ։

колесни'ца կառք· — триумфальная հաղթակառք, հաղթական կառք· — боевая մարտակառք· — погребальная թաղման կառք։

колёсно - гу'сеничный անվաթրթուրային։

колёсный անվային, անվի· — ая мазь անվի յուղ, անվաքսուք։

колесо' անիվ· — ведущее քաշեցնող անիվ· — гидравлическое ջրանիվ· — зубчатое ատամնանիվ, ատամնավոր անիվ· — свободное ազատ անիվ· — холостое ազատաշարժ անիվ, ազատանիվ· верте'ться колесо'м անվաձև պտույտ գալ։

колесова'ть (— су'ю, — су'ешь, — су'ют) անվահարել, անվահար անել, անվով սպանել (պատիժ)։

коле'т կաշեբաճկոն (հնձյալի)։

коле'чко ողակ, մատանի։

колея' անվահետք, անվակոս, աղուր, հուն· выбитый из колеи հունից դուրս գցված, աղուրից դուրս յեկած· войти (попа'сть) в колею հունն ընկնել, հունի մեջ մտնել· изрезанный колеями ակոսված, աղուրներով ծածկված։

ко'ли' 1· յերբ· 2· յեթե· коли ты видел его? — Вчера. յե՞րբ ես դու նրան տեսել։ — Երեկ· коли любишь, то скажи յեթե սիրում ես, ասա'· коли' что... իսկ յեթե..., իսկ յեթե վոր...։

коли'бри ի· (չի հոլով·) կոլիբրի (ամենափոքր թռչուն)։

колизе'й կոլիզեում (հին Հռոմի ամֆիթատրոնը)։

ко'лика ծակոց, խիթ· — ки (в кишках) ծակոցներ (աղիքներում)։

коли'т բուժ· կոլիտ, հաստաղիքի բորբոքում։

коли'чественный քանակական, քանակային· — ана'лиз քանակական վերլուծություն։

коли'чество քանակ, քանակություն· превосходить количеством քանակով գերազանցել· количество членов անդամների քանակը։

ко'лка ծակոտում, ճեղքում, կտրատում, ծակոտելը, ճեղքելը, կտրատելը, ճղելը։

ко'лкий (— ая, — ое) 1· հեշտ ճեղքվող, հեշտ կտրատվող· 2· պտկր· ծակող, խայթող, կծու· колкие речи (слова) խայթող խոսք (բառեր), կծու խոսք (բառեր)։

ко'лко խայթիչ կերպով, կծու կերպով։

ко'лкость ի· 1· ճեղքելիություն, հեշտ կտրատվելը, դյուրաճեղքություն· 2· կծու լինելը, խայթող լինելը, կծու խոսք (բառեր)։

колла'пс բուժ· կոլապս, նվազանք։

колле'га ընկեր, պաշտոնակից, ընկերակից։

коллегиа'льный կոլեգիալ· — ое учреждение կոլեգիալ հիմնարկ։

колле'гия կոլեգիա· коллегия защитников դատապաշտպանների կոլեգիա· редакционная коллегия խմբագրական կոլեգիա։

колле́дж *կոլեջ (ղպրոց)*· член колледжа *կոլեջական, կոլեջի սան*:
колле́жский (— ая, — ое) *կոլեգիական*· — ассесор *կոլեգիական ասեսոր (ցարական ծառայության աստիճանավոր)*· — советник *կոլեգիական խորհրդատու (ցարական ծառայության աստիճանավոր)*:
коллекти́в *կոլեկտիվ*:
коллективиза́ция *կոլեկտիվացում*· — сплошна́я *համատարած կոլեկտիվացում*:
коллективизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *կոլեկտիվացնել*:
коллективи́зм *կոլեկտիվիզմ*:
коллективи́ст *կոլեկտիվիստ*:
коллективисти́ческий (— ая, — ое) *կոլեկտիվիստական*:
коллекти́вный *կոլեկտիվ, հավաքական*· — договор *կոլեկտիվ պայմանագիր, հավաքական պայմանագիր*· — ое хозяйство (колхо́з) *կոլեկտիվ տնտեսություն (կոլխոզ), կոլտնտեսություն*:
колле́ктор 1· *ամբարիչ*· 2· *հոսանքադարձ*:
коллекто́рное кольцо́ *եղեф*· *փոխարկչի ողակ, հոսանքադարձի ողակ*:
коллекционе́р *կոլեկցիոներ, հավաքիչ, հավաքորդ*:
колле́кция *կոլեկցիա, հավաքածու*· — ма́рок *նամականիշերի հավաքածու*:
коллекциони́ровать (— рую, — руешь, — руют) *հավաքել, հավաքածու կազմել*:
колли́зия *բաղխում, ընդհարում*· коллизия интересов *շահերի բաղխում*· вступать в коллизию *բաղխվել, ընդհարվել*:
колло́дий *քիմ*· *կոլոդիում, մածնուկ*:
колло́ид *կոլոիդ, սոսնձակերպ, մածնկակերպ*:
коллоида́льность *ի*· *կոլոիդայնություն, մածնկակերպություն*:
коллоида́льный *կոլոիդային, սոսընձակերպային, մածնկակերպային*:
колло́квиум *կոլոկվիում, զրույց, ուսումնաղրույց*:
колобо́к (— бка́) *կլոր հաց, դունդ*:
колоброди́ть (— жу, — дишь, —дят) 1· *չուրջը պտտվել, պարապ մանդալ*· 2· *հիմարաբանել*:
коловоро́т 1· *ջրապտույտ, հորձանք*· 2· *տեխն*· *չաղաֆ, գայլիկոն*:
коловра́тный *պտտվող, փուխոխական, անհաստատ*· — капсульный механизм *պտտվող պատիճավոր մեխանիզմ*· — ая воздуходувка *պատիճավոր օդափքոց*:
коловра́тничать *փուխոխական լինել, անհաստատ լինել, անհաստատակամ լինել*:
коловраще́ние *շրջապտտում*:
коловра́тность *ի*· 1· *պտտելիություն, պտտանություն*· 2· *փուխոխականություն, անհաստատակամություն, անհաստատություն*:
коло́да 1· *կոճղ*· 2· *փորված կոճղ (մակույկ, տաշտ, վեբեակ)*· 3· *վոտնակոճղ (կալանավորի), կալանդ*· — карт *խաղաթղթի կապուկ*:
коло́дезник *ջրհոր փորող, ջրհորադործ*:
коло́дезный *ջրհորի, ջրհորային*· — ая вода *հորի ջուր*:
коло́дезь *ա*·, **коло́дец** (— дца) *ջրհոր*· артезианский колодец *արտեզյան ջրհոր*:
коло́дка 1· *տես* **колода**. 2· *կաղապար*· 3· *փայտե կրունկ*:
коло́дник 1· *կալանավոր*· 2· *կաղապարիչ*:
коло́дница *կալանավորուհի*:
ко́локол (հոգլ. — кола́, — о́в) *զանգ*:
колоко́льный *զանգի, զանգային*· — звон *զանգի հնչյուն, զանգի ղողանջ*· колокольный патриотизм *նեղ հայրենասիրություն, տեղական պատրիոտիզմ*:
колоко́льня *զանգակատուն, զանգատուն*:
колоко́льчик 1· *զանգակ*· 2· *բուս*· *զանգակիկ, զանգածաղիկ*:
колоко́льщик *զանգազործ, զանգակագործ*:
коло́менка *դեսանավ, բեռնատար նավի մի տեսակ*:
коломя́нка *տես* **каламя́нка**.
колониа́льный *գաղութային*· — ая политика *գաղութային քաղաքականություն*· — ые народы *գաղութային ժողովուրդներ*· — ые товары *գաղութային ապրանքներ*· — ое движение *գաղութային շարժում*· — ые владения *գաղութային տիրապետություններ, գաղութային երկրամասեր*:

колонизацио'нный գաղութացման, գաղութարար:
колониза'ция գաղութացում:
колонизи'ровать (— рую, — руешь, — руют), **колонизова'ть** (— зу'ю, — зу'ешь, — зу'ют) գաղութացնել, գաղութ գարձնել:
колони'ст գաղութցի, գաղութական, կոլոնիստ:
колони'стка գաղութուհի, կոլոնիստուհի:
коло'ния գաղութ:
коло'нна սյուն, զորասյուն. — сомкнутая փակ զորասյուն:
колонна'да սյունաշար:
колонна'дный սյունաշարային:
колонновожа'тый զորասյունի առաջնորդ:
коло'нный սյունի, սյունային:
колорату'ра գեղգեղանք:
колорату'рный գեղգեղաձայն, գեղգեղուն. — ое пение գեղգեղուն յերգեցողութիւն. — ая певица գեղգեղաձայն յերգչուհի:
колори'ст յերանգանկարիչ:
колори'т կոլորիտ, գունավորում, յերանգավորում:
колори'тный կոլորիտային, գունավոր, յերանգավոր:
ко'лос (հոգն. коло'сья, коло'сьев) հասկ:
колоси'стый հասկառատ, հասկաշատ:
колоси'ться (— шу'сь, — си'шься, — ся'тся) հասկ տալ, հասկ բռնել, հասկավորվել:
колосники' ա. կրակակալ, հրակալ. колосniко'вая решётка կրակացանց, հրացանց:
колосови'дный հասկաձև, հասկանման:
коло'сс հսկա, վիթխարի (առարկա, արձան, մարդ), կոթող:
колосса'льность ի. վիթխարիութիւն, հսկայութիւն:
колосса'льный հսկա, վիթխարի:
колоти'ть (— чу', — о'тишь, — тят) ծեծել, խփել, զարկել, թակել, բաղխել. — зубом խիստ մրսել, մրսելուց առամները իրար խփել:
колоти'ться (— чу'сь, — о'тишься, — тятся) ծեծվել, խփվել, զարկվել, թակվել, բաղխվել. колотиться в дверь դուռը ծեծել:
колоту'шка թակ, թակիչ:
коло'ть (— лю', — лешь, — лют; հրմ. коли') ծակել, ծակոտել, ճեղքել, կտրատել, խոցել, մորթել. колоть сахар շաքար կոտրատել, շաքար ջարդել. колоть овцу վոչխար մորթել. колоть дрова փայտ կոտորել, փայտ ջարդել:
коло'тье в боку կողքի ծակոց:
коло'ться ծակվել, ծակոտվել, ճեղքվել, կտրատվել, խոցվել, մորթվել:
ко'лющая боль ծակող ցավ, ծակոց:
коло'ша տես **кало'ша.**
колоше'ние հասկավորում, հասկավորվելը:
коло'шник 1. հալոցի վերնաբերան, հալոցի փական. 2. կրկնակոշիկ հագնող, կրկնակոշկավոր:
колпа'к թաղակ, գլխադիր, խուփ, կափարիչ. — ночной գիշերային թաղակ, քնաթաղակ. — фригийский փոյուգական թաղակ, հակոբյան թաղակ. шутовской колпак խեղկատակի թաղակ:
колпачо'к (— чка') տես **колпак.** колпачок дымовой трубы ծխանի գլխադիր, ծխնելույզի գլխադիր. стеклянный колпачок տեխն. ապակե խուփ, ապակե կափարիչ. колпачок у пульсатора ռդգն. դիտապակի:
колпа'чить թաղակ դնել, հիմարացնել, խաբել:
колпорта'ж շրջավաճառք, շրջիկ գրավաճառք:
колпортёр շրջիկ վաճառորդ, շրջիկ գրավաճառ:
колту'н բուժ. մազախտ, հերախտ, թաղկուճ:
Колу'мб Կոլումբոս:
колумба'рий 1. աղամնատուն. 2. դիախորշ (կատակոմբի), դիախուց:
Колу'мбия Կոլումբիա (Ամերիկա):
колу'н ճեղքիչ (կացին):
колупа'ть քչփորել (մատով), մանրել, քերել:
Колхи'да աշխգր. Կողքիս (Կոլխիդա):
колхо'з տես **коллекти'вное хозя'йство.**
колхо'зник կոլտնտեսական, կոլխոզական:
колхо'зница կոլտնտեսական (կին), կոլտնտեսուհի, կոլխոզուհի:
колхо'зный կոլտնտեսական, կոլխոզական:
колча'н կապարճ:
колча'нный կապարճի, կապարճային:
колчеда'н հանք. հրաքար, քար-

— железный *երկաթի հրաքար*, *երկաթաքար*. — серный *ծծմբաքար*, *ծծմբի հրաքար*:

колчеда́нный *հրաքարի*, *հրաքարե*:

колчено́гий (— ая, — ое) *կաղ*, *կիսակաղ*:

колчено́жка ը՛նդ. *կաղ*, *կիսակաղ*:

колыбе́ль ի. *օրօրոց*, *օրօրան*:

колыбе́лька *օրօրցիկ*, *օրօրանիկ*:

колыбе́льный *օրօրոցի*, *օրօրոցային*. колыбельная песня *օրօրոցի երգ*, *օրօր*:

колыма́га *ծանր կառք*, *ծանրակառք*:

колыха́ние *տատանում*, *ճոճում*, *ալեկոծում*:

колыха́ть (— ха́ю, — ха́ешь. *նաև* — лы́шу, — ы́шешь, — шут), **колыхну́ть** *տատանել*, *ճոճել*, *ալեկոծել*:

колыха́ться (— ха́юсь, — ха́ешься. *նաև* колы́шусь, — лы́шешься, — ы́шутся), **колыхну́ться** *տատանվել*, *ճոճվել*, *ալեկոծվել*:

ко́лышек (— шка) *փոքր ցից*, *ցցիկ*, *բրիկ*:

коль տես **коли́**. коль ско́ро *հենց վոր*, *քանի վոր*:

кольдкре́м *կոլդկրեմ*, *սերաքսուք*:

колье́ *մանյակ*, *ապարանջան*:

кольник բուս. *խաչատակ*:

кольну́ть տես **коло́ть**.

кольра́би բուս. *գոնգեղ* (*ուտելի*):

кольцева́ть (— цу́ю, — цу́ешь, — цу́ют) *ողապատել*, *շրջապատել*, *ողակել*:

кольцево́й *ողային*, *ողավոր*, *ողե*, *մատանու*. — камень *մատանեքար*:

кольцеобра́зный *ողաձև*, *մատանեձև*:

кольцо́ (հոգն. ко́льца, ко́лец) *ող*, *մատանի*. — обручальное *նշանի մատանի*. — конта́ктное տեխն. *կոնտակտի ողակ*, *շփողակ*:

Кольцо́в *Կայլցով* (*ռուս բանաստեղծ*):

ко́льча́тый *ողավոր*. — уж *ողաշերտուկ*:

кольчу́га *ողազրահ*, *վերտազրահ*:

ко́льщик *փայտահատ*, *փայտ կարդող*:

колю́честь ի. *փշոտություն*, *սրածայրություն*, *ծակողություն*:

колю́чий (— ая, — ее) *ծակող*, *փշոտ*, *փշավոր*. — ая проволока *փշալար*. — ая роза *փշոտ վարդ*, *փշավարդ*, *փշավոր վարդ*:

колю́чка *փուշ*:

колю́шка 1. կենդ. *երեքփշյան ձուկ*, *յեռափշուկ*, *փշաստղիկ*. 2. բուս. *տափակ երընջնակ*:

ко́лющий տես **колоть**.

коляда́, **коля́дка** *կալյադա*. 1. *ծնընդյան տոներ*. 2. *ծննդյան շնորհավորանք և երգեր*:

колядова́ть (— ду́ю, — ду́ешь, — ду́ют) *կալյադա անել* (*տներ մտնել երգելով և շնորհավորանքով*):

коля́ска *կալյասկա* (*կառք*), *սայլակ*. — детская *մանկասայլակ*:

коля́сочка *փոքր սայլակ*:

ком[1] (հոգն. ко́мья, ко́мьев) *դունդ* (*խմորի*, *ցեխի*, *ձյան և այլն*), *դուղձ*. — снега *ձնադունդ*:

ком = տես 1. **командир.** 2. **комиссар.** 3. **комиссия.** 4. **комитет.** 5. **коммунистический.** 6. **коммунальный.** 7. **коммиссариат.** 8. **командный.**

ком (տես **кто**). о ком *ում մասին*, *ումի մասին*. в ком *ում մեջ*, *ումի մեջ*:

кома́нда 1. *հրաման*, *հրամանի խոսք*, *հրամանատարություն*. 2. *խումբ*, *դասախումբ*. — над кем տես **командование.** пожарная команда *հրշեջների խումբ*. — полковая *գնդախումբ*. — учебная *վարժական խումբ*, *վարժախումբ*. — босая *բոկոտնախումբ*, *բոկոտնելի խումբ*. подать команду *հրաման տալ*. доносить по команде *զեկուցել վերադասության կարգով*:

кома́ндарм (кома́ндующий армией) *բանակի հրամանատար* (*բանհրամ*):

командарм[2] *հրամանատար*:

командарма́ *հրամանատարի կին*:

командирова́ть (— ру́ю, — ру́ешь. — ру́ют) *գործուղել*:

командиро́вка *գործուղում*, *գործուղելը*:

командиро́вочный *գործուղման*. — ые деньги *գործուղման դրամ*, *գործուղադրամ*:

команди́рский (— ая, — ое) *հրամանատարական*:

кома́ндный 1. *հրամանատարական*. командный состав *հրամանատարական կազմ*. 2. *հրամանի*. — ое слово *հրամանի խոսք*, *հրամանախոսք*. 3. *լշխող*, *գերլշխող*. — ая высота *լշխող բարձունք*. высший командный состав *բարձր հրամանատարական կազմ*. старший командный состав *ավագ հրամանա-*

տարական կազմ· средний командный состав *միջին հրամանատարական կազմ*· младший командный состав *կրտսեր հրամանատարական կազմ*:

кома'ндование *հրամանատարություն, հրամանատություն, իշխում, գերիշխում*· — над местностью *իշխելը վայրի վրա, գերիշխելը վայրի վրա*:

кома'ндовать (— дую, — дуешь, — уют) *հրամանատարություն անել, հրաման տալ, հրամանել, հրամայել, իշխել, գերիշխել*:

командо'р *կոմանդոր*· 1· *նավատորմի սպա (հին ժամանակ)*· 2· *առաջատար, առաջատաղեց*:

кома'ндующий *հրամանատար, հրամանատու*· 1· главнокомандующий *գլխավոր հրամանատար, գլխավոր հրամանատու*· командующий военно-воздушными силами *ռազմաօդային ուժերի հրամանատար, ռազմաօդային ուժերի հրամանատու*· 2· командующая высота *իշխող բարձունք*:

кома'р 1· *մոծակ*· 2· տեխն· *ծակաձիչ*:

кома'рик *մոծակիկ*:

комари'ный *մոծակի, մոծակային*:

комба'йн *կոմբայն (բարդ գյուղատնտեսական մեքենա)*:

комба'йнный *կոմբայնի, կոմբայնական*:

комбе'д տես **комите'т бедноты'**.

комбина'т *կոմբինատ*:

комбинато'рный *կոմբինատորական, համակցական*:

комбина'ция 1. *համակցություն, կոմբինացիա*· 2· *կցաղեստ*:

комбини'ровать (— рую, — руешь, — руют) *համակցել*:

комбри'г *բրիգադի հրամատար*:

комву'з (коммунисти'ческое вы'сшее уче'бное заведе'ние *կոմբուհ (կոմունիստական բարձրագույն դպրոց)*:

комедиа'нт *կատակերգու, կատակերգակ, ծաղրածու, խեղկատակ*:

комедиа'нтка *կատակերգուհի, ծաղրածուհի, խեղկատակուհի*:

комедиа'нтский (— ая, — ое) *կատակերգական, խեղկատակի, ծաղրածուի, կատակերգուական, ծաղրածուական, խեղկատակային*:

комедиа'нтство *կատակախաղ, ծաղրախաղ, խեղկատակություն, ծաղրածություն*:

коме'дия 1· *կատակերգություն*· 2· *կատակ, ծաղրախաղ*:

комеди'йный *կատակերգական*:

ко'мель (— мля) *արմ (բույսի, ծառի և այլն հատ մասը)*:

комента'нт *պարեհ*:

комента'нтша *պարեհի կին*:

комента'нтский (— ая, — ое) *պարեհական, պարեհի*:

комендату'ра *պարեհություն*:

коме'та աստղ· *գիսավոր (աստղ), պոչավոր աստղ*:

коми'зм *կոմիզմ, ծաղրականություն*:

ко'мик 1· *կոմիկ (դերասան)*· 2· *զվարճախոս, կատակաբան*· 3· *կատակերգակ*:

Коминте'рн (Коммунисти'ческий Интернациона'л) *Կոմինտերն (Կոմունիստական Ինտերնացիոնալ)*:

комисса'р *կոմիսար*· народный — *ժողովրդական կոմիսար*· Совет народных комиссаров *ժողովրդական կոմիսարների Խորհուրդ*:

комиссариа'т *կոմիսարիատ*· народный комиссариат *ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — внутренних дел *ներքին գործերի ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — внешней торговли *արտաքին առևտրի ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — иностранных дел *արտաքին գործերի ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — здравоохранения *առողջապահության ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — земледелия *հողագործության ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — по военным и морским делам *ռազմական և ծովային գործերի ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — по делам национальностей *ազգությունների գործերի ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — почты, телеграфа и радиосвязи *փոստի, հեռագրի և ռադիոկապի ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — продовольствия *պարենավորման ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — просвещения *լուսավորության ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — путей сообщения *հաղորդակցության ճանապարհների ժողովրդական կոմիսարիատ*· — — труда

աշխատանքի ժողովրդական կոմիսարիատ. — — рабоче - крестьянской инспекции *բանվորա-գյուղացիական տեսչության ժողովրդական կոմիսարիատ.* — — соц. обеспечения *սոցիալական ապահովության ժողովրդական կոմիսարիատ.* — — снабжения *մատակարարման ժողովրդական կոմիսարիատ.* — — коммунального хозяйства *կոմունալ տնտեսության ժողովրդական կոմիսարիատ.* — — финансов *ֆինանսների ժողովրդական կոմիսարիատ.* — — юстиции *արդարադատության ժողովրդական կոմիսարիատ:*

комиссариа'тский (— ая, — ое) *կոմիսարիատի, կոմիսարիատական:*

комисса'рский (— ая, — ое) *կոմիսարի, կոմիսարական:*

комиссионе'р *կոմիսիոներ, հանձնակատար:*

комиссионе'рский (— ая, — ое) *կոմիսիոների, կոմիսիոներական, հանձնակատարի, հանձնակատարական:*

комиссио'нный *հանձնակատարության, կոմիսիական.* — ые деньги *հանձնակատարության դրամ, կոմիսիական դրամ.* — ая торговля *կոմիսիական առևտուր, հանձնակատարական առևտուր:*

коми'ссия 1. *հանձնաժողով, հանձնախումբ, մասնաժողով.* 2. *հանձնակատարություն, կոմիսիա.* междуве'домственная комиссия *միջգերատեսչական հանձնաժողով.* особая — *հատուկ հանձնաժողով:*

комита'т *չրջան, նահանգ (Հունգարիայում):*

комите'т *կոմիտե.* — биржевой *բորսային կոմիտե, բորսայի կոմիտե.* — действия *գործողության կոմիտե.* — исполнительный *գործադիր կոմիտե.* — бедноты *չքավորության կոմիտե (չքավոր գյուղացիների և բատրակների կոմիտե):*

коми'ческий (— ая, — ое) *կոմիկական, ծաղրական:*

ко'мкать *ճխլտել, ճմռտել, գնդել, գնդաձև ճխլտել, գնդաձև ճմռտել.* — речь *ճառը կարճ կտրել:*

комкова'тый *դուղձերից կազմված, դուղձավոր, գնդանման:*

коммеморати'вный *հիշատակության, հիշատակելի, հիշատակվող:*

коммента'рий *մեկնաբանություն, լուսաբանություն, բացատրություն.* — подстрочный *տողատակի մեկնաբանություն, տողատակի բացատրություն:*

коммента'тор *մեկնաբան, լուսաբանիչ, բացատրող:*

комменти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մեկնաբանել, լուսաբանել, բացատրել:*

коммерса'нт *առևտրական, վաճառական:*

комме'рция *առևտուր, վաճառականություն.* коммерции советник *առևտրի խորհրդական:*

комме'рческий (— ая, — ое) *առևտրական, առևտրային.* — ая школа *առևտրական դպրոց.* — ая корреспонденция *առևտրական գրագրություն.* на коммерческую ногу *առևտրական հողի վրա:*

комми *առևտրական գործակալ:*

ко'ммми - вояжёр *չրջիկ գործակալ (առևտրական):*

комму'на *կոմմունա.* Пари'жская — *Փարիզի կոմմունա:*

коммуна'льный *կոմմունալ.* — отдел *կոմմունալ բաժին.* — ое хозяйство *կոմմունալ տնտեսություն:*

коммуна'р *կոմմունար:*

коммуниза'ция *կոմմունացում:*

коммунизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *կոմմունացնել:*

коммуни'зм *կոմմունիզմ.* — военный *ռազմական կոմմունիզմ.* — первобытный родовой *նախնադարյան տոհմական կոմմունիզմ:*

коммуникацио'нный *հաղորդակցության, հաղորդակցական.* — ая линия *հաղորդակցության գիծ:*

коммуника'ция *հաղորդակցություն, հաղորդակցության ճանապարհ:*

коммуни'ст *կոմմունիստ:*

коммуни'стка *կոմմունիստուհի:*

коммунисти'ческий (— ая, — ое) *կոմմունիստական.* Коммунистический Интернационал տես **Коминтерн.** Коммунистический Интернационал Молодёжи տես **КИМ.** коммунистическая партия *կոմմունիստական կուսակցություն.* — революция *կոմմունիստական հեղափոխություն:*

коммунотде'л տես **коммуна'льный отдел.**

коммута'тор փոխարկիչ (հոսի, ուղղության), հոսանաղարձ (դործիք):
коммюнике' չ· պաշտոնական հաղորդադրություն:
ко'мната սենյակ· — для приезжих հյուրերի սենյակ· — для домашних работниц տնային աշխատավորուհիների սենյակ· рабочая комната աշխատանքի սենյակ· ванная — լոգարան:
ко'мнатка փոքր սենյակ, սենեկիկ:
ко'мнатный սենյակի, սենեկային:
комо'д կամոդ (պահարան արկղնեբով):
комо'дик փոքր կամոդ, կամոդիկ:
комо'пость թ· անեղջյուրություն, անպոզություն:
комо'пый անեղջյուր, անպոզ:
комо'к (— мка') տես **ком.**
комотря'д (коммунисти'ческий отряд) կոմմունիստական ջոկատ (ռազմական):
комо'чек (— чка) դնդիկ (խմորի, ցեխի, ձյան և այլն):
компа'ктность թ· հոծություն, կուռություն, խտություն:
компа'ктный հոծ, կուռ, խիտ:
компане'йский (— ая, — ое) ընկերական, ընկերության:
компа'ния ընկերություն· — на акциях բաժնետիրական ընկերություն· — торговая առևտրական ընկերություն· за компанию հանուն ընկերության, ընկերության համար:
компаньо'н կոմպանյոն, ընկեր (ղրույցի, ճանապարհի, առևտրական կամ արդյունաբերական ընկերության):
компаньо'нка կոմպանյոնուհի, ընկերուհի (ղրույցի, ճանապարհորդության), առևտրական կամ արդյունաբերական ընկերության կին անդամ:
компа'ртия տես **коммунисти'ческая па'ртия.**
ко'мпа'с կողմնացույց:
компатрио'т համերկրացի:
компатрио'тка համերկրուհի:
компа'унд կոմպաունդ (շոգեմեքենաների առանձին սիստեմ):
компе'ндий, компе'ндиум ձեռնարկ, ուրվագիծ:
компенсацио'нный 1· կոմպենսացիական, փոխհատուցման· 2· համակշռման, համակշռության:
компенса'ция 1· կոմպենսացիա, փոխհատուցում· 2· համակշռություն, համակշռում, համակշռելը:
компенси'ровать (— рую, — руешь, — руют) 1· փոխհատուցել· 2· համակշռել· конпенси'рованный руль ռդկն· համակշիռ ղեկ:
компете'нтность թ· ձեռնհասություն, իրավասություն, իրազեկություն:
компете'нтный ձեռնհաս, իրավասու, իրազեկ:
компете'нция իրազեկություն, ձեռնհասություն, իրավասություն:
компили'ровать (— рую, — руешь, — руют) բանաքաղել:
компиля'тор կոմպիլյատոր, բանաքաղ:
компиля'ция կոմպիլյացիա, բանաքաղություն:
ко'мпле'кс կոմպլեքս:
компле'ксный կոմպլեքսի, կոմպլեքսային:
компле'кт կոմպլեկտ, համալիր, լրակազմ· — белья մի ձեռք սպիտակեղեն· боевой комплект մարտական համալիր, մարտական լրակազմ· — инструментов դործիքների կոմպլեկտ, դործիքների լրակազմ:
компле'ктный կոմպլեկտային, կոմպլեկտի, համալրական, լրակազմային:
комплекти'рование կոմպլեկտացում, համալրացում, լրացում, լրակազմում:
комплектова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — ту'ют) լրակազմել, համալրել, լրացնել:
компле'кция կազմվածք:
комплиме'нт կոմպլիմենտ, հաճոյախոսություն· делать — կոմպլիմենտ անել, հաճոյախոսել· пустые комплименты դատարկ հաճոյախոսություններ, դատարկ կոմպլիմենտներ:
компози'тор կոմպոզիտոր, յերաժշտագետ, հորինիչ, նվագաստեղծ:
компози'ция կոմպոզիցիա, համադրվածք, հորինվածք, հորինում:
компони'ровать (— рую, — руешь, — руют), **компонова'ть** (— ну'ю, — ну'ешь, — ну'ют) հորինել (յերաժշտ. նկարչ.):
компо'лка' (команди'р полка') դնդի հրամանատար:
компоно'вка հորինում, հորինելը:
компо'ст կոմպոստ, պարարտախառնուրդ, պարարտացք:
компостёр կոմպոստյոր, ծականշորդ:

компо'стный *կոմպոստի, պարարտախառնուրդի, պարարտաղբի*:
компости'ровать *бипе'ты* (— рую, — руешь, — руют) *տոմսերը ծակատել*:
компо'т *կոմպոտ, խոշոր*:
компре'сс *կոմպրես*:
компре'ссор *կոմպրեսոր, ճնշոց, ճնշիչ, ճնշակ (ճնշող դործիք)*:
компромети'ровать (— рую, — руешь, — руют) *խայտառակել, վարկաբեկել, անվանարկել*:
компроми'сс *կոմպրոմիս, փոխզիջում*. итти на компромисс *կոմպրոմիս անել, փոխզիջման համաձայնել*:
компроми'ссный *կոմպրոմիսի, փոխզիջման, փոխզիջական*. — ое решение *փոխզիջական վորոշում*:
комсомо'л (коммунисти'ческий сою'з молодёжи) *կոմերիտմիություն (կերիտասարդության կոմունիստական միություն)*:
комсомо'лец (— льца) *կոմերիտական*:
комсомо'лка *կոմերիտուհի*:
комсомо'льский (— ая, — ое) *կոմսոմոլական, կոմերիտական*. «Комсомо'льская Пра'вда» *«Կոմսոմոլսկայա Պրավդա»*:
комсоста'в (кома'ндный соста'в Кра'сной а'рмии) *հրամայազոր (կարմիր բանակի հրամանատարական կազմ)*:
кому' (кто *բառի տրական հոլ.*) *ում, վորին*:
комфо'рт *կոմֆորտ, դյուրակեցություն, վարքամակեցություն, պերճահարմարություն*:
комфорта'бельность *ի.* *դյուրակեցիկ լինելը, հաճոյակեցիկ լինելը, վարքամակեցիկություն, պերճահարմարություն*:
комфорта'бельный *դյուրակեցիկ, հաճոյակեցիկ, վարքամակեցիկ, պերճահարմար*:
комфра'кция (коммунисти'ческая фра'кция) *կոմֆրակցիա (կոմունիստական ֆրակցիա)*:
кон *սահման, ծայր, չար, խաղաշար (վեդերի, կեգլինների և այլն)*. 2. (в игре) *խաղադրույք*:
кона'ться *աղմկել, վիճել*:
конве'йер *կոնվեյեր*:
конве'кция *կոնվեկցիա (էներգիայի միջնորդական հաղորդում)*:
конве'нт 1. *կոնվենտ*. 2. *ժողով*:
конве'нтный *կոնվենտի, կոնվենտային, ժողովի*:
конвенцио'нный *դաշնադրային, դաշնագրային, կոնվենցիական*:
конве'нция *դաշնադիր, դաշնագրություն, կոնվենցիա*. — военная *ռազմական կոնվենցիա, ռազմական դաշնագրություն*. — торговая *առևտրական կոնվենցիա, առևտրական դաշնագրություն*:
конве'рсия *կոնվերսիա, լավափոխում (պարտատոկոսի իջեցում և պայմանների փոփոխում հոգուտ պարտատուի)*:
конве'рт *ծրար*:
конве'ртор (реторта) *թորանոթ*:
конвои'р 1. *ուղեկցորդ*. 2. *ծով*. *ուղեկցորդ նավ, պահականավ*:
конвои'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ուղեկցորդել, ուղեկցել*:
конво'й *ուղեկցություն, հքախումբ, ուղեկցող պահակախումբ*:
конво'йный 1. *ուղեկցությունի, հքախմբային, պահակախմբային*. 2. *ուղեկցորդ, ուղեկցող, պահակ*:
конвульси'вность *ի.* *կարկամայնություն, ջղաձգություն, մկանաձգություն*:
конвульси'вный *կարկամային, ջղաձգական, մկանաձգական*:
конву'льсия *կարկամություն, ջղաձգություն, մկանաձգություն, ցնցում*:
конгениа'льность *ի.* *համահանճարեղություն*:
конгениа'льный *համահանճարեղ*:
конгломера'т 1. *կոնգլոմերատ, քարախառնուրդ, չեղջաքար, խառնաքար*. 2. *պոկր. խառնակույտ*:
конгрега'ция *կոնգրեգացիա, միաբանություն (վանականների)*:
конгре'сс *կոնգրես, համաժողով*. — партийный *կուսակցական համաժողով*:
конгруэ'нтный *համաձածկողական, նմանահավասար*:
конгруэ'нция *համաձածկում, նմանահավասարություն*:
кондачо'к: с кондачка' *չտասղ, մակերեսային կերպով*:
конденса'т *խտուկ, խտուցք*:
конденса'тор (опти'ческий) *խտարար (մեքենա)*. *էլեկտր. էլեկտրահավաք*

մեքենա· телефонный конденсатор *հեռախոսի խտարար*:

конденси́ровать (— рую, — руешь, — руют) *խտացնել*:

конденси́рованный *խտացրած*· — ое молоко *խտացրած կաթ, խտակաթ*:

конди́тер (*հոգն*· — ры *և* — ра́) *հրուշակագործ, հրուշակավաճառ*:

конди́терская *հրուշակարան*:

конди́терский (— ая, — ое) *հրուշակի, հրուշակային*:

конди́терша *հրուշակագործուհի, հրուշակուհի*:

конди́ция *պայմանագրություն*:

кондо́м *բուժ*· *կոնդոմ, բրաշապիկ, անդամաշապիկ*:

ко́ндо́р *կենդ*· *կոնդոր, պասկուճ, կորճ*:

кондотье́р *կոնդոտյեր* (*վարձու զորքի հրամանատար*):

кондра́шка: его́ кондра́шка хвати́л *նա կաթվածահար եղավ, նրան կաթված խփեց*:

кондуи́т *վարքամատյան*:

кондуи́тный *վարքամատյանի, վարքամատենային*· — журнал *վարքամատյան*:

конду́ктор *կոնդուկտոր, կառատար*· *երկ*· *եղեկտր*· *ելեկտրահաղորդ*· главный кондуктор *ավագ կառատար, ավագ կոնդուկտոր*· — жел. дорожный *երկաթուղային կառատար, երկաթուղային կոնդուկտոր*· — трамвайный *տրամվայի կառատար, ելեկտրաքարշի կառատար*:

конду́кторский (— ая, — ое) *կառատարի, կառատարական, կոնդուկտորական*:

конево́д *ձիաբույծ*:

конево́дство *ձիաբուծություն*:

конекрад տես **конокрад**.

конёк (— нька́) 1· *փոքր ձի, ձիուկ*· 2· *մրցաձի* (*մոլություն, սիրած միջոց, սիրած բան*)· 3· *սահոն, սահուկ*· кататься на коньках *սահոններով* (*սահուկներով*) *սահել, սահոնել, սահուկել*:

коне́ц (— нца) 1· *վերջ, վախճան*· 2· *ծայր*· 3· *վորոշ տարածություն*· положить конец *վերջ դնել*· разориться в конец *բոլորովին քայքայվել, բոլորովին քանդվել* (*տնտեսապես*)· в один конец *մեկ տարածություն, մի վոտք* (*կառքի, բեռնակրի և այլն*)· на худой конец *վատ դեպքի համար, վատ դեպքում*· под конец *վերջում, վերջը*· конец делу венец *վերջն է պսակում գործը, ամեն բանի վերջն է դովելի*· до конца *մինչև վերջը*· этому нет конца *այս վերջ չունի*· время (дело) подходит к концу *ժամանակը* (*գործը*) *իր վախճանին է մոտենում*· к концу декады *տասնորյակի վերջում*· в конце концов *վերջ ի վերջո*· со всех концов света *աշխարհի բոլոր ծայրերից*· сводить концы с концами *ծայրը ծայրին հասցնել*· хоронить концы *հետքերը կորցնել, հետքերը վոչնչացնել*· концы в воду *հետքերը կորցնել, հետքերը թաղել*· и дело с концом! *և գրանով վերջացա՛վ, և վերջացա՛վ*:

коне́чно 1· *անշուշտ, իհարկե, հարկավ*· 2· он, конечно, прав, но... *իհարկե, նա արդարացի է, բայց...*:

коне́чность *f*· 1· *ծայր, վերջ, վերջավորություն*:

коне́чности *f*· *վերջավորություններ*:

коне́чный *ծայրի, վերջնական, վերջին*· — ая цель *վերջնական նպատակ*· конечная величина *վերջավոր մեծություն*:

кони́на *ձիու միս*:

кони́ческий (— ая, — ое) *կոնական, կոնաձև*· — ое сечение *կոնական հատվածք*:

ко́нка *ձիաքարշ*:

конкла́в *կոնկլավ* (*կարդինալների վիակ ժողով պապի ընտրության համար*):

конкорда́нция *բառացանկ, համաբարբառ*:

конкорда́т *կոնկորդատ* (*դաշինք պապի ու աշխարհիկ իշխանության միջև*):

конкретиза́ция *կոնկրետացում*:

конкретизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *կոնկրետացնել*:

конкре́тность *f*· *կոնկրետություն*:

конкре́тный *կոնկրետ*:

конкубина́т *կենակցություն* (*արտամուսնական*):

конкуре́нт *մրցակից*:

конкуре́нтка *մրցակցուհի*:

конкуре́нция *մրցում*· вне конкуренции *մրցումից դուրս, անմրցելի*:

конкури́ровать (— рую, — руешь, — руют) *մրցել*· конкурирующие учреждения *մրցող հիմնարկներ*:

ко'нкурс 1· *մրցակցություն, կոնկուրս.* 2· *ժողով, կոնկուրս* · конкурс кредиторов *պարտատերերի ժողով*:
ко'нкурсный *կոնկուրսի, կոնկուրսային* · — ая масса *կոնկուրսային մասսա, կոնկուրսադույք* · — ое управление *կոնկուրսի վարչություն*:
ко'нница *հեծելազոր, այրուձի*:
конногвардо'ец (— е'йца) *հեծյալ գվարդիական, հեծյալ թիկնազորական*:
коннозаво'дство *ձիաբուծություն, ձիաբուծարան*:
коннозаво'дский (— ая, — ое) *ձիաբուծական, ձիաբուծարանային*:
коннозаво'дчик *ձիաբույծ*:
ко'нный *ձիավոր, հեծյալ* · — ая артиллерия *հեծյալ հրետանի* · — ая гвардия *հեծյալ գվարդիա, հեծյալ պահազոր, հեծյալ պահորդազոր*:
конова'л *ձիաբույժ (առանց կրթության)*:
коново'д 1· տես **конево'д.** 2· պտկր· *դրդռիչ, պարագլուխ*:
коново'дство տես **конево'дство.**
ко'новязь ի· *ձիակապարան*:
конои'д *կոնոիդ, կոնակերպ*:
коноида'льный *կոնոիդային, կոնակերպային*:
конокра'д, конокра'д *ձիու գող, ձիագող*:
конокра'дство *ձիու գողություն, ձիագողություն*:
конопа'тить (— чу, — тишь, — тят; hրմ. — па'ть) *խծծել, խծուծով կալնել*:
конопа'тка 1· *խծծում, խծուծով կալնելը* · 2· *խծծիչ (գործիք)*:
конопа'титься (— чусь, — тишься, — тятся; hրմ· — па'ться) *խծծվել, խծուծով կալնվել*:
конопа'тчик *խծծիչ*:
конопа'чение *խծծում, խծծելը*:
коно'пля' *կանեփ*:
конопля'ник *կանեփուտ*:
конопля'нка կենդ· *կանեփակեր (ճնճղուկ)*:
конопля'ный *կանեփի, կանեփային* · — ое масло *կանեփի ձեթ, կանեփային ձեթ* · — семя *կանեփի սերմ, կանեփասերմ*:
коносаме'нт *բեռնագիր, նավաբեռնագիր*:
консервати'вный *պահպանողական, կոնսերվատիվ*:
консервати'зм *պահպանողականություն, կոնսերվատիզմ*:
консерва'тор *պահպանողական, կոնսերվատոր*:
консервато'рец (— рца) *կոնսերվատորիայի ուսանող*:
консервато'рия *կոնսերվատորիա (երաժշտական բարձրագույն դպրոց)*:
консерва'ция, консерви'рование *պահպանում, պահածոյացում, պահածույացում*:
консерви'ровать (— рую, — руешь, — руют) *պահածո պատրաստել, պահածոյել, պահածու պատրաստել*:
консерви'рованный *պահածո, պահածու* · — ое мясо *պահածո միս, պահածու միս* · — ое предприятие *պահածու ձեռնարկություն, պահածո ձեռնարկություն*:
консе'рвный *պահածոյի, պահածոյական, պահածուի, պահածույական* · — завод *պահածոների գործարան, պահածունների գործարան, պահածույագործարան*:
консе'рвы 1· *պահածոներ, պահածուներ* · — мясные *մսի պահածո, մսապահածու* · — овощные *բանջարեղենի պահածո, բանջարապահածու* · — фруктовые *մրգի պահածո, մրգապահածու* · 2· *պաշտպանող ակնոց, պահպանակնոց*:
конси'лиум *կոնսիլիում, բժշկական խորհրդակցություն, բուժախորհրդակցություն* · созвать консилиум *կոնսիլիում կանչել, բուժախորհրդակցություն հրավիրել*:
консисте'нция 1· *համակարմվածք, կազմվածք* · 2· *խտության աստիճան (մարմնի), խտաստիճան* · — тела *մարմնակազմվածք, մարմնախտություն, մարմնաերտություն*:
консисто'рский (— ая, — ое) *կոնսիստորական, կոնսիստորիայի*:
консисто'рия *կոնսիստորիա (թեմական հոգևոր հիմնարկ)*:
ко'нский (— ая, — ое) *ձիու, ձիական* · — волос *ձիու մազ, ձիամազ* · — завод *ձիերի բուծարան, ձիաբուծարան* · — каштан *ձիակաստ, վայրի շագանակենի*:
конскри'пция *համազգրություն, ընդհանուր զինապարտություն, ընդհանուր զինվորագրություն*:
консо'пи ի· *կոնսոլի, հաստատուն պարտքեր, ապահովված պարտքեր*:

консолида́ция պարտքերը հաստատուն դարձնելը, պարտքերի ապահովում, կոնսոլիդացիա:
консолиди́рованный долг կոնսոլիդացրած պարտք, հաստատուն դարձրած պարտք, ապահովված պարտք:
консолиди́ровать (— рую, — руешь, — руют) կոնսոլիդացնել, հաստատուն դարձնել, ապահովել:
консо́ль ա· ճարտ· բարձակ:
консоме́ կոնսոմե, խիտ բուլյոն, ուժապուր:
консонанти́зм կոնսոնանտիզմ, բաղաձայնադիտություն, բաղաձայնեբի սիստեմ:
консо́рциум կոնսորցիում, միություն, ընկերություն (ձեռնարկուների, բանկերի, առևտրական տների):
конспе́кт կոնսպեկտ, համառոտագիր, համակնարկ:
конспекти́вный կոնսպեկտի, համառոտագրի, համակնարկային, համառոտագրային, համառոտ· — ое изложение համառոտ շարադրանք, համակնարկային շարադրանք:
конспекти́ровать (— рую, — руешь, — руют) կոնսպեկտ կազմել, համակնարկ կազմել:
конспирати́вный կոնսպիրատիվ, դավադրական, դավադործական:
конспира́тор կոնսպիրատոր, դավադիր, դավադրծ:
конспира́торша կոնսպիրատորուհի, դավադրուհի, դավադրծուհի:
конспира́нт տես **конспира́тор.**
конспира́ция կոնսպիրացիա, դավադրություն, դավադրում, դավադործություն, դավադործում:
конспири́ровать (— рую, — руешь, — руют) դաղտնաբար համաձայնվել, դավադրել, դավադրություն կազմել, դավադրություն նյութել, դավադրծել:
конста́нта հաստատուն մեծություն:
Константино́поль ա· Կոստանդնուպոլիս, Պոլիս:
конста́нтный հաստատուն, կայուն:
констати́рование հավաստում, հավաստելը:
констати́ровать (— рую, — руешь, — руют) հավաստել:
консте́бль ա· կոնստեբլ (վոստիկան Անգլիայում):
конституцио́нный սահմանադրական· — ое государство սահմանադրական պետություն· — ая политика սահմանադրական քաղաքականություն:
конститу́ция 1· սահմանադրություն· 2· բուժ· բնակազմություն· — СССР ՍՍՀՄ սահմանադրություն· — этого человека այս մարդու կոնստիտուցիան, այս մարդու բնակազմությունը· — неписаная չգրված սահմանադրություն· противоречащий конституции սահմանադրության հակասող:
конституционали́ст սահմանադրական (սահմանադրության կողմնակից):
конституциона́льный բուժ· բնակազմային, բնահատուկ:
конструи́ровать (— рую, — руешь, — руют) կազմել, կառուցել, հորինել:
конструктиви́зм կոնստրուկտիվիզմ:
конструкти́вный կազմված-քի, կառուցված-քի, հորինված-քի, կազմվածքային, կառուցվածքային, հորինվածքային:
констру́кция կազմվածք, կառուցվածք, հորինվածք:
ко́нсул (hnqli· — лы և — ла́) հյուպատոս, կոնսուլ· главный консул գլխավոր հյուպատոս, գլխավոր կոնսուլ:
ко́нсульский (— ая, — ое) հյուպատոսի, հյուպատոսային, կոնսուլի, կոնսուլական· — ое звание հյուպատոսի կոչում, կոնսուլի կոչում:
ко́нсульство 1· հյուպատոսություն, կոնսուլություն· 2· հյուպատոսարան, կոնսուլարան:
консульта́нт կոնսուլտանտ, խորհրդատու:
консульта́ция կոնսուլտացիա, խորհրդակցություն, խորհրդատվություն:
консульти́ровать (— рую, — руешь, — руют) խորհրդակցել, խորհուրդ տալ:
Конт Огю́ст Կոնտ Ոգյուստ:
контагио́зный վարակիչ:
конта́кт կոնտակտ, շոշափում, հպում, շփում, գործակցություն· войти в контакт կոնտակտի մեջ մտնել, մեկի հետ համաձայնության գալ, մեկի հետ շփվել· быть в контакте с кем-либо մեկի հետ կոնտակտի մեջ լինել, մեկի հետ համաձայնաբար

գործել, մեկի հետ համագործել. работать в контакте с кем-либо *մեկի հետ գործակցաբար աշխատել:*

конте'кст *կոնտեքստ, համատեքստ:*

континге'нт 1. *կոնտինգենտ, քանակակազմ (մշտական զորքի պատշաճ քանակ).* 2. *անձնակազմ (հիմնարկի).* — ежегодно призываемых в армию *նորակոչիկների ամենամյա քանակակազմ:*

континге'нт *մայր ցամաք, կոնտինենտ:*

континента'льный *մայր ցամաքային, կոնտինենտալ, ցամաքային.* — ая система *կոնտինենտալ սիստեմ.* — ный климат *ցամաքային կլիմա:*

ко'нто-корре'нто *ընթացիկ հաշիվ:*

конто'ра *գրասենյակ.* банкирская контора *բանկային գրասենյակ.* почтовая — *փոստի գրասենյակ:*

конто'рка *բարձրասեղան (առանձին տեսակի բարձր գրասեղան):*

конто'рский (— ая, — ое) *գրասենեկային, գրասենյակի.* — ая книга *գրասենեկային դիրք, գրասենեկային մատյան:*

конто'рщик *գրասենեկային հաշվետար, գրասենեկային ծառայող:*

конто'рщица *գրասենեկային հաշվետարուհի, գրասենեկային ծառայողուհի:*

контр... *հակա...:*

контраба'нда 1. *մաքսանենգություն.* 2. *մաքսանենգ (մաքսանենգության ձեռք բերված ապրանք):*

контрабанди'ст *մաքսանենգ:*

контрабанди'стка *մաքսանենգուհի:*

контраба'ндный *մաքսանենգային, մաքսանենգության.* — товар *մաքսանենգ ապրանք:*

контраба'с *ներժշտ. կոնտրբաս:*

контраге'нт 1. *կոնտրագենտ, պայմանագիր.* 2. *գործակալ:*

контраге'нтство *գործակալություն:*

контрадмира'л *փոխ-ծովակալ:*

контра'кт *պայմանագիր.* заключать контракт *պայմանագիր կապել, պայմանագիր կնքել.* быть связанным контрактом *պայմանագրով կապված լինել.* по контракту *ըստ պայմանագրի, պայմանագրի համաձայն, պայմանագրով:*

контракта'ция *կոնտրակտացիա, կոնտրակտացում, պայմանագրում, պայմանագրություն:*

контрактова'ть (— ту'ю, — ту'ешь, — у'ют) *պայմանագիր կապել, պայմանագիր կնքել:*

контра'ктовый *պայմանագրային:*

контракто'вщик *պայմանագրվող:*

контра'кция *սղում, կարճում, կրճատում, սղելը, կարճելը, կծկելը:*

контра'льто, контральт *կոնտրալտ (կանացի ամենացածր ձայնը):*

контра'льтовый *կոնտրալտի:*

контрама'рка *փոխտոմս, անդորրագիր:*

контрама'рочный *փոխտոմսի, անդորրագրի, փոխտոմսային, անդորրագրային:*

контрапу'нкт *կոնտրապունկտ, ներդաշնակագիտություն, ներդաշնակության արվեստ, ներդաշնագիտություն:*

контрапу'нктный *կոնտրապունկտի, կոնտրապունկտային, ներդաշնագիտական:*

контрапункти'ст *կոնտրապունկտիստ, ներդաշնագետ:*

контрапункти'ческий (— ая, — ое) *կոնտրապունկտային, ներդաշնագիտական:*

контрассигнова'ть (— ну'ю, — ну'ешь, — ну'ют) *վավերագրել:*

контрассигни'ровать (— рую, — руешь, — руют) *վավերագրել:*

контрассигнова'ние, контрассигни'рование *վավերագրելը, վավերագրում, վավերագրություն:*

контрассигно'вка *վավերագրում, վավերագրություն, վավերագրելը:*

контра'ст *հակադրություն, կոնտրաստ:*

контрасти'ровать (— рую, — руешь, — руют) *հակադրվել:*

контрата'ка *հակադրոհ:*

контратакова'ть (— ку'ю, — ку'ешь, — ку'ют) *հակագրոհել:*

контрафа'кция *կոնտրաֆակցիա, գրանենգություն, պիտականենգում,*

ко'нтргайка տեխն. *հակապտուտակամայր, ապահովամայր:*

контрда'нс *կոնտրդանս (պար):*

контроза'гово'р *հակադավադրություն, հակադավ:*

контрибуцио'нный *ռազմատուգանքային:*

контрибу'ция *ռազմատուգանք.* взыскание контрибуции *ռազմատուգանքի դանձում.* налагать контри-

буцию *ռազմատուգանք նշանակել, ռազմատուգանք դնել*:
ко'нтровая про'волока *ադգն. տեխն. հակամեռաղալար*:
контрма'рш *հակամարշ*:
контрми'на *հակ–ական*:
контрминоно'сец (— сца) *հակ–ականակիր*:
ко́нтролёр *վերահսկիչ*:
контроли'ровать (— рую, — руешь, — руют) *վերահսկել*:
контро'ллер *կոնտրոլլեր* (*ելեկտրական հոսանքի կարգավորիչ դոքծիք տրամվայում և այլն*):
контро'ль ա. *վերահսկում, վերահսկողություն*. рабочий контроль *բանվորական վերահսկողություն*:
контро'льный *վերահսկիչ, վերահսկչական*. — прибор *վերահսկչական դործիք*. — ая коми'ссия *վերահսկիչ հանձնաժողով*:
контрпредложе'ние *հակառաջարկ*:
контрпрете'нзия *հակապահանջ*:
контрприка'з *հակահրաման*:
контрразве'дка *հակահետախուզություն*:
контрреволюционе'р *հակահեղափոխական* (*ողամարդ*):
контрреволюционе'рка *հակահեղափոխական* (*կին*), *հակահեղափոխականուհի*:
контрреволюцио'нный *հակահեղափոխական*:
контрреволю'ция *հակահեղաւեղխություն*:
контрре'льс *հակառելս*:
контрфо'рс *վորմահեց* (*կողահենարան չենքի, պատի և այլն*):
ко'нтры ի. *անհաշտություն, ներհակություն, հակառակություն*. быть в контрах *անհաշտ լինել, ներհակ լինել, միմյանց հակառակ լինել*:
контрэска'рп *հակալեռի, հակադատիթաղի*:
конту'женный *կոնտուզիա ստացած, սալջարդված*:
конту'зить (— жу, — зишь, — зят) *կոնտուզիա պատճառել, սալջարդել*:
конту'зия *կոնտուզիա, սալջարդ*:
ко'нтур *ուրվագիծ, յեղրագիծ*. набрасывать контур *ուրվագիծ քաշել, ուրվագիծ դծել, ուրվագծել, յեղրագծել*. линии контура *ուրվագծի դծեր*:
кону'ра' *չնարուչի, մուխ վառ ածելու*:
кону'рка, кону'рочка *փոքր չնարուչի*:
ко'нус *կոնուս, կոն*. усечённый конус *հատված կոն, հատած կոնուս*:
ко'нусный *կոնային, կոնական, կոնուսային, կոնուսական*:
конусообра'зный *կոնաձև, կոնանման, կոնուսաձև, կոնուսանման*:
конфедерати'вный *կոնֆեդերատիվ, համադաշնակցային*:
конфедера'т *կոնֆեդերատ* (*կոնֆեդերացիայի անդամ*), *համադաշնակցորդ*:
конфедера'тка 1. *կոնֆեդերատուհի, համադաշնակցորդուհի*. 2. *կոնֆեդերատկա* (*լեհական ազգային դրոշակ*):
конфедера'ция *կոնֆեդերացիա, համադաշնակցություն*:
конфе'кцион 1. *դեստի մասսայական պատրաստում*, 2. *բուժ. դեղապատրաստում*:
конфекцио'нная промы'шленность *դեստեղենի արդյունաբերություն*:
конферансье' *կոնֆերանսյե, դեկուցող, ազդարար*:
конфере'нция *կոնֆերենցիա, կոնֆերանս, համախորհրդակցություն*:
конфессиона'льный *դավանական, դավանանքի*:
конфе'та *կանֆետ*:
конфе'тка *փոքրիկ կանֆետ, կանֆետիկ*:
конфе'тный *կանֆետի, կանֆետային*:
конфетти' *կոնֆետտի, չաղաթդիկներ*:
конфе'тчик *կանֆետագործ, կանֆետավաճառ*:
конфе'тчица *կանֆետագործուհի, կանֆետավաճառուհի*:
конфиденциа'льно *կոնֆիդենցիալ կերպով, մտերմորեն, դաղտնաբար*:
конфиденциа'льный *կոնֆիդենցիալ, մտերմական, դաղտնի*:
конфирма'нд տես **конфирмант** 2.
конфирма'ндка տես **конфирмантка** 2.
конфирма'нт 1. *վավերացնող*. 2. *կոնֆիրմանդ* (*կոնֆիրմացիայի յենթարկվող*):
конфирма'нтка 1. *վավերացնող կին*. 2. *կոնֆիրմանդուհի*:
конфирмацио'нный 1. *վավերացման*. 2. *կոնֆիրմացիական*:
конфирма'ция 1. *վավերացում* (*դատավճռի կամ վորոշման*). 2. կրոն. *կոնֆիրմացիա, նախահաղորդու-*

թյուն (դիտահանների առաջին հաղորդություն բողոքականների մոտ համայնքի մեջ ընդունվելիս):

конфирмова'ть (— му'ю, — му'ешь, — у'ют) 1. վավերացնել, հաստատել. 2. կրոն. նախահաղորդել:

конфирмова'ться (— му'юсь, — му'ешься, — му'ются) 1. հաստատվել, վավերացվել. 2. կոնֆիրմացիայի ենթարկվել, նախահաղորդվել:

конфиска'ция կոնֆիսկացիա, գրավում, բռնագրավում:

конфискова'ть (— ку'ю, — ку'ешь, — ку'ют) բռնագրավել, կոնֆիսկացիայի ենթարկել:

конфли'кт կոնֆլիկտ, բաղխում, ընդհարում:

конфли'ктный կոնֆլիկտային, կոնֆլիկտի, ընդհարման, բաղխման. — ая комиссия կոնֆլիկտային հանձնաժողով:

конфу'з կոնֆուզ, չփոթություն, անհարմար դրություն:

конфу'зить (— жу, — зишь, — зят) ամաչեցնել, չփոթեցնել, անհարմար դրության մեջ դնել:

конфу'зиться (— жусь, — зишься, — зятся) ամաչել, իրեն անհարմար զգալ, չփոթվել:

конфу'зливость ի. ամաչկոտություն, չփոթվողություն:

конфу'зливый ամաչկոտ, չփոթվող:

конфуциа'нский (— ая, — ое) կոնֆուցիական:

конфуциа'нство կոնֆուցիականություն (չինական կրոնական ուսմունք):

конхиоло'гия, конхилиоло'гия խխունջագիտություն, խխունջաբանություն:

концево'й ծայրի, ծայրային. концевой шип ծայրաթուրմակ:

концентрацио'нный համակենտրոնացման. — лагерь համակենտրոնացման ճամբար:

концентра'ция համակենտրոնացում. — капитала կապիտալի համակենտրոնացում. — огня ռազմ. կրակի համակենտրոնացում:

концентри'рование համակենտրոնացնելը, համակենտրոնացում:

концентри'ровать (— рую, — руешь, — руют) համակենտրոնացնել:

концентри'ческий (— ая, — ое) համակենտրոն, համակենտրոնական. — ий огонь համակենտրոն կրակ:

концентри'чность ի. համակենտրոնություն:

конце'пция կոնցեպցիա, ըմբռնում, համըմբռնում:

конце'рн կոնցերն (տնտեսական ձեռնարկությունների միություն):

конце'рт համերգ, նվագահանդես:

концерта'нт 1. համերգատու. 2. համերգիկ:

концерти'ровать (— рую, — руешь, — руют) համերգ տալ:

конце'ртный համերգի, համերգային:

концессионе'р կոնցեսիոներ, կոնցեսիաներ:

концессионе'рный կոնցեսիոներական, կոնցեսիատիրական:

концессио'нный կոնցեսիական. главный концессионный комитет գլխավոր կոնցեսիական կոմիտե:

конце'ссия կոնցեսիա:

концла'герь տես **концентрационный лагерь.**

конча'ть, ко'нчить վերջացնել, ավարտել. кончать работу (университет) ավարտել աշխատանքը (համալսարանը). на этом он кончил դրանով էլ նա վերջացրեց:

ко'нченый челове'к պտկր. անցած-պրծած մարդ:

конча'ться վերջանալ, ավարտվել:

ко'нчик ծայրիկ, վերջիկ. — языка լեզվի ծայր. на кончике языка լեզվի ծայրին:

кончи'на վախճան, մահ:

конъекту'ра փիլ. 1. ենթադրություն, կռահում. 2. միջադրություն, միջարկում:

конъюнкти'ва ակնազոդ, ակնաթաղանթ:

конъюнктиви'т ակնաթաղանթի բորբոքում:

конъюнкту'ра կոնյունկտուրա, իրադրություն. — политическая քաղաքական կոնյունկտուրա, քաղաքական իրադրություն. — экономическая տնտեսական կոնյունկտուրա, տնտեսական իրադրություն:

ко'нь ա. ձի, յերիվար. — боевой մարտական ձի, մարտաձի. — крылатый դից. թևավոր (հրեղեն) ձի. — шахматный շախմատի ձի:

коньки' տես **конёк.**

конькобе'жец (— жца) *սահուկորդ, սահկորդ*:
конькобе'жный *սահուկավազքի, սահկավազքի*:
конья'к *կոնյակ*:
конья'чный *կոնյակի, կոնյակային*:
ко'нюх *ձիապան*:
ко'нюший (— ья, — ье) *ձիապանի*:
коню'ший *ախոռապետ* (*պալատական*):
коню'шенный *ախոռի, ախոռային*:
коню'шня *ախոռ, ձիանոց*· ставить в конюшню *ախոռում տեղավորել, ախոռում պահել*· Авгиевы конюшни *Ավգյան ախոռներ*:
кооперати'в *կոոպերատիվ*· — потребительский *սպառողական կոոպերատիվ*· — промысловый *արհեստագործական կոոպերատիվ*:
кооперати'вный *կոոպերատիվի, կոոպերատիվային*· — ое движение *կոոպերատիվային շարժում*· — ая сеть *կոոպերատիվացանց*:
кооперато'р *կոոպերատոր*· он видный кооператор *նա աչքի ընկնող կոոպերատոր է*:
кооперa'ция 1· *կոոպերացիա*· 2· *համագործություն*· — советская *խորհրդային կոոպերացիա*· — сложная *բարդ համագործություն*:
кооперi'ровать (— рую, — руешь, — руют) 1· *կոոպերացնել*· 2· *համագործել*:
кооперi'рование 1· *կոոպերացում, կոոպերացնելը*· 2· *համագործում, համագործելը*:
кооремо'нт *նորոգկոոպ, կարկատկոոպ* (*նորոգման ու կարկատելու կոոպերատիվ արհեստանոց*):
кооптa'ция *կոոպտացիա, ընտրակոչում, ընտրակցություն*:
кооптi'ровать (— рую, — руешь, — руют) *կոոպտացիայի ենթարկել, ընտրակոչել, ընտրակցել*:
кооптi'рованный *կոոպտացիայի ենթարկված, ընտրակոչված, ընտրակցված*:
координa'ты *f. մաթ*· *կոորդինատներ*· система координат *կոորդինատների սիստեմ*:
координa'ция *կոորդինացիա, համակարգում, համաձայնեցում*:
координi'ровать (— рую, — руешь, — руют) *կոորդինացիայի ենթարկել, համակարգել, համաձայնեցնել*:
координi'рованный *կոորդինացիայի ենթարկված, համակարգված, համաձայնեցված*:
копa'ние *փորում, բրում, քանդում, փորելը, բրելը, քանդելը*:
копa'ть, копну'ть *փորել, բրել, քանդել*· копать траншеи, канавы *խրամներ* (*խրամատներ*), *առուներ փորել*:
копa'ться 1· *փորել, փորփրել*· *պտկր*· *փնտռել*· 2· *փորվել, փորփրվել*· 3· *դանդաղել, ծանր շարժվել, մլուլ տալ*· копаться в делах (*փնտռելով*) *քրքրել դործերը*:
копевладе'лец (— льца) *հանքատեր, հանքարանատեր*:
копе'ечка *կոպեկ*:
копе'ечник 1· *կոպեկանոց* (*դրամ*)· 2· *ժլատ մարդ, գծուծ մարդ*:
копе'ечный *կոպեկանոց*· от копеечной свечи Москва загорелась *կոպեկանոց մոմից Մոսկվան հրդեհվեց*:
копе'йка *կոպեկ*· он без копейки *նա կոպեկ էլ չունի*· без копейки за душой *վոչ մի կոպեկ հոգեպահուստ չունի*· копейка рубль бережёт *կոպեկը ռուբլի չի հետ դրում*· зашибать копейку *փող վաստակել, դրամ հահել*:
копёр (— пра') *ցցահար* (*մեքենա*)· — паровой *շոգեշարժ ցցահար*· — ручной *ձեռքի ցցահար*:
копи'лка *խնայատուփ, դանձատուփ*:
копирова'льный *պատճենահան*· — ая бумага *պատճենահան թուղթ, պատճենաթուղթ*:
копирова'ние *պատճենահանում, ընդօրինակում, պատճենահանելը, ընդօրինակելը*:
копирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *պատճեն հանել, պատճենել, ընդօրինակել, պատճենահանել*:
копиро'вщик *պատճենահան, պատճենորդ*:
копиро'вщица *պատճենահանուհի, պատճենորդուհի*:
копируче'т *պատճենահաշվառք* (*հաշվապահության պատճենա-քարտային մեթոդ*):
копи'ть (— плю', — о'пишь, — о'пят) *հավաքել, կլտել, դիզել, խնայել, հետ դնել*:
ко'пия *պատճեն*· — фотографическая *լուսանկարչական պատճեն*· снимать

заверенную копию հաստատված պատճեն հանել:

копна' բարդ, պսակիկ դեզ:

копну'ть տես **копа'ть.**

копотли'вый դանդաղկոտ, ծանրաշարժ:

копотли'вость ի. դանդաղկոտություն, ծանրաշարժություն:

ко'поть ի. 1. մուր, մրուր. 2. խիժային, դուրք (ճյուղի, կուպր քաշելու). — от лампы լամպի մուր, լամպի մրուր:

копоши'ться շարժվել, վխտալ, զեռալ, դանդաղ բան անել:

ко'пт կոպտ (ժողովուրդ), դպրի:

ко'птский язык կոպտական լեզու, դպտերեն, կոպտերեն:

копте'ть (— чу', — пти'шь, — тя'т) մրոտվել, ծխից սևանալ, փոշոտվել, չանասիրությամբ աշխատել. коптеть над книгой գրքի վրա գլուխ մաշել, գրքի վրա քրտնալ. лампа коптит լամպը ծխում է:

копти'лка 1. տես **копти'льня** 2. փսուս, մրաճրագ:

копти'льный մրոտելու, ապխտելու:

копти'льня 1. ապխտարան. 2. մրանոց:

копти'льщик ապխտիչ:

копти'ть (— плу', —пти'шь, — птя'т) 1. մրոտել, սևացնել ծխով. 2. ծխահարել, ապխտել. — рыбу (мясо) ձուկ (միս) ծխահարել, ձուկ (միս) ապխտել. — небо պարապ-սարապ քարշ գալ, վոչնչով չզբաղվել, ծուլությամբ որ անցկացնել:

копчёный ծխահար, ապխտած. — ое мясо ծխահար միս, ապխտած միս. — ая селёдка ծխահար հարինգ, ապխտած ծովատառեխ:

копче'ние 1. ծխում, մրոտում, ծխելը, մրոտելը. 2. ծխահարում, ապխտում, ծխահարելը, ապխտելը:

ко'пчик 1. կզմփ. պոչուկ, պոչոսկր. 2. կենդ. մանրաքաղե:

копы'то 1. սմբակ. 2. կճղակ:

копы'тный 1. սմբակե, սմբակային. 2. կճղակե, կճղակային:

копь ի. հանք. — соляная աղահանք. — каменноугольная քարածխահանք. разрабатывать каменноугольные копи քարածխահանքերը մշակել:

копьё նիզակ, տեգ, դեղարդ:

копьеви'дный նիզականման, տիզաձև, դեղարդաձև:

копьено'сец (— ца) նիզակակիր, տիզակիր, դեղարդակիր:

кора' կեղև. — земная յերկրաղնդի կեղև. покрытый корой կեղևածածկ, կեղևակալված:

корабе'льный նավի, նավային. — плотник նավի աուաղձադործ. — ое предприятие նավային ձեռնարկություն, նավաձեռնարկություն:

корабе'льщик նավատեր, նավապետ:

кораблекруше'ние նավաբեկություն, նավախորտակում. потерпеть — նավախորտակման յենթարկվել, նավաբեկություն կրել:

кораблестрое'ние նավակառուցում, նավաշինություն:

кораблестрои'тель ա. նավակառույց, նավաշինարար:

кораблестрои'тельный նավակառուցական, նավաշինական:

кора'блик փոքր նավ, նավակ:

кора'бль ա. նավ. — военный ռազմական նավ, ռազմանավ. — купеческий առևտրական նավ, առևտրանավ. большому кораблю большое плавание մեծ նավին մեծ էլ ծով կսադի. сжигать свои корабли իր նավերն այրել, իղձերից հրաժարվել. за собой сжигать корабли կամուրջներն այրել, իր նահանջի հնարավորությունը վերացնել:

кора'лл կորալիոն, մարջան, բուսատ:

кора'ловый կորալիոնե, մարջանե, բուսե, կորալիոնային, մարջանային, բուսային. — остров կորալիոնե կղզի, կորալյան կղզի, բուսակղզի:

кора'н կուռան, ղուրան:

корве'т կորվետ (ռազմական նավի տեսակ):

корга' տես **карга'.**

ко'рда սանձասպարան, սանձափոկ:

кордебапе'т բալետախումբ:

кордега'рдия պահանոց, պահականոց:

Кордилье'ры աշխգր. Կորդիլյերյան լեռներ:

корди'т (по'рох) անծուխ վառոդ:

кордо'н 1. կորդոն, զորափակ, շրջափակ. 2. ցոփոլաքիվ. — полицейский վոստիկանափակ, վոստիկանական շրջափակ. — санитарный սանիտարական շրջափակ, սանիտարափակ:

кордо'нный *կորդոնի, շրջափակի, դրաւափակի:*

корена'стый 1· *մեծարմատ, հաստարմատ.* 2· *թիկնավէտ, ամրակազմ:*

корени'ться 1· *արմատանալ.* 2· *համառել:*

коренни'к *քեղաձիգ (ձի):*

коренно'й 1· *արմատի, արմատային.* 2· *արմատական, հիմնական.* — житель *բնիկ.* — зуб *աղորիք, սեղանատամ.* — ое преобразование *արմատական բարեվերափոխութիւն, արմատական փոխակերպութիւն.* — ое слово *արմատաբառ, արմատական բառ:*

ко'рень (— рня) ш. 1· *արմատ.* 2· *ամոլ.* корень слова *բառի արմատ, բառարմատ.* в виде корня *արմատանման, արմատաձև.* знак корня *մաթ.* *արմատանշան, արմատանիշ.* извлечение корня *մաթ.* *արմատ հանելը.* лишённый корня *արմատազուրկ.* на корню *արմատի վրա, կանգուն վիճակում.* показатель корня *մաթ.* *արմատացուցյ.* пускать — *արմատ դցել:*

коре'нья (— ьев) *արմատիքներ:*

корешо'к (— шка') (корешки', — ко'в) *արմատիկ, կռնակ, կոճղ (տոմսակդրքի).* — книги *դրքի կռնակ:*

корзи'на *զամբյուղ:*

корзи'нка, корзи'ночка *փոքր զամբյուղ, զամբյուղիկ:*

корзи'нщик 1· *զամբյուղագործ.* 2· *զամբյուղավաճառ:*

корзи'нщица 1· *զամբյուղագործուհի.* 2· *զամբյուղավաճառուհի:*

коридо'р *միջանցք:*

коридо'рный 1· *միջանցքի, միջանցքային.* — ая система *միջանցքային սիստեմ.* 2· *սպասասրահ:*

кори'нка *կորնթյան չամիչ:*

Кори'нф աշխգր· *Կորնթոս:*

кори'нфский (— ая, — ое) *կորնթյան, Կորնթոսի:*

кори'ть (кого - л. в чём - л., за что - л.) *մեկին վրդևե բանի համար կշտամբել, հանդիմանել, նախատել:*

корифе'й 1· *խմբավար (վոդեվերդության).* 2· *հոյակապ, առաջնորդ (գիտութեան, դեղարվեստի և այլ ճյուղերում).* корифеи мысли *մտքի հոյակապներ, մտքի առաջնորդներ:*

кори'ца *դարչին, կինամոն:*

кори'чневый *դարչնագույն, կինամոնագույն:*

кори'чный *դարչնի, դարչնային, կինամոնի, կինամոնային:*

ко'рка 1· *կեղև, կալեճ, կլեպ.* 2· *հացի չորուկ, հացաչորուկ, հացակեղև:*

ко'рковый *կեղևի, կճեպի, կլեպի, կեղևային, կճեպային, կլեպային.* — ое вещество *կեղևանյութ, կճեպանյութ:*

корм (հոգի. корма') *կեր, անուղղ.* корм скота *անասունի կեր.* задавать корм *կեր տալ, կերակրել.* на подножном корму *արածացնելով, արածելով:*

корма' *նավախել (նավի հետևի կողմը):*

кормёж, кормёжка 1· *կերակրում, հյուրասիրութիւն.* 2· *տաքուկ տեղ, տաքուկ պաշտոն.* у него сегодня кормёжка *նա այսօր հյուրասիրութիւն ունի:*

корми'лец (— льца) 1· *կերակրող, ապրուստ տվող.* 2· պտկր· *բարերար:*

корми'лица 1· *բարերարուհի.* 2· *դայակ, ծծմայր, ատնտու:*

корми'ло *ղեկ.* — правления *կառավարման ղեկ:*

корми'ть (— млю', — мишь, — мят) 1· *կերակրել, անուղղ տալ, անել.* 2· *ապրուստ տալ, ապրեցնել.* соловья баснями не кормят տես **ба'сня.** кормить грудью *ծիծ տալ:*

корми'ться (— млю'сь, — мишься, — мятся) 1· *կերակրվել, անուղղ առնել, անվել.* 2· *ապրուստ ստանալ:*

кормле'ние 1· *կերակրում, անում, կերակրելը, անուղղ տալը, անելը.* 2· *ապրուստ տալը, ապրեցնելը:*

кормово'й I *կերային, կերի, աննպատակային.* II *ղեկային, ղեկի.* кормовые деньги *աննպատակում:*

ко'рмчий *ղեկավար.* — ая книга (*յհկեղեցական*) *կանոնագիրք:*

корна'ть *կարճացնել, խուզել:*

корневи'ще *վերարմատ:*

корнево'й *արմատային, արմատի:*

корнено'гие, корнено'жки ի· կենդ· *արմատոտանիներ:*

корнепло'д *արմատապտուղ:*

ко'рнер *կորներ (բոքսային դներից չափահասին բարձրացնող խումբ ու պայքար):*

корне'т ռազմ· *կոռնետ, հեծելավազ.*

корнет - а - пистон *կորնետապիստոն (չերաժշտական գործիք)*:
корнети́ст *չերաժշտ. կորնետիստ, կորնետահար*:
корнишо́н *մանր վարունգ, մանրավարունգ*:
корноу́хий *ականջատ, կտրած ականջ ունեցող*:
Корнуэ́льс *Կորնուելս*:
ко́роб *կողով, սակառ.* наговорить в три короба *չափազանց շատ խոսել, շաղակրատել, շատախոսել*:
коробе́йник *մանրավաճառ, չարչի, վերեզակ*:
коробе́йничать *մանրավաճառությամբ զբաղվել, չարչիություն անել, վերեզակել*:
коро́бить (— блю, — бишь, — бят) *ծռել, կռացնել, դոգավորել, ծալել, կծկել.* меня коробит պտկր. *ինձ շատ է տհաճ, սրտիս կպչում է*:
коро́биться (— блюсь, — бишься, — бятся) *ծռվել, կորանալ, ծալվել, դոգավորվել, կծկվել*:
коро́бка *տուփ, չրջանակ*:
коробо́к (— бка́) *կողովիկ*:
коро́бочка *փոքր տուփ, տուփիկ*:
коро́бочник *կողովագործ, տուփագործ*:
коро́бочный *կողովային, սակառային*:
коро́бчатая крива́я *տնխս. ունկաձև կոր*:
коро́ва *կով.* — с большим удоем *կաթնատու կով.* — дойная *կթի կով, կթան կով.* — стала доиться *կովը կթվել սկսեց, կովն սկսեց կաթտալ*:
корова́й *ամբողջ բոքոն հաց, հացի բոքոն.* на чужой коровай рта не разевай *ուրիշի հացին աչք մի՛ տընկի*:
коро́вий (— ья, — ье) *կովի, կովային.* коровье масло *կովի յուղ*:
коро́вка *փոքրիկ կով, կովիկ.* божья — *կենդ. զատիկ, կարմիր կով (միջատ)*:
коро́вник *կովագոմ, կովանոց*:
коро́вница *կովի սպասուհի, կովապահուհի, կովարածուհի*:
короле́ва *թագուհի*:
короле́вич *թագավորի վորդի, արքայորդի, թագավորազն*:
короле́вна *թագավորի աղջիկ, արքայադուստր*:
короле́вский (— ая, — ое) *թագավորի, թագավորական, արքայական.* — ое достоинство *թագավորական արժանապատվություն, արքայական աստիճան.* — ие привилегии *թագավորական արտոնություններ.* — ая прерогатива *թագավորական առանձնաշնորհում.* — ий сан *թագավորական դերաստիճան*:
короле́вство *թագավորություն*:
короле́вствовать (— ствую — уешь, — уют) *թագավորություն անել, թագավորել*:
королёк (— лька́) 1. *կենդ. ցախասրեկ, թագվորուկ.* 2. *մաքուր զտած ճուլլ մետաղ.* 3. *կարմրամիս նաբինջ*;
коро́ль ա. *թագավոր, արքա.* — нефтяной *նավթի արքա, նավթարքա*:
коромы́сло *լծակ, լուծ, անկոտ.* — весов *կշեռքի լծակ, կշռալծակ.* клапанное коромысло *ռդգն. կափույրալծակ*:
коро́на *թագ, պսակ.* — герцогская *դուքսի թագ, դքսական թագ.* — королевская *թագավորի թագ, արքայական թագ.* лишать короны *թագից զրկել, թագազուրկ անել, թագազրկել*:
коронацио́нный *թագադրման, թագադրության*:
корона́ция *թագադրում, թագադրություն, թագադրելը*:
коро́нка *թագիկ, պսակիկ.* — зуба *ատամի պսակ, ատամնապսակ*:
коро́нный *թագի, պետական, թագապատկան.* — ые земли (в бывш. Австро - Венгрии) *թագապատկան հողեր*:
коронова́ние *թագադրում, թագադրելը, թագադրություն*:
коронова́ть (— ну́ю, — ну́ешь, — ну́ют) *թագադրել*:
коронова́ться (— ну́юсь, — ну́ешься, — ну́ются) *թագադրվել*:
коро́ста *բուժ. քոս, բոր*:
коросте́ль ա. *կենդ. ջրահավ*:
корота́ть (время) *ժամանակը մի կերպ անցկացնել, ժամանակը կարճել.* — де́ло *աշխատել գործը շուտ վերջացնել*:
коро́тенький (— ая, — ое) *կարճլիկ, կարճիկ*:
короти́ть (— чу́, — ти́шь, — тя́т) *կարճացնել, կարճել*:
коро́ткий (— ая, — ое) *կարճ, համառոտ.* быть в коротких отношениях

մտիկ լինել, մտերիմ լինել· быть с кем-либо на короткой ноге *մեկի հետ մտա լինել, մեկին մտերիմ լինել*:

ко'ро'тко' *կարճորեն, համառոտաբար*· долго-ли, коротко ли... *յերկար թե կարճ ժամանակ...*, *չատ անցավ թե քիչ...* — и ясно коротко и ярко, *համառոտ և վարշակի, կարճ և ազդու*· — говоря коротко *ասելով, կարճ ասած*:

коротковоло'сый *կարճամաղ, կարճահեր*:

коротконо'гий (— ая, — ое) *կարճոտն*:

коро'ткость ի· 1· *կարճություն, համառոտություն*· 2· *մտերմություն*:

короткохво'стый *կարճապոչ, կարճապէ*:

короткоше'рстый *կարճաբուրդ, կարճամաղ*:

коро'че տես **ко'ро'тко'** и **коро'ткий.** — сказать *ավելի կարճ ասելով, ավելի կարճ ասած*:

ко'рочка տես **ко'рка.**

корочу'н տես **карачу'н.**

корпе'ние *աքնում, աքնելը, անդուլ աշխատելը*:

корпе'ть (над чем-либо) (— плю', — пи'шь, — пя'т; հրմ· — пи') *անդուլ աշխատել, աքնել*· корпеть над книгой *գրքի վրա անդուլ աշխատել*:

ко'рпия բուժ· *ծվատ*:

корпорати'вный *կորպորատիվ, ընկերական, միաբանական*· — дух *ընկերական ոգի*:

корпора'ция *ընկերություն, միաբանություն, կորպորացիա*:

корпуле'нтный *մարմնեղ*:

корпуле'нция *մարմնեղություն*:

ко'рпус (հոգն· — пуса') 1· *իրան, մարմին, բուն*· 2· *կորպուս* (*զորամաս*), *զորամարմին*· 3· *դպրոց*· 4· տպգր· *կորպուս* (*տպատառ*)· — корабля, — здания *նավի իրան, նավիրան*· *շենքի իրան*· — гвардейский *գվարդիական կորպուս, գվարդիական զորամարմին*· — кадетский *կադետական դպրոց*· — морской кадетский *ծովային կադետական դպրոց*· — дипломатический *դիվանագիտական մարմին, դիվլոմատիական մարմին*· — часов *ժամացույցի բուն, ժամացույցի չրջապատյան*· лошадь опередила других на 3 корпуса *ձին ուրիշներից 3 մարմնաչափ առաջ է անցել*:

ко'рпусный 1· *իրանի, մարմնի, բնի*· 2· *կորպուսի, զորամարմնի*· — командир *կորպուսի հրամանատար, զորամարմնի հրամանատար*:

корпу'скула ֆիզ· *կորպուսկուլ, մարմնիկ, մասնիկ*:

корпускуля'рная тео'рия *կորպուսկուլային թեորիա*:

корради'ация ֆիզ· *ճառագայթակոծում, ճառագայթակիզը*:

корректи'в *ճշտում, ուղղում*:

корректи'ровать (— рую, — руешь, — руют) 1· *ճշտել, ուղղել*· 2· տպգր· *սրբագրել*:

корре'ктность ի· *կորրեկտություն, քաղաքավարություն, բարեզսպություն*:

корре'ктный *կորրեկտ, քաղաքավարի, բարեզսպ*:

корре'ктор 1· *ճշտիչ, ուղղիչ*· 2· *սրբագրիչ*:

корре'кторский (— ая, — ое) 1· *ուղղիչի, ճշտիչի*· 2· *սրբագրչական, սրբագրչի*:

корректу'ра 1· *ճշտում, ուղղում*· 2· *սրբագրություն*:

корректу'рный 1· *ճշտման, ուղղման*· 2· *սրբագրության, սրբագրական*:

коррела'т, коррела'ты *կորրելատներ* (*իրեր, վորոնք գոնվում են փոխադարձ հարաբերության մեջ*), *համահարաբերականներ, հարաբերակիցներ*:

коррелати'вность ի· *կորրելատիվություն, համահարաբերություն, հարաբերակցություն*:

коррелати'вный *կորրելատիվ, համահարաբերական, հարաբերակցական*:

коррела'ция *համահարաբերություն, հարաբերակցություն*:

корреспонде'нт *թղթակից, նամակագիր*:

корреспонде'нтка *թղթակցուհի, նամակագրուհի*:

корреспонде'нция *թղթակցություն, նամակագրություն*:

корреспонди'ровать (— рую, — руешь, — руют) *թղթակցել, նամակ գրել, նամակագրել*:

корридо'р տես **коридо'р.**

корса'ж *կորսաժ, իրանակալ* (*կանացի զգեստի վերին մասը*):

корса'к (— а') *կորսակ, դաշտաղվես*:

корса'р *ծովահեն, ծովային ավազակ*:

корса́рский (— ая, — ое) *ծովահենի, ծովահենային:*
корса́рство *ծովահենություն:*
корсе́т *կորսետ, սեղմիրան:*
корсе́тный *կորսետի, կորսետային, սեղմիրանի, սեղմիրանային:*
Ко́рсика աշխ. *Կորսիկա:*
корсика́нец (— нца) *կորսիկացի:*
корсика́нка *կորսիկուհի:*
корсика́нский (— ая, — ое) *Կորսիկայի, կորսիկային:*
корте́ж *շքախումբ, շքերթ:*
корте́сы *կորտեսներ (պատգամավորական պալատներ Սպանիայում և Պորտուգալիայում):*
ко́ртик *նրանիկ (կարմ աուսեր):*
ко́рточки ի.: сидеть на корточках *պպզել, գուպգուպ նստել:*
кору́нд հանք. *կորինդոն, կորունդ:*
ко́рча *ջղաձգություն, ջղակծկություն, տնաղ անելը:*
корчева́ть (— чу́ю, — чу́ешь, — чу́ют) *արմատախիլ անել, արմատախիլել, արմատահանել:*
корчёвка *արմատախիլ անելը, արմատախլում, արմատահանում, արմատահանելը:*
корче́мник *պանդոկապետ, ողեվենդ:*
корче́мство *պանդոկապանություն, ողեվենդություն:*
ко́рчить · *կուչ ածել, ջղաձգել, ջղակծկել, ծռմռել, այլանդակել.* 2· *ձևացնել, տնաղ անել.* — рожу *յերեսը ծռմռել, ծամածռություններ անել.* — из себя важное лицо *իրեն մեծ մարդ ձևացնել, մեծ մարդ ձևանալ:*
ко́рчиться *կուչ գալ, ջղաձգվել, ջղակծկվել, ծռմռվել, այլանդակվել:*
корчма́ *պանդոկ, ողետուն:*
корчма́рь ա. *պանդոկապետ, ողեվենդ:*
ко́ршун *ուրուր, ցլին:*
коры́стно *չահախնդրորեն, չահամոլաբար, չահատենչորեն:*
коры́стный 1· *չահախնդիր, չահամոլ, չահատենչ, չահախնդրական, չահամոլական.* 2· *չահավետ, չահաբեր:*
корыстолю́бец (— бца) *չահասեր, չահամոլ, չահատենչ (ողամարդ):*
корыстолюби́вый *չահասեր, չահամոլ, չահատենչ:*
корыстолю́бие *չահասիրություն, չահամոլություն, չահատենչություն:*
коры́сть ի· 1· *չահ, վաստակ, ոգուտ.* 2· *չահամոլություն, չահասիրություն, չահատենչություն:*
коры́то *տաշտ:*
коры́тце *տաշտիկ, տաշտակ:*
корь ի· *կարմրուկ:*
корьё *աղաղանյութ, աղաղակեղև, դաբաղակեղև:*
ко́рюшка կեն. *սաղմոն (ձուկ):*
коря́вый 1· *անհարթ, կուչ յեկած, կնճռոտված, ցամաքած, կոշտաշատ (ծառ, փայտ), չեչոտ, ծաղկահար.* 2· *մտերմ.* անպետք. — лицом *ծաղկատար, չեչոտ:*
коря́га *ծուռ կոճղ:*
коря́чка *մեծ քայլ, յերկար քայլ.* на корячках *չորեքթաթ:*
коса́ 1· *դերանդի.* 2· աշխ. *ցամաքալեզուա, ցամաքալեզվակ.* 3· *հյուս, ծամ.* — фальшивая *կեղծ հյուս.* заплетать косу *ծամ հյուսել.* нашла коса на камень *վեմն ապառաժի հանդիպեց, մեկը մյուսից պակաս չեր:*
коса́рь ա. 1· *խոտհար, խոտ հնձող, դերանդավոր.* 2· *մեծ դանակ:*
коса́тик 1· տես **каса́тик.** 2· *ծիծեռնաքար.* 3· բուս. *ճախնահիրիկ կամ բաղչատակ:*
коса́тка 1· տես **каса́тка.** 2· կեն. *սրաղելֆին կամ խոյադելֆին.* 3· *ծիծեռնակ, մանդաղաթև:*
ко́свенность ի· *անուղղակիություն, չեզակիություն, թեքություն:*
ко́свенный *անուղղակի, չեղակի, կողմնակի.* — падеж *անուղղակի հոլով, թեք հոլով.* — ая речь *անուղղակի խոսք.* — ное обложение *անուղղակի հարկում.* — ые налоги *անուղղակի հարկեր:*
косе́канс մաթ. *կոսեկանս:*
косе́ц (— сца́) *խոտհար, խոտ հնձող:*
коси́лка *խոտհար մեքենա:*
ко́синус մաթ. *կոսինուս:*
коси́ть (— шу́, — сишь, — сят) 1· *կարել, հարել, հնձել (խոտ).* 2· (— си́шь, — ся́т) *չլել.* — траву *խոտ հնձել, խոտ հարել.* — глазами *աչքը չլել:*
коси́ться 1· (— шу́сь, — сишься, — сятся) *կարվել, հարվել, հնձվել.* 2· (— шу́сь, — си́шься, — ся́тся) *չլել, չեղ նայել, խեթ նայել:*
коси́ца, коси́чка *հյուսիկ, վոքր ծամ, ծամիկ:*
косма́ *դես, մազափունջ:*

косма́тить (— чу, — тишь, — тят) *գզգզել, մազերը վռել, մազերը արճակել:*

косма́тость ի· *գիսաոտություն, բրդոտություն, թավամազություն, թավոտություն:*

косма́тый *գիսաոտ, բրդոտ, թավամազ, թավոտ:*

косме́тика *կոսմետիկա, գեղարարություն, շպարամիջոցներ, շպարանյութեր:*

космети́ческий (— ая, — ое) *կոսմետիկական, գեղարարական, շպարական.* — ое средство *կոսմետիկական միջոց, գեղարար միջոց, շպարամիջոց:*

косми́чесчий (— ая, — ое) *տիեզերային, տիեզերական:*

космого́ния *կոսմոգոնիա, տիեզերածնություն (գիտություն տիեզերքի ծագման մասին):*

космогра́ф *տիեզերագիր:*

космогра́фия *տիեզերագրություն:*

космографи́чески *տիեզերագրորեն:*

космографи́ческий (— ая, — ое) *տիեզերագրական, տիեզերագրության:*

космоло́гия *տիեզերաբանություն, տիեզերախոսություն:*

космологи́ческий (— ая, — ое) *տիեզերաբանական, տիեզերախոսական:*

космополи́т *կոսմոպոլիտ, աշխարհաքաղաքացի:*

космополи́тка *կոսմոպոլիտուհի, աշխարհաքաղաքացուհի:*

космополити́зм *կոսմոպոլիտիզմ, աշխարհաքաղաքացիություն:*

космополити́чески *կոսմոպոլիտորեն, աշխարհաքաղաքացիորեն:*

космополити́ческий (— ая, — ое) *կոսմոպոլիտական, աշխարհաքաղաքացիական:*

ко́смос *տիեզերք:*

ко́смы ի· տես **косма́**.

косне́ть *անշարժ մնալ, համառել, քարանալ.* — в невежестве *տգիտության մեջ քարանալ:*

косни́к 1· *դերանդավաճառ.* 2· *դերանդասրոց:*

косно́й *դերանդու, դերանդային:*

ко́сность ի· *դանդաղաշարժություն, անշարժություն, համառություն, քարացածություն:*

косноязы́чие *թլվատություն, ծանրալեզվություն:*

косноязы́чный *թլվատ, ծանրալեզու:*

косну́ться տես **каса́ться**.

ко́сный *դանդաղաշարժ, անշարժ, համառ, քարացած:*

ко́со *չեղոքին, թեքորեն, խեթորեն:*

косова́тый *քիչ չեղ, քիչ թեք, քիչ չիլ, թեքավուն, չեղավուն, չլավուն:*

косови́ще *գերանդակոթ, մանդաղակոթ:*

косоворо́тка *ռուսական վերնաշապիկ:*

косогла́зый *չիլ:*

косогла́зие *չլություն:*

косого́р *սարալանջ, լեռնալանջ, զառիվայր, լանջիվայր:*

косо́й *չեղ, թեք, չիլ:*

косола́пый *ծռտնանի, ծուռ վոտնեքով.* պտկր· *անշնորհք, չիներթ, անճարպիկ:*

ко́сость ի· *չեղություն, թեքություն, չլություն:*

косоуго́льный *չեղանկյունանի, չեղանկյուն:*

костёл *կաթոլիկական յեկեղեցի:*

костене́ть *վոսկրանալ.* պտկր· *սառչել, ընդարմանալ, քար դառնալ, քար կտրվել:*

костени́ть *վոսկրացնել, պնդացնել, քարացնել, ընդարմացնել:*

костёр (— тра́) *խարույկ.* разводить костёр *խարույկ վառել, խարույկ սարքել:*

кости́стый *վոսկրոտ, վոսկրեղ, վոսկրաչատ:*

костля́вость ի· *նիհարություն, լղարություն:*

костля́вый *նիհար, լղար, կմախքացած:*

ко́стный *վոսկրի, վոսկրային.* — мозг *վոսկրածուծ:*

костое́да *վոսկրափուտ:*

костопра́в *վոսկրաբույժ:*

ко́сточка 1· *վոսկրիկ.* 2· *կորիզ.* перемывать косточки *բամբասել, մեջը ծամել:*

костре́ц (— еца́) կգմխ· *կոնքոսկր, դավակոսկր, դավոսկր:*

Кострома́ աշխգր· *Կաստրոմա:*

костроми́ч *կաստրոմացի:*

костроми́чка *կաստրոմուհի:*

костромско́й *Կաստրոմայի, կաստրոմյան:*

косты́ль ա· *անթացուպ, հենացուպ, հենակ.* տե՛ս. *բևեռ, կռաբևեռ (մեխ):*

косты́льный *անթացուպի, անթացու-*

պային, բևեռի, բևեռային, հենակի, հենակային:

костыля́ть անթացուպով ման դալ· — кого-либо մեկին ծեծել:

ко́сть թ· վոսկոր· — рыбья ձկան վոսկր, ձկնոսկր· — бедренная ազդրոսկր· — большеберцовая վոլոք· — височная քունքոսկր· — грудная կրծոսկր· — затылочная ծոծրակի վոսկր, ծոծրոսկր· — лучевая ճաճանչոսկր, նրբոսկր· — скуловая այտոսկր· — слоновая փղոսկր· — становая վողնաշար· кости усопших հանգուցյալների վոսկորները· кости (игральные) վեղ, զառ· играть в кости վեղ խաղալ, զառերով խաղալ· язык без костей լեզվի տակին վոսկոր չկա, լեզվի տակին փուշ չկա:

костю́м կոստյում, զգեստ· в костюме Адама մերկ, Ադամի զգեստով:

костю́мер թատերազերծակ:

костюми́рованный бал դիմակահանդես, դիմակավոր պարահանդես, տարազահանդես:

костюми́ровать (— рую, —руешь, — руют) թատր· զգեստավորել:

костюми́роваться (— руюсь, — руешься, — руются) թատր· զգեստավորվել:

костюмиро́вка թատր· զգեստավորում, տարազավորում:

костя́к կմախք, վոսկերոտիք:

костяно́й վոսկրից, վոսկրե· — ое масло վոսկրյուղ:

костя́шка վոսկրակոճակ:

косу́ля 1· այծյամ· 2· հացի կտոր· 3· մխիթի արոր:

косы́нка 1· գլխաշոր· 2· տեխն· անկյունաթերթ:

косы́ночка գլխաշորիկ:

косьба́ խոտհարում, հնձում, խոտհարքելը, հնձելը· для косьбы խոտհարելու համար, հնձելու համար:

коса́к 1· չեղակ (կավի, աղի, հացի, ապրյուսի չեղ կտոր)· 2· չրչանակ, դրանդի· 3· հևան· дверной — դռան դրանդի· оконный — պատուհանի դրանդի:

кот կատու (արու)· морской кот ծովարջ· не всё коту масленица, придёт и великий пост պասն ամեն որ դաթա չի ուտի, մեծ պաս եկ կա:

кота́нгенс մաթ· կոտանգենս:

котёл (— тла́) կաթսա· паровой котёл շոգեկաթսա:

котело́к (— лка́) 1· կաթսայիկ, փոքր կաթսա· 2· գլխարկ (կաթսայաձև):

котело́чек (— чка) փոքրիկ կաթսա, կաթսայիկ:

коте́льник կաթսայագործ:

коте́льный կաթսայագործական· — завод կաթսայագործարան· — камень կաթսայաքար· — мастер կաթսայագործ:

котёночек (— чка) կատվի ձագ:

ко́тик 1· կատվիկ· 2· ծովարջ, ծովարջի մորթի, ծովարջենի· — морской ծովարջ, ծովարջի մորթի, ծովարջենի:

котильо́н կոտիլյոն, ընծայասլար, վերջասլար:

котирова́льный արժենշման:

котирова́ние արժենշում, արժենչելը:

котирова́ть (— ру́ю, — ру́ешь, — ру́ют) արժենչել:

котирова́ться (— руюсь, — руешься, — ются) արժենչվել:

котиро́вка տես **котирова́ние.**

котиро́вочный արժենշման:

коти́ться (— чу́сь, — ти́шься, — тя́тся) ձագեր ծնել, ձագեր հանել, ցնկնել (կատվի մասին):

котле́та կատլետ, կողիկ· — баранья ոչխարի կատլետ, ոչխարի կողիկ· — отбивная թակածո կատլետ, թակածո կողիկ:

котле́тка, котле́точка փոքրիկ կատլետ, կատլետիկ, կողկիկ:

котлова́н տեխն· պեղան, փոսորակ:

котлови́на ամնարդ, հովիտ:

кото́мка մաղափ:

кото́рый ինր· кото́рый дом? ո՞ր տունը· который ему год? քանի՞ տարեկան է· дом, в котором я родился... տունը, որի մեջ ես ծնվել եմ... в котором часу? ո՞ր ժամին· который час? ժամի քանի՞ն է:

кото́рые հոգն· ինրոնք, ովքեր:

котте́дж կոտտեջ (տնակ):

коту́рн կոթուրն, բարձրակոշիկ (հին Հունաստանում ու Հռոմում):

коты́ 1· (кот բառի հոգն·)· 2· կոշիկներ, կրկնակոշիկներ (առանձին տեսակի)· 3· ձկնածուղակ:

коу́рый բաց շագանակագույն:

ко'фе ա. սուրճ։
кофеи'н կոֆեին։
кофе'йник սրճաման։
кофе'йница 1. սրճաման. 2. սրճասեր կին. 3. սրճադուշակուհի։
кофе'йный սրճի, սրճային։
кофе'йня սրճարան։
ко'фта կոֆտա (կանացի բաճկոնակ)։
ко'фточка փոքրիկ կոֆտա (կանացի փոքր բաճկոնակ)։
Кохинхи'на աշխգր. Կոխինխինա (Հնդկաչինում)։
кохинхи'нка կոխինխինահավ։
коча'н կաղամբի գլուխ, մի գլուխ կաղամբ։
кочева'ние թափառում, քոչում, թափառելը, քոչելը։
кочева'ть (— чу'ю, — чу'ешь, — чу'ют) թափառել, քոչել։
коче'вни'к քոչվոր, թափառական, թափառականեցիկ։
коче'вница քոչվորուհի, թափառական կին, թափառականեցիկուհի։
кочево'й վաչկատուն, թափառական, թափառակյաց. — народ վաչկատուն ժողովուրդ, թափառակյաց ժողովուրդ։
коче'вье 1. քոչավայր. 2. տես **кочева'ние.**
кочега'р հնոցպան, հնոցապան։
кочега'рка, кочега'рня հնոց։
кочене'ть ընդարմանալ, միայտանալ, քարանալ։
кочерга' կրակի խառնիչ, կրակախառնիչ։
кочеры'жка կաղամբացողուն։
кочешо'к (— шка) 1. կաղամբի փոքր գլուխ. 2. կաղամբացողուն։
ко'чка դուղձ, հողակույտ, մամռապատ կոճղ, մամռակալված ծառատուն։
кочкова'тый դուղձավոր, խորտուբորտ։
кош 1. մեծ զամբյուղ (ձուկ վորսալու համար). 2. հյուսած հոլիկ. 3. վոչխարանոց. 4. կայան, ճամբար։
коша'ра վոչխարաբուծարան, վոչխարանոց։
коша'тина կատվի միս, կատվամիս։
коша'тник կատվասեր մարդ։
коша'тница կատվասեր կին։
коша'чий (— ья, — ье) կատվի, կատվային. — глаз- հայեաց. կատվակն. — концерт կատվահամերգ (խիստ աններդաշնակ աղմուկ)։
кошево'й (— ого) բանակապետ (կազակների)։
кошелёк (— лька) քսակ, դրամատուփ։
коше'ль ա. քսակ։
кошелькови'дный բուս. քսակաձև, քսականման։
коше'ние խոտ հարելը, հնձելը, խոտհարում, հնձում։
коше'рный կոշերային, սրբագործված, ուտելու թույլատրված (մի հրեաների մոտ)։
кошени'ль ի. 1. կենդ. գոճան, վորդան կարմիր. 2. գոճանաներկ, վորդաներկ։
ко'шечка կատվիկ։
ко'шка 1. կատու. 2. բաղմաճյուղ մարակ. 3. նավախարխափ. 4. տեխն. ցցահարի ամրարձիչ պարան. 5. տեխն. շարժասայլակ. играть в кошку и мышку մուկ ու կատու խաղալ. кошке игрушки, а мышке слёзки կատվին խաղ է, մկանը մահ է. знает кошка, чьё мясо съела վհոան դիտե, ում միսն է կերել. между ними пробежала чёрная кошка նրանց արանքով սև կատու չի անցել. они ладят как кошка с собакой նրանք երբեք հետ չուն ու կատու չեն. ночью все кошки серы գիշերը բոլոր կատուները գորշ են չերևում։
кошма' թաղիք, քեչա։
кошма'р կոշմար, մղձավանջ, խեղլուկ։
кошма'рный կոշմարի, կոշմարային, մղձավանջային։
кошни'ца զամբյուղ, կողով։
кошт ծախս, ապրուստ, խնամք. на свой кошт յուր ծախսով։
коще'й 1. դից. կաշչեյ (առասպելական էյակ). 2. նիհար մարդ, չորացած մարդ. 3. խիստ գծուծ մարդ։
кощу'нственный սրբապղծ։
кощу'нство սրբապղծություն։
кощу'нствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) սրբապղծել, սրբապղծություն անել։
коэффицие'нт կոեֆֆիցիենտ, գործակից. — действия գործողության կոեֆֆիցիենտ, գործողության գործակից. — трения շփման գործակից. — ядовитости боевого газа մարտական գազի թունավորության (կոեֆֆիցիենտ) գործակից. — по-

лезного действия ոչտակար գործողության գործակից· — прочности դիմացկունության գործակից, ամրության կոեֆֆիցիենտ· — сопротивления դիմադրության գործակից· — планирования դզգի· սահմանման գործակից, սահմանելու կոեֆֆիցիենտ:

краб կենդ· խեցգետին, կրաբ (տասնոտյա կարճագիր):

кра'вчий մատուռակ:

кра'ги կաշե սռնապան:

кра'деное գողացված բան, գողունի բան, գողոն· укрывать краденое գողացածը պարտակել, գողոնը ծածկել· укрыватель краденого գողացածը ծածկող, գողոնը պարտակող:

краеве'д յերկրագետ, դավառագետ:

краеве'дение յերկրագիտություն, դավառագիտություն:

краево'й 1· յերկրային, յերկրամասային· 2· ծայրի, յեզրի, ծայրային, յեզրային:

краеуго'льный ծայրանկյունային, հիմնական, եյական· — камень անկյունաքար, անկյունադուխ, հիմնաքար:

кра'ешек (— шка) յեզրիկ, ծայրիկ:

кра'жа գողություն· — со взломом կոտրանքով գողություն· совершить кражу գողություն կատարել, գողություն անել· обвинять кого-либо в краже մեկին գողության մեջ մեղադրել:

край (հոգն· края') յերկիր, յերկրամաս· родной край հայրենի յերկիր· 2· յեզր, ծայր· край дороги ճանապարհի յեզր, ուղեզր· переливаться через край լցվել–թափվել· полный до краёв ծայրեծայր լիքը, պռկեպռուն լցված, լեփ–լեցուն· на краю света աշխարհի ծայրին· на краю гибели կործանման յեզրին· на краю пропасти անդունդի ափին· я чужой в этих краях յես ոտար եմ այս կողմերում:

кра'йне 1· ծայրահեղորեն· 2· պտկր· շատ, չափազանց· — необходимо շատ անհրաժեշտ է, չափազանց անհրաժեշտ է· я крайне устал շատ հոգնեցի, անչափ հոգնեցի:

кра'йний ծայրի, ծայրային, ծայրահեղ, վերջին· по крайней мере գոնե· в крайнем случае ծայրահեղ դեպքում· крайние члены пропорции համեմատության ծայրանդամներ· крайние меры ծայրահեղ միջոցներ· человек крайних убеждений ծայրահեղ համոզմունքների տեր մարդ· крайняя цена վերջին գին:

кра'йность ի· 1· ծայրահեղություն· 2· ծայրահեղ կարիք, չքավորություն· крайности сходятся ծայրահեղությունները միանում են, ծայրաթևերը մոտենում են միմյանց· впадать в крайность ծայրահեղության մեջ ընկնել· дойти до крайности ծայրահեղության հասնել:

краковя'к կրակովյակ (Կրակովի լեհական պար):

крамо'ла խռովություն, հուզմունք, ապստամբություն, դավադրություն:

крамо'льник խռովարար, ապստամբ, դավադիր:

крамо'льница խռովարարուհի, ապստամբուհի, դավադրուհի:

крамо'льнический (— ая, — ое) խռովարարական, ապստամբական, դավադրական:

крамо'льничать խռովություն անել, ապստամբել, դավադրել, դավադրություն սարքել:

крамо'льный խռովության, ապստամբության, դավադրական:

кра'н ծորակ, կռունկ, (մեքեն·)· подъёмный кран ամբարձիչ կռունկ:

краниоло'гия գանգաբանություն, գանգախոսություն:

краниологи'ческий (— ая, — ое) գանգաբանական, գանգախոսական:

краниометри'ческий (— ая, — ое) գանգաչափական:

краниоме'трия գանգաչափություն:

кра'новый ծորակի, կռունկի, ծորակային, կռունկային:

крап 1· գունավոր բիծ· 2· կաբմիր ներկ, տորոն:

кра'пать (кра'паю, — аешь; նաև — плю, — плешь, — плют) կաթկըթել, ցողել, ջրցանել· дождь крапает անձրևը կաթկթում է:

крапи'ва յեղինճ, յեղիճ· ожог крапивой յեղինճի այրվածք· — жгучая այրող յեղինճ, խայթող յեղինճ· — глухая անմեղ (անփուշ) յեղինճ:

крапи'вник 1· յեղնճանոց, յեղնճուտ· 2· կենդ· ցախատրեկ:

крапи'вный յեղինճի, յեղնճային· — ая лихорадка յեղնճատենդ· — ое

семя գռեհիկ· յեղինճի ծնունդ (հիմնարկային ցեղեր)։

кра'пинка բիծ, կայլակ, կաթիլ, պիսակ։

краплёный բծավոր, պիսակավոր· — ые карты նշան արած խաղաթղթեր։

краса' գեղեցկութիւն, զարդ· этот лес краса равнины այս անտառը հարթավայրի զարդն է։

краса'вец (— вца) գեղեցիկ տղամարդ, սիրունատես տղամարդ։

краса'вица գեղեցկուհի, սիրուն կին, գեղուհի. знаменитая — հայտնի գեղեցկուհի, հռչակաւոր գեղեցկուհի։

краса'вчик սիրունիկ տղամարդ։

краси'венький (— ая, — ое) սիրունիկ, գեղեցիկ։

краси'во գեղեցկորէն, սիրուն կերպով։

краси'вый գեղեցիկ, սիրուն։

краси'льный ներկի, ներկարարական, ներկելու· — ая лента ներկաժապաւէն։

краси'льня ներկարան, ներկատուն։

краси'льщик ներկարար։

краси'льщица ներկարարուհի։

кра'сить (— шу, — сишь, — сят; հրմ· крась) 1· ներկել, նկարել· 2· պտկր· գեղեցկացնել, զարդարել։

кра'ситься (— шусь, — сишься, — сятся; հրմ· кра'сься) 1· ներկուիլ· 2· գեղեցկացուիլ, զարդարուիլ։

кра'ска 1· ներկ, գոյն· 2· կարմրութիւն· отдать в краску ներկելու տալ· писать красками նկարել գոյներով, գունանկարել· масляные краски իւղաներկեր։

красно'м (кра'сный командир) կարմհրամ (կարմիր հրամանատար)։

кра'сненький (— ая, — ое) կարմրագոյն, կարմրիկ։

красне'ть կարմրել, կարմրատակել, շառագունել։

красне'ться կարմիր յերեւալ, կարմրին տալ։

красноарме'ец (— ейца) կարմիր բանակային։

красноба'й ճոռոմախոս, ճամարտակող, զվարճախոս։

красноба'йство ճոռոմախոսութիւն, ճամարտակութիւն, զվարճախոսութիւն։

краснобу'рый դորշ կարմիր, դորշակարմիր։

краснова'тый կարմրաւուն, թեթեւ կարմիր։

красногварде'ец (— е'йца) կարմիր գվարդիական։

краснокали'льный չինկարմիր, աստրաչեկ։

красноко'жий (— ая, — ее) կարմրամորթ։

красноле'сье փշատերև անտառ, փշատերև անտառի փայտ։

красноречи'вый պերճախոս, պերճաբան։

красноре'чие պերճախոսութիւն, պերճաբանութիւն։

краснота' կարմրութիւն։

краснощёкий (— ая, — ое) կարմրայտ, կարմրաթուշ, կարմրաթշիկ։

красну'ха կարմրատապ։

кра'сный կարմիր, գեղեցիկ, սիրուն· К — ая армия կարմիր բանակ· К — ая гвардия կարմիր գվարդիա· — ая горка տես **горка**. — ая девица գեղեցիկ աղջիկ, սիրուն աղջիկ· — ые денёчки գեղեցիկ օրեր, յերջանիկ օրեր, կարմիր օրեր, անուշ օրեր· — ая рыба կռճիկաւոր խոշոր ձուկ, անոսկր ձուկ· — ое солнышко կարմիր արև, սիրուն արև· — ая строка նոր տող, նորատող· — ая шапочка կարմիր գլխարկ (հեքիաթներում)· — ое дерево գեղձի, կարմրածառ, մահագոնի· Красное (Чермное) море կարմիր ծով· Красный Профинтерн (Красный Интернационал профессиональных союзов) Արհեստակցական միութիւնների կարմիր Ինտերնացիոնալ· Красный Спортинтерн (Красный Спортивный Интернационал) Սպորտի կարմիր Ինտերնացիոնալ· — угол սրբանկարների անկիւն, սրբապատկերների անկիւն· — уголок կարմիր անկիւն· — флаг կարմիր դրոշ· ради красного словца սրամիտ խոսքի համար· красно говорить գեղեցիկ խոսել։

красова'ться (— су'юсь, — су'ешься, — су'ются) գեղեցիկ տեսք ունենալ, փայլել, աչքի ընկնել։

красота' գեղեցկութիւն, սիրունութիւն։

красо'тка գեղեցկուհի, գեղուհի։

кра'сочный ներկի, գունեղ։

кра'сть (— аду', — адёшь, — ду'т;

hրմ· — ди′; ulig· я крал, кра′ла) *գողանալ*:

кра′сться (— аду′сь, — адёшься, — ду′тся, кра′лся, кра′лась) 1. *գաղտագողի մոտենալ, աննկատելի ներս մտնել*· 2· *գողացվել*:

кра′тер *խառնարան*:

кра′ткий (— ая, — ое) *կարճ, համկիրճ, կարճառոտ, համառոտ*· — ий обзор *համառոտ տեսություն*· — ая записка *կարճ գրություն*· — ий конспект *կարճ համակնարկ*:

кратковре′менность ի· *կարճատևություն*:

кратковре′менный *կարճատև, կարճաժամանակյա*:

краткосро′чный *կարճաժամկետ*· — ве′ксель *կարճաժամկետ մուրհակ*:

кра′ткость ի· *կարճություն, կարճառոտություն, համառոտություն, համկիրճություն*:

кра′тный *բազմապատիկ*· — ое число *բազմապատիկ թիվ*· общее наименьшее кратное *ամենափոքր ընդհանուր բազմապատիկ*:

крахма′л *ոսլա*:

крахма′лить *ոսլայել*:

крахма′льный *ոսլայած, ոսլայի*:

кра′ше տես красный.

кра′шение *ներկում, ներկելը*:

кра′шеный *ներկած, ներկված*:

краю′ха, краю′шечка (хлеба) (*հացի*) *յեզը*, (*հացի*) *կող*:

креату′ра 1· *արարած*, «*չքաղ*»· 2· *կրեատուրա, արարած* (*անարժան առաջ քաշված մարդ*):

креве′т, креве′тка *կրևետ* (*խեցգետնի տեսակ*):

креди′т *վարկ*· в кредит *ապառիկ*· открыть кому - л. кредит *մեկին վարկ բանալ*· закрыть кому - либо кредит *մեկի վարկը փակել*· потребность в кредите *վարկի կարիք*· вопрос о кредите *վարկի հարց*· общество взаимного кредита *փոխադարձ վարկի ընկերություն*:

кре′дит առևտր· *կրեդիտ, պահանջ*:

кредити′в *կրեդիտիվ, վարկագիր, հավատարմագիր, լիազորագիր* (*դրամական և դեսպանական*):

кредити′вный *կրեդիտիվի, հավատարմագրի, լիազորագրի, հավատարմագրային*:

креди′тка *վարկագրամ, բանկնոտ, բանկատոմս*:

креди′тный *վարկային*· — ое учреждение *վարկային հիմնարկ, վարկային հաստատություն*· — рубль *վարկային ռուբլի, թուղթ մանեթ*· — билет *վարկային տոմս, վարկատոմս*· — ая операция *վարկային գործառնություն*:

кредитова′ть кого - либо (— ту′ю, — ту′ешь, — ту′ют) *վարկավորել մեկին, մեկին վարկատրել*:

кредитова′ться (— ту′юсь, — ту′ешься, — ту′ются) *վարկավորվել*:

кредито′р *վարկատու, պարտատեր*:

кредито′рша *վարկատու, պարտատեր* (*կին*), *պարտատիրուհի*:

кредитоспосо′бность ի· *վարկունակություն*:

кредитоспосо′бный *վարկունակ*:

кре′до *համառոտագիր* (*քաղաքական*), *դավանանք*:

Крез *Կրեսոս*:

крез *հարուստ անձ, կրեսոս*:

кре′йсер *հածանավ*· — линейный *գծային հածանավ*:

кре′йсерство *հածանավություն, հածավորություն*:

крейсерова′ть, крейси′ровать (— ру′ю, — ру′ешь, — ру′ют) *հածանավել, հածել*:

крейсерова′ние, крейсирова′ние *հածանավում, հածանավելը, հածում, հածելը*:

крем 1· *կրեմ* (*ուտելիք*)· 2· *կրեմ* (*լվացող-մաքրիչ*)· 3· *ոծյուղ* (*կոշիկի և այլն*), *քսուք*:

кре′мовый *կրեմի, կրեմային*· — цвет *բաց դեղնադուն*:

крематո′рий *դիակիզարան*:

крема′ция *դիակիզում, դիակիզելը, դիակիզություն*:

кремацио′нная печь *դիակիզիչ վառարան*:

креме′нь (— мня′) *կայծքար, դայլախաղ*:

кремлёвский (— ая, — ое) *քաղաքբերդի, քաղաքաբերդային*:

кремль ա· *քաղաքաբերդ, ամրոց*· Моско′вский кремль *Մոսկվայի մինչնաբերդ, Մոսկվայի Կրեմլ, Մոսկվայի քաղաքաբերդ*:

кремнёвый *կայծքարի, դայլախաղի, կայծքարե, դայլախաղե*· кремнёвое ружьё *կայծքարի հրացան, կայծքարով հրացան*· — ая кислота *կայծքարի թթու*:

кре́мний ֆիմ. *սիլիկիոն*:
кремни́стый *կայծքարոտ, ճայլախառոտ*:
кремнезём *կայծքարահող*:
кремнезёмный *կայծքարահողի, կայծքարահողային*:
кремота́ртар *մաքրած գինեքար*:
крен *նավաթեքում, նավաթեքվելը (նավի՝ կողքի վրա թեքվելը)*:
кренделёк (— лька́) *փոքր կրենդել (կլոր քաղցրահացիկ)*:
кре́ндель ա. (հոգն. — ели և — еля́) *կրենդել (կլոր քաղցրահաց)*:
кре́ндельный *կրենդելի, կրենդելային*:
кре́ндельщи́к 1. *կրենդելագործ, կրենդելավաճառ*. 2. *կրենդելավաճառ*:
крени́ть *նավաթեքել, թեքել*:
кре́ни́ться *նավաթեքվել, թեքվել*. судно сильно кренится *նավը խիստ թեքվում է*:
креозо́л ֆիմ. *կրեոզոլ*:
креозо́т ֆիմ. *կրեոզոտ, մասուպահիկ (միսը փչանալուց պաշտպանող հականեխական նյութ)*:
крео́л *կրեոլ (գաղութածին յեվրոպացի տղամարդ մինչև և հարավային Ամերիկայում)*:
креоли́н *կրեոլին (ախտահանիչ միջոց)*:
креоли́новый *կրեոլինի, կրեոլինային*:
крео́лка *կրեոլուհի (գաղութածին յեվրոպուհի մինչև և հարավային Ամերիկայում)*:
крео́льский (— ая, — ое) *կրեոլի, կրեոլական*:
креп *կրեպ (մետաքսե նոսր գործվածք)*:
кре́повый *կրեպի, կրեպային*:
крепи́ть (— плю́, — пи́шь, — пя́т) *ամրացնել, պնդացնել, հաստատել, վավերացնել*:
крепи́ться (— плю́сь, — пи́шься, — пя́тся) *ամրացվել, պնդացվել, իրեն զսպել, դիմանալ*. крепился я долго, да вспылил *յերկար զսպում եյի ինձ, բայց բռնկվեցի*. крепился долго, да заболел *յերկար դիմանում եյի, բայց հիվանդացա*:
крепи́тельный *ամրացնող, պնդացնող, կաղդուրիչ*. — ое лекарство *ամրացնող դեղ, կապող դեղ*. — ое средство *կաղդուրիչ միջոց*:
кре́пкий (— ая, — ое) 1. *ամուր, պինդ, հաստատուն*. 2. *դիմացկուն*. 3. *թունդ, մուդ*. — напиток *թունդ խմիչք*. — ая водка *թունդ ողի, թունդ արաղ*. — не напитки (спиртные) *վոդեվից խմիչքներ*. — ий сон *խոր քուն*. — ий чай *թունդ թեյ, մուդ թեյ*. — ий духом *վոգով անհոդդոդ, անսասան հոգով*:
кре́пко *ամրաբար, պնդորեն, ուժգին, սաստիկ*. он крепко заболел *նա սաստիկ հիվանդացավ, նա թունդ հիվանդացավ*. крепко задуматься *խորասուզվել մտքերի մեջ, խոր միտք անել*:
крепкова́тый *ամրավուն, պնդավուն, հաստատուն, դիմացկուն, թունդ*:
крепколо́бый *պնդաճակատ, հաստատլուծ*:
крепле́ние 1. *ամրացում, թնդացում, պնդացում, ամրացնելը, պնդացնելը, թնդացնելը*. 2. *պնդամած*. 3. *ամրակալ, ամրակ*. деревянное — *փայտե ամրակ, փայտե պնդամած*:
кре́пнуть *ամրանալ, պնդանալ*. — (после болезни) *կաղդուրվել*:
кре́повый *կրեպի, կրեպային*:
крепостни́к *ճորտատիրության կողմնակից, ճորտատեր*:
крепостни́чество *ճորտատիրություն, ճորտատիրական կարգ*:
крепостно́й 1. *բերդի, բերդային*. крепостной вал *բերդապատնեշ, բերդամոմբ*. 2. *ճորտատիրական*. в крепостной зависимости *ճորտատիրական կախման մեջ*. крепостной (человек) *ճորտ*. крепостная (женщина) *ճորտուհի*. — ое право *ճորտատիրական իրավունք*. 3. крепостно́й акт *իրվ. կալքադիր (անշարժ ղույքի իրավադիր)*:
крепостца́ *բերդակ, մինչնաբերդակ*:
кре́пость ի. 1. ռազմ. *բերդ, ամրոց*. 2. *ուժ, թնդություն*. крепость вина (чая) *գինու (թեյի) թնդություն*. 3. *ամրություն, պնդություն*. — мышц *մկանների ամրություն*. — духа *հոգու ամրություն, հոգու անսասանություն*. 4. *կալքադիր*. купчая крепость *գնման կալքադիր*:
крепча́ть *ամրանալ, պնդանալ, ուժեղանալ*. ветер крепчает *քամին ուժեղանում է, հոդմը սաստկանում է*:
кре́пче *ավելի ամուր, ավելի պինդ, ավելի թունդ, ավելի դիմացկուն*:
крепы́ш 1. *ուժեղ, ամրակազմ (մարդ*

կամ կենդանի, մինչահասակ կամ ցածրահասակ)։ 2։ ժլատ մարդ, սկնդ մարդ։

кре́сло *բազկաթոռ, թիկնաթոռ։ — вольтеровское վոլտերյան բազկաթոռ։ — на колёсах անիվավոր բազկաթոռ, անվաբազմոց։*

кресс рлт։ *կոտեմ, ջրկոտեմ։*

крест 1։ *խաչ, խաչափայտ։ 2։ խաչ (չքանչան), չքախաչ։ нести́ свой крест իր խաչը կրել։ крест на крест խաչաձև, խաչմերուկ։*

кресте́ц (— стца́) 1։ *գավակ, սրբանոսկր։ 2։ բարդ, փոքր դեզ։*

кре́стик *փոքր խաչ, խաչիկ, փոքր չքախաչ, չքախաչիկ։* вышивать крестиками *խաչակարել։*

крести́льный *մկրտության, կնունքի։*

Крестинте́рн (Крестья́нский Интернационал) *Գյուղինտերն (Գյուղացիական Ինտերնացիոնալ)։*

крести́ны թ։ *մկրտություն, կնունք։*

крести́тель ա։ *մկրտիչ։*

крести́ть (— ещу́, — е́стишь, — стят) 1։ *կնքել, մկրտել, կնքահայր լինել։ 2։ խաչակնքել, որհնել։*

крести́ться (— щу́сь, — стишься, — ятся) 1։ *կնքվել, մկրտվել։ 2։ յերեսին խաչ հանել, խաչակնքվել։*

кре́стник *սանիկ, կնքասան։*

кре́стница *կնքասանուհի, սանիկուհի։*

кре́стный (նաև крёстный) *մկրտության, կնունքի։ — отец կնքահայր, սանահայր, քավոր։ — ая мать կընքամայր, սանամայր, քավորուհի։ — ый сын կնքասան, սանիկ։ — ая дочь կնքասանուհի, սանիկուհի։ — ый ход թաղոր։*

крестови́дно - располо́женный рлт։ *խաչաձև դասավորված։*

крестови́дный *խաչանման, խաչաձև, խաչակերպ։*

кресто́вик 1։ *խաչանիշ դրամ։ 2։ կենդ։ սարդ։ 3։ (կամ кресто́вник) рлт։ խաչատերևուկ, գարնան ալևոր, խաչածաղիկ։*

кресто́вина ճարտ։ *խաչկաղ, խաչմերուկ, կրկնակ ճյուղավորություն։*

кресто́вый *խաչի, խաչակիր, խաչաձև։ — поход խաչակիրների արշավանք, խաչակրաց արշավանք։ — свод խաչաձև կամար։*

крестоно́сец (— сца) *խաչակիր։*

крестообра́зный տես **крестови́дный.**

крестцо́вый: — ая кость *գավակոսկր, սրբանոսկր, գավոսկր։*

крестья́нин (հոգն։ крестья́не) *գյուղացի, գեղջուկ, չինական։ — бедняк չքավոր գյուղացի։ — середняк միջակ գյուղացի։ — кулак կուլակ գյուղացի։*

крестья́нка *գեղջկուհի, չինականուհի։*

крестья́нский (— ая, — ое) *գյուղացիական։ — ая война գյուղացիական պատերազմ։*

крестья́нство *գյուղացիություն։*

крестья́нствовать (— вую, — вуешь, — вуют) *գյուղացիություն անել, վար ու ցանք անել, յերկրագործությամբ զբաղվել։*

крети́н рлт։ *կրետին, ապուշ։*

кретини́зм *կրետինիզմ, ապուշայնություն։*

крети́нка *կրետինուհի, ապուշուհի։*

крето́н *կրետոն (գործվածքի տեսակ)։*

кре́чет կենդ։ *ճախրուկ, ճախրաբազե։*

креще́ние *մկրտություն, կնունք։ — боевое մարտական մկրտություն։*

креще́нский (— ая, — ое) *մկրտության։*

крива́я տես **криво́й.**

кри́вда *անճմարտություն, անարդարություն։*

криве́ть 1։ *կորանալ, թեքվել, ծռվել։ 2։ մի աչքը կորցնել, մխաչքանի դառնալ, միականի դառնալ։*

кривизна́ *կորություն, թեքություն, ծռություն։*

криви́ть (— влю́, — ви́шь, — вя́т) *կորացնել, թեքել, կեռել, ծռել։ — душою կեղծել, կեղծավորություն անել, հոգևկեղծել։*

криви́ться (— влю́сь, — ви́шься, — вя́тся) *կորանալ, թեքվել, ծռվել։*

кривля́ка *ծռմռվող, կոտրատվող, նաղ անող։*

кривля́ние *ծռմռում, ծռմռվելը, նաղ անելը, կոտրատվելը։*

кривля́ться *ծռմռվել, կոտրատվել, նաղ անել։*

кривобо́кий (— ая, — ое) *ծուռ, ծուռկողքանի, ծռակող։*

кривогла́зый 1։ *ծուռաչքանի, չիլ, չղլիկ։ 2։ մխաչքանի, միականի։*

криводу́шие *կեղծավորություն, կեղծություն, հոգևկեղծություն։*

криводу'шничать *կեղծել, կեղծություն անել, հոդևկեղծել:*
криводу'шно *կեղծոգիորեն, կեղծաբար, կեղծավորաբար:*
криводу'шный *կեղծոգի, կեղծ, կեղծավոր:*
криво'й 1· *կոր, թեք, կեռ.* 2· *միաչքանի, միականի.* 3· *ծուռ, կեղծ.* —ая душа *կեղծ հոգի, կեղծ մարդ.* кривая линия *մար.* *կոր գիծ, կորագիծ.* —ые пути *ծուռ ճանապարհներ:*
криволине'йный *կորագիծ:*
кривоно'гий (— ая, — ое) *ծուռոտանի, ծռոտնանի:*
кривоно'сый *ծուռքիթանի, ծռքիթ, ծռաքիթ:*
кривосу'дие *անարդարադատություն:*
кривото'лк 1· *անճշտություն, անհեթեթություն, անճիշտ մեկնություն.* 2· *անճիշտ դատող, սխալ մեկնաբանող:*
кривоши'п տե՛ս. *չուռավիկ, ծռաբութակ.* плечо' кривоши'па *չուռավիկի բռնատեղ, ծռաբութակի բռնակ:*
кри'зис *ճգնաժամ, կրիզիս.* — денежный *դրամական ճգնաժամ.* — промышленный *արդյունաբերական ճգնաժամ.* — сельско-хозяйственный *դյուղատնտեսական ճգնաժամ.* — болезни *հիվանդության ճգնաժամ.* угрожающий кризисом *ճգնաժամով սպառնացող.* наступает кризис *ճգնաժամը վրա չե հասնում, ճգնաժամն սկսվում է, ճգնաժամը դալիս է:*
кри'зисный *ճգնաժամային:*
крик *ճիչ, աղաղակ, աղմուկ:*
крике't *կրիկետ (խաղ).* · играть в крикет *կրիկետ խաղալ:*
крикли'вость *f.* *ճչանություն, ճըղճղանություն, աղմկարարություն:*
крикли'вый *ճչան, ճղճղան, աղմկարար:*
кри'кнуть տե՛ս **крича'ть.**
крику'н 1· *ճչան, ճղճղան, աղմկող.* 2· *ճչարձիվ:*
крику'нья *ճչան կին, ճղճղան կին, աղմկող կին:*
криминали'ст *քրեագետ, կրիմինալիստ:*
кримина'льный *քրեական:*
кри'нка *կավապուտուկ, պուլիկ:*
крино'иды *կենդ.* *ծովաշուշաններ, շուշանանմաններ:*
криноли'н *կրինոլին (կանացի ներքնազգեստ):*
криноли'нный *կրինոլինի, կրինոլինային:*
кри'пта 1· *ընդհատակյա անցք, դետնանցք, գաղտնանցք.* 2· *ընդհատակյա յեկեղեցի:*
криптога'мы *բուս.* *գաղտնապտղականներ:*
криптогра'мма *գաղտնագիր:*
криста'лл *բյուրեղ:*
кристаллиза'ция *բյուրեղացում:*
кристаллизи'ровать (— рую, — руешь, — уют) *բյուրեղացնել:*
кристаллизи'рова'ться (— руюсь, — руешься, — руются), **кристаллизова'ться** (— зу'юсь, — зу'ешься, — зу'ются) *բյուրեղանալ:*
кристаллизо'ванный *բյուրեղացած:*
кристалли'ческий (— ая, — ое) *բյուրեղի, բյուրեղային:*
кристаллови'дный *բյուրեղաձև, բյուրեղանման:*
кристаллогра'фия *բյուրեղագրություն:*
кристаллографи'ческий (— ая, — ое) *բյուրեղագրական:*
кристаллологи'ческий (— ая, — ое) *բյուրեղագիտական, բյուրեղաբանական:*
кристаллоло'гия *բյուրեղագիտություն, բյուրեղաբանություն:*
криста'льный *բյուրեղի, բյուրեղային, պարզ, վճիտ, ականակիտ.* — ые воды *պարզ ջրեր, վճիտ ջրեր, ականակիտ ջրեր.* кристально чистый *բյուրեղանման մաքուր:*
Крит *աշխգր.* *Կրետե:*
крите'рий 1· *կրիտերիում, չափանիշ.* 2· *պտկր.* *փորձաքար:*
кри'тик *քննադատ:*
кри'тика *քննադատություն.* — мелочная *մանր քննադատություն, խրթբծանք.* ниже всякой критики *ամեն քննադատությունից ցած:*
критика'н *վատ քննադատ, քննադատուկ:*
критикова'ть (— ку'ю, — ку'ешь, — у'ют) *քննադատել.* мелочно критиковать *մանր քննադատություն անել, խրթբծել:*
крити'ческий (— ая, — ое) *քննադատական.* *պտկր.* *ճգնաժամային, վտանգավոր, կրիտիկական.* — разбор *քննադատական վերլուծություն.*

— момент վճռակատար ժամանակ, կրիտիկական րոպե։
кри'тя'нин (հոգ. критяне) Կրետացի։
кри'тя'нка Կրետուհի։
кри'ца տես։ Թուլերկաթ, յերկաթաձուլք։
крича'ть (— чу', — чи'шь, — ча'т; հրմ. — чи') Ճչալ, աղմկել, գոռալ, բղավել։ — до изнеможения Ճչալ մինչև ուժասպառ լինելը։ — караул ողնության կանչել, հավաք կանչել։ — о помощи ողնության կանչել, ողնություն աղաղակել։ — пронзительно սուր Ճչալ։ — на кого-либо մեկի վրա բղավել, մեկին նախատել, մեկի վրա գոռալ։
крича'щий 1. (о цвете) աչք ծակող (գույն)։ 2. աղաղակող։
кри'чный Թուլերկաթի, Թուլերկաթային, յերկաթաձուլքի։ — завод Թուլերկաթի գործարան, յերկաթաձուլքի գործարան։ — горн Թուլերկաթի հնոց, յերկաթաձուլքի հնոց։ — мастер Թուլերկաթի վարպետ, յերկաթաձուլքի վարպետ։ — молот Թուլերկաթի մուրճ, յերկաթաձուլքի մուրճ։
кроа'т տես **хорва'т.**
кроа'тский տես **хорва'тский.**
кров Ծածկ, Հարկ, տուն, պատսպարան. лишённый крова անպատսպարան, տունուտեղից զրկված։
крова'вый արյունալի, արյունոտ, արյունահեղ։ — ая баня արյունաքաղնիս։ — ая моча արյունոտ մեզ։ — ый понос արենալուծ։ кроваво-го цвета արյունագույն։
крова'ть ի։ մահճակալ։
крова'тка փոքր մահճակալ, մահճակալիկ։
кро'вельный Ծածկի, տանիքի։ — ое железо տանիքի յերկաթ, Ծածկերկաթ։ — ый толь Ծածկի խուզաքարտ, տանիքի Թանձրաքարտ։
кро'вельщик տանիքագործ, կտուր Ծածկող, ձեղնագործ։
кровено'сный արյունատար։ — сосуд արյունատար անոթ։
крови'нка արյան կաթիլ, արյան պուտ, արյան կայլակ։ ни кровинки в лице յերեսին վոչ մի կաթիլ արյուն չկա։
кро'вля տանիք, ձեղուն, կտուր, Ծածկ։
кро'вный 1. ազնվացեղ, աղնվարյուն։ 2. արյունակցական։ кровное родство արյունակցություն։ — ые деньги արյունքրտինքով դատած փող։ — ая нужда Ծայրահեղ կարիք, դառն չքավորություն։ — ая обида Ծանր վիրավորանք։
кровожа'дность ի։ արյունռչտություն, արյունածարավություն։
кровожа'дный արյունռուչտ, արյունածարավ։
кровоизлия'ние արյունալցում, արյունաղեղում։
кровообраще'ние արյան շրջանառություն։
кровоостана'вливающий արյուն կանգնեցնող, արյունարգել։ — ее средство արյունարգել միջոց, արյուն կանգնեցնող միջոց։
кровоочисти'тельный արյուն մաքրող, արյունամաքրիչ, արյունադուիչ։
кровоперепива'ние արյան փոխալցում, արյան փոխալցելը, արյան փոխաղեղում, արյուն փոխաղեղելը։
кровопи'йца արյունարբու, արյունախում։
кровоподтёк արյան լճացում, արյան լճանալը, լճարյուն։
кровопроли'тие արյունահեղություն, արյունհեղություն։
кровопроли'тный արյունահեղ։
кровопуска'ние արյունառություն, արյունհանություն։
кровосмеси'тель ա։ արյունախղճիչ, արենախղճ։
кровосмеси'тельница արյունախղճչուհի, արենախղճուհի։
кровосмеси'тельный արյունախղճ, արյունախղճական։
кровосмеше'ние արյունախղճություն։
кровосо'сный արյունածուծ։ — ая банка արյունածուծ ապիկ, ծծոց։
кровотече'ние արյունհոսություն, արյունահոսություն։ — из носу արյունհոսություն քթից։
кровоточи'вый արյունհոսկուն, արյունաթոր, արյունածոր։
кровоха'рканье արյունաթքություն։
кровь ի։ 1. արյուն։ 2. պտկր. խառնվածք, ցեղ, տոհմ։ это у него в крови այդ նրա արյան մեջ կա։ южная кровь сказалась в нём նրա մեջ արտահայտվեց հարավային խառնվածքը, նրա մեջ հարավային արյունը խոսեց։ он кавказской крови նա կովկասյան ծագում ունի։ глаза на-

литы кровью աչքերն արյունով են լցված· истекать кровью արյունաքամ լինել· прилив крови արյունախնում· пускать кровь արյուն թողնել, արյուն առնել, արյուն հանել:

кровяни'стый, кровяно'й արյունոտ, արյան· кровяное давление արյան ճնշում· — ые шарики արյան գնդիկներ:

кро'йка ձևում· курсы кройки и шитья կար ու ձևի դասընթացներ:

крои'ть ձևել:

кроке'т կրոկետ (խաղ):

кроки' ն· նախագիծ, ուրվանկար, ուրվագիծ (վայրի):

кроки'ровать (— рую, — руешь, — руют) նախագծակել, նախագիծ կազմել, ուրվանկարել, ուրվագծել:

крокиро'вка նախագծակում, նախագծակելը, ուրվագծում, ուրվագծելը:

крокоди'л կոկոդիլոս:

крокоди'ловый կոկոդիլոսի, կոկոդիլոսյան· — вы слёзы կոկոդիլոսի արցունքներ:

кро'лик ճագար:

кро'ликовый ճագարի, ճագարային· — мех ճագարի մորթի, ճագարենի:

кроликово'дство ճագարաբուծություն:

кро'ме բացի· кроме того բացի դրանից, բացի նրանից· кроме того, что ... բացի նրանից, որ ...:

кроме'шный ծայրի, արտաքին, ծայրահեղ, զարհուրելի· тьма кромешная զարհուրելի մթություն, դժոխք, դժոխային խավար· ад кромешный զարհուրելի դժոխք:

кро'мка եզրակոթ, եզր, եզրնակ:

кромса'ть կտրտել, կտոր-կտոր անել:

кро'на 1· ղազաթ, կատար, գլուխ, գլխակ (ծառի, ադամանդի և այլն)· 2· կրոն (ավստրիական դրամ):

кронгла'с կրոնգլաս (անդուր ապակի):

кронпри'нц թագաժառանգ, կրոնպրինց (միապետական Գերմանիայում):

кронпринце'сса թագաժառանգի կին, կրոնպրինցես (միապետական Գերմանիայում):

Кроншта'дт աշխգր· Կրոնշտադտ:

кронште'йн բարձակ, կալունակ, թաթ:

кропа'тель ա· 1· վառ աշխատող, ծանրաշարժ աշխատող· 2· մրոտող, դրչակ:

кропа'тельница 1· վառ աշխատող կին, ծանրաշարժ աշխատող կին· 2· մրոտող կին, դրչակուհի:

кропа'ть վառ աշխատել, ծանրաշարժ աշխատել, մրոտել:

кропи'ва տես **крапи'ва.**

кропи'ло սրսկիչ, լրցանիչ, ցողիչ:

кропи'льница ցողաման (յեկեղեցական):

кропи'ть (— плю', — пи'шь, — пя't) լրցանել, սրսկել, ցողել:

кропле'ние լրցանում, սրսկում, ցողում, լրցանելը, սրսկելը, ցողելը:

кропотли'вость ի· 1· չանասիրություն, հոգացողություն, ուշնություն· 2· տրտունջ, դժգոհություն· 3· հոգեմաշություն:

кропотли'вый 1· չանասեր, աշխատասեր· 2· հոգեմաշ:

крот կենդ· խլուրդ:

кро'ткий (— ая, — ое) հեզ, հլու:

кро'тко հեզորեն, հեզությամբ, հլությամբ:

кро'тость ի· հեզություն, հլություն:

кро'товый խլուրդի, խլուրդային· — мех խլուրդի մորթի, խլուրդենի:

кроха' փշուր, փշրանք, բեկոր:

крохобо'р փշուրահավաք, ժլատ, կծծի, մանրախնդիր:

крохобо'рничать, крохобо'рствовать (— ствую, — ствуешь, — уют) փշուրներ հավաքել, ծայրահեղ ժլատություն անել, կծծիություն անել:

кро'хотка 1· փշուր, բեկորիկ· 2· փոքրիկ յերեխա, պստիկ:

кро'хотный շատ փոքր, մանրիկ, պստիկ:

кроше'ние փշրում, մանրում, փշրելը, մանրելը, բրդում, բրդելը:

кро'шечка 1· (փոքր) փշուր, փշուրիկ· 2· քնդ· փոքր յերեխա, պստիկ յերեխա· крошечку մի քիչ, շատ քիչ, չնչին, մի փշուր:

кро'шечный շատ փոքր:

кроши'ть փշրել, մանրել, փշուրներ թափել, բրդել:

кроши'ться փշրվել, մանրվել, բրդվել:

кро'шка տես **кро'шечка.**

круг 1· շրջան, բոլորակ· 2· (մարդկանց) շրջան, ընկերություն, հասա-

բակութիւն· 3· շրջանց ուղի, շրջանցիկ ճանապարհ, կորուղի· — беговой վազքի շրջադիծ, վազշրջան· — спасательный փրկագոտի, ազատարար ողակ· — деятельности գործունէութեան շրջան· широкие круги լայն շրջաններ· — жизни կենսաշրջան, կենսընթացք, կենսընթաց· — обязанностей պարտականութիւնների շրջան· — знакомых ծանօթների շրջան· избранный круг 1· ընտրեալների շրջան, ընտրեալ շրջան· 2· ընտրուվի շրջան, ընտրած շրջան:

кру'гленький (— ая, — ое) կլորիկ:

кругле'ть կլորանալ, կլոր դառնալ:

кругли'ть կլորացնել, կլոր դարձնել:

кругли'ться կլորանալ, կլոր դառնալ:

круглова'тый կլորավուն:

круглоли'цый կլորերեսանի, կլորադեմ, բոլորադեմ:

кру'глость ի· կլորութիւն, բոլորակութիւն:

кру'глый կլոր, բոլորակ, բոլոր· круглый год բոլոր տարին, ամբողջ տարին· — дурак կատարեալ հիմար, հիմարի գլուխ· — сирота բոլորովին վորբ, միանգամայն վորբ:

кругово'й շրջանային, շրջանաձև· — ой билет շրջուղեւտոմս (շուրջնաւի ճանապարհորդութեան տոմս)· — ое движение շրջանաձև շարժում· — ая порука համապարտ պատասխանատուութիւն, համերաշխիք· — ая чаша շրջանաթաս, բոլորաթաս, բոլորաբաժակ· пить круговую բոլորաթասը խմել:

круговоро'т շրջապտոյտ, հորձանք:

круговраща'тельный շրջանադարձ, բոլորապտոյտ:

круговраще'ние շրջանադարձում, բոլորապտոտում:

кругозо'р հորիզոն, տեսածիր· — умственный մտահորիզոն, մտքի հորիզոն:

круго'м 1· շուրջ· ռազմ· հետ դա'րձ· птицу обходят кругом թռչունին շրջանցիկ են մոտենում· 2· միանդամայն, բոլորովին, լիովին· его кругом обокрали նրան մաքուր թալանեցին, նրա ամբողջ ունեցածը գողացան· у него голова идёт кругом գործերից նրա գլուխը խառնվել է, նրա գլուխը պտտվում է:

кру'гом շուրջանակի, բոլորակի:

кругооборо'т շրջապտոյտ, շրջաբերութիւն:

кругообра'зный շրջանաձև, շրջանանման, շրջանակերպ:

кругообра'зно շրջանաձևորեն:

кругообраще'ние շրջանառութիւն:

кругосве'тный աշխարհաշուրջ, շուրջերկրյա· кругосветное путешествие աշխարհաշուրջ ճանապարհորդութիւն, շուրջերկրյա ուղևորութիւն:

кружа'ло 1· կարկին, շրջագծիչ· 2· ճարտ· վողնարկ, կամարկապ, կամարակալ· — свода կամարողնարկ:

кружевни'к ժանեկագործ, ժանեկավաճառ, հաչիա գործող, հաչիա վաճառող:

кружевни'ца հաչիա գործող կին, հաչիա վաճառող կին, ժանեկագործուհի, ժանեկավաճառուհի:

кружевно'й ժանեկային, հաչիայի:

кру'жево ժանյակ, հաչիա· отделывать кружевом ժանեկազարդել, հաչիայով զարդարել· торговля кружевом ժանեկավաճառութիւն, ժանյակի առևտուր, հաչիայի առևտուր:

круже'ние պտտում, պտտեցում, պտտելը, պտտեցնելը· — головы գլխի պտտում, գլխի պտույտ, գլխապտույտ:

кру'жечка 1· փոքրիկ գավաթ, գավաթիկ· 2· փոքր դրամատուփ, դրամատուփիկ:

кру'жечный 1· գավաթի, գավաթային· 2· դրամատուփի, դրամատուփային· — сбор հանգանակութիւն (դրամատուփերով), գանձանակ:

кружи'ть պտտեցնել, պտտել· табак кружит голову ծխախոտը գլուխ է պտտեցնում, ծխախոտից գլուխը շշմում է· голубь кружит աղավնին պտույտներ է անում· парень опять кружит յերիտասարդն ելի հարբեցողութիւն է անում· — кому-либо голову մեկին խելքահան անել:

кружи'ться պտտվել, պարել· кружиться в вальсе վալս պարել· у меня кружится голова գլուխս պտտվում է:

кру'жка 1· գավաթ· 2· դրամատուփ:

кружко'вый շրջանի, բոլորակի, կլորակի, խմբակի, շրջանային, բոլորակային, կլորակային, խմբակային:

кружко'вщи'на *խմբակայնություն*:
кружо'к (— жка) 1· *փոքր շրջան, շրջանիկ*· 2· *կլոր իր, կլորակ*· 3· *խմբակ*· — драматический *դրամատիկական խմբակ*· — литературный *գրականական խմբակ*· — рабочий *բանվորական խմբակ*:
кружо'чек (— чка) *փոքր շրջանիկ, փոքր կլորակ, փոքր խմբակ*:
круп I. *բուժ*· *կրուպ, խռուվ, խռիվ, աքլորախեղդ*:
круп II. — лошади *ձիու դավակ*:
крупа' 1· *ձավար, կորկոտ*· 2· *մանրակարկուտ, բանջարբուսիկ, բանջարբոսուկ*· — овсяная *վարսակաձավար*· — гречневая *սեւաձավար, սեւահատ ձավար*· — перловая *գարեձավար*· — манная *սպիտակաձավար, ճերմակաձավար, սպիտակահատ ձավար*:
крупи'нка *ձավարահատ, հատիկ*· ни крупинки правды *բոլորովին զուրկ ճշմարտությունից, ճշմարտության վոչ մի նշույլ*:
крупи'ца *փշուր, մանրիկ*:
крупи'чатый *մանրահատիկ*:
кру'пка 1· *մանր ձավար*· 2· *խոշոր աղացած ալյուր, խոշորալյուր*:
крупно'сть *խոշորանալ*:
кру'пный *խոշոր, մեծ*· — ое землевладение *խոշոր կալվածատիրություն, խոշոր հողատիրություն*· крупно говорить *կոպիտ խոսել, կռիվ-կռիվ խոսել*:
крупо'зный *հատկավոր*· — ое воспаление лёгких *թոքերի հատկավոր բորբոքում*:
крупору'шка *ձավարաղաց, դինդ*:
крупча'тка 1· *ձավարաղաց*· 2· *մանր ալյուր, չարմաղ ալյուր*:
крупча'тный 1· *ձավարաղացի*· 2· *մանր ալյուրի, չարմաղ ալյուրի*:
кру'пчатый *ձավարանման, ձավարաձև, հատիկավոր*:
крупье' *կրուպյե (խաղատան ներկայացուցիչ)*:
крутизна' *զառիթափ, զահավեժք, սեպուտություն*:
крути'по *վոլորիչ (թոկը, պարանը վոլորող գործիքը)*:
крути'льный *վոլորիչ, վոլորելու, վոլորող*: — ая фабрика *թելագործարան, թոկագործարան*· — ые весы *վոլորակշեռք*:
крути'льня 1· *պարանագործարան, թոկագործարան*· 2· *հատավորիչ (վառոդի)*:
крути'ть (— чу', — тишь, — тят) 1· *վոլորել, հյուսել*· крутить верёвку *թոկ վոլորել*· ветер крутит пыль *քամին փոշի է պատացնում*· 2. *չատպել, չատպեցնել*· не крути, дай срок *մի՛ չատպեցնի, ժամանակ տուր*:
крути'ться (— чу'сь, — тишься, — тятся) *վոլորվել, հյուսվել, պտտվել*:
кру'то 1· *զառիթափորեն, զահավիժորեն*· 2· *պինդ վոլորած կերպով, պնդորեն կերպով, պիրկ վոլորած*· 3· *խիստ, պինդ, չատ, պիրկ*· дорога спускается круто *ճանապարհը զահավիժորեն է իջնում, ճանապարհը միանդամից է իջնում*· круто повернуться *միանդամից շրջվել, պիրկ շուռ գալ*· — посолить *շատ աղ տանել*· — поступать *կարուկ վարվել, խիստ վարվել*· — сварить *պինդ եփել, թանձր եփել*· — гнёшь пучок· *շատ ես ծռում՛*:
крутобере'жный *գարափի, գարափյին*:
круто'й 1· *զառիթափ, սեպ, զահավեժ*· 2· *պինդ վոլորած, պիրկ վոլորած*· 3· *խիստ, պինդ, կտրուկ, պիրկ*· — берег *զահավեժ ափ, գարափ*· — ой подъём *խիստ վերելք*· — ая верёвка *պինդ վոլորած պարան, պնդորեն պարան*· — ой поворот *կտրուկ շրջադարձ, սուր պտույտ, պիրկ պտույտ, կարճ պտույտ*· — ая каша *թանձր շիլա*· — ое яйцо *պինդ խաշած ձու, պնդեփ ձու*· — ой характер *խիստ բնավորություն, համառ բնավորություն*· — ая мера *խիստ միջոց, կտրուկ միջոց*· — ой мороз *խիստ սառնամանիք*:
кру'тость *ի*· 1· *զառիթափություն, զահավիժություն*· 2· *պնդորություն*· 3· *խստություն, պնդություն, կտրուկություն, պրկություն*:
кру'ча *տես* **крутизна'**.
кру'че *տես* **круто'й**.
круче'ние *վոլորում, հյուսում, վոլորելը, հյուսելը*:
кручёный *վոլորած, հյուսած*· — ые нитки *վոլորած թել, վոլորաթել*:

кручи'на *տխրություն, վիշտ, թախիծ, դարդ, հոգս, մտածմունք:*
кручи'ниться *տխրել, վշտանալ, հոգալ, դառնանալ, դարդոտել:*
круше'ние *խորտակում, կործանում.* — духовное *հոգեմաշ վիշտ, մորմոք.* — поезда *գնացքի խորտակում.* кораблекрушение *նավի խորտակում, նավաբեկություն.* крушение надежд *հույսերի կործանում, հույսերի խորտակում.* потерпеть крушение *խորտակվել, խորտակման ենթարկվել:*
круши'на рыб. *բեկտենի, մամխի:*
круши'тель м. *խորտակիչ, կործանիչ, կործանարար (տղամարդ):*
круши'тельница *խորտակչուհի, կործանարարուհի:*
круши'ть *խորտակել, կործանել, կսկծացնել, ուժգին դառնացնել, վշտացնել:*
круши'ться *խորտակվել, կործանվել, կսկծալ, ուժգին դառնանալ, ուժգին վշտանալ:*
крыжо'вник 1. *հաղարջ (հատապտուղ).* 2. *հաղարջենի (թուփ):*
крыла'тка 1. *թևավոր կենդանի.* 2. *թևավոր խխունջ.* 3. *թևավոր ձուկ.* 4. *թիկնոց, վերարկու:*
крыла'тый *թևավոր.* — ое слово *թևավոր խոսք, սրաթև խոսք.* — ый конь *հրեղեն ձի, թևավոր ձի:*
крыле'чко *արտաքին սանդուխք (փոքր), արտասանդուխք, առմուտք (արտաքին մուտքի սանդուխք և ծածկ):*
крыло' (hпд. кры'ла, крыл և кры'лья, кры'льев) *թև.* — мельничное *աղացի թև, աղացաթև.* правое крыло войска *զորքի աջ թև.* профиль крыла пд. *թևի կիսադեմ.* глубина крыла пд. *թևի խորություն:*
кры'лышко *թևիկ, փոքր թև.* взять под своё крылышко *պաշտպանության տակ վերցնել, թևի տակ առնել, հովանու տակ առնել:* подрезать кому - либо крылышки պտկր. *մեկի թևերը կտրել:*
крыльево'й: — насос пд. *թևապոմպ:*
крыльцо' *արտաքին սանդուխք, արտասանդուխք, առմուտք:*
Крым *Ղրիմ, Կրիմ:*
кры'мский (— ая, — ое) *Ղրիմի, Կրիմի:*
крымча'к *ղրիմցի, կրիմցի:*
кры'нка տես **кри'нка.**
кры'са *մեծամուկ, առնետ:*
крысёнок (— нка; hпд. — ся'та) *առնետիկ:*
кры'сий (— ья, — ье), **крыси'ный** *առնետի, առնետային:*
крысоло'в *առնետ վորսող, առնետորս:*
крысоло'вка *առնետի թակարդ, առնետաթակարդ:*
крыть (кро'ю, — о'ешь, — о'ют; hրմ. крой) 1. *ծածկել.* 2. *յերես քաշել.* 3. *վորսալ.* 4. *հաղթել.* 5. *թաղցնել, պաշտպանել.* крыть дом *տունը ծածկել.* крыть шубу *մուշտակին յերես քաշել.* — птиц сетью *թըռչուններին ցանցով վորսալ.* дама кроет десятку рдр. *աղջիկը հաղթում է տասանոցին, աղջիկը կտրում է տասանոցին.* матом крыть *մայր հայհոյել.* воры друг друга кроют *գողերն իրար պատակում են, գողերն իրար պաշտպանում են:*
кры'ться (кро'юсь, — о'ешься, — о'ются; hրմ. кро'йся) 1. *ծածկվել.* 2. *յերես քաշվել.* 3. *վորսացվել.* 4. *հաղթվել.* 5. *թաղնվել, պաշտպանվել.* причина кроется в том, что... *պատճառն այն է, վոր...* крытый рынок *տանիքավոր շուկա, ծածկած շուկա:*
кры'ша *տանիք, կտուր.* — односкатная *միալանջ կտուր.* — двускатная *յերկլանջ կտուր.* — черепичная *կղմինդրե կտուր.* — гонтовая *գոնտե կտուր, կավարակտուր.* — соломенная *ծղոտե տանիք, ծղոտե կտուր.* настилать крышу *տանիք քաշել, կտուր քաշել:*
кры'шечка, кры'шка 1. *կափարիչ, խուփ, ծածկիչ.* 2. *փոքր տանիք, կտուրիկ, ձեղնակ.* теперь ему крышка *այժմ նրա բանը բուրդ է, հիմա նրա վերջն է:*
крюк 1. (hпд. крю'чья, крю'чьев) *կեռ, ճարմանդ, ձգան (հրացանի).* дверной крюк *դռան կեռ.* 2. (hпд. крюки', — о'в) *զարուղի ճանապարհ, կորուղի.* гнуть кого в крюк *մեկին նեղը լծել, մեկին չատ խեղճացնել.* 3. (hпд. крюки', крюко'в) *յեկեղեցական ձայնանիշներ:*
крю'чить *կեռել, կեռով բռնել, ծռել;*

կորացնել· кручина крючит *դարդը կուչ է ածում, վիշտը մեջք է կոտրում*:

крю'читься *կեռվել, ծռվել, կորանալ, կեռով բռնվել*:

крючкова'тый 1· *կեռավոր, կեռավուն*· 2: *խորամանկ, նենգ, պատրվակիչ*· — нос *կեռ քիթ*:

крючкотво'рец (— рца) *պատրվակածործ, խորամանկիչ*:

крючкотво'рство *պատրվակածործություն, խորամանկելը*:

крючкотво'рствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *պատրվակածործել, խորամանկել*:

крю'чник 1· *բեռնակիր* (*կեռով*)· 2· *կեռավոր* (*հրդեհաշեջ*):

крючо'к (— чка') 1. *կեռիկ, ճարմանդ*· 2· *պատրվակ*· судейский — *դատական խորամանկիչ, դատական պատրվակածործ*:

крюшо'н *կրյուշոն* (*խմիչք*):

кряж 1· *ծառաբուն, կոճղ*· պухр· *պնդակազմ մարդ*· 2· *լեռնաշղթա, լեռնապարանոց, բլրաշարք*:

кря'жистый 1· *պինդ և հաստ*· 2· *լեռնաշղթայանման, լեռնապարանման*:

кря'кание *շրխկոց, տնքոց, կռնչյուն, շրխկալը, տնքալը, կռնչալը*:

кря'кать, кря'кнуть *շրխկալ, տնքալ, կռնչալ*:

кряхте'ть (— хчу', —хти'шь, — тя'т; *հրմ*· — хти') *ճռճռալ, հեծել, տընքալ*:

Ксанти'ппа *Քսանթիպպե* (*Սոկրատեսի կինը*):

ксёндз *քսենձ* (*կաթոլիկ քահանա*):

Ксенофо'нт *Քսենոֆոն* (*հին հունաց պատմաբան*):

Ксе'ркс *Քսերքսես*:

ксилогра'ф *փայտադիր, փայտադրող*:

ксилогра'фия *փայտադրություն*:

ксилофо'н *յերժշտ*· *քսիլոֆոն* (*դրծիք*):

кста'ти 1· *խոկը ժամանակին, հարմար ժամանակին, ճիշտ ժամանակին*· ты пришёл кстати *դու խոկը ժամանակին յեկար*· не кстати *անհարմար ժամանակ, անժամանակ*· 2· *ի դեպ, տեղին*· кстати, ты его не знаешь? *իդեպ, դու նրան չե՞ս ճանաչում*· замечание сделано кстати *նկատողությունը տեղին է արված*:

кти'тор *յերեցփոխ*:

кто *ով*· кто такой? *ո՞վ է*· кто - либо *վոմն, վորևե մեկը*· кто - нибудь *վոմն, վորևե մեկը*· кто радуется, кто плачет *մեկն ուրախանում է, մեկը լաց է լինում*· кто пишет, а кто гуляет *մեկը գրում է, իսկ մյուսը զբոսնում է*· *վոմանք գրում են, վոմանք էլ զբոսնում են*· кто - то *վոմն, ինչ վոր մեկը*· кто бы ни сделал *ով էլ արած լինի, ով էլ անի*· кто бы то ни был *ով ուզում է լինի, ով վոր էլ լինի*:

куафёр *վարսավիր, վարսավիրա, վարսահարդարիչ, հերահարդարիչ*:

куафю'ра *վարսահարդարում, հերահարդարում*:

куб 1· *խորանարդ, խորանարդաձև իր*· 2· *խորանարդ ատիճան*· 3· *յեռացաման, թորաման*:

куба'рь ш· *հոլ*· ку'барем *դլխիվայր, դլխկոնծի*:

кубату'ра *խորանարդակ, խորանարդություն, ծավալ*:

куби'зм *կուբիզմ* (*նկարչական ուղղություն*):

ку'бик *խորանարդիկ, խորանարդաձև փոքրիկ իր*:

куби'ст *կուբիստ*· *տես* **кубизм.**

куби'ческий (— ая, — ое) *խորանարդի, խորանարդային*· — корень *խորանարդ արմատ*· — ая мера *խորանարդ չափ*· — ое уравнение *յերրորդ ատիճանի հավասարում*:

ку'бовая кра'ска *լեղականերկ*:

кубови'дный *խորանարդաձև, խորանարդանման*:

ку'бок (— бка) *դավաթ, սկահակ*:

КУБУ (Комиссия по улучшению быта учёных) *Գիտնականների կենցաղի բարելավման հանձնաժողով*:

кубы'шка 1· *լայնափոր անոթ*· 2· *դրամատուփ*· набить кубышку *դրամատուփը լիքը լցնել, դրպանը տոպրացնել*· 3· *կենդ*· *ծովագնան* (*ճճի*)· 4· *բուս*· *տես* **кувши'нка.**

кува'лда' 1· *ծանր մուրճ, կռան*· 2· *անճռռանի վաթխթված մարդ, քոթուկ*:

куве'рт 1· *սեղանի սպասք*· 2· *ծրար*· обед на 20 кувертов 20 *սպասքի ճաշ, 20 հոգու ճաշ*· он разорва'л куверт *նա ծրարը պատռեց*:

кувши'н *կուժ, սափոր*:

кувши'нка *բուս*· *Ջրաշուշան*· — жёлтая *դեղին Ջրաշուշան*· — белая *սպիտակ Ջրաշուշան*:

кувы́ркание *թավալգլորում, թավալգլորվելը, գլխկոնձի տալը:*
кувы́ркать *թավալգլորել, թավալգլոր անել:*
кувы́ркаться *թավալգլորվել, թավալգլոր լինել, գլխկոնձի տալ:*
кувырко́м *թավալգլոր, գլխկոնձի.* падать — *թավալգլոր ընկնել:*
кугуа́р *կուգուար, կատվատյուծ (ամերիկյան):*
куда́ *ուր.* куда идёшь? *ո՞ւր ես գնում.* *համեմատական աստիճանի մոտ ուժեղացնում է հաջորդ բառի իմաստը.* сегодня мне куда лучше *այսօր անհամեմատ ավելի լավ եմ.* куда ни шло *թող այդպես լինի, լինում է՝ թող լինի.* куда тебе это сделать *ինչ քո բանն է այդ անելը.* куда как хороша! *որքա՜ն լավ է, անյա՜պ լավ է.* куда бы ни . . . *ուր որ լինի, ուր ուզում է լինի.* куда́-либо *որևէ տեղ.* куда-нибудь *որևէ տեղ.* куда-то *ինչ որ տեղ:*
куда́хтание *կչկչում, կոկոում, կըչկչալը, կոկոալը (հավի), կոթոց:*
куда́хтать (— а́хтаю, — аешь, — ают և — хчу, — хчешь, — хчут) *կչկչալ, կոկոալ, կոթալ:*
куде́сник *կախարդ, վհուկ:*
куде́сница *կախարդուհի, վհուկուհի:*
кудла́тый *մազոտ, բրդոտ, փրչոտ, թավամազ:*
кудла́стый *շատ մազոտ, շատ բրդոտ, շատ փրչոտ, խիստ թավամազ:*
кудрева́то 1. *գանգրավուն կերպով.* 2. *սեթևեթաբար:*
кудрева́тый 1. *գանգրավուն, խուճուճավուն.* 2. *սեթևեթ (վոճ), զարդարուն:*
кудрева́тость ի. 1. *գանգրահերություն, խուճուճություն.* 2. *սեթևեթություն (վոճի), զարդարունություն:*
ку́дри (— ре́й) *գանգուրներ, խուճուճ մազեր, խոպոպներ:*
кудря́виться (— влюсь, — вишься, — вятся) *գանգուր դառնալ (նաև ծառի մասին), գանգրանալ:*
кудря́вость ի. *գանգրահերություն, խուճուճություն:*
кудря́вушка ըստ. *գանգրահեր մարդ, գանգրամազ կենդանի, գանգրասաղարթ ծառ, սաղարթաշատ ծառ:*
кудря́вый *գանգուր, խուճուճ, գոզուզ, գանգրահեր, գանգրամազ, գանգրասաղարթ.* — ая капуста *գանգրակաղամբ.* кудряво говорить *սեթևեթ խոսել, զարդարուն խոսել:*
кудря́ш *գանգրահեր տղամարդ:*
кудря́шка ըստ. *գանգրահեր մարդ, գանգրամազ կենդանի:*
кузе́н *հորեղբոր տղա, քեռու տղա, հորաքրոջ տղա, մորաքրոջ տղա:*
кузи́на *հորեղբոր աղջիկ, քեռու աղջիկ, հորաքրոջ աղջիկ, մորաքրոջ աղջիկ:*
кузне́ц *դարբին:*
кузне́цкий (— ая, — ое) *դարբնի, դարբնային:*
кузне́чный *դարբնի, դարբնոցի, դարբնոցային.* — ое ремесло *դարբնություն, դարբնի արհեստ:*
кузне́чик *ծղրիդ:*
кузнечи́ха *դարբնի կին:*
ку́зница *դարբնոց:*
ку́зов (հոգն. кузова́) 1. *թափք (սայլի), սայլաթափք.* 2. *կողով:*
кузово́к (— вка́) 1. *թափքիկ.* 2. *կողովիկ:*
кукаре́ку! *կամ* **кукуреку́!** *ծուղրուղո՛ւ:*
ку́киш *հայհոյանշան, թզանշան (բութ մատը դնելով ցուցամատի և միջնամատի արանքը).* показывать кукиш *հայհոյանշան ցույց տալ, թզանշան անել.* показывать кукиш в кармане հեգն. *ծածկաբար սպառնալ, գրպանում բռունցք ցույց տալ:*
ку́кла 1. *տիկնիկ.* 2. *շատ զարդարված կին:*
кукова́ть (— ку́ю, — ку́ешь, — у́ют) 1. *կուկո՛ւ կանչել, կկուի պես կանչել.* 2. *չարաղուշակել:*
ку́колка 1. *փոքրիկ տիկնիկ.* 2. կենդ. — *հարսնյակ:*
ку́кольный *տիկնիկի, տիկնիկային.* — ая комедия *տիկնիկային կատակերգություն:*
ку́кса 1. *անմատ թաթ, բռունցք, բռունցքի հարված.* 2. *կուքս (վարպետին հանքերում և աղահանքերում):*
ку́кситься (— кшусь, — сишься, — сятся) *բռունցքով աչքը տրորել (ճմռել):*
кукуру́за *յեգիպտացորեն, սիմինդր:*
куку́шечка *կկուի, կկվի:*
куку́шечный *կկուի, կկվի:*
кула́к 1. *բռունցք, կուռափ.* 2. *տեխն. ճանկ.* 3. *պտկր. կուլակ, համփռ.*

— бронированный զրահապատ բռունցք· драться на кулаках կռվել բռունցքներով, կռիվ մարտել, բռնցամարտել· довести дело до кулаков բանը բռունցքակռվի հասցնել:

кула'чество կուլակություն, համփություն:

кула'чный բռունցքային· — бой բռունցքակռիվ, կռիվ մարտ, բռնցամարտ· кула'чное право բռունցքի իրավունք:

купачо'к (— чка') 1· փոքր բռունցք· 2· կառապանի խոզանակ· 3: կեռ:

кулды'кать (об индюке') հնդկահավի պես կռկռալ:

купебя'ка ձկնակարկանդակ:

кулёк (— лька') պարկ· попасть из кулька в рогожку ձիուց իջնել իշին նստել· մրից դուրս գալ, մրամանն ընկնել:

ку'ли կուլի (սևագործ բանվոր, բեռնակիր մարդ Չինաստանում, Հընդկաստանում և այլն):

кули'к կեռ· կռցար· всякий кулик своё болото хвалит նանն իր թանկին թխու չի ասի:

кулина'рный խոհարարական, խոհարարային· — ое искусство խոհարարային արհեստ, խոհարարություն:

кули'са կուլիս, անդրաբեմ (բեմի հետևում)· за кулисами բեմի հետևում, անդրաբեմում:

кули'ч կուլիչ, յուղաբլիթ:

кули'чки: у чорта на куличках աշխարհի ծայրին, սև անհատակում, սև անդնդում:

кулуа'р կուլուար, ներքնասրահ (թատրոնում կամ ներկայացուցչական ժողովարաններում):

куль ա· պարկ, ջվալ:

кульминацио'нный բարձրակետային, գագաթնակետային· — пункт աստղ· բարձրակետ, գագաթնակետ:

кульмина'ция 1· աստղ· բարձրակետում, բարձրակետով անցնելը, գագաթնակետում, գագաթնակետով անցնելը· 2· բարձրակետ, գագաթնակետ:

кульмини'ровать (— рую, — руешь, — уют) 1· բարձրակետից անցնել· 2· գագաթնակետին հասնել, գագաթնակետել:

культ պաշտամունք· — красоты գեղեցկության պաշտամունք· служитель культа կրոնական պաշտամունքի սպասավոր:

культ տես **культурный.**

культива'тор հողգութ· կուլտիվատոր (գործիք):

культива'ция մշակում, մշակելը:

культиви'рование մշակում, մշակելը:

культиви'ровать (— рую, — руешь, — руют) մշակել:

культотде'л կուլտբաժին:

культрабо'та = **культу'рно просвети'тельная рабо'та** կուլտաշխատանք, կուլտուրական-լուսավորական աշխատանք:

культу'ра մշակույթ, կուլտուրա:

культу'ры ի· տե՛խն· մշակույթներ, կուլտուրաներ:

культу'рный կուլտուրական, մշակութային· — ая революция կուլտուրական հեղափոխություն· в культурном обществе կուլտուրական հասարակության մեջ:

культуртре'гер կուլտուրտրեգեր, կուլտուրա տարածող:

культя' անմատ (վոտք կամ ձեռք), անդամահատված մասի արմատ, խեղանդամ:

кум (հոգն· кумовья') սանահայր, կնքահայր, քավոր:

кума' սանամայր, քավորակին:

куманёк (— нька') փաղաքշ· սանահայր, կնքահայր, քավոր:

кума'ч կումաչ (բամբակե կարմիր գործվածք), դումաչ:

кума'чный կումաչի:

куми'р կուռք:

куми'рня կռատուն, մեհյան:

куми'ться (— млю'сь, — ми'шься, — мя'тся) քավոր-սանահայր դառնալ:

кумовство' 1· սանահայրություն, սանամայրություն, քավորություն, քավոր-սանահայրություն· 2· խնամիություն:

ку'мушка փաղաքշ· սանամայր, քավորակին:

кумы'с կումիս, դումիս:

кумы'сный կումիսի, դումիսի· кумысолечебное заведение կումիսառողջարան:

куна'к ղռնաղ, հյուր:

кунжу'т բուս· քունջութ, քնջութ:

кунжу'тный քունջութի, քունջութե, քնջութե· кунжутное масло քունջութի

ղուխի ձեթ, քնղուխի ձեթ, չիրբախտ:

ку'ний (— ья, — ье) կենդ· *կղաքիսի, կղաքիսային:*

куни'ца կենդ· *կղաքիս:*

кункта'тор *դանդաղկոտ, դանդաղաշարժ (մարդ):*

кунстка'мера *թանգարան:*

ку'па *կույտ, խումբ·* — деревьев *ծառերի խումբ, ծառախումբ:*

купа'льный *լողանալու·* — костюм *լողանալու զգեստ, լողազգեստ:*

купа'льня *լողարան:*

купа'льщик *լողացնող տղամարդ:*

купа'льщица *լողացնող կին:*

купа'ние *լողացում, լողացնելը, լողանալը:*

купа'ть *լողացնել:*

купа'ться *լողանալ:*

купе' *կուպե, խցիկ (վագոնի)·* дамское купе *կանանց կուպե·* — для некурящих *չծխողների կուպե:*

купе'ль *ի· մկրտության ավազան:*

купе'ц (— пца') *վաճառական, առևտրական:*

купе'ческий (— ая, — ое) *վաճառականական, առևտրականի, առևտրական·* — ое судно *առևտրական նավ, առևտրանավ:*

купе'чество *վաճառականություն:*

Купидо'н *Կուպիդոն (սիրո աստված Հռոմում):*

купи'на' 1· *թուփ, ծառախումբ, փունջ·* 2· *դաշտամկների բուն·* — неопалимая *անկեզ մորենի, անկեզ թուփ:*

купи'ть (куплю', — пишь, — пят) տես **покупа'ть.** — на аукционе *աճուրդով գնել·* за что купил, за то и продаю պտկր· *ինչ գնով առել եմ, այն գնով էլ ծախում եմ· ինչպես լսել եմ, այնպես էլ պատմում եմ:*

купле'т 1· *կուպլետ, տուն (յերգի, տաղի)·* 2· *կուպլետ, փոքրիկ յերգ·* куплеты *կուպլետներ (ծիծաղաշարժ վոտանավորներ):*

куплети'ст *կուպլետիստ:*

ку'пля *գնում, գնելը, առնելը·* купля-продажа *առուծախ:*

ку'пно (ուրիշ բառի հետ) *միացած, միասին:*

купнорождённый *միասին ծնված:*

ку'пол (հոգի· купола') *գմբեթ:*

ку'польный *գմբեթի, գմբեթային:*

купо'н *կտրոն:*

купоро'с *արջասպ·* — железный *յերկաթի արջասպ, յերկաթարջասպ·* — медный *պղնձի արջասպ, պղնձարջասպ:*

купоро'сный *արջասպե, արջասպի:*

ку'пчая (кре'пость) *կայքադիր·* купчую на дом *տան կայքադիր:*

ку'пчик *առևտրական, վաճառական, վերեզակ (նվաղական, նաև արհամարհական):*

купчи'на *առևտրական, վաճառական:*

купчи'ха *առևտրուհի, վաճառուհի, վաճառականի կին, առևտրականի կին:*

купю'ра 1· *կուպյուր, կտրոն, կտրվածք·* 2· *կրճատում (տպագրության առաջ)·* купю'ра в 20 фра'нков *քսան ֆրանկանոց կտրոն:*

кур *աքաղաղ, աքլոր, աքլոր·* попасться как кур во' щи *յերկու վոտքով խրվել, վոտով-գլխով ընկնել:*

ку'ра *հավ·* это курам на' смех *յեվիա՛ծ հավի ծիծաղն ել կդա·* у него денег куры не клюют *նա չատ հարուստ է, նա անհամար փող ունի:*

кура'ж 1· *քաջություն, արիություն, համարձակություն·* 2· *պարծենկոտություն, անպարծություն:*

кура'житься *պարծենալ, ինքնապարծություն անել, մեծախոսել:*

кура'нт *ծեծան, ներկերի սրաքար:*

кура'нты ա· 1· *նվաղող ժամացույց·* 2· *լրագրերի և ամսագրերի հին անունը:*

кура'тор 1· *հոգաբարձու, խնամակալ·* 2· *անանկի հոգաբարձու, անանկացածի խնամակալ:*

курбе'т *կոր վոստյուն (ձիու), կորոստյուն:*

кургa'н *գերեզմանաթումբ, հիմնաթումբ, դամբանաբլուր:*

кургу'зить (— жу, — зишь, — зят; հրմ· — у'зь) *կարճել (պոչը), պոչահատել, կտրել, կարճացնել (զգեստի մեջերը):*

кургу'зый *կարճ, պոչատ, կարճացրած, կտրած:*

Курдиста'н աշխգր· *Քրդաստան, Քրդստան:*

курд *քուրդ:*

ку'рдка *քրդուհի:*

ку'рдский (— ая, — ое) *քրդական, քրդի:*

курдю'к *դամակ:*

курдю'чный *ծխական, ծխական վարդ*։
курдя'нка տես **ку'рдка.**
ку'рево 1· *ծխելիք, մուխ տալու բան, ծխոց*· 2· *մուխ, ծուխ*· 3· *ծխախոտ, թուխման*։
куре'ние 1· *ծխում, ծխելը*· 2· *քաշում, թորում (ողի), քաշելը, թորելը*· курение благовониями *անուշահոտ նյութեր ծխելը*։
курёнок (— нка) *հավիկ, ճուտ*։
куре'нь ա· 1· *անակ, հյուղ, խրճիթ, գետնափոր*· 2· (*Զապարոժիեյում*) *գյուղ, հյուղախումբ, խրճիթախումբ*· 3· *փուռ*։
курза'л *կուրզալ, հավաքասրահ, զրուցասրահ (բուժավայրերում)*։
куриа'лии *ճեմականություններ*։
кури'лка 1· *բեդ· հարբան, քեֆ սիրող մարդ, քեֆասեր*· 2· *ի· լուցկու գլուխ*· жив курилка! *դեռ հույս կա, կրակը չի մարել, դեռ կենդանի յենք*։
кури'льница 1· *ծխաման, խնկաման*· 2· *ծխախոտի չիբուխ*։
кури'льщик *ծխող (տղամարդ)*։
кури'льщица *ծխողուհի*։
кури'ный *հավի*· — ая слепота *հավկուրություն*։
кури'тельный *ծխելու*· — табак *ծխախոտ*· — ая комната *ծխելու սենյակ, ծխարան*· — ая трубка *ծխամորճ*· — ая свечка *ծխամոմ*։
кури'ть 1· *ծխել, քաշել*· 2· *քաշել, թորել*· курить вино (спирт) *ողի (սպիրտ) քաշել, ողի (սպիրտ) թորել*· курить фимиам *խնկարկել, խունկ ծխել*։
кури'ться *ծխալ, մուխ արձակել*։
ку'рица (հոգն· ку'ры) *հավ*· слепая курица *հավի նման կույր, կարճատես մարդ*· мокрая — *թրջված հավ, թրջված մուկ, խեղճուկրակ մարդ*։
ку'рку'ма *դեղին կոճ, քրքում*։
курку'мовая бумага *դեղին կոճի թուղթ, քրքմաթուղթ*։
ку'рия պտկր· 1· *կուրիա (հանրախումբ Հռոմում, սենատի ժողովարան)*· 2· *ընտրախումբ, կուրիա*· — папская *պապի կուրիա (պապական արքունիքն ու նրա վարչությունը)*· — избирательная *ընտրողական կուրիա*։
курля'ндец (— дца) *կուրլանդացի*։
курля'ндка *կուրլանդուհի*։
курля'ндский (— ая, — ое) *կուրլանդական*։
Курля'ндия աշխգր· *Կուրլանդիա*։
курно'й *ծխած, մրոտած*· курная изба *անծխնելույզ խրճիթ, ծխախրճիթ*։
курно'сый *կարճքթանի, կճատ*։
куросо'д *հավաբուծ*։
куросо'дство *հավաբուծություն*։
куро'к (— рка') *հրահան, չնիկ*· — спустить *հրահանը իջեցնել, հրահանը թողնել*· взвести — *հրահանը բարձրացնել, հրահանը վեր քաշել*· — на первом взводе *հրահանն առաջին վոտքի վրա*· курок! *հրահա՛ն*· 2· (экипажа) *սռնամեխ, սրընացից*։
куропе'сить (— шу, — сишь, — сят; *իրմ*· — е'сь) *չարաճճություն անել, հիմարություն անել, իրեն տարօրինակ պահել*։
куропе'сник *չարաճճի տղամարդ, կատակ անող տղամարդ*։
куропе'сница *չարաճճի կին, կատակ անող կին*։
куропа'тка *կաքավ*· — белая *ձնահավ, դշխոյահավ*։
куро'рт *կուրորտ, բուժավայր, ջերմուկ*· — морской *ծովային բուժավայր*։
куро'ртный *կուրորտի, բուժավայրի, բուժավայրային*· — врач *կուրորտի բժիշկ, բուժավայրի բժիշկ*· — посетитель *կուրորտի հաճախորդ, բուժավայրի հաճախորդ*· — сбор *կուրորտի տուրք, բուժավայրի տուրք*· — ое здание *կուրորտի շենք, բուժավայրի շենք*։
ку'рочка *հավիկ, վառիկ, վառեկ*· — болотная *ճամբահավ, ճահճահավ*։
курс 1· *կուրս, ընթացք*· 2· *դասընթաց, կուրս*· 3· *ուղղություն, կուրս*· 4· *արժեգին, կուրս*· вексельный — *մուրհակի արժեգին, մուրհակի կուրս*· стоимость по курсу *արժեք ըստ արժեգնի, արժեք ըստ կուրսի*· первый курс института *ինստիտուտի առաջին կուրս*· курс наук *գիտությունների դասընթաց*· курсы иностранных языков *ոտար լեզուների դասընթացներ*· курсы устройства самолётов *ինքնաթիռների կառուցվածքի դասընթացներ, սավառնակադեմիայի կուրսեր*· — лечения *բժշկության ընթացք*· держать

курс на Батум *Բաթումի ուղղությունը բռնել*· менять курс корабля *նավի ուղղությունը փոխել*· взять неправильный — *սխալ ուղղություն բռնել*· быть в курсе дела *գործին տեղյակ լինել, գործին իրազեկ լինել*:

курса́нт *կուրսանտ, ուսանող*:

курси́в *նոտրագիր, չեղագիր*· печатать курсивом *նոտրագրով տպել, չեղագրով տպել*:

курси́вный *նոտրագրի, նոտրագրային, չեղագրի, չեղագրային*:

курси́ровать (— рую, — руешь, — руют) (ме́жду) *երթևեկել, շրջել*:

курси́стка *ուսանողուհի*:

курсово́й *կուրսի, արժեզնի, ընթացքի, դասընթացքի*:

курсова́я табли́ца *արժեքաղնի աղյուսակ, կուրսի աղյուսակ*:

ку́рсы ա· *դասընթացներ*· высшие женские курсы *կանանց բարձրագույն դասընթացներ*:

курта́ж *կուրտաժ, միջնորդավարձ, միջնորդչեք*:

куртиза́нка *կուրտիզանուհի, անառակ կին*:

курти́на 1· *ռազմ*· *միջնապատնեշ*· 2· *ածու, մարդ, մարդաթումբ*:

куру́пр (куро́ртное управле́ние) *կուրորտային վարչություն*:

ку́ртка *կուրտկա (զգեստ)*:

ку́рточка *փոքրիկ կուրտկա*:

курфю́рст *կուրֆյուրստ (կայսրընտիր իշխան Գերմանիայում)*:

курфю́ршеский (— ая, — ое) *կուրֆյուրստի, կուրֆյուրստական*:

курфю́ршество *կուրֆյուրստություն*:

курча́веть *գանգուր դառնալ, գանգրանալ, խուճուճանալ*:

курча́вость ի· *գանգրություն, խուճուճություն*:

курча́вый *գանգուր, խուճուճ*· — ые волосы *գանգուր մազեր, խուճուճ մազեր*:

курчёнок (— нка) *ճուտ*:

ку́ры 1· (տես **ку́рица**) *հավեր*· 2· строить куры *սիրաքանություն անել, սիրաոտծել*:

курьёз *կուրյոզ, տարօրինակություն*:

курьёзно *կուրյոզ կերպով, տարօրինակաբար*:

курьёзный *կուրյոզ, տարօրինակ*:

курье́р *սուրհանդակ, թղթատար*:

курье́рский (— ая, — ое) 1· *սուրհանդակի, թղթատար*· 2· *ճեպընթաց*· курьерский поезд *ճեպընթաց գնացք*· на курьерских *ճեպընթաց*:

куря́нин (hոqն· — ря́не) *կուրսկցի, Կուրսկի քնակիչ*:

куря́нка *Կուրսկի քնակչուհի, կուրսկուհի*:

куря́тина *հավի միս*:

куря́тник 1· *հավանոց, հավաբույն, հավնոց*· 2· *հավավաճառ*· 3· *հավադող*· 4· *ուրուր*:

куря́тница 1· *հավադող (աղվես, չուն)*· 2· *հավավաճառուհի*:

кус *կտոր, պատառ*:

куса́ка *կծող, կծոտող, կծող կենդանի, կծան*:

куса́ние *կծում, կծոտում, խայթում, կծելը, կծոտելը, խայթելը*:

куса́ть *կծել, խայթել, կծոտել*:

куса́ться *կծել, կծոտել, խայթել*· собака кусается *շունը կծող է, կծան շուն է*· муха кусается *ճանճը կծող է, ճանճը կծում է*· товар кусается *ապրանքը չատ թանգ է, ապրանքը կրակի գին ունի*:

куси́ще *մեծ կտոր*:

кусково́й *կտորի, կտորային*:

кусо́к (— ска́) *կտոր, — պատառ*· — мяса (хлеба) *մսի (հացի) կտոր*· кусок холста *կտավի կտոր*· кусками *կտոր-կտոր, կտորներով*:

кусо́чек (— чка) *փոքր կտոր, կտրիկ, պատառիկ*· лакомый — պտկր· *համեղ պատառիկ*:

кусли́вый *կծան, կծող*:

куст 1· *թուփ*· 2· *եղեկտր*· *խմբակցություն*:

куста́рник 1· *թփուտ, մացառուտ*· 2· *թուփ, մացառ*· 3· *ոնայնագործ*· поросший кустарником *թփերով ծածկված, մացառապատ*:

куста́рничать 1· *ոնայնագործությամբ պարապել*· 2· պտկր· *ոնայնագործաբար աշխատել*:

куста́рный 1· *թփի, թփային*· 2· *ոնայնագործական*· — ая промышленность *ոնայնագործական արդյունաբերություն*:

куста́рь ա· *ոնայնագործ*:

ку́стик, кусто́чек (— чка) *թփիկ, փոքր թուփ*:

кусти́стый *թփուտ, թփաշատ, թփառատ*:

кустово́й 1· *թփի*· 2· *էլեկտր*· *խըմբակցական*:
ку́стос *վերակացու, պահապան, խնամակալ*:
кустпром *տես* **куста́рная промы́шленность.**
ку́тать *փաթաթել, տաք հագցնել, տաք ծածկել*:
ку́таться *փաթաթվել, տաք հագնվել, տաք ծածկվել*:
кутёж *քեֆ, կերուխում, խրախճանք*:
куто́йник 1· *քելեխակեր, քելեխ ուտող, տիրացու*· 2· *հոգևոր դպրոցի սան*:
куто́йница 1· *քելեխ ուտող կին, քելեխակեր կին*· 2· *հոգևոր դպրոցի սանուհի*:
кутерьма́ *չխոթ, խառնաշփոթություն, խառնակություն*· производить кутерьму *խառնակություն դցել, տակնուվրա անել*· здесь идёт кутерьма *այստեղ խառնակ դրություն է, այստեղ խառնաշփոթություն է տիրում*:
кути́ла *ընդ*· *թունդ քեֆ անող, թունդ քեֆ սիրող, ցուփ մարդ*:
кути́ть (— чу́, — тишь, — тят), **кутну́ть** *քեֆ անել*:
куту́зка *կալանք, ծակ*· посадить в кутузку *կալանքի տակ առնել, ծակը կոխել*:
кутья́ *կուտյա, հատիկ* (*չամչով ճավար*):
куфи́ческий (— ая, — ое) *կուֆական* (*Բաղդատի շրջանում գտնվող Կուֆա քաղաքի*)· — ая азбука *կուֆական այբուբեն* (*արաբների հին այբուբենը*):
куха́рка *խոհարարուհի*:
куха́рничать *խոհարարություն անել*:
ку́харь *ա*· *խոհարար*:
кухми́стер *խոհարարապետ*:
кухми́стерская *ճաշարան*:
кухми́стерша 1· *խոհարարապետուհի*· 2· *ճաշարան պահող կին*:
ку́хня 1· *խոհանոց*· 2· *կերակուրներ*· походная кухня *յերթի խոհանոց, շարժական խոհանոց*· кавказская кухня *կովկասյան կերակուրներ*:
ку́хонька *փոքր խոհանոց, խոհանոցիկ*:
ку́хонный *խոհանոցի, խոհանոցային*:
куцовла́х *կուցովալախ* (*ժողովուրդ*):
ку́цый *պոչատ, կարճապոչանի, կարճապոչ, ծայրատ*:
ку́ча *կույտ, կուտակ, շեղջ, շարք, բազմություն*· куча людей *մարդկանց բազմություն, շատ մարդիկ*· куча неприятностей *մի շարք անհամություններ, բազմաթիվ տհաճություններ*· складывать в кучу *կուտել, կիտել, դիզել*· кучами *կույտ-կույտ*:
ку́чер (hոqü· — ра́) *կառապան*:
кучерско́й *կառապանի, կառապանական*:
кучерска́я *կառապանոց*:
ку́чечка, ку́чка *փոքր կույտ, կուտակ, շեղջ, փոքր բազմություն*:
ку́чить *կիտել, կուտել, դիզել*· кучить картошку *կարտոֆիլի բուկը լցնել*:
куш I рдр· *խաղադումար*· жирный куш *մեծ խաղադումար, յուղալի խաղադումար*:
куш II: куш! *պահվի՛ր*:
куша́к *դոտի, լաթագոտի*:
ку́шание 1· *ուտելը*· 2· *կերակուր, ուտելիք, ուտեստ*:
ку́шать *ուտել, խմել*· пожалуйте кушать *համեցեք հաց ուտելու*· кушать чай *թեյ խմել*:
кушачо́к (— чка́) *փոքր դոտի, դոտիկ, լաթագոտիկ*:
кушо́тка *տախտ, ոթոց*:
ку́ща *տաղավար, վրան, խորան*· праздник ку́щей *տաղավարահարց տոն*:
кэб *քեբ, յերկանիվ կառք*:
кэкс *տես* **кекс.**
кэнгу́ру *տես* **кенгу́ру.**
кэ́тгут *կետգուտ, վիրաթել*:
кюве́т *խրամի առու, խրամատուռ*:
кюраса́о, кюрасо́ *կյուրասաո, նարնջողի* (*նարինջի քաղցրախմիչք*):
кюре́ *կյուրե, կաթոլիկ քահանա*:
Кя́хта *պշխգր*· *Կյախտա*:
кя́хтинский (— ая, — ое) *Կյախտայի*:

Л

Л, л *l, լ*։
ла տես **ля.**
лаба'з 1· *ալրանոց, ալրատուն, ալրակրպակ.* 2· (*ալյուրի*) *չամարան, պահեստ*։
лаба'зник *ալյուրավաճառ*։
лаба'зный *ալրանոցի, ալրատան, ալրանոցային, ալրատնային, ալրակրպակային*։
лабарда'н, лаберда'н *ճողաձուկ*։
лабиа'льный *շրթնային.* — звук *շրթնային հնչյուն*։
лабири'нт *լաբյուրինթոս, բավիղ, խճճված անցք*։
лабири'нтовый *լաբյուրինթոսի, բավիղի, լաբյուրինթոսյան*։
лабора'нт *լաբորանտ, աշխատողդ*։
лабора'нтка *լաբորանտուհի, աշխատողդուհի*։
лаборато'рия *լաբորատորիա, աշխատանոց*։
лаборато'рный *լաբորատորիայի, լաբորատորային, լաբորատորական, աշխատանոցային.* — метод преподавания *ուսուցման լաբորատորական մեթոդ, ուսուցման աշխատանոցային մեթոդ.* — ые опыты *լաբորատորական փորձեր, աշխատանոցային փորձեր*։
ла'ва 1· *լավա, հրահեղուկ, հրավրըփուր.* 2· *ռազմ. ցրիվ շարք.* поток лавы *լավայի հոսանք, հրահեղուկի հոսանք.* ла'вой *լավայի նման, հրահեղուկի պես.* итти лавой *հրահեղուկի պես հոսել*։
ла'вовый *լավայի, հրահեղուկի, լավային, հրահեղուկային*։
лава'нда *լավանդա, փաղանդամուշկ, նարդոս*։
лава'ндовый *լավանդայի, փաղանդամուշկի, նարդոսի*։
лави'на *ընկնող ձյունակույտ, ձյան հյուս.* подобный лавине *ձյան հյուսի նման*։
лави'рование *խուսանավում, խուսանավելը, խոտորանավում, խոտորանավելը*։
лави'ровать (— рую, — руешь, — руют) *խուսանավել, խոտորանավել*։
ла'вка, ла'вочка 1· *կրպակ, խանութ.* 2· *յերկար նստարան*։
ла'вочник *խանութպան*։
ла'вочница 1· *խանութպանուհի.* 2· *խանութպանի կին*։
ла'вочный *կրպակի, կրպակային*։
ла'вр *դափնի.* увенчанный лаврами *դափնեպսակներով զարդարված, դափնիներով պսակված.* почить на лаврах *դափնիների վրա հանգստանալ.* пожинать лавры *դափնիներ վաստակել*։
ла'вра 1· *մայրավանք, մենաստան.* 2· *դողերի բուն, դողազարան.* 3· *լավորակ լեզակ, ընտրալեզակ*։
Лавре'нтий *Լավրենտիոս.* река св. Лаврентия *ս. Լավրենտիոսի գետ*։
лаврови'шневый *ծվաղենու, դափնակեռասի, դափնակեռասային*։
лаврови'шня *ծվաղենի, դափնակեռաս*։
лавро'вый *դափնե, դափնյա.* — венок *դափնյա պսակ, դափնեպսակ.* — лист *դափնու տերև, դափնատերև*։
лавчо'нка *վողորմելի կրպակ, խղճուկ խանութ*։
лаг *ծով.* 1· *լադ (նավի արագությունը չափելու գործիք).* 2· *նավի թնդանոթաշարք*։
ла'гбух *նավամատյան, նավաւիրք*։
ла'герный *ճամբարի, ճամբարային.* — ая жизнь *ճամբարի կյանք*։
ла'герь *ա.* *ճամբար, բանակատեղ, բանակ.* концентрационный лагерь *համակենտրոնացման ճամբար.* располагаться лагерем *բանակել, ճամբարում տեղավորվել.* жить в лагерях *ճամբարներում ապրել*։
лагу'на *լագուն, ծովալճակ, կղզու լճակ*։
лад 1· *համերաշխություն, ներդաշնակություն.* 2· *հաշտություն.* 3· *մատնատեղ (ջութակի, թառի և այլն).* петь в лад (не в лад) *ներդաշնակ (աններդաշնակ) յերգել.* петь на другой лад *այլ տեսակ յեր-*

գել, ուրիշ հանգի յերգել· дело идёт на лад *գործը հաջող է գնում*· мы живём в ладу *մենք համերաշխ ենք ապրում*· быть не в ладах *համերաշխ չլինել, անհամերաշխ ապրել*· не надобен и клад, коли в семье лад *յերբ ընտանիքը սիրով է, դանձն էլ ինչացու յե*:

ла'дан *խունկ*· дышать на ладан *մահամերձ թուլլ լինել, հոգու հետ լինել, շատ թուլլ լինել*:

ла'дить (с кем-л.) (— жу, — дишь, — дят; hրմ. ладь) 1· *համերաշխ լինել, համերաշխ ապրել*· 2· *գլուխ հանել, հասկանալ*· с ним невозмо'жно ла'дить *նրա հետ համերաշխ լինել անհնար է*· 3· տես **нала'живать** *հաջողեցնել, սարքել, գլուխ բերել (գործը)*:

ла'диться (— жусь, — дишься, — дятся; hրմ. ла'дься) 1· *հաջողվել, սարքվել, գլուխ բերվել*· 2· *պայմանավորվել, համաձայնվել, համերաշխ լինել*· дело не ладится *գործը չի հաջողվում, գործը գլուխ չի գալիս*:

ла'дно 1· *լավ, հաջող*· 2· жить ладно *համերաշխ ապրել, հաշտ ապրել*:

ла'дный *պիտանի, լավ, հաջող*:

Ла'дожское о'зеро աշխգր· *Լադոգայի լիճ*:

ладо'нный *ափի, ձեռնափի, ձեռնափային*:

ладо'нчатый *ափամատն, ափաձև*:

ладо'нь ի· *ափ (ձեռքի), ձեռնափ*· виден как на ладони *շատ պարզ է յերևում*:

ладо'ша տես **ладо'нь.**

ладо'ши *ձեռնափեր, ափեր*· бить в ладоши *ծափ տալ*:

ладьеви'дный, падьеобра'зный *մակուկաձև, մակուկանման*:

ладья' *մակույկ*· շախմ· *թնդանոթ, նավակ*:

лаж *լաժ (կուրսի տարբերություն)*:

лаз *սողանցք (գողի, մկան և այլ կենդանիների), մատց*:

лазаре'т *լազարեթ, հիվանդանոց*· походный лазарет *շարժական լազարեթ, շարժական հիվանդանոց*:

лазаре'тный *լազարեթի, լազարեթային, հիվանդանոցի, հիվանդանոցային*· — служитель *լազարեթի սպասարկու, հիվանդանոցի սպասավոր*:

лазе'йка, лазея' *սողանցք, ապաստան, յելք*:

ла'зить (— жу, — зишь, — зят; hրմ· — а'зь) *մագլցել, սողալով բարձրանալ, սողալով ներս մտնել*:

лазо'ревый տես **лазу'рный.**

лазу'рик հաաf· *լազվարթ, կապուտաքար*:

лазу'рь ի· *կապուտակ, լազվարթ (գույն, ներկ), լաջվարթ*· берлинская лазурь *բերլինյան լաջվարթ, բերլինյան կապտանկար*:

лазу'рный *յերկնագույն, լազուր, կապուտակ*:

лазу'тчик *լրտես*:

лазу'тчица *լրտեսուհի*:

ла'зящие пти'цы *մագլցող թռչուններ*:

лай *հաջոց, հաջյուն*:

ла'йба *լայբա (մեծ նավակ)*:

ла'йка 1· *լայքա (ձեռնոցի և այլ նուրբ կաշի)*· 2· *լայքա (հյուսիսային շուն)*:

ла'йковый *լայքե, լայքի*· ла'йковые перча'тки *լայքե ձեռնոցներ*:

лак *լաք, վեռնիճ*:

лака'ние *լակում, լակելը, լըկելը (շան, կատվի և այլն)*:

лака'ть *լակել, լիկել*:

Лакеди'вские острова աշխգր· *Լաքեդիվյան կղզիները*:

лаке'й *լակեյ, սպասավոր*· պտկր. *քծնող*:

лаке'йский (— ая, — ое) 1· *լակեյի, սպասավորի, լակեյական, սպասավորական*· 2· *հաճոյամոլ, քծնողական*:

лаке'йство 1· *լակեյություն*· 2· *հաճոյամոլություն, քծնողություն*:

лаке'йствовать (— ствую, — уешь, — уют) 1· *լակեյություն անել*· 2· *հաճոյամոլություն անել, քծնել*:

лакиро'ванный *լաքած, լաքե*· — сапог *լաքած կոշիկ, լաքե կոշիկ*:

лакирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *լաք քսել, լաքել, վեռնիճել*:

лакиро'вка *լաք քսելը, լաքում, լաքելը, վեռնիճում, վեռնիճելը*:

лакиро'вщик *լաք քսող, լաքիչ, վեռնիճող*:

ла'кмус *լակմուս, մկնալուս (կապույտ բուսական ներկ)*:

ла'кмусовый *լակմուսի, լակմուսային, մկնալուսի, մկնալուսային*· лак-

мусовая бумага *լակմուսի թուղթ, ծառախոտի թուղթ, մամռաթուղթ*:
ла'ковый *լաքի, լաքե, լաքային, վեռնիճի, վեռնիճային*. — ое дерево *լաքի ծառ, լաքածառ*. — ый башмак *լաքակոշիկ*:
ла'комиться (— омлюсь, — мишься, — мятся; hpm. — омься) *քաղցրեղեն ուտել, համեղ բան ուտել, քաղցրամոլությունն անել, բերանը քաղցրացնել*:
ла'комка բ՚ից. *քաղցրամոլ, քաղցրակեր*:
ла'комство *քաղցրեղեն, համով ուտելեղեն*:
ла'комый *քաղցր, համեղ, դրամիչ, քամպարար*. — до чего-либо *վրևե բանի սիրահար*. — кусочек *համեղ պատառիկ*:
лакони'зм *լակոնիզմ, լակոնականություն, լակոնական վոճ*:
лакони'ческий (— ая, — ое), **лакони'чный** *լակոնական, կարճ և ազդու*:
лакони'чески, лакони'чно *լակոնաբար, կարճ և ազդու կերպով*:
лакони'чность ի. *լակոնիզմ, լակոնականություն, կարճ և ազդու լինելը*:
лакри'ца *մատուտակ, մարուխ, քաղցր ռեհան*:
лакри'чный *մատուտակային, մարուխի, քաղցր ռեհանի*:
лакти'н. *լակտին, կաթնաշաքար*:
лактобацилли'н *լակտոբացիլին, կաթնաբացիլին*:
лакто'з տես **лакти'н.**
лактодензиме'тр, лактоме'тр *կաթնաչափ*:
лактоско'п *կաթնադիտակ*:
ла'ма I. կենդ. *ուղտայծ*:
ла'ма II. *լամա (բուդդայական քուրմ)*:
ламаи'зм *լամայիզմ, լամայականություն*:
ламаи'ст *լամայիստ, լամայական*:
Ла-Манш աշխգր. *Լա-Մանշ*:
ламбреке'н *լամբրեկին, դարդմանակ, բարշ (սաղավարտի)*:
ла'мпа *լամպ, լապտեր, ճրագ*. — сигнальная *ազդանշանի լամպ, ազդալամպ*. — экономическая *խնայողական լամպ*. — накаливания *վիկացնելու լամպ, վիկալամպ*. — предохранительная *պահպանական լամպ, նախազգուշական լամպ*. — керосиновая *նավթալամպ*. — висячая *կախալամպ, կախովի ճրագ*:
лампа'да, лампа'дка *ճրագ, կանթեղ*:
лампа'дное масло *կանթեղի ձեթ*:
лампа'сы ա. *լամպասներ*:
ла'мповщик 1. *լամպատան, լամպավառ*. 2. *լամպավաճառ*. 3. *լամպադրծ*:
ла'мповый *լամպի, լամպային, ճրագի*. — свет *լամպի լույս*. — ое стекло' *լամպի ապակի*:
ла'мпочка *լապտերիկ, լամպիկ*:
лангоба'рды պատմ. *լանգոբարդները (ժողովուրդ)*:
лангоба'рдский (— ая, — ое) *լանգոբարդյան, լանգոբարդական*:
лангу'ст (а) կենդ. *լանգուստա (ծովային խեցգետնի տեսակ)*:
ландве'р *լանդվեր, պահեստազոր*:
ландве'рный *լանդվերի, պահեստազորի, պահեստազորային*:
ландгра'ф *լանդգրաֆ, յերկրակալ*:
ландгра'фский (— ая, — ое) *լանդգրաֆի, լանդգրաֆային, յերկրակալական*:
ландгра'фство *լանդգրաֆություն, յերկրակալություն*:
ландка'рта աշխգր. *քարտեզ*:
ландо' *լանդո (բաց քառանիստ կառք)*:
ландскне'хт 1. *լանդսկնեխտ (վարձու զորք XV, XVI դարերում)*. 2. *լանդսկնեխտ (թղթախաղի մի տեսակ)*:
ла'ндстинг *լանդստինգ (վերին պալատը Դանիայում)*:
ландта'г *լանդտագ (ժողովրդական ներկայացուցչություն գերմանական հանրապետություններում)*:
ландша'фт *լանդշաֆտ, դյուղանկար, դաշտանկար*:
ландша'фтный *լանդշաֆտի, դյուղանկարի, դաշտանկարի*. — живописец *դյուղանկարիչ, դաշտանկարիչ*:
ландшту'рм *լանդշտուրմ, աշխարհազոր (Գերմանիայում և Ավստրիայում)*:
ла'ндыш *հովտաշուշան*:
ла'ндышевый *հովտաշուշանի, հովտաշուշանային*:
лани'та այծ, *թուշ*:
лани'тный *այծի, այծային, թշի*:
ланоли'н *լանոլին (ճարպանման նյութ), ասրին, ասրաճարպ*:
ланце'т նշտար. вскрывать ланцетом *նշտարով բանալ, նշտարահերձել*:

лань ի· *եղջերու (եգ), եղնիկ·* бегать как лань *եղջերուի նման վազել, եղնիկի նման սլանալ:*

па'па 1· *թաթ (կենդանու), թաթուկ·* 2· *ճանկ, ճիրան (թռչունի)·* 3· տեխս· *թաթ, կեռ·* в лапах кого-либо *մեկի ճանկերում, մեկի ճիրաններում:*

лапида'рный *արձանագրի, արձանագրային·* — стиль *արձանագրի ոճ, կարճուկտրուկ ոճ, սեղմ ոճ:*

па'пис տես **ля'пис.**

па'пка *թաթիկ, թաթիկ·* ходить на задних лапках *քծնել, շողոքորթել, սիրաշահել:*

лапла'ндец (— дца) *լապլանդացի:*

лапла'ндка *լապլանդուհի:*

лапла'ндский (— ая, — ое) *լապլանդյան, լապլանդական:*

па'потник 1· *տրեխագործ (աղամարդ)·* 2· *տրեխավոր աղամարդ:*

па'потница 1· *տրեխագործուհի·* 2· *տրեխավոր կին:*

па'поть (— пти) *տրեխ·* это дело не лапоть сплесть *այդ հեշտ գործ չէ, թիթու թան չէ, ամեն մարդու բան չէ:*

лапта' 1· *դնդաթի (խաղ)·* 2· *դնդաթի (նույնի խաղափայտը)·* играть в лапту *դնդաթի խաղալ:*

па'пчатый *թաթավոր, թաթաձև, թաթանման, ճիրանավոր, ճիրանաձև, ճիրանանման·* — гусь *իր հաչիվն իմացող մարդ, խորամանկ մարդ:*

лапша' *համրաթել, ոլչտա, արիշտա:*

парёк (— рька') *վաճառարկղ, վաճառասեղան, վաճառաքիոսկ:*

па'рец (— рца), **па'рчик** *արկղիկ·* ...а ларчик просто открывался *իսկ արկղիկը բացվում էր սովորականի ձևով, իսկ բանը չատ պարզ ու հեշտ էր, իսկ գործն առանձին հունար չէր պահանջում:*

паринги'т բուժ· *կոկորդի բորբոքում, լարինգիտ:*

паринго'ф *կոկորդադիտակ:*

паринготкопи'ческий (— ая, — ое) *կոկորդադիտակի, կոկորդադիտական:*

парингото'мия *կոկորդահատուածք:*

па'ры *լարեր (ոտային աստվածներ Հռոմում):*

парь ա· *մեծ արկղ:*

па'ска 1· *վաղաքչանք, զգվանք, սիրալիրություն, շոյանք·* 2· կենդ· *աքիս:*

паска'тельный *վաղաքչանքի, վաղաքչական, զգվանքի, զգվանքային·* — ое имя *վաղաքչական անուն, շոյանուն:*

паска'ть *վաղաքչել, զգվել, շոյել, վայվայել, սիրալիր լինել·* — себя надеждой *իրեն քաղցր հուսկերով կերակրել·* ласкающий слух *ղողջույնը շոյող, ախորժալուր:*

паска'ться к кому-либо 1· *վաղաքչել, զգվել, շոյել, վայվայել (մեկին)·* 2· *մեկին շոյելով սիրաշահել, մեկին քծնել:*

па'сковость ի· *սիրալիրություն:*

па'сковый *սիրալիր, շոյիչ, վաղաքչական, շողոմքոր·* становиться ласковее *ավելի սիրալիր դառնալ·* ласковы телятки сосут по две матки *շողոմքոր դառը 7 մոր ծիծ կծծի:*

Ласса'ль Ф. *Լասսալ Ֆ·:*

лассалья'нец (— нца) *լասսալական, լասսալյան:*

па'ссо *լասսո, ողալարան:*

па'стик *լաստիկ (գործվածք):*

пасти'ться (— щу'сь, — сти'шься, — стя'тся) տես **паска'ться.**

пастоно'гое կենդ· *մաշկոտն, լաստոտան:*

па'сточка *ծիծեռնակ·* одна ласточка не делает весны *մի ծաղկով գարուն չի գա·* прыжок в воду ласточкой *ջրի մեջ գլխիվայր վոստյուն:*

лата'ть *կարկատել:*

латви'йский (— ая, — ое) *լատվիական:*

Ла'твия աշխգր· *Լատվիա:*

латера'льный *կողքային, կողի, կողական:*

латиниза'ция *լատինացում:*

латинизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *լատինացնել:*

латини'зм *լատինիզմ, լատինականություն:*

лати'нский (— ая, — ое) *լատինական, լատին·* — алфавит *լատինական այբուբեն·* — стиль *լատինական ոճ·* — язык *լատինացող լեզու, լատինական լեզու, լատիներեն:*

латини'ст *լատինիստ, լատինագետ:*

латифу'ндия *լատիֆունդիա (խոշոր կայք հին Հռոմում):*

па'тка *կարկատան:*

па'тник *պրահոդ (պրահոդեստ պինվոր):*

па'тный *պրահի, պրահե:*

лату́нный արույրի, արուրային, արույրե։
патунь ի· արույր։
ла́ты ի· զրահ· в ла́тах զրահազգեստ, զրահ հագած։
паты́нь ի· լատիներեն· — вульгарная դեհհիկ լատիներեն· — классическая կլասսիկ լատիներեն, դասական լատիներեն· — кухонная խոհանոցի լատիներեն, աբեղայական լատիներեն, «Սինոդի դրաբար»։
паты́ш լատիշ։
паты́шка լատիշուհի։
паты́шский (— ая, — ое) լատիշական։
паун-те́ннис լաուն-տեննիս (խաղ)։
лауреа́т լաուրեատ, պսակադրյալ (պսակասլաստվի արժանացած բանաստեղծ), պսակատուց։
лафа́ հաջողություն, բախտ· ему лафа նրա գործ հաջող է, նրա բանը լավ է դնում, նրա բանն աջ է։
лафе́т լաֆետ, հրետասայլ։
лафе́тный լաֆետի, հրետասայլի, հրետասայլային։
лафи́т լաֆիտ (գինի)։
лаха́нь ի· տաշտակ, տաշտ, կոնք, լոգան։
лаха́нный, лаха́ночный կոնքի, տաշտակի, կոնքային, տաշտակային, լոգանի։
ла́цкан կրծպան (զգեստի կրծքի վրա հետ ծալվող մասը), դարձածալ։
лаццаро́ни լացցարոնի, մուրացկան։
лачу́га վոզորմելի հյուղ, խղճուկ խրճիթ, քողարկ։
ла́яние հաջող, հաջյուն։
ла́ять հաջել։
ла́яться հայհոյել, հայհոյանք տալ, ուշունց տալ։
лганьё սուտ, ստում, ստախոսություն։
лгать (лгу, лжёшь, лгут; հրմ· лги́) ստել, ստախոսել, սուտ ասել, փչել, մեծ-մեծ բրդել· лгать в глаза յերեսին ստել, յերեսին սուտ ասել։
лгун ստախոս, սուտասան։
лгуни́шка ա· սուտլիկ, խաբլան։
лгу́нья ստախոսուհի։
лебеда́ բուս· թաղլ։
лебеди́ный կարապի, կարապային· — ая песня կարապի յերգ, կարապերգ, վերջին յերգ։
лебёдка 1· կարապ (ձկ)· 2· փաղաքշ· սիրելի, նախշուն, աղավնի, տատրակ· 3· տեխն· կարապիկ։
лебёдушка 1· կարապիկ· 2· փաղաքշ· սիրելի, նախշունիկ, աղավնյակ, տատրակիկ։
ле́бедь ա· 1· կարապ· 2· փաղաքշ· նախշուն, աղավնի· 3· աստղ· կարապ (համաստեղություն)։
лебези́ть (— жу́, — зи́шь, — зя́т) քծնել, ստորաքարշություն անել։
лебя́жий (— ья, — ье) կարապի, կարապային· — пух կարապի աղվամազ։
лев (льва) I առյուծ· — морской ծովառյուծ, բաշավոկ։
лев II լեվ (դրամ)։
Лев (Льва) Լեվ, Լեվոն։
Лева́нт աշխգր· Լեվանտ։
леванти́йский (— ая, — ое), **левантский** (— ая, — ое) աշխգր· լեվանտի, լեվանտական։
леванти́ец (— и́йца), **леванти́нец** (— нца) լեվանտացի։
леве́ллеры լեվելլերներ (անգլիակ· հեղափոխականներ XVII դ·)։
леве́ть ճախանալ։
левиафа́н լեվիաթան, ծովահրեշ։
леви́ца 1· ճախլիկ· 2· ճախ ձեռք, ճախ թև· 3· լեվիցա (լեհական սոցիալիստական հուսակցության ճախ թևը)։
левко́й դեղին չահպրակ, մեմիրածաղիկ, չահուհ։
левко́йный դեղին չահպրակի, մեմիրածաղկի, մեմիրածաղկային։
левре́тка լեվրետկա, սենյակի շուն։
левша́ 1· բնդ· ճախլիկ· 2· ճախ ձեռք։
ле́вый 1· ճախ· ле́вая рука ճախ ձեռք· 2· բաղ· ճախ· левое направление ճախ ուղղություն· левое крыло ճախ թև, ճախակողմ· встать с левой ноги ճախ վոտի վրա վեր կենալ, թարս տրամադրությամբ զարթնել։
легализа́ция լեգալացում, օրինականացում։
легализова́ть (— зу́ю, — зу́ешь, — зу́ют) լեգալ դարձնել, օրինականացնել։
лега́льность ի· լեգալություն, օրինական լինելը, օրինականություն։
лега́льный լեգալ, օրինական։
лега́т 1· լեգատ, պատվիրակ, դեսպան (Հռոմի պապի)· 2· իրավ· լեգատ, հրեատակ (միջնորդապես կատա-

կած դումար, մի ընորդասես կատարած դուրք և դրա ակտը)։

легата́рий *լեգատարիուս, հրեատակատաց, հրեատակատու։*

лега́то *յերժշտ. լեգատո (առանց ընդհատումի, կապակցված)։*

лега́тство *լեգատութիուն, պատվիրակութիուն, դեսպանութիուն։*

лего́нда 1. *լեգենդ, զրույց, ավանդազրույց, ավանդութիուն.* 2. *պտկր. առասպել, հեքիաթ, չեղած բան։*

легенда́рный *լեգենդային, ավանդական, հրաշապատում, առասպելական։*

легио́н *լեգեոն (հռոմէական զորամաս 3000—6000 հոգի).* — почётный *պատվո լեգեոն.* — иностранный *ոտարերկրացիների լեգեոն.* и́мя им легион *նրանց թիվը լեգեոն է, նրանք անթիվ են։*

легионе́р *լեգեոներ (լեգեոնի զինվոր)։*

легити́ровать (— рую, — руешь, — руют) *մի խառնոնել (մետաղները)։*

легитима́ция *որինականացում, որինականացնելը, որինական ճանաչելը։*

легитими́ровать (— рую, — руешь, — руют) *որինականացնել, որինական ճանաչել։*

легитими́ст *լեգիտիմիստ (որինական զինաստիայի կողմնակից)։*

легитими́стский (— ая, — ое) *լեգիտիմիստական։*

лёгкий (— ая, — ое) *թեթև, հեշտ, դյուրին.* — ое занятие *թեթև զրաղմունք, հեշտ պարապմունք.* — ая кавалерия *թեթև հեծելազոր.* — ое тело *թեթև մարմին, արագաշարժ մարմին.* — стиль *թեթև ոճ.* — ая работа *հեշտ աշխատանք.* — ое вино *թույլ գինի.* — ая диета *թեթև դիետա, թեթև պահեցողութիուն.* с лёгким сердцем *անոխակալ սրտով, հանգիստ սրտով.* иметь лёгкую руку *թեթև ձեռք ունենալ.* лёгок на помине *անունը տուր, տուփրեն գոլ։*

легко́ *թեթևաբար, հեշտութիամբ, դյուրին կերպով.* легко сказать! *ասելը հե՛շտ է.* это ему даётся легко *նա այդ բանը հեշտութիամբ և կարոդանում անել։*

легкова́тый *քիչ թեթև, հեշտավուն, դյուրին։*

легкове́рие, легкове́рность *ի. դյուրահավատութիուն։*

легкове́рно *դյուրահավատորեն, հեշտ հավատալով։*

легкове́рный *դյուրահավատ, հեշտ հավատացող։*

легкове́сность *ի.* 1. *թեթևակշռութիուն.* 2. *անլրջութիուն, թեթևամտութիուն։*

легкове́сный 1. *թեթևակշիռ.* 2. *անլուրջ, թեթևամիտ.* — ое отношение к нау́ке *թեթևամիտ վերաբերմունք դեպի գիտութիունը։*

легково́й изво́зчик *կառապան (մարդատար)։*

лёгкое *կզմ. թոք.* воспаление лёгких *թոքերի բորբոքում։*

легкокры́лый *թեթևաթև, թեթևթռիչ։*

легкомы́сленность *ի. թեթևամտութիուն, թեթևսոլիկութիուն։*

легкомы́сленный *թեթևամիտ, թեթևսոլիկ։*

легкомы́слие *թեթևամտութիուն, թեթևսոլիկութիուն։*

легкопла́вкий (— ая, — ое) *դյուրահալ, հեշտութիամբ հալվող։*

лёгкость *ի. թեթևութիուն, հեշտութիուն, դյուրինութիուն։*

лёгонький (— ая, — ое) *բավական թեթև, բավական հեշտ, հեշտաշուն։*

лёгочный *թոքի, թոքային.* — ая болезнь *թոքերի հիվանդութիուն.* — ая чахотка *թոքախտ, թոքերի պալարախտ։*

легча́йший (— ая, — ее) *ամենաթեթև, ամենահեշտ, ամենադյուրին։*

легча́ть *թեթևանալ, նվազել, մեղմանալ.* боль легчает *ցավը մեղմանում է.* буря легчает *փոթորիկը թուլանում է, փոթորիկը նստում է։*

ле́гче 1. *ավելի թեթև, ավելի հեշտ, ավելի դյուրին.* 2. ле́гче! *զգո՛ւյշ, կամա՛ց։*

легче́ние 1. *տես* **облегче́ние.** 2. *ամորձատում, կտրում, մալում, ամորձատելը, կտրելը, մալելը։*

легчи́ть 1. *տես* **облегча́ть.** 2. *մալել, կտրել, ամորձատել։*

лёд (льда) *սառույց.* лёд идёт *սառույցը հոսում է.* глыба льда *սառցակույտ.* свободный от льда *սառույցից ազատ.* холодный как лёд *սառչի պես սառը, սառը կարկուտ։*

леде́нение *սառչելը, սառույց դառնալը։*

леде́неть *սառույց դառնալ, սառչել։*

леде́нец (— нца′) սառնաշաքար, վանաշաքար:
ледени́ть սառցնել, սառույց դարձնել:
ле′ди լեդի, տիկին (անգլիերեն):
ле′дник I սառցարան, սառցատուն, սառցարկղ:
ледни′к II աշխգր. սառցադաշտ:
леднико′вый пери′од սառցային շրջան, սառցաշրջան:
Ледови′тый океа′н Սառուցյալ ովկիանոս:
ледоко′л սառցահատ (նավ, բանվոր):
ледоре′з սառցահատ, սառցաբեկ:
ледохо′д սառուցների հոսանք, սառցահոսանք:
ледяно′й սառույցե, սառցային. — ая сосулька սառցալուլա, սառցաշերտ. — ое поле սառցադաշտ. — ым тоном սառցասառն տոնով, սառն տոնով, խստասառն տոնով:
ле′ечка ցնցուղիկ:
лежа′лый հին, հնացած, ընկած-մնացած, պառկած. — товар պառկած ապրանք:
лежа′ние 1. պառկելը, հանգստանալը. 2. հիվանդ լինելը:
лежа′нка 1. պառկելատեղ. 2. վայրի կատար:
лежа′ть (— жу′, — жи′шь, — жа′т; հրմ. лежи′) 1. պառկել, հանգստանալ. 2. հիվանդ լինել. 3. գտնվել, ընկնել. эта страна лежит на западе այս յերկիրն արևմուտքում է գտնվում. камень лежит на дороге քարն ընկած է ճանապարհին. книга лежит на столе գիրքը սեղանի վրա է. лежать в основании чего-либо վորևե բանի հիմքը կազմել. лежит на моей обязанности իմ պարտականությունն է. он три дня лежит в постели նա յերեք որ հիվանդ պառկած է, նա յերեք որ է պառկած է անկողնում:
лежа′чий (— ая, — ее) պառկած, ընկած. лежачего не бьют հաղթվածին չեն խփի, ընկածին չեն վոտնահարի:
лежа′щий (— ая, — ее) պառկած, ընկած:
лежебо′к ա. ծուլ տղամարդ, անհոգ տղամարդ:
лежебо′ка բնդ. ծուլ մարդ, անհոգ մարդ:
лежебо′кость ի. ծուլություն, անհոգություն:
лёжка 1. պառկում, պառկելը, հանգստանալը, հիվանդ լինելը. 2. (тюле′ней) փոկերի պառակ, փոկերի պառկելու տեղ. в лёжку պառկած, պառկելով. устать в лёжку խիստ հոգնել, վոտից ընկնելու չափ հոգնել:
лежмя′ պառկած, պառկելով:
ле′звие սայր, բերան (դործիքի):
лезги′н լեզգի:
лезги′нка 1. լեզգուհի. 2. լեզգինկա (պար), լեզգի:
лезть (ле′зу, — зешь, — зут; հրմ. лезь; անց. ле′зла, ле′зли) 1. մագլցելով բարձրանալ, մագլցելով իջնել. 2. մտնել, հարմար դալ. 3. թափվել, վայր ընկնել. 4. ճանճրացնել. волосы лезут մազերը թափվում են. в голову ничего не лезет գլուխս վոչինչ չի մտնում. лезть в драку կռվի ձգտել, կռիվ փնտրել. лезть в петлю գլուխը փորձանքի մեջ ճխտել. из кожи лезть կաշվից դուրս դալ. лезть на стену կատաղել, իրեն ուտել. сапоги мне не лезут կոշիկները վոտքս չեն մտնում, կոշիկները վոտքիս չեն դալիս. чего′ ты лезешь! ի՞նչ ես մեջտեղ խցկվում, ի՞նչ ես ճանճրացնում, ի՞նչ ես համբ հանում:
лейбгварде′йский (— ая, — ое) անձնապահակորային, անձնաթիկնապահպահակային:
лейбгва′рдия անձնապահակազոր, անձնաթիկնազոր (թագավորի), անձնապահակորդազոր:
лейбгуса′р լեյբհուսար, հուսար անձնապահ:
лейбдрагу′н լեյբդրագոն, վիշապադրական անձնապահ:
лейбе′герь ա. լեյբլեգեր, յեգեր անձնապահ:
лейбме′дик լեյբբժիշկ, անձնական բժիշկ:
лейбхиру′рг լեյբվիրաբույժ, անձնական վիրաբույժ:
ле′йденская ба′нка լեյդենյան անոթ:
ле′йка ցնցուղ:
лейкоци′т լեյկոցիտ, լսնիկ, լանադրնդիկ:
Ле′йпциг աշխգր. Լայպցիգ:
лейтена′нт լեյտենանտ, տեղակալ (սպայական աստիճան):

лейтмоти'в *ղեկավար չարժառիթ, գլխավոր դրդապատճառ, լայտմոտիվ*:
лека'ло 1· *կաղապար*· 2· *ռազմ*· *դընդակաչափ, կալիբրաչափ*· 3· *տեխն*· *կորագծանոն, ձևան*:
лека'льщик *կաղապարիչ, ձևորդ*:
лека'рка *բուժուհի, հեքիմուհի*:
ле'карский (— ая, — ое) *բժշկի, բժշկային, բժշկական*:
лека'рственный *դեղի, դեղական*:
ле'карство *բժշկություն* (*կոչում, պաշտոն*):
лека'рство *դեղ, դեղամիջոց*:
ле'карь ա· *բժիշկ, բժշկող*:
лекпо'м (помо'щник ле'каря) *բժոզ* (*բժշկի ոգնական*):
лексико'гра'ф *բառարանադիր, բառդիրք կազմող*:
лексикографи'ческий (— ая, — ое) *բառարանագրության, բառարանագրական*:
лексикогра'фия *բառարանագրություն, բառարանակազմություն*:
лексико'ло'г *լեզվաբան, լեզվագետ*:
лексиколо'гия *լեզվաբանություն, լեզվագիտություն*:
лексико'н *բառարան, բառդիրք*:
лексико'нный *բառարանի, բառդրքի, բառարանային, բառդրքային*:
лекси'ческий (— ая, — ое) *բառական, բառային*· — состав языка *լեզվի բառակազմ, լեզվի բառական կազմ*:
ле'ктор (հոգն· ле'кторы և лектора') *դասախոս, լեկտոր*:
ле'кторский (— ая, — ое) *դասախոսական, դասախոսի, դասախոսական*:
ле'кторство *դասախոս լինելը, լեկտորություն*:
лекцио'нный *դասախոսության, դասախոսական*· — план *դասախոսությունների պլան*:
ле'кция *դասախոսություն*· посещать лекции *դասախոսություններին հաճախել*· читать — *դասախոսություններ կարդալ, դասախոսել*· записываться на лекцию *դասախոսության գրվել*:
леле'яние *փայփայում, շոյում, դուրդուրում, փայփայելը, շոյելը, դուրդուրելը*:
леле'ять (— ле'ю, — ле'ешь, — ле'ют) *փայփայել, շոյել, դուրդուրել*· — надежду *հույս տածել, հույս ունենալ*:
ле'мех, лемёх *խոփ*:
ле'мма *մաթ*· *լեմմա*:
ле'ммминг *կենդ*· *լեմմինգ, դաշտամուկ* (*մի քանի տեսակ դաշտային կրծողների ընդհանուր անուն*):
ле'му'р *կենդ*· *ազվեսակապիկ*:
лен *պատմ*· *լեն, ավատ*· давать в лен *ավատ տալ, լեն հանձնել*:
лён (льна) *բոտ*· *վուշ*:
лени'вец (— вца) 1· *ծուլ* (*տղամարդ*), *ալարկոտ*· 2· *կենդ*· *համբուկ* (*կապիկ*):
лени'вица *ծուլ կին, ալարկոտուհի*:
лени'вый *ծուլ, ալարկոտ, ծանրաշարժ*:
Ле'нин (Улья'нов) В. И. *Լենին* (*Ուլյանով*) *Վ*· *Ի*·:
Ленингра'д *աշխգր*· *Լենինգրադ*:
ленини'зм *լենինիզմ*:
ле'нинский (— ая, — ое) *լենինյան*· — ий союз коммунистической молодёжи *Կոմունիստական յերիտասարդության Լենինյան միություն*:
лени'ться *ծուլանալ, ալարել, ծանր շարժվել*:
ле'нник *պատմ*· *ավատատու, լենդրդ*:
ле'нный *պատմ*· *ավատի, լենի, լենային, ավատային*· ленная зависимость *ավատային կախում, լենային կախում*· ленное право *լենի իրավունք, ավատական իրավունք*:
ле'ность *ի*· *ծուլություն, ալարկոտություն, ծանրաշարժություն*:
ле'нта *ժապավեն, յերիզ*· — на шляпе *գլխարկի ժապավեն*· — для волос *մազերի ժապավեն*· лента с патронами *փամփշտաժապավեն*· — пулемётная *գնդացրի ժապավեն*:
ле'нточка *ժապավենիկ, փոքր ժապավեն*:
ле'нточный *ժապավենի, յերիզի, ժապավենային, յերիզային*· — ые глисты *յերիզորդ*:
лентя'й *ծուլ* (*տղամարդ*), *ալարկոտ*:
лентя'йка *ծուլ* (*կին*), *ալարկոտ կին*:
лентя'йничать *ծուլանալ, ծուլություն անել*:
лёнч *նախաճաշիկ*:
лень *ի*· *ծուլություն, ալարկոտություն, ծանրաշարժություն*· на меня напала лень *վրաս ծուլություն և յեկել*:
леони'нский (стих, гекза'метр) *լեոնյան վոտանավոր, լեոնյան հեքսամետր*:

леопа'рд *ընձառյուծ*։
лепесто'к (— тка') *ծաղկաթերև, ծաղկաթերթ*։
ле'пет *թոթովանք*։
лепета'ние *թոթովում, թոթովելը*։
лепета'ть (— чу', — чешь, — чут; *հրմ.* — ечи') *թոթովել*։
лепёшечка, лепёшка *լավաշ, բլիթ (համրից և այլն), բոքոնիկ*։
лепидопте'ры *կենդ. թեփաթևիկներ, թիթեռներ*։
лепи'ть (— плю', — пишь, — пят) *կպցնել, ծեփել, քանդակել*։
лепи'ться (— плю'сь, — пишься, — пятся) *կպչվել, ծեփվել, քանդակվել*։
ле'пка 1. *ծեփում, քանդակում, կպցնելը, ծեփելը, քանդակելը*։
лепно'й *ծեփելու, քանդակելու, ծեփովի, քանդակովի*։
лепрозо'рий *բորոտանոց*։
ле'пта' *լումա.* внести свою лепту *իր լուման մտցնել, իր լուման դնել.* лепта вдовицы *այրի կնոջ լուման, աննշան բան, չնչին դրամագլուխ*։
лес 1. *անտառ.* 2. *փայտ, փայտեղեն.* — дремучий *թավ անտառ, անանցանելի անտառ.* — строевой *չինարարական փայտ, չինափայտ.* — поделочный *ատաղձափայտ.* — сплавной *լաստատար փայտ, լոտոփայտ*։
леса' *հոգն.* 1. *անտառներ.* 2. *տեխն. լաստակ, փայտամած, փայտամածույց*։
леса', пёска *կարթաթել*։
ле'сенка *փոքր սանդուխք*։
леси'стый *անտառոտ, անտառապատ, անտառաշատ*։
лесни'к *անտառապահ, փայտամշակ, անտառարնակ, փայտարդյունաբերող*։
лесни'чество *անտառապետություն*։
лесни'чий *անտառապետ*։
лесно'й *անտառի, անտառային.* лесной царь *անտառոգիների արքա, անտառի արքա*։
лесови'к *անտառի վոգի, անտառոգի*։
лесово'д *անտառաբույծ*։
лесово'дство *անտառաբուծություն*։
лесовщи'к *անտառապահ*։
лесозагото'вка *փայտամթերում*։
лесо'к (— ска) *անտառիկ, փոքր անտառ*։
лесопи'льный *սղոցարանի, սղոցարանային.* — ая рама *սղոցաշրջանակ*։
лесопи'льня (лесопильный завод) *սղոցարան*։
лесопромы'шленник *առաղձամշակող, փայտարդյունաբերող*։
лесопромы'шленность *ի.* *առաղձամշակություն, փայտարդյունաբերություն*։
лесоразведе'ние *անտառաբուծություն, անտառ դնելը, անտառատնկում*։
лесору'б *անտառահատ, անտառ կըտրող, փայտահատ*։
лесосе'к (а) *կտրվելիք անտառամաս, հատատեղ*։
лесопла'вщик *լաստատար (փայտը դեպի հոսանքով վոխադրող)*։
лесоустрои'тель *ա.* *անտառաչինարար*։
лесохозя'йство *անտառային տնտեսություն, անտառատնտեսություն*։
лесо'чек (— чка) *փոքր անտառ, անտառակ, անտառիկ*։
пёсс *յերկրր.* *լոս*։
ле'стница *սանդուխք.* — винтовая *պտուտկեն սանդուխք, պտուտասանդուխք.* — верёвочная *պարանի սանդուխք, պարանասանդուխք.* — приставная *դնովի սանդուխք.* — задняя *հետևի սանդուխք.* подниматься на лестницу *սանդուխք բարձրանալ, սանդուխք յերնել.* — штурмовая *դռուշքի սանդուխք, դռուշքասանդուխք*։
ле'стничный *սանդուխքի, սանդուխային*։
ле'стно *չողոքորթաբար, դուրեկան կերպով, հրապուրիչ կերպով, դյուրասանաբար*։
ле'стный *չողոքորթական, դուրեկան, դյուրասանական, հրապուրիչ*։
лесть *ի.* *չողոքորթություն, նենգադրվք, քծնախոսություն*։
лёт *թռիչք, ոդաչնացություն.* на лету *թռչելիս, թռած տեղը.* лётом *թռիչքով, թռչելով*։
Ле'та *դից.* *Լեթա, Լետա (մոռացության գետ հունական առասպելներում)*։
лета' *տես* **ле'то.**
лета'ние *թռչում, թռչելը*։
летарги'ческий (— ая, —ое) *բուժ. լեթարգիկ, լեթարդիական, լեթարգյան, քնաբական*։
летарги'я *լեթարգիա, քնախտ, քնափություն*։

лета́тельный թռչելու, թռչական. — аппарат թռչելու ապարատ, թռչելու գործիք:

лета́ть թռչել:

лете́ть (лечу́, лети́шь, — тя́т; հրմ. лети́) 1. թռչել, սլանալ (մի տեղ). 2. հոսալ, ամպարել. время летит պտկր. ժամանակը թռչում է:

ле́тний 1. ամառվա, ամառային, ամառնային. 2. (նախորդող քանակ ցույց տվող բառերի հետ) ... ամյա, ... տարեկան. пятилетний план հնգամյա պլան. многолетний опыт բազմամյա փորձառություն:

ле́тник 1. ամառային հագուստ. 2. ամառնաբույս, ամառնածաղիկ. 3. ամառային ճանապարհ:

лётный ողաղնացական, ողաղնացության. лётный пассажир ողաղնաց ճանապարհորդ. — сезон ողաղնացության սեզոն, ողաղնացական ժամանակաշրջան. лётная школа ողաղնացական դպրոց:

ле́то ամառ. հոգի. лета՛ տարիք, հասակ. бабье лето պտկր. տաք, պարզ աշուն, նախաշուն. человек в летах տարիքով մարդ. сколько вам лет? քանի՞ տարեկան եք. во цвете лет ծաղիկ հասակում. на старости лет ծերության ոտերին (հասակում), որ ծերություն. средних лет մեջին տարիքի. одних лет նույն տարիքի, նույնատարիք. с молодых лет յերիտասարդության որերից, ջահել հասակից. в мои лета իմ տարիքում, իմ հասակում:

лето́к (— тка́) (у́лья) վեղմակի անցք, մուտք:

ле́том ամառը:

летопи́сец (— сца) տարեգիր:

летопи́сный տարեգրության, տարեգրական:

ле́топись ի. տարեգրություն:

летосчисле́ние 1. ժամանակագրություն. 2. ժամանակաքանություն. 3. թվականություն, տոմար:

ле́тось այս անցած ամռանը, հերու ամռանը:

ле́тошний անցած տարվա, հերվա, անցած ամռվա:

лету́н 1. թռչող տղամարդ, սլացող տղամարդ, արագ քայլող տղամարդ. 2. վախտակ (աշխատանքից աշխատանք փախչող տղամարդ):

лету́нья 1. թռչող կին, սլացող կին, արագ քայլող կին. 2. վախտակուհի:

лету́честь ի. ցնդունություն, ցնդականություն:

лету́чий (— ая, — ее) 1. թռուցիկ, չարժուն. 2. ցնդվող, ցնդական. летучая мышь կենդ. չղջիկ. — песок չարժուն ավազ. — листок թռուցիկ, թռուցիկ թերթիկ. — ая почта թռուցիկ փոստ:

лету́чка 1. թռուցիկ փոստ, թռուցիկ նամակ. 2. թռուցիկ:

лётчик ողաղնաց, ողաչու, սավառնորդ. — истребитель կործանիչ ողաչու:

лече́бник բժշկարան:

лече́бница հիվանդանոց, բուժարան:

лече́бный բուժական, բուժիչ:

лече́ние բուժում, բժշկում, բուժելը, բժշկելը. — воздухом ողաբուժում, ողաբուժություն, ողով բուժելը. — горным солнцем բուժում լեռնային արևով, լեռնարևաբուժություն. — молоком կաթով բուժում, կաթնաբուժություն, կաթով բուժելը. — светом բուժում լույսով, լուսաբուժություն, լույսով բուժելը. — откармливанием ուժեղ սննդով բժշկելը, բուսաբուժություն:

лечи́ть բուժել, բժշկել:

лечи́ться բուժվել, բժշկվել:

лечь (ля́гу, — я́жешь, — я́гут; հրմ. ляг; անց. лёг, легла́) տես **ложи́ться.**

ле́ший անտառի վոգի, անտառոգի:

ле́щ 1. բրամ (ձուկ). 2. ապտակ, հարված. дать кому леща՛ մեկին ապտակել:

ле́щадь ի. սալ, սալաքար:

лещи́на բոտ. ընտանի կաղնի (ընկույզի):

лже = կեղծ, սուտ:

лжемудре́ц կեղծ իմաստուն, սուտ իմաստուն, իմաստակ:

лжепроро́к կեղծ մարգարե, սուտ մարգարե:

лжепроро́чество կեղծ մարգարեություն, սուտ մարգարեություն:

лжесвиде́тель ա. կեղծ վկա, սուտ վկա:

лжесвиде́тельница կեղծ վկայուհի, սուտ վկայուհի:

лжесвиде́тельство կեղծ վկայություն, սուտ վկայություն:

лжесвиде́тельствовать (— ствую,

— ствуешь, — ствуют) *կեղծ վկայել, սուտ վկայել, կեղծ վկայություն տալ*:

лжеуда́рник *կեղծ հարվածորդ, սուտ հարվածային*:

лжеуда́рница *կեղծ հարվածորդուհի, սուտ հարվածային կին*:

лжец *ստախոս, սուտասան, սուտխոսան*:

лжи́вость ի· *ստություն, կեղծություն*:

лжи́во *ստաբար, կեղծորեն, ստախոսությամբ*:

лжи́вый 1· *սուտ, կեղծ (ասածի մասին)*· 2· *կեղծ, ստախոս (մարդու մասին)*· **лжи́вые слова́** *կեղծ խոսքեր, սուտ խոսքեր*:

ли *արդյոք*· правда ли это? *ճի՞շտ է արդյոք այդ*· я посмотрю, дома ли он *նայեմ տա՞նն է արդյոք նա*· не пойти ли нам тоже? *չգնանք արդյո՞ք մենք էլ, մենք էլ չերթա՞նք*:

лиа́на բոտ· *լիանա (արևադարձային պատուտակ)*:

Либа́ва աշխգր· *Լիբավա*:

либа́вский (— ая, — ое) *Լիբավայի*:

либера́л *լիբերալ, ազատամիտ, ազատական*:

либерали́зм *լիբերալիզմ, ազատամտություն, ազատականություն*:

либера́льничать *ազատամտություն անել*:

либера́льность ի· *ազատամտություն, ազատամիտ լինելը, ազատախոհություն*:

либера́льный *լիբերալ, ազատամիտ*:

ли́бо 1· *կամ*· 2· *(ուրիշ բառերի հետ)* *վրևե*· **ли́бо . . . ли́бо** *կամ . . . կամ*· где - либо *վրևե տեղ*· кто - либо *վրևե մեկը*· что - либо *վրևե բան*:

либретти́ст *լիբրետիստ (լիբրետո գրող)*:

либре́тто *լիբրետո (ոպերայի տեքստ կամ բալետի համառոտ շարադրանք)*:

Лива́н աշխգր· *Լիբանան*:

ли́вень (— вня) ա· *տարափ, տեղատարափ, հեղեղ, ուժեղ անձրև*:

ли́вер 1· տեխն· *լիվեր (հեղուկ ածելու մեքենա)*· 2· *լարդուվրոք, լերդուվրոք*:

ли́верный *լիվերի, լարդուվրոքի, լերդուվրոքի*· — ая колбаса *լարդերչիկ*:

Ли́верпуль ա· աշխգր· *Լիվերպուլ*:

Ли́вия աշխգր· *Լյուբիա, Լիբիա*:

ливи́ец (— ийца) *Լյուբիացի*:

ли́вмя տես **лить**.

ливре́йный *լիվրեյի, սպասազդեստի*· — лакей *լիվրեյավոր սպասավոր*:

ливре́я *լիվրե, սպասազդեստ (սպասավորի յերկար համազգեստ)*:

ли́вы *լիվեր (ժողովուրդ)*:

ли́га *լիգա (միություն)*· Ли́га на́ций *ազգերի Լիգա, ազգերի Միություն*:

лигату́ра 1· fիմ· *լիգատուրա, մեսազդանոսրդ*· 2· բուժ· *լիգատուրա, խառնաթել, անոթակապ, յերակակապ*:

лигату́рный 1· *լիգատուրայի, մեսազդանոսրդային*· 2· *լիգատուրային, անոթակապի, խառնաթելի, յերակակապի*:

лигни́т հանif· *լիգնիտ, մուգածուխ*:

лидди́т fիմ· *լիդիտ*:

ли́дер *լիդեր, առաջնորդ, պարտադլուխ*· лидер партии *կուսակցության լիդեր, կուսակցության պարագլուխ*:

лиди́ец (— и́йца) *Լիդիացի*:

лиди́йский (— ая, — ое) *Լիդիական*:

Ли́дия *Լիդիա (անուն)*:

Ли́дия աշխգր· *Լիդիա, Լյուդիա*:

лиза́ние *լիզում, լիզելը*:

лиза́ть (— жу́, — жешь, — жут; հրմ· — жи́), **лизну́ть** *լիզել*· **лизать пятки** *վոտքերը լիզել*:

лизоблю́д պնակալեզ:

лизо́л, лизо́ль բուժ· *լիզոլ (բուժամիջոց)*:

лик *յերես, դեմք*:

ликбе́з (ликвида́ция безгра́мотности) *անգրագիտության վերացում*:

ликвида́тор *լիկվիդատոր, լուծարիչ*:

ликвидацио́нный *լիկվիդացիական, լուծարիչ, լուծարման*:

ликвида́ция *լիկվիդացիա, լուծարում, լուծարք, վերացում*· — безграмотности *անգրագիտության վերացում*:

ликвиди́ровать (— рую, — руешь, — руют) *լիկվիդացիայի յենթարկել, լուծարել, վերացնել*:

ликёр *լիկյոր (քաղցր խմիչք)*:

ликёрный *լիկյորի, լիկյորային*:

ликова́ние *ցնծում, հրճվում, ցնծալը, հրճվելը*:

ликова́ть (— ку́ю, — ку́ешь, — ку́ют) *ցնծալ, հրճվել*:

лику́ющий *ցնծացող, հրճվող*։
ли́ктор *լիկտոր (դիկտատորների կամ կոնսուլների թիկնապահ հին Հռոմում)*։
липе́йный *չուչանի, չուչանագույն*։
липу́т *լիլիպուտ, թզուկ, դաճաճ*։
ли́лия *շուշան*։
лило́вый (цвет) *կարմրակապույտ, բաց մանիշակագույն*։
лима́н *լիման, ծովախորշ, գետախորշ*։
лимб 1· *լիմբ, յեղրաղեղ (լուսնի կամ արեւի արտաքին ծայրերը)*· 2· *լիմբ, աստիճանողակ (աստիճանների բաժանված ողակ)*։
лими́т *լիմիտ, սահման, սահմանադրամաբ*։
лимити́ровать (— рую, — руешь, — руют) *սահմանել, սահմանափակել, սահմաններ դնել*։
лимитро́фный *սահմանակից*· — ое государство *սահմանակից պետություն*։
лимо́н *լիմոն, կիտրոն*։
лимона́д *լիմոնադ, կիտրոնաջուր*։
лимона́дный *լիմոնադի, լիմոնադային, կիտրոնաջրի, կիտրոնաջրային*։
лимо́нный *լիմոնի, լիմոնե, լիմոնային, կիտրոնի, կիտրոնե, կիտրոնային*· — сок *կիտրոնահյութ, լիմոնահյութ*· — ая кислота *կիտրոնաթթու, լիմոնաթթու*։
лимузи́н *լիմուզին*· 1· *կոչտ բրդե թիկնոց*· 2· *մեծ ծածկված ավտո*։
ли́мфа 1· *ավիշ*· 2· *ծաղկի պատվասյանյութ*։
лимфати́ческий (— ая, — ое) *ավշային*· — ие железы *ավշագեղձեր*· — ие сосуды *ավշանոթներ*։
лингви́ст *լինգվիստ, լեզվաբան, լեզվագետ*։
лингви́стика *լինգվիստիկա, լեզվաբանություն, լեզվագիտություն*։
лингвисти́ческий (— ая, — ое) *լինգվիստիկական, լեզվաբանական, լեզվագիտական*։
линева́ть (— ню́, — ню́ешь, — ню́ют) *գծել, տողել*։
линева́ние *գծում, տողում, գծելը, տողելը*։
лине́ечка *փոքր քանոն, քանոնիկ*։
лине́йка 1· *գծիկ, տողիկ*· 2· *քանոն*· 3· *կողակառք, գծակառք, յեռանդակ*։
лине́йный *գծի, գծային*· — корабль *գծային նավ, գծանավ*· — ые войска *գծային զորքեր, գծազորքեր*։
линёк (— нька́) 1· *թոկածայր, պարանածայր*· 2· *պարանախարազան, թոկամտրակ (պատժական միջոց)*։
ли́нза *լինզ, տեսապակի*։
ли́ния *գիծ, տող, խազ*· — пряма́я *ուղիղ գիծ*· — крива́я տես **крива́я**· — вертикальная (отве́сная) *ուղղաձիգ գիծ*· — перпендикулярная *ուղղահայաց գիծ*· — пунктирная *կետագիծ*· — горизонтальная *հորիզոնական գիծ*· — параллельная *զուգահեռ գիծ*· — спиральная *պարուրաձև գիծ, պարուրագիծ*· — промеров глубины *խորության չափագիծ*· — первая *ռազմ*· *առաջին ռազմագիծ*· — передняя боевого порядка *մարտակարգի առաջագիծ*· — снеговая *ձյան գիծ, ձնագիծ*· — боковая наследования *ժառանգման կողմնակի գիծ, ժառանգման անուղղակի գիծ*· — женская *իգական գիծ*· — трамвайная *էլեկտրաքարշի գիծ*· — центров (зубчатых колёс) *կենտրոնագիծ (առանձնավոր անիվների)*· — железнодорожная *յերկաթուղու գիծ, յերկաթուղագիծ*· — политическая *քաղաքական գիծ*· по боковой линии *անուղղակի գծով, կողմնակի գծով*· по прямой линии *ուղիղ գծով*։
лино́, **лино́н** *լինո, լինոն (նուրբ գործվածք)*։
линова́ть տես **линева́ть**.
лино́ванный *գծած, տողած*· — ая бумага *գծած թուղթ, տողած թուղթ*։
линоле́ум *լինոլեում, յուղանավաթ*։
линоти́п *լինոտիպ, տողատիպ*։
линоти́пная наборная машина *լինոտիպ գրաշար մեքենա, գծատիպ շարող մեքենա*։
Линч: суд Ли́нча *լինչի դատաստան, ինքնադատաստան*։
линчева́ть (— чу́, — чу́ешь, — чу́ют) *լինչի դատաստան անել, ինքնադատաստան անել, լինչադատել*։
линь ա· 1· *բարակ պարան, բարակ թոկ*· 2· *կեղդ· տինկա (ձածան)*։
лию́чий (— ая, — ее) *դույնը գյող, խունացող*։

линя́лый 1. (*животное*) *դուխը գցած, խունացած*. 2. *կենդ. փետրաթափ եղած, մազաթափ եղած*:
линя́ние *փետրաթափում, մազաթափում, խունացում, փետրաթափ լինելը, մազաթափ լինելը, խունանալը*:
линя́ть *փետրաթափ լինել, մազաթափ լինել, խունանալ, դուխը գցել*:
ли́па 1. *լորի, թմբի (ծառ), լորենի, թմբենի*. 2. *ձանձրալի և պոկ չեկող մարդ, ճյութ մարդ, ծամոն մարդ*:
ли́пец (— пца́) *լորենու մեղր, լորեմեղր*:
ли́пка *մաղաջ լորի, մաղաջ թմբի*. обобрать как липку *մաքուր թալանել, մինչև վերջին թելը պլոկել, կլպել*:
ли́пкий (— ая, — ое) *մածուցիկ, կպչուն, դյուրամած*. — пластырь *կպչուն ծեփելիք, կպչուն սպեղանի*:
ли́пкость ж. *մածուցիկություն, կպչունություն, դյուրամածություն*:
ли́пнуть *կպչել, մածուցվել*:
липня́к *լորու անտառ, թմբու անտառ, լորուտ, թմբուտ*:
ли́повый *լորու, թմբու, լորենու, թմբենու*. ли́повый цвет *լորածաղիկ*:
липо́ма *ճարպուռուցք*:
ли́ра 1. *յերժշտ. քնար*. 2. *աստղ. քնար (համաստեղություն)*. 3. *դրամ. լիրա (տաճկ., իտալակ. վոսկեդրամ)*. 4. *կենդ. քնարատուտ (թըռչուն)*:
лири́зм *քնարերգական վոգի, քնարերգական ուղղություն, լիրիզմ, քնարերգականություն*:
ли́рик *քնարերգու, քնարերգակ*:
ли́рика *քնարերգություն*:
лири́ческий (— ая, — ое) *քնարերգական, քնարերգության, քնարական*. — поэт *քնարերգու բանաստեղծ, քնարերգակ*. — ое стихотворение *քնարերգական վոտանավոր, քնարական բանաստեղծություն*:
лири́чно *քնարերգորեն, քնարերգաբար*:
лири́чный *քնարերգական*:
Лиса́ Патрике́евна (*այդպես և կոչվում աղվեսը ռուս ժողովրդական բանահյուսության մեջ*) *աղա աղվես, աղվես աղա, պարոն աղվես*:
лиса́ 1. *աղվես*. 2. *խորամանկ մարդ, աղվես մարդ*. — сиводу́шка *դորշ աղվես*. — чернобу́рая *սևադորշ աղվես*:
лисёнок (— нка; *հոգն.* лисеня́та և лися́та, — ят) *աղվեսի ձագ, աղվեսի ճուտ, աղվեսաձագ*:
ли́сий (— ья, — ье) *աղվեսի, աղվեսային*:
лиси́ца 1. *աղվես*. 2. *աստղ. աղվես (համաստեղություն)*:
лиси́чка 1. *աղվեսիկ*. 2. *բուս. ճվաստնիկ*:
лист 1. (*հոգն.* листы́, — о́в) *թերթ (դրքի, թղթի և այլն)*. 2. (*հոգն.* ли́стья, — ьев) *տերև*. — железный *երկաթաթերթ*. в лист *թերթի չափ, թերթի մեծությամբ*. дрожать как осиновый лист *դողալ ուռի նման, դողալ տերևի նման, աստիկ դողալ*. — александрийский *ածալի տերև*. — заглавный *գլխագիր թերթ, գլխաթերթ*. — исполнительный *կատարողական թերթ*. — пиви́льный *գինվիլ թերթ, գահաթերթ (պարլամենտից պետության գլխին թուլյատրված ծախսերի բյուջեն)*:
листва́ *տերևներ, սաղարթ*:
ли́ственница *խեժոտ փիճի, խեժափիճի*:
ли́ственный *տերևի, տերևավոր, սաղարթավոր*. — ое дерево *տերևավոր ծառ, սաղարթավոր ծառ*:
ли́стик *տերևիկ, տերևուկ*:
листо́вка *թռուցիկ (թերթ)*:
листови́дный *տերևանման, թերթանման*:
листово́й *թերթի, թերթային*. — ое железо *թերթավոր երկաթ, թերթերկաթ*:
листо́к (— стка́) *տերևիկ, տերևուկ, թերթիկ, քարտ*. листок для прописки приезжающих *յեկողներին դրանցելու քարտ, յեկողների դրանցարքար*:
листопа́д *տերևաթափ*:
листо́чек (— чка) *տերևուկ, տերևիկ, թերթիկ*:
лита́вра 1. *ծնծղա*. 2. *դափ*:
лита́врщик 1. *ծնծղահար*. 2. *դափահար*:
Литва́ *Լիտվա*:
литви́н *լիտվացի*:
литви́нка *լիտվուհի*:
лите́йный *ձուլող, ձուլման, ձուլելու*.

— заво'д ձուլարան, ձուլագործարան. — шов տեխն. ձուլակար:
лите'йная ձուլարան:
лите'йщик ձուլիչ:
ли'тера տպգր. տառ:
ли'тер լիտեր. — льго'тный արտոնալիտեր:
литера'тор գրող, գրականագործ:
литера'торша գրողուհի:
литерату'ра գրականություն, изящная литература գեղեցիկ գրականություն. история всеобщей литературы ընդհանուր գրականության պատմություն:
литерату'рный գրական, գրականական, գրականության. — мир գրական աշխարհ. — ный язык գրական լեզու, գրալեզու. — ая собственность գրական սեփականություն. — ое направление գրականական ուղղություն, գրական ուղղություն:
литературове'д գրականագետ:
литературове'дение գրականագիտություն:
литерату'рщина գրականագործություն, գրաբանություն, գրարարություն:
ли'тий մետաղ. լիթիում:
лития' մաղթանք, հիշատակում:
литни'к տեխն. 1. ձուլածակ, ձուլանցք. 2. ձուլանցքի կաղապար, ձուլածակի փայտ:
лито'вец (— вца) լիտվացի:
лито'вка լիտվուհի:
лито'вский (— ая, — ое) լիտվական:
лито'гра'ф վիմադիր, վիմագրող:
литографи'ровать (— рую, — руешь, — руют) վիմագրել:
литографи'рование վիմագրում, վիմագրելը:
литографи'ческий (— ая, — ое) վիմագրական:
литогра'фия 1. վիմագրություն, վիմագրելը. 2. վիմագրատուն:
лито'й թափծու, թափածո, թափովի. литая сталь թափծու պողպատ, թափովի պողպատ, թափածո պողպատ. — ое железо ձուլած յերկաթ, ձուլերկաթ:
литото'мия բուժ. քարահատություն, քարհերձություն, լիթոտոմիա:
литр լիտր (չափ):
литурги'ческий (— ая, — ое) պատարագիչ, պատարագային:
литурги'я պատարագ:
лить (лью, льёшь, льют; հրմ. лей) ածել, թափել, ձուլել. с него пот льёт նրա քրտինքը թափվում է. льёт как из ведра անձրևը հեղեղի պես է թափվում, անձրևը չոչոռում է. дождь ливмя (ливнем) льёт շրոռալով անձրև է գալիս. лить слёзы արցունք թափել. лить кровь արյուն թափել. — металл մետաղ ձուլել, մետաղ թափել:
литьё 1. ածում, ձուլում, թափում, ածելը, ձուլելը, թափելը. 2. ձուլվածք. желе'зное литьё յերկաթե ձուլվածք, յերկաթձուլվածք:
ли'ться (льюсь, льёшься, льются; հրմ. ле'йся) ածվել, թափվել, ձուլվել. вино лилось рекой գինին ջրի պես հոսում էր. кровь лилась рекой արյունը գետի նման թափվում էր. слёзы льются по её щекам արցունքը թափվում է նրա այտերի վրայով:
лиф, ли'фчик լիֆ (կնոջ զգեստի վերևի մաս):
лифля'ндец (— дца) լիֆլանդացի:
лифля'ндка լիֆլանդուհի:
лифля'ндский (— ая, — ое) լիֆլանդական:
Лифля'ндия աշխգր. Լիֆլանդիա:
лифт վերելակ, վերահան:
лифтер վերելակապան, վերահանորդ:
ли'фчик տես **лиф.**
лиха'ч 1. խիղախ մարդ. 2. արագաշարժ կառապան:
ли'хва վրաղիր, տոկոս, վաշխ, ավելցուկ. отплатить с лихвой վրաղրոքի հատուցել:
ли'хвенный ավելցուկի, ավելցուկային, վրաղրի, տոկոսի, վաշխի. ли'хвенные проценты վաշխառուական տոկոսներ:
ли'хо 1. չարաբար, չարությամբ. 2. խեղախորեն, ճարպիկորեն. поминать кого-либо лихом մեկի վատը հիշել:
лиходе'й չարագործ:
лиходе'йка չարագործուհի:
лиходе'йство չարագործություն:
лихои'мец (— мца) կաշառակեր, վաշխառու:
лихои'мный կաշառակերական, կաշառակերության, վաշխառուական, վաշխառության:
лихои'мство կաշառակերություն, վաշխառություն:

лихои́мствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) կաշառք վերցնել, կաշառք ուտել, վաշխառուԹյուն անել:
лихои́мщик կաշառակեր, վաշխառու:
лихои́мщица կաշառակերուհի, վաշխառուհի:
лихо́й 1· չարագործ, նենգ· 2· խիզախ, ճարպիկ· лихой наездник խիզախ ձիավոր, քաջարշավ ձիավոր:
лихора́дить (— жу, — дят; հրմ· — ра́дь) 1. (кому) մեկի չարը կամենալ, մեկի վատն ուզել· 2· меня́ лихора́дит ջերմում եմ, տենդում եմ:
лихора́дка տենդ, ջերմ· — болотная ճահճատենդ· — перемежающаяся ընդհատ տենդ· — изнурительная հյուծող տենդ, մաշող տենդ· — жёлтая դեղին տենդ, դեղնատենդ· — тропическая տրոպիկական տենդ, արևադարձային տենդ· приступ лихорадки տենդի բռնում, տենդի նոպա:
лихора́дочный տենդոտ, տենդային, ջերմի, ջերմային· — ое состояние 1· տենդոտ դրուԹյուն, տենդային դրուԹյուն· 2· տենդահար վիճակ, տենդահար կացուԹյուն:
лихора́дочно տենդորեն, տենդային:
лихора́дочность ի· տենդոտուԹյուն, տենդայնուԹյուն:
ли́хость ի· 1· չարակամուԹյուն, նենգուԹյուն· 2. խիզախուԹյուն, ճարպիկուԹյուն:
ли́хтер ծով· լիխտեր (բեռնատար միակայմ նավ):
лицева́ть (— цу́ю, — цу́ешь, — цу́ют) 1· յերեսից դեղեցկացնել, դեղերեսել· 2· գլեսը յերեսաղարձ անել, հագուստը շուռ տալ· 3· ուղղագծել, յեղերաղծել:
лицево́й յերեսի, դեմքի· — у́гол յերեսի անկյուն, յերեսանկյուն· — ая сторона здания շենքի առաջակողմը, շենքի ճակատը, շենքի ֆասադը· — ая сторона материи գործվածքի յերեսը· — ая сторона медали մեդալի յերեսը· — ая кость դիմոսկր· — счёт անվանական հաշիվ, անձնական հաշիվ:
лицеде́й 1· դերասան· 2· կեղծավոր (աղամարդ):
лицеде́йка 1· դերասանուհի· 2· կեղծավորուհի:
лицеде́йствовать (— ствую, — уешь, — уют) 1· դերասանուԹյուն անել· 2· կեղծել, ձևանալ; ձևացնել:
лицезре́ние անձամբ տեսնելը, յերեսը տեսնելը:
лицезре́ть անձամբ տեսնել, յերեսը տեսնել:
лицеи́ст լիցեիստ, լիցեյի սան:
лице́й լիցեյ (բարձրագույն դպրոց):
лице́йский (— ая, — ое) լիցեյի, լիցեյական:
лицеме́р կեղծավոր, յերեսպաշտ, յերկերեսանի:
лицеме́рие կեղծավորուԹյուն, յերեսպաշտուԹյուն, յերկերեսանիուԹյուն:
лицемери́ть կեղծավորուԹյուն անել, յերեսպաշտուԹյուն անել, յերկերեսանիուԹյուն անել:
лицеме́рка կեղծավորուհի, յերկերեսանի կին, յերեսպաշտուհի:
лицеме́рно յերեսպաշտորեն, կեղծավորաբար, յերկերեսանի կերպով:
лицеме́рный կեղծավոր, յերեսպաշտ, յերկերեսանի:
лице́нзия լիցենզիա, հատուկ թույլտվուԹյուն:
лиценциа́т լիցենցիատ (դիտական աստիճան):
лицеприя́тие կողմնապահուԹյուն, աչառուԹյուն:
лицеприя́тный կողմնապահ, աչառու:
лицо́ 1· դեմք, յերես· 2· անձ, անձնավորուԹյուն· безотчётное лицо անհաչվետու անձ· влиятельное лицо ազդեցիկ անձ· действующее лицо գործող անձ· должностное — պաշտոնատար անձ· лицо, живущее на нетрудовой доход անաչխատ յեկամտով ապրող անձ· начальствующее лицо իշխանավոր անձ· печальное — տխուր դեմք· подотчётное — հաչվետու անձ· — подставное փոխադիր մարդ, փոխնակ անձ· — частное մասնավոր անձ· лицо свободной профессии ազատ զբաղմունք ունեցող անձ, ազատ զբաղմունքի տեր· знать в лицо դեմքը ճանաչել, դեմքով ճանաչել· вытянуть — դեմքը ծռմռել, յերեսը թթվացնել· сказать в лицо յերեսին ասել· на нём лица нет նրա յերեսին գույն չկա, նա շատ գունատ է· исчезнуть с лица земли աչխարհի յերեսից չքանալ· черты лица դեմքի գծեր, դիմագծեր· перемениться в

лице դէմ առ դէմ, այլայլվել· лицом к деревне յերեսը դեպի գյուղ· показывать товар лицом ապրանքի լիտակ կողմը ցույց տալ, ապրանքը լավ կողմից ցույց տալ· быть к лицу սազել, սաղ գալ· лицом к лицу յերես առ յերես, դեմ առ դեմ· повернуться лицом к производству յերեսը դարձնել դեպի արտադրություն:

ли'чико փաղաք· յերեսիկ, յերեսակ, դեմքիկ:

личи'на դիմակ· под личиной справедливости արդարության դիմակի տակ:

личи'нка թրթուր:

личи'нковый ве'нчик բուս· թրթուրի ծաղկապսակ:

личи'нный 1· թրթուրի, թրթուրային· 2· դիմակի, դիմակային:

лично'й յերեսի, յերեսային· — ое мыло յերեսի սապոն, յերեսոճառ, դիմոճառ:

ли'чность f· անձնավորություն· перейти на личности անձնական հաշիվներ մաքրելուն անցնել:

ли'чный անձամբ, անձնական, անհատական· — состав учреждения հիմնարկի անձնական կազմ, հիմնարկի անձնակազմ· — договор անձնական պայմանագիր· — взгляд անձնական հայացք· — ая охрана անձնապահակ· — ая ответственность անձնական պատասխանատվություն· — ое местоимение անձնական դերանուն· — ое существительное անձնական գոյական· — ое свидание անձամբ տեսակցություն· лично от себя անձամբ իր կողմից· это моё личное дело այդ իմ անհատական գործն է:

лиша'й 1· բուս· քոս, ծաղալոռ, քաքաքոս· 2· բուժ· մկնատամ, մըրմջուկ, վորքին:

лиша'йник տես **лишай** 1·

лиша'йный 1· բուս· քոսային, քաքաքոսի, ծաղալոռի· 2· բուժ· մըրմջուկի, վորքինի, մկնատամի:

лиша'ть, лиши'ть (кого'-либо чего'-либо) մեկին զրկել վորևե բանից· — кого-либо наследства մեկին զրկել ժառանգությունից· лишать жизни մեկին զրկել կյանքից, սպանել· лишать кого-либо хлеба մեկին զրկել հացից, մեկին հացից կտրել· лишать зрения զրկել տեսողությունից, կուրացնել· лишать трона զրկել գահից, գահազրկել, գահազուրկ անել:

лиша'ться, лиши'ться զրկվել, կորցնել· лишиться отца հորից զրկվել, հորը կորցնել· лишаться чувств ուշաթափվել, ուշաթափ լինել, ուշադնաց լինել:

ли'шек (— шка) մնացորդ, ավելցուկ· 20 фунтов с лишком 20 ֆունտ ու մի բան ավելի, քսան ֆունտ ու մի բան:

лише'нец (— нца) ճայնազուրկ:

лише'нка ճայնազրկուհի:

лише'ние 1· զրկում, զրկելը, զրկվելը· 2· զրկանք· — прав իրավազրկություն, իրավունքներից զրկելը, իրավունքներից զրկվելը· терпеть лишения զրկանքներ կրել:

лишённый զրկված· — совести անխիղճ, խղճից զուրկ· — надежды հուսահատ, հույսից զրկված· — чести պատվազուրկ, պատվից զրկված· — наследства ժառանգությունից զրկված· — трона գահից զրկված, գահազուրկ· — зрения տեսողությունից զրկված:

лиши'ть տես **лиша'ть.**

лиши'ться տես **лиша'ться.**

ли'шний 1· ավելորդ, վոչ պետանի, չգործածվող· 2· ավելցուկ, ավելորդ, նորմայից վեր· нет ли у вас лишнего хлеба չունիք արդյո՞ք ավելորդ հաց· лишний раз մի ավելորդ անգամ· он здесь лишний նա այստեղ ավելորդ է· лишне говорить об этом դրա մասին խոսելն ավելորդ է· 500 с лишним 500-ից ավելի, 500 ու մի բան:

лишь 1· հաղիվ· 2· միայն· 3· (как только) հենց վոր· лишь бы ... միայն թե, лишь бы ты занимался միայն թե դու պարապես· лишь только հենց վոր· лишь только они вернулись ... հենց վոր նրանք վերադարձան:

лоб ճակատ· медный лоб հանդուգն, աներես (մարդ):

лоба'стый մեծճակատանի, մեծաճակատ:

лобза'ние համբուրում, համբույր, համբուրելը, պաչելը:

лобза'ть համբուրել, պաչել:

ло'бзик նրբասղոց:

ло'бик փոքր ճակատ, ճակատիկ:

лобко'вый *ցայլային*· — ая кость *ցայլոսկր*:
по'бный *ճակատի, ճակատային*. 1· лобная кость *ճակատոսկր* (*ավելի ճիշտ* лбя'ная кость). 2· лобное место 1· *բարձր տեղ, բլուր, բարձրություն*. 2· *կառափնատեղ, կառափնարան*:
лобово'й *ճակատի, ճակատային*· — ая атака *ճակատային դրոհ, ճակատադրոհ*:
лоботря'с *հիմար, ապուշ, տխմար*:
лобыза'ть տես **лобза'ть**.
лов 1· *վորսում, բռնում*. 2· *վորս*:
лов(е)ла'с *լովելաս, կնամոլ*:
повела'сный *կնամոլի, կնամոլային*:
лове'ц (— вца') *վորսկան, ձկնորս*:
лови'ть (— влю', — вишь, — вят) *վորսալ, բռնել*· ловить кого-л. в чём-л. *մեկին մի բանի մեջ բռնել*· ловить каждое слово *յուրաքանչյուր բառը վորսալ*· ловить на слове *առած բառով բռնել, առածով բռնել*· ловить удобный случай *հարմար առիթ վորսալ*· ловить рыбу в мутной воде *պղտոր ջրում ձուկ վորսալ*· ловить на месте преступления *հանցագործության ժամանակ բռնել, հանցանքը դործելիս բռնել*:
ловка'ч *ճարպիկ մարդ, ճարտար մարդ*:
по'вкий (— ая, — ое) *ճարպիկ, վարպետ, ճարտար*· — ход *ճարպիկ քայլ, ճարպիկ խաղ*:
по'вкость *f*· *ճարպկություն, ճարտարություն, վարպետություն*· — рук *ձեռքերի ճարպկություն, ճարտարաձեռնություն*:
по'вля 1· *վորսում, բռնում*. 2· *վորս*:
пову'шка *թակարդ, թալակ, ակնատ, ծուղակ*· попасть в ловушку *թակարդ ընկնել, ծուղակ ընկնել*:
по'вчий (— ая, — ее) 1· *վորսկան*. 2· *վորսկան շների պետ, վորսապետ*· — ая собака *վորսկան շուն*:
лог 1· *հովիտ, լեռների դոդ, լեռնադոդ*. 2· տեխն· *յերկայնագրակ*:
логари'фм *լոգարիթմ*:
логарифми'ровать (— рую, — руешь, — руют) *լոգարիթմել*:
логарифми'ческий (— ая, — ое) *լոգարիթմի, լոգարիթմային*· — ая таблица *լոգարիթմերի աղյուսակ*:
по'гик *տրամաբան*:
по'гика *տրամաբանություն*· — формальная *ձևական տրամաբանություն*· — диалектическая *դիալեկտիկական տրամաբանություն*· нарушение логики *տրամաբանության խախտում*:
логи'ческий (— ая, — ое) *տրամաբանական, տրամաբանության*:
логи'чески *տրամաբանորեն*:
логи'чный *տրամաբանական, հետևողական*:
логи'чно *տրամաբանորեն*:
логи'чность *f*· *տրամաբանականություն*:
по'говище, по'гово *վորջ, բույն, բույց*:
логогри'ф *բառահանելուկ, լոգոգրիֆ*:
по'дарь տես **по'дырь**.
по'дка *նավակ, մակույկ*· — гоночная *վաղքանավակ, մրցանավակ*· — канонерская *հրետաձիգ նավակ*· — моторная *մոտորային նավակ, մոտորանավակ*· — четырёхвесельная *քառաթի նավակ*· — подводная *սուորջրյա նավակ, սուզանավակ*· — спасательная *փրկանավակ*:
по'дочка *նավակիկ, մակուկիկ*:
по'дочник *նավակավար, մակուկավար*:
по'дочный *նավակի, նավակային, մակուկի, մակուկային*:
лоды'жка տեխն· *կոճ, բարձ (թնդանոթի դարձյակի)*:
по'дырь *m*· *դատարկապորտ, դատարկաշրջիկ, անբան, անգործ, թոկից վախած (մարդ)*:
по'дырничать, по'дарничать *անգործ թափառել, անբան ման դալ, դատարկաշրջել, անկարգություններ անել*:
по'жа 1· *ոթյակ*· масонская ложа *մասոնների ժողովարան*. 2· *ռազմ· ադուստ (հրացանի)*:
ложби'на տես **лог**.
по'же 1· *հուն, տաշտ*. 2· *անկողին, մահիճ*· ложе реки *գետի հուն, գետի տաշտ*· брачное ложе *ամուսնական մահիճ, ամուսնական անկողին*· цветочное ложе *բուս· պողակալ, ծաղկի ընդունարան*· семенное ложе *սերմնակալ*· пыльниковое ложе *փոշեպարկ, փոշեկալ*:
ложево'й 1· *հունի, տաշտի*. 2· *անկողնի, մահճի*. 3· *ադուստի*· — ма-

стер *ագուստի վարպետ, ագուստագործ*:

ло'жечка 1. *փոքր գդալ, գդալիկ*. 2. *կզմփ*. *սրտի գդալ, սրտագդալ*. боль под ложечкой *սրտի գդալի ցավ, սրտագդալի ցավ*. чайная ложечка *թեյի գդալ, թեյագդալ*:

ло'жечный *գդալի, գդալային*:

ложи'ться *պառկել*. — спать *պառկել քնելու*. туман ложится *մառախուղը նստում է, մեղն իջնում է*. пыль ложится на стол *փոշին նստում է սեղանի վրա*. ложиться в постель *անկողին մտնել, հիվանդանալ, անկողին ընկնել*:

ло'жка *գդալ, չերեփ*. — десертная *դեսերտի գդալ, մրգի գդալ, մրգագդալ*. — разливательная *չերեփ*. — столовая *ճաշի գդալ, հացի գդալ*. — чайная *թեյի գդալ*. — супа *մի գդալ սուպ*. ложка дёгтя в кадке мёда *մի գդալ կուպրը մի տակառ մեղը կփչացնի, մի մուկ ամբողջ կարասը կղզծի*:

ло'жно *ստորին, կեղծաբար, սխալ կերպով*. — понимать *սխալ հասկանալ*:

ло'жность *ի*. *ստություն, կեղծություն, ստախոսություն*:

ло'жный *սուտ, ստախոս, կեղծ, մոլար*. — ое показание *սուտ ցուցմունք*. — ый донос *անհիմն մատնություն*. ложная тревога *սուտ տագնապ, կեղծ տագնապ*. ложное учение *սխալ ուսմունք, մոլար ուսմունք*:

ложь, лжи *ի*. *սուտ, ստախոսություն, կեղծություն*. ложь наглая *անամոթ սուտ, հանդուգն ստախոսություն, լկտի կեղծություն*. уличать во лжи *սուտը բռնել, ստախոսությունը մերկացնել*:

лоза' 1. *վոսկ, ճյուղ, վազ*. 2. *ուռենի, ուռի*. 3. *ճիպոտ, վարոց, մորճ*. виноградная лоза *խաղողի վորթ, խաղողի վազ, վազ*:

лозови'дный *վոսկանմաղ, վոսկաձև*. — стебель *բուս. վոսկ, ճյուղ*:

лозня'к *ուռիների թփուտ, ուռենիների մացառուտ, ուռուտ*:

ло'зунг *նշանաբան, լոզունգ*:

лойяльность *ի*. *լոյալություն, օրինապահություն, ուղղամտություն*:

лойя'льный *լոյալ, օրինապահ, ուղղամիտ*:

локализа'ция *տեղափակում, մեկուսացում, տեղադրում, տեղափակելը, մեկուսացնելը, տեղադրելը*:

локализи'ровать (— рую, — руешь, — руют), **локализова'ть** (— зу'ю, — зу'ешь, — зу'ют) *տեղափակել, մեկուսացնել, տեղադրել*:

лока'льный *տեղային, տեղական*:

лока'ть տես **лака'ть.**

лока'ут *լոկաուտ*:

локаути'ровать (— рую, — руешь, — руют) *լոկաուտ սարքել, լոկաուտ հայտարարել, լոկաուտել*:

локомоби'ль *ա*. *լոկոմոբիլ*:

локомоти'в *լոկոմոտիվ, շոգեկառք*:

локомоти'вный *լոկոմոտիվի, լոկոմոտիվային, շոգեկառքի, շոգեկառքային*:

локомото'р *լոկոմոտոր, տեղաշարժիչ*:

ло'кон *խոպոպ, խոպոպիկ, ճալվ*:

локотни'к *թևանեցուկ, արմնկակալ (բաղկաթոռի)*:

локото'к (— тка'), **локото'чек** (— чка) *արմունկիկ, փոքր արմունկ*:

ло'коть (— ктя) *ա*. *արմունկ*. расталкивать локтями *արմունկներով ճանապարհ բանալ*. пальто прорвалось на локтях *վերարկուի արմունկները ծակվել են*:

локтево'й *արմունկի, արմնկային*. локтевая кость *արմնկոսկր*:

лом 1. *նիզ, լինդ, լծակ (գործիք)*. железный лом *յերկաթե նիզ, յերկաթանիզ*. 2. *ջարդ, կտրատվածք*. лом серебра *արծաթի ջարդ*. пускать в лом *ջարդ դարձնել*. продать в лом *ջարդացու ծախել, վորպես ջարդ ծախել*. лом табаку *ծխախոտի կտրատվածք*. 3. лом *նաև* ло'мка *ջարդում, կոտրատում, խորտակում, վերակառուցում, հեղաբեկում, ջարդելը, խորտակելը, կոտրատելը, վերակառուցելը, հեղաբեկելը*. ломка основных положений *հիմնական դրույթների փոփոխում, հիմնական դրույթների հեղաբեկում*. ло'мка государственного аппарата *պետական ապարատի հեղաբեկում*:

лома'ние *ջարդում, կոտրատում, խորտակում, քանդում*:

ло'маный *ջարդված, կոտրված, կոտրատված, քանդված, խորտակված*. говорить на ломаном русском языке *կոտրատված ռուսերեն խոսել, ռուսերեն ջարդել*. ломаная

линия *կոտրուած գիծ, բեկբեկուն գիծ*:

лома'ть *կոտրել, ջարդել, խորտակել, քանդել, հեղաբեկել*· ломать дом *տունը քանդել*· ломать руки *ը-բեն ջարդել, վատ ու գլխին տալ, ծնկները ծեծել*· ломать голову над чем-л. *շատ մտածել մի բանի վրա, գլուխ կոտրել մի բանի վրա*:

лома'ться 1· *ջարդվել, ջարդ ու փշուր լինել, կոտրտվել, կոտրատվել, խորտակվել, քանդվել, հեղաբեկվել*· 2· *պտկր*· *նաղ անել, կոտրատվել*:

ломба'рд *գրավատուն*:

Ломба'рдия *աշխգր*· *Լոմբարդիա*:

ломба'рдный *գրավատան* ‡ *գրավատնային*· ломбардная квитанция *գրավատան անդորրագիր*:

ломба'рдский (— ая, — ое): Л — ая низменность *Լոմբարդյան հարթութիւն, Լոմբարդական հարթութիւն*:

ло'мбер *լոմբեր (թղթախաղ)*:

ло'мберный стол *թղթախաղի սեղան*:

ломи'ть (— млю', — мишь, — мят) *տես* **лома'ть.** ломить большую цену *մեծ գին պահանջել*· у меня ломят кости *վոսկորներս կոտրատվում են, վոսկորներս ջարդվում են*:

ломи'ться (— омлю'сь, — мишься, — мятся) 1· *տես* **лома'ться** 1· 2. *ներս խուժել, ներս թափվել, խուժել*· сундуки ломятся от добра *անդուխները հարստութիւնից տրաքում են, անդուխները բարիքներից տրաքվում են*· ломиться в открытую дверь *բաց դուռ բաղխել, բաց դուռ ջարդուռել*:

ло'мка *տես* **лом** 3·

ло'мкий (— ая, — ое) *դյուրաջարդ, դյուրաբեկ, փխրուն*:

ло'мкость *թ*· *դյուրաբեկութիւն, դյուրաջարդ լինելը, փխրունութիւն*:

ломови'к 1· *բեռնակիր*· 2· *բեռնաքաշ (ձի)*:

ломово'й 1· *ջարդելու, կոտրտելու*· 2· *ծանր, դժվար, բեռնակիր, տառապալից*· — извозчик *բեռնակիր սայլապան*· — ая подвода *բեռնակիր սայլ*· — ая лошадь *բեռնաքաշ ձի*· — ая работа *ծանր աշխատանք, տառապալից աշխատանք, չարքաշ աշխատանք*· — ой волос *վշտահեր, ալեչար մազ (հոգսերից և աշխատանքից սպիտակած մազ)*:

ломо'та *վոսկորների կոտրատում (ցավ), խոնջանք, ճմլկտուք*:

ломо'ть, ломтя' *ա*· *հացի կտոր, հացտբեկոր*:

ло'мтик *հացի կտորիկ, հացաբեկորիկ*· резать ломтиками *հացը կտրտել չերկար կտորներով*:

ло'мщик *ջարդիչ, քարհատ*:

ло'но *գոգ, ծոց, գիրկ*· на лоне природы *բնութեան ծոցում, բնութեան գրկում*:

лопа'рь *ա*· *լոպար, լապլանդացի*:

ло'пастный 1· *թիակի (բահի և այլն) բերանի, թիաբերանի, բահաբերանի*· 2· *բուս*· *կտրտված*:

ло'пасть *ի*· *թիակի (բահի և այլն) բերանը, թիաբերան, բահաբերան*:

лопа'та *թի, բահ*:

лопа'тка *տեխն*· *կմախ*· *թիակ*· во все лопатки *խիստ արագ*· положить на обе лопатки *մեջքի վրա դնել, հաղթել*:

лопа'точка 1· *փոքր թիակ, թիակիկ*· 2· *տեխն*· *ծեփիչ, մալա*:

ло'пать *լափել, ագահաբար ուտել, խժռել*:

ло'паться *տրաքվել, պատռվել, պայթել*· банки лопаются *բանկերը սնանկանում են, դրամատները պայթում են*:

ло'пнуть *տրաքվել, պատռվել, պայթել*· — от смеха *ծիծաղից պատրտվել, ծիծաղից տրաքվել*· лопнуло терпение *համբերութիւնը հատավ*:

лопоу'хий (— ая, — ое) *կախականջ, բերանբաց, հիմար, դանդալոշ*:

лопу'х *բուս*· *կռատուկ*:

лорд *լորդ (Անգլիայում բարձր աղնվականի տիտղոս)*:

ло'рдство *լորդութիւն*· лорд канцлер *լորդ կանցլեր (վերին պալատի նախագահ, արդարադատութեան մինիստր)*· лорд мер *լորդ մեր (Լոնդոնի քաղաքագլուխ)*· палата лордов *լորդերի պալատ*:

порне'т *լորնետ, կոթաձևոց, կոթաձևատակ*:

порни'ровать (— рую, — руешь, — руют) *լորնետով նայել, լորնետով դիտել, կոթաձևոցով նայել, կոթաձևատակել*:

поси'на *իշայծեմենի, վորմղեղնի կաշի, իշայծյամի կաշի*:

лоск *փայլ*· наводить лоск *փայլ տալ, պսպղացնել, փայլեցնել*· внешний лоск *արտաքին փայլ*:
ло'скут (հոգն· лоску'тья) *հյուսվածքի կտոր, կաշու կտոր, լաթ*:
лоску'тник 1· *լաթահավաք*· 2· *լաթավաճառ*· 3· *քուրջ հագնող տղամարդ, քրջազգեստ մարդ*:
лоску'тница 1· *լաթահավաքուհի*· 2· *լաթավաճառուհի*· 3· *քուրջ հագնող կին*:
лоску'тный *գործված քակտորի, կաշվի կտորի, լաթի, լաթային*· — ое государство *ծվենական պետություն, կարկատանակազմ պետություն*:
лоскуто'к (— тка'), **лоскуто'чек** (— чка) *կարկատանիկ, կտորիկ, լաթիկ, ծվենիկ*:
лосни'ться *փայլել, պսպղալ, հողալ, պլպլալ*:
лосня'щийся (— щаяся, — щееся) *փայլող, պսպղացող, պլպլան, հողուն*:
лососи'на *սաղմոնի միս*:
лосо'сь ա·, **лосо'с** *սաղմոն* (*ձուկ*):
лось ա· *իշայծյամ, որմղդեղն*:
лот 1· *լոտ* (*կշռաչափ*)· 2· *խորաչափ*· 3· *տեխն*· *ուղղաչարի կապար, լարադունդ, լարադնդիկ*· опуска'ть лот *խորաչափն իջեցնել*:
лотари'нгец (— нца) *լոթարինգիացի, լոթարինգացի*:
лотари'нгка *լոթարինգուհի*:
лотари'нгский (— ая, — ое) *լոթարինգիան*:
Лотари'нгия աշխգր· *Լոթարինգիա*· Эльза'с-Лотари'нгия *Ելզաս-Լոթարինգիա*:
лотере'йный *վիճակախաղի, վիճակախաղային*· — ое колесо *վիճակախաղի անիվ, վիճականիվ*:
лотере'я *վիճակախաղ*· разыгрывать лотерею *վիճակախաղ անել*· участвовать в лотерее *վիճակախաղին մասնակցել*:
лото' *լոտո* (*խաղ*)· играть в лото *լոտո խաղալ*:
лото'к (— тка') 1· *թաբաղ, տեփուր, արկղ* (*մանրավաճառի*)· 2· *տեխն*· *վաք, նավ* (*ցեխի և այլն*):
ло'тос և **ло'тус** բուս· *լոտոս*:
лото'чек (— чка) տես **лото'к.**
лоха'нка *տաշտ, կոնք*· почечная лоханка կզմ· *երիկամասկահ, երիկամախոռոչ*· воспаление почечных лоханок *երիկամասկահների բորբոքում, երիկամախոռոչի բորբոքում*:
лоха'ночка *տաշտակ, կոնքիկ*:
лоха'нь ի· *տաշտ, կոնք, լագան*:
лохма'тить (— чу, — тишь, — тят) *դդղղել, խճճել, խառնել*:
лохма'тый *փրչոտ, դդղղված, խճճված, բրդոտ*· — ая голова *մազառատ գլուխ, դդղղված մազերով գլուխ*:
лохмо'тья (— ьев) *ցնցոտիներ, քրջեր, ճորճեր, փալասներ*· в лохмотьях *ցնցոտիներ հագած, քրջազգեստ*:
ло'цман *լոցման, ուղեցույց նավատեր, նավատեր*:
ло'цманский (— ая, — ое) *լոցմանի, նավատերի*· — ие обязанности *լոցմանի պարտականություններ, նավատերի պարտականություններ*:
лошадёнка *ձիակ, քոսոտ ձի, վատ ձի*:
лошади'ный *ձիու, ձիական*· — ая сила *ձիուժ*:
лоша'дка փաղաքշ· *ձիուկ*:
ло'шадь ի· *ձի*· — вороная *սևաթույր ձի*· — гнедая *մուգ շագանակագույն և բծերով ձի, աչխետ ձի*· — пегая *ճարտուկ ձի, խայտաբղետ ձի* (*սպիտակ և բծավոր*)· — сивая *մոխրագույն ձի*· — серая в яблоках *մոխրագույն և կարմրախայտ ձի*· — золотисто-рыжая *շեկ ձի, վոսկեգույն ձի*· — соловая *բացդեղին սպիտակագոչ և սպիտակաքաշ ձի*· — кровная *գաղրյուն ձի*· — полукровка *կիսախառնուրդ ձի*· — верховая *հեծելան ձի, հեծնելու ձի*· — заводская *բուծարանի ձի*· — упряжная *լծկան ձի*· — коренная *քեղաձիգ ձի, քեղաձի*· — ломовая *սայլաքաշ ձի, բեռնաքաշ ձի*· — пристяжная *կողքի* (*լծած*) *ձի, յեղրաձի*· — с норовом *խրտնող ձի, խրտնուկ ձի*· — запаленая *արտախտավոր ձի*· — закованная *պայտած ձի*· — разбитая на ноги *վոտքերը վնասված ձի, վոտնախեղ ձի*· верхом на лошади *ձի հեծած, ձիով*· садиться на лошадь *ձի նստել, ձի հեծնել*· вскакивать на лошадь *ցատկել ձիու վրա*· загнать (верховую) лошадь *հեծելան ձին քշելով*

ուժասպառ անել· ходить за лошадью *ձի քնամղել*:
лоша'к *ջորի*:
лошачи'ха *եզ ջորի*:
проще'ние 1· *փայլեցում, պսպղացում, փայլեցնելը, պսպղացնելը, պլպլացնելը*. 2· *ծեծում (սպիտակեղ.), թակելը*· 3· *ճախրում, ճախրելը, սավառնում, սավառնելը*:
лощёный 1· *փայլեցրած, պսպղացրած, պլպլացրած*· 2· *ծեծած*:
лощи'ло 1· *փայլատու, փայլեցնող գործիք, պսպղացնող գործիք*· 2· *սպիտակեղենի թակ*:
лощи'льный пресс *փայլատու մամուլ*:
лощи'на *հովիտ, լեռների գոգ, լեռնագոգ, փորակ*:
лощи'ть 1· *փայլեցնել, պսպղացնել, պլպլացնել*· 2· (*սպիտակեղեն*) *ծեծել, թակել*· 3· *ճախրել*:
луб (*հոգն.* лу'бья) *կեղթակեղև, գրծեն*:
лубо'к (— бка') 1· *կեղթակեղևիկ, գրծենիկ*· 2· *վիրաբժ.* *կաղապար*· накладывать лубок на ногу *վոտքը կաղապարի մեջ դնել, վոտքը կաղապարել*· 3· տես **лубочные картины.**
лубо'чный *կեղթակեղևի, կեղթակեղևային, գրծենի*· — ые картины *դեհկաճարշակ պատկերներ, հասարակ պատկերներ*:
лубяно'й *կեղթակեղևից պատրաստած, գրծենուց շինած, գրծենային*:
Лувр *Լուվր* (*նշանավոր թանգարան Փարիզում*):
луг (*հոգն.* луга') *մարդ, մարգագետին*· заливной луг *հեղեղվող մարգագետին*:
лугови'на տես **лужайка.**
лугово'дство *մարգաբուծություն, մարգագործություն*:
лугово'й *մարգի, մարգային, մարգագետնի*:
луди'льный *կլայեկման, կլեկման, անագման, կլայեկելու, կլեկելու, անագելու*:
луди'льщик *կլայեկիչ, կլեկիչ, անագիչ*:
луди'ть (— жу', — дишь, — дят) *կլայեկել, անագել, կլեկել*:
Лудо'льфово число' *Լուդոլֆյան թիվ, շրջանի ու տրամագծի հարաբերության* (π) *վորոշող թիվ*:
лу'жа *ջրափոս, ջրկա*· лужа крови *արյան լճակ*· покрытый лужами *ջրափոսերով ծածկված*· сесть в лужу *խրվել, տլվել, խայտառակվել*:
лужа'йка *փոքր մարգագետին, մարգագետնիկ, բացատ*:
луже'ние *կլայեկում, անագում, կլայեկելը, անագելը, կլեկում, կլեկելը*:
лужёный *կլայեկած, անագած, կլեկած*:
лу'жица *ջրափոսիկ*:
лу'жицкий (— ая, — ое) *Լուժիցյան*:
лужича'не *Լուժիցներ* (*ժողովուրդ*):
лужо'к (— жка'), **лужо'чек** (— чка) *փոքրիկ մարգագետին, մարգագետնիկ*:
лу'за *գնդապարկ* (*բիլիարդի*)· загонять шар в лузу *գնդակը պարկը գցել*:
Луза'ция *աշխգր.* *պատմ.* *Լուզացիա, Լաուզից*:
Лузита'ния *աշխգր.* *պատմ.* *Լուզիտանիա*:
луидо'р *Լուիդոր* (*ֆրանս. վոսկե դրամ*):
лук I. *աղեղ* (*գենք*)· натянуть лук *աղեղը լարել*:
лук II. *բուս.* *սոխ*:
Лука' *Ղուկաս*:
лука' 1· *գետի ծոլորան, պտույտ, կեռ*· 2· *թամքի կեղ* (*գաշ*):
лука'вец (— вца) *խորամանկ տղամարդ, նենգ մարդ*:
лука'вить (— влю, — вишь, — вят; *հրմ.* — а'вь) *խորամանկություն անել, նենգություն անել, նենգամտություն անել, նենգել*:
лука'вство *խորամանկություն, նենգություն, նենգամտություն*:
лука'во *խորամանկորեն, նենգաբար, նենգամտորեն, խորամանկությամբ*:
лука'вый *խորամանկ, նենգ, նենգամիտ*:
лу'ковица 1· *սոխարմատ, կոճղեղ*· 2· տեխն. *սոխարդ*:
луковицеви'дный *սոխանման, սոխաձև, սոխակերպ, կոճղեզանման*:
лу'ковичный *սոխազգի, կոճղեզային*· — ые растения *սոխաբույսեր, սոխազգի բույսեր*:
лу'ковый *սոխի, սոխային*:
лукомо'рье *ծովագոգ, ծովի գոգափ, ծովեզր*:
луко'шко *կողով* (*կեղթակեղևից*):
луку'лловский *Լուկուլլոսի*· — пир *լուկուլլյան խնճույք, շատ չքեղ խնճույք*:

лумба'го բուժ· գոտկացավ։
лумпенпролетариа'т լումպենպրոլետարիատ։
луна' լուսին, լուսնյակ, լուսնակ։
лунати'зм լուսնոտություն, դիշերաշրջություն։
луна'тик լուսնոտ, դիշերաշրջիկ (մարդ)։
лунати'чка լուսնոտուհի, դիշերաշրջկուհի։
лунати'ческий (— ая, — ое) լուսնոտ, դիշերաշրջիկ, լուսնոտական։
лу'нный լուսնի, լուսնային, լուսնյային· — год լուսնի տարի, լուսնատարի· лунный свет լուսնի լույս· — камень լուսնաքար· — ое затмение լուսնի խավարում։
лунь ի· 1. ագռա լույս, վայլ· 2. կենդ· մկնաբազե· седой как лунь ճյունի պես սպիտակ մազերով։
лу'па խոշորացույց։
лупи'н բուս· յեգիպտոլոռն, գայլաբակլա։
пупи'ть (— плю', — пишь, — пят) 1· պոկել, քերթել, (կաշի, կեղև)· 2· թանդ վերցնել, քերթել· 3· (что - л.) լափել, ագահաբար ուտել· 4· — (кого - л.) ծեծել, դնքսել· 5· փախչել· лупить с покупателей թանդ ծախել, գնորդներին քերթել· лупить глаза աչքերը չռել· они лупят друг друга նրանք իրար ծեծում են։
пупи'ться (— плю'сь, — пишься, — пятся) 1· պոկվել, քերթվել· 2· ճվերից դուրս գալ· кожа лупится կաշին քերթվում է, կաշին ճաքում է· цыплята лупятся ճուտերը ճվերից դուրս են գալիս։
пупогла'зый չոռած աչքերով, դուրս ցցված աչքերով։
Лурд աշխգր· Լուրդ։
лу'рдский (— ая, — ое) Լուրդի։
луч 1· ճառագայթ, նշույլ, շող, ճաճանչ· 2· տեխն· ճառագայթ, շառավիղ· луч слабой надежды թույլ հույսի նշույլ· сноп лучей ճառագայթների խուրձ, ճառագայթների փունջ· лучи рентгеновские ռենտգենյան ճառագայթներ· — ультрафиолетовые անդրմանուշակագույն ճառագայթներ· испускать лучи ճառագայթել, ճառագայթներ արձակել։
лучеви'дный ճառագայթանման, ճառագայթաձև, ճառագայթակերպ։
лучево'й ճառագայթի, ճառագայթային· — ая кость ճաճանչոսկր։
лучеза'рность ի· ճառագայթավայլություն, ճաճանչավայլություն։
лучеза'рно ճառագայթավայլորեն, ճաճանչավայլաբար։
лучеза'рный ճառագայթավայլ, ճաճանչավայլ։
лучеиспуска'ние ճառագայթում, ճաճանչում, ճառագայթների արձակում, ճառագայթներ արձակելը, ճաճանչելը։
лучеобра'зный ճառագայթանման, ճաճանչակերպ։
лучепреломле'ние ճառագայթների բեկում, ճառագայթների բեկվելը։
лучи'на 1· տաշեղ, մարխ· 2· տեխն· խեմ (կղմինարների)· щепать лучину տաշեղ ճեղքել, մարխ ճղել։
лучи'нка, лучи'чка տես **лучи'на.**
лучи'стый ճառագայթավայլ, բազմաճառագայթ, ճաճանչավոր, շողավոր· — ая теплота ճառագայթավոր տաքություն, շողջերմություն։
лучи'ть: — рыбу մարխի լույսով ճուկ վորսալ։
луче'ние (рыбы) ճուկ վորսալը (մարխի լույսով)։
лучо'к (— чка') աղեղնակ, աղեղնիկ։
лу'чше բազդատ· աստիճ· хорошо և хороший բառերից· ավելի լավ, լավ· лучше всего ամենից լավ· лучше вам уйти ավելի լավ է՝ դուք հեռանաք· тем лучше ավելի լավ· чем дальше, тем лучше ... քանի դնում, այնքան ավելի լավ է... лу'чше ли вам? ձեզ լա՞վ եք զգում, հիմա ավելի լա՞վ եք զգում ձեզ· как можно лучше ինչքան կարելի յե լավ, ըստ հնարավորության լավ· лу'чше по'здно, чем никогда' լավ է ուշ, քան յերբեք։
лу'чший գերադր· աստ· хороший բառից· լավագույն, ամենալավ, ամենից լավ· лучший человек в мире աշխարհիս ամենալավ մարդը· это к лучшему այդ լավ նշան է, այդ դեպի լավը դնալու նշան է։
луще'ние կեղևում, կլպում, կճպում, կեղևելը, կլպելը, կճպելը։
лущи'ть կեղևել, կլպել, կճպել։
лы'жа դահուկ· бег на лыжах դահու-

կավազք· ходить на лыжах *դահուկել, դահուկներով գնալ*։

лы́жник *դահկավոր*։

лы́жница *դահկավորուհի*։

лы́жный *դահուկի, դահկային*. — спорт *դահուկասպորտ*։

лы́ко *մատղաշ կեղև, դալար քրծեն*. не всякое лыко в строку *ամեն բան լուրջ չեն ընդունի*. он лыка не вяжет *բոլորովին հարբած է, լուլ խմած է*. в лыко ставить *թանգ գնահատել, խիստ վերաբերվել*։

лы́ковый *մատղաշ կեղևի, մատղաշ քրծենի*։

лысе́ть *կնոտանալ, ճաղատ դառնալ, գլխի մազերը կորցնել*։

лы́сина, лы́синка 1. *ճաղատություն, հերթափություն, կնոտություն*. 2· *ապուտակ բիծ, ապուտակ խալ (կենդանիների վրա)*։

лы́сый *ճաղատ, կունտ, կնոտակ, հերթափ*։

ль տես **ли**.

львёнок (— нка; հոգն· львя́та, — ят) *կորյուն, առյուծի ձագ, առյուծակորյուն*։

льви́ный *առյուծի, առյուծային*, львиный зев բուս· *առյուծբերան*. львиный зуб բուս· *առյուծի ատամ, առյուծատամ*. львиная доля *առյուծի բաժին, մեծ բաժին*։

льви́ца *եզ առյուծ*։

льго́та *արտոնություն*։

льго́тный *արտոնյալ*· — билет *արտոնատոմս, արտոնության տոմս*. — ые дни *արտոնյալ որեր, արտոնորեր*. — ые пошлины *արտոնյալ մաքսեր, արտոնամաքսեր*. на льготных условиях *արտոնյալ պայմաններով*։

льди́на *սառցադունդ, սառցակոշտ*։

льди́стый *սառցաշատ, սառցածածկ*։

льново́дство *վշաբուծություն*։

льнопряди́льный *վուշ մանող, վուշմանի*։

льнопряди́льня *վշի մանարան, վշամանարան*։

льноторго́вля *վշի առևտուր*։

льну́ть (հրմ· льни) *կպչել, կպչել, հարել, ձգտել (դեպի մեկը), մեկին կպչել (սիրուց)*։

льняно́й *վշից, վշե, վշյա, կտավատի, կտավատական, կտավատային*. льняное масло *կտավատի ձեթ*. — ое семя *կտավատ, կտավահատ*. — ое полотно *կտավ, քաթան*։

льсте́ц *չողոքորթող տղամարդ, քծնող տղամարդ, քծնաբան, չողոքորթ*։

льсти́во *չողոքորթորեն, քծնելով*։

льсти́вость ի· *չողոքորթ լինելը, քծնող լինելը, քծնողություն, չողոքորթություն*։

льсти́вый *չողոքորթ, քծնող*· — ые слова *չողոքորթ խոսքեր*։

льстить (кому - либо) (льщу́, льсти́шь, льстя́т) *չողոքորթել, քծնել*· это льстит его самолюбию *այդ չոյում է նրա ինքնասիրությունը*· не льстите себя надеждой *մի՛ տարվեք հույսով, հույսով մի՛ հրապուրվեք*։

люб *սիրելի, դուրեկան*· не люба она ему *նա նրան սիրելի չէ*։

любвеоби́льный *սիրառատ, սիրաշատ*։

любе́зник *սիրալիր (տղամարդ)*։

любе́зничать *սիրալիր լինել, սիրալիրություն անել, սիրաբանել*։

любе́зность ի· *սիրալիրություն*։

любе́зный *սիրելի, սիրալիր*· — ый друг! *սիրելի ընկե՛ր*։

люби́мец (— мца) *սիրված, սիրելի (տղամարդ)*։

люби́мица *սիրված, սիրելի (կին)*։

люби́мый *սիրելի*· наступить на — ую мозоль *ցավոտ տեղից բռնել, ցավոտ տեղին դիպչել*· — ое развлечение *սիրած զվարճություն*։

люби́тель ա· *սիրող (տղամարդ), սիրահար*· любитель собак *շների սիրահար, շնասեր*։

люби́тельница *սիրողուհի, սիրահարուհի*· любительница цветов *ծաղիկների սիրահար կին, ծաղկասեր կին*։

люби́тельский *սիրողի, սիրողների, սիրողական*. — спектакль *սիրողների ներկայացում*։

люби́тельство *սիրողություն*։

люби́ть (— блю́, — бишь, — бят) *սիրել, սեր տածել*· я его не люблю (он мне не нравится) *չես նրան չեմ սիրում, նա ինձ դուր չի գալիս*· я люблю это кушанье *չես սիրում եմ այս կերակուրը*· растение любит уход *բույսը խնամք և սիրում*· он любит курить *նա սիրում է ծխել*· он всегда любил её *նա միշտ սիրում էր նրան*· любишь кататься, люби

и саночки возить *հաճուլք ես սիրում, նեղուԹյունից եվ մի՛ վախնի:*

лю'бо *հաճելի յե, դյուրևկան ե.* любо смотреть *հաճելի յե նայել:*

любова'ться (— бу'юсь, — бу'ешься, — бу'ются) *նայել հաճույքով, հիանալ, աքանչանալ.* я любуюсь красотой природы *յես հիանում եմ բնուԹյան դեղեցկուԹյամբ:*

любо'вник *սիրական, սիրեկան:*

любо'вница *սիրուհի:*

любо'вно *սիրով, համերաշխ:*

любо'вный *սիրո, սիրային, համերաշխ.* — ая связь *սիրային կապ.* любовный напиток *սիրո ըմպելիք.* любовная история *սիրո պատմուԹյուն, սիրային պատմուԹյուն.* — ое письмо *սիրո նամակ, սիրային նամակ.* жить любовным советом *համերաշխ ապրել, սիրով ապրել:*

любо'вь (— бви; твор. любо'вью) *ի. սեր.* жениться по любви *սիրելով ամուսնանալ.* предмет моей любви *իմ սիրո առարկան.* делать что-либо с любовью *վորևե բան սիրով անել:*

любодея'ние *չնուԹյուն, անառակուԹյուն:*

любозна'тельность *ի. հետաքրքրուԹյուն, հարցասիրուԹյուն:*

любозна'тельный *հետաքրքրվող, ուշիմ, հարցասեր:*

любо'й *ցանկացած, ուզած, ուղեցած, ամեն մի, յուրաքանչյուր.* любой предмет *յուրաքանչյուր առարկա, ուզած առարկա.* любой ценой *ինչ դնով ուզում ե լինի:*

любопы'тно *հետաքրքրութեն, հետաքրքրուԹյամբ, հետաքրքրական ե:*

любопы'тный 1. *հետաքրքրվող, հետաքրքիր.* 2. *հետաքրքրական.* како'й ты любопы'тный! *ինչ հետաքրքրվող մարդ ես.* любопытно знать... *հետաքրքրական ե իմանալ...:*

любопы'тство *հետաքրքրուԹյուն:*

любопы'тствовать (— ствую, — уешь, — уют) *հետաքրքրվել:*

любостра'стие *վավաշոտուԹյուն, առվանք, ցանկասիրուԹյուն, հեշտասիրուԹյուն:*

любостра'стный *վավաշոտ, առվոտ, ցանկասեր, հեշտասեր:*

любостяжа'ние *չհամոլուԹյուն, ընչաքաղցուԹյուն, չհագեցուԹյուն:*

любостяжа'тель *ա. չհամոլ, ընչաքաղց, չհագեցող (տղամարդ):*

любостяжа'тельница *չհամոլուհի, ընչաքաղցուհի, չհագեցող (կին):*

любостяжа'тельный *չհամոլական, ընչաքաղցային, չհագեցական:*

лю'бящий (— ая, — ее) *սիրող.* любящий Вас *(նամակներում) Ձեզ սիրող:*

люд *ժողովուրդ, մարդիկ.* рабочий люд *բանվոր ժողովուրդ, բանվոր մարդիկ.* выйти в люди *մարդ դառնալ, մարդացար ընկնել:*

лю'ди (nom. — де'й; твор. людьми') *մարդիկ:*

лю'дность *ի. բազմամարդուԹյուն, մարդաշատուԹյուն:*

лю'дный *մարդաշատ, բազմամարդ.* людная улица *բազմամարդ փողոց.* — ое место *բազմամարդ վայր, մարդաշատ տեղ:*

Людо'вик *Լյուդովիկոս:*

людое'д *մարդակեր:*

людое'дка *մարդակերուհի:*

людое'дство *մարդակերուԹյուն:*

людско'й *մարդկային, մարդկանց.* — поток *մարդկային հոսանք, մարդկանց հեղեղ:*

людска'я *սպասավորների սենյակ, ծառայանոց:*

люк *դռնակ, ծակ, անցք, մտոց, ելքանցք:*

лю'печка *տես* **лю'лька.**

люли': ай люли', ой люли' *լե՛, լե՛, նայ-նայ, ոխայ-ոխայ:*

лю'лька 1. *որորոց.* 2. *չիբուխ.* 3. *ռազմ.* — ору'дия *հրանոթի որոբան.* 4. *տեխն. կախքաշոց:*

люлю'кать *որորել:*

люне'т *ռազմ. մահիկ, ամբամահիկ:*

лю'стра *ջահ:*

Лю'тер *Լութեր:*

лютера'нин (nom. — ра'не, — ра'н) *լութերական (մարդ):*

лютера'нка *լութերականուհի:*

лютера'нский (— ая, — ое) *լութերական:*

лютера'нство *լութերականուԹյուն:*

лю'тня *յերաժշտ. ջնար, վին.* играть на лютне *ջնար նվագել, վին նվագել:*

лю'тость *ի. կատաղուԹյուն, արյունարբուԹյուն, դաժանուԹյուն, վայրագուԹյուն:*

лю'тый *կատաղի, արյունարբու, դաժան; վայրագ.* — мороз *դաժան սառնամանիք, զարհուրելի սառնամանիք.* — зверь *վայրագ գազան, ամեհի գազան:*
люце'рна *կապուկյա առվույտ, յոնջա:*
ля *յերժշտ. լա.* ля-бемоль *յերժշտ. լա բեմոլ:*
ляга'вый: — ая собака *վորսկան շուն, վորսաշուն, թռչնորսակ:*
ляга'ть, пяга'ться, пягну'ть *աքացի տալ, քացի տալ, աքացել:*
ляга'ние *աքացում, աքացի տալը, աքացելը:*
лягу'шечий (— чья, — чье) *գորտի, գորտային.* лягушечья икра *գորտընկիթ, գորտնաճուկ:*
лягу'шечка *փոքր գորտ, գորտիկ:*
лягу'шка *գորտ:*
ля'жка *ազդր, ղիստ:*
лязг *ընդոց, շաչյուն:*
ля'згать 1. *ընդոցնել.* 2. *բարձրաձայն խոսել.* — зубами *ատամները կրճատացնել, ատամները կափկափել, ատամները չխկչխկացնել:*
ля'мка *քաշիկ, փոկ.* тянуть лямку *ծանրաքարշ աշխատանք կատարել:*
ля'мочник *քաշիչ, քաշող, նավաքարշող:*
ля'пать 1. *շրմփացնել, չըմփացնել.* 2. *անշնորհք անել.* 3. — (сло'во) *անտեղի ասել, հիմարություն ասել, կոպտություն ասել:*
ля'паться *շրմփալով ընկնել, չըմփալով ընկնել:*
ля'пис *ժժոխաքար, խարիչ քար:*
ля'пнуть տես **ля'пать.**
ля'пнуться տես **ля'паться.**
ля'скать 1. *խփել (ատափակ բանով), չփել.* 2. *չխչխկացնել (ատամները).* 3. *խժռել.* лязкать зубами *ատամները չխչխկացնել, ատամները կափկափել:*
ля'сы *թ. շատախոսություն, սրախոսություն, զվարճախոսություն.* точить лясы *շատախոսել, սրախոսել, զվարճախոսել:*
лях *լեհ, լեհացի:*
ля'шка *ազդր, ղիստ:*

M

М, м *Մ, մ:*
мавзоле'й *մավզոլեում (հոյակապ դամբարան), դամբարան:*
мавр (հոգն. ма'вры) *մավր (ժողովուրդ):*
Маври'кий *Մավրիկիոս.* о'стров св. Маври'кия *սուրբ Մավրիկիոսի կղզի:*
Маврита'ния աշխգր. *Մավրիտանիա:*
маврита'нка *մավրուհի:*
маврита'нский (— ая, — ое) *մավրական.* — стиль *մավրական ոճ:*
маг *մոգ, վհուկ, կախարդ:*
магази'н 1. *պահեստարան, մթերանոց, չեմարան, համբարոց.* 2. *խանութ, մագազին.* — универсальный *ունիվերսալ խանութ:*
магази'нка *պահեստավոր հրացան:*
магази'нный 1. *պահեստարանի, մթերանոցի, չեմարանի, համբարոցի.* 2. *խանութի, խանութային:*
магара'джа *մահարաջա (մեծ իշխան Հնդկաստանում):*
магары'ч տես **могары'ч.**
Магдали'на *Մագթաղինե, Մագթաղ:*
магдебургский (— ая, — ое) *մագդեբուրգյան:*
ма'гик տես **маг.**
маги'стерский (— ая, — ое) *մագիստրոսական:*
маги'стерство *մագիստրոսություն:*
маги'стр *մագիստրոս (գիտական աստիճան).* — искусств *գեղարվեստի մագիստրոս.* — фармации *դեղագիտության մագիստրոս, դեղագործության մագիստրոս.* — политической экономии *քաղաքատնտեսության մագիստրոս:*
магистра'ль *թ. մագիստրալ, գլխավոր գիծ (յերկաթուղային, եղեքարահոսանքի և այլն):*
магистра'т 1. *մագիստրատ, քաղաքային վարչություն (քաղաքի վարչական մարմինները Ռուսաստանում XIX դար.).* 2. *մագիստրատ (բարձրագույն պետական պաշտոնյան և պաշտոնը Հռոմում):*
магистра'тский (— ая, — ое) *մագիստրատի, մագիստրատական, մագիստրատության:*

магистрату́ра 1· *մագիստրատուրա (բարձր պաշտոնեություն Հռոմում)*· 2· *մագիստրատուրա (դատական պաշտոնեություն)*:
маги́чески *մոգաբար, կախարդորեն, վհուկորեն*:
маги́ческий (— ая, — ое) *մոգական, կախարդական, վհուկային*:
ма́гия *մոգություն, կախարդություն, վհուկություն*:
магна́т *մագնատ, խոշոր ազնվական, բարձրաստիճան պաշտոնյա*· магнаты капитала *կապիտալի մագնատներ*:
магна́тский (— ая, — ое) *մագնատի, խոշոր ազնվականի, բարձրաստիճան պաշտոնյայի*:
магне́зия *մագնեզիա, մագնեզի թթվուկ, մագնեզիոնի թթվուկ*:
магнетизёр 1· *մագնիսացնող*· 2· *հիպնոսացնող, հիպնոսարար*:
магнетизёрство 1· *մագնիսացնողի արհեստ*· 2· *հիպնոսարարություն*:
магнетизи́рование 1· *մագնիսացնում, մագնիսացնելը*· 2· *հիպնոսում, հիպնոսելը*:
магнетизи́рова́ть (— рую, — руешь, — руют) 1· *մագնիսացնել (յերկաթ)*· 2· *հիպնոսել*:
магнети́зм *մագնիսականություն*· остаточный магнетизм *մնացուրդային մագնիսականություն*· временный — *ժամանակավոր մագնիսականություն*:
магнети́ческий (— ая, — ое) *մագնիսական*:
магне́то *մագնետո (էլեկտրոմագնիսական մեքենա)*:
ма́гний *մագնեզիոն, մագնեզ*:
магни́т *մագնիս*· — естественный *բնական մագնիս, բնամագնիս*· — искусственный *արհեստական մագնիս*:
магнитизёр տես **магнетизёр**.
магнитизёрство տես **магнетизёрство**.
магнитизи́рова́ть տես **магнетизи́рова́ть**.
магни́тить (— чу, — тишь, — тят; hpմ· — ни́ть) *մագնիսացնել*:
магни́титься (— чусь, — тишься, — тятся; hpմ· — ни́ться) *մագնիսանալ*:
магни́тный *մագնիսի, մագնիսական*· магни́тный железняк *մագնիսային յերկաթաքար*· — ая сила *մագնիսի ուժ, մագնիսական ուժ*· — ое склонение *մագնիսական թեքում*· — ая стрелка *մագնիսի սլաք, մագնիսասլաք*:
магно́лия բոտ· *մագնոլիա, կղբի*:
Магоме́т *Մուհամմեդ, Մահմեդ*:
магомета́нин (հոգն· — та́не, —а́н) *մահմեդական*:
магомета́нка *մահմեդականուհի*:
магомета́нский (— ая, — ое) *մահմեդական, մահմեդականության*:
магомета́нство *մահմեդականություն*:
Мадагаска́р աշխգր· *Մադագասկար*· жи́тель Мадагаскара *Մադագասկարի բնակիչ, մադագասկարցի*:
мада́м *տիկին*:
мадапола́м *մադապոլամ (դործվածք)*:
мадапола́мовый *մադապոլամի, մադապոլամե*:
Маде́йра աշխգր· *Մադեյրա*:
маде́ра *մադերա (գինի)*:
мадрепо́р բոտ· *մադրեպոր, ծառաբուսուտ*:
мадо́нна *մադոննա (տիրամոր պատկեր)*:
мадрига́л *մադրիգալ (հումվերդական սիրային փոքրիկ վոտանավոր)*:
медья́р *մայար, հունդար, հունդարացի*:
мадьяриза́ция *մայարացում, հունդարացում*:
мадьяризи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *մայարացնել, հունդարացնել*:
мадья́рка *մայարուհի, հունդարուհի*:
ма́дья́рский (— ая, — ое) *մայարական, հունդարական*:
маёвка *մայիսյան տոն, մայիսմեկյան տոն*:
маёвничать *մայիսմեկյան տոնը տոնել*:
мажо́р յերժշտ· *մաժոր*:
мажордо́м տես **майордо́м**.
мажо́рный յերժշտ· *մաժոր*:
ма́занка *խրճիթ (գեխե)*:
ма́зать (— жу, — жешь, — жут; hpմ· мажь) 1· *քսել, յուղել, ոծել, ներկել, ծեփել*· 2· *վատ նկարել, խղդղել, կեղտոտել*· мазать по губам *դլուխը յեղել, խոստումներով խաբել*:
ма́заться (— жусь, — жешься, — жутся; hpմ· ма́жься) 1· *կեղտոտվել*· 2· *քսվել, շպարվել*· պտկր· одним миром мазаны *մի ասորի կտավ են, մի ծառի պտուղ են*:

мази'лка 1· յուղիչ, քսիչ· 2· վատ նկարիչ:
мазну'ть տես **ма'зать.**
мазня' խմդուտմ, խզմզվածք, վատ նկար:
мазо'к (— зка') վրձինի հարված, վրձնահարված:
мазу'р մազուր (պատմ· Մազուրիայի լեհ բնակիչ) (լեհաստանի մի մասը):
мазу'рик դրպանահատ, ժուլիկ:
мазу'рка մազուրկա (պար):
мазу'т մազութ:
мазь ի· բուժ· 1· ոծանելիք, սպեղանի· 2· քսելու յուղ, քսուք· — колёсная անվաքսուք· — сапожная կոշկի քսուք, կոշկաքսուք:
ма'и'с յեղիպտացորեն, մսրացորեն:
ма'и'совый յեղիպտացորենի, մսրացորենի· маисовая каша տես **мамалы'га.**
май մայիս· 1-ое мая մայիսի 1-ը:
ма'йка մայկա, բաճկոնակ:
майоли'ка մայոլիկա (նկարազարդ կավե սման):
майоне'з մայոնեզ (կերակրի տեսակ):
майо'р մայոր (նախկին սպայական աստիճան):
майора'н բուս· մարեմ, սուսամբար, խնկածաղիկ:
майора'т մայորատ· 1· տոհմի ավագի կամ ավագ վորդու անչարժ կայքը ժառանգելու իրավունքը· ավագատիրություն· 2· այդ ժառանգությունը:
майора'тный մայորատի, մայորատային, ավագատիրական, ավագատիրության· — ое имение մայորատային կայք, ավագատիրական կայք:
Майо'рка աշխգր· Մայորկա, Մալլորկա (կղզի):
майордо'м պատմ· մայորդոմ (Ֆրանսիայի թագավորական կայքի կառավարիչ):
майо'рский (— ая, — ое) մայորի, մայորական:
майо'рство մայորություն:
майо'рша մայորուհի, մայորի կին:
ма'йский (— ая, — ое) մայիսյան, մայիսի· — жук մայիսյան բզեզ· — праздник մայիսյան տոն:
мак կակաչ, խաշխաշ, պուտ· дикий мак դաշտի պուտ, վայրի կակաչ:
макада'м մակադամ (փողոցը սալահատակելու առանձին ձև):
мака'к կենդ· մակակ (կապիկի տեսակ):
мака'о 1· կենդ· մակաո (թութակի տեսակ)· 2· մակաո (թղթախաղ):
макаро'ны հ· մակարոն:
макарони'зм մակարոնիզմ (հին լեզվի վոճերն ու բառերը ծիծաղելի կերպով նոր լեզվի մեջ կիրառելը):
макарони'ческая поэ'зия մակարոնիական բանաստեղծություն:
макасса'ровое ма'сло մակասարի ձեթ:
мака'ть թաթախել· — перо в чернила գրչածայրը թանաքի մեջ թաթախել:
македо'нец (— нца) մակեդոնացի:
Македо'ния աշխգր· Մակեդոնիա:
македо'нский (— ая, — ое) մակեդոնական, մակեդոնյան· Александр Македонский պատմ· Ալեքսանդր Մակեդոնացի:
маке'т մակետ, նախակաղապար, մոդել, ուրվագիծ:
Макиаве'лли Մաքիավելլի:
макиавелли'зм մաքիավելլիզմ, մաքիավելականություն:
макиавеллисти'ческий (— ая, — ое) մաքիավելիստական:
макинто'ш մակինտոշ (անջրանցիկ վերարկու):
макла'к առևտրական միջնորդ, խաբեբա:
макла'чить միջնորդել, առևտրում, խաբել:
ма'клер մակլեր, միջնորդ (առևտրում և այլ գործարքներում)· биржевой маклер բորսայի միջնորդ, բորսայի մակլեր:
ма'клерский (— ая, — ое) մակլերական, միջնորդական:
ма'клерство մակլերություն, միջնորդություն:
ма'клерствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) մակլերություն անել, միջնորդություն անել:
макну'ть տես **мака'ть.**
ма'ковка 1· խաշխաշի դլուխ, պուտի դլուխ, կակաչի դլուխ· 2· դազաթ (դլխի)· 3· դազաթ, կատար (չենքի, ծառի, աշտարակի և այլն):
ма'ковник խաշխաշի քաղցրարլիթ, խաշխաշի մեղրահաց:
ма'ковый խաշխաշի, պուտի, կակաչի· — ое масло խաշխաշի ձեթ, մեկնաձեթ:

макре'ль ի. կենդ. *թյունիկ, մակրել (ձուկ)*:
макробио'тика *մակրոբիոտիկա (կյանքարակեցության դիտություն)*:
макрокефа'ли'я *մակրոկեֆալիա, մեծագլխություն*:
макрокефали'ческий (— ая, — ое) *մեծագլուխ, մակրոկեֆալիական, մեծագլխության*:
макроко'см *մակրոկոսմ, մեծ աշխարհ, բովանդակ աշխարհ (հակադրվում է միկրոկոսմին)*:
макропо'ды կենդ. *մակրոպոդներ*. 1. *մեծոտանիներ (ձկներ)*. 2. *մեծոտան կրծողներ*:
макси'м 1. *մաքսիմ (դնդացքի տեսակ)*. 2. *մաքսիմ (դնացքի տեսակ)*:
максимали'зм *մաքսիմալիզմ*:
максимали'ст *մաքսիմալիստ*:
максималисти'ческий (— ая, — ое) *մաքսիմալիստական*:
максима'льный *ամենամեծ, ամենաշատ, մեծագույն, առավելագույն*. — ая мера *մեծագույն չափ, առավելագույն չափ*. — ая мощность *մեծագույն հզորություն*. — ое достижение *մեծագույն նվաճում*. — ая высота *առավելագույն բարձրություն*:
ма'ксимум *ամենաշատ, ամենամեծ, բարձրագույն, առավելագույն*:
макулату'ра *մակուլատուրա (ձեռագիր կամ տպագիր անպետք թուղթ)*:
макулату'рный: — лист *անպետք թուղթ*:
ма'ку'шка տես **ма'ковка** 2 և 3.
Мала'га աշխգր. *Մալագա*:
мала'га *մալագա (դինի)*:
мала'ец (— а'йца) *մալայցի*:
мала'йка *մալայուհի*:
мала'йский (— ая, — ое) *մալայան*:
малаха'й *մալախայ (ականջնոցով մորթե գլխարկ)*:
малахи'т հանք. *մալախիտ, դահանակ*:
малахи'товый *մալախիտի, մալախիտային, դահանակի*:
малева'ть (— лю'ю, — лю'ешь, — лю'ют) *վատ նկարել (վրձինով)*. не так страшен чорт, как его малюют *սատանան այնպես սարսափելի չէ, ինչպես նրան նկարագրում են*:
мале'йший (— ая, — ее) (դերադր. աստիճ. малый բառից) *ամենափոքր, փոքրագույն, նվազագույն*. я не имею ни малейшего понятия *ես վոչ մի գաղափար չունեմ, սկի գաղափար չունեմ*. ни малейших улик (հանցանքի) *ամենափոքր փաստանշան անգամ չկա*:
ма'ленький (— ая, — ое) *պստիկ, փոքրիկ*. играть в карты по маленькой *թղթախաղ խաղալ փոքրիկ դրույքներով*:
мале'нько *մի քիչ, փոքր ինչ, մի փոքր*:
мале'ц (— льца') *յերիտասարդ, ամուրի, տղա*:
мали'на 1. բուս. *աղնիվ մորենի (թուփ)*. 2. *աղնիվամոր, աղնիվ մոր (հատապտուղ)*:
мали'нник *աղնիվամորենի (թուփ), աղնիվամորուտ*:
мали'новка 1. *մորեխմիջք*. 2. կենդ. *չիկահավ, դորշ մորեկան*:
мали'новый *կարմիր, աղնիվամորադույն*:
ма'ло 1. *քիչ, մի փոքր, փոքր ինչ*. 2. *բավական չէ*. ему досталось мало *նա քիչ ստացավ, նրան քիչ հասավ*. я её вижу мало *յես նրան քիչ եմ տեսնում*. мало кто знает *քչերը գիտեն, քիչ մարդ գիտե*. мало ли что может случиться 1. *ինչ ասես՝ կարող է պատահել, շատ բան կարող է պատահել*. 2. *շատ էլ թե շատ բան կարող է պատահել*. мало-мальски *քիչ-մի չ, մի քիչ, նվազագույն չափով*. мало-по-малу *քիչ-քիչ, կամաց-կամաց*. мало того, что он говорит глупости, но он ещё и вредит *բավական չէ վոր նա հիմարություններ է ասում, դեռ վնասում էլ է*:
малова'жность ի. *քիչ կարևորություն, չնչին կարևորություն, անկարևորություն*:
малова'жный *քիչ կարևոր, անկարևոր, չնչին*:
малова'то *քիչ, քչիկ, քիչ է*:
малове'рие *թերահավատություն*:
малове'рный *թերահավատ*:
маловероя'тный *քիչ հավանական*. это маловероятно *այդ քիչ հավանական է*:
малове'сный *փոքրակշիռ, սակավակշիռ*:
маловo'дный *սակավաջուր, ջրասակավ*:
малогра'мотный *քիչ դրագետ, սակավ դրագետ*:

малодохо'дный *քիչ յեկամուտ տվող, սակավահասույթ:*
малоду'шествовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют), **малоду'шничать** *փոքրոգություն անել, վհատվել:*
малоду'шие *փոքրոգություն, վհատություն, թուլամորթություն:*
малоду'шно *փոքրոգությամբ, թուլամորթությամբ, վհատաբար:*
малоду'шный *փոքրոգի, չուտ վհատվող, թուլամորթ:*
малоземе'льный *սակավահող, հողասակավ:*
малозна'чащий (— ая, — ее) *չնչին նշանակություն ունեցող:*
малокро'вие *սակավարյունություն:*
малокро'вный *սակավարյուն:*
малоле'тний *փոքրահասակ.* школа для малолетних *փոքրահասակների դպրոց:*
малоле'тство *փոքրահասակություն, անչափահասություն:*
малолету'чий (газ) *քիչ ցնդվող, սակավացնդուն (գաղ):*
малолю'дность *ի.* *սակավամարդություն, քչվորություն:*
малолю'дный *սակավամարդ, քչվոր:*
ма'ло - ма'льски *փոքր-ինչ:*
ма'ло - по - ма'лу *քիչ-քիչ, կամաց-կամաց:*
малоо'пытный *քիչ փորձառու, սակավափորձ:*
малопоня'тный *քիչ հասկանալի, քիչ ըմբռնելի:*
малоро'слый *կարճահասակ:*
малоро'слость *ի.* *կարճահասակություն:*
малоро'сс *տես* **украи'нец.**
малоро'сска *տես* **украи'нка.**
малоро'ссийский *տես* **украи'нский.**
Малоро'ссия *տես* **Украи'на.**
малоси'льный *թույլ, ուժասակաս:*
малосо'льный *սակավաղ, աղը քիչ, աղասակավ:*
малосо'льность *ի.* *սակավաղություն, աղասակավություն:*
малосве'дущий (— ая, — ее) *քիչ տեղյակ, սակավատեղյակ:*
ма'лость *ի.* 1. *քչություն, սակավություն.* 2. *չնչին բան, վոչինչ բան, աննշան բան:*
малоупотреби'тельный *քիչ գործածական, սակավ գործածական:*
малоце'нный *փոքրագին, սակավարժեք, սակավագին, փոքրարժեք:*
малочи'сленность *ի.* *սակավաթվություն, փոքրաթվություն:*
малочи'сленный *սակավաթիվ, փոքրաթիվ.* — ая аудитория *սակավամարդ լսարան:*
ма'лый 1. *փոքր, աննշան, չնչին.* 2. *տղա, յերիտասարդ, պատանի.* без малого *փոքր ինչ պակաս, մի փոքր պակաս, մոտավորապես.* бесконечно малый *անսահման փոքր, անվերջ փոքր.* бесконечно малая величина *մաթ. անսահման փոքր մեծություն, անվերջ փոքր մեծություն.* мал мала меньше *մեկը մյուսից փոքր.* с малых лет *փոքր հասակից.* славный малый *լավ տղա, պատվական յերիտասարդ, դռվական մարդ:*
малы'ш *փոքրիկ տղա, կարճլիկ, պըտիկ, պստլիկ, պուճուր:*
ма'льва *բուս. մոլոչ, փխիերթ:*
мальва'зия *մալվազիա (մի տեսակ քաղցր գինի):*
Ма'льта *աշխգր. Մալտա:*
мальти'ец (— ийца) *մալտացի:*
мальти'йский (— ая, — ое) *մալտական, մալտայան.* — орден *մալտական որդեն.* — рыцарь *մալտական ասպետ:*
мальтузиа'нский (— ая, — ое) *մալթուսական:*
мальтузиа'нство *մալթուսականություն:*
ма'льчик 1. *յերեխա, տղա, մանուկ.* 2. *աշկերտ (արհեստավորի).* мальчик с пальчик *չատ փոքր յերեխա, պստիկ-ճստիկ.* беспризорный мальчик *անտերտան յերեխա.* уличный мальчик *փողոցային յերեխա:*
мальчи'шеский (— ая, — ое) *յերեխայական, մանկամիտ.* — ие поступки *յերեխայական վարմունք, մանկական արարքներ:*
мальчи'шество *յերեխայություն, մանկամտություն, տղայամտություն:*
мальчи'шка *յերեխա, տղա, վատ յերեխա, լակոտ.* дерзкий мальчишка *հանդուգն յերեխա, աներես լակոտ:*
мальчи'шник *հարսանիքի նախորյակը (ռուսաց մեջ աղջիկների որը հարսանիքից առաջ):*
мальчуга'н *տղա, յերեխա (կատակով կամ պարսավանքով):*

малю'сенький (— ая, — ое) *չատ փոքր, պստիկ, պուճուրիկ*:
малю'тка ը՝ն. *մանկիկ*:
малю'точка *փոքր մանկիկ*:
маля'р *ներկարար*:
маля'рничать *ներկարարություն անել*:
маля'рный *ներկարարի, ներկարարական*:
маляри'я *մալարիա, դողերոցք, ճահճատենդ*:
маляри'йный *մալարիայի, մալարիական, դողերոցքի, ճահճատենդի*. — комар *մալարիայի մոծակ, տենդամոծակ*:
маля'рик *մալարիկ, մալարիայով հիվանդ, ճահճատենդով հիվանդ, տենդախտավոր*:
ма'ма *մայրիկ*:
мамалы'га *մամալիգա (ճաշ յեգիպտացորենից)*:
мама'ша, ма'менька *մայրիկ, մերիկ*:
ма'мин *մոր, մայրական, մորական*:
ма'менькин *մայրիկի*. — сынок *մայրիկի տղա, մայրիկի բալա*:
мамзе'ль ի. 1. *որիորդ*. 2. *դաստիարակչուհի*:
ма'мка *տանտու, ծիծ տվող, դայակ, ծծմայր*:
маммоло'гия *տիեզքաբանություն*:
Маммо'н (Маммо'на) *Մամոնա (հարըստության աստվածությունն արամեացիների մոտ)*:
маммо'на *մամոնա, հարստություն, յերկրային բարիքներ*:
ма'монт կենդ. *մամոնտ*:
ма'монтовый *մամոնտի, մամոնտային*. — ое дерево *մամոնտածառ*:
манда'нт *մանդանտ, հանձնարարատու, հանձնատու*:
мандари'н 1. *մանդարին (չինական բարձրաստիճան պաշտոնյա)*. 2. рыб. *մանդարին (պտուղ)*:
манда'т *մանդատ, հանձնարարագիր, հանձնագիր*:
мандата'рий *մանդատար, հանձնակատար*:
манджу'р, манджу'рец (— рца) *մանջուր, մանջուրացի*:
Манджу'рия աշխգր. *Մանջուրիա*:
манджу'рский (— ая, — ое) *մանջուրական*. — ий язык *մանջուրական լեզու, մանջուրերեն*:
мандопи'на *մանդոլին (լարավոր յեվրոպական գործիք)*:
мандолини'ст *մանդոլինիստ*:
мандраго'ра рыб. *մանրագոլ, առնախոտ, մմրախոտ*:
мандри'л կենդ. *մանդրիլ, չնագլուխ (կապիկ)*:
манёвр *մանյովր, խաղաշարժ*. свобода манёвра ռազմ. *մանյովրի ազատություն, զորաշարժի ազատություն*. ловкий политический манёвр *ճարպիկ քաղաքական խաղաշարժ, ճարպիկ քաղաքական մանյովր*:
маневри'рование 1. *խաղաշարժում, խաղաշարժելը, մանյովր անելը, մանյովրում*. 2. *ռազմափորձ անելը, զորախաղ անելը, զորքերի տեղաշարժ կատարելը*. 3. *փորձաշարժ անելը*:
маневри'ровать (— рую, — руешь, — руют) 1. *խաղաշարժել, մանյովր անել, մանեվրել*. 2. *ռազմափորձ անել, զորախաղ անել, զորքերի խաղաշարժ կատարել*. 3. *փորձաշարժ անել (դնացք, չոգեկառք)*:
манёвры ա. 1. *ռազմափորձ, զորախաղ, զորքերի խաղաշարժ*. 2. *փորձաշարժ (դնացքի, չոգեկառքի)*:
мане'ж *ձիամարզարան*:
мане'жный *ձիամարզարանական, ձիամարզարանային*:
манеке'н *մանեքեն (փայտե մարդ)*:
мане'р: на манер *տեսակ, ձևով, նման*. таким манером *այդպիսի ձևով, այդպիսի յեղանակով*:
мане'ра *վարվելաձև, ձև, յեղանակ, շարժուձև*. манера держать себя *իրեն պահելու ձև*:
мане'ры ի. *ձևեր, վարվելաձևեր, շարժուձևեր*. — хорошие *լավ ձևեր, լավ վարվելաձևեր, լավ շարժուձևեր*. манеры вульгарные *դռեհիկ ձևեր, դռեհիկ շարժուձևեր*:
мане'рка ռազմ. *ջրաման (դինվորի)*:
мане'рничанье *կոտրտում, քրքրում, սեթևեթում, կոտրտվելը, քրքրվելը, սեթևեթելը*:
мане'рничать *կոտրտվել, քրքրվել, սեթևեթել, ավելորդ ձևեր անել*:
мане'рный *սեթևեթ, կոտրտվող, շինծու*:
манже'та *մանժետ, բաղկապատ, բազկակալ*:
манже'тный *մանժետի, բազկապատի, բազկակալի*:
маниа'к *մանիակ, մոլեղնորդ, մոլամոլ*:
маниака'льный *մանիակային, մոլամոլի, մոլեղնորդի, մոլեղնորդային*:

маникю'р *մանիկյուր, մատնատածուխյուն, մատնահարդարուխյուն:*
маникю'рша *մատնատածուհի, մատնահարդարուհի:*
маникю'рщик *մատնատած, մատնահարդար:*
мани'льский (— ая, — ое) *Մանիլյայի, մանիլյական.* — ая пенька *Մանիլյայի կանեփաթել:*
Мани'лья աշխգր. *Մանիլիա:*
мани'пул *մանիպուլ (դորքի վոքր միավոր Հռոմում):*
манипули'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ձեռքով դործողուխյունները կատարել, ձեռնարարել, ձեռնախաղալ, ձեռնածուխյուն անել, ձեռնածել:*
манипуля'ция *ձեռնարարք, ձեռնախաղ, ձեռնածուխյուն:*
мани'ть *կանչել (ձեռքով), դրավել, հրապուրել, հուսադրել:*
манифе'ст *մանիֆեստ, հրովարտակ:* — коммунистический *կոմունիստական մանիֆեստ:*
манифеста'нт *ցուցարար:*
манифеста'ция 1. *հրապարակական հանդիսավոր հայտարարուխյուն.* 2. *ցույց, ցուցարարուխյուն.* устраивать манифестацию *ցույց անել, ցույց սարքել:*
манифести'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ցույց անել:*
манихе'й *մանիքեցի:*
манихе'йский (— ая, — ое) *մանիքեական:*
мани'шка *կրծքակալ, կրծկալ:*
ма'ния *մոմոլուխյուն, մոլեդնուխյուն, մանիա.* — величия *մեծամոլուխյուն, մեծուխյան մանիա.* — преследования *հալածվելու մոմոլուխյուն, հալածվելու մանիա.* — поучать (*ուրիշին*) *սովորեցնելու մոլուխյուն, ուսուցանելու մանիա:*
манки'ровать (— рую, — руешь, — руют) *բացակայել, բաց թողնել, պարապազանցել:*
ма'нна 1. *մանանա, դաշտեն.* 2. տես манная крупа. манна небесная *յերկնային մանանա:*
ма'нник բուս. *մաննախոտ, բաշտախոտ:*
ма'нный 1. *սպիտակահատ.* 2. *մանանայի, դաշտենի.* — ая каша *սպիտակահատ ձավարի չիլա.* — ая крупа *սպիտակահատ ձավար:*
манове'ние *ձեռնանշան, նշան (հրամայական).* по мановению его руки *նրա ձեռքի նշանով, նրա ձեռքի չարժումով:*
мано'ме'тр *մանոմետր, խտաչափ (գոլորշու, դազերի):*
манса'рда *մանսարդ, ձեղնասենյակ (կայարան, սենյակ կտուրի տակ):*
манса'рдный *մանսարդի, մանսարդային, ձեղնասենյակի:*
манти'лия *մանտիլ, թիկնոցակ (կանացի թեթև վերնազգեստ):*
манти'сса մար. *մանտիս:*
ма'нтия *մանտիա, վճռահեղ պատմուճան, քղամիդ.* судейская мантия *դատավորի քղամիդ:*
манто' *մանտո (կանացի վերնազգեստ):*
манускри'пт *ձեռագիր:*
мануфакту'ра *մանուֆակտուրա:*
мануфактури'ст *մանուֆակտուրիստ:*
мануфакту'рный *մանուֆակտուրային, մանուֆակտուրայինն.* — товар *մանուֆակտուրային ապրանք, ճոթեղեն:*
манче'стер *մանչեստր, բամբակաթավիշ (գործվածք):*
Манче'стер աշխգր. *Մանչեստր:*
манче'стерский (— ая, — ое) *մանչեստրի, մանչեստրյան.* — ая школа *մանչեստրյան դպրոց:*
манче'стерство *մանչեստրականուխյուն:*
марабу' կենդ. *մարաբու, պարկաթաղիլ:*
марабу'т *մարաբուտ (մահմեդական ադանդավոր):*
мара'зм *մարազմ, հյուծախտ, զառամախտ:*
маракова'ть տես морокова'ть.
мара'ние *կեղտոտում, մրոտում, խըղճում, վատ նկարելը, վատ գրելը, անվանարկում:*
мара'ть 1. *կեղտոտել, մրոտել.* 2. *խըղճել, վատ նկարել, վատ գրել.* 3. *անվանարկել.* марать руки պտկր. *անխուլատրելի բան անել, վատ բան անել, ձեռքերը կեղտոտել:*
ма'рганец (— нца) հաիմ. *մանգան:*
ма'рганцевый, марганцо'вый *մանգանի, մանգանյան.* — ая руда *մանգանահանք:*
маргари'н *մարգարին:*

маргари́новый մարգարինի, մարգարինային:
маргари́тка բուս. անթառամ ծաղիկ, զատկածաղիկ:
маргина́лии հ. տպգր. լուսանցային նշումներ (գրքի կամ ձեռագրի մեջ):
ма́рево ոդերևույթ, ոդապատրանք, ոդացոլություն, մրայ:
Мариа́нские острова́ աշխգր. Մարիանյան կղզիներ:
мари́на ծովի նկար, ծովանկար:
марина́д մաքինադ, թթու, բռնվածք:
марини́ст ծովանկարիչ:
марино́ванный թթու դրած, բռնած. — ая селёдка թթու դրած հարինգ (ծովաառեխ). — ные огурцы թթու դրած վարունգ, բռնած վարունգներ:
маринова́ть (— ну́ю, — ну́ешь, — ну́ют) թթու դնել, բռնել:
маринова́ние թթու դնելը, բռնելը:
марионе́тка մարիոնետ, խաղատիկնիկ. театр марионеток մարիոնետների թատրոն:
ма́рка 1. մարկ (դրամ). 2. դրոշմանիշ. 3. նամականիշ. 4. խաղանիշ. 5. մարզ, սահման, մարկ, բնեչխություն. — фабричная գործարանի դրոշմանիշ, գործարանանիշ. — игральная խաղանիշ. — торговая առևտրական դրոշմանիշ, առևտրանիշ. — Бранденбургская Բրանդենբուրգյան մարզ. — счётная հաշվեանիշ. — почтовая նամականիշ, փոստանիշ. наклеивать марку նամականիշ կպցնել. 25 марок 25 մարկ. собиратель марок նամականիշներ հավաքող:
ма́ркгра́ф մարկգրաֆ, բնեչխ:
маркграфи́ня մարկգրաֆուհի, բնեչխուհի:
маркгра́фский (— ая, — ое) մարկգրաֆի, մարկգրաֆական, բնեչխի, բնեչխական:
маркгра́фство մարկգրաֆություն, բնեչխություն:
маркёр մարկյոր, խաղանշորդ (բիլիարդի սպասավոր):
марки́з մարքիզ, մարկիզ (տիտղոս):
марки́за 1. մարքիզուհի, մարկիզուհի. 2. արևկող, արտավարագույր:
маркизе́т մարքիզետ (նուրբ գործվածք):
ма́ркий (— ая, — ое) չուտ կեղտոտվող, կեղտառու, աղտառու. — цвет կեղտառու դույն, չուտ կեղտոտվող դույն:
маркита́нт նպարավաճառ (բանակում պատերազմի ժամանակ):
маркита́нтка նպարավաճառուհի:
ма́ркость հ. կեղտառություն, աղտառություն, չուտ կեղտոտվելու հատկություն:
Маркс: Карл Маркс Կարլ Մարքս:
маркси́зм մարքսիզմ:
маркси́ст մարքսիստ:
маркси́стка մարքսիստուհի:
маркси́стский (— ая, — ое) մարքսիստական. — ме́тод մարքսիստական մեթոդ. — ое мышление մարքսիստական մտածողություն. — ое мировоззрение մարքսիստական աշխարհայացք:
Марксшта́дт աշխգր. Մարքսշտադտ:
маркше́йдер հանք. մարկշեյդեր, ընդերաչափ, սահմանաչափ:
маркше́йдерский (— ая, — ое) մարկշեյդերի, ընդերաչափական, սահմանաչափական:
маркше́йдерство մարկշեյդերություն, ընդերաչափություն, սահմանաչափություն:
ма́рлевый մառլայի, չղարչի, թանզիֆե:
ма́рля չղարչ, թանզիֆ, մառլա:
мармела́д մարմելադ, մարմալադ (քաղցրեղեն):
мармела́дный մարմելադի, մարմալադային:
мармори́рова́ть (— ру́ю, — ру́ешь, — ру́ют) մարմարապատել, մարմարակերպել, մարմարաներկել:
мародёр կողոպտիչ (զինվոր), հինահարբ, մարադյոր:
мародёрство կողոպտչություն, հինահարություն, մարադյորություն:
мародёрствовать (— ствую, — вуешь, — вуют) հինահարություն անել, կողոպուտ անել, մարադյորություն անել:
мароке́н տես **сафья́н.**
ма́рочка փոքր դրոշմանիշ, փոքր նամականիշ:
ма́рочный 1. դրոշմանշի, դրոշմանշային. 2. նամականշի, նամականշային. 3. խաղանշի, խաղանշային:
марс ծով. կայմի հարթակ, կայմահարթակ:
Марс 1. Մարս (պատերազմի աստված). 2. Մարս, Հրատ (մոլորակ).

сын Ма'рса *Մարսի վորդի, մարսորդի (դինվոր, մարտիկ)*:
марса'ла *մարսալյան դինի*:
марсе'лец (— ьца) *մարսելցի*:
Марсе'ль ա. աշխգր. *Մարսել*:
ма'рсель ա. ծով. *կայմահարթակի առագաստ*:
марсельёза *մարսելյող*:
марсе'льский (— ая, — ое) *Մարսելի, մարսելյան*:
марсиа'нин (հոգի. — а'не, — а'н) *մարսյագի (Մարս մոլորակի բնակիչ)*:
Ма'рсово по'ле *Մարսյան դաշտ, ռազմադաշտ, մարտադաշտ*:
март *մարտ (ամիս)*:
марте'новский (— ая, — ое) *մարտենյան*. — чугун *մարտենյան թուջ*. — процесс տեխն. *մարտենյան պրոցես*. — ая печь տեխն. *մարտենյան վառարան*. — ая сталь տեխն. *մարտենյան պողպատ*:
мартироло'г *մարտիրոսագրություն, մարտիրոսաբանություն, նահատակագրություն, նահատակաբանություն*:
мартироло'гия *մարտիրոսագրություն, մարտիրոսաբանություն, նահատակագրություն, նահատակաբանություն*:
ма'ртовский (— ая, — ое) *մարտի, մարտյան (մարտ ամսի)*. — ая революция *մարտի հեղափոխություն*. — ие дни *մարտի որեր, մարտյան որեր*. — ое пиво *մարտի գարեջուր*:
Марты'н *Մարտին*:
марты'шка 1. *կապիկ, մեյմուն, մակակո*. 2. *ծովակատու*. 3. *ծովածիծաղ*:
марципа'н *մարցիպան (նշակարկանդակ, նշաքաղցրեղեն)*:
Ма'рфа *Մարթա*:
марш 1. *քայլվածք, յերթ, մարշ*. — форсированный *արագ քայլվածք, արագացրած յերթ*. — фланговый *թևային յերթ, թևերթ*. — церемониальный *հանդիսավոր զորանոց, շքերթ*. проходить церемониальным маршем *շքերթով անցնել*. марш! 2. *մա'րշ (ո՛ն)*. бегом марш *վազով մա'րշ*. 3. *քայլերդ, չունվագ, չվերդ*. — похоронный *թաղման քայլերդ, հուղարկավորության քայլանվագ*:
ма'ршал 1. *մարշալ, սպարապետ*. 2. *արարողապետ*. 3. *աղնվապետ, աղնվավեդ*:
ма'ршальский (— ая, — ое) *մարշալի, սպարապետական, արարողապետական, աղնվավեդային*. — жезл *մարշալական գավազան, սպարապետական մական*:
ма'ршальство *մարշալություն, սպարապետություն, արարողապետություն, աղնվավեդություն*:
ма'ршевый *յերթական, չվական, մարշի*:
Ма'рши աշխգր. *Մարշեր*:
ма'рши *ճահճավայրեր*:
марши'ровать (— рую, — руешь, — руют) *քայլել, համաքայլ դնալ, համաքայլել, չվել*:
марширо'вка *քայլվածք, համաքայլվածք, չոս*:
маршру'т *մարշրուտ, ուղեցուցակ, յերթուղի, ընթացուղի*. — автобусов *ավտոբուսների յերթուղի, ավտոբուսների ուղեցուցակ*:
маршру'тный *ուղեցուցակի, ուղեցուցակային, մարշրուտի, յերթուղական, ընթացուղային*. — ая карта ռազմ. *ուղեցույց քարտեղ, ուղեքարտեղ*:
Ма'рья *Մարիամ*:
марья'ж 1. *մարյաժ (հին թղթախաղ)*. 2. *ամուսնություն, հարսանիք*:
масба'нт *չափաժապավեն, չափերիզ, չափալար*:
ма'ска 1. *դիմակ*. 2. պտկր. *կեղծավորություն, յերկերեսանիություն*. 3. ռազմ. *քողարկ*. противогазная маска *հակագազային դիմակ, հակագազ, գազադիմակ*. — посмертная *դիագիմակ, մեռելադիմակ*. сорвать маску *դիմակը պոկել, դիմակազերծ անել, դիմակը պատռել*:
маскара'д *մասկարադ, դիմակահանդես*:
маскара'дный *մասկարադի, դիմակահանդեսի, դիմակահանդեսային*. — костюм *դիմակահանդեսի զգեստ, դիմակազգեստ*:
маскирова'ние, маскиро'вка *քողարկում, դիմակավորում, քողարկելը, դիմակավորելը*:
маскирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — у'ют) *քողարկել, դիմակավորել*:
маскирова'ться (— ру'юсь, — ру'ешься, — ру'ются) *քողարկվել, դիմակավորվել*:

маскиро'ванный *քողարկված, դիմակավորված*. — бал *դիմակահանդես*:
маслени'стый *յուղոտ, յուղալի, ձեթոտ*:
ма'сленица *բարեկենդան, բարեկենդան*. не житьё, а масленица *ապրուստս հո չէ, բարեկենդա՞ն է*:
ма'сленичный *բարեկենդանի, բարեկենդանային*:
маслёнка, ма'сленка 1. *յուղաման, կարագաման*. 2. տեխն. *յեղաման, ձեթաման*:
маслёнок (— нка) բուս. *յուղասունկ, յուղաթնջուկ*:
ма'сленый 1. *յուղի, յուղալի, յուղով, յուղոտ, յուղային*. 2. *ձեթի, ձեթով, ձեթոտ, ձեթային*. — ая неделя *բարեկենդանի շաբաթ*:
ма'сли'на 1. *ձիթապտուղ, ձիթուն*. 2. *ձիթենի*:
масли'нный 1. *ձիթենու, ձիթենական*. 2. *ձիթապտղի, ձիթապտղային*:
ма'слить 1. *յուղել, ձեթել*. 2. *կարագ քսել (հացին և այլն)*:
масли'чный *ձիթենու*. — ая ветвь *ձիթենու ճյուղ (նաև խաղաղության նշան)*. — ое дерево *ձիթենի*:
ма'сло 1. *յուղ, կարագ*. 2. *բուսական յուղ, ձեթ*. масло кокосовое *հնդկընկույզի ձեթ, կոկոսի ձեթ, կոկոսային ձեթ*. — конопляное *կանեփի ձեթ*. — коровье *յուղ, կովի յուղ*. — льняное *կտավատի ձեթ*. — парафиновое *պարաֆինի ձեթ*. — подсолнечное *արևածաղկի ձեթ*. — прованское *պրովանսի ձեթ*. — розовое *վարդյուղ*. — смазочное *քսելու յուղ, քսուք*. — эфирное *յեթերյուղ*. склад для масла *յուղի պահեստանոց, յուղապահեստարան, ձեթապահեստարան*. подливать масла в огонь *կրակի վրա յուղ ածել, կռիվը հրահրել, վեճը թորբոքել*. как сыр в масле кататься *յուղ ու մեղրի մեջ լվլվալ, լիության մեջ ապրել*. дела идут как по маслу *գործերը շատ հաջող են գնում*:
маслобо'йка *խնոցի, յուղհար*:
маслобо'йня *ձիթհանք, ձիթագործարան*:
маслобо'йный *խնոցու, ձեթահան, ձիթհանքի*:
маслобо'йщик *խնոցի հարող, խնոցեհար, յուղահար, ձեթ հանող, ձիթագործ*:
маслоде'лие *ձեթագործություն, յուղագործություն*:
маслоторго'вец (— вца) *յուղավաճառ, ձեթավաճառ*:
масляни'стый տես **маслени'стый.**
ма'сляный տես **ма'сленый.** — ая краска *յուղանկար, ձիթանկար*. масляная неделя տես **ма'сленица.** масляные глаза պտկր. *աենչափայլ աչքեր, տարփափայլ աչքեր*:
масо'н *մասոն (ազատ վորմնադիրների ընկերության անդամ)*:
масо'нский (— ая, — ое) *մասոնական, մասոնության*:
масо'нство *մասոնություն*:
ма'сса *մասսա, զանգված, բազմություն*. — народу *հոծ բազմություն, մեծ թվով ժողովուրդ*. конкурсная масса *կոնկուրսի զույք, կոնկուրսային մասսա*. наследственная масса *ժառանգական զույք, ժառանգական մասսա*. единица массы *զանգվածի միավոր, մասսայի միավոր*. массами *հոծ բազմությամբ, մասսայորեն, մասսայաբար, զանգվածորեն*:
масса'ж *մասսաժ, մերսում, մարմում, մաժում, մասելը, մարմելը, մաժելը*. лечение массажем *մասսաժով բժշկություն, մերսաբուժություն*:
массажи'ст *մասսաժիստ, մերսիչ, մարմիչ, մաժիչ, մաժորդ*:
массажи'стка *մերսուհի, մարմուհի, մասսաժիստուհի, մաժորդուհի*:
Массачузе'тс աշխգր. *Մասսաչուզետ*:
масси'в 1. *մասիվ, զանգվածակույտ*. 2. *լեռնազանգված, լեռնակույտ*:
масси'вность ի. *հոծություն, վիթխարություն, մասսիվություն*:
масси'вный *հոծ, վիթխարի, ծանրաքաշ, մեծ, մասսիվ*:
масси'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մերսել, մարմել, մասսաժանել, մաժել*:
масс'овка *մասսայական ժողով, մասսայաժողով*:
ма'ссовый *հոծ, մասսայական, զանգվածային*. — ая петиция *մասսայական հանրագիր*. — ый митинг *մասսայական միտինգ*:
маста'к գռեհկ. *վարպետ, ուստա*:
ма'стер (hnqն. — ера', — о'в) 1. *վարպետ, արհեստավոր*. 2. *վարպետ-*

ղի, ճարպիկ մարդ, հմուտ մարդ, ճարտար մարդ· мастер золотых дел *ոսկերիչ*· — колёсный *անվադործ*· — оружейный *զինադործ*· я не мастер писать *յես գրելում վարպետ չեմ, յես գրելու չնորհք չունեմ*· он на все руки мастер *նա ձեռքից ամեն բան գալիս է, նա ամեն բանում վարպետ է*· он мастер занимать гостей *նա հյուրեր զրաղեցնելում վարպետ է, նա հյուրեր զրաղեցնելու չնորհք ունի*· он мастер своего дела *նա իր գործի վարպետն է, նա իր գործը լավ գիտե*· дело мастера боится *գործը վարպետի ձեռքից կդա, վարպետի ձեռքին գործը դուզում է*:

мастери'ть *պատրաստել, չինել, դլուխ բերել*:

мастери'ца 1· *վարպետուհի*· 2· *վարպետորդի կին, ճարպկուհի, հմտուհի, ճարտարուհի*:

мастерово'й *արհեստավոր*:

мастеровщи'на *արհեստավորություն, արհեստավոր ժողովուրդ*:

мастерска'я *արհեստանոց, գործանոց*· переплётная мастерская *կազմատուն, կազմարան*· трикотажная — *տրիկոտաժի արհեստանոց*:

мастерски' *վարպետորեն, ճարպկորեն, հմտորեն, ճարտարարար, վարպետությամբ, ճարպկությամբ*:

мастерско'й *վարպետական, վարպետարժան, վարպետի, ճարպիկ, հմուտ*:

мастерство' 1· *վարպետություն, արհեստ*· 2· *վարպետություն, հմտություն, ճարպկություն, ճարտարություն*:

масти'ка *մաստակ, կիվ, մածիկ*:

масти'тость *f*· *պատվարժանություն, պատկառելիություն, հարգարժանություն*:

масти'тый *պատվարժան, պատկառելի, հարգարժան*· маститый учёный *ակնառավոր գիտնական, պատկառելի գիտնական*:

масти'ф *կենդ*· *մաստիֆ (դոդ շների տեսակ)*:

масти'чный *մաստակի, կիվի, կիվային, մածկային, մաստակի, կիվե*:

мастодо'нт *կենդ*· *մաստոդոնտ*:

мастурба'ция *ձեռնաշարժություն, մարմնաշարժություն, ոնանիզմ*:

масть *f*· *դույն, թույր, տեսակ, յեռանդ*· 2 лошади одной масти *միաթույր 2 ձի, 2 միագույն ձի*· 2 карты одной масти 2 *միագույն խաղաթուղթ, 2 նույներանգ խաղաթուղթ*· они оба одной масти *յերկուսն էլ մի սանրի կտավ են*:

масшта'б *մասշտաբ, չափացույց, չափագիծ, չափաձող*· увеличивать (уменьшать) масштаб *մասշտաբը մեծացնել (փոքրացնել)*· в крупном (мировом) масштабе *խոշոր (համաշխարհային) մասշտաբով*· в маленьком масштабе *փոքր մասշտաբով*· по масштабу *ըստ մասշտաբի, մասշտաբով, ըստ չափացույցի, ըստ չափաձողի*· сводить к определённому масштабу *վորոշ մասշտաբի վերածել*:

мат 1· *փայլատուություն*· навести' мат *փայլատել*· 2· *շախմատ*· *մատ, մահ, վախճան*· ему пришёл мат *նրա վերջը յեկավ*· шах и мат *շախ և մատ*· мат в 3 хо'да 3 *քայլից՝ մատ*· мат королю *մատ (մահ) թագավորին*· кричать благим матом *բարձրաձայն ողնուլթյուն աղաղակել*· 3· *հայհոյել*· *մայր հայհոյելը*· он кроет матом *նա մայր և հայհոյում*· 4· *դորգիկ (սանդուխքների), վոտնադորդ*:

матадо'р *մատադոր* 1· *վերջին մարտիկը գլամարտում (Սպանիա)*· 2· *գլխավոր հաղթաթուղթ, գլխավոր հաղթաթուղթ*· 3· *մեծ մարդ, աղդեցիկ մարդ*:

Матве'й *Մատթեոս*:

матема'тик *մաթեմատիկոս*:

матема'тика *մաթեմատիկա*· — чистая *դուտ մաթեմատիկա*· — прикладная *կիրառական մաթեմատիկա*:

математи'ческий (— ая, — ое) *մաթեմատիկական, մաթեմատիկայի*:

математи'чески *մաթեմատիկորեն*· — верно *մաթեմատիկորեն ճիշտ*· — точно *մաթեմատիկորեն ճշդրիտ*:

математи'чка *մաթեմատիկոսուհի*:

матере'ть 1· *մեծանալ, արբունքի հասնել, խոշորանալ, հասակ առնել*· 2· *մայր դառնալ*:

матереуби'йство *մայրասպանություն*:

матереуби'йца *մայրասպան*:

материа'л *նյութ, նյութեղեն*· горючий материал *այրվող նյութ, այրանյութ*· смазочный материал *քսելու նյութ, քսելանյութ*· строительный материал *չինարարական նյութ, չի-*

նանյութ· письменный — *գրավոր նյութ*· материал для набивки *լցնելու նյութ*· — для мешков *պարկանյութ*· — сырой *հում նյութ*· запасы материалов и оборудования *նյութեղենի և սարքավորման պաշարներ*· сопротивление материала *նյութի դիմադրություն*:

материализа'ция *նյութականացում, նյութականացնելը*:

материали'зм *մատերիալիզմ*· диалектический материализм *դիալեկտիկական մատերիալիզմ*· исторический материализм *պատմական մատերիալիզմ*:

материализова'ть (— зу'ю, — зу'ешь, — зу'ют) *նյութականացնել*:

материализова'ться (— зу'юсь, — зу'ешься, — зу'ются) *նյութականացվել*:

материали'ст *մատերիալիստ, նյութապաշտ*:

материали'стка *մատերիալիստուհի, նյութապաշտուհի*:

материалисти'ческий (— ая, — ое) *մատերիալիստական, նյութապաշտական*· — ое понимание истории *պատմության մատերիալիստական ըմբռնում*· — ое учение *մատերիալիստական ուսմունք*:

материалисти'чески *մատերիալիստորեն, նյութապաշտորեն*:

материа'льность ի· *նյութականություն, նյութեղենություն*:

материа'льный *նյութական, նյութի*· — мир *նյութական աշխարհ, նյութի աշխարհ*· — ые затруднения *նյութական դժվարություններ*· — ая помощь *նյութական ոգնություն*:

матери'к *մայր ցամաք, ցամաք*:

материко'вый *մայր ցամաքի, մայրցամաքային*:

матери'нский (— ая, — ое) *մայրական, մոր*· материнская любовь *մայրական սեր*:

матери'нство *մայրություն*:

мате'рия 1· *նյութ*· 2· *իր, առարկա*· 3· *հյուսվածք, դործվածք*· разговор идёт о важных материях *բարձր նյութերի մասին են խոսում*· скучная материя *ձանձրալի նյութ, տաղտկալի նյութ*:

ма'терный *գռեհիկ*· *հայհոյական*:

матеро'й *խոշոր, մեծ, առողջ, հասուն, հաղթանդամ*· матерые годы *հասուն հասակ*· матерой волк *խոշոր գայլ, հաղթանդամ գայլ*· — лёд *հիմնասառույց*:

мате'рчатый *հյուսվածքի, հյուսվածքային, դործվածքի, դործվածքային*:

матерщи'на *հայհոյանք, մեր հայհոյելը*:

матине' 1· *մատինե (կանացի առավոտյան զգեստ)*· 2· *մատինե (առավոտյան ընդունելություն, առավոտյան ժողով)*:

ма'тица *առաստաղակալ, մայր գերան*:

ма'тка 1· *մայր*· 2· *եզ, մերուն, մորթ*· 3· *մեղունների թագուհի, պարմայր*· 4· *կզմփ*· *արդանդ, ղավակատուն*:

матло', **матло'т** *նավատների պար*:

ма'товый *փայլատ*· — ое стекло *փայլատ ապակի*· — ое золото *փայլատ ոսկի*:

ма'точник 1· *կզմփ*· *ճվարան*· 2· *պարսմոր բույն*· 3· *բուս*· *թուրինջ, խոտ, պատրինջ*:

ма'точный 1· *մայրական*· 2· *արդանդային, ղավակատան*· маточный рассол *մայրահեղուկ*:

матра'ц *խոտհուռ, ներքնակ*:

матра'цный *խոտհուռի, ներքնակի*:

Матрёна *Մատրյոնա*:

матриарха'т *մատրիարխատ, մայրիշխանություն (մոր դերիշխանություն)*:

матри'кул 1· *ցուցակ, արձանագրական մատյան, դրանցամատյան, չափաբերական*· 2· *ուսանողության վկայական*· внесение в матрикул *ցուցակի մեջ մտցնելը, դրանցելը*:

матрикули'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ցուցակի մեջ մտցնել, ցուցակագրել, դրանցել*:

матрикуля'ция *ցուցակագրում, դրանցում, ցուցակի մեջ մտցնելը, ցուցակագրելը, դրանցելը*:

матримониа'льный *ամուսնության, ամուսնական*:

матри'ца *տպգր*· *տառամայր, ճուլամայր*:

матрици'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ճուլամայրել*:

матро'на *պատվավոր տիկին, մատրոնա*:

матро'с 1· *ծովաղինվոր*· 2· *նավաստի, նավազ*:

матро'ска 1· *նավաստու կին, ծովա-*

գինովորի կին։ 2· *նավաղաշավիկ (վերնաշավկի տեսակ)։*

матро'сский (— ая, — ое) 1· *նավաստու, նավաղային։* 2· *ծովագինովորի։*

ма'тушка *փաղաք։* *մայրիկ, մերիկ։* ма'тушка! *մայրի'կ, մերի'կ։*

матч *մատչ, խաղամրցում, խաղամրցանք։*

мать (ма'тери) *հ։* *մայր։* посажёная мать *հարսնամայր։* крёстная — *սանամայր, սանամեր, քավորուհի։* названая — *հոգեմայր։* мать сыра земля *մայր գետին, մայր հող։* лишённый матери *մորից զուրկ, մայրազուրկ։* быть матерью для кого-л. *մեկի համար մայր լինել, մեկի մոր տեղը տալ։*

мать-и-ма'чеха *բուս։* *հազի դեղ (խոճիկ, խոճկորիկ, տատրակ)։*

ма'узер *մաուզեր (հրացեն)։*

Мафусаи'л *Մաթուսաղա։*

мафусаи'лов век *Մաթուսաղայի դար, յերկարակեցություն։*

ма'ффия *մաֆֆիա (կիսաքաղաքական, կիսավաղակային կազմակերպություն Սիցիլիայում)։*

мах *թափահարում, թափ։* ма'хом *մխանգամից, մի հարվածով, մի ակընթարթում։* скакать во весь мах *արագ արշավել, ամբողջ թափով սլանալ։* дать маху *սխալվել, վրիպել, հարմար առիթը բաց թողնել։*

махаго'ни *մահադոնի, կարմրածառ, կահենի։*

маха'льный 1· *թափահարելու, ճոճելու։* 2· *նշան անելու, կանչելու։* 3· *ռազմ։ նշանառու։*

маха'ть (маха'ю, — а'ешь; *նաև* — ашу', — а'шешь, — шут; *հրմ։* маши'), **махну'ть** 1· *թափահարել, թևահարել, ճոճել։* 2· *կանչել, նշան անել։* 3· *մի բան արագ անել, մի կերպ անել։* 4· *գնալ, ճանապարհվել։* хвостом махать *պոչը թափահարել։* махать опахалом *հովհարել։* махнуть рукой *ձեռք քաշել մի բանից, մի բանից ձեռք վերցնել։* он махнул в Одессу *նա թռավ Սդեսա, նա չոտալ մեկնեց Սդեսա։* не маши, а рассуди *մի' զոռի, այլ մտածի'ր։ մի' բարկանա, այլ խելքիդ տուր։*

маха'ние *մեծ բան, հսկա բան, վիթխարի բան։*

махина'ция *մեքենայություն, նենգություն։* устраивать махинации *մեքենայություններ սարքել, վորոգայթներ լարել։*

махну'ть *տես* **маха'ть.**

махови'к *թափանիվ։*

маховo'й *թափահարելու։* — ое колесо *թափանիվ։* — ое перо *ծայրափետուր (թևի ծայրի փետուրը)։*

ма'хонький *չատ փոքրիկ, չատ սրտիկ, պստլիկ, պուճուրիկ։*

махо'рка *մախորկա (ստորին տեսակի ծխախոտ)։*

махо'рочный *մախորկայի։*

махро'вый 1· *բուս։ տես* **мохро'вый.** 2· *պտկր։ խակաման։* — дурак *խակաման հիմար, հիմարների թագավոր։*

ма'ца' *տպգր։ մրիչ, մրագլան։*

мацера'ция *թաթախում, փափկացում, թրջում, թրջելը, թաթախելը, փափկացնելը (բուսական կամ կենդանական հյուսվածքների)։*

мацери'ровать (— рую, — руешь, — руют) *թաթախել, փափկացնել, թրջել։*

ма'цца', **ма'ца'** *բաղարջ (հրեական)։*

ма'чеха *նաև* **ма'чиха** *խորթ մայր, մայրացու։*

ма'чта *կայմ։* мачта для лазанья *մագլցելու կայմ։* грот-мачта *մայր կայմ, միջնակայմ։* фок-ма'чта *քիմակայմ։*

ма'что'вый (*կամ* мачтовой) *կայմե, կայմային։* — ый лес *կայմախայտ, կայմի փայտ։* — ма'стер *կայմադրծ։* трёхмачто'вое судно *յեռակայմ նավ։*

маши'на *մեքենա։* — жатвенная *հնձող մեքենա, հնձամեքենա։* — землечерпа'тельная *հողահան մեքենա։* — паровая *շոգեմեքենա։* — пишущая *գրամեքենա։* — пожарная *հրշեջ մեքենա, հրդեհաշեջ մեքենա, շիջամեքենա։* — поршневая *մխոցավոր մեքենա, մխոցամեքենա։* — резальная *կտրող մեքենա, հատիչ մեքենա։* — сверлильная *ծակող մեքենա, շաղափող մեքենա։* — составная (сложная) *բարդ մեքենա։* — швейная *կարի մեքենա, կարամեքենա։* — низкого давления *ցածր ճնշման մեքենա։*

машина'льно *մեքենայորեն, անդիտակցաբար։*

машина́льность ի· *մեքենայականութիւն, անգիտակցականութիւն*:
машина́льный *մեքենայական, անգիտակցական*:
маши́нист 1· *մեքենավար*· — паровозный *շոգեկառավար, շոգեկաւոքի մեքենավար*· 2· *մեքենական*· 3· *մեքենագործ*:
маши́нка *փոքր մեքենա*· — пишущая *գրամեքենա*· — для стрижки волос *մազերը խուզող մեքենա, խուզիչ մեքենա*:
маши́нный *մեքենայի, մեքենայական*· — ое отделение *մեքենաների բաժանմունք*· — ое оборудование *մեքենաներով սարքաւորում*:
машинострое́ние *մեքենակառուցում, մեքենաշինութիւն*:
машинострои́тель ա· *մեքենա կառուցող, մեքենաշինարար*:
машинострои́тельный *մեքենակառուցի, մեքենաշինական*· — завод *մեքենակառուցի գործարան, մեքենաշինական գործարան, մեքենաշինարան*:
маэ́стро յեր֊ժշ· *մաեստրո, ուսուցչապետ, վարպետ*:
мая́к *փարոս*· пловучий маяк *լողացող փարոս, լոզնփարոս*:
ма́яние 1· *հալումաշ անելը, չարչարում, տանջում, չարչարելը, տանջելը*· 2· *հալումաշ լինելը, չարչարվելը, տանջվելը*:
ма́ятник *ճոճանակ*· закон колебания маятника *ճոճանակի ճոճման օրենք*:
ма́ять *հալումաշ անել, չարչարել, տառապեցնել, տանջել*:
ма́яться *չար աշխատել, հալումաշ լինել, տառապել, տանջվել, ուժասպառվել*:
мая́чить 1· *անհայտանալ ու նորից յերևալ, առկայծել, փայլկտալ, աղոտ յերևալ, նշան անել, նշանով իմաց տալ*· 2· *դես ու դեն թափառել, քարշ գալ, տառապանքով ապրել*:
мгла́ *մշուշ, մէգ, մառախուղ*:
мгли́стый *մշուշոտ, մշուշապատ, մառախլապատ, մխրապատ*:
мгнове́ние *ակնթարթ, վայրկեան*· во мгновение ока *մի ակնթարթում, մի վայրկեանում*· на мгновение *մի ակնթարթով, մի վայրկեան*:
мгнове́нно *վայրկենաբար, մի ակնթարթում*:
мгнове́нность ի· *վայրկենականութիւն, ակնթարթայնութիւն*:
мгнове́нный *վայրկենական, ակնթարթային*:
меа́ндр ճարտ· *մեանդր (զարդի տեսակ, դրվագ)*:
меандри́ческий (— ая, — ое) *մեանդրի, մեանդրական*:
ме́бель ի· *կահ, կահավորութիւն, կահկարասիք*:
ме́бельный *կահի, կահկարասիքի, կահավորութեան*:
ме́бельщик *կահագործ, կահավաճառ, կահկարասիք պատրաստող, կահկարասիք վաճառող*:
меблирова́ть (— ру́ю, — ру́ешь, — ру́ют) *կահավորել*· меблированные комнаты *կահավորված սենեակներ, հյուրանոց*:
меблиро́вка *կահավորում, կահավորելը*:
мегалити́ческий (— ая, — ое) ճարտ· *մեգալիթիկ, մեծաքարյա*:
мегалоза́вр կենդ· *հսկայամողես, հսկամողես*:
мегалома́ния բուժ· *մեծամոլութիւն, մեծութեան մոլեգնութիւն*:
мете́ра 1· դից· *Մեգերա, Փուրիանեբից մեկը*· 2· *կատաղի կին, չարասիրտ կին*:
мед =медици́нский.
мёд 1· *մեղր*· 2· *մեղրից պատրաստած խմիչք, մեղրախմիչք*· вашими устами да мёд пить *յերանի թե ասածդ կատարվեր· բերան չէ, տանաղ է*: сладкий как мёд *մեղրի նման քաղցր, մեղրի պես անուշ*:
медали́ст *հուշանշանավոր, չքանշանավոր, մեդալավոր, չքանշանակիր*:
медали́стка *մեդալավոր կին, հուշանշանավոր կին, չքանշանավոր կին*:
меда́ль ի· *մեդալ, հուշանշան, չքանշան*· оборотная сторона медали *մեդալի հակառակ յերեսը, հուշանշանի հակառակ կողմը*:
меда́льный *մեդալի, հուշանշանի, չքանշանի, չքանշանային*:
медальо́н *մեդալյոն*:
медве́дица եգ արջ· Большая Медведица *Մեծ Արջ* (*համաստեղու-*

թյուն)։ Малая Медведица Փոքր Արջ (համաստեղություն)։

медве́дка 1. տեխն. ծակատիչ. 2. կարճանիվ սայլ. 3. կենդ. խլրդածղրիդ, իշախառնած. 4. բուս. արջարմատ։

медве́дь ա. արջ. — бурый մուգագույն արջ, մույդ դեղին արջ. — белый սպիտակ արջ. — стеревятник լեշակեր արջ, դիշակեր արջ. делить шкуру неубитого медведя չսպանած արջի կաշին բաժանել. два медведя в одной берлоге не уживутся յերկու արջ մի վորջում հաշտ չեն ապրի։

медвежа́тина արջի միս։

медвежа́тник 1. արջ պար ածող, արջասար. 2. արջի վարսորդ, արջորս։

медвежёнок (— нка; հոգն. медвежа́та, — а́т) արջուկ, արջի ձագ, արջի քոթոթ։

медве́жий (— ья, — ье) արջի, արջային. медвежья шкура արջի մորթի, արջենի. оказать медвежью услугу արջի ծառայություն մատուցել։

меделя́нская соба́ка մեդելյան շուն, դպանախեղդ (շուն)։

медж(и)пи́с 1. մեջլիս (ներկայացուցչական պալատ Պարսկաստանում). 2. հավաքույթ։

медиа́льный միջային. медиа́льная ли́ния միջնագիծ։

медиа́на 1. միջնագիծ. 2. միջնաթիվ։

медиа́нта յերժշտ. կիսատոն, միջնատոն։

медиатизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) պետությունն անկախությունից զրկել, յենթահպատակեցնել։

медиатиза́ция անկախությունից զրկելը, յենթահպատակեցում։

ме́дик 1. բժիշկ. 2. բժշկության ուսանող, բուժուսանող։

медикаме́нт դեղ, բուժամիջոց։

ме́дико - хирурги́ческий (— ая, — ое) վիրաբուժական, բժշկա-վիրահատական։

ме́дико - санита́рный բժշկա-սանիտարական։

ме́дико - филантропи́ческий (— ая, — ое) բուժա-մարդասիրական։

ме́диум մեդիում, միջնորդ (սպիրիտների մոտ), վոգեհարց։

медиуми́ческий (— ая, — ое) մեդիումի, մեդիումական, միջնորդական, վոգեհարցական. — ий сеанс միդիումի սեանս, միջնորդասեանս, վոգեհարցական սեանս։

Медице́йская Вене́ра Մեդիչյան Վեներա։

медици́на բժշկականություն, բուժդիտություն. судебная медицина դատական բժշկականություն, դատաբուժագիտություն. доктор медицины բժշկապետ։

медици́нский (— ая, — ое) բժշկական. — факультет բժշկական ֆակուլտետ. — ая сестра բուժաքույր։

Ме́дичи Մեդիչի։

меди́чка 1. բժշկուհի. 2. բժշկության ուսանողուհի, բուժուսանողուհի։

ме́дленность ի. դանդաղություն։

ме́дленно դանդաղորեն։

ме́дленный դանդաղ. — проявитель դանդաղ հայտաբերիչ։

медли́тель ա. դանդաղկոտ տղամարդ, ձգձգող տղամարդ, դանդաղիչ։

медли́тельница դանդաղկոտ կին, ձգձգող կին, դանդաղուհի։

медли́тельно դանդաղկոտորեն, հապաղկոտաբար։

медли́тельность ի. դանդաղկոտություն, հապաղկոտություն։

медли́тельный դանդաղկոտ, ձգձգող, հապաղկոտ։

ме́длить 1. դանդաղեցնել, հապաղեցնել. 2. դանդաղել, հապաղել։

ме́дник պղնձագործ։

меднолите́йная պղնձաձուլարան։

меднопла́вильный заво́д պղնձահալ գործարան։

меднопрока́тный заво́д պղնձագլանիչ գործարան, պղնձագլանարան։

ме́дный պղնձի, պղնձե. медного цвета պղնձագույն. — ые деньги պղնձադրամ. — ая зелень քիմ. պղնձի ժանգ, պղնձաժանգ. — ая руда պղնձահանք. — ая краска պղնձե կարմրաներկ. — ый купорос պղնձի արջասպ, պղնձարջասպ. — ый лоб տես **лоб медный.**

медова́р մեղր յեփող, մեղրեփ։

медова́рня մեղր յեփող գործարան, մեղրեփարան։

медо́вый մեղրի, մեղրային, մեղրա-

համ. — месяц *մեղրամիս.* — ые соты *մեղրահաց, խորիսխ:*

медо́к (— ка́) 1. տես **мёд.** 2. *կարմիր դինի, մեղրագինի (Բորդոյի):*

медоно́сный *մեղրաբեր, մեղրատու, մեղր պարունակող:*

медосо́с կենդ. *մեղրածուծ:*

медоточи́вый 1. *մեղրահոս, մեղրածոր.* 2. *քաղցրահոս, քաղցրածոր:*

медоточи́вость ի. *մեղրահոսուԹյուն, քաղցրահոսուԹյուն, մեղրածորուԹյուն, քաղցրածորուԹյուն:*

медпу́нкт (медици́нский пункт) *բուժակետ (բուժական, բժշկական կետ):*

медсантру́д *բժշկասանիտարական միություն (արհեստակցական):*

меду́за կենդ. *ծովամայր, մեդուզա:*

Меду́за դից. *Մեդուզա:*

медуни́ца 1. կենդ. *բանվոր մեղու.* 2. բուս. *հասարակ թոքախոտ:*

меду́нка բուս. *կապույտ առվույտ, ասպաստ:*

медь ի. 1. *պղինձ.* — жёлтая *դեղին պղինձ, դեղնադպղինձ.* — самородная *բնածին պղինձ.* — красная *կարմիր պղինձ, կարմրապղինձ:* — листовая *թերթապղինձ.* гравёр на меди *պղնձափորագրիչ.* гравю́ра на меди́ *պղնձափորագրուԹյուն.* цвета меди *պղնձագույն.* гравировать на меди *պղնձի վրա փորագրել, պղնձագրել.* 2. պտկր. *պղնձադրամ:*

медя́к 1. *պղնձե դրամ, պղնձադրամ.* 2. *պղնձե կաԹսա:*

медя́нка 1. կենդ. *պղնձոճ.* 2. կենդ. *չքեղ կովակեղ (միջատ).* 3. *պղնձաժանգ:*

меж տես **ме́жду.**

межа́ *սահման, սահմանագիծ (արտերի), ծիր, բաժնեհատ, մարզ:*

междоме́тие բեր. *միջարկուԹյուն, ձայնարկուԹյուն:*

междоу́злие բուս. *հանդուցամեջ:*

междусо́бие, междусо́бица *յերկպառակուԹյուն, ներքին պատերազմ:*

междусо́бный *յերկպառակուԹյան, յերկպառակչական, ներքին պատերազմի:*

ме́жду (դործական կամ սեռական հոլովների հետ) *մեջ, միջով, միջև.* между мною и тобою *իմ և քո միջև, իմ և քո արանքում.* между нами *մեր մեջ, մեր միջև.* между этими 2 рабочими *այս 2 բանվորների միջև.* между многими бригадирами не найти таково энергичного бригадира *շատ բրիգադիրների մեջ չես դտնի այսպիսի յեռանդուն բրիգադիր.* между гор течёт река *սարերի միջով դետ է հոսում.* между прочим *ի միջի այլոց.* между тем... *այն ինչ..., մինչդեռ...* ме́жду тем как... *այն ինչ..., մինչդեռ...* между молотом и наковальней *մուրճի և դնդանի միջև, մուրճի և սալի արանքում, յերկու քարի արանքում.* между двух огней *յերկու կրակի միջև.* помещать между *տեղավորել... միջև, տեղավորել... արանքում:*

междуве́домственный *միջդերատեսչական.* — ая комиссия *միջդերատեսչական հանձնաժողով:*

междугоро́дный телефо́н *միջքաղաքային հեռախոս, միջքաղաքային տելեֆոն:*

междуледнико́вый пери́од յերկր. *միջսառցային շրջան:*

междунаро́дный *միջազգային.* — ая жизнь *միջազգային կյանք.* — ое объединение профсоюзов *պրոֆմիուԹյունների միջազգային միուԹյուն.* — ные отношения *միջազգային հարաբերուԹյունները.* — ое право *միջազգային իրավունք:*

междупарти́йный *միջկուսակցական:*

междуплеменно́й *միջցեղական, միջցեղային:*

междура́совый *միջրասայական:*

междустро́чный *միջտողյան, տողերի միջի, տողամիջի:*

междуфракцио́нный *միջֆրակցիական:*

междуца́рствие *միջԹագավորուԹյուն, միջիշխանուԹյուն:*

межева́ние *սահմանագծում, բաժնեհատում, ծրահատում, սահմանաչափում, սահմանագծելը, բաժնեհատելը, ծրահատելը, սահմանաչափելը:*

межева́ть (— жу́ю, — жу́ешь, — жу́ют) *սահմանագծել, բաժնեհատել, ծրահատել, սահմանաչափել:*

межево́й *բաժնեհատման, ծրահատման, սահմանաչափման, սահմանագծման.* — знак *ծրանիշ, սահմանանիշ.* — столб *ծրասյուն, սահմանասյուն.* — ая цепь *ծրաչղԹա, սահմանաչղԹա:*

межевщи'к *սահմանաչափ, բաժնեհատիչ, ծրահատիչ:*
меже'нь ի· 1· *մեջտեղ, միջուկք, միջինք·* межень лета (зимы) *ամառվա (ձմեռվա) մեջտեղ·* 2· տե՛ս· *ջրի միջին մակարդակ:*
межзу'бный *միջատամնային:*
межкле'точный *միջբջջային:*
Межрабпо'м (Международная рабо'чая по'мощь) *ՄՐՕ (Միջազգային բանվորական օգնություն), Մեժրաբպոմ:*
межрёберный կզմխ· *միջկողային, միջկողյա:*
межче'люстный *միջծնոտային·* — ая кость *միջծնոտային վոսկր:*
мезалья'нс *մեզալյանս, անհավասար ամուսնություն:*
мездра' *վառ, մորթափառ:*
мезоде'рма կենս· *միջնամաշկ, միջնաթաղանթ, մեզոդերմա:*
мезозо'йская э'ра *մեզոզոյան դարաշրջան:*
мезокефа'лия *մեզոկեֆալիա, միջկաղլխություն:*
мезола'бий *մեզոլաբիում, միջնաշուրթ (դործիք):*
мезоли'т *մեզոլիթ, միջնաքար:*
мезолити'ческий (— ая, — ое) *միջնաքարե, միջնաքարային·* — ая эпоха *միջնաքարային դարաշրջան:*
мезони'н *մեզոնին, կիսահարկ, կիսավերնահարկ:*
мезофи'лл բուս· *միջնաաերև, մեզոֆիլլ:*
мезоцефа'л *միջակագլուխ, մեզոկեֆալ:*
мейстерзи'нгер *մայստերզինգեր, աշուղ (գերմանական)·* поэзия мейстерзингеров *մայստերզինգերների բանաստեղծություն:*
Ме'ксика աշխգր· *Մեքսիկա:*
Ме'ксико աշխգր· *Մեքսիկո (քաղաք):*
мексика'нец (— нца) *մեքսիկացի:*
мексика'нка *մեքսիկուհի:*
мексика'нский (— ая, — ое) *Մեքսիկայի, մեքսիկական:*
мел *կավիճ·* кусочек мела *կավճի կտոր·* писать (рисовать, мазать) мелом *գրել (նկարել, խզրզել) կավճով:*
мелани'н *մելանին, սևաներկ:*
мелани'т *մելանիտ, սևաքար:*
мелано'з *սևախտ:*
меланхо'лик *սևամաղձիկ, մելանխոլիկ:*
меланхоли'ческий (— ая, — ое) *սևամաղձոտ, մելամաղձոտ, մելանխոլիկային:*
меланхо'лия *սևամաղձություն, մելանխոլիա·* впал в меланхолию *սևամաղձության մեջ ընկավ, մելանխոլիայի մեջ ընկավ, մելամաղձության մեջ ընկավ:*
мела'сса *չաքարատտականք:*
меле'ние տե՛ս **обмеле'ние.**
меле'ть *ծանծաղանալ, ծանծաղ դառնալ, բարակել (ջրի մասին):*
мелини'т *մելինիտ (պայթուցիկ նյութ):*
мелиорати'вный *մելիորատիվ, հողալավիչ, հողալավական:*
мелиорацио'нный *մելիորացիական, հողալավման:*
мелиора'ция *մելիորացիա, հողալավում, հողալավելը:*
мели'сса բուս· *թուրինջխոտ, պատրինջ, մեղվախոտ, մեղրածաղիկ:*
мели'ть I *մանրացնել, ըրդել, աղալ:*
молить II *կավիճ քսել, կավճով դծել, կավճադծել:*
ме'лкий (— ая, — ое) *մանր, դերմակ, փոքր, ծանծաղ·* мелкий песок *մանր ավազ, մանրավազ·* — дождь *մանր անձրև, մանրամաղ անձրև·* — сахар *մանր չաքար, մանրաչաքար·* — скот *մանր անասուն·* мелкие деньги *մանր փող·* — ий буржуа *մանր բուրժուա·* — ая мука *դերմակ ալյուր, չարմաղ ալյուր·* — ий фабрикант *մանր գործարանատեր·* — ий фермер *մանր ֆերմեր·* — ий человек *մանր մարդ·* — ая дробь *մանր կոտորուք·* — ая душонка *մանր հոգի·* — ая буржуазия *մանր բուրժուազիա·* — ая кража *մանր գողություն·* — ие тарелки *սաղր ափսեներ, յերես ափսեներ·* — ая речка *ծանծաղ գետակ·* мелко плавать *մանր բաներ անել, մանր բաների հետևից ընկնել, բանը ծանծաղ բռնել:*
мелкобуржуа'зный *մանրբուրժուական:*
мелково'дный *ծանծաղ, սակավջուր, բարակ:*
мелково'дье *ծանծաղություն:*
мелкозерни'стый *մանրահատիկային, մանրահատիկ:*
мелколепе'стни'к բուս· *լվախոտ, լվխոտ:*

мелколе́сье *մանրածառուտ, մատղաշ անտառ*:
мелколи́ственный *մանրատերև*:
мелкопоме́стный *մանրակալվածքային*:
ме́лкость ի· *մանրություն, փոքրություն, դերմակություն, ծանծաղություն*:
мелкота́ 1· տես **ме́лкость**. 2· *մանրմունր իրեր, մանր առարկաներ, մանր բան, աննշան բան*:
мелово́й *կավճե, կավճի, կավճային, կավճյա*:
мелодеклама́тор *մելոդեկլամատոր*:
мелодеклама́ция *մելոդեկլամացիա*:
мелоди́ческий (— ая, — ое) *ներդաշնակ, քաղցրալուր*:
мело́дика *ներդաշնակագիտություն, դաշնակագիտություն*:
мелоди́чно *ներդաշնակորեն, քաղցրալուր կերպով*:
мелоди́чность ի· *ներդաշնակություն, քաղցրալուր լինելը*:
мелоди́чный *ներդաշնակ, քաղցրալուր*:
мело́дия *եղանակ, մեղեդի*:
мелодра́ма *մելոդրամա*:
мелодрамати́ческий (— ая, — ое) *մելոդրամատիկական, մելոդրամատիկ*:
мело́к (— лка́) *կավճիկ, կավճի կտոր*· играть на мелок *ապատիկ խաղալ*:
мелома́н *երաժշտամոլ*:
мелочно́й *մանր*· — торговец *մանրավաճառ*· — товар *մանր ապրանք*· — ая торговля *մանրավաճառք, մանրավաճառային առևտուր*· — ая лавка *մանրավաճառի կրպակ*:
ме́лочность ի· *դծուություն, մանրություն, բծախնդրություն*:
ме́лочный *մանր, աննշան*· պտկր· *մանրոդի, դծուծ, բծախնդիր*· — человек *դծուծ մարդ, մանրոդի մարդ, բծախնդիր մարդ*:
ме́лочь ի· 1· *մանր բան, աննշան բան, մանրուք*· 2· *մանրադրամ*:
ме́лочи ի· պտկր· *մանրուք*· по мелочам *մանր բաներով, մանր բաների վրա*· мелочи жизни *կյանքի մանրուք*· разменяться на мелочи *մանրանալ, մանր բաներով զբաղվել*:
мель ի· *ծանծաղուտ*· снимать с мели *ծանծաղուտից հանել, ծանծաղուտից դուրս քերել*· сесть на мель *ծանծաղուտի մեջ խրվել*· посадить на мель *ծանծաղուտի մեջ դնել*· на мели *ծանծաղուտի մեջ*:
мелька́ние *անհայտանալն ու նորից երևալը, առկայծելը, փայլկտելը, աղոտ երևալը, վայրկենապես երևալը*:
мелька́ть, мелькну́ть *անհայտանալ ու նորից երևալ, առկայծել, փայլկտել, աղոտ երևալ, վայրկենաբար երևալ*:
ме́льком 1· *խիստ արագ, հապճեպ*· 2· *հարևանցի, անցողակի*· видеть мельком *շատ կարճ ժամանակով տեսնել, անցողակի տեսնել*· коснуться мельком *հարևանցիորեն շոշափել*:
ме́льник *աղացպան, ջրաղացպան*:
ме́льничиха *աղացպանուհի, աղացպանի կին, ջրաղացպանուհի, ջրաղացպանի կին*:
ме́льница *աղաց, աղորիք, ջրաղաց*· — водяная *ջրաղաց*· — ветряная *հողմաղաց*· — паровая *շոգեաղաց*· — ручная *ձեռնաղաց, ձեռնաղորիք, երկանք*· — электрическая *էլեկտրաղաց*· кофейная мельница *սրճաղաց, սուրճի աղորիք*:
ме́льничный *աղացի, աղորիքի, աղորիքային, ջրաղացի*· — постав *աղացաքարեր (տակինը և վրայինը), ջրաղացի աչք, աղացի աչք*· — ая плотина *ջրաղացի ամբարտակ*· — ое колесо *աղորիքի անիվ, աղացանիվ*:
мельхио́р *մելքիոր, նոր արծաթ*:
мельча́йший (— ая, — ее) (գերադր· աստ·) *ամենամանր, շատ մանր, ամենագերմակ, ամենածանծաղ, ամենաբարակ (ջրի մասին)*:
мельча́ть *մանրանալ, դերմականալ, նվազել, փոքրանալ, ծանծաղանալ*:
ме́льче (տես **ме́лкий**) 1· *ավելի մանր, ավելի փոքր*· 2· (գետի մասին) *ավելի ծանծաղ, ավելի բարակ, ավելի սակը*:
мельчи́ть *մանրացնել, փոքրացնել, նվազել*:
мелюзга́ 1· *մանրուքներ, մանր իրեր*· 2· *շատ փոքր երեխաներ*· 3· *շատ փոքր ձկներ*:
мембра́на *թաղանթ*:
мемора́ндум 1· *հուշագիր (դիվանագիտական)*· 2· *հուշանշում, հիշագիր*:

мемориа́л առևտր. *մեմորիալ, հուշամատյան, հուշագիրք:*
мемуа́ры ա. *հիշատակարան, հուշիկներ:*
ме́на *փոխանակություն.* — натуральная *բնափոխանակություն:*
мендели́зм կեն. *մենդելիզմ:*
ме́нее (տես мало) *ավելի պակաս, ավելի քիչ.* более или менее *շատ թե քիչ, փոքրիշատե.* тем не менее *այնուամենայնիվ.* ему менее 40 лет *նա 40 տարեկան չկա. նրա տարիքը 40-ից պակաս է.* менее всего *ամենից քիչ, ամենից պակաս.* менее 5 фунтов 5 *ֆնտից պակաս, հինգ ֆնտից քիչ.* не менее 5 фунтов 5 *ֆնտից վոչ պակաս.* менее чем за 5 марок *հինգ մարկից պակաս:*
Менела́й *Մենելաոս (Հոմերոսի Իլիականի հերոսներից մեկը):*
менестре́ль ա. *մենստրել (ասպետական աշուղ):*
мензу́ла *չափասեղան:*
мензу́рка *հեղուկաչափ, չափանոթ:*
менинги́т բուժ. *մենինգիտ, ուղեղապատյանի բորբոքում, պատենաբորբոքում.* церебро-спинальный менингит բուժ. *վողնուղեղի մենինգիտ, վողնուղեղի պատյանի բորբոքում, վողնուղեղի պատենաբորբոքում:*
мени́ск ֆիզ. 1. *մահկապակի, կիսալուսնաձև ապակի.* 2. *մակակորություն:*
меннони́т *մեննոնիտ (աղանդավոր):*
меново́й *փոխանակության, փոխանակային.* — ая единица *փոխանակային միավոր.* — ая торговля *փոխանակային առևտուր.* — ая стоимость *փոխանակային արժեք.* — ая сделка *փոխանակային գործարք.* — ые отношения *փոխանակային հարաբերություններ:*
меновщи́к *փոխանակիչ, փոխանակող:*
менструа́ция *դաշտան, ամսական:*
менструи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *դաշտան ունենալ:*
менто́л *մենթոլ:*
Ме́нтор *Մենտոր:*
ме́нтор *մենտոր, դաստիարակ, ուսուցիչ:*
менуэ́т 1. *մենուետ* (17—18 *դարի պար).* 2. *մենուետ պարի նվագը:*
ме́ньше (տես маленький и мало) ա. *վելի քիչ, ավելի փոքր, ավելի պակաս, ավելի նվազ.* чем меньше, тем лучше *որքան քիչ, այնքան լավ:*
меньшеви́зм *մենշևիկություն, մենշևիզմ:*
меньшеви́к *մենշևիկ:*
меньшеви́чка *մենշևիկուհի:*
ме́ньший (— ая, — ее) 1. (*համեմատ. աստիճան*) *ավելի փոքր.* 2. (*դերադր. աստ.*) *ամենափոքր, նվազագույն.* — ая посылка *փոքր նախադրյալ.* — ее зло *փոքրագույն չարիք.* по меньшей мере տես ме́ра.
меньшинство́ *փոքրամասնություն.* — абсолютное *բացարձակ փոքրամասնություն.* — относительное *հարաբերական փոքրամասնություն:*
меньшо́й *կրտսեր, ստորադաս, փոքր:*
меню́ ն. *մենյու, կերակրացանկ, խորտկացանկ, խորտկացուցակ:*
меня́ (я *դերան. սեռ. և հայց. հոլ.*) *ինձ.* у меня есть книга *ես դիրք ունեմ.* у меня *ինձ մոտ.* они видят меня *նրանք ինձ տեսնում են.* меня знобит *ես դողացնում եմ:*
меня́ла ա. *դրամափոխ, լումայափոխ:*
меня́льный *դրամափոխության, դրամափոխական, լումայափոխական:*
меня́ть 1. *փոխանակել, փոխել.* 2. *մանրել, մանրացնել.* менять деньги 1. *դրամ փոխանակել, դրամ փոխել.* 2. *դրամ մանրել.* менять белье *ճերմակեղենը փոխել, սպիտակեղենը փոխել.* менять своё мнение *իր կարծիքը փոխել.* менять направление *ուղղությունը փոխել.* менять свою политику *իր քաղաքականությունը փոխել.* менять снасть *ծով. առվածքը փոխել:*
меня́ться 1. (обме́ниваться) *փոխանակվել.* 2. *փոփոխվել, փոխվել.* его лицо менялось от волнения *նրա դեմքը փոփոխվում եր վրդովմունքից, նրա յերեսը հուզմունքից այլայլվում եր:*
мер *քաղաքագլուխ, մեր:*
ме́ра 1. *չափ.* 2. *միջոց, հնար.* — длины *յերկարության չափ.* — жидкостей *հեղուկների չափ.* — овса *մի չափ վարսակ.* — полная *լրիվ չափ.* — квадратная *քառակուսային չափ.* — сыпучих тел *ընդեղենների չափ, սրսուռ մարմինների չափ.* палата мер и весов *չափերի և կշեռքների պալատ, չափու-*

կշեռքների պալատ· по меньшей мере *առնվազն, ամենաքիչը*· по крайней мере *գոնե*· по мере возможности *ըստ հնարավորության, հնարավորության չափով*· в значительной мере *նշանակալից չափով, զգալի չափով*· он обладает в большой мере чувством собственного достоинства *նա մեծ չափով սեփական արժանապատվության զգացում ունի*· по большей мере *ավելի մեծ չափով, առ առավելն*· по мере того как *այն չափով, որ*... в меру *բավարար չափով, չափով*· соблюда'ть меру *չափ պահպանել*· не в меру *անչափ, չափից ավելի*· через меру *չափից դուրս*· сверх меры *չափից վեր, չափից ավելի*· всему есть мера *ամեն ինչ չափ ունի, ամեն բան չափ ունի*· не знать меры *չափը չճանաչել, չափ ու սահման չիմանալ*· меры пресечения *կանխարգելիչ միջոցներ, խափանարար միջոցներ, խափանման միջոցներ*· принять все меры *բոլոր միջոցները ձեռք առնել*· принимать меры предосторожности *նախազգուշության միջոցներ ձեռք առնել*· решительные меры *վճռական միջոցներ*· высшая мера наказания *պատժի բարձրագույն չափ, պատժի առավելագույն չափ*։

ме'ргель ա· *կրակավ*։

ме'ргельный *կրակավային, կրակավե*։

мерёжа *ուռկան, ցանց, թոռ, ցանցանման դործվածք*։

мерёжка *ցանցակար, քանդակար*։

мере'ть (мру, мрёшь, мрут; հրմ· мри; անց· мёр, мёрла, мёрли) *մեռնել, վոչնչանալ, կոտորվել*· мрут как мухи *ճանճերի նման կոտորվում են*։

мере'щиться *յերևալ* (*վոչ պարզ*) *թվալ, պատկերանալ*· это вам мерещится *այդ ձեզ թվում է, այդ ձեր աչքին է յերևում*։

мерза'вец (— вца) *զզվելի, գարշելի, նողկալի, սրիկա* (*տղամարդ*)։

мерза'вка *զզվելի, նողկալի, գարշելի, սրիկա* (*կին*)։

ме'рзкий (— ая, — ое) *զզվելի, նողկալի, գարշելի*։

ме'рзко *զզվելիորեն, գարշելիարար, նողկալիորեն*։

мёрзлость ի·, **мерзлота'** *սառածություն, սառած լինելը*։

мёрзлый 1. *սառած, սառը*· 2. *մրսկան*։

мёрзнуть *սառչել, սառույց կորել, ցրտահար լինել*· на дворе мёрзнет *դուրսը սառնամանիք է*։

мерзля'к 1· *սառած մարդ, սառած կենդանի, ցրտահար*· 2· *մրսկան*։

ме'рзостно *զազրելիորեն, գարշելիաբար, նողկալիորեն*։

ме'рзостный *զազրելի, գարշելի, նողկալի*։

ме'рзость ի· *զազրելիություն, գարշելիություն, նողկալիություն*։

меридиа'н *միջօրեական, միջօրեականդիծ*։

меридиона'льный *միջօրեական, միջօրեականդծային*։

мери'ло *չափոց, չափ, չափանիշ*· — стоимости *արժեչափ, արժեքի չափ*։

ме'рин *կտրած ձի, մալած ձի*· он врёт как сивый мерин *նա չան պես սուտ է ասում, նա ջիլ սուտ է խոսում*· глуп как сивый мерин *եշի նման հիմար է*։

мерино'с *մերինոս* (*վոչխար*)։

мерино'совый *մերինոսի, մերինոսային*· — ая шерсть *մերինոսի բուրդ*։

ме'рить *չափել*· — взглядом պտկր· *հայացքով չափել, վոտից գլուխ նայել*· — метром *մետրով չափել*· мерить на свой аршин *իր արշինով չափել, իր չափով չափել*։

ме'риться *չափվել*· мериться с кем-либо *մեկի հետ չափվել, մեկի հետ ուժերը չափել*։

ме'рия 1· *քաղաքի վարչություն, մերիա*· 2· *քաղաքապետի պալատ, մերի պալատ*։

ме'рка *չափոց, չափս*· снимать мерку *չափսը վերցնել*։

меркантили'зм *մերկանտիլիզմ*· 1· *մերկանտիլ սիստեմ*· 2· *վաճառականական վոգի*։

меркантили'ст *մերկանտիլիստ* (*մերկանտիլ սիստեմի կողմնակից*)։

меркантили'стка *մերկանտիլիստուհի* (*մերկանտիլ սիստեմի կողմնակից կին*)։

мерканти'льный *վաճառականական*· — дух *վաճառականական վոգի*։

ме'ркнуть *խավարել, մթնել, աղոտանալ*։

Мерку'рий *Մերկուրիոս, Հերմես, Տյուր*· 1· (*առևտրի աստված Հռոմում*)· 2· *փայլածու* (*մոլորակ*)։

мерку́рий սնդիկ։
мерлу́ха գառան մորթի, գառնենի։
мерлу́шечий (— чья, — чье) գառան մորթու, գառնենու։
мерлу́шка գառան փոքր մորթի, փոքրիկ գառնենի։
мерлу́шковый գառան փոքր մորթու, գառնենու։
ме́рность ի· չափվածություն, չափելիություն։
ме́рный չափված, չափելի· мерные шаги չափված քայլեր։
мероприя́тие ձեռնարկում, միջոցառում, միջոց։
ме́рочка փոքրիկ չափ, չափիկ։
ме́ртвенность ի· մեռածություն, անկենդանություն։
ме́ртвенный մեռելային, մեռածանման, մեռած, անկենդան· — ая бледность մեռածի դունատություն, մեռելային դունատություն· мертвенно - бледный մեռածի պես դունատ, մեռելագույն· мертвенная тишина մեռելային լռություն։
мертве́ть մեռնել, մահանալ, դիակնանալ, ընդարմանալ, թմրել։
мертве́ц մեռել, մահացած, դիակ։
мертве́цкая դիականոց, դիարան· мертвецки пьян աստիճ հարբած, լուլ հարբած։
мертве́цкий (— ая, — ое) մեռելային, անկենդան· спит мертвецким сном նա մեռելային քնով քնած է։
мертвечи́на դիշ, լեշ։
мертви́ть (— твлю́, — тви́шь, — твя́т) մեռցնել, մահացնել, սպանել։
мертворождённый մեռելածին։
мёртвый մեռած, մեռյալ, մեռելային, անկենդան· — сезон մեռած սեզոն· — ая природа մեռած բնություն, անկենդան բնություն· — ый капитал մեռած կապիտալ· — ый язык մեռած լեզու· притворяющийся мёртвым մեռած ձևացող, սուտմեռուկ· совершенно мёртвый մեռամահացած, բոլորովին անկենդան· спать мёртвым сном մեռածի նման քնել, մեռելի պես քնել· мёртвая буква закона օրենքի մեռած տառ· мёртвая зыбь տես **зыбь.** мёртвая петля ռդզ· մահացու ողակ (պտույտ), մահողակ· мёртвый лес չոքացած ծառերն· мёртвая тишина մեռելային լռություն· мёртвое положение մեռյալ դրություն, մեռելային դրություն· мёртвая точка մեռած կետ· Мёртвое море Մեռյալ ծով· мёртвый час լռության ժամ, մեռյալ ժամ։
мерца́ние առկայծում, չողչողում, առկայծելը, չողչողալը։
мерца́ть առկայծել, չողչողալ։
ме́рять տես **ме́рить.**
ме́ряться տես **ме́риться.** меряться силами ուժերը չափել, իրար հետ չափվել։
ме́сиво խառը կեր (հավերի և անասունների համար)։
меси́ть (— шу́, — сишь, — сят) հունցել, տրորել, ճմռել· месить грязь ցեխը տրորել-անցնել, ցեխ տրորել։
месмери́зм մեսմերիզմ (կենդանական մագնիսականություն)։
месмери́ческий (— ая, — ое) մեսմերական, կենդանական մագնիսականության։
ме́сса պատարագ (կաթոլիկական)։
ме́ссия մեսիա։
ме́сте́чко 1· (ма́ленькое ме́сто) փոքր տեղ, փոքր տարածություն· 2. դյուղաքաղաք, ավան· 3· պաշտոն· иметь тёплое местечко տաքուկ պաշտոն ունենալ։
мести́ (мету́, — тёшь, — ту́т; hրմ· мети́; անց· мёл, — ла́, — ло́) ավլել, սրբել· новая метла чисто метёт նոր ավելը (մաքուր) լավ է սրբում· на дворе метёт դուրսը բուք է անում։
мести́сь (мету́сь, — тёшься, — ту́тся; hրմ· мети́сь; անց· мёлся, мела́сь) ավլվել, սրբվել։
местко́м (местный комитет профсоюза) տեղկոմ (արհմիության տեղական կոմիտե)։
ме́стничать մրցել տոհմի նախապատվության համար, մրցել բարձի ու պատվի համար, բարձամրցել։
ме́стничество տոհմի նախապատվության իրավունք, բարձ ու պատվի կարգ, բարձավորություն։
ме́стность ի· 1· վայր, տեղ· — болотная ճահճուտ վայր, ճահճավայր· — гористая լեռնային վայր, լեռնավայր, լեռնոտ վայր· — пустынная անապատային վայր, անապատ· название местности (վայրի) տեղ-

անուն, տեղանուն. 2. (положение) *տեղադրություն*:

ме'стный *տեղական, տեղային.* местный комитет տես **местко'м.** — колорит *տեղական կոլորիտ, տեղական գունավորում, տեղական յերանգավորում.* местный падеж *տեղական հոլով, լոկատիվ.* — ое выражение *տեղական արտահայտություն.* — ое самоуправление *տեղական ինքնավարություն*:

ме'сто 1. *տեղ, տարածություն, տեղադրություն.* 2. *պաշտոն, դործ.* 3. *աթոռ, տեղ (թատրոնում և նման տեղերում).* 4. *տեղ, յերես (դրքի), կտոր, հատված.* 5. *կտոր (ուղեբեռի).* присутственное место *ատյան, պաշտոնական տեղ, պաշտոնատեղ.* — наблюдателя *դիտողի տեղ, դիտողի վայր, դիտան.* — в парламенте *տեղ պարլամենտում, պարլամենտական մանդատ.* — гуляния *զբոսավայր.* без места *առանց պաշտոնի, առանց տեղի.* он не у места *նա առանց պաշտոնի յե, պաշտոն չունի.* дело это не у места *այդ դործն անտեղի յե, այդ դործն անվայել է.* заявление о месте *դիմում պաշտոնի համար.* место действия *դործողության վայր.* место происшествия *պատահարի, դեպքի, յեղելության վայր.* — рождения *ծննդյան վայր, ծննդավայր.* — стоянки *կանգնելու տեղ, կայանատեղ, կացավայր.* — сбора (встречи, свидания) *հավաքի (հանդիպման, տեսակցության) վայր (տեղ), հավաքավայր, հավաքատեղ.* задеть за больное место *ցավոտ տեղին դիպչել.* глаза на мокром месте *նրա լացը պատրաստ է.* у него больное место на руке *նրա ձեռքն է ցավում.* детское место *բուժ. ընկերք.* — доходное *յեկամտավոր տեղ, հատուցաբեր պաշտոն.* отхожее место *արտաքնոց.* он получил место на государственной службе *նա պետական ծառայության մեջ պաշտոն ստացավ.* уступать место *տեղը զիջել, պաշտոնը զիջել.* указать место *տեղ ցույց տալ, տեղը ցույց տալ.* ставить (класть) на место *իր տեղը դնել.* ставить кого-л. на место *մեկին իր տեղը ցույց տալ.* знать свое место *իր տեղն իմանալ, իր տեղը ճանաչել.* это не к месту *այդ այստեղ չէ սաղում, այդ տեղին չե.* гористые места *լեռնոտ վայրեր, լեռնոտ տեղեր, լեռնային վայրեր.* есть 2 варианта этого места *այդ հատվածը յերկու վարիանտ ունի, այդ կտորը 2 փուփոխակ ունի.* искать место *տեղ փնտռել, պաշտոն վորոնել.* не трогаться с места *տեղից չշարժվել.* не находить себе места 1. *տեղ չգտնել իրեն հարմար.* 2. *պաշտոն չգտնել.* 3. *հանդիստ չունենալ, դադար չգտնել, չհանգստանալ.* занимать слишком много места *խիստ շատ տեղ բռնել.* тут довольно места *այստեղ բավական տեղ կա.* недостаток места *տեղի պակասություն.* за недостатком места *տեղ չլինելու պատճառով.* до того места *մինչև այն տեղ.* важно обозначить время и место *կարևոր է ժամանակին ու տեղը նշել.* по местам! *տեղնե'րդ.* местами *տեղ-տեղ.* этот обычай распространён лишь местами *այդ սովորությունը տարածված է միայն տեղ-տեղ.* на вашем месте *ձեր տեղ, ձեր վրտխարեն.* на месте *տեղում, տեղնուտեղը.* на месте преступления *հանցադործության տեղում, հանցանքի կատարման վայրում.* в другом месте *այլ տեղում, ուրիշ տեղ.* этот человек на своём месте (не на своём месте) *այս մարդն իր տեղում է (իր տեղում չէ).* дом стоит на прекрасном месте *տունը հրաշալի տեղում է գըտնվում.* маршировать на месте *տեղում քայլել, տեղնուտեղը քայլել.* не место красит человека, а человек — место *վոչ թե պաշտոնն է մարդու հարգը բարձրացնում, այլ մարդն է բարձրացնում պաշտոնի հարգը*:

местожи'тельство *բնակության վայր, բնակավայր*:

местоиме'ние *դերանուն*:

местоиме'нный *դերանվանական, դերանվան*:

местонахожде'ние *գտնվելու վայր, գտնվելու տեղ, գտնված տեղը*:

местоположе'ние *տեղադրություն*:

местопребыва'ние *կենալու տեղ, ապրելու տեղ, մշրելատեղ, ապրելավայր*:

месторасположе́ние *տեղադրություն, տեղավորություն:*
месторожде́ние 1· *ծննդավայր.* 2· հաճ. *հանքատեղ, հանքավայր:*
месть ի· *վրեժ.* дышать местью *վրեժխնդրությամբ լի լինել, վրեժխնդրությամբ տոգորվել:*
ме́сяц 1· *ամիս.* 2· *լուսին.* лунный месяц *լուսնի ամիս, լուսնամիս.* молодой месяц, новый месяц *նորալուսին, նորածլուսին.* полный месяц *լրիվ լուսին, լրացած լուսին.* 10-го числа текущего (истекшего, будущего) месяца *այս (անցյալ, յեկող) ամսվա 10-ին.* сего месяца *այս ամսի.* раз в месяц *ամիսը մեկ անգամ:*
месяцесло́в *որացույց, ամսացույց, տոնացույց:*
ме́сячный *ամսվա, ամսական, ամսային.* — ое очищение տես **менструация.**
мета́ *նպատակակետ, նշանակ:*
мета́лл *մետաղ.* благородный металл *ազնիվ մետաղ.* драгоценный металл *թանգարժեք մետաղ.* содержащий в себе металл *իր մեջ մետաղ պարունակող:*
металлиза́ция *մետաղացում, մետաղով ծածկելը:*
металлизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *մետաղացնել, մետաղով ծածկել:*
металли́ст *մետաղագործ:*
металли́ческий (— ая, — ое) *մետաղի, մետաղային.* — ая глыба *մետաղագունդ:*
металлогра́фия *մետաղագրություն:*
металлои́д *մետալոիդ, մետաղակերպ:*
металлоно́сный *մետաղաբեր:*
металлопла́вильный *մետաղաձույլ, մետաղաձուլական.* — ая печь *մետաղաձույլ վառարան:*
металлоре́зный *մետաղահատական:*
металлотера́пи́я *մետաղաբուժություն:*
металлохи́мия *մետաղաքիմիա:*
металлохро́мия *մետաղագունում (գալվանական):*
металлу́рг 1· *մետաղագետ.* 2· *մետաղագործ:*
металлурги́ческий (— ая, — ое) 1· *մետաղագիտական.* 2· *մետաղագործական.* — завод *մետաղագործարան:*
металлу́ргия 1· *մետաղագիտություն.* 2· *մետաղագործություն.* — железа 1· *յերկաթագիտություն.* 2· *յերկաթագործություն:*
метаморфи́зм *մետամորֆիզմ, փոխակերպականություն (միներալների փոխակերպություն):*
метаморфо́за *կերպարանափոխություն, փոխակերպություն:*
метампсихо́з(а) *հոգեփոխություն:*
мета́н քիմ. *մեթան, ծխածաղաբեր գազ, ծխածաղագազ:*
мета́ние *նետում, գցում, նետելը, գցելը.* — диска *գնդակ նետելը, սկավառակ նետելը.* — копья *նիզակ նետելը, նիզակնետություն:*
метате́зис *մետաթեզիս, փոխատեղում, փոխատեղություն:*
мета́тель ա· *նետիչ, գցիչ, արձակիչ, նետող, գցող, արձակող:*
мета́тельный *նետողական, ձգելու, արձակելու:*
мета́ть (мечу́, — чешь, — чут և мета́ю, — а́ешь; հրմ. мечи́ և мета́й) *նետել, գցել, արձակել.* — банк *բանկ բռնել.* — жребий *վիճակ գցել.* — икру *ձկնկիթ դնել.* — искры *կայծեր արձակել, կայծեր թափել.* — бисер перед свиньями *մարգարիտ գցել խոզերի առջև.* метать молнии *չանթեր արձակել, կայծակրակ թափել.* метать петли *կոճականցք կարել, մերակներ լցնել:*
мета́ться (— чу́сь, — чешься, — чутся և — та́юсь, — а́ешься, — ются; հրմ. мечи́сь և мета́йся) *նետվել, գցվել, արձակվել:*
метафи́зик *մետաֆիզիկ, բնաղանցագետ:*
метафи́зика *մետաֆիզիկա, բնաղանցագիտություն:*
мета́фора *փոխաբերություն, այլաբերություն, պատկերավորություն:*
метафори́ческий (— ая, — ое) *փոխաբերական, այլաբերական, պատկերավոր:*
мето́пица տես **мете́ль.**
метёлка, метёлочка *փոքր ավել, ավելիկ:*
мете́ль ի· *ձյունահողմ, բուք, թիխիխ, բորան.* метель метет *բուք է անում:*
мето́льщик *ավլիչ, ավլող, ավել առնող:*

мете'льщица *ավլող կին*:
мете'ние *ավլում, ավլելը*:
метео'р *ողբևուլթ, մթնոլորտային յերևույթ*:
метеори'зм բուժ. *փորաիքանք, փքախտ*:
метеори'т *ողաքար, յերկնաքար*:
метеори'ческий (— ая, — ое) *ողբևուլթական, ողբևուլթային*:
метеорологи'ческий (— ая, — ое) *ողբևուլթաբանական*:
метеороло'гия *ողբևուլթաբանություն*:
метиза'ция տես **метиса'ция.**
мети'л քիմ. *մեթիլ*:
метиле'н *մեթիլեն*:
метиле'новый спирт *մեթիլենի սպիրտ, մեթիլենի վողի*:
мети'с *մեսխ* 1. *սպիտակամորթի և կարմրամորթի խառնուրդ*. 2. *աղնվացեղ արուի և հասարակ եղի խառնուրդ*:
метиса'ция *մեսխացում, խաչաձևվում, աղնվացեղում*:
ме'тить (ме'чу, — тишь, — тят; հրմ. меть) *նշել, ակնարկ անել, ձգտել, աչք տնկել*. он метит на должность профессора *նա պրոֆեսորի պաշտոնի յե ձգտում, նա պրոֆեսորի պաշտոնի յե աչք տնկել*:
ме'тка *նիշ*. чернила для метки белья *սպիտակեղենը նշելու թանաք*:
ме'ткий (— ая, — ое) *դիպուկ, նշանակի*. меткий стрелок *դիպուկ հրաձիգ*. — ое замечание *նշանակի դիտողություն*. метко стрелять *դիպուկ կրակել*:
ме'ткость ի. *դիպուկություն, նշանակիություն*:
метла' *ավել*:
метну'ть տես **мета'ть.**
ме'тод *մեթոդ*. — мышления *մտածողության մեթոդ*. — исследования *հետազոտության մեթոդ*. метод лечения (обучения) բուժելու (դասավանդման) *մեթոդ*. — диалектический *դիալեկտիկական մեթոդ*:
методи'зм *մեթոդիզմ, մեթոդականություն*:
мето'дика *մեթոդիկա*:
методи'ст *մեթոդիստ*:
методи'ческий (— ая, — ое) *մեթոդական*:
методи'чно *մեթոդաբար, մեթոդիկ կերպով*:
методи'чность ի. *մեթոդականություն, մեթոդայնություն*:
методи'чный *մեթոդային*:
методоло'гия *մեթոդոլոգիա, մեթոդաբանություն*:
метоними'ческий (— ая, — ое) *փոխանունության, փոխանունական*:
метони'мия *փոխանունություն*:
мето'п հնաբան. *մետոպ (դորիական տյուների միջև յեղած քառակուսի տարածություն, նաև զարդարանք)*:
метр 1. *մետր (յերկարության չափ)*. 2. *մետր (վոտանավորի չափ)*:
метранпа'ж տպգր. *մետրանպաժ, յերես կապող*:
ме'трика 1. *տաղաչափություն*. 2. *չափաբերական մատյան*. 2. *ծննդյան վկայական, ծննդական*:
метри'ческий (— ая, — ое) 1. *տաղաչափական*. 2. *մետրի, մետրային, մետրական*. 3. *չափաբերական*. — ая книга *չափաբերական մատյան*. — ая система *մետրային սիստեմ, մետրական սիստեմ*. — ое свидетельство *ծննդյան վկայական, ծնդական*. — ое ударение *տաղաչափական շեշտ*:
метрологи'ческий (— ая, — ое) *չափագիտական, չափաբանական*:
метроло'г *չափաբան, չափագետ*:
метроло'гия *չափագիտություն, չափաբանություն*:
метроно'м յերաժշտ. *մետրոնոմ, ամանակաչափ (տակտաչափ դործիք)*:
метрополите'н *մետրոպոլիտեն, սուրբերկրյա ուղի, սուրբուղի*:
метропо'лия 1. *մայրաքաղաք*. 2. *մայր յերկիր, մայրենիք*:
ме'тче (համեմ. աստ.) տես **ме'ткий** *ավելի դիպուկ, ավելի շեշտակի*:
мефисто'фелевский (— ая, — ое) *Մեֆիստոֆելի, մեֆիստոֆելյան*:
Мефисто'фель ա. *Մեֆիստոֆել, Մեֆիստո*:
мех 1. (հոգն. меха', — о'в) *մորթի, մուշտակ*. 2. (2, 3 мехи', — о'в) *տիկ, տիկնոր*. 3. *փուքս*:
механиза'ция *մեքենացում, մեքենացնելը*:
механизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մեքենացնել*:
механи'зм *մեխանիզմ*. передаточный механизм *փոխանցիչ մեխանիզմ*,

հաղորդիչ մեխանիզմ· механизм не в порядке *մեխանիզմը կարգի չէ*:

меха'ник *մեքենագետ*· инженер-механик *ճարտարագետ–մեքենագետ*:

меха'ника *մեխանիկա*, *մեքենաբանություն*, *մեքենագիտություն*:

механисти'ческий (— ая, — ое) *փիլ*· *մեխանիստական*· механистическое мировоззрение *մեխանիստական աշխարհայացք*:

механи'ст *մեխանիստ*:

механи'ческий (— ая, — ое) *մեքենական*· — ий завод *մեքենադործարան*· — ое оборудование *մեքենական սարքավորում*:

механи'чески *մեքենաբար*:

мехово'й 1· *մուշտակի*, *մորթու*· 2· *տակի*, *տիճորի*· 3· *վուքի*· меховой воротник *մուշտակե ոճիք*, *մուշտակոճիք*, *մորթե ոճիք*· на меховой подкладке *մուշտակե աստառով*, *մորթե աստառով*:

меховщи'к 1· *մուշտակավաճառ*, *մուշտակագործ*, *մորթավաճառ*, *մորթագործ*· 2· *տիկ վաճառող*, *տիկավաճառ*, *տիկագործ*:

Мецена'т *Մեկենաս*:

мецена'т *մեկենաս* (*գիտնականների*, *բանաստեղծների և արվեստագետների հովանավոր*):

мецена'тство *մեկենասություն*:

ме'ццо-сопра'но *երժշտ*· *մեցցո–սոպրանո*:

меч *սուր*, *թուր*, *սուսեր*· схватиться за меч *ձեռքը դեպի սուրը տանել*, *ձեռքը թրին դնել*· меч обагрённый кровью *արնաշաղախ սուր*· — правосудия *արդարադատության սուր*· обнажить меч *սուր մերկացնել*, *սուր քաշել*· Дамоклов меч *Դամոկլյան սուր*· предать всё огню и мечу *ամեն ինչ սրի և կրակի մատնել*· пляска мечей *սրասլար*, *սուսերբռպար*· рыба-меч *կենդ*· *թրաձուկ*:

мечеви'дный *սրաձև*, *սրանման*:

мечено'сец (— ца) 1· *սրակիր*, *սուսերակիր*· 2· *սուսերակիր ասպետ*· 3· *զինակիր*:

мече'ть ի· *մզկիթ*, *մեչիտ*:

мечта' *երազանք*, *ցնորք*, *անուրջ*:

мечта'ние *երազում*, *երազելը*, *անուրջներով տարվելը*:

мечта'тель ա· *երազող*, *ցնորամիտ*, *անրջամիտ*:

мечта'тельница *երազող կին*, *անրջամիտ կին*:

мечта'тельность ի· 1· *երազկոտություն*, *ցնորամտություն*· 2· *մեծամտություն*:

мечта'тельный 1· *երազկոտ*, *ցնորամիտ*· 2· *մեծամիտ*:

мечта'ть *երազել*, *ցնորքներով տարվել*· мечтать о себе պտկր· *մեծամտել*, *իրեն երևակայել*:

мечтать'ся *երևալ*, *թվալ*· это мне и во сне не мечталось *նույնիսկ երազում էլ չէի երևակայում այդ*:

мечты' *երազանքներ*, *անուրջներ*, *ցնորքներ*:

меша'лка *խառնիչ*:

меша'ние 1· *խառնում*, *չփոթում*, *խառնելը*, *չփոթելը*, *չլոկելը*· 2· *խանգարում*, *արգելում*, *խանգարելը*, *արգելելը*:

мешани'на *խառնուրդ*, *խառնուք*, *չլափլավ*:

меша'ть 1· *խառնել*, *չփոթել*, *չլոկել*· 2· *խանգարել*, *արգելել*· мешать жар в печке *վառարանի կրակը խառնել*· мешать песок с глиной *ավազը կավի հետ խառնել*· что мешает вам сделать эту попытку? *ի՞նչն է խանգարում ձեզ, որ այդ փորձն անեք*· мне здесь никто не мешает *այստեղ ինձ վոչ վոք չի խանգարում*, *այստեղ վոչ վոք չի անհանգստացնում ինձ*· не мешает проделать это *վատ չեր լինի այդ անել*· плохая погода мешает нашему продвижению вперёд *վատ եղանակը խանգարում է մեր առաջխաղացումը*· ты забыл всё, и мешаешь числа и события *դու ամեն ինչ մոռացել ես և խառնում ես դեպքերն ու թվերը*:

меша'ться 1· *խառնվել*, *չփոթվել*, *չլոկվել*· 2· *խառնվել* (*ուրիշի գործերին*)· не мешайтесь не в своё дело *ուրիշի գործին մի՛ խառնվեք*:

мешёчек (— чка) տես **мешо'чек**.

ме'шкание *հապաղում*, *հապաղելը*, *ուշացում*, *ուշանալը*:

ме'шкать *հապաղել*, *ուշանալ*:

мешкова'то *պարկանմանաբար*· брюки сидят мешковато *անդրավարտիքը տոպրակի նման լայն է*:

мешкова'тость ի· *պարկանմանություն*, *տոպրականմանություն*, *անճոռնիություն*:

мешкова'тый 1· *անշնորհք, լայն, պարկանման (դգեստ)*. 2· *դժվարաշարժ, անշնորհք, անճոռնի (մարդ)*:
ме'шкотно *դանդաղաբար, հապաղաբեն*:
ме'шкотность ի· *հապաղկոտություն, դանդաղկոտություն*:
ме'шкотный *դանդաղկոտ, հապաղկոտ*. мешкотный человек *դանդաղոչ մարդ*:
мешо'к (— шка') *պարկ, տոպրակ*. мешок угля *մի պարկ ածուխ*. походный мешок *ճերթապարկ*. денежный мешок *դրամապարկ*. ссыпать в мешки *պարկերը ածել*:
мешо'чек (— чка) *փոքր պարկ, պարկիկ, տոպրակիկ*:
мешо'чный *պարկի, տոպրակի, պարկային, տոպրակային*:
мещани'н (հոգն. — ща'не) *մեչչան, քաղքենի*:
меща'нка *մեչչանուհի, քաղքենուհի*:
меща'нский (— ая, — ое) *մեչչանի, մեչչանական, քաղքենու, քաղքենական*:
меща'нство 1· *մեչչանություն, քաղքենություն*. 2· *մեչչանականություն, քաղքենականություն*:
мзда' *վարձ, վարձատրություն, հատուցում, վաչխ, չահ*:
мздои'мец (— мца) *կաշառակեր, կեղեքիչ*:
мздои'мство *կաշառակերություն, կեղեքում*:
мздои'мствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *կաշառք վերցնել, կեղեքել*:
ми յերժշտ. *մի*:
ми - бемо'ль յերժշտ. *մի-բեմոլ*:
миа'зм(а) *միազմ, վարականյութ, ժահահոտություն*:
миазмати'ческий (— ая, — ое) *միազմական, վարականյութային, ժահահոտության*:
миг *ակնթարթ, վայրկյան*. мигом *վայրկենապես, վայրկենաբար, մի ակնթարթում*:
мига'ние *քթթում, թարթում, քթթելը, թարթելը, աչքը ճպելը, աչքով անելը*:
мига'ть, мигну'ть *քթթել, թարթել, աչքը ճպել, աչքով անել*:
мигра'ция *գաղթ, գաղթում*:
мигре'нь ի· *անգար, միգրեն, կիսագլխացավ*:
миди'ец (— и'йца) *մեդացի, մար*:
миди'йский (— ая, — ое) *մեդական, մարական*:
Ми'дия *Միդիա, Մարաստան*:
мизансце'на *բեմադրություն, բեմակարգում*:
мизантро'п *մարդատյաց*:
мизантро'пия *մարդատեցություն*:
мизантро'пка *մարդատեցուհի*:
мизантропи'ческий (— ая, — ое) *մարդատեցական, մարդատեցության, մարդատյաց*:
мизги'рь ա· կենդ. 1· *սարդ*. 2· *մորմ*:
мизере'ре կրոն. *տեր ողորմյա*:
ми'зе'рность ի· 1· *աղքատություն, թշվառություն, խեղճություն*. 2· *չնչինություն*:
ми'зе'рный 1· *աղքատիկ, թշվառ, խղճուկ*. 2· *չնչին*:
мизи'нец (— нца) *ճկույթ*. обвести кого-л. вокруг своего мизинца *մեկին մատերի վրա պար ածել*:
мизоги'н *կնատյաց*:
мизоги'ния *կնատեցություն*:
мика'до *միկադո (Ճապոնիայի միապետ)*:
мике'нский (— ая, — ое) *միկենյան*. микенская культура *միկենյան մշակույթ, միկենյան կուլտուրա*:
Мике'ны ի· պատմ. *Միկենե*:
микопо'г *անկազետ, անկաբան*:
миколо'гия *անկազիտություն, անկաբանություն*:
микро'б *միկրոբ, մանրե*:
микробиоло'гия *մանրեակենսաբանություն*:
микрогра'фия *մանրեագրություն*:
микрозо'мы *մանրամարմնիկներ, միկրոզոմներ*:
микроко'кк *մանրակոկիկ, միկրոկոկիկ*:
микроко'см *միկրոկոսմ, մանրաշխարհ, մարդու աշխարհ*:
микроме'тр *մանրաչափ, միկրոմետր (դործիք)*:
микрометри'ческий винт *մանրաչափական պտուտակ*:
микро'н *միկրոն (մետրի մեկ միլիոներորդ մասը)*:
Микроне'зия աշխգր. *Միկրոնեզիա*:
микроорганизм *մանր օրդանիզմ, միկրոօրդանիզմ*:
микроско'п *մանրադիտակ, միկրոսկոպ*. работать с микроскопом *մանրադիտակով աշխատել*:
микроскопи'ческий (— ая, — ое)

1· *մանրադիտական*. 2· *մանրադուն*. — препарат *մանրադիտական (միկրոսկոպիկ) պատրաստուկ, մանրադիտական պրեպարատ*. — срез *մանրադիտական (միկրոսկոպիկ) կտրվածք*. — ие размеры *մանրադուն չափեր, մանրադիտական չափեր*:

микроскопи'чный 1· *մանրադիտակային*. 2· *մանրադուն*:

микроско'пия *մանրադիտութիւն*:

микроспе'рма *մանրասերմ, մանրասաղմ*:

микрото'м *նրբահատ, մանրահատ (գործիք)*:

микрофо'н *միկրոֆոն, ասատկախոս (ձայնն ուժեղացնող գործիք)*:

микрохи'мия *միկրոքիմիա*:

микроцефа'л *մանրագլուխ, փոքրագլուխ*:

микроцефа'лия *մանրագլխութիւն, փոքրագլխութիւն*:

микст *խառն, միքստ*:

микту'ра *հեղուկաշեղ, միքստուրը*:

Мила'н աշխգր· *Միլան*:

мила'нец (— нца) *միլանցի*:

мила'нка *միլանուհի*:

мила'нский (— ая, — ое) *միլանական, միլանյան, Միլանի*:

мила'шка *սիրելի, հոգյակ, ջանիկ*:

миле'ди *միլեդի (անգլ. լորդերի կանանց տիտղոս)*:

ми'ленький (— ая, — ое) *սիրելի*:

милитари'зм *միլիտարիզմ, ռազմապաշտութիւն, ռազմամոլութիւն*:

милитариза'ция *ռազմականացում, ռազմականացնելը*:

милитаризи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ռազմականացնել*:

милитари'ст *միլիտարիստ, ռազմապաշտ, ռազմամոլ*:

милитаристи'ческий (— ая, — ое) *միլիտարիստական, ռազմապաշտական, ռազմամոլական*:

милиционе'р *միլիցիոներ*:

милицио'нный *միլիցիական, միլիցիայի*:

мили'ция *միլիցիա*:

миллиа'рд *միլիարդ, բիլիոն*:

миллиарде'р *միլիարդեր, միլիարդատեր*:

миллигра'мм *միլիգրամ (գրամի $^1/_{1000}$ մասը)*:

миллиме'тр *միլիմետր (մետրի $^1/_{1000}$ մասը)*:

миллио'н *միլիոն*:

миллионе'р *միլիոներ, միլիոնատեր*:

миллионе'рша *միլիոներուհի, միլիոնատիրուհի*:

миллио'нный *միլիոնական, միլիոնավոր, միլիոնանոց*. — капитал *միլիոնանոց կապիտալ*. — ые массы *միլիոնավոր մասսաներ*. в миллионный раз *միլիոներորդ անգամ*. миллионная доля *միլիոներորդական մաս, միլիոներորդական*:

миллио'нщик տես **миллионе'р**.

ми'ло *սիրալիրաբար, սիրելիաբար*. это очень мило с вашей стороны *այդ մեծ սիրալիրություն է ձեր կողմից*:

ми'лование I *ներում, ներելը*:

милова'ние II *փաղաքշում, վողջադուրում, դուրգուրում, փաղաքշելը, վողջադուրելը, դուրգուրելը*:

ми'ловать I (ми'лую, — луешь, — уют) *ներել*:

милова'ть II (— лу'ю, — лу'ешь, — лу'ют) *փաղաքշել, վողջադուրել, դուրգուրել*:

милова'ться (— лу'юсь, — лу'ешься, — лу'ются) *իրար փաղաքշել, վողջադուրվել, դուրգուրվել*:

милови'дность ի· *դեղատեսիլություն, հաճոյատեսություն*:

милови'дный *դեղատեսիլ, հաճոյատեսիլ*:

мило'рд *միլորդ (անգլիական լորդերի տիտղոս)*:

милосе'рдие *գթություն, գթասրտություն, վողորմածություն*:

милосе'рдно *գթասրտորեն, գթալով, վողորմածաբար*:

милосе'рдный *գթասիրտ, վողորմած*:

милосе'рдствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *գթալ, խղճալ*:

ми'лостивец (— вца) *բարերար, հովանավորող, բարյացակամ*:

ми'лостивица *բարերարուհի, բարյացակամուհի, հովանավորուհի*:

ми'лостиво *վողորմածաբար, գթասրտորեն*:

ми'лостивый *վողորմած, գթասիրտ, գթառատ*. милостивый государь! *հարգելի պարո'ն, վողորմած տե'ր*. если судьба будет милостива *յեթե ճակատագիրը գթառատ լինի*:

ми'лостыня *վողորմություն*· просить милостыню *վողորմություն խնդրել*:

ми'лость ի· *վողորմածություն, գթասրտություն, չնորհ*· ваша милость

ձերդ վաղորմածութիւն. сдаваться на милость победителя *հանձնվել հաղթողի դթասրտութեան*. втереться в милость *աչքը մտնել, հաճոյանալ, հաճոյանալու ձգտել*. сделайте милость! *բարի յեղէ՛ք, չնորհ արեք*. милости просим! *համեցէ՛ք, չնորհ արեք*. скажите на милость! *ասեցի՛ք խնդրեմ, չնորհ արեք ասելու*. быть у кого в милости *մեկի վաղորմածութիւնը վայելել*. по вашей милости *ձեր դթասրտութեան (վաղորմածութեան) չնորհիվ*. из милости *վաղորմածութենից, դթասրտութենից, կարեկցութենից դրդված*. милостью божиею *վաղորմութեամբ աստուծո*.

ми'лочка *սիրելի, հոգյակ*.

ми'лый *սիրելի, թանգագին, համակրելի*. мой ми'лый! *իմ սիրելի՛*. милый друг! *սիրելի ընկե՛ր*. не по хорошему мил, а по милу хорош *վոչ թե սիրունն է սիրելի, այլ սիրելին է սիրուն*. какая она милая! *վորքա՜ն նա համակրելի է, ի՜նչ սիրելին է նա*. милое дитя! *սիրելի զավա՜կս*. милые бранятся, только тешатся տես **браниться**.

Мильто'н *Միլտոն*.

мильто'н *միլտոն (զործվածք)*.

ми'ля *մղոն*. географическая миля *աշխարհագրական մղոն*. морская — *ծովային մղոն, ծովամղոն*. расстояние в милях *հեռավորութիւնը մղոններով*.

мим *միմոս (հունական, հռոմեական դերասան)*.

ми'ма *միմա, միմոսերգուհի (հունական, հռոմեական ծաղրական ներկայացում)*.

ми'мик *միմիկոս, դիմախոս*.

ми'мика *միմիկա, դիմախոսութիւն*.

мимикри'я կեն. *միմիկրիա*.

мими'ст *միմիստ, մնջախաղորդ, անխոս դերասան*.

мими'ческий (— ая, — ое) *միմիկայի, միմիկական, դիմախոսութեան, դիմախոսական*.

ми'мо *մոտով, կողքից, մի կողմ թողնելով*. он пробежал мимо дома *նա վազեց տան մոտով*. она прошла мимо него *նա անցավ նրա կողքով*. мимо цели *նպատակի կողքով, նպատակին չդիպչելով, նպատակից վրիպելով*.

мимое'здом *կողքով անցնելիս, կողքից անցնելով*.

мимое'зжий (— ая, — ее) *կողքից անցնող*.

мимо'за бот. *միմոզա, պատկառուկ, պուրպ*.

мимолётный *թռուցիկ, հարևանցի*. — взгляд *թռուցիկ ակնարկ, հարևանցի հայացք*.

мимолётность ի. *թռուցիկութիւն, հարևանցիութիւն*.

мимохо'дом *կողքից անցնելիս, հարևանցիորեն, ի միջի այլոց*.

ми'на 1. (выражение лица) *դեմքի արտահայտութիւն, դեմք*. 2. *ական*. воронка мины *ականաձագար*. круг взрыва мины *ականի պայթման շրջան*. радиус взрыва мины *ականի պայթման շառավիղ*. закладывать мину *ական դնել*. заряжать мину *ական լցնել*. подвести мину *ական կտրել, ական փորել*. взорвать мину *ական պայթեցնել*. самодвижущаяся мина *ինքնաշարժ ական*.

минаре'т *մինարե (մզկիթի աշտարակ)*.

миндалеви'дный *նշաձև, նշանման, նշակերպ*. — ая железа *նշաձև գեղձ, նշագեղձ*.

минда'лина *նշամիջուկ*.

минда'ль ш. *նուշ*. — в скорлупе *կճեպով նուշ*.

минда'льничать *սիրայիրութիւն անել, կոկետութիւն անել, քաղցրախոսել*.

минда'льный *նշի, նշե, նշային*. — леденец *նշի սառնաշաքար*. — ое дерево *նշենի*. — ое печенье *նշի թխվածք*.

минёр *ականահատ (զինվոր)*.

минера'л *հանք*.

минерализа'ция *մինեռալիզացիա, հանքայնացում (հանքային աղերի ներծծում)*.

минерало'г *հանքաբան, հանքագէտ*.

минералоги'ческий (— ая, — ое) *հանքաբանութեան, հանքաբանական, հանքագիտական*.

минерало'гия *հանքաբանութիւն, հանքագիտութիւն*.

минера'льный *հանքային*. — ая вода *հանքային ջուր, հանքջուր*. — ое масло *հանքային յուղ, հանքյուղ*.

минёрный *ականահատ, ականահատային*.

минёры *ականաղոր*.

миниатю'ра *մինյատյուր, մանրանկար*:
миниатюри'ст *մինյատյուրիստ, մանրանկարիչ*:
миниатюри'стка *մինյատյուրիստ կին, մանրանկարչուհի*:
миниатю'рный *մինյատյուրի, մանրանկարչական, պատկիկ, մանրիկ*:
минима'льный *փոքրագույն, նվազագույն*. — ое значение *նվազագույն նշանակություն*. — ое количество *փոքրագույն քանակ*. — ая плата *նվազագույն վարձ, նվազագույն վճար*. — ый тариф *նվազագույն տարիֆ*:
ми'нимум *մինիմում (նվազագույնը)*. — барометрический *ծանրաչափական մինիմում*. прожиточный минимум *ապրուստի մինիմում*. доводить до минимума *մինիմումի հասցնել*:
минимали'ст *մինիմալիստ (նվազագույնի կողմնակից)*:
мини'рование *ականում, ականելը*:
мини'ровать (— рую, — руешь, — руют) *ականել*:
министериа'л *պալատական, պաշտոնյա, ծառա*:
министериали'зм *մինիստերիալիզմ*:
министериали'ст *մինիստերիալիստ (մինիստրության մեջ մտնելու կողմնակից)*:
министе'рский (— ая, — ое) *մինիստրական, մինիստրության*:
министе'рство *մինիստրություն*. министерство внутренних дел *ներքին գործերի մինիստրություն*. — иностранных дел *արտաքին գործերի մինիստրություն*. — народного просвещения *ժողովրդական լուսավորության մինիստրություն*. военное министерство *ռազմական մինիստրություն*. — имперское *համաքեսարական մինիստրություն (Գերմանիայում)*. министерство путей сообщения *հաղորդակցության ճանապարհների մինիստրություն*. — юстиции *արդարադատության մինիստրություն*. — торговли и промышленности *առևտրի և արդյունաբերության մինիստրություն*:
мини'стр *մինիստր*. министр без портфеля *մինիստր առանց պորտֆելի*. премьер-министр *մինիստր նախագահ, վարչապետ*. товарищ министра *մինիստրի ոդնական*. был назначен министром *մինիստր նշանակվեց*:
миннезе'нгер, миннези'нгер *մինեզենգեր, մինեզինգեր, աչուղ (գերմանական)*. поэзия миннезингеров *մինեզինգերական բանաստեղծություն*:
ми'нный *ականային*. — ый аппарат *ականային ապարատ, ականապարատ*. — ый заградитель (судно) *ականներ դնող, ականադիր (նավ)*. — ая война *ականային պատերազմ, ականապատերազմ*. — ая галлерея *ականների գալերեա, ականային ստորանցք*. — ое поле *ականադաշտ*. — ый офицер *ականասպա*:
минова'ние *կողքից անցնելը, մի կողմ թողնելը, անցնելը, խուսափում, խուսափելը*. по миновании всех бед *բոլոր դժբախտություններն անցնելուց հետո*:
минова'ть (— ну'ю, — ну'ешь, — ну'ют) 1. *կողքից անցնել, մի կողմը թողնել, անցնել*. 2. *խույս տալ, խուսափել*. чему быть, того не миновать *գալիքից խույս տալն անհնար է. ինչ լինելու չէ, պետք է լինի*. его молодость миновала *նրա երիտասարդությունն անցել է*. зима миновала *ձմեռն անցավ*. смерти не миновать *մահից խույս տալ չէ լինի, մահն անխուսափելի է*:
минова'ться (— ну'юсь, — ну'ешься, — ну'ются), **мину'ться** *անցնել, վերջանալ*:
мино'га կենդ. *քարաձկից, քարալեզ, ոձաձուկ*:
миномёт *ականանետ*:
миномётная ро'та *ականանետային վաշտ, ականանետ վաշտ*:
миномётчик *ականաձիգ*:
миноно'сец (— сца) *ականակիր, ականանավ*. контр-миноносец *հակաականակիր*:
мино'р յերժշտ. *մինոր, մեղմ, թախծալի տոն, մեղմ յեղանակ*:
мино'рный *մինորային*:
минота'вр դից. *մինոտավր, մարդագլուխ*:
мину'вший *անցյալ, անցած*. минувшее *անցածը, անցյալը*. минувшие дни *անցած օրեր*. минувшим летом *անցյալ ամռանը*:

ми'нус *մինուս, հանած, պակաս*· знаки плюс и минус *պլյուս և մինուս նշանները*· в этой книге много минусов *այս գրքում շատ թերությունները կան*:

мину'та *րոպե*· без 20 минут четыре *չորսից պակաս 20 րոպե*· подождите минуту *սպասեցեք մի րոպե*· в одну минуту *մի րոպեյում, րոպեյաբար*· в данную минуту *տվյալ րոպեյին*· сию минуту *այս րոպեյիս*· под влиянием минуты *րոպեի աղդեցության տակ*· я не спал ни минуты *չես չեմ քնել վոչ մի րոպե*· 3 минуты пятого *չորսից անց յերեք րոպե*:

мину'тный *րոպեյի, րոպեյական*· — ая стрелка *րոպեյացույց սլաք, րոպեյասլաք*:

мину'тка, мину'точка *րոպեյիկ*:

мину'ть տես **минова'ть.** ему минуло 50 лет *նրա 50 տարին լրացել է, նա 50 տարուց անցել է*:

миньо'н տպգր· *մինյոն*:

миокарди'т *մկանաբորբոքում, սրտամկանի բորբոքում*:

миоло'гия *մկանաբանություն, մկանագիտություն*:

миопа'тия բուժ· *մկանապաթիա, մկանախտություն*:

миоце'н յերկրբ· *միոցեն*:

миоце'новый յերկրբ· *միոցենյան, միոցենային, միոցենական*:

мир I *հանդիստ, խաղաղություն, հաշտություն*· душевный мир *հոգեկան հանդիստ, հոգեկան անդորրություն*· почётный мир *պատվավոր խաղաղություն, պատվավոր հաշտություն*· заключить мир *հաշտություն կնքել*· сохранять мир *խաղաղություն պահպանել*· мир праху его! *հանգիստ նրա վոսկրներին, հանգիստ նրա աճյունին*· мир с вами! *խաղաղություն ձեզ*· условия мира *հաշտության պայմաններ*· худой мир лучше доброй ссоры *վատ հաշտությունը կարգին կռվից լավ է, վատ խաղաղությունը լավ կռվից դերադասելի չե*· нарушить мир *հաշտությունը խախտել, խաղաղությունը խանգարել*· нарушитель мира *խաղաղության խախտիչ, խաղաղություն խախտող*· закурить тру'бку ми'ра *խաղաղության չիբուխ ծխել, խաղաղություն հաստատել*· жить в мире с кем-л. *մեկի հետ խաղաղ ապրել, մեկի հետ հաշտ լինել*· идите с миром *գնացեք խաղաղությամբ*· кончить дело миром *գործը հաշտությամբ վերջացնել*· общий мир в стране *յերկրի ընդհանուր խաղաղություն*· Брестский мир *Բրեստի հաշտություն*· Версальский мир *Վերսայլի հաշտություն*:

мир II—1· (вселе'нная) *աշխարհ, համաշխարհ, համաշխարհ*· — духовный *հոգեկան աշխարհ, հոգևոր աշխարհ*· литературный мир *գրական աշխարհ*· окружающий мир *շրջապատող աշխարհ*· мир микроорганизмов *մանր որգանիզմների աշխարհ*· мир учёных *գիտնականների աշխարհ, գիտնականների շրջան*· мир писателей *գրողների աշխարհ, գրողների շրջան*· сильные мира сего *այս աշխարհի հզորները*· он не от мира сего *նա այս աշխարհից չե*· на миру и смерть красна *ընկերովի մահը հարթանիք է*· ходить по миру *մուրացկանություն անել*· 2· *համայնք*· — сельский *գյուղական համայնք, համայնական ժողով*· с миру по нитке, голому рубашка *անից մի թելիկ, տկլորին շապիկ*· миром *համայնքով*· пустить по миру *մաղախն ուսը տալ, մուրացկան դարձնել*:

мирабе'ль բուս· *միրաբել (սալորի տեսակ)*:

мира'ж *միրաժ, ոդատեսիլ, ոդապատկեր, ոդացոլություն*:

мира'кль պատմ· *միրակլ, հրաշախաղ*:

мирво'лить *ներողամիտ լինել, յերես տալ*:

мирза' *միրզա*:

мириа'да 1· *բյուր, 10 հազար*· 2· *անթիվ բազմություն, անհամար քանակ*:

мириаме'тр *միրիամետր (10 կիլոմետր)*:

мириди'ты ա· *միրիդիտներ (ժողովուրդ Յեվրոպ· Ալբանիայում)*:

мири'ть *հաշտեցնել, խաղաղացնել*:

мири'ться *հաշտվել, խաղաղվել*· мириться с чем-либо *մի բանի հետ հաշտվել*:

мирмидо'ны ա· *միրմիդոններ, միր-*

միջոնները (ժողովուրդ. Հոմերոսի Իլիականում)։

ми'рно *խաղաղությամբ, խաղաղորեն, հաշտությամբ։*

ми'рный *խաղաղ, հաշտ.* — договор *խաղաղության դաշինք, հաշտության պայմանագիր.* — гражданин *խաղաղ քաղաքացի.* — ое время *խաղաղ ժամանակ.* вести мирные переговоры *հաշտության բանակցություններ վարել.* мирный состав войск *զորքերի խաղաղ ժամանակի կազմ.* мирный приют *խաղաղ ապաստարան։*

ми'ро крв. *մեռոն.* мазать миром *մեռոն քսել.* одним миром мазаны щёкр. *մի ծառի պտուղ են, մի սանրի կտավ են։*

мировоззре'ние *աշխարհայացք։*

мирово'й I. *հաշտարար, հաշտ, խաղաղ, խաղաղարար.* мировой посредник *հաշտարար միջնորդ.* мировой судья *հաշտարար դատավոր.* мировая сделка *հաշտեցման գործարք։*

мирово'й II. *համաշխարհային.* мировая война *համաշխարհային պատերազմ.* мировая держава *համաշխարհային պետություն.* мировая революция *համաշխարհային հեղափոխություն։*

мирое'д *ցեց, չահագործող, ուրիշի հաշվին ապրող, պարազիտ, պորտաբույծ, մակաբույծ։*

мирозда'ние *տիեզերք, աշխարհաշենք, աշխարհաստեղծություն։*

миролю'бец (— бца) 1. *խաղաղասեր.* 2. *աշխարհասեր։*

миролюби'во *խաղաղասիրաբար, խաղաղասիրությամբ։*

миролюби'вый *խաղաղասեր։*

миролю'бие *խաղաղասիրություն։*

миропома'зание *ծեռամ, ծեռը։*

миропома'занник *ծեռած, ծեռյալ։*

миропонима'ние *աշխարհըմբռնում։*

миросозерца'ние տես **мировоззре'ние.**

миротво'рец (— рца) *հաշտարար, խաղաղարար։*

миротво'рческий (— ая, — ое) *խաղաղարարական, հաշտարարական։*

ми'рра *զմուռս։*

мирско'й *աշխարհիկ, համայնական.* — ая суета *աշխարհի ունայնություն.* — ая сходка *համայնքի ժողով, համայնական ժողով.* — ие дела' *աշխարհիկ գործեր.* — ие сборы *համայնական տուրքեր։*

ми'рт bot. *մրտենի, մրտի։*

ми'ртовый *մրտենու, մրտենական։*

миря'ни'н (hrgh. миря'не) 1. *աշխարհիկ, աշխարհական.* 2. *համայնիկ (համայնքի անդամ)։*

миря'нка *աշխարհիկ կին, աշխարհական կին։*

ми'ска *ապուրաման։*

ми'сочка *փոքրիկ ապուրաման։*

мисс *միսս, որիորդ (անգլիերեն)։*

миссионе'р *միսիոներ, քարոզիչ։*

миссионе'рский (— ая, — ое) *միսիոներական, քարոզչական։*

миссионе'рство *միսիոներություն, քարոզչություն։*

ми'ссис *միսիս, տիկին (անգլիերեն)։*

ми'ссия 1. *միսիա, առաքելություն.* 2. *դեսպանություն, միսիա.* иностранная миссия *ոտարերկրյա դեսպանություն։*

ми'стер *միստր, պարոն (անգլիերեն)։*

мисте'рия *խորհրդավոր ծես, խորհրդածես, կրոնական դրամա.* элевсинские мистерии *ելեվսինյան խորհրդածեսեր։*

ми'стик *միստիկ, խորհրդապաշտ։*

ми'стика *միստիկա, խորհրդապաշտություն։*

мистифика'тор *միստիֆիկատոր, խաղ խաղացող, ծաղրախաբեբա։*

мистифика'ция *միստիֆիկացիա, խաբեբայություն, ծաղրախաբեություն։*

мистифици'ровать (— рую, — руешь, — руют) *խաբել, ծաղրել, ծաղրախաբել։*

мистици'зм *միստիցիզմ, խորհրդապաշտականություն։*

мисти'ческий (— ая, — ое) *միստիկական, խորհրդապաշտական։*

мистра'ль ա. *միստրալ (հյուսիսային քամի Ֆրանսիայում)։*

ми'стрис տես **ми'ссис.**

мите'нка *կիսաճեռնոց։*

ми'тинг *միտինգ, բացօթյա ժողով։*

митингова'ть (— гу'ю, — гу'ешь, — гу'ют) *միտինգներ անել, միտինգել, միտինգներ կազմակերպել, միտինգներ սարքել։*

митка'ль ի. *մետաքսյա (հասարակ բամբակե գործվածք)։*

Ми'тра դից. *Միհր (լույսի աստված պարսիկների և հարևանների մեջ)։*

ми'тра *խուփ։*

митральёза *միտրալյոզ, կարաեչոց (հրացան), հրամատ:*
митрополи'т *մետրոպոլիտ:*
митропо'лия *մետրոպոլիտություն, մետրոպոլիտի աթոռանիստ:*
миф *մյութոս, առասպել:*
мифи'ческий (— ая, — ое) *մյութական, մյութոսական, առասպելական:*
мифологи'ческий (— ая, — ое) *դիցաբանական, առասպելաբանական:*
мифоло'гия *դիցաբանություն, առասպելաբանություն:*
Мичига'н աշխգր. *Միչիգան (Հ. Ա. Մ. Ն. շտատ). 2. Միչիգան (լիճ):*
ми'чман *միչման (առաջին սպայական աստիճանավոր նավատորմում):*
мише'нь ի. *նշանակ, թիրախ, նշան. мишень для насмешек ծաղրի առարկա:*
ми'шка *արջ, արջուկ, արջի քոթոթ:*
мишура' 1. *հյուսվածաթել կեղծ վոսկի կամ արծաթ, անագե կամ պղնձե թել. 2. արտաքին փայլ, դիվի-բիվի բան:*
мишу'рный 1. *կեղծ վոսկու կամ արծաթի. 2. արտաքին փայլի, դիվի-բիվի:*
миэли'т բուժ. *վողնուղեղի բորբոքում:*
младе'нец (— нца) *մանուկ, մանկիկ:*
младе'нческий (— ая, — ое) *մանկային, մանկական:*
младе'нчество *մանկություն. охрана материнства и младенчества մայրության և մանկության պաշտպանություն:*
младожён *նորապսակ:*
младо'й տես **молодо'й.**
мла'дость տես **мо'лодость.**
младоту'рок (— рка) *յերիտասարդ թուրք:*
младоче'х *յերիտասարդ չեխ:*
мла'дший (— ая, — ее) *կրտսեր, փոքր (համեմ. և դերադր. իմաստով). — компаньон կրտսեր կոմպանյոն, կրտսեր ընկեր. мла'дшие փոքրեր, յերիտասարդներ:*
млекопита'ющий (— ая, — ее) *կաթնասուն. млекопитающее կաթնասուն կենդանի. млекопитающие կաթնասուններ:*
млеть 1. *քար կտրվել, անզգա դառնալ (մարմնի մասին). 2. ապշել, ուշաթափվել. 3. մորմոքվել, տոչորվել:*
мле'чник բուս. *կաթնախոտ:*
мле'чный *կաթի* (տես **моло'чный**). Мле'чный путь *Մի՛ր կաթին, Հարդադող, Դարմանադողի ճանապարհ:*
мне (я բառի տրկ., ներդ. հոլ.) *ինձ. мне передали книгу ինձ գիրք հանձնեցին. на мне была шляпа յես գլխարկ ունեի դրած, գլխիս գլխարկ կար. обо мне много говорят իմ մասին շատ են խոսում. мне холодно յես մրսում եմ:*
мнемо'ника *մնեմոնիկա, հուշագիտություն, հուշարվեստ (հիշողության արհեստ):*
мнемони'ческий (— ая, — ое) *մնեմոնիկական, հուշագիտական, հուշարվեստային:*
мнемоте'хника տես **мнемо'ника.**
мнемотехни'ческий (— ая, — ое) տես **мнемони'ческий.**
мне'ние *կարծիք. общее мнение ընդհանուր կարծիք. общественное мнение հասարակական կարծիք. он стоит высоко в моём мнении յես մեծ կարծիք ունեմ նրա մասին. по моему мнению իմ կարծիքով. по общему мнению ընդհանուրի կարծիքով. борьба мнений կարծիքների պայքար. держаться хорошего (плохого, высокого) мнения լավ (վատ, բարձր) կարծիք ունենալ. быть о себе высокого мнения իր մասին մեծ կարծիք ունենալ, մեծամտել:*
мни'мо *յերևակայարար, կեղծորեն, յերևութաբար. мнимо умерший կարծեցյալ մեռած:*
мни'мый *յերևակայական, չինծու, կեղծ, կարծեցյալ. мнимая величина յերևակայական մեծություն. мнимое доказательство յերևակայական ապացույց. мнимая сделка անուշ գործարք, կեղծ գործարք. мнимый счёт առևտր. կեղծ հաշիվ, սարքովի հաշիվ:*
мни'тельность ի. *կասկածոտություն, կասկածամտություն:*
мни'тельный *կասկածոտ, կասկածամիտ:*
мни'ть *կարծել, մտածել, համարել. мнить о себе' իր մասին մեծ կարծիքի լինել, իր մասին մեծ համարում ունենալ:*
мни'ться *թվալ, յերևալ. мне мнится ինձ թվում է. ինձ յերևում է, թե:*

мно'гие *շատերը*· многие из нас *մեզնից շատերը*· многие думают иначе *շատերն այլ կերպ են մտածում*:

мно'го 1· *շատ*· много работы *շատ աշխատանք*· это вызвало много вопросов *այդ շատ հարցեր հարուցեց*· много раз *շատ անգամ*· в этом много правды *դրա մեջ շատ ճշմարտություն կա*· у нас много времени *մենք շատ ժամանակ ունենք*· на много (*համեմատ. աստիճ. հետ*) *շատ ավելի*· на много сильнее вас *ձեզնից շատ ավելի ուժեղ*· 2· (*մակբայ*) *շատ*· ему много лучше *նա շատ ավելի լավ է*· ему много больше *նա անհամեմատ ավելի մեծ տարբեր ունի*· он слишком много хвастается *նա չափազանց շատ է պարծենում*· я много обязан вам *ես ձեզ շատ պարտական եմ*· 3· много... (*բառերին միանալիս*) *բազմա...*:

многобо'жие *բազմաստվածություն*:

многобра'чие *բազմամուսնություն*:

многобра'чный *բազմամուսնական*:

многова'то *բավական շատ*:

многово'дность ի· *լրտեսություն, լրաշատություն*:

многово'дный *լրտես, լրաշատ, լրավետ*:

многоглаго'лание *շատախոսություն, շաղակրատություն*:

многоголо'вый *բազմագլխանի, բազմագագաթ, բազմակատար*:

многогра'нник 1· *յերկրչփ*· *բազմանիստ*· 2· *բազմակողմանի*:

многогра'нность ի· 1· *բազմաերեսություն, բազմանիստ լինելը*· 2· *բազմակողմանիություն*:

многогра'нный *յերկրչփ*· *բազմաերես, բազմանիստ*:

многодо'льный рлиз· *բազմաբլթակ, բազմաշաքիլ*:

мно'гое *շատ բան*· 1· мне надо многое сделать *ես շատ բան ունիմ անելու*· 2· во многом *շատ բանում, շատ բանով*:

многожёнец (— ница) *բազմակին, շատ կին ունեցող*:

многожёнство *բազմակնություն*:

многожи'льный рлиз· *բազմերակ, բազմանյարդ, բազմաջիղ*:

многозву'чие *բազմահնչունություն, բազմահնչյունություն*:

многозву'чный *բազմահնչյուն, բազմահնչուն*:

многоземе'льность ի· *շատհողություն, հողաշատություն*:

многоземе'льный *հողաշատ, շատհող*;

многознамена'тельно *բազմանշանակալից կերպով, բազմանշանակորեն*:

многознамена'тельный *բազմանշանակալից*:

многозна'чащий (— ая, — ее) *բազմանշանակ, մեծ նշանակություն ունեցող*:

многозначи'тельно *բազմանշանակորեն, բազմանշանակալից կերպով*:

многозначи'тельный *բազմանշանակալից*:

многозна'чный *բազմանիշ*· — ое число *բազմանիշ թիվ*:

многозу'бчатый *բազմատամ*:

многоколо'нный *բազմասյուն*:

многокопы'тный կենդ· *բազմատրակ, բազմակճղակ*· — ые животные *բազմատրակ կենդանիներ, բազմակճղակ կենդանիներ*:

многокра'сочный *բազմադույն, բազմներանգ*:

многокра'тность ի· *բազմապատիկություն, բազմապատիկ լինելը*:

многокра'тно *բազմապատիկորեն, շատ անգամ*:

многокра'тный *բազմապատիկ*· — коммутатор *բազմապատիկ փոխարկիչ, բազմապատիկ հոսանքադարձ*:

многолепестко'вый *շատ ծաղկաթերթ ունեցող, բազմածաղկաթերթ*:

многоле'тие 1· *բազմամյություն*· 2· *յերկարակեցություն*:

многоли'стный рлиз· *բազմատերև*:

многолю'дность ի·, **многолю'дство** *բազմամարդություն, մարդաշատություն*:

многолю'дный *բազմամարդ, մարդաշատ*:

многому'жие *բազմայրություն, բազմներիկություն*:

многому'жний *բազմայր, բազմներիկ*:

многоно'жка կենդ· *հազարոտնիկ*· рлиз· *շատոտնիկ, բազմոտնիկ*:

мно'гонько *բավական շատ, բավականաչափ, չափից ավելի*:

многообеща'ющий (— ая, — ее) *խոստումնալից, բազմախոստում*:

многообра'зие *բազմազանություն*,

բազմապիսություն, բազմակերպություն:

многообра'зный *բազմազան, բազմապիսի, բազմակերպ:* — ые изменения *բազմազան վոփոխություններ:*

многопёрые ры'бы կենդ· *բազմալողաթև ձկներ:*

многопо'лье *բազմադաշտություն:*

многопо'льный *բազմադաշտ, բազմադաշտային:* — ая система *բազմադաշտային սիստեմ, բազմադաշտ սիստեմ:*

многопо'люсный էլեկտր· *բազմաբեվեռ:* — якорь *բազմաբևեռ խարիսխ:*

многорезцо'вый: — стано'к *բազմահատիչ դազդյահ, բազմահատիչ հաստոց:*

многоречи'вость ի· *չատախոսություն, չաղակրատություն:*

многоречи'вый *չատախոս, չաղակրատ:*

многосло'вие *չատախոսություն, բազմաբառություն:*

многосло'вный *չատախոս, բազմաբառ:*

многосло'жный 1· *բազմավանկ:* — ое слово *բազմավանկ բառ.* 2· *բազմաբարդ, խիստ բարդ:*

многосторо'нность ի· *բազմակողմանիություն:*

многосторо'нний *բազմակողմանի, բազմակողմ:*

многострада'льный, многострада'льческий (— ая, — ое) *բազմաչարչար:*

многоступе'нчатый տեխն· *բազմասիճան:*

многото'мный *բազմահատոր:*

многото'чие *բազմակետ:*

многотру'дный *չատ դժվար, չատ ծանր:*

многоуважа'емый *մեծարգո:*

многоуго'льник *բազմանկյունի*

многоуго'льный *բազմանկյուն:*

многофа'зный *բազմափուլ:*

многоцве'тный *բազմագույն, գունըղգույն:*

многоча'дный *յերեխայաշատ, բազմազավակ:*

многочи'сленность ի· *բազմաթվություն, բազմաքանակություն:*

многочи'сленный *բազմաթիվ, բազմաքանակ:*

многочле'н մաթ· *բազմանդամ:*

многочле'нный *բազմանդամ* (ած·), *բազմանդամային:*

многоэта'жный *բազմահարկ:*

многоязы'чный *բազմալեզու:*

мно'жественность ի· *չատություն, հոգնակիություն:*

мно'жественный *հոգնակի:* — ое число *հոգնակի թիվ:*

мно'жество *չատություն, բազմություն:* их было бесчисленное множество *նրանք անթիվ անհամար եյին:* множество хлопот *չատ հոգսեր:*

мно'жимый *բազմապատկելի:* множимое (число) *բազմապատկելի թիվ:*

мно'житель ա· *բազմապատկիչ:*

мно'жительный аппарат *բազմարարք գործիք, բազմապատկիչ ապարատ:*

мно'жить 1· *բազմացնել, չատացնել:* 2· *բազմապատկել:*

мно'житься 1· *բազմանալ:* 2· *բազմապատկվել:*

мной, мно'ю (я *բառի գործիական հոլով*) *ինձնով, ինձնից, իմ կողմից, ինձ հետ:* он доволен мною *նա գոհ է ինձնից:* это сделано мною *այդ յես եմ արել, այդ արված է իմ ձեռքով:* со мно'ю *ինձ հետ:*

моави'тя'не *մովաբացիներ:*

мо'били պատմ· *մոբիլի, չորժական զվարդիա* (Ֆրանսիայում):

мобилизацио'нный *մոբիլիզացիական, ռազմավորման, ռազմավորական, զորահավաքային:*

мобилиза'ция *մոբիլիզացիա, զորահավաք, ռազմավորում:*

мобилизо'ванный *մոբիլիզացիայի յենթարկված, զորահավաքած, ռազմավորած, հավաքարկած:*

мобилизова'ть (— зу'ю, — зу'ешь, — зу'ют) *մոբիլիզացիայի յենթարկել, ռազմավորել, զորահավաքել:*

мовето'н վատ *տոն* (վարվեցողության):

могары'ч *մաղարիչ, չնորհավորեք:*

мо'гер *մոհեր* (գործվածք):

могика'не *մոհիկաններ:* последний из могикан *վերջին մոհիկան, մոհիկաններից վերջինը:*

моги'ла *գերեզման, չիրիմ, գամբարան, տապան:* — братская *համաչիրիմ, յեղբայրական գերեզման.* чахотка свела его в могилу *թոքախտը նրան գերեզման տարավ.* на

краю могилы *մի վոտքը դերեզմանում*:

моги́лка *դերեզմանիկ, վոտքը դերեզման, չիրմիկ*:

моги́льный *դերեզմանի, դերեզմանային, չիրմի, չիրմական*. — холмик *դերեզմանի թումբ, չիրմաթումբ*. — ая плита *դերեզմանաքար, չիրմաքար, տապանաքար*:

моги́льщик 1. *դերեզմանափոր*. 2. կեն. *մեռելաթաղիկ, մեռելհոգիկ (բզեզ)*:

мого́л: вели́кий мого́л *մեծ մոգոլ (միապետի տիտղոս Արևելյան Հընդկաստանում)*:

могота́ *կարողություն, ուժ, զորություն*. не в моготу *ուժից վեր, կարողությունից բարձր*:

могу́честь ի. *զորություն, ուժեղություն, զորեղություն*:

могу́чий (— ая, — ее) *զոր, ուժեղ, զորեղ, կարող*:

могу́чник բուս. *մատնունիկ, մատնախոտ*:

могу́щественность ի. *զորություն, ուժեղություն, զորեղություն*:

могу́щественно *զորաբար, ուժեղաբար, զորեղությամբ, կարող կերպով*:

могу́щественный *զոր, ուժեղ, զորեղ, մեծազոր*:

могу́щество *զորություն, ուժեղություն, զորեղություն*:

могу́щий (— ая, — ее) տես **мочь** *զոր, կարող, ուժեղ*:

мо́да *մոդա, նորաձևություն*. это в моде *այդ մոդա չե*. быть в моде *մոդա լինել*. выходить (вы́йти) из моды *մոդայից դուրս գալ, մոդայից ընկնել*. не по моде *մոդայի համաձայն չե, մոդայով չե*. по последней моде *վերջին մոդայով*. ввести в моду *մոդայի մեջ մտցնել, մոդա դարձնել*:

мода́льность ի. տրամ. *կերպավորություն*:

моде́ль ի. *մոդել, կաղապար, տիպար*. снима́ть модель *մոդել հանել, կաղապար վերցնել*:

модели́ровать (— рую, — руешь, — руют) *մոդել պատրաստել, կաղապարել, տիպարել*:

моде́льщик *մոդելագործ, կաղապարագործ, տիպարագործ*:

модерниза́ция *մոդերնացում, արդիականացում; մոդերնացնելը, արդիականացնելը, ժամանակակից դարձնելը*:

модернизи́ровать (— рую, — руешь, — руют) *մոդերնացնել, արդիականացնել, ժամանակակից դարձնել*:

модерни́зм *մոդերնիզմ, արդիապաշտություն*:

модерни́ст *մոդերնիստ, արդիապաշտ*:

моди́стка *մոդիստուհի, տարազագործուհի*:

модифицио́нный *մոդիֆիկացիական, ձևափոխման, ձևափոխական*:

модифика́ция *մոդիֆիկացիա, ձևափոխում, ձևափոխելը*:

модифици́ровать (— рую, — руешь, — руют) *մոդիֆիկացիայի ենթարկել, ձևափոխել*:

мо́дник *մոդայլեն հետևող, մոդայամոլ*:

мо́дница *մոդայլեն հետևող կին, մոդայամոլուհի*:

мо́дничать *մոդայլեն հետևել, մոդայով զուգվել, մոդայով հագնվել*:

мо́дный *մոդայի, մոդայական, նորաձևության, նորաձևական*. — журнал *մոդայի հանդես, մոդայական ժուռնալ*. — ая картинка *մոդայական նկար, մոդա դարձած նկար, տարածված նկար*. это теперь самое модное *այդ հիմա ամենից ընդունվածն է, այդ այժմ ամենամոդայականն է*. модные товары *մոդայական ապրանքներ, ընդունված ապրանքներ*. базар модных вещей *մոդայական ապրանքների վաճառք*:

модули́рование յերժշտ. *յելեվեջում, յելեվեջելը*:

модули́ровать (— рую, — руешь, — руют) յերժշտ. *յելեվեջել*:

мо́дуль ա. մար., ճարտ. *մոդուլ*. — упру́гости, — эласти́чности *առաձգականության մոդուլ*:

модуля́ция յերժշտ. *յելեվեջ*:

мо́дус *մոդուս, կերպ, ձև*. модус вивенди *կենսաձև, հարաբերաձև*:

моё տես **мой**.

мо́жет быть, мо́жет ста́ться *կարող է պատահել, դուցե*. может быть, это верно *կարող է պատահել, այդ ճիշտ է, դուցե այս ճիշտ է*:

мо́жется: мне не мо́жется *յես տկար եմ, քեֆս տեղը չէ, հալ չունեմ*. ему как-то всё не можется *նրա առող-*

ջուրյունը մի տեսակ տեղը չի, նա վրա չի գալիս:

можжеве'лина 1. *գիհենյուղ*. 2. *գիհնպատուղ:*

можжеве'ловый *գիհու*. — ая настойка *գիհողի, գիհեղբի:*

можжеве'льник *գիհի (ծառ):*

можжу'ха 1. *չորացրած գիհեպտուղ*. 2. разг. *հակորուկ:*

мо'жно 1. *հնարավոր է, կարելի յե*. 2. *թույլատրված է, կարելի յե*: как можно скорее *ինչքան կարելի յե շուտ*. *վորքան հնարավոր է՝ շատ*. если можно *յեթե հնարավոր է, յեթե կարելի յե*. можно мне взять это? *կարելի՞ յե, վոր յես վերցնեմ այդ*. *ինձ թույլատրվո՞ւմ է այդ վերցնել:*

мозаи'зм *մովսիսականություն:*

моза'ика *մոզայիկա, խճանկարչություն*. деревянная мозаика *փայտե մոզայիկա:*

мозаи'ст *մոզայիկագործ:*

мозаи'чный *մոզայիկային, մոզայիկայի, խճանկարչական:*

мозг կզմ. 1. *ուղեղ, ծուծ*. 2. *բանականություն, խելք*. костный мозг *ոսկրուղեղ, ոսկրածուծ*. спинной — *մեջքի ուղեղ, ողնուղեղ, ողնածուծ*. воспаление мозга *ուղեղի բորբոքում*. он испорчен до мозга костей *նա մինչև ուղնուծուծը փչացած է*. он продрог до мозга костей *նա մրսել է մինչև ոսկորների ծուծը*. телячьи мозги *հորթի ուղեղ, հորթուղեղ (կերակուր):*

мозга'стый *ուղեղով, խելքով:*

мо'зглый *փտած, հոտած:*

мозгля'вый (о погоде) *թաց (յեղանակ), չոփա:*

мозгля'к գռեհկ. *հիվանդոտ, ծլուրված, անժամանակ ծերացած:*

мозгова'тый *փոքր ինչ ուղեղ ունեցող, մի քիչ ծուծ ունեցող:*

мозгови'тый *ուղեղաշատ, ծուծաշատ:*

мозгово'й *ուղեղային, ուղեղի, ծուծի, ծուծավոր*. — удар *ուղեղի կաթված, ուղեղակաթված*. — ая кость *ծուծոսկր, ծուծավոր ոսկր*. — ая оболочка *ուղեղաթաղանթ, ուղեղի թաղանթ*. воспаление мозговых оболочек տես **менингит.**

Мо'зель աշխգր. *Մոզել:*

мозжечо'к (— чка') *փոքր ուղեղ, պրստիկ ուղեղ, ուղեղիկ:*

мозжи'ть (— зжу', — зжи'шь, — зжа'т) *ջարդել, փշրել, ընկճել*. мозжить кому голову *մեկի ղլուխը տանել, մեկին նախատել*. кость мозжит *ոսկորս ցավում է:*

мозо'листый (о руках) *կոշտուկավոր:*

мозо'лить *կոշտուկ առաջացնել, կոշտուկոտել*. — глаза պոկր. *ձանձրացնել, դահլա տանել, աչքի փուշ դառնալ:*

мозо'ль ի. *կոշտուկ, հարածք*. мокнущая мозоль *թաց կոշտուկ, ջրատվող կոշտուկ*. наступить кому-нибудь на мозоль *մեկի կոշտուկը տրորել, մեկի ղժայուն տեղին դիպչել*. любимая мозоль *ամենացավոտ տեղ, ամենացավոտ կոշտուկ:*

мозо'льный *կոշտուկի, կոշտուկային*. — оператор *կոշտուկահատ*. — пластырь *կոշտուկի ծեփելիք, կոշտուկի սպեղանի:*

Моисе'й *Մովսես*. моисеев закон *Մովսեսի օրենք, մովսիսական օրենք:*

мой (— ая, — ое) *իմ*. мой приятель *իմ բարեկամը, իմ ընկերը*. по моему *իմ կարծիքով, ըստ իս*. это моё *այդ իմն է:*

мо'йка 1. *լվալը, լվացում*. 2. *լվացարուհի*. 3. *լվացքատեղ, լվացքատուն:*

мокасси'ны *մոկասին (կոշիկ յեղջերուի կաշուց):*

мо'кко *մոկկո (սուրճ):*

мо'кнуть *թրջվել, թացանալ, խոնավանալ, տամկանալ:*

мокрёхонек (— нька, — нько) *բոլորովին թաց, խիստ խոնավ, տղիված:*

мокре'ц անգլ. *խոնավախտություն, սրբանախտ (անասուններբ):*

мокри'ца կենդ. *նեպուկ, դիջամճի, դլորամճի*. погребная мокрица *մանեպուկ, նկուղամճի:*

мокрова'тый *թացավուն, տամկավուն:*

мокрота' *թացություն, խոնավություն, տամկություն:*

мокро'та բուժ. *խորխ, խուխ*. капель с мокротой *խորխոտ հազ, խուխահազ*. выделение мокроты *խորխ հանելը, խորխոտ, խխոտ, խխելը*. отхаркивать мокроту *խորխ թքել, խխել:*

мокро'тный *խորխի, խորխային, խուխային:*

мо'крый *խոնավ, թաց, տամուկ*. мокрый до последней нитки *մինչև վերջին թելիկը թրջված*. мокрый

хоть выжми *մղելու չափ թաց, թաց-ջուր դարձած*:

мол I *ծովալողանիչ*:

мол II *իբր, իբր թե, ասում է (դրվում է ուրիշի ասածը մեջ բերելիս)*· они, мол, придут *նրանք, իբր, կգան*· я, мол, искал, да не нашёл *ես, ասում է, ման եկա, բայց չգտա*:

молва' *լուր, համբավ, հռչակ*:

мо'лвить (— влю, — вишь, — вят) *ասել*:

Молда'ва աշխգր· *Մոլդավա (վտակ)*:

молдава'нин (հոգն· молдава'не) *մոլդավացի*:

молдава'нка *մոլդավուհի*:

молдава'нский (— ая, — ое) *մոլդավական*:

Молда'вия աշխգր· *Մոլդավիա*:

моле'бен (— бна) *մաղթանք*· благодарственный молебен *գոհաբանական մաղթանք*:

моле'бствие *ընդհանուր մաղթանք, պաշտոնական մաղթանք*:

моле'кула *մոլեկուլ*:

молекуля'рный *մոլեկուլային*· — вес *մոլեկուլակշիռ*:

моле'льня *աղոթատուն, աղոթարան*:

моле'льщик *աղոթող, աղոթարար*:

моле'льщица *աղոթող կին, աղոթարարուհի*:

моле'ние *աղոթում, աղոթելը, աղոթք, աղաչանք, աղերսանք, աղաչելը, աղերսելը*:

моле'нная տես **моле'льня.**

молески'н *մոլեսկին (բամբակե հյուսվածք)*:

молески'новый *մոլեսկինի, մոլեսկինային*:

молето'чина *ցեցի կերած, ցեցի տված*:

молибде'н(а) ֆիմ· *մոլիբդեն*· молибденовая кислота *մոլիբդենի թթու*· — сталь *մոլիբդենի պողպատ*:

моли'тва *աղոթք*:

моли'твенник *աղոթագիրք*:

моли'твенный *աղոթքի, աղոթելու*· — дом *աղոթատուն*:

моли'ть (о чём - л.) *խնդրել, աղերսել, աղաչել*:

моли'ться (о чём - л.) *աղոթել, աղոթք անել*:

мо'лкнуть *լռել, լուռ կենալ, ասկվել, սուս մնալ*:

моллю'ск *կակղամորթ, մոլլյուսկ*:

моллю'сковый *կակղամորթյա, մոլլյուսկային*:

моллюскообра'зный *կակղամորթանման, մոլլյուսկաձև*:

молнено'сный, молниено'сный *կայծակի, շանթի, կայծակային, շանթային, կայծակաբեր, շանթակիր*· с молниеносной быстротой *կայծակի արագությամբ*· молненосная ту'ча *շանթակիր ամպ, կայծակաբեր ամպ*· молниеносная холера *շանթասլաց խոլերա, կայծակընթաց խոլեր*· молниеносный взгляд *կայծակնացայտ հայացք, բարկացայտ նայվածք*:

молниеотво'д *շանթարգել*:

мо'лния *կայծակ, շանթ, փայլակ*· с быстротой молнии *կայծակի արագությամբ*· молния сверкает *կայծակը փայլատակում է*· — ударила *կայծակը խփեց*· зигзагообразная молния *կեռմանաձև կայծակ, կեռմանակայծակ, կեռմանաշանթ*· поезд - молния *շանթագնացք*· шаровидная молния *գնդաձև կայծակ, գնդաշանթ*:

молода'йка, молода'я *դեռահաս կին, նորատարակ կին, նորատի կին*:

молодёжь ի· *երիտասարդություն*· день молодёжи (4 сент.) *երիտասարդության որ (սեպտեմբերի 4-ին)*· золотая молодёжь *վոսկե երիտասարդություն*· Коммунистический союз молодёжи (Комсомол) *Երիտասարդության կոմունիստական միություն (կոմերիտմիություն)*:

моло'денький (— ая, — ое) *դեռահաս, չահել, նորատի*:

молоде'ть *երիտասարդանալ, չահելանալ*:

мо'лодец (— дца) *երիտասարդ, չահել*:

молоде'ц (— дца') *կտրիճ, ղոչաղ*· я знаю своих молодцов *ես իմ կըտրիճներին ճանաչում եմ, ես դիտեմ իմ քաջերին*· молодец! *ապրե՛ս*:

молоде'цки *կտրճաբար, քաջաբար*:

молоде'цкий (— ая, — ое) *կտրիճի, կտրճական, քաջի*:

молоде'ческий (— ая, — ое) *երիտասարդական, երիտասարդավայել*:

молоде'чество *կտրիճություն, քաջություն, խիզախություն (մանավանդ իբրև պարծենկոտություն)*:

молоди'ть (— жу', — ди'шь, — дя'т) *չահելացնել, երիտասարդացնել*:

молоди'ться (— жу'сь, — ди'шься,

— дя'тся) *Ջահելանալ, յերիտասարդանալ:*

молоди'ца *դեռահաս կին, նորապսակ կին:*

моло'дка 1· *դեռահաս կին, նորապսակ կին.* 2· *Ջահել հավ, վառեկ:*

молодня'к 1· *մատղաշ անտառ, դեռաբույս անտառ.* 2· *մատղ սերունդ, նոր սերունդ.* 3· *մատղաշ անասուն:*

молодожён տես **младожён.**

молодо'й 1· *Ջահել, յերիտասարդ, նորաթի, դեռահաս, նոր.* — месяц *նորածնունդ լուսին, նորալուսին, նոր.* — человек *յերիտասարդ մարդ, յերիտասարդ.* — ое вино *նոր գինի, մաճար.* с молоду *յերիտասարդ հասակից, յերիտասարդությունից.* кто молод не бывал? *ո՞վ յերիտասարդ չի յեղել, ո՞վ Ջահել չի յեղել.* в чём молодой похвалится, в том старик покается *յերիտասարդն ինչով պարծենա, ծերը նրա համար կդղջա.* Ջահել տարիքում նուշ է, ծեր հասակում փուշ է. 2· молоды'е (младожёны) *նորապսակներ:*

мо'лодость ի· *յերիտասարդություն, Ջահելություն:*

молоду'ха տես **молоди'ца.**

молодцева'тость ի· *կորճություն, քաջություն, կորովիություն:*

молодцева'тый *կորճական, կորիճի, քաջ, կորովի:*

моло'дчик 1· տես **молоде'ц.** 2· *պըճնամոլ յերիտասարդ, վայելչակազմ յերիտասարդ:*

молодчи'на 1· *ճարպիկ յերիտասարդ, կարիճ յերիտասարդ.* 2· *կեցցե՛ս, դոչա՛ղ:*

моложа'вость ի· *Ջահելատեսություն, մատղաշիմություն:*

моложа'вый *Ջահելատես, յերիտասարդ տեսքով, մատղաշիմ:*

моло'же (տես **молодой**) *ավելի փոքր, ավելի յերիտասարդ.* он моложе меня на три года *նա ինձնից 3 տարով փոքր է:*

моло'зиво *դալ (ծննդականի կամ նորածին կովի առաջին կաթ):*

молока'н (hոզն. молока'не) *մալականներ:*

молока'нка *մալականուհի:*

моло'ки կենդ· 1· *սերմնագեղձեր (ձկների).* 2· *սերմնահյութ, սերմնահեղուկ:*

молоко' *կաթ.* кислое молоко *մածուն.* миндальное — *նչակաթ.* сгущённое — *խտացրած կաթ, խտակաթ.* у него молоко на губах не обсохло *նրա բերանից կաթի հոտ է դալիս.* выделение молока *կաթի արտահոսում, կաթի արտահոսելը, կաթի դալը.* обожжёшься на молоке, станешь дуть на воду *կաթով բերանն այրողը Ջրին էլ կփչի, Ջալ ոճ տեսնողը Ջալ Ջաթուից էլ կվախենա:*

молокосо'с *համբակ, կաթնակեր:*

мо'лот *մուրճ, կռան.* — паровой *շոգեմուրճ, շոգեկռան.* — кричный տես **кричный молот.** — кузнечный *դարբնի մուրճ, դարբնի կռան.* между молотом и наковальней *մուրճի ու սալի միջև, մուրճի և զնդանի արանքում.* лучше быть молотом, чем наковальней *ավելի լավ է մուրճ լինել, քան սալ:*

молоти'лка *կալսող մեքենա, կալսիչ:*

молоти'льный *կալսող, կալսելու.* — цеп *կալսող թակիչ, կալսթակիչ:*

молоти'льщик *կալսիչ, կալսորդ:*

молоти'льщица *կալսորդուհի:*

молоти'ть (— чу', — тишь, — тят) *կալսել, ծեծել (կալը):*

молоти'ться (— чу'сь, — тишься, — тятся) *կալսվել, ծեծվել:*

молотобо'ец (— бо'йца) *մրճահար, կռանահար:*

молото'к (— тка') *մուրճ, փոքր մուրճ, մրճիկ.* — ры'ба կենդ· *ուռնաճուկ.* — деревянный *փայտե մրճիկ.* — аукционера *աճուրդամրճիկ.* купить с молотка *աճուրդով գնել.* продавать с молотка *աճուրդով ծախել, աճուրդ հանել:*

молото'чек (— чка) *պտտիկ մրճիկ:*

моло'ть (мелю', — лешь, — ют; հրմ. мели') *աղալ.* — вздор *հիմարություններ դուրս տալ.* мели, Емеля, твоя неделя! *ասդն էլ է քո ձեռքին, ասդ ազաքարն էլ, ինչ կուզես՝ կանես:*

молотьба' 1. *կալսում, կալսելը.* 2. *կալոց, կալի ժամանակ:*

Моло'х դից· *Մոլոք, Մոլոխ (սեմականաստված):*

молоча'й բուս· 1· *կանթեղխոտ, ծիծեռնախոտ, ծիծռան ծաղիկ.* 2· *դայլակաթնուկ, կաղանչան, կաթնուկ:*

молоча'йник բուս· *սինձ, քոչմիրուք:*

молоча'йные расте'ния *կաղանչազգի-*

ներ, գայլակաթնուկներ, կաթնուկներ:

моло'чная *կաթնատուն:*

моло'чник 1· *կաթնաման.* 2· *կաթնավաճառ:*

моло'чница 1· *կաթնատարուհի, կաթնավաճառուհի.* 2· *կաթնախտ, կաթնանախտ (նորածնի բերանի բորբոքում).* 3· տես **молочная лихорадка.**

моло'чный *կաթի, կաթնային.* — поросёнок *կաթնակեր խոճկոր, կաթնախոճկոր.* — ное (блюдо) *կաթնեղեն կերակուր, կաթնակերակուր.* — ный брат *կաթնեղբայր.* — ая каша *կաթնապուր, կաթնով.* — ная кислота *կաթի թթու, կաթնաթթու.* — ная корова *կաթով կով, կաթնատու կով.* — ная лихорадка *կաթնատենդ (ծննդկանի հիվանդություն).* — ная торговля *կաթնեղենի վաճառք, կաթնավաճառք.* — ного цвета *կաթնագույն:*

Молу'кские острова' աշխգր. *Մոլուքյան կղզիներ:*

мо'лча *լուռ, լռությամբ, անձայն:*

молчали'вость ի· *լռասիրություն, լռակեցություն:*

молчали'во *լուռ, լռությամբ, լռելյայն:*

молчали'вый *լռակյաց, լռասեր:*

молча'льник *լռակյաց, լռասեր (աղամարդ):*

молча'ние *լռություն, լռելը.* обойти молчанием *լռությամբ անցնել.* пребывать в молчании *լուռ լինել, լուռ մնալ, սուս մնալ.* хранить о чём-либо молчание *վորևե բանի մասին լռություն պահպանել.* молчание знак согласия *լռությունը համաձայնության նշան է.* нарушать молчание *լռությունը խախտել.* взятка за молчание *կաշառք լռելու համար, լուռ մնալու կաշառք.* молча'ть! *լռի'ր, լռեցե'ք, սուս կաց, սուս կացեք, սո'ւս:*

молча'нка 1· *լռություն, համառություն, ընդհանուր լռություն.* 2· *լռախաղ:*

молча'ть (— лчу, — чишь, — чат; hրմ. — чи') *լռել, լուռ լինել.* таинственно молчать о чём-либо *խորհրդավոր կերպով լռել վորևե բանի մասին.* заставить молчать *լռեցնել, ստիպել լռելու.* молчать от застенчивости *ամաչկոտությունից լռել:*

молчо'к *լռություն:*

молчко'м տես **мо'лча.**

мо'ль ի· *ցեց, ուտիճ.* изъеденный молью *ցեցը տված, ցեցից վնասված, ցեցակեր:*

моль ա· *յերժշտ. մոլ, մեղմ տոն, տխուր յեղանակ:*

мольба' *աղերսանք, աղաչանք, պաղատանք, աղոթք:*

мо'льбе'рт *նկարչատախտակ, նկարահաստոց:*

Мольe'р *Մոլյեր:*

моме'нт 1· *մոմենտ, վայրկյան, ակընթարթ, պահ.* 2· *մոմենտ, հանգամանք.* — центробежный *կենտրոնախույս մոմենտ.* — вращения *տեխն. պտտման մոմենտ, դարձմոմենտ.* — критический *ճգնաժամային վայրկյան, ճգնավայրկյան.* — решительный *վճռական մոմենտ, վճռական վայրկյան.* — инерции *իներցիայի մոմենտ.* надо учесть и этот момент *այդ հանգամանքն էլ պետք է հաշվի առնել:*

момента'льно *վայրկենաբար, մի ակընթարթում:*

момента'льный *վայրկենական, ակընթարթային.* моментальный фотографический снимок *վայրկենական լուսանկար:*

мона'да փիլ· *մոնադա:*

Мона'ко աշխգր. *Մոնակո:*

мона'кский (— ая, — ое) աշխգր. *Մոնակոյի:*

мона'рх *միապետ:*

монархи'зм *միապետություն, միապետականություն:*

монархи'ст *միապետական:*

монархи'стка *միապետականուհի:*

монархи'ческий (— ая, — ое) *միապետական:*

мона'рхия *միապետություն:*

мона'рший (— ья, — ье) *միապետի:*

монасты'рский (— ая, — ое) *վանքի, մենաստանի, վանական, վանքական, վանքապատկան:*

монасты'рь ա· *վանք, մենաստան.* мужской монастырь *աղամարդկանց վանք.* женский — *կուսանոց, կուսանաց վանք.* заключить в монастырь *մեկին վանք (կուսանոց) քշել, մեկին վանքում փակել.* в чужой монастырь со своим уставом

не ходят *ուրիշի տանը կարգադրություններ չեն անի:*

мона'х *միանձն, միայնակյաց, կուսակրոն:*

мона'хиня *միանձնուհի, միայնակեցուհի, կույս:*

мона'шенка 1· փաղաք· *միանձնուհի, կուսիկ.* 2· բուրաման *(անուշահոտություն արձակող մոմ):*

мона'шеский (— ая, — ое) *միայնակյացի, միայնակեցական, կուսակրոնի, միանձնական.* — ая жизнь *միանձնական կյանք, կուսակրոնի կյանք:*

мона'шество *միանձնություն, միայնակեցություն, կուսակրոնություն:*

мона'шествовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *միանձնություն անել, կուսակրոնություն անել:*

Монбла'н աշխգր· *Մոնբլան:*

Монго'лия աշխգր· *Մոնղոլիա:*

монго'л *մոնղոլ (ժողովուրդ):*

монго'лка *մոնղոլուհի:*

монго'льский (— ая, — ое) *մոնղոլական:*

моне'та *դրամ, ստակ.* — звонкая *հնչուն դրամ, հնչուն ստակ.* — в 10 копеек 10 *կոպեկանոց ստակ,* 10 *կոպեկանոց դրամ.* — в 1 марку *մեկ մարկանոց ստակ, մեկ մարկանոց դրամ.* — разменная *մանրուն դրամ, մանրուն ստակ.* — мелкая *մանր դրամ, մանրադրամ, մանր ստակ, մանրաստակ.* — фальшивая *կեղծ դրամ, կեղծ ստակ.* — золотая *վոսկե դրամ, վոսկե ստակ.* — ходячая *ընթացիկ դրամ, ընթացիկ ստակ.* уплатить звонкой монетой *հնչուն դրամով վճարել.* платить той же монетой *նույն վերաբերմունքով պատասխանել.* принять за чистую монету *հաված յուղի տեղ ընդունել:*

моне'тка *փոքր դրամ, դրամիկ, ստակիկ:*

моне'тный *դրամի, դրամական, ստակի, ստակային.* — двор *դրամահատարան, փողերանոց.* — ая система *դրամական սիստեմ, ստակասիստեմ:*

моне'тчик *դրամահատ:*

мони'зм փիլ· *մոնիզմ:*

монисти'ческий (— ая, —ое) *մոնիստական:*

мони'сто *մանյակ:*

монито'р *ղրահանավ:*

Моно' (Московский отдел народного образова'ния) *Մոնո (ժողովրդական լուսավորության Մոսկվայի բաժին):*

монога'ми'я *միամուսնություն, մենամուսնություն, մոնոգամիա:*

моноги'ни'я *միակնություն, մենակնություն:*

моногра'мма *միագիր, միատառիկ, մոնոգրամ:*

монографи'ческий (— ая, — ое) *մենագրության, մենագրական:*

моногра'фия *մենագրություն:*

моно'кль ա· *միաքիստակ:*

моноли'т *մոնոլիթ, միաքար:*

моноли'тность ի· *միաքարություն, միաձուլություն, միակուռ լինելը:*

моноли'тный *մոնոլիթական, միաքարային, միաքարյան, միակուռ:*

моноло'г *մենախոսություն.* произносить монолог *մենախոսել, մենախոսություն արտասանել:*

монома'ния բուժ· *մենամոլություն, մենացնորություն (մի սևեռուն մտապատկերով ցնորված լինելը):*

монометалли'зм *մոնոմետալիզմ, մենամետաղություն:*

монометалли'ст *մոնոմետալիստ, մենամետաղական:*

монометаллисти'ческий (— ая, — ое) *մոնոմետալիստական, մենամետաղական:*

монопла'н *մոնոպլան (ողանավի տեսակ):*

монополиза'ция *մենաշնորհացում:*

монополизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մենաշնորհ դարձնել, մենաշնորհացնել:*

монополи'ст *մենաշնորհատեր:*

монопо'лия *մենաշնորհ, մոնոպոլիա:*

монопо'лька *մենաշնորհային ողեվաճառություն (պետական):*

монопо'льный *մենաշնորհային, մենաշնորհի:*

моно'птер 1· կենդ· *միթևուկ.* 2· ճարտ· *այսնավոր բոլորաշենք:*

монотеи'зм *միաստվածություն:*

монотеисти'ческий (— ая, — ое) *միաստվածական, միաստվածության:*

моноти'п տպգր· *մենատիպ (տառ-տառ չարող մեքենա):*

моното'нность ի· *միալարություն, միակերպություն, միօրինակություն:*

моното́нно *միալար կերպով, միալար, միակերպորեն, միօրինակաբար.* — говорить *միօրինակ ձևով խոսել:*
моното́нный *միալար, միակերպ, միօրինակ.* — ые звуки *միօրինակ հնչյուններ:*
Мо́нро(э) *Մոնրո.* доктрина Монро(э) *Մոնրոյի ուսմունք:*
монта́ж *մոնտաժ, սարվածում, սարքում:*
монта́жная мастерска́я *սարման (մոնտաժի) արհեստանոց, սարվածանոց:*
монтанья́ры ա. պատմ. *մոնտանյարներ, լեռնականներ (կուսակցություն Ֆրանս. մեծ հեղափոխության ժամանակ):*
монтёр *սարիչ, մոնտյոր.* электро-монтёр *էլեկտրասարիչ, էլեկտրոմոնտյոր:*
монти́ровать (— рую, — руешь, — руют) *սարել, սարվածել:*
Монтескье́ *Մոնտեսքյո:*
монуме́нт *հուշարձան:*
монумента́льный 1. *հուշարձանի, հուշարձանային.* 2. *փառավոր, փառահեղ:*
МОПР = Междунаро́дная организа́ция по́мощи борцам революции *ՄՈՊՐ, հեղափոխության մարտիկներին ողնող միջազգային կազմակերպություն:*
мопс *մոպս (շան տեսակ):*
мор *ժանտախտ, ժանտամահ, համաճարակ, մահատարաժամ:*
мор = տես **морско́й.**
мора́вец (— вца) *մորավացի:*
Мора́вия աշխգր. *Մորավիա:*
мора́вка *մորավուհի:*
мора́вский (— ая, — ое) *մորավական:*
морали́ст *բարոյախոս:*
морали́стка *բարոյախոսուհի:*
мора́ль f. *բարոյականություն, բարոյախոսություն.* — шаткая *խարխուլ բարոյականություն.* — новая *նոր բարոյականություն:*
мора́льно *բարոյապես:*
мора́льный *բարոյական:*
морато́риум, морато́рий *մորատորիում, համաժամարկեցում:*
морг 1. *մորգ (տարածության չափ).* 2. *դիահարահ, դիացուցարան, մեռելանոց:*
морганати́ческий *մորգանատիկ (անհավասարատոհմ անձերի ամուսնության վերաբերող).* — брак *անհավասարազոս անձերի ամուսնություն:*
морга́ние *թարթում, աչքի ճպում, թարթելը, աչքը ճպելը:*
морга́ть, моргну́ть *թարթել, աչքը ճպել:*
мо́рда *դունչ, մռութ, ռեխ, ցրտուկ:*
морда́стый *հաստամռութ, հաստադունչ, մեծառեխ, հաստեղաբ:*
мо́рдочка փաղաքշ. *մռութիկ, դնչիկ:*
мо́ре ծով. море крови *արյան ծով, արնածով.* выйти в открытое море *բաց ծով դուրս գալ.* в открытом море *ծով.* *բաց ծովում.* за морями *ծովերի այն կողմում.* перевозить морем *ծովով փոխադրել.* свобода морей *ծովերի ազատություն:*
море́на յերկրբ. *մորենա, քարակարկառ (սառցադաշտային չրջանից):*
морепла́вание *ծովագնացություն, նավագնացություն:*
морепла́ватель ա. *ծովագնաց, նավորդ, նավագնաց:*
морепла́вательница *ծովագնացուհի, նավորդուհի:*
морепла́вательный *ծովագնացի, ծովագնացական, նավորդական:*
морехо́д տես **морепла́ватель.**
морехо́дный տես **морепла́вательный.**
морехо́дство տես **морепла́вание.**
морж կենդ. *ծովացուլ:*
моржо́вый *ծովացուլի, ծովացուլային:*
Мо́рзе: а́збука Мо́рзе *Մորզեյի այբուբեն:*
мори́ть 1. — го́лодом *սովալլուկ անել, սովամահ անել, սովատանջել.* 2. — крыс и пр. *մեծամկներին և այլնվոչնչացնել, բնաջնջել.* 3. *տանջել, չարչարել, նահատակել.* 4. *յուփելով ներկել.* морить со смеху *խիստ ծիծաղեցնել, ծիծաղից մեռցնել:*
морко́вка տես **морко́вь.**
морко́вный *դազարի, սեխպղինի:*
морко́вь f. *դազար, սեխպղին:*
мормо́н *մորմոն (կրոնական աղանդավոր Հյուս. Ամերիկայում):*
мормо́нка *մորմոնուհի:*
мормо́нский (— ая, — ое) *մորմոնական:*
мормо́нство *մորմոնություն:*

морово́й: морова́я я́зва *ժանտախտ, ժանտամահ, համաճարակ*. моровое поветрие *մահաբեր համաճարակ, ժանտախտի համաճարակ*:

моро́женик 1. *պաղպաղակագործ*. 2. *պաղպաղակավաճառ*. 3. *պաղպաղակասեր, պաղպաղակ սիրող*:

моро́женица 1. *պաղպաղակագործուհի*. 2. *պաղպաղակավաճառուհի*. 3. *պաղպաղակ սիրող կին*:

моро́женое *պաղպաղակ*:

моро́женый *սառցրած*:

моро́з *սառնամանիք*. — без инея *առանց հեղյամ սառնամանիքի*. у меня мороз по коже пробегает *մարմնովս սարսուռ է անցնում*. — трескучий *ճրթճրթան սառնամանիք, ճքճքան ցուրտ*. — щиплет *սառնամանիքը դաշում է*. — сильный *ուժեղ սառնամանիք, սաստիկ սառնամանիք*. побивать морозом (растения) *ցրտահար անել, ցրտահարել (բույսերը)*:

моро́зить (— жу, — зишь, — зят) *սառցնել, պազեցնել*. моро́зит *սառնամանիք է անում*. полно тебе морозить *բավական է սուտ խոսես, բավական է փչես*:

моро́зный *սառնամանիքի, սառնամանիքային*:

морокова́ть (в чём-л.) (— ку́ю, — ку́ешь, — ку́ют) *փոքր ինչ հասկանալ, մի քիչ իմանալ, մասամբ տեղյակ լինել*:

мороси́ть: мороси́т *անձրև է մաղում*:

моро́чение *խաբում, խաբելը, աչքերին թող փչելը*:

моро́чить *խաբել, աչքերին թող փչել*:

моро́шка рвш. *ճախնային մորի, ճախնամորի, ճախնամոշ*:

морс *պտղահյութ, մրգահյութ, մորս*:

мо́рсовый *մորսի, մրգահյութի, պտղահյութի*:

морско́й *ծովային, ծովի*. — берег *ծովեզր*. — бой *ծովամարտ*. — волк 1. *գայլաձուկ*. 2. պտկր. *ծովազայլ (փորձված ծովաշնաց, հմուտ նավորդ)*. — залив *ծովախորշ, ծովածոց*. — офицер *ծովային սպա, ծովասպա*. — порт *ծովային նավահանգիստ*. — разбойник *ծովահեն, ծովային ավազակ*. — ая болезнь *ծովախտ*. захворать морской болезнью *ծովախտով հիվանդանալ, ծովախտով բռնվել*. морская вода *ծովի ջուր, ծովաջուր*. — ая миля *ծովային մղոն, ծովամղոն*. — ая пена *ծովի փրփուր, ծովափրփուր*. морская купальня *ծովալողարան, ծովային լողարան*. морское купанье *ծովալողանք, ծովալողանք*. — ое дно *ծովի հատակ*. — ое сражение *ծովային ճակատամարտ*. — ое сообщение *ծովային հաղորդակցություն*. — ое страхование *ծովային ապահովագրություն*. — ое судно *ծովային նավ, ծովանավ*. — ой транспорт *ծովային տրանսպորտ*. — ое училище *ծովագնացական դպրոց*:

морти́ра ռազմ. *հրաձանգ*:

мо́рфий, морфи́н *մորֆին, բնափրեն*. впрыскивать — *մորֆին ներարկել, բնափրեն սրսկել*:

морфини́зм *մորֆինիզմ, մորֆինամոլություն*:

морфини́ст *մորֆինիստ, մորֆինամոլ*:

морфини́стка *մորֆինիստուհի, մորֆինամոլուհի*:

морфоло́г *ձևաբան*:

морфоло́гия *ձևաբանություն*:

морфологи́ческий (— ая, — ое) *ձևաբանական, ձևաբանության*:

морфоно́мия *մորֆոնոմիա, ձևաբաշխություն (ձևակազմության որենքների ուսմունք)*:

морщи́на 1. *կնճիռ, խորշոմ*. 2. *փոթ, ծալք (շորի)*:

морщи́нистость ի. 1. *խորշոմածություն, կնճռոտություն*. 2. *փոթավորություն, ծալքավորություն (շորի)*:

морщи́нистый 1. *կնճռոտ, խորշոմավոր, խորշոմած*. 2. *ծալքավոր, փոթավոր, փոթ-փոթ*::

морщи́нка 1. *կնճռիկ, խորշոմիկ*. 2. *փոթիկ, ծալիկ (շորի)*:

мо́рщить *կնճռել, խորշոմել, կնճռոտել*. — лоб *ճակատը կնճռել, ճակատը կնճռոտել*:

мо́рщиться *կնճռոտվել, խորշոմվել, խոժոռվել*:

моря́к *ծովաշնաց, նավորդ, նավաշնաց*:

мос = տես **моско́вский.**

москате́льный това́р տես **москоти́льный това́р.**

москате́льщик տես **москоти́льщик.**

Москва́ աշխգր. *Մոսկվա, Մոսկով*:

Москва́-река́ աշխգր. *Մոսկվա գետ*:

москви́ч *մասկվացի, մոսկովցի*:
москви́чка *մասկվուհի, մոսկովուհի*:
Москвото́п (Моско́вский то́пливный отде́л) *վառելանյութի Մասկվայի բաժին*:
Москвошве́й *զգեստեղենի Մասկվայի տրեստ*:
моски́т *մժեղ, մոծակ (տաք յերկիրների)*:
московитя́нин (հոգն. московитя́не) *պատմ. մասկվացի, մոսկովցի*:
Моско́вия *Մոսկովիա (հին Ռուսաստան)*:
моско́вский (— ая, — ое) *Մասկվային, մոսկովյան*. ◇ по-московски *Մասկվայի ձևով, մոսկովյան յեղանակով*:
москоти́льный *դեղապրանքային*. — ые товары *դեղապրանք*. — ая лавка *դեղապրանքի կրպակ*. — ая торговля *դեղապրանքի վաճառք*:
москоти́льщик *դեղապրանք վաճառող*:
мост *կամուրջ*. — арочный *կամարակապ կամուրջ*. — бревенчатый *դերանե կամուրջ, դերանակամուրջ*. — висячий *կախ կամուրջ, կախովի կամուրջ*. — временный *ժամանակավոր կամուրջ*. — железнодорожный *յերկաթուղային կամուրջ*. — крытый *ծածկած կամուրջ*. — на козлах *հատուրաններով կամուրջ, հատուրանակամուրջ*. — решётчатый, — раскосный *վանդակակամուրջ, ցանցակամուրջ, չեղմուծվող կամուրջ*. — подъёмный *վերամբարձ կամուրջ, ամբարձիկ կամուրջ*. — пешеходный *հետևակակամուրջ, հետիոտների կամուրջ*. — постоянный *մշտական կամուրջ*. — передвижной *տեղափոխելի կամուրջ, շարժական կամուրջ, շարժածո կամուրջ*. — понтонный, — плашко́утный (плашко́тный) *դոմ, նավակամուրջ, տափանավի կամուրջ*. — плотовой *լաստակամուրջ*. — цепной *շղթայակամուրջ*. наводить (перекидывать) мост *կամուրջ դնել*. снимать мост *կամուրջը վերցնել, կամուրջը հավաքել, կամուրջը քանդել*. разводить мост *կամուրջը բանալ, կամուրջը բաց անել*. перила моста *կամուրջի բազրիք, կամուրջի ճաղեր*:
мо́стик *փոքրիկ կամուրջ, կամրջակ*:
мости́льный *քարելու, սալարկելու, սալարկման*. — камень *սալարկաքար, սալաքար*:
мости́льщик *սալարկիչ, քարող*:
мости́ть (мощу́, — сти́шь, — стя́т) *սալարկել, քարել*:
мости́ться (мощу́сь, — сти́шься, — стя́тся) *սալարկվել, քարվել*:
мостки́ (— ов) *ա. 1. լաստարկ (փողոցի, մայթի), կամրջիկ, անցաբան. 2. լաստան, լաստակ (լվինելու համար)*:
мостова́я *սալարկ, քարահատակ*. — булыжная *կոպճարկ, գետաքարե սալարկ*. — деревянная *փայտարկ, փայտե սալարկ*. — плитою *սալահատակ*:
мо́ська 1. *մոպս (շուն)*. 2. *մռութ, դունչ*. я те всю моську раскважу *յես քո քիթ ու պռունգը կջարդեմ*:
мот *շռայլիչ, վատնիչ*:
мота́ть 1. *շռայլել, վատնել, փչացնել*. 2. *փաթաթել (թել), կծկել*. 3. *շարժել, ճոճել, թափ տալ, թափահարել*. лошадь мотает головой *ձին գլուխը ամբոխացնում է*. мотать на ус *հասկանալ և նկատի առնել, ականջին ոդ անել*:
мота́ться 1. *շռայլվել, վատնվել, փչացվել*. 2. *փաթաթվել (թել), կծկվել*. 3. *շարժվել, ճոճվել, դես ու դեն ընկնել, թափառել*. — по свету *աշխարհը չափչփել, թափառել*. — без дела *անգործ թափառել, պարապ թրև գալ*:
моти́в *մոտիվ, շարժառիթ, դրդապատճառ*. — (музыка́льный) *մոտիվ, յեղանակ (յերաժշտական)*:
мотиви́ровать (— рую, — руешь, — руют) *պատճառաբանել*:
мотиви́рование *պատճառաբանում, պատճառաբանելը*:
мотивиро́вка *պատճառաբանություն*:
мотну́ть *տես* **мота́ть** 3.
мотови́ло 1. *կարժառ, վիլակ*. 2. *ծանրաչարժ մարդ*. 3. *յերկրնտանի մարդ*:
мото́вка *շռայլուհի, վատնիչ կին*:
мотовско́й *շռայլողական, վատնչական*:
мотовство́ *շռայլողություն, վատնչություն, դեղխություն*:
мото́к (— тка́) *փաթաթած կարժ, կծիկ*:
мото́р *մոտոր, շարժիչ*. — паровой

շոգեշարժիչ. — электрический *էլեկտրաշարժիչ*:
мотори'ст *մոտորավար, շարժիչավար*:
мотори'стка *մոտորավարուհի, շարժիչավարուհի*:
мото'рный *մոտորի, մոտորային, մոտորական, շարժիչ, շարժող*. — вагон *մոտորավոր վագոն, մոտորավագոն*. — ая лодка *մոտորավոր նավակ, մոտորանավակ*. — ые нервы *շարժիչ նյարդեր, մոտորական նյարդեր*:
мотоцикле'т *մոտոցիկլետ, շարժանիվ*:
мотоциклети'ст, мотоцикли'ст *մոտոցիկլետիստ, շարժանվորդ*:
мо'тто *բնաբան*:
моты'га, моты'ка *մարկեզ, թորխ, բրիչ, փայտատ*:
моты'жить *փորել, բրել*:
мотылёк (— лька') կենդ. *թիթեռ, թիթեռնիկ*:
мотылько'вый *թիթեռի, թիթեռնիկի*. — ые растения ботан. *թիթեռնածաղիկներ*:
мох (обл. мха' և мо'ха և այլն) ботан. *մամուռ, լոռ, քարաքոս*. исландский мох *իսլանդյան քարաքոս, իսլանդյան լոռ*. обросший мохом *մամռապատ, մամռակալած*. покрывать мхом *մամռով ծածկել, մամռապատել*:
мохна'теть *բրդոտվել, մազոտվել, փրչոտվել*:
мохна'тость ի. *բրդոտություն, մազոտություն, փրչոտություն*:
мохна'тый *բրդոտ, մազոտ, փրչոտ, թավարծի*. — ое полотенце *բրդոտ ձերեսսրբիչ, խավոտ ձերեսսրբիչ*. — ый ковёр *թավարծի գորգ*:
мохови'к ботан. *կոլասունկ, կովթննջուկ*:
мохово'й *մամռի, մամռային, լոռի, քարաքոսի*. — ое болото *մամռածահիճ, լոռածահիճ*:
мохо'рь ш., **мохра'** *թավաթելիկ, բրդաթելիկ, ծաղկաթերթ, ծոպաթելիկ*:
мохро'вый 1. ботан. *թավոտ, ղեռնփթիթ*. 2. *ծոպավոր, բրդոտ*:
моцио'н *շարժում, զբոսանք*. де'лать моцион *շարժվել, շարժումներ կատարել, զբոսնել*:
моча' *մեզ, չեռ*. лошадиная моча *ձիու մեզ*. недержание мочи *անմիզապահություն, տակը չռելը*. задержание мочи *միզարգելանք*. исследование мочи *մեզի հետազոտում*:
моча'пить *թելիկները բաժանել* (կեղեվը), *թելատել, քրքրել*:
моча'пка *մաչալիա* (*թմբու կեղևաթելեր*), *ճիլոպ*:
моча'ло *թմբու կեղևաթելեր*:
мочеви'на *միզանյութ*:
мочево'й *մեզի, միզային*. — камень *միզաքար*. — пузырь *միզապարկ, միզախամփուշտ*. — песок *միզավազ*. — ая кислота *միզաթթու*:
мочего'нный *միզամուղ, միզահան*. — ое средство *միզամուղ միջոց, միզահան միջոց*:
мочеизнуре'ние *միզածչուգություն*:
мочеиспуска'ние *միզում, միզելը, չռելը*. — трудное *դժվարամիզություն*. — болезненное *հիվանդագին միզում, դժվարամիզություն*:
мочеиспуска'тельный *միզատար, միզաթող*. — канал *միզանցք, միզատար խողովակ*:
моче'ние *թրջում, կակղացնելը, թաց անելը, թրջոց դնելը*:
мочёный *թրջած, կակղացրած, թաց արած, թրջոց դրած*:
мочеполово'й *միզասեռական*. — ые болезни *միզասեռական հիվանդություններ*:
мочето'чник *միզածորան*:
мочи'ть *թրջել, թաց անել, ջրի մեջ դնել, կակղացնել*:
мочи'ться 1. *թրջվել, թաց լինել, ջրի մեջ դրվել, կակղացվել*. 2. *միզել, չռել*:
мо'чка 1. *թրջում, թրջոց, թրմում, կակղացում, թրջելը, թրմելը, կակղացնելը*. 2. կզմխ. *ականջի բլթակ, ականջաբլթակ*. 3. *վշի փունջ, վշափունջ*:
мочь *ուժ, կարողություն, զորություն*. не в мочь *կարողությունից դուրս, ուժից վեր*. мне мочи нет *հիվանդ եմ, թուլ եմ, հալ չունեմ, եղ ուժ չկա, եղ համբերություն չկա*. мочи нет как хочется пить *եղ ուժ չկա ծարավին դիմանալու, անտանելի ծարավ եմ*. что есть мочи *ամբողջ ուժով, բովանդակ կարողությամբ, ինչքան ուժ կա, ինչքան կարողություն կա*. изо всей мочи *ամբողջ ուժով, բովանդակ կարողությամբ*. крикнуть что есть мочи *ամբողջ ուժով ճչալ, բղավել ինչքան ուժ կա*. работать

изо всей мочи *ամբողջ ուժով աշխատել, բանել ինչքան ուժ կա:*

мочь (могу′, —о′жешь, —о′гут; прш. моги′; пдш. мог, могла′, могли′) *կարենալ, կարողանալ, ի վիճակի լինել.* вы могли бы знать это *դուք կարող եյիք այդ իմանալ.* могло бы быть лучше *կարող եր ավելի լավ լինել.* как я могу сделать это *յես ինչպես կարող եմ այդ անել.* я сделаю всё, что могу *յես կանեմ այն ամենը, ինչ վոր կարող եմ.* может быть *կարող է լինել, կարող է պատահել, դուցե.* ваша статья может быть превратно истолкована *ձեր հոդվածը կարող է սխալ մեկնաբանվել.* он легко может впасть в ошибку *նա հեշտությամբ կարող է սխալանքի մեջ ընկնել.* она не может не пошутить *նա չի կարող հանաք չանել.* как живете — можете? *ինչպե՞ս եք ապրում, վո՞նց եք.* мне не можется *քեֆս լավ չե, տկար եմ, հալ չունեմ:*

моше′нник *խարդախ, սրիկա.* отъявленный мошенник *բացահայտ խարդախ, հայտնի սրիկա:*

моше′нница *խարդախուհի, սրիկա կին:*

моше′нничать *խարդախություն անել, խարդախել, սրիկայություն անել:*

моше′нический (—ая, —ое) *խարդախ, սրիկայական:*

моше′нничество *խարդախություն, սրիկայություն:*

мо′шка *մժղուկ, մոծակիկ:*

мошна′ *քսակ, դրամապանակ:*

мошо′нка բուժ. *վոչտ, ճվապարկ:*

моще′ние *սալարկում, սալարկելը, քարարկում, քարարկելը, քարելը:*

мощёный *սալարկած, քարարկած:*

мо′щи (—е′й) ի. *մասունք, նշխարներ, կմախք.* живы′е мощи *քայլող կմախք, կենդանի մասունք:*

мо′щно *հզորաբար, ուժեղորեն, հզորությամբ, ուժգին:*

мо′щность ի. *հզորություն, ուժեղություն, կարողություն, զորեղություն, ուժգնություն.* кривая мощности *հզորության կորագիծ.* — двигателя *շարժիչի հզորություն:*

мо′щный *հզոր, ուժեղ, կարող, զորեղ.* — передатчик радио. *հզոր հաղորդիչ:*

мощь ի. *ուժ, հզորություն, ուժեղություն, կարողություն, զորեղություն:*

мразь ի. 1. *ցաղրելիություն, դարչելիություն, նողկալիություն.* 2. *ցաղրելի մարդ, դարչելի մարդ, նողկալի մարդ:*

мрак *խավար, մթություն, ամպամածություն.* — ночно′й *դիշերվա խավար, դիշերային մթություն.* абсолютный мрак *կատարյալ խավար, բացարձակ մթություն:*

мракобе′с *խավարապաշտ, խավարամոլ:*

мракобе′сие *խավարապաշտություն, խավարամոլություն:*

мраколю′бие *խավարասիրություն:*

мра′мор *մարմարիոն, մարմար.* — искусственный *արհեստական մարմար.* — каррарский *կարրարյան մարմար.* отделанный под мрамор *մարմարակերպ չինած, մարմարակերպած:*

мра′морный *մարմարիոնի, մարմարիոնե, մարմարի, մարմարե.* — ая белизна *մարմարի սպիտակություն.* — ая доска *մարմարե տախտակ:*

Мра′морное мо′ре աշխգր. *Մարմարա ծով:*

мра′морщик *մարմարագործ, մարմարավաճառ:*

мра′чи′ть *խավարեցնել, մթնեցնել:*

мрачне′ть *խավարել, մթագնել, մռայլվել:*

мра′чно *խավարաբար, մթագնորեն, մռայլաբար, տխուր կերպով:*

мра′чность ի. *խավար լինելը, մթագնած լինելը, մռայլություն, տխրություն:*

мра′чный *խավար, մթին, մռայլ, տխուր, մութ.* — ое небо *խավար յերկինք, մութ յերկինք.* — ое настроение *մռայլ տրամադրություն:*

мре′ет *հազիվ է յերևում, դժվարությամբ է նշմարվում:*

мре′жа տես **мерёжа.**

Мстисла′в *Մստիսլավ:*

Мстисла′вль ա. աշխգր. *Մստիսլավլ:*

мсти′тель ա. *վրիժառու, քինախնդիր, վոխակալ:*

мсти′тельница *վրիժառուհի, քինախնդրուհի, վոխակալուհի:*

мсти′тельно *վրեժխնդրաբար, քինախնդրությամբ, քենով, վոխակալությամբ:*

мсти′тельность ի. *վրեժխնդրություն,*

քինախնդրություն, վրիժառություն, վոխակալություն:

мсти'тельный *վրեժխնդիր, քինախընդիր, քինոտ, վոխակալ:*

мстить (мщу, мстишь, — стят) кому - л. *վրեժ առնել, վրեժ լուծել, վոխ հանել, քենը հանել.* — за кого - л. *մեկի համար վրեժ առնել, մեկի համար վրեժխնդիր լինել, մեկի վրեժն առնել.* — за что - л. *մի բանի համար վրեժ առնել, մի բանի համար քինախնդիր լինել.* — за себя *իր վրեժն առնել, իր քենը հանել.* он мстит тебе за нанесенную ему обиду *նա իրեն պատճառած վիրավորանքի վրեժն է առնում քեզնից.* он мстит за своего брата *նա իր եղբոր վրեժն է առնում:*

муа'р *մուար (ալիքաձև փայլ ունեցող գործվածք):*

муа'ровый *մուարի:*

муари'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մուարի փայլ տալ:*

мудрено' 1. *դժվար է, դժվարիմաց է, խորիմաստ է.* — тебе угодить *դժվար է քեզ բավարարել, դժվար է քեզ դոհացնել, դժվար է քո սիրտը շահել.* 2. *տարօրինակ է, զարմանալի չէ.* — не то, что он... *զարմանալի չէ վոչ թե այն, վոր նա...:*

мудрёный 1. *դժվար, դժվարիմաց, խորիմաստ.* — ное дело *խորիմաստ գործ, դժվար գործ, բարդ գործ.* голь мудрена *կարիքը սովորեցնում է, կարիքը հնարագետ է.* 2. *տարօրինակ, զարմանալի.* утро вечера мудренее *առավոտն իրիկվանից խելոք է.* что тут мудрёного? *ի՞նչ զարմանալի բան կա այստեղ, ի՞նչ խորիմաստ բան կա այստեղ.* ничего нет мудреного, что... *բոլորովին էլ տարօրինակ չէ, վոր... ոչի չէլ զարմանալի չէ, վոր...:*

мудре'ц *իմաստուն.* нужда хитрее мудреца *կարիքն իմաստունից հնարագետ է:*

мудри'на *իմաստակ, խելքին զոռ տալով:*

мудри'ть *խորամանկություն անել, արտասովոր բան անել, իմաստակություն անել, խելքին զոռ տալ, հնարել:*

му'дро *իմաստուն կերպով, խելոքաբար:*

му'дрость ի. *իմաստություն, խելոքություն.* зуб мудрости *իմաստության ատամ.* в этом нет никакой мудрости *դրա մեջ մի դժվար բան չկա, այս իմաստություն պահանջող բան չէ:*

му'дрствование 1. *խորհում, փիլիսոփայում, խորհելը, փիլիսոփայելը.* 2. *խելքին զոռ տալը:*

му'дрствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) 1. *խորհել, փիլիսոփայել.* 2. *խելքին զոռ տալ:*

му'дрствующий (— ая, — ее) 1. *խորհող, փիլիսոփայող.* 2. *խելքին զոռ տվող:*

му'дрый *իմաստուն, խելոք:*

муж 1. *այր, տղամարդ, մարդ.* — великий *մեծ մարդ.* — государственный *պետական մարդ.* — учёный *գիտական մարդ.* 2. (*հոգն.* мужья', — ьёв *և* — е'й) *ամուսին, երիկ.* — да жена одна сатана *մարդն ու կինը մի ծառի պտուղ են:*

мужа'ть *հասակն առնել, տղամարդ դառնալ, առնանալ:*

мужа'ться *արհանալ, քաջանալ:*

мужело'жец (— жца) *արվագետ:*

мужело'жество *արվագիտություն:*

муженёк (— нька') *փաղաքշ. ամիլ եր իկ, սիրելի ամուսին:*

мужеподо'бие *տղամարդանմանություն, տղամարդակերպություն, առնանմանություն:*

мужеподо'бный *տղամարդանման, տղամարդակերպ, առնանման:*

му'жеский (— ая, — ое) *արական.* — род *հր. արական սեռ:*

му'жественно *արիաբար, տղամարդու նման, քաջաբար, անվեհերաբեր, արիությամբ:*

му'жественность ի. *արիություն, քաջություն, անվեհերություն, արտաություն, առնականություն, տղամարդություն:*

му'жественный *արի, քաջ, անվեհեր, արտաո, առնական:*

му'жество 1. *առնական հասակ, առնականություն.* 2. *արիություն, քաջություն, անվեհերություն, արտաություն.* проявлять мужество *արիություն ցույց տալ, արիություն հայտաբերել.* иметь мужество отстаивать свои убеждения *իր համոզմունքները պաշտպանելու արիություն ունենալ:*

мужеуби'йство *այրասպանություն, առնասպանություն:*

мужеуби́йца *այրասպանուհի, առնասպանուհի*:

мужи́к 1· *մուժիկ, ռամիկ, գյուղացի, գեղջուկ, հինական, հարկատու գյուղացի*. 2· *կոպիտ տղամարդ, անկիրթ տղամարդ, անտաշ տղամարդ, դռեհիկ տղամարդ*. — исправный *պարտաճանաչ (հարկատու) գյուղացի, պարտահատույց գյուղացի*. он глядит мужик мужиком *նա բոլորովին անտաշ գյուղացի չէ*:

мужикова́тость ի· *կոպտություն, անտաշություն, դռեհկություն, անկիրթ լինելը*:

мужикова́тый *կոպիկ, անկիրթ, անտաշ, դռեհիկ*:

мужи́цкий (— ая, — ое), **мужи́чий** (— ья, — ье) 1· *մուժիկի, ռամկի, գեղջուկի, հարկատու հինականի*. 2· *կոպիտ, անտաշ, դռեհիկ, անկիրթ*:

мужичи́на *հաղթանդամ տղամարդ, ամրակազմ տղամարդ*:

мужи́чка *մուժիկի կին, մուժիկի աղջիկ, գեղջկուհի, անկիրթ կին, դռեհիկ կին, դռեհկուհի, անտաշ կին*:

мужичо́к (— чка́) *փոքր մուժիկ, ռամիկ, գեղջուկ*:

мужичо́нка արհամ· տես **мужи́к**.

мужичьё *մուժիկներ, ռամիկների խումբ, գեղջուկների բազմություն*:

мужла́н *անտաշ ռամիկ, դռեհիկ գեղջուկ*:

му́жний, му́жнин *ամուսնու, մարդու, երիկի*. — брат *տեգր, ամուսնու եղբայր*. — няя жена *ամուսնացած կին, մարդու գնացած կին, արամբի, առնակին*:

мужско́й *տղամարդու, արական*. — портной *տղամարդու դերձակ*. — костюм *տղամարդու կոստյում*. — род *արական սեռ*. мужская рифма *արական հանգ*. мужская школа *արական դպրոց*:

мужчи́на *տղամարդ, այր*:

мужья́ տես **муж** 2·

му́за 1· *մուսա*. бог муз *մուսաների աստված (Ապոլոն)*. храм муз *մուսաների տաճար*. 2· рыц· *բանան, դրախտաբանճար*:

Музаге́т *Մուսագետ, մուսաների առաջնորդ—Ապոլոն*:

музееве́дение *թանգարանագիտություն*:

музе́й *թանգարան*:

музе́йный *թանգարանի, թանգարանային*:

музиро́вка *աստառանկար (խաղաթղթի)*:

музици́ровать (— рую, — руешь, — руют) *յերաժշտությամբ պարապել, նվագելով զբաղվել*:

му́зыка 1· *յերաժշտություն, նվագածություն*. 2· *հոգսերով լի զբաղմունք, խառնա*. — духовая *փողավոր յերաժշտություն*. — военная *զորական յերաժշտություն*. — народная *ժողովրդական յերաժշտություն*. с — ой и барабанным боем *նվագածությամբ և թմբկահարությամբ*. это другая музыка *այդ ուրիշ բան է, այդ այլ յերգ է*. заниматься музыкой *յերաժշտությամբ պարապել, նվագածությամբ զբաղվել*. учитель (учительница) музыки *յերաժշտության ուսուցիչ (ուսուցչուհի)*. написа́ть му́зыку *յերաժշտական յերկ գրել*. положить на музыку տես **кла́сть на му́зыку**. надоела мне эта музыка *զահլեա գնացել է այդ դրծից*:

му́зыка́льно *յերաժշտականորեն*:

музыка́льность ի· *յերաժշտականություն*:

музыка́льный *յերաժշտական, նվագածական*. — инструмент *յերաժըշտական գործիք, նվագարան*:

музыка́нт *յերաժիշտ*. — городской *քաղաքի յերաժիշտ*:

музыка́нтша *յերաժշտուհի*:

му́ка I *տանջանք, չարչարանք, տառապանք*. наука не мука *գիտությունը տանջանք չէ*. без муки нет и науки *առանց չարչարանքի գիտություն չկա*. родовые муки *ծննդաբերության ցավեր, յերկունք*. муки ада *դժոխային տանջանքներ*. вечные муки *մշտական տառապանք, հավիտենական տանջանք*. муки Тантала *Տանտալոսի չարչարանքներ, Տանտալոսի տառապանքներ*:

мука́ II *ալյուր*. — пшеничная *ցորենի ալյուր*. — крупичатая *նաչխ, չարմաղ ալյուր*. — кукурузная *եգիպտացորենի ալյուր*. — картофельная *կարտոֆիլի ալյուր, կարտոլի ալյուր*. — непросеянная *չմաղած ալյուր*. — овсяная *վարսակի ալյուր*. перемелется мука будет *կանցնի՛, վերջը լավ կլինի*:

мукомо'л 1· *աղացպան, ալրաղաց·* 2· *ալյուր աղալը, աղալը*:
мукомо'льный *ալրաղացի, աղալու·* — жёрнов *ջրաղացքար, երկանաքար, աղացքար·* — ая мельница *ջրաղաց, ալյուրաղաց, ձաղրիք*:
мукосе'йня *ալրամաղարան, ալյուր մաղելու տեղ*:
мул *ջորի.* погонщик мулов *ջորեպան*:
мула'т *մուլատ (խավչիկի և սալիտակամորթի խառնուրդ)*:
мула'тка *մուլատուհի*:
мула'тский (— ая, — ое) *մուլատի, մուլատական*:
мулла' *մոլլա*:
мультипла'н ռդգն· *մուլտիպլան*:
мультиплика'тор *բազմապատիկիչ*:
мультиплика'ция *բազմապատկում, բազմապատկելը*:
мумифика'ция *մումիացում, մումիացնելը, մումիա դարձնելը, զմըռում*:
мумифици'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մումիացնել, մումիա դարձնել, զմռել*:
му'мия 1· *մումիա (զմռած դիակ)·* 2· *կարմրաշեկ ներկ, կարմրադեղ·* похожий на мумию *մումիանման, մումիակերպ*:
мунди'р *համազգեստ·* — парадный *հանդիսային համազգեստ, շքազգեստ·* — полковой *գնդի համազգեստ·* картофель в мундире *կճեպով կարտոֆել*:
мунди'рный *համազգեստի, համազգեստային*:
мундшту'к 1· *բերանոց, ծխանի (յերաժշտական գործիքների, ծխամորճի)·* 2· *ծխամորճ·* 3· ռազմ. *դանդանավանդ (սանձի)*:
мундшту'чить *սանձը ձիու բերանը դնել, դանդանավանդել*:
мундшту'чный 1· *բերանոցի, ծխանի·* 2· *ծխամորճի·* 3· *դանդանավանդի·* мундшту'чные уди'ла *դանդանավանդի բերանոց, յերախճան*:
муниципализа'ция *մունիցիպալիզացիա, քաղաքայնացում, քաղաքայնացնելը*:
муниципализи'ровать (— рую; — руешь, — руют) *մունիցիպալիզացիայի յենթարկել, քաղաքայնացնել*:
муниципалите'т *քաղաքային վարչություն, մունիցիպալիտետ*:
муниципалите'тный *քաղաքային վարչության, մունիցիպալիտետի*:
муниципа'льный *քաղաքային·* — ые учреждения *քաղաքային հիմնարկներ*:
муници'пия պատմ. *ինքնորեն քաղաք (հռոմեական պետության մեջ)*:
мура'ва I *ապակենկերկ, վեռնիճ, ջնարակ*:
мурава' II *թանձր խոտ, կանաչ, դալարիք*:
мураве'й (— вья') *մրջյուն·* муравей не велик, а горы копает *մրջյունը փոքր է, բայց սարեր է քանդում· պստիկ է, բայց հաստիկ է*:
мураве'йник 1· *մրջնանոց, մրջնաբույն·* 2· *մանր արջ*:
мура'вить (— влю, — вишь, — вят; hրմ. — а'вь) *ապակենկերկել, վայլաններկել, ջնարակել*:
мура'вление *ապակենկերկում, վայլաններկում, ապակենկերկելը, վայլաններկելը, ջնարակելը*:
мура'вленый *ապակենկերկած, վայլաններկած, ջնարակած*:
мура'вчатый 1· *թանձրախոտ, կանաչադեղ, դալարադեղ·* 2· *մանրաթիթ, մրջնաթմոր*:
муравье'д կենդ· *մրջնակեր, մրջնաքաղ*:
муравьи'ный *մրջյունի, մրջնային·* — ая кислота *մրջնաթթու·* — ые яйца *մրջյունի ձվիկներ, մրջնաձվիկներ, մրջնակիթներ*:
мура'шка տես **муравей.**
мура'шки: у меня по спине мурашки бегают *մարմնովս սարսուռ և անցնում*:
муре'на *մյուռենե կամ փողոչ (ձուկ)*:
мурлы'ка *մլավան (կատու), մռռան*:
мурлы'кание 1· *մլավելը, մլավում·* 2· *մռռում, մռռայր, քթի տակ յերգելը, քթի տակ փնթփնթալը*:
мурлы'кать (— ы'чу, — чешь, — чут նաև — каю, — каешь), **мурлы'кнуть** 1· *մլավել·* 2· *մռռալ, քթի տակ յերգել, քթի տակ փնթփնթալ·* мурлы'кать пе'сенку *յերգ մմռալ*:
муса'т տեխն· *մաստիկ, պողպատե սրոց*:
муска'т *մուսկատ, մշկախաղող*:
мускате'ль ա· *մուսկատել, մշկախաղողի գինի, մշկագինի*:
муска'тный *մուսկատի, մուսկատա-*

յին, մշկայինի. — ое, дерево *մշկենի, մշկընկուզենի, մուսկատի ընկուզենի.* — виноград *մշկախաղող, մուսկատի խաղող.* — ая дыня *մշկասեխ, մուսկատի սեխ.* — ый цвет *մշկահամեմ, մուսկատի համեմ.* — ый орех *մշկընկույզ, մուսկատի ընկույզ:*

муске'т տես **мушке'т.**

му'скул մկան. сила мускулов *մկանների ուժ:*

мускулату'ра *մուսկուլատուրա, մկանակարդ, մկանունք:*

мускули'стость ի. *մկանեղություն, մկանոտություն:*

мускули'стый *մկանեղ:*

му'скульный *մկանի, մկանային.* мускульное чувство *մկանի զգացողություն, մկանազգացում:*

му'скус *մուշկ:*

му'скусный *մուշկի, մուշկային.* — бык կենդ. *մշկացուլ.* — ая утка կենդ. *մշկաբադ:*

мусли'н *մուսլին (նուրբ գործվածք):*

му'слить *թքոտել, փսլնքոտել, թքով կեղտոտել:*

му'слиться *թքոտվել, փսլնքոտվել, թքով կեղտոտվել:*

му'сор 1. աղբ. 2. տեխն. *թափոնք.* строительный мусор *շինարարական թափոնք:*

му'сорный *աղբի, աղբային, թափոնքի, թափոնքային.* — ящик *աղբարկղ.* — ая яма *աղբափոս:*

му'сорщик *աղբահանորդ, աղբահան:*

мусс *մուս, մրգամուղ (մրգերից պատրաստած ժելե):*

мусси'ровать (— рую, — руешь, — руют) *չափազանցել, ուռցնել, դերագնահատել:*

муссо'н *մուսսոն (քամի):*

муста'нг կենդ. *մուստանգ (վայրի ձի Ամերիկայում):*

мусульма'нин (հոգն. — ма'не) *մուսուլման:*

мусульма'нка *մուսուլմանուհի:*

мусульма'нский (— ая, — ое) *մուսուլմանական:*

мусульма'нство *մուսուլմանություն:*

мута'ция *մուտացիա, փոխաչքոմ, փոխակերպություն:*

мути'ть (— чу', — тишь, — тят) 1. *պղտորել, խառնել, բրորել, կեղտոտել.* 2. *մաքեր պղտորել, դրդուել, հուզել, խառնակել.* весна мутит воды *գարունը ջրերը պղտորում է, գարնանը ջրերը պղտորում են.* — народ *ժողովրդին խառնակել, ժողովրդին գրգռել.* в глазах мутит *աչքերս պղտորվում են, աչքերս մթնում են.* меня мутит *սիրտս խառնում է:*

мути'ться (— чу'сь, — тишься, — тятся) 1. *պղտորվել, բրորվել, խառնվել.* 2. *գրգռվել, հուզվել, խառնակվել.* глаза мутятся *աչքերը պղտորվում են, աչքերը չաղվում են.* в глаза'х мути'тся *աչքերը մթնում են:*

мутне'ть *պղտորվել, բրորվել, խառնվել:*

мутнова'тый *պղտորավուն, փոքր ինչ աղտոտ, կեղտոտավուն, փոքր ինչ բրոր:*

му'тность ի. *պղտորություն, աղտոտություն, կեղտոտություն, բրոտություն:*

му'тный 1. *պղտոր, աղտոտ, կեղտոտ, բրոտ.* 2. *անհանգիստ.* — ая вода *պղտոր ջուր.* — ое стекло *պղտոր ապակի, աղտոտ ապակի.* — ое воспоминание *աղտոտ հիշողություն, աղտոտ հուշ.* — ые глаза *պղտոր աչքեր.* — ый цвет *պղտոր գույն, կեղտոտ գույն.* — ый человек *անհանգիստ մարդ, խառնակիչ մարդ.* ловить рыбу в мутной воде *պղտոր ջրում ձուկ վորսալ:*

муто'вка 1. *պղտորիչ, խառնակիչ, խառնիչ.* 2. *խռովարարուհի, բամբասասեր կին, անհանգիստ կին:*

мутуали'зм *մուտուալիզմ* 1. *փոխադարձ ոգնության վրա հիմնված համակեցություն.* 2. *փոխադարձ ոգնություն, փոխադարձ ապահովագրություն:*

мутуали'ст 1. *մուտուալիստ.* 2. *փոխադարձ ոգնության ընկերության անդամ:*

муть ի. 1. *պղտոր հեղուկ, դիրտ, պղտորություն.* 2. *սրտի խառնում, սրտի խառնոց:*

му'фель ա. տեխն. *մուֆել, փորձահնոց, փորձաիատարան:*

му'фельный *մուֆելյան.* — ая печь *մուֆելյան վառարան:*

муфло'н կենդ. *մուֆլոն (վայրի վոչխարի տեսակ), քարոչխար:*

му'фта 1. *ձեռնամուշտակ.* 2. տեխն. *կցորդիչ, ազույց.* — гидравличе-

ская *հիդրավլիկ կցորդիչ*. — соединительная *միացնող կցորդիչ*:

му'фтий *մուֆթի (մահմեդական կրոնական որևէ ազնվական)*:

му'фточка *ձեռնամուշտակիկ*:

му'ха 1. *ճանճ*. 2. *մեղրաճանճ*. муха подёнка *միօրյա ճանճ*. — гессенская *հեսսենյան ճանճ*. — стервоядная *դիակեր ճանճ, լեշաճանճ*. — мясная *մսաճանճ*. — шпанская *իսպանաճանճ*. мухи жужжат *ճանճերը բզզում են*. делать из мухи слона *լուն ուղտ չինել*. быть с мухой *հարբած լինել, խմած լինել, կոնծած լինել*:

мухоло'вка 1. *ճանճորս, ճանճակնատ*. 2. *բուս. ընտանի կամելիին, ճանճորս*:

мухомо'р 1. *ճանճասպան*. 2. *բուս. կարմիր ճանճասպան (սունկ)*:

мухо'ртый 1. (*մարդու մասին*) *խուլ, նվաղ, կարճահասակ*. 2. (*ձիու մասին*) *մուդ չափանակազույն ձի, բծեղով*:

Му'ций Сце'вола *Մուկիոս Սկևովոլա*:

муче'ние *չարչարանք, տանջանք, նահատակություն*. учение не мученне *ուսումը տանջանք չէ*:

му'чение *չարչարում, տանջում, նահատակում, չարչարելը, տանջելը, նահատակելը*:

му'ченик *մարտիրոս, նահատակ*:

му'ченица *մարտիրոսուհի, նահատակուհի*:

му'ченический (— ая, — ое) *մարտիրոսական, նահատակային*. умереть мученической смертью *նահատակի մահով մեռնել, մարտիրոսական մահով մեռնել*:

му'ченичество *մարտիրոսություն, նահատակություն*:

мучи'тель ա. *չարչարող, տանջող, նահատակող (տղամարդ)*:

мучи'тельница *չարչարող, տանջող, նահատակող (կին)*:

мучи'тельный *տանջալից, չարչարող, նահատակող*. — ая боль *տանջալից ցավ, սոսկալի ցավ*. мучительная головная боль *տանջող գլխացավ*:

мучи'тельство *չարչարողություն, տանջարմություն, անգթություն*:

мучи'тельствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) *չարչարանք տալ, տանջանք պատճառել, անգթաբար վարվել*:

му'чить *չարչարել, տանջել, նահատակել*. мучимый неизвестностью *անհայտությունից տանջվող*. кошмар мучит спящего *մղձավանջը չարչարում է քնածին, կոշմարը տանջում է քնածին*. его мучит бессонница *նրան տանջում է անքնությունը*. это мучит мою совесть *այդ բանը տանջում է իմ խիղճը*:

му'читься *չարչարվել, տանջվել, նահատակվել*. мучиться над загадкой *հանելուկի վրա չարչարվել*:

мучи'ца *ալյուր, ալրիկ*:

мучни'к 1. *ալյուրամաճառ*. 2. *ալյուրի տոպրակ*:

мучни'стый *ալյուրավոր, ալյուրաշատ, ալյուր պարունակող, ալյուրանման*:

мучни'ца *ալյուրաման, ալյուրաման*:

мучно'й *ալյուրի, ալրային, ալյուր պարունակող*. — ое зерно *ալրաշատ հատիկ, ալյուրավոր հատիկ*. — клещ *ալյուրի միջիկ, ալրոջիլ*. — лабаз *ալյուրի խանութ*. — ая пища *խմորեղեն կերակուր*:

муши'ный *ճանճի, ճանճային*. — ые яички *ճանճի ձվեր, ճանճակիթներ*. — ая привычка приставать *ճանճի պես զահլա տանելու սովորություն*:

му'шка 1. *ճանճիկ, փոքր ճանճ*. 2. *բիծ, խալ (դործվածքի վրա)*. чёрные мушки по зелёному полю *սև բծեր կանաչ դաշտի վրա (դործվածք)*. 3. *բուժ. խարանաճանճի սպեղանի; ճանճամաշկամ*. 4. *ռազմ. հատիկ (հրացանի)*. мушка прицельная *նշանառության հատիկ*:

мушке'т *մուսկետ, պատրուգավոր հրացան*:

мушкетёр *մուսկետավոր, հրացանավոր*:

мушкето'н *մուսկետոն (կարճ հրացան)*:

мушмула' *բուս. զկեռի, զկեռ, զկեռենի*. — огненная *բուս. մշատղատար զկեռ, հրաիուշ*:

муштá'бель ա. *հենաձողիկ (նկարելիս ձեռքը հենելու համար)*:

му'штра, муштрова'ние *խստությամբ վարժեցնելը, խստությամբ սովորեցնելը, խստավարժելը, խիստ վարվելը*:

муштрова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *խստությամբ վարժեցնել,*

խաուէյամբ սովորեցնել, խաուա-վարժել, խինտ վարվել:

муштро'вка տես **муштрова'ние.**

муэдзи'н *մուեզին, աղոթքի կանչող մահմեդական կրոնավոր:*

мчать (мчу, — чишь, — чат; հրմ. мчи) *սլացնել, թռցնել.* кони мчат *ձիերը սլացնում են, ձիերը թռցնում են:*

мча'ться (мчусь, — чи'шься, — ча'гся; հրմ. мчись) *սլանալ, թռչել.* тучи мчатся *ամպերը սլանում են:*

миша'нки հ. կեղ. *մամռակենդանիներ, մամռեյակներ:*

мши'стость հ. *մամռոտութիւն, մամռապատութիւն, մամռաշատութիւն, մամուռով ծածկված լինելը:*

мши'стый *մամռոտ, մամռապատ, մամռաշատ, մամռակալած:*

мще'ние *վրիժառութիւն, քինախընդրութիւն, վրեժ առնելը, վրեժ յուծելը:*

мы *մենք:*

мы'за *ագարակ, ագարակատուն:*

мы'згать *թրև դալ, դես ու դեն թափառել, անգործ ման գալ:*

мы'зник *ագարակատեր, ագարակի կառավարիչ:*

мы'зничать *ագարակ վարձել, ագարակատիրութեամբ զբաղվել:*

мы'кальница 1. *կանեփասանդերք.* 2. *չրջմոլուկի, թափառաչրջկուկի:*

мы'кать (мы'каю, — аешь; նաև мы'чу, — чешь, — чут) 1. *սանդերքով դղել (կանեփ և այլն), քրքրել (բուրդ).* 2. *չքավորութեան մէջ ապրել, տառապանք կրել, դարդ քաշել.* 3. *քաշել, սլացնել.* — горе *տառապանք կրել, դարդ քաշել.* — лёя *վուշ պատրաստել, վուշ մաքրել, վուշ դղել.* лошади мычут *ձիերը սլացնում են—ձիերը սրարշաւ տանում են:*

мы'каться (— чусь, — чешься: նաև мы'каюсь, — аешься) 1. *դղվել, մաքրվել, քրքրվել.* 2. *տառապանք կրել, դարդ քաշել.* — по свету *տառապալից թափառել, վողորմելի կեանք անել:*

мы'лить *ճմռել, սապնել, սապոնել.* — голову *պտկր. նախատել, հանդիմանել, հշպրել.* — шею *վզկորիճին տալ:*

мы'литься *փրփրել, փրփրակալել:*

мы'лкий (— ая, — ое) 1. *լաւ լվացող, դյուրալվացք.* 2. *դյուրափրփուր, փրփրաշատ.* мылкое мыло *դյուրափրփուր սապոն:*

мы'лкость հ. *դյուրալվացութիւն, դյուրափրփրութիւն, փրփրաշատութիւն:*

мы'ло 1. *ճմռուք, սապոն.* жидкое — *հեղուկ սապոն, հեղուկ ճմռուք.* туалетное — *տուալետի սապոն, արդուզարդի սապոն, հարդարանքի ճմռուք.* простое — *հասարակ ճմռուք, հասարակ սապոն.* 2. *փրփուր (ձիու).* их как мылом взяло *բոլորը ցրիվ յեկան, բոլորը թողին փախան, բոլորը կորան:*

мылова'р *ճմռուագործ, սապնագործ:*

мыловаре'ние *ճմռուագործութիւն, սապնագործութիւն:*

мылова'ренный *ճմռուագործական, սապնագործութեան.* — завод *սապնագործարան, ճմռուագործարան:*

мылова'рка *ճմռուագործուհի, սապնագործուհի:*

мылова'рный տես **мылова'ренный.**

мылова'рня *սապնագործարան, ճմռուագործարան:*

мы'льница *սապնաման, ճմռաման:*

мы'льный *ճմռուի, սապոնի, ճմռուային, սապնային, սապնե.* — спирт *սապնասպիրտ, ճմռուասպիրտ.* — корень բոյս. 1. *սապնարմատ, ճմռարմատ.* 2. *սապնախոտ.* — камень հանք. *սապնաքար, ճարպաքար, ճմռաքար.* — пузырь *սապնաբշտիկ, ճմռուի պղպջակ.* пускать мыльные пузыри *սապնաբշտիկներ արձակել, աչքին թող փչել:*

мы'льце *սապոնիկ, ճմռուիկ:*

мыс *հրվանդան.* — До'брой Наде'жды *Բարեհուսոյ հրվանդան:* огибать мыс *ծովել հրվանդանն անցնել, հրվանդանը ծռանցել:*

мы'сленно *մտքով, մտքի մէջ, մտաւոր կերպով, մտովին:*

мы'сленный *մտքի, մտաւոր, յերեւակայական, մտքի մէջ կատարված.* — вопрос *մտքում տված հարց, մտահարցմունք:*

мысле'те 1. *Մ տառի անունը սլաւոնական և ռուսական այբուբենում.* 2. писать мыслете *հարբելուց թուլեթող դնալ, ուժ գրել:*

мы'слимость հ. *մտածելիութիւն, յերեւակայելիութիւն:*

мы'слимый *մտածելի, յերեւակայելի:*

мысли'тель ա. *մտածող, խորհիչ:*

мысли́тельница *մտածողուհի, խորհիչ կին*:

мысли́тельный *մտածողության, մտածական, մտածման*:

мы́слить 1· *մտածել, խորհել, միտք անել.* о чём мыслишь? *ի՞նչ ես խորհում, ինչի՞ մասին ես մտածում.* — зло *չարիք նյութել.* много мыслить о себе *իր մասին մեծ կարծիք ունենալ, մեծամտել.* 2· *մտադրվել, ուզենալ.* он мыслит уйти *նա մտադրվում է գնալ, նա գնալու միտք ունի*:

мысль ի· 1· *միտք, իմաստ, մտածմունք դաղափար, խոհ.* 2· *մտադրություն, ցանկություն.* главная мысль сочинения *յերկի գլխավոր միտքը, գրվածքի գլխավոր իմաստը.* образ мыслей *մտածմունքի ձև, մտածելակերպ.* подавать кому-либо мысль *մեկին միտք տալ, մեկին միտք ներշնչել.* задняя мысль *հետին միտք, հետին մտադրություն.* ему в голову пришла счастливая мысль *նրա գլխում բարեբախտ միտք ծագեց.* дельная мысль *խելոք միտք, իմաստալից միտք, խելացի միտք.* эта мысль не выходит у меня из головы *այդ միտքը գլխիցս դուրս չի գալիս.* мысль, пришедшая в голову задним числом *հետին թվով գլխում ծագած միտք.* мне пришло на мысль *ես մտածեցի, միտք հղացա.* у меня не было дурной мысли *ես վատ մտադրություն չունեի.* моей единственной мыслью было спастись *միակ մտածմունքս ազատվելն եր.* собраться с мыслями *իր մտքերը գլխում հավաքել*:

мы́слящий (— ая, — ее) *մտածող, խորհող*:

мыта́рство 1· *մաքսատուն, մաքսավորություն.* 2· *խարեբայություն, չհամոզություն, չողոքորթություն.* 3· *չարչարանք, տանջանք, տառապանք.* пройти все мытарства *ամեն տեսակի տառապանքներ կրել, ամեն տեսակի փորձանքներ քաշել, փորձառություն ձեռք բերել, հըմտանալ.* терпеть мытарства *տանջանքներ կրել, տառապանքներ քաշել*:

мыт 1· *պատմ. մաքս.* 2· *փետրաթափություն, փետրափոխություն, մազաթափություն, մաղափոխություն.* 3· *փորլուծ (կենդանիների)*:

мыта́рка *խորամանկուհի, չարաչահուհի, խաբեբա կին*:

мыта́рь ա· 1· *մաքսահավաք, մաքսառու, մաքսավոր.* 2· *խորամանկ, չարաչահ մարդ, խարեբա*:

мыти́ (— чу́, — ти́шь, — тя́т) *պատմ.* 1· *վարձու տալ, վարձու վերցնել.* 2· *մաքս նշանակել*:

мыти́ться (— чу́сь, — ти́шься, — тя́тся) 1· (*կենդանիների մասին*) *տառապել փորլուծից, փորլուծություն ունենալ.* 2· *փետրաթափ լինել, մազաթափ լինել*:

мы́тный двор *մաքսատուն*:

мы́то *պատմ. մաքս*:

мыть I (мо́ю, — о́ешь, — о́ют; *հրմ.* мой) *լվանալ.* — голову *պոկր. հանդիմանել, հշպրել, լվանալ.* рука руку моет *պոկր. ձեռը ձեռք կլվանա, ձեռքը ձեռք է լվանում, իրար պաշտպանում են.* — посуду *ամանեղենը լվանալ.* — щёткой *խոզանակով լվանալ*:

мыть II ի· 1· *յերեխայի փորլուծ.* 2· (*ավելի հաճախ*) мы́ти: быть в мы́тях *փետրաթափ լինել, փետրափոխել*:

мытьё *լվացում, լվանալը.* не мытьём, так катаньем *խաթրով չլինի, զոռով կլինի. մի հնարով չեղավ, մյուսով գլուխ կգա*:

мы́ться (мо́юсь, — о́ешься, — о́ются; *հրմ.* мо́йся) *լվացվել*:

мыча́ние *բառաչում, բառաչոց, բառաչելը*:

мыча́ть (мычу́, — чи́шь, — ча́т; *հրմ.* мычи́) *բառաչել, բառանչել*:

мышело́в *մկնորս, մուկ բռնող*:

мышело́вка *մկան թակարդ*:

мы́шечный *մկանային.* — ые волокна *մսաթելեր.* — ый ревматизм *բուժ. մկանային րեւմատիզմ, մկանաքաղի*:

мыши́ный *մկան, մկնային.* — ая норка *մկան բույն, մկան ծակ*:

мы́шка *մկնիկ, մուկ*:

мы́шле́ние *մտածում, խորհում, մտածելը, խորհելը, մտածողություն.* метод мышления *մտածողության մեթոդ*:

мышо́нок (— нка; *հոգն.* мыша́та

— а'т) *մկնիկ, մկան ձագ, մկան ճուտ*:

мы'шца *մկան*:

мышь ի· *մուկ*· летучая мышь *չղջիկ*· полевая — *դաշտային մուկ, դաշտամուկ*· подпольная — *տնային մուկ, տան մուկ*· ловить мышей *մուկ վորսալ, մուկ բռնել*· он уж и мышей не ловит *նա արդեն բոլորովին զառամյալ է*· гора мышь родила *լեռը մուկ ծնեց*· был бы хлеб, а мыши будут *հաց վոր լինի, մկներ կլինեն ու կլինեն*:

мышья'к *մկնդեղ, զառիկ*· — самородный *բնամկնդեղ, բնազառիկ*:

мышьяко'вистоки'слый *մկնդեղայնաթթվային, զառկայնաթթվային*:

мышьяко'ви'стый *մկնդեղային, զառկային*· мышьяко'ви'стая кислота' *մկնդեղային թթու, զառկային թթու*:

мышьяко'воки'слый *մկնդեղաթթվային, զառկաթթվային*:

мышьяко'вый *մկնդեղի, մկնդեղական, զառկի, զառիկի, զառկային*· — колчедан *հանք*· *մկնդեղաքար, զառկաքար*· — препарат *զառկապատրաստուկ, զառիկի պրեպարատ, մկնդեղի պատրաստուկ, մկնդեղի պրեպարատ*· — ая кислота *զառկաթթու, մկնդեղաթթու*:

мы'щелка, мы'щелок (— лка) *կոճ, որոթ*:

мэр տես **мер.**

мэ'рия տես **ме'рия.**

мюзик - холл *յերաժշտական սրահ, յերաժշտասրահ*:

Мюнхга'узен *Մյունխհաուզեն*· рассказ во вку'се Мюнхга'узена *Մյունխհաուզենի ճաշակի պատմվածք*:

Мю'нхен աշխ· *Մյունխեն*:

мю'нхенец (— нца) *մյունխենցի*:

мю'нхенский (— ая, — ое) *մյունխենյան, Մյունխենի*· — ое пи'во *մյունխենյան գարեջուր*:

мюри'д *մյուրիդ* (կովկասյան մահմեդական աղանդավոր):

мюриди'зм *մյուրիդականություն*:

мя'гкий (— ая, — ое) *փափուկ, կակուղ, մեղմ, հեզահամբույր, ղժյուն, կարեկից*· — хлеб *փափուկ հաց, կակուղ հաց*· — ий человек *մեղմ մարդ, կակուղ մարդ*· — ое мясо *փափուկ միս, կակուղ միս, կակղան*· — ое сердце *մեղմ սիրտ, կարեկից սիրտ, ղժայուն սիրտ*· — ий нрав *մեղմ բնավորություն*· мягкий как воск *մոմի պես փափուկ, մոմի պես կակուղ*· мягкая вода *կակուղ ջուր, փափուկ ջուր*· — ая зима *մեղմ ձմեռ*· — ая погода *մեղմ յեղանակ*· мя'гкая мате'рия *փափուկ դործվածք*· — ое нёбо *կակուղ քիմք*:

мя'гко *մեղմորեն, մեղմությամբ, հեզահամբույր կերպով, հեզաբար, փափկաբար*· мягко стелет, да жёстко спать *թրով խփում է, բամբակով բռնում*· *լեղին մեղրով է կերցնում*:

мягкова'тый *փափկավուն, կակղավուն, բավական փափուկ, բավական մեղմ*:

мягкоко'жий (— ая, — ее) *փափկամորթ, կակղամորթ*:

мягкокры'лый *փափկաթև, կակղաթև*:

мягкопёрые ры'бы կենդ· *կակղաթև ձկներ*:

мягкосерде'чно *փափկասրտորեն, մեղմ սրտով, կարեկցաբար*:

мягкосерде'чный *փափկասիրտ, մեղմասիրտ, կարեկից*:

мягкосе'рдие *փափկասրտություն, մեղմասրտություն, բարեհոգություն*:

мя'гкость ի· *փափկություն, կակղություն, մեղմություն*· — характера *բնավորության փափկություն, բնավորության մեղմություն*:

мягкоте'лый 1· *փափկամորթ, կակղամարմին*· 2· *թուլամորթ*· — человек *թուլամորթ մարդ*· — ые կենդ· *կակղամորթներ, մոլլյուսկներ*:

мягкоше'рстный, мягкошёрстый *փափկամազ, փափկաբուրդ*:

мя'гче (мягкий, — ая, — ое *ածականի բաղդատական աստիճան*) *ավելի փափուկ, ավելի կակուղ, ավելի մեղմ*:

мягче'ние *փափկացում, կակղացում, մեղմացում, փափկացնելը, կակղացնելը, մեղմացնելը, փափկանալը, մեղմանալը, կակղանալը*:

мягчи'тельный *փափկացնող, կակղացնող, մեղմացնող*:

мягчи'ть *փափկացնել, կակղացնել, մեղմացնել*:

мягчи'ться *փափկանալ, փափկել, կակղել, մեղմանալ*:

мяздра́ *տես* **мездра́**.

мяки́на *հարդ, հարդի մղեղ*· старого воробья на мякине не проведёшь *հին աղվեսին ժաժիկով չես խաբի*:

мяки́нный *հարդի, հարդային, հարդամղեղի*:

мя́киш *հացի փափուկ մաս, հացի փոր, հացի միջուկ, միջուկ*· хлебный мякиш *հացի միջուկ*:

мяки́ги 1· *անկլեալ ձու, թաղոխիկ*· 2· *հասած մարդ, չաղ մարդ, մսադունդ, ճարպազունդ*:

мя́коть ի· *փափուկ բան, կակուղ բան, կակղան, միջուկ, պտղամիս, փափուկ միս*:

мя́кнуть *փափկել, կակղել*:

мя́лка *ծեծան, ճմլան (ծեծելու, ճմլելու գործիք)*:

мя́млить 1· *ծանր ծամել*· 2· *դանդաղ խոսել, ծամծմել, լմլմացնել, դանդաղ գործել*:

мя́мля բգն· *դանդաղկոտ, ծանրաշարժ, ալարկոտ*:

мяси́стость ի· *մսոտություն, մսեղություն, մսաշատություն*:

мяси́стый *մսոտ, մսաշատ, մսառատ, մսեղ*:

мясни́к *մսավաճառ, մսագործ*:

мясничи́ха *մսավաճառի կին, մսագործի կին*:

мясно́й *մսի, մսային*· мясное *մսով կերակուր, մսեղեն*· — бульон *մսի բուլյոն, մսաջուր*· — пирог *մսի կարկանդակ, մսակարկանդակ*· — порошок *մսափոշի*· мясная пища *մսով կերակուր, մսեղեն կերակուր*· — ые консервы *մսի պահածո, մսապահածու*· — ая муха *մսամանճ*· — ой сок *մսահյութ, մսամղուք*:

мя́со *միս*· — дикое բուժ· *մսամոլ (մարմնի վրա ավելորդ աճած միս)*· — белое *սպիտակ միս (հորթի միս, հավի միս և այլն)*· — пушечное *թնդանոթի միս*· — рубленое *ծեծած միս*· — сырое *հում միս*· ни рыба, ни мясо *վո՛չ ձուկ է, վո՛չ միս*· *վո՛չ այս է, վո՛չ այն*· вырвать пу́говицу с мясом (*բառացի*) *կոճակը մսի հետ պոկել, հոնքը չինելու տեղ աչքը հանել*:

мясое́д *ուտիք, ուտիս (մսի)*·

мясопу́ст *պաս, պահք (մսից)*:

мясору́бка *մսաղաց*:

мясоторго́вец (— вца) *մսավաճառ*:

мя́та *անանուխ*· перечная — *պղպեղադամեամ անանուխ, պղպեղանանուխ*· полевая — *դաշտային անանուխ, դաշտանանուխ*· душистая — *դաղձ, վայրի անանուխ*:

мяте́ж *ապստամբություն, խռովություն, հուզմունք*:

мяте́жник *ապստամբ, խռովարար*:

мяте́жница *ապստամբուհի, խռովարարուհի*:

мяте́жнический (— ая, — ое) *ապստամբական, խռովարարական*:

мяте́жность ի· *ապստամբականություն, խռովարար լինելը, անհնազանդություն, ապստամբություն, խռովություն*:

мяте́жный *ապստամբ, խռովարար, անհնազանդ, ապստամբության, խռովարարության, ապստամբական, խռովարարական*:

мяте́ль *տես* **мете́ль.** мятелью занесло дорогу *բուքը ճանապարհը ծածկել է*:

мя́тный *անանուխի, անանուխային*· — ая лепёшка *անանուխաբլիթ, անանդուխի լոշիկ*· — ый пряник *անանուխի քաղցրահաց*:

мяту́щийся (— аяся, — ееся) *անհանգիստ, խռովահույզ*:

мять (мну, мнёшь, мнут; *հրմ*· мни) 1· *ծեծել, դղել, քրքրել (կտավատ և այլն)*· 2· *ճխլտել, ճմլել, ճմռտել, տրորել, կոխել, վոնտատակ տալ (կտավատ, կաւել, խոտ և այլն)*· скот мнёт траву *անասուններդը, խոտը վոնտատակ են տալիս, տավարը խոտը տրորում է*:

мя́ться (мнусь, мнёшься, мну́тся; *հրմ*· мнись) 1· *ծեծվել, գղդվել, քրքրվել (կտավատ և այլն)*· 2· *ճխլտվել, ճմռտվել, ճմլվել, տրորվել, կոխվել*· 3· *քաշվել, տատանվել, վարանել*· долго мялся, насилу признался *երկար վարանում էր, հազիվ խոստովանեց*:

мя́у! *մյաո՜ւ*:

мяу́кание *մլավոց, մլավելը*:

мяу́кать, мяу́кнуть *մլավել*:

мя́ч *գնդակ, խաղագնդակ*· — для тенниса *տեննիսի գնդակ*· футбольный мяч *ֆուտբոլի գնդակ*· играть в — *գնդակ խաղալ*:

мя́чик *փոքր գնդակ, գնդակիկ*:

Н, н Ն, ն:

на I *ա՛ռ, առա՛; առա՛ քեզ, ա՛ռ քեզ, ա՛յ քեզ.* на, возьми! *ա՛ռ, վերցրու, առա՛ քեզ, վեր ա՛ռ.* вот тебе! на! *առա՛ թե ի՛նչ, ա՛յ քեզ բան, ա՛յ քեզ ոյին:*

на II 1. *դրվում է չարժում ցույց տվող բայերից հետո հայցական հոլովով, յեթե պատասխանում է «ո՞ւր», «դեպի ո՞ւր» հարցերին. դեպի, վրա.* сесть на стул *աթոռի վրա նստել.* бро́сить на стол *սեղանի վրա գցել, սեղանի վրա նետել.* вы́йти на улицу *փողոց դուրս գալ, փողոց գնալ.* взойти на гору *լեռ բարձրանալ, սարը յելնել.* взять что-л. на себя *վորևե բան իր վրա վերցնել, վորևե բան հանձն առնել, մի բան ստանձնել.* е́хать на Кавка́з *Կովկաս գնալ.* на восто́к *դեպի արևելք.* е́хать на восто́к *արևելք գնալ, դեպի արևելք յերթալ.* на за́пад *դեպի արևմուտք.* — ры́нок *չուկա, դեպի չուկա.* — слу́жбу *ծառայության.* приглашать на свадьбу *հարսանիքը կանչել, հարսանիքի հրավիրել.* 2. *դրվում է հայցական հոլովով, ցույց է տալիս ժամանակ, պատասխանելով «յե՞րբ», «վորքա՞ն ժամանակով» հարցերին:* на следующий день *հետևյալ որը, մյուս որը, հաջորդ որը.* на следующий год *հետևյալ տարին, հաջորդ տարին, մյուս տարին.* запас хлеба на весь год *ամբողջ տարվա հացի պաշար.* лучше отложим это на следующий год *ավելի լավ է այդ հետաձգենք մյուս տարվան.* уе́хать на зиму *ձմեռը մնալու, ձմեռը գնալ.* на две недели *յերկու շաբաթով, յերկու շաբաթ.* 3. *դրվում է հայցական հոլովով, պատասխանում է «ի՞նչ պատճառի», «ինչքա՞նով», «ինչո՞վ» կամ «ինչի՞» հարցերին.* на пять рублей *հինգ ռուբլու.* на метр шире *մի մետր ավելի լայն.* играть на деньги *փողով խաղալ, փողի վրա խաղալ.* разделить на пять *հնգի բաժանել, հնգի վրա բաժանել.* променя́ть на что-л. *մի բանի հետ փոխել, փոխել վորևե բանով.* покупать (продавать) на вес *գնել (վաճառել) կշռով, առնել (ծախել) քաշով.* подарить на память *ի հիշատակ նվիրել.* 4. *դրվում է ներգոյական հոլովի հետ և ցույց է տալիս վորտեղ գտնվելը.* сидеть на стуле *աթոռի վրա նստած լինել.* он лежит на скамье *նա պառկած է նստարանի վրա.* висит на стене *կախված է պատի վրա, կախված է պատից.* быть на свадьбе *հարսանիքում լինել.* на наших глазах *մեր աչքերի առաջ.* на моей памяти *իմ ժամանակ.* покупать что-л. на рынке *վորևե բան գնել չուկայում.* быть на службе *ծառայության մեջ լինել.* быть на работе *գործի լինել, աշխատանքի լինել.* 5. *դրվում է ներգոյական հոլովի հետ և ցույց է տալիս ժամանակը.* на этой неделе *այս շաբաթ, այս չարաթվա մեջ.* на старости лет *ծերության որերին, որ ծերություն.* на закате мо́лодости *յերիտասարդության վերջալուսին.* жениться на двадцатом году *քսան տարեկան ամուսնանալ.* 6. *դրվում է հայցական հոլովով և ցույց է տալիս նպատակ.* на что ему это? *այդ նրա ինչի՞ն է պետք.* на авось *յա բախտ, դուցեյով, յենթագրաբար.* на беду *ի դժբախտություն.* с глазу на глаз *յերես առ յերես, դեմ առ դեմ.* на зло мне *ի հեճուկս իմ.* на каждого из нас *մեզնից յուրաքանչյուրին.* на куски *կտոր-կտոր.* на радость им *հուրախություն նրանց.* на скорую руку *շտապ, ճեռաց.* он взял 4 метра на платье *նա զգեստի համար 4 մետր վերցրեց.* крестьяне работали на помещика *գյուղացիք կալվածատիրոջ համար էին աշխատում.* 7. *շատ ռուսական բայեր պահանջում են* на *նախդիրն, այնինչ համապատասխան հայերեն բայերը պրվում են առանց նախդիրի, որինակ՝* всходить на гору *սար բարձրանալ,* смотреть на кого-либо *մեկին նայել:*

на *իբրև նախածանց նշանակում է՝* 1· *վրա·* наступить на что-либо *մի բանի վրա վոտք դնել·* 2· *դործողության սաստկացում, կուտակում* набросать, набрать, наставить *և այլն·* 3· *հագեցում դործողությամբ, յերբ բայը* ся-*յով է վերջանում* напиться, нагуляться *և այլն·* 4· *ցույց է տալիս բայի կատարյալ կերպը, յեթե բայն առանց* на-*յի անկատար կերպի յե:*

наа'хать, наа'хаться *չատ ախ քաշել, չատ զարմանալ:*

наба'б տես **набо'б.**

наба'вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ· — а'вь), **набавля'ть** *ավելացնել·* — цену на товар *ապրանքի դինն ավելացնել·* — цену на аукционе *աճուրդի ժամանակ դինն ավելացնել:*

наба'вка 1· *ավելացնելը·* 2· *հավելում, հավելուրդ, ավելացրածը:*

наба'вочный տես **надба'вочный.**

наба'вщик *դին ավելացնող, դինը բարձրացնող:*

набаламу'тить (— у'чу, — у'тишь, — тят; հրմ· — му'ть) *բամբասանքներով խռովեցնել, խառնաշփոթել, խառնակել:*

набалда'шник *դլխակ, ձեռնատիայուի դլուխ, դավազանի դլուխ:*

набало'ванность ի· *յերեսառածություն, չփացածություն, լկտվածություն:*

набало'ванный *յերես առած, չփացած, լկտված:*

наба'лова'ть (— лу'ю, — лу'ешь, — у'ют) 1· *յերես տալ, յերես թըռցնել, չփացնել·* 2· *չատ չարությունն անել:*

наба'лова'ться (— лу'юсь, — лу'ешься, — лу'ются) 1· *յերես առնել, յերես թռնել, չփանալ, լկտվել·* 2· *չատ չարություն անել, կուշտ չարություն անել:*

набальзами'ровать (— рую, — руешь, — руют) *դմռսել:*

наба'т *ահազանդում, ահազանդ·* бить в —, бить наба'т *ահազանդ խփել, ահազանդել:*

наба'тный *ահազանդման, ահազանդի·* — колокол *տաղնապազանդ, ահազանդ:*

набе'г *սպատակ, հարձակում, արշավանք·* — разбойничий *ավազակային սպատակ·* — кавалерийский *հեծելազորի արշավանք·* делать набеги *սպատակել, արշավանք դործել:*

набега'ние 1· *մեկին հանդիպելը, մի բանի պատահելը, մի բանի դիպչելը·* 2· *վազելով հավաքվելը:*

набе'гать *մարդել, վարժեցնել (ձի)·* набегать себе кашель *չատ վազելուց հազ ստանալ:*

набе'гаться *չատ վազել, կուշտ վազել:*

набега'ть, набежа'ть (— бегу', — жи'шь, — гу'т; հրմ· — беги') 1· на кого-л., на что-л. *մեկին հանդիպել (հանկարծ), մի բանի պատահել (հանկարծ), մի բանի դիպչել (հանկարծ)·* колесо набежало на камень *անիվը քարին դիպավ.* 2. *վազելով հավաքվել, վազելով կուտակվել·* толпа набежала на площадь *ամբոխը լցվեց հրապարակը:*

набедо'рник *թամբաոտակ, քնիուչ (ձիու ծածկոց թամքի տակից, քըրտընքաչի վրայից):*

набедоку'рить *փորձանք բերել, դըժբախտության մեջ դցել, փչացնել, անբարոյական քայլ անել:*

набо'дренник *բարձապան, կոնքեռ:*

набежа'ть տես **набега'ть.**

набекре'нь *թեք, չեղ, կողքի·* надеть (или заломить) шапку набекрень *դլխարկը թեք դնել:*

набели'ть *սպիտակ քսել, սպիտակացնել, չպարել:*

набели'ться *չպարվել, սպիտակ քսվել:*

на'бело' *մաքուր·* переписывать — *մաքուր արտադրել, մաքրադրել·* переписанное — *մաքուր արտադրված, մաքրադրված:*

на'бережная *առափնյա փողոց, դետափ, ծովափ:*

набива'ние տես **наби'вка.**

набива'ть 1· *մեծ քանակությամբ խփել, չատ խփել, դարկոտել, ցցոտել·* он набил повсюду гвоздей *նա ամեն տեղ մեխեր է խփոտել·* 2· — что-л., чем-либо *լցնել, խըցկել·* набить трубку табаком *չիբուխը ծխախոտ լցնել·* — подушку пухом *բարձը ֆրուլ լցնել,· բարձը նրբահյուսուր լցնել·* — ватой *բամբակ լցնել·* — карманы *դրպանները լցնել, հարստանալ·* — матрац *ներքնակ լցնել, մատրաց լցնել·* — чемодан, ранец *համալրուկը ճխտել, պա-*

յուռակը լցնել։ — ледник *սառցարկղը լցնել, սառցարանը լցնել։* 3· — что-либо на что-либо *խփել, զարկել, ամրացնել, քաշել։* наби'ть каблуки' *կրունկները խփել։* — о'бручи *հեցեր քաշել, հեցեր զարկել։* 4· *նկարներով զարդարել, նկարներով նախշել, գաջել։* наби'ть си'тец *չիթ գաջել, չիթ նախշել։* 5· *շատ խփել, շատ զարկել, շատ սպանել։* наби'ть мно'го ди'чи *շատ վորս խփել։* наби'ть це'ну *դինը բարձրացնել։* — ру'ку *համոզիչ ձեռք բերել, փորձվել, ձեռքը վարժեցնել։* 6· *հարել։* он набил себе оскомину *նրա ատամները առնվեցին (խակ մրգից, թթվից)։* — мозо'ли *կոշտուկներ գոյացնել, կոշտուկներ հարել։*

набива'ться 1· *շատ խփվել, զարկոտվել, լցվել, խփվել, զարկվել, ամրացվել, գաջվել, նախշվել։* 2· набиться на неприятность *զոռով իրեն անախորժության յենթարկել, զոռով իր գլխին անախորժություն բերել։* набиться на знакомство *զոռով ծանոթանալ։* 3· *շատ հավաքվել, կիտվել։* набиться битком *լիքը լցվել, ճխտուն լցվել, լեփլեցուն կիտվել, լեփլեցուն հավաքվել։*

наби'вка *շատ խփելը, զարկոտելը, լցնելը, խփելը, զարկելը, ամրացնելը, գաջելը, նախշելը։* набивка чучел *խրտվիլակներ լցնելը։* — обручей *հեցեր զարկելը, հեցեր քաշելը։* — ситца *չիթի գաջում, չիթի գաջելը։*

набивно'й *լցնովի, խփովի, գաջովի, նախշովի։* — ая цена *բարձրացրած դին, ավելացրած դին։*

набира'ть 1· *հավաքել, մի տեղ ժողովել, ժողովել։* — подпи'счиков *բաժանորդներ հավաքել։* — в долг *շատ պարտք անել։* 2· *հավաքագրել, հավաքել, ժողովել։* — войска *զորք ժողովել, զորք հավաքել։* — рабочих *բանվորներ հավաքագրել, բանվորներ հավաքել։* 3· տպգր· *շարել, շարվածք անել։* набра'ть кни'гу *գիրք շարել։* 4· *ծծել, իր մեջ հավաքել։* вода набрала тепла *ջուրը տաքություն ծծեց, ջուրը տաքություն հավաքեց։* պտկր· набра'ть воды' в рот *լռել, սսկվել։* 5· *ի մի հավաքել, սարքել։* я набрала одеяло из лоскутьев *կտորներից վերմակ սարքեցի։*

набира'ться 1· *հավաքվել, հավաքադրվել, շարվել, ծծվել։* 2· — чего'-либо *ժողովել, հավաքել (իր մեջ)։* набра'ться ума'-ра'зума *խելք ժողովել, խելքի գալ, զգաստանալ։* набраться смелости *համարձակվել, հանդգնել, համարձակությամբ լցվել։* набраться новых сил *նոր ուժեր հավաքել, նոր ուժեր ժողովել։* столько-то денег наберётся *այսքան դրամ կդանվի։*

наби'тый *լցրած, խփված, զարկված, ամրացված, քաշված։* ту'го набитый *խիստ լցրած, պինդ լցրած, ճխտուն։* — дурак *հիմարների հիմար, հիմարների թագավոր։* — золотом кошелёк *վոսկով լիքը քսակ, վոսկով լեցուն քսակ։*

наби'ть (— бью', — бьёшь, — бью't; հրմ· набе'й) տես **набива'ть.**

наби'ться (— бью'сь, — бьёшься, — бью'тся; հրմ· набе'йся) տես **набива'ться.**

наблева'ть (— блюю', — юёшь, — юю't) *փսխել, փսխելով կեղտոտել, շատ փսխել։*

наблюда'тель ա· *դիտող, դիտորդ, զննող, զննորդ, հսկող, հսկիչ։* — с возду'шного ша'ра *ոդապարիկից դիտող, ոդապարիկային դիտորդ։*

наблюда'тельница *դիտողուհի, զննուհի, հսկիչուհի։*

наблюда'тельность թ· *դիտունակություն, դիտելու կարողություն, զննելու ունակություն, հսկելու կարողություն, դիտողականություն։*

наблюда'тельный *դիտողական, դիտող։* — взгляд *դիտող հայացք, զննող հայացք։* наблюда'тельный пост *դիտողական պոստ, դիտապոստ, դիտակայան։* — ая сторожева'я вы'шка *պահպանական դիտաշտնոց։*

наблюда'ть 1· *դիտել, զննել, տնտղել։* 2· *հսկել, հետևել։* 3· *պահել, պահպանել։* — меру *չափ պահպանել, չափ պահել։* — за выполнением работ *աշխատանքների կատարմանը հետևել, աշխատանքների կատարմանը հսկել։* — физические явления *ֆիզիկական յերևույթներ դիտել, ֆիզիկական յերևույթներ զըն-*

նել։ — закон իրավ։ որենքը պահպանել։

наблюде́ние 1. դիտողություն, դիտումնք, զննություն, զննում, տընտղում, դիտելը, զննելը, տնտղելը։ 2. հսկում, հետևում, հսկելը, հետևելը։ 3. պահում, պահպանում, պահելը, պահպանելը։ — за подозреваемым կասկածի տակ գտնվողին հետևելը, կասկածելիին հսկելը։ вести точные наблюдения ճշգրիտ դիտողություններ կատարել, ճշգրիտ դիտումներ անել։ метеорологические наблюдения ոդերևութաբանական դիտումներ։

наблюсти́ (— юду́, — дёшь, — ду́т; իրմ. — ди́; ա՛յց։ — блю́л, — блюла́) տես **наблюда́ть.**

набо́б նաբաբ (1. կուսակալ Հնդկաստանում։ 2. Հնդկաստանում հարըստացած մարդ)։

на́божность ի. բարեպաշտություն, աստվածավախություն։ показная набожность ցուցադրովի բարեպաշտություն, կեղծ բարեպաշտություն։

на́божный բարեպաշտ, աստվածավախ։

набо́йка 1. խփելը, քաշելը։ 2. կրնկակաշի։ 3. դաջելը, նախշելը, դաջվածք, նախշվածք։ 4. չիթ, չիթեղեն, կտավ։

набо́йщик լցիչ, խցկիչ, մակահար, դաջորդ, նախշորդ։

на́бок կողքի, կողքի վրա։

наболе́вший (— ая, — ее) ցաված, ցավադարյան, ցավոտ, դյուրագրգիռ։ — вопро́с ցավոտ հարց։

наболе́ть յերկարատև ցավից դյուրագրգիռ դառնալ, ցավադարյան լինել։

наболта́ть 1. հիմարաբանել, դուրս տալ, չաղակրատել։ 2. չարախոսել, բամբասել։ 3. — (чего во что) խառնելով ավելացնել, հարելով ավելացնել։

наболта́ться 1. կուշտ խոսել, յերկար չաղակրատել։ 2. խառնվելով ավելացվել, հարվելով ավելացվել։

на́больший (— ая, — ее) ավագ, գլխավոր, մեծավոր, մեծ։

набо́р 1. ընդունելություն, հավաք, հավաքագրություն։ 2. զինվորագրություն, զինվորահավաք։ — войск զորաժողով, զորահավաք։ производить набор հավաք կատարել, զինվորագրել, հավաքագրել։ 3. տպգր. չարտա, չարվածք։ 4. հավաքում, ի մի հավաքելը, ամրքում, ամրքելը, ամրքվածք։ 5. կուտակում, կիտում։ — слов (фраз) բառերի (ֆրազների) կուտակում։

набо́рная 1. դրաշարանոց։ 2. հավաքարան։

набо́рный ի մի հավաքված, ամրքված, դրաշարություն, հավաքի, հավաքագրական, զինվորահավաքային, կուտակման։ — ая маши́на տպգր. չարամեքենա, դրաշար մեքենա։

набороди́ник կղակպան, կղակապան, կղակակալ, բերաննոց։

набо́рщик դրաշար, հավաքիչ, ամրքիչ, հավաքագրիչ։ — ручно́й ձեռնադրաշար, ձեռքով չարող, ձեռնաշար։ — маши́нный մեքենայի դրաշար, մեքենայով չարող, մեքենայաշար։ — акциде́нтный նրբադրաշար, նրբաշար։

набо́рщица դրաշարուհի, հավաքչուհի, ամրքչուհի, հավաքագրուհի։

набрани́ться չաո հայհոյել, չաո կռվել, կուչա հայհոյել, կուչո կռվել։

набра́сывание 1. չաո գցելը, չաո նետելը, չաո ածելը, իրար վրա կիտելը, իրար վրա դիզելը, անկարգ գցոտելը։ 2. ուրվագծում, սևագրում, սևագծում, ուրվագրում, ուրվադրելը։ 3. չտապ գցելը, չտապ հագնելը։

набра́сывать 1. չաո գցել, չաո նետել, չաո ածել, իրար վրա կիտել, իրար վրա դիզել, անկարգ գցոտել։ 2. ուրվագծել, ուրվագրել, սևագրել, սևագծել։ 3. չտապ գցել, չտապ հագնել։ — плащ պլաշ ուրվագծել։ — книгу ընդհանուր գծերով գիրք գրել, գիրք ուրվագրել։ — плащ թիկնոցը չտապ հագնել, թիկնոցը վրան գցել։

набра́сываться 1. չաո գցվել, չաո նետվել, չաո ածվել, իրար վրա կիտվել, իրար վրա դիզվել, անկարգ գցոտվել։ 2. ուրվագծվել, սևագրվել, սևագծվել, ուրվագրվել։ 3. չտապ գցվել։ 4. հարձակվել, վրա ընկնել։

набра́ть տես **набира́ть.**

набреда́ть, набрести́ (— реду́,

— дёшь, — ду′т; hpm. — ди′; wbg. — рёл, — рела′) պատահաբար հանդիպել:

наброса′ть տես **набра′сывать 1 և 2.** наброса′ть կամ набро′сить свои′ мы′сли на бума′гу մտքերը թղթի վրա ուրվագրել:

набро′сить (— шу, — сишь, — сят; hpm. — бро′сь) տես **набра′сывать 2 և 3.** набро′сить на кого-либо тень մեկի վրա սուվերը դցել:

наброса′ться տես **набра′сываться 1 և 2.**

набро′ситься (— ро′шусь, — сишься, — сятся; hpm. — бро′сься) տես **набра′сываться 2, 3 և 4.**

набро′сок (— ска) ուրվագիծ, ուրվադիր:

набры′згать ջրցանել, սրսկել, ցողել:

набрюзжа′ть քրթմնջալ, փնթփնթալ, տրտնջալ:

набрюзжа′ться կուշտ քրթմնջալ, փնթփնթալ, շատ տրտնջալ:

набрю′шник փորկալ, փորկալ:

набуха′ние ուռչում, տուղում, ուռեցը, տուղելը:

набу′хать շատ և անկարդ դցոտել, նետել, շատ և անկարդ ածել:

набуха′ть, набу′хнуть ուռել, տուղել:

нава′га կենդ. փրփրուկ (ձուկ):

наважде′ние դայթակղություն, փորձություն, դդայապատրանք:

нава′жий (— ья, — ье) փրփրուկային:

нава′кситъ (— кшу, — ксишь, — ксят) վաքս քսել, վաքսել, կոշկաներկ քսել, կոշկաներկել:

навали′ть, нава′ливать 1. կուտակել, դիզել, կիտել. — на телегу муки ալյուր բարձել սայլի վրա. — на кого-либо работу մեկի վրա շատ աշխատանք բարդել. снегу навалило по колено ծնկնահար ձյուն եկավ, մինչև ծնկները ձյուն եկավ. 2. հավաքվել, կուտակվել. народу в аудиторию навалило тьма անհամար բազմություն հավաքվեց լսարանում:

навали′ться, нава′ливаться 1. կուտակվել, դիզվել, կիտվել. на тачку наваливается много мусору հողնակի վրա շատ աղբ է կիտվում. 2. թեքվել, ծռվել, պառկել. стена навалилась на эту сторону պատն այս կողմն է թեքվել. 3. — на кого-либо, на что-либо մեկի վրա ընկնել, մի բանի վրա ընկնել, հարձակվել. с голодухи навалился на кашу քաղցից վրա պրծավ չիլային:

наваля′ть 1. ծանր իրեր դցոտել, անկարդ դցոտել, շատ նետել, շատ ածել, կիտել. 2. չտալ անել, մի կերպ անել. он навалял свою статью в 2 дня նա իր հոդվածը 2 որում դրոտեց:

нава′р 1. տես **нава′ривание. 2.** յեփելով պատրաստվածը, մեծաքանակ յեփածը, յեռացմամբ դոդվածը. 3. մսաջուր, բուլյոն:

нава′ривание 1. յեփելով պատրաստելը, մեծ քանակով յեփելը. 2. յեռացնելը, յեռ տալը, դոդում:

нава′ристый, нава′рный սննդարար:

навари′ть, нава′ривать 1. յեփելով պատրաստել, շատ յեփել, մեծ քանակով յեփել. 2. յեռացնել, յեռել:

навари′ться, нава′риваться 1. յեփելով պատրաստվել, մեծ քանակությամբ յեփվել. 2. յեռացվել, յեռվել, դոդվել:

нава′рка տես **нава′р.**

наварно′е желе′зо յեռ տված յերկաթ, դոդած յերկաթ:

нава′стривать, наостри′ть սրել, հասանել. — нож դանակը սրել. — уши ականջները սրել. — кулаки կռվի պատրաստվել. — лыжи թախուստ տալ, պոկ դալ, ճղել. — язык սուր խոսել, սուր լեզու բանեցնել. — ру′ку к чему-либо ձեռքը վարժեցնել մի բանի:

нава′стриваться 1. սրվել, հասանվել. 2. — в чём-либо մի բանի վարժվել:

нава′щивать մոմել:

навева′ть փչելով բերել, փչելով դցել, փչել. ветер навевает прохладу քամին զովություն է փչում, քամին զովություն է բերում. — грусть на кого-либо մեկի վրա տխրություն բերել, մեկին տխրեցնել:

наве′даться տես **наве′дываться.**

наведе′ние 1. — кра′сок ներկում, ներկ քսելը. 2. — подзо′рной трубы՝ հեռադիտակը ուղղելը, հեռադիտակի ուղղում. 3. — спра′вок տեղեկանքներ հավաքելը, տեղեկառում, տեղեկատուբյուն. 4. տրամ. ինդուկցիա, մակածություն. 5. на-

ведение лоска *փայլ տալը, փայլեցնելը*:

наве́дываться *տեղեկանալ, տեղեկություն հավաքել, այցելելով տեղեկանալ*:

навезти́ (— зу, — зут, — вёз, — везла́; *հրմ.* — зи́) *տես* **навози́ть**.

наве́ивать *տես* **навева́ть**.

наве́к (— и) *առմիշտ, առհավետ, ընդմիշտ, հավիտյան*:

наве́рно, наве́рное *հաստատապես, անկասկած, անշուշտ, հավանորեն*. знать наве́рно *հաստատապես իմանալ, ստույգ գիտենալ*:

наверну́ть *տես* **навёртывать**.

наверну́ться 1. *փաթաթվել, պտտվելով ամրանալ, պտտվելով ծակել, պտտվելով ուղղվել*. 2. *պատահել, հանդիպել*. наверну́лся покупа́тель *գնորդ պատահեց*. на её глаза́ наверну́лись слёзы *նրա աչքերին արտասուք լեկավ, նրա աչքերին արցունք լերևաց*:

наверняка́ *հաստատապես, անկասկած, անշուշտ*. играть наверняка *ապահովաբար խաղալ, հաղթությունը գիտակ խաղալ*:

навёрстывание 1. *հետ չահելը, հետ բերելը, վերադարձնելը, հետ ստանալը*. 2. *հատուցում, վրեժխնդիր լինելը, վրիժառում*:

навёрстывать, наверста́ть 1. *հետ չահել, հետ բերել, վերադարձնել, տեղը բերել, տեղը հանել, հետ ստանալ*. 2. *հատուցել, վրեժխնդիր լինել*. — убытки *վնասները հետ բերել*. наверстать потерянное время *կորցրած ժամանակի տեղը հանել*. Я тебе́ за э́то наверста́ю *ես դրա համար քեզնից վրեժխնդիր կլինեմ, ես դրա տեղը քեզնից կհանեմ*:

навёртка 1. *փաթաթում, կծկում, պտտեցնելով ուղղելը, պտտեցնելով դիպցնելը*. 2. — винта *պտուտակ ամրացնելը, պտուտակի ամրացում*. — отве́рстия *բացվածք բանալը, չաղափելով ծակելը*. *տեխն*. *պտուտակամայր*. 3. *կենդ*. *չաղափախեցեմորթ*:

навёртывать 1. *փաթաթել, կծկել, պտտեցնելով ուղղել (մի բանի), պտտեցնելով դիպցնել*. 2. (винт) (*պտուտակ*) *ամրացնել*. (отверстие) (*բացվածք*) *բանալ, ծակ չաղափել*. — ме́тчиком *դշրակով փորել, դշրբակել*:

навёртываться *տես* **наверну́ться**.

навёртыш *ձեռնադայլիկոն, ձեռնադշիր, ձկռնաչաղափ*:

на́верх *դեպի վեր, վերև*:

наверху́ *վերևում, վերևը*:

наве́с *ծածկ, չվաքարան, չարդախ*. — двухска́тный *յերկլանջ ծածկ, յերկհակ ծածկ*. — платфо́рменный *կառամատույցի ծածկ*. — откры́тый *բաց ծածկ*. покрыва́ть наве́сом *ծածկ քաշել, չվաքարան չինել*:

на́-вес *կշռով, կշռելով, քաշով*:

на́веселе *կոնծած, խմած, կատարը տաք, քեֆը տեղը*:

наве́сить (— шу, — сишь, — сят; *հրմ.* — ве́сь) *տես* **наве́шивать**.

наве́ска 1. *կշռում, կշռելը*. 2. *կշռածը, մի քաշ*. 3. *դռան ծխնի, դռնածխնի*:

наве́сный 1. *ծածկի, չվաքարանի, չարդախի*. 2. *ռազմ*. *գաղաթնահար, ուղղորդ*. 3. *կախովի*. — вы́стрел *ռազմ*. *գաղաթնահար ձիգ, ուղղորդ ձիգ*. — ая дверь *կախովի դուռ, ծխնեվոր դուռ, ծխնեդուռ*. — ая петля́ *կախածխնի*. — ая скала́ *կախ ընկած ժայռ, կախ ժայռ*:

навести́ (— еду́, — едёшь, — ду́т; *հրմ.* — еди́; *անց.* — вёл, — вела́) *տես* **наводи́ть**.

навести́ть (— вещу́, — сти́шь, — стя́т) *տես* **навеща́ть**.

навесу́ *ոդի մեջ կախված, կախ, կախ-կախ, տատանման մեջ*:

наве́т *չարախոսություն, ղրպարտություն, բասրանք*:

наве́тчик *չարախոս, ղրպարտիչ, բասրիչ*:

наве́тчица *չարախոսուհի, ղրպարտչուհի, բասրուհի*:

наве́треный *հողմաչունչ, հողմարբեր, քամու ուղղությամբ*. — ая сторона́ *ծով*. *հողմաչունչ կողմ, հողմարբեր կողմ, հողմակողմ*:

наве́шать, наве́шивать 1. *կախել, կախոտել, կախ տալ*. 2. *փռել, փռոտել*. — дверь *դուռը կախել*. — бельё *սպիտակեղենը փռել*. — картины на стены *պատկերները պատերից կախել, նկարներով պատերը զարդարել*:

навеща́ть *այցելել, տեսության գնալ*:

наве'ять см. **навева'ть.**

на'взничь *մեջքի վրա.* упа'сть — *մեջքի վրա վայր ընկնել.* лежа'щий — *մեջքի վրա պառկած, մեջքի վրա ընկած:*

на'взры'д *հեկեկալով, հեծկլտալով, հոնքուր-հոնքուր.* пла'кать — *հեկեկալով լալ, հեծկլտալով լաց լինել, հոնքուր-հոնքուր լալ:*

навива'льщик *կծկիչ, փաթաթիչ, հյուսող, վոլորող:*

навива'льщица *կծկող, փաթաթող, հյուսող, վոլորող (կին), փաթթուհի:*

навива'ть, нави'ть (— вью', — вьёшь, — вью'т; hրմ. — ве'й) 1. что на что-л. *կծկել, փաթաթել (մի բան մի բանի վրա).* 2. *մեծ քանակով հյուսել, հյուսելով պատրաստել, մեծ քանակությամբ վոլորել, վոլորելով պատրաստել.* 3. (воз се'на) *մի սայլ խոտ բարձել:*

нави'вка 1. *կծկում, փաթաթում, հյուսում, վոլորում.* 2. *կծկածը, փաթաթածը, հյուսածը, վոլորածը:*

навивно'й 1. *կծկելու, փաթաթելու, հյուսելու, վոլորելու, կծկովի, փաթաթովի, հյուսովի, վոլորովի.* 2. *կծկած, փաթաթած, հյուսված, վոլորված:*

навига'тор 1. *նավագնաց, նավարկու.* 2. *նավավար:*

навигацио'нный *նավագնացության, նավարկության, նավավարության, նավագնացական, նավավարական.* — ая шко'ла *նավագնացական դպրոց, նավավարական դպրոց:*

навига'ция 1. *նավագնացություն, նավարկություն, նավագնացության գիտություն.* 2. *նավավարություն.* 3. *նավագնացության ժամանակաշրջան:*

на ви'д, на виду' см. **вид.**

на'вий *մեռել, դի:*

навинтова'ть (— ту'ю, — у'ешь, — у'ют) *պտուտակաձև փորել:*

нави'нчивание *պտուտակում, պտուտակելը:*

нави'нчивать, навинти'ть (— чу', — ти'шь, — тя'т) *պտուտակել:*

нави'нчиваться, навинти'ться (— чу'сь, — ти'шься, — тя'тся) *պտուտակվել:*

навира'ть, навра'ть (— вру', — рёшь, — ру'т; hրմ. — ри') *չաո սուտ խոսել, չաո սուեր պատմել.* — мно'го вздо'ру *չաո հմայր բաներ ասել, չաո անհեթեթություններ փչել.* — на кого-либо *մեկին դրպարտել, մեկի մասին չարախոսել.* — в решении задачи *խնդրի լուծման մեջ սխալվել, խնդիրը սխալ լուծել:*

нависа'ть, нави'снуть *կախվել, կախված լինել, թեքվել.* над на'ми нави'сли ска'лы *մեր գլխին կախվեցին ժայռերը.* над на'ми нави'сли облака' *մեր գլխին կախվեցին ամպերը, մեր գլխին ամպեր կուտակվեցին:*

нави'слый, нави'сший (— ая, — ее) *կախված, թեքված, կախ ընկած.* — ие бро'ви *խիտ հոնքեր, թավ հոնքեր, կախված հոնքեր:*

навлека'ть, навле'чь (— еку', — ечёшь, — еку'т; hրմ. — еки'; шіg. — лёк, — лекла') *առաջ բերել, առաջացնել.* — на себя' *իր նկատմամբ առաջ բերել, իր վրա բերել, իր նկատմամբ առաջացնել.* навлека'ть подозре'ние на кого-либо *մեկի նկատմամբ կասկածներ առաջացնել.* он навлек на себя' подозре'ние *նա իր նկատմամբ կասկածներ առաջացրեց:* навле'чь на себя' опа'сность *իր վրա փորձանք բերել, իր գլխին փորձանք բերել.* — на себя' гнев *իր գլխին բարկություն բերել:*

навлече'ние *առաջ բերելը, առաջացնելը:*

навле'чь см. **навлека'ть.**

наводи'ть (— ожу', — о'дишь, — дят) 1. *մի բանի վրա բերել, մի բանի բերել, հղացնել, առաջացնել.* — на след *բերել կանգնեցնել հետքի վրա.* — на мысль *մտքի բերել, միտք հղացնել.* — на заса'ду *բերել դարանի վրա, դարանի մեջ դցել.* — на кого-либо страх *մեկի վրա սարսափ դցել, մեկի սիրտն ահ դցել.* 2. — ору'дие (подзо'рную трубу') *թնդանոթը (հեռադիտակ) ուղղել, թնդանոթը նշան բռնել.* 3. — краски *ներկ քսել, ներկել.* 4. — мост *կամուրջ դցել.* 5. — госте'й к кому'-либо *մեկի մոտ շատ հյուրեր բերել.* — тоску' *թախիծ առաջացնել.* — ску'ку *ձանձրույթ առաջացնել, ձանձրույթ բերել, ձանձրույթ պատճառել.* — спра'вку *տեղեկանալ, տեղեկություն հավաքել:*

наво'дка տես **наведе'ние.** — моста' *կամուրջ դնելը, կամուրջ անցկացնելը.* — ору'дия *թնդանոթը նշան բռնելը, թնդանոթ ուղղելը.* — зерка'л *հայելիները հղկելը (հարթելը), հայելիներին փայլ տալը:*

наводне'ние *վողողում, հեղեղում, վողողելը, հեղեղելը:*

наводни'ть, наводня'ть *վողողել, հեղեղել.* — ры'нок това'рами *չուկան ապրանքներով հեղեղել:*

наво'дчик *ռազմ. նշանառու.* — пулемёта *գնդացրի նշանառու:*

наводя'щий (— ая, — ее) *մի բանի վրա բերող, մի բանի բերող, առաջացնող, գլխի գցող.* — на размышле'ние *խոհարբեր, մտքեր առաջ բերող, մտածմունք առաջացնող.* — вопро'с *գլխի գցող հարց, թեզդրող հարց:*

навоева'ть (— вою'ю, — ою'ешь, — ю'ют; *հրմ.* — ою'й) 1. *պատերազմով ձեռք բերել, նվաճել.* 2. *վրոշ ժամանակ պատերազմել:*

навоева'ться (— ою'юсь, — ю'ешься, — ю'ются; *հրմ.* — ою'йся) *խիստ շատ պատերազմել, պատերազմելուց կշտանալ:*

навожде'ние տես **наважде'ние.**

наво'з *անասունի աղբ, անասնաղբ, դոմաղբ, թրիք, կու:*

наво'зить (— жу, — зишь, — зят; *հրմ.* — во'зь) *անասնաղբով պարարտացնել, աղբել, դոմաղբել:*

навози'ть (— жу', — о'зишь, — зят) *շատ բերել, շատ կրել (սայլով, կառքով և այլն), կրելով կիտել.* — на что - л. *քշելով մի բանի դիպցնել:*

наво'зник 1. *դոմաղբ կրող, աղբակիր.* 2. *կենդ. կոյաղնդիւ, կվաբլոճ:*

наво'зный *անասնաղբի, անասնաղբային, դոմաղբի, դոմաղբային.* — ая гряда *աղբածու.* — ая жижа *աղբահյութ.* — жук տես **наво'зник** 2. — червь *անասնաղբի ճիճու, աղբաճիճու, կվամճի.* — ая ку'ча *անասնաղբի կույտ, դոմաղբակույտ, աղբակույտ:*

наво'й 1. տեխն. *սաղրի.* 2. տես **нави'вка.**

наво'йник *գլանափայտ, գերճանափայտ:*

наво'йня *պարանագլան, թոկագլան, ճախարակագլան:*

навола'кивать, наволочи'ть 1. *քաշելով շատ կրել, քաշելով կիտել.* 2. *քաշելով ծածկել, ծածկել:*

на'волок *գետամարդ, գետատափ, գետառ:*

на'волока, на'волочка *բարձի յերես, բարձերես, յերես:*

на'волочный *բարձերեսի, բարձերեսային, յերեսի, յերեսային:*

наволо'чный *կիսովի, կրովի, կիսվածք, կրվածք, բերվածք.* — ил *հեղեղի բերած տիղմ, հեղեղատիղմ, լիլ:*

навора'чивать, навороти'ть (— чу', — тишь, — тят) 1. *մեծ քանակությամբ դիզել, կիտել.* 2. *չրջելով դցել, դարձնելով դնել.* 3. *չրջելով մի բանի դիպցնել, դարձնելով մի բանի կպցնել:*

наворова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *շատ դողանալ, դողանալով ձեռք բերել, դողությամբ դիզել:*

наворова'ться (— ру'юсь, — ру'ешься, — ру'ются) 1. *շատ դողացվել, դողությամբ դիզվել.* 2. *դողանալուց կշտանալ, դողանալուց դադրել, դողությունից ձեռք քաշել:*

наворожи'ть *դուշակել, կախարդել, համայել:*

навостри'ть տես **нава'стривать.**

навостри'ться տես **нава'стриваться.**

навощи'ть տես **нава'щивать.**

навра'ть տես **навира'ть.**

на вре'мя *ժամանակավորապես, մի առ ժամանակ, վրոշ ժամանակով:*

навря'д, навря'д ли *հազիվ, հազիվ թե, դժվար թե.* — ли буду *հազիվ թե լինեմ, դժվար թե գամ:*

навсегда' *ընդմիշտ, առմիշտ.* раз — *մի անգամից ընդմիշտ.* она' обеспе'чена навсегда' *նա ընդմիշտ ապահովված է:*

навстре'чу *ընդառաջ, հանդեպ.* итти навстре'чу *ընդառաջ գնալ, հանդեպ գնալ, հանդիպելու գնալ.* итти' навстре'чу кому - либо (в чём - л.) *մեկին ընդառաջել (մի բանի մեջ):*

Навуходоно'сор *Նաբուդոդոնոսոր:*

навы'ворот 1. *աստառը դեսի վեր, թարս յերեսով, շրջոնք, շրջած.* 2. *հակառակ, թարս.* де'лать всё ши'ворот - навы'ворот *ամեն բան թարս անել.* толкова'ть навы'ворот *թարս մեկնաբանել:*

на'вык *ընտելություն, համառություն, սնահակություն:*

навыка́ть, навы́кнуть (ωίg. — вы́к, — кла) *սովորել, հմտանալ, վարժվել, ունակություն ձեռք բերել, հմտություն ձեռք բերել*:
на вы́кат: глаза́ — *աչքերը դուրս պրծած*:
на вы́лет տես **вы́лет.**
на вы́нос տես **вы́нос.**
на вы́рез տես **вы́рез.**
на вы́тяжку, навы́тяжку *ձիգ, ձգված*:
навью́чивание *բեռնում, բարձում, բեռնելը, բարձելը*:
навью́чить, навью́чивать *բեռնել, բարձել (գլխավորապես դրաստ), բեռնավորել*:
навью́читься, навью́чиваться *բեռնվել, բարձվել, բեռնավորվել*:
навяза́ть (— жу́, — жешь, — жут), **навя́зывать** 1. что на что - л. или к чему *դործելով ավելացնել, կապել, ամրացնել*. 2. чего - либо (носков, снопов и т. д.) *չատ դործել, մեծաքանակ դործել, չատ կապոտել*. 3. — кому что - либо *մի բան մեկի վզին դոռով փաթաթել, դոռով կըպցնել, դոռով ընդունել տալ*. — пода́рок *նվերը դոռով կպցնել, նվերը վզին փաթաթել*. — сове́т *խորհուրդը դոռով ընդունել տալ, խորհուրդը վզին փաթաթել*:
навяза́ть, навя́знуть (ωίg. — вяз, — зла́) *կպչել, մնալ արանքում*:
навя́зка *դործելով ավելցրածը, կապածը, ամրացրածը, կցան*:
навя́зчивость ի. 1. *անհեռուխյուն*. 2. *սևեռունություն, սևեռուն լինելը*:
навя́зчивый 1. *անհես*. 2. *սևեռուն*. — ая иде́я *սևեռուն գաղափար*. — ый человек *անհես մարդ, ձուխունամոն մարդ*:
навя́зывание 1. *դործելով ավելացնելը, կապելը, ամրացնելը*. 2. *չատ դործելը, չատ կապոտելը*. 3. *վզին դոռով փաթաթելը, դոռով ընդունել տալը*:
навя́зываться, навяза́ться (— яжу́сь, — жешься, — жутся) 1. *դործելով ավելացվել, կապվել, ամրացվել*. 2. *չատ դործվել, չատ կապոտվել*. 3. *անհեռուխյուն անել, անհեռուխյամբ կպչել*. — на знако́мство *պնդերեսուխյամբ ծանոթանալ*:
нага́дить (— а́жу, — а́дишь, — дят; *հրմ*. — га́дь) *կեղտոտել, ապականել, փչացնել*:
нага́йка *նաղայկա (մտրակ)*. каза́чья — *կաղակի նաղայկա*:
нага́н *նաղան (ատրճանակ)*:
нага́р *այրուք*. снима́ть нага́р со све́чи *մոմի այրուքը պոկել, մոմի այրուքը կտրել*:
Нагаса́ки *Նագասակի*:
нагиба́ть 1. *կորացնել, կորացնելով թեքել, ծռել, թեքել, կռացնել*. 2. *կորացնելով մեծ քանակուխյամբ պատրաստել*. — го́лову *գլուխը թեքել, գլուխը քաշ անել*:
нагиба́ться 1. *կորանալ, թեքվել, ծռվել, կռանալ*. 2. *կորացվելով պատրաստվել*:
нагишо́м *պկլոր, մերկ*:
нагла́дить (— жу, — дишь, — дят; *հրմ*. — а́дь), **нагла́живать** 1. *հարդուկել, մեծ քանակուխյամբ հարդուկել*. 2. *փայլ տալ, փայլեցնել*:
на - гла́з *աչքաչափով*:
нагла́зник *աչապանակ, ակնապանակ*:
нагле́ть *լկտիանալ, լրբանալ*:
нагле́ц *լկտի, լպիրշ, լիրբ (տղամարդ)*:
на́гло *լկտիաբար, լպիրշուխյամբ, լրբորեն, հանդգնաբար*:
на́глость ի. *լկտիուխյուն, լպիրշուխյուն, լրբուխյուն, հանդգնուխյուն*. он имел на́глость прийти́ *նա հանդգնուխյուն ունեցավ դալու*:
на́глый *լկտի, լպիրշ, լիրբ, հանդուդն*:
наглота́ться *չատ կուլ տալ, կուլ տալուց կշտանալ*:
наглуми́ться (— млю́сь, — ми́шься, — мя́тся) *դառն ծաղրել, ծաղրուծանակի առարկա դարձնել*:
на́глухо: заколоти́ть окно́ на́глухо *պատուհանը սլինդ կալնել, պատուհանը սլինդ մեխել*:
нагляде́ться (— яжу́сь, — ди́шься, — дя́тся; *հրմ*. — ди́сь) *կուշտ նայել, նայելուց կշտանալ*. я не могу́ нагляде́ться на э́тот вид *այս տեսարանին նայելուց չեմ կշտանում*:
нагля́дно *դիտողաբար, ակնառու կերպով*:
нагля́дность ի. *դիտողականուխյուն, ակնառուխյուն*:
нагля́дный *դիտողական, ակնառու*.

— ое обуче'ние *դիտողական ուսուցում*:

нагна'иваться *թարախոտվել, թարախակալել*:

нагна'ть (— гоню', — го'нишь, — го'нят; *հրմ.* — гони') *տես* **нагоня'ть.**

нагнета'тельный *սղմիչ, ճնշիչ, մղիչ.* — насо'с *մղիչ պոմպ*:

нагнета'ть *սղմել, ճնշել, մղել*:

нагное'ние *թարախոտում, թարախակալում, թարախոտվելը, թարախակալելը*:

нагну'ть *տես* **нагиба'ть.**

нагова'ривать 1. *չար խոսել, չար պատմել, չարախոսել.* 2. (что-либо на кого-либо) *բամբասել, չարախոսել, զրպարտել.* 3. *դյուրել, կախարդել*:

на'гово'р 1. *բամբասանք, չարախոսություն, զրպարտություն.* 2. *դյուրում, կախարդում, կախարդանք*:

наговори'ть *տես* **нагова'ривать.**

наго'й *տկլոր, մերկ, լերկ.* разде'тый до'-нага *տկլորացած, մերկացած, տիկ-տկլոր, մորեմերկ.* — а'я степь *լերկ տափաստան*:

на'голо' 1. *մերկ, մերկացրած, պատյանից հանած.* 2. *բոլորովին.* стричь — *բոլորովին խուզել, տակից խուզել.* са'бли наголо'! *թրերը մե'րկ, թրերը մերկացրե'ք.* с саблей наголо' *մերկացրած թրով*:

наголо'вник 1. *գլխանոց (ձիասանձի).* 2. *գլխադիր, գլխազարդ*:

на'голову: разби'ть — *ռազմ. գլխովին ջարդել, ջարդուփշուր անել*:

наголода'ться *յերկար քաղցած մնալ, սովալլուկ լինել, յերկար սովատանջ լինել*:

наго'льный 1. *առանց յերեսի.* 2. *աներես, լկտի.* — тулу'н *քուրք.* — плут *լկտի խաբեբա*:

нагоня'й *հանդիմանություն, հշպրանք.* дать кому-либо — *մեկին հշպրել, մեկին հանդիմանել.* получи'ть нагоня'й *հանդիմանություն ստանալ, հշպրվել*:

нагоня'ть 1. *հասնել.* 2. *մեծ քանակությամբ քշել, քշելով հավաքել.* 3. *պատճառել, ազդել.* — на кого-либо страх *մեկին յերկյուղ ազդել, մեկի սիրտը վախ դցել.* — тоску' *մեկին ձանձրացնել, ձանձրույթ պատճառել.* — сон *քնեցնել.* 4. *հագցնել, անցկացնել, քաշել.* — о'бручи на бо'чку *տակառի վրա հեցեր հագցնել, տակառի վրա հեցեր քաշել*:

нагора'живание 1. *իրար վրա կիտելը, դիզում, դիզելը.* 2. *հիմարաբանելը.* 3. *միջնորմներով բաժանելը*:

нагора'живать 1. *իրար վրա կիտել, դիզել.* 2. *միջնորմներով բաժանել*:

нагора'ть, нагоре'ть *չիկանալ, այրուքակալվել.* мне нагоре'ло *յես հանդիմանություն ստացա, յես հշպրվեցի*:

наго'рный *լեռան, լեռնային, լեռան վրա գտնվող.* — ые жи'тели *լեռնային բնակիչներ, լեռնաբնակներ.* — берег *բարձր ափ*:

наго'рье *լեռնահարթ, սարահարթ, լեռնաստան*:

нагороди'ть (— жу', — дишь, — дят) 1. *տես* **нагора'живать.** 2. — вздо'ру, ди'чи, чепухи' *դատարկ-դատարկ դուրս տալ, հիմարաբանել, դատարկ ստեր ասել*:

нагота' *մերկություն, տկլորություն, լերկություն*:

нагото'ве *պատրաստ, կազմ ու պատրաստ.* быть нагото'ве *պատրաստ լինել.* держа'ть нагото'ве *պատրաստ պահել*:

нагото'вить (— влю, — вишь, — вят; *հրմ.* — о'вь) *մեծ քանակությամբ պատրաստել, հաստ պատրաստել*:

нагото'виться (— влюсь, — вишься, — вятся; *հրմ.* — о'вься) 1. *հաստ պատրաստվել, մեծ քանակությամբ պատրաստվել.* 2. (*մեկի համար*) *պաշար դիզել.* на него' де'нег не нагото'вишься *ինչքան էլ նրա համար դրամ պատրաստես, բավական չի լինի*:

награ'бить (— блю, — бишь, — бят; *հրմ.* — а'вь) 1. *փոցխել, հաստ փոցխել.* 2. *հաստ թալանել, հաստ դրվել.* награ'бленное добро' *թալան, թալանած դուրք.* грабь награ'бленное *թալանածը թալանիր*:

награ'да *պարգև.* в награ'ду *իբրև պարգև.* плоха'я награ'да *վատ պարգև.* де'нежная награ'да *դրամապարգև, դրամական պարգև*:

награди'ть (— жу', — ди'шь, — дя't) *տես* **награжда'ть.**

награ'дный *պարգևադրամ*:

награжда'ть *պարգև տալ, պարգևատրել*:

награжде'ние պարգևատրություն, պարգևատրում, պարգև տալը· — о'рденом кра'сного зна'мени պարգևատրություն կարմիր դրոշի շքանշանով:

награфи'ть (— флю', — фи'шь, — фя'т) տողել, գծել, այունյակներ գծել:

нагреба'ть, нагрести' (— гребу', — бёшь, — бу'т; անց· — грёб, — гребла'; հրմ· — би') 1· վորոշ ժամանակ թիավարել, թիավարելով հասնել· 2· կխտել, հավաքել:

нагре'в տաքացում· поверхность нагрева տաքացման մակերես:

нагрева'тельный տաքացնող, տաքացնելու:

нагрева'ть, нагре'ть տես **греть.**

нагрева'ться, нагре'ться տես **гре'ться.**

нагрести' տես **нагреба'ть.**

нагреши'ть շատ մեղք գործել, շատ մեղանչել:

нагроможда'ть, нагромозди'ть (— зжу', — зди'шь, — здя'т) իրար վրա թափելով կիտել, կուտակել:

нагроможде'ние, нагроможе'ние իրար վրա թափելով կիտելը, կուտակելը:

нагруби'ть (— блю', — би'шь, — бя'т) կոպիտ բաներ ասել, կոպտաբանել:

нагру'дник կրծկալ, կրծապանակ, լանջապանակ:

нагру'дный կրծքի, կրծքի վրա գտնվող:

нагружа'ть, нагрузи'ть (— жу', — зи'шь, — зя'т) 1· բեռնել, բարձել, բառնալ, բեռնավորել· 2· շատ կերցնել, շատ խմեցնել, հարբեցնել:

нагружа'ться, нагрузи'ться (— жу'сь, — зи'шься, — зя'тся) բեռնվել, բարձվել, բեռնավորվել· нагрузи'ться (о пьяном) հարբել, բեռը բեռնել:

нагру'зка բեռնում, բարձում, բեռնավորում, բառնալը, բեռ, բեռնվածք· — общественная հասարակական բեռնավորում:

нагру'зчик բեռնիչ, բարձող:

нагры'жник աղեթափիչ կապ:

нагря'нуть հանկարծ գալ, հանկարծ պատահել, վրա տալ· нагря'нули го'сти հանկարծ հյուրեր յեկան· нагрянула беда հանկարծ դժբախտություն պատահեց:

нагу'п չաղացում, պարարտացում, դիերացում· — скота' անասունի չաղանալը (արածելուց):

нагу'ливать, нагуля'ть զբոսնելով ձեռք բերել, զբոսնելուց առանալ, քեֆ անելով ձեռք բերել· — ка'шель զբոսնելուց հազ առանալ· — прогу'лкой аппети'т ման գալով ախորժակ ձեռք բերել:

нагуля'ться կուշտ զբոսնել, զբոսնելուց կշտանալ, քեֆ անելուց կշտանալ:

над կամ **на'до** վերևից, վերևում, վերևը, վրա, վրան· (ցույց է տալիս առարկայի գտնվելը մի բանի վերևը· ինչպես և առարկայի վրա կամ վերևից կատարվող գործողություն· պահանջում -ե գործիական հոլով, յերբ ցույց է տալիս վորտեղ գտնվելը, հայցական հոլով՝ յերբ ցույց է տալիս ուղղություն)· над поло'м потоло'к, а над ним кро'вля հատակի վերևում առաստաղն է, իսկ սրա վերևը կտուրն է· над голово'й գլխի վերևը, գլխավերևում, անընդհուն· рабо'тать над чем-либо մի բանի վրա աշխատել· сжа'литься над кем-либо մեկին խղճալ· смеяться над кем-либо մեկի վրա ծիծաղել· кре'пость госпо'дствует над га'ванью բերդը իշխում է նավահանգստի վրա· э'та мысль тяготе'ет надо мно'ю այս միտքը ճնշում է ինձ:

над... բայերին միանալով ցույց է տալիս առարկայի վերևում կամ վրան կատարվող գործողություն:

надави'ть, (— влю', — вишь, — вят), **нада'вливать** 1· սղմել, ճնշել, հուպ տալ· 2· սղմելով քամել, ճղմելով առանալ· — со'ку ճղմելով հյութ առանալ:

нада'ивать տես **дои'ть.**

надаровщи'н(к)у ուրիշի հաշվին, ձրի· погуля'ть надаровщи'ну ձրի քեֆ անել, ուրիշի հաշվին քեֆ անել:

надба'вка 1· ավելացնելը· 2· հավելում, ավելացրածը, հավելուրդ:

надба'вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ· — а'вь), **надбавля'ть** ավելացնել· — це'ну на что-либо գինը բարձրացնել, գինն ավելացնել:

надба'вочный հավելման, հավելուրդային· — де'ньги հավելուրդադրամ:

надвига́ть, надви́нуть *շարժելով վրան դնել, բոթբոթելով վրան դնել, մոտեցնել*. — бро́ви *հոնքերը կիտել*. — ша́пку на лоб *գլխարկն աչքերը դնել, գլխարկն աչքերին քաշել*:

надвига́ться, надви́нуться *շարժվելով վրան ընկնել, բոթբոթվելով վրան դրվել, մոտենալ*. надвигается весна́ *գարունը մոտենում է, գարունը վրա չե հասնում*:

надвига́ющийся (— щаяся, — шееся) *վրա հասնող, վրա չեկող, մոտեցող*. надвига́ющаяся опа́сность *վրա հասնող վտանգ, վերահաս վտանգ, մոտեցող վտանգ*:

надво́дный *վերջյա, ջրից դուրս դանվող*. — ая часть судна́ *նավի վերջյա մաս*:

на́двое 1. *յերկու մասի, կես*. дели́ть на́двое *կիսել, յերկու մասի բաժանել*. 2. *յերկիմաստ, այսպես ել, այնպես ել*. бабушка на́двое сказа́ла: либо дождь, либо снег, либо будет, либо нет *պատասվը յերկիմաստ բան ասաց. կամ անձրև կդա, կամ ձյուն, կամ կլինի, կամ չի լինի*:

надво́рный 1. *բակի, բակում դտնվող*. 2. *արքունիքի, արքունի, արքունական*. — ая постро́йка *բակի շինություն, բակաշենք*. — ый сове́тник *արքունիքի խորհրդական, արքունի խորհրդական (ցարական քաղաքացիական ծառայության աստիճան)*:

надво́рье *բակ, բակակողմ, բակատեղ*:

надвяза́ть (—жу́, — жешь, — жут; հրմ. — жи́), **надвя́зывать** (чулки́) *գործելով ավելացնել (գուլպան), վրայից գործել*:

надгиба́ть *վոլբը ինչ կորացնել, թեթև ծռել, թեթև կռացնել*:

надглазни́чный *վերակնակապճային, վերակնաբնային, ակնախոռոչից վեր դտնվող*:

надгорта́нник կզմ. *մակալեզու, կոկորդախուփ*:

надгро́бие *չերքմի մակագիր, տապանագիր*:

надгро́бный 1. *դերեզմանային, չերքմի, տապանի*. 2. *թաղման, դամբանային*. надгро́бный па́мятник *մահարձան*. — ая на́дпись *տապանագիր, չերքմի գիր*. — ая пли́та *դերեզմանաքար, տապանաքար*. — ая речь *դամբանական խոսք, դամբանական*:

надгрыза́ть *վրայից կրծել, յերեսից կրծել, սկսել կրծել*:

наддава́ть (— даю́, —ю́т), **надда́ть** (— а́м, — а́шь, — а́ст, — дади́м, — дади́те, — даду́т; հրմ. — да́й) *ավելացնել, ավելի տալ, ավելատրել*. надда́ть ско́рости *արագությունն ավելացնել, արագացնել*. — це́ну *գինը բարձրացնել*:

надда́тчик *ավելացնող, (աճուրդում) ավելցնող, ավելատու, ավելատրող*:

надда́ча 1. *ավելացնելը, ավելի տալը, ավելատրելը*. 2. *ավելցրածը, ավելի տվածը, ավելատրածը*:

надда́лбливать, наддолби́ть (— блю́, — бишь, — бят) *սկսել փորել, յերեսանց փորել, թեթև փորել*:

наддве́рный *դռան վերևում դտնվող, դռնավերևի, վերդռնյա*:

наддýльная му́шка *փողաբերանի հատիկ*:

надева́ние *հագնելը, հագցնելը, դնելը*:

надёванный *հագած, դրած*:

надева́ть, наде́ть *հագնել, դնել, հագցնել*. — руба́шку *չսփիկ հագնել*. — сбру́ю *ձիասարք հագցնել, ձիասարքը հագցնել*. — шля́пу *գլխարկը դնել*. — узду́ *սանձը դնել*. — на́волочку *բարձերեսը քաշել*. — ши́ну колеса *անվի դողը քաշել, անվի դողը հագցնել*. — нару́чники *ձեռքերին չղթաներ հագցնել, ձեռները չղթայի զարկել*:

наде́жда *հույս*. пита́ть наде́жду *հույս սածել, հուսալ*. внуша́ть наде́жду *հույս ներշնչել*. после́дняя наде́жда *վերջին հույս*. при́зрачная наде́жда *հուսապատրանք, խաբուսիկ հույս*. в надежде на что-либо *մի բանի հույս ունենալով, մի բանի հուսով*. подава́ть наде́жды *հույսեր տալ, ապագա խոստանալ*:

Наде́жда *Նադեժդա (անուն)*:

надёжно *հուսալիորեն, վստահելիորեն, ապահովաբար, հաստատապես*:

надёжность ի. *հուսալիություն, վստահելիություն, ապահովություն*:

надёжный 1. *հուսալի, վստահելի, ապահով, հաստատ*. 2. *հուսացող, վստահ*. — человек *վստահելի*

մարդ. — ое де́ло *վստահելի գործ, հուսալի գործ, ապահով գործ*. будь надёжен *հուսով յեղիր, վստահ յեղիր*:

наде́л 1. *բաժին*. 2. *հողաբաժին*:

наде́лать 1. *շատ չինել, մեծ քանակությամբ պատրաստել*. 2. *պատճառել, անել*. 3. *վրայից կցել, ավելացնել*. — шу́ма *աղմուկ բարձրացնել*. — сумато́хи *իրարանցում դցել, չփոթ ստեղծել*. — кому́-ли́бо хлопо́т *մեկին շատ հոգս պատճառել*. — оши́бок *շատ սխալներ անել*:

наделе́ние (чем-либо) *բաժին հանելը, պարգևելը, չնորհելը, ոժտելը*:

наделённый *բաժին ստացած, ոժտված*:

наде́ли́ть տես **наде́ля́ть.**

наде́льный 1. *բաժնի, բաժին հանված*. 2. *հողաբաժնային, բաժնային*. 3. *վրայից կցված, ավելացրած*. — ая земля *բաժնեհող*:

наделя́ть (кого-либо чем-либо) *մեկին բաժին հանել, մեկին չնորհել, մեկին ոժտել, պարգևել*. природа наде́лила его́ бога́тыми спосо́бностями *բնությունը տվել է նրան մեծ ընդունակություններ, բնությունը նրան հարուստ ձիրքերով է ոժտել*:

надёргать, надёргивать *փետելով հավաքել, պոկոտել*:

надёргивать, надёрнуть *քաշել, ծածկել, հագցնել, արագ ծածկել, արագ հագցնել*. надёрни одея́ло *վերմակը վրադ քաշիր*:

наде́ть (— ну, — нешь, — нут; hրմ. — де́нь) տես **надева́ть.**

наде́яться (на что-л., кого-л.) *մի բանի (մեկի) վրա հույս դնել, մի բանի (մեկի) վրա հուսալ*. наде́ясь *հուսալով, հույս դնելով*. бу́дем наде́яться *հուսանք*:

надзвёздный *աստղերի վերևը գտնվող, վերաստղյա*:

надзе́мный *վերերկրյա, գետնի յերեսի, վերգետնյա*. — ая желе́зная доро́га *վերգետնյա յերկաթուղի, վերերկրյա յերկաթուղի*:

надзира́тель ա. *հսկիչ, վերակացու*. тюре́мный надзира́тель *բանտի հսկիչ, բանտի վերակացու*:

надзира́тельница *հսկչուհի, վերակացուհի*:

надзира́тельство *հսկիչություն, հսկչություն, վերակացություն, հսկելու շրջան, հսկչամաս*:

надзира́ть (над кем-л., над чем-л., за кем-л., за чем-л.) *հսկել, վերահսկել*:

надзо́р *հսկողություն*. — прокуро́рский *դատախազական հսկողություն*. отда́ть под надзо́р *հսկողության տակ դնել, հսկողության հանձնել*. быть под надзо́ром *հսկողության տակ լինել*:

надиви́ться (— влю́сь, — ви́шься, — вя́тся) *շատ զարմանալ, զարմանալուց կչտանալ, սքանչանալ*:

нади́р աստղ. *նադիր, վոռնակետ, ներքնակետ*:

надира́ть տես **надра́ть.**

надка́лывать, надколо́ть (— лю́ — лешь, — лют; hրմ. — коли́) 1. *յերեսից ծակել, թեթև ծակծկել*. 2. *յերեսից չերտատել, ճղոտել*:

надко́л 1. *յերեսից ծակելը, թեթև ծակծկելը*. 2. *յերեսից չերտատելը, ճղոտելը*. 3. *ճեղք, թեթև ճեղքվածք*:

надколе́нный *ծնկավերևի, վերծնկնային, վերծնկնյա*. — ая ча́шечка *ծնկակ, ծնկախուփ*:

надко́стница *վերոսկր*. воспале́ние надко́стницы *վերոսկրի բորբոքում*:

надкры́лье, надкры́льник կենդ. *թևապանակ (միջատների)*:

надкуси́ть (— шу́, — сишь, — сят), **надку́сывать** *վրայից կծել, թեթև խածնել*:

надла́мывать *ծռել, կիսակոտրել, կիսաբեկել, թերաջարդել, սկսել կոտրել, կոտրել*. — здоро́вье *առողջությունը խախտել, առողջությունը բեկել*:

надла́мываться 1. *ծռվել, կիսակոտրվել, կիսաբեկվել, թերաջարդվել, սկսել կոտրվել*. 2. *ուժաբեկ լինել*. здоровье надломи́лось *առողջությունը խախտվեց, առողջությունը բեկվեց*:

надлежа́ть *հարկավոր լինել, պատշաճ լինել, պետք լինել*. вам надлежи́т э́то сде́лать *դուք այդ պետք է կատարեք. հարկավոր է, որ դուք այդ անեք*. э́то надлежа́ло бы испо́лнить *այդ պետք էր կատարել*:

надлежа́щий (— ая, — ее) *պատշաճ*.

надлежа́щим о́бразом *պատշաճ ձևով, պատշաճ կերպով:*

надло́бный *ճակատից վերև գտնվող, վերճակատյա:*

надло́м *կիսակոտրում, կիսաբեկում, թերաջարդում, բեկում, խախտում, կիսակոտրվածք, թերաջարդվածք:*

надломи́ть (— млю́, — мишь, — мят) տես **надла́мывать.**

надло́мленность *ի. ծռվածություն, կիսակոտրված լինելը, կիսաբեկված լինելը, թերաջարդված լինելը, ծռված լինելը, բեկվածություն, խախտվածություն:*

надло́мленный *կիսակոտրված, կիսաբեկված, թերաջարդված, ծռված, բեկված, խախտված.* — организм *բեկված որդանիզմ, խախտված որդանիզմ, ուժաբեկ որդանիզմ:*

надме́нно *ամբարտավանությամբ, դոռոզաբար:*

надме́нность *ի. ամբարտավանություն, դոռոզություն, բարձրամտություն:*

надме́нный *ամբարտավան, դոռոզ, բարձրամիտ:*

надмоги́льный տես **надгро́бный.**

на-дня́х *մոտ որերը, մոտ որերում, այս յերկու որս:*

на́до I տես **над.**

на́до II (нужно) *հարկավոր է, պետք է.* мне на́до это сде́лать *ես պետք է այդ անեմ.* так ему́ и на́до! *այդպե՛ս էլ հենց պետք է նրան, նրան հենց տեղն է:*

на́добно տես **на́до.**

на́добность *ի. կարիք, կարևորություն, հարկավորություն, պետքություն, անհրաժեշտություն.* име́ть на́добность в чём-либо *վորևե բանի կարիք ունենալ, վորևե բանի հարկավորություն ունենալ.* в слу́чае на́добности *կարիքի դեպքում, հարկ յեղած դեպքում, հարկավորության դեպքում, յեթե կարիք լինի.* кра́йняя на́добность *ծայրահեղ պետքություն, ծայրաստիճան հարկավորություն, ծայրահեղ անհրաժեշտություն.* в э́том нет на́добности *դրա կարիքը չկա, այդ հարկավոր չե.* по мере на́добности *հարկ յեղած չափով, կարիք յեղած չափով.* вам нет на́добности беспоко́иться *պետք չե, վոր դուք անհանգստանաք.* *կարիք չկա, վոր դուք անհանգստանաք:*

на́добный *հարկավոր, պետք յեղած, անհրաժեշտ:*

надо́гнутый *փոքր ինչ կորացրած, թեթև ծռած, թեթև կռացրած, կորացրած, ծռած, կռացրած:*

надоеда́ла *ընդ. ձանձրացնող, տաղտկացնող, զահլատար, զահլա տանող:*

надоеда́ние *ձանձրացնելը, զահլա տանելը, տաղտկացնելը:*

надоеда́ть, надое́сть (— е́м, — е́шь, — е́ст, — еди́м, — еди́те, — едя́т) *ձանձրացնել, զահլա տանել, տաղտկացնել.* мне надое́ло э́то слу́шать *ես ձանձրացա այդ լսելուց.* бою́сь вам надое́сть *ձեզ ձանձրացնելուց վախենում եմ, վախենում եմ ձեզ ձանձրացնեմ:*

надое́дливость *ի. ձանձրալիություն, տաղտկալիություն, զահլատարություն:*

надое́дливый *ձանձրալի, ձանձրացնող, զահլա տանող, տաղտկալի, տաղտկացնող.* — челове́к *ձանձրալի մարդ, զահլա տանող մարդ, ձանձրացնող մարդ, տաղտկալի մարդ:*

надои́ть, нада́ивать *վորոշ քանակությամբ կթել, կթել:*

на́до́лго *յերկար ժամանակ, յերկար ժամանակով:*

надорва́ть տես **надрыва́ть.**

надорва́ться (— ро́юсь, — ются, — ро́йся) տես **надрыва́ться.**

надоу́ми́ть (— млю́, — мишь, — мят), **надоу́мливать** *սովորեցնել, հասկացնել, խրատել, դիմի դցել:*

надпа́рывать *սկսել քանդել (կար), փոքր ինչ քանդել:*

надпи́ливать, надпили́ть *յերեսանց սղոցել, թեթև սղոցել:*

надписа́ть (— шу́, — шешь, — шут; *հրմ.* — пиши́), **надпи́сывать** *մակագրել, վրան գրել:*

на́дпись *ի.* 1. *մակագիր, մակագրություն.* 2. *արձանագրություն.* перево́дная — *առևտր. փոխադրական մակագիր.* сде́лать на́дпись на че́ке *չեկի վրա մակագրել.* клинообразные надписи *սեպաձև արձանագրություններ:*

надпоро́ть (— рю́, — решь, — рют; *հրմ.* — пори́) տես **надпа́рывать.**

надпо́чечная железа́ *կմխ. վերերի-*

համային դեղձ, յերիկամունքի վերևը դանվող դեղձ:

надра'ть (— деру', — дерёшь, — деру't; hpm. — ери') **надира'ть** *փետել, պոճոկել, քաշել.* — лы'ка *չատ քրծեն քաշել.* — у'ши *ականջները քաշել, ականջները պոկել:*

надре'з 1. տես **надре'зывание.** 2. *յերեսանց կտրվածք, թեթև կտրվածք, հերձանշվածք:*

надре'зывание *յերեսանց կտրելը, թեթև կտրելը, կտրելով նշելը, հերձանշում, հերձանշելը:*

надре'зывать *սկսել կտրել, յերեսանց կտրել, թեթև կտրել, կտրելով նշել, հերձանշել:*

надруба'ние, надру'бка *կտրել սկսելը, թերահատում, յերեսանց կտրելը:*

надруба'ть, надруби'ть (— блю', — бишь, — бять) *սկսել կտրել, թերահատել, յերեսանց կտրել:*

надруга'тельство *անարգութիւն, անպատուութիւն, ծաղրանք, ծաղր:*

надруга'ться *անարգել, անպատուել, ծաղրանքի յենթարկել, ծաղրել:*

надры'в 1. *յերեսանց փորելը, յերեսանց պատռում.* 2. *պատռվածք, գերլարում, գերլարումից վնասվածք, պորտանկում.* — сил *ուժերի ջլատում, ուժերի գերլարում:*

надрыва'ть, надры'ть 1. (— о'ю, — о'ешь, — о'ют; hpm. — ро'й) *սկսել փորել, յերեսանց փորել.* 2. *ջլատել, պատռել, զոռ անելով վնասել.* — себя տես **надрыва'ться** 2.

надрыва'ться 1. *յերեսանց փորվել, պատռվել.* 2. *գերլարվել, զոռից վնասվել, ջլատվել.* — со смеху *ծիծաղից թուլանալ, ծիծաղից պատրվել:*

надса'да *գերլարումից վնասվելը, պարտատում:*

надсажда'ть *գերլարելով վնասել, պարտատել:*

надсажда'ться *վնասվել գերլարումից, պարտատվել:*

надсма'тривать *հսկել, նայել:*

надсмеха'ться, надсмея'ться над кем-либо *ծաղրել, ծաղրանքի յենթարկել (մեկին):*

надсмо'тр *հսկողութիւն, հսկելը, նայելը:*

надсмо'трщик *հսկիչ, վերակացու, նայող:*

надсмо'трщица *հսկչուհի, վերակացուհի, նայող կին:*

надстра'ивать, надстро'ить что-либо над чем-либо *վերնաշինել, վրան շինել, կառուցելով ավելացնել, վրան կառուցել, վերնակառուցել:*

надстро'йка 1. *վերնաշինում, վերնակառուցում.* 2. *վերնաշենք.* базис и надстро'йка *հիմք ու վերնաշենք.* — этажа' *վրան հարկ ավելացնելը, հարկի վերնաշինում:*

надстро'чный տպգր. *տողի վերևը գտնվող, վերատողյա, տողավերևի:*

надува'ла քնդ. *խաբեբա:*

надува'тельство *խաբեբայութիւն:*

надува'ть, наду'ть (— у'ю, — у'ешь, — ду'ют; hpm. — ду'й) 1. *փչելով լցնել.* 2. *խաբել.* — гу'бы *նեղանալ, պռոշները ուռցնել.* шу'тишь — не наду'ешь *չե՛ր, չե՛ս խաբի:*

надува'ться, наду'ться (— ду'юсь, — ду'ешься, — ду'ются, hpm. — ду'йся) 1. *փչելով լցվել, ուռչել, տուղել.* 2. *խաբվել:*

надувно'й *փչած, փչովի.* — ая поду'шка *փչած բարձ.* — ка'мера *փչած ողահեց, լցրած ողահեց:*

наду'манный *մտացածին, հորինած, մոգոնած:*

наду'мать, наду'мывать *հորինել, մոգոնել, մտածել (մի բան անել).* я наду'мал е'хать в го'род *յես մտածեցի քաղաք գնալ:*

наду'тость ի. 1. *փչելուց լցված լինելը, փքվածութիւն.* 2. *փքվածութիւն, գոռոզութիւն, փքունութիւն:*

наду'тый 1. *փչած, փքված, փքուն.* 2. *փքված, գոռոզ.* — челове'к *գոռոզ մարդ.* — слог *փքուն ոճ:*

наду'ться տես **надува'ться.** наду'вшиеся от ве'тра паруса' *քամուց ուռած առագաստներ:*

наду'шенный *բուրացողված, անուշահոտ յուղերով ածված:*

надуши'ть 1. *չատ խեղդել, խեղդոտել.* 2. *բուրացողել, անուշահոտ յուղերով ածել:*

надуши'ться *բուրացողվել, անուշահոտ յուղերով ածվել:*

надчерепно'й *գանգավերևի, վերգանգային.* — ая обло'чка *վերգանգային թաղանթ, գանգավերևի թաղանթ:*

надыми́ть (— млю́, — ми́шь, — мя́т) ծխով լցնել, ծխոտել:

надыша́ть (— шу́, — шишь, — ат; hրմ. — дыши́) (что - л. կամ на что - л.) փչելով տաքացնել, շնչով տաքացնել, շատ շնչել մի բանի վրա, շատ շնչել մի տեղում:

надыша́ться (— шу́сь, — шишься, — атся; hրմ. — дыши́сь) (чего - л. կամ чем - л.) շատ շնչել, շնչելուց կշտանալ, կուշտ շնչել. он не нады́шится на неё նա նրան նայելուց չի կշտանում, նա պաշտում է նրան:

наеда́ться կուշտ ուտել. — доотва́ла չափազանց շատ ուտել, ուտելով տկտել:

наеди́не առանձին, մենակ, մեն-մենակ. я размышля́л наедине́ с ней наедине́ ես նրա հետ առանձին եմ խոսում:

нае́зд 1. (ձիով և այլն) մեկին կամ մի բանի դիպչելը, մի բանի վրա ընկնելը. 2. արշավ, ասպատակում. 3. շատ ժողովվելը, շատ հավաքվելը (ձիով, կառքով և այլն). быва́ть нае́здом где - нибу́дь մի տեղ կարճ ժամանակով գնալ, մի տեղ կարճ ժամանակով լինել:

нае́здить (— е́зжу, — здишь, — здят) տես **наезжа́ть II**.

нае́здник 1. հեծյալ, ձիավոր. 2. ձիավար, ձիամարզիչ. 3. ասպատակավոր. — цирковой հրեխի ձիավար:

нае́здница 1. հեծելուհի, ձիավորուհի. 2. ձիավարուհի, ձիամարզուհի. 3. ասպատակուհի. — цирковая հրեխի ձիավարուհի:

нае́здничество 1. ձիավարում, ձիամարզչություն. 2. արշավում, ասպատակում, ասպատակություն:

наезжа́ть 1. (կառքով, ձիով, ավտոյով և այլն) մեկին կամ մի բանի դիպչել, մի բանի վրա ընկնել. 2. շատ հավաքվել, շատ ժողովվել. наезжа́ть на ка́мень քարին դիպչել. наезжает много гостей շատ հյուրեր են ժողովվում, շատ հյուրեր են գալիս:

наезжа́ть (лошадь) (ձի) սովորեցնել, մարզել, վարժեցնել:

нае́зженный սովորեցրած, մարզված, վարժեցրած:

нае́зживание 1. սովորեցում, մարզում, վարժեցում, սովորեցնելը, մարզելը, վարժեցնելը. 2. (կառքով, ձիով և այլն) մեկին կամ մի բանի դիպչելը, մի բանի վրա ընկնելը, արշավելը, ասպատակելը. 3. շատ հավաքվելը, շատ ժողովվելը:

нае́зжий (— ая, — ее) յեկովի, յեկվոր, ոտար:

наём վարձում, վարձակալություն, վարձ, վարձով վերցնելը, վարձակալում. плата за наём վարձավճար, վարձ. отдавать в наём վարձակալության տալ, վարձով տալ, վարձու տալ. брать в наём վարձով վերցնել, վարձու վերցնել, վարձել. — имущества գույքի վարձակալություն, գույքի վարձում, գույք վարձելը. — личный անձի վարձում, անձի վարձակալություն:

наёмник վարձկան, վարձվոր, վարձով ծառայող (զորամարդ):

наёмница վարձկանուհի, վարձվող կին, վարձվորուհի, վարձով ծառայող կին:

наёмный վարձովի, վարձու, վարձվող, վարձկան. — ая квартира վարձու բնակարան. — ый писака վարձկան գրչակ. — ый убийца վարձկան մարդասպան. — ые войска վարձկան զորքեր, վարձու զորքեր:

наёмщик վարձակալ, վարձող, վարձորդ:

наёмщица վարձակալուհի, վարձորդուհի, վարձող կին:

нае́сться (— е́мся, — е́шься, — е́стся, — еди́мся, — еди́тесь, — едя́тся) տես **наеда́ться**.

нае́хать (— е́ду, — е́дешь, — е́дут) տես **наезжа́ть** 1. 2.

нажа́ривать, нажа́рить 1. մեծ քանակությամբ տապակել, շատ խորովել. 2. շատ տաքացնել, դոռացնել, շատ վառել. — на скрипке մեծ յեռանդով ջութակ նվագել:

нажа́тие I սեղմում, հուպ տալը, ճնշում, սեղմելով մղելը:

нажа́тие II հնձում, հնձելը:

нажа́ть I (— жму́, — жмёшь, — жму́т; hրմ. — жми́) տես **нажима́ть**.

нажа́ть II (— жну́, — жнёшь, — жну́т; hրմ. — жни́) տես **жать I**.

нажда́к զմռնիտ, հղկաքար. чистить

наждаком *զմռնիտով մաքրել, հղկաքարով մաքրել, հղկաքարել:*

наждако'вый, нажда'чный *զմռնիտե, զմռնիտային, զմռնիտե, հղկաքարե:* — ая бумага *զմռնիտաթուղթ, զմռնիտավոր թուղթ, հղկաթուղթ.* — ая шкурка *զմռնիտե հղկաթուղթ:*

нажева'ть (— жую', — жуёшь, — жую'т; прш. — жу'й), **нажёвывать.** *ծամել (վորոշ քանակութեամբ), ծամաքել, ծամել պատրաստել:*

наже'чь (— жгу', — жжёшь, — жгу'т; прш. — жги'), **нажига'ть** 1. *մի ծայրից այրել, վրայից այրել.* 2. *չիկացնել, տաքացնել.* 3. *այրելով պատրաստել, խարանել, դաղել:*

нажи'ва 1. *վաստակ, ողուտ, շահույթ.* 2. *խայծ (կարթի):*

нажива'ть, нажи'ть (— живу', — живёшь, — живу'т; прш. — живи') *վաստակել, դատել, շահել.* — службой *ծառայութեամբ ձեռք բերել.* нажить болезнь *հիվանդութեան տառնալ, հիվանդութեան ձեռք բերել.* — врагов *թշնամիներ շահել.* — состояние *հարստութեան վաստակել, հարստութեան դիզել, հարստութեան դատել:*

нажива'ться, нажи'ться (— живу'сь, — живёшься, — живу'тся; прш. — живи'сь) *հարստանալ, հարստութեան ձեռք բերել:*

нажи'вка տես **нажи'ва** 2.

наживно'й 1. *վաստակովի, (ծառայութեամբ) ձեռք բերովի, ձեռք բերած.* 2. *շահավետ, շահավոր.* 3. *խայծի:*

на'живо տես **на'скоро.**

нажига'ть տես **наже'чь.**

нажи'м 1. *սեղմում, ճնշում, հուպ տալը, սեղմելով մղելը, քամելը.* 2. *սեղմակ, սեղմող դործիք, սեղմիչ.* производить — на кого-либо *մեկի վրա ճնշում դործ դնել:*

нажима'ть 1. *սեղմել, ճնշել, հուպ տալ.* 2. *սեղմելով մղել, քամել:*

нажи'мный *սեղմող, ճնշող, հուպ տալու, սեղմովի.* — винт *սեղմապտուտակ, սեղմովի պտուտակ.* — ая доска *տեխն. սեղմատախտակ.* — ая гайка *տեխն. սեղմիչ պտուտակամայր, սեղմամանեկ:*

нажи'н *հունձ, հնձում, հնձվածք:*

нажина'ть *վորոշ քանակութեամբ հընձել:*

нажито'й *վաստակած, շահած, ձեռք բերված:*

нажи'ть տես **нажива'ть.**

нажи'ться տես **нажива'ться.**

нажира'ться, нажра'ться *շատ ուտել, խժռել, չափել:*

нажужжа'ть (— жу', — жи'шь, — жа'т; прш. — жи') *յերկար ժղղալ, շատ բզղալ, շատ դոռալ, մրմնջոցով կամ չչուկով ձանձրացնել.* — уши *ականջները տանել, դլուխը տանել, զահլա տանել, ձանձրացնել:*

наза'втра *վաղը, եղուց.* на завтра *վաղվա համար:*

наза'д 1. *հետ, դեպի հետ.* 2. *առաջ.* два дня тому назад *յերկու որ սրանից առաջ.* брать назад *հետ վերցնել.* взгляд — *հետադարձ հայացք.* двигаться — *հետ չարժվել.* смотреть — *հետ նայել.* поставить часы назад *ժամացույցը հետ տանել, ժամացույցը հետ դցել:*

назади' *հետևում, հետևից.* часы — *ժամացույցը հետ է.* оставаться назади *հետ մնալ:*

назализа'ция *ռնգայնացում:*

назаперти' *փակած, կողպեքի տակ:*

назаре'й *նազովրեցի:*

Назаре'т աշխգր. *Նազարեթ:*

назаре'янин (հոգն. — яне) 1. *նազարեթցի.* 2. *նազովրեցի:*

назва'ние 1. *անուն.* 2. *անվանում, կոչում, հորջորջում.* — книги *դրքի անուն.* разница только в названии *տարբերությունը միայն անունն է, տարբերությունը միայն անվանական է:*

назва'ный *ընտրված, կոչված.* — брат *աղբերացու, վողջամեղքայր, ողջամաղբեր.* — ая сестра *քույրացու, վողջամաքույր, ողջամքեր:*

назва'ть տես **называ'ть.**

назва'ться տես **называ'ться.**

назём *աղբ, պարարտանյութ:*

назёмный *աղբի, պարարտանյութի, պարարտանյութային:*

на'земь *դետին, դետնի վրա, դեպի դետին:*

назида'ние 1. *խրատում, խրատելը.* 2. *խրատ:*

назида'тельность f. *խրատականություն, խրատիչ լինելը:*

назида́тельный *խրատական*:
назло́' *ի հեճուկս, ջգրու, ինադու*:
назнача́ть, назна́чить *նշանակել, վորոշել, կարգել, հատկացնել*· он был назначен наместником *նա վոխարքա յեր նշանակված*· — кого-л. опекуном *մեկին խնամակալ նշանակել*· — чему-л. границы *վորևե բանի սահման վորոշել, վորևե բանի սահմանները դնել, սահմանազնել (մի բան)*· — лечение *բուժում նշանակել*· — кого-либо на должность *մեկին պաշտոնի նշանակել*· — цену *դին նշանակել, դին վորոշել*· — сумму на что-л. *վորևե բանի համար դումար հատկացնել*:
назна́чение 1· *նշանակում, վորոշում, կարգում, նշանակվելը, հատկացում*· 2· *պաշտոն, կոչում, դեր*· — на должность *պաշտոնի նշանակելը, պաշտոնի նշանակվելը*· получить назначение *պաշտոն ստանալ, պաշտոնի նշանակվել*· — цены *դին նշանակելը, դնի վորոշում, դնորոշում, դին սահմանելը, դնսահմանում*· отвечать своему назначению *իր կոչմանը համապատասխան լինել*· это выборная должность или должность по назначению? *այդ պաշտոնն ընտրովի յե՞, թե նշանակովի*· место назначения *նշանակված տեղը, պաշտոնավայր*:
назо́йливость *f*· *պնդերեսություն, աներեսություն, զահլատարություն*:
назо́йливо *պնդերեսությամբ, աներեսաբար, զահլատարությամբ*:
назо́йливый *պնդերես, աներես, զահլատար*:
назрева́ние *հասունացում, հասունանալը, հասնելը*:
назрева́ть, назре́ть *հասունանալ, հասնել*· назревающее восстание *հասունացող ապստամբություն*:
назу́бок (— бка) *խարտոց*:
на зубо́к: знать — *անգիր իմանալ, բերանացի իմանալ, լավ իմանալ, ջրի պես իմանալ*· подарить — *ատամնանվեր տալ (մանկան ատամահանության ժամանակ նվեր տալ)*:
назу́бривать, назубри́ть տեխն· *ատամներ անել, ատամնավորել, ատամներ չինել*:
называ́ть, назва́ть (— ову́, — овёшь, — ву́т; հրմ· — ови́) 1· *անվանել, կոչել, հորջորջել*· — по имени *անունը տալ, անունով կանչել*· так называемый *այսպես կոչվող, այսպես կոչված*· называть вещи своими именами *իրերն իրենց անունով կոչել, իրերին իրենց անունը տալ*· 2· *կանչել, հավաքել, չատերին հրավիրել*· — гостей *չատ հյուրեր հրավիրել*:
называ́ться, назва́ться (— ову́сь, — вёшься, — ву́тся; հրմ· — ови́сь) 1· *անվանվել, կոչվել, հորջորջվել*· как это называется? *ի՞նչպես է կոչվում այդ*· 2· *մեծ քանակությամբ կանչվել, մեծ թվով հրավիրվել*· — на обед *անկոչ կերույթի ճաշի գնալ, ինքնակոչորեն ճաշի գնալ*:
наи... *սաստիկ, խիստ, հույժ, ամենա...* (*արտահայտում է ածականի կամ մակբայի գերադրական աստիճանը*):
наибо́лее *ամենից չատ, ամենից ավելի*· наиболее часто *ամենից հաճախ, չատ հաճախ*· наибольший (— ая, — ее) *ամենամեծ, առավելագույն, խոշորագույն*:
наи́вничать *միամիտ ձևանալ, անմեղ ձևանալ, պարզամիտ ձևանալ*:
наи́вно *պարզամտությամբ, միամտաբար, անմեղորեն*:
наи́вность *f*· *պարզամտություն, միամտություն, անմեղություն*:
наи́вный *պարզամիտ, միամիտ, անմեղ*:
наивы́сший (— ая, — ее) *ամենաբարձր, բարձրագույն*:
наи́гранный *նվագարկված*:
наи́грывать, наигра́ть 1· *խաղով չահել, խաղով վաստակել, նվագելով չահել*· 2· *մեղմ նվագել*· 3· *յեռանդով նվագել (մի ևնունյան քանը)*· 4· *նվագարկել, նվագելով լավացնել (դործիքը)*· — скрипку *լութակը նվագալավել*:
наи́грываться, наигра́ться 1· *խաղացվել, նվագվել*· 2· *կուշտ խաղալ, յերկար նվագել*· 3· *նվագարկվել*:
наизна́нку *հակառակ յերեսով, թարս կողմը, թարս, շուռ տված, շրջ.նք*:
наизу́сть *անգիր, բերանացի*:
наилу́чший (— ая, — ее) *ամենալավ, լավագույն, ամենից ընտիր*:
наиме́нее *ամենից քիչ, ամենաքիչ*:
наименова́ние 1· *անուն*· 2· *անվանում, կոչում, հորջորջում, անվանելը, կոչելը, հորջորջելը*· привести

к одному наименованию մաք· մի անվան բերել (մի չափի վերածել):
наименова́ть (— ну́ю, — ну́ешь, — ну́ют), **наимено́вывать** անվանել, կոչել, հորջորջել:
наименова́ться (— ну́юсь, — ну́ешься, — ну́ются), **наимено́вываться** անվանվել, կոչվել, հորջորջվել:
наиме́ньший (— ая, — ее) գերդր· ամենափոքր, փոքրագույն, նվազագույն:
наипа́че առանձնապես, ամենից շատ, առավելապես, մանավանդ:
наискоре́йший (— ая, — ее) ամենից արագ, շատ շտապ, արագագույն:
наискосо́к, на́искось չեղակի, ուղիչեղ, թեք, չեղորեն· кроить наискось չեղակի ձևել, ուղիչեղ ձևել:
нау́тие 1· դալուստ, իջնում· 2· ներշնչում, ազդեցություն, ներգործություն, հորդոր:
наиху́дший (— ая, — ее) ամենավատ, վատագույն, վատթարագույն, ամենավատթար:
найдёнка, найдени́ца 1· ընկեցիկ, գտնված աղջիկ· 2· գտած եզ կենդանի:
найдёныш 1· ընկեցիկ, գտնված տղա· 2· գտնված վորձ կենդանի:
наймы́т վարձկան, վարձու մարդ, վարձվոր:
наймода́тель ա· վարձատու, վարձով տվող, վարձակալության տվող:
на́ймы տես **наём**. брать в наймы վարձու վերցնել, վարձով վերցնել, վարձել· сдавать внаймы վարձու տալ, վարձով տալ, վարձակալության տալ:
найти́ (найду́, — дёшь, — ду́т; հրմ· — йди́; անց· — шёл, — шла́) տես **находи́ть**.
найти́сь (— йду́сь, — дёшься, — ду́тся; հրմ· — йди́сь; անց· — шёлся, — шла́сь) տես **находи́ться**.
найто́в ծով· կառան, կապապարան, պարան, թոկ· положить — պարանով կապել, պարանով ամրացնել, կառանել:
найто́вить (— влю, — вишь, — вят) պարանով կապել, պարանով ամրացնել, կառանել:
нака́з հրաման, հրահանգ, ցուցմունք, կարգացույց· — избирателей ընտրողների հրահանգ, ընտրողների ցուցմունքներ:
наказа́ние 1· պատիժ, պատժում, պատուհաս· 2· հրաման, հրահանգ· — телесное մարմնական պատիժ, մարմնապատիժ· определить — պատիժ վորոշել, պատիժ տալ· в наказание իբրև պատիժ, պատժի համար, ի պատիժ· уложение о наказаниях քրեական որենսդիրք, պատժագիրք:
наказа́ть (— жу́, — жешь, — жут; հրմ· — жи́) տես **нака́зывать**.
наказа́ться (— жу́сь, — жешься, — жутся; հրմ· — жи́сь) տես **нака́зываться**.
нака́зный атама́н վոխատաման, ատամանի տեղակալ:
наказу́емость ի· պատժելիություն:
наказу́емый պատժելի:
нака́зывать 1· (кого - л., чем - л.) պատժել, պատժի յենթարկել, պատուհասել· наказать жестоко դաժանաբար պատժել, դաժան պատժի յենթարկել· — примерно որինակաբար պատժել, հորինակ այլոց պատժել· он наказал самого себя նա ինքն իրեն պատժեց· 2· (кому - л. что - л.) հրամայել, հրահանգել, ցուցում տալ:
нака́зываться 1· պատժվել, 2· հրամայվել, հրահանգվել:
нака́л 1· հրակարմրացում, կեծացում, հրակարմիր դարձնելը, կեծացնելը· 2· հրակարմրություն· — красный կարմրացում, հրակարմրություն· — белый չիկացում, ատրաչեկություն, հրաչեկություն· стерженёк накала ռադ· չիկածողիկ· накалённый добела հրաչեկ, հրաչիկացրած, չիկացրած· — докрасна հրակարմիր դարձրած, հրակարմրացրած:
нака́ливание տես **накал** 1·
накали́ть, нака́ливать հրակարմրացնել, չիկացնել, կեծացնել:
накали́ться, нака́ливаться կարմրել, չիկանալ, կեծանալ:
нака́лывать 1· ծակծկել, ծակոտել, ծակել· — ногу վոտքը ծակել, վոտքը քերծել· — тело կատծել· — узор ծակոտելով նկարել, նկարածակել· 2· ամրացնել, կպցնել· — булавками գնդասեղներով ամրացնել· 3· ճղել, կտրատել, ջարդել· — дров

փայտ ճղել (վորոշ քանակությամբ), փայտ կարդտել. — льду *սառույց կոտրել, սառույց կտրատել (վորոշ քանակությամբ), սառույց կարդել.* 4. *մորթել, մորթոտել.* — кур *հավեր մորթոտել:*

нака́лываться 1. *ծակծկվել, ծակոտվել, ծակվել.* 2. *ամբացվել, կլցվել.* 3. *ճղվել, կտրատվել, կարդտվել.* 4. *մորթվել, մորթոտվել.* 5. *սուր բանի դիպչել:*

накаля́емость ի. *հրակարմրելիություն, չիկանալիություն:*

накаля́емый *հրակարմրելի, չիկանալի, չիկացնելի:*

накаля́ть տես **накали́ть.**

наканифо́лить *բևեկնախեժել, կանիֆոլել, կոլոփոնել:*

накану́не *նախորյակին, նախորեկին, որամուտին.* — вечером *նախորյակի յերեկոյան, որամուտի յերեկոյան.* — нового года *նոր տարվա նախորյակին.* — выборов *ընտրությունների նախորյակին:*

нака́пать *կաթեցնել, կաթկթեցնել:*

нака́пливание տես **накопле́ние.**

нака́пливать տես **накопи́ть.**

нака́пывать I տես **нака́пать.**

нака́пывать II. 1. *չատ փորել, փորվրել.* 2. *փորել հանել, փորելով հանել.* — много гряд *չատ ածուներ փորել.* — кореньев *չատ արմատներ հանել:*

нака́рмливать *կերակրել, կչտացնել, հագեցնել, բռել.* — досыта *կուշտ կերակրել, կչտացնել, հագեցնել:*

нака́т չիս. *հեծանածածկ, մարդակածածկ (ծածկ բարակ գերաններից).* ռազմ. *առաջապահում:*

нака́тывать, наката́ть 1. *գլորել, թավալել, գլանել.* 2. *սլացնել, մանածել.* 3. *մեծ քանակությամբ գալ, հավաքվել (ձիով, կառքով և այլն).* — бельё *սպիտակեղեն գլանել.* — дорогу *ճանապարհ հարթել.* — статью *չատ հոդված գրել, հոդված թխել:*

нака́чивание 1. *ճոճելը.* 2. *պոմպով լցնելը:*

нака́чивать, накача́ть *ճոճել, պոմպով լցնել:*

нака́шивать, накоси́ть (— ошу́, — о́сишь, — сят) *հնձել, հարել, չատ հնձել, չատ հարել:*

наки́дка 1. *սփռոց, ծածկոց, թիկնոց, անթևոցիկ.* 2. *դեպով կիտելը, դիզելը, վրան դնելը, ուսերին առնելը.* 3. *վրադիր, ավելացում.* надеть пальто внакидку *վերարկուն ուսերին դնել, վերարկուն ուսերին առնել:*

наки́дной 1. *դնելու, վրան դնելու, վրան դրվի, ուսերին առնվի.* 2. *վրադիր, ավելացած:*

наки́дывать, накида́ть *դեպով կիտել, դեպով դիզել, դեպով կուտակել:*

наки́дывать, наки́нуть *ավելացնել, վրան դնել.* — цену *գինը բարձրացնել, գինն ավելացնել.* 2. *վրան դնել, ուսերին առնել, դնել:*

наки́дываться, наки́нуться 1. *դեպվելով կիտվել, դիզվել, կուտակվել.* 2. — *բավականաչափ դնել, դեպուց կշտանալ:*

наки́дываться, наки́нуться 1. *դեպվով կիտվել, ավելացվել, վրան դրվել, ուսերին առնվել.* 2. — на кого-л. *մեկի վրա հարձակվել, մեկի (մի բանի) վրա ընկնել:*

накипа́ть, накипе́ть (— плю́, — пи́шь, — пя́т; прш. — кипи́) *յեփելուց փրփուր բռնել, յեփելուց քաի բռնել, յեփելուց տակը նստել.* во мне накипела злоба *իմ մեջ բարկություն կուտակվեց, իմ մեջ յեռաց դայրույթը:*

на́кипь ի. *փրփուր, քաի, նստվածք, դիրտ, սիկ.* котельная — *կաթսայի դիրտ, կաթսաքար:*

накипяти́ть (— чу́, — ти́шь, — тя́т) 1. *յեռացնելով պատրաստել, մեծ քանակով յեռացնել.* 2. — кого-либо *մեկին մեծապես տրամադրել, մեկին մի բանի վրա տաքացնել:*

накла́д: оставаться в накладе *վնաս կրել, կորուստ ունենալ:*

накла́дка 1. *վերադրում, վրան դնելը, բարձելը, դարսելը.* 2. *վերադրվածք.* 3. *մակաշերտ, բոլորաշերտ (չորի).* рельсовая — *ռելսի մակադիր, ռելսակապ.* чай в накладку *դեպվի թեյ, դեպած թեյ:*

накладна́я *բեռնադիր:*

накладно́й *վերադիր, վրադիր, դնովի, կեղծ.* — ые расходы *վերադիր ծախքեր.* — ое усы *դնովի բեխեր, կեղծ բեխեր.* — ое серебро *դրվադարծաթ:*

накла́дный *անձեռնտու, վնասակար, անշահավետ:*

накла́дчик *վերադրող, վրան դնող, բարձող.* տպգր. *թղթատու:*

накла'дчица *վերադրող, վրան դնող, բարձող (կին).* տպգր. *Թղթատու կին:*

накла'дывать 1, накла'сть (— ду', — дёшь, — ду'т; հրմ. — ди'; անց. — а'л, — а'ла) *մեծ քանակով դնել, կուտակել, բեռնել, բարձել.* — в печку дров *վառարանը փայտ դարսել.* — воз *սայլը բարձել, սայլը բեռնել.* куры наклали яиц *հավերն ածեցին, հավերը շատ ձու ածեցին.* — масло в кадку *յուղն ամանի մեջ լցնել.* — поверх чего-л. *մի բանի վրայից դնել.* — серебро *արծաթադրվագել, արծաթով դրվագել, վրան արծաթ դնել, արծաթապատել.* — слой краски *մի չերտ ներկ քսել.* — стену *պատ դնել, պատ չարել.* — шов на рану *վերքի վրա կար դնել, վերքը կարել.* накладывать 2 տես **налагать.**

наклёвывать, наклева'ть (— ю', — ёшь, — ю'т) *կտցել, կտցելով հավաքել, կտցահարել:*

наклёвываться 1. *կտցվել, կտցահարվել.* 2. (о рыбе) *խայծին տալ (ձկան մասին).* у меня наклёвывается *իմ կարթին ձուկը տալիս է.* պտկր. *դործս հաջողվում է:*

накле'ивать, накле'и'ть *մի բանի վրա կպցնել, վրան կպցնել.* — картинку на картон *սուվարաթղթի վրա պատկեր կպցնել.* — кому-либо нос *մեկին մերժել, քթին տալ:*

накле'йка 1. (наклеивание) *մի բանի վրա կպցնելը.* 2. *պիտակ, ցուցադիր, մականիշ, ապրանքանիշ:*

наклейми'ть (— мю', — ми'шь, — я'т) տես **клейми'ть.**

наклика'ть (— а'ю), **накли'кать** (— чу, — чешь, — чут; հրմ. — кли'чь) 1. *շատերին կանչել, կանչելով հավաքել.* 2. — на себя беду *իր գլխին դժբախտություն բերել:*

накло'н 1. տես **наклоне'ние** 1. 2. *թեքություն, թեքվածք.* 3. *ծածկ, չվաքարան:*

наклоне'ние 1. *թեքում, կռացում, խոնարհեցում, թեքելը, կռացնելը, թեքվելը, կռանալը, խոնարհելը.* 2. *բր. յեղանակ.* — изъявительное *սահմանական յեղանակ.* — сослагательное *ստորադասական յեղանակ.* — повелительное *հրամայական յեղանակ.* — неопределённое *անորոշ յեղանակ:*

наклони'ть, наклоня'ть *թեքել, կռացնել, խոնարհեցնել:*

наклони'ться, наклоня'ться *թեքվել, կռացվել, կռանալ, խոնարհվել:*

накло'нность ի. 1. *թեքություն, չեղություն.* 2. *հակում, տրամադրություն, մխում:*

накло'нно *թեքորեն, թեք կերպով:*

накло'нный 1. *թեք, չեղ.* 2. (*մարդու մասին*) *հակումն ունեցող, հակամետ, տրամադիր.* — ая плоскость *թեք մակերես, թեք հարթություն:*

наклю'каться *հարբել, կատարը տաքցնել:*

наклю'нуться տես **наклёвываться.**

накля'узничать *բամբասել, բանսարկել, նենգարկել, խարդավանել:*

накова'льня *դնդան, սալ.* пятка наковальни *սալախարիսխ, դնդանի վոտք.* стул наковальни *դնդանի կոճղ, սալակոճղ.* лицо наковальни *սալի յերես:*

накова'ть (— кую', — уёшь, — ую'т) *դարբնել, կռել, մեծ քանակով դարբնել, վորոշ քանակով կռել.* — жёрнов *աղացաքարը սրել:*

накова'ться (— кую'сь, — уёшься, — ую'тся) 1. *դարբնվել, կռվել, մեծ քանակով դարբնվել, վորոշ քանակով կռվել.* 2. *բավականաչափ դարբնել:*

нако'вка *դարբնոց, կռոց (վորոշ քանակով), դարբնելը, կռելը:*

наковыря'ть *փորելով հանել, մեծ քանակով փորել, քչփորել:*

нако'жный *մաշկի, մաշկային.* — ая болезнь *մաշկի հիվանդություն, մաշկախտ.* врач по накожным болезням *մաշկաբույժ:*

накола'чивание 1. *մեծ քանակով խփելը, շատ ցից դարկելը.* 2. *հագցնելը, քաշելը:*

накола'чивать 1. *մեծ քանակով խփել, ցցահարել.* — гвозди в стену *պատին շատ մեխեր խփել.* 2. — обручи *հեցեր հագցնել, ողակապերը քաշել.* — кому-либо бока *մեկի կողքերը ջարդել, մեկի կողերը տրորել, մեկին լավ սիկել:*

наколдова'ть (— ду'ю, — ду'ешь, — ду'ют) տես **колдова'ть.**

наколе'нник *ծնկանոց, ծնկալանակ, ծնկալաթ, ծնկակալի:*

нако'лка *կանանց գլխազարդ, կոռ:*

наколоти'ть (— чу', — тишь, — тят) տես **накола'чивать.**

наколо'ть (— лю', — лешь, — лют; հրմ. — коли') տես **нака'лывать.**

наколо'ться (— лю'сь, — лешься, — лются; հրմ. — коли'сь) տես **нака'лываться.**

наконе'ц *վերջապես*. что, наконец, он хочет этим сказать? *վերջապես նա ի՞նչ է ուզում դրանով ասել:*

наконе'чник *ծայրապանակ, ծայրոց*. — дышла *առեղի ծայրապանակ*. — пики *նիզակի տեգ, նիզակածայր*. — трости *ձեռնափայտի ծայրոց*. — карандаша *մատիտի ծայրապանակ:*

накопа'ть տես **нака'пывать II.**

накопи'ть (— плю', — пишь, — пят), **накопля'ть** *կուտակել, կիտել, դիզել:*

накопи'ться տես **накопля'ться.**

накопле'ние *կուտակում, կիտում, դիզում, կուտակելը, կիտելը, դիզելը*. — капитала *կապիտալի կուտակում, կապիտալ կուտակելը*. накопленное состояние *դիզած հարստություն, կուտակված հարստություն:*

накопля'ться, накопи'ться (— плю'сь, — о'пишься, — пятся) *կուտակվել, կիտվել, դիզվել:*

накопти'ть (— пчу', — пти'шь, — птя'т), **нака'пчивать** 1· *ապըխտել, ծխահարել*. 2· *ծխոտել, մխոտել, շատ ծուխ արձակել, շատ մուր արձակել*. — стекло *ապակին ծխով ծածկել, ապակուն մուր քսել:*

накорми'ть (— млю', — мишь, — мят) *կերակրել, լավ կերակրել, կշտացնել, բռնել:*

накорчёвывать, накорчева'ть (— чу'ю, — чу'ешь, — чу'ют) *արմատախիլ անել, կոճղահանել:*

нако'с *շատ հնձելը, շատ հարելը* (*խոտ*). 2· տես **уко'с.**

накоси'ть տես **нака'шивать.**

нако'стница տես **надко'стница.**

нако'стный *վերոսկրյա, վերոսկրային:*

накостыля'ть *անթացուպով ման դալ, հենակով գնալ*. — кому-либо шею *մեկին դնքսել:*

на'кось I *թեքորեն, չեղաբար, խոտորնակի կերպով:*

на'кось II, **на'кося** *պհա', պ'ո, ահա' քեզ, պ'ո քեզ:*

нако'шенный *հնձած, հնձված, հարած* (*խոտ*):

накра'дывать, накра'сть (— ду', — дёшь, — ду'т; հրմ. — ди') *շատ դողանալ, դողանալով դիզել, դողդողթյամբ կուտակել:*

накра'ивать, накрои'ть *ձևել, ձևելով պատրաստել, վորոշ քանակով ձևել:*

накрапи'ть, накропи'ть (— плю', — пи'шь, — пя'т), **накра'пливать** *սրսկել, ցողել, շաղ տալ:*

накра'пывать *կաթկթել, շաղալ*. дождь начал — *անձրևը սկսեց կաթկթել, անձրևը ցողալ սկսեց*. накрапывает *անձրև է կաթկթում, անձրև է մաղում:*

накра'сить (— шу, — сишь, — сят; հրմ. — кра'сь) տես **накра'шивать.**

накра'сть տես **накра'дывать.**

накрахма'ливать, накрахма'лить *ոսլայել, վորոշ քանակով ոսլայել:*

накрахма'ливаться, накрахма'литься *ոսլայվել:*

накрахма'ленный *ոսլայած:*

накра'шивать *ներկել, վորոշ քանակով ներկել, վրայից ներկել:*

на'крепко 1· *շատ պինդ, խիստ ամուր*. 2· *շատ խիստ, թունդ, սաստկաբար*. забей крышку накрепко *խուփը պինդ ամրացրու*. запрети накрепко *շատ խիստ արգելիր*. крепко-накрепко *խիստ պինդ կերպով, շատ ամուր կերպով, սաստկապես, անչափորեն:*

на'крест *խաչաձև կերպով, խաչմերուկ ձևով*. сложить руки накрест *ձեռքերը խաչել, ձեռքերը խաչաձև ծալել*. крест-накрест *խաչմերուկ, խաչաձևորեն:*

накрича'ть (— чу', — чи'шь, — ча'т; հրմ. — чи') *գոռգոռալ, շատ բղավել*. — на кого-либо *մեկի վրա գոռգոռալ, մեկի վրա բղավել:*

накрича'ться *կուշտ գոռգոռալ, ամբիկելուց կշտանալ, շատ բղավել:*

накрои'ть տես **накра'ивать.**

накрути'ть (— чу', — тишь, — тят), **накру'чивать** *վոլորել, փաթաթել, վոլորելով պատրաստել, վոլորել վորոշ քանակով:*

накрути'ться (— чу'сь, — тишься, — тятся), **накру'чиваться** 1· *վոլորվել, փաթաթվել, վոլորվելով պատրաստվել*. 2· *բավականաչափ պտտվել:*

накрыва'ние *ծածկում, ծածկելը*· — на стол *սեղան դնելը, սեղան պատրաստելը*:

накрыва'ть, накры'ть (— о'ю, — о'ешь, — о'ют; hրմ· — о'й) 1· *ծածկել*· — голову *գլուխը ծածկել, գլխարկը դնել*· — на стол *սեղան դնել, սեղան պատրաստել*· 2· — кого-либо *մեկին ծախսի տակ դնել*· 3· *հանկարծակի բռնել*· — кого-либо на месте преступления *մեկին բռնել հանցագործության կատարելիս*:

накрыва'ться, накры'ться (— о'юсь, — о'ешься, — о'ются; hրմ· — о'йся) *ծածկվել, իրեն ծածկել*:

накупа'ть, накупи'ть (— плю', — пишь, — пят) *շատ դնել, դնոտել*· — кого-либо на что-л. *մեկին կաշառել մի բանի համար*:

накупа'ться *մի լավ լողանալ, լողանալուց կշտանալ*:

наку'ривать, накури'ть 1· *շատ ծխել, ծխով լցնել*· 2· *շատ թորել*· в комнате сильно накурено *սենյակը խիստ լցրել են ծխով*:

наку'шаться *կուշտ ուտել, կշտանալ*:

нала'вливать, налови'ть (— влю', — вишь, — вят) *վորսալ, բռնել, շատ վորսալ, մեծ քանակությամբ բռնել*:

нала'вливаться, налови'ться (— влю'сь, — вишься, — вятся) *մեծ քանակությամբ բռնվել, վորսացվել*:

налага'ть, наложи'ть *դնել, վրան դնել*· — взыскание *տուժանք դնել, տուգանել*· — дисциплинарное взыскание *կարգապահական պատիժ տալ*· — штраф *տուգանք դնել, տուգանել*· налагать на кого-либо большую ответственность *մեծ պատասխանատվություն դնել մեկի վրա*· — на себя руки *ինքնասպանություն գործել*· — опалу на кого-л. *մեկին աչքից դցել, հալածել, մեկին չնորհազրկել*· наложенным платежом *վերադիր վճարով*:

на-ла'д տես **пад.**

нала'дить (— жу, — дят), **нала'живать** *հաջողեցնել, սարքել, գլուխ բերել, հարթել, կարգի բերել, կարգավորել*· — дело *գործը հաջողեցնել*· он знай наладил своё, он наладил одно и то же *նա միշտ միևնույն յերգն է յերգում, նա միշտ իրենն է պնդում*· дело налаживается *գործը հաջողվում է, գործը կարգի յե ընկնում, գործը կանոնավորվում է*:

налакиро'ванный *լաքած, լաքե, լաք քսած*:

налакирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *լաք քսել, լաքել, վորոշ քանակով լաքել*:

нала'комиться (— млюсь, — мишься, — мятся) *շատ քաղցրեղեն ուտել, համեղ բան շատ ուտել, բերանը քաղցրացնել*:

нала'мывать, налома'ть *կոտրել, ջարդել, կոտրատել, շատ կոտրատել, շատ քանդել*:

нала'мываться, налома'ться *կոտրտվել, ջարդռուվել, շատ կոտրտվել, շատ քանդվել*:

напата'ть *կարկատել, կարկատաննելով ծածկել, կարկատան դնել*:

нала'щивать, напощи'ть *փայլեցնել, պսպղացնել, պլպլացնել*:

налга'ть (— лгу', — лжёшь, — лгу't; hրմ· — лги') *ստել, սուտ խոսել, շատ ստել, շատ փչել*· — на кого-либо *մեկի մասին ստեր ասել, մեկին բամբասել*:

напе'во *դեպի ձախ, ձախ*:

налега'ние *ճնշելը, սղմելը, վրայից ճնշելը, զոռ տալը, ուժեր լարելը*:

налега'ть 1· *ճնշել, սեղմել, վրայից ճնշել*· 2· *զոռ տալ, ուժերը լարել*· — на еду *ուտելուն զոռ տալ, անունդն ուժեղացնել*· — на кого-либо *մեկին ճնշել, մեկին սղմել, մեկին զոռ անել*:

налегке' *թեթև, առանց ավելորդ բեռի*· отправиться — *թեթև բեռով ճանապարհ ընկնել, թեթև ճանապարհ ընկնել*:

нала'жать: — себе пролежни *պառկելահարուկ ստանալ, պառկելախոցվել, յերկար պառկելուց վերքեր ստանալ*:

нала'жаться *յերկար պառկել, պառկելուց կշտանալ*:

налеза'ть, напе'зть (— ле'зу, — ле'зешь, — зут; hրմ· — ле'зь; աց· — ле'з, — ле'зла) 1· *մաղլցելով բարձրանալ, մաղլցելով յելնել*· — на рогатину *տապարատեղի վրա ընկնել*· 2· *բարմությամբ ներս թափվել, մեծ թվով ներս մտնել*:

налепи'ть (— плю', — пишь, — пят),

напепля'ть *վրայից կպցնել, վրայից սոսնձել, ծեփել, վորոշ քանակով ծեփել։*

напепи'ться (— плю'сь, — пишься, — пятся), **налепля'ться** *վրայից կպցվել, վրայից սոսնձվել, ծեփվել, վորոշ քանակով ծեփվել։*

налёт 1· *թռչելով գալը, թռչելով հավաքվելը·* вешний налёт птиц *թռչունների գարնանային վերադարձ, թռչունների գարնանային գալուստ·* 2· с налёту *թռչելով, թռիչքով·* 3· *հանկարծակի հարձակում, վրա տալը, վրա սլանալը·* взять налётом *վրա տալով վերցնել·* 4· *փառ, կորկ (ժանգի)·* 5· բուժ· *փառ·* побывать где-либо налётом *մի տեղ կարճ ժամանակով լինել·* совершать налёт *անակնկալ հարձակվել, հանկարծակի վրա տալ·* налёт пошлости *տափակության շորշոփ, գռեհկության շորշոփ·* налёт весёлости *ուրախության շորշոփ։*

налета'ть, налете'ть (— чу'. — ти'шь, — тя'т; հրմ· — ети') 1· *մեծ քանակով թռչել գալ, թռչելով հավաքվել·* 2· — на кого-либо *թռչելով վրա տալ մեկին, վրա պրծնել, սրաթռիչ հարձակվել մեկի վրա·* — на что *դիպչել մի բանի, զարկվել մի բանի·* налетает много пыли *շատ փոշի յե լցվում, շատ փոշի յե նստում։*

налета'ться *բավականաչափ թռչել, թռնելուց կշտանալ, յերկար թռչել։*

налётный 1· *յեկվոր, թռչելով հավաքված·* 2· *հարձակման, վրա տալու, վրա սլանալու·* 3· *փառի, կորկի։*

на лету' *թռչելիս, թռած տեղը։*

налётчик *հարձակվող, յելուզակ, հուղկահար։*

налётчица *հարձակվող կին, յելուզակուհի, հուղկահարուհի։*

нале'чь (— ля'гу, — ля'жешь, — ля'гут; հրմ· — ля'г; անց· — лёг, — легла') տես **налега'ть.**

нали'в 1· տես **налива'ние.** 2· *լցվելը, հյութակալում, հասունացում, հասնելը·* 3· *(հատիկների և պտուղների) հասնելու ժամանակը·* 4· *պտղի հյութ, հատիկի կաթ·* 5· *տակառի ծակ·* белый налив *ճերմակենի խնձոր։*

налива'ние *ածում, լցնում, ձուլում, թափում, ածելը, լցնելը, ձուլելը, թափելը։*

налива'ть, нали'ть (— лью', — льёшь, — лью'т; հրմ· — ле'й) 1· *ածել, լցնել·* 2· *ձուլել, թափել·* — на что-либо *մի բանի վրա ածել, մի բանի վրա թափել·* — дроби *կոտորուք ձուլել, կոտորուք թափել·* — свечей *մոմ ձուլել, մոմ թափել·* — вина в стакан *բաժակը գինի լցնել·* — ягоду вином *հատապտուղն ողեթրմել, հատապտղի վրա ողի լցնել։*

налива'ться, нали'ться (— лью'сь, — льёшься, — лью'тся; հրմ· — ле'йся) 1· *ածվել, լցվել·* 2· *ձուլվել, թափվել·* 3· *լցվել, հյութակալվել, հասունանալ, խեց ընկնել·* рожь наливается *հաճարը լցվում է, հաճարը հասնում է·* плоды наливаются *մրգերը հասնում են, մրգերը լցվում են·* налившиеся кровью глаза *արյունով լցված աչքեր, արյունակալած աչքեր։*

нали'вка 1· տես **налива'ние** 1· 2· *պտղողի, մրգողի։*

наливно'й 1· *լցնովի·* 2· *հասած, հյութալի·* наливное колесо *ջրաշարժ անիվ·* — судно *հեղուկատար նավ·* — ое яблоко *հյութալի խնձոր·* պտկր· *կարմրաթշիկ, թուլթուշիկ, սիրունիկ։*

нали'вочный *ածելու, լցնելու, ձուլելու, թափելու·* — ое животное տես **наливня'к.**

нали'вковый *պտղողու, մրգողու։*

наливня'к (инфузория) կենդ· *հեղուկածին, ինֆուզորիա։*

нали'зываться, нализа'ться (— жу'сь, — жешься, — жутся; հրմ· — ижи'сь) 1· *յերկար լիզել, լիզելուց կշտանալ·* 2· *խմել, հարբել, կոնծել։*

нали'м կենդ· *չերեփաձուկ։*

нали'мный *չերեփաձկան, չերեփաձկնային։*

налимо'ниться *խմել, կոնծել, քցել։*

налинева'ть (— ню'ю, — ню'ешь, — ню'ют) *գծել, տողել, վորոշ քանակով տողել, գծել՝ վերջացնել։*

налипа'ние *կպչում, կպչելը, վորոշ քանակով կպնելը։*

налипа'ть, нали'пнуть *կպչել, կպնել, վորոշ քանակով կպչել։*

нали'ть տես **налива'ть.**

налицо' *առկա, ներկա, առձեռն,*

պատրաստ· быть — առկա լինել, ներկա լինել, առձեռն պատրաստ լինել:

нали'чник 1· ներկա դանվող (մարդ)· 2· դիմակ, յերեսի ծածկոց, յերեսակալ· 3· տեխս· պարակալ, շրջակալ, յերեսակալ:

нали'чность f· 1· առկայություն, առձեռն պատրաստ լինելը· 2· առկա բան, առձեռն պատրաստ բան· в наличности առկա, առձեռն, կանխիկ· в наличности имеется 100 рублей կանխիկ կա 100 ռուբլի:

нали'чный կանխիկ, առձեռն, առկա· за наличный расчёт կանխիկ վճարով, կանխիկ հաշվով· наличными деньгами, за наличные կանխիկ փողով, կանխիկ դրամով· — ое состояние 1· առկա վիճակ· 2· կանխիկ հարստություն· платёж наличными կանխիկ վճարում· наличный состав առկա կազմ, ներկա կազմ:

нало'бник 1· ճակատազարդ, ճակատնոց· 2· ճակատափոկ (ձիասանձի):

налови'ть տես **нала'вливать.**

налови'ться տես **лови'ться, нала'вливаться.**

наловчи'ться ճարպիկանալ, հմտանալ, ճարտարանալ, վարժվել:

нало'г հարկ· — государственный պետական հարկ· — прямой ուղղակի հարկ· — косвенный անուղղակի հարկ· — натуральный բնահարկ· — на наследство ժառանգության հարկ, ժառանգական հարկ· — равный для всех բոլորի համար հավասար հարկ· — на сверхприбыль գերշահույթի հարկ· — местный տեղական հարկ· — денежный դրամահարկ, դրամական հարկ· — подоходный յեկամտային հարկ, յեկամտահարկ· облагать налогом հարկ դնել, հարկել· обложение налогами հարկում, հարկ դնելը:

нало'говый, налогово'й հարկային:

налогоплате'льщик հարկատու, հարկ տվող:

налогоспосо'бность f· հարկունակություն:

наложе'ние դնելը, վրան դնելը· — опа'лы աչքից գցելը, չնորհազրկելը, չնորհազրկում· — визы տեսագրում, տեսագրելը· — ареста на имущество գույքի վրա կալանք դնելը, գույքի կալանումը, գույքը կալանելը:

наложи'ть տես **напага'ть.**

нало'жница հարճ:

нало'жничество հարճություն:

нало'й դրքակալ, դրակալ:

нало'йный դրքակալի, դրքակալական, դրակալի:

налоко'тник 1· արմնկնոց (չորի)· 2· արմնկազրահ· 3· արմնկալաթ (ձիհնորթի, դրագրի և այլն):

налома'ть տես **нала'мывать.**

нало'паться չատ ուտել, տրաքվել, խժռել:

налощи'ть տես **нала'щивать.**

налюбова'ться համույքով յերկար նայել, յերկար սքանչանալ, հիանալ· я не могу налюбоваться на эту картину այս նկարին նայելուց յես չեմ կշտանում:

наля'пать անփույթ չինել, կոպիտ պատրաստել:

нам մեզ· — нужно итти մենք պետք է դնանք· — нечего делать մենք բան չունենք անելու:

намагни'тить (— чу, — тишь, — тят; hրմ· — ни'ть), **намагни'чивать** մագնիսացնել:

нама'з նամազ (մահմեդականի աղոթք):

нама'зывание քսում, քսելը:

нама'зывать, нама'зать (— жу, — жешь, — жут; hրմ· — а'жь) քսել· — хлеб маслом հացի վրա յուղ քսել, հացին կարագ քսել· — помадой պոմադ քսել:

нама'зываться, нама'заться (— жусь, — жешься, — жутся; hրմ· — а'жься) քսվել, չալարվել· намазать мазью քսուք քսել, քսուքել:

намалёвывать տես **малева'ть.**

нама'рывать տես **мара'ть.**

нама'сливать, нама'слить յուղ քսել, ձեթ քսել, յուղել, ձիթել:

нама'сливаться, нама'слиться յուղվել, ձիթվել:

нама'тывание փաթաթում, վրան տալը, կծկում, կծկելը:

нама'тывать, намота'ть փաթաթել, վրա տալ, կծկել· — долгов չատ պարտքեր անել· — на ус միտը պահել, չմոռանալ, վրա պահել· — клубок կծկել, կծիկ անել:

нама'тываться, намота'ться 1· վա-

թաթիվել, կծկվել. 2. *յերկար վա-թթել, կծկել պրծնել:*

нама'чивать տես **мочи'ть.**

нама'яться *շատ տանջվել, հալից ընկ-նել, տրորվել:*

наме'дни *մի քանի որ առաջ, յերկու-յերեք որ առաջ, նոր, նորերս:*

намёк *ակնարկ, ակնարկություն.* сделать — *ակնարկ անել, ակնարկել.* понять — *ակնարկը հասկանալ.* — тонкий *նուրբ ակնարկ:*

намека'ть, намекну'ть *ակնարկել, ակնարկ անել, գլխի դցել, հասկաց-նել:*

наме'нивать, наменя'ть *փոխել, փո-խանակել:*

намерева'ться, наме'риться *մտադրը-վել, մտքում դնել, դիտավորվել:*

наме'рение *մտադրություն, դիտավո-րություն.* иметь — *մտադրություն ունենալ, դիտավորություն ունենալ.* без намерения *առանց մտադրու-թյան, առանց դիտավորության.* добрые намерения *բարի մտադրու-թյուններ, բարի դիտավորություն-ներ.* с заранее обдуманным намерением *կանխամտածված դիտավո-րությամբ:*

наме'ренность ի. *մտադրվածություն, դիտավորվածություն:*

наме'ренный *մտադրված, դիտավոր-ված, դիտավորյալ, դիտումնավոր.* — поступок *դիտավորյալ արարք, մի-տումնավոր արարք.* я намерен *յես մտադիր եմ, յես դիտավորու-թյուն ունեմ:*

намерза'ть, намёрзнуть *սառցասատ-վել, սառցակալել, սառչելով կպչել:*

намёрзнуться *շատ ցուրտ ուտել:*

намести' (— мету', — тешь, — ту'т; հրմ. — ти'; անց. — мёл, — мела') տես **намета'ть** 1.

наме'стник *փոխարքա, կուսակալ, փոխանորդ:*

наме'стнический (— ая, — ое) *փոխ-արքայի, կուսակալի, փոխանորդի, փոխարքայական, կուսակալական, փոխանորդական:*

наме'стничество *փոխարքայություն, կուսակալություն, փոխանորդու-թյուն:*

намёт 1. *ավլված աղբ, քամու կի-տուկ.* 2. *թռչնացանց, վարմ, վար-սայլից.* 3. *վրան, տաղավար.* 4. տես **намётывание.**

намета'ть 1. *ավլել, հավաքել, (քա-մու մասին) կիտել, ավլելով կիտել.* 2. տես **намётывать.**

наме'тить տես **намеча'ть.**

наме'тка I. *նշում, նշան անելը, նշե-լը, նշագծելը, նշագծում.* — плана *պլանի նշում, պլանի նշագծում:*

намётка II. 1. տես **намётывание.** 2. *գլխի ծածկոց, քող.* 3. *ընտելա-ցում, վարժվելը.* у него много на-мётки *նա մեծ փորձ ունի, նա լավ վարժված է:*

намётывание 1. *գծելով կիտելը, դի-զում, իրար վրա թափելը.* 2. *չու-լալում, չուլալակարելը:*

намётывать 1. *գծելով կիտել, դիզել, թափել իրար վրա.* 2. *չուլալել, չու-լալակարել:*

намётываться 1. *կիտվել, դիզվել, իրար վրա թափվել, չուլալվել, չու-լալակարվել.* 2. *մեկի վրա հարձակ-վել.* 3. *մի բանի ընտելանալ, համա-նալ, վարժվել:*

намеча'ть, наме'тить (— е'чу, — е'тишь, — тят; հրմ. — ме'ть) *նշել, նշան դնել, նշան անել.* — план *պլան նշել, պլանը նշագծել.* — кан-дидатов *թեկնածուներ նշել.* — ко-го-нибудь в кандидаты *մեկին թեկնածու նշել.* она наметила пла-ток *նա թաշկինակի վրա նշան արեց:*

намеша'ть *խառնել, շաղախել:*

на'ми (мы բառի գործիական հոլով) *մեզնով, մեր կողմից.* нами проде-лана большая работа *մենք մեծ աշ-խատանք ենք կատարել, մեր կողմից մեծ աշխատանք է կատարված.* с на-ми *մեզ հետ մխալին, մեզ հետ.* пе-ред нами *մեր առաջ, մեր առջև.* итти за нами *մեր հետևից գալ, մեր հետևից գնալ.* он нами не доволен *նա մեզնից գոհ չէ:*

намина'ть, намя'ть (— мну', — нёшь, — ну'т; հրմ. — мни') *ճմռտել, ճմռելով պատրաստել, ջարդել.* — кому-либо бока *մեկի կողքերը ջարդել, մեկի կողերը տրորել:*

намоги'льный *գերեզմանի վրա դըր-վող, գերեզմանի, վերշիրմային, գերեզմանային:*

намока'ние *թրջվելը, թացանալը, խո-նավանալը, ջրակալվելը:*

намока́ть, намо́кнуть թրջվել, թաց ցանալ, խոնավանալ, ջրակալվել։
намола́чивание կալսում, կալսելը։
намола́чивать, намолоти́ть (— лочу́, — о́тишь, — тят) կալսել, կալ ծեծել, ծեծել։
намо́рдник ցռիակալ, դնչկալ։ надевать намордник на собаку շանը դնչկալ դնել։
намо́рщить (лоб) կնճռել, կնճռոտել, խորշոմել (ճակատը)։
намо́рщиться 1. կնճռվել, խորշոմվել։ 2. հոնքերը կիտել։
намота́ть տես **нама́тывать**.
намо́тка տես **нама́тывание**.
намочи́ть թրջել, թաց անել, խոնավացնել, թրջոց դնել։
намути́ть (— учу́, — у́тишь, — тят) 1. պղտորել։ 2. խառնակել։
наму́чить չատ տանջել, յերկար չարչարել, տանջել։
наму́читься չատ տանջվել, յերկար չարչարվել։
намы́в 1. ջրաբերք, գետաբերուկ, ջրաբերուկ, վողողատ։ 2. տես **намывание**.
намыва́ние 1. լվալով պատրաստելը, վորոշ քանակով լվանալը։ 2. հոսանքով բերելը, վողողելով կիտելը։
намыва́ть, намы́ть (— мо́ю, — ешь, — ют; հրմ. — мо́й) 1. լվալով պատրաստել, (վորոշ քանակով) լվանալ։ 2. լվանալով բերել, վողողելով բերել-կիտել։ вода намывает песок ջուրն ավազ է բերում, ջուրն ավազ է կիտում։ — золото լվանալով վոսկի ստանալ, վողողելով վոսկի հայթայթել։
намывно́й ջրաբեր, ջրի բերած, ջրի կիտած, վողողատային, վողողումից գոյացած։ — слой յերկրր։ վողողատային շերտ, վողողատաշերտ։ — ое золото ջրողող վոսկի, լվացոսկի։
намы́ливать, намы́лить սապնել, սապոնել, ոճառել։ — кому-либо голову մեկին լվանալ, չչպրել, ներկել։
намы́ть տես **намыва́ть**.
намяка́ть, намя́кнуть կակղել, փափկել։
намя́ть տես **намина́ть**.
нанесе́ние չատ բերելը, կիտում, հավաքում, պատճառում, հասցնելը։ — обиды վիրավորանք հասցնելը, վիրավորում։ — увечья խեղելը, խեղանդամ դարձնելը, խեղանդամելը։ нанесение ран վերքեր հասցնելը, խոցոտում, վիրավորելը։
нанести́ տես **наноси́ть**.
нани́зывать, наниза́ть (— ижу́, — и́жешь, — и́жут; հրմ. — нижи́) շարել։
нанима́тель ա. վարձիչ, վարձող, վարձորդ, վարձակալ։ — рабочих բանվորներ վարձող, բանվորների վարձորդ։ — помещения չենքի վարձակալ, չենք վարձող, չենքի վարձորդ։
нанима́тельница վարձիչ կին, վարձուհի, վարձակալուհի, վարձորդուհի։
нанима́ть, наня́ть (найму́, — мёшь, — му́т; հրմ. найми́) 1. վարձել, վարձով վերցնել, բռնել։ 2. վարձակալել։
нанима́ться, наня́ться (найму́сь, — мёшься, — му́тся; հրմ. найми́сь) 1. վարձվել։ 2. վարձակալվել։ — в батраки բատրակ վարձվել։
на́нка նանկին (գործվածք)։
на́нковый նանկինից պատրաստած, նանկինի։ — ые штаны նանկին շալվար։
нано́с կիտվածք, հողմաբերուկ, ջրաբերուկ։
наноси́ть (— ошу́, — о́сишь, — сят), **нанести́** (— несу́, — сёшь, — су́т; հրմ. — неси́; անց. — нёс, — несла́) 1. կիտել, չատ բերել, հավաքել։ 2. հասցնել, պատճառել։ 3. չատ ածել (ձու)։ — удар հարված հասցնել, զարկել։ — обиду վիրավորանք հասցնել, վիրավորել։ — (кому-л.) рану վերք հասցնել, վիրավորել։ — яиц չատ ձու ածել։ — на план պլանի մեջ առնել, պլանի մեջ դնել, պլանի մեջ մտցնել։ — песку (илу) ավազ (տիղմ) բերել, կիտել։ нанесло снегу չատ ձյուն է կիտվել։ наносить поражение պարտություն պատճառել, պարտության մատնել։ — ущерб վնաս հասցնել, վնասել։
нано́сный ջրաբերուկի, հողմաբերուկի։ պտկր. ոտար, խորթ։ — ая земля ջրաբեր հող, հողմաբերուկ հող։ это — ое явление այդ ոտար յերեվույթ է, այս խորթ յերևույթ է։

наню́хаться *շատ հոտ առնել, հոտոտել, հոտից կշտանալ:*
наня́ть *տես* **нанима́ть.**
наня́ться *տես* **нанима́ться.**
наобеща́ть *շատ խոստանալ, շատ խոստումներ տալ:*
наоборо́т *ընդհակառակը, թարս·* понимать наоборот *թարս հասկանալ, հակառակ ըմբռնել:*
наобу́м *առանց մտածելու, առանց կշռադատելու, ինչպես լինի, ինչպես պատահում է:*
наора́ть (— рю́, — рю́т; *hրմ·* — ри́) *տես* **накрича́ть.**
наострённость *ի· սրվածություն:*
наострённый *սրած, սրված:*
наостри́ть *տես* **нава́стривать.**
на́откось *շեղակի, թեք:*
нао́тмашь *ձեռքի հակառակ շարժումով, թարս·* ударить — *թարս խփել:*
наотре́з *վճռական կերպով, կտրականապես, կտրուկ կերպով.* отказать — *կտրուկ մերժել, կտրականապես մերժել:*
нао́щупь *շոշափելիս, խարխափելով, շոշափով, շոշափելով·* эта материя наощупь мягка *այս կտորը շոշափելիս փափուկ է, այս կտորը շոշափով փափուկ է:*
напада́ть, напа́сть (— па́ду́, — падёшь, — ду́т; *hրմ·* — ади́; *անց·* — па́л, — па́ла) (на . . .) *հարձակվել, վրա տալ, վրա ընկնել, վրա պրծնել·* — на мысль *մտքի գալ, միտք հղանալ·* — врасплох *հանկարծ հարձակվել, անակնկալ վրա տալ·* — на след *հետքերը գտնել, հետքը գտնել·* — сообща *միասին հարձակվել·* на меня напала тоска *ինձ վրա տխրություն յեկավ, վրա տրամություն իջավ:*
напа́дать, напа́сть (— аду́, — дёшь, — ду́т; *hրմ·* — ади́; *անց·* — па́л, — па́ла) *մեծ քանակով ընկնել, շատ դլորվել, թափվել:*
нападе́ние *հարձակում, վրա տալը, հարձակվելը·* — воздушное *ոդային հարձակում·* — химическое *քիմիական հարձակում:*
напа́дки (— дков) *հալածանք, ձրնշում, վիրավորանք, հարձակումներ:*
напа́ивать I. (поить) *խմեցնել, ջրել, ջուր տալ, հարբեցնել·* — пьяным *հարբեցնել, խմեցնել:*
напа́ивать II. (паять) *վրայից դոդել, դոդել (վորոշ քանակով), կպցնել:*
напа́костить (— ощу, — остишь, — стят) *կեղտոտել, աղտոտել, ապականել, վնասցնել:*
напа́рывать, напоро́ть (— орю́, — решь, — рют; *hրմ·* — ори́) *քանդել, քանդոտել, ճղել, պատռել·* — чепухи *դատարկ դուրս տալ, հիմարաբանություններ ասել:*
напа́рываться, напоро́ться (— орю́сь, — решься, — рются; *hրմ·* — ори́сь) *քանդվել, քանդոտվել, ճղվել, պատռվել·* — на что-либо *վորևե բանի դիպչել:*
напаса́ть, напасти́ (— пасу́, — сёшь, — су́т; *hրմ·* — паси́; *անց·* — пас, — пасла́) 1· *պաշար պատրաստել, պաշար տեսնել.* 2· *արածացնել, գիրացնել, չաղացնել:*
напа́сть I *տես* **напада́ть.**
напа́сть II *ի· դժբախտություն, ճախորդություն, փորձանք, քամբախտություն·* на — не напрясть *փորձանքի առաջն առնել չի լինի, փորձանքը վոր յեկավ՝ կգա:*
напа́хивать, напаха́ть (— ашу́, — а́шешь, — а́шут; *hրմ·* — аши́) *շատ վարել, մեծ քանակությամբ հերկել, վարել:*
напе́в *յեղանակ:*
напева́ть, напе́ть (— пою́, — оёшь, — ою́т; *hրմ·* — по́й) 1· (вполголоса) (կիսաձայն) *յերգել.* 2· *յերգեցողությամբ աշխատել, յերգելով վատակել.* 3· — на кого-либо *մեկին բամբասել, ղրպարտել·* — пластинку *ձերատակ յերգահորել, ձերատակը վոդել, ձերատակը ներդրել:*
напека́ть, напе́чь (— пеку́, — печёшь, — пеку́т; *hրմ.* — пеки́; *անց·* — пёк, — пекла́) (*շատ*) *թխել, թխելով պատրաստել·* պտկր· *խանձել, վառել.* солнце сильно напекло голову *արևը սաստիկ վառեց գլուխը, արևը գլուխը խանձեց:*
на́ пе́рво *սկզբից, դրխից, նախ, ամենից առաջ, առաջին հերթին:*
наперебо́й, наперего́нки *մրցելով, իրար առաջ կտրելով, առաջկտրուկ, իրար ձեռքից խլելով, գլուխ պատռելով:*
наперева́с *հորիզոնաղիը:*
наперёд *առաջուց, առաջ, նախապես·* я это знал — *յես այդ առաջուց գի-*

տեղի։ пусти его — *նրան առաջ թող*։

напереди′ *առջևից, առջևում, ապագայի, հետագայի*։ это дело ещё напереди *այդ դեռ ապագայի գործ է*։

напереро′з *ճանապարհը կտրելով, խաչկտրուկ, ուղեկտրուկ*։

наперекո′р *ի հեճուկս, հակառակ, ընդդեմ, դեմ, չգրուս*։ — мне *ինձ հակառակ, իմ չգրուս*։ итти наперекор инструкциям *հրահանգների դեմ գնալ*։

напереры′в տես **наперебо′й.**

напере′ть (— пру′, — рёшь, — ру′т; *իրմ*։ — при′; *աց*։ — пёр, — пёрла), **напира′ть** *ճնշել, սղմել, հուպ տալ, նեղել, չեչտել*։ — на противника *հակառակորդին նեղել, հակառակորդին հուպ տալ (սղմել)*։ он напирает на это *նա այդ է չեչտում*։

наперехва′т *իրար ձեռքից խլելով, գլուխ պատռելով*։

наперечёт: знать всех наперечёт *բոլորին հինգ մատի պես իմանալ, բոլորին մեկ-մեկ ճանաչել*։

напе′рсник, напе′рсница 1. *լանջապարիկ, լանջապանակ*։ 2. *մաերիմ (մաերմուհի), սրտակից, վստահելի անձ*։

напе′рсный *կրծքի, լանջի, կրծքի վրա կրվող*։

напёрсток (— стка) *մատնոց*։

наперстя′нка *բուս*։ *դեղին մատնեանուկ, դեղին մատնոցակ*։

напе′ть տես **напева′ть.**

напева′тать *ապագրել, տպել*։

напечатлева′ть, напечатле′ть что-либо в ком-либо (в чём-либо) *դրոշմել, տպավորել, արմատացնել*։

напечатлева′ться, напечатле′ться *դրոշմվել, տպավորվել, արմատանալ*։

напе′чь տես **напека′ть.**

напива′ться, напи′ться (— пью′сь, — пьёшься, — пью′тся; *իրմ*։ — пе′йся) *կուշտ խմել, հարբել*։ — пьяным *հարբել, կոնծել*։

напи′лок (— лка) *խարտոց*։

напили′ть, напи′ливать *վորոշ քանակով սղոցել, սղոցելով պատրաստել, սղոցել, խարտոցել*։

напи′льник տես **напи′лок.**

напина′ться, напну′ться 1. *մի բանի դիմել, սայթաքել*։ 2. *մի բանի վրա անց կացվել, մի բանի վրա քաշվել*։

напира′ть տես **напере′ть.**

написа′ть տես **писа′ть.** — карти′ну *նկարել*։

напита′ть տես **напи′тывать.**

напи′ток (— тка) *խմիչք, խմելիք, ըմպելիք*։ крепкие напитки *թունդ խմիչքներ, վոդկից խմիչքներ*։ — богов *աստվածների ըմպելիք*։ спиртные напитки *վոդկից խմիչքներ*։ прохладительные — *զովացնող խմիչքներ, զովարար խմիչքներ, զովըմպելիք*։

напи′тывать, напита′ть 1. *կերակրել, կշտացնել*։ 2. (напоить) *ծծեցնել, խմեցնել, հեղուկով հագեցնել, տոգորել*։

напи′тываться, напита′ться 1. *կերակրվել, կշտանալ*։ 2. *կուշտ ծծել, կուշտ խմել, հեղուկով հագենալ, տոգորվել*։

напи′хивать, напиха′ть *խցկելով լցնել, ճխտել, խառը լցնել*։

напи′чкивать, напи′чкать *խիստ լցնել, տուղեցնել, կերկոխ անել*։

напи′чкиваться, напи′чкаться 1. *խիստ լցվել, տուղել*։ 2. *կերկոխ լինել, (ստամոքսը) սաստիկ լցնել*։

напла′вить (— влю, — вишь, — вят; *իրմ*։ — а′вь), **наплавля′ть** 1. (металл и т. п.) *վորոշ քանակով հալել, հալելով պատրաստել (մետաղեղեն)*։ 2. (деталь) *լուղարկել, լաստառաքել, լաստուղել*։ — лес *փայտեղենը լաստառաքել*։

наплавно′й *լողացող, լողուն, ջրաբուխ*։ — мост *լողացող կամուրջ, լողակամուրջ*։ — ая земля *ջրաբեր հող, ջրաբերուկ հող*։

напла′кать (— а′чу, — а′чешь, — а′чут; *իրմ*։ — а′чь), **напла′кивать** *լալ, լաց լինել, արտասվել*։ — глаза *դարդ անել, լալուց հիվանդանալ, լացից աչքերը փչացնել*։ кот наплакал *չատ քիչ, աննշան*։

напла′каться (— а′чусь, — а′чешься, — а′чутся; *իրմ*։ — а′чься) *չատ լալ, յերկար լաց լինել*։

напластова′ние 1. *չերտում, չերտառում, չերտագրում*։ 2. *չերտ*։

наплева′ть (— плюю′, — юёшь, — ююю′т; *իրմ*։ — плю′й) 1. տես **плева′ть.** 2. — мне на это *թքած դրա՝ վրա*։

наплёскивать, наплёскивать, наплеска′ть (— плещу′, — е′щешь,

— е'шут; hpm. — ещи') *ցայտեցնել, սրսկել, թափել.* — на пол *հատակի վրա թափել, շաղ տալ:*

напле'снеть *մղձել, մղձռել, բորբոսնել:*

наплести' (— ету', — етёшь, — ту'т; hpm. — ети'; ɯնց. — плёл, — плела'), **наплета'ть** 1. *հյուսել, վորոշ քանակով հյուսել, հյուսել վերջացնել, վրան հյուսել.* 2. *դուրս տալ, շաղակրատել, զրպարտել.* — вздора *դատարկ բաներ դուրս տալ, հիմարթաննել:*

наплести'сь (— лету'сь, — тёшься, — ту'тся; hpm. — ети'сь; ɯնց. — плёлся, — плела'сь) 1. *հյուսվել, վորոշ քանակով հյուսվել, վրան հյուսվել, հյուսվել պրծնել.* 2. *հաղիվ հաղիվ գնալ, քարշ գալ:*

напле'чие, напле'чник *ուսակալ, ուսադարդ, ուսամաս (զրհոսի):*

напле'чный *ուսի, ուսի վրա դրվող.* — ая подушка *ուսադարձ:*

наплоди'ть (— жу', — дя'т) *տես* **плоди'ть.**

наплы'в 1. *լրաբերուկ.* 2. *ծառելունդ, ծառապալար.* 3. *վրվուր, նստվածք.* 4. *խուռն բազմություն, հեղեղ, հորդում, խռնում.* большой наплыв больных *հիվանդների խուռն բազմություն, հիվանդների հորդում.* — посетителей *հաճախորդների խուռն բազմություն, հաճախորդների հեղեղ.* — требований *պահանջների հեղեղ.* — чувств *զգացմունքների հորդում:*

наплывно'й *լրաբերուկի, լրի բերած, ծառելունդի, ծառապալարի, նրստվածքի, խուռն բազմության, հեղեղային:*

напляса'ться (— шу'сь, — шешься, — шутся; hpm. — ши'сь) *յերկար պարել, պարելուց կշտանալ:*

напну'ться *տես* **напина'ться.**

напова'л *մի հարվածով, տեղնուտեղը.* застрелить — *տեղնուտեղը զնդակահարել, տեղնուտեղ հրացանազարկ անել:*

наподо'бие чего-либо *վորևե բանի նմանությամբ, վորևե բանի պես, վորևե բանի որինակով:*

напои'ть *տես* **напа'ивать I, пои'ть.**

напока'з *ի ցույց, ցուցադրովի, ցուցադրելու համար.* выставлять — *ի ցույց դնել, ցուցադրել.* это работа напоказ *այդ ի ցույց արված աշխատանք է.* он любит всё делать — *նա ամեն բան սիրում է ի ցույց անել, նա ամեն բան սիրում է անել ցուցադրելու համար:*

наполео'новский (— ая, — ое) *նապոլեոնյան, Նապոլեոնի:*

наполза'ть, наползти' (— зу', — зёшь, — зу'т; hpm. — зи'; ɯնց. — по'лз, — ползла') 1. *սողալով բարձրանալ.* 2. *սողալով հավաքվել.* — на что-либо *սողալով մի բանի վրա բարձրանալ, սողալով մի բանի դիպչել:*

наполне'ние *լցնելը, լցում:*

напо'лненный *լցված, լիքը, լեցուն:*

напо'лнить, наполня'ть *լցնել:*

напо'лниться, наполня'ться *լցվել.* комната наполнена людьми *սենյակը լիքն է մարդկանցով:*

наполови'ну *կիսաչափ, կիսով չափ, կիսատ, կեսը.* делать дело наполовину *գործը կիսով չափ անել, գործն կեսն անել:*

напомина'ние *հիշեցում, հիշեցնելը:*

напомина'тельный *հիշեցնող, հիշեցուցիչ:*

напомина'ть, напо'мнить *հիշեցնել, մխրը գցել, հիշեցնելով հորդորել.* — должнику об уплате долга *պարտապանին հիշեցնել պարտքը վճարելու մասին:*

напо'р *ճնշում, սղմում, հուպ տալը.* — воды *ջրի ճնշում, ջրի հուպ տալը:*

напо'ристый *ճնշող, սղմող, հուպ տվող, պնդերես, համառ:*

напо'рный *ճնշումնային, սեղմումնային, ճնշման, հուպ տալու:*

напорожне' *անբեռ, անկիր, հեծելազուրկ, դատարկ:*

напоро'ть *տես* **напа'рывать.**

напоро'ться *տես* **напа'рываться.**

напороши'ть *փոշոտել, թողտել, մանր թափել, մեծ քանակությամբ մանր ձնել, լցնել (մանրելով):*

напосле'док *վերջը, վերջապես, վերջում:*

напра'вить (— влю, — вишь, — вят; hpm. — а'вь) *տես* **направля'ть.**

напра'виться (— влюсь, — вишься, — вятся; hpm. — а'вься) *տես* **направля'ться.**

направле'ние 1. *ուղղություն, ընթացք.* 2. *ուղղում, ղեկավարում.* 3. *սրում.* события принимают свое направление *դեպքերն իրենց ըն-*

թացքն են ստանում. по направлению к солнцу (к морю) *արևի (ծովի) ուղղությամբ, դեպի արևը*:

напра'вленный *ուղղված*. — вверх *դեպի վեր ուղղված*. — вниз *դեպի ցած ուղղված*. — на запад (или к западу) *դեպի արևմուտք ուղղված, արևմուտք ուղղված*:

направля'ть 1. *ուղղություն տալ, ընթացք տալ, ուղարկել*. 2. *ուղղել, ղեկավարել*. 3. *սրել*. — путь в... (город) *ճանապարհ ընկնել դեպի... (քաղաք), ընթացքն ուղղել դեպի քաղաք*. — кого-л. к кому-либо *մեկին ուղարկել մեկի մոտ*. — против кого-либо *մեկի դեմ ուղարկել, ուղղել մեկի դեմ*. направлять своё внимание *իր ուշադրությունն ուղղել*. — бритву *ածելին սրել*. — на рассмотрение *քննության հղել, ուղարկել ի քննություն*. — свои шаги *քայլերն ուղղել*:

направля'ться 1. *ուղղություն ստանալ, ուղարկվել*. 2. *ուղղվել, ղեկավարվել*. 3. *սրվել*. судно направляется в Батум *նավը Բաթում է ուղևորվում*:

направля'ющий (— ая, — ее) *ուղղություն տվող, ղեկավարող, ուղղապահ, ուղղիչ*:

напра'во *դեպի աջ, աջ*:

напрактикова'ться (—ику'юсь, — ку'ешься, — ку'ются), **напрактико'ваться** *վարժանություն ձեռք բերել, հմտանալ, վարժվել*:

напра'слина *ամբաստանություն, անհիմն մեղադրանք, զրպարտություն*:

напра'сно *ի զուր, զուր, զուր տեղը, անհիմն*. он напрасно наказан *նա զուր է պատժված*:

напра'сный *զուր, անպտուղ, անհիմն*. — ая надежда *զուր հույս*. — ое обвинение *անհիմն մեղադրանք*. — ая обида *անտեղի վիրավորանք*. — ое усилие *զուր ջանք*:

напра'шивать, напроси'ть (— ошу', — о'сишь, — сят) *մուրալով հավաքել, խնդրելով ժողովել, խնդրելով հրավիրել, չառ (հյուրեր) հրավիրել*:

напра'шиваться *մուրալով հավաքվել, մեծ քանակով հրավիրվել*. — к кому-либо в гости *յերեսի զոռով հյուր կանչվել*. невольно напрашивается мысль, что... *ակամա միտք է ծագում, վոր*... ты сам напрашиваешься на ссору *դու ինքդ ես զոռով կռիվ հորդորում*. напрашиваться на комплименты *զոռով հաճոյախոսություններ ձգտել*. напрашивается сравнение *համեմատություն է ծագում*:

напресто'льный յեկեղ. *բեմի վրայի, սեղանի վրայի*:

наприме'р *որինակ, որինակի համար*:

напрока'зить (— ка'жу, — а'зишь, — зят; հրմ. — ка'зь), **напрока'зничать** տես **прока'зить.**

напрока'т *վարձու, վարձով*. брать — *վարձով վերցնել, վարձել*. отдавать — *վարձու տալ, վարձով տալ*:

напролёт 1. *մյուս կողմից դուրս գալով, թափանցիկ*. 2. *անընդհատ*. пуля прошла — *գնդակը ծակեց դուրս յեկավ, գնդակը թափ անցավ*. всю ночь напролёт *ամբողջ գիշերն անընդհատ*:

напроло'м *ուղղակի, չեշտակի, առանց աչ ու ձախ նայելու*: итти напролом *ծայրահեղ քայլի դիմել*:

напропалу'ю *հախուռն, անխնա, հուսահատաբար, վոչ մի արդելքի չնայելով*:

напроро'чить *կանխադուշակել, մարգարեանալ*:

напроси'ть տես **напра'шивать.**

напроси'ться տես **напра'шиваться.**

напро'тив 1. (նախդիր) *դեմ, դիմաց, հանդեպ*. — меня *իմ դիմաց, իմ հանդեպ*. — театра *թատրոնի դեմ, թատրոնի դիմաց*. 2. (չաղկապ) *բայց, իսկ*. 3. (մակբայ) *ընդհակառակը, ի հեճուկս, ջդրու, հակառակ*. отнесите это письмо напротив на почту *այս նամակը տարեք դիմացի փոստը*:

напру'живать, напружи'ть *ուռցնել, լարել*. кровь напружила жилы *արյունը լցվել է յերակները, արյունն ուռցրել է յերակները*:

напру'живаться, напружи'ться *ուռչել, լարվել*:

напры'скать (— каю, — аешь; նաև — ры'щу, — щешь, — щут), **напры'скивать, напры'снуть** *սրսկել, շաղ տալ, ցողել, ցրցամել*. — духами *անուշահոտություն շաղ տալ, անուշահոտություն ցանել, անուշացողել*:

напряга́ние լարում, ձգում, պրկում, լարելը, ձգելը, պրկելը:

напряга́ть, напря́чь (— ягу́, — яжёшь, — гу́т; հրմ. — яги́; անց. — ря́г, — рягла́) լարել, ձգել, պրկել. чрезмерно — свои силы իր ուժերը չափազանց լարել:

напряга́ться, напря́чься (— ягу́сь, — яжёшься, — гу́тся; հրմ. — ги́сь; անց. — ря́гся, — рягла́сь) լարվել, ձգվել:

напряда́ть տես **напря́сть.**

напряже́ние լարում, ձգում, պրկում. чрезмерное — սաստիկ լարում, սաստիկ պրկելը:

напряжённость ի. լարվածություն:

напряжённый լարված. смотреть с напряжённым вниманием լարված ուշադրությամբ նայել:

напрями́к, напрямки́ 1. ուղղակի, չեշտակի, կարճ ճանապարհով. 2. յերեսին, ճակատին, առանց քաշվելու:

напря́сть (— яду́, — дёшь, — ду́т; հրմ. — ди́; անց. — пря́л, — пряла́), **напряда́ть** 1. մանել, վորոշ քանակով մանել, մանելով վաստակել. 2. նյութել (չարիք):

напря́тать (— я́чу, — чешь, — чут; հրմ. — я́чь), **напря́тывать** թաղցնել, մեծ քանակով թաղցնել, վորոշ քանակով պահել:

напря́чь տես **напряга́ть.**

напу́ганный վախեցած, սիրտն ահ ընկած, ահաբեկված:

напуга́ть վախեցնել, սիրտը վախ դցել, ահաբեկել, ահ տալ:

напуга́ться վախենալ, սիրտն ահ ընկնել, ահաբեկվել:

напу́дривать, напу́дрить պուդրի քսել, փոշի յանել, փոշեցանել:

напу́дриваться, напу́дриться պուդրի քսվել, փոշեցանվել:

напу́льсник բաղպան:

на́пуск 1. մեծ քանակով ներս թողնելը, մեծ քանակով բաց թողնելը, վրան թողնելը, քըս-քըս տալը, քըս-քըս անելը. 2. ծալք, փոթ, փոթելը, փոթում. голеница с напуском ծալքավոր կոշիկառաքեր, փոթավոր կոշիկառաքեր:

напуска́ть, напусти́ть (— ущу́, — у́стишь, — стят) 1. մեծ քանակությամբ ներս թողնել, բազմությամբ բաց թողնել, բաց թողնել, քըս անել. 2. ածել, թափել, թողնել. — на себя дурь անհասկացող ձևանալ, իր գլուխը հիմարություններով լցնել. — туману աչքին թող փչել, հիմարացնել, խաբել. — складку ծալք թողնել, փոթ անել. — на кого-либо страх մեկի սիրտը յերկյուղ դցել, մեկին ահ աղդել. — на себя равнодушие սառնասիրտ ձևանալ, անտարբեր ձևանալ. — воды в фонтан շատրվանի մեջ ջուր թողնել:

напуска́ться, напусти́ться (— ущу́сь, — у́стишься, — стятся) 1. մեծ քանակությամբ ներս թողնվել, բազմությամբ բաց թողնվել, բաց թողնվել, քըս արվել. 2. ածվել, թափվել, թողնվել. 3. — на кого-либо (на что-либо) վրա ընկնել, հարձակվել, վրա տալ:

напускно́й 1. ներս թողած, բաց թողնով. 2. չինծու, կեղծ, կարծեցյալ:

напусти́ть տես **напуска́ть.**

напусти́ться տես **напуска́ться.**

напу́тать, напу́тывать 1. խճճել, մճճել, խառնաշփոթել. 2. առել, հիմար-հիմար դուրս տալ:

напу́тственный ճանապարհորդության, ուղևորության, ճանապարհ դցելու, բարի յերթի:

напу́тствие 1. ուղեհանդերձում, ճանապարհի համար պատրաստելը. 2. վերջին հաղորդություն:

напу́тствовать (— ствую, — уешь, — уют) ճանապարհի համար պատրաստել, ուղեհանդերձել, բարի յերթ մաղթել. — умирающего մեռնողին վերջին հաղորդությունը տալ:

напу́тывать տես **напу́тать.**

напуха́ние ուռչում, ուռչելը:

напуха́ть, напу́хнуть ուռչել, ուռել:

напы́житься ուռչել, ուռել, փքվել, լարվել:

напыли́ть 1. փոշի բարձրացնել, փոշոտել, փոշով ծածկել. 2. աչքին թող փչել, շլացնել:

напы́щенно ամբարտավանությամբ, դոռոզաբար, փքուն կերպով, ճոռոմաբար, սեթևեթորեն, վերամբարձորեն. говорить — փքուն խոսել, ճոռոմաբանել, վերամբարձ խոսել:

напы́щенность ի. դոռոզություն, փքունություն, ճոռոմություն, սեթևեթություն, վերամբարձություն:

напы'щенный *դոռոզ, ինքնահաճո, ամբարտավան, ինքնագոհ, վերամբարձ:*

напя'ливать, напя'лить (*հրմ.* — пя'ль) что-либо на что-либо (на кого-либо) *ձգելով հագնել, պրկելով հագցնել, մի բանի վրա քաշել, մի բանի վրա պրկել.* — шляпу *գլխարկը զոռով հագնել, գլխարկը զոռով գլխին նստեցնել:*

нар = народный.

нараба'тывать, нарабо'тать 1. *վորոշ քանակով աշխատանք կատարել, պատրաստել.* 2. *վաստակել, դատել:*

нарабо'таться 1. *վաստակվել.* 2. *չատ աշխատել, աշխատել մինչև հոգնելը:*

наравне' *հավասար, հավասարապես, համահավասար կերպով.* — с другими *ուրիշների հետ հավասար:*

нараспа'шку *կոճակները արձակած, կոճակաբաց.* у него душа — *նա բացսիրտ մարդ է, նա սրտաբաց մարդ է:*

нараспе'в *յերգելով, յերկարացնելով, ծոր տալով.* говорить — *յերգելով խոսել, ծոր տալով խոսել, յերկարացնելով խոսել:*

нараста'ние *վրան աճելը, մակաճում, ավելանալը, աճում, կիսվելը:*

нараста'ть, нарасти' (— расту', — стёшь, — сту'т; *հրմ.* — сти'; *անց.* — ро'с, — росла') *վրան աճել, մակաճել, ավելանալ, աճել, կիսվել:*

нарасти'ть (— щу', — сти'шь, — стят; *հրմ.* — асти') *աճեցնել, բուսցնել, բուծել, բուծանել:*

нарасхва'т *խլխլելով.* товар берут — *ապրանքը խլխլում են:*

нараща'ть, нара'щивать *տես* **нарасти'ть.**

наращение *աճում, աճեցում, բուսցնելը, բուծում.* техн. *մակակցում, վրայից կցելը, կցանելը, կցանում:*

наращённый *աճած, աճեցրած, բուսցրած, բուծած.* техн. *մակակցված, վրայից կցված, կցանված.* — капитал *աճած կապիտալ:*

нарва'л *միաժանի, նարվալ (ձուկ):*

нарва'ть *տես* **нарыва'ть I.**

наргиле' *նարգիլե:*

нард бот. *նարդոս:*

наре'з 1. *տես* **нареза'ние.** 2. *մասնեք, ակոս, վորակ:*

нареза'ние *մեծ քանակով կտրտելը, մեծ քանակով կոտորելը, քյարթում, քյարթ անելը:*

наре'зать (— е'жу, — е'жешь, — е'жут; *հրմ.* — ре'жь), **нареза'ть, наре'зывать** *կտրտել, մեծ քանակով կտրել, մեծ քանակով կոտորել, քյարթել, քյարթ անել:*

наре'заться (— е'жусь, — е'жешься, — е'жутся; *հրմ.* — ре'жься), **нареза'ться, наре'зываться** 1. *կտրտվել, մեծ քանակով կտրատվել, քյարթվել.* 2. *դիպչել.* 3. *խիստ հարբել:*

наре'зка 1. *տես* **нареза'ние.** 2. *պատուբյր, մասնեք, ակոս, վորակ.* правая — *աջապտուբյր, աջ դնացող պտուբյր.* винт с правой нарезкой *աջապտուբյր պտուտակ, աջ պատուբյրով պտուտակ:*

нарезно'й 1. *քյարթովի, քյարթելու.* 2. *ակոսավոր, ակոսված, մասնեքավոր, վորակավոր:*

наре'зывание *տես* **нареза'ние.**

наре'зывать *տես* **наре'зать.**

нарека'ние 1. *անվանում.* 2. *մեղադրելը, կշտամբելը, պախարակելը, մեղադրանք, կշտամբանք, պախարակում:*

нарека'ть, наре'чь (— еку', — ечёшь, — кут; *հրմ.* — еки'; *անց.* — рёк, — рекла') 1. *անվանել, անուն դնել.* 2. *մեղադրել, կշտամբել, պախարակել:*

нарече'ние *անվանում, անուն դնելը:*

наречённый 1. *անվանված.* 2. *նշանած (տղամարդ), փեսացու:*

наречённая *նշանած (կին), հարսնացու:*

наре'чие 1. *բարբառ.* 2. грам. *մակբայ.* употреблять как — *իբրև մակբայ գործածել, մակբայաբար գործածել:*

наре'чь *տես* **нарека'ть.**

Нарза'н *Նարզան (Հանքաջուր):*

нарза'новый *Նարզանի:*

Нарза'н *Նարզան (աղբյուր):*

нарисова'ть (— су'ю, — у'ешь, — у'ют), **нарисо'вывать** *նկարել:*

нарица'ние *անվանում, անվանելը, անուն դնելը, անվանակոչում:*

нарица'тельный *անվանական, բերակ.* — *հասարակ.* — ая цена *անվանական գին.* имя существительное нарицательное *հասարակ գոյական անուն:*

нарица'ть *տես* **нарека'ть.**

нарко'з *թմրեցում, թմրադեղում, ան-*

դղայացում. ь)двергать наркозу *թմրեցնել, թմրադեղել, անզգայացնել*:

нарко'м (народный комиссар) *ժողկոմ (ժողովրդական կոմիսար)*:

наркома'н *թմրադեղամոլ, թմրամոլ*:

наркома'ния *թմրադեղամոլություն, թմրամոլություն*:

наркома'т (народный комиссариат) *ժողկոմատ (ժողովրդական կոմիսարիատ)*:

наркомвнешто'рг (народный комиссариат внешней торговли) *արտաքինժողկոմատ (արտաքին առևտրի ժողովրդական կոմիսարիատ)*:

наркомвнуде'л (народный комиссариат внутренних дел) *ներքինգործժողկոմատ (ներքին գործերի ժողովրդական կոմիսարիատ)*:

наркотиза'ция, наркотизи'рование *թմրեցում, թմրադեղում, անզգայացում, թմրեցնելը, թմրադեղելը, անզգայացնելը*:

наркотизи'ровать (— рую, — руешь, — руют) *թմրեցնել, թմրադեղել, անզգայացնել*:

нарко'тик *թմրեցնող միջոց, թմրադեղ, թմրամիջոց, անզգայացնող միջոց*:

наркоти'зм *թմրեցողություն, թմրականություն*:

наркоти'н *թմրանյութ, թմրադեղ*:

наркоти'ческий (— ая, — ое) *թմրեցնող, թմրաբեր, անզգայացնող*. — ие средства *թմրեցնող միջոցներ, թմրամիջոցներ, թմրադեղեր, անզգայացնող միջոցներ*:

наркоти'чный տես **наркоти'ческий**.

наро'д 1. *ժողովուրդ, ազգ*. 2. *հասարակություն, բազմություն*. много народа *շատ ժողովուրդ, շատ հասարակություն, մեծ բազմություն*. русский (армянский) народ *ռուս (հայ) ժողովուրդ*. площадь полная народу *ժողովրդով լի հրապարակ, բազմությամբ լի հրապարակ, հասարակությամբ լի հրապարակ*. народы Азии *Ասիայի ժողովուրդներ, Ասիայի ազգեր*. восточные народы *արևելյան ժողովուրդներ, արևելյան ազգեր*:

народи'ть (— жу, — дят) տես **нарожда'ть**.

народи'ться տես **нарожда'ться**.

наро'дник *նարոդնիկ, ժողովրդապաշտ*:

наро'дница *նարոդնիկուհի, ժողովրդապաշտուհի*:

наро'дничество *նարոդնիկություն, ժողովրդապաշտություն*:

наро'дность f. *ժողովուրդ, ազգություն*:

нарсу'д (народный суд) *ժողդատարան (ժողովրդական դատարան)*:

наро'дный 1. *ժողովրդական*. 2. *հասարակական*. — ые волнения *ժողովրդական հուզումներ, ժողովրդական խլրտումներ*. «Народная Воля» *«Նարոդնայա Վոլյա» («ժողովրդական ազատություն» կուսակցություն)*. — ая гвардия *ժողովրդական գվարդիա*. — ое гуляние *հասարակական զբոսանք*. — ый дом *ժողովրդական տուն*. — ое достояние *ժողովրդական սեփականություն*. — ый комиссар *ժողովրդական կոմիսար*. — ая перепись *ժողովրդական վիճակագրություն, ժողովրդագրություն*. — ая песня *ժողովրդական երգ*. — ые поверия *ժողովրդական հավատալիքներ*. — ый суд *ժողովրդական դատարան*. — трибун *ժողովրդական տրիբուն*. — язык *ժողովրդական լեզու*. — ое питание *ժողովրդական սնունդ*. — ое хозяйство *ժողովրդական տնտեսություն*:

народове'д *ժողովրդագետ, ազգագրագետ*:

народове'дение *ժողովրդագիտություն, ազգագրագիտություն*:

народовла'стие *ժողովրդապետություն, ժողովրդիշխանություն*:

народово'лец (— льца) *նարոդովոլեց («Նարոդնայա Վոլյա» կուսակցության անդամ)*:

народово'льческий (— ая, — ое) *«Նարոդնայա Վոլյայի» (կուսակցության), նարոդովոլեցական*:

народонаселе'ние *ազգաբնակություն, բնակչություն*:

народосчисле'ние *ժողովրդական վիճակագրություն, ժողովրդահամար*:

нарожда'ть *ծնել, մեծ քանակով ծնել, մեծ քանակով արտադրել*. земля народила много плодов *հողը մեծ քանակությամբ պտուղ է արտադրել, հողն առատ պտուղ տվեց*:

нарожда'ться *ծնվել, մեծ քանակով ծնվել, մեծ քանակով արտադրվել*.

луна нарождается *լուսինը ծնվում է, լուսինը նորում է:*

нарожде́ние *ծնելը, ծնվելը, ծնունդ, ծագում, ծագելը:* — луны *լուսնի ծնունդ, լուսնի նորում:*

на́ро́ст *մակաբույս, մակամիս, մսակառ, ուռուցք, պալար:*

наро́чно *դիտամբ, դիտավորյալ կերպով, միտումով, կատակով:* он это нарочно делает *նա այդ դիտմամբ է անում:* я нарочно сказал, а он заправду испугался *ես դիտմամբ ասացի, բայց նա իսկապես վախեցավ:*

наро́чный 1. *դիտավորյալ, միտումավոր:* 2. *հատուկ սուրհանդակ:*

на́рта, на́рты *չնաառհնակ, յեղնասահնակ:*

наруба́ть, наруби́ть (— блю́, — бишь, — бят) 1. *կտրել, կտրտել, ջարդել, կոտորել (մորուշ քանակով).* 2. *վրայից կտրել, կտրելով նշան անել, թոթթել:*

нару́жно *արտաքուստ:*

нару́жное *բուժ. արտաքին, դրսի (դեղ):*

нару́жность *ի. արտաքին, արտաքին կողմ, դրսի կողմ, յերես, արտաքին տեսք, կերպարանք.* по - наружности *ըստ արտաքինի, ըստ արտաքին տեսքի, դրսից, արտաքինով:*

нару́жный *արտաքին, դրսի, յերեսի.* — вид *արտաքին տեսք.* — ая дверь *դրսի դուռ, արտաքին դուռ.* — ое лекарство *արտաքին դեղ, դրսի դեղ.* — ая сторона *արտաքին կողմ, դրսի կողմ, յերեսի կողմ:*

нару́жу *դեպի դուրս, դուրս, յերես.* правда вышла наружу *ճշմարտությունը յերևան յեկավ, ճշմարտությունը յերևաց:*

нарука́вник *թևնոց, թևքապան, թևքաշ:*

на́руку *ձեռնտու, հարմար.* это ему наруку *այդ նրան ձեռնտու յե:*

нарумя́ненный *կարմիր քսած, կարմրաշպարված, կարմրաներկված:*

нарумя́нить *կարմիր քսել, կարմրաշպարել, կարմրաներկել:*

нарумя́ниться *կարմիր քսվել, կարմրաշպարվել, կարմրաներկվել:*

на́ручни, нару́чники *ձեռնաշղթաներ, ձեռնակապաններ:*

наруша́ть, нару́шить *խախտել, խանգարել, վրդովել, դրժել.* — мир *հաշտությունը խախտել.* — присягу *յերդմնազանց լինել, յերդումը խախտել, յերդումը դրժել.* — правило *կանոնը խախտել.* — душевное спокойствие *հոգեկան անդորրությունը վրդովել.* — общественный порядок *հասարակական կարգը խանգարել.* — правила игры *խաղի կանոնները խախտել.* — своё слово *իր խոսքը դրժել:*

наруша́ться, нару́шиться *խախտվել, խանգարվել, դրժվել:*

наруше́ние *խախտում, խանգարում, վրդովում, դրժում, խանգարելը, խախտելը, վրդովելը, դրժելը.* — присяги *յերդմնազանցություն, յերդմնադրժում, յերդումը դրժելը.* — долга *պարտազանցություն.* — законов *օրինազանցություն, օրենքների խախտում.* — мира *հաշտության խախտում, խաղաղության խանգարում.* — спокойствия *հանդստության վրդովում, անդորրության / խանգարում.* — обещания *խոստման դրժում, խոստմնազանցություն.* — общественной морали *հասարակական բարոյականության խախտում.* — покоя *հանդստի վրդովում, հանդստի խանգարում.* — прав *իրավունքների խախտում, իրավախախտում, իրավազանցություն.* — правила *կանոնազանցություն:*

наруши́тель *ա. խանգարիչ, վրդովիչ, խախտիչ, դրժիչ.* нарушителей постановления надо преследовать *վորոշումը խախտողներին պետք է հետապնդել:*

наруши́тельница *խանգարչուհի, վրդովչուհի, խախտչուհի, դրժուհի:*

нарци́сс *բուս. նարկիս, նարդիզ:*

нарци́ссовый *նարկիսի, նարդիզի, նարկիսյան, նարդիզային:*

на́ры *հ. տախտամած, վորմատախտ:*

нары́в *պալար, թարախակալար, թարախակուտ, ուռուցք:*

нарыва́ние I. 1. *քաղում, պոկում, մեծ քանակով քաղելը, մեծ քանակով պոկելը.* 2. *թարախակալում, թարախակալելը:*

нарыва́ние II. *փորում, քանդում, մեծ քանակով փորելը, մեծ քանակով քանդելը:*

нарыва́ть I, нарва́ть (— рву́,

— рвёшь, — рву́т; прш. нарви́) 1. պոկոտել, մեծ քանակով քաղել. 2. թարախակալվել:

нарыва́ть II, нары́ть (наро́ю, — о́ешь, — о́ют; прш. наро́й) փորոտել, քանդոտել, մեծ քանակով փորել, մեծ քանակով քանդել:

нарыва́ться на что-либо զոռով մի բանի հանդիպել, զոռով-զոռով մի բանի մեջ ընկնել. — на неприятность զոռով-զոռով անախորժութեան հանդիպել:

нарывно́й պալարային, թարախասլաքի, թարախակուլտի, ուռուցքի, ուռուցքային, թարախահան. — пластырь թարախաքաշ ծեփելիք, թարախահան սպեղանի:

нары́ տես **нарыва́ть II.**

наря́д 1. վերակարգ, կարգադիր, համակարգ. 2. կարգում, վերակարգում, կարգադրում, համակարգում. по наряду ըստ կարգադրի, կարգադրով. наряд в десять человек տասը հոգու կարգախումբ. 3. պըճնաղդեստ, հքեղ հագուստ, զուքս, զուքսահագուստ:

наряди́ть (— жу́, — ди́шь, — дя́т), **наряжа́ть** 1. կարգել, նշանակել, վերակարգել, կարգադրել, համակարգել. 2. զուքել, հքեղ հագցնել, պճնել, զարդարել. — следствие քննութիւն կարգել, քննութիւն նշանակել. — кого-либо в караул մեկին պահակարգել, մեկին պահակ կարգել, մեկին պահակ նշանակել:

наряди́ться (— жу́сь, — ди́шься, — дя́тся), **наряжа́ться** 1. կարգվել, նշանակվել, վերակարգվել, կարգադրվել, համակարգվել. 2. զուքվել, պճնվել, հքեղ հագնվել, զարդարվել:

наря́дность ի. զուքվածութիւն, պճնվածութիւն, զարդարվածութիւն:

наря́дный 1. վերակարգի, կարգադրի. 2. զուքված, պճնված, հքեղ հագնված, զարդարված:

наряду́ կողք-կողքի, կողքին, հավասարապես, հավասար կերպով, հետը:

наряжа́ть տես **наряди́ть.**

наряжа́ться տես **наряди́ться.**

нас (мы բուռն սեռական և հայցական հոլով) մեզ. у нас нет денег մենք փող չունենք, մեզ մոտ փող չկա. нас нет дома մենք տանը չենք. думает ли он о нас արդյոք նա մտածո՞ւմ է մեր մասին:

насади́ть տես **насажда́ть, наса́живать.**

наса́дка 1. տնկոտում, տարածում, մեծ քանակով տնկելը. 2. իրար վրա դնելը, վրայից դնելը, իրար վրա դնելով դարսելը:

насажа́ть, наса́живать, насади́ть 1. տնկոտել, մեծ քանակով տնկել. 2. իրար վրա դնել, իրար վրա դարսել, նստացնել. насаживать бабочку на булавку թիթեռը քորոցի վրա խրել. — людей в лодку մարդկանց նավակ նստեցնել. — нож на черен դանակին կոթ դնել, դանակը կոթել. — на вертел չամիրի վրա անցկացնել, շի վրա քաշել (շարել):

насажда́ть, насади́ть 1. (— ажу́, — а́дишь, — дят) 1. տնկոտել, մեծ քանակով տնկել. 2. տարածել. — искусства արվեստները տարածել. — идеи գաղափարները տարածել:

насажде́ние 1. տնկոտում, տարածելը, տարածում, մեծ քանակով տընկելը. 2. տունկ, տունկեր:

наса́ливать I, наса́лить ճարպ քսել, ճարպոտել, յուղ քսել:

наса́ливать II տես **насоли́ть.**

насанда́ливать, насанда́лить սանդալի ներկ քսել. — нос խմել, հարբել, քիթը կարմրացնել:

наса́харивать, наса́харить շաքար ածել, շաքարել:

наса́хариваться, наса́хариться 1. շաքարվել. 2. շատ շաքար ուտել:

насверли́ть ծակել, շաղափել, մեծ քանակով ծակոտել, վորոշ քանակով շաղափել:

насви́стывать չվացնել, չվչվացնել, սուլել:

насе́д (в яйце) թխսածուի սաղմ, ձվասաղմ. яйцо с наседом սաղմնավոր ձու, թխսածու:

наседа́ние 1. մի բանի վրա նստելով կուտակվելը, մեծ քանակով նստելը, կուտակվելը. 2. նեղում, նեղը դցելը, նեղը լծելը, վրա տալը:

наседа́ть 1. մի բանի վրա նստելով կուտակվել, մեծ քանակով նստել, կուտակվել. насела пыль փոշի նըստեց. они (на)сели в лодку целой гурьбой նրանք ամբողջ խմբով նավակ նստեցին. 2. նեղել, նեղը դցել,

նեղը լծել, վրա տալ· неприятель сильно наседает *թշնամին խիստ նեղում է, թշնամին խիստ նեղն է լծում*· — на врага *թշնամուն նեղը դնել, թշնամուն նեղը լծել, թշնամուն նեղել*:

насе́дка *թուխս, թխսկան, թխսամայր, թխսամեր*:

насе́довать (— дую, — ют) *թուխս նստել, թուխս դալ*:

насе́ивать տես **се́ять.**

насе́ка տես **насе́чка.**

насека́ть, насе́чь (— секу́, — сечёшь, — секу́т; հրմ. — секи́; անց. — се́к, — се́кла) *կտրտել, կոտրել (մեծ քանակով), քարթել, սրել*· — напилок *խարտոցը սրել*· — жёрнов *աղացաքարը սրել, աղորիքը սրել, յերկանաքարը սրել, երկանքը սրել*:

насеко́мое *միջատ*· порошок против насекомых *միջատասպան փոշի, փոշի միջատների դեմ*:

насекомоя́дный *միջատակեր*:

населе́ние 1· *բնակչություն*· 2· *բնակեցում, բնակեցնելը*· — городское *քաղաքային բնակչություն*· — рабочее *բանվորական բնակչություն*· — мужское *արական բնակչություն*:

населённость ի· *բնակվածություն, բնակչության խտություն*:

населя́ть, населя́ть *բնակեցնել, բնակվել*· — страну *յերկիրը բնակեցնել, յերկրում բնակվել*:

насе́ст *թառ* (*հավերի*):

насе́сть (— ся́ду, — дешь, — дут; հրմ. — ся́дь) տես **наседать.** в вагон насело много народу *վագոնը շատ ժողովուրդ է նստել, վագոնը շատ ժողովուրդ է լցվել*:

насе́чка 1· *քարթանիչ, ծրատ*· 2· *բուժ· թրատում, թրատվածք*· делать насечки 1· *քարթանչել*· 2· *բուժ· թրատել*:

насе́чь տես **насека́ть.**

насиде́ть (— жу́, — сиди́шь, — сидя́т; հրմ. — сиди́), **наси́живать** 1· *մի տեղ յերկար նստելով ընտելանալ, յերկար նստելով ձեռք բերել*· — место *տեղը տաքացնել, մի տեղ յերկար նստել*· 2· *թուխս դալ, թուխս նստել, թխսելով հանել*:

насиде́ться (— ижу́сь, — иди́шься, — сидя́тся; հրմ. — сиди́сь), **наси́живаться** *յերկար նստել, նստելուց հոգնել*· — в девках *պառավ աղջիկ մնալ, պառավել-մնալ*:

наси́женный: — ое яйцо *թխսատակի ձու, թխսաձու*· — ое место *տաքացրած տեղ*:

наси́лие *բռնություն, զոռ*· физическое — *ֆիզիկական բռնություն*· насилие над женщиной *բռնաբռնություն, ւկանք*:

наси́ловать (— лую, — луешь, — луют) *բռնություն գործ դնել, բռնանալ, բռնաբարել*· — женщину *կնոջ բռնաբարել, ւկել*· — свою совесть *իր խղճի վրա բռնանալ*:

наси́лование *բռնություն գործ դնելը, բռնաբարում, բռնանալը*:

наси́лу *հազիվ հազ, հազիվ, մեծ դժվարությամբ, զոռով*· он насилу ноги унёс *նա հազիվ հազ փախավ*· насилу люб не будешь *զոռով սիրվել չի լինի, զոռով սիրելի դառնալ չես կարող*:

наси́льник *բռնացող, բռնություն գործ դնող, բռնաբարիչ, բռնաբռնաբուռ*:

наси́льница *բռնացող կին, բռնություն գործ դնող կին, բռնաբարուհի*:

наси́льно *բռնությամբ, բռնի կերպով, զոռով*· — вербовать *բռնի հավաքագրել, բռնությամբ զինվորագրել*:

наси́льственность ի· *բռնություն, բռնի լինելը*:

наси́льственный *բռնի*· — ые действия *բռնի գործողություններ*· умереть насильственной смертью *բռնի մահով մեռնել*:

насказа́ть (— ажу́, — а́жешь, — а́жут; հրմ. — ажи́), **наска́зывать** 1· *շատ բան ասել, շատ բան պատմել*· 2· *վատաբանել, չարախոսել, բամբասել*· — новостей *շատ նորություններ ասել, շատ նորություններ պատմել*:

наскака́ть (— ачу́, — а́чешь, — а́чут; հրմ. — ачи́), **наска́кивать** 1· *արագ գալ, արագ հավաքվել (հեծյալների մասին), ցատկելով ընկնել*· 2· — на что-либо *անսպասելի մի բանի դիպչել, մի բանի անսպասելիորեն բաղխվել*· — на кого-либо *մեկի վրա ընկնել, մեկին անակնկալ դիպչել*· он наскочил на брата с угрозами *նա սպառնալիք-*

ներով վրա պրծավ յեղորը. наскакивать на мель *ծանծաղուտի մեջ խրվել.* — на подводные камни *ստորջրյա քարերին դիպչել:*

наскво'зь *միջով, միջանցիկ, ամբողջովին, ամբողջապես.* видеть — *ամբողջովին տեսնել, ներքինը տեսնել.* прогнивший — *ամբողջովին փտած, տակավեսակ նեխված:*

наскобли'ть (*մորոշ քանակով*) *քերել, մեծ քանակով խարտուղել, տաշել:*

наско'к *հանկարծակի հարձակում, վրա տալը, վրա պրծնելը:*

наско'лько *մորչափ, մորքան, ինչքան, ինչչափ.* — мне известно *մորչափ ինձ հայտնի յե, ինչքան յես գիտեմ.* — я припоминаю *մորքան յես հիշում եմ:*

на'скоро *չտապ կերպով, արագաբար, ձեռաց:*

наскочи'ть տես **наска'кивать.**

наскреба'ть, наскрести' (— скребу', — бёшь, — бу'т; *հրմ.* — би'; *անց.* — скрёб, — ребла') *քերելով հավաքել, քերել, չատ քերել:*

наску'чить *ձանձրացնել, տաղտկացնել.* мне это наскучило *այդ ձանձրացրել է ինձ, այս տաղտկացրել է ինձ, դրանից դահլես զնացել է:*

наспа'ву *փոխարեր կերպով, չատ լավ:*

наслади'ться (— жу'сь, — ди'шься, — дя'тся), **наслажда'ться** *վայելել, վայելք ստանալ, հրճվել:*

наслажде'ние *վայելք, հաճույք, հրճվանք.* какое наслаждение быть знатоком дела *ի՛նչ հրճվանք է գործին հմուտ լինելը:*

насла'ивать 1. *չերտ-չերտ դարսել.* 2. *չերտատել, չերտ-չերտ կարել, չերտել:*

насла'иваться 1. *չերտ-չերտ դարսվել, չերտ-չերտ նստել.* 2. *չերտատվել, չերտ-չերտ կարվել, չերտվորվել:*

насла'ть (— шлю', — шлёшь, — шлю'т; *հրմ.* — шли') տես **насыла'ть.**

насле'дие *ժառանգություն.* войны оставляют в наследие ненависть *պատերազմները ժառանգություն են թողնում ատելություն:*

насле'дник *ժառանգ, ժառանգորդ.* прямой наследник *անմիջական ժառանգ.* вероятный — *հավանական ժառանգ.* — престола *թագաժառանգ, գահաժառանգ:*

насле'дница *ժառանգուհի, ժառանգորդուհի:*

насле'дный *ժառանգող, ժառանգության, ժառանգական.* — принц *թագաժառանգ, գահաժառանգ:*

насле'дование *ժառանգում, ժառանգելը.* право наследования *ժառանգման իրավունք:*

насле'довать (— дую, — дуешь, — дуют) *ժառանգել:*

насле'дственность *f.* *ժառանգականություն.* с дурной наследственностью *վատ ժառանգականությամբ:*

насле'дственный *ժառանգական.* — ая масса *ժառանգական մասսա, ժառանգական գույք.* — ая болезнь *ժառանգական հիվանդություն:*

насле'дство *ժառանգություն.* получить по наследству *ժառանգման կարգով ստանալ, ստանալ ըստ ժառանգության,* получить в наследство *ի ժառանգություն ստանալ, ժառանգություն ստանալ.* лишение наследства *ժառանգությունից զրկելը, ժառանգությունից զրկվելը:*

наслое'ние *չերտ-չերտ դարսելը, չերտ-չերտ նստելը, չերտավորվելը, չերտ-չերտ կտրելը, չերտատում:*

наслои'ть տես **насла'ивать.**

наслу'шаться, наслу'шиваться *չատ բան լսել, լսելուց կշտանալ, չատ լսել.* — всяких глупостей *ամեն տեսակ հիմարություններ լսելուց կշտանալ:*

наслы'шка: по наслышке *լսելով, լսածով, լսողությամբ.* говоришь по наслышке, а не видал *լսածով ես խոսում, այնինչ չես տեսել:*

наслюни'ть *թքոտել, փսլնքոտել:*

насма'ливать *ճյութ քսել, ճյութել, կուպը քսել, կպրել:*

на'смерть 1. *մահացու կերպով.* 2. *խիստ, աստիճ, չափազանց.* он разбился насмерть *նա մահացու կերպով չարդվեց:*

на'смех *ծաղրելու համար, ծաղրուծանակի համար.* его подняли насмех *նրան ծաղրեցին, նրան ծաղրուծանակ արին:*

насмеха'ться *ծիծաղել մի բանի վրա, ծաղրել, ծաղրուծանակ անել:*

насмеши'ть *ծիծաղեցնել.* поспешишь

— людей насмешишь *կշտամբես՝ ծաղրուծանակ կդառնաս։*

насме'шка *ծաղր, ծաղրուծանակ.* это книга просто насмешка *այս գիրքն ուղղակի ծաղր է.* говорить в насмешку *ծաղրելով խոսել, կատակով խոսել, կատակով ասել.* — судьбы *ճակատագրի ծաղր։*

насме'шливость *ի. ծաղրասիրություն, ծաղրելու հակում, ծաղրարարություն։*

насме'шливый *ծաղրող, ծաղրասեր, ծաղրարար, ծաղրական։*

насме'шник *ծաղրող, ծաղր անող, ծաղրուծանակ անող տղամարդ, կատակարան։*

насме'шница *ծաղրող կին, ծաղր անող, կատակարանուհի, կատակուհի, ծաղրուծանակ անող կին։*

насме'шничать *չատ ծաղրել, ծաղրուծանակ անել, ծանակել, կատակարանել։*

насме́ять'ться տես **насмеха'ться.**

насмоли'ть տես **насма'ливать.**

на'сморк *հարբուխ.* — сухой *չոր հարբուխ.* у него — *նա հարբուխ ունի.* схватить — *հարբուխ ընկնել, հարբուխով վարակվել։*

насоли'ть 1. *աղը դնել, աղել.* 2. — кому-либо *մեկին տհաճություն պատճառել։*

насо'с *պոմպ, հանոց.* воздушный — *ոդապոմպ, ոդահան մեքենա, ոդահանոց.* всасывающий — *ներծծող պոմպ.* — двойного действия *կրկնակի գործող պոմպ.* нагнетательный — *մղիչ պոմպ.* питательный — *անող պոմպ.* пожарный — *հրշեջ պոմպ.* рудничный — *հանքապոմպ.* центробежный — *կենտրոնախույս պոմպ.* качать насосом *պոմպով հանել, պոմպով գործել, պոմպել.* подача насоса, производительность насоса *պոմպի արտադրողականություն, պոմպի տալք։*

насо'сный *պոմպի, պոմպային, հանոցի, հանոցային։*

на'спех *չտապ, վուժանակի, հապճեպորեն։*

наст *սառնաճյուն, սառցաճյուն։*

настава'ть (— таю', — аёшь, — аю't) **наста'ть** (— ста'ну, — а'нешь, — а'нут; հրմ. — та'нь) *գալ, վրա հասնել, մոտենալ.* настала зима *ձմեռը յեկավ, ձմեռը վրա հասավ.* настало гробовое молчание *մեռելային լռություն տիրեց.* настало утро *առավոտը յեկավ, առավոտը բացվեց։*

настави'тельно *կրթիչ կերպով, խրատական կերպով, դաստիարակչաբար, խրատաբար։*

настави'тельный *կրթիչ, խրատական, դաստիարակիչ։*

наста'вить (— влю, — вишь, — вят; հրմ. — а'вь) տես **наставля'ть.**

наста'вка 1. *մեծ քանակով դնելը, մակակցում, վրայից դնելը.* 2. *մակակցան, կարկատան։*

наставле'ние 1. տես **наставка** 1. 2. *խրատում, խրատ, հրահանգում, հրահանգ։*

наставля'ть 1. *մեծ քանակով դնել.* 2. *մակակցել, կպցնել.* — рукава *թևքերը կպցնել.* 3. — кого-либо *խրատել, դաստիարակել, հրահանգել.* 4. *ուղղել.* — подзорную трубу *հեռադիտակն ուղղել։*

наста'вник *դաստիարակ։*

наста'вница *դաստիարակչուհի, դաստիարակուհի։*

наста'внический (— ая, — ое) *դաստիարակչական։*

наставно'й *վրայից դնովի, կպցնովի։*

наста'ивать 1. *բուսաջուր պատրաստել, թրմել.* 2. — на чём-либо *մի բանի վրա պնդել, (ասածը) պնդել, համառորեն պահանջել.* — чай *թողնել, վոր թեյը դուրս տա.* — на принятии мер *պնդել, վոր միջոցներ ձեռք առնվեն.* он настаивает на том, что видел меня *նա պնդում է, թե ինձ տեսել է.* я настаиваю на том, чтоб он ушел *յես համառորեն պահանջում եմ, վոր նա հեռանա։*

Наста'сья *Նաստասիա։*

наста'ть տես **настава'ть.**

настега'ть, настёгивать տես **стега'ть.**

на'стежь *բոլորովին բաց, կրնկի վրա բաց.* отворять дверь настежь *դռները բոլորովին բաց անել։*

настига'ть, насти'гнуть (պից. насти'гнул և насти'г, насти'гла) 1. *հասնել, հետևից հասնել.* 2. *վրա հասնել.* я его настиг *յես նրան հասա, յես նրա հետևից հասա.* ночь настигла меня в открытом поле *դիշերն ինձ վրա հասավ բաց դաշտում։*

настиже'ние հետևից հասնելը, վրա հասնելը:

насти'л 1· վրաքաշ· 2· վրա քաշելը:

настила'ть, настла'ть (— стелю', — е'лешь, — лют; հրմ. — стели') վրան քաշել, վրաքաշել· — досками տախտակները վրան քաշել, տախտակել· — камнем քարը վրան քաշել, քարել· — пол հատակել, հատակ չինել:

насти'лка 1· հատակում· 2· տես настил 2·

насти'льный: — выстрел դեռնամերձ ձգյուն, դեռնամերձ արձակյուն, դեռնամերձ կրակոց:

насти'льщик վրաքաշիչ, վրան քաշող:

насти'чь տես насти'гнуть.

насто'й բուսաջուր, թրմաջուր· — из трав խոտաջուր:

насто'йка թուրմ, ջրաթուրմ, թրմողի· полынная — ոչինդրի ջրաթուրմ, ոչինդրոդի:

насто'йчиво հաստատապես, հաստատակամորեն, համառաբար· — требовать հաստատաբար պահանջել, համառորեն պահանջել· — просить հատկապես խնդրել:

насто'йчивость f· հաստատակամություն, համառություն:

насто'йчивый հաստատակամ, հաստատամիտ, համառ· — ая воля անհողդողդ կամք:

насто'лько նույնքան, նույնչափ, այնչափ, այնքան· ...настолько, насколько ... ...նույնչափ, որչափ..., ...նույնքան, որքան...:

насто'льный 1· սեղանի, առձեռն· 2· մայրաքաղաքի· — словарь առձեռն բառարան· — календарь սեղանի օրացույց:

настора'живаться ուշադրությունը լարել, ականջները սրել, զգուշ կենալ:

настороже' զգուշ, զգաստ· быть настороже զգուշ լինել, զգաստ լինել:

насторожи'ться տես настора'живаться.

настоя'ние պնդում, պնդելը, հարապնդում, հարապնդելը· по его настоянию նրա պնդումով, նրա հարապնդմամբ:

настоя'тель m· 1· վանահայր, ավագ քահանա· 2· պետ, նախանդամ, ավագ:

настоя'тельница մայրապետ, ավագուհի, նախանդամուհի, վանամայր:

настоя'тельность f· պնդողականություն, հարապնդողություն, ստիպողականություն:

настоя'тельный պնդողական, հարապնդիչ, ստիպողական· — ые дела ստիպողական գործեր:

настоя'ть (— стою', — ои'шь, — оя'т) տես наста'ивать.

настоя'щий (— ая, — ее) 1· ներկա, այժմյան· 2· իսկական, ճշմարիտ, ստույգ· — ее время ներկա ժամանակ· в — ее время ներկայումս, այժմ, ներկա ժամանակին· в — ую минуту ներկա րոպեին· — герой իսկական հերոս· — год ներկա տարին· 10 числа настоящего месяца այս ամսվա 10-ին· — ие розы իսկական վարդեր· по - настоящему ինչպես պետքն է, ինչպես հարկն է:

настра'ивать չինել, շատ չենքեր կառուցել, մեծ քանակով չինել· յերժշտ. լարել· պտկր· տրամադրել, լարել· настраивать кого - л. против чего - л. или кого - л. մեկին վրեւե բանի կամ վրեւե մեկին դեմ լարել:

настра'иваться 1· չինվել, մեծ քանակությամբ կառուցվել· յերժշտ· լարվել· պտկր· տրամադրվել, լարվել· — против чего - л. или кого - л. վրեւե բանի կամ վրեւե մեկի դեմ սրվել· — в пользу чего - л. или кого - л. հոդուտ վրեւե բանի կամ վրեւե մեկի տրամադրվել:

настраща'ть ահաբեկել, սիրտն ահ ղցել, սիրտը յերկյուղ ղցել:

настреля'ть շատ կրակել, շատ վորս խփել· — дичь շատ վորս խփել:

настреля'ться 1· մեծ քանակությամբ կրակվել, շատ խփվել (հրացանով)· 2· բավականաչափ կրակել, կուշտ կրակել:

настри'чь (— гу', — жёшь, — гу'т; հրմ. — иги'; անց. — ри'г, — ри'гла) խուզել, շատ խուզել, վորոշ քանակով խուզել:

настрога'ть ռանդել, մեծ քանակով խարտոցել, մեծ քանակությամբ ռանդել:

на'строго շատ խիստ, խստորեն, խըստիվ:

настрое'ние տրամադրություն, քեֆ· быть в дурном настроении վատ տրամադրության մեջ լինել, վատ տրամադրություն ունենալ· в хоро-

шем настроении *լավ տրամադրութ֊յան մէջ, լավ տրամադրութ֊յուն ունենալով*. поддающийся переменам настроения *տրամադրութ֊յան փոփոխութ֊յուններին յենթակա*:

настро'ить տես **настра'ивать**.

настро'йка *լարում, լարելը, լարվածք*:

настро'йщик *լարիչ*:

настро'йщица *լարուհի, լարչուհի*:

настрочи'ть 1. *կարել, թակալել*. 2. *չատ դրել, արագ հորինել, թխել*:

настря'пать 1. *յեփել, չատ կերակուրներ յեփել*. 2. *խառնափնթոր բան անել, խառնափնթորել*:

настуди'ть (— жу', — ди'шь, — дя't) *պաղեցնել, սառցնել, հովացնել*:

настуди'ться *սառել, պաղել, հովանալ, պաղեցվել, հովացվել, սառեցվել*:

наступа'тельный *հարձակողական*. — ая кампания *հարձակողական կամպանիա*. — ое движение *հարձակողական չարժում*. — ый и оборонительный союз *հարձակողական և պաշտպանողական դաշինք, հարձակողական և պաշտպանողական դինակցութ֊յուն*:

наступа'ть 1. — на что-либо *մի բան կոխոտել (վոտքով), տրորել*. 2. *մոտենալ, հասնել, վրա հասնել*. 3. — на... *հարձակվել*. наступающий год *վերահաս տարի, վրա հասնող տարի*. наступающая сторона *հարձակվող կողմ*. неприятель наступает на нас *թշնամին մեզ վրա յե հարձակվում*. наступает время, когда... *գալիս է այն ժամանակը, յերբ...* наступило лето *ամառը վեկավ*. когда наступает срок векселю *յերբ մուրհակի ժամկետը հասնում է*:

наступи'ть (— плю', — пишь, — пят) տես **наступа'ть**.

наступле'ние 1. *մի բան կոխոտելը, տրորելը, մոտենալը, հասնելը, վրա հասնելը*. 2. *հարձակում, հարձակվելը*. перейти в наступление *հարձակման անցնել*:

насту'рция բոտ. *հնդկոտեմ, հնդիկ ջրկոտեմ*:

настыва'ть, насты'ть (— ну, — нешь, — нут; հրմ. — ы'нь) *սառել, պաղել, ցրտել, հովանալ, սառչելով պնդանալ*:

насули'ть *չատ խոստանալ, չատ բան խոստանալ, մեծ խոստումներ անել*. чего он только не насулил! *ել ի՞նչ աստ նա չխոստացավ*:

насу'пить (— плю, — пишь, — пят) *կնճռել, կնճռոտել, խոժոռել*. — брови *հոնքերը կիտել*:

насу'питься (— плюсь, — пишься, — пятся) *կնճռոտվել, խոժոռվել, հոնքերը կիտել*:

насупро'тив *դիմաց, դեմուդեմ, հանդես, հակառակ կողմը*:

насур(ь)ми'ть (— млю', — ми'шь, — мя't) *անգուրել, ծարրել, ծարրով ներկել*:

на'сухо *միանգամայն չոր, բոլորովին ցամաք*. — вытри *բոլորովին ցամաքացրու*. — выпей *մաքուր խմիր, բոլորովին քամիր*:

насу'шивать, насуши'ть *չորացնել, մեծ քանակով չորացնել, չորացնելով պատրաստել*:

насу'щный *ամենօրյա, առօրյա, կենսական, ապրուստի համար անհրաժեշտ*. забота о хлебе насущном *ամենօրյա հացի հոգս, ամենօրյա պրբենի հոգս*:

на счёт *հաշվին*. мы пообедали на счёт приятеля *մենք բարեկամի հաշվին ճաշեցինք*:

насчёт *վերաբերմամբ, մասին, նկատմամբ*. — этого я совершенно спокоен *այդ բանի նկատմամբ յես բոլորովին հանգիստ եմ*:

насчита'ть, насчи'тывать, наче'сть (— чту', — чтёшь, — чту't; հրմ. — чти') 1. *հաշվել, համարել, թվել*. 2. — на кого-л. *մեկի վրա ավելացրել, մեկի հաշվին ավելի դրել*. город насчитывает 100.000 жителей *քաղաքում հաշվում են 100·000 բնակիչ*. насчитать кому-либо лишнее *մեկի հաշվին ավելի դրել*:

насчи'тываться, насчита'ться, наче'ться (— чту'сь, — чтёшься, — чту'тся; հրմ. — чти'сь) 1. *հաշվվել, համարվել, հաշվին ավելի դրվել*. 2. *հաշվելուց կշտանալ*:

насыла'ть, наспа'ть (— шлю', — шлёшь, — шлю't; հրմ. — шли') 1. *ուղարկել, հղել, առաքել*. 2. — на кого-либо *մեկի վրա դնել, մեկի վզին դնել*:

насыпа'ть I, насы'пать (— плю, — плешь, — плют; հրմ. — сы'пь) *ածել, թափել, ցանել, չաղ տալ*.

— муки в мешок ալյուրը տոպրակը լցնել, ալյուրը պարկը ածել:

насыпа́ть II, наспа́ть (— сплю́, — спи́шь, — спя́т; հրմ. — спи́) քնելով ձեռք բերել, քնելուց ոտանալ. не́спать себе головную боль քնելուց գլխացավ ստանալ:

насы́пка ածում, թափում, ցանում, հաղ տալը, ածելը, թափելը:

насыпно́й ածովի, թափովի, ցանովի:

на́сыпь ի. լիր, թումբ. могильная — գերեզմանաթումբ, շիրմաբլրակ:

насы́тить (— ы́щу, — ы́тишь, — тят) տես **насыща́ть.**

насы́титься (— ы́щусь, — ы́тишься, — тятся) տես **насыща́ться.**

насыща́емость ի. հագենալունակություն, հագուրդունակություն:

насыща́ть կուշտ կերցնել, կշտացնել, հագեցնել:

насыща́ться կուշտ ուտել, կշտանալ, հագենալ:

насыще́ние կշտացում, հագեցում, կշտանալը, հագենալը, կշտացնելը, հագեցնելը:

насыщённость ի. կշտացածություն, հագեցածություն, կշտացած լինելը, հագեցած լինելը:

насы́щённый կուշտ, կշտացած, հագեցած. — раствор հագեցած լուծույթ:

ната́лкивать, натолка́ть բոթել, բոխել, հրել, մեկին մի բանի դիպցնել, մեկին հրելով մի բանի վրա դցել, ճխտել, խցկել. — на мысль մտքի բերել, միտք ծնեցնել, միտք հղացնել:

ната́лкиваться, натолка́ться 1. բոթվել, հրվել, մի բանի դիպչել, մի բանի վրա ընկնել, ճխտվել. 2. շատ թափառել, շատ շրվիլ (հասարակության մեջ):

Ната́лия Նատալիա:

Ната́н Նաթան:

ната́пливать 1. տաքացնել, վառել. — комнату սենյակը տաքացնել. — печку վառարանը վառել. 2. հալել. — воску մոմ հալել:

ната́птывать տրորել, կխճորել, կոխոտելով կեղտոտել:

ната́скивание 1. կրում, կիտում, հավաքում, կրելը, կիտելը, հավաքելը, վրան առնելը. 2. վարժեցնելը, արագ ընտելացնելը, շտապ սովորեցնելը:

ната́скивать, натаска́ть 1. կրել, կիտել, հավաքել, վրան առնել. 2. վարժեցնել, արագ ընտելացնել, շտապ սովորեցնել:

ната́чивать տես **точи́ть.**

ната́ять հալվել, վորոշ քանակով հալվել, մեծ քանակով հալչել:

натвори́ть մեծ քանակով ստեղծել, շատ բաներ անել, (ահաճուքյուններ) պատճառել. — глупостей շատ հիմարություններ անել:

на - те! այ ձե՛զ, առե՛ք, վերցրե՛ք:

натёк 1. մակահոսում, հոսելով կիտվելը, լցվելը, ներծորելը. 2. շիթ, կաթիլաթոր, մակահոսուկ, ներծորուկ:

натека́ть, нате́чь (— теку́, — течёшь, — еку́т; հրմ. — теки́) մակահոսել, հոսելով կիտվել, լցվել, ներհոսել, ներծորել:

нате́льный վերմարմնյա, մարմնի վրա դնվող, մարմնի վրա հագնվող:

натереби́ть (— еблю́, — еби́шь, — бя́т) փետել, փետոտել, դուրս քաշել, պոկոտել, քրքրել:

натере́ть (— тру́, — трёшь, — тру́т; հրմ. — три́; անց. — тёр, — тёрла) տես **натира́ть.**

натерпе́ться (— плю́сь, — пишься, — пятся; հրմ. — терпи́сь) շատ տանել, շատ համբերել, շատ կրել:

нате́чь տես **натека́ть.**

нативи́зм փիլ. նատիվիզմ, բնությունը:

натира́ть, натере́ть քսել, շփել, քսելով փայլեցնել, քերել, տրորելով մանրացնել. — пол քսելով հատակը փայլեցնել, հատակը փայլեցնել. я натёр себе ногу յես վոտքս հարեցի. — мозоли կոշտուկներ գոյացնել, կոշտուկներ առաջ բերել. — пол воском հատակը մոմել, հատակին մոմ քսել. — сыру պանիր քերել, պանիր մանրացնել, պանիր տրորել:

натира́ться, натере́ться 1. քսվել, շփվել, քսելով փայլեցվել, տրորվելով մանրանալ, քերվել. 2. բավականաչափ քսել:

на́тиск ճնշում, սեղմիկ ճնշում, դրոհ, բուռն դրոհ:

нати́скать, нати́скивать ճխտել, սղմելով լցնել, մեծ քանակով խցկել:

нати́скиваться, нати́скаться ճխտվել, հավաքվել, խռնվել, մեծ քանակով խցկվել:

натка'ть (— ткý', — тчёшь, (*также* — ткёшь), — ткýт; *прш.* — ткú') *դործել, հյուսել, մեծ քանակով հյուսվածքներ գործել, մեծ քանակով հյուսել:*
наткну'ть *տես* **наты'кать.**
наткну'ться *տես* **наты'каться.**
натолкну'ть *տես* **ната'лкивать.**
натолкну'ться *տես* **ната'лкиваться.**
натолкова'ться (с кем-либо) (— ку'юсь, — ку'ешься, — ку'ются) *մի լավ զրուցել, յերկար խոսել, կուշտ խոսակցել:*
натоло'чь (— толкý', — лчёшь, — лкýт; *прш.* — лкú'; *անց.* — толо'к, — толкла') *մանրել, ծեծել, փշրել, սրկել:*
натопи'ть (— оплю', — пишь, — пят) *տես* **ната'пливать.**
натопта'ть (— топчý', — пчешь, — пчут; *прш.* — пчú') *տես* **ната'птывать.**
наторгова'ть (— гу'ю, — гу'ешь, — гу'ют) *առևտրով վաստակել, վաճառականության համար ձեռք բերել:*
наторгова'ться (— гу'юсь, — гу'ешься, — гу'ются) *առատաւրով ձեռք բերվել. 2. յերկար առևտուր անել:*
наторе'ть *ընտելանալ, վարժվել, ունակություն ձեռք բերել, համառնալ:*
наточи'ть *տես* **точи'ть.**
натоща'к *անոթի, անոթի փորով, առավաղ:*
натр *քիմ.* *նատր, նատրոն.* едкий — *ուտիչ նատր:*
натрави'ть (— влю', — вишь, — вят), **натра'вливать** *դրդռել, քըս-քըս անել, քըս-քըս անելով բռնել:*
натрепа'ть (— реплю', — плешь, — плют; *прш.* — плú') *զզդել, մեծ քանակով ծեծել, մեծ քանակով քըրքրել:*
на'трий *քիմ.* *նատրիում:*
на'тровый *նատրոնի, նատրոնային:*
натрокальци'т *նատրոկալցիտ:*
натроли'т *նատրոլիտ:*
натру'бок (— бка) *խողովակի կտրտած, խողովակի կտրան:*
натряса'ть, натрясти' (— су', — сёшь, — су'т; *прш.* — сú'; *անց.* — тря'с, — трясла') *թափահարել, թափ տալ, թափ տալով ածել:*
нату'га *զոռ տալը, լարում, պրկում.* *բուժ.* *նքոց:*
нату'житься *զոռ տալ, ուժերը խիստ լարել:*
нату'ра *բնություն, բնավորություն, բնաբերք.* весёлая натура *ուրախ բնավորություն.* вторая натура *յերկրորդ բնություն, յերկրորդ բնավորություն.* снять с натуры *բնությունից նկարել, բնականից արտանկարել.* натурой *բնաբերքով, բնեղենով.* платить натурой *բնաբերքով հատուցել, բնեղենով վճարել:*
натурализа'ция 1. *հպատակագրում, հպատակագրելը, հպատակագրվելը.* 2. *բնավճարացում, բնեղենացում.* — налогов *հարկերի բնավճարացում, տուրքերի բնեղենացում:*
натурализова'ть (— зу'ю, — зу'ешь, — зу'ют) *հպատակ ընդունել, հպատակագրել:*
натурализова'ться (— зу'юсь, — зу'ешься, — зу'ются) *հպատակություն ընդունել, հպատակագրվել.*
натурали'зм *նատուրալիզմ, բնապաշտություն:*
натурали'ст 1. *բնապաշտ, նատուրալիստ.* 2. *բնախույզ, բնագետ, նատուրալիստ:*
натурали'стка 1. *բնապաշտուհի, նատուրալիստ կին.* 2. *բնախուզուհի, բնագիտուհի, նատուրալիստուհի:*
натуралисти'ческий (— ая, — ое) 1. *նատուրալիստական, բնապաշտական; բնապաշտության.* 2. *բնագիտական, բնախուզական, նատուրալիստական:*
натура'льно *բնականորեն, անկասկած, անշուշտ, իհարկե:*
натура'льность ի. *բնականություն, բնական լինելը:*
натура'льный *բնական.* — ое хозяйство *բնատնտեսություն, բնական տնտեսություն.* — ая оспа *բուժ.* *հանած ծաղիկ, բնածաղիկ:*
нату'рщик *արվ.* *բնորդ, բնորինակ (նկարչության, քանդակագործության ժամանակ իբրև մոդել ծառայող տղամարդ):*
нату'рщица *բնորդուհի, բնորինակուհի:*
наты'кать (— ы'чу, — ы'чешь, — чут; *прш.* — ты'чь), **натыка'ть** 1. *ցցոտել, տնկոտել, խցկել, ճրխտել, ծակոտել.* 2. *հրելով մի բանի վրա դցել:*
наты'каться (— ы'чусь, — ы'чешься,

— ы'чутся; hրմ· — ты'чься), **натыка'ться** 1· *ցցոտվել, անկոտվել, խցկվել, ճխտվել, ծակոտվել*· 2· *մի բանի դիպչել, մի բանի վրա ընկնել, մի բանի հանդիպել*:

натю'р - морт *նատյուր-մորտ, անկենդան բնություն (նկարչության մեջ)*:

натя'гивать *ձգել, լարել, դժվարությամբ վրա քաշել, պրկել*· — перчатки *ձեռնոցները քաշելով դնել, ձեռնոցները ձեռը քաշել*:

натя'гиваться *ձգվել, լարվել, դժվարությամբ վրա քաշվել, պրկվել*:

натяже'ние *ձգում, լարում, ձգվելը, լարելը*· — проводов *հաղորդալարերի ձգում, հաղորդալարերի պրկում*:

натя'жка 1· *ձգում, լարում, դժվարությամբ վրա քաշելը, պրկում*· 2· *քաշքշուք, բռնաղբոսիկ բացատրություն*· допустить натяжку в толковании закона *որենքի մեկնաբանության մեջ քաշքշուք թույլ տալ*:

натяжно'й *ձգովի, լարովի, պրկովի*· — ая проволока *ձգովի մետաղալար*:

натя'нутость *հ*· *ձգվածություն, լարվածություն, պրկունություն*:

натя'нутый *ձգված, լարված, բռնաղբոսիկ*· — ые отношения *լարված հարաբերություններ*· — ая любезность *բռնաղբոսիկ սիրալիրություն*· — ое сравнение *բռնաղբոսիկ համեմատություն*:

натяну'ть տես **натя'гивать**.

наука'д *բախտահուսորեն, յա-բախտ, յենթադրաբար*:

науго'льник 1· *անկյունաչափ, անկյունադծիչ (դործիք)*· 2· տեխն· *անկյունակապ*:

науда'чу *հաջողության հուսով, բախտահուսորեն, բախտի վրա հուսալով*:

нау'ка 1· *դիտություն*· 2· *ուսում*· 3· *խրատ*· прикладная наука *կիրառական դիտություն*· естественные науки *բնական դիտություններ*· это тебе наука *այդ քեղ խրատ*· отдавать в науку *սովորելու տալ, ուսման տալ, արհեստի տալ*:

нау'скать, нау'скивать տես **натра'вливать**.

наутёк: пуститься — *փախչել, պոկ դալ, փախուստի դիմել*:

наути'лус *կենդ*· *նաուտիլուս, նավախեցի*:

науча'ть, научи'ть *սովորեցնել, ուսուցանել*:

научи'ться տես **науча'ться**.

нау'чность *հ*· *դիտականություն*:

нау'чный *դիտական*· — социализм *դիտական սոցիալիզմ*· — ая система *դիտական սիստեմ*· — ый метод *դիտական մեթոդ*· — ая организация труда (НОТ) *աշխատանքի դիտական կազմակերպում (ԱԴԿ)*· — ый работник *դիտական աշխատավոր*· секция научных работников *դիտական աշխատավորների սեկցիա*:

нау'шник 1· *լրտես, դրպարտիչ, բամբասաեր, չարախոս*· 2· *ականջակալ, ականջնոց, ունկասլանակ*:

нау'шница *լրտեսուհի, դրպարտչուհի, բամբասուհի, չարախոսուհի*:

нау'шничать *լրտեսել, դրպարտել, չարախոսել, բամբասել*:

нау'шничество *լրտեսություն, դրպարտչություն, չարախոսություն, բամբասողություն*:

науща'ть (վատ բանի) *դրդել, սադրել, սովորեցնել*:

науще'ние *դրդում, վատ բանի դրդելը, սադրում, սադրելը, սադրանք*· по наущению *սադրանքով, դրդումով*:

нафа'брить усы *բեխերը սևացնել, բեխերը ներկել*:

нафтали'н *նաֆթալին*:

нафтали'новый *նաֆթալինի, նաֆթալինային*:

наха'л *անամոթ, անպատկառ, ժպիրհ*:

наха'лка *անամոթուհի, անպատկառուհի, ժպիրհուհի*:

наха'льничать *անամոթություն անել, անպատկառություն անել*:

наха'льно *անամոթաբար, անպատկառորեն, ժպիրհ կերպով*:

наха'льный *անամոթ, անպատկառ, ժպիրհ, աներես*:

наха'льство *անամոթություն, անպատկառություն, ժպիրհություն*:

нахва'ливание *չատ դովելը, դրվատում, դրվատելը*:

нахва'ливать *չատ դովել, դրվատել*:

нахвата'ть, нахва'тывать *մեծ քանակով հավաքել, բռնոտել, մեծ քանակով գրկել, ձեռք բերել*:

нахвата'ться, нахва'тываться *մեծ*

քանակով հավաքվել, բռնռտվել, մեծ քանակով գրվիվել, ձեռք բերվել· он нахватался поверхностных знаний նա գլուխը մակերեսային գիտելիքներով լցրել է:

нахле́бник ճաշորդ, կերոխիկ:

нахле́бница ճաշորդուհի, կերոխուհի:

нахлёстка 1· կարկատան, կաշե կարկատան· 2· հանդիմանություն, հըշպրտում, դիմելը:

нахлёстывать, нахлеста́ть (— хлещу́, — хле́щешь, — хле́щут; հրմ· — хлещи́) շատ մտրակել, շատ ծեծել, ճաղկել, դիմկել:

нахлёстываться, нахлеста́ться (— хлещу́сь, — хле́щешься, — хле́щутся; հրմ· — хлещи́сь) 1· խիստ մտրակվել, շատ ծեծվել, ճաղկվել, դիմկվել· 2· խմել, հարբել, կոնծել:

нахлобу́чивать, нахлобу́чить шляпу գլխարկն աչքերը քաշել, գլխարկը խորը դնել:

нахлобу́чка 1· գլխարկն աչքերը քաշելը· 2· հանդիմանություն, հըշպրտում:

нахлы́нуть մի բանդամից վրա տալ, հեղեղել, հարձակվել, առատ թափվել· на меня нахлынула волна ալիքը յեկավ ինձ վրա· на меня нахлынули воспоминания խուռն հիշողություններն արթնացան իմ մեջ· гости нахлынули հյուրերը հեղեղի նման յեկան:

нахму́ренный հոնքերը կիտած, խոժոռված:

нахму́ривать, нахму́рить (հոնքերը) կիտել, խոժոռել· — лоб ճակատը խորչոմել, ճակատը կնճռոտել:

нахму́риваться, нахму́риться հոնքերը կիտել, խոժոռվել, մթագնել· небо нахмурилось յերկինքը մռայլվեց, յերկինքն ամպերով ծածկվեց:

находи́ть (— ожу́, — о́дишь, — дят) գտնել· — на кого-либо, на что-либо մի բանի հանդիպել, մի բանի դիպչել· — возможным հնարավոր գտնել, հնարավոր համարել· — применение գործադրություն գտնել, կիրարկություն գտնել· на меня нашло сомнение յես կասկածի մեջ ընկա, սիրտս կասկած ընկավ· что это нашло на тебя? ի՞նչ է պատահել քեզ· — решение լուծում ստանալ· 1· վճռվել· լուծում գտնել· 2· վճռել· — свое призвание իր կոչումը գտնել· — способ յեղանակ գտնել, հնար գտնել· — удовольствие հաճույք գտնել, բավականություն ղգալ· я нахожу условия приемлемыми պայմանները յես ընդունելի յեմ գտնում· на него находят припадки бешенства նրա վրա մեկ-մեկ կատաղություն է գալիս, նրա կատաղությունը մեկ-մեկ բռնում է:

находи́ться (— ожу́сь, — о́дишься, — дятся) 1· գտնվել, լինել, կենալ· 2· չչփոթվել, իրեն չկորցնել· не найдётся-ли у него? չի՞ գտնվի արդյոք նրա մոտ, արդյոք նա չի՞ ունենա· находиться под подозрением կասկածի տակ լինել, կասկածի տակ գտնվել· — под судом դատի տակ գտնվել, դատի տակ լինել· он нашёлся и ответил նա տակը չմնաց և պատասխանեց· он не нашёлся что ответить նա չիմացավ ինչ պատասխանի:

наха́дка դյուտ, գտնված իր· бюро находок դյուտերի բյուրո· это для него находка այդ նրա համար գյուտ է:

наха́дчивость ի· ճարտարամտություն, հնարագիտություն, ճարպիկություն, հնարամտություն:

наха́дчивый ճարտարամիտ, հնարագետ, ճարպիկ· — ответ ճարպիկ պատասխան, ճարտար պատասխան:

на ходу́ ընթացքում, ընթանալիս, գնալու ժամանակ, աշխատելիս, բանելիս:

находя́щийся (— щаяся, — щееся) գտնվող, յեղող:

нахожде́ние գտնելը, գտնվելը, լինելը:

нахола́живать, нахолоди́ть (— ожу́, — оди́шь, — дя́т) սառեցնել, սառցնել, պաղեցնել, հովացնել:

наха́хливаться, наха́хлиться փետուրները ցցել, փշաքաղվել:

нахохота́ться (— очу́сь, — о́чешься, — чутся; հրմ· — очи́сь) կուշտ ծիծաղել, ծիծաղելուց կչտանալ, հոհոալ, քրքջալ:

нахра́пом զոռով, բռնությամբ, բռնաբար, վրա տալով:

нац = национа́льный.

нацара́панный ճանկռված, ճանկռոտված, խղդված։
нацара́пать, нацара́пывать ճանկռել, ճանկռոտել, խղդել։
нацеди́ть (— ежу́, — еди́шь, — дя́т), **наце́живать** քամել, մզել, վորոշ քանակով քամել, վորոշ քանակով ածել, լցնել։
наце́ливаться, нацели́ться նշան բռնել, նպատակել։
нацелова́ться (— лу́юсь, — у́ешься, — у́ются) կուշտ համբուրել, պաչպչել։
нацепи́ть (— плю́, — е́пишь, — е́пят), **нацепля́ть** կախել, կախոտել, մեծ քանակով կախել։
национализа́ция 1. ազգայնացում. 2. պետականացում։
национализи́ровать (— рую, — руешь, — руют) 1. ազգայնացնել. 2. պետականացնել։
национали́зм նացիոնալիզմ, ազգայնականություն։
национали́ст նացիոնալիստ, ազգայնական։
национали́стка նացիոնալիստուհի, ազգայնականուհի։
национа́л - социали́сты ազգայնական սոցիալիստներ, նացիոնալ-սոցիալիստներ։
национа́льность թ. ազգայնություն, ազգություն։
национа́льный ազգային. — ое государство ազգային պետություն. — гимн ազգային հիմն, ազգային օրհներգ. — язык ազգային լեզու. — ая гвардия ազգային գվարդիա. — ая культура ազգային կուլտուրա, ազգային մշակույթ. — ое собрание ազգային ժողով. — ое самоопределение ազգային ինքնորոշում. — ое меньшинство ազգային փոքրամասնություն. — ые цвета ազգային գույներ։
на́ция ազգ, ազգություն. наиболее благоприятствуемая нация ամենից ավելի բարենպաստ պայմաններ ստացող ազգություն, ամենից բարենպաստավորվող ազգություն. — господствующая տիրող ազգություն։
нача́ло 1. սկիզբ, սկզբնավորություն. 2. սկզբունք. 3. իշխանություն. начала սկզբունքներ, հիմունքներ. с самого начала հենց սկզբից, հենց այն գլխից. быть под началом իշխանության տակ գտնվել. брать начало սկիզբն առնել, սկսվել. доброе начало пол дела откачало լավ սկիզբը գործի կեսն է. от начала до конца սկզբից մինչև վերջը. начала политической экономии քաղաքատնտեսության սկզբունքները. на кредитных началах վարկային հիմունքներով։
нача́льник պետ, իշխանավոր, մեծավոր. воинский — զինվորական պետ. — караула պահակապետ, պահակի պետ. — станции կայարանապետ, կայարանի պետ. — училища դպրոցի վարիչ, դպրոցի պետ։
нача́льница պետուհի, իշխանավորուհի, վարչուհի։
нача́льнический (— ая, — ое) պետի, իշխանավորի, իշխանավորական։
нача́льный սկզբի, սկզբնական, տարրական. — звук սկզբի հնչյուն, սկզբնահնչյուն. — ая буква գլխատառ, սկզբնատառ. — ая школа տարրական դպրոց. — ое образование տարրական կրթություն։
нача́льственный գլխապետական, մեծավորական, իշխանավորական, իշխանության։
нача́льство իշխանություն, գլխապետություն, հրամանատարություն. под начальством իշխանության տակ, հրամանատարության տակ, հրամանատարությամբ։
нача́льствовать (— ствую, — ствуешь, — ствуют) իշխանավոր լինել, իշխել, գլխապետել, գլխապետ լինել։
нача́тки (— тков) ա. տարերք, նախահիմքեր։
нача́точный տարերքային, նախահիմնական։
нача́ть (— чну́, — чнёшь, — чну́т; հրմ. — чни́) տես **начина́ть.**
нача́ться (— чну́сь, — чнёшься, — чну́тся; հրմ. — чни́сь) տես **начина́ться.**
начека́нивать, начека́нить կտրել (փող), մեծ քանակով կտրել (դրամ)։
на́ - чеку́ զգուշ, զգաստ, պատրաստ։
начёркать խազել, խաղմղել, գծանշել։
на́черно սև, սևագիր, վոչ մաքուր. написать — սևագիր պատրաստել, սևագրել։

наче́рпывание *հանելը (հեղուկ), հանելով ածելը, հանելով լցնելը, քաշում:*

наче́рпывать, наче́рпать *հանել (հեղուկ), հանելով ածել, հանելով լցնել, քաշել:*

начерта́ние 1· *գծագրում, ուրվագրում, ուրվագծում, գծագրելը, ուրվագրելը, ուրվագծելը.* 2· *հիմնագիծ, ուրվագիծ:*

начерта́тельный *գծագրական, ուրվագրական, ուրվագծական.* — ая геометрия *գծագրական երկրաչափություն.* — ое искусство *գծագրական արվեստ, գծարվեստ:*

начерта́ть, наче́ртывать *գծագրել, ուրվագրել, ուրվագծել:*

начерти́ть (— рчу́, — ртишь, — ртят), **наче́ртить** *գծել, գծագրել.* — план *պլան ուրվագծել, պլան նկարել:*

начеса́ть (— ешу́, — е́шешь, — е́шут; *հրմ.* — еши́), **начёсывать** 1· *սանրել, քրքրել, ղրել.* 2· *քերծել, քորելով առաջացնել:*

наче́сть (— чту́, — чтёшь, — чту́т; *հրմ.* — чти́; *անց.* — чёл, — чла́) *տես* **начи́тывать, насчи́тывать.**

начёт *պակասորդ, հաշվեպակասորդ.* сделать начёт на кого-либо *մեկի վրա պակասորդ դրել, պակասորդը մեկի վրա հաշվել, մեկի վրա պակասորդագրել:*

начётистый *անձեռնտու, վնասաբեր:*

на четвере́ньках *չորեքթաթ տալով, չորեքթաթ:*

на́четверо *չորս մասի, չորսի:*

начётчик 1· *գրակարդաց (առյանուսի յեկեղեցական գրքեր կարդացող), դպիր, տիրացու.* 2· *հաշվեստուգիչ, պակասորդը պարտք գրող, պակասորդագրող:*

начётчица 1· *գրակարդացուհի, դպրուհի, տիրացուհի.* 2· *հաշվեստուգչուհի, պակասորդը պարտք գրող կին, պակասորդագրուհի:*

начина́ние *սկսելը, ձեռնարկելը, սկսում, ձեռնարկում:*

начина́ть, нача́ть (— чну́, — чнёшь, — чну́т; *հրմ.* — чни́) *սկսել, ձեռնարկել.* — играть *նվագել սկսել, խաղալ սկսել.* — дело *գործ սկսել, գործի ձեռնարկել.* — действия *գործողություններ սկսել.* — кампанию за коллективизацию *կոլեկտիվացման պայքար սկսել.* — песню *յերգ սկսել.* — разговор *խոսակցություն սկսել.* — сражение *ճակատամարտ սկսել.* успешно начинать *հաջող սկսել, հաջողությամբ սկսել:*

начина́ться, нача́ться (— чну́сь, — чнёшься, — чну́тся; *հրմ.* — чни́сь) *սկսվել, ձեռնարկվել, սկիզբն առնել.* начинается! *սկսվե՛ց:*

начинённый *լցրած, խճողակած, խորիզած, խորիզով:*

начини́ть I, начиня́ть *լցնել, խճողակել, խորիզել:*

начини́ть II, начи́нивать *վորոշ քանակությամբ սրել, վորոշ քանակով կարկատել, սրել, կարկատել:*

нача́нка *լցվածք, խճողակ, խորիզ:*

начисле́ние *վորոշ քանակով հաշվելը, պարտքը դրելը, վրան հաշվելը, պակասորդագրելը:*

начи́слить, начисля́ть *վորոշ քանակով հաշվել.* — на кого-л. *մեկի վրա պարտք դրել, պակասորդագրել:*

на́чисто 1· *մաքուր, հստակ, խոտակ.* 2· *բացեիբաց, ուղղակի:*

начистоту́ *տես* **чистота́.**

начи́танность *թ.* *շատ կարդացած լինելը, բազմընթերցություն:*

начи́танный *շատ կարդացած, բազմընթերց.* — человек *կարդացած մարդ, բազմընթերց մարդ:*

начита́ть, начи́тывать *վորոշ քանակով կարդալ, շատ կարդալ, կարդալով դանել:*

начита́ться, начи́тываться *շատ կարդալ, կարդալուց կշտանալ.* *հեգն.* *խմաստությունը գրքերից քաղել.* — бульварных романов *բուլվարային վեպեր շատ կարդացած լինել:*

начто́! 1· *ինչի՞ համար, ինչո՞ւ.* 2· *շատ, խիստ.* начто уж он хладнокровен... *վորքան էլ նա սառնարյուն է...:*

начха́ть, начиха́ть *շատ փռշտալ, շատ վռնգտալ.* а мне — на него *թքել եմ նրա վրա:*

начуде́сить (— е́шу, — е́сишь, — сят; *հրմ.* — е́сь), **начуди́ть** (— чужу́, — ди́шь, — дя́т) *հիմարությունները անել, սարսարությունները անել, տարօրինակ բաներ անել, տարօրինակություններով զարմացնել:*

наш, наша, наше *մեր.* по-нашему

1. *մեր կարծիքով, ըստ մեր հայացքի.* 2. *մեր ճևով, մեր յեղանակով, ըստ մեր սովորութեան.* наш брат *մեզ պես մեկը, մեզ պեսը, մեր նմանները.* наша взяла *մենք տարանք, հաղթանակը մեր կողմն է, մերը հաղթանակեց.* служить нашим и вашим *յերկու կողմերին էլ ծառայել.* *թե նային խփել, թե մեխին:*

нашали'ть *չատ չարութիւն անել, չատ չարաճճիութիւն անել, անհամութիւն անել:*

нашаты'рный *անուշադրի, անուշադրային, անուշադրե.* — спирт *անուշադրի վոդի, անուշադրասպիրտ:*

нашаты'рь ա. *անուշադր:*

наше'дший (— ая, — ее) *դանողը, ով գտել է:*

нашепта'ть (— пчу', — пчешь, — пчут; հրմ. — пчи'), **нашёптывать** 1. *քչփչալ, փսփսալ, շշնջալ.* 2. *կախարդել, դյութել:*

нашеромы'жку *խաբեբայութեամբ, նենգորեն, ուրիշի հաշվին:*

наше'ствие 1. *արշաւանք, հարձակում.* 2. *իջում, իջնելը:*

наши (наш, наша, наше բառերի հոգնակին) *մերոնք, մեր:*

на'шивать տես **носи'ть.**

наши'ть (— шью', — шьёшь, — шью'т; հրմ. — ше'й), **нашива'ть** 1. *վրայից կարել, վրակարել, մակակարել.* 2. *վորոշ քանակով կարել, չատ կարել:*

наши'вка 1. *վրակար, մակակար.* 2. *վրայից կարելը, վրակարում, մակակարում, վրան կարելը:*

нашивно'й *մակակարովի, վրակարովի:*

нашко'ливать *սովորեցնել, վարժեցնել, մարզել, կրթել:*

нашлёпка *հարվածում, շրպպացնելը:*

нашлёпать, нашлёпывать *հարվածել, շրպպացնել:*

нашуме'ть (— млю', — ми'шь, — мя'т; հրմ. — ми') *աղմկել, դոռդոռալ, աղմուկ հանել:*

нашути'ться (— чу'сь, — шу'тишься, — у'тятся) *չատ կատակ անել, կուչտ կատակել, հանաք անել, կատակել:*

нащепа'ть (— па'ю, — па'ешь; նաև — еплю', — е'плешь, — плют; հրմ. — пли'), **нащепи'ть** (— щеплю', — щепи'шь, — пя'т; հրմ. — щепи') *ծղան անել, ծղանել, վորոշ քանակով ճեղքել, ճղոտել:*

нащу'пать, нащу'пывать *շոշափել, շոշափելով դտնել, ղժալ.* — путь *շոշափելով ճանապարհ դտնել, ճանապարհ փնտռել, ճանապարհ ըստնել:*

наэлектризова'ть (— зу'ю, — зу'ешь, — зу'ют) *էլեքտրականացնել:*

наяву' *արթուն ժամանակ, զարթուն, հարթմնի, իրականում:*

ная'да *նայադա, ջրալք, ջրահարս, ջրային հավերժահարս:*

не 1. *վոչ, չ, չի, չե, մի'.* 2. *ան, տ, ժ, դ* (*իբրև բացառական նախածանց*) *ած.* я не знаю *յես չդիտեմ.* не говори! *մի' ասի, մի' ասա.* я ничего не знаю *յես վոչինչ չդիտեմ.* разве вы этого не сказали? *միթե դուք այդ չասացի՞ք.* скажите ему, чтоб он не двигался *ասացեք նրան, վոր չշարժվի.* это не шутка *այս հանաք բան չե.* это не беда *այդ դժբախտութիւն չե, վնաս չունի.* дела обстоят не лучше *գործերն ավելի լավ չեն, գործերն ավելի լավ դրութեան մեջ չեն.* не меньше, чем... *վոչ պակաս, քան...* не впускать! *ներս մի' թողնեք, ներս չթողնե'լ.* не говоря ни слова *վոչ մի խոսք չասելով, առանց մի բառ արտասանելու.* не говоря уже о... *չխոսելով արդեն այն մասին...* мне не на что купить книгу *յես գիրք առնելու փող չունեմ.* ему было не по себе պտկր. *նա իրեն լավ չեր զգում.* я не могу не сказать *յես չեմ կարող չասել.* не только, но и *վո'չ միայն, այլև.* не то плакал, не то смеялся *չդիտես՝ լաց եր լինում, թե ծիծաղում:*

неадэква'тный *անադեկվատ, անհամապատասխան:*

неаккура'тный *անճշտապահ:*

неакти'вный *վոչ-ակտիվ, անգործուն, անաղդու:*

неаполита'нец (— нца) *նեապոլցի:*

неаполита'нка *նեապոլուհի:*

неаполита'нский (— ая, — ое) *Նեապոլի, նեապոլյան, նեապոլական:*

Неа'поль ա. *Նեապոլ:*

неаппети'тный *անախորժելի, վոչ-ախորժաբեր:*

небезвы'годный *վոչ–անոգտավետ, վոչ–անչահավետ:*
небезопа'сность *ի· անապահովություն, վոչ–անվտանգ լինելը:*
небезопа'сный *անապահով, վոչ–անվտանգ:*
небезызве'стный *վոչ–անհայտ, վոչ–անծանոթ, հայտնի:*
небелёный *չսպիտակացրած, չծեփած, չքրած:*
небережли'вый *չխնայող, անտնտես, չտնտեսող:*
небе'режно *անխնամորեն, անհոգատար կերպով, անզգուշաբար:*
небеса' *տես* **небо.**
небесноголубо'й *յերկնակապույտ:*
небе'сный *յերկնային, յերկնքի, յերկնավոր·* царство небесное *յերկնքի արքայություն, յերկնային թագավորություն·* царство ему небесное! *աստված հոգին լուսավորի՛·* — свод *յերկնակամար·* Небесная Империя *պատմ· Յերկնային Կայսրություն (Չինաստան)·* небесная механика *յերկնային մեխանիկա·* — ые светила *յերկնային լուսատուներ:*
небеспристо'йный *վոչ–անվայել, վոչ–անվայելուչ, վոչ–անպատշաճ:*
неблагови'дный *վոչ–վայելչատես, անբարետես, անվայելուչ:*
неблаговре'менный *անժամանակ, ապաժամ, ապաժամյա:*
неблагода'рность *ի· անշնորհակալություն, ապերախտություն, յերախտամոռություն:*
неблагода'рный *անշնորհակալ, ապերախտ, յերախտամոռ:*
неблагозву'чный *անբարեհնչուն, անները դաշնակ:*
неблагонадёжность *ի· անբարեհուսալություն, անվստահելիություն:*
неблагонадёжный *անբարեհույս, անվստահելի:*
неблагонра'вный *անբարեբարո, վոչ–աղնվաբարո:*
неблагополу'чный *անհաջող, դըժբախտ, չարաբաստիկ, ձախորդ· 2· անապահով:*
неблагопристо'йность *ի· անբարեվայելչություն, անվայելչություն, անպարկեշտություն:*
неблагопристо'йный *անբարեվայելուչ, անվայելուչ, անպարկեշտ:*
неблагоприя'тный *անբարենպաստ, անբարեհաճո:*
неблагоразу'мие *անխոհեմություն, վոչ–խելամտություն:*
неблагоразу'мный *անխոհեմ, վոչ–խելամիտ:*
неблагоро'дный *անազնիվ, անազնվաբարո:*
неблагоскло'нный *անբարեհաճ:*
нёбный *քմքի, քմային· — звук քմային հնչյուն, քմահնչյուն:*
нёбо *քիմք:*
не'бо (հոգն· небеса') *յերկինք· как небо от земли ինչպես յերկինքը յերկրից և հեռու, սար ու ձոր տարբերություն կա·* с неба, с небес *յերկնքից·* к небесам *դեպի յերկինք, յերկինք·* в небе, в небесах *յերկնքում·* попасть пальцем в небо *տես* **палец.** быть на седьмом небе *իրեն յոթերորդ յերկնքում զգալ, աշխարհով մեկ լինել·* превозносить до небес *յերկինք բարձրացնել, չատ գովել·* под открытым небом *բաց յերկնքի տակ, բացօթյա·* под чужим небом *ոտար յերկնքի տակ, ոտար աշխարհում·* ему небо с овчинку показалось *նրա լեղին պատրվեց, նա վախից սրտաճաք եղավ:*
небога'тый *վոչ–հարուստ, վոչ–ունևոր:*
небоеспосо'бный *անմարտունակ:*
небожи'тель ա· *յերկնաբնակ, յերկնաքաղաքացի:*
небожи'тельница *յերկնաբնակուհի, յերկնաքաղաքացուհի:*
небольшо'й *վոչ–մեծ, փոքր, պստիկ·* триста с небольшим *յերեք հարյուրից մի քիչ ավելի, յերեք հարյուրից մի քան ավելի:*
небосво'д *յերկնակամար, յերկնքի հաստատություն, հաստատություն յերկնից:*
небоскло'н *հորիզոն, յերկնակամար, յերկինք:*
небоскрёб *յերկնահաս, ամպահաս, ամպահերձ, յերկնաբերձ:*
небо'сь (не бойся–յի կրճատ ձևն ե) 1· *մի՛ վախենա, անհանգիստ մի՛ լինի, հանգիստ եղի՛ր·* 2· *յերևի, հավանորեն:*
небреже'ние *անփութություն, անհոգություն, անփույթ վերաբերվելը, անհոգ վերաբերվելը:*
небре'жно *անփութորեն, անհոգությամբ:*

небре'жность ի· անփութութիւն, անհոգութիւն:
небре'жный անփոյթ, անհոգ· — ое отношение անփոյթ վերաբերմունք, անհոգ վերաբերմունք· — ая работа անփոյթ աշխատանք· — ый стиль անփոյթ ոճ:
небыва'лый 1· չեղած, չպատահած, հնարած, սուտ· 2· անփորձ:
небыва'ло до'рого չլսված թանգ, չտեսնված թանգ, անասելի թանգ:
небыва'льщина, небыли'ца չեղած բան, հնարովի բան, մտացածին բան, հեքիաթ:
небытие' չգոյութիւն, չէութիւն:
небью'щийся (— аяся, — ееся) չկոտրվող, չջարդվող:
Нева' Նեվա:
нева'жно: дела идут — գործերը լավ չեն գնում· это неважно այդ կարեւոր չէ, այդ անկարեւոր է:
нева'жный անկարեւոր, աննշան:
невдалеке' վոչ-հեռու:
невдога'д, невдомёк: мне было — ես դիմի չէի ընկնում, ես չէի կարողանում հասկանալ, մտքովս չանցավ:
неве'дение անգիտութիւն, անտեղեակութիւն, չիմանալը· быть в неведении անտեղեակ լինել, անգիտակ լինել, չիմանալ:
неве'домый անծանոթ, անհայտ:
неве'домо: — куда (где и т. п.) հայտնի չէ, թե ուր (վորտեղ և այլն), անհայտ է, թե ուր (վորտեղ) է:
неве'жа ընդ· անտաշ մարդ, կոպիտ մարդ, բիրտ մարդ, անքաղաքավարի մարդ:
неве'жда ընդ· տգետ, անկիրթ մարդ, անուս մարդ:
неве'жественный տգետ, անուս:
неве'жество 1. տգիտութիւն· 2. կոպտութիւն, անքաղաքավարութիւն:
неве'жливо անքաղաքավարի կերպով, անտաշորեն, կոպտաբար:
неве'жливость ի· անքաղաքավարութիւն, անտաշութիւն, կոպտութիւն:
неве'жливый անքաղաքավարի, անտաշ, կոպիտ:
невели'чек невели'чка, վոքրիկ, պստիկ, պուճուրիկ:
неве'рие անհավատութիւն:
неве'рно անճշտորեն, սխալաբար, անստույգ կերպով· — датировать անճիշտ թվադրել, թվականը ճիշտ չնշանակել· — прочитать սխալ կարդալ:
неве'рность ի· անճշտութիւն, անստուգութիւն, անվստահելիութիւն, անհավատարմութիւն, սուտ:
неве'рный 1· անճիշտ, անստույգ, անվստահելի, անհավատարիմ, սուտ· 2· անհավատ, այլահավատ, այլակրոն· — друг անհավատարիմ ընկեր· — ый слух անստույգ լուր, սուտ լուր· — ый расчёт սխալ հաշիվ:
невероя'тно անհավանական, անհավատալի, անասելիորեն:
невероя'тность ի· անհավանականութիւն, անհավատալիութիւն:
невероя'тный անհավանական, անհավատալի, անասելի· — ое предположение անհավանական ենթադրութիւն:
неве'рующий (— ая, — ее) անհավատ, չհավատացող:
невесёлый անուրախ, տխուր, տրտում· мне невесело սիրտս ուրախ չէ, ես տխուր եմ, ես տրտում եմ:
невесо'мый անկշռելի· нечто невесомое անկշռելի բան:
неве'ста հարսնացու, նշանած, հատած աղջիկ· искать богатую невесту հարուստ հարսնացու փնտռել:
неве'стин (— а, — о) հարսնացուի, հարսնացվպատկան:
неве'стка հարս, նոր:
неве'сткин (— а, — о) հարսնապատկան, հարսի:
неве'сть (кто, что, куда և այլն) ով գիտե (ով, ինչ, ուր և այլն), հայտնի չէ, ինչ իմանաս (ով, ինչ, ուր և այլն):
невеще'ственный աննյութ, աննյութական, անիրեղեն:
невеще'ственность ի· աննյութականութիւն, անիրեղենութիւն:
невзачёт հաշվից ավելի, հաշվից դուրս, ավելաբար:
невзго'да դժբախտութիւն, տգեղ, ճախորդութիւն:
невзира'я չնայելով, չնայած, ուշադրութիւն չդարձնելով:
невзнача'й պատահմամբ, պատահաբար, անակնկալորեն, դիպվածաբար:
невзра'чно выглядеть անբարեեռե-

յերևալ, ոչեղ յերևալ, աննշան տեսք ունենալ:

невзра'чность ի· *անքարետեսություն, անգեղատեսություն, աննշան տեսք ունենալը:*

невзра'чный *անքարետես, անգեղատես, աննշան տեսք ունեցող:*

невзыска'тельность ի· *անպահանջկոտություն, անխստապահանջություն:*

невзыска'тельный *անպահանջկոտ, անխստապահանջ:*

не'видаль ի·, **невида'льщина** *չտեսնված բան, չեղած բան, զարմացք, արմանք բան.* вот —! *հեգն. կարծես մե՛ծ հրաշք ե, այ քե՛զ չտեսնված բան, ի՛նչ մի զարմացք բան ե:*

невиди'м, невиди'мка *ընդ.* 1· *աներևույթ բան, անտեսանելի.* 2· *մարդանուշ, անմարդամուտ.* шапка — *աներևույթ գդակ.* сетка — *աներևույթ ցանց, անտեսանելի ցանց.* шпилька — *նրբին հերակալ, նրբին հերկակալ, նրբին մազաքորոց:*

неви'димость ի. *անտեսանելիություն, աննշմարելիություն, աներևութություն:*

неви'димый *անտեսանելի, աննշմարելի, աներևույթ.* видимо - невидимо *անթիվ-անհամար, անտուտ ու անտակ:*

неви'дный *անտեսանելի, աննկատելի, անքարետես, աննշան:*

неви'нность ի· *անմեղություն, չքմեղություն, միամտություն, անարատություն.* — детская *մանկական անմեղություն, յերեխայական միամտություն:*

неви'нный *անմեղ, միամիտ, անարատ.* — ая ложь *անմեղ ստություն, միամիտ սուտ:*

невино'вность ի· *անմեղապարտություն, անպարտություն, անհանցապարտություն:*

невино'вный *անմեղապարտ, անպարտ, անհանցապարտ:*

невку'сный *անհամ:*

невменя'емость ի· *անմեղսադիտակություն, անմեղսադրելիություն:*

невменя'емый *անմեղսադիտակ, անմեղսադրելի:*

не в ме'ру *չափից վեր, չափից դուրս, անչափ:*

невмеша'тельство *չխառնվելը, չմիջամտելը, միջամուխ չլինելը:*

невмоготу', невмо'чь *ուժից վեր, կրողությունից բարձր, անտանելի.* это становится — *այդ ուժերից վեր բան է դառնում, այդ անտանելի է դառնում:*

невнима'ние *անուշադրություն, ուշադրություն չդարձնելը:*

невнима'тельно *անուշադրությամբ, անուշադիր կերպով:*

невнима'тельность ի· *անուշադիր լինելը, անուշադրություն:*

невнима'тельный *անուշադիր:*

невня'тно *անպարզապուր, անլսելի.* — говорить *անպարզապուր կերպով խոսել, անլսելի ձայնով խոսել:*

невня'тность ի· *անպարզապուրություն, անլսելիություն:*

невня'тный *անպարզապուր, անլսելի:*

не'вод (*մեծ*) *ուռկան,* (*մեծ*) *ցանց:*

невозбра'нный *անարգել, անխափան, թուլլատրված, չարգելված:*

невозврати'мый, невозвра'тный *անդարձ, անդառնալի, անվերադարձելի:*

невоздержа'ние *անժուժկալություն, անզսպություն:*

невозде'ржно *անժուժկալությամբ, անզսպորեն, անժուժկալաբար:*

невозде'ржность ի· *անժուժկալություն, անզսպություն:*

невозде'ржный *անժուժկալ, անզուսպ.* — на язык *լեզվից անզուսպ, ասանձարձակ լեզվով:*

невозмо'жно *անկարելիորեն, անհնարին կերպով.* невозможно глупый *անչափ տխմար, անասելի հիմար:*

невозмо'жность ի· *անկարելիություն, անհնարինություն.* в случае невозможности *անհնարինության դեպքում, հնար չեղած դեպքում:*

невозмо'жный 1· *անկարելի, անհնարին.* 2· *անտանելի, անասելի:*

невозмути'мо *անվրդով կերպով, անխռով կերպով:*

невозмути'мость ի· *անվրդովություն, անխռովություն:*

невозмути'мый *անվրդով, անխռով:*

невознагради'мый *անհատուցելի, անվերադարձ, անվերադարձելի:*

нево'лить *հարկադրել, ստիպել, բռնադատել:*

нево'льник *ստրուկ, գերի, կալանավոր:*

нево'льница *ստրկուհի, ծառուհի, կալանավորուհի.*:
нево'льнический (— ая, — ое) *ստրկական, ծառու*:
нево'льничество *ստրկութիւն, ծառութիւն*:
нево'льничий (— чья, — чье) *ստրկական, ստրկապատկան, ստրկի, ծառու, ծառվապատկան*:
нево'льно *ակամա, կամքի հակառակ, չուզելով*:
нево'льный 1· *անազատ*· 2· *ակամա*:
нево'ля *անազատութիւն, ստրկութիւն, ծառութիւն*· волей - неволей *կամա-ակամա*:
невообрази'мо *աներեւակայելիորէն*:
невообрази'мый *աներեւակայելի*:
невооружённый *անզէն, չզինված*· — ым глазом *պարզ աչքով, հասարակ աչքով, չզինված աչքով*:
невоспи'танность ի· *անկրթութիւն, անդաստիարակութիւն*:
невоспи'танный *անկրթ, անդաստիարակ, չդաստիարակված*:
невпопа'д *անպատեհաբար, անտեղի*:
невразуми'тельно *անհամոզիչ կերպով, անհասկանալիորէն*:
невразуми'тельный *անհամոզիչ, անհասկանալի*:
невралги'ческий (— ая, — ое) բուժ· *նյարդախտական*:
невралги'я բուժ· *նյարդախտ*· — лица *երեսի նյարդախտ*· — седалищного нерва *նստեզատեղի նյարդախտ*:
невраste'ник բուժ· *նեվրաստենիկ, թուլանյարդ, նյարդազար*:
неврастени'ческий (— ая, — ое) բուժ· *թուլանյարդային, նեվրաստենիկային, նեվրաստենիական, նյարդազարական*:
неврастени'я բուժ· *նեվրաստենիա, նյարդազարութիւն, թուլանյարդութիւն*:
невреди'мо *անվնաս կերպով, անվնասաբար*:
невреди'мость ի· *անվնասութիւն, անվնաս լինելը*:
невреди'мый *անվնաս, չվնասված*:
невре'дный *անվնասակար, չվնասող, անվնաս*:
неври'т բուժ· *նյարդատապ, նյարդի բորբոքում*:
невро'з բուժ· *նեվրոզ, նյարդայնութիւն*:
невро'зный *նեվրոզային, նյարդային*:
невроло'г *նյարդաբան, նյարդագէտ*:
невроло'гия *նյարդաբանութիւն, նյարդագիտութիւն*:
невропато'лог *նյարդախտաբան, նեվրոպատոլոգ, նյարդարուժ*:
невропатоло'гия *նյարդախտաբանութիւն, նյարդախտագիտութիւն, նյարդարուժութիւն*:
невро'тик *նեվրոտիկ (հիվանդ)*:
невроти'ческий (— ая, — ое) *նեվրոտիկական*:
не'вский *Նեվայի*· Н — проспект *Նեվայի պողոտա, Նեվայի հրապարակ*:
невтерпёж: мне невтерпёж *ինձ համար անտանելի է, չեմ կարող համբերել*:
невшате'лец (— льца) *նեվշատելցի*:
Невшате'ль ա· *Նեվշատել*:
невшате'льский (— ая, — ое) *նեվշատելյան*:
невы'года *վնաս, անձեռնտու բան*:
невы'годно *անշահավետաբար, անձեռնտու կերպով, անհոգտավետորէն*:
невы'годность ի· *անշահավետութիւն, անհոգտավետութիւն, անձեռնտու լինելը*· — данной сделки очевидна *տվյալ գործարքի անշահավետութիւնն ակներև է*:
невы'годный *անձեռնտու, աննպաստ, անշահավետ, անհոգտավետ*:
невыноси'мо *անտանելիորէն, անհանդուրժելիորէն, անտանելի*:
невыноси'мость ի· *անտանելիութիւն, անհանդուրժելիութիւն*:
невыноси'мый *անտանելի, անհանդուրժելի*:
невыполне'ние *չկատարում, չկատարելը, չիրագործելը*· — чего - либо обязательного *վրաէ պարտադիր բան չկատարելը*:
невыполни'мый *անիրագործելի*:
невырази'мо *անասելիորէն, անպատմելիորէն, անարտահայտելիորէն*:
невырази'мость ի· *անպատմելիութիւն, անասելիութիւն, անարտահայտելիութիւն*:
невырази'мый *անարտահայտելի, անասելի, անպատմելի*:
невысо'кий (— ая, — ое) *վեր-բարձր, ցածրահասակ, ցածր*· человек невысокого роста *ցածրահասակ մարդ, կարճ մարդ*:

невы'спавшийся (— аяся, — ееся) *քունը չհանած, կիսաքուն:*
невы'ход на рабо'ту *դործի չդնալը, դործի չդալը:*
невя'зка տես **неувя'зка.**
не'га *դրդանք, դրդավայելք:*
негармони'рующий (— ая, — ее) *աններդաշնակող, աններդաշնակ:*
негати'в լուսանկր. *նեդատիվ, ժխտանկար:*
негати'вный 1. *բացասական, ժխտողական, ժխտական.* 2. *նեդատիվ, ժխտանկարի.* — ое суждение *ժխտական դատողություն, բացասական դատողություն:*
негашёный *չմարած, չհանդած.* — ая известь *չմարած կիր, չհանդած կիր:*
не'где *տեղ չկա, վոչ մի տեղ.* — сесть *նստելու տեղ չկա.* — взять *վոչ մի տեղից չի կարելի վերցնել:*
негиби'кий (— ая, — ое) *անճկուն:*
негиби'кость ի. *անճկունություն:*
негла'дкий (— ая, — ое) *անհարթ, խորտուբորտ:*
негла'дкость ի. *անհարթություն, խորտուբորտություն:*
негла'сно *վոչ-հրապարակով, վոչ-հայտնաբար, ծածուկ, դռնփակ:*
негла'сный *վոչ հրապարակային, դռնփակ:*
неглиже' *նեդլիժե, այդազդեստ, առավոտյան հադուստ:*
неглижи'ровать чем-либо (— рую, — руешь, — руют) *անփույթ վերաբերվել, անտեսել, արհամարհել, աննշադիր լինել:*
неглубо'кий (— ая, — ое) *վոչ-խոր, յերես, ծանծաղ, սադր.* — ая рана *վոչ-խոր վերք, սադր վերք.* — ое чувство *վոչ-խոր դդացում:*
негнию'чка բոտ. *կենսածառ:*
него'дник *անպետք մարդ, անպիտան:*
него'дница *անպետք կին, անպիտանուհի:*
него'дность ի. *անպետքություն, վոչպիտանիություն:*
него'дный *անպետք, անպիտան, վոչպիտանի.* с негодными средствами *անպետք միջոցներով, նպատակին չհասնող միջոցներով, նպատակավրեպ միջոցներով.* — ый чек *անպետք չեկ:*
негодова'ние *վրդովմունք, դայրույթ.* с негодованием *վրդովմունքով, դայրույթով:*
негодова'ть на кого-либо или на что-либо (— ду'ю, — ду'ешь, — ду'ют) *դայրանալ, վրդովվել:*
негодя'й *անպիտան, անդդամ:*
негодя'йка *անպիտանուհի, անդդամուհի:*
негорю'чий (— ая, — ее) *անկեզ, չայրվող:*
негостеприи'мно *անհյուրընկալորեն, անհյուրասիրաբար:*
негостеприи'мность ի. *անհյուրընկալություն, անհյուրասիրություն:*
негостеприи'мный *անհյուրընկալ, անհյուրասեր:*
негото'вый *անպատրաստ:*
негоциа'нт *խոշոր վաճառական, մեծ առևտրական, նեդոցիանտ:*
негр *նեդր:*
негра'мотность ի. *անդրադիտություն.* ликвидация неграмотности *անդրադիտության վերացում, անդրադիտության լուծարում:*
негра'мотный *անդրադետ:*
негрёнок (— нка; հոգն. негря'та, — я'т), **негритёнок** (— нка) *փոքրիկ նեդր, նեդր յերեխա, նեդրաճետ, նեդրիկ:*
негрито'с *նեդրիտոս (ժողովուրդ):*
негритя'нка *նեդրուհի:*
негритя'нский (— ая, — ое) *նեդրական, նեդրի.* — оркестр (джаз-банд) *նեդրական յերաժշտախումբ.* — ая мелодия *նեդրական մեղեդի:*
негроненави'стник *նեդրատյաց:*
негроненави'стница *նեդրատեցուհի:*
негроненави'стничество *նեդրատեցություն:*
негрообра'зный *նեդրանման, նեդրաերես:*
негрофи'л *նեդրասեր:*
негрофо'б *նեդրատյաց, նեդրակեր:*
не'гус *նեդուս (Հաբեշստանի թագավորի տիտղոսը):*
неда'вний *քիչ առաջ յեղած, նորերումս պատահած, վերջերս պատահած:*
неда'вно *քիչ առաջ, մի քիչ առաջ, նորերս.* — окончивший *նոր ավարտած, նորավարտ:*
недалёкий (— ая, — ое) 1. *վոչ հեռու, մոտիկ.* 2. *սահմանափակ.* недалёкий человек *սահմանափակ մարդ, կարճամիտ մարդ:*
недалёко' *վոչ-հեռու, մոտ:*

недальнови́дность ի· *անհեռատեսություն*:
недалнови́дный *անհեռատես*:
неда́ром *վոչ-դուր, վոչ-անհմն, դուր չե (վոր)*:
недви́жимость ի· 1· *անշարժություն, անշարժելիություն*· 2· *անշարժ դույք*· налог с недвижимости *անշարժ դույքի հարկ*:
недви́жимый *անշարժ*· — ое имущество *անշարժ դույք*:
недви́жный տես **неподви́жный.**
недвусмы́сленный *աներկիմաստ, աներկմիտ*:
недействи́тельность ի· *անվավերություն, անզորություն*· — этой сделки сомнительна *այդ գործարքի անվավերությունը կասկածելի յե*:
недействи́тельный *անվավեր, անզոր, անիրական*· — ая сделка *անվավեր գործարք*· делать недействительным *անվավեր դարձնել*· дело о признании брака недействительным *գործ՝ ամուսնության անվավեր ճանաչելու մասին*:
неделика́тно *աննրբավարի, աննրբազգացորեն*:
неделика́тность ի· *աննրբավարություն, աննրբազգացություն*:
неделика́тный *աննրբավարի, աննրբաընդացող*:
недели́мое *անբաժանելի, անտրոհելի, անհատանելի*:
недели́мость ի· *անբաժանելիություն, անտրոհելիություն, անհատանելիություն*:
недели́мый *անբաժանելի, անտրոհելի, անհատանելի*:
неделово́й *անգործարար, անգործնական*· спор принял неделовой характер *վեճն անգործնական բնույթ ստացավ*:
неде́лька *շաբաթիկ*:
неде́льный I *շաբաթական, շաբաթվա*:
неде́льный II *գործին չվերաբերող, անգործնական, վոչ լուրջ*:
неде́ля *շաբաթ*· — прерывная *ընդհատ շաբաթ*· непрерывная неделя *անընդհատ շաբաթ*· пятидневная — *հնգօրյա շաբաթ*· шестидневная — *վեցօրյա շաբաթ*· страстная — *չարչարանաց շաբաթ, ավագ շաբաթ*· к концу недели *շաբաթվա վերջերին*· через неделю *մի շաբաթից հետո, մի շաբաթ անց*:
недержа́ние: — мочи *մեզը չպահելը, անմիզապահություն, միզահոսություն*:
неде́ятельный *անգործունյա*:
недисциплини́рованность ի· *անկարգավարժություն, անկարգապահություն*:
недисциплини́рованный *անկարգապահ, անկարգավարժ*:
недо= *իբրև բայերի նախածանց նշանակում է՝ մինչև վերջը չանելը, չավարտելը*:
недобо́р *թերառք, ապառք, թերադանձված*· — налогов *հարկերի ապառք, հարկերի թերադանձում*:
недоброжела́тель ա· *անբարյացակամ, չարակամ (մարդ)*:
недоброжела́тельница *անբարյացակամուհի, չարակամուհի*:
недоброжела́тельный *անբարյացակամ, չարակամ*:
недоброжела́тельство *անբարյացակամություն, չարակամություն*:
недоброка́чественность ի· *վատորակություն, անվարոգություն*:
недоброка́чественный *վատորակ, անվարոգ*:
недобросо́вестно *անբարեխղճորեն, անբարեխղճաբար*· поступать — *անբարեխիղճ վարվել*:
недобросо́вестность ի· *անբարեխղճություն*:
недобросо́вестный *անբարեխիղճ*· — ая конкуренция *անբարեխիղճ մրցում*:
недо́брый *անբարի, չար*· замышлять недоброе *չարիք նյութել, չար մտադրություն ունենալ*:
недова́ренный *կիսեփ, թերեփ, կիսախաշ, թերխաշ*:
недове́рие *անվստահություն*:
недове́рчиво *անվստահաբար, անվստահորեն*:
недове́рчивость ի· *անվստահ լինելը, կասկածոտություն, անվստահություն*:
недове́рчивый *անվստահ, կասկածոտ, չվստահացող*:
недове́с 1· *թերակշռում, թերաքաշում*· 2· *կշռի պակաս, քաշվից*:
недове́сить (— е́шу, — е́сишь, — е́сят; հրմ· — ве́сь), **недове́шивать** *թերակշռել, թերաքաշել*:
недове́сок (— ска) 1· *թերակշիռ իր,*

թերաքաշ առարկա, կշռապակաս իր. 2· *քաշվից, քաշը լրացնող իր:*

недово'льно *անբավական կերպով, դժգոհությամբ:*

недово'льный *անբավական, դժգոհ, անգոհ.* — собой *ինքն իրենից դժգոհ:*

недово'льство *անբավականություն, դժգոհություն:*

недовы'работать *թերարտադրել, թերապատրաստել, նորմայից պակաս արտադրել:*

недовы'работка *թերարտադրում, թերարտադրելը, թերապատրաստում:*

недовы'ручка *թերհասույթ, թերաստացք:*

недога'дливо *դլխի չընկնելով, առանց դլխի ընկնելու, չկռահելով:*

недога'дливый *դլխի չընկնող, չկռահող, անֆահմ:*

недога'дливость ի· *անկռահողություն, անֆահմություն:*

недогляде'ть (— жу', — ди'шь, — дя'т; հրմ· — ди') *չնշմարել, թերանայել, աչքաթող անել, աչքից վրիպցնել.* я недоглядел этого *այդ չես աչքաթող արի:*

недоговорённость ի· *թերասածություն, անպարզություն:*

недогру'женность ի· *թերաբեռնվածություն, պակասաբեռնություն:*

недода'ча *թերատացք, թերավճարք, թերավճարում:*

недоде'лать *թերակատարել, անավարտ թողնել, թերի անել, թերաշինել:*

недоде'лка *թերակատարում, անավարտ թողնելը, թերաշինում, թերաշինելը:*

недоде'ржка (в фотографии) *թերապահում (ղուսանկարչության մեջ):*

недоеда'ние *թերակերություն, թերսնում:*

недоеда'ть *պակաս ուտել, թերի սընվել:*

недоеда'ющий (— ая, — ее) *թերի անվող, պակասակեր:*

недожа'ренный *թերատապակած, թերխորով, կիսախորով, կիսատվածք:*

недозво'ленный *չթույլատրվածք:*

недозре'лый *թերահաս, խակ, տհաս:*

недо'и'мка *ապառք, թերառք:*

недои'мочный *ապառքային, թերառքային:*

недои'мщик *ապառքավոր, ապառքապարտ:*

недои'мщица *ապառքավորուհի, ապառքապարտուհի:*

недоказу'емость ի· *անապացուցելիություն:*

недоказу'емый *անապացուցելի:*

недока'рмливать *թերասնել, թերաբտել, պակաս կերակրել:*

не'докись ի· *յենթաթթվուտ, յենթօքսիդ:*

недоко'нченность ի· *թերավարտություն, անավարտություն:*

недоко'нченный *անավարտ, թերավարտ:*

недо'лго *վոչ յերկար ժամանակ, կարճ ժամանակ, քիչ ժամանակ.* недолго думая *առանց յերկար մտածելու:*

недолгове'чность ի· *անհարատևություն:*

недолгове'чный *անհարատև:*

недолёт *չհասում, թերաթռիչք.* — ядра *հրագնդի թերաթռիչք, հրագնդի չհասում:*

недолю'бливать *չսիրել, այնքան էլ չսիրել:*

недо'ля *անբախտություն, դժբախտություն, քամբախտություն:*

недоме'р 1· *թերաչափում.* 2· *չափապակաս:*

недоме'ривать, недоме'рить *թերաչափել, պակաս չափել:*

недоме'рок (— рка) *չափապակաս (կոշիկ, մարդ և այլն):*

недомога'ние 1· *տկարություն, թուլություն.* 2· *տկար լինելը:*

недомога'ть *տկար լինել, թուլ լինել, կիսահիվանդ լինել:*

недомо'лвка *թերասություն, լրիվ չասելը:*

недомоло'т *թերաղալում, թերաղալվածք:*

недонесе'ние: — о преступлении *հանցագործության մասին իմաց չտալը, հանցագործությունը չտեղեկացնելը:*

недоно'сок (— ска) *որպակաս, որպակաս, վաղածին:*

недооце'нивать *թերագնահատել:*

недооце'нка *թերագնահատում, թերագնահատելը, թերագնահատություն:*

недопечённый *կիսաթուխ, թերաթուխ, կիսախորով, թերխորով:*

недополуча́ть, недополучи́ть լրիվ չստանալ, թերաստանալ:
недопроизво́дство թերարտադրություն:
недопусти́мость ի· անթույլատրելիություն, անհանդուրժելիություն:
недопусти́мый անթույլատրելի, անհանդուրժելի:
недопуще́ние թույլ չտալը, չթույլատրում, չթույլատրելը:
недора́зви́тость ի· թերաճություն, թերաճունություն, թերազարգացում:
недора́зви́тый թերաճ, թերաճուն, թերազարգացած:
недоразуме́ние թյուրիմացություն· по недоразумению թյուրիմացաբար, թյուրիմացորեն, թյուրիմացությամբ:
недорого́й ոչ-թանգ, ոչ թանգադին, էժան:
недоро́д վատ բերք, պակաս բերք, թերաբերք:
не́доросль (սեռ· — ля և — ли) ա· և ի· դեռահաս տղա, դեռատի աղջիկ, թերուս:
недослу́шать լուվին չլսել, թերալսել:
недослы́шать ծանր լսել, վատ լսել, լավ չլսել:
недосмо́тр թերանայում, թերանկատում, աչքաթողանք, աչքից վրիպելը· по недосмотру աչքաթողանքի պատճառով, աչքաթող անելու հետևանքով:
недосмотре́ть (— рю́, — ришь, — рят; հրմ· — ри́) թերանայել, թերանկատել, աչքաթող անել, աչքից վրիպցնել:
недосо́л թերաղում, անալիություն, աղապակասություն:
недостава́ть (— таю́, — таёшь, — таю́т), **недоста́ть** (— а́ну, — нешь, — нут; հրմ· — а́нь) չհերիքել, չբավականանալ, չբավել, պակասել· нам страшно Вас недоставало ձեր բացակայությունը մեզ համար չատ դժալի էր· этого недоставало! ա՛յդ եր պակաս, ա՛յդ եր մնացել· мне недостаёт слов, чтоб выразить բառ չեմ գտնում արտահայտելու, խոսք չեմ գտնում ասելու· у него недостаёт смелости նա համարձակություն չունի:
недоста́ток (— тка) 1· պակաս, պակասություն, կարիք· 2· պակասություն, թերություն, արատ· за недостатком денег դրամի պակասության պատճառով· находить недостатки в чём-либо վրաև բանի մեջ թերություններ գտնել· иметь недостаток в чём-либо վրաև բանի կարիք ունենալ, մի բանի պակասություն զգալ· достоинства и недостатки արժանիքներ և թերություններ:
недоста́точно վոչ բավարար, անբավարար, չավոլ, անբավականաչափ· — энергичный վոչ բավարար յեռանդուն:
недоста́точность ի· պակասություն, անբավարարություն, պակասավորություն, չբավորություն:
недоста́точный պակաս, թերի, անբավարար, պակասավոր, չբավոր· — ый человек չբավոր մարդ· — ое питание թերասնում, թերի սնունդ:
недоста́ча պակասում, պակասորդ:
недостаю́щий (— ая, — ее) պակասող, պակաս· — вес պակասող կշիռ, պակաս քաշ:
недостижи́мость ի· անհասանելիություն:
недостижи́мый անհասանելի:
недостове́рность ի· անստուգություն, անհավաստիություն, արժանահավատ չլինելը:
недостове́рный անստուգ, անհավաստի, անարժանահավատ:
недосто́йно անարժանաբար, անարժանորեն:
недосто́йный անարժան, ստոր:
недосту́пность ի· անմատչելիություն, անմերձենալիություն:
недосту́пный անմատչելի, անմերձենալի:
недосу́г ժամանակ չունենալը, անժամանակություն, անպարապություն· мне — յես ժամանակ չունեմ, յես պարապ չեմ:
недосчита́ть, недосчи́тывать թերահաշվել, պակաս հաշվել, բոլորը չհաշվել:
недосчита́ться, недосчи́тываться հաշվելիս պակաս գտնել· я недосчитался 10 руб. հաշվեցի, 10 ռուբլի պակաս եր:
недосыпа́ть I, недоспа́ть (— сплю́, — спи́шь, — спя́т; հրմ· — спи́)

քնից չկշտանալ, քունը չհանել, կիսաքուն մնալ:

недосыпа́ть II, недосы́пать (— сы́плю, — плешь, — плют; прш. — ы́пь) *պակաս ածել, կիսատ լցնել, թերածել, թերալցնել, թերացնանել:*

недосяга́емость ի. *անհասանելիություն:*

недосяга́емый *անհասանելի.* — ая высота *անհասանելի բարձրություն:*

недотро́га բնդ. *դերզգայուն մարդ, դյուրագրգիռ մարդ, չուտ վիրավորվող մարդ:*

недоу́здок (— дка) *պախուց, պախոցց.* повод недоуздка *պախուցի յերասան:*

недоумева́ть *տարակուսել, վարանել, տատամսել:*

недоуме́ние *տարակուսանք, վարանում, տատամսություն.* быть в недоумении *տարակուսանքի մեջ լինել, վարանել:*

недоуме́нный *տարակուսական, վարանման, տատամսելու:*

недоу́чка *թերուս:*

недохва́тка *պակասորդ:*

недочёт 1. *հաշվեպակաս, պակասորդ.* 2. *պակասություն, թերություն.* — в деньгах *դրամի պակասորդ.* — в работе *աշխատանքի թերություն:*

не́дра (հոգն. չ.) *բնդերք.* в недрах земли *յերկրի ընդերքում:*

недре́млющий (— ая, — ее) *արթուն, աչալուրջ, աննինջ:*

не́друг *թշնամի, հակառակորդ, վոսոխ:*

недружелю́бие *թշնամություն, անբարյացակամություն:*

недружелю́бно *թշնամաբար, անբարյացակամորեն:*

недружелю́бный *թշնամական, անբարյացակամ:*

не́ду́г *հիվանդություն, ախտ, ցավ:*

не́ду́жный *հիվանդ, ախտավոր, ցավագար:*

неду́рно 1. *վոչ-վատ, լավ.* 2. *վատ չե:*

недурно́й *վոչ-վատ, վոչ-տգեղ.* она недурна собой *նա տգեղ չե, նա սիրուն ե:*

недю́жинность ի. *արտասովոր լինելը, աչքի ընկնող լինելը:*

недю́жинный *արտասովոր, աչքի ընկնող:*

неевкли́дов *վոչ-եվկլիդյան.* — ова геометрия *վոչ-եվկլիդյան յերկրաչափություն:*

нееосте́ственность ի. *անբնականություն:*

нееосте́ственный *անբնական:*

нежда́н(н)ый *անակնկալ, անսպասելի, չսպասած:*

нежела́ние *չցանկանալը, չհամեցում, չհամենալը:*

нежела́тельность ի. *անցանկալիություն:*

нежела́тельный *անցանկալի:*

не́жели *քան, քան թե:*

нежена́тый *չամուսնացած, ամուրի:*

не́жень (— жня) ա., **не́женка** բնդ. *դրգասեր մարդ, փափկասեր մարդ, փափկասուն, դրգասուն:*

нежне́нственный *վոչ-կանացի, վոչ-քնքուշ, վոչ-մեղմ:*

нежило́й *անբնակ, անբնակելի:*

Не́жин աշխգր. *Նեժին:*

не́жить *դերդ կյանքի սովորեցնել, քնքշացնել, դրդանքի սովորեցնել:*

не́житься *դրդանք վայելել, դրգվել, իրար դդվել, քնքշանալ.* — на солнце *արևի տակ դրդռանալ, արևը վայելել:*

не́жничать с кем-либо *մեկին քընքշաբար վերաբերվել, քնքուշ խոսել, քնքշաբանել:*

не́жно *քնքշաբար, քնքշությամբ, դդվանքով:*

не́жность ի. *քնքշություն, դրդություն:*

не́жный *քնքուշ, նուրբ, դերդ.* — ая кожа *նուրբ կաշի, քնքուշ կաշի.* — ое растение *նուրբ բույս, քնքուշ բույս.* — ое сердце *քնքուշ սիրտ.* — ые взгляды *քնքուշ հայացքներ.* — ые звуки *նուրբ հնչյուններ.* — ые краски *նուրբ ներկեր, քնքուշ ներկեր.* — ые слова *քնքուշ խոսքեր:*

незабве́нность ի. *անմոռանալիություն:*

незабве́нный *անմոռանալի:*

незаби́дка 1. բուս. *մկնականջ, անմոռուկ.* 2. *հուշանվեր:*

незави́дно *աննախանձելիորեն:*

незави́дность ի. *աննախանձելիություն:*

незави́дный *աննախանձելի:*

незави́симо *անկախորեն, անկախ կերպով:*

незави́симость ի. *անկախություն.*

борьба за независимость անկախության պայքար, կռիվ անկախության համար:

незави'симый անկախ· — ое государство անկախ պետություն· быть независимым անկախ լինել:

незада'ча անհաջողություն, ձախողություն, փորձանք:

незада'чливый անհաջող, ձախորդ, քամբախտ· — день անհաջող որ, ձախորդ որ· — человек անբախտ մարդ:

неза'до'лго քիչ առաջ, վոչ շատ առաջ· — до этого события այս դեպքից մի քիչ առաջ· — перед его приездом նրա գալուց մի փոքր առաջ:

незаква'шенный չմերված, չմակարդված:

незако'нно ապօրինաբար, ապօրինությամբ:

незаконноро'ждённость ի· ապօրինածնություն:

незаконноро'ждённый ապօրինածին· — ребенок ապօրինածին յերեխա, ապօրինի մանուկ:

незако'нность ի· ապօրինություն, ապօրինի լինելը:

незако'нный ապօրինի:

незамени'мо անփոխարինելի կերպով:

незамени'мость ի· անփոխարինելիություն:

незамени'мый անփոխարինելի:

незаме'тно աննկատելիորեն, աննշմարելի կերպով:

незаме'тность ի· աննկատելիություն, աննշմարելիություն:

незаме'тный աննկատելի, աննշմարելի:

незамо'жник չքավոր, չունևոր (դյուղացի):

незамо'жница չքավորուհի, չունևորուհի (գեղջկուհի):

незамо'жный չքավոր, չունեցող:

незаму'жняя մարդու չընացած, չպսակված, ամուրի:

незамыслова'тый վոչ-բարդ, վոչ-խրթին, հասարակ, պարզ:

неза'нятый չզբաղված, չբռնված, ազատ:

незапа'мятный շատ հին, վաղեմի, հնագույն, անհիշելի· с незапамятных времён (սկսած) անհիշելի ժամանակներից:

незапя'тнанный չարատավորված, անբիծ:

незарабо'танный չվաստակած, անվաստակ, անաշխատ· — ый прирост անվաստակ աճ, անաշխատ աճ:

незара'зный անվարակիչ:

незаслужённо անարժան կերպով, հանիրավի, անարդարացիորեն:

незаслужённый 1· անվաստակ, վոչ-վաստակավոր· 2· անարժան, անարդարացի, անիրավացի:

незате'йливый անպահանջկոտ, հասարակ, համեստ:

незатуха'ющий (— ая, — ее) չմարող, չհանգչող, չիջնող:

незауря'дный արտասովոր, յերևելի, աչքի ընկնող· очень незаурядная женщина շատ արտասովոր կին, շատ աչքի ընկնող կին:

не'зачем կարիք չկա, հարկ չկա, պետք չկա· — было պետք չեր:

незащищённый անպաշտպան, չպաշտպանված:

незва'ный անկոչ, չհանչված· — гость անկոչ հյուր:

нездоро'виться: мне нездоровится յես լինձ վատ եմ զգում, տկար եմ, քեֆ չունեմ:

нездоро'вый անառողջ, վատառողջ, հիվանդոտ· — вид վատառողջ տեսք, անառողջ տեսք· — ые лёгкие հիվանդոտ թոքեր, վատառողջ թոքեր· — ая местность վատառողջ վայր:

нездоро'вье վատառողջություն, անառողջություն, տկարություն:

неземно'й վոչ-յերկրային, դերերկրային, չնաշխարհիկ:

незло'бивый անոխակալ, անհիշաչար, անչարակամ:

незло'бие անոխակալություն, անհիշաչարություն, անչարակամություն:

незлопа'мятность ի· անհիշաչարություն, անոխակալություն, անքինախնդրություն:

незлопа'мятный անհիշաչար, անոխակալ, անքինախնդիր:

незнако'мец (— мца) անծանոթ:

незнако'мка անծանոթուհի, անծանոթ կին:

незнако'мство անծանոթություն:

незнако'мый անծանոթ:

незна'ние չգիտենալը, անգիտություն

թյուն, անտեղյակություն, անծանոթություն:

незначи'тельно աննշանորեն, չնչինաբար, չնչին չափով:

незначи'тельный աննշան, չնչին. — ое большинство աննշան մեծամասնություն:

незначи'тельность ի. աննշան լինելը, աննշանություն, չնչինություն:

незре'ло տհասորեն, խակաբար:

незре'лость ի. տհասություն, խակություն, անհասունություն:

незре'лый տհաս, խակ, անհասուն:

незри'мость ի. անտեսանելիություն, աննշմարելիություն:

незри'мый անտեսանելի, չտեսնվող, աննշմարելի:

незы'блемо անսասանորեն, անհողդողդ կերպով, անդրդվելիորեն:

незы'блемость ի. անսասանություն, անհողդողդություն, անդրդվելիություն:

незы'блемый անսասան, անհողդողդ, անդրդվելի:

неизбе'жно անխուսափելիորեն, անխուսափելի կերպով:

неизбе'жность ի. անխուսափելիություն:

неизбе'жный անխուսափելի:

неизве'данный չփորձած, չճաշակած, անքնին, անծանոթ:

неизве'стно անհայտ է, հայտնի չէ. он живет — где հայտնի չէ, թե վորտեղ է նա ապրում:

неизве'стность ի. անհայտություն, անորոշություն, անծանոթություն. быть в неизвестности անհայտության մեջ լինել, անորոշության մեջ լինել:

неизве'стный անհայտ, անծանոթ. неизвестное մար. անհայտ. неизвестные величины անհայտ մեծություններ:

неизгладимо անջնջելիորեն, անմոռանալիորեն, անհարթելիորեն:

неизгладимость ի. անջնջելիություն, անմոռանալիություն, անհարթելիություն:

неизгладимый անջնջելի, անմոռանալի, անհարթելի:

неи'зданный չհրատարակված, լույս չտեսած:

неизлечимо անբուժելիորեն, անբժշկելի կերպով:

неизлечимость ի. անբուժելիություն, անբժշկելիություն:

неизлечимый անբուժելի, անբժշկելի:

неизменно անփոփոխաբար, հավատարմորեն, անդավաճան կերպով:

неизменность ի. անփոփոխություն, հավատարմություն, անդավաճանություն:

неизменный անփոփոխ, հավատարիմ, անդավաճան. — друг հավատարիմ ընկեր, անդավաճան ընկեր:

неизменяемый անփոփոխելի:

неизмеримо անչափելիորեն, անչափորեն:

неизмеримость ի. անչափելիություն:

неизмеримый անչափելի. — ая глубина моря ծովի անհատակ խորություն:

неизносимый չմաշվող, անմաշ:

неизречённый չասված:

неизъясни'мый անբացատրելի, անմեկնելի, չբացատրվող:

неиме'ние չունենալը. за неимением չունենալու պատճառով, չունենալով:

неимове'рно անհավատալիորեն, արտասովոր կերպով, չլսված կերպով:

неимове'рность ի. անհավատալիություն, արտասովորություն, չլսվածություն:

неимове'рный անհավատալի, արտասովոր, չլսված, չտեսնված:

неиму'щий (— ая, — ее) չունևոր, չքավոր:

неискорени'мость ի. անբնաջնջելիություն, անջնջելիություն:

неискорени'мый անբնաջնջելի, անջնջելի:

неи'скренне, неи'скренно վոչ-անկեղծորեն, կեղծաբար. говорить — վոչ-անկեղծ խոսել, կեղծաբար ասել:

неи'скренний վոչ-անկեղծ, կեղծ:

неи'скренность ի. անկեղծ չլինելը, կեղծություն:

неиску'сно անհմտաբար, անճարտար կերպով:

неиску'сность ի. անհմտություն, անճարտարություն:

неиску'сный անհմուտ, անճարտար:

неисповеди'мый անարտահայտելի, անասելի, անհասանելի, անքննելի:

неисполне'ние չկատարում, չիրագործում, չկիրարկում, չկատարելը. в случае неисполнения չկատարելու դեպքում:

неисполни'мый անկատարելի, անիրագործելի, անկիրառելի:
неиспо'рченность թ. չվնասածություն, անեղծություն:
неиспо'рченный չվնասած, անեղծ:
неисправи'мость թ. անուղղայություն, անուղղելիություն:
неисправи'мый անուղղա, անուղղելի:
неиспра'вно անճշտապահորեն, անկանոն կերպով:
неиспра'вность թ. անճշտապահություն, անճշտակատարություն, անկանոնություն, անսարքություն:
неиспра'вный անճշտապահ, անճշտակատար, անկանոն, անսարքին. — ый должник անճշտակատար պարտապան. — ый ученик անճշտապահ աշակերտ:
неиссяка'емость թ. անսպառելիություն, անսպառություն, անհատնելիություն:
неиссяка'емый անսպառ, անսպառելի, անհատնում:
неи'стово կատաղությամբ, մոլեգնաբար, դաղաղած կերպով:
неи'стовство կատաղություն, մոլեգնություն, դաղաղածություն:
неи'стовствовать (— ствую, — ствуешь, — вуют, — вуй) կատաղել, մոլեգնել, դաղաղել:
неи'стовый կատաղի, մոլեգին, դաղաղած. — ая буря կատաղի փոթորիկ. — ый гнев կատաղի բարկություն, մոլեգին ցասում:
неистощи'мость թ. անսպառելիություն, անսպառություն:
неистощи'мый անսպառ, անսպառելի, անհատնում:
неистреби'мость թ. անբնաջնջելիություն, անջնջելիություն:
неистреби'мый անբնաջնջելի, անջնջելի:
неисцели'мость թ. անբուժելիություն, անբժշկելիություն:
неисцели'мый անբուժելի, անբժշկելի:
неисчерпа'емость թ. անսպառելիություն, անսպառություն, անհատնելիություն:
неисчерпа'емый անսպառելի, անսպառ, անհատնում:
неисчисли'мость թ. անթվարկելիություն, անհաշիվ լինելը, անհամարություն:
неисчи'сли'мый անթվարկելի, անհաշիվ, անհամար:
нейтрализа'ция չեզոքացում, չեզոքացնելը:
нейтрализова'ть (— зу'ю, — зу'ешь, — зу'ют) չեզոքացնել:
нейтралите'т չեզոքություն. вооружённый — զինված չեզոքություն. соблюдать — չեզոքություն պահպանել:
нейтра'льный չեզոք. — человек չեզոք մարդ. — ое государство չեզոք պետություն:
некази'стый անբարետես, անգեղատես, վոչ-սիրունատես, աննշան տեսք ունեցող:
неквалифици'рованный անորակյալ, անորակ. — рабочий անորակ բանվոր, անորակյալ բանվոր. — труд անորակյալ աշխատանք, անորակ աշխատանք:
не'кий (— ая, — ое) մի ինչ-վոր, վոմն:
неко'вкий (— ая, — ое) անդյուրակուռ, անկռելի:
неко'вкость թ. անկռելիություն, անդյուրակուռություն:
не'когда I ժամանակ չկա. мне — յես ժամանակ չունեմ:
не'когда II մի ժամանակ, յերբեմն, ժամանակով. некогда знаменитый учёный յերբեմնի հռչակավոր գիտնական, մի ժամանակ ականավոր գիտնական:
не'кого մարդ չկա. — послать ուղարկելու մարդ չկա. мард չկա, վոր ուղարկենք. не у кого спросить մարդ չկա, վորից հարցնես:
некомпете'нтность թ. անձեռնհասություն, անիրավասություն:
некомпете'нтный անձեռնհաս, անիրավասու:
некорре'ктность թ. անկորրեկտություն, անբարեզուսպություն:
некорре'ктный անկորրեկտ, անբարեզուսպ:
не'который մի ինչ-վոր, ինչ-վոր. — ые из них նրանցից մի քանիսը. на — ое время մի վորոշ ժամանակով, կարճ ժամանակով. — ым образом մի ինչ-վոր ձևով, մի ինչ-վոր յեղանակով. в — ых случаях մի քանի դեպքերում, վորոշ դեպքերում:
некраси'во տգեղաբար, տգեղ:

некраси́вость ի· տգեղություն, դեղություն:
некраси́вый տգեղ, դեշ:
некро́з բուժ· նեկրոզ, մահացում, վոսկրափտություն:
некроло́г 1· նեկրոլոգ, մահախոսական· 2· մահախոս (մահախոսականները դրող):
некроло́гия մահախոսություն, մահախոսագրություն:
некрологи́ческий (— ая, — ое) մահախոսական, մահախոսագրական:
некрома́нт դիագուշակ, մեռելահարցույկ, դիահարցույկ:
некроманти́ческий (— ая, — ое) դիագուշակության, մեռելահարցության, դիահարցության:
некрома́нтия դիագուշակություն, մեռելահարցություն, դիահարցություն:
некро́поль ա· նեկրոպոլ, մեռելաքաղաք, դերեզմանատուն:
некста́ти անտեղի, անժամանակ, անդեպ· делать что - либо некстати մի բան անտեղի անել, մի բան անդեպ անել· кстати и некстати տեղի և անտեղի, իդեպ ու անդեպ:
не́ктар նեկտար:
не́кто վոմն, մի վոմն, ինչ-որ մի մարդ· некто по фамилии Иванов մի վոմն՝ Իվանով ազգանունով:
не́куда տեղ չկա, (ուր...)· мне́ некуда пойти չես տեղ չունեմ գնալու:
некульту́рность ի· անկուլտուրականություն:
некульту́рный անկուլտուրական:
некуря́щий (— ая, — ее) չծխող· купе для некурящих չծխողների կուպե, չծխողների խցիկ:
нела́дный անհաջող, վատ, անհամերաշխ· тут что - то неладно այստեղ ինչ-որ վատ բան կա, այստեղ վատ բանի հոտ է գալիս:
нелады́ ա· անհամերաշխություն, անհամուրյուն:
нелега́льно անլեգալ, անօրինական կերպով:
нелега́льность ի· անլեգալություն, որևէքով թույլատրված չլինելը:
нелега́льный անլեգալ, չթույլատրված· — ая литература անլեգալ գրականություն· — ые партии անլեգալ կուսակցություններ:
нелега́льщина անլեգալ բան, չթույլատրված բան, անլեգալություն:
нелёгкая չար վոգի, սատանա, դրող· зачем тебя нелёгкая принесла? վո՞ր սատանան քեզ բերեց:
неле́пица անհեթեթ բան, անհեթեթություն, անմտություն:
неле́по անհեթեթաբար, անմիտ կերպով:
неле́пость ի· անհեթեթություն, անմտություն:
неле́пый անհեթեթ, անմիտ:
неле́стный անշողոքորթիչ, անխաբդախ, անպատվաբեր, վոչ-գովական· нелестное мнение անպատվաբեր կարծիք, վոչ-գովական կարծիք:
нелицеприя́тность ի· անաչառություն, անկողմնակալություն, անեռեսպաշտություն:
нелицеприя́тный անաչառ, անկողմնակալ, անեռեսպաշտ:
нело́вкий անճարպիկ, անճարտար, անհարմար, անպատշաճ· — ое положение անհարմար դրություն· мне неловко, я чувствую себя неловко ես ինձ անհարմար եմ զգում:
нело́вкость ի· անճարպիկություն, անհարմարություն, անպատշաճություն, անշնորհքություն:
нелоги́чно անտրամաբանորեն, անտրամաբան կերպով:
нелоги́чность ի· անտրամաբանականը լինելը, անտրամաբանականություն, անտրամաբանություն:
нелоги́чный անտրամաբանական, անտրամաբան:
нельзя́ չի կարելի, անկարելի է· мне нельзя курить ինձ արգելված է ծխել, ծխելն ինձ արգելված է· как нельзя лучше ինչքան կարելի է լավ· никак нельзя վոչ մի կերպ չի կարելի· — входить չի կարելի մրտնել, մուտքն արգելված է:
не́льма կենդ· նելմա (սիբիրաձուկ):
нелюбе́зно անսիրալիրաբար, անսիրալիր կերպով:
нелюбе́зность ի· անսիրալիրություն:
нелюбе́зный անսիրալիր:
нелюби́мый անսիրելի,ատելի, չսիրած:
нелюбо́вь (— бви) ի· անսիրելություն, դժկամություն, ատելություն:
нелюди́м մարդախույս, անմարդամուտ, վոչ-մարդամուտ:
нелюди́мка մարդախուսուհի, անմարդամուտ կին, վոչ-մարդամուտ կին:

нелюди́мость ի· մարդախուսուԹյուն, անմարդամոտուԹյուն:
нелюди́мый մարդախույս, մարդախուսափական, անմարդամոտ:
нема́ло վոչ-քիչ, վոչ-սակավ, բավական· немало ты потрудился դու քիչ չես աշխատել, դու բավական ջանք ես գործ դրել:
немалова́жный վոչ-անկարևոր, վոչ-աննշան, կարևոր:
нема́лый վոչ-փոքր, բավական մեծ· немалый долг դժալի պարտք, բավական մեծ պարտք:
Не́ман աշխգր· Նեման:
неме́дленно անհապաղ, առանց դանդաղելու, իսկույն, անմիջապես:
неме́дленный անհապաղ, չտապ· — от'езд չտապ մեկնում, անհապաղ մեկնելը:
Немези́да դից· Նեմեզիս, Նեմեզիդա (վրիժառուԹյան աստվածուհի):
неме́ть 1· համրանալ, մնջանալ, պապանձվել· 2· թմրել, անզգայանալ, կարկամել· язык немеет լեզուն պապանձվում է· руки немеют ձեռքերը թմրում են, ձեռքերը կարկամում են:
не́мец (— мца) գերմանացի:
неме́цкий (— ая, — ое) գերմանական, по-немецки գերմաներեն· немецкий язык գերմաներեն, գերմանացոց լեզու· Немецкое море աշխգր· Գերմանական ծով, Հյուսիսային ծով:
немилосе́рдно անողորմաբար, անգԹորեն:
немилосе́рдный անողորմ, անգուԹ:
неми́лостивый անողորմած:
неми́лость ի· չնորհազրկուԹյուն, անողորմածուԹյուն· в немилости աչքից ընկած, չնորհազրկված· впасть в немилость աչքից ընկնել, չնորհազրկվել:
неми́лый վոչ-սիրելի,ատելի, անսիրելի:
немину́емо անխուսափելիորեն:
немину́емость ի· անխուսափելիուԹյուն:
немину́емый անխուսափելի:
не́мка գերմանուհի:
немно́гие քչերը, վոչ-շատերը· в немногих словах մի քանի բառով, մի քանի խոսքով:
немно́го մի քիչ, փոքր ինչ, քիչ· — пьян մի քիչ հարբած, մի փոքր խմած· посетителей — քիչ հաճախորդ կա, հաճախորդները քիչ են· — масла մի քիչ յուղ:
немно́гое քիչ բան, չնչին բան, քիչ, սակավ· немногого нехватает քիչ բան է պակասում, մի քիչ է պակաս:
немногосло́вный անբազմաբան, սակավաբան:
немногочи́сленность ի· փոքրաթվուԹյուն, անբազմաթվուԹյուն, սակավաթվուԹյուն:
немногочи́сленный անբազմաթիվ, սակավաթիվ, փոքրաթիվ:
немно́жечко, немно́жко տես **немно́го.**
немо́жется: мне неможется յես ինձ վատ եմ զգում, քեֆ չունեմ, առողջուԹյունս լավ չէ:
немо́й համր, մունջ, լռակյաց· великий — մեծ համր· — ая клавиатура համր աեղնաշար· — ая азбука համր այբուբեն, համրերի այբուբեն:
немо́лчный անլուռ, անդադար, անլռելի· — рёв бури փոթորկի անլռելի մռնչյուն:
немота́ համրուԹյուն, մնջուԹյուն:
немо́чь (— огу́, — о́жешь, — о́гут; անց· — мо́г, — могла́) չկարենալ, տկար լինել, հիվանդ լինել:
не́мочь ի· հիվանդուԹյուն, տկարուԹյուն· бледная — բուժ· սպիտակախտուԹյուն, դաժան արյունատուԹյուն:
не́мощный թուլլ, անուժ, հիվանդ, վատառողջ, տկար:
не́мощь ի· թուլուԹյուն, անուժուԹյուն, հիվանդուԹյուն, վատառողջուԹյուն, տկարուԹյուն:
нему́дрый անխրթնամիտ (մարդ), հասարակ, պարզ:
немы́слимый աներևակայելի, անկրելի, անմտածելի:
ненави́деть (— жу, — дишь, — дят; հրմ· — ди) ատել· — смертельно սաստիկ ատել, մահու չափ ատել:
ненави́стник ատող, ատեցող:
ненави́стница ատող կին, ատողուհի, ատեցողուհի:
ненави́стный 1· ատող, ատելուԹյամբ լի· 2· ատելի, ատելուԹյան արժանի:
не́нависть ի· ատելուԹյուն· по ненависти ատելուԹյունից, ատելով· с ненавистью ատելուԹյամբ· пред-

мет моей ненависти *ատելութեանս առարկան*:

ненагля́дный *հրաշագեղ, չքնաղ, անհամեմատ.* мой —! *իմ չքնա՛ղ, իմ անհամե՛մս.* — ное дитятко *չնաչխարհիկ մանկիկ, աննման զաւակ*:

ненадёжность *f.* *անվստահելիութիւն, անհուսալիութիւն*:

ненадёжный *անհուսալի, անվստահելի*:

нена́добно *կարեւոր չէ, հարկաւոր չէ, կարիք չկայ, պէտք չէ*:

нена́добность *f.* *անկարեւորութիւն, անհարկաւորութիւն.* за ненадобностью *անհարկաւորութեան պատճառով, պէտք չլինելու պատճառով*:

нена́добный *անհարկաւոր, անկարեւոր*:

ненадо́лго *վոչ-երկար ժամանակով, կարճ ժամանակով*:

ненаказу́емость *f.* *անպատժելիութիւն*:

ненаказу́емый *անպատժելի*:

ненаме́ренный *չմտադրված, առանց դիտաւորութեան*:

ненападе́ние *չհարձակվելը, չհարձակում.* договор о ненападении *չհարձակվելու պայմանագիր*:

ненаро́ком, ненаро́чно *անդիտաւորեալ կերպով, առանց դիտաւորութեան, պատահաբար*:

ненаруши́мо *անխախտելիորեն, առանց խախտելու, անքակտելիորեն.* — соблюдать договор *պայմանագիրն անխախտ պահել, պայմանագրութիւնն անխախտ պահել*:

ненаруши́мость *f.* *անխախտելիութիւն, անդրժելիութիւն, անքակտելիութիւն*:

ненаруши́мый *անխախտելի, անդրժելի, անքակտելի*:

нена́стный *վատ (յեղանակի մասին), անձրեւային, ամպամած.* — ая погода *վատ յեղանակ*:

нена́стье *վատ յեղանակ*:

ненасы́тность *f.* *անհագութիւն, անկշտութիւն, անկշտում լինելը*:

ненасы́тный *անկշտում, անհագ.* — человек *անկշտում մարդ, անհագ մարդ*:

ненатура́льно *անբնականորեն, անբնական կերպով*:

ненатура́льность *f.* *անբնականութիւն*:

ненатура́льный *անբնական, անբնավճար, անբնեղեն*:

ненахо́дчивость *f.* *անճարտարամտութիւն, անհնարագիտութիւն, անճարպիկութիւն*:

ненахо́дчивый *անճարտարամիտ, անհնարագետ, անճարպիկ*:

ненорма́льность *f.* *աննորմալութիւն*:

ненорма́льный *աննորմալ*:

нену́жно: — этого делать *այդ չպետք է անել, այդ հարկաւոր չէ անել*:

нену́жный *անհարկաւոր, անկարեւոր, վոչ-պետքական*:

необду́манно *անկշռադատաբար, առանց մտածելու, անխոհեմաբար*:

необду́манность *f.* *չմտածվածլինելը, անկշռադատութիւն, անխոհեմութիւն*:

необду́манный *չմտածված, չկշռադատված, անխոհեմ*:

необеспе́ченность *f.* *անապահովութիւն, ապահովված չլինելը*:

необеспе́ченный *անապահով, չապահովված*:

необита́емость *f.* *անբնակելիութիւն, անբնակութիւն, ամայութիւն*:

необита́емый *անբնակ, անբնակելի, ամայի.* — остров *անբնակ կղզի, ամայի կղզի*:

необлага́емый *անհարկելի, հարկումից ազատ, չհարկվող*:

необозна́ченный *չնշանակված, չնըշված*:

необозри́мость *f.* *անհունութիւն, անծայրածիրութիւն, անչափութիւն*:

необозри́мый *անծայրածիր, անչափ, անհուն.* — ые пространства *անծայրածիր տարածութիւններ*:

необрабо́танность *f.* *չմշակվածութիւն, անմշակ լինելը*:

необрабо́танный *չմշակված, անմշակ*:

необразо́ванность *f.* *անկրթութիւն, անուսումնութիւն*:

необразо́ванный *անկրթ, անուսում*:

необрати́мый *անդարձնելի, անշրջելի, անխոխակերպելի, անխոխարկելի*:

необу́зданно *սանձարձակաբար, անզսպորեն, անսանձ կերպով*:

необу́зданность *f.* *սանձարձակութ-*

թյուն, անզսպություն, անսանձություն:

необу'зданный սանձարձակ, անսանձ, անզուսպ:

необу'тый բոբիկ, բոկոտն:

необу'чённый չսովորեցրած, անորակ· — (неквалифицированный) рабочий անորակ բանվոր, չսովորած բանվոր:

необходи'мо 1· անհրաժեշտ է· 2· անհրաժեշտաբար, անհրաժեշտորեն· мне необходимо... ինձ անհրաժեշտ է..., ես անհրաժեշտություն ունեմ:

необходи'мое անհրաժեշտը, անհրաժեշտ բան:

необходи'мость ի· անհրաժեշտություն· крайняя необходимость ծայրահեղ անհրաժեշտություն· логическая — տրամաբանական անհրաժեշտություն· я сделал это по необходимости ես այդ արի անհրաժեշտությունից դրդված· в силу необходимости անհրաժեշտության պատճառով, անհրաժեշտության հետևանքով:

необходи'мый անհրաժեշտ· делать необходимым անհրաժեշտ դարձնել:

необходи'тельность ի· անվարվեցողություն, անբարեհամբույրություն, անսիրալիրություն:

необходи'тельный անվարվեցող, անբարեհամբույր, անսիրալիր:

необщи'тельность ի· անհաղորդասիրություն, չմոտևորվող լինելը:

необщи'тельный անհաղորդասեր, անսիրալիր, չմոտևորվող:

необъясни'мость ի· անբացատրելիություն:

необъясни'мый անբացատրելի:

необъя'тность ի· անընդգրկելիություն, անեզրություն, անծայրություն:

необъя'тный անընդգրկելի, անեզր, անծայր· — ое пространство անծայրածիր տարածություն:

необыкнове'нно անսովոր, արտասովոր, արտակարգ կերպով:

необыкнове'нность ի· արտասովորություն, անսովոր լինելը, արտակարգություն:

необыкнове'нный անսովոր, արտասովոր, արտակարգ, վոչ-սովորական:

необыча'йно անսովոր, արտասովոր, արտակարգ կերպով:

необыча'йность ի· անսովոր լինելը, արտասովորություն, արտակարգություն:

необыча'йный արտասովոր, անսովոր, արտակարգ:

необы'чный արտասովոր, անսովոր:

необяза'тельность ի· անպարտադրություն, անպարտադրականություն, պարտադիր չլինելը:

необяза'тельный անպարտադիր, վոչ-պարտադիր:

неогранённо անսահմանորեն, առանց սահմանափակման, անսահմանափակ կերպով:

неогранённость ի· անսահմանություն, անսահմանափակություն:

неограни'ченный անսահմանափակ, անսահման· — ая власть անսահմանափակ իշխանություն, բացարձակ իշխանություն· неограниченная монархия անսահմանափակ միապետություն:

неоднокра'тно վոչ մի անգամ, հաճախակի, շատ անգամ, բազմիցս:

неоднокра'тный վոչ-մի ապատիկ, հաճախակի, բազմապատիկ:

неодобре'ние անհավանություն, հավանություն չտալը:

неодобри'тельный անհավանելի, անքաջալերելի, անխրախուսական, բացասական· — отзыв բացասական կարծիք:

неодоли'мость ի· անհաղթահարելիություն, անհաղթելիություն:

неодоли'мый անհաղթահարելի, անհաղթելի:

неодушевлённость ի· անշնչություն, անշունչ լինելը, անշնչավորություն:

неодушевлённый անշունչ, անշնչավոր:

неоживлённый անկենդան, անաշխույժ, լմրած· — ая беседа անաշխույժ զրույց, անկենդան խոսակցություն:

неожи'данно անսպասելիորեն, անակնկալ կերպով:

неожи'данность ի· անսպասելիություն, անակնկալություն:

неожи'данный անսպասելի, անակնկալ, հանկարծական· — ое нападение անսպասելի հարձակում, անակնկալ հարձակում· — ое счастие անակնկալ երջանկություն:

нео նոր (հունարեն բառ, վորով կազմ-վում են բարդ բառեր):
неозо'йский (— ая, — ое) յերկրբ· նեոզոյան:
неокантиа'нство նեոկանտյանություն, նոր կանտականություն:
неокатолици'зм նեոկաթոլիցիզմ, նոր-կաթոլիկություն:
неоклассици'зм նեոկլասիցիզմ, նոր-դասականություն:
неоконча'тельный վոչ-վերջնական:
неоко'нченный չվերջացած, անավարտ:
неолити'ческий (— ая, — ое) յերկրբ· նեոլիթիկ, նորաքարյան:
неологи'зм նորաբանություն:
неологи'ческий (— ая, — ое) նորաբանական:
неопи'санный չնկարագրված:
неопису'емо աննկարագրելիորեն:
неопису'емость ի· աննկարագրելիություն:
неопису'емый աննկարագրելի:
неопла'тный 1· անվճարելի, անհատուցելի· 2· անվճարունակ, հատուցելու անկարող· — должник անվճարունակ պարտապան· — долг անվճարելի պարտք:
неопла'ченный չվճարված, չհատուցված, անվճար:
неопоро'ченный չարատավորված, անբիծ, անարատ:
неопра'вданный չարդարացած, չարդարացված· — поступок անհիմն վարմունք, անիրավացի վարմունք· — расход չարդարացված ծախք, անիմաստ ծախս:
неопределённо անորոշաբար, անորոշ կերպով:
неопределённость ի· անորոշություն, անորոշ լինելը:
неопределённый անորոշ· — ое количество անորոշ քանակություն, անորոշ քանակ· — ое уравнение անորոշ հավասարում· — ый член անորոշ անդամ· — ая форма, — ое наклонение քեր· անորոշ յեղանակ:
неопредели'мость ի· անորոշելիություն:
неопредели'мый անորոշելի:
неопровержи'мо անհերքելիորեն, անժխտելիորեն:
неопровержи'мость ի· անհերքելիություն, անժխտելիություն:
неопровержи'мый անհերքելի, անժխտելի:
неопря'тно անմաքրաբար, անմաքուր կերպով:
неопря'тность ի· անմաքրություն, անմաքրասիրություն:
неопря'тный անմաքուր, անմաքրասեր, վնթի:
нео'пытность ի· անփորձություն, չփորձվածություն:
нео'пытный անփորձ, չփորձված:
неоргани'ческий (— ая, — ое) անորդանական· — ая химия անորդանական քիմիա:
неороманти'зм նեոռոմանտիզմ, նոր-ռոմանտիզմ:
неосла'бно անդուլորեն, անդադրում, անխոնջաբար, առանց թուլանալու:
неосла'бность ի· անդուլություն, անխոնջություն, անդադարություն:
неосла'бный անդուլ, անդադրում, անխոնջ, չթուլացող· с неослабным вниманием չթուլացող ուշադրությամբ:
неосмотри'тельно անչրջահայաց կերպով, անզգուշաբար, անզգուշությամբ:
неосмотри'тельность ի· անչրջահայացություն, անզգուշություն:
неосмотри'тельный անչրջահայաց, անզգույշ:
неоснова'тельно անհիմն կերպով, անհիմնորեն, անհաստատորեն:
неоснова'тельность ի· անհիմնություն, անհիմնավորություն, անհաստատություն:
неоснова'тельный անհիմն, անհիմնավոր, անհաստատ:
неоспори'мо անվիճարկելիորեն, անվիճելիորեն, անժխտելիորեն:
неоспори'мость ի· անվիճարկելիություն, անվիճելիություն, անժխտելիություն:
неоспори'мый անվիճարկելի, անվիճելի, անժխտելի, անհերքելի:
неосторо'жно անզգուշորեն, անզգուշաբար:
неосторо'жность ի· անզգուշություն:
неосторо'жный անզգույշ:
неосуществи'мость ի· անիրագործելիություն, անկենսագործելիություն:
неосуществи'мый անիրագործելի, անկենսագործելի:
неосяза'емо անշոշափելիորեն:

неосяза́емость ի· անշոշափելիութիւն։
неосяза́емый անշոշափելի։
неотврати́мо անխափանելիորէն, անխուսափելիորէն։
неотврати́мость ի· անխուսափելիութիւն, անխափանելիութիւն։
неотврати́мый անխուսափելի, անխափանելի։
неотвя́зчиво առանց ձեռք վերցնելու, առանց պոկվելու։
неотвя́зчивость ի· չպոկվողութիւն, ձեռք չվերցնելը։
неотвя́зчивый պոկ չեկող, ձեռք չվերցնող, չպոկվող։
неотдели́мо անբաժանելիորէն, անանջատելիորէն։
неотдели́мость ի· անբաժանելիութիւն, անանջատելիութիւն։
неотдели́мый անբաժանելի, անանջատելի։
неотёсанность ի· անտաշութիւն, բրտութիւն, կոպտութիւն։
неотёсанный անտաշ, բիրտ, կոպիտ։
неотзы́вчивость ի· անկարեկցութիւն, չարձագանգելը։
неотзы́вчивый անարձագանգ, չարձագանգող, անկարեկից։
не́откуда վոչ մի տեղից· неоткуда нам достать эту книгу վոչ մի տեղից չենք կարող այդ գիրքը ճարել։
неотло́жно անհետաձգելիորէն, անհապաղ, անմիջապես։
неотло́жность ի· անհետաձգելիութիւն, անհապաղութիւն։
неотло́жный անհետաձգելի, անհապաղ։
неотлу́чно անբաժան կերպով, անմեկին։
неотлу́чный անբաժան, անմեկին։
неотрази́мо անվանելիորէն, անհետմղելի կերպով։
неотрази́мость ի· անվանելիութիւն, անհետմղելիութիւն։
неотрази́мый անվանելի, անհետմղելի։
неотреша́емость ի· անփոխելիութիւն, անհրաժարեցնելիութիւն։
неотреша́емый անփոխելի, անհրաժարեցնելի։
неотсту́пно առանց հետ կանգնելու, աննահանջորէն, թախանձագին կերպով· — просить թախանձագին խնդրել։
неотсту́пный աննահանջ, հետ չկանգնող, մխալար, թախանձագին։
неотчётливо անորոշակի, անպարզորոշ կերպով, առանց իրեն հաշիւ տալու, առանց մտածելու։
неотчётливость ի· անորոշակիութիւն, անպարզորոշութիւն։
неотчётливый անորոշակի, անպարզորոշ, չմտածված։
неотчужда́емость ի· անուտարելիութիւն։
неотчужда́емый անուտարելի։
неотъе́млемость ի· անկապտելիութիւն, անխլելիութիւն։
неотъе́млемый անկապտելի, անխլելի· — ое право անկապտելի իրավունք, անխլելի իրավունք։
неофи́т նորահավատ, նորադարձ։
неофициа́льно վոչ-պաշտոնապես, անպաշտօն կերպով։
неофициа́льный անպաշտօնական, վոչ-պաշտոնական։
неохо́та: мне неохота յես ցանկութիւն չունեմ, յես չեմ ուզում։
неохо́тно դժկամութեամբ, վոչ-սրտահոժար, տհաճորէն։
неоцени́мость ի· անգնահատելիութիւն։
неоцени́мый անգնահատելի։
неощути́тельность ի· անզգալիութիւն, աննկատելիութիւն, անչօշափելիութիւն։
неощути́тельный անզգալի, աննկատելի, անչօշափելի։
непа́рный անզոյգ, կենտ։
непаху́чий (— ая, — ее) անհոտ, անբոյր։
непереводи́мость ի· 1· անթարգմանելիութիւն, անփոխադրելիութիւն· 2· անբնաջնջելիութիւն, անսպառելիութիւն։
непереводи́мый 1· անթարգմանելի, անփոխադրելի· 2· անբնաջնջելի, անսպառելի։
непередава́емость ի· անփոխանցելիութիւն, անհաղորդելիութիւն, անարտահայտելիութիւն։
непередава́емый անփոխանցելի, անփոխադրելի, անարտահայտելի։
неперехо́дный, непереходя́щий (— ая, — ее) չանցնող· — глагол անանցողական բայ։
непла́вкий (— ая, — ое) չհալվող, անհալունակ։
непла́вкость ի· չհալվողութիւն, անհալունակութիւն։
неплатёж չվճարելը, չհատուցելը·

չվճարում· при неплатеже չվճարելիս, չհատուցելիս, չհատուցելու դեպքում:

непло'тно անխտորեն, անհոծաբար, վոչ-քիփ, վոչ-սերտ, նոսրաբար· — позакусить թեթև նախաճաշել:

непло'тность ի· անխտուԹյուն, անհոծուԹյուն, անսերտուԹյուն, նոսրուԹյուն:

непло'тный անխիտ, անհոծ, անսերտ, նոսր:

непобеди'мо անհաղԹելիորեն, անպարտելիորեն:

непобеди'мость ի· անհաղԹելիուԹյուն, անպարտելիուԹյուն:

непобеди'мый անհաղԹ, անպարտելի, անհաղԹելի:

непови'нность ի· անմեղուԹյուն, անպարտուԹյուն:

непови'нный (в ч.-л.) անմեղ, անպարտ:

неповинове'ние անհնազանդուԹյուն, չհնազանդվելը, լմբոստացում:

неповоро'тливость ի· ծանրաշարժուԹյուն, անդյուրաշարժուԹյուն, դանդաղաշարժուԹյուն:

неповоро'тливый անդյուրաշարժ, ծանրաշարժ, դանդաղաշարժ:

непого'да վատ յեղանակ:

непогреши'мость անմեղանչականուԹյուն, անսխալականուԹյուն· учение о папской непогрешимости պապի անսխալականուԹյան ուսմունք:

непогреши'мый անմեղանչական, անսխալական:

неподалёку վոչ-հեռու, մոտիկ:

непода'тливость ի· 1· անդիջողուԹյուն, համառուԹյուն· 2· անբարեհամբույրուԹյուն, դծուծուԹյուն:

непода'тливый 1· անդիջող, համառ· 2· անբարեհամբույր, դծուծ:

неподатно'й անհարկատու, ապահարկ· — ое сословие անհարկատու դաս, ապահարկ դաս:

неподви'жно անշարժորեն, առանց շարժվելու, անշարժ:

неподви'жность ի· անշարժուԹյուն:

неподви'жный անշարժ, չշարժվող, կայուն, հաստատուն· — ая звезда անշարժ աստղ· — ый взгляд սևեռուն հայացք:

неподде'льно առանց կեղծելու, անկեղծաբար, հարազատորեն, անխարդախորեն:

неподде'льность ի· չկեղծվածուԹյուն, անկեղծուԹյուն, հարազատուԹյուն, անխարդախուԹյուն:

неподде'льный չկեղծված, անկեղծ, հարազատ, անխարդախ· — ая радость անկեղծ ուրախուԹյուն, սրտագին ուրախուԹյուն· — ое серебро չկեղծված արծաթ:

неподку'пность ի· անկաշառուԹյուն:

неподку'пный անկաշառ:

неподлежа'щий (— ая, — ее) վոչ-յենԹակա:

неподоба'ющий (— ая, — ее) անվայել, անվայելուչ:

неподража'емо աննմանորեն, անորինակելիորեն:

неподража'емость ի· անընդօրինակելիուԹյուն, աննմանելիուԹյուն, աննմանուԹյուն:

неподража'емый անընդօրինակելի, աննմանելի, աննման:

неподсту'пность ի· անմատչելիուԹյուն, անմերձենալիուԹյուն, անառիկուԹյուն:

неподсту'пный անմատչելի, անմերձենալի, անառիկ:

неподсу'дность ի· անընդդատուԹյուն, անենԹադատուԹյուն:

неподсу'дный անընդդատ, անենԹադատ:

неподходя'щий (— ая, — ее) անհարմար, աննպատակահարմար, անհամապատասխան:

неподчине'ние չենԹարկվելը, չենԹարկում, չհպատակվելը· — судебному постановлению դատական վճռին չենԹարկվելը:

непозволи'тельно անԹույլատրելիորեն, անԹույլատրելի կերպով:

непозволи'тельность ի· անԹույլատրելիուԹյուն:

непозволи'тельный անԹույլատրելի:

непознава'емость ի· անիմանալիուԹյուն:

непознава'емый անիմանալի:

непоко'йно անհանգստորեն, անհանգըստուԹյամբ, անհանգիստ:

непоко'йный անհանգիստ:

непоколеби'мо անսասանորեն, անհողդողդաբար, աներեր կերպով:

непоколеби'мость ի· անսասանուԹյուն, անհողդողդուԹյուն, աներերուԹյուն, անդրդվելիուԹյուն:

непоколеби́мый անսասան, անհողդողդ, աներեր, անդրդվելի։
непоко́рно անհնազանդորեն, չհնազանդելով, ըմբոստաբար։
непоко́рность ի. անհնազանդություն, չհնազանդելը, ըմբոստություն։
непоко́рный անհնազանդ, չհնազանդող, ըմբոստ։
непокры́тый չծածկված, բաց, չզոցված. — заём չծածկված փոխառություն. с непокрытой головой բաց գլխով։
неполнозу́бые կենդ. թերատամնավորներ։
неполноце́нность ի. թերազնություն, թերարժեքություն։
непо́лноце́нный թերազին, թերարժեք. — ая монета թերարժեք սոսկ։
неполнота́ կիսատություն, թերատություն, թերակատարություն, դեր չլինելը, անպատրաստություն։
непо́лный կիսատ, թերի, թերակատար, թերատ, վոչ-դերուկ։
непоме́рно անչափորեն, չափից դուրս, չափազանց։
непоме́рность ի. անչափություն, չափից դուրս լինելը։
непоме́рный անչափ, չափից դուրս։
непонима́ние չհասկանալը, չհասկացում, չըմբռնելը, չըմբռնում։
непо́мнящий (— ая, — ее) չհիշող. — родства անտուն-անտեր, թափառաշրջիկ։
непоня́тливость ի. անհասկացողություն, չըմբռնողություն։
непоня́тливый անհասկացող, չըմբռնող։
непоня́тно անհասկանալիորեն, անըմբռնելիորեն։
непоня́тность ի. անհասկանալիություն, անըմբռնելիություն։
непоня́тный անհասկանալի, անըմբռնելի։
непоправи́мость ի. անուղղելիություն, անուղղայություն։
непоправи́мый անուղղելի, անուղղա։
непопуля́рный անժողովրդական, ժողովրդականություն չվայելող, անհանրամատչելի։
непоро́чно անարատորեն, անբիծ կերպով։
непоро́чность ի. անարատություն, անբծություն։
непоро́чный անարատ, անբիծ։
непоря́док (— дка), **непоря́дки** (— ков) անկարգություն։
непоря́дочность ի. անկարգչություն, անբարեկարգություն, անբարեբարոյություն։
непоря́дочный անկարգչի, անբարեկարգ, անբարեբարո։
непосвящённый անտեղյակ, անիրազեկ։
непосе́да ըն. անհանգիստ մարդ, անդադրում մարդ, տիեզի չանող մարդ։
непоси́льный ուժից վեր. эта работа мне непосильна այդ աշխատանքն ուժերիցս վեր է։
непосле́довательно անհետևողականորեն։
непосле́довательность ի. անհետևողականություն։
непосле́довательный անհետևողական։
непослуша́ние անհնազանդություն, անհլուություն, չհնազանդելը։
непослу́шный անհնազանդ, չհնազանդող, անհլու։
непосре́дственно անմիջականորեն, անմիջաբար, անմիջապես։
непосре́дственность ի. անմիջականություն։
непосре́дственный անմիջական, ուղտակ։
непостижи́мость ի. անհասանելիություն, անըմբռնելիություն, անհասկանալիություն։
непостижи́мый անհասանելի, անըմբռնելի, անհասկանալի. это непостижимо для меня այդ անհասկանալի է ինձ համար, այդ ինձ համար անըմբռնելի է։
непостоя́нство անհաստատունություն, փոփոխականություն, անմշտականություն։
непостоя́нный անմշտական, անհաստատուն, փոփոխական. — ая погода փոփոխական եղանակ։
непоступле́ние չմուծվելը, չստացվելը. — налогов հարկերի չմուծվելը։
непоти́зм նեպոտիզմ, խնամիականություն։
непотре́бный 1. անպետք, անօգուտ. 2. անբարոյական, ցուխ. — дом անառականոց, պոռնկատուն. — ая женщина անառականոց, պոռնկուհի։

непотре́бство 1· անպետքություն, անօգուտ լինելը· 2· անբարոյականություն, ցոփություն:
непохо́жий (—(ая, —ее) վոչ-նման, տարբեր:
непоча́тый ձեռք չտված, կուսական· —край (угол) անպատ քանակ, անպատ աղբյուր:
непочте́ние չհարգելը, չմեծարելը, բանի տեղ չդնելը:
непочти́тельность ի· չպատվողություն, չհարգողություն:
непочти́тельный չհարգող, չմեծարող, չպատվող:
непоявле́ние հանդես չգալը, չերեվալը, չերևում:
непра́вда 1· անճշտություն, սուտ· 2· անարդարություն· это неправда այդ սուտ է, այդ ճիշտ չէ:
неправди́вый անարդար, վոչ-ճիտակ, սուտ:
неправдоподо́бно անհավանականորեն, անհավատալիորեն:
неправдоподо́бность ի· անհավանականություն, անհավատալիություն:
неправдоподо́бный անհավանական, անհավատալի:
непра́ведность ի· անարդարություն, անիրավություն, անարդարասիրություն:
непра́ведный անարդար, անիրավ, անարդարասեր:
непра́вильность ի· անճշտություն, անկանոնություն, սխալ լինելը:
непра́вильный անկանոն, սխալ, անճիշտ· —ый глагол անկանոն բայ· —ая дробь անկանոն կոտորակ· —ый подход սխալ մոտեցում· неправильно понять սխալ հասկանալ:
неправоспосо́бность ի· անիրավունակություն:
неправоспосо́бный անիրավունակ:
неправота́ անարդարություն, անիրավացիություն:
непра́вый անարդար, անիրավացի· ты неправ դու անարդար ես, դու իրավացի չես:
непревзойдённый չգերազանցված:
непредви́денный չնախատեսված, անակնկալ:
непреднаме́ренный չկանխամտածված, առանց կանխակալ դիտավորության:
непредубеждённый անկանխակալ, առանց կանխակալ կարծիքի:
непредумы́шленный չնախամտածված, առանց կանխակալ դիտավորության· непредумышленное убийство չնախամտածված սպանություն, չկանխամտածված սպանություն:
непредусмо́тренный չնախատեսված, չկանխատեսված:
непредусмотри́тельность ի· անկանխատեսություն, անզգուշություն:
непредусмотри́тельный անկանխատես, անզգուշ:
непрекло́нность ի· անդրդվելիություն, աննկունություն, անսասանություն, անհողդողդություն:
непрекло́нный անդրդվելի, աննկուն, անսասան, անհողդողդ:
непрело́жность ի· անխախտելիություն, անփոփոխելիություն, անվոփոխություն, անխախտություն:
непрело́жный անխախտելի, անփոփոխելի, անխախտ, անփոփոխ:
непреме́нно անպայման, անպատճառ· он непременно придёт նա անպատճառ կգա, նա անպայման գալու է:
непреме́нный անփոփոխ, անպայման, անպատճառ· —член մշտական անդամ, անփոփոխ անդամ· — ое условие անհրաժեշտ պայման:
непреобори́мый, непреодоли́мый անհաղթելի, անհաղթահարելի· —ая сила անհաղթահարելի ուժ, անհաղթ ուժ:
непреодоли́мо, непреобори́мо անհաղթելիորեն, անհաղթահարելիորեն:
непреодоли́мость, непреобори́мость ի· անհաղթելիություն, անհաղթահարելիություն:
непререка́емость ի· անվիճարկելիություն, անվիճելիություն, անառարկելիություն:
непререка́емый անվիճարկելի, անվիճելի, անառարկելի:
непреры́вка (непрерывная рабочая неделя) անընդհատ (անընդհատ աշխատանքային շաբաթ):
непреры́вно անընդհատորեն, առանց ընդմիջման, անընդհատ:
непреры́вность ի· անընդհատություն, անընդմիջելիություն:
непреры́вный անընդհատ, անդադար, անընդմիջելի· —ая дробь

անընդմիջվող կոտորակ. — ая неделя անընդհատ շաբաթ:

непреста'нность ի. անդադարություն, մշտականություն:

непреста'нно անդադար կերպով, մշտապես, անդադար:

непреста'нный անդադար, մշտական:

непреходя'щий (— ая, — ее) անանցողիկ, անանցական:

неприве'тливость ի. անսիրալիրություն, անհամբուրություն:

неприве'тливо անսիրալիրաբար, անհամբույր կերպով:

неприве'тливый անսիրալիր, անհամբույր. — ая улыбка անհամբույր ժպիտ:

непривлека'тельность ի. անհրապույր լինելը, անդրավչություն:

непривлека'тельно անհրապույր կերպով, անդրավչորեն:

непривлека'тельный անհրապույր, անդրավիչ:

непривы'чка անսովորություն, սովոր չլինելը, անընտելություն, անվարժություն:

непривы'чный անսովոր:

непригля'дный խղճուկ, խղճալի տեսքով:

неприго'дный անպետք. — для военной службы զինվորական ծառայության համար անպետք:

неприго'жий (— ая, — ее) տգեղ, անդուր, անվայել:

неприе'млемость ի. անընդունելիություն:

неприе'млемый անընդունելի:

неприкоснове'нность ի. 1. անձեռնմխելիություն. 2. անմասնակցություն. — личности անձի անձեռնմխելիություն. — корреспонденции թղթակցության անձեռնմխելիություն:

неприкоснове'нный 1. անձեռնմխելի. 2. անմասնակից:

неприли'чие անվայելություն, անպարկեշտություն, անպատշաճություն:

неприли'чно անվայել կերպով, անպարկեշտորեն, անպատշաճ ձևով:

неприли'чный անվայել, անպարկեշտ, անպատշաճ. это неприлично այդ անպարկեշտ է, այդ անվայել բան է:

непримени'мость ի. անկիրառելիություն, անգործադրելիություն:

непримени'мый անկիրառելի, անկիրառելի, անգործադրելի:

неприме'тность ի. աննկատելիություն, աննշմարելիություն:

неприме'тный աննկատելի, աննշմարելի:

непримири'мость ի. անհաշտություն, անհաշտելիություն:

непримири'мый անհաշտ, անհաշտելի, վոխերիմ. — враг անհաշտ թշնամի, վոխերիմ թշնամի. — ая вражда անհաշտ թշնամություն, վոխերիմ թշնամություն:

непринуждённо անբռնադատորեն, առանց բռնադատման, անկաշկանդ, ազատ:

непринуждённость ի. անբռնադատություն, հոժարակամություն:

непринуждённый անբռնադատ, հոժարակամ, անբռնազբոսիկ:

неприня'тие չընդունելը, չընդունում, մերժում:

неприспосо'бленный չհարմարված, չհարմարեցված:

непристо'йно անվայել կերպով, անպարկեշտորեն, անպատշաճաբար:

непристо'йность ի. անվայելություն, անպարկեշտություն, անպատշաճություն:

непристо'йный անվայել, անպարկեշտ, անպատշաճ:

непристу'пность ի. անմատչելիություն, անմերձենալիություն, անառիկություն, հպարտություն:

непристу'пный անմատչելի, անմերձենալի, անառիկ, հպարտ:

непрису'тственный վոչ-ատենական, տոնական. — день վոչ-ատենական որ, տոնական որ:

непритво'рно անկեղծորեն, առանց կեղծելու:

непритво'рность ի. անկեղծություն, սրտաբուղխ լինելը:

непритво'рный անկեղծ, սրտաբուղխ:

неприча'стность ի. անմասնակցություն, մասնակից չլինելը:

неприча'стный անմասնակից, անհաղորդ:

неприя'зненно թշնամաբար, չարակամորեն:

неприя'зненность ի. թշնամականություն, չարակամություն:

неприя'зненный թշնամական, չարակամ։
неприя'знь ի· թշնամութիւն, չարակամութիւն։
неприя'тель ա· թշնամի։
неприя'тельница թշնամուհի։
неприя'тельский (— ая, — ое) թշնամական, թշնամու· — ое судно թշնամու նաւ, թշնամական նաւ։
неприя'тно անհաճո կերպով, անախորժօրէն, անդուր կերպով։
неприя'тность ի· անհաճոյութիւն, անախորժելութիւն, անդուրեկութիւն, անախորժութիւն։
неприя'тности (— ей) անախորժութիւններ, անհաճութիւններ, անհանգստութիւններ։
неприя'тный անհաճո, անախորժ, անդուրեկան· — ое положение անախորժ դրութիւն, անհամ դրութիւն։
непробу'дно առանց զարթնելու, առանց արթնանալու։
непробу'дный անարթնանալի, անզարթնելի· — сон անզարթնելի քուն, խորունկ քուն։
непроводни'к անհաղորդիչ։
непрогля'дный անթափանց, անթափանցելի· — ая тьма անթափանց խաւար, անթափանցելի մթութիւն։
непродолжи'тельность ի· անհարատեւութիւն, կարճատեւութիւն, վաղանցկութիւն։
непродолжи'тельный կարճատեւ, վաղանցիկ, անհարատեւ, կարճ· в непродолжительном времени կարճ ժամանակում, չուտով։
непрое'зжий (— ая, — ее) 1· անանցանելի· 2· անբանուկ· — ая дорога անանցանելի ճանապարհ, վատ ճանապարհ։
непрозра'чность ի· անթափանցիկութիւն։
непрозра'чный անթափանցիկ, անվճիտ։
непроизводи'тельно 1· անարտադրողաբար· 2· ապարդիւնօրէն։
непроизводи'тельность ի· 1· անարտադրողականութիւն· 2· ապարդիւնութիւն։
непроизводи'тельный 1· անարտադրողական· 2· ապարդիւն։
непроизво'льно ակամա, մեքենաբար, անդիտակցօրէն, ինքնաբերաբար։
непроизво'льность ի· ակամայութիւն, ինքնաբերականութիւն, անդիտակցականութիւն։
непроизво'льный ակամայ, ինքնաբերական, անդիտակցական· — ое движение ակամայ շարժում, ինքնաբերական շարժում։
непрола'зный անանցանելի· — ая грязь անանցանելի ցեխ։
непролета'рский (— ая, — ое) վոչ-պրոլետարական, վոչ-բանւորական։
непромока'емость ի· անջրանցիկութիւն։
непромока'емый անջրանցիկ· — ое пальто անջրանցիկ վերարկու· — ые сапоги անջրանցիկ կոշիկներ· делать непромокаемым անջրանցիկ դարձնել։
непроница'емость ի· անթափանցկութիւն, անթափանցութիւն, անթափանցելիութիւն։
непроница'емый անթափանցիկ, անթափանցելի, անթափանց· — для дождя անանձրևանցիկ, անձրևի համար անթափանցիկ· — для звука անձայնանցիկ։
непропорциона'льность ի· անհամեմատականութիւն, անհամաչափութիւն, անհամամասնականութիւն։
непропорциона'льный անհամեմատական, անհամամասնական, անհամաչափ։
непросе'янный չմաղված, անմաղ· хлеб из непросеянной муки չմաղած ալիւրի հաց։
непрости'тельно աններելիօրէն։
непрости'тельность ի· աններելիութիւն։
непрости'тельный աններելի։
непротивле'нец (— нца) անդիմադրողական, անդիմադրական։
непротивле'ние չդիմադրելը, չդիմադրում, չհակառակելը, չհակառակում· — злу չարին չհակառակելը, չարիքին չդիմադրելը։
непротивле'нчество անդիմադրողականութիւն, անդիմադրականութիւն։
непроходи'мо 1· անանցանելիօրէն· 2· չափազանց· — глупый չափազանց հիմար, հիմարների թագաւոր։
непроходи'мость ի· անանցանելիութիւն։
непроходи'мый անանցանելի։
непрочи'танный չկարդացված, չկարդացած։

непро'чность ի· անկայունություն, անհաստատություն, խախուտություն:
непро'чный անկայուն, անհաստատ, խախուտ:
непро'чь: он непрочь погулять նա զբոսնելու դեմ չէ, նա համաձայն է զբոսնելու:
непро'шен(н)ый չհրավիրված, անկոչ:
Непту'н դից· Նեպտուն (1· հռոմեական ծովի աստված· 2· մոլորակի անուն):
нептуни'зм յերկր· նեպտունիզմ, նեպտունականություն, ջրականություն:
нептуни'ческий (— ая, — ое) նեպտունական:
непутёвый անպետք, — վուչ, — ցուի, չվայտ· — человек անպետք մարդ, վուչ մարդ, ցուի մարդ:
непу'тный տես **непутёвый.**
нерабо'чий 1· վոչ-աշխատանքային· 2· վոչ-բանվորական· — день վոչ-աշխատանքային օր, աշխատանքից ազատ օր:
нера'венство անհավասարություն· социальное — սոցիալական անհավասարություն:
неравно' անհավասարապես, անհավասար կերպով:
нера'вно յեթե, դուցե, թերևս:
неравнобе'дренный անհավասարասրունք:
неравноме'рность ի· անհավասարաչափություն:
неравноме'рный անհավասարաչափ:
неравноси'льный անհավասարուժ:
неравносторо'нний անհավասարակողմ:
нера'вный անհավասար· — ый брак անհավասար ամուսնություն:
нераде'ние անհոգ լինելը, անվոխթ լինելը, անհոգություն, անվոխթություն:
нераде'ть անհոգ լինել, անվոխթ լինել:
неради'вость ի· անհոգություն, անվոխթություն:
неради'вый անհոգ, անվոխթ:
неразба'вленный անջրախառն, չխառնված, անխառն:
неразбери'ха խառնաշփոթություն, չիլափուլ:
неразбо'рчивость 1· (почерка) անպարզություն, անընթեռնելիություն, անվերծանելիություն· 2· (при выборе чего-либо) անընտրողություն, անխտրականություն:
неразбо'рчивый 1· անպարզ, անընթեռնելի, անվերծանելի· 2· անընտրող, անխտրական, խտրություն չդնող· — в средствах մի ջոցների մեջ խտրություն չդնող:
нера'зви'тость ի· անզարգացածություն:
неразвито'й անզարգացած, չզարգացած:
неразгово'рчивый անզրուցասեր, անխոսկան· — человек անզրուցասեր մարդ, անխոսկան:
нераздели'мость ի· անբաժանելիություն, անտրոհելիություն:
нераздели'мый անբաժանելի, անտրոհելի:
нераздельно անբաժանորեն, անբաժան:
нераздельный 1· անբաժան, չբաժանված, չտրոհված· 2· անբաժանելի, անտրոհելի:
нераздельность 1· անբաժանելիություն, անտրոհելիություն· 2· (цельность) անբաժանություն, չբաժանվածություն, անտրոհվածություն:
неразличи'мость ի· անզանազանելիություն, անջոկելիություն:
неразличи'мый անզանազանելի, անջոկելի:
неразлу'чно անբաժան կերպով, առանց բաժանվելու, անբաժան:
неразлу'чность ի· անբաժանություն:
неразлу'чный անբաժան, անանջատ, անմեկին· — ые друзья անբաժան ընկերներ:
неразме'нный անմանրելի, չմանրվող (չխուրդվող):
неразреши'мость ի· անլուծելիություն, անվճռելիություն:
неразреши'мый անլուծելի, անվճռելի:
неразруши'мость ի· անկործանելիություն, անխորտակելիություն:
неразруши'мый անկործանելի, անխորտակելի:
неразры'вно անխզելիորեն, անքակտելիորեն:
неразры'вность ի· անխզելիություն, անքակտելիություն:
неразры'вный անխզելի, անքակտելի:
неразу'мие անմտություն, անխելացություն, անխոհեմություն:

неразу'мно *անմտորեն, անխելքաբար, անխոհեմությամբ:*

неразу'мность ի· *անմտություն, անխելացիություն, անխոհեմություն, անբանականություն:*

неразу'мный *անմիտ, անխելացի, անխոհեմ, անբանական, անհասկացող:*

нераска'янность ի· *չղջացածություն, անղջություն, անապաշավություն:*

нераска'янный *չղջացած, անապաշավ:*

нерасположе'ние *վատ տրամադրություն, դժկամություն, տհաճություն, անտրամադիր լինելը:*

нерасполо'жённый *վատ տրամադրված, դժկամ, տհաճ, անտրամադիր:*

нераспоряди'тельность ի· *անանձնբնություն, անանձնբնողություն:*

нераспоряди'тельный *անանձնբնիչ, անանձնբնող:*

нерассуди'тельность ի· *անխոհեմություն, անմտություն:*

нерассуди'тельный *անխոհեմ, անմիտ:*

нераствори'мость ի· 1. *անբացելիություն.* 2. *անլուծելիություն:*

нераствори'мый 1. *անբացելի.* 2. *անլուծելի:*

нерасторжи'мость ի· *անքակտելիություն, անլուծելիություն:*

нерасторжи'мый *անքակտելի, անլուծելի:*

нерасторо'пность ի· *դանդաղկոտություն, ծանրաշարժություն, անարագաշարժություն, անժրություն:*

нерасторо'пный *դանդաղկոտ, անարագաշարժ, ծանրաշարժ, անժիր:*

нерасчётливо *անհաշվարար, անհաշվորեն, անխնայողաբար:*

нерасчётливость ի· *անհաշվություն, անհաշվարարություն, անխնայողություն:*

нерасчётливый *անհաշվարար, անխնայող, հաշիվ չանող:*

нерациона'льность ի· *անբանականություն, անբանայնություն, անռացիոնալություն:*

нерациона'льный *անբանական, անռացիոնալ, անբանային:*

нерв *նյարդ, ջիղ.* — зрительный *տեսողական նյարդ, տեսանյարդ.* — глазодвигательный *ակնաշարժիչ նյարդ.* — симпатический *համակրանքյարդ.* действовать на нервы *նյարդերի վրա ազդել, ջղերի վրա ներգործել.* железные нервы *երկաթե նյարդեր:*

нерва'ция բոտ. *ջղացանց, ջղերի ցանց:*

не'рвничать *նյարդայնանալ, ջղայնանալ:*

не'рвность ի· *նյարդայնություն, ջղայնություն:*

не'рвный *նյարդային, ջղային.* — узел *նյարդահանգույց, ջղահանգույց.* — центр *նյարդակենտրոն, ջղակենտրոն.* — ая система *նյարդային համակարգություն, ջղային համակարգություն.* — ое волокно *նյարդաթելիկ, ջղաթելիկ:*

нерво'зность ի· տես **нервность.**

нерво'зный տես **нервный.**

нереализо'ванный *չիրացված:*

нереа'льность ի· *անիրականություն:*

нереа'льный *անիրական:*

нерегуля'рность ի· *անկանոնություն:*

нерегуля'рный *անկանոն.* — ые войска *անկանոն զորքեր:*

нере'дко *հաճախ, վոչ-հազվադեպ, շատ անգամ:*

нереи'да դից. *ծովահարս, ծովալը, ծովային հավերժահարս:*

нерента'бельность ի· *անշահավետություն, անշահութաբերություն, անռենտաբերություն:*

нерента'бельный *անշահավետ, անշահութաբեր, անռենտաբեր:*

нереши'мость ի· *անվճռելիություն, անլուծելիություն:*

нереши'тельность ի· *անվճռականություն.* быть в нерешительности *անվճռական լինել, տատանվել:*

нереши'тельно *անվճռականորեն, տատանվելով:*

нереши'тельный *անվճռական, տատանվող:*

неро'бкий (— ая, — ое) *աներկչոտ, անամաչկոտ, համարձակ:*

неро'вно *անհարթաբար, անհավասարորեն, անհարթ, աչառությամբ:*

неро'вность ի· *անհարթություն, անհավասարություն, աչառություն:*

неро'вный *անհարթ, անհավասար, աչառու:*

неро'вня: ты ему неровня *դու նրան հավասար չես, դու նրա ընկերը չես:*

неро'зыск: за нерозыском *չգտնելու պատճառով:*

не'рпа կենդ. *փոկ, ծովաշուն:*

нерукотво'рность ի· *անձեռակերտություն, անձեռագործ լինելը:*
нерукотво'рный *անձեռակերտ, անձեռագործ:*
неруши'мо *անխորտակելիաբար, անկործան կերպով:*
неруши'мость ի· *անխորտակելիություն, անկործանելիություն:*
неруши'мый *անխորտակելի, անկործանելի, անխախտ:*
неря'ха ըստ· *անմաքրասեր մարդ, ինթի մարդ:*
неря'шество *անմաքրասիրություն, ինթիություն:*
неря'шливость ի· *անմաքրասիրություն, ինթիություն:*
неря'шливо *անմաքրասիրությամբ, ինթիաբար:*
неря'шливый *անմաքրասեր, ինթի:*
несбы'точность ի· *անիրագործելիություն, անհնարինություն:*
несбы'точный *անիրագործելի, անհնարին.* — ые мечты *անիրականանալի երազներ:*
несваре'ние *անմարսողություն, չմարսելը.* страдать несварением желудка *ստամոքսի անմարսողությամբ տառապել:*
несвари'мость ի· 1· *անմարսելիություն, անմարսություն.* 2· *անեւելիություն:*
несвари'мый 1· *անմարսելի.* 2· *անեւելի:*
несве'дущий (— ая, — ее) *անտեղյակ, անիրազեկ:*
несве'жий (— ая, — ее) *անթարմ, ոթեկ, քարթու:*
несвоевре'менно *անժամանակորեն, տարաժամանակին, վոչ-ժամանակին:*
несвоевре'менный *տարաժամ, անժամանակ, տարաժամ:*
несво'йственный *վոչ-հատուկ, անհատուկ, ոտար, խորթ:*
несвя'зно *անկապորեն, անկապակցորեն:*
несвя'зность ի· *անկապություն, անկապակցություն:*
несвя'зный *անկապ, անկապակից:*
несгиба'емый *անկորացնելի, անթեքելի:*
несгово'рчивость ի· *չհոժարողություն, իր ասածի լինելը, կամակորություն:*
несгово'рчивый *չհոժարվող, իր ասածի, կամակոր:*
несгора'емость ի· *անկիզելիություն, անկիզություն, անայրելիություն:*
несгора'емый *անկիզելի, անկեզ, անայրելի.* — ящик *անկեզ արկղ, անկիզելի արկղ:*
несде'ржанность ի· *անզսպություն, չզսպվածություն:*
несде'ржанный *անզուսպ, չզսպված:*
несе'ние *տանելը, բերելը, կրելը.* — обязанностей *պարտականություններ կատարելը.* — яиц *ձու ածելը:*
несессе'р *ղրոց, մանրահամալրուկ, ուղեպայուսակ:*
несжима'емость ի· *անսղմելիություն, անկծկելիություն:*
несжима'емый *անսղմելի, անկծկելի:*
несимметри'чность ի· *անհամաչափություն:*
несимметри'чный *անհամաչափ:*
неска'занно *անասելիորեն, չատ, անչափ:*
неска'занность ի· *անասելիություն, անպատմելիություն:*
неска'занный *անասելի, անպատմելի:*
нескла'дица *անհեթեթություն, անհարիրություն:*
нескла'дно *անհեթեթաբար, անհարիր կերպով:*
нескла'дность ի· *անհեթեթություն, անհարիրություն, անճոռնություն:*
нескла'дный *անհեթեթ, անհարիր, անկապ, անճոռնի:*
нескло'нность ի· *անհակամետություն, անտրամադիր լինելը:*
нескло'нный *անհակամետ, անտրամադիր:*
несклоня'емость ի· *անխոնարհելիություն, անկոտրնելիություն.* fեր· *անհոլովելիություն:*
несклоня'емый *անխոնարհելի, անկոտրնելի.* fեր· *անհոլովելի:*
не'сколько 1· *փոքր ինչ, մի քիչ.* 2· *մի քանի.* несколько обескураженный *մի քիչ վհատված, փոքր ինչ հուսահատուր յեղած.* через несколько дней *մի քանի որից հետո, մի քանի որ անց.* несколько раз *մի քանի անգամ.* в нескольких шагах *մի քանի քայլ հեռու, մի քանի քայլի վրա.* в нескольких словах *մի քանի բառով, մի յերկու խոսքով:*
нескончае'мый *անվերջ, անվախճան, անսահման, անծայր:*
неско'ро *վոչ-շուտ, վոչ-չատ:*

нескро'мно անհամեստությամբ, անհամեստորեն, անպարկեշտաբար:
нескро'мность ի· անհամեստություն, անպարկեշտություն:
нескро'мный անհամեստ, անպարկեշտ:
несли'шком վոչ-շատ, վոչ-չափազանց, վոչ-այնքան:
несло'жность ի· անբարդություն, պարզություն:
несло'жный վոչ-բարդ, անբարդ, պարզ:
не'слух անհլու մարդ, անհնազանդ մարդ:
неслы'ханно չլսված կերպով, անլուր կերպով:
неслы'ханность ի· չլսվածություն:
неслы'ханный չլսված, անլուր:
неслы'шно անլսելիորեն, անձայն կերպով, կամացուկ:
неслы'шный չլսվող, անլսելի, կամացուկ:
несменя'емость ի· անփոխելիություն, անհրաժարեցնելիություն:
несменя'емый անփոխելի, անհրաժարեցնելի:
несме'тный անհաչիվ, անթիվ, անհամար· — ые богатства անչափ հարստություններ:
несмолка'емый անլուռ, չլռող, անդադար, անընդհատ:
несмотря' չնայած· — на то, что... չնայած, վոր...:
несмыва'емый անլվանալի, անմաքրելի, անջնջելի· — позор անջնջելի խայտառակություն· — ая краска անջնջելի ներկ, վեր չեկող ներկ:
несмышлёныш դլխի չընկնող մարդ, չհասկացող մարդ, ծանրամիտ մարդ:
несно'сность ի· անտանելիություն, անհանդուրժելիություն:
несно'сный անտանելի, անհանդուրժելի:
несоблюде'ние չհատարելը, չհատարում, չպահպանելը, չպահպանում· — законов որենքների չհատարում:
несовершенноле'тие անչափահասություն:
несовершенноле'тний անչափահաս:
несоверше'нный անկատար, վոչ-կատարյալ, չհատարված:
несоверше'нство անկատարություն, անկատարելություն:
несовмести'мость ի· անհամատեղելիություն, անզուգավարություն:
несовмести'мый անհամատեղելի, անզուգավար:
несовпаде'ние անզուգադիպում, չզուգադիպելը· — взглядов հայացքների չզուգադիպում:
несогла'сие անհամաձայնություն, տարաձայնություն, աններդաշնակություն, անմիաբանություն:
несогласи'мый անհամաձայնեցնելի, աններդաշնակելի, անմիաբանելի:
несогла'сица անհամաձայնություն, տարաձայնություն, աններդաշնակություն, անմիաբանություն:
несогла'сность ի· 1· տես несогласие. 2· անբաղաձայն լինելը, անբաղաձայնություն:
несогла'сный 1· անհամաձայն, տարաձայն, աններդաշնակ, անմիաբան· 2· անբաղաձայն· я несогласен на это ես դրան համաձայն չեմ· я несогласен с ним ես նրա հետ համաձայն չեմ:
несогласо'ванность ի· չհամաձայնեցրած լինելը, համաձայնեցված չլինելը:
несогласо'ванный չհամաձայնեցրած, չհամաձայնեցված:
несозву'чность ի· աններդաշնակություն, դժվարալսելիություն, անախորժալսելություն:
несозву'чный աններդաշնակ, դժվարալսելի, անախորժալսելի:
несоизмери'мо անհամեմատելիորեն:
несоизмери'мость ի· անհամեմատելություն:
несоизмери'мый անհամեմատելի:
несокруши'мо անքակտելիորեն, անխորտակելիորեն, անընկճելիորեն:
несокруши'мость ի· անքակտելիություն, անխորտակելիություն, անընկճելիություն:
несокруши'мый անքակտելի, անխորտակելի, անընկճելի:
несомне'нно անկասկածորեն, անտարակուսելիորեն, անկասկած:
несомне'нный անկասկած, անտարակույս, աներկբա:
несообра'зно с чем-либо վորևե բանի անհամապատասխան, անպատեհ, անհամապատասխան:
несообра'зность ի· անհամապատասխանություն, անպատեհություն, անհամապատասխանություն:

несообра'зный *անհամապատասխան, անհամապատասխան, անպատեհ:*
несообщи'тельность *ի· անզրուցասիրություն, անխոսկանություն, անհաղորդասիրություն:*
несообщи'тельный *անզրուցասեր, անխոսկան, անհաղորդասեր:*
несоотве'тственный *չհամապատասխանող, անհամապատասխան:*
несоотве'тствие *անհամապատասխանություն:*
несоразме'рно *անհամաչափորեն, անհամապատասխան կերպով:*
несоразме'рный *անհամաչափ, անհամապատասխան:*
несостоя'вшийся (— шаяся, — шееся) *տեղի չունեցած, չկայացած:*
несостоя'тельность *ի· անճկություն, անվճարունակություն:*
несостоя'тельный *անճկ, անվճարունակ· — ый должник անճկ պարտապան:*
неспе'лость *ի· չհասածություն, տհասություն, խակություն:*
неспе'лый *չհասած, տհաս, խակ:*
несподру'чный *անհարմար, անսամթ:*
неспоко'йный *անհանգիստ:*
неспо'рный *անվիճելի:*
неспо'рый *յերկար չդիմացող, չուտասպառ· — ая еда անհյութ կերակուր· — ый работник թույլ աշխատավոր· скоро, да неспоро արագ, բայց անորակ:*
неспосо'бность *ի· անընդունակություն:*
неспосо'бный *անընդունակ· — на ложь ստելու անընդունակ· делать неспособным անընդունակ դարձնել:*
несправедли'во *անարդարությամբ, անարդարորեն, անիրավացի:*
несправедли'вость *ի· անարդարություն, անիրավացիություն:*
несправедли'вый *անարդար, անիրավացի:*
несравне'нно *անհամեմատաբար, անզուգականորեն, անհամեմատ:*
несравне'нный *անհամեմատ, անբաղդատելի, անզուգական:*
несравни'мо *անհամեմատելիորեն, անբաղդատելիորեն:*
несравни'мость *ի· անհամեմատելիություն, անբաղդատելիություն:*
несравни'мый *անհամեմատելի, անբաղդատելի:*
несро'дность *ի· տարատեսակություն, այլազանություն, այլատեսակություն:*
несро'дный *տարատեսակ, այլազան, այլատեսակ:*
нестерпи'мо *անտանելիաբար, անհանդուրժելիորեն:*
нестерпи'мость *ի· անտանելիություն, անհանդուրժելիություն:*
нестерпи'мый *անտանելի, անհանդուրժելի:*
нести' (несу', — ёшь, — су'т; *իրմ·* — еси'; *ապց·* нёс, несла') 1· *տանել· 2· բերել· 3· սլացնել, քշել· 4· կրել, քաշել· — яйца ճու ածել· — труд աշխատանք կատարել, աշխատանք անել· нести обязанности պարտականություններ կրել· от окна несёт լուսամուտից փչում է· от него несёт табаком նրանից ծխախոտի հոտ է փչում· он несёт вздор նա անհեթեթություններ է դուրս տալիս· куда Вас несёт? ո՞ւր եք վռազում, ո՞ւր եք սլանում:*
нести'сь (несу'сь, — сёшься, — су'тся; *իրմ·* неси'сь; *ապց·* нёсся, несла'сь) 1· *տարվել, բերվել, կրվել· 2· սլանալ· 3· ածել·* нестись во весь опор *խիստ արագ սլանալ·* эта курица хорошо несётся *այս հավը լավ է ածում·* несущиеся облака *սլացող ամպեր:*
нестроево'й 1· *ապաշար, ապաշարքային· 2· ոչ–զինվորական· — ая должность ապաշար պաշտոն, ապաշարքային պաշտոն:*
нестрое'ние *անկազմություն, անկարգություն:*
нестро'йно *աններդաշնակորեն, անբարեկազմաբար, անկարգաբար:*
нестро'йность *ի· աններդաշնակություն, անբարեկազմություն, անկարգություն:*
нестро'йный *աններդաշնակ, անբարեկազմ, անկարգ:*
несуди'мость *ի· անդատելիություն:*
несудохо'дный *աննավարկելի, աննավարձնաց:*
несура'зный 1· *անճոռնի, այլանդակ· 2· կամակոր, անհեթեթ:*
несу'шка *ածան (հավ):*
несуще'ственность *ի· անկախանություն:*
несуще'ственный *անկախական:*
несхо'дный 1· *ոչ–նման, աննման,*

տարբեր· 2· անճեռնտու, անոգտավետ:

несхо'дство աննմանություն, տարբերություն:

несча'стие դժբախտություն, անբախտություն· к несчастию դժբախտաբար, տարաբախտաբար· по несчастию դժբախտության պատճառով· товарищ по несчастию դժբախտության ընկեր:

несчастли'вец (— вца) դժբախտ մարդ:

несчастли'вица դժբախտուհի, դժբախտ կին:

несчастли'вый անբախտ, դժբախտ, ապաբախտ:

несча'стный դժբախտ, ապաբախտ, թշվառական· — случай դժբախտ դեպք, դժբախտություն:

несчётный անթիվ, անհամար, անհաշիվ:

несъедо'бность ի· անուտելիություն, չուտվող լինելը:

несъедо'бный անուտելի, չուտվող:

нет չկա· у меня нет книги ես գիրք չունեմ, ինձ մոտ գիրք չկա· на нет и суда нет «չկա»-յին դատաստան չկա, չեղած տեղից ուղել չի լինի· надежды нет հույս չկա, անհուսալի է:

нет վոչ, չե· приятно или нет, но это правда հաճելի է թե վոչ, բայց ճիշտ է· нет ещё դեռ վոչ· вовсе нет բոլորովին վոչ, ամենևին:

нетвёрдый անպինդ, անկարծր, անհաստատուն, թուլլ· он нетвёрд в орфографии նա ուղղագրությունից թուլլ է:

нетерпели'во անհամբերությամբ:

нетерпели'вый անհամբեր:

нетерпе'ние անհամբերություն· с нетерпением անհամբեր, անհամբերությամբ, անհամբեր:

нетерпи'мо անհանդուրժողաբար, անհամբերողաբար:

нетерпи'мость ի· անհամբերողություն, անհանդուրժողություն:

нетерпи'мый անհանդուրժելի, անտանելի:

нетле'нность ի· 1· անխտություն, անապականություն· 2· անանցություն, հավիտենականություն:

нетле'нный 1· անխուտ, անապական· 2· անանց, հավիտենական:

нетопы'рь ա· կենդ· չղջիկ:

нето'чно անճշգրտաբար, անսուղտեղն:

нето'чность ի· անճշգրտություն, անսուղտություն:

нето'чный անճշգրիտ, անսուղտ:

нетре'бовательность ի· անպահանջկոտություն:

нетре'бовательный անպահանջկոտ:

нетре'звость ի· անզգաստություն, հարբածություն:

нетре'звый անզգաստ, հարբած· в нетрезвом виде հարբած դրության մեջ, հարբած:

не - тронь - меня բուս· վայրի հինածաղիկ, անժուժ ծաղիկ:

нетрудово'й անաշխատ, վոչ-աշխատավորական· — элемент անաշխատ տարր, վոչ-աշխատավորական տարր· — доход անաշխատ յեկամուտ:

нетрудоспосо'бность ի· անաշխատունակություն:

нетрудоспосо'бный անաշխատունակ:

не'тто նետտո, դուտ, մաքուր· вес — նետտո քաշ, դուտ քաշ, մաքուր քաշ:

неубеди'тельность ի· անհամոզկերություն, անհամոզիչ լինելը:

неубеди'тельный անհամոզկեր, անհամոզիչ:

неу'бранный չհավաքված, կարգի չբերած, չզարդարված:

неуваже'ние չհարգելը, չհարգում:

неуважи'тельно անհարդելեն, առանց հարգանքի, չհարգելով:

неуважи'тельность ի· 1· անհարգելություն· 2· չհարգողություն:

неуважи'тельный 1· վոչ-հարգելի, անհարգելի· 2· չհարգող, վոչ-հարգական· — ая причина վոչ-հարգելի պատճառ, անհարգելի պատճառ:

неуве'ренно անվստահորեն, առանց համոզված լինելու:

неуве'ренность ի· անվստահություն, անհամոզվածություն:

неуве'ренный անվստահ, չհամոզված· — в своих силах իր ուժերին անվստահ:

неувяда'емость ի· անթառամություն:

неувяда'емый անթառամ:

неувя'зка անկապակցում, անկապակցություն, անհարթություն:

неугаса'емый, неугаси'мый անշէջ, անհանգչելի, անմար:

неуго́дный անցանկալի, անդուր, անհաճելի:
неугомо́нность ի· անհանգստուԹյուն, անդադրումմղվելը, անխոնջուԹյուն:
неугомо́нный անհանգիստ, անդադրում, անխոնջ:
неударя́емый անչեչտ, չչեչտադրվող:
неуда́ча անհաջողուԹյուն, ձախողուԹյուն· потерпеть неудачу անհաջողուԹյուն կրել, ձախորդուԹյուն կրել, ձախորդուԹյան հանդիպել:
неуда́чник ձախողակ, հաջողաղուրկ մարդ:
неуда́чница ձախողակ կին, հաջողաղուրկ կին:
неуда́чно անհաջող կերպով, ձախորդաբար:
неуда́чный անհաջող, ձախորդ:
неудержи́мо անզսպորեն, անզսպելիորեն, անսանձաբար:
неудержи́мость ի· անզսպուԹյուն, անզսպելիուԹյուն, անսանձելիուԹյուն:
неудержи́мый անզուսպ, անզսպելի, անսանձելի:
неудо́бно 1· անհարմար կերպով, անպատեհորեն· 2· անհարմար է:
неудо́бность ի· անհարմարուԹյուն, անպատեհուԹյուն:
неудо́бный անհարմար, անպատեհ:
неудобовари́мость ի· անդյուրամարսուԹյուն, դժվարամարսուԹյուն, ծանրամարսուԹյուն:
неудобовари́мый անդյուրամարս, դժվարամարս, ծանրամարս:
неудобоисполни́мый անդյուրակատար, դժվար կատարելի, դժվար կիրարկելի:
неудобопоня́тность ի· անդյուրըմբռնելիուԹյուն, դժվարհասկանալիուԹյուն:
неудобопоня́тный դժվարհասկանալի, անդյուրըմբռնելի:
неудобопроизноси́мый դժվարարտասանելի:
неудобочита́емый անդյուրընթեռնելի, դժվարընթեռնելի:
неудо́бство անհարմարուԹյուն, դըժվարուԹյուն:
неудовлетворённость ի· անբավարարվածուԹյուն, չբավարարվածուԹյուն:
неудовлетворённый չբավարարված, անբավարարված:
неудовлетвори́тельно անբավարար կերպով, անբավարար:
неудовлетвори́тельность ի· անբավարարուԹյուն, անբավարար լինելը:
неудовлетвори́тельный անբավարար:
неудово́льствие անբավականուԹյուն, տհաճուԹյուն, դժգոհուԹյուն:
неуже́ли? մԹե՞· — он болен? մԹե՞ նա հիվանդ է:
неужи́вчивость ի· անհաչտուԹյուն, կռվասիրուԹյուն:
неужи́вчивый անհաչտ, կռվասեր:
неузнава́емость ի· անճանաչելիուԹյուն:
неузнава́емый անճանաչելի:
неукло́нно անշեղորեն, անհողդողդ կերպով:
неукло́нность ի· անշեղուԹյուն, անհողդողդուԹյուն:
неукло́нный անշեղ, անհողդողդ:
неуклю́же անշնորհքուԹյամբ, անճարպիկորեն, անճոռնի կերպով:
неуклю́жесть ի· անշնորհքուԹյուն, անճարպիկուԹյուն, անճոռնիուԹյուն:
неуклю́жий (— ая, — ее) անշնորհք, անճարպիկ, անճոռնի:
неукосни́тельно անհապաղորեն, անհետաձգելիորեն:
неукосни́тельность ի· անհապաղուԹյուն, անհետաձգելիուԹյուն:
неукосни́тельный անհապաղ, անհետաձգելի:
неукроти́мо անսանձելի կերպով, անսաստելիորեն, անզսպելիորեն:
неукроти́мость ի· անսաստելիուԹյուն, անզսպելիուԹյուն, անսանձելիուԹյուն:
неукроти́мый անզսպելի, անսաստելի, անսանձելի, անզուսպ:
неулови́мо անբռնելիորեն, անորսալիորեն, անըմբռնելիորեն:
неулови́мость ի· անբռնելիուԹյուն, անորսալիուԹյուն, անըմբռնելիուԹյուն:
неулови́мый անբռնելի, անորսալի, անըմբռնելի:
неуме́ло անհմտաբար, առանց հմտուԹյան, անշնորհք կերպով:
неуме́лость ի· անհմտուԹյուն, անշնորհքուԹյուն, անկարողուԹյուն:

неуме́лый *անհմուտ, անշնորհք, անկարող:*
неуме́нье *անհմտութիւն, անշնորհքութիւն, անկարողութիւն.* — различать *չոհելու անկարողութիւն, տարբերելու անհմտութիւն:*
неуме́ренно *անչափաւոր կերպով:*
неуме́ренность *ի.* *անչափաւորութիւն, անբարեխառնութիւն:*
неуме́ренный *անչափաւոր, անբարեխառն.* — климат *անբարեխառն կլիմա:*
неуме́стно *անտեղի կերպով, անպատեհաբար:*
неуме́стность *ի.* *անտեղութիւն, անպատեհութիւն:*
неуме́стный *անտեղի, անպատեհ:*
неу́мный *անխելք, վոչ-խելացի, անխոհեմ:*
неумоли́мо *անողոքաբար:*
неумоли́мость *ի.* *անողոքութիւն:*
неумоли́мый *անողոք:*
неумо́лчно *անլռելիորէն, առանց դադարելու, անլռելի:*
неумо́лчный *անլռելի, անլուռ, անդադար.* — гул моря *ծովի անլռելի դղրդիւն:*
неумы́шленно *առանց դիտաւորութեան, վոչ-դիտաւորեալ կերպով:*
неумы́шленный *վոչ-դիտաւորեալ:*
неупла́та *չվճարելը, չվճարում, չհատուցելը, չհատուցում:*
неупотреби́тельный *անգործածական:*
неупотребле́ние *անգործածութիւն, չգործածում, չգործածելը:*
неупру́гий (— ая, — ое) *անառաձգական, վոչ-առաձգական:*
неуравнове́шенность *ի.* *անհաւասարակշռութիւն, անհաւասարակշռութիւնելը:*
неуравнове́шенный *անհաւասարակշիռ, չհաւասարակշռված:*
неурожа́й *անբերութիւն, անբերրութիւն:*
неурожа́йный *անբերրութեան, անբերքատուական, անբերքատու.* — год *անբերքատու տարի, անբեր տարի:*
неуро́чный 1. *տարաժամ, անհարմար, անպատեհ.* 2. *անկետարքային, վոչ-ժամկետային:*
неуря́дица *անկարգութիւն, խառնափնթորութիւն, խառնաշփոթութիւն:*
неуси́дчивость *ի.* *աննստաջանութիւն, անտոկունութիւն:*
неуси́дчивый *աննստաջան, անտոկուն:*
неуспе́х *անհաջողութիւն, անառաջադիմութիւն:*
неуспе́шный *անհաջող, անառաջադեմ:*
неуста́нно *անդադար, անդուլաբար, անխոնջութեամբ:*
неуста́нный *անդադար, անդուլ, անխոնջ:*
неусто́йка *տուժանք.* проценты за неустойку *տուժանքի տոկոսներ, տուժանատոկոսներ:*
неусто́йчиво *անկայունորէն, անհաստատուն կերպով:*
неусто́йчивый *անհաստատուն, անկայուն.* — ое равновесие *անկայուն հավասարակշռութիւն:*
неустрани́мый *անհեռացնելի, անվերացնելի, անվերանալի:*
неустраши́мо *անվեհերաբար, աներկյուղորէն, անահ կերպով, անվախորէն:*
неустраши́мость *ի.* *անվեհերութիւն, աներկյուղութիւն, անահութիւն, անվախութիւն:*
неустраши́мый *անվեհեր, աներկյուղ, անահ, անվախ:*
неустро́йство *անկարգութիւն, անկազմակերպութիւն:*
неусту́пчивость *ի.* *անզիջողութիւն, անզիջողութիւն, համառութիւն:*
неусту́пчивый *անզիջող, անզեջ, համառ.* — в своих взглядах *իր հայացքներում անզեջ:*
неусы́пно *անխոնջաբար, անքուն կերպով, տքնութեամբ:*
неусы́пный *անխոնջ, անքուն, տքնող.* — надзор *անքուն հսկողութիւն, անդուլ հսկողութիւն:*
неуте́шно *անմխիթար կերպով, անսփոփաբար:*
неуте́шность *ի.* *անմխիթարութիւն, անսփոփութիւն:*
неуте́шный *անմխիթար, անսփոփ:*
неутоли́мый *անհագ, անկշտում, անհամոզ.* — голод *անհագ քաղց.* — ая жажда *անհագ ծարավ.* — ая печаль *անհամոզ տրտմութիւն:*
неутоми́мо *առանց հոգնելու, անխոնջորէն, անդուլաբար:*
неутоми́мость *ի.* *անխոնջութիւն, հոգնողութիւն:*

неутоми́мый անխոնջ, չհոգնող. — деятель անխոնջ գործիչ:
не́уч անկիրթ մարդ, կոշտ-կոպիտ մարդ, անտաշ մարդ:
неуче́нье անուսումնություն, տգիտություն:
неучти́во անկրթաբար, անտաշորեն, անքաղաքավարի կերպով:
неучти́вость ի. անկրթություն, անտաշություն, անքաղաքավարություն:
неучти́вый անկիրթ, անտաշ, անքաղաքավարի:
неую́тность ի. անբարեհարմարություն, անհամբուրություն, անհրապուրություն:
неую́тный անբարեհարմար, անհամբույր, անհրապույր. — угол անբարեհարմար անկյուն, անհամբույր անկյուն:
неуязви́мость ի. անխոցելիություն:
неуязви́мый անխոցելի:
неф ամպ:
нефоло́гия ամպագիտություն, ամպաբանություն:
нефранки́рованный անդրոշմ, դրոշմազուրկ, չվճարված:
нефри́т 1. հանք. նեֆրիտ, տապարաքար. 2. բուժ. յերիկամի բորբոքում:
нефтеналивно́е судно նավթալից նավ, նավթատար նավ:
нефтено́сный նավթաբեր:
нефтеперего́нный նավթաթոր. — завод նավթաթոր գործարան:
нефтепрово́д նավթամուղ:
нефтепромы́шленник նավթարդյունաբերող:
нефтепромы́шленность ի. նավթարդյունաբերություն:
нефтепромы́шленный նավթարդյունաբերական, նավթարդյունաբերության. — район նավթարդյունաբերական շրջան:
нефть ի. նավթ:
нефтяно́й նավթի, նավթային. — двигатель նավթաշարժիչ, նավթային շարժիչ. — источник նավթաղբյուր, նավթային աղբյուր:
нехвата́ть չհերիքել, չբավել, պակասել, պակաս լինել:
нехва́тка պակաս, պակասուրդ:
нехоро́ший (— ая, — ее) վոչ լավ, վատ. чувствовать себя нехорошо իրեն վատ զգալ. это нехорошо с вашей стороны այդ ձեր կողմից լավ չէ:
нехоте́ние չցանկանալը, չուզելը, չկամենալը:
не́хотя չուզենալով, դժկամորեն, ակամա:
нехудо́жественный անգեղարվեստական:
нецелесообра́зно աննպատակահարմար կերպով:
нецелесообра́зность ի. աննպատակահարմարություն:
нецелесообра́зный աննպատակահարմար:
нецелому́дренно անողջախոհ կերպով, բղջախոհորեն:
нецелому́дренный անողջախոհ, բղջախոհ:
нецензу́рно անթույլատրելիորեն, անպարկեշտաբար:
нецензу́рный անթույլատրելի, անպարկեշտ:
неча́янно անակնկալորեն, անսպասելիաբար, պատահաբար:
неча́янность ի. անակնկալություն, անսպասելիություն:
неча́янный անակնկալ, անսպասելի:
не́чего 1. վոչինչ. мне — сказать յես վոչինչ չունեմ ասելու. 2. հարկ չէ. չպետք է, վոր..., հմմ. չկա, կարիք չկա. ինչ ասել կուզի, վոր... ему — здесь оставаться ինչ հարկ կա, վոր նա այստեղ մնա. նա այստեղ մնալու բան չունի. вам нечего беспокоиться об этом կարիք չկա, վոր դուք անհանգստանաք այդ մասին. դուք չպետք է անհանգստանաք այդ մասին. нечего и говорить, что... ինչ ասել կուզի, վոր..., ինչ խոսք, վոր...:
нечелове́ческий (— ая, — ое) 1. վոչմարդկային, անմարդկային, տմարդի. 2. դերմարդկային. — ие усилия դերմարդկային ջանքեր:
не́чему: нечему удивляться զարմանալու վոչինչ չկա, զարմանալու բան չկա:
нечести́вец (— вца) սիղծ մարդ, անօրեն մարդ:
нечести́вица պղծուհի, անօրեն կին:
нечести́вый սիղծ, անօրեն:
нече́стие պղծություն, անօրենություն:
нече́стно անազնվորեն. поступить с

кем-л. нечестно *մեկի հետ անազնիվ վարվել*:

нече́стность ի· *անազնվություն*:

нече́стный *անազնիվ*:

не́чет *կենտ, կոճատ*· играть в чёт и не́чет *զույգ ու կենտ խաղալ, ջուխտ ու կենտ խաղալ*:

нечётко *անպարզորոշ կերպով, անպարզորեն*:

нечёткий (— ая, — ое) *անպարզորոշ, անդյուրընթեռնելի*· — ое письмо *վոչ պարզ գիր, անդյուրընթեռնելի գիր*:

нечётный *կենտ, անզույգ, կոճատ*:

нечи́сто *անմաքուր կերպով, անմաքրորեն*:

нечистокро́вный *անզտարյուն, խառնարյուն*:

нечистопло́тно *անմաքրասիրաբար, անմաքուր կերպով, կեղտոտ կերպով*:

нечистопло́тность ի· *անմաքրություն, անմաքրասիրություն, կեղտոտություն*:

нечистопло́тный *անմաքուր, անմաքրասեր, կեղտոտ*· — человек *անմաքուր մարդ, կեղտոտ մարդ*:

нечистота́ *անմաքրություն, կեղտոտություն*:

нечисто́ты (*սեռ*· — то́т) ի· *աղբ, կղկղանք, աղտեղություն*:

нечи́стый 1· *անմաքուր, կեղտոտ, անզուտ*· 2· *չար, սկզբ*· — дух *չար ոգի*· — на руку *ձեռքից անմաքուր, ձեռնաքաշ, գող*· — ая сила *չար ոգի, սատանա, չար ույժ*· — ое дело *անմաքուր գործ, կասկածելի գործ*· — ое животное *սկզբ կենդանի*· тут что-то нечисто *այստեղ ինչ վոր վատ բանի հոտ է փչում*:

нечленоразде́льный *խառնահնչուն, անբաժան հնչող*:

не́что *ինչ վոր բան, մի բան*· — невесомое *ինչ վոր անկշռելի բան*:

нечувстви́тельно 1· *անզգայաբար*· 2· *աննկատելիորեն, անզգալիորեն*:

нечувстви́тельность ի· 1· *անզգայություն, անզգուշություն*· 2· *անզգալություն, աննկատելիություն*:

нечувстви́тельный 1· *անզգա, անգութ*· 2· *անզգալի, աննկատելի*:

нешу́точный *վոչ-հանաք, անկատակելի, լուրջ*· — ое дело *վոչ-հանաք բան, անկատակելի գործ*:

неща́дно *անխնայորեն, առանց խնայելու, անողորմաբար*:

неща́дный *անխնա, անողորմ, անգութ*:

нея́вка *չներկայանալը, բացակայելը, բացակայություն*· — в суд *դատարան չներկայանալը*:

нея́ркий (— ая, — ое) *անպայծառ, վոչ-վառ, աղոտ*:

нея́сно *անպարզորեն, անորոշաբար, մութ կերպով*:

нея́сность ի· *անպարզություն, անորոշություն, մթություն*:

нея́сный *անպարզ, անորոշ, մութ*:

ни 1· *վոչ*· я не могу найти ни одного примера *ես չեմ կարող վոչ մի օրինակ գտնել*· 2· ни... ни... *վոչ... վոչ ել..., վոչ... վոչ...* — он..., — ты.. *վոչ նա, վոչ ել դու*· — так, — сяк *վոչ այսպես, վոչ ել այսպես*· 3· чтобы ни случилось, я не виноват *ինչ ել պատահի, ես մեղավոր չեմ*· как бы он ни был умён... *որքան ել նա խելոք լինի*· что я им — говорил *ինչասես նրանց չեմ ասում, ինչ ել որ նրանց ասում եմ*· — на мгновение *վոչ մի ակնթարթ, վոչ մի վայրկյան*· как бы то — было *ինչպես ել ուզում է լինի, ինչ ել որ լինի*· как бы оно — было незначительно *որքան ել նա աննշան լինի*· — за что, — про что *առանց վորևե պատճառի, բոլորովին անհիմն*· — с того, — с сего *վոչ տրաք, վոչ բերեց, հանկարծ*· ни рыба, ни мясо *տես* **мясо.** ни то, ни сё *վոչ այս, վոչ այն*· *վոչ այս է, վոչ այն*· ни один *վոչ մեկը, վոչ մի*· ни гроша *վոչ մի դրոշ*· Ваше мнение ни на чём не основано *ձեր կարծիքը վոչ մի բանի վրա չե հիմնված*:

нибелу́нги դից· *նիբելունգներ*· песнь о нибелунгах *նիբելունգների յերգ*:

нибу́дь *վորևե*· *տես* **кто-нибудь, что-нибудь.**

ни́ва *արտ*:

нивел(л)и́р *հարթաչափ, մակարդակաչափ (գործիք)*:

нивел(л)и́рный *մակարդաչափական, հարթաչափական*:

нивел(л)и́рова́ние *հարթաչափելը, հարթաչափում, մակարդակաչափե-*

լը, մակարդակաչափում, համահարթում:

нивел(л)и'ровать (— рую, — руешь, — руют) *մակարդակաչափել, հարթաչափել, համահարթել:*

нивел(л)иро'вка *մակարդակաչափում, մակարդակաչափություն, հարթաչափում, հարթաչափություն, համահարթում:*

нивел(л)иро'вщик *մակարդակաչափիչ, հարթաչափորդ, հարթաչափիչ:*

ниве'сть *վոչ-վոք չգիտե, անհայտ է, հայտնի չե:* — сколько *չգիտես վորքան, ով գիտե վորքան.* — откуда *հայտնի չե վոր տեղից:*

нигде' *վոչ մի տեղում:*

нигили'зм *նիհիլիզմ, վոչնչականություն:*

нигили'ст *նիհիլիստ, վոչնչական:*

нигили'стка *նիհիլիստուհի, վոչնչական կին:*

нигилисти'ческий (— ая, — ое) *նիհիլիստական, վոչնչական:*

ни гугу' *վոչ մի խոսք, վոչ մի ծլտուն:*

нидерла'ндец (— дца) *Նիդերլանդացի (հոլանդացի):*

нидерла'ндка *Նիդերլանդուհի (հոլանդուհի):*

Нидерла'нды (սեռ. — андов) աշխգր. *Նիդերլանդիա:*

нижа'йший (— ая, — ее) (գերադր. աստ. нижний *բառից*) *ամենացածր, ամենանվաստ, ամենաթոնարհ:*

ни'же 1. *ավելի ցածր.* 2. *պակաս.* 3. *տորև, ներքև.* — нуля *զերոյից ցածր.* — своего достоинства *իր արժանապատվությունից ցածր.* — всякой критики *ամեն քննադատությունից ցածր.* сумма ниже 5 червонцев *հինգ չերվոնեցից պակաս դումար.* ниже Саратова *Սարատովից ցածր, Սարատովից ներքև.* как будет сказано ниже *ինչպես տորև կասվի:*

нижегоро'дец (— дца) *նիժնի-Նովգորոդցի:*

нижегоро'дский (— ая, — ое) *նիժնի-Նովգորոդյան, Նիժնի-Նովգորոդի:*

нижеизло'женный *տորև շարադրված:*

нижеозна'ченный *տորև նշանակված, ներքև նշված:*

нижеподписа'вшийся (— аяся, — ееся) *ներքև տորագրած:*

нижепоимено'ванный *ներքև հիշատակված, տորև հիշված:*

нижеприве'денный *տորև բերված:*

нижесле'дующий (— ая, — ее) *հետևյալ.* сказал нижеследующее *ասաց հետևյալը:*

ни'жний *տորին, ներքևի.* — этаж *ցածի հարկ, առաջին հարկ.* — ее платье *ներքնազգեստ.* — не слои *տորին չերտեր.* — яя палата *տորին պալատ:*

Ни'жний - Но'вгород *Նիժնի-Նովգորոդ (այժմյան Գորկի):*

низ 1. *տակ, ներքնամաս (առարկայի).* жить в низу *ցածում ապրել.* ходить на низ *արտաքնոց գնալ.* 2. *տորև, ներքև, ցած:*

низа'ть (нижу', — жешь, — жут) *չարել.* — жемчуг *մարգարիտ չարել:*

низведе'ние *իջեցնելը, իջեցում, պաշտոնը ցածրացնելը.* — с престола *գահընկեցություն:*

низверга'ть, низве'ргнуть *ցած չլլորտել, ցած գլորել, տապալել:*

низверга'ться, низве'ргнуться *ցած չլորտվել, ցած գլորվել, տապալվել:*

низверже'ние *ցած չլորտելը, ցած գլորելը, տապալում, տապալելը:*

низвести' (— веду', — ведёшь, — ду'т; прш. — вёл, — вела'), **низводи'ть** (— вожу', — во'дишь, — дят) *իջեցնել, պաշտոնը ցածրացնել:*

ни'зенький (— ая, — ое) *ցած, ցածրիկ, ցածլիկ, կարճլիկ:*

ни'зи'на' *ցածր վայր, ցածրավայր, ցածր տեղ:*

ни'зкий (— ая, — ое) 1. *ցած, ցածր, կարճ.* 2. *տոր.* — голос *ցածր ձայն.* — поступок *տոր վարմունք, տոր արարք.* — ая температура *ցած ջերմաստիճան, ցած բարեխառնություն.* — ий лес *ցածլիկ անտառ.* — ое давление *ցածր ճնշում.* низкого роста *ցածրահասակ, կարճահասակ:*

ни'зко 1. *ցածր.* 2. *տորաբար:*

низкопокло'нник *տորաքարշ մարդ, տորաքարշ, քծնող:*

низкопокло'нница *տորաքարշուհի, քծնուհի:*

низкопокло'нный *տորաքարշ, քծնող:*

низкопокло'нство *տորաքարշություն, քծնողություն:*

низкопокло'нничать *ստորաքարշությունն անել, քծնել:*
низкопро'бность *ի. ցածրահարդությունն (մետաղի հարդի ցած լինելը):*
низкопро'бный *ցածրահարդ:*
низкоро'слый *ցածրահասակ, կարճլիկ:*
низкосо'ртный *ցածր տեսակի, ցածրորակ, ցածրատեսակ:*
низлага'ть *ցած գլորել, տապալել, դեպնով տալ:*
ни'зкость *ի. 1. ցածրությունն, կարճահասակությունն. 2. ցածությունն, ստորությունն:*
низложе'ние *ցած գլորելը, տապալումն, դեպնով տալը:*
низложи'ть տես **низлага́ть.**
ни'зменность *ի. ցածրավայր, հարթավայր, ցածունք:*
ни'зменный *ցածր, ստորին:*
низово'й *ներքևի, ստորին.* — аппарат *ստորին ապարատ, ստորին պաշտոնեություն:*
низо'вый *ներքևի, ստորին, ստորին հոսանքի:*
низо'вье *ցածրավայր, ստորին հոսանք (գետի).* в низовьях *ստորին հոսանքում:*
низойти' (— ойду', — ойдёшь, — ойду'т; *հրմ.* — ойди'; *անց.* — ошёл, — ошла') տես **нисходи'ть.**
ни'зость *ի. 1. ստորնություն, ստորին ծագում, ցածրություն. 2. ստորություն, անազնվություն:*
ни'зший *ստորին, ցածրադուն, ամենացածր.* — служащий *ստորին պաշտոնյա.* — ие классы общества *հասարակության ստորին դասակարգեր:*
ника'к *ոչ մի կերպ, ամենևին, բնավ.* его никак нельзя убедить *նրան ոչ մի կերպ չի կարելի համոզել.* никак нет *ամենևին ոչ, չերբեք, բնավ.* никак они уж пришли *կարծես (չլինի) թե նրանք արդեն եկել են:*
никако'й *ոչ մի.* нет никакой надежды *ոչ մի հույս չկա.* ни в каком случае *ոչ մի դեպքում:*
Никара'гуа *աշխգր. Նիկարագուա:*
Ника'йский собо'р *Նիկիայի ժողով:*
Ники'та *Նիկիա, Մկրտիչ, Մուկուչ:*
ни'к(к)елевый *նիկելի, նիկելե:*
ник(к)елирова'ние *նիկելում, նիկելելը:*
ник(к)елирова'ть (— ру'ю, — ру'ешь, — ру'ют) *նիկելել:*
ник(к)елиро'вщик *նիկելող, նիկելիչ:*
ни'кнуть *կռանալ, խոնարհվել, գլուխը կախել, ճլորել (ծաղիկների համար).* — головой *գլուխը կախել, գլուխը քաշ անել:*
никогда' *չերբեք, ոչ մի ժամանակ.* — не поздно исправиться *ուղղվելը չերբեք ուշ չէ.* я почти никогда его не вижу *ես համարյա չերբեք նրան չեմ տեսնում.* лучше поздно, чем никогда *լավ և ուշ, քան չերբեք:*
нико'им: — образом *ոչ մի կերպ, բնավ, ամենևին:*
Никола'й *Նիկոլայ, Նիկողայոս:*
никоти'н *նիկոտին.* отравление никотином *նիկոտինով թունավորվելը:*
никто' (— кого', — кому *և այլն*) *ոչ ոք.* никто кроме дураков *ոչ ոք բացի հիմարներից.* — никто другой ... *ոչ այլ ոք:*
никуда' 1. *ոչ մի տեղ.* 2. *բոլորովին, միանգամայն.* никуда не годится *բոլորովին անպետք է, ոչ մի բանի պետք չէ.* никуда негодный *բոլորովին անպետք:*
никуды'шный, никчёмный человек *բոլորովին անպետք մարդ, միանգամայն անողոտակար մարդ:*
Нил *աշխգր. Նեղոս:*
ни'льский (— ая, — ое) *Նեղոսի, Նեղոսյան:*
нима'ло *բոլորովին ոչ, բնավ, սկի:*
ни'мфа *դից. հավերժահարս:*
нимфома'ния *առնամոլություն, հեշտասպարություն:*
ниотку'да *ոչ մի տեղից:*
нипочём *ոչինչ չարժե, հեչ է, փուչիկ չէ, հողը չէ.* это ему нипочём *այդ նրա համար ոչինչ բան է, այդ նրա հոգը չէ:*
ни'ппель տես *նիպել:*
нирва'на *Նիրվանա, հոգևկան բացարձակ անդորրություն (ըստ բուդդայականության):*
ниско'лько *բոլորովին ոչ, ամենևին ոչ, ոչ չերբեք, բնավ, ամենևին, բոլորովին, չերբեք.* меня это нисколько не касается *այդ ինձ բոլորովին չի վերաբերում.* нисколько не меньше *ամենևին պակաս չէ, ոչինչով պակաս չէ, չերբեք ոչ պա-*

կաս· нисколько не отличается *բոլորովին չի տարբերվում*:

ниспада́ть, ниспа́сть (— аду́, — адёшь, — аду́т; *հրմ*· — пади́; *անց*· — пал, — пала) *ցած ընկնել, վայր գլորվել, իջնել-հասնել*:

ниспосла́ть (— ошлю́, — шлёшь, — шлю́т; *հրմ*· — шли́), **ниспосыла́ть** *ներքև ուղարկել, առաքել (վերևից)*:

ниспроверга́ть, ниспове́ргнуть *տապալել, կործանել, ներքև գլորել*:

ниспроверже́ние *տապալում, կործանելը, ներքև գլորելը*· — самодержавия *ինքնակալության տապալում*:

нисходи́ть (— ожу́, — о́дишь, — о́дят) *իջնել*:

нисходя́щий (— ая, — ее) *իջնող, վարընթաց*· по нисходящей линии *իջնող գծով, վարընթաց գծով*:

нисхожде́ние *իջնելը, իջնում, վայրէջք*:

нитеви́дный *թելաձև, թելանման, թելակերպ*:

ни́тка *թել, թելիկ*· пришить на живую нитку *ձեռաց կարել, չուլալել*· с миру по нитке, голому рубашка *անից մի թելիկ, տկլորին՝ շապիկ*· как по нитке *ուղիղ, մի գծով*· вытянуться в нитку *նիհարել, բարակել, թելուդերձան դառնալ*:

ни́точка *թելիկ*· висеть на ниточке *մազից կախված լինել*· ходить по ниточке *հրաւ հնազանդ լինել*:

ни́точный *թելի, թելային*:

нитра́т *քիմ*· *նիտրատ*:

нитробензо́л *քիմ*· *նիտրոբենզոլ*:

нитроглицери́н *քիմ*· *նիտրոգլիցերին*:

нить *ի*· *թել*· эта мысль проходит красной нитью во всех его речах *այդ միտքը կարմիր թելի նման անցնում է նրա բոլոր ճառերի միջով*· нить рассказа *խոսքի թել, պատմվածքի թել*· путеводная нить *ուղեցույց թել*:

ни́тяный *թելե, թելից*:

ниц *յերեսն ի վայր, յերեսի վրա*· падать ниц *յերեսի վրա ընկնել*:

ничего́ *վոչինչ, վնաս չունի, բան չկա, վատ չե*· много шуму из ничего *դուր տեղը մեծ աղմուկ*· это ничего! *այդ վոչի՛նչ, այդ վնաս չունի, դրանից վնաս չկա, բան չկա*· ничего!, ничего себе! *վոչի՛նչ, վատ չե՛, վատ չե՛ն*· он ничего не знает *նա վոչինչ չգիտե*· ничего не вышло *վոչինչ դուրս չեկավ*· не иметь ничего общего с (чем-л. с кем-либо) (*վորևե բանի կամ վորևե մեկի հետ*) *վոչ մի ընդհանուր բան չունենալ, վոչ մի կապ չունենալ*· ничего подобного *յերբե՛ք, ամենևին, վոչ մի նման բան, սկի՛ յել չե*:

ниче́й (— чья, — чьё) (*հոգն*· — чьи, — чьих) *վոչ վոքի*:

ничко́м *յերեսն ի վայր, յերեսի վրա*· лежащий ничком *յերեսի վրա պառկած*:

ничто́ (— чего, — чему *և այլն*) 1· *վոչինչ*· 2· *վոչինչ և*· ничто иное как... *վոչ այլ ինչ, բայց յեթե... վոչ այլ ինչ, քան...*:

ничто́жество *վոչնչություն, վոչինչ բան*· он ничтожество *նա վոչնչություն է*:

ничто́жность *ի*· *վոչնչություն, աննշանություն, չնչինություն*:

ничто́жный *վոչինչ, չնչին, աննշան*· — ая плата *չնչին վճար, չնչին վարձ*· — ая цена *չնչին գին*:

ничу́ть *բոլորովին, ամենևին, բնավ, յերբե՛ք, սկի՛*:

ни́ша *վորմախորշ, պատուհան, պատրհան*:

нишкни́ *տո՛ւս, վոչ մի ծպտո՛ւն, լո՛ւռ*:

нища́ть *աղքատանալ, մուրացկան դառնալ, ուզվորանալ*:

ни́щенка *մուրացկանուհի, ուզվորուհի*:

ни́щенский (— ая, — ое) *մուրացկանի, ուզվորային, մուրացկանային*:

ни́щенство *մուրացկանություն, աղքատություն, ուզվորություն*:

ни́щенствовать (— ствую, — уешь, — уют) *մուրալ, մուրացկանություն անել, ուզվորություն անել*:

ни́щенствующий орден *մուրացիկ միաբանություն*:

нищета́ *աղքատություն, ծայրահեղ չքավորություն, կարիքավորություն*· доводить до нищеты *աղքատության դուռը հասցնել, մուրացկանության հասցնել*:

ни́щий (— ая, — ее) 1· *աղքատ, ծայրահեղ չքավոր*· — ий (— ая) 2· *աղքատ, մուրացկան, մուրացիկ, ուզվոր*· — духом *հոգով աղքատ*:

но *սակայն, բայց, այլև*· не только..., но и... *ոչ միայն..., այլ և..., ոչ միայն..., այլ նաև...*:
нова'тор *նոնարար*:
нова'торский (— ая, — ое) *նորարարական*:
нова'торство *նորարարություն*:
Но'вая Зела'ндия աշխգր· *Նոր-Զելանդիա*:
Но'вгород աշխգր· *Նովգորոդ*:
нове'йший (— ая, — ее) *նորագույն, ամենանոր, ամենավերջին*· — ие течения *ամենանոր (նորագույն) հոսանքները*:
нове'лла 1· *նոր որինագիծ*· 2· *նորավեպ*:
но'венький (— ая, — ое) *նոր*:
новизна' *նորություն, նորույթ*:
нови'нка 1· *նորություն*· 2· *յերախայրիք, նախապտուղ, անդրանիկ պտուղ, նուբար, նորոն (նոր չոր, նոր կոշիկ և այլն)*:
новичо'к (— чка') *սկսնակ, համբակ, անվարժ մարդ*:
но'во... = *նորա...*:
новобра'нец (— нца) *նորակոչիկ, նորագնեն*:
новобра'чный *նորապսակ տղամարդ, նորաւրեսա*:
новобра'чная *նորապսակ կին, նորահարս*:
новобра'чные *նորապսակներ*:
нововведе'ние *նորմուծություն, նորույթյուն*· делать нововведение *նորմուծություն մտցնել, նորույթյուն մտցնել*:
нововы'строенный *նորաշեն, նորակառույց, նոր չինված*:
нового'дний *նոր տարվա*:
новоармя'нский (— ая, — ое) *նոր հայկական*· — язык *աշխարհաբար, նոր հայերեն*:
новогре'ческий (— ая, — ое) *նոր հունական*:
новозаве'тный *նոր կտակարանի, նոր կտակարանային*:
новоизобре'тённый *նոր հնարած, նորագյուտ, նորահնար*:
новоиспечённый *նորաթուխ, նոր թխված*:
новопе'тие *նոր տարի, ամանոր*:
новолу'ние *նոր լուսին, նորալուսին, նոր*:
новомо'дный *նորաձև, նոր մոդային, նոր մոդայական*:
новообразова'ние *նորագոյացություն, նորագոյացում*:
новообращённый *նորադարձ*:
новопоселе'нец (— нца) *նորաբնակիչ, նորաբնակ*:
новоприбы'вший *նորեկ, նոր յեկած*:
новорождённый *նորածին, նոր ծընված*:
новосе'лье *նորաբնակում, բնակարանամուտ, նոր բնակարան, բնակարանամուտի խնջույք*:
новосёл *նորաբնակիչ, նորաբնակ*:
но'вость ի· *նորություն, նորույթ*· это не новость *այդ նորություն չե*· полный новостей *նորություններով լի*:
новоя'вленный *նորահայտ, նոր յերեվան յեկած*:
но'вшество *նորմուծություն, նորություն*:
но'вый *նոր*· — год *նոր տարի*· что нового? *ի՞նչ նորություն, ի՞նչ նոր բան կա*· новый завет *նոր կտակարան*· — стиль 1. *նոր տոմար*· 2. *նոր վոճ*· совершенно новый *միանգամայն նոր, բոլորովին նոր*· повая мода *նոր մոդա, նոր տարազ*:
Но'вый Ю'жный Уэ'льс աշխգր· *Նոր Հարավային Ուելս*:
новь ի· 1· *կորզ, խամահող, խամհող*· 2· *անդրանիկ բերք, առաջին պտուղ, նախապտուղ, նուբար*:
нога' *վոտ, վոտք*· деревянная нога *փայտե վոտ, փայտե վոտք*· передняя — *առաջի վոտ*· задняя — *հետևի վոտ, հետի վոտ*· вооруженный с головы до ног *վոտքից մինչև գլուխ զինված*· я ног под собой не чувствую от усталости *հոգնածությունից վոտքերս ծալվում են*· скамейка для ног *վոտնաթոռ, վոտնակ*· сбить с ног *վայր գլորել, տապալել, վայր գցել*· вверх ногами *գլխիվայր*· под ногами *վոտքերի տակ*· быть на ногах *վոտի վրա լինել*· быть на короткой ноге *մոտիկ լինել, մտերիմ լինել*· ставить кого-л. на ноги *մեկին վոտքի կանգնեցնել*· еле ноги унезти *գլխով հազ փախչել*· он давай бог ноги *նա՝ պուկ-փախավ, նա ծլվլեց*· протянуть ноги *վոտքերը մեկնել, մեռնել*· встать с левой ноги *ձախ վոտքով վեր կենալ, ձախ կողքի վրա քնել, վատ տրամադրությամբ վեր կենալ*· быть одной ногой в могиле

մի վոտքը դերեզմանում լինել· с тех пор он к ней ни ногой *դրանից հետո նա ներս մտավ եվ վոտք չդրեց*· подставить кому-л. ногу *մեկին վոտ տալ, մեկին վոտ դցել*· хромать на одну ногу *մի վոտով կաղալ*· итти в ногу *համաքայլ գնալ*· башмак мне по ноге *կոշիկը վոտովս է*· бежать со всех ног *ամբողջ թափով վազել*· жить на широкую ногу *մեծամարի ապրել, մեծատան պես ապրել, հարստավարի ապրել, լայն ու փարթամ ապրել*· кланяться в ноги *ծնկաչոք բարևել, խոնարհ բարևել, խորը գլուխ տալ*:

ногото́к (— тка) 1· *վոտքը յեղունգ, յեղնգիկ*· 2· разг. *հատարակ վազնակ*· взять ч.-л. под —, прибрать ч.-л. к ногтю *ճանկը դցել, սեփականացնել, յուրացնել*:

ногото́чек (— чка) см. **ногото́к**.

но́готь (— гтя) *յեղունգ*:

ногтево́й *յեղնգի, յեղնգային*:

ногтое́да *մատնաշունչ, կծիկ*:

Но́ев *Նոյի, Նոյան*· — ковчег *Նոյի տապան*:

нож *դանակ*· — перочинный *գրչահատ*· — охотничий *վորսորդական դանակ*· — складной *ծալովի դանակ*· — анатомический *հերձակ*· — столовый *ճաշի դանակ*· нож для бумаги *թղթադանակ, թղթահատ*· садовый *ցաքատ, եռոց*· всадить нож в спину *հետևից դաշույն խրել*· лезвие ножа *դանակի բերան, դանակի սայր*· черенок ножа *դանակի կոթ*· быть на ножах *վոխերիմ թշնամի լինել*· это мне как нож в сердце *դանակի պես խրվեց սրտիս մեջ*· как ножом отрезать *բացեիբաց մերժել, կտրականապես մերժել*:

но́жик *փոքր դանակ, դանակիկ*:

но́жичек (— чка) *պատիկ դանակ*:

но́жка 1· *վոտիկ, վոտնակ*· 2· *վոտ (սեղանի, աթոռի և այլն)*· по одёжке протягивай ножки *վոտքերդ վերմակիդ չափ մեկնիր*:

но́жницы ի· *մկրատ*· (для жести) *թիթեղամկրատ*· — стригальные *խուզամկրատ, խուզող*:

ножно́й *վոտքի, վոտի*· — ая швейная машина *վոտնաշարժ կարամեքենա*:

но́жны (ножён· ед. — жен) ի· *պատյան*· класть в ножны *պատյանը դնել*· вынимать из ножен *պատյանից հանել*:

ножо́вка *մետաղասղոց, մետաղահատ սղոց*:

ножо́вый *դանակի, դանակային*:

ноздрева́тый *ծակոտկեն, սպնդանման, ծակ-ծակ*:

ноздря́ *քթածակ, պնչածակ, ռունդ*:

Ной *Նոյ*:

нок *ծով*·, **нок-ре́и** *առագաստաձողի ծայր, առագաստակալի կես*:

нокту́рно, ноктю́рн *յերաշտ*· *նոկտյուրն, դիշերերգ, ցայգերգ*:

ноль см. **нуль**.

нома́д *նոմադ, վաչկատուն, խաշնարած*:

номенклату́ра *անվանացանկ, բառացանկ, տերմինացանկ*:

но́мер 1· *համար (լրագրի, ամսագրի և այլն), թիվ*· 2· *հյուրանոցի սենյակ, հյուրանոցի համար*· дом за номером 5 *համար հինգերորդ տունը*· поставить номер *համարադրել, համար դնել, համարադրել*· сольный номер *մեներգ, մենանվագ*· какой номер перчаток вы носите *ի՞նչ չափսի ձեռնոց եք դուք գործածում*· 3· театр. *խաղ, ոլին*· этот номер не пройдет *այդ խաղը չի անցնի, այդ ոլինը չի անցնի*:

номера́ция см. **нумерация**.

номерно́й 1· *համարադրված, համարադրված, համար գրված*· 2· *հյուրանոցի համարի սպասավոր, համարապան, սենեկապան*:

комерова́ть (— ру́ю, — ру́ешь — ру́ют) см. **нумерова́ть**.

номеро́к (— рка́) 1· *համարիկ*· 2· *համարանիշ*:

номинали́зм филос. *նոմինալիզմ, անվանապաշտություն*:

номинали́ст филос. *նոմինալիստ, անվանապաշտ*:

номина́льно *անվանապես (լոկ անուանով)*:

номина́льный *անվանական*· — ая стоимость *անվանական գին, անվանագին*· по номинальной цене *անվանական գնով, անվանագնով*:

но́не см. **ны́не**.

но́ниус техн. *նոնիուս (քանոնի մեսամասկ)*:

нонпаре́ль նոնպարել (մանր տպագիր)։
но́ны (սեռ. нон) Հռոմում յուրաքանչյուր ամսի 5-ը կամ մարտի, մայիսի, հուլիսի, հոկտեմբերի 7-ը։
нора́ բուն, վորջ, ծակ։
Норве́гия աշխ. Նորվեգիա։
норве́жец (— жца) նորվեգիացի։
норве́жка նորվեգուհի։
норве́жский (— ая, — ое) նորվեգիական։
норд 1. հյուսիս. 2. հյուսիսային քամի, հյուսիսահողմ. норд-вест հյուսիս-արևմուտք, հյուսիս-արևմտյան քամի. норд-ост հյուսիս-արևելք, հյուսիս-արևելյան քամի։
но́рка 1. բնիկ, վորջիկ, ծակիկ. 2. կենդ. ջրաքիս։
но́рма նորմա, չափ. норма прибавочной стоимости հավելյալ արժեքի նորմա. норма прироста աճի նորմա. норма роста աճման նորմա. нормы уголовного права քրեական իրավունքի նորմաներ։
нормализа́ция նորմալացում, նորմալացնելը։
норма́ль ի. ուղղահայաց (չոչափման կետում), նորմալ։
норма́льность ի. նորմալություն, կանոնավորություն։
норма́льный նորմալ, կանոնավոր. психически нормальный հոգեպես նորմալ. нормальный рабочий день նորմալ աշխատանքային որ. — вес նորմալ կշիռ, նորմալ քաշ. — ая температура նորմալ ջերմաստիճան, նորմալ բարեխառնություն. — ое состояние նորմալ դրություն, նորմալ կացություն, նորմալ վիճակ։
норма́ндец (— дца) նորմանդացի։
норма́ндка նորմանդուհի։
норма́ндский (— ая, — ое) նորմանդական։
норма́нны նորմաններ։
норми́ровать (— рую, — руешь, — руют) նորմավորել, կանոնարկել, կոնոնի տակ դնել։
нормиро́вка նորմավորում, նորմավորելը, կանոնարկում, կանոնարկելը։
но́ров 1. սովորություն, խասիաթ. 2. կամակորություն, քմահաճություն. 3. խրտնողություն, խրտնություն. с норовом խրտնաղ, խրտնոտ։
норови́стый կամակոր, քմահաճ, իր ասածի, խրտնող։
норови́ть (— влю́, — ви́шь, — вя́т) 1. — кому-либо մեկին հաճոյանալ, խաթրը չհեղ. 2. առիթ փընտռել, ձգել. он так и норовит поссориться նա կռվելու առիթ է փնտռում։
нос 1. քիթ, կտուց, ծայր. 2. նավաքիթ, նավացռուկ. с орлиным носом արծվաքիթ. сизый — կապտադույն քիթ. с толстым носом հաստաքիթ. вздернутый — ցից քիթ, կճատ քիթ. нос крючком կեռ քիթ. на носу, перед носом քթի առաջ, քթի տակ. совать свой нос քիթը խոթել. водить за — քթից բռնած մանածել, խաբխաբել. задирать —, поднять — քիթը ցցել, քիթը տրնկել. повесить — քիթը կախել. держать — по ветру քիթը քամուն բռնել, հոսանքի հետ դնալ. показывать — քթին տալ, մերժել. не видеть дальше своего носа քթից դևնը չտեսնել. под самым носом հենց քթի տակ. клевать носом նիրհելիս դլուխը կախել ու բարձրացնել, դանդթել, տանձ կչռել. у него течёт из носу նրա քթից կաթում է, նրա քթից ծլլում է. у него идёт кровь носом նրա քթից արյուն է գալիս. конец месяца на носу ամսի վերջը շատ մոտ է. оставить кого-л. с носом մեկի քթին տալ, մերժել, չորել, հիմար դրության մեջ դցել. остаться с носом մերժվել, չորվել, հիմար դրության մեջ ընկնել. утереть кому-либо нос մեկին չչպռել, կոթել, քթին տալ. нос не по чину քիթը վեր ցցած, քիթը տնկած, ամբարտավան. говорить в нос քթում խոսել, խնթխնթալ։
носа́стый մեծքթանի, մեծաքիթ, յերկարաքիթ, մեծակտուց, յերկարակտուց։
носа́тый 1. քթանի, քթավոր, կնճթավոր, կտցավոր. 2. մեծքթանի, մեծաքիթ։
но́сик 1. վոքր քիթ, քթիկ, կնճթիկ, կտցիկ. 2. ծորակ. — чайника թեյամանի ծորակ։
носи́лки ի. 1. պատգարակ. 2. խաբրակ. — для груза բեռնախարակ.

— для раненых *վիրավորների պատգարակ*։

носи́льный *կրելու, հագնելու*։ — ое бельё *փոխնորդ (հագնելու սպիտակեղէն)*։

носи́льщик *բեռնակիր, պատգարակիր, խարակավոր*։

носи́тель м. *կրող*։ — культуры *մշակութակիր*։

носи́тельница *կրողուհի*։

носи́ть (— шу́, — о́сишь, — сят) 1. տես **нести́**. 2. *կրել, հագնել, գործածել*։ — оружие *զէնք կրել*։ носящий название *անունը կրող, անվանակիր*։

носи́ться (— шу́сь, — сишься, — сятся) 1. տես **нести́сь**. 2. *տարվել, տարուբերվել*։ 3. *հագնվել, դիմանալ, դժվար մաշվել*։ носится слух *լուր է պտտում*։ судно носится по волнам *ալիքները տարուբերում են նավը, նավը տարուբերվում է ալիքների վրա*։ носиться по воздуху *ողի միջով սլանալ*։ эта материя хорошо носится *այս կտորը դիմացկուն է, այս գործվածքը լավ է դիմանում*։

но́ска 1. *տանելը, բերելը, կրելը, բերում, կրում, հագնելը, գործածում*։ 2. — яиц *ձու ածելը*։

но́ский (— ая, — ое) *պինդ, դիմացկուն, դժվարամաշ*։ — ая курица *շատ ածող հավ, ածան հավ*։

но́скость ի. 1. *պնդութիւն, դիմացկունութիւն, դժվարամաշութիւն*։ 2. *ածանութիւն*։

носово́й *քթի, քթային*։ — платок *թաշկինակ*։ — табак *քթախոտ*։ — звук *ռնգային հնչյուն, ռնգահնչյուն*։ — ое произношение *ռնգային արտասանութիւն, ռնգարտասանութիւն*։ — ая часть *նավագլուխ, նավաքիթ, ցռկամաս*։

носогре́йка կատակ. *ծխամորճիկ*։

носо́к (— ска) 1. *քիթ, կտուց, ծայր, քթիկ, կտուցիկ (ամանի, դանակի և այլն)*։ 2. *դուլպա (տղամարդու)*։ лаковый — (у сапога) *լաքե քիթ (կոշկի)*։

носоро́г կենդ. *ռնգեղջյուր*։

НОТ (Научная организация труда) *ԱԳԿ (Աշխատանքի գիտական կազմակերպում)*։

но́та 1. *ձայնանիշ*։ 2. *հայտագիր*։ 3. *նշում*։ вербальная — *բանաւոր հայտագիր, բերանացի հայտագիր*։ играть по нотам *ձայնանշերով նվագել*։ мы представили ноту *մենք հայտագիրը ներկայացրինք*։ класть на ноты *ձայնագրել*։

нотабе́не *նոտաբենե, լավ նշիր, լավ նկատիր*։ կրճ. NB։

нота́бли *ավագանի, մեծամեծներ*։

нотариа́льный *նոտարական*։

нота́риус *նոտար*։

нота́ция *խրատ, կշտամբանք*։ читать кому-либо нотацию *մեկին խրատ կարդալ, կշտամբել*։

но́тный *ձայնանշի, ձայնանշային*։ — ая бумага *ձայնանշի թուղթ, ձայնագրաթուղթ*։

но́умен տես **нумен**.

ночева́ть (— чу́ю, — чу́ешь, — чу́ют) *գիշերել, գիշերօթել, ոթել*։

ночёвка *գիշերում, գիշերելը, գիշեր անցկացնելը, գիշերօթում, գիշերօթելը*։

но́ченька, но́чка փաղ. *լա՛ն գիշեր, ե՛յ գիշեր, գիշերիկ*։

ночле́г *գիշերելու տեղ, գիշերօթ*։

ночле́жка *գիշերվա ապաստարան, գիշերօթևան*։

ночле́жник *գիշերող, գիշերօթող, գիշերօթևանի այցելու*։

ночле́жница *գիշերող կին, գիշերօթևանի այցելուհի, գիշերօթող կին*։

ночле́жный *գիշերօթի, գիշերօթևանի*։ — дом *գիշերօթևան, գիշերվա ապաստարան*։ ночевать в ночлежном доме *գիշերօթևանում գիշերել*։ ночлежный дом для бесприютных *անապաստանների գիշերօթևան*։

ночни́к *գիշերաճրագ*։

ночно́й *գիշերվա, գիշերային*։ — ая рубашка *գիշերաշապիկ*։ — ая слепота *գիշերակուրություն (ձիերի)*։ — ой дозор *գիշերային դեսք, գիշերապահ*։ — ой колпак *գիշերաթաս, գիշերագդակ*։ — ой горшок *գիշերանոթ, միզաման*։ — ая птица *գիշերաչրջիկ*։ — ая работа *գիշերային աշխատանք*։ — ое время *գիշեր ժամանակ*։

ночь *գիշեր*։ на ночь *գիշերը, գիշերվա համար*։ ночью *գիշերով*։ спокойной ночи! *բարի գիշե՛ր*։ по ночам *գիշերները, գիշեր ժամանակ*։ за ночь до... *մի գիշեր առաջ*։ мы доедем за ночь *գիշերվա*

ընթացքում մենք կհասնենք, մի դիշերվա մեջ մենք կհասնենք. прокутить всю ночь *ամբողջ դիշերը քեֆ անել:* хорошо (плохо) провести ночь *դիշերը լավ (վատ) անցկացնել.* тысяча и одна ночь *հազար ու մի դիշեր.* ночь под новый год *տարեմուտի դիշեր, կաղանդի դիշեր.* продолжающийся всю ночь *ամբողջ դիշերը տևող, դիշերատև.* работать по ночам *դիշերներն աշխատել, ճրագի լուսով աշխատել.* жить день и ночь *որը քեֆով անցկացնել, որը կերուխումով անցկացնել.* глухая ночь *կես դիշեր.* глубокой ночью *կես դիշերին, խորը դիշերին, դիշերվա կեսին:*

но'ша *բեռ, շալակ:*

ноше'ние *տանելը, բերելը, կրելը, գործածելը, հագնելը:*

но'щно: денно и нощно *որ ու դիշեր, ղոր ու դիշեր:*

ноя'брь ա. *նոյեմբեր:*

ноя'брьский (— ая, — ое) *նոյեմբերի, նոյեմբերյան.* — ая революция *նոյեմբերյան հեղափոխություն.* деятели ноябрьской революции *նոյեմբերյան հեղափոխության գործիչներ:*

нрав *բնավորություն, սովորություն.* у неё кроткий нрав *նա հեզ բնավորություն ունի, նրա բնավորությունը հեզ է.* быть по нраву *սրտովը լինել, ցանկությանը համապատասխան լինել.* вспыльчивый нрав *դյուրաբորբոք բնավորություն.* нравы *բարքեր, վարք ու բարք, սովորություններ.* о люди, о нравы! *ո՛վ մարդիկ, ո՛վ բարքեր:*

нра'виться (— влюсь, — вишься, — вятся; прш. нра'вься) *դուր գալ.* Вы мне не нравитесь *դուք ինձ դուր չեք գալի, ձեզ չեմ հավանում.* это мне нравится *այդ ինձ հաճելի է.* эта перспектива мне не нравится *այդ հեռանկարն ինձ չի դրավում:*

нравоуче'ние *բարոյախոսություն, խրատ, խրատաբանություն.* читать нравоучение *խրատ կարդալ, բարոյախոսել, խրատաբանել:*

нравоучи'тель ա. *բարոյախոս, խրատաբան:*

нравоучи'тельница *բարոյախոսուհի, խրատաբանուհի:*

нравоучи'тельность ի. *բարոյախոսականություն, խրատականություն, խրատական լինելը:*

нравоучи'тельный *բարոյախոսական, խրատական, խրատիչ.* — роман *խրատական վեպ.* — ая проповедь *բարոյախոսական քարոզ, խրատաբանական քարոզ:*

нра'вственно *բարոյապես:*

нра'вственность ի. *բարոյականություն.* человек дурной нравственности *անբարոյական մարդ, վատաբարո մարդ.* правила нравственности *բարոյականության կանոններ:*

нра'вственный *բարոյական.* — поступок *բարոյական վարմունք:*

н. ст. (нового стиля) *ն. տ.* (*նոր տոմարով*):

нра'вы տես нрав.

ну 1. *դե՛հ, է՛հ, ասա՛, ա՛յ.* 2. *սկսեցին, սկսվեց, սկսե՛նք.* ну его! *է՛հ, ձեռք վերցրու նրանից.* да ну его к чорту! *գրողը տանի՛ նրան, թող կորչի՛.* ну же! *դե՛հ, չո՛ւտ.* ну, полно тебе упрямиться *լա՛վ, հերիք է համակորությունը անես.* ну, на это я не согласен *չե՛, դրան չես համաձայն չեմ.* ну, что за беда! *է՛հ, ի՛նչ դժբախտություն է վոր.* ну, конечно! *դեհ իհարկե, անկասկած, հարկավ, ել ինչ ասել կուզե.* ну что-ж, приходите! *եհ, ի՛նչ կա վոր, յեկե՛ք.* ну так что-ж! *է՛հ, ի՛նչ անենք.* ну и погода! *ա՛յ քեզ յեղանակ.* а ну, подойди-ка! *ասա՛ մի մոտեցիր.* ну, а Вы? *իսկ դո՞ւք.* и новые друзья ну обниматься *և նոր բարեկամներն սկսեցին գրկախառնվել:*

ну'дный *անտանելի, զզվելի, ձանձրալի, տաղտկալի.* какой он нудный! *վորքան նա ձանձրալի՛ չե, վորքան նա տաղտկալի՛ չե:*

нужда' *կարիք, հարկավորություն, պետք, կարոտություն.* — в деньгах *փողի կարիք.* нет нужды *կարիք չկա, պետք չե, հարկավոր չէ.* ну'жды нет *վնաս չունի, վոչինչ, բան չկա.* по нужде *կարիքից ստիպված, կարիքից.* в случае нужды *կարիքի դեպքում, հարկավորության դեպքում, պետք յեղած ժամանակ.*

нужда хитрее мудреца *կարիքն խ-մաստունից եվ հնարագետ է*. нужда всему научит *կարիքն ամեն բանի կսովորեցնի*. нужда цены не ждёт *կարիքը թանդ ու եժան չի հարցնի*. жить в нужде *կարիքի մեջ ապրել*. быть в нужде *կարոտության մեջ լինել*. терпеть нужду *կարոտություն քաշել*. друзья познаются в нужде *բարեկամին նեղ օրում կճանաչես*:

нужда́ться *կարիք ունենալ*. нуждается в починке *նորոգման կարիք ունի*. он нуждается в деньгах *նա փողի կարիք ունի, նա դրամի պետք ունի*:

нужда́ющийся (— щаяся, — щееся) *կարիքավոր, կարիք ունեցող, չունևոր*:

ну́жник *արտաքնոց, պետքարան*:

ну́жно *պետք է, հարկավոր է*. мне нужно *ինձ պետք է*. мне это ни на что не нужно *այդ ինձ վոչ մի բանի համար հարկավոր չէ*. мне нужно итти *ես պետք է գնամ*. что Вам нужно? *ի՞նչ եք ուզում, ի՞նչ եք ցանկանում*. как раз то, что нужно *հենց այն, ինչ վոր պետք է*. это нужно делать осторожно *այդ պետք է զգուշ անել*:

ну́жный *հարկավոր, պետքական*. всё нужное *ամենը, ինչ վոր պետք է*:

ну́-ка! *ապա՛, դե՛հ*:

нулево́й *զրոյի, զրոյական*:

нуль ա. *զրո*:

ну́мен *փիլ*. *նոումեն*:

ну́мер տես **номер.**

нумера́ция 1. *թվագրություն*. 2. *համարադրություն, համարակալում*. — страниц *էջերների համարակալում, էջերների համարադրում*:

нумерно́й տես **номерно́й.**

нумерова́ть (— ру́, — ру́ешь, — ру́ют) *համարադրել, համարակալել, համարադրել*:

нумерщи́к *համարադիր, համարադրող*:

нумизма́тик 1. *դրամագետ*. 2. *դրամահավաք*:

нумизма́тика *դրամագիտություն*:

нумизмати́ческий (— ая, — ое) *դրամագիտական*:

ну́нций *նվիրակ (Հռոմի պապի)*:

нутро́ 1. *ընդերք*. 2. *փորոտիք*. 3. *ներքին հյություն*. не по нутру *սրտովը չէ, անդուր է, տհաճ է*:

ны́не *այժմ, հիմա, այսօր*. одно нынче лучше двух завтра *այսօրվա մի կանխիկը վաղվա յերկու ապառիկից լավ է*:

ны́нешний *այժմյան, հիմիկվա, արդի*. — год *այս տարի, ներկա տարի*. в нынешние времена *այժմյան ժամանակներում, արդի ժամանակները*:

ны́нче տես **ны́не.**

ныро́к (— рка́) 1. *կենդ*. *ջրասույզ բաղ, սուզաբաղ*. 2. *սույզ, սուզում, սկում*:

ныря́ла *սուզակ*:

ныря́ние *սուզում, սկում, սուզվելը, սկվելը*:

ныря́ть, нырну́ть *սուզվել, սկվել*:

ны́тик *լալկան, նվաղող*:

ны́ть (но́ю, но́ешь, но́ют; hpf. ной) 1. *նվաղ, լալով դանդաղել*. 2. *մղըկըտալ, մարմաջել, կսկծալ, ցավել*:

нытьё 1. *նվաղը, լալով դանդաղելը*. 2. *մղկտալը, մարմաջելը, կսկծալը, ցավելը*:

Нью - Йо́рк աշխգր. *Նյու–Յորք*. жительница (житель) Нью - Йорка *Նյու–Յորքի բնակչուհի (բնակիչ), Նյու–յորքցի*:

нью - йо́ркский (— ая, — ое) *Նյու–Յորքի, Նյու–յորքյան*:

Ньюкэ́стль ա. աշխգր. *Նյուքեսթլ*:

Ньюто́н Исаа́к *Նյուտոն Իսահակ*:

ньюфаундле́нд (собака - водолаз) *Նյուֆաունդլենդ (ջրասույզ շուն)*:

Ньюфаундле́нд աշխգր. *Նյուֆաունդլենդ*:

ньюфаундле́ндец (— дца) *Նյուֆաունդլենդցի*:

ньюфаундле́ндка *Նյուֆաունդլենդուհի*:

нэп (новая экономическая политика) *նեպ (նոր տնտեսական քաղաքականություն)*:

нэпа́ч, нэ́пман *նեպման (նորահարուստ)*:

нэ́пманский (— ая, — ое) *նեպմանական, նեպմանի*:

нэ́пманша *նեպմանուհի*:

нюа́нс *նյուանս, նուրբ տարբերություն, նրբերանգ*:

нюанси́ровать (— рую, — руешь, — руют) *նրբերանգել, նուրբ տարբերություն դնել*:

нюансиро'вка *նրբերանգում, նրբերանգելը, նուրբ տարբերություն դնելը:*

ню'ни: (hոգն.) распустить нюни *պոռչները կախել, լաց լինել, լալ:*

ню'нить *լաց լինել, լալ:*

нюх 1. *հոտառություն.* 2. *պաղունց.* у него хороший нюх *նա լավ հոտառություն ունի.* руководствоваться нюхом *հոտառությամբ ղեկավարվել:*

ню'хание *հոտ առնելը, հոտոտելը, հոտ քաշելը, քթախոտ քաշելը:*

ню'хательный табак *քթախոտ:*

ню'хать *հոտոտել, հոտ առնել, հոտ քաշել, քթախոտ քաշել:*

ню'хаться 1. *հոտվոտալ.* 2. *իրար հոտոտել:*

ня'нька, ня'нюшка *դայակ.* у семи нянек дитя без глазу *յոթ մարդու պահած յերեխան կուլը կլինի, յոթ հոգու պահած յերեխան խնամքից զուրկ և լինում:*

ня'ньчить *պահել, խնամել, հոգ տանել:*

ня'ньчиться с кем-либо *մեկին խնամել, մեկի մասին հոգ տանել, մեկի մասին շատ հոգածու լինել:*

ня'ня *տես* **ня'нька.**

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТ ИСТОРИИ ПРОФЕССУР

ԳԻՐՔ 20 Ռ.
ԿԱԶՄԸ 3 Ռ.